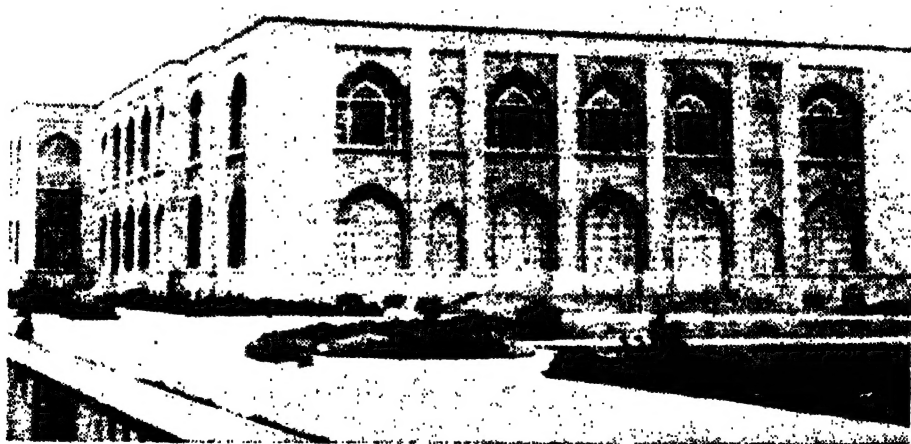

فهرست کتابخانه آستان قدس رضوی

جلد چهارم

نمای خارجی کتابخانه آستان قدس

تاریخ کتابخانه :

تها کتابخانه که از کتابخانه های نامی بزرگ ایران در ادوار اسلامی باقی مانده این کتابخانه است . این کتابخانه در آغاز از نقطه نظر مذهبی و از شؤون و تملقات روضه منوره هشتمین پیشوای مذهب شیعه امامیه مندرجاً موجود گشته . در اثر حوادث و انقلابات خونینی که مکرراً درین شهرستان بوقوع پیوسته دست بغما و تعدی برین کتابخانه رفته باین جهت تاریخ تأسیس و کیفیت دائر بودن آنرا در ادوار مختلفه نمیتوان بتحقیق معین داشت. آنچه از قرائن و شواهد و خصوصاً که در وقفنامه های مرقوم در پشت برخی از مصاحف شریفه و کتبی که از دیرین زمان باقی مانده (و تا کنون بدست آمده) برمی آید اینست که علی الرسم مذهبی (از وقف نمودن قرآن در معابد و مساجد و اماکن منبر که) قرآن هائی بر روضه مطهره وقف شده . قدیمی ترین نسخ موجوده از آنها جزواتی است که واقف آن ابوالبرکات علی بن حسین و تاریخ وقف آن ۳۲۱ قمری هجری است . و نیز قرآنی است که در اوایل قرن پنجم در دوره دیالمه وقف شده. واقف آن شهرسنی بنت الامیر ابی العباس خسرو فیروزبن رکن الدوله است. در مرور زمان عدد معتابیه قرآن بر روضه منوره وقف شده و شهرستان مشهد هم مرکزیت مذهبی و علمی پیدا کرده اندک اندک کتب مذهبی از قبیل تفسیر و حدیث نیز بر روضه منوره وقف می شده . تا در اواخر قرن هشتم و اواسط قرن نهم که دوره سلطنت شاهرخ کورکانی است این پادشاه داد گسترده اش دوست علاقه مخصوصی بمشهد داشت و درین دوره مرکزیت مشهد و کوچ کردن مردم از نواحی و اطراف واقامت در آن اهمیت مخصوصی بخود گرفته بود بحدی که حاکم وقت (خواججه سید میرزا) هراسان و هوشوش می شود و مسئله مهاجرت بمشهد را بدربار گزارش می دهد و درین موضوع کسب تکلیف می کند که شرحش از مبحث ما بیرون است. باری درین دوره مساجد و مدارس و معاهد و محافل مشهد تأسیس و دائر و رونق می گیرد. ملکه وقت مسجد جامع تاریخی کوهرشاد را بناء می کند. بدیهی است که در همه چه دوره کتابخانه روضه مبارکه نیز اهمیت بخود گرفته. در وقفنامه مرقوم در پشت کتاب روض الجنان (۱) این عبارت مذکور است : « از کمال ارادت و حسن عقیدت خاطر مبارک بروفق جمیع امور آنجا متعلق شده و در روضه مطهره جوامع کلام الله و مصاحف بسیار بود اما تفسیری که همه طوائف از آنجا استفاده معانی قرآنی « این فقره عبارت وقفنامه بخوبی ظاهر است که

(۱) شماره ۱۲۲ تأسیس خطی . وفقی اعتماد الدوله جلال الدین شیخ ابوسعید والارسلان در تاریخ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- « اللهم صل على علي بن موسى الرضا الذي ارتضيته »
- « ورضيت به من شئت من خلقك اللهم و كما جعلته »
- « حجة على خلقك و قائما بامرک و ناصرآ لدينک »
- « و شاهداً على عبادک و كما نصح لهم فی السر »
- « و العلانية و دعا الى سبيلک با ل حکمة و الموعظة »
- « الحسنه فصل عليه افضل ما صنيت على احد من »
- « اوليائک و خيرک من خلقک انک جواد کریم »

بیاری خداوند متعال و افاضات حضرت ثامن الحجج الاطهار

عليه الصلوة والسلام و غایات ولی عصر عجل الله تعالی فرجه، بفرمان مبارک 'اعلی حضرت هما یون

شاهنشاه تولیت جلیله عظمای آستانه قدس رضوی محمد رضا شاه پهلوی

خدا الله ملاک در دوره نیابت تولیت عظمای جناب آقای غلامحسین اشرفی

جلد چهارم فهرست کتابخانه آستان قدس رضوی که حاوی ۱۹۰۴ جلد کتاب

(۱۰۴۷ جلد خطی - ۸۵۷ جلد چاپی) در ابواب حکمت و کلام و فلسفه و منطق

و تفسیر و یازده گراور است بحلیه طبع در آمد و مورد استفاده ارباب دانش گذاشته شد

سرکار فیض آثار مشهد مقدس مطی است که طائفة اوزبکیه از آنجا بفرار بردند و بواسطه و وسایط بهند آورده . بفقیه حقیر تراب اقدام اهل الله نورالله بن شریف الحسینی المرعشی الشوشتری احسن الله الیهما فروخته و فقیه قرینه الی الله تم آنرا با چند جلد کتاب دیگر که از وقف سرکار آنحضرت بدست آمده بود بان مشهد مقدس فرستاد . پس از ختم غائله او بک و بر قراری امنیت عمران و آبادی استان خراسان (که دارای جنبه عالی کشاورزی و نقطه مهم سوق الجیشی است) و جهة اهتمام شاهنشاهان صفوی قرار گرفت و میدانیم که سلاطین صفویه انارالله براهینهم از سلاله خاندان عصمت و حامی مذهب امامیه و مروج شعائر دینی و حافظ آثار مقدسه مذهبی و عاشق آبادانی می بودند و درین دوره است که تضاد نیروی لشکری و قوه روحانی حیات سیاسی ایران را نگهدار و نمایان می داشتند و دوش بدوش بودن رشادت سپاهی با عاطفه روحانی بایه استقلال خارجی و اصلاحات داخلی بوده . درین دوره دربار شاهنشاهی ایران پناهگاه شیمه اثنی عشری ملجاء و ملاذ اعلام امامیه بهر زبان و ملیتی که می بودند می بود . بدیهی است در چنین دوره شهرستان مشهد که تربت مطهر امام هشتم است و روضه و بارگاه فیض الانوار آن بزرگوار سلام الله علیه را در آغوش خود گرفته مورد توجه واقع میشود . شاهنشاهان صفوی از اموال اختصاصی املاکی بر روضه مطهره وقف داشتند و تولیت روضه مطهره (که در سابق حجاب و نقابت آن بعهده یکی از سادات جلیل و اشراف محلی بود) ازین دوره از شئون سلطنتی و اقتضای خاصه سلاطین ایران محسوب شد و برای رونق و تنظیم امور آستان مقدس از رجال عالی مرتبه نایب تولیت (باصلاح آن روز متولی باشی) نصب و تعیین می داشتند (۱) و از دربار شاهنشاهی برای آستان مقدس و رعایت بهداری مشهد بزرگ عالی مقامی روانه می کردند

(۱) اشخاصی که در دوره صفویه بمقام عالی نیابت تولیت عظمی و خدمات دیگری در آستان قدس مفتخر گشته اند در تاریخ عالم آرای عباسی مذکور است . اول کسیکه بدین مقام از طرف شاه طهماسب اول تعیین شده امیر ابوالولی بن میر شاه محمود انجوی شیرازی بوده . عالم آرای عباسی ترجمه اشرا چنین آورده : « میر ابو الولی سید فاضل فقیه متعصب در تشیع بود و در فضایل و کمالات از برادرش در پیش و استحضارش در مسائل فقهی میان فقهاء از دیگران بیش بود و در اول حال بتولیت آستانه متبرکه که سدره مرتبه رضویه مامور گشته مدتی بخدمت روضه متبرکه قیام داشت و از آن مهم بجهت نزاعی که میان او و شاه ولی سلطان ذوالقدر حاکم مشهد مقدس واقع شده بود از تولیت سرکار فیض آثار معزول شده باردوی مطی آمد و بشراکت برادر متولی اوقاف غازی شد و در اواخر ایام شاه جنت مکان تولیت سرکار آستانه مقدسه صفویه بمیر ابوالولی تفویض یافته برادرش من حیث الانفراد متولی غزان گشت » و نیز آورده که از اول جلوس شاه عباس صفوی تا مدت بیست سال بالاستقلال عهده دار مقام صدارت عظمی بوده . اعیان الشیمه (ج ۸ ص ۲۷۲) ترجمه مشارالیه را نقل کرده و آورده است که از پدر و هم از سید امیر صفی الدین محمد بن جمال الدین استرآبادی روایت و نقل حدیث می کرده و از مشایخ سید حسین بن سید حیدر بن قمر حسینی کرکی عاملی است .

در نیمه سده نهم هجری روضه رضوی دارای قرآن های زیاد بوده و گنابانی داشته لیکن بجهت آنکه کتبش مذهبی و طائفی و تعلق بفرقه مخصوصی داشته واقف مذکور برین می شود که کتابخانه را جنبه عمومی و مورد استفاده تمام فرق اسلامی قرار داده در وقفنامه کتاب غایه الوصول (۱) جمله: «خزانه الکتب» ذکر شده. این جمله بطور واضح مینماید که آستانقدس در آغاز قرن دهم دارای کتابخانه مهم و دائری بوده. در اواخر سده دهم کتابخانه آستانقدس کتب زیادی داشته و حاوی نقایس گرانبها و بتمام معنی کتابخانه معتبری بوده. خراسان از اواخر سده ۱۰ تا اوائل سده ۱۱ هجری دچار انقلابات خونین و مبتلا بغائله اوزبکیه بوده. این قوم ۴۰ هاجم متهدی چندین دهه سال خراسان را در قتل و غارت گذاشته که تفصیل آن از موضوع مقاله بیرون است. آنچه را که مورخ آن عصر (در کتاب عالم آرای عباسی در وقایع سال ۹۹۸) در باب کتابخانه ذکر نموده نقل می گردد: «و کتابخانه سرکار فیض آثار که در نمادی ایام از اقصی بلاد اسلام جمع شده بود از مصاحف بخطوط شریف حضرات ائمه معصومین ۴ و اسنادان ماتقدم مثل یاقوت مستعصمی و اسنادان سته و دیگر کتب علمی و فارسی که از حیز احصاء بیرون بود بدست ازبکان بی تمیز نادان در آمده آن در گرانهای را چون خزف ریزه بی بها بیکدیگر می فروختند» این نص تاریخی ثابت می دارد که روضه مطهره از دیر زمانی دارای کتابخانه و در سال ۹۹۸ از کتابخانه های معظم و معتبر بوده و بدیهی است که پیدایش همچو کتابخانه در محیطی که مسیر حوادث و انقلاب بوده در دوره که مدنیت جهان روابط ملل و وسائط نقلیه و صنعت چاپ را پدید نیاورده بود و تصببات مذهبی در گمالم قوت بوده و فرقه امامیه در پرده اختفاء و شمار تقیه می بود باید قرنهای گذشته باشد تا يك چنین خزانه عامره و گنجینه گرانبهای از کتاب در اول قرن دهم بوجود آمده باشد. باری پس ازین تاراج و یغمای تاریخی و آمدن شاه عباس کبیر بخراسان و رفع غائله اوزبکیه بهمت آن شاهنشاه بزرگ باقیمانده از کتب و بدست آمده از مصاحف و گنابانی که رفته بود و هم آنچه را که آن شاهنشاه و شیخ بهاء الدین محمد عاملی از قرآنهای ممتاز و کتب نفیس و منحصر بفردی که بر آن وقف داشتند صورت کتابخانه را محفوظ داشت و بعضی از کتب ناراجی آن که در هندوستان فروخته شده بود بکتابخانه آستانقدس عودت داده شد چنانکه دستخط قاضی نورالله شوشتری (۲) در پشت کتاب مقتصر مجمع البیان (شماره ۱۹۸ تفسیر خطی) برین مدعا گواه است: «از جمله کتب کتابخانه

(۱) شماره ۳۶ اصول خطی. وقتی سید محمد رضوی از معارف مشهد و مجاز از ابن اییچمور احسانی بوده

تاریخ وقف ۱۴ صفر ۹۲۵ است.

(۲) ترجمه احوال و عکس دستخطش در این مجلد آورده شده

روزگاری نیز در کار جهانگشائی و مدتها گرفتار حکومت ملوک الطوائفی بوده . حمایت مذهبی (که در دولت سابق مورد اهتمام و اساس کار بود) از میان رفت . کلیه موقوفات (که درآمد آن در آن روزگار از درآمد مالیات کشور بیشتر بوده) ضبط گشت و جز سیاست شمشیر و صرف قوای حیاتی و منابع ثروتی در راه مصالح جنگی چیز دیگری در نظر شاهنشاه قهرمان نادر شاه افشار جلوه نداشته (۱) اهتمامی که در دوره سابق بشؤون روضه منوره و معابد و معاهد و مراکز علمی داده می شد از میان می رود (۲) و حیات فرهنگی ایران در حالت وقفه و انحطاط بوده با این وصف در تمام دوره افشاریه کتابخانه با برجا بوده و چنانکه بیاید مورد توجه شاهنشاه افشار مذکور واقع شده و کتابهایی بر آن وقف فرموده . در طومار عادلشاه (۳) اسامی اشخاصی از کارگزاران کتابخانه با ذکر کار و حقوق آنها ثبت است و این میرساند که این کتابخانه با باقیمانده از تشکیلات وسیع سابق آن در سال ۱۱۶۰ مفتوح و مورد توجه بوده . در دوره قاجاریه که خط مشی سیاسی عوض میشود و روشی شبیه دوره صفوی اتخاذ می گردد مجدداً مرکزیت علمی و مذهبی مشهود مورد توجه و اهتمام واقع می شود مخصوصاً پس از چند سال از سلطنت مرحوم ناصرالدین شاه که در اثر فرسودگی سالها جنگ و کشمکش داخلی و خارجی راحت قهری پیدا شده بود و مردم سرگرم تعمیر و ترمیم و تزیین بودند درین دوره بشؤون آستان قدس اهتمام بسزا داده شد و بماتند پیش اقتضای اداره امور آن از امتیازات خاصه شاهنشاهان

(۱) ناگفته نماند که افشاریه عموماً پیرو مذهب امامیه بودند و شاهنشاه مقتدر افشار نیز پیروشی دیگر خواهان حمایت مذهب جعفری بود . گواه آن همان عهدنامه دوستی است که در سال ۱۱۴۹ با دولت عثمانی طرح نمود .

(۲) - تالیف امور آستان قدس در دوره افشاری نیز از شئون سلطانی بوده و اول کسی که فرمان نادر شاه امر تالیف آستان قدس بدو تفویض شده ظاهراً میر سید محمد بن میرزا داود دختر زاده شاه سلیمان صفوی و داماد شاه سلطان حسین صفوی و ملقب بشاه سلیمان ثانی است که ترجمه اش در مجمل التواریخ تالیف گلستانه مذکور است .

(۳) پس از قتل نادر شاه در یکشنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۱۶۰ علیه یلخان فرزند برادر نادر شاه در بیست و هفتم همان ماه در مشهد بتخت شاهی جلوس کرد و خود را علیه شاه و عادلشاه نامید . این پادشاه در آغاز پادشاهی نظم و رونق آستان قدس را وجه همت شاهانه قرار داده مقداری از رقبات املاک که وقفنامه آنها در دست بود از تصرف دیوان اخراج نمود و یکصد زوج از املاک مرغوب ملکی خود نیز بر روضه مطهره وقف داشت و در اختیار منولی روضه مطهره میرزا محمد ابراهیم نامی که خود او را معین نموده بود گذاشت و برای آستان قدس سازمانی تعیین نمود و آئین نامه برای تعیین کار و حقوق کارکنان تدوین داشت . این آئین نامه موسوم است بطومار عادلشاهی . تاریخ تبریز آن رمضان ۱۱۶۰ و در کتابخانه ضبط است .

(۱) مدارس تأسیس شده طبقات امرآء و خوانین و غیره نیز به پیروی از روش پادشاهان و بمنظور جاوید داشتن نام نیک و نیک باجر اخروی رقبات املاک پرروضة منوره وقف نمودند بالجمله. در سایه امنیت و عدالت خراسان آباد و مشهد معمور و از مراکز علمی می گردد (۲) کتابخانه نیز درین عصر مورد توجه دربار شاهنشاهی بوده و چنانچه خواهیم گفت تنظیم امور کتابخانه را بعده بگی از علماء می یارند و فرمان شاهانه بوظیفه کتابداری (خازن الكتب) منصوب می گردد. شیخ حر عاملی در کتاب امل الامل (تاریخ ختم تالیف آذرغه جمادی الثانی ۱۰۹۷ بوده) و نیز در ریاض العلماء و حیاض الفضلاء (۳) نام این کتابخانه و برخی از کتب قیسی آنرا ذکر نموده اند بالجمله از مجموع نصوص و شواهد و قرائن تاریخی دانسته می شود که این کتابخانه تا آخر دوره صفوی از کتابخانه های معتبر و مورد استفاده و توجه عمومی بوده. در دوره افشاریه اوضاع و احوال سیاسی تغییر می کند. ایرانی درین دوره در بک حالت (حاضر باش) جنگی بوده. روزگاری در دفع فتنه و غائله قوم مهاجم افغانه و تثبیت دولت جوان مقتدر مرکزی.

(۱) تاریخ عالم آرای عباسی در ترجمه حکیم عماد الدین آورده : « در دلم و حکمت میانه همگان طاق و در دانشوری و حذائق مشهور آفاق بود رسالات مرغوب و نسخه های غریب از او در علم طب و ترتیب معاین و معالجه امراض مزمنه و مواد حاره خصوصا جرب صغیر و کبیر که بین الجهور به آتشک مشهور است. معتد علیه اطباء است » تا آنجا بیکه گوید : « چون شاه جنت مکان در رواج و رونق آستانه مقدسه حضرت امام الجن والانس باقصی النایه توجه مرعی داشته از هر طبقه آنچه بهتر بود بخدمات آن سرکار تعیین می فرمودند و نیز بطبابت سرکار فیض آثار مامور گشته مدت ها در مشهد مقدس معطی به العیة مرض مشغولی داشت ».

(۲) برای نشان دادن نحوه از اهتمام باستان مقدس و مرکزیت مشهد در آن عصری که اول نضج دولت صفوی است (در زمان سلطنت شاه طهماسب اول) - بطور ذیل از تاریخ عالم آرای عباسی نقل می شود : « میر کمال الدین محمد استرآبادی و میر ابوالقاسم اصفهانی متولیان سرکار فیض آثار رضیه رضویه که تا حین حیات شاه جنت مکان هر دو بامر تولیت واجبی و سنتی آن سرکار فیض آثار مشغول بودند میر کمال الدین از سادات عظام استرآباد و میر ابوالقاسم از سادات خایه اصفهان بود بسادات مازندران اشتها داشت و در اواخر زمان حضرت شاه جم جاه بخدمات سرکار فیض آثار منصوب گشته میر کمال الدین بقولیت سنتی و میر ابوالقاسم بقولیت واجبی قیام داشتند فرض از عبارت سنتی آنست که سپور غلات و آنچه سرکار خاصه شریفه بجهت مصارف آن سرکار از مصالح ذیلان و وظائف خدام و مدرسان و ارباب و وظائف و ادارات سادات و علماء و فضلا و ارباب استعناق داده می شد چون اختیار صرف حضرت خاقان جنت آشیان داشتند آنرا سنتی می نامند و حاصل اوقاف و نذورات که مصرف معین دارد بموجب شروط واقفین عمل می باید کرد آنرا واجبی می شمارند »

(۳) تالیف میرزا عبدا لله تبریزی معروف بافتندی از هاگردان مرحوم مجلسی و کتابدار او بوده.

در ۱۱۳۰ وفات کرده.

ابو ان طوقی صفتی گفته بود (۱) در حدود سالهای ۱۲۸۹-۱۲۹۰ با اهتمام نایب تولیت عظمای وقت مرحوم حاج سیف الدوله (۲) کتابخانه بطبقه فوقانی کتبخانه (۳) منتقلی میشود و بدینور آن مرحوم برای کتابها طقمه از چوب کاج (که هنوز از آسیب موربانه است) از قصبه قدمگاه آورده و ساخته و شیشه اندازی میشود لیک موفق بانجام آن نمیکرده در دوره نیابت تولیت مرحوم مؤمن المالك میرزا سمیعخان انصاری (۴) نواتن و باقیبانه کار تکمیل و تمیم میشود . کتابها از قرآنها جدا و بمحل جدید نقل گشته و بمحل سابق مخزن قرآنها و بقرآنخانه نامیده میشود . شصت و اند سال کتابخانه درین محل بم بود و بالعطیمه در تمامی سالها طبق روح علمی و حیات فرهنگی اوقات کتابهای آن افزایش یافته بود . در عصر جدید که رشته اصلاحات و رکنه شئون حیاتی عملی گشت نظم امور آستانقدس بکفایت مرحوم صاحب الساطنه محمد ولیخان اسدی (۵) سپرده شد . اولین خدمت آن مرحوم در آستانقدس توجه بکتابخانه و ترتیب سازمان آن بود . چند حجره از حجرات فوقانی صحن را بانه میز و صندلی برای قرائتخانه تخصیص داد و قرائتخانه را از مخزن کتاب جدا نمود و مخزن کتاب را توسعه داد و هم در زمان آن مرحوم فهرست کتابخانه طبع و توزیع شد و مرشهرت آن افزود . شهرت واسعة کتابخانه و تمیم فرهنگ و توجه عمومی مردم و اهتمام اولیای امور بر تعداد کتب و موقعیت این کتابخانه ادبی افزود و دیگر محل مذکور باغرفه ها و حجره هائیکه ضمیمه آن شده بود مناسب کتابخانه امروزی و موافق با ترقیت عصر نبود . در سال ۱۳۱۵ خورشیدی در دوره نیابت تولیت عظمای جناب آقای فتح الله بگروان (۶) حسب الامر شاهنشاه فقید معظم ساختن جایگاه تازه و

(۱) محل مذکور دو طبقه و مشتمل بر چهار اطاق بود . مظفر الدوله ابراهیم خان خنده در زمان

نیابت تولیت عضد الملك درب آن را طره کرده و تا کنون باقی است .

(۲) سلطان محمد میرزا سی و هشتین فرزند فتحعلیشاه قاجار از سال ۱۲۸۸ تا ۱۲۹۰ نایب تولیت عظمی

بوده . (۳) محل مذکور واقع است در جنب شرقی حرم مطهر و جنوب آن دبستان (معروف بدبستان گرم) مسجد گوهرشاد و محل معروف به مدرسه علینقی میرزا در مشرق آن واقع است که در آغاز بساحت ده ذرع و نیم طول و شش ذرع و نیم عرض بوده و متدرجا بر آن غرفه های افزوده شد .

(۴) متوفای ۱۳۰۶ مدفون در دارالسلامه و واقی روضه مطهره از ۱۲۹۰ تا ۱۲۹۷ نایب تولیت

عظمی بوده .

(۵) مقتول در شب ۲۹ آذر ۱۳۱۴ مدفون در وواق روضه مطهره موسوم بتوحیدخانه . از مردم

قاین و در بدایت کار در دستگاه مرحوم (شوکت الملك) ابراهیم عام امیر قاین می بود . بهوش و درایت ذاتی و هم مساعدت آن مرحوم بمقامات عالی نال گشت . نماینده مجلس خورابیای گردید و از اول ۱۳۰۵ تا ۳ آذر ۱۳۱۴ نایب تولیت عظمی بود و از مردمان عهده دوش و اصلاح طلب جدی بشمار واز تمام تمینات دیوخی تنها عادی نام ایک بود .

(۶) از ۳ آذر ۱۳۱۴ تا ۱۲ دی ۱۳۲۰ عهده دار مقام عالی مذکور بود

وقت می بود (۱) درین دوره نیز کتابخانه مورد توجه و استفاده بوده و سازمان آن کامل میشود و بتناسب اوضاع و احوال سیاسی و علمی آن روز کار اصلاحاتی در آن بعمل آمد . ایران دردوره معاصر که مواد نهضت و زمامداری شاهنشاه فقید سعید رضا شاه بهای است وارد مرحله نوینی می گردد که بالاخص در برتر فکر بلند و اراده قوی و اوامر آن شاهنشاه اصلاح و تجدید و ترقی بسبب جهان متعین اجراء و نمودار می گردد. آبادی شهر تاریخی مشهد و جلال و شکوه روضه منوره و این معبد بزرگ جهانی وجهه همت مخصوص آن شاهنشاه واقع گردید و حقایق آن نمود که خود فرموده بود : « من همترا تقدیم آستان قدس کردم » و درین زمان که افسر و دبیر خسروی و تخت و تاج شاهنشاهی ایران بوجود مقدس خدا بکان معظم کشور اعلی حضرت . همایون شاهنشاه محمد رضا شاه پهلوی مزین است طبق نیات مقدسه و اوامر مبارک بماتند پیش رشته تکمیل و ترقی با مزایای بیشتر مناسب با پیشرفت جهان نیز ادامه دارد . درین دوره چنانکه بیاید نسبت بکتابخانه و شئون آن اهتمام بسزائی مبذول گشت و بالاجمال درین دوره کتابخانه شهرت جهانی پیدا کرد و در شماره کتابخانه های عمومی معتبر خاور میانه درآمد . خلاصه آنکه از عصر شاه عباس بزرگ بجهت مرکزیت مذهبی و علمی که مشهد در توالی ازمنه داشته کتابخانه آستان قدس پا برجا مانده و دائر بوده و در تمام انقلابات پس از صفویه لطمه اساسی بان وارد نشده . و همواره مورد علاقه و توجه اولیاء امور و طبقات دیگر بوده و هست . بداعی ایمانی پیدایش یافته و هم بتوجه قلوب پایدار و در مسیر تکامل است و تنها کتابخانه ایست در ایران که تحقیقات شش قرن بر آن گذشته است .

جایگاه کتابخانه :

از جایگاه کتابخانه در اعصار متوالیه و ادوار مختلفه اطلاعی در دست نیست . آنچه را که مسلم است در حدود سال ۱۱۵۰ هجری قمری محل کتابخانه و قرائتخانه واقع در گوشه جنوب

(۱) - اول شخصی که درین دوره ببقام نیابت تولیت عظمی منصوب و روانه مشهد گشته مرحوم حاج میرزا موسی خان فرزند مرحوم قائم مقام بزرگ میرزا عیسی است آن مرحوم از اواخر عهد فتحعلیشاه (ظاهراً از سال ۱۲۴۷) تا سال ۱۲۶۱ عهد دار مقام مذکور بود و خدمات مهمی در تعمیر و ترمیم روضه مطهره و احیاء رقبات موقوفه آستان قدس و تنظیم و تعدیل مصارف آن نمود و از مال شخصی خود نیز ملکی بر روضه منوره وقف داشت . مشارالیه در شب چهارشنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۶۱ فوت کرد و در رواق پشت سر روضه مطهره دفن گشت .

۱۰۴۴ متر مربع محل کتابخانه و موزه و بقیه از مساحت مذکور صحن و چمن است. نقشه اساسی کتابخانه و موزه را آقای گدار فرانسوی رئیس اداره باستانشناسی وزارت فرهنگ ایران ترسیم داشته ولی نقشه منضعات ساختمان که عبارت از مقبره شیخ بهائی و تالار تشریفات باشد توسط آقای مهندس بیوک قهرمانی عملی شده. عمارت کتابخانه و موزه سه طبقه (که يك طبقه تحتانی یا زیر زمین) و بار ارتفاع ۱۲ متر است. بی ریزی آن بابتون ساده و دیوارهای آن با آجر و پوشش میان طبقه ها و هم پوشش عمارات بابتون مسلح انجام شده است. نمای خارجی عمارت از سنگهای سماق تربت حیدریه و سنگهای ابری و سفید نقشه دار خلیج (از محال شهادت) و کف قسمتی از اطرافها از مرمر لیمونی تربت حیدریه و سنگهای سماق است. مخزن کتابخانه در طبقه فوقانی سمت مشرق عمارت و دو طبقه و بمساحت ۱۴۲/۸۰ متر مربع است. قرا تخانه و جایگاه مطالعه (که گنجایش شصت و چهار نفر را دارد) طبقه تحتانی زیر عمارت مخزن و بمساحت ۱۴۲ متر است. غرفه نقایس کتابخانه در طبقه فوقانی سمت مغرب روی بقعه شیخ بهائی است و هشت اتاق و تالار دیگر هم مشتمل بر دفتر و اتاق کارمندان و محل تذهیب و صحافخانه و انبار کتابخانه است. برای آب مشروب کتابخانه و موزه در سال ۱۳۲۴ سمت مشرق کتابخانه چاه تحت الارضی به عمق چهل متر بدستکاری مهندسین شوروی گنده شد که بوسیله برق آب کشیده و وارد لوله بطبقه فوقانی عمارت و اماکن دیگر جاری و تقسیم میشود.

واقفین عمده :

در صدر مقال گفته شد که کارنامه پیدایش این کتابخانه و بایرداری آن در توالی اعدادی

مضوی و سائق ایمانی افرادی است که بطیب طبیعت و خلوص عقیدت بقدر قدرت و استطاعت در سرزمین زندگی درخت نیکوکاری و یاد کار نیکخواهی را می نشانند و بجا میگذارند و از نظر خدا پرستی و فرهنگ دوستی برای استفاده عمومی درین نقطه مقدس مذهبی کتاب وقف داشته اند که نام یکا يك آنان و تاریخ وقف در این دفتر همایون ثبت است لیکن اشخاصی که در تناسب احوال و ازمان تعداد با اهمیتی کتاب وقف نموده اند و خدمت قابلی بکتابخانه کرده اند ایناند :

۱ - خواجه شیر احمد (بن عمید الملک بن شیر احمد) تونی از مردمان اواخر سده

سقف بقعه آئینه کاری مقرنس است کتیبه سنگی زیر آئینه (بخط ثلث بر جسته از سید حسین نقاش باقی) ترجمه شیخ است . کف بقعه و ازاده از سنگ مرمر محصول معدن تربت حیدریه فرش و پوشیده شده . طبقه فوقانی بقعه در اختیار کتابخانه و غرفه نقایس کتابخانه است . بقعه دارای دو درب است درب خصوصی آن در صحن کتابخانه و درب عمومی آن که منبت است در صحن نو باز می نمود .

مناسبی برای کتابخانه و موزه آستان قدس منظور و عملی گشت . مساحت پنجهزار و هفتصد متر مربع از اماکن وقفی آستان قدس وابسته را که آستان قدس خریداری نمود و هم مدرسه مندرس متصل بصحن نو معروف به (مدرسه یائین یا) (۱) برای جایگاه کتابخانه و موزه تعیین شد . در ۱۳۱۶ آذرماه ۱۳۱۶ - مطابق غرة شوال ۱۳۵۶ سنك اساسی آن گذاشته (۲) و شروع بساختن شد و مساحت ۱۴۰۰ متر مربع دیگر از زمین های وقفی آستان قدس نیز منظور است که در موقع مقتضی بر این محل ضمیمه شود . کتابخانه از تاریخ مذکور تا شهریور ماه ۱۳۲۰ در دست ساختمان میبود لیک قسمت عمده آن باقی مانده بود تا با اهتمام جناب آقای علی منصور (منصور المالك) (۳) ساختمان کتابخانه پایان یافت و قسمت مهم از لوازم آن (از قفسه و صندوق و میز قرائت) ساخته شد و در مهر ۱۳۲۳ کتابخانه بجایگاه نوین نقل گشت و مصاحف شریفه از محل اسبق نقل و در جایگاه سابق کتابخانه گذاشته شد . جایگاه کنونی کتابخانه که از بناهای عالی و زیبای کشور است واقع در جنوب صحن نو و مشرق جامع گوهرشاد است . درب ورودی عمومی آن از فلک که جنوبی و مقابل خیابان تهران است . مجموع مساحت محوطه کتابخانه و موزه ۵۷۰۰ متر مربع است و آنچه زیر بنا است بشرح ذیل است : ۴۵۲ متر مربع تالار تشریفات آستان قدس - ۱۳۸ متر مربع مقبره شیخ بهائی علیه الرحمه (۴)

(۱) مرحوم اعتماد السلطنه در مطلع الشمس (ج ۲ ص ۲۷ و ص ۲۵۷) آورده است که مدرسه مذکور بنام مدرسه سعدیه نیز معروف است و داستانی در باب بنای مدرسه از بانی آن که سعدالدین نام داشته نقل کرده و ماده تاریخ بنای مدرسه (که در کریاس مدرسه در کتیبه ببط نستعلیق است از محمد رضا امای بتاريخ ۱۰۸۷ نوشته شده بود) این است : « آمد از قیاب این ندا عالم بود آباد مجمع فضلا » (۲) این سنك در زیر پی درب ورودی کتابخانه و موزه گذاشته شده و عبارتی که در آن ببط نستعلیق برجسته طلائی نقر و آکنده شده این است : « این ساختمان موزه و کتابخانه آستان قدس در آبان ماه سال هزار و سیصد و شانزده خورشیدی بفرمان آباد کننده کشور ایران و برباد دهنده بنیاد تباهی ایران شاهنشاه بزرگ رضا شاه پهلوی که روزگار فرمان دوایش در آباد آغاز گردید . نیابت تولیت عظمای آستان قدس و استنادار خراسان فتح الله با کروان »

(۳) از ۱۲ دی ماه ۱۳۲۰ تا ۷ آذر ماه ۱۳۲۴ مقرر بمقام نیابت تولیت عظمی بود

(۴) بقعه شیخ بهائی علیه الرحمه که سابقا میان راهرو صحن نو و مسجد جامع گوهرشاد

واقع شده بود مندرس و بنای آن هنگام ساختمان و اتصال کتابخانه بصحن نو خراب شده بود

از نو بنیاد گشت و بفرمان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی محمد رضا شاه پهلوی و بسامی جبله

جناب آقای علی منصور بطرز ممتاز و زیبایی ترین گشت . بقعه کنونی واقع در ضلع شمالی کتابخانه

است . مرقد شیخ (که سابقا در گوشه بقعه واقع شده بود) در میان بقعه واقع گشته و قفسه

آینه که حاوی دستخط و هم تعدادی از مؤلفات چایی شیخ است در کنار بقعه گذاشته شده .

(بقیه در زیر صفحه بعد)

هینی و مذهبی به بنابر بعضی مبعوث گشته و تا آخر عمر پیشوای اهل بیت آن بندر مهم می بود و
 عصری را بتقی و در عظم و نظم و ترویج احکام شرع گذرانید. تاریخ وقف گنبد: رمضان ۱۳۰۹ است
 ۱۲ حلیه اشرف السلطنه متوفاه ۱۳۳۲ مدفون در وراق روضه مطهره موسوم بدارالحفاظ
 دختر شاهزاده امامقلی میرزا عماد الدوله و همسر مرحوم محمد حسن خان اعتماد السلطنه و از
 فضیلات عصر خود بوده . تاریخ وقف ۳ شعبان ۱۳۳۳ است

۱۳ - میرزا مرتضی قلیخان طباطبائی نائینی متوفای ابان ۱۳۱۳ مدفون در مقبره اختصاصی
 واقع در صحن قدیم روضه مطهره رضوی جنب شرقی ایوان عباسی . فرزند مرحوم میرزا محمد
 حسن خان مستوفی (متوفای ۱۳۰۵) و نوه دختری احتشام الدوله خانم میرزا بن نایب
 السلطنه عباس میرزا است . علوم رائج عصر را بعد وافی تحصیل کرده . شرافت خانوادگی
 و فضائل اکتسابی و ذاتی را جامع و از اشراف عصر بود . مکرراً بمقام نیابت تولیت عظمی
 و کفالت استانداری خراسان منصوب گشت . اولین مرتبه که عهده دار مقام نیابت تولیت عظمی
 گردید ذیحجه ۱۳۲۹ بوده . تاریخ وقف گنبد شوال ۱۳۴۰ است

۱۴ - عماد المحققین حاج شیخ محمد مهدی (بن یحیی انرازی قزوینی) فهرستی تهرانی
 متوفای ۳ ابانماه ۱۳۱۵ مدفون در صحن نو (مقابل ایوان طلا) روضه رضوی . مؤلف رساله
 (امان الحثیت من لهو الحديث) فضلی متبوع و کتاب دوست و از طبقه محدثین و ذاکرین بود
 و سالها نیز افتخار کارمندی این کتابخانه را می داشت . عمری را بغفاف و مناعت گذراند . از
 زخارف دنیوی که در طول عمر وقاعت بزندگی پارسائی تهسبه نموده بود منزلی متوسط و
 کتابخانه بود . کتابخانه را در حال حیات بتاریخ تیرماه ۱۳۱۰ وقت بر کتابخانه داشت .

۱۵ - میرزا رضا خان قاضی نور مولود در ۱۲۹۰ قمری در قریه حصار (واقع میان بروجرد
 و اصفهان) متوفای چهارشنبه ۱۸ رمضان ۱۳۵۰ مدفون در مقبره برادرش . برادر اعیانی (۱۰)
 و کوچک مرحوم میرزا مرتضی قلیخان طباطبائی نائینی است . پس از فوت پدر در سایه برادر
 تربیت یافت . علوم متنوعه قدیمه را در اصفهان نزد اساتید عصر تحصیل و تکمیل نموده در
 آغاز مشروطیت در زمره آزادیخواهان و عضو شاخص انجمن ایالتی اصفهان بود . در اواسط
 مجلس اول تهران آمد و روزنامه تابان را اداره و نشر داد (۲) . ضمناً باموختن زبانهای فرانسه
 و انگلیسی و علوم جدید اشتغال می داشت . در مجلس دوم نماینده یزد بود . پس از آن در وزارت
 های دادگستری و معارف و غیرهما غالباً مقام کفالت و معاونت را عهده دار و آخرین شغلش دادستانی

(۱) کلمه اعیانی در اصطلاح ادبی پارسی قرن ۱۳ هجری قمری موضوع است از برای برادران

و خواهرانی که از یک پدر و مادر باشند .

(۲) از روزنامه های تنه رو آن عصر بود و با تعطیل مجلس اول از میان رفت .

دوم هجری قمری است . ترجمه اش بنظر نرسید . تاریخ وقف نیز نوشته نشده

۲ - شاهنشاه صفوی بزرگ شاه عباس که در جمع آوری کتب کتابخانه و دائر نمودن آن پس از تاراج وحشیانه اوزبکیه رهین توجهات عالی آن شاهنشاه است و چنانکه گفته شد شخصاً نیز بعضی از مصاحف فوق العاده ممتاز و کتب گرانها در تاریخ ۱۰۱۷ بکتابخانه نیاز نمود

۳ - سید محمد زمان حسینی اعرجی سمنانی . ظاهراً از علما جامع عصر خود بوده

تاریخ وقف: سال ۱۰۲۳ است .

۴ - شیخ بهائی علیه الرحمه کتب نفیسی در تاریخ ۱۰۳۰ وقف نموده

۵ - حکیم الملك ابیرجیریل حسینی از پزشکان و مقیم حیدرآباد دکن بوده . تاریخ وقف:

سال ۱۰۳۷ است .

۶ - ابن خاتون شیخ اسد الله بن شیخ محمد مؤمن . ترجمه اش بنظر نرسیده . کتاب

غرائب القلائد (۱۱۹ نحو و صرف خطی) که برای شیخ محمد ابن خاتون عاملی در ۱۰۴۰ نوشته شده از جمله کتب وقفی مشار الیه است از این قریشه گمان میرود که از خاندان معروف ابن خاتون عاملی باشد . بالجمله تاریخ وقف کتب ابن خاتون سال ۱۰۶۷ است .

۷ - شاهنشاه افشار نادرشاه تاریخ وقف سال ۱۱۳۵ است .

۸ - آقا زین العابدین خادم شریف آصفهانی . ترجمه اش دیده نشده . تاریخ وقف دوم

رجب ۱۱۶۶ است

۹ - حاجیه تاج ماه بیکم متوفای ۱۲۸۲ مدفون در رواق پشت سر حرم مطهره مشار الیه

دختر مرحوم قائم مقام میرزا عبسی قراهلنی و از مجلات عصر خود و صاحب خیرات و صدقات و موقوفات است . تاریخ وقف کتابها شعبان ۱۲۶۲ است .

۱۰ - عضد الملك میرزا محمد حسین (بن فضل الله الحسینی) قزوینی . از رجال عالی

رتبه و کاردان و عمران دوست عصر خود بوده . دونوبت (از سال ۱۲۷۲ تا سال ۱۲۷۷ و از سال

۱۲۸۲ تا سال ۱۲۸۵) عهده دار مقام نیابت تولیت عظمی گشت . آن مرحوم در جمع و خرج

ورق و تقی امور آستان قدس و احیاء و انقاز قسمت مهمی از رقبات موقوفه (که دوره افشاریه

بیعد) غصب شده بود و احداث ابنیه و ترمیم املاک و تعمیر و تزیین روضه منوره خدمات تاریخی

مهمی نموده . رقباتی از املاک خایه خود را نیز وقف بر آستان قدس داشت . تاریخ وقف کتب :

رجب ۱۲۷۶ است .

۱۱ - حاج سید محمد (بن محمد تقی بن محمد بن ابوالحسن بن عبدالله بن نورالدین

بن سید نعمت الله جزائری محدث معروف) شوشتری متوفای ۱۲ رجب ۱۳۰۹ در آغاز جوانی

از شوشتر مهاجرت بنجف کرده پس از بازترده سال تحصیل بمنظور تبلیغ و ترویج اصول و معانی

(یا)

افذهان مستقیمه از وجود: «مصحح» اشعار بتلازم با: «نسخ» را درمی یابند. در دوره قاجاریه که امور آستان قدس مرتب می گردد همواره اشخاصی بوظیفه نسخی در کتابخانه بوده اند و آثارشان در کتابخانه موجود و تا امروز هم یکی از کارمندان کتابخانه موظف بتصحیح و نوسخه برداری است و از هنگام پیدایش چاپ در ایران آستان قدس کتاب برای کتابخانه خریده و بنام نایب تولیت های وقت (غیر از اشخاص سابق الذکر) وقف گشته و ازین قبیل است کتب وقفی رکن الدوله (۱) و مجد الملک (۲) بالجمله آستان قدس بتناسب اوضاع مالی و احوال زمانی برای اعتبار کتابخانه و خدمت بفرهنگ از عواید موقوفات مطلقه کتاب برای کتابخانه خریده خصوصاً درین دوره جدید و مخصوصاً در سال ۱۳۴۳ خورشیدی که باهتمام و فرهنگ دوستی نایب تولیت عظمای وقت جناب آقای علی منصور تعداد متناهی کتاب خریده شد که در تمام ادوار بی سابقه بود.

۱۹- مرحوم حاج مهدی قلیخان قرائی از خوانین تربت حیدریه در دوره ناصری است. مشارالیه رقباتی از املاک بر آستان قدس وقف داشته و یکی از مصارف آن صحافی کتب کتابخانه است.

کتابداران کتابخانه:

از متصدیان کتابخانه (خازن الکتب) و طرز سازمان آن در تمامی ادوار اطلاعی در دست نیست. آنچه که منصوص است بنقل از کتاب ریاض العلماء و حیاض الفضلاء در دوره صفویه بفرمان شاهانه امیر دوست محمد حسینی استرآبادی متصدی امور کتابخانه می گردد و اعقاب و ذراری او تا عصر صاحب ریاض العلماء (حدود ۱۱۳۰) عهده دار مقام مذکور بوده اند. ترجمه مفصل مشارالیه بنظر نرسید و این قدر مسلم است که از طبقه علماء و محدثین و مؤلف کتاب فارسی عمل السنه و پدر امیر محمد مؤمن شهید درمکه بسال ۱۰۸۸ است (۳) ازینرو باید معاصر پاشاه صفی باشد. در دوره افشاریه چنانکه در طومار عادلشاهی ثبت است این اشخاص عهده دار وظائف کتابخانه بوده اند: «میرزا ابوالقاسم کتابدار میرزا اسماعیل و ملا سید الله کلید دار. ملا محمد رضی مصحح. ملا حسین صحاف» در دوره قاجاریه در حدود سال ۱۲۸۰

(۱) محمد تقی میرزا بن محمد شاه متوفای شوال ۱۳۱۸ مدفون در رواق روضه مطهره موسوم

بدارالحفاظ مکرراً باستانداری خراسان و ثبابت تولیت عظمی منصوب گشته اولین دفعه در سال ۱۲۹۲

بوده (۲) حاج میرزا محمدخان از ۱۲۸۵ تا ۱۲۸۷ نایب تولیت عظمی بوده

(۳) داماد ملا محمد امین استرآبادی محدث معروف و الامشایخ علامه مجلسی و مجاور مکه بوده.

دیوان کشور با آخرین بایه قضائی بوده. بالجمله از رجال عالی رتبه قضائی و از اساتید ادب معاصر و سالها رئیس انجمن ادبی مرکزی بوده. در همه مراحل از خود ستائی و خود نمائی رو گردان و در تمام احوال با جودت و قریحه و استقامت سلیقه که داشت با فاد و استفاده و مطالعه و تتبع نیز مشغول بود و بهمین جهت از تمام حطام دنیوی و تزینات ظاهری صرف نظر کرده بود و تنها عشق مفروطی بجمع کتب داشت و کتابخانه مهم نفیسی تهیه کرده بود و در نظر داشت آنرا کاملتر و با تحصیل لوازم دیگر کتابخانه عمومی تأسیس نماید لیکن اجل مهلتش نداد. دختر آن مرحوم که وارث منحصر بفرد بود باقتضای حسن نیت و هم بتشویق مرحوم میرزا مرتضی قلیخان که وصی بود برای رعایت منظور پدر و نیل به ثبوت کتابخانه را در یازدهم مرداد ماه ۱۳۱۱ بنام پدر وقف برین کتابخانه داشت.

۱۶ - قائم مقام التولیه حاج میرزا محمد علی بن سید محمد متولد ۱۲۷۳ هجری قمری متوفای دوم مرداد ماه ۱۳۱۷ مدفون در رواق روضه مطهره معروف بدار الضیافه. بزرگ خاندان شریف سادات رضوی و از اجله اشراف عصر و در هر کار خیر عام المنفعه پیشوا و پیش قدم و در قضاء حوائج گوشا بوده. در شوال ۱۳۴۱ مقتخر به مقام نیابت تولیت عظمی گشت. از مائر جمیلش تعمیر رواق دارالضیافه از مال شخصی و وقف رقباتی بر آستان قدس و مسجد جامع گوهرشاد و تعمیر بقعه منوره حضرت موسی المبرقع (جد اعلا سادات رضوی مشهد) واحداث صحن برای آن می باشد. تاریخ وقف کتب: بهمن ماه ۱۳۱۶ است.

۱۷ - وزارت فرهنگ ایران از هنگام کفالت جناب آقای علی اصغر حکمت.

۱۸ - آستان قدس. از دیر زمانی آستان قدس کتاب برای کتابخانه تهیه می نموده لیکن آغاز

تحقیقی آن معلوم نیست.

از سازمان کتابخانه در دوره پیش از صفوی اطلاعاتی در دست نیست. در دوره صفویه که حیات و رونق مجدد آن از آنان و مورد عنایت شاهنشاهان آن زمان بوده و متعددی امور کتابخانه فرمان شاهانه تعیین می گشته باشا و اوضاع آن عصر که در طی این مقال مذکور گشته یقیناً اکتفاء بهمان کتب تقدیمی نمیشده و اگر برای کتابخانه کتاب خریده نمیشده دست کم در کتابخانه نساخان و وراقان و مصححانی بوده اند که نسخ کتب را از خارج بدست می آوردند و برای کتابخانه نسخه برمی داشتند و نسخ کتابخانه را مقابله و تصحیح می نمودند و بدین ترتیب کتاب برای کتابخانه تهیه می کردند که متاسفانه خصوصیات و جزئیات آن روشن نیست. در دوره افشاریه شخصی بنام ملا محمد رضی در کتابخانه وظیفه مصححی را داشته. ارباب

علمی بحسب نوالی ازمنه واعصار) نیز مناسب با این قبیل کتابخانه ها نیست . کتابهایی که در قدیم تألیف شده بماتند فهرست ابن ندیم بغدادی و فهرست شیخ طوسی و فهرست منتجب الدین قمی و عالم العلماء ابن شهر آشوب نیز اشیه بکتاب رجالی است . به قیده و اطلاع محرران بطور مقدم ترین کتابی که در موضوع شناسانیدن کتاب تألیف شده اول کتاب نفیس سعد الاسود تألیف سید اجل رضی الدین علی بن طاوس حلّی علیه الرحمة است که در نیمه دوم قرن هفتم تألیف شده است و گمان میرود اسلوب فهرست کتابخانه های مال متمدنه متخذ از آن باشد . (۱) دوم کتاب کشف الظنون عن اسامی الکتاب والفنون تألیف حاجی خلیفه مصطفی کاتب چلبی است که در سده یازده هجری قمری تألیف شده و تنها این دو کتاب نگارنده را سر لوحه فکر بود و از مطالعه آنها اصولی اتخاذ داشت مقصود از فهرست را این دانست : « شناسانیدن کتاب و نسخه بطور آسان » و اصول متخذة مشار الیه که در اسلوب تألیف آن بکار رفت بتفصیل ذیل است :

۱- تبویب علمی کتب و مصدر و مذیل داشتن بدو شماره شماره بالا شماره علمی و شماره باین شماره عمومی کتب کتابخانه و کتابهایی که در حاشیه کتابی دیگر چاپ شده بدون شماره عنوان میگردد .

۲- تداخل کتب علوم منقارب الموضوع (بماتند صرف و نحو) که از هر یک آنها بتعداد مناسب کتاب نباشد .

۳- ترتیب کتب هر علمی بترتیب الفبائی بر عایت سه حرف اول آن .

۴- الحاق و ذکر کتب چاپی هر علمی پس از ختم کتب خطی آن علم .

۵- توصیف و تحدید کتاب از ذکر مقصود و ابواب کتاب (در کتب خطی بقدر وافی و در چاپی بطور اختصار) و ترجمه مؤلف آن بقدر مقتضی با ذکر مدارک و هم اشاره بکتاب شروح و حواشی آن که در کتابخانه موجود است .

۶- توصیف نسخه در کتب خطی بضبط جملات اول و آخر نسخه و ذکر مشخصات خط و تذهیب و نقش و نام کاتب و واقف و تاریخ کتابت و وقت و در کتب چاپی بیان نوع و

(۱) سعد الاسود دومین فهرستی است که ابن طاوس برای کتابخانه خود تألیف فرموده و علاوه بر توصیف کتب کتابخانه حاوی افاداتی نیز هست . فهرست اولی که تألیف فرموده موسوم است بکتاب الابانة فی معرفة اسماء کتب الغرانة و در توصیف آن چنین آورده : « ما کان ذلک بکفی فی معرفة اسوار الکتاب و جواهرها فجلنا هذا تماما و مرآة یری منها من ناظر کثیرا من تلك الفوائد » کتاب الابانة دیده نشده

هجری قمری حاج اوکتهای قاتان میرزا (۱) فرمان مرحوم ناصرالدین شاه بمقام ریاست کتابخانه نائل می گردد. پس از فوت آن مرحوم از سال ۱۲۰۸ تا ۱۳۳۷ مرحوم تراج السلطان (۲) پدر محرر این سطور بریاست کتابخانه منصوب می گردد. از سال ۱۳۳۷ تا کنون که سی و پنج سال است مسود این اوراق افتخار خدمتگذاری را دارد. کتابخانه از آن تاریخ به بدستاسب هر عصری دارای سازمان بوده و کارکنانی بوظیفه فراشی و نقاشی و تذهیب و صحافی و نسخی و کتابداری و غیرهما داشته و سازمان امروز آن نیز بر اصول تازه دایر است.

فهرست کتابخانه :

اولین کتابخانه که در ایران موفق بنشر فهرست و فضیلت سبق در این کار را حائز گشته این کتابخانه است. آنچه که مسلم است از اواخر سده سیزده هجری قمری فهرستهای باسلوبهای مختلف تدوین شده. اولین فهرستی که نشر یافت همانست که در دوره نیابت تولیت عظمی مرحوم میرزا سعیدخان انصاری تدوین و ذیل جلد دوم مطلع الشمس چاپ شد. دومین فهرستی که نشر یافت همان سه جلد تألیفی مسود این اوراق است که بدستور نایب تولیت عظمی وقت مرحوم محمد وایخان اسدی در ۱۳۰۵ خورشیدی نشر یافت و در آن هنگام تألیفی درین موضوع و بان اسلوب در ایران و هم در بعضی از کشورهای اسلامی دیگر بی پیشینه بود چه آنکه از فهرستهای کتابخانه های قدیم بماتد کتابخانه صاحب بن عباد (دارالکتب ری) اطلاعی در دست نیست. (۳) تفنن های داناان باختر در تألیف فهرست (از تجزیه کتب بحیث زبان یا ترتیب کتب هر

(۱) متوفای ربیع الثانی ۱۳۰۸ مدفون در رواق پشت سر روضه منوره رضوی موسوم به مسجد ریاض. فرزند شجاع السلطنه حسنعلی میرزا و ممدوح حکیم قاتانی است. حکیم مذکور بیاس مرحمت های شجاع السلطنه تغلس همیش که : «حبیب» بود تبدیل و بنام اوکتهای قاتان میرزا : «قاتانی» تغلس فرمود. مشارالیه در شعر دارای قریحه بوده و دیوان مختصری از او باقی است. پس از گرفتاری پدر مدتها پنهان و آواره بود. پس از آنکه مورد عفو واقع گشت مقام و منصب مذکور بر او ارزانی گشت.

(۲) عبد الرضا میرزا بن اوکتهای قاتان میرزا متوفای ۱۳۴۰ مدفون در بقعه حضرت اما مزاده عبدالعظیم جلب مقبره ناصرالدین شاه.

(۳) معجم الادباء (ج ۲ ص ۳۱۵) در توصیف کتابخانه مذکور آورده : «قال ابوالحسن البیهقی وانا اقول بیت الکتب الذی بالری علی ذلک دلیل بعد ما احرقه السلطان محمود بن سبکتگین فانی طالت هذا البیت فوجدت فهرست تلك الکتب عشر مجلدات»

انجام و فراغت ذمه حاصل شده یا نشده مطالبی است که فی المجاله برسد و اوراق پوشیده است
 لیک این قدر واضح است که بعلت قلت بضاعت دلمی و ادبی جهد المقلی بجای آورده •
 در بیست و پنج سال بیش که مجلدات سه کانه با نوائمی که داشت نشر یافت مراجع دینی و اقطاب علمی
 و دانشمندان باختر و خاور شناسان همه بحسن نیت نگارنده را قرین لطف و افضال داشتند •
 یکی بر رسم تشویق تحسین گفت و آفرین فرمود و دیگری بنقد محققانه منت تعلیم نهاد •
 جزاهم الله عن العلم و اهله خیر الجزاء •

بتاریخ چهار شنبه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۲۵ مطابق ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۶۶

(رئیس کتابخانه آستان قدس رضوی)

« او کتانی »

مشهد چاپخانه طوس

« روئین فن »

محل و تاریخ چاپ و وقف و نام واقف .

۷- کتابهایی که از حیث تبویب علمی مورد اختلاف انظار است بماتند نهج ابلاغه (اخبار یا ادبیات) و آیات الاحکام (فقه یا تفسیر) بحسب نظر و اختیار شخصی در بابی قرار داده می شود و برای رعایت و جمع انظار تنها اسم آن در باب دیگر ذکر و احاله بباب مختار می گردد .

۸- کتابهایی که دارای اسم خاص و بنام دیگر مشهورند بماتند : (روضة البهیة - شرح لعمه - بهجة المرضیه - سیوطی - شواکل الحور - شرح هباکل النور) حسب اختیار با اسمی ضبط و بنام دیگر نیز آورده و احاله با اسم مختار می شود

۹- کتابها و رساله هایی که اسماء موضوعه ندارند بجنبة موضوع ضبط میشود (بماتند حاشیه بر شرح جدید تجرید - رساله در معاد)

۱۰- ترجمه مؤلفینی که در یک باب دارای تألیفاتی با اسماء مختلفه باشند یا در ابواب مختلف کتاب داشته باشند تنها در ضمن یک کتاب ذکر می شود و در کتب و ابواب و مجلدات دیگر اگر تفتاء بذکر اسم آنها و اشاره بمحل ذکر ترجمه می گردد مگر آنکه در محل مذکور اشتباهی یا اطلاع بیشتری در ترجمه بدست آمده باشد .

۱۱- تذیل هر جلدی از مجلدات فهرست بدو فهرست الفبائی: اول فهرست اسمی کتب معنونه در آن جلد باتعین صفحه دوم فهرست اسمی مؤلفین نیز باتعین صفحه . مؤلفینی که بعنوانی غیر از اسم (از کنیه و لقب و غیرهما) معروفند بعنوان معروف ضبط می گردد مثل محمد بن حسن بن محمد اصفهانی صاحب کشف اللثام . معروف بفاضل هندی . احمد بن عبد الحلیم معروف بابن تیمیه . مؤلفینی که بدو عنوان مشهورند مثل حسین بن عبد الله بطحی معروف بابن سینا و شیخ الرئیس هر دو عنوان ضبط میگردد لیکن در یک عنوان ذکر شماره صفحه می شود و در عنوان دیگر بجای ذکر شماره میان دو ابرو عنوانی که مذیل بشماره صفحه است ذکر می گردد .

این بود اصول موضوعه که در تألیف فهرست بکار برده شد . درین چند چهارم نیز مقصود و روش همان و چنان است که در ۲۵ سال پیش در مجلدات اولیه منظور و اعمال گشت حال درین جلد اصول بازده گانه مذکور جعفر رعایت شده و وظیفه که در مقابل علم و علما داشته

فارسی .. مؤلف مولانا حسن بن عبدالرزاق لاهیجانی . مؤلف از علماء اواخر سده ۱۱ هجری قمری و مدفون در قبرستان قم است سال وفاتش بمنقول از ریض العلماء سال ۱۱۴۱ است . انتساب این رساله بمولانا در کتب تراجم موجوده دیده نشد و این نسخه از اول آن افتاده است . ولی بقرار منقول : قزوینی در تنمیه امل الامل این رساله را از جمله مؤلفات مولانا شمرده است . رساله در دیباچه چنین توصیف شده : « و چون باعث تالیف این رساله نمودن حقیقت حکمت بود تسمیه آن بآئینه حکمت مناسب نمود و این حقیر درین رساله مدعی هیچ یک از طرفین نیستم بلکه مجملی از آنچه از جانب هر کدام صورت گفتن داشته باشد بر سیل روایت حکایت کنیم » . رساله پس از دیباچه ای که قدری از اول آن افتاده ضمن سه باب صورت گرفته : ۱ - در ذکر آنچه ایشان در تعریف حکمت و بیان فضیلت آن گویند ۲ - در ذکر مسائل چند گانه بر سر آن ها اینهمه تراعی کنند و حل اشکال آنها بموافقت برهان و حدیث و قرآن ۳ - در ذکر بعضی اخبار که از اهل بیت اخیار صلوات الله علیهم اجمعین روایت شده و ذکر بعضی اقوال و احوال جمعی از علماء که صریح یا مشعر است بر فضل و مدح حکمت و حکماء - آغاز موجود « کار را تک نموده بلکه دین را بر شما آسان نموده » انجام (چه هر کس تامل و تعمق درین علم شریف کند تواند دانست که اصول مطالب آن مستفاد از انبیاء علیهم السلام است و حکم جزم باین معنی کند بجیشنی که هیچ شک و ریب در آن نداشته باشد این بود مقصود از این رساله)

خط نسخ ۱۵ سطری فصول بقرمزی نوشته شده . دارای ۴۴ برگ . اندازه ۱۹

در ۱۲ وقفی فهرستی تیر ۱۳۱۰ (۲۵۱)

فارسی . نگارش عبدالوهاب بن عبدالرحمن بن محمد حسین بن نظرعالی بن مرتضی قلی شیرازی ساکن دیل از محال هند تحریر مناظره ایست در مسئله امدت که با مولانا عبدالعلی شیرازی در ۱۰۴۲ در شهر دیل نموده و مولانا بتیرا ملزم و مفهم داشته و در نتیجه نگارنده از مذهب حنفی عدول بشیع نموده است .

آغاز (الحمد لله الذی تم حجته علی الثقلین بمثله النبی المنصور) انجام (بلکه بیشتر در شك افتادند آنکاه مخدوم الانامی دامن افشاند برخواست « کذا »)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اثبات واجب

۲۹۷

عربی - نگارش نجم الدین علی بن عمر بن سالی قزوينی در گذشته ۶۷۵ این نسخه حاوی مفاوضات و شامل منظرات قامی بین کاتبی ، خواجه صدرالدین طوسی است که در اطراف رساله اثبات واجب کاتبی صورت گرفته .

شرح کتب و نسخه این است : ۱ - رساله کاتبی در اثبات وجود واجب ۲ - اشکالات خواجه بر آن رساله ۳ - رد کاتبی اشکالات خواجه را ۴ - ابطال خواجه بر مانی را ۵ - نامه کاتبی بخواجه در اعتراف بیکمربیگی و کوتاهی بپیکری خود و شکر گذاری از افضل در این افادات ۶ - پاسخ خواجه نامه کاتبی . این نسخه - باره از نسخ خواجه را ناقص دارد .

آغاز پس از دیباچه : اعلام ان الاوائل انما فی اثبات هذا المظاہب العظیم لاشک فی وجود موجود « انجام موجود » ذا کرانعام قال : تعالی یجزیه فی اجزاء « خط نستعلیق ۳۰ سطری - عنوان نسخه بشعروف نوشته شده دارای ۶۹ بیت - وقفی فهرستی انداز - ۱۹ در ۱۲ (۲۹۸)

اثبات واجب

۲۹۸

عربی - مکرر شماره ۲۰ حکمت مؤلف ابوالمعالی امیر صدرالدین محمد دشتکی متولد سه شنبه ۲ شعبان ۸۳۸ ، مقتول در جمعه ۱۲ رمضان ۹۰۳ مدفون در مدرسه منصوریه شیراز « مجالس المومنین » فنون ادبی را نزد پسر عمه خود میر حبیب الله و دیگران خوانده و شریعات را نزد پدرش غیاث الدین و پسر عم خود میر نظام الدین احمد آموخته و علوم عقایی را از سید فاضل مسام فارسی و جمعی دیگر اقتباس و تکمیل نموده و از اجله اعلام دوره خود بشمار است این رساله که بنام ابوالمظفر احمد بهدر « مقتول در ۹۰۳ » نوشته شده در اثبات وجود و صفت واجب است که پس از دیباچه ضمن ۱۲ فصل و خاتمه صورت گرفته : فصل ۱ - فی اثبات تعالی ۲ - فی توحید ۳ - فی ان واجب الوجود لا یقبل التذمة الی الاجزاء اصلا ۴ - فی ان واجب الوجود هل یجوز ان یکون له صفة زائدة علیه ام لا ۵ - فی علمه تعالی ۶ - فی قدرت تعالی ۷ - فی اراده ۸ - فی حیاته ۹ - فی سمعه و بصره ۱۰ - فی کلامه ۱۱ - فی القضاة و القدر ۱۲ - فی سائر صفاته منها الحکمة خاتمه فی تقسیم صفاته این نسخه تدفیری از فصل چهارم را داراست آغاز « لا اله الا هو له الاسماء الحسنی منه الابتداء » انجان موجود (فان کان الاول لزم ان یکون الشئ الواحد من جمیع الوجوه قبلا » شرح بر این

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

خط نسخ ۳۰ - سری ۱۵ ای ۳۷ برگ - وانی پنج مد یکم سال ۱۱۶۲ - اندازه ۲۶
در ۱۶ - ۱۷

۲۹۴ ابصار المستشرقین

فرسی - مشهور پیش از «الغزوة الحمدانية» ای که حجت علی القابن «انجام» عن ذلك
مؤلف ابصار المستشرقین مدعیه بود «العمدة» و «العلی» خط نسخ و استعلاق ۱۶ سطری
در ۱۵ - ۱۶ - وشیخ سیالدار «۳۵»

۲۹۵ اثبات صنائع

فرسی - اثبات صنائع در پیشگاه شاه عباسی شیخ علی احمد نور در شماره ۱۲
خط نسخ ۳۰ - اثبات صنائع در پیشگاه شاه عباسی شیخ علی احمد نور در شماره ۱۲
در ۱۵ - ۱۶ - وشیخ سیالدار «۳۵»
۱ - فی اثبات الخلق ۲ - فی اثبات الخلق ۳ - فی اثبات الخلق ۴ - فی اثبات الخلق
۵ - فی اثبات الخلق ۶ - فی اثبات الخلق ۷ - فی اثبات الخلق ۸ - فی اثبات الخلق
۹ - فی اثبات الخلق ۱۰ - فی اثبات الخلق ۱۱ - فی اثبات الخلق ۱۲ - فی اثبات الخلق
۱۳ - فی اثبات الخلق ۱۴ - فی اثبات الخلق ۱۵ - فی اثبات الخلق ۱۶ - فی اثبات الخلق
۱۷ - فی اثبات الخلق ۱۸ - فی اثبات الخلق ۱۹ - فی اثبات الخلق ۲۰ - فی اثبات الخلق
۲۱ - فی اثبات الخلق ۲۲ - فی اثبات الخلق ۲۳ - فی اثبات الخلق ۲۴ - فی اثبات الخلق
۲۵ - فی اثبات الخلق ۲۶ - فی اثبات الخلق ۲۷ - فی اثبات الخلق ۲۸ - فی اثبات الخلق
۲۹ - فی اثبات الخلق ۳۰ - فی اثبات الخلق

آثار موجود - محمود الکتاب ویندوزی ویا شوا و اول فی اثبات صنائع و فی اثبات
الاولی فی ذلک ما تقریر است

اجیم در جواب این کلام از ای لیکن عاقبت بلاشخص و الارمان حادنه «تاریخ
نوشته شده است» این تاریخ شبیه از کتاب است و باید ۱۱۱۰ باشد - خط استعلاق
۱۶ سطری - ابواب و عناوین بشعر و نوشته شد - دارای ۷۸ برگ - وافی فهرستی
اندازه ۱۸ در ۱۲ - ۳۵

۲۹۶ اثبات واجب

فرسی - مسوب بخواجه صمدالدین طوسی و جیزه است در اثبات ذات واجب بط قاستدلال
فرق متضمن و حکماء و ریاضین خط در صدر نسخه اشباب رساله را بخواجه
علی المسموع یاد نموده - الذریعه هم نقل از کشف الحجب این رساله را در شماره
مؤلف خواجه دانسته «آذر» بدان ایستاده تعالی الی العراض المستقیم «اجل» از قواید
این بهره مند کردند تم «الغزوة الحمدانية» خط نسخ و استعلاق ۱۶ سطری
تفسیر من ۱۹ - در دو صفحه آخر نسخه دو مقاله ایست در معاد (۶۰-۲)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

در تفسیر آیه مبارکه نور منسوب بملامیرزا جان باغنوی تاریخ تحریر نسخه محرم ۱۲۲۲ خط نستعلیق شکسته ۲۰ سطری . فصول بقرمز نوی نوشته شده « به بینید رساله حدوث عالم شماره ۶۰ حکمت ص ۴۱ » (۵۹۵۰)

۳.۱ اثبات واجب

عربی - (مؤلف شمس الدین محمد خفری) رساله ایست در اثبات وجود و توحید و عام حق تعالی که به ابوالفتح سلغرشاه بن توران شاه بن محمد شاه بن همتن بهادر خان اهداء نموده و این غیر از اثبات واجب معروف مؤلف می باشد و رساله در دیباچه چنین توصیف شده « هذه رسالة قد اوردت فيها تحقيق احق ما يبلغ نحوه اغناك الرغبات وهي اذهات مسائل الكلام من الالهيات الى معرفة المبدء الاول لجميع الموجودات وبيان نعوت كماله وصفاته جلالة واقامة حجج القطعة على احاطة علمه تعالى بجميع الممكنات من الكليات والجزئيات والمعقولات والمحسوسات واوضحت بالبراهين الساطعة ان الفلاسفة قد زلت اقدامهم في هذا المقام » - رساله در دوء قصد انجاء بده ۱ - فی ذکر دلائل وجود الله تعالی و توحید و الاشارة الى مراتبه ۲ - فی احاطة علم الله تعالی علی الموجود و بیان عنایتة علیها وجوده آغاز (تبارک الله وسبحنه ما اعظم شأنه واجل سلطانه) . انجام - (وعلی کلمة العشق اهتم الرسالة سائلا من الله تعالی ان یجعلنی من العارفين لکماله والماشقين لجماله ثم الحمد علی نواله والصلوة علی محمد وآله) پس از این ضمن ۳ صفحه رساله ایست در دلالت الفاظ از قبیل راضی که از آخر افتاده دارد - خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - کاغذ نسخه آبی رنگ - دارای ۱۳ برگ و قفسی فهرستی - اندازه ۱۶ در ۱۰ (۵۹۲)

۳.۲ اثبات واجب

فارسی - مؤلف بنا بمسطور در دیباچه محمد بن اسماعیل قاینی مدعو بمسیح است گمان میرود همان محمد مسیح بن اسماعیل فدشکوئی فسانی باشد که در شعر فارسی متخلص بمعنی و در عربی بمسیح بوده و مقام شیخ الاسلامی فارس را داشته و در سن نزدیک به ۹۰ در ۱۱۲۷ در گذشته است و شیخ علی حزین اورا از اساتید خود شمرده و از اعظم واجل تلامذه استاد الکمل آقا حسین خوانساری دانسته در این رساله هم استاد را بافضل المتأخرین نام برده - الذریعه (ج ۱ ص ۱۰۹) مؤلف این کتاب را بطور قطع محمد مسیح فسانی دانسته . گمان میرود کلمه « قاینی » در این نسخه تصحیف و غلط کلمه

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

کتاب را بشماره ۹۳۹ به بیند خط نسخ ۲۳ سطری فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده صفحات مجداول بزر و تحریر - دارای ۹ برگ واقف نائینی مرداد ۱۳۱۱ اندازه ۴۳ در (۲۶) ۲۹۷

۲۹۹ اثبات واجب

عربی - مکرر پیش آغاز « الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنی » انجام « و ما یكون فی نفس الامر من غیر تعقل نقص هو الواحد » خط نسخ ۳۲ سطری - دارای ۱۲ برگ وقفی نائینی - اندازه ۱۸ در ۱۱ (۸۷۷)

۳۰۰ اثبات واجب

عربی مکرر شماره ۷ مؤلف شمس الدین محمد بن احمد خفیری شاگرد صدرالدین محمد دشتکی مؤلف از اعلام آغاز دوره صفویه است که در کاشان میزیسته و اختیار تشیع نموده و گویند بای - مهارتی در علم فقه و نداشتن کتاب مبسوطی در انجام بقوت عقل سلیم استنباط احکام از عقل مینمود و مرجع مردم کاشان در مسائل مذهبی بود و آنانرا احکام مذهب جعفری میاموخت و مصنفی گزینی مؤلف را در کاشان دیده و او را در صحت مستنبطات فقهیه اش تحسین نموده - تاریخ وفات مؤلف بتحقیق معلوم نیست سال ۹۵۷ که در الذریعه ذکر شده در مدارک موجوده بنظر نرسید . فاضل جلی در شرح کتاب تکمله او نوشته که در مجرمه ۹۳۲ از آنراغت یافته . فارسنامه جلد ۲ مؤلف را متوفی ۹۳۰ و اندی داشته شاید روایت اخیر مقرون بصحت باشد چه آنکه همان کتاب ورود محقق گزینی را به تبریز بر شاه طهماسب در ۹۳۸ دانسته و اگر رفتن را بکشان به قضای قعده پس از ورود به تبریز بدانیم باید مؤلف در همان وقت زنده باشد . در جلد اول فهرست برای خفیری سه رساله اثبات واجب ذکر نموده شده و هم سال وفاتش در ۱۰۵۰ مشخص گشته و هر دو اشتباه بوده است که ناشی از خلط نمودن ترجمه خفیری و ساهان الحکماء نظام الدین احمد شده است . « ترجمه هر دو در روضات الجنات پی در پی است » رساله ضمن مقدمه و ۳ مقصد صورت گرفته اند مقدمه فی ذکر اصول یحتاج الیهما اثبات المطالب المقصد الاول فی اثبات الواجب بالذات ۴ - فی اثبات توحید و دلالت الی تقریر عندی قطعیتها ۳ - فی علمه تعالی آغاز پس از تسمیه و تحمید و نام مؤلف « فهدیه رساله فی اثبات واجب الوجود بالذات و صده بالدلائل القطعیه الی تقریر عندی قطعیتها » انجام « و لما کان مبحث العلم و نوابغه ببحر اعماقا لاساحل له لتصر علی ما ذکر والحمد لله علی انضاله » سپس مقله ایست

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بسیار نزد امراء اق قونیلو داشت و منصب قضاء فارس نائل گشت و جدی هم بصدارت یوسف بن میرزا جهانشاه مشغول بوده . رساله در بیان اثبات وجود واجب الوجود است و در آن رشته بحث و تدقیق پرداخته (و مباحث توحید و صفات پرداخته) و آن را بنام یکی از سلاطین نوشته در نسخ موجود نامی از کسی برده نشده است . مؤلف در رساله اثبات واجب جدید این رساله را یاد آور شده . تعویض خود که تالیف دغنهوان شهاب بوده . انصاف من کور بر آن میدارد که سال ۸۹۸ را که زمان تالیف این رساله در مجالس المؤمنین یاد شده . جزو ان کتاب «تائیم» رساله ضمن دو مقصد سویت نگرفته مقصد اول در اثبات وجود واجب است بمسائل منکملین مقصد دوم بمسائل الیهون است . نسخه مصحح و قلمبه شده با نسخه اصل است آغاز « سبحانک ما اعظم شانک و اظهر برهانک » انجام « و ایزده ندرت مزید تفصیل ربما یشر علیه فی تعلیقاته » حواشی و شروح . رساله را شماره های ۳۶۵ - ۴۵۸ - ۴۵۲ بشکرید نویسنده حافظ غوث الدین - تاریخ تحریر جمادی الثانی ۹۴۶ در کاشان نوشته شده خط نسخ ۲ سطری - دارای ۱۶ برگ - وقفی دینی اندازه ۱۹ در ۱۳ « ۲۹۵ »

۳.۵ اثبات واجب قدیم

مکرر پیش - آغاز (سبحانک سبحانک ما اعظم شانک و اظهر برهانک) انجام (و ایزده المباحث مزید تفصیل ربما یشر علیه فی تعلیقاته) تاریخ تحریر نسخه ۷ ذیقعد ۱۱۰۹ خط نسخ شکسته - دارای ۱۴ برگ - وقفی سید محمد تقی سال ۱۱۰۹ اندازه ۲۰ در ۱۵ « ۲۹۵ »

۳.۶ اثبات واجب قدیم

مکرر پیش - آغاز « سبحانک ما اعظم شانک و اظهر برهانک » انجام « و ایزده المباحث مزید تفصیل انما یشر علیه فی تعلیقاته » خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۷ برگ وقفی فهرستی اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۲۹۶ »

۳.۷ اثبات واجب جدید

عربی . مؤلف جلال الدین محمد دوانی . رساله موجری است جامع در اثبات وجود و توحید و صفات الله و دوم رساله ایست که درین موضوع گشته و شاید آخرین اثر خاتمه علامی باشد که در پایان عمر در خطه لار تالیف نموده و مورد نظر و توجه اعظم متأخرین واقع گشته . رساله ضمن ۱۴ فصل صورت آفریده : الفصل الاول فی اثبات واجب الوجود ۲ - فی ان وجوده و لا ید « کذا » علیه بل هو عین وجوده الحاس ۳ - فی توحیده

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

« فسانى » شد که از ذات نسخه به زمره است و ساله است جامع و مبسوط در اثبات وجود و توحید که پس از دنا چه ضمن فاتحه و ده مقصد و خاتمه ای صورت گرفته فاتحه در تمهید مقدمه ای که بر علیه مقصد است ضمن ۴ فصل - مقصد اول در اثبات وجود واجب - مقصد دوم در اثبات توحید واجب - خاتمه در تذکره اخلاص که شهادیه معتاد است. آخر (بامن منه المبدء والیه المآله) بامن له الاسماء الجسدى (دار على طریق ثباتك) انجم (بامن لا یكونان له هکذا حال الملا فیه) فقهان الله تعالى (چهار صفحه اول به خط تعلیق و بقیه به خط نسخ ۱۶ - سطرى - دارای ۵۴ برك - وقفى تائیدى اندازه ۱۸ × ۱۲ (۲۶۹)

۳.۲ اثبات واجب

عربی نگارش - ولاد حیدر علی بن شیخ جمال الدین - ترجمه نکات در حدیث و حدیث رساله است در اثبات ذات واجب الوجود آخر پس از تسمیه و تحمید و باء مؤلف « هذه بذات حدیث منى ارتجالا بحسب بعض الاخوان مع تشتت لیل و نهار الفرق المجل فی اثبات واجب الوجود ذات عظمت و هو طور جدید » انجم « فاعرف الزندق بذاتك و حسن اعتقاده و ذلك من قوله تعالى و اذا همسکم الضمى فى البحر الایة » سپس ضمن ۱۵ صفحه مختصریست در تفسیر - و دره مبارکه توحید و بعضی از آیات و فواید متفرقه - خط نسخ ۳۱ سطرى - دارای ۱۰ برك وقفى تائیدى - اندازه ۱۷ در ۱۱ × ۵۴۲ »

اثبات واجب

شماره - ۵۶۷ - مراجعه شود

اثبات واجب

منتخب الخاقان شمار « ۱۰۴۰ » مراجعه شود

اثبات واجب

شماره ۱۰۵۶ - مراجعه شود

۳.۴ اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر شماره ۱ مؤلف جلال الدین محمد بن سعد الدین اسعد صدیقی دوانی متخلص بفنائی متولد ۸۳۰ در گذشته ۹۰۷ یا ۸ آرامگاهش در دیه دوان از مضافات کازرون نسبش بخلیفه اول ابوبکر صدیق منتهی میشود پس از تحصیل مبادی نزد پدرش بشیراز رفت و نزد اساتید عصر چون محی الدین انصاری و خواجه حسن شاه و غیرهما تلمذ و تکمیل نمود شهرت علمی را دارا شد و از اعلام و اساتید نامی روزگار خود بشمار رفت و مکانی

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

بچاپ رسیده . آغاز «المیمرالاول من کتاب ارسطوطالیس الفیلسوف المسمى بالیونانیة اثولوجیا» انجام «لایزالها شیئی من الحواس البتة» کاتب ابو المفخر الحسینی الخادم - تاریخ تحریر ۱۱۱۵ خط نسخ ۱۸ سطری - وقفی نائینی دارای ۷۴ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ «۳۰۰» (۱) - و برخی نسبت کتاب را با ارسطو منکرند و می‌بندارند که از آثار ائورات باوطن است .

اثولوجیا

۳۱۱

مکرر شماره پیش - این نسخه ناقص است و تاقدری از میمر هشتم را دارا است . آغاز «المیمرالاول من کتاب ارسطوطالیس الفیلسوف المسمى بالیونانیة اثولوجیا» انجام (والمربک لایدرک الاشیاء البسیطة کنه ادراکها) خط نستعلیق مختلف السطر دارای ۳۸ برگ - وقفی نادرشاه سال وقف ۱۱۴۵ اندازه ۲۹ در ۲۰ «۳۰۱»

اجوبة المسائل

۳۱۲

عربی - مجیب خواجه نصیرالدین طوسی «ترجمه اش بیاید» رساله پاسخ است از پرسش‌های صدرالدین محمد قونوی «اصل پرسش‌ها را بشماره ۹۹۴ به بینید» آثار الشیعه ابن رساله را موسوم به «مفاوضات» دانسته - شایسته آن است که رساله شماره ۲۹۷ بدین نام موسوم باشد . آغاز «اتانی کتاب ما اراه مشاهدا - بغیر کتاب الله من مائر الکتب» انجام «یایم ظله علی طالبی الکمال و یسبغ علیه فیضه الذی لایزال انه لطیف مجیب» خط نستعلیق ۱۸ سطری - عناوین بشنجر ف نوشته شده دارای ۱۳ برگ - و موربانه خورده اندازه ۲۴ در ۱۴ (۶۶۵)

اجوبة المسائل

۳۱۳

عربی - مجیب علامه شیرازی قطب‌الدین محمود بن ضیاء‌الدین مسعود بن مصلح‌الدین کازرونی شافعی در گذشته بسن نزدیک ۹۰ در سال ۷۱۰ آرامگاهش تبریز در جوار قبر بیضاوی «فارسنامه جلد ۲ ص ۱۴۰» از خاندان پزشکی و خود پزشک بیمارستان مظفریه شیراز بوده . نزد پدر و عمویش کمال‌الدین ابوالخیر بن مصلح کازرونی و شمس‌الدین محمد گیشی و شرف‌الدین زکی بوشکانی و خواجه نصیرالدین طوسی شاگردی نموده است - رساله پاسخ و حل چهار پرسش و شبهه فلسفی است : «تجدد اعمال - روح لطیفه انسانی - تصورات و تخلیلات روح - انجام روح حیوان»

آغاز پس از نام و خطبه مؤلف (قانی القی الی کتاب کریم من لدن حکیم علیم مشتملا علی مسائل لیس‌المستول عنها باعلم من السائل) انجام «فالمعجز عن درک الادراک ادراک و

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۴ فی ان واجب الوجود لا یقبل القسمة الی الا جزاء ۵ فی ان صفته تعالی عین ذاته
۶ فی علمه تعالی ۷ فی قدرته تعالی ۸ فی ارادته تعالی ۹ فی حیاتہ تعالی ۱۰ فی
سمعه وبصره ۱۱ فی کلامه تعالی ۱۲ فی اقله والقدر ۱۳ فی حکمتہ تعالی ۱۴ فی
وجوده تعالی « شرح آنرا بشماره ۷۹۳ بنگرید » - آغاز « و توکل علی العالم القديم و
منه استعانہ فی التعمیم وله الحمد » انجام « وقد سبق عن العالم عین الذات فقد رجع
الامر کله الی الله تعالی » خط نسخ هر صفحه دارای سه خانه و حاشیه است که در متن
و حاشیه نوشته شده صفحات مجدول بزر و تحریر - فصول و عناوین بقرمز نوشته شده
وقفی ثنینی در مرداد ۱۳۱۱ دارای ۶ برگ اندازه ۴۳ در ۲۶ « ۲۹۲ »

۳۰۸ اثبات واجب جدید

عربی - مکرر پیش آغاز (و منه الاغایة فی التعمیم وله الحمد) انجام (و له و صحبه
معاذن الجور) نویسنده نسخه عبدالنبی بن محمد نقی قزوینی که در سال ۱۱۵۷ در
تبریز نوشته خط نسخ و نستعلیق مختلف السطر - دارای ۲۸ برگ تقدیمی فهرستی -
اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۵۴۱ »

۳۰۹ اثبات واجب جدید

عربی - مکرر پیش آغاز (له الحمد علی کرمه العظیم و منه القديم والصلوة والسلام علی
نبیہ الکریم) انجام (و العالم عین الذات فقد رجع الامر کله الی الله الا الی الله تعالی الامور)
خط نستعلیق شکسته ۲۱ سطری - سال تحریر ۱۱۶۰ دارای ۱۵ برگ - وقفی سید محمد نقی
سال ۱۱۱۹ اندازه ۲۰ در ۱۳ « ۲۹۳ »

۳۱۰ اثولوجیا

عربی - مانند شماره ۱۴ مصنف ارسطو طابیس بن نيقوماخس معروف به معلم اول متولد
در اجیر در ۳۸۳ در گذشته در خلکیس ۳۰۴ قبل از میلاد - شاگرد افلاطون و پیشوای
حکماء مشائون - کتاب در فن حکمت الهی و ربوبیات است ، در مقدمه کتاب مذکور
است که تفسیر این کتاب از فرفور یوس صوری است که آنرا عبدالمسیح بن عبدالله بن ناعمه
حمصی نقل بر عربی داده و یعقوب بن اسحق کندی برای احمد بن منتهم بالله اصلاح نهوده
در آنرا مترجم و مفسر کتابی بدین نام دیده نشد . این ندیم « در آخر ترجمه ارسطو »
تفسیر کتاب اثولوجیا را از آندری باد نموده بی آنکه از مترجم آن نامی ببرد « ۱۰ » -
نسخه در سال ۱۸۸۴ م در برلن و در سال ۱۸۱۵ ق - ۵ در حاشیه کتاب قبسات در تهران

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

انجم (اذلیس وراثه کلام ولس وراء عبادان قرية) کاتب محمد صادق بن ملا
عبدالمؤمن نوری - تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۲۶۹ -

خط نسخ ۲۱ سطری - دارای ۲۰ برگ - وقفی فهرستی اندازه ۲۱ در ۱۴ (۳۰۲)

۳۱۷ اجوبة المسائل

مکرر پیش - این نسخه صدرأ و ذیلا افتاده دارد و از حیث احتواء بر مطالب
مخالف است با شماره پیش و پس از پاسخ از نبوت و ولایت خاصه پاسخ پرسش حکمت
غیبت ولی عصر عجل الله فرجه و شرح حدیث « تعلق القلب بالوجود شرك و بالمفقود
كفر » و فرق بین دنیای مذموم و محمود میباشد

آغاز موجود (کیف بدل العقل القاطع) انجم موجود (ولا یتماق قلبه بشئی من
ذلك) خط نستعلیق و شکسته ۲۰ و ۲۱ سطری دارای ۱۹ برگ - وقفی فهرستی
اندازه ۱۵ در ۱۰ « ۳۰۳ »

۳۱۸ اجوبة المسائل

عربی - معجب حاج ملاهادی سبزواری (ترجمه اش بیاید) ۹ برشی است از اسمعیل
عارف تخلص در مسائل و مطالب عرفانی و فلسفی و عقاید از کیفیت وجود ولی عصر
و توضیح حدیثی راجع بمصر ظهور و مسئله انکسار و انشقاق ماه و دور فلک و قدم
انواع و دلیل بر وجود عالم مثال و فرق بین نفوس اسنان و فلک که در رجب ۱۲۷۲
معجب از نگارش پاسخها فراغت یافته است .

آغاز (الحمد لله الذی هدانا لهذا) انجم « و هو الفلك فمن رفعه یازم وضعه »
خط نسخ ۱۵ سطری دارای ۴۴ برگ - وقفی شیخ علی سبزواری مرداد ۱۳۱۱
اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۵۹۰ »

۳۱۹ اجوبة المسائل

عربی - معجب حاج ملاهادی سبزواری پاسخ ۹ برشی است از احمد بن محمد
جعفر یزدی در مباحث وجود .
آغاز « الحمد لله الودود فیاض الوجود » انجم (و وصوله الى الثانیة الحقیقیة ثمرة الحركة
الجوهرية وفي ذاك فليتنافس المتنافسون »

خط نسخ ۱۵ سطری - دارای ۱۶ برگ - وقفی شیخ علی سبزواری سال ۱۳۵۱ -
اندازه ۱۸ در ۱۰ (۴۱۱)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

هذا آخر الجواب والله اعلم بالصواب» کاتب عبدالاول بن محمود بن محمود عباسی - تاریخ نوشتن ۲۸ رمضان ۹۰۸ بعد از این شش برک از مبحث امامت شرح تجرید قوشچی است .
خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۱۴ برک وقفی نائینی - اندازه ۲۰ در ۱۳ (۵۸۸)

۳۱۴ اجوبة المسائل

عربی - مجیب صدرالمطالبین شیرازی « ترجمه اش بیاید » این رساله که در حاشیه کتاب مبدء و معاد در تهران بچاپ رسیده پاسخ به پنج پرسش شمس الدین محمد کیلانی معروف بشمس است در مسائل مختلفه حکمی از تصویر حرکت در کم و منطبقه بودن نفس نباتی و وجود ذهنی بعضی از اعراض و استناد ادراکات جزئیة در حیوانات و حدوث نفس بحدوث بدن - نسخه نوشته شده از نسخه اصلی است .

آغاز « وردالی کتاب من اعز الاخوان والا فاضل الاقران »

انجام « و تمام القول فیها یحتاج الی سحبة طویله » سال تحریر ۱۲۹۲ خط شکسته

نستعلیق ۱۱ سطری دارای ۲۴ برک - وقفی فهرستی اندازه ۲۲ در ۱۵ « ۳۰۴ »

۳۱۵ اجوبة المسائل

عربی - مجیب شیخ احمد احمدانی « ترجمه اش بیاید » و جیزمایت در پاسخ سه مسئله غامض فلسفی زیر که از وی پرسش شده و در پنجم ربیع الاول ۱۲۳۲ از نگارش آن فراغت یافته : ۱ - کیفیت صدور موجودات از مبدء اول ۲ - کیفیت علم حق تعالی بجزئیات ۳ - کیفیت معراج پیغمبر ص ۴

آغاز نسخه پس از اظهارات سائل و دیباچه مجیب « اعلم ان صدور الموجودات اماکن

من فعل الله تعالی لامنه عزوجل » انجام (و حسب الجاهدین والمشکین النار « کذا »)

خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۱۸ برک - اندازه ۱۶ در ۱۱ وقفی نائینی « ۳۰۷ »

۳۱۶ اجوبة المسائل

عربی - مجیب سید کاظم بن قاسم رشتی در گذشته ۱۲۵۹ ق - در کربلا پیشوای

طریقه شیخیه پس از استادش شیخ احمد احسانی . دیباچه نسخه افتاده و بهمین جهت معاموم نشد که کدام يك از اجوبة المسائل او است . این نسخه شامل پاسخ مطالب مربوطه به نبوت و ولایت خاصه و تخیل مسترشد صورت مرشد را و تفسیر آیات راجعه بنفی عام غیب از پیغمبر ص ۴ و اثبات علیة و فعلیة معصومین علیهم السلام از کتاب و سنت است .

آغاز « قل ساء الله تعالی کیف یبدل العقل القاطع المطبوع »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بنوری متولد ۹۵۶ مقتول ۱۰۱۹ در اکبرآباد هند .

از پیشوایان جایل شیعه در آغاز سده یازده و دارای تالیفاتی است در فنون مختلفه در زمان اکبر شاه بهند رفت شهریار وقت مقدمش را گرامی داشت و منصب قاضی اقصائی را بدو تفویض نمود مشروط باین که طبق مذاهب اربعه اهل سنت فصل خصومت کند مترجم گویا اول مبلغ و مروج و داعی بتشیع بوده است در کشور هند و همین جهت موجب سمایتش نزد جهانگیر شاه گردید و اسباب شهادتش فراهم گشت و در زیر تازیانه درگذشت. این کتاب رد ابطال ابطال فضل بن روز بهان اصفهانی است که در رد کشف الحق و نهج الصدق علامه حلی نگاشته .

ترسیم کتاب بدین نمط است که نخست گفته علامه را بعنوان « قل المصنف » و آفته فضل بن روز بهان را بعنوان « قال الناصب » ذکر نموده . سپس برد ایرادات فضل بن روز بهان و تأیید مصنف پرداخته . مؤلف مدت تالیف این کتاب را چنین آورده :
« و قد اتفق نظم هذه التذلی التي و شحت بها غواني المعاني سبعة اشهر من غیر اللیالی » تاریخ فراغت از تالیف آخر ربیع الاخر ۱۰۱۴ در شهرستان اگرو نسخه بچاپ هم رسیده است آغاز (الحمد لله الذی جعل مقام شیعة الحق علیا)

انجام (و کان حقاً علینا نصر المؤمنین ولله التضرع المعین)

خط نسخ ۳۳ سطری - ابواب و عناوین در متن و حاشیه بقرمز نوشته شده

دارای ۴۱ برگ - اندازه ۳۱ در ۱۷ و قفسه ثانی « ۳۰۸ »

۳۲۴ اخوان الصفاء فی تلخیص الهیات الشفاء

عربی - مؤلف (نظر بانچه در پشت نسخه نوشته شده) بهاءالدین محمد بن تاج الدین

حسن بن محمد اصفهانی معروف بفاضل هندی متولد ۱۰۶۲ در گذشته ۲۵ رمضان ۱۱۳۷ در اصفهان که از اعلام ممتاز آخر عصر صفوی است . کتاب تلخیص جلد ۲ (الهیات) شفاء بوعلی سینا است . نسخه موجود فاقد دیباچه و از آخر هم ناقص و تا اوائل فصل پنجم از مقاله هشتم را بیش دارا نیست . فاضل خوانساری و تنکابنی تلخیص شفاء را در شماره مؤلفات فاضل هندی ثبت کرده اند و نیز یاد نموده اند که بسانجام و تمحیم آن موفق نگشته . تبویب کتاب بدین نمط است : در آغاز کتاب فهرست مقالات و فصول آنها آورده شده سپس هر مقاله را طبق فصولش بتلخیص و بیان مراد پرداخته .

آغاز « الجملة الثالثة فی الفلسفة الاولى و فیها عشر مقالات المقالة الاولى و فیها ثمانية

۳۲۰ اجوبة المسائل البجنوردیه

عربی - مجیب حاج ملاهادی سبزواری پاسخ رشتی است از محمد اسماعیل بجنوردی راجع بنکات عرفانی پاره از اخبار و آیات و ادعیه و مسائل فلسفی و عرفانی که در چهارشنبه چهارم ذی‌قعدة ۱۲۷۴ در سبزواری نگارش آن فراغت یافته است .
آغاز « الحمد لله الودود فیاض الوجود فأنح ابواب الخیرات »
انجام « واستمسك بالله الودود الرحیم »
خط نسخ ۵ سطر - دارای ۵۹ برگ - وقفی شیخ علی سبزواری در مرداد ۱۳۱۱ - اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۳۰۵ »

۳۲۱ اجوبة المسائل البجنوردیه

عربی - پرسنده و پاسخ دهنده مانند شماره پیش پرسش و پاسخی است از مسائل شوق‌القدر و رجعت و حشر جسمانی و مکان بهشت و دوزخ و عالم مثال و گردش افلاک .
آغاز (الحمد لله الودود واجب الوجود الذی لا یخلقه الدهور)
انجام (وایس لهما الا اللیس والقوة والنقیصه فی ذاتها بذاتها)
خط نسخ ۱۵ سطر - دارای ۱۸ برگ - وقفی شیخ علی سبزواری مرداد ۱۳۱۱
اندازه ۱۸ در ۱۱ (۵۶۴)

۳۲۲ اجوبة المسائل الخلیائیة

عربی - مجیب حاج ملاهادی سبزواری . پاسخ به ۳ پرسشی است از سید سمیع خلیلی راجع بشرح و ابراز نکته عرفانی: (قيمة كل امرء ما یحسنه) که از کلمات قصار علوی است و توضیح پاره‌ای از فقرات خطبة علوی ۴ در خلقت آسمان و زمین و دو فقره عبارت از رساله حدوث عالم و مشاعر در معنی ایام ربوبی و اجلائیة ائمه وجود نسخه گویا ناقص است .

آغاز « الحمد لله المتعالی المنعوت بالنعمة الجمالی »
انجام (ولذا كان موضوع الانهی الوجود الحقیقی المطلق)
خط نسخ ۱۵ سطر - دارای ۲۸ برگ - واقف مانند شماره پیش اندازه ۱۸ در ۱۱ (۳۰۶)

۳۲۳ احقاق الحق

عربی - مؤلف قاضی نورالله بن سید شریف‌الدین حسینی مرعشی شوشتری متخلص

قرأ على صاحب السيف والشمس
 المسمى بالشيخ الفاضل العالم
 سراج المحدث آية الله العظمى
 السيد محمد باقر الخليلي
 في شهر رجب من سنة ١٢٠٦
 في مدينة مشهد
 الحسين بن محمد بن الحسين
 الحسين بن محمد بن الحسين
 الحسين بن محمد بن الحسين

صورت دستخط علامة حلي (ترجمه اش را در صفحه ١٥ به بيند) اين اجازه را

در پشت صفحه اول كتاب نهج المسترشدين شماره ١٠٦٥ حكمت خطي نوشته :

« قراء على هذا الكتاب الشيخ الاجل الاوحد الكبير العالم الفاضل المحقق المدقق

ملك العلماء بلفه انفضلاء رئيس الاصحاب . الفقيه شمس الدين محمد بن ابي طالب بن الحاج

محمد بن الحسن الاوى ادام الله افضاله من اوله الى آخره قراة مهذبة يشهد بفضاه وقد

اجزت له رواية هذا الكتاب عنى وغيره من مصنفاتى وكتب العبد الفقير الى الله تعالى حسن

بن يوسف بن المطهر مصنف الكتاب فى الحضرة الشريفة الحائرية صلوات الله على مشرفها فى

مستهل شهر رجب من سنة خمس وسبعمائة حامدا معاليا »

محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي
 محمد باقر الخليلي

صورت دستخط فخر المحققين فرزند علامه حلي (ترجمه اشرا در صفحه ١٤ به بيند)

اين سطور را در صفحه آخر كتاب نهج المسترشدين شماره ١٠٦٥ حكمت خطي نوشته:

« انهاء ايدى الله تعالى قراة بحثا وفهما و ضبطا واستشراحا وفقه الله لمرآيه و كتب محمد

بن المطهر الحلي خمس وسبعمائه والحمد لله وحده وصلى الله على نبينا محمد وآله الطاهرين »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

فصول « انجم » (هف بل کل اتین لایخلفان)

خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۷۷ برگ اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستانقدس

در ۱۳۱۸ شمسی (۳۰۹)

ارجوزه

۳۲۵

عربی - سراینده حاج میرزا محمد کریمخان بن ظهیرالدوله ابراهیم خسان بن مهدی قلیخان بن محمد حسینخان قاجار - متولد از دختر میرزا رحیم مستوفی قلیس در شب پنجشنبه ۱۸ محرم ۱۲۲۵ در کرمان درگذشته دوشنبه ۲۲ شعبان ۱۲۸۱ در دیه نهرود آرامگاهش کربلا در رواق روضه مطهره حسینی ۴ شاگرد سید کاظم رشتی و پیشوای طریقه شیخیه است - « تذکرة الاولیاء تألیف میرزا نعمت الله شریف رضوی » کتاب منظومه است فلسفی عرفانی نسخه موجود تا فصل پنجم از باب پنجم از رکن اول « در الیهات از بیان اثبات وجود و توحید و صفات حق تا مبحث علم » را دارا است . آغاز « الحمد لله العظیم العال - ذی المجد والاکرام والجلال »

انجام « فلم یقدر من صغیرة ولا کبیرة الاوقیه فضلا » کتاب محمد رضا طباطبائی در تاریخ شعبان ۱۲۰۵ خط شکسته نستعلیق ۱۱ سطری دارای ۲۱ برگ - وقفی نائینی اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۳۱۳ »

ارجوزه

۳۲۶

عربی - سراینده مولانا علیرضا شریف از افاضل نیمه دوم سده ۱۳ ه - ق کویا از مردمان کرمان باشد منظومه است ببحر رجز قریب هزار بیت در بیان مشاعر و حواس ظاهریه و باطنیه انسان که در شب چهارشنبه دوم صفر ۱۲۷۷ از آن فراغت یافته آغاز (حمدالمن غاب عن المشاعر - باسرها من باطن و ظاهر)

انجام (كذلك الصاوة فی الاحوال - علی النبی المصطفی والال) تاریخ کتابت ۲۳ جمادی الاول ۱۲۰۶ خط نستعلیق ۱۱ سطری دارای ۷۴ برگ وقفی نائینی اندازه ۱۷ در ۱۱ « ۳۱۲ »

اساس الوجدانية ومبنى الفردانية

۳۲۷

عربی - مؤلف شرفالدین داود بن محمود بن محمد رومی قیسری درگذشته ۷۵۱ ه آرامگاهش در شهر ازبیک درب جامع جازاری غازی خیرالدین پاشا از اعلام و مشایخ سلسله صوفیه قونیه است اورخان غازی پس از فتح ازبیک در آن شهر مدرسه ساخت و مؤلف را

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بمدرسی آن بکماشت « عثمانی مؤلفاری ج ۱ » رساله در بیان وحدت حتمالی است که در ۴ اصل انجامیده ۱ - فی بیان مهیة الوحدة والکثرة ۲ - فی أقسام الوحدة ۳ - فی وحدة الحق سبحانه و تعالی ۴ - فی ان الواحدات الکوئیه والکثرات کلها راجعة الی- الوحدة الحقایقه الذاتیه

آغاز (الحمد لله الاحدی بالذات الواحدی بالصفات)

انجام « والاحاطه العلمیه لا تنافی الاحاطه الذاتیه اتی ظهرت واظهرت کل شیئی واثه علی ما نقول وکیل »

خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری - عناوین بشنجرف - دارای ۶ برك - وقفی

تقی موسوی - سال وقف ۱۱۱۹ اندازه ۱۹ در ۱۰ « به بنید رساله وجودیه شماره ۱۹ ۷ حکمت ص ۵۲ » (۶۴۰۰)

۳۲۸ استقصاء النظر فی البحث عن القضاء والقدر

عربی - مکرر شماره ۴۵ حکمت مؤلف جمال الدین ابومنصور حسن بن سدید الدین

یوسف بن علی بن مطهر معروف بعلامه حلّی متولد در رمضان ۶۴۸ در گذشته در محرم ۷۲۶ آرامگاهش نجف در ایوان طائفی سخن روضه علوی از اعظم اعلام و اجله پیشوایان امامیه و دارای مؤلفاتی بسیار در علوم عقلی و نقلی است - مشاهیر از مشایخ و استادش در نقلیات دائیش محقق حلّی و شیخ مینم بحرانی و جمال الدین و رضی الدین ابی طاوس و پدرش و جمال الدین حسین بن ابان نحوی و عزالدین فاروقی و تقی الدین عبدالله بن جعفرین علی صباغ کوفی میباشد و در عقلیات کاتبی قزوینی و خواجه نصیرالدین طوسی و برهان الدین نسفی هستند - مؤلف مورد عطوفت پادشاه شیعه مغولی شاه خدا بنده بود و این رساله را که بمسئلت شهریار نامبرده نگاشته جامعی است و جیز در تحقیق مسئله جبر و اختیار که اختلافی بین عدلیه و اشاعره است - رساله بدین نظم ترسیم شده که پس از تحریر محل نزاع ۱۷ برهان عقلی و ۱۸ دلیل از آیات بر اثبات مذهب عدلیه نگاشته سپس ادله جبریون را ذکر و رد نموده - یکی از علماء اهل سنت هند رساله ای بر رد این رساله نبشته و قاضی نور الله شوشتری مکتوب التور الانور فی مسئله القضاء والقدر را در دفع اشکالات و رد آن و تأیید این رساله نگاشته است .

آغاز پس از دیباچه و قبل الخوض فی الادله نقرر محل النزاع فنقول ذهب جهن بن

صفوان الی انه لا قائل .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

وراء الحجب البشريه عسير غير يسير) . خط نسخ ۲۰ سطری - دارای ۳۲ برگ
وقفی نادرشاه - سال وقف ۱۱۴۵ - اندازه ۲۰ در ۱۲ (۸۹۶)

۳۳. اسرار الانوار الالهيه

عربی مکرر شماره پیش - آغاز (الحمد لله فايض الانوار) انجام (والاستشفاف
لانوارالالهيه من وراء الحجب البشريه عسير غير يسير) کتاب عبد الحكيم بن حافظ يوسف
خط نستعلیق ۲۳ سطری - وقفی خواجه شیر احمد - دارای ۱۶ برگ اندازه ۲۴ در
۱۴ (۱۴۳۹)

۳۳۱ اسرار الانوار الالهيه

عربی - مکرر پیش نسخه از نسخه مغلوطی رونویس شده کتاب زین الدین علی .
آغاز « الحمد لله فايض الانوار و فاتح الابصار » انجام (واستشفاف الالهيه من وراء الحجب
البشرية غير يسير » پس از این ۶ برگ است که شامل لغز معروف شیخ بهائی در نحو
و متفرقات دیگر میباشد .

خط نسخ ۳۰ سطری - دارای ۱۲ برگ - وقفی ثانی اندازه ۱۷ در ۱۱ « به بیند
اثبات واجب شماره ۳۰۳ حکمت ص ۳۴ » « ۵۹۱۱ »

۳۳۲ اسرار الانوار الالهيه

عربی - مکرر پیش آغاز « الحمد لله فايض الانوار »
انجام « و استشفاف انوار ها من راء الحجب البشريه عسير غير يسير » « رساله در بیان
شرح حجب که قبل از این نسخه و در یک جلد و خط یک کتاب است تاریخ تحریر آن
۱۰۵۹ میباشد و این نسخه هم ظاهراً در همان تاریخ نوشته شده است »
خط نسخ ۲۱ سطری - عناوین بشعر و نوشته - دارای ۱۶ برگ - وقفی
ثانی - اندازه ۲۷ در ۲۰ « به بیند رساله در بیان شرح حجب شماره ۶۶۱ حکمت
ص ۳۹ » (۵۹۲۶)

۳۳۳ اسرار الصنائع

فارسی - مؤلف قاضی محمد سعید بن محمد مفید « محمد باقر » قلمی ملقب بحکیم
کچوک از اعلام اواخر سده ۱۱ معاصر شاه سلیمان صفوی تلخیص ملا رجیعی تبریزی
« منخلص بواحد در گذشته ۱۰۶۵ یا ۱۰۸۰ » و فیض کاشانی . ترجمه مؤلف مبسوطاً بنظر

حکمة - کلام - فلسفه

کتب خطی

انجام (والفرق بین الصورتین ثابت) کاتب شاه محمد بن زین العابدین تاریخ کتبات
جمادی الثانی ۱۰۴۲ خط شکسته نستعلیق ۲۲ سطری دارای ۸ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۴
وقتی فرستی < ۳۱۴ >

۳۲۹ اسرار الانوار الالهیه

عربی مؤلف حجة الاسلام ابو حامد زین الدین محمد بن محمد بن محمد بن احمد غزالی طوسی
شافعی متولد ۴۵۰ یا ۴۵۱ در گذشته دوشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۵۰۵ در طاببران - شاگرد
احمد رادکانی و امام الحرمین ابوالعالی جوینی است اتسابش در تصوف بشیخ ابوعلی فارمدی
است و خود از اعلام روزگار بشمار است - بعد از تکمیل علوم رسمی بدرخواست خواجه
نظام الملک استادی مدرسه نظامیه بغداد را قبول نمود و پس از چندی بسیر و سیاحت و مسافرت
و هم اقامت در سوریا و فلسطین و مصر پرداخت سپس بازگشت به نیشابور نمود و باصرار زیاد
عهده دار تدریس مدرسه نظامیه آنجا گشت پس از مدتی هم آنرا ترک گفت و بطاببران
رفت و تأسیس خانقاه و مدرسه نمود و پایان عمر را در آنجا بعبادت و تدریس و وعظ و ارشاد
گذراند - رساله است عرفانی در تحقیق معنای نور و بیان جهت اطلاق آن بر حضرت حق تعالی و
بیان رموز و دقائق و تاویل آیه مبارکه نور و احادیث مشتمله بر این کلامه که ضمن سه
فصل صورت گرفت: ۱- فی بیان ان النور الحق هو الله تعالی وان اسم النور لثبته مجاز و محض
۲- فی بیان مثل المشکوة و المصباح و الزجاجة و الشجرة و الزيت و النار - فی معنی قوله ص
ان الله تعالی سبین الف حجاب من نور و ظلمة . نویسنده نسخه را بنام مشکوة الانوار
یاد کرده . کشف الظنون در تشخیص رساله دچار اشتباه و تشویش شده در جلد ۱ این
رساله را با ذکر عدد فصول و جمله آغاز آن را بنام (اسرار الانوار الالهیه بالایات المتلوه)
یاد کرده . در جلد ۲ عیناً همین رساله را با ذکر عدد فصول و هم مقصود رساله و
هم جمله آغاز آنرا بنام (مشکوة الانوار) ضبط نموده بلافاصله این رساله را با ذکر
مشخصات آن که مطابق با مشخصات رساله سابق الذکر است بنام مشکوة الانوار و هفاة الاسرار
ذکر نموده و آنرا به بعض اهل تصوف نسبت داده سپس اظهار نظر کرده و مؤلف
آنرا غزالی دانسته و نسبت رساله موسوم ب مشکوة الاسرار را بغزالی بفاظ گرفته
لیکن بتحقیق مسمای هر سه اسم یکی است و نام اول که اختیار مآخذ بجنبه موضوعش است
و متخلف زیادی و کمی نام دوم و سوم هم شاید بجهت تخالف نسخه ها و از کاتب باشد .
آغاز (الحمد لله فیض الانوار و فاتح الابصار) . انجام (. استشفاف انوار الالهیه من

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

منهما الى الآخر فى تحصيل النظام بين امور الجمهور ١٢ - فى كيفية تعليم الانبياء عليهم السلام و ارشادهم للجمهور ١٣ - فى الاقتصاء عن الحكاية الغريبة الموعود ذكرها التى قلها افلاطون الالهى فى كتابه المعروف بالنواميس ١٤ - فى بيان حدوث صناعة الكلام وصناعة الفقه وتحقيق حالهما و منزلتهما ١٥ - فى بيان الفرق بين صناعة الفقه وصناعة الكلام و بيان طرق ذب المتكلمين عن المال ١٦ - فى بيان تقدم الصناعات المذكورة و تاخرها بحسب الشرافة والمرتبة والزمان ١٧ - فى تحقيق معنى الخاص و بيان الصناعات المذكورة ايها مستحقة لهذا الاسم بحسب نفس الامر ١٨ - فى بيان بعض معانى الخفية المتعلقة بالحكمة والملة ١٩ - فى بيان الفروق التى وقعت بين النواميس الالهية يعنى الشريعة النبوية و السياسات العرفية السلطانية و امتياز كل واحد منهما عن الآخر -

آغاز (اللهم انطقنى بمحاسن الكلمة والكلام) انجام « چه همگی از برای دیکران می باشند بنی گریدگان (کذا) نه از برای ایشان کما لایخفى (نسخه در زمان مؤلف نوشته شده - نویسنده محمد ابراهیم بن محمد رضی - تاریخ نوشتن ۱۰۸۰ خط نستعلیق شکسته - دارای ۶۵ برگ - وقفی نادر شاه سال ۱۱۴۵ اندازه ۱۹ در ۱۱ « ۳۱۶ »

اسفار

۳۳۴

عربی - مکرر شماره ۲۶ مصنف صدر الدین محمد بن ابراهیم قوامی شیرازی معروف باخوند ملا صدرا و صدر المتالین - در گذشته در سفر حج در بصره ۱۰۵۰ بروایت روضات الجنات و ۱۰۵۹ بروایت منتظم ناصری - شاگرد شیخ بهائی در منقول و پرورش یافته دست میر معروف بداماد در عقلیات است. مترجم یگانه استاد بارعیت در حکمت الهی که مطالب مشاء و اشراق و استفاده آنها را از مآثورات اهل بیت عصمت علیهم السلام محررا نگاشته - این کتاب که مفصل ترین کتب او و موسوم به الحکمة المتعالیه فی الاسفار - المقلبه است حاوی مباحث دوره حکمت است و ضمن چهار جلد بچاپ رسیده است - این نسخه در اصفهان در رجب ۱۲۰۶ باهتمام علی بناء معروف بحسین زنوزی و محمد معروف بحسن منخلص بقانی فرزند سید عبدالرسول زنوزی بانسخ متعددہ مقابله و تصحیح شده است . آغاز (الحمد لله فاعل کل محسوس و معقول) انجام « فی طرقة عين هان عليه الصديق » کاتب علی بناء معروف بحسین زنوزی در ۱۲۰۶ حاشیه و تعلیقات بر این کتاب را بشماره های ۴۱۹ - ۴۶۲ خطی و ضمیمه ۵۰۳ جایی بنگرید خط نستعلیق شکسته ۳۴ سطری ابواب و فصول در متن و حاشیه بقرمزی نوشته شده دارای ۵۰۴ برگ - اندازه ۳۱ در ۱۹ خریداری آستان قدس در ۱۳۱۰ شمسی « ۲۱۷ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نرسید . قدر متیقن در سال ۱۰۹۹ هـ که تاریخ فراغت او است از تالیف شرح حدیث بساطه زنده بوده و بنا بر آنچه آقای علی بامداد در مقدمه شرح اربعین مؤلف آورده که مؤلف شرح حدیث غمامه را در سن ۵۱ سالگی بسال ۱۰۹۹ تالیف کرده سال تولد مؤلف در ۱۰۳۸ خواهد بود . آذر یگدلی در باره مؤلف همین قدر نوشته که از پزشکان شاه عباس دوم بوده که در پایان از ملازمت اخراج و متوطن در قم شده و در همان شهر در گذشته - نصرآبادی که آغاز تالیف تذکره اش در سال ۱۰۸۳ بوده مؤلف را «جللا یاد کرده و او را مضروب شاه سلیمان دانسته که فیالتاریخ در قم میزیسته - سید خوانساری مؤلف را قاضی قم دانسته وفاتش را مردداً بین آخر سده ۱۱ و اول ۱۲ یاد کرده - طرائق الحقایق وفات مؤلف را حدود ۱۱۰۰ دانسته . مؤلف رساله را در دیباچه چنین تعریف و توصیف نموده است :

« که این فصلی چند است در بیان کیفیت حدوث حروف مقطعه و کلمه و کلام و پیدا شدن صناعات خمسہ قیاسیه معروفه و تفاوت مقادیر آنها بحسب درجات و درکات شرافت و خساست و تقدم و تاخر هر يك در وجود خارجی و شرافت و مرتبت و کیفیت درخشیدن گوهر جهاتتاب نبوت و رسالت و شرح حال صنعت کلام و فقه و کیفیت خدمت آنها مرمیت را و بیان صنایع و وقایع متعلقه باین مقام و فیالحقیقه این رساله ترجمه ایست از مقالات شافیه قدماء حکماء و نتیجه ایست از مقدمات کلیه ایشان قدس الله تعالی ارواحهم و حقیر را دخلی یش از ترتیب تالیفی و تنظیم و تسبیح کتابی نیست مگر شرمه قلبی » رساله ضمن يك مقدمه و ۱۹ فصل صورت گرفته و عناوین آنها عربی است :

مقدمه در بیان شرح صناعات خمسہ منطبقه فصل ۱ - فی بیان وجود الحروف المعجمه والاصوات و فی بیان السبب الاول لاختلاف الالسنه ۲ - فی بیان سبب وقوع التركيبات والتالیفات اللفظیه فی حروف المعجمه و کیفیه مهیه الالفاظ و تداولها بین الامم ۳ - فی بیان آخر مراتب مکالمات والمحاورات و ابتداء شروعها فی الاستمارات والصناعات ۴ - فی بیان حدوث صناعة الخطابه و صناعة الشعر وما يتعلق بهما ۵ - فی بیان حدوث صناعة الکتابه و سبب حدوثها و ضروره وجودها ۶ - فی بیان حدوث صناعة اهل اللغة و ما يتعلق بهذا الموضع ۷ - فی بیان حدوث صناعة الجدل و صناعة السوفسطیقا ۸ - فی بیان ظهور لوازم صناعة البرهان من مشارق العرفان ۹ - فی بیان سطوع انوار النبوة من آفاق انفس العباد و ظهور آثار الهدایه من مظاهر الرشاد ۱۰ - فی بیان وجوب تقدم الحکمه بحسب الزمان علی النبوة ۱۱ - فی بیان لمیه وجود الانبیاء علیهم السلام و ملاطین الاعمار و بیان احتیاج کل واحد

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

اسکندریه

۳۴۰

فارسی - مکرر شماره ۱۲۹ مؤلف میر سید شریف علی بن محمد بن علی حسینی کورکانی متولد ۷۴۰ در گرگان متوفای ۶ ربیع الثانی ۸۱۶ (یا ۸۱۸ بروایت منتظم ناصری) در شیراز ۰ از اعلام و اساتید دوره گورکانیست ۰ رساله مختصری است در پاسخ پرسش های اسکندر بن عمر شیخ بن امیر تیمور کورکانی در غوامض مسائل اعتقادی و فلسفی ۰ کاتب در مقدمه نسخه که بشماره ۳۴۴ است آورده که سائل مذکور در سال ۸۱۵ از اصفهان این سئوالات را برای مؤلف فرستاده است بنا برین شاید این رساله آخرین تالیف مؤلف مذکور باشد ۰ رساله مرتب بر ده فصل است : ۱ - در تمهید معذرت جهت قصور ادراک ۲ - در بیان مقصود از آفرینش ۳ - در بیان آفریده اول ۴ - در بیان ترکیب روح با جسد و مفارقت آنها از هم ۵ - در بیان نواب و عقاب ۶ - در بیان حقیقت فرشته ۷ - در بیان حقیقت شیطان ۸ - در بیان صراط و سنوالات و میزان ۹ - در باب معراج پیغمبر ص ۴ ۱۰ - در وصیت مشایخ - شماره ۱۱۹ اشتباهاً بنام رساله در اصول دین ضبط شده ۰ در صدر آن بخط قرمز مسطور است که رساله بجهت سلطان ابوسعید طغرل تصنیف شده اینهم اشتباه است ۰

آغاز (حمد یحیی مر حضرت باری را که عین بصیرت انسان را جهت دریاقن حقایق و دقایق منور و روشن گردانید) انجام « و اشارات ایشان بتوحید از آنجا ناشی کرد » تاریخ تحریر ۹۶۸ خط نستعلیق ۱۹ سطری دارای ۱۱ برك - وقفی خواجه شیر احمد اندازه ۱۹ در ۱۳ « ۳۲۳ »

اسکندریه

۳۴۱

فارسی مکرر پیش - آغاز (بر مقتضای فرمان بندگی حضرت سلطان) انجام « و اشارات بتوحید از آنجا ناشی گردد » خط نسخ ۱۲ سطری - ابواب بشجره نوشته شده - برکها موربانه خورده - وقفی ابن خاتون سال وقف ۱۰۶۷ دارای ۲۰ برك اندازه ۱۷ در ۱۲ « ۶۳۵ »

اسکندریه

۳۴۲

فارسی - مکرر پیش - آغاز (این اجوبه ایست که استاد البشر والقلل الحادیشتر) انجام « و اشارات ایشان بتوحید از آنجا ناشی گردد والله الموفق للصواب » خط نسخ مختلف السطر - سال تحریر نسخه ۱۲۷۹ دارای ۱۹ برك وقفی نائینی - اندازه ۲۱

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

اسفار ۱۴

۳۳۵

مکرر پیش - آغاز « الحمد لله فاعل كل محسوس و مقول » انجام « و هو الاستدلال بالاشكال على الاحوال » کاتب: فضل الله بن محمد علی حسینی - تاریخ کتابت شوال ۱۲۳۷
خط شکسته نستعلیق ۲۱ سطری - صفحه اول دارای سطور مذهب و بین سطور دو
صفحه اول طلا اندازی - فصول و ابواب در متن قرمزی نوشته شده - بر کها مجداول
بتحریر و طلا - دارای ۲۱۶ برگ اندازه ۲۵ در ۱۶ وقفی نائینی. « ۳۱۹ »

اسفار ۱۴

۳۳۶

مکرر پیش - آغاز « ان الترتیب الطبیعی و ان استدعی ان یقدم مباحث الجواهر »
انجام (و ما قال بناء على ذاته في خلقه اياه فبارك الله احسن الخالقين) کاتب حسن
خوانساری سال تحریر ربیع الاول ۱۲۲۴ خط نسخ ۴۵ سطری - دارای ۲۰۸ برگ اندازه
۲۱ در ۱۴ وقفی نائینی. « ۳۲۰ »

اسفار ۲۴

۳۳۷

مکرر پیش آغاز (الحمد لله الذي انار بوجوب وجوده وجود الكائنات) انجام
« بل هو كل الاشياء وليس هو الاشياء »
خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ۱۱۹ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی « ۳۲۱ »

اسفار ۴

۳۳۸

مکرر پیش - آغاز (الفن الثاني الفن الاول في علم النفس من مبدء تكونها) انجام
(في طريقة عين هان عليه التصديق) کاتب حسینعلی بن ملا غلامحسین - تاریخ تحریر
جمادی الاول ۱۲۵۷ خط نسخ مختلف السطر - دارای ۱۱۴ برگ - اندازه ۳۲ در
۲۱ وقفی نائینی. « ۳۲۲ »

اسفار ۲۱

۳۳۹

مکرر پیش - آغاز « الحمد لله فاعل كل محسوس و مقول » انجام (بل هو
كل الاشياء و ليس هو الاشياء) کاتب نور محمد بن علی محمد نوری مازندرانی سال ۱۲۶۲
در دیه شیر کلاه از محال مازندران خط نستعلیق شکسته ۲۱ و ۲۷ سطری - دارای ۳۱۴
برگ اندازه ۳۱ در ۲۱ وقفی نائینی. « ۳۱۸ » 5363

الاشراق فی مطلع الاحقاق

۳۴۷

عربی - مؤلف محمد رضا - ترجمه مؤلف بنظر نرسید. بمستفاد از کتاب زمان مؤلف در سده ۱۲ و پس از درگذشتن دوره نادری است. مؤلف درمطاوی این کتاب خود را در علوم حکمت و اصول فقه صاحب تألیف یاد کرده و تفصیل برخی از مطالب این کتاب را بتالیفات دیگرش حواله داده لیک اسامی مؤلفانش را ذکر ننموده. تنها در صفحه ۴ یکی از تألیفاتش را بعنوان تعلیقه بر شفاء یاد نموده و درمطاوی کتاب خود را مکرراً از اهل اشراق و دارای خلصات یاد کرده و مطالب کتاب را از اشراقات خود دانسته و در مواردی از کتاب نیز ازچندش بعنوان جد عارف و صاحب تألیفات تعبیر نموده. ر-اله در بیان اصول پنجگانه مذهبی است و مؤلف در آرترائی بسنن و رعایت تقیه نموده - مطالب کتاب تحت عنوان (اشراق) است و پس از دیباچه ضمن سی و اند اشراق صورت گرفته. اشراق نخست « الوجود الهی معین العالم وهو عرض یعبّر عنه لمفهوم الحصول وهو مشترك فی کل ما وقع فی صقع الامکان و ربما توهم شمول صقع الوجوب و حقیقه الاشراق تسخفه اشراق پایان « فی نصوص قد خفی علی کثیر من العقول سر معناها الی یومنا مرویه فی کتب الشیعه و الاشاعره »

آغاز - پس از تسمیه و تحمید « ان علم الکلام فرض علی المسلمین الدین وهو السبیل الی حق الیقین » - انجام « اللهم اکشف النطاء عن سر هذه النصوص » خط نسخ ۱۰ سطری - دارای ۱۴۱ برك - اندازه ۶ در ۱۰ و قفی ثانی « ۳۲۵ »

اشراق النیرین

۳۴۸

فارسی - مؤلف محمد دهمدار (ترجمه اش بیاید) مختصریست در عرفان و تصوف و سلوک که در عنوان یک اشراق و دونیر صورت گرفته - نسخه افتاده دارد - اشراق در تصحیح کفایت ادراک - نیر ۱ در اظهار شمه ای از تطابق نسخه انسانی با نسخه وجود - نیر ۲ در اشعار متولد ثانی .

آغاز (الحمد لله رب العالمین حمداً یبغی لعظمته و عز جلاله) - انجام (و بعضی از قوای و مشاعر این حال دارند که در هنگام) خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۱۸ برك و قفی فهرستی اندازه - ۲۱ در ۱۶ « به ینید رساله در توحید شماره ۶۲۰ حکمت ص ۱۳۱ « ۶۳۹۶ »

در ۱۲ (۶۲۶)

اسکندریه

۳۴۳

فارسی - مکرر پیش : آغاز پس از دیباچه (مقدمه در تمهید معذرت جهت قصور)
انجام : اثبات وحدانیت بوده باشد ازو غفور کرده باشند ، خط نستعلیق که بطور
چلیا نوشته شده - فصول و عناوین بشنجراف - دارای ۵ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۷
« به بینید رساله در حدوث و قدم شماره - ۶۳۴ ص ۴ » (۶۳۸۳)

اسکندریه

۳۴۴

فارسی - مکرر پیش : آغاز « الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین »
انجام « در مثل این حالت مصاحب نباشد والله أعلم بالصواب » خط نسخ ۲۶ سطری
دارای ۷ برگ (به بینید مرآت المحققین ۹۸۸ حکمت ص ۱۵) « ۶۰۰۰ »

اسکندریه

۳۴۵

فارسی - مکرر پیش : آغاز « الحمد لله رب العالمین » انجام « و اشاره ایشان
در توحید از آنجا ناشی گردد » بعد از این مقاله ایست در روح - خط نستعلیق (به بینید دره
انجام نامه ۷۴۸ حکمت ص ۲۸) « ۹۷۶ »

اشراف هیا کل النور لکشف ظلمات شواکل الغرور

بشاره ۸۷۰ و تراجمه شود

اشرافات الرضویة

۳۴۶

عربی - مؤلف سید محمد بن محمود حسینی تهرانی لواءانی معروف بصار
متخلص به آشفته متولد ۱۲۹۳ یا ۵ در تهران در گذشته ۹ محرم ۱۳۵۶ در مشهد کتابی
است منظوم و منشور در تصحیح اشعار و توضیح مراد قسمت الهیات منظومه سبزواری که در شعبان
۱۳۳۵ از این تألیف فراغت یافته نسخه بخط دستنی مؤلف است که با کتوبس نشده.

آغاز - (یامن به التکلان واعتمادی) (صل علی المولی النبی الهادی)

انجام - (اختتم بالحمد والصلوة) (اقول ذا بضاعة مزجاة)

خط نسخ ۲۰ سطری و مختلف - دارای ۱۰۸ برگ - تقدیمی خود مؤلف سال ۱۳۴۶
اندازه ۱۷ در ۱۱ (۳۲۴)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اصول دین

بشماره ۹۹۵ مسائل مراجعه شود

اصول عقاید

۳۵۲

فارسی - مؤلف امام فخرالدین رازی مختصری است در اصول عقاید اهل سنت که در دیباچه چنین توصیف و تحدید شده : « مختصری سازد مشتمل بر اصول ادله در مسائلی که دانستن آن از فروض اعیانست » تا آنجا که گوید « مرتب بر دو جمله جمله نخستین در ذکر ادله اصول دین و دوم در شرح بعضی از مقالات اهل علم الخ » شکی در نسبت رساله بامام نیست و تردید در نام نسخه است و اختیار نام اصول دین و تعیین این نام برای این رساله باحاط موضوع و تناسب آن با مطالب رساله است . و فیات الاعیان گوید که مؤلف در کتابش موسوم به تحصیل الحق نسبت استادنش را در اصول و فروع مذهب ذکر نموده درین نسخه هم مطابق با آنچه دروفیات نقل شده است در دیباچه نگاشته : « و پیش از آنکه درین مقصود خوض کنیم نسبت استاذان خود در علم اصول و فروع بگوئیم که من در علم اصول دین شاگرد بذر خود امام سعید الخ ولی دانسته نشده که تحصیل الحق بجه زبانی نوشته شده تا حدس و گمان برود که این کتاب همان تحصیل الحق است یا کتاب دیگری است از امام رساله در ۸ باب انجامیده : ۱- در احکام نظر ضمن ۳ فصل ۲- در شناختن باری تعالی ضمن ۱۰ فصل ۳- در صفات باریتعالی ضمن ۱۲ فصل ۴- در افعال ضمن ۶ فصل ۵- در نبوت محمد مصطفی ص ۴ ضمن ۵ فصل ۶- در احوال اخرت ضمن ۶ فصل ۷- در امامت ضمن ۴ فصل ۸- در اصول فقه ضمن ۶ فصل .

آغاز « هر تابی که عقول و افهام و خواطر و اوهام بعبادی و غایات و اوائل و نهایت ان تواند رسید » انجام « اینست جمله مسئله هاکی خواستم شرح داذن (پس از این ۴ صفحه از اول گلستان سعدی است وحدت خط نسخه با نسخه ضمیمه (ترجمه پنج پرسش پاسخ) که بشماره ۳۹۸ است و در محرم ۷۰۰ نوشته شده میرساند که این نسخه هم در همان تاریخ و بخط همان کاتب است . خط نسخ ۱۹ سطری - دارای

« ۵۴۵ »

۱۷ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰

اضحویة

۳۵۳

عربی - مصنف شیخ الرئیس ابن سینا . این رساله بروایت نامه دانشوران از جمله

عربی - مؤلف ابوطالب فخر الدین محمد فرزند علامه حلی. متولد دوشنبه ۲۰ جمادی الاول ۶۸۲ متوفای جمعه پنجم جمادی الثانی ۷۷۱ از نوادر روزگار است که در حدائق سن مقام شامخ علمی را دارا گشت. مختصری است در اصول پنجگانه مذهب که ضمن ۱۵ اصل صورت گرفته. در تذکره های موجود نامی از این تألیف بنظر نرسید فاضل تنکابنی در شماره مؤلفات مؤلف دو کتاب بنام کتاب المسترشدين و هداية الطالبين ياد نموده گمان ميرود آن دو تألیف یکی است و همین رساله باشد و این عبارت دیباچه این کتاب مشارالیه را با اشتباه انداخته : «انی املیت هذه الرسالة لارشاد المسترشدين و هداية الطالبين»

آغاز - پس از تسمیه و تحمید « اما بعد فيقول محمد بن الحسن بن المطهر انی املیت » - انجام « وعن قول معصوم الى قول مجتهد فايها المؤمنون تمسكوا به واعتمدوا عليه والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته » خط نسخ ۲۰ سطری اوراق رطوبت رسیده دارای ۲۰ برگ - وقفی نادر شاه - اندازه ۲۸ در ۱۵ « ۲۲۷ »

عربی - مکرر پیش - آغاز « الحمد لله رب العالمين وصلى الله على » انجام - « وعن قول معصوم الى قول مجتهد » خط نسخ ۱۴ سطری - ابواب و عناوين بشجرف نوشته شده . دارای ۱۵ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ « ۵۴۶ »

فارسی - مکرر شماره ۴۹ - مؤلف مولانا احمد بن محمد معروف بمقدس اردبیلی کتاب در چهار باب صورت گرفته و باب امامت را مفصل نوشته ۱ - در اثبات واجب و صفات نبوتیه و سلویه حق تعالی در سه فصل ۲ - در بیان نبوت ۳ - در بیان امامت ۴ - در بیان معاد .

آغاز « بدان هداك الله كه چون آدمی قابل علم و تكليف « كذا » مكلف است به اصول دين و فروع آن بمقل و نقل » - انجام « چه جای آنكه اجماعی باشد كه ضروری نشده باشد مثل حرمت جماع در حیض » - تاریخ نوشتن ۳ محرم ۱۰۰۷ - نویسنده ناصر الحق الرضوی - خط نستعلیق ۱۵ سطری - ابواب و فصول بشجرف نوشته شده دارای ۶۳ برگ - وقفی خواجه شیر احمد اندازه ۱۹ در ۱۱ « ۵۴۷ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

(کذا) تنها باید گذارد) پس از این نیز مقاله ایست در موضوع معتقدات فرقه امامیه که بدین جمله آغاز گشته : (بدان که واجب عینی است بر هر بالغ و عاقل بنده و آزاد زن و مرد دانستن اصول دین) و بدین جمله پایان یافته است : (و تصدیق اینها واجب (کذا) و الله اعلم بالصواب) خط نستعلیق (به بیند لوازم الدین شماره ۹۶۸ حکمت ص ۷) « ۵۹۹۷ »

اعتقادات

۳۵۶

عربی و فارسی - ترجمه رساله اعتقادی شیخ بهائی است که شرح آن در شماره پیش گذشت ولی مترجم شناخته نشد . مترجم رساله را مطلب بمطلب ترجمه نموده است بدین ترتیب که اصل رساله را فصل بفصل ذکر نموده و پس از ذکر هر فصلی ترجمه آنرا آورده که فاصله میان فصول رساله ترجمه همان فصول است .
آغاز رساله « الحمد لله على آلائه » آغاز ترجمه « ترجمه یعنی حمد و ثناء و ستایش مر خدا را بر نعمت های او » انجام رساله « واقفوا بذلك علينا » انجام ترجمه « واقفوا (کذا) کرده اند آنها را بر ما » وحدت خط این نسخه با نسخه (شرایع الاسلام) که شماره ۶۳۸۶ عمومی است میرساند که کاتب هر دو نسخه کطکرتعین « ۱ » حسینی و تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۱۲۲ است .
خط نسخ ۹ سطری ، عناوین بشعر ف . دارای ۴۶ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ ،
وقفی نایبی . « ۶۰۹ »

اعتقادات

۳۵۷

عربی - مکرر شماره - ۳۶ مؤلف ملا محمد باقر مجلسی دوم - مختصری است در اعتقادات شیعه و رد صوفیه - نسخه بجاپ هم رسیده است .
آغاز « الحمد لله الذي سهل لنا سلوك شرايع الدين » انجام « و انا اعرف بطريقه و عندي خطوطه في ذلك » تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۱۹۲ در آخر نسخه وصیتی است از مجلسی راجع با اعتقادات حقه - خط نسخ که بطور چلیا نوشته شده است - رنگ « ۱ » فاضل معاصر آقای حاج شیخ محمود واعظ حلبی مقصود ازین لفظ را چنین تعبیر نموده اند که کلمه « محمد حسین » بقاعده قلم « کم صلا » (که از قلم اسرار و در علوم غریبه بکار می رود) کطکرتعین نوشته می شود . بنا بر این کاتب نسخه محمد حسین حسینی است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

مصنفات شیخ است در اصفهان. که آن میرود (رسالة الاضحیة) که فاضل چلبی برای شیخ یاد کرده همین رساله باشد. وجه تسمیة رساله را بعضی گفته‌اند که بمناسبت تالیف آن در روز عید اضحی است. بروایت ابن ابی‌اصیبه، این رساله را شیخ برای امیر ابوبکر محمد بن عبید تصنیف کرده در دیباچه نسخه‌های موجود در کتابخانه از شخصی که گویا رساله بنام او تصنیف شده تعبیر بشیخ الایمن شده. رساله در مبحث معاد است ضمن دیباچه و ۷ فصل صورت گرفته. دیباچه حاوی ثناء بر مصنفه و شکوة مصنف است از ناملات روزگار. ترتیب فصول چنین است:

فصل ۱ - فی ماهیة المعاد ۲ - فی اختلاف الاراء ۳ - فی مناقشة الاراء الباطنة فيه
۴ - فی الشئى الذى هو الانية الثابتة فی الانسان ۵ - فی ان هذا الشئى غیر قابل للفساد وانه جوهر سرمدی ۶ - فی وجوب المعاد ۷ - فی تعرف احوال طبقات الناس بعد الموت -
آغاز « افاض الله تعالى على روح الشيخ فی الدارين انوار الحکمه » انجام « و ذلك مما لا وجه له الا ان يرى رمزا کسائر الرموز »

خط نستعلیق شکسته ۱۷ سطری « به بینید رساله شماره ۳۸۷ حکمت

از ص ۷ تا ۴۷ » وقفی ثانینی . « ۵۸۷۴ »

۳۵۴ اضحویه

عربی - مکرر شماره پیش. کاتب اشتهاً این رساله را بنام کتاب المعاد ضبط کرده است. آغاز « فاض الله على روح الشيخ الایمن فی الدارين » انجام « له الا ان يرى رمزا کسائر الرموز »

خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۲۱ برگ - وقفی

فهرستی - اندازه ۲۲ در ۱۷ « به بینید رساله در نفس شماره ۷۰۶ حکمت ص ۹۳ »

(۵۹۵۳)

۳۵۵ اعتقادات

فارسی - مؤلف شیخ بهائی . مترجم ملا ادهم خلخالی ، (ترجمه شان بیاید) رساله و مجیزه ایست در بیان معتقادات شیعه دوازده امامی از اصول و فروع که بمنظور تمیز این فرقه از فرق دیگر شیعه تالیف شده است ، رساله مرتب بر ده فصل است و مترجم رساله را بمسائل نماز مذیل نموده .

آغاز (شیخ مرحوم می گوید که الحمد لله علی آلائه) انجام (و همین بس الحمدا

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تصریح نموده . در تذکره های موجود اتساب این رساله بهیچ يك از آن دوشخص نام برده شده بنظر نرسید . در آخر این نسخه کاتب رساله را بنام رساله فرقه ناجیه ضبط کرده است و در پشت این نسخه و هم نسخه دیگر بخط مغایر مؤلف بنام شیخ ابراهیم قطیفی رقم شده است . چیزی که دور میدارد که رساله همان کتاب تعیین فرقه ناجیه شیخ ابراهیم بن سلیمان قطیفی باشد (که در ۹۴۴ میزیسته) همان است که سید خوانساری تألیف شیخ قطیفی را داشته و در وصف او گوید: که تعیین فرقه ناجیه را از اخبار معصومین علیهم السلام نموده است . يك در این رساله تعیین فرقه ناجیه با اخبار اهل سنت و جماعت استدلال شده است . آغاز پس ارتسمیه و تحمید (و بعد فانه یجب علی کل بالغ عاقل أن ینظر لنفسه) انجام (فویل للذین کفروا من النار و غضب) کاتب سیف بن احمد لینی حای - تابع نوشتن ۱۶ جمادی الاول ۹۷۲ در قزوین . نسخه مصحح و بانسخه های شیخ محمد جانی و محمد بن شمس الدین قطیفی مقابله شده است . خط نسخ شکسته مختلف السطر - دارای ۲۳ بر - - اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی ابن خاتون . سال ۱۰۶۷ (۳۲۹)

الفة الفرقه

۳۶۱

عربی - مؤلف ، حسن بن عبد الرزاق لاهیجی « مذکور » رساله مرتب است بر دیباچه و ۱۲ فصل و خاتمه . مؤلف مسمود از تألیف این رساله را در دیباچه چنین بیان نموده : « وقد ذكرت بفضل الله تعالى فی مؤلفاتی عقایدی علی حسب مادلثی الیه قواعد الايمان واقاضی علیه قوانین البرهان فی بسط من البیان وتفصیل و اوضحت من مضایقها المخرج والی رجبها السبیل ولكنی التقط فی صحیفتی هذه من ذلك عدة مسائل شاع ذکرها فی السنتم بسوء وتقل علی قلوبهم وتؤ مجرداً آثارها من الدلیل أم مکتفیاً من کثیره بقلیل معبراً عنه باختصر عبارة او مشیراً الیه اوجز اشاره » ترتیب و عناوین فصول بشرح زیر است : فصل ۱- فی توحید ذاته تعالى والصفات ۲- فی کیفیت علمه بالجزئیات ۳- فی تمام التوحید وهو عینة الوجود للذات ۴- فی قدرته واختیاره ۵- فی غایة افعاله ۶- فی الحدوث والقدم ۷- فی اول ما خلق من العالم ۸- فی البداء ۹- فی خلافة الله تعالى وامتداع بها ۱۰- فی وجوب البرائة من اعداء الله تعالى واعداء خلفائه صلواة الله علیهم ۱۱- فی افعال المباد ۱۲- فی القول فی المعاد خاتمه در بیان خلاصه مطالب فصول کتاب است که بعنوان (تلخیص و ختم) بیان داشته .

آغاز (الحمد لله الذی اغنانا بحکمته الکاملة من کل حکمة) - انجام (ای الفریقین

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

من کاغذ گلی کم رنگ و حاشیه نباتی - بر گها مجدول بزر و لاجورد و تحریر وزر و
شجره بدو جدول - دارای ۹ برگ - وقفی نائینی - اندازه ۲۱ در ۱۳ (۵۴۸)

اعتقادات

بیاب اخبار مراجعه شود

۳۵۸ اکسیر العارفین

عربی - مؤلف آخوند ملا صدرای شیرازی ، رساله ایست فلسفی در چهار مبحث
از مطالب مربوطه بعلم النفس و مرتب است بر چهار باب :
۱ - فی کیمیه العلوم و قسمتها ۲ - فی محل المعرفة والحكمة و هی الهویه الانسانیه -
۳ - فی معرفة البدايات ۴ - فی معرفة النهايات - این رساله با چند رساله دیگر مؤلف
در تهران در سال ۱۳۰۲ بچاپ رسیده

آغاز (سبحانک اللهم یا مبدع القول والنفوس باضوائها و انوارها) انجام (و آخر
دعویهم ان الحمد لله رب العالمین) نویسنده علی اکبر بن محمد کریم طیب سالیانی - تاریخ
نوشتن شعبان ۱۲۹۴ در اصفهان در مدرسه میرزا حسین خط شکسته و نستعلیق ۱۶ سطری .
دارای ۲۲ برگ وقفی فهرستی اندازه ۲۱ در ۱۳ (۲۲۷)

۳۵۹ اکسیر العارفین

عربی - مکرر شماره پیش . آغاز (سبحانک اللهم یا مبدع القول والنفوس باضوائها
و انوارها) انجام (و آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین)
تاریخ نوشتن ۱۳۱۳ ق خط نستعلیق ۱۰ سطری - فصول و عناوین بقره زری نوشته
شده . دارای ۹۹ برگ - وقفی نائینی - اندازه ۱۶ در ۱۰ (۳۴۸)

۳۶۰ الزام النواصب

عربی - رساله ایست در موضوع امامت و احتجاجات بر اهل سنت که باقواعد العقاید
خواجه نصیر الدین طوسی در تهران در ۱۳۰۳ هجری قمری بچاپ رسیده و مؤلف آن مورد
نظر است - امل الامل (در فایده اول از فواید دوازده گانه خاتمه) این کتاب را از کتب
مجهوله المؤلف شماره - الذریعه الی تصانیف الشیعه (بنقل از کتاب کشف الحجب) آورده
که بعضی این رساله را باین طاوس نسبت داده اند . و نیز روایت کرده که شیخ سلیمان
بن عبدالله ماحوزی در تذکره اش اتصاف رساله را بشیخ مفلح بن حسن صیمری

۳۶۳ الفین الفارق بین الصدق والهمین

عربی - مکرر شماره ۲۸ ؛ مؤلف علامه حلی. این کتاب از معتبرات کتبی است که در مسئله امامت نوشته شده و شامل ۱۰۰۰ دلیل عقلی و نقلی بر اثبات خلافت بلا فصل حضرت امیر المؤمنین (ع) و ۱۰۰۰ دلیل بر ابطال شبهات مخالفین است - لیکن نسخ متداوله بیش از ۱۰۲۰ و اندی را ندارد. مؤلف این کتاب را بدرخواست فرزندش فخرالمحققین تألیف کرده - کتاب به چاپ هم رسیده .

آغاز (الحمد لله مظهر الحق بنصب الادلة الواضحة والبراهین) انجام (فلا شبهة من الامام بغير مصوم) خط نستعلیق ۲۳ سطری - عناوین بقرمزی نوشته - دارای ۱۴۷ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ - وقفی آقا زین العابدین سال ۱۱۶۶ (۳۴۰)

۳۶۴ الانسان الكامل فی معرفة الاوائل والاواخر

عربی - مؤلف عبدالکریم بن ابراهیم کیلانی از اقطاب سلسله قادریه - کشف الظنون تاریخ تولد مؤلف را در ۷۶۷ ضبط کرده و تاریخ وفاتش را تعیین نکرده . تذکره الاعلام از تاریخ تولد مؤلف چیزی نگفته لکن تاریخ وفاتش را در ۸۲۶ - ق تعیین نموده و هم او را سبط عبدالقادر کیلانی (۳۹۱ - ۵۶۱) معروف دانسته . این نسبت مؤلف بعبدالقادر با تاریخ ولادت مؤلف که در کشف الظنون ذکر شده درست نمی آید .

کتاب دوره ایست در معرفه الله به مشرب تصوف که ضمن ۶۳ باب صورت گرفته و به چاپ هم رسیده است .

آغاز (الحمد لمن قام بحمده اسم الله) انجام (لانه له كان البدو فی الوجود فلا بد ان يكون له الحقام علیه فضل كذا الصلوة والسلام)

خط نسخ ۱۹ سطری - ابواب بقرمزی نوشته شده . دارای ۱۴۹ برگ اندازه ۲۶ در ۱۷ - وقفی قايم مقام بهمن ۱۳۱۶ (۳۴۲)

۳۶۵ انشاء الدوائر

عربی - مؤلف محی الدین محمد معروف بابن عربی ؛ « ترجمه اش بیاید » رساله ایست عرفانی که برای عبدالله بدر حبشی در بیان مرتبه وجود انسان تألیف کرده . چنانچه در فصل اول گوید : (لما كان الغرض فی هذا الكتاب ان نبين ان مرتبة الانسان فی الوجود و منزلته فی حجرة الجود و بروزه فی عینه بینه و هل متصفا بحال قبل کونه » رساله پس از دیباچه ضمن ۲ فصل و ۳ باب صورت گرفته : فصل ۱ - در بیان اقسام

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

احق بالامن ان کنتم تعلمون ربنا اقبح بیننا و بین قومنا بالحق و است خیر الفاتحین (پس از این ضمن ۵ صفحه قطعه از رساله درمباحث نفس از مؤلف ضمیمه است که بدین جمله آغاز میگردد : (الحمد لله الذی برحمته ینجی ظلمة کل باطل) این شماره ضمیمه شماره ۲۹۲ «آئینه حکمت است» (۹۴۱)

۳۶۲ الف الانسانیة

فارسی - مؤلف خواجه محمد دهدار شیرازی متخلص بفانی فرزند ابومحمد محمود دهدار که عیانی تخلص میکرد . مؤلف در رساله کواکب الثواقب خود را به : (محمد بن محمود بن محمد) یاد کرده ریاض العارفین از سال تولد و وفات او چیزی ننوشته - منتظم ناصری سال وفات را ۱۰۱۹ نوشته - تذکره صبح کاشن مؤلف را اشتباهاً بنام احمد ضبط کرده و آورده است که استاد مؤلف در علوم رسمی شاه فتح الله شیرازی و شیخ طریقتش شیخ حسن نجفی بوده که در احمد نگر هند بدو معتقد گشته . مؤلف در آغاز ورود بهند بدکن رفته و نزد عادل شاه دارای منازات گشته . و پس از وی با احمد نگر رفته و در دربار نظام شاهیان چندی وارد خدمات دیوانی شده سپس رشتۀ ترک و تبرید پیش گرفته و در شهر سورت بازوا میزیسته . و در سن ۹۹ در سال ۱۰۱۹ درگذشته - آثار عجم بدر مؤلف را بطور اجمال یاد نموده و نقل قول به بودنش از مردان خفیه نموده است . رساله یکرشته نگارشی است عرفانی در بیان مقام انسانی . در دیباچه مقصود از رساله را چنین بیان نموده : « فقره چند بطریق اختصار تام از پیش رو حقیقت انسانی در طی تحریر کشد که باعث هیجان شوق اهل ذوق شود - چون اصل حقیقت انسانی حقیقت محمد است «ص» این رساله را که موسوم است بالف الانسانیة مصدر ساخت بجهة مناسبت بتأویل دوسوره از کلام الله که فی الحقیقه یکسوره است مخصوصه در بیان شأن محمد «ص» بر تبره آموذج و اشعار نه بسط در گفتار چه مقصود منحصر بود در نیمن و تبرک » - دوسوره مذکور سوره های مبارکه النحی و الم نشرح است که ممزوجاً بدانها استشهاد نموده .

آغاز (حمد و سپاس و ستایش بقیاس حضرت خداوند رامت جل و علا که از نقطه حب ذاتی جوهر انسانرا بیافرید) . انجام - (آشکارا ساختن نوئی تو مقدورست و عین قدرت تو) - خط نستعلیق و شکسته ۱۶ سطری - دارای ۱۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۷ - وقفی فهرستی (۳۴۱)

۳۶۸ انوار الجلالیه للفصول النصیریة

عربی - متن از خواجه نصیر الدین طوسی - « ترجمه اش بیابد » مترجم و کن-
الدین محمد بن علی فارسی کرگانی استرآبادی از افاضل نیمه دوم سده ۷ (روضات
الجنات ص ۲۶۵ و ۶۰۹) شارح. مقداد بن عبدالله بن محمد بن حسین بن محمد سیوری
حلی اسی از اعلام نیمه اول سده ۹ که در ۸۲۲ میزیسته و روایت میکند از شهید اول.
الذریعه تاریخ وفات شارح را در ۲۶ جمادی الثانی ۸۲۶ ضبط کرده است.
کتاب شرحیست بطور قال اقول گه شارح بنام امیر جلال الدین ابی المعالی علی بن
شرف الدین حسینی آوی تالیف نموده. و بنا بر آنچه که در آخر نسخه مسطور است
شارح در ۸ رمضان ۸۰۸ ازین شرح فراغت یافته است. نسخه در سی سال و اندی
پس از عصر شارح نوشته شده.

آغاز (سبحانک اللهم واجب الوجود و مبدا و غایه وجود کل موجود)
انجام (و من لم یقم بذلك شقی شقاء منینا و خسر خسرانا مبینا) « کذا » نویسنده علی بن
خلیل بن موسی بیرونی برحق - تاریخ نوشتن جمعه اول محرم ۸۵۷ خط نسخ مختلف السطر .
دارای ۷۷ برك . اندازه ۱۸ در ۱۳ - وقفی نائینی « ۳۴۷ »

۳۶۹ انوار الجلالیه للفصول النصیریة

مکرر شماره پیش - این نسخه تا قدری از مبحث عدل را دارا است .
آغاز (سبحانک اللهم واجب الوجود) انجام (ولا یقع فیه اشتباه ولا شک و الحکم
هنا) خط نستعلیق شکسته ۱۸ سطری دارای ۲۹ برك - اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی نادر
شاه ۱۱۴۵ - « ۳۴۶ »

۳۷۰ انوار الجلالیه للفصول النصیریة

مکرر شماره پیش ، آغاز (سبحانک اللهم واجب الوجود) انجام (و خسر خسرانا
مبینا) خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۹۳ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی فهرستی « ۳۴۸ »

[حرف - ب]

باب حاد یعشر ۳۷۱

عربی - مکرر شماره ۴۸ ، مؤلف علامه حلی - مؤلف براساز اینکه کتاب مصباح

حکمت - کلام - فاسفه

کتاب خطی

معدومات ۲ - در بیان اقسام موجودات باب ۱ در بیان جدول هیولانی ۲ - در بیان جدول
حضرة الهی از جهة اسماء حسنی ۳ - سبب ایجاد عالم .
آغاز (الحمد لله الذی خلق الانسان على صورته) انجام « فتحقق هذا الفصل المعجب
فانه نافع فی الباب »
خط نسخ ۱۷ سطر - دارای ۱۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ وقعی فهرستی -
« ۳۳۴ »

انشاءالدوائر

۳۶۶

عربی - مکرر شماره پیش ، آغاز « الحمد لله الذی خلق الانسان » انجام « فتحقق
هذا الفصل المعجب فانه نافع فی الباب »
خط نستعلیق ۱۵ سطر - ابواب و عناوین بقرمزی نوشته شده دارای ۲۲ برگ
اندازه ۱۸ در ۱۲ وقعی تاج ماه یکم سال ۱۲۶۲ « ۳۴۴ »

۳۶۷ الانصاف فی الانتصاف لاهل الحق من اهل الاسراف

عربی - بجهت افتاده کی اول و آخر نسخه مؤلف کذب شناخته نشد - این کتاب رد بر منهاج
السنة ابن تیمیه است که رد بر منهاج الکرامه علامه حلی نگاشته - عناوین مطالب از اشکال و رد
غالباً بطور « قوله - قلنا » است - کتاب مرتب بر یکم مقدمه و یک بحث و ۱۷ مقام و خاتمه است:
المقدمة يشتمل على وصية لكل ذي روية ، والبحث يشتمل على قسمين احدهما اذ كرفيه اعتقاد
الامامية الذي ذكره ابن مطهر و اسمه بانه منهاج الکرامه والقسم الاخر اذ ذكر فيه اعتقاد
السنة و المقامات منها ستة عشر مقاما فی المواضع التي عليها و اجيب عنها و المقام السابع عشر
فی ذکر خلاف الامه فی المسائل العقلية والخاتمه يشتمل على حکم و قواعد - نسخه بخط
قدیمی است .

آغاز موجود (لعقلية والنقلية « در صحافی رفته » لم يستدل على بطلان اكثر اقوال
الامامية الا معارضة قول من خرج » انجام موجود (حتی قرنهم بالكتاب المعجید الذی لا یاتیه
الباطل من بین یدیه ولا من خلفه) خط نسخ مختلف السطر - اقوال بشنجراف دارای
۱۹۱ برگ بوسیله آقای تقی آقای مدرس تسلیم کتابخانه گردیده در شهریور ۱۳۱۷ -
اندازه ۲۵ در ۱۸ « ۵۶۴ »

الانوار والاسرار

بشماره ۹۰۰ - راجعه شود .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۳۷۷ باکورة السليمانية في كشف اسرار ديانة النصيرية

عربی - مؤلف سليمان اذنی مسیحی متولد ۱۲۵۰ ق - ۵ در شهرستان انطاکیه .
تاریخ وفات و شرح احوالش بنظر نرسید . رساله در بیان آداب و عقاید دیانت فرقه
نصیریّه است - نسخه در بیروت بچاپ رسیده .

آغاز (الحمد لله الذی اخرجنا من الظلمة الى النور) انجام (و ما يكون هذا لستمع
الا حفظ وصايا بدون امتزاج ولا نقصان) تاریخ کتابت رجب ۱۲۹۷ - خط نسخ ۴۰
سطری - دارای ۶۱ برگ - ابواب و عناوین بشجرف نوشته شده - اندازه ۱۷ در ۱۱
وقفی قائم مقام بهمن ۱۳۱۶ « ۲۵۸ »

بحر الافکار

۳۷۸

عربی - شرحی است بر حاشیه خیالی بر عقاید نسفی شارح درمقاطیع کلام جمله:
« هو الاول » را ایراد نموده است - این شرح در کشف الظنون بدین نام از حسن بن
حسین بن محمد یاد شده و گوید که شارح مدرس یکی از مدارس مصر بوده و این شرح را
برای آباس پاشا نوشته است - گمان میرود که این آباس پاشاهمانی باشد که صدراعظم
سلطان سلیمان و در گذشته در ۹۴۶ باشد نه آباس پاشای متوفای در ۹۶۶ برادر سنان پاشای
صدراعظم از نیرو شورش از مردمان سده ۱۰ خواهد بود چند برگگی از اول این نسخه اقتاده
(قاموس الاعلام جلد ۱ ص ۵۴) (کشف الظنون جلد ۱ ص ۱۸۵ و جلد ۲ ص ۱۲۰)
آغاز موجود (لا يخالف قانون الشرع و ما ذلك الاعلم الکلام) انجام (بترجیح
احد الطرفين فان الفصل بيد الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم) خط نستعلیق ۱۸ سطری .
عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۲۴۱ برگ - وقفی عضد المنک - سال وقف ۱۲۷۶
اندازه ۲۲ در ۱۴ « ۷۲۱ »

۳۷۹ بحر البحر اهر خاقانی فی نص ائمة اثنی عشر

فارسی - مؤلف حاج سید محمد باقر شیرازی متوفای ۱۲۴۰ ه - ق مدفون
در حافظیه شیراز فرزند سید محمد حکیم پاشای متوفای ۱۲۱۵ ه - ق ز دودمان سادات
ملا باشیه شیراز است « فارسنامه جلد ۲ » - کتابی است در امامت که بنام فتحعلی شاه
قاجار نوشته شده و پس از دیباچه ضمن یک مقدمه و ۶ باب صورت گرفته : مقدمه در بیان
معنی امامت - باب ۱ - در بیان اختلافات و شرایط و اموری که در امامت است . ۲ -
در بیان خصوص اجابة حضرت خیر البریه است بر امامت و خلافت علی « ع » ۳ - در بیان

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

المتجهذ شيخ طوسي را ملخص و مرتب بر ده باب نمود و بنام منهاج الصلاح في مختصر المصباح موسوم داشت بدرخواست وزير خواجه عزالدین محمد قوهدي يكباب بر ده باب انكتاب افزود این باب يازدهم شامل عقاید اماميه و از مختصرات کتب کلاميه است که جداگانه تدوين و چاپ شده و دارای شروحي است ترجمه و شروح این کتابرا بشماره های ۱۷۸ و ۱۸۰ و ۱۰۲۲ و ۹۶۸ و ۱۰۴۹ به بيند .

آغاز (الباب الحاد يعشر فيها يجب على عامة المكلفين من معرفة اصول الدين) انجام (و تجوز التأخير ولا من الضرر) کاتب حسين بن فخرالدین سهام - تاريخ کتابت شوال ۸۸۰ - خط نسخ مختلف السطر - دارای ۴۳ برگ - فصول و عناوين بقرمزي نوشته شده - اندازه ۱۹ در ۱۴ - واقف شناخته نشد « ۳۷۶ »

باب حاد يعشر

۳۷۲

مكرر شماره پيش - نسخه معنی بحواشی توضیحی است - کاتب محمد صالح بن محمد مؤمن تونی - تاريخ کتابت ربيع الاول ۱۰۳۹ - خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۲ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ - وقفی فهرستی - « ۳۵۷ »

باب حاد يعشر

۳۷۳

مكرر شماره پيش - تاريخ کتابت ۱۰۵۲ هـ - ق خط نسخ ۱۱ سطری - دارای ۸ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۳ - وقفی نادر شاه در سال ۱۱۴۵ « ۳۵۴ »

باب حاد يعشر

۳۷۴

مكرر شماره پيش - کاتب فرج الله بن عبدالله بن ربيع نيسي - تاريخ کتابت ۱۰۹۷ - خط نسخ ۵ سطری - فصول و عناوين را بقرمزي نوشته - دارای ۲۵ برگ وقفی فهرستی اندازه ۲۱ در ۱۳ « ۳۵۵ »

باب حاد يعشر

۳۷۵

عربی - مكرر شماره پيش - خط نسخ ۲۴ سطری - برکها مجدول بطلا و شنجرف - دارای ۳ برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ - وقفی نائینی « ۳۵۲ »

باب حاد يعشر

۳۷۶

مكرر شماره پيش - خط نسخ ۶ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۰ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ واقف شناخته نشد اوراق موربانه خورده « ۳۵۳ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تاریخ کتابت محرم ۵۸۱ - خط نسخ ۲۸ سطری - دارای دو برگ - اندازه ۱۷ در ۷
وقفی ابن خاتون سال وقف ۱۰۶۷ « به بینید رساله طواسین الازل ۶۶۳ حکمت ص ۱۰ »
(۶۳۸۵)

(حرف پ)

پاسخ نامه

۳۸۲

فارسی - مؤلف سید محمد عصار . رساله دریان ۲۱ مسئله از مسائل دینی و اعتقادی
است که در پاسخ پرسش از آنها تألیف نموده . نسخه بخط دستی مؤلف و مسوده است
که در شب ۷ ربیع الثانی ۱۲۳۳ از آنفراغت یافته . نسخه مصدر است به رساله که در
جواب مسائل نگاشته . آغاز مرسله - (فدایت شوم رقیه گریه و رسیله جمیله)
آغاز کتاب « الحمد لله الذی اظهر الکائنات بفیضان جوده » - انجام « یارب
دعای خسته دلان مستجاب کن » خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - دارای ۱۶۳
برگ وقفی خود مؤلف - اندازه ۲۳ در ۱۸ « ۲۶۲ »

پنجة آفتاب عالمتاب

۳۸۳

فارسی - مؤلف عماد بن عبد الله . ترجمه اش بنظر نرسید . یک مؤلف در
صفحاتی که ملحق بر رساله نموده بر میرزا بدیع محمد رضوی متوالی روضه مطهره رضوی
نأ گفته و این رساله را باو هدیه نموده . وهم آورده که در شب نوروز سال ۱۰۹۰
بوسیله او داخل ضریح مطهر شده است . رساله دریان پنج مسئله عقلی : « دانستن کنه
اشیاء و حدوث عالم و جبر و اختیار و حسن و قبح اشیاء و وحدت وجود » و مسئله فقهیه
نماز جمعه در عصر غیبت و خاتمه دریان اسرار آفرینش است ، تمام عبارت و جملات کتاب
به روی وقایف حرف (الف) اشاء شده است .

آغاز (لوح عطایای علی عظیم - فیض هدایای علیم و حکیم الحمد لله الوهاب
للعطایا الملیم العظیم) - انجام (نوعی باشد مستلزم اجماع جمیع علماء) - نسخه گویا
بخط مؤلف باشد - تاریخ کتابت رمضان ۱۰۸۸ - پس از ابن ضمن ۲۹ صفحه مطالبی
است راجع به قیاد و غیره از مؤلف که آنرا ملحق بر رساله نموده است . خط نسخ ۱۴
سطری - برگها مجدول بالاجزء و تحریر و طلا عناوین در متن و حاشیه بشعر و نوشته
شده - دارای دو سر لوح مذهب است - دارای ۷۱ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲ - وقفی

حکیم - کلام - فلسفه

کتب خطی

نصوص خفیه است بر امامت و خلافت علی بن ابی طالب «ع» - در بیان احوال ظاهری و کمالات باطنی بدنی و نفسی حضرت امیر المؤمنین «ع» - در بیان نفی امامت و خلافت و عدم قابلیت و اهلیت غیر علی «ع» است - ۹ - در اثبات امامت سایر ائمه علیه السلام و انحصار در دوازده امام .

آغاز « بهترین لؤلؤئی که غواص عاقله را از بحر اندیشه بدست طلب درآید » انجام « دیده رمد مهاجرت کشیده مؤمنان روشن و منور گردد » - خط نستعلیق ۱۵ سطر صفحہ اول دارای سر لوح مذهب و بین سطور و حاشیه دو صفحہ اول طلا اندازی شده - عناوین و ابواب بشجره نوشته شده برگها مجدول بتحریر و طلا و لاجورد بدو جدول دارای ۱۸۰ برگ اندازه ۲۸ در ۱۷ و قفی نائینی « ۳۵۹ »

بستان انقلوب

۳۸۰

فارسی - کمان میروود تألیف ملا جلال دوانی باشد - مختصری است که مؤلف در دیباچه آنرا بدو قسم تبویب نموده - قسم اول راجع بعالم اجسام که نخست در این قسم پس از ذکر باره از قواعد منطقی پرداخته است بعناصر و اثرات . قسم دوم مربوط بعالم ارواح در خود شناسی و خدا شناسی است - کشف الظنون کتابی بدین نام بمحقق دوانی نسبت داده بدون اندک تعرضی بخصوصیات کتاب - ریاض العارفین هم بکمی از آثار سهروردی مقبول را بدین نام یاد کرده است .

آغاز (سباس آنخدائیرا که بی واسطه ما بخود) - انجام (پیش اصحاب دل شقاوت بس عظیم است والسلام والا کرام) خط نسخ ۲۳ سطر (به بینید جام گیتی نما ۳۴۱ حکمت ص ۳۷) (۵۸۸۳)

بستان المعرفه

۳۸۱

عربی منسوب بابو مغیث حسین بن منصور حلاج . اصلاً از اهل بیضاء شیراز است لیکن در شهرستان واسط و بغداد نشو و نما کرده . صحبت شیخ ابوالقاسم جنید را در یاقه است . موقعیتش در انظار اختلافی است . برخی او را صوفی زاهد و بعضی او را ملحد میدانند نسبت تشیع بوی نیز داده شده باری بتحریر حامد بن عباس وزیر المقتدر عباسی در اواخر ذیقعد ۳۰۹ به بدترین صورتی کشته و سوخته شد .

آغاز (قال العالم السید الغریب ابو عماره الحسین بن منصور الحلاج قدس الله سره المعرفه فی ضمن المکبة مخفیة) - انجام « لا یعرف القدمی المحاث الفانی »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تجريد العقاید

۳۸۶

عربی - مصنف خواجه نصیرالدین محمد بن محمد بن حسن جهرودی الاصل طوسی - متولد در شنبه ۱۱ جمادی الاول ۵۹۷ در طوس متوفای ۱۸ ذیحجه ۶۷۲ در بغداد آرامگاهش در شهرستان کاظمین در رواق روضه حضرت امام موسی کاظم ۴، نقلیاترا از پدرش و ابو السادات فرا گرفت و عقاید ترا از فریدالدین داماد نیشابوری یاموخت مرگزیت شاهخانی که در دربار فاتح مغولی هلاکو خان داشت بی نیاز از شرح است .

این رساله از موجزات جامعی است که در فن خود ممتاز و دارای شروح و حواشی بسیاری است و ضمن شرح و هم جداگانه بچاپ رسیده - به پینید شروح این رساله را بشماره های ۱۶۶ - ۲۰۱ - ۲۲۰ - ۲۷۲ - ۲۷۸ - ۸۸۰ - ۱۰۶۱ - آغاز (اما بعد حمد واجب الوجود علی نعمانه) انجام (ثم انه فرض کفایه لافرض عین) کاتب محمد مقیم - خط نستعلیق مختلف السطر - اوراق مجرول بشنجراف دارای ۳۱ برگ .

اندازه ۲۹ در ۲۰ - وفقی نادرشاه « ۳۹۴ »

تحریری در انفساخ صور

۳۸۷

عربی - مقاله ایست در « انفساخ صور و وجوده در نفوس شریه پس از مرگ » که محرران شناخته نشد - آغاز پس از تسمیه و تحمید (قد اتفق النظر فیما امر به سیدنا الاستاد والرئیس الاجل دام الله علوه و هو انفساخ الصور) انجام (هذا ما حضرنی ادام الله علوه سیدنا الاستاد و متنا بطول بقاءه و من تفضله علی عبده ان یسلط عذره فی هذه الاسترسال و یسد خلله و یصلح فاسده) سپس قریب سه صفحه خطبه ایست منصوب بشیخ الرئیس .

خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۴ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۳ - وفقی ثانی - « ۳۸۹ »

تحصیل الحق

به پینید اصول عقاید شماره ۳۵۲ را .

تحفة الخواص

۳۸۸

فارسی - بگرفته عبارتی است عرفانی در مسئله ولایت نگارنده اش شناخته نشد . گمان میرود از مردمان نیمه دوم سده ۱۳ هجری قمری باشد - در متن رساله نامی برای آن نمین نشده و نام مذکور را کاتب در صدر نسخه نوشته -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نادرشاه . سال وقف ۱۱۴۵ (۵۱۴)

(حرف - ت)

تجريد

۳۸۴

عربی - مؤلف امير غياث الدين منصور بن صدر الدين محمد شیرازی دشتکی متوفای ۹۴۸ در شیراز. فضایل و کمالات از بدر بزرگوارش آموخته و چندی مقام صدارت شاه طهماسب صفوی را دارا بوده . اسم کتاب در نسخه تصحیح نشده و تعیین آن از راه تطابق هویت این کتاب است با آنچه که در مجالس المؤمنین در توصیف کتاب تجرید یاد شده : « دیگر کتاب تجرید در حکمت که جمیع مسائل حکمت طبیعی و آلهی را بعبارت موجز و بلیغ مجرد از دلائل ذکر فرموده » کتاب بر دو قسم مرتب شده قسم اول طبیعیات است که ضمن ۸ فن تمام شده : فن ۱ - فی سبع الکيان ۲ - فی السماء و العالم ۳ - فی الکون و الفساد ۴ - فی آثار العلویة ۵ - فی المعادن ۶ - فی النبات ۷ - فی الحيوان ۸ - فی النفس .

قسم دوم در الهیات که در ۴ فن صورت گرفته :

۱ - فی الفلسفة الاولى ۲ - فی واجب الوجود و صفاته ۳ - فی الجواهر الروحانية ۴ - فی العناية و کیفیة دخول السرفی انقضاً الالهی و معنى القضاء و انقدر - نسخه از مسوده معاوضی رونویس شده است .

آغاز (اللهم يا نور الارض و السماء و يا عالم السر و الاخفى انت اعلم بحوايج السائلین)
انجام (فاجتهد فى تنوير سائر الانوار فتكون نوراً على نور يهدى الله لنوره من يشاء و يضرب الله للناس الامثال)

خط نسخ ۱۸ و ۱۷ سطری - دارای ۲۰ برك - وقفی آقای زین العابدین اندازه

۲۰ در ۱۲ « ۳۶۵ »

تجريد

۳۸۵

مكرر پیش . آغاز (يا نور الارض و السماء و يا عالم السر و اخفى) انجام (ليكون نوراً على نور يهدى الله لنوره من يشاء و يضرب الامثال للناس) خط نستعلیق ۱۵ سطری -
سال تحرير نسخه ۹۹۷ هـ دارای ۲۱ برك (به بنید تفسیر آیه بنی آدم شماره ۱۳۷۸ عمودی تفسیر ص ۲۲) « ۶۰۱۹ »

تحفة شاهي

۳۹۱

فارسی - مؤلف شاید قاضی عبد الخالق کرهرودی باشد . کتابی است در بیان حقیقت مرتضوی و مقام علوی ۴ و شرح سفر حجاز و غنای و حاوی دومجلس گفتگو و مناظره ایست در مسئله امامت که در بغداد برای مؤلف رخ داده است . کتاب بهخامه عرفانی و تکلفات منشیانه صورت گرفته و بشاه عباس صفوی اهداء شده - در کتاب نام مؤلف و اسم کتاب مذکور نیست و تسمیه آن بدین نام و اتساب بقاضی کرهرودی بطور احتمال است فقط در صدر نسخه بخط مقایر باخط نسخه نوشته شده : « رساله قاضی زاده » از این جمله و قریه عصر گمان برده شد که همان تحفة شاهي مختصری باشد که سید خونساری برای کرهرودی یاد کرده است .

آغاز (کنه خردم درخور اثبات تونیست) - انجام (فهم انزل القیث و بهم انیب و اعاقب) خط نستعلیق مختلف السطر - مجدول بشجر ف - دارای ۶۲ برگ - اندازه ۲۹ در ۲۱ و قی نادر شاه ۱۱۴۵ (۳۶۹)

تحفة الفحول فی شرح الفصول

۳۹۲

عربی - شرحی است مزجی و مفصل بر فصول خواجه نصیر الدین طوسی (۱) در نسخه نامی از شارح نیست شارح در آخر کتاب آورده که تاریخ فراغت ازین شرح در ۹۵۳ ق - ه در کلکنده از محال دکن بوده . گمان میرود شارح محمد بن احمد خواجه کی شیخ شباز باشد - نسخه قدری از دیباچه اش افتاده -

آغاز موجود (والبرها و کاتب الرساله بل الکتاب الموسوم بالفصول فی علم الاصول) انجام (و عاشرها الرضا و هو الخروج عن رضاء الی رضی الله تم بالتسلیم الیه بالکایه و الرضا بالقضایات لایصح الاعلی احاد من الکمل) - کاتب مظفر علی . تاریخ کتابت رجب ۹۵۴ - خط نستعلیق ۱۹ سطر - دارای ۲۷۹ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۵ - و قی ابن خاتون سال ۱۰۶۷ (۳۷۰)

تحفة النجفیه

۳۹۳

عربی - نگارش میرزا محمد باقر بن محمد جعفر طباطبائی همدانی - متوفای

(۱) - فصول خواجه نصیر الدین فارسی است و چنانکه گذشت فاضل گرکانی آنرا

تعریب نموده متن این کتاب ترجمه اصول است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله الذى انسانا حقایق الدین) انجام (گویم اندر مجمع روحانیان و تمت کلمة ربك صدقاً و عدلاً لا یبدل لکلماته)

خط نستعلیق ۱۱ سطر - عناوین بقرمزی نوشته شده - دارای ۳۷ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ - وقفی ثانی « ۵۶۴۴ »

تحفة الذهب

۳۸۹

فارسی - بکمرشته نگارشی است عرفانی از نصیمی نامی که مقیم در گلپایگان بوده و برای شاهزاده اسماعیل میرزا نگاشته . نسخه بخط دستی نگارنده است تاریخ تحریر آن جمعه ۱۵ شوال ۱۲۹۷ است .

آغاز (اللهم صل على محمد ناصب لواء الحمد و صاحب المقام المحمود وعلى آله الطاهرين الفائزين ببذل المجهود) انجام (ناگاه خاك راهی جام جهان نما شد) خط نسخ و نستعلیق مختلف السطر که در بعضی از صفحات بطور چلیبا نوشته شد و مجدول بمرتب - دارای ۱۰ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۸ وقفی ثانی « ۳۶۷ »

تحفة شاهى

۳۹۰

فارسی - مؤلف قاضی زاده علاء الدین عبد الخالق کرهرودی ازافاضل نیمه اول سده ۱۱ و شاگرد شیخ بهائی است . بروایت سید خوانساری ، ژانف را دو تالیف است باین نام که یکی مفصل تر از دیگری است و این همان نسخه مفصلتر است که حاوی مناظرات مؤلف با قاضی زاده خوارزمی در موضوع امامت است که در مجلس شاه عباس صفوی صورت گرفته و بامر شاهنشاه نامبرده شده تحریر یافته و ضمن مقدمه و قاعده و خاتمه مختصر و مرتب گشته است :-

مقدمه در بیان معنی و مقصود از لفظ امام و بیان احتیاج بوجود وی . قاعده - و آن مشتمل است بر مناهج متعدده . خاتمه در رجعت و مطالب مربوطه بمعاد است . آغاز (کس نامه انوار جلی نویسد) - انجام (مرقوم رقم حسن اعتقاد گشته در رشته خلوص نیت وصفای طویر منتظم باد) کتاب ملا محمد جعفر بن زین العابدین . تاریخ کتابت ۱۵ جمادی الاول ۱۲۴۳

خط نسخ ۲۰ سطر - ابواب و عناوین را بقرمزی نوشته - دارای ۱۷۲ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۶ - وقفی تاج ۱۰ بیگم ۱۲۶۲ (۳۶۸)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اشرف المجالی و اکمل المظاهر و علی اله و احبائه و اتباعه «
انجام « من و نورفته و خدا مانده قلت ما قلت و استغفر الله » کاتب محمد تقی بن اشرف
حسینی مازندرانی . تاریخ کتابت صفر ۱۰۴۲ خط نسخ و نستعلیق ۱۶ سطری . دارای
۱۶ برگ ، اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفی ملا موسی - « ۵۸۵۷ »

تحقیق التفرد

۳۹۶.

عربی - مکرر شماره یش : آغاز (رب زدنی علما الحمد لله الاول) انجام (قلت ما
قلت و استغفر الله) در اول نسخه ۳ برگ مطالب متفرقه از شرح هدایة ملا صدرا است . خط
نسخ ۲۰ سطری - دارای ۷ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفی نائینی . « ۶۴۳۰ »

۳۹۷ تحقیق المبین فی شرح نهج المسترشدين

عربی - شارح نجم الدین خضر بن شمس الدین محمد بن علی رازی جلوه‌ی نجفی
از اعلام نیمه ۱ سده ۹ هـ - ق - شرحی است مزجی بر نهج المسترشدين علامه حلی .
مطلع در دیباچه آورده که پس از مفارقت مجلس حضرت استاد ادام الله ظلالة و حرکت
از شیراز و زیارت نجف باین شرح پرداختم و تاریخ فراغت ازین شرح را بطوریکه
در آخر کتاب ذکر نموده نزدیک صبح یکشنبه سیم ذیقعده ۹۲۸ هـ مدرسه دینیہ واقع
در حله سیفیه است - تاریخ مزبور تحقیقاً اشتباه از کاتب نسخه است و صحیح همان
است (که در روضات الجنات بطور تقریب ذکر شده) ۸۲۸ باشد - چه آنکه شارح از تلامذه
شمس الدین محمد بن میرسید شریف است که در ۸۳۸ فوت کرده و عبارت مذکور
در دیباچه صریح است که شارح در حیات استادش شروع بتألیف این شرح کرده بنابراین
اگر تاریخ انعام آن در ۹۲۸ باشد چنین میشود که مدت تألیف این شرح ۹۰ سال باشد
آغاز (نحمدک اللهم « کذا » بإرافع العلوم باحسن الکلام)

انجام (و دفع الله عن ساکنها جمیع التوائب والاذاء بحق محمد المصطفی و غرته الاوصیاء
من سنة ثمان و عشرين تسماء « کذا » هجرية) تاریخ کتابت سه شنبه ۱۸ جمادی الاول
۱۰۴۵ - خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۸۰ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۳ . و قفی آقا
زین العابدین در سال ۱۱۶۶ « ۳۷۲ »

تحفة المراد

شرح نکات عرفانی نصیحة میرفندرسکی است مراجعه شود یاب ادبیات

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۱۳۱۹ هـ . قی از بیرون شیخ احمد احسانی است - مختصری است در تحقیق اقسام نسبت که در ۷ جمادی الاول ۱۲۸۷ در نجف از آن فراغت یافته است -
آغاز پس از دیباچه (بوساطه ال الرسول علیهم السلام از نسبة جمیع ماسوی الله سبحانه)
انجام (و قد مر شرح جمیع ذلك و ذلك فذلکة الكل) کاتب فضل الله بن محمد ابراهیم
همدانی - تاریخ کتابت ۱۹ ذیحجه ۱۲۸۹ - خط نستعلیق ۱۲ سطری . دارای
۱۹ برگ . کاغذ نسخه آبی . وقفی نائینی (به بیند رساله تحقیق نفس رحمانی شماره ۶۶۲
حکمت ص ۱۷ « ۵۹۵۸ »

تحقیق الانسان

۳۹۴

عربی - مؤلف نظر آنچه که در صدر نسخه نوشته شده شیخ الرئيس است . این رساله غیر
از رساله (قوی الانسانیة و ادراکاتها) است رساله در یک مقدمه و سه بحث و خاتمه صورت
گرفته : المقدمة فيما يطلق علیه لفظ الانسان من المعینین ، بحث اول فيما اشتهر بین القوم
من تعریف الانسان الخ ۲ - فيما ظننت انه صواب ان يذكر فی تعریفه . ۳ - فی ان
الانسان باحد معنیه مرکب فی الخارج و بسیط فی العقل الخ . خاتمه ففی تحقیق ان الانسان
باحد معنیه هل عینه بالمعنی الاخر ذاتا و وجودا -
آغاز (اما بعد فهذه رساله فی تحقیق معنی الانسان و تبیین تعریفه و تعیین اجزائه
بما لا مزید علیه) انجام (و ان سرور النفس فی التعطیل علی ان الوقت يقتضی التعمیل)
خط نسخ که در سه ستون بطور چاپا نوشته شده بین سطوره جدول بطلان و تحریر .
ابواب و عناوین بشجره نوشته شده - دارای دو برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی
(به بیند رساله در اذواق شماره ۵۹۱ حکمت ص ۲) « ۵۹۳۰ »

تحقیق التفرد لارباب التوحید

۳۹۵

عربی - مؤلف کمال الدین حسین بن محمد لاری از شاگردان علامه دوانی است .
نام و نسب مؤلف در صفحه ۱۶ این نسخه چنین ذکر شده : « کمال الدین بن محمد بن
فخر بن علی لاری » تاریخ تولد و وفات مؤلف بنظر نرسید . لیک در تاریخ جمادی الثانی
۹۲۸ میزیسته - « کشف الظنون ج ۲ - روضات الجنات » رساله مختصریست در اثبات وحدت
وجود که بنام امیر عبدالباقی صدر اعظم شاه اسمعیل صفوی تالیف نموده و در سال ۹۱۳
در شهرستان لار از آن فراغت یافته است .
آغاز « رب زدنی علما الحمد لله الاول الاخر الباطن الظاهر والصابغ والسلام علی سیدنا

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

کامل با وجود کهال و عام و دانش خود مریدی و شاگردی بشسته رکھیسراختیار نمود
از آب حیات سخنان ارشاد و تلقین و ابدیس گیان او که در ضمن حکایات شیرین و
افسانه های رنگین صورت یافته بهره گرفته « تا آنجا که گوید : » و بعد از خرامیدن
خود بانعالم بقاء سخنان بشسته را که مانند آب حیات جانبخش باشد برای اهل عالم
یادگار گذاشت « (پس از گذشتن چندین دور های فلکی و سد ها سال بالمیک رکیسر
معروف که استاد و مرشد روشن دل عصر خود بوده بدرخواست شاگردش موسوم به
بهرک سخنان بشسته را ضمن ۳۲۰۰۰ شلوک شرح و بر شاگردش املاء نموده و شاگرد
آنها نسخه و تالیف نموده مؤلف آن ۳۲۰۰۰ شلوک را تلخیص و ضمن ۶۰۰۰ شلوک نموده
و این مختصر جامع را در شتر باب مندرج نموده » :

باب ۱ - در بیان احوال رامچند که او را چون جذبۀ عالم غیب گر بیان
جان بگرفت از مشغولی اسباب دنیوی دل گرفته شد که ملطنت این جهانی و حظهای نفسانی
بر او تاغ گردید و آنها بزبان سانسکریت پراک بر کرن کویند ۲ - در بیان معجزه بر کرن
« قاء از صفات بشریت و باقی یقاً حق شدن » ۳ - ایت بر کرن « یگانگی ذات حق
شرح و منشاء کثرات و بودن تعینات لایتناهی ظهور یکنور است » ۴ - استنوت « استنه »
بر کرن (ترتیب پیدایش و نظام و کیفیت بقاء این عالم در مدت عمر خود) ۵ - ایشم
بر کرن « جمع حواس و خواطر و توجه بحق » ۶ - بزبان بر کرن « در بیان تصوف »
طرائق الحقائق از جمله مؤلفات میرزا ابوالقاسم فندرسکی یکی حاشیه بر این کتاب را شمرده -
نسخه موجوده باره ای از صفحات آن دارای حواشی است بامضاء (ابوالقاسم) و « حس » و
امذیل است بهر هنگ لغات کتاب .

آغاز « شکر و سپاس یقیاس سزاوار حضرت دادار آفریدگاری مثل و مانند
و بی همتاست » انجام « بهرک نام شرح گفت از احوال را ، چند که بشسته ابدیس گیان
نموده تمام شد « تاریخ کتابت ۱۲۲۳ خط نستعلیق ۲۰ سطری ، جدول بلاجورد و شنجرف
یدو جدول - دارای ۳۹۱ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ وقتی ثانی « ۳۷۴ »

ترجمه جوک باشست

۴۰۰

فارسی مکرر یش - این نسخه مصدر است به چهار بیت شعر در توصیف کتاب
که بمیر فندرسکی نسبت داده شده - بیت اولش این است :
« همچو آبست این سخن بجهان - پاک و دانش فزای چون قران » فرهنگ لغاتش

۳۹۸ ترجمه پنج پرسش و پاسخ

فارسی رساله حاوی پنج پرسشی است که در راه میان مکه و مدینه از تاج الدین اسنوی شده و او پاسخ داده - در نسخه نام صریحی از مترجم نیست فقط در دیباچه خود را از مریدان عبدالسلام کاموسی معرفی نموده و هم بترجمی کتاب عوارف المعارف سهودی شناسانیده کشف الظنون مترجمین فارسی آن کتاب را یکی بنام ظهیرالدین عبدالرحمن بن علی شیرازی و دیگر را باسم شیخ عزالدین محمود بن علی کاشانی نظری یاد کرده و در آخر نسخه هم مسطور است :

(تمام شد این رساله علی بدالعبد الفقیر احمد بن محمد حاجی کاموسی فی تاریخ محرم سنه سبعه) پنج پرسش این است :

پرسش اول از تعریف و ماهیت نفس است ۲ - از تعریف دل و حقیقت او است

۳ - حد سر چیست ۴ - فرق نفس و روح و دل ۵ - رتبت سر و روح

آغاز (پس از تسمیه و تحمید) بدانکه این ضعیف لایف اسیر بنده خدا و محب رسول و اهل بیت رسول (انجام) از بهر قصور ادراک آفریدگان و نیز از بهر استیفاء ایمان اهل زمان والحمد لله رب العالمین (خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطری) به بینید اصول عقاید ۳۵۲ حکمت ص ۱۰۰) « ۵۹۱۶ »

۳۹۹ ترجمه جوك بداشت

فارسی - مؤلف بندن کشمیری موسوم به ابهتندن - مترجم بانی پی از مردمان اوائل سده ۱۰ - این کتاب از کتب معتبره حکما براهمه و شامل فلسفه و تصوف و اصول عقاید و اخلاق کیش برهمی است که بفرهوده نورالدین محمد جهانگیر بادشاه (متوفای ۱۰۳۷ هـ - ق) هنگام ولیمه دیش (که موسوم بساطان سلیم بوده) از سانسکریت پارسی نقل شده . مترجم گوید :

« مضمون و ماحصل آنرا از زبان پنهان مشروح حاجی بوری و چکناز مریادسی فرا

گرفته بی شایه تکلف و تصرف ترجمه بفارسی ساده نموده »

مؤلف در دیباچه پس از تقدیس بر هم هویت و تاریخ بدایش کتاب را نگاشته

که نصوص برخی از عبارات و خلاصه پاره ای را می نگاریم :

« بنا بر آن مظهری جامع صفات جمال و جلال خود ذاتی مستجمع نموت کمال خداوندی خود از رحم کوسلیان زن را چه جبرته که عقیقه و پارسا بود ظاهر گردد و آنمظهر

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

ترجمه شواهد الربوبیه

۴.۴

فارسی - مؤلف آخوند ملاصدرا - مترجم - ابوالقاسم احمد یزدی .
کتاب بخوانش شاهزاده محمد ولی میرزا پسر قاجار ترجمه شده . مترجم در بگشبه
دهم جمادی الاول ۱۲۴۵ از ترجمه کتاب فراغت یافته . نسخه دیباچه را ندارد . گمان
می‌رود نسخه بخط مترجم باشد .

آغاز (مشهد اول در آنچه احتیاج به آن می‌باشد در همه علوم) - انجام (چه ملک
مشتق می‌باشد از الوه که معنی رسالت است) .

خط نستعلیق ۱۶ سطری - عناوین بقرمزی نوشته شده . دارای ۲۱۲ بزرگ اندازه
۲۲ در ۱۶ وقتی قائم مقام بهمن ۱۳۱۶ (۳۷۷)

ترجمه العقاید

۴.۵

فارسی - مؤلف ملا محسن فیض کاشانی (ترجمه ابن بیاید) مختصر بیست در اصول
عقاید که بر هشت « در » مرتب گشته .

آغاز (حمد بیمدد و ثنای بیمدد خداوند) - انجام (ما را ساقی و یارید از دست
رؤفقا الله ذلك بمنه) - خط نستعلیق که در متن و حاشیه بطور جنبانوشته شده .

مجدول بطلا و تحریر (به بینید رساله در بیان مخارج و صفات حروف شماره ۴۰۸۱ تجدید
ص ۷) (۶۰۵۰)

ترجمه مدارج الکمال

۴.۶

فارسی - اثر خاتمه حکیم افضل الدین محمد کاشانی معروف به بابا افضل از دانشمندان سده
هفتم - آرامگاهش در مرق از توابع کاشان - ترجمه مؤلف بطور روشن و محرر در
مدارک موجوده بنظر نرسید - متظام ناصری سال وفاتش را در ۶۶۷ ق - ه نوشته و
سال ۶۶۶ و ۷۰۷ هم گفته شده - جنبه امتیازی مؤلف توانائی او است در نگارش
بارسی - ارباب تذکره ها این کتاب را بنام مدارج الکمال ذکر نموده اند - و کشف
الظنون (مدارج الکمال الی مدارج الاوصال) ثبت کرده بدون تعرض از عربی یا فارسی
بودن کتاب و مشخصات دیگر او - در این نسخه که اجمع نسخ است و هم نسخه دیگر
مؤلف را توضیح است که نظم این کتاب در تخصصت بلنت عربی بوده و بخوانش برخی از
یاران ترجمه نموده - نسخه عربی آن بنظر نرسیده ، کتاب در عوام النفس و مباحث مربوطه
بان می‌باشد که پس از دیباچه ضمن دشت و در سخن ، صورت گرفته : گشایش در

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

در صدور نسخه تدوین شده است .

آغاز (شکر و سپاس بقیاس سزاوار حضرت دادار آفریدگار) انجام . (بهرک نام
مشرح گفته از احوال را . چند که بسته ابدیس کیان نمود نموده تمام شد)
تاریخ کتابت ۲۳ صفر ۱۲۴۲ - خط نستعلیق ۱۹ سطری دارای ۳۳۷ برگ - اندازه
۳۰ در ۲۰ - وقفی نائینی . « ۳۷۳ »

۴.۱ ترجمه رساله مناظره

فارسی - مؤلف مناظر ابن ابی جمهور احسایی - مترجم جلال الدین محمد بن محمد
کاشانی است که در ۱۹ شعبان ۱۰۰۱ در هند ازین ترجمه فراغت یافته .
آغاز « تا و محمد تیکه زبان بیان بحکم انت کما اثبت علی نفسك بهجز و ظهور
معرف باشد » انجام (و بعد از آن حقیقت احوال او معلوم شد)
کاتب شاه محمد همدانی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۴۲ - خط نستعلیق ۲۲ سطری
دارای ۱۹ برگ اندازه ۲۰ در ۱۴ . وقفی فهرستی « ۳۷۵ »

۴.۲ ترجمه رساله نفس

فارسی . مصنف ارسطاطالیس . مترجم بنارسی افضل الدین محمد کاشانی (ترجمه اش
یابید) فضلاء یونان بشرح و تفسیر این سه مقاله برداخته اند . ابن ندیم آورده که این
سه مقاله را حنین بن اسحق عبادی بسریانی نقل داده و اسحق بن حنین این سه مقاله را که
بشرح تلمسطویوس بود ترجمه عبری نموده و ظاهرا دیگری هم این رساله را عبری ترجمه کرده
باشد . دانسته شد که این رساله از کدام ترجمه نقل بفارسی شده است . نسخه در تهران
بچاپ رسیده .

آغاز (بنام ایزد بخشاینده بخشایش گراممگی آنچه دانای یونان) . انجام (و برینحجتهای
قوی گفته اند و روشن بنموده است) خط نسخ ۱۷ سطری . مجلدول بزر و تحریر و لاجورد .
دارای ۴۲ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ . واقف معلوم نشد (۳۷۶)

۴.۳ ترجمه رساله نفس

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بنام ایزد بخشاینده بخشایش گراممگی)
انجام (و بر این حجتهای قوی و روشن بنموده) - تاریخ کتابت ۱۲۷۵ ق -
خط نستعلیق ۱۸ سطری عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۹ برگ - اندازه
۲۹ در ۱۸ وقفی نائینی (به بنید ره انجام نامه شماره ۷۴۹ حکمت ص ۲۵) (۳۷۸)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

خط شکسته نستعلیق ۴۴ سطری که بطور جایا نوشته شده . سال تحریر نسخه

۱۳۱۹ - دارای ۲۰ برگ - اندازه ۲۹ در ۱۷ - وقفی ثانینی « ۸۸۲ »

۴۱۰ ترجمه مدارج الکمال

فارسی - مکرر پیش . از اول این نسخه بقدر صفحه افتاده است

اول موجود (و پنهانی و درونی که فروزش درونی نیست)

انجام (و ان الله بهم لرؤف رحیم) خط نسخ ۱۷ سطری - مجدول بطلا و تحریر و

لاجورد . دارای ۴۱ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۲ . « ۸۸۳ »

تشید القواعد فی شرح تجرید العقاید

به بینید شماره - ۱۶۶ و حاشیه بر این کتاب را بشماره ۵۱۲ بنکرید

۴۱۱ تعریف علم کلام

عربی - مؤلف ملا جلال دوانی . تعلیق است بر تعریف علم کلام که در کتاب مواقف

مذکور است . درین تعلیق متصدی دفع اعتراضات علی عران طوسی بر شارح انکتاب

« میرسد شریف » شده است . مؤلف رساله را بنام میر محب الله بسرزاده امیر الدین نعمه الله

تألیف نموده و بهند فرستاده است . « ۱ »

آغاز (یا من وقف فی حواشی مواقف جلاله عقول الاجلة الاعلام)

انجام (فان الامی متهیو للکتابه لکنه لیس قادرا علیها) نسخه مقابله شده است . خط نستعلیق

مختلف السطر . دارای ۱۸ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ . وقفی ثانینی « ۳۸۲ »

۴۱۲ تعریف علم کلام

عربی - مکرر پیش - آغاز (یا من وقف فی حواشی مواقف جلاله)

انجام (فان الامی متهیو للکتابه لکنه لیس قادرا علیها) خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری

دارای ۸ برگ وقفی تقی موسوی - سال وقف ۱۱۱۹ - اندازه ۱۹ در ۱۰ (به بینید

رساله وجودیه ۷۱۹ حکمت ص ۹۷) « ۶۴۰۴ »

۴۱۳ تعریف علم کلام

عربی - مکرر پیش . آغاز (یا من وقف فی حواشی مواقف جلاله)

انجام (لیس قادرا علیها تم الرسالة) خط نستعلیق ۲۱ سطری - مجدول بلاجورد - (به بینید

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

اول که گوهر مردم و آنچه اوراست درو یافته شود - ۲ - آنچه جدا شد مردم از جز مردم ۳ - در ذکر مراتب خاصیت مردم میان دو طرف نقصان و کمال ۴ - در ذکر اسباب یاری دهنده خاصیت مردم را در رسیدن بکمال ۵ - در آفات و اسباب که نفس را از کمال و غایت خویش باز برند و بکسلند ۶ - در نشانه‌های کمال خاصیت مردم - ۷ - در ذکر طریق حاصل کردن اسباب یاری کننده بیداران و هشیاران را فهم و درایت و بصیرت و هدایت در ترقی و زیادت - ۸ - در پیدا کردن فایده و منفعت دانش - آغاز (بنام خدائیکه جز او خدائی نیست آغاز هر چیز و او بی آغاز) - انجام (و چون مدد فضل و توفیق الهی یابی رسد محمد با محامدان قرین شود و هم اسعد با سعادت هم نشین گردد از الله لرؤف رحیم و الحمد لله علی ما هدانا) خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری دارای ۳۲ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی ثانی (۸۸۴)

۴۰۷ ترجمه مدارج الکمال

فارسی - مکرر پیش - این نسخه با نسخه پیش تخالف عبارتی دارد . آغاز نسخه (الحمد لله رب العالمین) آغاز مطلب (خداوند ا بفرزونی جود و فروغ وجودت) انجام (و شکیبای بر آیمیش بلا نعم المولی و نعم البقین لا اله الا هو الیه المصیر) خط نستعلیق و شکسته که بطور چلیا در متن و حاشیه نوشته شده - مجدول بطلا و تحریر - دارای ۶ برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ و قی ثانی « ۳۷۹ »

۴۰۸ ترجمه مدارج الکمال

مکرر پیش - آغاز (خداوند ا بفرزونی خود و فروغ وجودت که جان بوی جویا و خرد بوی گویا شد) انجام (از نوازش چنین عطا و شکیبای بر آیمیش بلا نعم المولی و نعم التصیر لا اله الا هو و الیه المصیر) خط نستعلیق که بطور چلیا در هر صفحه در سه ستون نوشته شده - مجدول بطلا و تحریر (به بیند رساله در عشق شماره ۶۱۴ عمومی ادبیات ص ۱۰) « ۵۹۴۳ »

۴۰۹ ترجمه مدارج الکمال

مکرر پیش - نویسنده دیباچه را نوشته - آغاز و آغاز سخن بدانید ای بیداران و یقین شوید « انجام (و هم اسعد با سعادت این هم نشین گردد از الله بهم لرؤف رحیم و له الحمد علی ما هدانا انه ولینا و مولینا)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

در زیر عنوان « تعلیق » ذکر شده . این نسخه ملک شاهزاده عزالدوله بوده مشارالیه بخط خودش در تاریخ ۱۲۸۳ نوشته که مؤلف کتاب شیخ رئیس است . گمان میرود این کتاب همانی باشد که در کتب متأخرین از آن نقل شده و ابن ابی اصیبه آنرا بعنوان (کتاب تالیق علی عنه تلمیذه ابو منصور بن زیلا) یاد کرده است

آغاز پس از تسمیه و تحمید (تعلیق موضوع المنطق هو المقولات الثانیة المستندة الی المقولات الاول من حیث یتوصل بها من معلوم الی مجهول)

انجام : و لیس مؤثر الداعی بالحقیقه من الاول بل هو بالحقیقه المؤثر لا بالداعی

صدر نسخه ضمن ۲۸ صفحه اقادات و عباراتی است : خط نستعلیق و شکسته که بطور

جلیبا نوشته - عناوین در متن و حاشیه بشنجرف - دارای ۱۰۱ برگ - اندازه ۲۲ در

۱۲ - وقفی نائینی . « ۳۸۵ »

تعلیقات

۴۱۶

ماتد پیش - این نسخه با نسخه شماره پیش اختلاف ترتیب و عبارت دارد و باره

از صفحات آن دارای تعلیقاتی است بامضاء « م ح ق » گویا میرداماد باشد . کتاب

احمد بن زین العابدین علوی عاملی خاله زاده وهم شاگرد میر داماد است و ترجمه اش

درامل آمل و روضات الجنات مذکور است . تاریخ کتابت ۵ رجب ۱۰۰۵

آغاز پس از تسمیه و تحمید (آ ان العالم انما یسیر مضافا الی الشیء المعلوم بیته

بحصل فی ذاته) انجام : و هذا هو الملكة المستفاده من واهب الصور و تخرج به عقولنا من

القوه الی الفعل : خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - دارای ۱۷۸ برگ - اندازه ۱۹

در ۱۲ وقفی فهرستی . « ۳۸۴ »

تعلیقات

۴۱۷

فارسی - مسائل چندی است حکمی از قسمت امور عامه که بعنوان « تعلیق »

ذکر شده و غالباً مطالب مربوط بیکدیگر است . در نسخه نامی از مؤلف نیست . در پشت

نسخه بخط مغایر باخط نسخه نوشته شده : « تعلیقات ملا رجبعلی » گمان میرود همان

ملا رجبعلی تبریزی باشد که در شعر « واحد » تخلص میکرد و طرف انس شاه عباس

صفوی دوم بوده - وفاتش بروایت روضه الصفا سال ۱۰۶۵ و بروایت تذکره دانشمندان

آذربایجان ۱۰۸۰ است .

آغاز : (تعلیق در تفسیر قول حکیم که الممكن فی حد ذاته لیس وعن غله ایس

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

حاشیه بر محاکمات ۵۳۵ حکمت ص ۲۰۸ (۵۸۸۹)

تعلیقات

۴۱۴

عربی - نظر باینچه کاتب در صدر نسخه نوشته اثر خامه معلم دوم ابو نصر محمد بن طرخان بن اوزلغ فارابی متوفی در سن زیاده بر ۸۰ در سال ۳۳۹ : آراکاهش بیرون باب الصغیر دمشق . در ترجمه اش آورده اند که فرزند سپاهی بوده و از ترکستان پینداد رفت . و در علوم مختلف مکمل گشت سپس بشام رفت . مقدمشرا سیف الدوله حمدانی گرامی داشته ، در سابه شهریار حمدانی روزگاری را بزه و پارسائی میگذرانید و با روزی چهار درهم مستوری از شهریار مذکور قناعت مینمود و بعزت و انزوا میزیست . کناره سبزه و آب ماوی میداشت و بافادات درسی و املاء و نگارش افکارش می پرداخت . افادات قلدیش را در رقمه ها ثبت مینمود و در جزوه ها گمنگنات مینمود ؛ بهین جهت آثار خامه اش بیشتر بطور مقاله و فصول و تعلیقات است . از اساتیدش پیش از ابوبکر سراج و در نحو و تنی بن یونس و یوحنا بن حیلان (جیلاد - خیالان) در منطق اطلاعی نیست - این رساله که از جمله تعلیقات او است جملاتی است مجزا و مستقل در مباحث حکمت . گویا همانکتابی باشد که ابن ابی اصیبه بعنوان (تعالیه فی الحکمة) یاد کرده است .

آغاز (منها هذه الموجودات كلها صادرة عن ذاته و هي مقتضى فهمي غير منافيه) انجام (و قد يتفق ان يكون دونه و كذلك في الهندسة كالنقطة اذا اخذها و تقول انه شئ لاجزاء له والله اعلم بحقيقه الحال) در پایان نسخه مقاله ایست در بیان محرك اول منسوب بابو سلیمان منطقی محمد بن طاهر بن بهرام سجستانی « منجری » از حکماء سده ۴ ق - ه آغاز (في المحرك الاول ان اولی البحوث عن المحرك الاول ما ارتباط الكمال في النظر الطبيعي فيه بالنظر الى فيما بعد الطبيعة)

انجام (ولم يكن المحرك الاول الذي هو الشاق في المحيط) ، خط فستعلیق شکسته ۲۸ سطری که تقریباً بدون نقطه است و نویسنده نقطه گذاری ننموده و در هر سطری بیش از چند نقطه نگذاشته است ؛ عناوین بشجراف - دارای ۴ برگ - اندازه ۲۷ در ۲۰ و فنی نائینی ؛ « ۳۸۳ »

تعلیقات

۴۱۵

عربی - جملات و مطالبی است در مباحث منطق و حکمت طبیعی و الهی که

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تعلیقہ براسفار

۴۲۰

عربی - مکرر پیش - خط شکسته نستعلیق ۱۲ سطری که در خود کتابخانه نوشته شده آغاز و انجام برابر با شماره پیش است . اندازه ۱۸ در ۱۱ « ۳۹۱ »

تعلیقہ بر درة الفاخره

۴۲۱

عربی - اثر خاتمه میرزا ابوالحسن جلوه ؛ آغاز (قال الملا جامی فی الرسالة الوجودیه لاشک ان مبدء الموجودات موجود) انجام (والوجود بشرط لابه منی انه لا يقوم بالهیه کما فی وجود الممكنات)

کاتب حاج سید عباس شاهرودی - تاریخ کتابت رجب ۱۳۰۶ در تهران پس ازین ضمن سه صفحه عبارتی است در بیان ترکیب حقیقی و انضمامی - خط نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۱۰ برگ اندازه ۱۸ در ۱۱ ؛ وفقی فهرستی ؛ « ۶۴۹ »

تلخیص الشافی ج ۲ و ۱

۴۲۲

عربی - مؤلف شیخ طوسی (ترجمه اش در شماره یک اخبار ذکر شد) تلخیص و اضافاتی است بر شافی شریف مرتضی که در ماه رجب ۴۳۲ از آن فراغت یافته . مجلسی دوم اصل کتاب شافی و هم تلخیص آن را تصحیح کرده تاریخ فراغت از تصحیح (بنا بر سواد دستخط مجلسی که در ذیل ج ۱ نوشته شده) آخر رجب ۱۰۹۷ است . آغاز (الحمد للمستحق الحمد . و موجه)

انجام (و نسال الله تعالی ان يجعل ذلک خالصا لوجهه مقربا من مثواه و مبداء من عاقبه بمنه انشا الله) نسخه بچاپ هم رسیده . خط نسخ و نستعلیق مختلف السطر - قسمت کمی از جزوات بخط قدیم و بقیه بخط تازه است - دارای ۲۵۵ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۴ خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ شمسی . « ۳۹۰ »

تنبیه النائمین

۴۲۳

فارسی - جمع و نشر بکنفر بابی ازلی است که نام او بدست نیامد . کتاب پس از دیباچه ناشر حاوی لوح و مکتوبی از عباس اقلدی در دعوت عمه اش به بهائیت و پاسخ عمه اش از آمله می باشد . گمان میرود که این کتاب همان کتابی است که نزد این فرقه معروف است به کتاب عمه . آغاز (حمد و ستایش مرا از ارایش اغراق و معلی از الایش اغلاق) انجام

حکمه - کلام - فلسفه

کتب خطی

یعنی ممکن از آنجست که ممکن است چیز وجود نیست) - انجام (و از توجه عقل بظاهر به بیرون آمدن شماع تعبیر فرموده است دانسته شد کیفیت علم عقل بموجودات و احساس عقل بموجودات را) - خط نسخ و نستعلیق ۲۰ سطری - دارای ۲۲ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۳ و قفی فهرستی (۳۸۱)

۴۱۸ تعلیقات بر شرح فصوص

عربی افادانی است بر شرح فصوص فیضی از حکیم مه وف میرزای جلوه (ابوالحسن بن محمد طباطبائی زواره نائینی متولد ذیقعده ۴۳۸ - در احمد آباد کجرات متوفای شب جمعه ششم ذیقعده ۱۳۰۴ در تهران مدفون در قبرستان ابن بابویه) که ظاهراً تقریر او و تحریر تلمیذش حاج سید عباس بن علی اورسجی شاهرودی « متوفای شوال ۱۳۴۱ در سن ۷۰ و اندکی درمشهد » باشد .

آغاز « قوله فی الوجود وانه هو الحق مراده من هذا الوجود هو الوجود الذی هو مقابل المفهوم ای حقیقه الوجود الی بها یطرد عدم » - انجام « و بما یمكن معرفته من المجموع و ما یتمیز علی ما سائیر الیه فیما بعد انشا الله » کاتب حاج سید عباس شاهرودی - خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۴۵ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی فهرستی « ۳۸۷ »

۴۱۹ تعلیقه بر اسفار

عربی - مؤلف - آقا علی بن عبد الله زنوزی متوفای ۱۳۰۷ مدفون در حضرت امامزاده عبدالعظیم ، استاد جامع معقول و منقول عصر خویش بوده و بمدرسی مدرسه سهسالار قدیم در تهران اشتغال داشته - تعلیقه افده ایست در شرح و توضیح عبارت اسفار دویان برهان صدیقین که در موقوف اول از فن اول جلد سوم اسفار محیر است .

آغاز (قوله قد و تقریرہ اعلم یا اخ الحقیقه ایدک الله بنور منه ان الیهیات بحسب انفسها مع عزل النظر عن وجوداتها لا یمكن اعتبار الله فی) - انجام « و قوله فی دعاء الصباح یا من دل علی ذاته بذاته اشاره الی القسمین فانهم ذلک کله و فقلت الله للوصول الی سبیل معارفه » کاتب عباس بن علی « حاج سید عباس شاهرودی مذکور » تاریخ کتابت ۲۹ جمادی الاول ۱۳۰۷ خط نسخ ۱۵ - سطری دارای ۱۲ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی فهرستی « ۳۸۸ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تنزیه الانبیاء والائمة

۴۲۷

عربی مکرر پیش. آغاز پس از تسبیح و تحمید (ساءات احسن الله توفیقك املاء الکلام)
انجام - (ان اخرا الله ثم فی الاجل و بفضل بالتائید والمعونه) خط نسخ ۲۷ سطری -
مسائل و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۱۹۸ برگ - اندازه ۳۰ در ۲۰ نسخه قدیمی
است . وقتی قائم مقام بهمن ۱۳۱۶ (۳۹۴)

تنزیه الانبیاء

۴۲۸

عربی - مؤلف سید عبد الوهاب بن علی حسینی از افاضل اواخر سده ۹ و اوائل
سده ۱۰ مؤلف این کتاب را زبده و خلاصه و تمهید و توضیح تنزیه الانبیاء شریف مرتضی
قرار داده ولی مبحث تنزیه الاممه را شکافته و آنرا بنام سلطان بدیع الزمان میرزا موشح
نموده . سید خوانساری این کتاب را دیده و مخطوناه و نقلش را امیر عبد الوهاب حسینی
استرآبادی شارح فصول نصیری و پدر امیر نظام الدین عبد الحی دانسته . مؤلف منصفی
قضاء کرگان بوده و از مشایخ مفسر زواری است . (روضات الجنات ص ۳۵۱)
آغاز : الحمد لله الذی خلق الانسان علمه ایان و اوجد لهم ما یبصرهم من بدیع الزمان
وعجیب الشان) - انجام (وما خالفه فاضربوا به عرض الحائط) - تاریخ کتابت ۹۴۵
خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۵۲ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۵ وقتی خواجه شبر احمد
(۵۷۲)

۴۲۹ تنقیح الادلة والعمل فی ترجمة کتاب الملل و النحل

فارسی - مترجم افضل بن صدر ترکه اصفهانی (۱) مترجم باشاره والی عراق وقت
کتاب ملل و نحل شهرستانی را ترجمه نموده و هم بدفع شکوک و شبهات و مقالات ملل
(که در اصل کتاب ذکر گشته ورد نشده) برداشته و سپس کتاب را بسلطان شاهرخ
کورگانی اهدا نموده .

آغاز (اللهم صل علی ناسخ الملل و ماسخ النحل و هادی السبل و افضل الرسل و مهدی
السبل محامد حمد و سپاس که گناز ارادم از بهیجه اصطفاش شکفید) - انجام (کرم
فرمای ازین بسیارم اقتد) کاتب ابو الفتح بن ابو المکارم حجاری . تاریخ کتابت ۲۶

(۱) - گمان میرود مترجم همان خواجه افضل ترکه است که منتظم ناصری او را مقتول

در سال ۸۵۰ نوشته

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

«ابدالآباد این اسم بنام نامی شما یادگار خواهد ماند» خط نسخ ۱۷ سطری - عناوین و باره ای اشعار بجوهر قرمز نوشته شده دارای ۱۰۳ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفسه نائینی . « ۳۹۲ »

۴۲۴ تنزیه الانبیاء والائمة

عربی - مؤلف . شریف مرتضی ابوالقاسم علی بن حسین مشهور بطلم الهدی ملقب بذوالمجدین و ثمانینی آرامگاهش پس از دفن در خانه اش نقل داده شد بکربلا. ترجمه اش در شماره ۱۷۱ خطی گذشت . کتاب در اثبات عصمت و تنزیه پیمبران پیشوایان دوازده گانه شیعه است از هر گونه نامناسبیکه برخی از فرق اهل سنت باتان روا می دارند نسخه بچاپ رسیده .

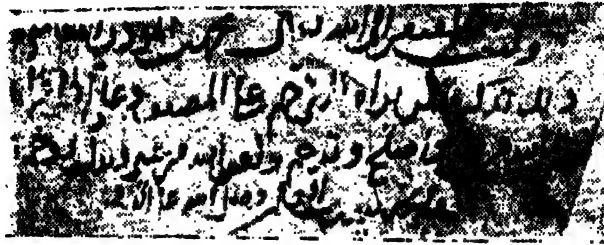
آغاز پس از تسبیح و تحمید « سالت احسن الله توفیقک املاء الکلام فی تنزیه الانبیاء والائمة علیهم الصلوة والسلام » انجام « واملنا نستقصی الکلام فیہ فی مسائل و ناعتی علی ما لعله نورده فی کتاب الامامة فی موضع نفردله ان اخراشه تعالی فی الاجل و یفضل بالتائید والمعونه » تاریخ کتابت محرم ۷۸۷ خط نسخ ۳۷ سطری عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۷ برگ - اندازه ۳۵ در ۲۵ و قفسه نائینی . « ۳۹۳ »

۴۲۵ تنزیه الانبیاء والائمة

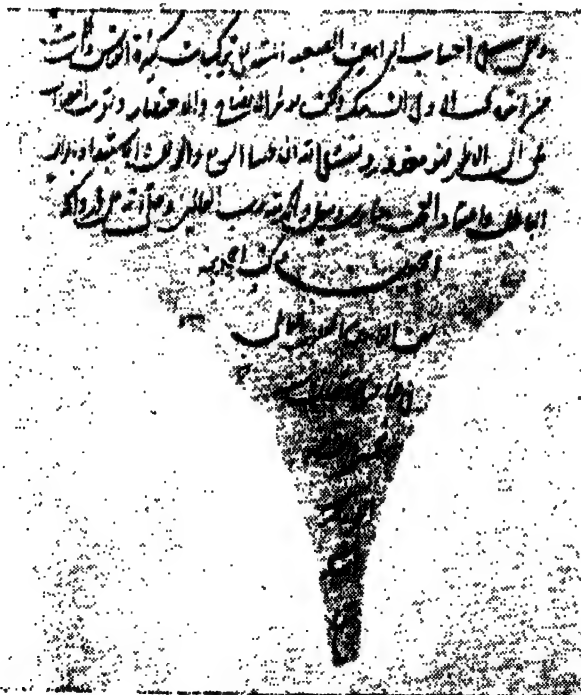
عربی - مکرر شماره پیش - آغاز پس از تسبیح و تحمید « سالت احسن الله تعالی توفیقک » انجام « ان اخراشه تعالی فی المده و تفضل بالتائید والمعونه » کتابت : حسین - تاریخ کتابت ۱۰۷۴ خط نسخ ۲۴ سطری دارای ۷۵ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۵ و قفسه نائینی . « ۳۹۵ »

۴۲۶ تنزیه الانبیاء والائمة

عربی مکرر پیش . آغاز (سالت احسن الله توفیقک) انجام (فی موضع نفردله ان اخراشه تعالی فی المده و تفضل بالتائید والمعونه) کتابت . مومن - تاریخ کتابت ۱۰۹۱ در مدرسه سمیه مشهد - خط نسخ ۱۷ سطری - ابواب و عناوین بقرمز نوشته شده - دارای ۱۲۵ برگ اندازه ۲۰ در ۱۴ و قفسه محمد شفیع بسال ۱۱۵۲ « ۳۹۶ »

صورت دستخط محمد بن مؤذن عاملی (ترجمه اش را در اول الامل به بیند)
 این مخطوط تمه تقریظی است که در آخر کتاب شماره ۴۳۰ حکمت خطی نوشته: « و کتب
 المفقر الی الله تعالی محمد بن المؤذن العاملی ذلك تذکرة لمن یراه لترحم علی المصنف
 و علی اذا قرأه یرحم الله من نظر و اصلح و ترحم و لمن الله من غیر و بدل و وحه ... (زیر
 صحافی رفته) و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی ا (بقیه زیر صحافی رفته)

صورت دستخط سید احمد بن زین العابدین عاملی (مؤلف کتاب کشف الحقائق
 شماره ۲۲۲ حکمت خطی و کتاب بیان الحق شماره ۴۹ فقه خطی) که از کتاب ۴۱۶
 حکمت خطی برداشته شده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

صفر ۹۵۲ خط نستعلیق ۱۶ سطری . ابواب و عناوین بشنجر ف نوشته شده . دارای ۳۴۵ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۸ وقتی قائم مقام (۳۹۷)

۴۳. التوضیح الانور بالحجج الواردة لدفع شبه الاعور

عربی - مؤلف نجم الدین خضر جبرودی - این کتاب هم مانند انوار البدریه « ۲۳ حکمت خطی » در ابطال کتاب یوسف بن مخزوم واسطی ناصبی اعور است که در رد امامیه نوشته - ترجمه ابن مخزوم و هم نام کتابش بدست نیامد البدریه ابن مخزوم واسطی را بزبانده کلمه « مقصودی » از م دمان حدود ۷۰۰ دانسته این کتاب را از انوار البدریه ممتازتر دانسته اند . ترسیم کتاب بدین نمط است : (قل الاعور - قلت) و تزیین انعام بانیف بتصریح مؤلف در ظاهر یکشنبه ۲۶ صفر ۸۴۰ در حرم ابراهیم بن علی علیه السلام بوده است . نسخه دیباچه اش افتاده و در آخر دارای دو تقریر یکی بتاریخ ساخت ربع الاول ۸۵۶ از حسین بن خیر بن محمد حسین (بواسطه سائیدگی بعضی از کلمات سامی پدران و انتسابات نویسنده ناشناس ماند) است . و دیگری از محمد بن مؤذن عالمی است « ترجمه اش در امل الاول مسطور است » و نسخه هم مصحح بتصحیح او است .

آغاز موجود « رجاء اجوده رساله مشحونه بانواع الشبه والرد علی طریقه الابرار » انجم - « فان اکثرهم کما نری یریدون اطفاء نور الحق بحسدهم و هواهم » . خط نسخ ۲۵ سطری - دارای ۲۱۱ برگ اندازه ۲۶ در ۱۶ وقتی حاج محمد طاهر - سال وقف ۱۱۲۹ (۳۹۸)

توضیحات

۴۳۱

فارسی - مؤلف حسام الدین یحیی لاهیجی - کاتب در صدر نسخه کلمه (کار کیا) را بر اسم مؤلف افزوده است . شاید مؤلف همان یحیی لاهیجی باشد که شیخ بهائی در صفر ۱۰۲۵ باو اجازه روایت داده است (۱) رساله مختصری است در جمله از اصول عقاید و برخی از فروع بی ذکر برهان و استکفاء بنقل عقیده ارباب استدلال و سلوک نوده - رساله حاوی یک مقدمه و ۲۵ توضیح و ۱۱ اضافه و یک تبصره و ۲ نکته و ۲ حقیقت و یک تأکید و ۳ حکمت و ۲ برهان است . تاریخ تألیف ذیحجه ۱۰۵۲ است .

حکمت - حکلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز - « افسر سخن تنهای صانع صنعت نمائست که مصنوعات را بقلم بهایع
رقم در صفحه امکان نکاشته » - انجام « و اکثر مفسرین بر آنند که بعضی را ملک الموت قبض
روح مینماید و بعضی را اعوان و انصار او » خط نسخ ۲۰ سطری - دارای ۱۱ برگ - اندازه
۲۵ در ۱۳ و قی تاج ماه یکم سال ۱۲۶۲ - ۳۹۹ »

تهافت الفلاسفه

۴۳۲

عربی. مؤلف علاء الدین علی طوسی متوفای ۸۸۷ یا ۸۹۰ در سمرقند (۱) از الفلاسف
آنحضرت بشمار و مقرب نزد سلطان محمد فاتح عثمانی بوده - این کتاب و هم کتاب تهافت الفلاسفه
برسوی گه بشماره ذیل است بامر سلطان مذکور در محاکمه امام غزالی تدبیر به تهافت
الفلاسفه اش تالیف شده است. مؤلف این کتاب را در شرح مادی و خواجه زاده برسوی کتابش را
در مدت چهار ماه تالیف نمود. کتاب برسوی مورد توجه افکار گشت و تفضیل بر این کتاب
داده شد. و محقق دوانی نیز آنرا بستود و فرمود اگر من هم بدین تالیف می پرداختم
بیش ازین چیزی نمی نکاشتم. و سلطان هم مؤلف کتاب دوم را زیاده بر ۱۰۰۰۰ درهم
جایزه که به هر یک داده بود باستر خوبی مزیت داد و این جهت رنجش مؤلف این کتاب را
فراهم آورد و از دربار سلطان رخت بصرقتد برگشید - مؤلف این کتاب را به (ذخیر) نامیده
کتاب مرتب است بر دیباچه و مقدمه و ۲۰ مبحث - مبحث ۱ - حدوث العالم ۲ - ابدیه العالم ۳ -
فی بیان ان قولنا الله تعالى فاعل العالم و صانعه هل هو بطريق الحقيقة ام لا ۴ - اثبات الصانع
للعالم ۵ - توحيد الاله جل وعلاء ۶ - انصاف الله تم بالصفات ۷ - انه تم هل يجوز ان
يكون له تركيب من اجزاء عقلية اولا ۸ - انه تعالى هل له ماهية غير الوجود ام لا ۹ - ان الله
تعالى ليس بجسم ۱۰ - الكلام في حقيقة العلم ۱۱ - انه تم عالم بغيره من الاشياء ۱۲ - بين
انه تعالى تمام ذاته ۱۳ - انه تعالى ليس عالما بالجزئيات المتغيرة ۱۴ - انه هل للتركيب نفس ناطقة
محركة له بالارادة اولا ۱۵ - بيان الفرض الاقصى من حركة الفلك ۱۶ - بيان عالم نفوس
السموات ۱۷ - بيان ان ترتب الموجودات بعضها على بعض هل هو لعلقة عقلية و علة حقيقة بينها
ام لا ۱۸ - بيان ان النفس الانسانية هل هي مجردة ام لا ۱۹ - بيان ان النفس الانسانية قديمة
او حادثه ۲۰ - بيان ان حشر الاجساد ورد الارواح الى الابدان هل هو ممكن و واقع ام لا -
آغاز - (سبحانك اللهم يا منفردا بالازلية و القدم) - انجام « و نظاره ليست مما
يوثق به في الاحاطة بدون تأييد صاحب الوحي المؤيد باعلام الله تم » تاریخ کتابت ربیع الاول

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ازلیت و ابدیت گشت (

انجام (و سخن درین دائره و اسرار آن غایت و نهایت ندارد بر همین اختصار کردم که وقت عزیز است و کار مهمتر از این در پیش است والله يقول الحق وهو يهدي السبيل)
حاشیه بر این کتاب را بشماره ۴۶۴ و ۵۵۸ به ینبند خط نستعلیق که بطور جلیا عناوین و دوائر بقرمزی نوشته . دارای ۵ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۷ وقتی نائینی . « ۳۲۶ »

جام جهان نما

۴۳۵

فارسی مکرر پیش . آغاز (حمد یحیی و شکر یحیی) انجام (و سخن درین دایره و اسرار آن نهایت ندارد والله يقول الحق و هو يهدي السبيل)

خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۱۴ برگ . گمان میبرد که نسخه در سده دهم نوشته شده باشد - اندازه ۱۷ در ۱۱ وقتی نائینی ، « ۴۰۳ »

جام جهان نما

۴۳۶

مکرر پیش - آغاز (ولا حول ولا قوة الا بالله حمد یحیی و شکر یحیی سزای ذاتی) انجام (و بهمین اختصار کنم که وقت عزیز است و کاری بهتر از این در پیش دارم)

خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده . دارای ۵ برگ (به ینبند جام کینی نما ۴۶۱ حکمت ص ۲۳) « ۵۸۸۰ »

جامع الاسرار و منبع الانوار

۴۳۷

عربی - مؤلف مولانا حیدر بن علی عینی (عیدی) حسینی آملی حلی بغدادی المنشأ از مردمان نیمه یکم سده ۸ و معاصر با فخر المحققین حلی و نصیر الدین کاشانی حلی است ؛ کتاب مشتمل است بر اسرار توحید و نبوت و ولایت بر مملکت اشراق و تصوف مبارانی روشن و موافق مذهب امامیه . و مرتب است بر دیباچه و مقدمه و ۳ اصل و هر اصلی حاوی ۴ قاعده است :

مقدمه مشتمله علی کتمان الاسرار .

الاصول الاول من الاصول فهو مشتمل علی بحث التوحید و اقسامه ۲ - مشتمل علی الاستشهاد بکلام الله تعالی و کلام انبیاء و اولیاء علیهم السلام و کلام المشایخ فی حقیقه التوحید و اثباته ۳ - مشتمل علی اسرار الشرائع الالهیه و اسرار ارباب الشریعه و الطریقه و الحقیقه من الانبیاء و الاولیاء علیهم السلام المتعلق ببحث التوحید -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۸۹۷ در شهرستان هرات - خط نستعلیق و مختلف ۱۸ و ۱۹ سطری دارای ۱۱۴ برگ -
اندازه ۱۷ در ۱۲ و قی نائینی (۴۰۰)

تهافت الفلاسفه

۴۳۳

عربی - مکرر شماره ۶۳ مؤلف خواجه زاده مصالح‌الدین مصطفی بن یوسف برسوی
متوفای ۸۹۳ شاگرد خضر بک سیوری حصاری (متوفای ۸۶۳ است) . سبب تألیف و بیان
موقعیت این کتاب در شماره فوق ذکر شد . کتاب در ۲۲ فصل صورت گرفته - این نسخه
دیباچه تا چند سطر از فصل اول آن افتاده است - کتاب در حاشیه تهافت الفلاسفه غزالی
در مصر چاپ شده .

آغاز موجود « المناهیة الی یجب ویلیق ان یقع کل موجود منها » - انجام « وهب
لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب » - کاتب حسن بن احمد کبلانی - تاریخ کتابت ۹۵۵
خط نسخ ۱۷ سطری - دارای ۲۴۰ برگ - اندازه ۱۷ در ۹ و قی نائینی « ۴۰۱ »

[حرف - ج]

جام جهان نما

۴۳۴

فارسی - مؤلف شیخ مغربی محمد شیرین - فحاحات الانس گوید مؤلف مرید
شیخ اسماعیل سیسی بوده و در بعضی از سیاحت در ديار مغرب بدست یکی از مشایخ
که نسبتش با بن عربی بر سریده خرقه پوشیده و در ۸۰۹ سن ۶۰ سالگی فوت کرده
است . ریاض العارفین (بنقل از کشکول بهائی) بجای کلمه سیسی (سمنانی) ضبط
کرده و شیخ سمنانی را مرید نورالدین عبدالرحمن اسفرائینی دانسته و روایت بودن
مولد مؤلف در نائین و قبرش در اصطهبانات را قول مقرون بصواب دانسته است .

تذکره دانشمندان آذربایجان مؤلف را بنام محمد بن عزالدین بن عادل بن یوسف
منولد در ديه اصفهان بلوکات رودقات تبریز متوفای در ۸۰۸ یاد کرده و قبرش را در
گورستان محله سرخاب تبریز دانسته . رساله ایست عرفانی جامع کلیات علم توحید و مراتب
وجودی و مشتمل است بر دو دائره ۱ - در احادیث و واحدیت و وحدت و اعتبار وجود
و علم و نور و شهود و تجلی ۲ - در ظاهر وجود و در ظاهر علم و برزخیت ثانیه
و تمیین و تجلی ثانی -

آغاز (حمد یحیی و شکر یحیی عزای ذاتی که وحدتش را منشأ احادیث و مرآت

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

از ملا فضل شاگردان علامه درانی است . مؤلف بخوانش استادش از سلطان یعقوب بایندری بمقام قضاوت برزد و تصدی موقوفات آنجا نائل گشت - رساله خلاصه گفتار و آراء و عقاید حکماً است در الهیات و طبیعات بدون بیان ادله که پس از دیلجه ضمن فاتحه و سی مقصد و خاتمه صورت گرفته است .

آغاز « سیاس حکیمی را که افکار حکما و انظار علما در معرفت کنگه او منجبر و پریشانند » انجام « و بعد از استحکام عقاید و بنیه در کلام متقدمین و صوفیه و حکما نظر کند و از هر جا استفاده کند تا آن عقاید بمزید استحکام و رسوخ موصوف گردد و بدرجه یقین رسد انشاء الله تعالی » پس از این در سه صفحه افادانی است متنوع از میر صدر الدین محمد فرزند کوچک غیاث الدین منصور دشتکی - کتاب در صدر نسخه نوشته که مشارالیه این افادات را بخوانش نظام الدین گیلانی نگاشته است .

خط نسخ ۲۳ سطر که در متن و حاشیه نوشته شده - مجعول بطلا و تحریر . ابواب و فصول بشنجرف و دوائر بطلا - دارای ۳ برگ اندازه ۴۷ در ۲۶ - توقی تأییدی - « ۴۰۴ »

جام گیتی نما

۴۴۲

مکرر پیش - این نسخه دوائر فلکی و برخی از مقاصد را ندارد و در ترتیب مقاصد هم با نسخه پیش مختلف است .

آغاز « سیاس حکیمیرا که افکار حکما و انظار علما در معرفت کنگه او منجبر و پریشانند » انجام « تا انقاید بمزید استحکام و رسوخ موصوف گردد و بدرجه یقین رسد انشاء الله تعالی وحده الغریز »

خط نستعلیق ۱۶ سطر - دارای ۱۵ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰ واقف شناخته نشد ، « ۴۰۵ »

جاودان نامه

۴۴۳

فارسی - مؤلف افضل الدین محمد کاشانی مختصریست موجز و شیوا در مبدأ و معاد و سلوک کنگه کمتر بذکر دلیل پرداخته ؛ رساله پس از دیلجه در چهار باب صورت گرفته و هر بابی دارای فصولی است . نسخه بچاپ رسیده است .

آغاز پس از تسمیه و تحمید (اما بعد بدانک این نامه نیست از ما بتزد بر اذرانی کنگی ایشان را انسانیت درنجه دارد)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله الذى كشف عن جماله المطلق حجاب الجلال المسمى بالكثرة)

انجام (رکایه ارسلت دینی و ایمانی)

کاتب ملا علی - تاریخ کتابت: ۱۸ محرم ۱۰۷۷ خط نستعلیق معتدلف السطر -

دارای ۲۳۵ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۲ . وقفی ثانی « ۴۱۴ »

۴۳۸ جامع الاسرار و منبع الانوار

عربی - مکرر یش . آغاز (الحمد لله الذى كشف عن جماله المطلق حجاب

الجلال) انجام (رکایه ارسلت دینی و ایمانی) خط نسخ ۱۷ سطری - ابواب و عناوین

بشجرف نوشته شده . دارای ۳۱۰ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی ثانی « ۴۰۷ »

۴۳۹ جامع الاصول فی شرح الفصول

عربی - شارح نجم الدین خضر جیلرودی . شرح مزجی مبسوطی است بر ترمذی

فصول خواجۀ طوسی که در محرم سال ۸۴۳ در نجف از آن فراغت یافته است .

آغاز « اجمد الله على اصول نعمه و مصولها السابغة » انجام « و ان لم يعرف غرض

المخالق و نبيه بالتفريط والجهل شقى شقا عظيما و خسر خسارنا مبينا »

کاتب محمد بن موسی بن عمران بن معالی ال غریق الحریری (کذا) تاریخ کتابت

۱۹ ربیع الثانی ۸۵۹ نسخه مصحح است و عبارت زیر در آخر نسخه مسطور است :

« کتبت یدی والخط یشهدلی انی ساکبة یوما وارنجل (بقیه در صحافی رفته) یا ساکن

الدار لاتسی الرحیل غدا فکل ساکن دارسوف یرنجل « بقیه در صحافی رفته » برسم البعد

المقتر الی الله المتعم بالولی مفخر الحاج والحریمین زین الدین علی عاملی »

خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۳۴ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۴ - وقفی ثانی « ۴۰۸ »

۴۴۰ جامع الفوائد فی شرح خطبة العقاید

عربی - مؤلف فخر المحققین محمد علی - رساله شرحی است در توضیح پاره

از نکات مطوبه در خطبة قواعد الاحکام بدر بزرگوارش که مربوط بعقاید است .

آغاز (فقد سألنی اجل الخلان و افضل الاخوان) انجام (اوصفا و قد جملها

الفصول) خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - مجدول بطلا و

تحریر و شجرف - دارای سه صفحه (به بیندجل المئین شماره ۲۷۳۴ عمومی قفسه ص ۷) « ۶۰۳۷ »

۴۴۱ جام گیتی نما

فارسی - مؤلف قاضی میر حسین بن معین الدین حسینی مپیدی متولای ۹۱۰ « ۱۵ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

لطف بامامه و تعلق علم بمعدومات و تمیز آنها و شبهه در حجم و حیز و سبب و علت و مؤثر و مقضی و معجزه و فرق بین فعل و صنع ، که مورد بحث میان امیرحسام الدین ابوالحسن بن رجا و سید رضی الدین بن عرفه واقع شده . مؤلف در دیباجة جریان بحث را که سبب تألیف این رساله است چنین ذکر کرده : « ابتدا مسائله بان قال انه كان جرى بينه وبين السيد رضی بن الدین عرفه ابقاء الله بحث في الامامة و كيفية حصول اللطف بها و انه الحرج عند البحث ولما وصل الى حمص ذكر ماجرى و اني كتبت اليه كتابا يتضمن الاتصار السيد رضی الدین فيما ذكره و انه رد جوابه و ذكر فيه صورة البحث على جليلة و وقعت واقعه حلب و حاسة التار خذلهم الله ابلاد و منع ذلك من المداوة في ذلك ولم يرد عليه جواب شافي و هو يقول الان ان لطف الامامة »

آغاز . (الحمد لله على آلائه و صلواته على سيدنا محمد النبي و على الطاهرين من آله و سلم تسليما اما بعد فاتي و قفت على ماسطره الشيخ الفقيه العالم الزاهد العابد الاميرحسام الدین ابوالحسن بن رجا حرسه الله و ابده من المسائل واجبت عنها بحسب الوقت) انجام (قوله و الحاجة ان كان كون افاننا و حاجة البنا الى آخره فوضحه قلنا « كذا » كون افاننا و حاجة البنا) خط نسخ ۲۰ سطری . دارای ۲۴ برگ : نسخه خطی و طوبت رسیده . اندازه ۲۸ در ۱۶ - و قفی نائینی (۴۱۳)

۴۴۸ جواهر الاسرار و زواهر الانوار

فارسی - مؤلف کمال الدین حسین بن حسن کاشانی معروف بخوارزمی کشته شده به نیخ اوزبک در ۸۳۶ یا ۸۳۹ یا ۸۴۰ (۱) مدفون در خوارزم باین بای قبر مرشدش خواجه ابوالوفا خوارزمی از معارف عرفاء و مقام ارجمندی نزد میرزا شاهرخ داشته مؤلف را بر مثنوی دو شرح است . در دیباجة این کتاب مذکور است که شرح اول موسوم بکنوز الحقایق و رموز الدقائق است و باز بالتماس جمعی این شرح موسوم بجواهر الاسرار تألیف کرده . کشف الظنون تنها شرح اول را ذکر نموده و جمله اول این شرح دوم را برای آن شرح ضبط کرده است . این شرح پس از دیباجة مفصل مصدر است بدین ۱۰ مقله : ۱ - فی ذکر بعض مشایخ هذه الطريقة و ایراد ما نطقوا به من الحقيقة ۲ - فی الفاظ تدور بین هذه الطائفة (اصطلاحات صوفیه) ۳ - فی تباین مشارب ارباب الحال ۴ - فی الحضرة الذاتية و بعض المراتب الکمالیه ۵ - فی الاسماء و الصفات و فی ما بينهما من

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

انجام (تمام شد جاودان نامه پیروزی و فرخی و سپاس نکرانده تن و دارنده جان را بحکمت بلند و قدرت بیچون و چند) تاریخ کتابت صفر ۷۰۰ خط نسخ ۱۹ سطر - ابواب و فصول بشجرف نوشته شده . دارای ۴۴ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰ واقف شناخته نشد « ۴۰۹ »

۴۴۴ جاودان نامه

فارسی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله رب العالمین الصلوة والسلام) انجام (و بریاران و پیروان او حسب الله و نعم الوکیل) سال تحریر نسخه ۱۲۷۵ - خط نستعلیق ۱۸ سطر - دارای ۲۵ برگ - اندازه ۲۹ در ۱۸ . وقفی نائینی « ۵۶۴۵ »

۴۴۵ جاودان نامه

فارسی - مکرر پیش - آغاز پس از تسمیه و تحمید (بدانکه این نامه است از مازی برادرانی که در ایشان) انجام (تمام شد جاودان نامه بپیروزی و فرخی و سپاس نکرانده و دارنده جانرا بحکمت بلند و قدرت بیچون و چند) خط نستعلیق ۱۷ سطر - ابواب و فصول بشجرف نوشته دارای ۲۶ برگ (به بیند ره انجام نامه ۷۴۰ حکمت ص ۲۲) « ۵۹۸۴ »

۴۴۶ جواب شبهات

فارسی - مؤلف میرزا محمد باقر همدانی - رساله در توضیح و بیان مراد سه مطلب از اقوال شیخ احمد احسانی است که از مؤلف سؤال شده :
۱ - اگر بسط الحقیقه کل الاشیاء نباشد خلاف توحید است ۲ - نرادف اسماء الله تعالی ۳ - نحوه ربط خلق بخالق چون قیام است بقائم - تاریخ فراغت از تألیف ۱۲ ذیحجه ۱۲۸۶ .

آغاز پس از تسمیه و تحمید (که بعضی از اعظم قصه نراق چند شبهه) انجام (که نو برو و قیام را بصراحت « کذا » کن والسلام علی) کتاب ابن حاجی محمد ابراهیم خط شکسته نستعلیق ۱۳ و ۱۴ سطر دارای ۷ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ - وقفی نائینی « ۴۱۲۵ »

۴۴۷ جواب مسائل

عربی - مؤلف شناخته نشد . از مندرجات رساله استفاده میشود که مؤلف این رساله و معجبان مسائل از افاضل امامیه در نیمه دوم سده ۷ است . رساله پاسخ است از این مسائل کلامیه : « کیفیت حصول

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

مؤلف این کتاب شناخته شد .

آغاز موجود (البدیه من وجوب کون الکل اولی فی التحق) - انجام موجود (وقیل لیس معنی وجود الیهة لمجردة بحسب نفس) خط نسخ ۲۳ . سطرهای دارای ۱۵۷ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۳ . وقفی حاج قائم مقام (۵۶۴۹)

۴۵۲ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر شماره ۲ - معشی محمد حنفی تبریزی - مرآت الادوار ترجمه معشی را ذکر نموده و محل فوتش را در بخارا نوشته یک اصلیت و سال وفاتش را مبین نکرده . کشف الظنون (ج ۱ ص ۶۹) مؤلف را متوفای حدود ۹۰۰ دانسته است . ولی در آخر این کتاب در نسخه که بشماره ۴۵۳ است معشی تاریخ فراغت از این حاشیه را در چهارشنبه ۹ شعبان سال ۹۲۶ صریحاً ذکر نموده .

آغاز (الحمد لمن تقدس جنبه من ان یکون شریعة لکل وارد) - انجام (کما انه لیس بتمام عقلا لا بالدلیل ولا بالبدیهه) - تاریخ کتابت ۹۸۹ خط نستعلیق مختلف السطر دارای ۲۴ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ . وقفی فهرستی (۴۲۲)

۴۵۳ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر پیش آغاز - (الحمد لمن تقدس جنبه) انجام (لا بالدلیل ولا بالبدیهه) - سال تحریر نسخه ۱۱۰۶ . خط نستعلیق شکسته ۲۱ سطر - دارای ۱۹ برگ - اندازه ۲۰ در ۹۳ . وقفی سید محمد تقی ۱۱۱۹ (۴۲۴)

۴۵۴ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لمن تقدس جنبه) آخر آن افتادگی دارد آخر موجود (قوله وقوله لان الزیادة ربما تكون) خط نسخ ۱۹ سطر - مجدول بشجره دارای ۲۲ برگ اندازه ۲۳ در ۱۶ . وقفی ثانی (۴۱۹)

۴۵۵ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر پیش - نویسنده دیاجه را نوشته و از اول مطلب شروع کرده - آغاز - (والاخر لیس كذلك منهم) انجام (لا بالدلیل ولا بالبدیهه) - خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۳۳ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ . وقفی ثانی « ۴۲۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

تفاوت لدرجات ۶ - فی العوالم و الحضرات المسمات المجالی والمطالع والمکات به - فی کتب سر البدو والایجاد ۸ - فی التنبیه علی حقیقة الروح الاعظم واسماء فی العالم الانسانی باعتبار مرتبة من المراتب وما لحقة منی من المعانی ۹ - فی عود الروح الیه بواضعه لال جميع المظاهر لديه ۱۰ - فی حقیقة المحبة وقسامها وظهور تابعها لاقوامها - نسخه از او اسطولوجر المقتله دارد ونا آخر دفتر سوم را دارا است -

آغاز (حمد بیحد و غایت ونای یمدونهای حضرت پادشاهی را که در سرمدیلم نزلی بفریدانیت معروف است) - انجام موجود (و در مخاطبه آن دلوازی) خط نسخ ۳۶ و ۲۷ - سطری فصول و ابواب بشجره نوشته شده دارای ۲۹۵ برگ - اندازه ۳۶ در ۱۸ - وقعی نائینی (۴۵۱۷)

۴۴۹ جواهر الاسرار

فارسی - مکرر پیش - این نسخه تنها همان خدمات و مقالات ده گانه را دارا است آغاز (حمد بیحد و غایت) انجام موجود (می بینم از آنکه این افسانه بیدید و هو حسی و ضم الوکیل) تاریخ کتابت ۲۷ شعبان ۱۰۴۹ در شهرستان دولت آباد در زمان برهان نظام شاه - خط نسخ ۱۳ سطری - عناوین بشجره نوشته شده - دارای ۱۸۰ برگ اندازه ۲۰ در ۱۱ وقعی ابن خاتون سال وقف ۱۰۶۷ - برگهای کتاب موربانه خورده ۴۱۹۵

۴۵۰ چهار فصل

فارسی - مؤلف سید هاشم بن مرتضی بن عبدالوهاب بن مؤمن حسینی لاهیجانی - این کتاب رد کتاب ذریعة الوری تألیف میرزا باقر همدانی است در مسئله وحدت ناطق در عصر غیبت که گفتار برخی از پیروان شیخ احادیست - تاریخ فراغت از تألیف ۲۹ رجب ۱۲۹۸ است -

آغاز پس از تسبیح و تحمید (و بعد بدانکه شك نیست که خداوند عالم جل شاه از حکمت) انجام (و قاتلهم الله انی یؤفکون) خط شکسته و نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۵۳ برگ اندازه ۱۸ در ۱۱ وقعی نائینی « ۴۱۷ »

[حرف - ح]

۴۵۱ حاشیه

عربی - حاشیه و تعلیقات و توضیحاتی است بر کتابی که آنهم از جمله کتب شروح و حواشی در حکمت و کلام است - اول و آخر نسخه افتاده و بهین جهت

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

عدم اتسای بنفعه فافهم (خط نستعلیق ۱۶ سطری ؛ اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۵۶ برگ - وقفی ابن خاتون در سال ۱۰۶۷ - اندازه ۲۰ در ۱۲ « ۴۳۲ »

۴۶۱ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی ؛ مکرر پیش - این نسخه با نسخه پیش اختلاف دارد و کاتب بقدر دو صفحه را نوشته است .

آغاز (قوله اذ کل ممکن فله عله) انجام (اختلاف قنابل بفهم تامل) کاتب ابن زین الدین علی محمد شریف . سال تحریر ۹۹۳ . خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطری ؛ اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۳ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی ملا موسی « ۴۲۳ »

۴۶۲ حاشیه بر اسفار

عربی - محشی حاج ملا هادی بن مهدی سبزواری منخلص باسرار متولد ۱۲۱۲ متوفای دهه آخر ذیحجه ۱۲۸۹ در سبزواری . منقول را ترد حاجی گرباسی و شیخ محمد تقی صاحب هدایة المسترشدين نقل نموده و منقول را در خدمت آخوند ملا اسماعیل و ملا علی نوری فرا گرفت . پس از تکمیل و مسافرت مقیم در سبزواری گذشت و تا پایان عمر بافادت و افاضت مشغول بود ؛ این تعلیقه در حاشیه اسفار بچاپ رسیده . آغاز (نحمدك يا من لا اله الا هو) انجام (و انها ليست فيه وهذامح فاحش) کاتب میرزا فتح الله ؛ تاریخ کتابت ۱۲۷۹ .

خط نستعلیق ۱۵ سطری دارای ۳۶۶ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۷ وقفی قائم مقام « ۴۲۶ »

۴۶۳ حاشیه بر تجرید و شرح جدید

عربی - مکرر ۷۴ شرح و توضیحی است بر تجرید و شرح جدید آن و در آن از حاشیه قدیم دوانی نیز نقل شده است . ما نیز میان متن و شرح و حاشیه (قال المصنف - قال الشارح - قوله) میاشد . نسخه تمام دیباچه را ندارد و تنها خطبه را دارد و از آخر نیز ناقص است . در پشت نسخه شماره ۷۴ بخط مغایر مرقوم است : « حاشیه شاه فتح الله » شاید محشی همان حکیم شاه فتح الله شیرازی متوفای ۹۹۷ در هندوستان باشد « ۱ »

آغاز (الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على نبينا محمد وآله اجمعين قال المصنف قدس سره الا طهر اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه فيه ايماء الى كمال

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۴۵۶ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر پیش - آغاز - « الحمد لمن تقدس جنبه » انجام « من حیث انها کثیره ممکنه بخلاف الواجبات » نسخه افتاده دارد - خط نستعلیق ۶۹ سطری، دارای ۲۱ برگ اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی تائینی « ۴۱۸ »

۴۵۷ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لمن تقدس جنبه) - انجام « ۷ بدلیل و لا بالبدیهه » کاتب حسن بن حسین نجفی - اوراقی از اواسط نسخه افتاده است - خط نسخ و نستعلیق مخفف السطر - دارای ۲۹ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی فهرستی « ۴۲۱ »

۴۵۸ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - محشی حبیب الله معروف بملا میرزا جان باغنوی شیرازی متوفای ۹۹۴ با ۹۹۵ شاگرد خواجه جمال الدین محمود شیرازی است (۱) تاریخ فراغت از تالیف چنانکه در نسخه شماره ۴۵۹ مذکور است (نیمه ذیحجه ۹۸۳ است) نسخه از آخر افتاده دارد . آغاز (جل جلالك اللهم یا واجب الوجود)

انجام موجود (منه الا الیه اوالی ما صدر عنه کیف یمکن ان یق)
خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۲۵ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ - وقفی فهرستی -
(۴۲۵)

۴۵۹ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی مکرر پیش - این نسخه دیباچه را ندارد - آغاز موجود (منهم من زعم ان جمیع براهین هذا المطلب متوقف علی ابطال الدور والتس)
انجام (و ان یكون موجودا فیه بصورته المطابقه لها فی المهبه کالمهبه المعلومه) تاریخ کتابت ۲۵ شوال ۱۱۰۶ خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۳۲ برگ - (به بینید حاشیه بر رساله اثبات واجب شماره ۴۵۳ حکمت ص ۳۹) « ۵۸۷۱ »

۴۶۰ حاشیه بر اثبات واجب قدیم

عربی - مکرر شماره ۱۲۰ محشی نظر بانچه که در پشت نسخه شماره ۱۲۰ نوشته شده قاضی عبدالخالق کرهرودی است .
آغاز (قوله اذ کل ممکن فله علیه قیل اعلم ان المقدمه المذكوره) انجام : بل

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تاریخ کتابت شعبان ۱۱۶۸ و در جمادی الاول ۱۱۰۹ مقابله شده خط نسخ ۲۰ سطری دارای ۹۸ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ « ۴۳۳ »

۴۶۷ حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید

عربی - حاشیه ایست بر حاشیه خفزی بر شرح جدید تجرید ، این نسخه خطبه و دیباچه را ندارد و از مبحث علم حق تعالی شروع شده - محشی شناخته نشد لیکن در پشت صفحه اول نوشته شده : « هذه تعلیقه شریفه علی الحاشیه الشریفه للعلاّمه الجلیل مولانا شمس الدین محمد الحفزی قدس سره الفها الاستاد الفاضل والحررالکامل فدوه الحکماء وزبدہ العلماء و وارث علوم جدہ سید المرسلین میرزا موسی الموسوی دام طله العالی » و در آخر نسخه نوشته شده : « قد تمت هذه التعلیقه علی الحاشیه المسووبه الی المحقق الفاضل و المدقق الکامل الشمس الدین محمد الحفزی بر دالله مضجعه فی اواخر شهر ذی الحجه سنه ۱۰۵۷ قد وقع الفراغ من تسوید هذه الحاشیه فی يوم الاربعاء من اواسط شهرست و سبعین من هجرة النبویه ص » این دو تاریخ یکی تاریخ تالیف ابن حاشیه و دیگری تاریخ فراغت کتاب است از کتابت نسخه . ظاهراً تاریخ اول « ۱۰۵۷ » تاریخ فراغت تالیف باشد و تاریخ دوم که تاریخ تحریر است کلمه « الف » از آن افتاده و صحیح آن « ست » و سبعین بعد الف « باشد .

آغاز (قوله و کلاما وجود لذاته فهو مدرك لذاته اه لما عرفت ان الوجود هو الظهور) انجام (لا یشأه علی کثیر من الاصول الفلسفه علی کثیر من البراهین) خط نستعلیق ۱۹ سطری اقوال بشنجرف نوشته شده : دارای ۷۱ برگ : اندازه ۱۷ در ۱۰ . بوسیله آقای تقی آقایی مدرس تسلیم کتابخانه گردید در شهریور ۱۲۱۷ « ۵۶۴۹ »

۴۶۸ حاشیه بر حاشیه شرح جویون تجرید

عربی - محشی ملا عبدالرزاق لاهیجی « ترجمه اش بیاید » حاشیه ایست بر حاشیه خفزی - آغاز « الحمد لمناہع السموات العالی و خالق الارضین السفلی » انجام « هو نبوت الادراک المسمی بالاحساس بلا آله » کتاب نور محمد بن علی محمد : تاریخ کتابت صفر ۱۲۵۱ - خط نستعلیق مختلف السطر اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۹۵ برگ اندازه ۱۵ در ۱۰ و قی فی سنه « ۴۳۹ »

۴۶۹ حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید

عربی - مکرویش - آغاز (الحمد لمناہع السموات العالی) انجام (هو نبوت الادراک

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

عذبه بالاختصار (انجام موجود) لانه يستلزم تجویز الاختصاص بالخصوصية اولى وذلك الا

خط نستعلیق ۱۲ سطری - اقوال را بشنجر ف نوشته ؛ دارای ۲۱۵ برك . اندازه

۱۶ در ۱۰ : وقفی فهرستی ؛ « ۴۶۶ »

۴۶۴ حاشیه بر جام جهان نما

فارسی - نظر بانچه گه در صدر نسخه نوشته شده محشی شیخ عثمان مغربی

است - حاشیه ایست بر جام جهان نمای مغربی - نسخه را نویسنده تمام توشه است .

محشی متن را بعلامت (م) و حاشیه را بعلامت (ح) متمایز داشته .

آغاز نسخه متن است (حمد بیحد و شکر یمد سزای ذاتی) آغاز حاشیه (ح

یعنی وحدت گه اصل قبلیات جمیع اشیاء است احدیت و واحدیت از او ناشی است) انجام

موجود « همچون کفارات که من وجه عباد است و من وجه عقوبت و همچنین اذواق »

خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۳۶ برك . اندازه ۲۲ در ۱۷ وقفی نائینی « ۴۰۴ »

۴۶۵ حاشیه بر حاشیه اثبات واجب قدیم

عربی - محشی خیرالدین بن عبدالرزاق بن مکی بن عبدالرزاق بن ضیاء الدین

بن محمد بن مکی شهید اول (۱) از اعلام نیمه اول سده ۱۱ است و مقیم در شیراز

بوده . شیخ بهائی بفطاش معتقد بوده باندازه گه کتاب جبل المتین را پس از تالیف

برای نقادی نزد وی فرستاده است . این رساله که در ۱۷ محرم ۱۰۱۱ از آن

فراغت یافته حاشیه ایست توضیحی بر حاشیه حنفی سابق الذکر - نسخه گویا بخط محشی

باشد آغاز « قوله ما سیرد علینا لیس الا فی ابطال النس ولوکان جاری فی ابطال الدور

ایضا لکان له وجه فی الجملة یعنی ان المص لم يتعرض فیما یاتی الایان بطلان النس)

انجام (و قد مر جواب المص عن الابراد المذكور بماقیه) خط نسخ مختلف السطر

دارای ۵۲ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی نائینی « ۴۳۴ »

۴۶۶ حاشیه بر حاشیه اثبات واجب قدیم

عربی - محشی دوم میرزا محمد بن حسن معروف ببلای میرزای شیروانی . افاداتی

است بر حاشیه حنفی بر اثبات واجب قدیم و گاهی هم بشرح اصل رساله پرداخته است

عناوین به « قال المصنف و قال الشارح است)

آغاز (... المص اعلم ان البراهین المؤدیة الى هذا المط آه اشار الى ان المطبرهانی)

انجام (ولا یقدح فی منع المصم ولا یلزم منه استدراك فيه) کتاب محمد نبی بن ولی الله موسوی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

فیه ممکن بلاشبہ « انجام » و کذاک ماسیحی من حضورالاشیاء باعیانها « نسخه مقابله شده است - کاتب محمد نبی بن ولی الله موسوی . تاریخ کتابت ۲۰ ذیقعده ۱۱۰۷ خطنسخ ۲۰ سطری - اقوال بشجرف نوشته شده دارای ۶۴ برك اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی فهرستی « ۴۲۹ »

۴۷۳ حاشیه بر حاشیة شرح جدید تجرید

عربی - مکرر شماره ۸۴ - محشی محمد قاسم بن محمد صالح اصفهانی حاشیه ایست بر حاشیة خفزی بر الهیات شرح تجرید قوشچی و نسخه ییش از چند صفحه از اول کتاب را دارا نیست آغاز « الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی نبینا محمد سید الانبیاء والمرسلین و اله الهداة » انجام موجود « لا متاع ان يكون کل من الشیئین متقدما بالمرتبتین او بمراتب » خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۷ برك اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی فهرستی « ۴۳۶ »

۴۷۴ حاشیه بر حاشیه بر حاشیة شرح جدید تجرید

عربی - محشی سید محمد بن فتح الله موسوی است و این حاشیه را بنام شاهزاده محمد ولیم رزا پسر فتحعلی شاه تألیف کرده . محشی در دیباچه آورده : « هذه تعليقات منی علی الحواشی الشریفة الخفزیة » و در مطاوی شرح و توضیح متن ازمان بجملة « انار الله جماله » تعبیر می کند . لیک متن کتاب حاشیه خفزی نیست بلکه حاشیه بر حاشیة خفزی است که بشماره ۴۷۱ گذشت از قراین موجود در متن این کتاب و هم تعبیر محشی ازمان بجملة : « انار الله جماله » حدس قوی رفت که متن این نسخه حاشیه آقا جمال است بر حاشیة خفزی نسخه موجود نا تمام است و تا قدری از مبحث قدرت حق تعالی را دارد .

آغاز (سبحانک یا من دل بذاته علی ذاته وتتر عن مجانسة مخلوقاته یا من نصب رایات آیات قدرته علی هیاکل الممكنات) انجام موجود (ثم ان هذا انما هو علی ما فی رسالة العلم واما علی فی المتن فاختر المذهب الثاني فافهم) خط نسخ ۱۵ سطری - اقوال بشجرف نوشته شده کاغذ کتاب آبی رنگ دارای ۱۶۵ برك - اندازه ۱۷ در ۱۹ و قفی فهرستی « ۴۴۸ »

۴۷۵ حاشیه بر حاشیة عقاید نسفی

عربی - مکرر شماره ۸۷ محشی کمال الدین اسمعیل قره مانی معروف بقره کمال ترجمه مفصل محشی بنظر نرسید کشف الظنون ج ۲ ص ۵۶۲ « برای محشی تطبیقة بر شرح مواقف شریفی یاد کرده و گفته آنرا در روزگار سلطان بایزید در یکی از مدارس الثمان تألیف کرده و ماده تاریخ تألیفش « تکملات ادب ۸۹۹ » است ازینرو محشی از فضلا

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

المسمى بالاحساس بلا آلة (خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۶۱ برگ - اقوال بشجرف نوشته شده اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی نابنی « ۴۴۰ »

۴۷۰ حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید

عربی - مکرر پیش : نویسنده نسخه را تا آخر توشه است - آغاز « الحمد لله »
المحوات الملی ، آخر موجود « ههنا ما قام بالموصوف حقيقة »

خط نستعلیق ۱۹ سطری . دارای ۴۲ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۶ وقفی همشیره .
خان در ۱۲۶۲ « ۴۴۱ »

۴۷۱ حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید

عربی . مکرر شماره ۱۲۳ حواشی وافاداتی است بر حاشیه خفزی بر شرح تجرید قوشجی
این نسخه تاقدیری از مبحث علم حق تعالی را دارد . در کتاب نامی از محشی نیست . قرائن
موجوده در کتاب میرساند که محشی از مردمان نیمه دوم سده ۱۱ است . روضات الجنات
در شماره وولفات آقا جمال الدین خوانساری تالیفی بنام حاشیه بر حاشیه خفزی ضبط کرده و نجوم السماء
برای رضی الدین بن آقا حسین خوانساری تالیفی بنام (حاشیه بر حاشیه خفزیه بر الهیات شرح تجرید)
ذکر کرده . قصص العلماء از وولفات آقا جمال خوانساری تعلیقه بر حاشیه خفزی بر الهیات
شرح تجرید را یاد کرده . پس از بررسی و تطبیق این حاشیه با متن کتابیکه بشماره ۴۷۴
است و در آن ازمان بجمله « انار الله جماله » تعبیر شده و تشخیص عصر محشی و گفتار
ارباب تراجم پنداشته میشود که محشی این نسخه آقا جمال الدین خوانساری است .

آغاز - پس از تسبیح و تحمید (قوله اعتبر فيه حدوث الخلق آه هذا اشارة الى طريقه
جماعة من المتكلمين الذين قالوا علة الحاحه الى المؤثر انما هي الحدوث) انجام « ای العالم
التفصیلی هو مرادهم فلا یرد اشکال علیهم قافهم تمت » کاتب ابو طالب بن محمد ابراهیم
همدانی - تاریخ کتابت ۱۲۰۶ در اصفهان خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری - اقوال
بشجرف نوشته شده - کاغذ کتاب آبی رنگ دارای ۹۱ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۶ وقفی فهرستی

« ۴۳۵ »

۴۷۲ حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید

عربی . محشی ملا میرزای شیروانی - حواشی وافاداتی است بر حاشیه خفزی بر شرح
قوشجی - این نسخه تا مبحث علم را دارا است .

آغاز « قوله لاشك في وجود موجود آه قبل عليه هذا التردد فيح اذا الموجود الغير المشكوك

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (قوله ای لا بذلك الحال اراد قدس سره ان المتقوم ان اجری علی ظاهره
اعنی الاستثناء) انجام (ان هذا الجسم نظرا الی ذاته يجوز فيه تحقق تلك الابعاد قدیر و
تبصر) نویسنده محمد موسی کیلانی - بعد از آن دو صفحه در معرفت ابعاد و اجرام
ضمیمه است - خط نستعلیق ۱۹ سطری . اقوال بشنجرف نوشته - دارای ۲۲ برگ -
اندازه ۱۹ در ۱۲ و اف شناخته نشد < ۴۴۳ >

۴۷۹ حاشیه بر حاشیه قدیم شرح جدید تجرید

عربی - محشی آقا حسین خوانساری - حاشیه است بر کتابی که بشماره ۵۰۳ ضبط
گشته و حاشیه باغنوی را هم نقل نموده و بتوضیح شرح جدید نیز پرداخته عناوین
مطالب « قوله فی الحاشیه - قال لمحقق قال الش » است و روایات الجناح برای محشی دو حاشیه بر
حاشیه قدیم دوانی یاد کرده و گوید یکبار تمام نکرد - این حاشیه تا آخره مقصد یکم را
دارا است ؛ تاریخ فراغت از تالیف بنا بسواد دستخط محشی که در صفحه آخر نسخه
است پنجشنبه ۱۵ ربیع الثانی ۱۰۹۴ است.

آغاز بر سر آرز تسمیه و تحمید (قوله لا یبعد ان یبق فی ترك الموصوف ایماء لطیف
الی آخر الحاشیه یمکن توجیه هذه الحاشیه بوجوه اذ یمکن ان یکون المراد) انجام (بان
یق البرودة مقارنة لمعلول السقمونيا الذی هو اسهال الصفرا ینسب علنها الیه بالمرض) .
تاریخ نوشتن جمادی الاول ۱۱۲۵ ، خط نستعلیق ۲۸ سطری ، اقوال بشنجرف
نوشته شده . دارای ۳۰۳ برگ ، اندازه ۲۷ در ۱۳ و فقی ثانی (۴۵۵)

۴۸۰ حاشیه بر حکمت صادقیه

عربی - در کتب ثم محشی برده شده است لبک ازین کتاب و رساله معاد که
شماره ۶۹۶ است و هم رساله معرفت النفس که ضمیمه او است و هر سه مسوده و یک
خط است داشته می شود که مؤلف آنها یکی است و این تالیفات را نیز دارد ؛ ۱ -
مشوی فاسی (۱) ۲ - تاملات العشره (۲) ۳ - رساله الحدوث ۴ - رساله فی تمییم حدوث

(۱) این دو بیت را از آن متنوی درین کتاب آورده « نفس کل عزم سحر آغاز کرد
دغش فلک سحر (کذا) ساز کرد » کر بطلب قطره ردی قهقری . و انشعق مستند ثم استوی
(۲) الدرر ج ۳ ص ۳۰۱ اشتباهاً کتاب تا ملات العشر و هم این حاشیه را تالیف ملا
محمد صالح بن محمد سعید خلغالی دانسته و آورده است که مؤلف این حاشیه شاگرد مائناست
و این حاشیه تقریر استادش است . برای وضوح اشتباه بنگردد بجله آغاز این کتاب و هم
بکتاب حکمت صادقیه .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ترکیه در پایان سده ۹ خواهد بود . کتاب تعلیقاتی است بر حاشیه خیالی بر شرح عقاید نسفی - اول و آخر این نسخه افتاده است .

آغاز موجود « هکذا کل امر ذیل لم یبد مستعانا بالحمد فهو اجزم » انجام موجود « واما کون عبادة المالك اقوى وجودا من عبادات البشر فهم فی الانبياء فان عبادات » - خط نستعلیق ۲۱ سطر - اقوال بشنجرف نوشته شده - اوراق مجدول بشنجرف ولاجورد دارای ۱۴۳ برگ اندازه ۲۴ در ۱۵ وقفی آثای شجعی فروردین ۱۳۱۵ « ۴۵۳ »

۴۷۶ حاشیه بر حاشیه عقاید نسفی

عربی - محشی قول احمد ، (۱) حشیه است بر حاشیه احمد بن موسی خیالی بر شرح عقاید نسفی آغاز « سبحانك اللهم و بحمدك على آلائك »

انجام « وفي هذا الحديث دلالة على تفضيل البشر على الملائكة » کاتب محمد بن ولی تاریخ کتابت ۱۰۸۸ . خط نستعلیق و شکسته ۱۸ سطر - اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۵۸ برگ - وقفی حاج علیخان ۱۲۹۹ - اندازه ۲۱ در ۱۵ « ۴۵۴ »

۴۷۷ حاشیه بر حاشیه قدیمه

عربی حاشیه است بر حاشیه قدیم ملا جلال دوانی بر شرح جدید تجرید نسخه دیاجه راندارد نظر بانچه که در پشت نسخه بخط مغایر با خط نسخه نوشته شده محشی ملا عبدالله یزدی است . ترجمه اش این است : عبدالله بن شهاب الرین حسین یزدی شهابی . شاگرد جمال الدین محمود نیریزی است و در سال ۹۸۱ فوت شده است . محشی را دو حاشیه بر حاشیه قدیم دوانی بر شرح جدید تجرید است « ۲ » این نسخه از اول مبحث مهابات نافذری از مبحث وحدت و کثرت را دارا است .

آغاز پس از تسمیه « . فان المقول الحاضر بذات قد یکون جزئیا الخ اقول کانه من یری ان طبایع الموجوده » انجام « وبالجملة الجسم الواحد لا یصیر اثیرا مع بقا هویته » خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطر . دارای ۲۹ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی ملا موسی .

گیلانی « ۴۵۴ »

۴۷۸ حاشیه بر حاشیه قدیمه

عربی - این نسخه نیز فاقد دیاجه است . بنا بر آنچه در پشت نسخه نوشته شده مؤلف این حاشیه نیز ملا عبدالله یزدی است . این نسخه حاوی مبحث جواهر است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بالزوراء (انجام) والصلوة والسلام على القديسين خصوصا على سيدنا سيد الكل في الكل و
على آله و صحبه اجمعين والحمد لله رب العالمين)

خط نسخ ۲۱ سطری - دارای ۱۵ برگ ، اوراق موریانه خورده - اندازه ۲۲ در

۱۲ وقفی نائینی « ۴۱۰ »

۴۸۳ حاشیه بر زوراء

عربی - مکرر شماره پیش - آغاز (اما بعد الحمد لولیه والصلوة) انجام (سیدنا
محمد و آله و اصحابه و تابعه و احبائه) کاتب محمد پسر غیاث الدین - سال تحریر
جمادی الثانی ۹۹۴ . خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - اقوال بشنجرف نوشته شده .
دارای ۹ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی « ۷۱۵ »

۴۸۴ حاشیه بر زوراء

عربی - مکرر پیش ، آغاز (اما بعد الحمد اولیه) انجام (والصلوة على سيدنا
محمد و آله و صحبه و تابعه و احبائه تمت الحواشی)
خط نستعلیق ۲۱ سطری مجدول بلاجورد ؛ دارای ۱۱ برگ ؛ « به بینید حاشیه
بر محاکمات ۵۳۵ حکمت ص ۳۳۴ » « ۵۸۹۴ »

۴۸۵ حاشیه بر زوراء

عربی - مکرر پیش ؛ آغاز « اما بعد الحمد لولیه » انجام « والسلام على محمد
و آله واصحابه و تابعه والحمد لله »
خط نستعلیق مختلف السطر که بعضی از صفحات بطور چلیبا نوشته شده ؛ دارای ۸
برگ « به بینید رساله در اثبات نبوت ۵۹۰ حکمت ص ۳۷ » « ۵۹۶۱ »

۴۸۶ حاشیه بر زوراء

عربی - مکرر پیش . آغاز « اما بعد الحمد لولیه » انجام « والسلام على
سيدنا محمد و آله »
خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - مجدول بطلاو تحریر -
دارای ۴ برگ « به بینید اثبات واجب ۲۹۸ حکمت ص ۱۱ » « ۵۸۶۹ »

۴۸۷ حاشیه بر زوراء

عربی - محشی غیاث الدین منصور دشنگی - نظر محشی تنها در رد است ؛

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

الدهر والحركة والزمان ۵ - رسالة في المعاد ۶ - شرح رسالة تفاعیه ۷ - رسالة عجيبة في بيان اللام الطبيعي في الكرة المتحركة البلورية (۱) ۸ - حاشیه موسوم بمرآة النفس ۹ - حاشیه موسوم بمرآة العقل از رسالة معاد مذکور استفاده می شود که مؤلف آن نظر علی زنکته است و کتاب حکمت صادقیه که بشماره ۵۵۲ است در بعضی از صفحات آن عبارات و حواشی از ابن کذب نقل و نوشته شده و بامضاء (نظر) می باشد و آن عبارات و حواشی از حیث خط با خط این کتاب نیز مشابهت دارد . ابن قرابن و شواهد میرساند که نام محشی نظر علی زنکته است . ترجمه محشی نظر نرسید . آغاز (بسم الله والحمد لله كما هو اهله والصلوة على محمدص نبيه و اهله اما بعد فلما كانت الرسالة التي امر بجمعها و ترتيبها الفاضل المتاله القديس مولانا محمد صادق الارجستاني تلميذه الفاضل التحرير مولانا حمزه قدس الله سرهما في معرفة النفس و قوها) انجام (و ذلك ما فصل له شانه على عبد الاحتم بالخير) خط نستعلیق مختلف السطر که قسمتی از صفحات را بطور جلیا نوشته . اقوال و فصول بشنجرف نوشته شده : دارای ۱۹ برك اندازه ۲۱ در ۱۲ وقفی فهرستی « ۴۵۶ »

۴۸۱ حاشیه بر خلاصه

عربی - محشی شاخه نشد . از اینکه نقل اقوال علامه حلی نموده دانسته می شود که از مردمان سده ۷ یبعد است - آغاز (قوله بسم الله الخ ابتداء المعص بالبسملة في اول كتابه لوجوه) انجام (كذلك المؤمنين هنالك تكليفهم مثل تكليف الملائكة) خط نسخ ۲۱ سطری - اقوال بطلا و شنجرف نوشته شده . دارای ۳۸ برك - اندازه ۲۱ در ۱۱ - وقفی نادر شاه سال ۱۱۴۵ . « ۴۹۷ »

۴۸۲ حاشیه بر زوراء

عربی - محشی ملا جلال دوانی . حاشیه ایست توضیحی بر رساله زورائش که اصل وهم حاشیه را در نجف ببخواهش شرف الدین حسن قتال نگاشته . آغاز (اما بعد الحمد لولیه والصلوة على نبيه قاني لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة

(۱) پس از کلمه « بلوریه » این جملات مذکور است : « التي صلحها المرحوم معادآقا

جدید الاسلام من حکماء الفرائض بعیت يخرج منه الشملات و قد فصلنا فيه حقيقة الضوء و زينا الذهب المشهور فيه »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نور محمد بن علی محمد - تاریخ کتابت ربیع الآخر ۱۲۵۵

خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۴۸ برگ . اندازه ۱۵ در ۱۰ وقی

فهرستی . « ۴۲۸ »

۴۹۱ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - آغاز پس از دیاجه (قوله استدل علی وجود الواجب الخ)

انجام - (واجب الوجود بذاته واجب الوجود) سال تحریر ۹۸۷

در آخر ۹ صفحه رساله ایست در وجود از عبدالرحمن جامی - اول آن (الوجود

ای باضمائه الی الماهیات) انجام (وگونه قائماً بالمجموع فلا یجدی نفعا) کاتب ملک

حسین بن ملک علی تبریزی .

سال تحریر ۹۹۲ - خط نسخ ۲۲ و ۲۳ سطری دارای ۴۲ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲

وقی نائینی . (۴۵۸)

۴۹۲ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - نسخه ناقص و تا مسئله سرمدیت حق تعالی را دارا است و دارای

حواشی است - آغاز پس از دیاجه (قوله استدل علی وجود الواجب تعالی آم اختار المص

قدس سره فی اثبات الواجب منهج الحكماء)

انجام - (لان اثباتها واثبات عدم زیادتها مستلزمان لاثبات البقاء وعدم زیادته) کاتب محمد

بن محمد حسین همدانی تاریخ کتابت ۱۵ جمادی الثانی ۱۱۱۰

خط نسخ ۱۰ سطری - صفحه اول دارای يك سراوح مرصع زمینه طلا و اوراق مجدول

بطلا و تحریر و لاجورد دارای ۱۱۷ برگ اندازه ۲۱ در ۱۱ وقی نائینی « ۴۲۷ »

۴۹۳ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - محشی میرزا خردین سماکی (ترجمه اش بیاید) تعلیقاتی است بر مبحث

ماهیه و غلّه و معلول از شرح جدید تجرید نسخه موجود از آخر اقتاده دارد و تقدیری از

مبحث جمل « مسئله تقدم اجزاء ماهیه » را دارا است .

آغاز « اما بعد حمد ولی الانعام والصلوة والسلام علی سید الانام وآله العظام » انجم

موجود « وله من حیث هو ذلك نوع خواص واثباتی الذی » کذا خط نستعلیق ۲۱

سطری - دارای ۲۹ برگ اندازه ۱۸ در ۱۲ واقف شناخته نشد « ۴۶۴ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

آغاز (حمد المن ایدنا بمحمد سیدنا سید اعلام الاسلام سند اهل الکلام فی الکلام)
انجام « ولوساغ ماتوهمه لساغ ابطال وجود الجسم بما اوهمه »

خط نسخ ۱۳ سطری - دارای ۱۴ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی ملا موسی ۴۷۵

۴۸۸ حاشیه بر شرح اشارات

عربی - محشی ملا عبدالرزاق بن علی بن حسین لاهجانی قمی متخلص بفیاض متوفای
۱۰۵۱ شاکرد ملا صدراو هم داماد اوست . افاداتی است بر شرح خواجه نصیرالدین
طوسی : این نسخه تا قدری از مبحث تناهی ابعاد را دارا است . دانسته نشد که مآثور
خامه محشی جقدر بوده .

آغاز « یا من کلت فی زمره العقول عن وصف جلاله السنة الاشارات » انجام « فلا یلزم
المحال الذی یلزم علی تقدیر اقتضاء الجسمیة بلا واسطه » در آخر نسخه ضمن ۳ صفحه
رساله ایست در نفس منسوب بارسطوه کاتب علی اکبر بن محمد کریم طیب . تاریخ کتابت ۱۴
ربیع الثانی ۱۲۵۶ در مدرسه میرزا حسین واقع در اصفهان .

خط نستعلیق و شکسته ۱۶ سطری - احوال بشنجرف نوشته شده دارای ۵۶ برك
اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی فهرستی « ۴۵۹ »

۴۸۹ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - محشی میر صدرالدین دشنکی محشی را در این حاشیه نظر بتعرض ورد
حاشیه قدیم ملا جلال دوانی است و این غیر از حاشیه ایست که بشماره ۱۰۹ است - حاشیه
بشماره مذکور بنا بر توصیف و ضبط کشف الظنون حاشیه دوم محشی است ؛
این نسخه فاقد دیباچه است و تا مبحث « میل » را دارد ؛

آغاز (و علی آله و اصحابه الذین الخ قال الشارح فیما کتب علی الحاشیه قبل لم یبرد)
انجام (غیر بین ولا مبین) کاتب محمد بن حسین - تاریخ کتابت ۱۰ شوال ۹۸۸ -
خط نستعلیق ۲۱ سطری . دارای ۲۵۱ برك . اندازه ۲۴ در ۱۷ و قی نائینی ۴۷۴

۴۹۰ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - مکرر شماره ۶۹ محشی محمد خفزی . افاداتی است بر قسمت آلیات
شرح تجرید قوشجی که بنام شرح جدید نامیده شده است .

آغاز پس از دیباچه (قوله استدل علی وجود الواجب تم آه اختار المعص قدس سره فی اثبات
الواجب تم منهج الحكماء الالهین) انجام (کان واجب الوجود بذاته واجب الوجود نفیره) کاتب

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تأقدیری از مسئله تجرد نفس را دارد . آغاز « بامن تقدس ذاته عن مشابهة الجواهر والعرض » انجام (و قائماً بالموضوع فی الوجود الاصلی فمما لا مجال ان يرتاب فی استنحاته) تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۱۹۹ خط نستعلیق و شکسته ۱۹ و ۱۸ سطری اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۷۹ برگ اندازه ۱۲ در ۲۰ وقفی ثانی (۴۹۰)

۴۹۹ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - محشی ملا میرزای شیروانی . افاداتی است بر شرح قوشچی از مبحث صدق حتمالی تأملیه حسن و قبح را دارد . دانسته نشد که تراوش خامه محشی چقدر بوده . عناوین مطالب به (قوله یا قال الشارح - اقول) است .

آغاز (قال المصنف سره انتفاء القبح بدل علی صدقه اقول بمکن ان یکون مراده ان انتفاء القبح عن افعاله تعالی بدل علی صدقه فی کل موضع بحکم العقل بقبح الکذب) انجام - (وقد سبق فی اوائل هذا المبحث نیز مما يدل علی بطلان القول بان المالك لا یقبح منه شیء من التصرفات فی ملکه) کاتب محمد نبی بن ولی الله - تاریخ کتابت ۱۲ صفر ۱۱۰۸ نسخه رونویس شده از نسخه اصلی است و در ربیع الثانی ۱۱۰۹ بانسخه اصل مقابله شده است خط نسخ ۲۰ سطری اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۱۰۴ برگ اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی فهرستی (۳۳۰)

۵۰۰ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی . مکرر پیش - آغاز (المصنف و انتفاء القبح بدل علی صدقه) آخر - نسخه افتاده - آخر موجود (قطعه علی انه بمکن ان یکون الغرض) خط نسخ ۱۷ سطری - دارای ۷۲ برگ اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی سیدعلیخان ۱۲۷۳ (۴۷۰)

۵۰۱ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - از نامبرد شدن برخی از اعلام در کتاب استفاده می شود که محشی از اعلام امامیه نیمه دوم سده ۹ یبعد است و استادش را بنام افضل قایمی یاد کرده . محشی را در این حاشیه بیشتر نظر در کلام یکی از افضل است که از آن به : « قال الفاضل - ادرحه الله » تمیز میکند .

نسخه دیباچه ندارد . موجودی ازین حاشیه از مقصد سوم « الهیات » تافهستی از فصل سوم آن مقصد « فی افعال الله » است و مینماید که بیش از این از خامه محشی تراوش نگرفته . آغاز « قال المصنف المقصد الثالث الخ لما کان علم الکلام هو العلم بامور یقتدر معه

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۴۹۴

حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی مکرر شماره ۱۱۱ - محشی میرفخر الدین سماکی . حاشیه ایست تنها بر مقصد سوم (الهیات) آتشرح است . و آنرا بنام شاه طهماسب صفوی تألیف نموده و در ۹۴۱ از تألیف آن فراغت یافته است .

آغاز « الحمد لله الغفور الرحیم والعصاة والسلام علی حبیبه المنعوط بالخلق العظیم » انجام - « ولما کان المقصد الاقصی اثبات الواجب تعالی لایبده ان یقال فی تاریخ التألیف اثبات الله الدال علیه ونسأل الله التوفیق فی تحریر المقاصد الباقیه » کاتب سرماسه بن ماساه (کذا) تاریخ کتابت ۳ ربیع الثانی ۹۸۶ خط نسخ ۲۳ سطری - اقوال بشنحرف نوشته شده . دارای ۸۸ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۲ واقف شناخته نشد « ۵۹۰۵ »

۴۹۵

حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - مکرر پیش - آغاز « الحمد لله الغفور الرحیم » کاتب از آخر نسخه چند صفحه را نوشته است . آخر موجود « باعتبار الموضوع وليس كذلك بزعمه کما سید ذکر » خط نستعلیق ۲۱ سطری دارای ۸۲ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۲ واقف شناخته نشد « ۴۹۳ »

۴۹۶

حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - کاتب دیباچه را نوشته و آخر نسخه نیز افتاده دارد . آغاز « قل المصنف طاب ثراه المقصد الثالث فی اثبات الصانع » - آخر موجود - « اقول لو کان للواجب تعالی مثل » خط نستعلیق ۱۵ سطری - اقوال بشنحرف نوشته شده دارای ۶۹ برگ اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی سید علیخان بسال ۱۲۷۳ - « ۴۹۲ »

۴۹۷

حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - این نسخه صدرآ و ذیلا افتاده دارد و از او آخر مبحث تقی محل . تا چند صفحه به آخر مانده را دارا است . آغاز موجود « نهایتاً لزم قسم العالم اذ فرد من الحادث قدیم ح » - انجام موجود - « بعد تمام الحدیث کما فی الشرح فلا حاجة الی ما ذکرنا من التوجیه » خط نستعلیق ۱۲ سطری دارای ۲۴ برگ اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی سید محمد تقی (۴۶۱)

۴۹۸

حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - محشی ملا عبدالرزاق لاهیجی این نسخه از اول مبحث جواهر و اعراض .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۵.۴ حاشیه قدیم بر شرح جدید تجرید

عربی - مکرر پیش - از اول این نسخه يك صفحه افتاده و از آخر نیز ناقص است . اول موجود « لیس فی کلام الشارح اشعار » سطر آخر موجود « قوله فلا یصح الحكم علیه یصح » دو برگ آخر رطوبت رسیده و سیاه شده است -
خط نسخ مختلف السطر - دارای ۶۴ برگ - اقوال بشجرف نوشته شده - اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی « ۴۶۶ »

۵.۵ حاشیه قدیم بر شرح جدید تجرید

عربی - مکرر پیش ، این نسخه از اواسط و آخر افتاده دارد ، آغاز (یا من وقفنا لتجرید الکلام ، آخر آن (الی ههنا بیان احکام الملّه الفاعله)
خط نستعلیق ۲۲ سطری - اوراق مجدول - دارای ۸۱ برگ اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی نائینی « ۴۶۵ »

۵.۶ حاشیه بر شرح جدید بر حاشیه قدیم تجرید

عربی - مکرر شماره ۹۱ ؛ محشی حبیب الله شیرازی معروف بملا میرزا جان باغثوی . تعلیقات و توضیحات و ایراداتی است بر شرح جدید تجرید و حاشیه اول ملا جلال دولانی . ما یزین عبارات شرح و حاشیه « قال الشارح - قوله » میباشد .
آغاز (المص ره عما بعد حمد و اهاب الوجود علی نعمائه لایعبدان تقوی ترك الموصوف هنا ایماء لطیف الی ما سیجئ) انجام (ان یکون الحرکة فی الاول اشد من الحرکة فی الثانی » کاتب اسمعیل بن محمد شیرازی ؛ تاریخ کتابت ۱۰۳۴ خط نستعلیق ۱۸ سطری - دارای ۲۷۰ برگ اندازه ۹ در ۱۳ وقفی قائم مقام « ۴۶۸ »

۵.۷ حاشیه بر شرح جدید و بر حاشیه قدیم تجرید

عربی - مکرر پیش . آغاز « قال المصنف اما بعد حمد واجب الوجود » انجام ان یکون الحرکة فی الاول اشد من الحرکة فی الثانی » کاتب محمد شفیع فیروز آبادی .
خط نستعلیق مختلف السطر - چهار صفحه اول بخط تازه نوشته شده . دارای ۱۷۹ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی نائینی « ۴۴۷ »

۵.۸ حاشیه بر شرح جدید و بر حاشیه قدیم تجرید

عربی - مکرر پیش ؛ اول و آخر نسخه افتاده است اول موجود (المقید الذی اخذ معه قیام و سکن علی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

على اثبات العقاید الدینیة بإيراد الحجج و دفع الشبه كما عرفوه به والمقصود بالذات فيه معرفة العقاید الدینیة المبرغنه بالإیمان « انجام » و بالجمله الکسب الذی قالوا به غیر معقول « خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۳۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی مرتضی قلیخان سال ۱۳۴۰ « ۴۳۷ »

۵۰۲ حاشیه بر شرح جدید تجرید

عربی - صفحات اول نسخه افتاده است بهمین جهت محشی شناخته نشد ؛ لیک اینقدر معلوم است که محشی شاگرد غیاث الدین محمد بحرآبادیست . محشی متعرض حاشیه ملا جلال دوانی شده . نسخه موجود از اوائل مسئله (وجوب وجود مطول بوجود علت تامه) تا اوائل مسئله (صدور کثیر از واحد) را دارد . گویا مأثور خامه محشی بیش از این نباشد .

آغاز موجود (فی الحاسبه الجلالیه اقول جعل الشارح قوله ولا یجب عطقا « انجام مع انه اعتبر الصدور عن مجموع ح وفي الصدوره الاخره تم کلامه (گذا) خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۳۰ برگ ؛ اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی ثانی (۴۷۵)

۵۰۳ حاشیه قدیم بر شرح جدید تجرید

عربی - مکرر شماره ۱۱۲ محشی ملا جلال دوانی - این حاشیه اول محشی است که سلطان ابوالفتح خلیل بیگ بن ابوالنصر حسن بیگ بهادر خان اهداء نموده . و در جلد اول فهرست اشتباهاً حاشیه دوم معرفی شده است - این نسخه تا حاشیه بر اوائل مبحث مزاج (اواخر فصل دوم از مبحث جواهر را) دارا است در حاشیه صفحه ۱۹۱ این نسخه مرقوم است : « من ههنا الی آخر الکتاب لیس فی اکثر الحواشی القدیمه و تدعی بالملحقات اللاریه » بنابراین تراوش خامه محشی تا اوائل مبحث فلکیات بوده و ملحقات باید از کمال الدین حسین لاری شاگرد محشی باشد - نسخه دارای دیباچه و حواشی محشی و هم از آقا جمال خوانساری را دارا است .

آغاز (یا من وقتنا لتجرید الکلام فی تقریر عقاید الاسلام) انجام مأثور خامه محشی (الا انهما یدفعان الغلط عن المصنف) انجام نسخه (واطال الکلام فی علی ماهدوبه) کاتب محمد رضا بن محمد موم حسین رضوی - تاریخ کتابت ۱۲ رمضان ۱۱۱۵ در اصفهان . خط نسخ ۱۶ سطری - اوراق مجدول بطلا و تحریر دارای ۲۰۵ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی ثانی (۴۶۷)

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

خط نستعلیق ۲۱ سطر - اقوال بشنجراف نوشته شده . دارای ۱۷ برگ ؛ اندازه ۱۹

در ۱۴ وقفی منتخب الدین (۴۷۲)

۵۱۳ حاشیه بر شرح جدید تجرید و حاشیه خفزی

عربی - مکرر شماره ۱۰۷ . محشی شمس الدین محمد آبلانی معروف بشمسا -

(یا ملامشما) افاداتی است بر شرح تجرید قوشچی و هم بر حاشیه خفزی بر

آن شرح - نسخه ناقص است .

آغاز « الحمد لله ذی المجد والبهاء » انجام موجود (مع قطع النظر عن جمیع ما عداها

یکون ملا بسنه لهذا الواحد)

خط نستعلیق ۱۹ سطر - صفحه اول دارای یک سراج مذهب . اوراق مجداول

بطلا و تحریر - اقوال بشنجراف نوشته شده - دارای ۱۸۹ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۱

وقفی ثانی « ۴۶۲ »

۵۱۴ حاشیه بر شرح جدید تجرید و بر حاشیه قدیم

عربی - محشی شناخته نشد و مینماید از مردمان سده ۱۰ بعد است - مایزین

عناوین شرح و حاشیه قدیم (قاله - قوله) است . نسخه مقابله شده و اولش افتاده

است . آغاز موجود (المنطق من المیه من جت هی فی الجملة) انجام (و هو ما یقل

بالقیاس الی غیره)

خط نستعلیق ۲۳ سطر ؛ دارای ۲۵۹ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۲ ؛ وقفی

ثانی . « ۴۷۴ »

۵۱۵ حاشیه بر شرح جدید تجرید و حاشیه قدیم

عربی - اول و آخر نسخه افتاده و بهمین جهت محشی شناخته نشد -

آغاز موجود (بکیفیه نفسانیه بهذا الوجه بل تقول) انجام موجود (اخص مطلقا من -

منهوم المقابل مع انه اخذ فی)

خط نستعلیق ۲۱ سطر - دارای ۶۲ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی فهرستی « ۴۴۵ »

۵۱۶ حاشیه بر شرح حکمت العین

عربی - کاتب دیباچه محشی را ننوشت - بقرائن مستفاد از بعضی حواشی نسخه

و هم توصیف فاضل جلی محشی ملا میرزا جان باغنوی است - حاشیه بطور

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بصيرة (آخر موجود (فی اللوازم يستلزم تنافی المذرمات اذا كان)
خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۲۸۳ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۳ . اوقاف شناخته
نشد ، « ۴۴۸ »

۵۰۹ حاشیه بر شرح جدید و بر حاشیه قدیم تجرید

عربی - مکرر پیش ، آغاز « قال المصنف رحمه الله أما بعد حمد واجب الوجود »
انجام « ان يكون الحركة في الاول اشد من الحركة في الثاني »
خط شکسته و نستعلیق ۲۴ سطری - دارای ۱۵۴ برگ . اوراق کتاب موربانه
خورده - اندازه ۲۴ در ۱۲ وقفی نائینی (۴۴۹)

۵۱۰ حاشیه بر شرح جدید و بر حاشیه قدیم تجرید

عربی - مکرر پیش ؛ از اول این نسخه تقریباً ۱۷ صفحه و از آخر آن نیز
افتاده .. آغاز موجود (لكن يمكن ان يقال نفى الاستاد الترادف ههنا كانه مبنى على
اطلاقات القوم الخ) آخر موجود « وصار حامل كلامه ان الوحدة الشخصية و ان لم يكن
عين الجزئية كما امر لكنها لازمة ()
خط نستعلیق شکسته مختلف السطر دارای ۲۴۹ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی حاج
علیمراد سال ۱۲۹۹ (۴۶۹)

۵۱۱ حاشیه بر شرح قدیم تجرید

عربی - مکرر شماره ۶۶ ، محشی میر سید شریف علی کرکائی -
آغاز (قوله اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه الخ خص بالذم من صفاته
العلمی ما هو اخص به تم) انجام (فيكون هناك متائرة اخرى و هكذا فيلزم التس)
تاریخ کتابت ۹۰۳ .

خط نستعلیق شکسته ۲۱ سطری - دارای ۲۸۸ برگ . اوراق مجدول بشنجرف
و موربانه خورده - اندازه ۱۷ در ۱۲ وقفی نائینی (۴۷۱)

۵۱۲ حاشیه بر شرح قدیم تجرید

عربی - مکرر پیش . این نسخه از آخر افتاده دارد و قسمت کمی از کتاب است
آغاز (اما بعد حمد واجب الوجود على نعمائه) آخر موجود (فاذا اتفقت الى
حصولها عرفت بمجرد)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

فراغت یافته و بوزیر محمود پاشا اهدا کرده است. کتاب چاپ هم شده - این نسخه صدرآ
یوزیلا افتاده دارد - شرح این حاشیه و هم حواشی بر آنرا بشمارهای ۳۷۸ و ۳۷۵ و ۳۷۶
۵۲۰ حکمت خطی و هم در ضمیمه شمار ۳۶۶ حکمت چاپی به بینید .

آغاز موجود « قل الشارح التحریر عامله الله تعالى بلفظه الخطیر بعد ماتیمن بالتسمیه
الحمد لله » انجام موجود « التائب من الذنب کمن لا ذنب له » خط نستعلیق ۱۷ سطری
اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۵۷ برگ اندازه ۲۰ در ۱۱ و قفای فهرستی « ۴۷۶ »

۵۲۰ حاشیه بر شرح عقاید نسفی

عربی - حاشیه بر شرح تفتازانی است - محشی شناخته نشد .

آغاز « لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظيم سبحانه لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت
العليم الحمد لله المتوحدای الاحد » انجام « قوله و الملائكة مؤمنون عالمون للصالحات
فاین الاستواء » خط نسخ ۱۷ سطری . اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۷۹ برگ اندازه
۲۰ در ۱۲ واقف شناخته نشد « ۴۷۸ »

۵۲۱ حاشیه بر شرح مواظف

عربی مکرر شماره ۷۱ محشی کمال الدین مسعود شیروانی متوفای ۹۰۵ مدفون
در مزار پیر سیصد ساله هرات . از دانشوران عصر خود بشمار و تدریس مدرسه مهد علیا
گوهر شاد آغا و مدرسه اخلاصیه و مدرسه غیاثیه هرات را « که تدریسش با علم علماء خراسان
اختصاص داشته » عهده دار بوده . حاشیه بر شرح مواظف میرسید شریف است . اول
و آخر این نسخه افتاده موجودی از موقف دوم امور « امور عامه » ناقدری از مقصد هفتم
از مرصد چهارم (وحدت و کثرت) است

آغاز موجود (عند القائل الخ یرید ان الحکماء حاکمون بان واجب الوجود
عبارة عن الوجود البحت) - انجام موجود (واعلم ان المقصود من کلام الشا و هذا
اعم من قوله اذ ما یر فیها لیس اعتراضا علی المصنف کما يتوهم ادما) « کذا » خط
نستعلیق ۲۱ . سطری دارای ۱۶۲ برگ اوراق نسخه موربانه خورده . اندازه ۲۴ در ۱۰
موقوفی ابن خاتون بسال ۱۰۶۷ (۴۷۹)

۵۲۲ حاشیه بر شرح مواظف

عربی مکرر پیش - این نسخه از اول موقف دوم تا اوائل مقصد پنجم (در تمایز
اعدام) از مرصد اول را دارا است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

(قال - اقوال) بر شرح ميرك بخارائی است نسخه موجود از آخر افتاده دارد و تا قدری از مبحث دوم از مقاله اولی (جمل در بسایط) را دارا است - نسخه محشی است بحواشی که غالب آن بامضاء (ع - ق) است آغاز « قل الشرح الحکمة استکمال اه الاستکمال مصدر والمصادر قد يطلق ويراد بها معانيها النسبية » انجام موجود (لانه اذالم یکن البسیط مجمولا فی نفس الامر ذاتا ولاوجوداً) خط نستعلیق شکسته ۱۵ سطری - اوراق مجدول بشنجرف - صفحه اول دارای سر لوح کوچک رنگ آبی شده -

اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۰۹ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۵ و قی ثانی « ۴۵۰ »

۵۱۷ حاشیه بر شرح حکمت العین

عربی مکرر پیش - این نسخه حاشیه بر مقاله اولی را دارا است - دیباچه محشی وحاشیه بر دیباچه شرح را فقد است - آغاز موجود « قال الشارح ای الشاملة للمجرد والمادی ومقابلاتها اقوال یحتمل » انجام موجود « فیلزم ان لا یقدر العقل علی تعقلها هف » خط نستعلیق شکسته ۱۹ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۷۱ برگ اندازه ۲۶ در ۱۴ بوسیله محمد حسنیخان در ابان ۱۳۱۰ تسلیم کتابخانه شده است « ۴۵۱ »

۵۱۸ حاشیه بر شرح عقاید عضدی

عربی - تعلیقاتی است بر شرح ملا جلال دوانی بر عقاید عضدی - این نسخه دیباچه را ندارد - نظر بانچه در پشت نسخه نوشته شده مؤلف این حاشیه خلخالی است و باید همان حسین حسینی خلخالی متوفای ۱۰۱۴ باشد که در کشف الظنون نام برده شده است - در آخر نسخه محشی نکاشته است « هذا اول ماصنفه علی آخر ماصنفه العلامة الدوانی »

آغاز - « قوله وهو انسان بشه الله الضمیر راجع النبی المطلق المذكور ضمنا » انجام - « ثم لا یحقی ان استدلال انما یصلح بدعوی ثلث کلمات کل نفس وکل معصیه وکل وقت » - کاتب حسن بن ابو بکر بن عبدالله نامراد تاریخ گنابث ذیقعد ۱۰۱۴ در مدرسه حسنیه - خط نسخ ۳۲ سطری اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۷ برگ اوراق نسخه رطوبت رسیده اندازه ۲۲ در ۱۶ و قی ثانی « ۴۷۷ »

۵۱۹ حاشیه بر شرح عقاید نسفی

عربی - مکرر شماره ۸۱ محشی احمد بن موسی ایزدقی معروف بخالی - متوفای ۸۷۵ - (۱) کتاب حاشیه بر شرح تفازانی است - محشی در آخر رمضان ۸۹۲ از این کتاب

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

است ؛ آغاز « الحمد لله الذی تخلص بهدایة حکمة حواشی قلوبنا عن غواشی الربوب والالهام) انجام (لان کرة الارض لیس لها من الجهات) کاتب عبدالله بن فقیه حسن . تاریخ کتابت ۱۰۰۷ در مدرسه اخلاصیه در شهر بدلیس . خط شکسته مختلف السطر اقوال بشجرف نوشته شده ؛ دارای ۲۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۸ وقفی فهرستی « ۴۸۱ »

۵۲۶ حاشیه بر شرح هدایة الحکمة

عربی - مکرر شماره ۱۰۶ . محشی میر فخرالدین محمد بن حسین حسینی سماکی استرآبادی شاگرد غیاث الدین منصور دشنکی . روضة الصفا ترجمه محشی و هم خواهرزاده اش را نوشته و تاریخ و فترا یاد نکرده . ناصری محشی را در شماره شاهیر و اعلام متوفای ۹۷۰ و هم ۹۸۳ ذکر کرده بی آنکه اشاره باختلاف اقوال کند ؛ کتاب افادانی است بر شرح فاضل میبدی و تا قسمت فلکیات را دارد . محشی این حاشیه را موشح بنام ابوالغازی نظام شاه هندی نموده .

آغاز « الحمد لله العظیم الحکیم و الصلوة علی نبيه المنموت بالخلق العظیم » انجام « واسطة فی صدور التحریکات الغير المتناهية عن النفس المنطبعة » کاتب عبدالحسین بن ابراهیم لیسانی - تاریخ کتابت ۲۲ رمضان ۹۸۴ - خط نسخ ۱۷ سطری دارای ۱۹۲ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۰ وقفی میرزا محمد عسکری بسال ۱۳۱۳ « ۴۸۳ »

۵۲۷ حاشیه بر شرح هدایة الحکمة

عربی مکرر پیش از اول نسخه بقدر یکصفحه اقتاده است . اول موجود (و بیان موضوعه الذی هو الموجودات) انجام « واسطة فی صدور التحریکات الغير المتناهية عن النفس المنطبعة » خط نستعلیق شکسته ۲۵ سطری . دارای ۱۰۲ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی فهرستی (۴۸۲)

۵۲۸ حاشیه بر شرح هدایة الحکمة

عربی مکرر پیش - کاتب نسخه را تمام نکرده - آغاز (الحمد لله العظیم الحکیم) آخر موجود (فاذن هو عن طبعه مستدا) خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۶۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲ وقفی ثانینی (۴۸۳)

۵۲۹ حاشیه بر شفاء

عربی - محشی استاد الكل ذوالجمالین آقا حسین بن جمال الدین محمد خوانساری - متوفای ۱۰۹۸ - ۱۰۹۹ مدفون در تخت فولاد اصفهان - نزد خلیفه سلطان تلمذ نموده

من یرید از الحکماء حاکمون بان واجب الوجود (انجام) الشرط
 ناقصه بدفع (خط نستعلیق ۲۱ سطر) دارای ۴۸ برك اندازه ۱۹ در
 ۴۸۰ « ثانی »

۵۲۳ حاشیه بر شرح مواقف

عربی - حاشیه است بر شرح مواقف شریفی : این نسخه دیباچه را ندارد و از
 آخر هم مینماید ناقص است . موجودی آن تا قدری از مقصد ششم در « ابحاث وحدت »
 است - نام مؤلف این حاشیه در پشت نسخه علی الطوسی نوشته شده شاید همان علاء الدین علی
 سابق الذکر باشد . کشف الظنون در تعریف این حاشیه گوید :

« مختصری است شامل ابحاث کثیره » آغاز موجود (و گرم بنی آدم نوع الانسان
 کتب الشارح علی الحاشیه فدره) آخر موجود (لایحقی علی احد ان يقدم عدم الحادث علی
 وجوده غیر نفس وجوده و عدمه)

خط نستعلیق ۲۱ سطر - نسخه رطوبت رسیده . دارای ۵۱ برك : اندازه ۱۸ در

۱۲ . وقفی شیخ محمد باقر سال ۱۱۷۶ « ۵۶۷ »

۵۲۴ حاشیه بر شرح هدایة الحکمة

عربی - مکرر ۱۱۹ حاشیه است (بقوله - اقول) بر شرح هدایة شمس الدین
 محمد بن مبارکشاه بخاری . کاتب دیباچه را نوشته . در پشت صفحه اول بخط
 مقایر با خط نسخه مؤلف این حاشیه ، میر سید شریف گرکانی نوشته شده :
 این نسخه تا اواخر فن اول از قسم سوم (مبحث کیف) را دارد .

آغاز موجود « قوله الحکمة صناعة نظربه الصناعة ملکه یقدر بها الانسان علی استعمال
 موضوعات ما فی تحصیل غرض من الاغراض استعماله بالاختیار من غیر روية (انجام) والمعارض
 المميز هو التمین فیلزم کون التمین عارضا (

خط نسخ مختلف السطر - اقوال بشجره نوشته شده . دارای ۱۴ برك . اندازه

۱۸ در ۱۳ . نسخه رطوبت رسیده است - وقفی ملا موسی « ۴۸۵ »

۵۲۵ حاشیه بر شرح هدایة الحکمة

عربی - محشی مصاح الدین محمد لاری انصاری - متوفای ۹۸۳ یا ۹۸۰ یا ۹۷۷ (۱)
 شاگرد غیاث الدین منصور است پس از تکمیل سفری به هند و ترکیه نموده سپس بیفداد
 آمد . افاداتیست بر شرح میبدی و توضیح متن هم برداخته و تا مبحث زمان را دارا

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

اقوال بشجرف نوشته - دارای ۱۱۷ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۶. وقفی نهرسنی (۴۸۹)

حاشیه بر فتوحات الملکیه

به یشید ردود و نقود شماره ۵۷۶

۵۳۴ حاشیه بر مبدء و معاد

عربی - محشی حاج ملا هادی سبزواری . این حاشیه با اصل کتاب بیجاپ رسید .
اول و آخر این نسخه افتاده است .

آغاز موجود « قوله فی السلسله النزولیه اولها عقل الكل » انجام موجود « کسختیه
الشیء والفیثی » خط شکسته نستعلیق ۱۵ سطری - احوال بشجرف نوشته شده . دارای
۴۳ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۷. وقفی حاج قائم مقام « ۴۹۱ »

۵۳۵ حاشیه بر محاکمات

عربی - اول نسخه افتاده . محشی باغلب احتمال پنداشته میشود که ملاجلال دوانی باشد .
حاشیه بر اوائل محاکمات است .

آغاز موجود « صحه لامد خل له فی التعریف » انجام « ونسبه الی تصریح الشارح
بناء علی ما ذکر من فایده » خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۶ برگ ؛ اوراق مجدول بلاجورد
اندازه ۲۱ در ۱۲ « ۴۹۵ »

۵۳۶ حاشیه بر محاکمات

عربی - نظر بانچه که در پشت نسخه نوشته شده محشی ملا میرزا جان باغوی
است . نسخه موجود قسمت منطق را ندارد .

آغاز موجود « قل المح بل یکفی فی اثباته اما مجرد ملاحظه تصوراته او النظر
السابق اقول لایذهب علی من یتبع فصول الکتاب ان کثیرا من الاحکام » انجام « وهو حال
موت صاحب الجهل المركب » تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۱۰۷ - خط نستعلیق ۲۳ سطری
اقوال بشجرف نوشته شده . دارای ۱۸۷ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۶. وقفی محمد شریف

« ۵۶۴۸ »

۵۳۷ حاشیه بر محاکمات

عربی - مکرر پیش . این نسخه فقط قسمت طبیعیات است و از اول و آخر نیز افتاده
دارد ؛ اول موجود « قل المحاکم قد عرفت فیما سبق ان الاشاره » آخر موجود « الفرق
بین ما نحن فیه و بین الاعتراض »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

و جامع معقول و منقول بوده و استاد جمعی از اعلام است. ریاست علمی و دنیوی را دارا گشته و مورد توجه شاه سلیمان صفوی بوده است. افاداتی است بر جلد دوم شفاء که بعضی از آن با اصل کتاب بچاپ رسیده - نسخه مصحح و مقابله شده است .

آغاز - (الحمد لله الذی نزل من القرآن ما هو شفاء ورحمة للمؤمنین) انجام -

« ان الایجاد الذی یکون بعد المدم اولی بان یکون ایجادا وهو ایضاً کما نرى »

تاریخ کتابت ۲۶ ذیحجه ۱۱۰۵ خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ۲۸۴ برگ . اندازه .

۲۳ در ۱۲ و قفی نائینی ۴۸۶ »

حاشیه بر شفاء

۵۳۰

عربی مکرر پیش . این نسخه از دیباچه و هم از آخر ناقص است و موجودی آن را

اوائل مقاله ششم « در اقسام علل » است .

آغاز « فی ابتداء طاب موضوع الفلسفة الاولى » انجام « لایست هذا المظن بدون

المسک » خط نسخ و نستعلیق مختلف السطر - دارای ۱۸۵ برگ - اندازه ۲۱ در ۹۹ .

وقفی نائینی ۳۱۵ »

حاشیه بر شواهد الربوبیه

۵۳۱

عربی - محشی حاجی ملا هادی سبزواری - این حاشیه با اصل کتاب بچاپ رسیده .

آغاز (الحمد لله الذی اعیان الممكنات مشاهد تعجیبات ذاته) انجام (وتمم الحکمة

واکمل الکلمه بحق محمد وآله العصمه سلام الله علیهم اجمعین) کاتب فتح الله خط نستعلیق

۱۵ سطری - دارای ۲۱۷ برگ اندازه ۲۳ در ۱۷ و قفی قائم مقام « ۴۸۷ »

حاشیه بر شواهد الربوبیه

۵۳۲

عربی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی اعیان عالم الامکان) انجام (وتمم

الحکمة وکل الکلیه بحق محمد وآله) خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۲۰۳ برگ -

اندازه ۲۲ در ۱۴ و قفی نائینی « ۴۸۸ »

حاشیه بر شواهد الربوبیه

۵۳۳

عربی مکرر پیش - کاتب دیباچه را توشه - آغاز (قوله لان غیره به یکون

محققا) انجام (فی آخر شرح حکمة الاشراف تمت الحاشیه) کاتب ابراهیم طهرانی .

شاگرد محشی است و از نسخه اصل نوشته است . تاریخ تحریر ۱۲۷۲ خط نسخ ۲۱ سطری .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (قوله بلسان الرمز بل بلسان عربی مبین حسم ان الجامع) انجام (و یسب علیہ الماء حتی یزول عنه اثره . مجمع) کاتب فرج الله ساوجیلاغی - تاریخ کتابت ذیحجه ۱۲۹۶ . خط شکسته نستعلیق ۱۷ سطری . دارای ۱۶۳ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۵ وقفی
تألفی « ۵۱۱ »

۵۴۲ حاشیه بر مؤلف

عربی - معشی عطاء الله بن محمود حسینی - ترجمه معشی بنظر نرسید - کشف الظنون این شرح را ضبط نکرده است . این نسخه ناقص است - موجودی از آن قسمت آلهیات است -

آغاز پس از دیباچه مختصر (قال الموقف الظ انه اسم مکان وح یحتمل) آخر موجود (و گون هذا خلاف ظاهر الایة م) خط نستعلیق مختلف الخط - دارای ۶ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ . وقفی ملا موسی « ۴۳۱ »

۵۴۳ حجة الاسلام

فارسی - مکرر شماره ۷۶ ، مؤلف حکیم نوری علی بن جمشید مازندرانی اصفهانی متوفای رجب ۱۲۴۶ مدفون در نجف . شاگرد آقا محمد بیدآبادی و میرزا ابدالقاسم مدرس اصفهانی است . این کتاب موسوم باسم مذکور و ملقب است به برهان الملة . تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۳۲ است ؛ نسخه را آخوند ملا اسماعیل اصفهانی در تاریخ ۱۲۳۵ مقابله و تصحیح نموده .

آغاز (الحمد لله الاول بلا اول کان قبله) انجام (و صلی الله علی الحضرة الختمیه والورثة الآلایة والسلام علی تابع الهدی) کاتب محمد سعید حسینی تنکابی . خط نستعلیق ۱۹ سطری - ابواب و عناوین بقرمزی نوشته ؛ دارای ۶۶ برگ - اندازه ۲۸ در ۱۹ - وقفی عضدالملک - بسال ۱۲۷۶ « ۴۹۸ »

حجة البالغه

به ینید میزان التمزیز شماره ۱۰۴۸

۵۴۴ حجة الدامغة

فارسی - مؤلف سید هاشم لاهیجانی - کتابی است در اثبات وجود ولی عصر و در شبهات بایه که پس از دیباچه در سه مقصد و خاتمه مرتب گشته : مقصد اول در ابطال امر بایه ۲ - در امر امام غایب از صفات و علامات و غیبت و ظهور و غیرها ۳ - در ولادت با سعادت حضرت ؛ خاتمه در رفع استبعاد ضملاء و بی بصیرتان در امر غیبت

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۴۸ برگ ، اندازه ۲۱ در ۱۶ وقتی فهرستی «۴۹۴»

۵۳۸ حاشیه بر محاکمات

عربی - مکرر پیش . این نسخه از قسمت آیات تا آخر کتابست -

آغاز (... المحاکم فیکون هذا النمط) انجام (و توضیح المرموزات ما فیض

فیها من التدقیق والحمد لله) خط نستعلیق و شکسته ۲۷ سطری - دارای ۱۵۱ برگ .

اندازه ۲۶ در ۱۴ بوسیله محمد حسینخان تسلیم کتابخانه شده در سال ۱۳۱۰ خورشیدی

« ۴۹۳ »

۵۳۹ حاشیه بر محاکمات

عربی - مکرر پیش - آغاز (قال المح بل یکفی فی اثباته) انجام (ما فیض

فیها من التدقیق والحمد لله)

خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۲۷۱ برگ ؛ اندازه ۱۹ در ۱۰ وقتی

فهرستی « ۴۹۲ »

۵۴۰ حاشیه بر محاکمات

عربی - محشی حاج ملا محمدباقر بن محمد مؤمن سبزواری در گذشته ۱۰۹۰ مدفون

در مشهد در مدرسه میرزا جعفر واقع در صحن عتیق . شاگرد شیخ بهائی و میرفندرسکی

و مجلسی اول است ؛ در عهد شاه عباس صفوی دوم مقام امام جمعه و جماعت و شیخ

الاسلامی اصفهان را دارا بوده - در مدارک موجوده نامی از این حاشیه برده نشده بصریح

محشی در آخر نسخه در ۱۲ ذیقعد ۱۰۷۵ از تألیف این حاشیه فراغت یافته حاشیه تنها

بر قسمت طبیعیات است و ظاهراً پیش از این از خامه محشی تراوش نکرده -

آغاز پس از تسبیح و تحمید (اما بعد قوله لکنه قابل لانقسامات غیر متاهیه قال المح

اعلم ان معنى قول الجمهور الحكماء الجسم محتمل لانقسامات غیر متاهیه لیس انه) انجام

(اذلابد من استناد الارادة المستمرة المتصلة بالآخرة الى امر قارالذات لاستحالة التسلسل)

کاتب علی اصغر بن حاج محمد حسین سبزواری - تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۱۳۷ . خط

نسخ ۱۷ سطری ؛ دارای ۲۸۴ برگ - اندازه ۱۹ در ۲ وقتی فهرستی «۴۹۶»

۵۴۱ حاشیه بر مفاتیح الغیب

عربی - تعلیقاتی است بر کتاب مذکور که برخی از آن تعلیقات بامضاء (نوری)

و بعضی دیگر بامضاء (حی) است . گمان میرود که صاحبان امضاء آخوند ملاعلی نوری

و حاجی سبزواری باشند . جامع این تعلیقات شناخته نشد -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - دارای ۱۳۱ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ - وقفی خود مؤلف (۵۰۱)

حديقة الجعفرية

۵۴۷

عربی - مؤلف عبد العلی مرجانی طاقانی از شاگردان صاحب قصص العلماء مختصری است در ابطال جبر و تفویض که ضمن ۱۰ حدیقه و خانمه صورت گرفته و در رجب ۱۲۹۴ از آن فراغت یافته است .

آغاز الحمد لله ونشهد ان لا اله الا الله وانه مالك الملك « انجام » فارغم اباحیقه و مضی البهلول و ترکه « - خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۳۰ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ - وقفی فرسنی (۵۰۲)

حديقة الشیعه

به ینید شماره ۱۰۳ عمومی اخبار خطی

حسینیه

۵۴۸

فارسی - مناظره ایست مذهبی که بصورت داستان و مقاوله گیزی موسوم بحسینیه و ابراهیم بن سيار معروف بنظام تألیف و تحریر شده - این نسخه افتاده دارد . در روایات الجنات نسبت رساله فارسی بدین نام و درین موضوع بشیخ ابوالفتح رازی نقل شده است لیک علاوه برتخلف سبک عبارت این رساله با سبک عبارت شیخ ابوالفتح از نسخه که شماره ۵۴۹ است معلوم میگردد که این رساله بزبان عربی تألیف شده . این رساله ذیل کتاب حلیه المتقین هجاسی چاپ شده . در دیباچه چاپی نام مترجم ابراهیم استرآبادی ذکر شده و مترجم آورده است که در تاریخ ۹۵۸ که از زیارت مکه و مدینه مراجعت میکرده دردهشق این رساله حسنیه را نزد سیدی که بتشیع و تورع مشهور بوده یافته و نسخه برداشته و بخواش عزیز آثرا بفارسی ترجمه نموده . آغاز موجود (ای ابراهیم مناظره دراز کشید می ترسم که موجب ملال خلیفه شود) انجام موجود . « اول درین آیه که گذشته در غار » تاریخ کتابت ۱۰۸۱ خط نسخ ۱۲ سطری - دارای ۲۸ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۲ - واقف شناخته نشد (۵۶۵۰)

حسینیه

۵۴۹

فارسی - مکرر شماره پیش - اول این نسخه افتاده است . آغاز موجود « امام جمع خلائق لاجن و انس بحکم الهی » - انجام (و باقی سادات اهل بیت و باقی ائمه ۴ رسانیدند » - تاریخ کتابت صفر ۱۱۴۳ - صدر نسخه ضمن ۲۳

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تاریخ فراغت از تألیف نیمه شعبان ۱۳۱۰ است .
آغاز پس از خطبه (و بعد چنین گوید یکی از خدام آستان عالم ربانی و حکیم
صمدانی) انجام (والحمد لله اولوا آخره و ظاهرا و باطنا) کاتب محمد بن محمد باقر
چندقی - رمضان ۱۳۱۰ . خط نسخ مختلف السطر - دارای ۱۴۹ برگ . اندازه ۱۸ در
۱۱ وقفی ثانینی « ۴۹۹ »

حجة الکلام

۵۴۵

عربی - مؤلف غیاث الدین منصور دشتکی ؛ انتصاب رساله بمؤلف بدون تردید
است لیکن نام رساله واضح نیست صدر نسخه « رساله معاده » نوشته شده است . مؤلف در دیباچه رساله را
چنین توصیف میکند : « هذا هو الحجة التاسعة من حجة الاسلام لايضاح مع حجة الاسلام الزام الخصام
وافحام معانده عقاید الاسلام مما لفته » تا آنجا که گفته « و ترتب مقالاتها هذه على مقالات » مجالس المؤمنین
کتابی بنام حجة الکلام از تألیفات مؤلف شمرده و گوید : « قسم بیعت معاد آن بنظر فقیر رسیده
و در آنجا متصدی رد اقوال حجة الاسلام غزالی شده و تشنیع بسیار بر او کرده
و آن بحث قریب به هزار بیت است » این تألیف چه بنام حجة الکلام یا حجة الاسلام
باشد بنظر میرسد که این نسخه قطعه مربوطه بیعت معاد جسمانی از همان کتاب است .
رساله پس از دیباچه ضمن سه مقله صورت گرفته : ۱ اعلم ان الايمان والاعتقاد بحشر -
الاجساد من ضروریات الدین الخ ۲ فی رد انکار المنکرین فی الجاهلیة الاولى ۳ فی
رد شبهه المنکرین فی الجاهلیة الثانية .

آغاز (اعود اليك و اعود منك بعد حمد الله الاته والصلوة على انبيائه سيما سيدنا
محمد و آله و اوليائه) انجام موجود (ولم لا يكون الام حاصل ما كسبه و اكتسبه عادة
و طبعا والحمد لله اولوا و آخره) خط نستعلیق ۱۹ سطری - عناوین بشنجراف نوشته شده ؛
دارای ۱۰ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۱ وقفی ثانینی « ۵۰۰ »

حجج الرضویه

۵۴۶

فارسی مؤلف سید محمد عصار - تعلیق و مستدرک و تسمی است بر کتاب هدیه المهدویه (۱)
تاریخ فراغت از تألیف ۲۱ محرم ۱۳۴۱ است . نسخه بخط دستی مؤلف است .
آغاز پس از دیباچه « فاضل بهائی یعنی مفضل بهائی در صفحه ششم در سطر ۲۷ میگوید »
انجام - (و باین سبب شربت ریخت نوشیده ام و بعیش رغید و مال تلید رسیده ام » -

(۱) کتاب هدیه المهدویه را بشماره ۶۶۵ حکمت جای ببینید .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

در مبحث نفس است که شاگردش ملا حمزة گیلانی (۱) - برشته تحریر آورده و محمد علی بن محمد رضا نامی از مردمان همان دوره دیاجه و فهرست برای آن نگاشته و هم بدین نام موسومش نموده - این همان رساله ایست که بشماره مذکور بنام معروف (قوی النفس) ضبط شده و بجهة نداشتن آن نسخه دیاجه الحاقی مذکور را بهمان عنوان و اسم معروف (قوی النفس) ضبط گشت . کتاب ضمن ۲۸ فصل صورت گرفته . « حاشیه بر این کتاب را به بشماره ۴۸۰ ببینید » . آغاز نسخه - (یامن خصت ألوحدانية بذاته)
آغاز کتاب - (فصل فی تحقیق القوی المنسوبة الى النفس النباتية فتقول اولاً ان القوة من حيث هي قوة بالذات ليست إلا على امرها) - انجام « و هذا الدلیل مبنی علی اصولنا لایفهمه الا العاقلون » کتاب محمد هادی بن احمد طالقانی - تاریخ کتابت ۱۱۷۵
خط نسخ ۲۲ سطری - ابواب و فصول بشنجرف نوشته شده - دارای ۷۹ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲ و قی فهرستی « ۵۰۵ »

حکمة العارفين

۵۵۳

عربی مؤلف محمد ظاهر بن محمد حسین شیرازی نجفی قمی - کتب در رد آراء فلاسفه و عقاید عرفا است که ضمن مقدمه در ۱۹ فصل و خانمه صورت گرفته .
آغاز « الحمد لله الذی جعلنا بمعرفته و معرفة دينه علماء فقهاً و معرفة نبيه و آل نبيه حکماء و عرفاء »
انجام « و نبذة من فضائل خاتم الاولياء و قطب الاقطاب و غوث الاعظم اشكر والله على ما هدیکم اليه من محبة الاولياء الصادقين المطهرين المعصومين صاواة الله عليهم اجمعين و متابعتهم و اقتفاء آثارهم » - کتاب محمد علی - تاریخ کتابت شوال ۱۲۰۱ - خط نسخ ۱۷ سطری . ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۴۹ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۵ و قی قائم مقام « ۵۰۷ »

حکمة العارفين

۵۵۴

عربی مکرر پیش از اول نسخه يك صفحه اقتاده است .
اول موجود « الكتاب فی بیان ثمراتهم و زلاتهم فی المسائل المتعلقة بالدين »
کتاب آخر نسخه را نیز بقدر چند صفحه توشه و سفید گذارده است - آخر موجود « والی عقولهم و عقول مریدهم و صدقهم » خط نسخ ۲۲ سطری - دارای ۱۱۹ برگ اندازه ۲۲ در ۱۷ - و قی ثانی « ۵۰۶ »

حکمت عرشيہ

۵۵۵

عربی - مؤلف ملا صدرا . مختصری است در مبدء و معاد که پس از دیاجه ضمن دو

(۱) متوفای در اواخر ایام محاصره اصفهان (سال ۱۱۳۴) در غائله اصفه (تذکرة حربین)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

صفحه قطعه از ترجمه رساله بوخناست . خط نستعلیق ۱۵ سطری - دارای ۵۶ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۲ وقتی فهرستی « ۶۵۲ »

۵۵۰ حق الیقین فی اصول الدین

عربی - مؤلف محمد ظاهر بن محمد حسین شیرازی نجفی قمی متوفای ۱۰۹۸ مدفون در قم در بقعه شیخان - قبیله اخباری مشرب و متعصب بر صوفیه و فلاسفه است و از مشایخ مجلسی دوم بشمار است - رساله مختصری است در عقاید نسخه ناقص است موجودی از آن تا قدری از فصل سیم از باب اول است -

آغاز - پس از دیباچه (اما المقدمة نفی یل طریق تنقیة القلوب و معالجتها بذکر الموت لیزول عنها الصمم) - انجام موجود (منهم خلفاء بنی العباس و اشهر انهم) - خط نستعلیق ۱۶ سطری - ابواب و فصول بشنجراف نوشته شده دارای ۱۰ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ وقتی فهرستی (۵۰۴)

۵۵۱ حق الیقین فی معرفة رب العالمین

فارسی - مؤلف سعد الدین شیخ محمود بن عبد الکریم بن یحیی شبستری متوفای ۷۱۸ یا ۷۱۹ یا ۷۲۰ یا ۷۴۵ در سن ۳۳ سالگی مدفون در شبستر (۱) - رساله ایست در مبدء و معاد که ضمن ۸ باب صورت گرفته و در ایران بچاپ رسیده (شرح این کتاب را بشماره ۸۳۰) به بینید .

آغاز « ای پیدائز از هر پیدا » انجام « و نقطه عین وحدت منه بدا و الیه يعود » سپس مقاله ایست فارسی در مقولات عشر که در ۹ فصل انجامیده و در صدر نسخه چنین مسطور است « من تصانیف محقق طوسی » - و مینماید که قطعه از کتابی است در منطق که کاتب آخر افراد در کتابت نموده . خط نستعلیق که در متن و حاشیه بطور جلیبا نوشته و مجدول بطلا و تحریر - ابواب و عناوین بشنجراف نوشته شده - دارای ۷ برگ اندازه - ۴۳ در ۲۶ وقتی ثانی « به بینید شماره ۵۸۵ حکمت ص ۱۴ » - (۶۳۸۹)

۵۵۲ حکمت صادقیه

عربی . مکرر شماره ۲۱۸ - تقریر درس و افادات ملا محمد صادق اردستانی (۲)

(۱) - دانشمندان آذربایجان . ریاض العارفین

(۱) - متوفای ۱۱۳۴ - مدفون در تخت نولاد اصفهان - نجوم السماء

حل مشکلات الاشارات

شرح اشارات شماره ۷۹۵ را به بیند

۵۵۹ حیوة النفس فی حظيرة القدس

عربی - مؤلف شیخ احمد بن زین الدین ابراهیم بن صقر مطیرفی احسانی در گذشته ۱۲۴۳ مدفون در بقیع مدینه - از سید بحر العلوم و صاحب ریاض و اعلام آندوره اجازه یافته است . کتاب مختصریست در اصول پنجگانه مذهبی و مطالب مربوط ببقایید که ضمن مقدمه و پنج باب و خاتمه صورت گرفته . اصل و هم ترجمه فارسی آن بپجای رسیده .

آغاز پس از دیباچه (اما المقدمة اعلم ان الله سبحانه لم يخلق العباد عبداً لانه حكيم) انجام (والواجب على العباد شكر نعمائه و حمده على كرم عدله و آلائه والرضاء في كل حال بقضائه وقدره) تاریخ گنابت ۱۲۸۱ . خط نسخ ۱۲ سطری کاغذ الوان ؛ ابواب و فصول بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۷ برك . اندازه ۱۳ در ۸ . وفقی آقای شعبی بسال ۱۳۱۵ خورشیدی « ۵۶۵۱ »

۵۶۰ حیوة النفس فی حظيرة القدس

عربی مکرر پیش - آغاز پس از دیباچه (اما المقدمة اعلم ان الله سبحانه) انجام (والواجب على العباد شكر نعمائه) - خط نسخ ۲۰ سطری - ابواب و فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۴ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ وفقی نائینی (۵۱۲)

۵۶۱ حیوة النفس فی حظيرة القدس

عربی مکرر پیش - این نسخه با دو نسخه پیش تخالف دارد - آغاز پس از دیباچه (المقدمة اعلم ان الله سبحانه) - انجام (فاجتنبوه لعلكم تهتدون) پس از این رساله در حقیقت عقل و نفس و روح و هشت رساله و مقاله در پاسخ پرسش ها و توضیح مسائل مختلفه از مؤلف ضمیمه است - خط نسخ و نستعلیق مختلف السطر - دارای ۴۳ برك - اندازه ۲۶ در ۱۸ وفقی نائینی (۳۲۸)

(حرف - خ)

خلاصه

۵۶۲

عربی - رساله از متون کلامیه وبمسلك امامیه است . مؤلف آن شناخته نشد -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اشراق و خانه صورت گرفته و کتاب دارای شرح و بجاپ هم رسیده است.

آغاز - « الحمد لله الذی جعلنا ممن شرح صدره للإسلام » انجام « و نور قلوبنا بانوار الحکمة والیقین » - تاریخ تحریر ۱۲۴۱ پس از آن ضمن ۷ صفحه رساله ایست در سلوک و مواعظ - خط نستعلیق و شکسته - مختلف السطر - دارای ۳۹ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵
وقفی نائینی ۵۰۹

حکمت عرشیه

۵۵۶

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی جعلنا ممن شرح صدره للإسلام) انجام (و نور قلوبنا بانوار الحکمة والیقین » کاتب علی اکبر بن محمد کریم طیب سالیانی - تاریخ کتابت ذیحجه ۱۲۶۳ در اصفهان در مدرسه میرزا حسین - خط نستعلیق و شکسته - ۱۶ سطری ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۵ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی فهرستی « ۵۰۸ »

حکمت علائی

۵۵۷

فارسی - مکرر شماره ۹۸ مصنف شیخ الرئیس بوعلی سینا - مختصری است حاوی علوم عقلی و ریاضی و بدانش نامه نیز موسوم است - کتاب از تصنیفات شیخ است در اصفهان که بنام علاء الدوله کاکویه نگاشته و دارای لغات و مصطلحات علمی فارسی است کتاب بجاپ رسیده نسخه موجود تنها حاوی منطق و حکمت آلهی و طبیعی است - آغاز (سپاس مر خداوند افرید کار بخشاینده خرد را) انجام (تا اینجا بس بود سخن گفتن اندر علم طبیعی) خط نستعلیق و شکسته ۱۵ سطری - دارای ۱۰۵ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی فهرستی « ۵۱۰ »

حل جام جهان نما

۵۵۸

فارسی - محشی شناخته نشد - حاشیه ایست برجام جهان نما که در محرم ۸۵۰ شروع در آن نموده و اهداء به بایر خان کرده است - آغاز (بسم النقطه الکامله بها دایرة الوجود فمنه بداوالبه يعود امواج بحار سپاس) انجام (ولیکن سبب تاخیر کایت این دائره جامعه و جزئیات دایر تین مذکور تین است) خط نستعلیق ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۹ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ - خریداری آتانه قدس در اسفند ۱۳۱۸ « به یزید کتاب دقایق شماره ۹۳۰ حکمت ص ۹۸ » « ۶۴۱۵ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

وسپاس مبدعی است « آخر موجود - « او از باد پر میشود و شراین او از روح »
خط نستعلیق ۱۵ سطری دارای ۱۱۶ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۵ - نسخه رطوبت رسیده
و بعضی از برگها سیاه شده است وقفی نائینی « ۵۱۶ »

۵۶۵ دانش نامه شاهى

فارسی - مؤلف محمد امین بن محمد شریف استرآبادی متوفای ۱۰۳۶ علی الاصح
(یا ۱۰۲۶) درمکه نزد میرزا محمد صاحب رجال و شاه تقی الدین محمد نسابه تلمذ
کرده و از صاحب مدارک و صاحب معالم اجازت در روایت داشته . با اجتهاد در احکام
مخالف و اخباری متصبی بوده . آورده اند که مؤلف اول کسی است که مجتهدین را
نکوهش نموده و در ناسزاگوئی را بر روی آنان بگشود - مؤلف مقیم در حجاز و مجاور
حرمین بوده - و این کتاب را بنام قطب شاه هندی تألیف کرده و آنرا چنین توصیف و تحدید
نموده : « خاطر فاتر گذشت که آموذجی از غوامض مسائل حکمیه و کلامیه و
منطقیه و اصولیه و عرییه جمع کند » تا آنجا که گوید « چون این رساله در طریقه خاصه
بمترله کتاب اربعین فخر رازیست در طریقه عامه مرتب برچهل فایده شد » - آغاز -
(الحمد لله الذی عرفنا لنفسه بعنوان انه خالق السموات والارضین و ما فیهن) - انجام
(بتوفیق طاعت داشت زنده دار - اللهم خلد ملکه و سلطانه و ادم علی العالمین بره و احسانه
واجعله من انصار امام الزمان ناموس العصر والامان علیه و علی آبائه الطاهرين افضل الصلوة و
السلام من الملك العالم) - کاتب محمد صالح بن علی بن محمد تقی بن محمد نائی -
تاریخ کتابت ۱۰۹۱ - خط نستعلیق ۲۱ سطری عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۲۹
برگ - اندازه ۲۶ در ۱۹ وقفی ناج ماه یکم ۱۲۶۲ (۵۱۷)

۵۶۶ درة الفاخر

عربی - مکرر شماره ۱۷ - مؤلف نور الدین عبد الرحمن بن نظام الدین احمد
بن شمس الدین محمد دشتی اصفهانی معروف و متخاص بجامی - متولد ۲۳ شعبان ۸۱۷
در قبه خرجرد جام متوفای « ۱۸۱۳ » محرم ۸۹۸ مدفون در عبدکاه هرات - علوم
ادب را در مدرسه نظامیه هرات و ریاضی را در سمرقند آموخته - در قون مختلفه مکمل و
در اندک زمانی بی نیاز از تلم شد و نزد سلطان حسین میرزای بایقرا و وزیر فاضلش نوائی
مقامی ارجمندی داشت و مفتی و متصدی قضاء جام گشت در پایان - طالب مقامات عرفانی شد
و در سلسله تشبندیه وارد گشت و مرید خواجه عید الله احرار بوده - مؤلف لقب اصلیش

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

در آخر نسخه مسطور است: « تمت هذه الاجزاء الموسومة بالخلاصة في مرفقة الله وصفاته الثبوتية والسلبية » - رساله ضمن ۸ باب صورت گرفته: ۱ - فی التوحید در ۴ فصل ۲ - فی العدل در ۶ فصل ۳ - فی النبوة در ۵ فصل ۴ - فی الامامة در ۴ فصل ۵ - فی الوعد و الوعيد ۶ - فی الآلام والاعراض ۷ - فی الاجال والارزاق والاسعار در ۳ فصل ۸ - فی احوال المكلفين بعد الموت در ۴ فصل .

آغاز - پس از تسمیه و تحمید (اعلم ان هذا الكتاب يشتمل على مسائل يتعلق بعلم الاصول) انجام (فلو كانوا مكلفين لم يكن خالصا من المشقة و ذلك محالاً ثبت انهم غير المكلفين بل منعمين مكرمين) - كآب حسين بن عز الدين سهام (حاشیه بر این را بشماره ۴۸۱ به پینید) خط نسخ ۱۵ و ۱۳ سطری - ابواب و فصول بشجرف نوشته شده . دارای ۱۷ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ و اقب شناخته نشد « ۵۱۳ »

(حرف - د)

دانش نامه

به پینید حکمت علانی شماره - ۵۵۷

دانشنامه جهان

۵۶۳

فارسی - مؤلف غیاث الدین علی بن علی امیران حسینی « یاحسنى » اصفهانی - دوره مختصر است در حکمت طبیعی از بیان بدید آمدن عقل و نفس و افلاک و عناصر بسیطه و مرکبه - کتاب مرتب برده فصل و مزیل است بخاتمه در تشریح این کتاب در هند چاپ شده - مؤلف در سال ۸۷۹ در بدخشان از تألیف این کتاب فراغت یافته - بنا بر آنچه در دیباچه این نسخه مذکور است مؤلف این کتاب را سلطان محمود بهادر خان اهدا نموده در نسخه چاپی بجای نام مذکور ابوالفتح سلطان محمد ذکر شده و در نسخه خطی که بشماره ۵۶۴ است نامی از کسی برده نشده است .

آغاز - (سزاوار ستایش و سپاس مبدعی است که باقتضای ذاتی که در لسان صاحب نوامیس الهی بامر کن مبرگشته) - انجام (از عروق صفاری که ثابتند از غصون رحم) خط نستعلیق ۱۵ سطری - فصول و ابواب و دوائر بشجرف نوشته شده . نصف برگ اول نسخه افتاده و صحافی شده است . دارای ۱۳۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲ - وقتی تائینی « ۵۱۵ »

دانش نامه جهان

۵۶۴

فارسی مکرر پیش - چند صفحه از آخر کتاب افتاده است . آغاز « سزاوار ستایش

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۷ برك « به بینید رساله وجودیه ۷۱۸ حکمت

ص ۴ « ۵۹۵۷ »

در تئیم

۵۷۱

فارسی - مؤلف محمد دهمدار ، رساله ایست در بیان نسبت انسان بعالم و خویش
شناسی آغاز « حمد و سپاس از ایالات س « کذا » مرافید گاریرا که که شان الوهیتش
مقوم وجود موجودات « انجام » و بنوفیق خدای تعالی از نم الهی محفوظ باشد و از
شر نفس و شیاطین الانس والجن محفوظ والاء يقول الحق و هو یدی السبیل «

خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۱۶ برك . اندازه ۲۱ در ۱۶ وقفی فهرستی

(به بینید رساله در توحید ۶۲۰ حکمت ص ۱۶۳ « ۶۳۹۷ »

دوازده مقاله

۵۷۲

عربی - مؤلف محمود بن نعمت الله بخاری - ترجمه اش دیده نشد . از کتاب
استفاده میشود که از مردمان نیمه اول سده ۹ بعد است رساله در نقص و ابرام و شرح
و توضیح دوازده قاعده عقای از قواعد منطقی و فلسفی است -

آغاز (الحمد لله الم محمود علی کل نعمائه والصلوة والسلام علی سیدنا محمد و آله
فهذه انبی عشر مقالة ذکر فيها ما يتعلق علی الفوائد المشهورة فیما بین الطلاب المستعملة فیما
لا یدعی الا الصدق والصواب) انجام (یقبله الطبع السليم حتی یدانعمیم) کاتب محمود بن
محمد بن زین العابدین . تاریخ کتبات ۱۳ ذیحجه ۹۷۵ ، خط نستعلیق ۲۵ سطری - دارای
۹ برك و موربانه خورده ؛ اندازه ۲۰ در ۱۲ - وقفی فاضلخان « ۵۶۵۲ »

دو فائده

۵۷۳

عربی - فائده ۱ در سبب تعلق نفس یدن است و از عبارت کاتب در صدر نسخه
بر میاید که از آثار خامه بابا افضل الدین کاشی است .

آغاز (اتفقوا علی ان سبب تعلق النفس بالبدن هو اعتدال المزاج) انجام (لم یکن
محل تعلق النفس کائنه هذا ما حضرنا فی الحال والله اعلم بالصواب و الیه المرجع
والعاب و السلام علی اهل السلام) فائده ۲ - فی سبب الخوف من الموت منسوب
بابا افضل است ، آغاز (لما کن اعظم ما یحق الانسان من المخاوف هو الخوف
من الموت) انجام (الا بمشاکاته لتلك النفس و علی هذا ایضا تم الکلام) خط این نسخه

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

عماد الدین و تخلصش در آغاز دشتی بوده است . رساله در تحقیق و بیان اراء و عقاید صوفیه و حکماء و کلامیون است در اثبات وجود و اسماء و صفات واجب و کیفیت صدور کثرت از مبداء عزوجل - (تعلیقه بر این رساله را بشماره ۴۲۱ به بینید)

آغاز - « الحمد لله الذی تجلی بذاته تعین فی باطن علمه مجالی ذاته و صفاته »
انجام - « فیمکن ان یکون الصادر اولاً بالوجود العینی اکثر من واحد کما ذهب الیه الصوفیه الموحده » - کتب عرب بخاری . تاریخ کتابت ذیحجه ۹۹۱ . رساله دارای حاشیه ایست از عبدالغفور لاری که ۵ صفحه اول آن در آخر نسخه ضمیمه است -
خط نستعلیق ۲۱ سطری - ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۶ برگ و موریانه خورده - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی نائینی « ۵۶۵ »

دره الفاخر

۵۶۷

عربی - مکرر پیش ؛ آغاز (الحمد لله الذی تجلی بذاته) انجام (حصول الشرایط و ارتفاع الموانع)
خط نستعلیق ۱۷ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۹ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰ واقف شناخته نشد . « ۵۱۸ »

دره الفاخر

۵۶۸

عربی - مکرر پیش ؛ آغاز « الحمد لله الذی تجلی بذاته » انجام « فلا بدان یکون علی تلك النسبة فیمکن ان یکون الصادر »
خط نستعلیق ۱۱ سطری - دارای ۴۲ برگ ، اندازه ۱۸ در ۱۳ واقف شناخته نشد ؛ « ۵۱۹ »

دره الفاخر

۵۶۹

عربی - مکرر پیش . آغاز « الحمد لله الذی تجلی بذاته » انجام « لا غیر فصل المراد و ذلك ما اوردها بیان »
خط نستعلیق ۲۰ سطری - کاغذ نسخه آبی رنگ ؛ دارای ۱۴ برگ اندازه ۱۶ در ۱۰ « به بینید رساله در حدوث عالم ۶۳۰ حکمت ص ۱۰ » « ۵۹۳۹ »

دره الفاخر

۵۷۰

عربی - مکرر پیش . آغاز « الحمد لله الذی تجلی بذاته » انجام « المؤمن بالمیمن العزیز الجبار المتکبر »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز پس از تسمیه و تحمید و نام مؤلف (ان هذه رسالة كريمة وکلمات عظیمه)
انجام (و فی ذلك فلیتنافس المتنافسون) کاتب محمد رضا طباطبائی - تاریخ کتابت
۱۳۰۵ . خط نستعلیق ۱۴ سطری - دارای ۸۶ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ . وقعی
ثانی . « ۵۲۳ »

۵۷۶ ردود و نقود

(ج - ۱)

عربی - محشی ابراهیم بن عرب آل عرفات قدیجی قطیفی خطی - ترجمه محشی
در جانی دیده نشد و از کتاب شرح کفایة الفقه که بشماره ۶۲۰۲ خطی این کتابخانه و بخط محشی
است دانسته میشود که محشی از مردمان نیمه اول سده ۱۳ بوده و در صفر ۱۲۳۷
میزبسته و شاگرد میرزا محمد مهدی حسینی شارح کفایة الفقه سبزواری است . کتاب
حاشیه بر فتوحات المکیه است نسخه بخط محشی است و در پشت نسخه نوشته این حاشیه
مختصر است از حاشیه مطولی که بر فتوحات تألیف نموده .

آغاز « قوله عن عدم وعده كانه اراد بالعدم الاول المذموم المخلوق الامكانى الذى
لم يخرج بعد من الامكان الى الاكوان » انجام « و اینا از مذکر المذاهب الستة ابتداء المجلده
الثانیه » خط نسخ ۲۱ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده - کاغذ نسخه آبی رنگ
دارای ۱۱۳ برگ : اندازه ۲۲ در ۱۶ . وقعی عضدالملک سال ۱۲۷۶ « ۵۲۵ »

۵۷۷ رسائل

پارسی و عربی - نگارش سید نورالدین شاه نعمت الله ولی بن عبدالله متولد پنجشنبه
۲۴ رجب ۳۱ - ۷۳۰ در کوهستان کرمان در گذشته پنجشنبه ۲۲ رجب ۸۲۷ یا ۸۳۴
سدفون در قصه ماهان کرمان - از طرف پدر سلالة سادات حسینی است که در حلب
جیزبسته انده پدرش از آتشهر بکیج و مکران مهاجرت نموده و از طرف مادر بخوانین
شبانکاره فارس می پیوندد (۱) علوم رسمی را از رکن الدین شیرازی و شمس الدین
محمد بن بهاء الدین مکی و سید جلال الدین خوارزمی و عضد الدین ابیجی فرا گرفت
سپس رشته ترك و تجرید پیش گرفت و در انجام در سایه تربیت شیخ عبدالله یاقی بمقام
معنوی نائل گشت و پس از مسافرت چندین ساله در گروه بنان کرمان رخت انداخت
و بارشاد و افادات پرداخت و بزرگان از هر طبقه حضرتش را مکرم میداشتند و فرقه

« ۱ » و یاض العارفين نسبت مادریش را توفیقه و او را متولد در کسان از محل

هرات دانسته .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

با نسخه که بشماره ۸۰۷ است یکی است و باید در ۱۲۷۳ نوشته شده باشد. خط شکسته نستعلیق ۱۴ سطری . دارای ۸ برگ . اندازه ۱۷ در ۱۱ وقتی فهرستی (به پند شرح رساله الطیر شماره ۸۰۷ حکمت ص ۱۶۳ « » ۶۴۲۱ «

(حرف - ذ)

ذخر

به پند تهافت الفلاسفه شماره ۴۳۲

ذوقیه

۵۷۴

فارسی - مؤلف محمد دهمدار . مختصریست که در دیباچه چنین توصیف شده : « این چندکلمه ایست برسم انموذج از ذوقیات عقلی و مقولات ذوقی بطریقیکه مطابق مشرب صافی صوفیه و متکلمین نیز باشد و مبین قصد ایشان از آن مطالب تاممعرض بر جهل خود اعتراف نماید »

رساله در عناوین بنیان و چهار رکن و پایان انجامیده:

بنیان در ذوقیات عقلی در ۱۰ ذوق . رکن ۱ در بیان مراد از رویه مشهود و مشاهده : ۲ در بیان شخص انسانی . ۳ در اشعار بمعنی وحدت وجود . ۴ - در بیان مقصود و شرح بودن وجود بماتد کلی طبیعی . پایان در مجمعی از قول اهل دانش آغاز (لك الحمد و انت اهل له حمدا يملو حمد الحامدين من الازل الى الابد) انجام (و مهرگسترش منور و محفوظ بحق التبی و اله) خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۹ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۶ ؛ وقتی فهرستی (به پند رساله در توحید ۶۲۰ حکمت ص ۵۶ « » ۶۳۹۲ «

[حرف - ر]

رجوم الشیاطین

۵۷۵

عربی - مؤلف حاج محمد کریمخان . رساله در اصول دین و اخلاق و مطالب مربوط بقایید است که ضمن دو اشراق صورت گرفته : اشراق اول در عنوان آسمان و اشراق دوم در ۷ زمین انجامیده و در جمادی الثانی ۱۲۶۸ از آن فراغت یافته - نسخه در تبریز بجای رسیده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

اندازه ۲۱ در ۱۳ خریداری آستان قدس در - قند ۱۳۱۸ « ۵۴۳ »

۵۸. رسائل اخوان الصفاء و خلان الوفاء

عربی - مجموعه ایست حاوی ۱۰ رساله در علوم آلهی و طبیعی و ریاضی و آداب و مانند دایرة المعارفی است فلسفی که به خامه ساده تألیف و بچهار بخش تقسیم شده :

بخش ۱ - ریاضة تطیمی شامل ۱۳ رساله ۲ - جسطانیه طبیعی شامل ۱۷ رساله ۳ - نفسانیه عقلیه شامل ۱۰ رساله ۴ - ناموسیه آلهیه شامل ۱۱ رساله - برغم کاوش و تتبعات افاضل از خاوریان و باختریان شخصیت و اغراض نکارندگان رسائل میرهن و آشکار نگشته و نام یش از پنجفر از آنها دانسته نشده (۱) و از آنها هم ترجمه در دست نیست و همین ابهام مورد اختلاف حدس و نظر شده . شاید برخی گمان کنند که پنهان بودن این انجمن فلسفی از یم تکفیر بوده و دیگر را اندیشه بر این باشد که این کانون در پشت پرده تعلیمات فلسفی داعیه انقلاب سیاسی در نظر داشته اند و به همین جهت بعضی مؤلفین رسائل را از فرق اسماعلیه دانسته اند - اینقدر مسلم است که جمعیتی در بصره از نیمه اول سده ۴ تألیف این مجموعه پرداخته اند و از فرق شیعه بوده اند و يك شبه شان هم در بغداد بوده است . کتاب بلفت اردو و فارسی ترجمه شده - اصل و هم خلاصه آن در اروپا و هند و مصر بچاپ رسیده .

آغاز - (الحمد لله الذی لا یحسن الاشیاء الا ان یکون بداهها احمده) - انجام (و بلغنا الی غایة مشیته فینا من الکمال الذی قصدنا فله الحمد منا ومن جمیع اخواتنا الکرام دائماً ابدأ بلا زوال ولا انقطاع کما هو اهل و مستحقه) نسخه در ۱۲۴۱ مقابله شده است . کتاب از حیث خط و تذهیب نفیس است . خط این کتاب و رساله که بشماره ۶۰۵ است (رساله در بیان اسباب رعد) یکی است - نام کاتب و تاریخ نوشتن در آن رساله چنین مسطور است : احمد بن محمد علی اصفهانی - تاریخ کتابت ۱۲۳۸ - خط نسخ ۲۷ سطری - و مجدول بتحریر و لاجورد و طلا و شنجرف بدو جدول برك اول و دوم که فهرست نسخه است با مرکب و شنجرف نوشته شده - حاشیه آن کل بوته و طلا اندازی گردیده - برك چهارم که اول نسخه است دارای يك سراوح مذهب و مرصع نفیس و زیبا میباشد - ین مسطور این برك و برك مقابل آن طلا اندازی شده و حاشیه این دو صفحه نیز تذهیب و ترصیع گردیده - مجموعه این نسخه دارای ۵۵ سرلوح مذهب میباشد که نام و رساله در زمینه طلا با شنجرف نوشته شده . ابواب و عناوین و فصول در متن و حاشیه با لاجورد و شنجرف نوشته شده - دارای ۴۷ برك

(۵) ابو طلیحان محمد بن محمد بن علی معروف به قاسمی و ابو الحسن علی بن عازون زنجانی و ابو احمد

مهرجانی و معروف به زید بن رفاعه .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

عرفاء نعمت‌اللهی بایشان منسوبند - شماره رسائل و منشأش اختلافی است -
ریاض العارفین شماره آنرا به ۳۰۰ نقل کرده تذکره که در صدر این نسخه
است ۳۴۰ نقل نموده و گویند که مختار مولانا ۱۱۴ بوده - نسخه موجود حاوی ۹۱
رساله است - ۹۴ رساله از رسائل مولانا در ۱۳۱۱ خورشیدی در تهران بچاپ رسیده -
نسخه مصدر است بتذکره ضمن ۳۳ صفحه در احوال مولانا که بفرموده امیر نظام‌الدین
عبدالباقی «۱۵» عبدالرزاق بن عبدالکریم بن عبدالرزاق کرمانی در شوال ۹۱۱ سیره مولانا
را که سیدالدین نصرالله در شیراز در تاریخ ۹۰۶ جمع آوری کرده بود محرر و
مکمل نموده است .

آغاز نسخه « تحمید بیحد و عدو تمجید بیحد و عدد » آغاز رسائل (رساله تفسیر
آیات القرآن « پس از تسمیه و تحمید » سورة البقره قوله تبارک و تعالی ان الله اصطفی ادم
و نوحا ان الله اصطفی ادم ۴ بعلم الصفات و کشف جمال الذات) انجام « در حقیقت شاهد
وصلش هموست » کاتب عباس بن محمد شیرازی همدانی - تاریخ کتابت سلخ رمضان
۱۲۹۳ . خط نسخ ۲۹ سطری - ابواب و عناوین و نام رسائل بشنجرف نوشته شده - دارای
۲۵۱ برگ - اندازه ۳۱ در ۱۹ . وقفی نائینی . (۵۲۰)

رسائل

۵۷۸

فارسی - مکرر پیش - این مجلد حاوی ۳۷ رساله است که چند رساله آن مکرر
چند رساله مندرج در جلد سابق است .

آغاز - پس از یک صفحه از فهرست رسائل (رساله منبع الانوار و مجمع الاسرار
بسم الله الرحمن الرحیم قل بلسانه من کلامه هو الله احد) انجام (گردانی اول و آخر تمام
ظاهر و باطن تو باشی و السلام) - نسخه مصحح و قدیمی است - خط نستعلیق و مختلف السطر
دارای ۱۷۱ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۲ وقفی نائینی « ۵۳۱ »

رسائل

۵۷۹

فارسی - مکرر پیش - این نسخه مشتمل بر یازده رساله است . اول آن رساله
معرفت نامه و رساله آخر - رساله مهدیه است .

آغاز « قال الله تعالی آياتنا فی الافاق وفي انفسهم الخ » انجام « برآمد رحمت گشایند
خط نستعلیق ۱۷ سطری - فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۷۷ برگ - اندازه

« ۱ » نواده شاه نعمت‌الله است که در رجب ۱۲۰ در رفته چالدران گشته شده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

قصدا الخ « چاپ شده » ۳. عبون انمسائل « چاپ شده » ۴. فی کتاب بادی آراء اهل المدينة الفاضله « چاپ شده » ۵. نکت ابی نصر فیما یصح و فیما لا یصح من احکام النجوم (چاپ شده) ۶. رساله ایست که بدون نام و انتساب بدین جمله آغاز گشته : « الاشياء الانسانية التي اذا حصلت فی الامم و فی اهل المدن حصلت لهم بالسعادة الدنيا فی الحیوة الاولى و السعادة التقوی فی الحیوة الاخرة اربعة اجناس الفضائل النظرية و التفضیل الفکریة الخ (۱) - ۷ مسائل متفرقة مثل عنها الحکیم الفیلسوف الشیخ ابونصر (چاپ شده) ۸. بیان مفارقات (المفارقات علی اربع مراتب مختلفه) نام مؤلف درین نسخه نوشته نشده لیک در نسخه که بشماره ۹۱۰ است بشیخ الرئیس نسبت داده شده و در نسخه که بشماره ۹۱۲ است بابونصر منسوب است . ۹. رساله ایست که نامی از آن و مؤلفش نوشته نشده .

آغاز (اما ان السعادة هی غایة ما یتشوقها کل انسان وان کل من ینحو بسبب نحوها فتأما ینحو علی انها کمال ما) - انجم (فیجب ان ینبذ فیہ و یتجمل ماتنا بهذا لکتاب) خط نستعلیق و شکسته ۲۳ سطری - دارای ۵۶ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۵ و قفای نائینی (۵۳۲)

۵۸۵ رساله آغاز و انجم

فارسی - مؤلف خواجه نصیرالدین طوسی - یست فصل است مربوط بمباحث معاد نسخه در طهران در ۱۳۱۴ بجای رسیده -

آغاز (ربنا لاترغ قلوبنا بعد اذهبتنا) انجم (و اصلاح سهوهائی که قابل اصلاح باشد بجای آورند) خط نستعلیق که در سه ستون در متن و حاشیه نوشته بین ستونها مجدول بطلا و تحریر فصول و عناوین بشجره نوشته شده - دارای ۴ برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ . و قفای نائینی « ۵۴۹ »

۵۸۶ رساله در ابطال زمان موهوم

عربی - مؤلف مولانا اسمعیل بن محمد حسین بن محمد رضاین علاء الدین محمد مازندرانی معروف بخواجهئی در گذشته یازدهم شعبان ۱۱۷۳ یا ۱۱۷۷ در اصفهان آرامگاهش تخت فولاد « ۲ » از اعلام و اساتید عصر خود بشمار است و شاهنشاه افشار حضرتشرا مکرم میداشت - مولانا را درین رساله نظر برد اشکالات آقا جمال خوانساری بر ادله میر داماد است در موضوع ابطال زمان موهوم .

(۱) هاید رساله ششم همان رساله باشد که در عبون الانبیاء برای فارابی بنام « رساله فی التنبی علی اسباب السعادة » ضبط شده ۲۶۰ روحانی الجنات ۳۱ نجوم السماء ص ۲۶۹

حکمت - کلام - فلسفہ

کتاب خطی

اندازه ۳۰ در ۱۸ وقفی نائینی (۵۲۶)

۵۸۱ رسائل اخوان الصفاء

عربی - مکرر پیش - ابن نسخه دارای دیباچہ است در ۷ صفحہ - آغاز دیباچہ (ثبت رسائل اخوان الصفا والاصدقاء الکرام) •

آغاز نسخہ (الحمد لله الذی لا یحسن الاشیاء) - انجام (والحمد لله اولاً و آخراً)
ونسئلہ لساناً ذا کراماً و قلباً شاکراً الخ (کاتب عبداللہ بحرانی - تاریخ کتابت ۱۰۹۷ -
خط نسخ ۲۹ سطری فصول و عناوین بشنجرف نوشته شدہ - اوراق موربانہ خوردہ -

دارای ۳۳۱ برگ - اندازه ۲۷ در ۱۹ وقفی نائینی (۵۲۷)

۵۸۲ رسائل اخوان الصفاء

عربی - مکرر پیش - ابن مجلد رسالہ ۱۳ ازبخش یکم و ۲ از بخش ۳ کتاب را
ندارد - آغاز (ثبت رسائل اخوان الصفا والاصدقاء الکرام)

آغاز نسخہ (الحمد لله الذی لا یحسن الاشیاء) - انجام (ویبذلک الله تعالی منازل
الاکابر المصطفین الابرار) - خط نسخ ۳۶ سطری - مجدول بلاجورد و تحریر و طلا
فصول و عناوین بشنجرف نوشته شدہ • کاتب رجیطی بن عبداللہ اسفہانی کہ برای شاہزادہ
امام قلی میرزادر تاریخ ۱۲۹۵ نوشته است - دارای ۳۳۹ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۵ وقفی
نائینی « ۵۲۸ »

۵۸۳ رسائل اخوان الصفاء

عربی مکرر پیش - ابن شماره شامل ۸ رسالہ ازبخش دوم است (از رسالہ ۸ تا ۱۷)
و شماره ہفتم آن بانسخہ جابی مخالف است •

آغاز (اعلم ایہا الاخ البار الرحیم الکریم ایدک الله ایانا بروح منہ أن علم الناس) انجام
(تم اوردنا ایضاً ما عرفنا من الاخبار ومن جهة السمع) - خط نسخ ۱۹ سطری - فصول
و عناوین بشنجرف نوشته شدہ - دارای ۱۱۱ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۳ وقفی فہرستی
(۵۲۹)

۵۸۴ رسائل ومقالات

عربی - مجموعہ است حاوی ۹ رسالہ و مقالہ بشرح زیر کہ بیشتر از آثار کاتب صریحاً نسبت
بابونصر فارابی دادہ: ۱ - رسالۃ عقلیہ - اسبأ العقل بقال علی انحاء کثیرہ الخ - ۲ فی اغراض الحکیم
فی کل مقالۃ فی کتابہ الموسوم بالحروف و هو تحقیق غرض ارسطوطالیس فی کتابہ طبعہ اللہ علیہ قال

۵۹۰ رساله در اثبات نبوت

عربی - یکی از رسائیکه در موضوع نبوت نسبت بشیخ الرئيس داده شده همین رساله است و در صدر آن این عبارت نوشته شده : «رسالة فی اثبات النبوة و تاویل مرادش هم «گذا» و امثالهم الشیخ الرئيس»

آغاز (اصفحك الله ان اجمله جمل ما خاطبت به فی ازالة الشكوك » انجام » و التماية المؤدية الى الجنة سميت ابوابا لهذه ابانة جميع المسائل على الايجاز) تاریخ کتاب ۱۰۹۷ نسخه پس از رساله مذکور حاوی مقالات و عبارات ذیل است : مقاله بنام رساله (فی ان لا مخالفة فی الموت) در چهار صفحه ۲ مقاله بنام (رساله العروس) در نصف صفحه که نسبت داده شده است بشیخ الرئيس ۳ پاسخ خواجه نصیرالدین از پرسش محقق اول از گفته شیخ الرئيس : « ان الحرارة تفعل فی الرطب یاضا » ضمن ۸۱ صفحه ۴ لغزی از شیخ بهائی و پدرش و نامه از ملا صدرا بمیرداماد و پاره مطالب متفرقه دیگر . خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر و بطور کلی نوشته شده است . دارای ۱۲ برگ : اندازه ۲۲ در ۱۲ : وقفی نائینی « ۵۳۷ »

رساله احديه

به بینید رساله عینیه الوجود شماره - ۶۸۳

۵۹۱ رساله ارزاق

عربی - مصنف نظر بانچه که در صدر نسخه نوشته شده شیخ الرئيس است . وجیزه ایست در بیان حکمت اختلاف تقدیر مردم در رزق و تفاوت آنها در روزی . آغاز (الحمد لله و نعوذ بالله من علم یسلنا الى الجهل بعله) انجام (وفی کل ذلك من المنافع بالطول القول فی استخراجہ حتی لا یوجد فی العالم شیء باطل) خط نسخ که در سه ستون بطور جلیا نوشته شده - بین سطور مجدول بطلا و تحریر دارای یک صفحه و نصف صفحه است - اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی « ۵۴۴ »

۵۹۲ رساله اصطلاحات

عربی - مؤلف محیی الدین معروف بابن عربی - مختصری است در شرح اصطلاحات صوفیه که در صفر ۶۶۵ در شهرستان ملطیه تألیف کرده است . « ۱ » آغاز پس از نام مؤلف « الوقت عبارة عما انت علیه فی زمان الحال من غیر نظر الى الماضي والمستقبل » انجام « السرائر ما انفرد به الحق عن البیدائی الجزء والنحاه

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (وبعد الحمد المتفرد بالقدم والازلیه) انجام (بل من الملحدين المنكرين كما
ضل قبله كثير واضلوا) خط نسخ ۲۱ سطری - دارای ۱۶ برك ، اندازه ۲۱ در ۱۷
وقفی قائم مقام « به یزید رساله در بداء ۶۰۳ حکمت من ۷ » « ۵۹۲۳ »

۵۸۷ رساله در ابطال زمان موهوم

عربی - مؤلف از علماء أُمایه . اواخر سده ۱۲ یعد است - این رساله در اتصار
از آقا جمال خوانساری است در اشکالاتیکه بر ادله میرداماد در مسئله ابطال زمان موهوم
نموده و رد بر خواجویست دور نیست که نام رساله (مرآة الزمان) باشد
آغاز (تبارك الذی كان ولم یكن معه شئ ثم شاء فانشأ الاشياء) انجام (وهذا
انما تیم بحسب الزمان الموهوم او بحسب الزمان التقديری فافهم) خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطری -
دارای ۳۱ برك . اندازه ۱۵ در ۱۰ . وقفی ثانیی « ۸۸۵ »

۵۸۸ رساله در اتصاف ماهیت بوجود

عربی - مؤلف ملا صدرا . رساله در تهران در ۱۳۰۲ چاپ شده ؛
آغاز (الحمد لواهب الحیوة والمقل والصلوة علی النبی والاهل) انجام (لابنفسها
الا بمجرد الاعتبار) کاتب احمد بن محمد حسینی . تاریخ کتابت ۱۲۱۶ . خط نستعلیق
و شکسته ۱۷ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۴ برك - اندازه ۲۰ در
۱۵ . وقفی ثالثی (به یزید اسرار آیات ۶۱۴ عمومی تفسیر) « ۶۴۰۸ »

۵۸۹ رساله در اثبات حدوث عالم

عربی - مؤلف شیخ حسین بن ابراهیم تنکابی از حکماً نیمه دوم سده ۱۱ و از
شاگردان ملا صدرا است ؛ مدتی در مکه مقیم بوده مخالفین از راه تمصب بشدت زدندش
و بر اثر آن بیمار و از مکه خارج شد و در بین الحرمین در گذشت و در وبده تفره
قبر ابوذر غفاری آرمید « ۱ » این رساله در حاشیه مشاعر در تهران ۱۳۱۵ بچاپ رسیده
آغاز « الحمد لله المتفرد بوجود الوجود عن کل عین » انجام لایکون الاجسام ثم
عن ذلك علوا کبیرا « خط نسخ ۲۱ سطری - دارای ۳ برك . اندازه ۲۱ در ۱۷ .
وقفی قائم مقام « به یزید رساله در بداء شماره - ۶۰۳ حکمت من ۴ » « ۵۹۲۳ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

علی انبیائهم المصطفین من خلقه و بعد فقد التمسیت منی (انجام) فان الصناعة نفسها یوجیه فانها یرید منهم (خط نسخ ۲۰ سطری - عناوین بشیخرف نوشته شده - دارای ۶ برگ .
اندازه ۱۶ در ۱۰ وقفی فهرستی « ۵۵۰ »

۵۹۶ رساله در اقسام علوم و حکمت

عربی - مکرر پیش . آغاز (الحمد لله ماہم المصواب و منور الالباب) انجام (ان الصناعة نفسها یوجیه و انها یرید منهم فلنختم)
خط نسخ ۳۳ سطری - دارای ۳ برگ . اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی تائینی « بهینید
اثبات واجب ۳۰۳ حکمت ص ۶۳ » « ۵۹۱۳ »

۵۹۷ رساله در امامت

عربی - مصنف خواجه نصیرالدین طوسی و جیزه ایست در امامت که بخواهی
علی بن امامزاد یا نام آورد تألیف فرموده رساله مرتب بر ۲ فصل است :
فصل ۱ یشفی ان یطم ان لكل مسئلة موضعا معلوما من العلم الخ ۲ ثم اعلم ان الکلام
فی الامامة مبنی علی خمس مسائل الخ (آغاز) الحمد لله واسع الرحمة وسایغ النعمة و
صلی الله علی محمد شافع الامة و کاشف الغمة وآله اولی الصمة و ذوی الحکمة) انجام
هو الخوف الغالب و عدم التمكن والظهور يجب عند زوال السبب (نسخه مزیل است بمقالة
از خواجه در عقاید مجالس المؤمنین این مقاله راجع کرده است - کاتب شاه محمد بن
زین العابدین - تاریخ کتابت جمادی الثاني ۱۰۴۲ : خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ۷
برگ - اندازه ۲۳ در ۱۴ . وقفی فهرستی « ۵۵۲ »

۵۹۸ رساله در امامت

عربی - مکرر پیش - آغاز پس از تسمیه « هذه رسالة فی الامامة تصنیف مولی السید »
انجام « والظهور يجب عند زوال السبب واذا فینا بما وعدنا » - خط نستعلیق که در سه
ستون در متن و در حاشیه بطور جلیا نوشته - بین ستونها مجداول بطلا و تحریر - دارای دو
برگ . اندازه ۳۳ در ۱۶ . وقفی تائینی « ۵۵۱ »

۵۹۹ رساله در امامت

عربی - مؤلف حیدر علی بن شیخ جمال الدین - مقاله ایست در اثبات عصمت ائمه علیهم السلام .
آغاز پس از تسمیه و تحمید و نام مؤلف (یا اخوان الدین والسالکین فی مناهج الیقین
ان الذی جانی الله تعالی به من معرفته اصول الدین سیما بحث الامامة التي هی عقیده کمل
المحققین) - انجام « كلما یکشف عن ذلك النصوص المنوارة الواردة عنهم صلوات

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

العلم « کذا » خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۴ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۳ .
خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ - « بهینید کتاب دقائق شماره ۸۶۰ حکمت
ص ۱۲۰ » « ۶۴۱۶ »

۵۹۳ رساله اصول عقاید

عربی - مختصری است در اصول عقاید شمه که در پنج باب و هر بابی ضمن
مسائل عنوان و صورت گرفته - نسخه فاقد دیباچه است - بهین جهت مؤلف آن شناخته
نشد - آغاز « الباب الاول فی التوحید مسئله واجب الوجود موجود » انجام « و می -
منفیة عن غیرهم »

خط نستعلیق که در سه ستون در متن و حاشیه بطور چلیا نوشته - مسائل و عناوین
بشجرف نوشته شده و مجدول بطلا و تحریر - دارای دو برگ - اندازه ۳۳ در ۲۶ -
وقتی نائینی « بهینید رساله در امامت ۵۹۹ حکمت ص ۴ » « ۵۹۱۷ »

۵۹۴ رساله اصول و فروع

فارسی - مؤلف نورعلی شاه محمد علی بن میرزا عبدالحسین بن محمد علی رفی طبسی اصفهانی متوفای
۱۲۱۲ - در شهرستان موصل مدفون در جوار حضرت یونس یثرب ۳ - از مریدان سید مصوم علی شاه دکنی
و از اقطاب سلسله عرفاء نعمة اللهی بشمار است « ۹ » رساله مختصر جامعی است در اصول
و فروع دین و مذهب و اصول مختصر سلوٹ و تجرد . مؤلف تفصیل میر و حضور بخداست
شیخ و رسیدن بمقاماتش را که در ضمن داستانی بیان کرده درین رساله آورده است
نسخه بیچاپ هم رسیده است .

آغاز پس از تسمیه و تحمید (بدانکه بر هر مکلفی واجب است که سیاح نظر را
در دریای بی انتهای فکرت غوطه ور سازد) انجام (جدا کرده زعم ناحق و باطل)
کاتب محمد موسوی - خط نستعلیق ۱۵ سطری - عناوین و ابواب بلاجورد و بشجرفه
نوشته شده - دارای ۱۵ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ وقتی نائینی « ۶۲۵ »

۵۹۵ رساله در اقسام علوم و حکمت

عربی - منسوب بشیخ الرئیس - مختصری است در بیان تقییمات حکمت و اقسام
علوم عقلیه -

آغاز (الحمد لله ملهم الصواب و منور الالباب و واهب العقل و المتکلف بالعدل و صلوة

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

باختصار مذکور اکتفاء گشت . رساله در شرح حدیث عمران صابی است که مذیل بمسئله بداء گشته . و چون موضوع بداء درخور تحقیق و اهمیت بوده بماتند رساله جداگانه نوشته است . آغاز (لما وقفنی الله تم الشرح) (کذا) رایت ان این بعون الله و مشبه تحقیق القول فی البداء لما فيه من الدقة والخفاء شدة الاحتیاج) انجام (راجع الی التفرع فی صفة الفعل لا فی صفة الذات تم عن ذالك علوا کثیرا) خط نسخ ۲۱ سطری . دارای ۴ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۷ و قفی قائم مقام (۵۵۶)

۶.۴ رساله در بطلان تناهی ابعاد

عربی - مؤلف میرزا ابوالقاسم بن میرزا عبدالنبی حسینی شریفی شیرازی معروف بمیرزا بابا متخلص برارز در گذشته ۱۲۸۶ مدفون در صحن نو مشهد رضوی (۱) از ازقطاب عرفاء ذهبیه است - رساله در ابطال تناهی ابعاد بمسلك عرفا است که دربرش فرزندش مجد الاشراف تألیف نموده و مذیل است به تعلیقات و اضافات و تسمیاتی افرزند مؤلف . نسخه بجاپ هم رسیده است .

آغاز (یامن هوسیدی و مولائی و سندی و مقتدائی) انجام (و من جهله فقد جهل الله الی آخرها) کاتب عشقی ذهبی - تاریخ کتابت ۱۳۱۰ ق خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ۶۰ برگ - انداز ۲۲ در ۱۶ و قفی نائینی - (۶۶۱)

۶.۵ رساله در بیان اسباب رعد و برق

عربی - منسوب بشیخ رئیس ابوعلی سینا - آغاز (قول ان الارعاد بکون من اسباب سبعة الاول منها انها اذا تصادمت غمامتان) انجام (و علی هذه الجملة تتولد الصاعقة) کاتب احمد بن محمد علی اسفیدواجانی گرونی اصفهانی - تاریخ کتابت شعبان ۱۲۳۸ و در ۱۲۴۱ مقابله شده است . خط نسخ ۲۷ سطری - مجدول بتحریر و لاجورد و طلا و شنجرف بدو جدول برگ اول دارای سر لوح مذهب که در وسط آن نام کتاب بلاجورد در زمینه طلا نوشته شده حاشیه ابن برگ و برگ مقابل کل بونه و طلا اندازی - دارای سه صفحه - اندازه ۳۰ در ۱۸ و قفی نائینی - (به بیند رسائل اخوان الصفا ۵۸۰ حکمت ص ۳۷۰) - « ۵۹۰۸ »

۶.۶ رساله در بیان حقیقت سیمرغ و کوه قاف

فارسی مؤلف (بقرائن مستفاده از نسخه) مجد الاشراف جلال الدین محمد بن

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

الله عليهم اجمعين « پس ازین ضمن ۹ صفحه فوائدی است متفرقه که احتمال می‌رود از مؤلف باشد - خط نسخ ۳۱ سطری - دارای ۸ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی نائینی به بینید اثبات واجب ۳۰۳ حکمت ص ۱۹ « ۵۹۱۰ »

۶.۰ رساله در بداء

فارسی مؤلف ملا میرزای شیروانی . آغاز پس از تسمیه و تحمید و نام مؤلف - « که در آثار و اخبار اهل بیت عصمت عليهم الصلوة والسلام مذکور شده که بداء « انجام « و با آنچه مذکور شد منتهی گردد » خط نستعلیق که بطور چلیپا نوشته شده - دارای ۵ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۲ وقفی نائینی « به بینید رساله در تحقیق تخلف از جیش اسامه ۶۱۳ حکمت ص ۷۲ « ۵۹۲۷ »

۶.۱ رساله در بداء

فارسی مانند پیش آغاز پس از تسمیه و تحمید « که در آثار و اخبار ائمه اهل بیت « انجام « با آنچه مذکور شد منتهی گردد » - بعد از این بلافاصله سه مقاله است از همین مؤلف : ۱ در توضیح کلام علامه در قواعد الاحکام راجع بترك طهارتین در دو روز ۲ در رفع شبهه ابن کمونه ۳ در اثبات امامت حضرت علی علیه السلام . خط نستعلیق ۲۰ و ۲۱ سطری - دارای ۱۲ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی فهرستی « به بینید رساله در تحقیق تخلف از جیش اسامه ۶۱۵ حکمت ص ۵۷ « ۶۳۸۲ »

۶.۲ رساله در بداء

فارسی - مؤلف ملا محمد باقر مجلسی - آغاز پس از تسمیه و تحمید « چون در در مسئله بداء نزاع عظیم در میان علمای خاصه و عامه بهمرسیده « - انجام « و شرح صحیفه کامله فی الجمله بسطی داده شد « نسخه بچاپ نیز رسیده است - خط نستعلیق ۱۵ سطری عناوین بشنجراف نوشته شده - برگها موربانه خورده و دارای ۹ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ - وقفی حاج سید محمد شوشتری سال ۱۳۰۹ « ۵۵۵ »

۶.۳ رساله در بداء

عربی - مؤلف مولانا خلیل بن محمد اشرف قاضی اصفهانی در گذشته در قزوین ۱۱۳۶ ترجمه مؤلف بروایت الذریعه (جلد ۱ ص ۸۵ و جلد ۲ ص ۵۴) در تمیم امل الامل قزوینی مذکور است و چون آن کتاب در دسترس نگارنده نبود ترجمه مؤلف

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۶۰۹ رساله در بیان ماهیت روح و حیات و نفس و عقل

عربی - رساله در صدر نسخه بدین نام مشخص گشته و کاتب نگاشته است « لا اعرف مؤلفها » از نسخه استفاده میشود که مؤلف از افاض امامیه سده ۷ یمداست رساله در ۲ فصل صورت گرفته فصل اول دارای ۱۰ بحث است: بحث ۱ فی اطلاق لفظ الروح ۲ - فی بیان الروح المتعلق بالبدن ۳ - فی ان الروح جسم ۴ فی ان الروح هل هو واحد ام متعدد ۵ فی بیان محل الروح و خروج ۶ فی قدم الروح وحدونه ۷ فی بقاء الروح و قوته بعد مفارقة البدن ۸ فی ان الارواح هل هي متحدة فی المہیة او مختلفة ۹ فی مبدء الروح و معاده ۱۰ فی ان الروح غیر الجسد فصل دوم در شش بحث صورت گرفته و کاتب بحث سوم را نوشته است: ۱ فی اصل الرؤیا و کیفیت و اقسامه ۲ فی بیان النفس و القلب والفرق بينهما و بین الروح ۴ فی بیان الموت و قابض الارواح و کیفیتها ۵ فی بیان القتل والقاتل و ذکر الاجل ۶ فی ان الانسان المخاطب بالشرایع المكلف الثواب المعاقب من هو آغاز پس از خطبه (اما بعد فهذه رسالة مشتملة على فوايد جليلة من بیان ماهیة الروح والحیة والنفس والعقل و اقسامها و توابعها و هی مرتبة على فصلین و سنة عشر بحثا) انجام (و هذه التخلية بحسب التعصبة بقدر التزكية والاضاع المحمدية من الاحكام الشرعية هی معیار هذه العدالة و قانونها .)

خط نسخ ۲۳ سطری - فصول و عناوین بشنجرف نوشته برگها ، جدول بشنجرف و طلا و تحریر بچهار جدول - دارای ۵ برگ - اندازه ۳۳ در ۲۶ وقفی نائینی (بهینید رساله طرق در اخلاق شماره - ۳۵۳۶ ۴۰۰ موی ص ۳ « ۶۰۶۹ »

۶۱۰ رساله در بیان مفارقات

عربی - در صدر این نسخه بخط مغایر با نسخه تالیف رساله نسبت بشیخ الرئيس داده شده و در برخی از نسخ بابو نصر فارابی منسوب است - آغاز (فصل فی اثبات المفارقات المفارقات اربع مراتب مختلفة الحقائق) انجام (فی التوانی قبض من الرصد وبالحسن) خط نسخ ۲۸ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه کهنه و قدیمی است و مینماید که در سده هفتم نوشته شده باشد - دارای ۳ برگ - اندازه ۱۷ در ۷ . وقفی ابن خاتون سال وقف ۱۰۶۷ « ۵۳۶ »

۱۱ رساله در بیان مفارقات

عربی - مکرر پیش - آغاز (المفارقات على اربع مراتب) انجام (وهو المستعان

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ابوالقاسم بن عبدالتی حسینی شریفی تبریزی متولد ۱۲۴۹ (یا ۱۲۳۶) متوفای ۲۶ صفر (یا ربیع الثانی) ۱۳۳۱ مدفون در شیراز در غرته ایوان روضه حضرت شاه چراغ ۴ (۱) مؤلف از اقطاب عرفاء ذہبی است از طرف پدر بمیرسد شریف و از جهت مادر بقطب الدین تبریزی می پیوندد - رساله یگرفته نگارشی است عرفانی در شرح سؤال میرزا محمد جعفر بزرگ کاشانی از حقیقت سیمرغ و کوه قاف و مناسبت بین این دو و مطالبی دیگر از دستور آداب سلوک و غیره که پس از دیباچه در دو مقدمه و دو مقاله و خاتمه و ختم الخاتمه صورت گرفته و پنداشته میشود که نسخه را کاتب تمام نکرده است .

آغاز (الحمد لله الذی لا اله الا هو حمد لا تدرکه المقول ولا اوهام الفحول من العلماء والحکماء الراسخین فی الفروع والاصول) انجام موجود (نیست غیر از معنی الفقر فیخر) هشت برگ اول نسخه بخط نسخ ۱۷ سطر و ۱۵ برگ بقیه شکسته نستعلیق و مختلف السطر - دارای ۲۳ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۶ و قفی ناآینی (۵۸۶)

۶.۷ رساله در بیان سنه سمرمدی و ایام ربوبی

عربی - مؤلف بمسطور در صدر نسخه کمال الدین عبد الرزاق بن احمد کاشی متوفای ۷۳۰ یا ۷۳۵ مدفون در مصر در خیابان تحت الربع - مرید نورالدین عبدالصمد نطرتی بوده و با علاء الدوله سمنانی مکاتبه و تخالف نظر در مسئله وحدت وجود داشته . (۲) آغاز پس از تسمیه و تحمید (وبعد فان السنه الالهیه من حیث امتدادها اغنی مدت بقائها) انجام (وکان عن کل مرتبه صاعدا والله الباقی بعد فناء الخلق) کاتب حاج سید عباس شاهرودی - تاریخ کتابت ذیحجه ۱۳۰۶ در تهران . خط نستعلیق ۱۵ سطر - دارای ۵ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی فهرستی (۵۶۲)

۶.۸ رساله در بیان سنه سمرمدی و ایام ربوبی

عربی مکرر پیش - آغاز (فان حقیقه الذات الالهیه من حیث می می امتدادها) انجام « والله الباقی بعد فناء الخلق » - کاتب علی اکبر طیب - در سال ۱۲۶۳ در رشت نوشته است - خط شکسته و نستعلیق ۱۹ سطر - دارای دو برگ - اندازه ۲۲ در ۱۷ - و قفی فهرستی (بهینید رساله در نفی جبر و تفویض ۷۰۹ حکمت ص ۳۲) ۵۹۶۹ «

(۱) طرائق العقایق ج ۳ - کلمات المؤمنین

(۲) کشف الظنون ج ۲ ص ۱۹۱ ووضات الجنات

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

رساله در تحقیق جعل

۶۱۶

فارسی و عربی - مقاله ایست فارسی در موضوع «جعل» اثر خاتم مولانا محمد صادق اردستانی که در ۳ صفحه صورت گرفته . پس از آن ترجمه عربی آن از مولانا محمد مهدی بن هدایت الله بن محمد طاهر موسوی است که در ۳ صفحه انجامیده است . جد . مترجم شاگرد اردستانی بوده . نسخه در زمان مترجم از خط ملا مقیم مازندرانی شاگرد مترجم رونویس شده است .

آغاز رساله اصل (نسبت معمول بجاعل ممکن نیست که بنحو فردیت باشد)

انجام « و این دومنی باهم جمعست و منافاتی بایکدیگر ندارد »

آغاز ترجمه « لایمکن ان یکون الم معمول فردا للجاعل » انجام « لان فاعل

بذاته و غیره فاعل لا بذاته » . کاتب حسن بن علی مازندرانی - تاریخ کتابت رمضان ۱۲۰۶

سپس ضمن ۹ صفحه رساله نفیسی است در بیان معنی ادعیه و اخباریکه دلالت دارد بر

استغفار و توبه و انا به معصومین ۴ . مؤلف آن شناخته نشد شاید از مؤلف مذکور باشد .

نسخه را کاتب تمام نکرده . خط نستعلیق ۱۹ - سطر و بعضی از صفحات بطور چلیا

نوشته شده . کاغذ کتاب آبی رنگ است . دارای ۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۴ و قفی عضدالملک

سال ۱۲۷۶ ۵۶۰۰

رساله در تحقیق عالم مثال

۶۱۷

عربی - نظر به آنچه که در پشت نسخه نوشته شده . مؤلف حاج ملا هادی سبزواری

است . مختصری است در پاسخ پرسش از نشانه منالی .

آغاز پس از تسبیح و تحمید « فقد بلغنی من بعضی اولادی المضویه المشتق اسمہ

من الحروف الطویه » انجام « ان یجمع العالم فی واحد » خط نسخ ۱۶ سطر و دارای

۱۵۰۰ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی شیخ علی درمرداد ۱۳۱۱ « ۵۶۳ »

رساله در تصحیح کلام امیر صدرالدین

۶۱۸

عربی - مکرر شماره ۱۳۳ مؤلف غیاث الدین منصور دشتکی - نام اصلی رساله

دانسته نشد و این نام مذکور نامی است انتخابی از موضوع رساله و طبق عبارتی است که در

پشت آن نسخه نوشته شده . مؤلف در دیباچه موضوع این رساله و مقصود از این تالیف را چنین آورده :

« ان ابی و سیدی ابی الالباء و سید اعظم الحکماء و العلماء قد علق علی الشرح التجرید

للشرح الجدید تعلیقات فیها له تعلیقات و تدقیقات و کان المولی النیل المجادل الجلیل

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

و علیه التکلان)

تاریخ کتابت رمضان ۱۱۰۶ . خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری - دارای ۱۰ برگ
اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی تقی موسوی (به بینید رساله وجودیه ۷۱۹ حکمت
ص ۷۸) « ۶۳۰۳ »

۶۱۲ رساله در بیان مفارقات

عربی - مکرر پیش . در صدر این نسخه نسبت داده شده بمعلم دوم فارابی .
آغاز (المفارقات اربع مراتب مختلفة الحقائق) انجام (فی التوانی تفیض من الرصد و
بالحسن) پس ازین ضمن ۶ صفحه تقریبا عهدنامه منسوب بشیخ الریس و هم فائده در تقسیم
حکمت منسوب بخواجه نصیر و خبرمروی از کمال در نفس ضمیمه است . خط نستعلیق
۱۶ و ۱۷ سطری - دارای ۶ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی نائینی « به بینید تحریر
در صور نفیسه ۳۸۷ حکمت ص ۵۹ » « ۵۸۷۵ »

۶۱۳ رساله در بیان مفارقات

عربی - مکرر پیش - آغاز (قال المفارقات اربع مراتب) انجام (و کثیر من
الواسط فی التوانی تفیض من الرصد بالحسن)

خط نستعلیق ۲۸ سطری - ابواب بشنجرف نوشته شده . دارای یکبرگ اندازه ۲۶
در ۲۰ وقفی نائینی « به بینید رساله در مبادی موجودات ۶۹۳ حکمت ص ۲۴ » « ۵۹۶۶ »

۶۱۴ رساله در تحقیق تخلف از جیش اسامه

عربی - مؤلف ملا میرزای شیروانی - رساله ایست شامل احتجاجات در باب امامت .
آغاز « الحمد لله اولاً بادیا وثانیا تالیا والصلوة علی خیر من شرب صوب الغمام
محمد المبعوث من اشرف جرائیم الانام و آله سادات الانام » انجام « والانکار لامامة اسامة
والجحد للنبوة متعللاً بالمذکورات من معدن واحد وتضرع علی اصل واحد وتشابهت الاحوال
واستقربت بلافرق) خط نستعلیق که بطور جلیلا نوشته . دارای ۳۱ برگ - اندازه ۲۲
در ۱۲ وقفی نائینی « ۵۵۹ »

۶۱۵ رساله در تحقیق تخلف از جیش اسامة

عربی مکرر پیش - آغاز « الحمد لله اولاً بادیا وثانیا تالیا » انجام « و تشابهت
الاحوال واستقربت بلافرق » - خط نستعلیق ۲۱ و ۲۰ سطری - دارای ۲۸ برگ - اندازه
۱۸ در ۱۲ وقفی فهرستی « ۲۰۴۳ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

رساله در توحید

۶۲۰

فارسی - مؤلف محمد دهمدار - مختصریست عرفانی که عناوین مطالب آن بشرح ذیل است : مقدمه در بیان شرف و فضیلت انسان - فصل ۱ در بیان توحید بطریق اهل استدلال ۲ - در بعضی اشارات به بیان اهل ذوق و تصوف وصل در اشارات بوحدت وجود و کثرت اطوار او درنمود .

آغاز (حمد و سپاس بقیاس مر خداوند برا که مشکوٰۃ دل چراغ و لکن بسی قلب عربی المؤمن بر افروخت) انجام (که با حق تا ابد باقی بماند والله يقول الحق وهو یهدی السبیل) - خط نستعلیق ۱۵ و ۱۶ سطری - دارای ۱۰ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۶ و قفی فهرستی (۸۷۵)

رساله در توحید

۶۲۱

فارسی - مؤلف محمد دهمدار - مختصریست عرفانی در بیان بعضی از مطالب مربوط بتوحید که پس از ذکر چند مبادی این دو مطلب را ذکر کرده : « المطلب الاول منکر شیئی مقربان شیئی است و نافی مثبت الخ - المطلب الثانی وجود که مفهومی است واحد عام و شامل وجودات خاصه الخ »

آغاز (جل ربی لا اله الا هو اله الحمد فی الاولى والاخره) انجام « و انذات واحد است و هیچ دوی بوجهی از وجهین در انیست » خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۵ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۶ و قفی فهرستی (به پیید رساله در توحید شماره ۶۲۰ حکمت ص ۷۲ « ۶۳۹۳ »

رساله در توحید و اصطلاحات صوفیه

۶۲۲

فارسی - مؤلف شناخته نشد . نام مذکور برای رساله در صدر نسخه نوشته شده . رساله حاوی ۹ فصل است و فصول آن غالباً بیجمله « بدان ای عزیز » آغاز میگردد - عناوین و ترتیب فصول بشرح زیر است : ۱ در بیان عالم لاهوت - ۲ در جبروت ۳ ملکوت ۴ ناسوت ۵ در داستان عاشق و معشوق و عشق ۶ - (در نشو و نما) - بدانکه چون نطفه بر رحم مادری افتد مدبر میشود الخ ۷ - در معرفت نفس - ۸ - در معرفت روح ۹ - در معرفت سر .

آغاز « رب افض بفضلک المیم بدان ای عزیز که عالم لاهوت را احدیت گویند » انجام « دو دست را بر افشان یزار شو زمستی » خط نستعلیق ۱۷ سطری - فصول و

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

مظهر سوء المقال مظهر اسم الجلال مکيا عليها، مرا على الاخذ منها وردھا منتحلا فيها تارة واخرى معرضا لها او معرضا عايها وكان من ششنته الاستار و الاخفاء خوفا من مباحثات « کذا » رای الافهام منها مرة بعد اخرى واشدة جهده في التثنية والاختفاء لم يبرز منها الا قليلا وكلما برز منها شيئا تعرضنا لرفعها ودفعها ولهذا جاء تعلیقاتنا متفرقة الاجزاء ثم بعد برهة برز مما ابرز في النفس والهوى طرقا فيها امور شنيعة وتعرضات قبيحة فرأينا افصح حاله وافصح شئى مما على مقاله فلنححر أولا دعاوى الاستاد ثم نشغل برد الرد والایراد) - رساله رداست بر اشکالاتی که ملا جلال دوانی بر مبحث هیولی و نفس از حاشیه میر صدر الدین دشتکی « پدر مؤلف این رساله » ایراد نموده . در مجلس المؤمنین در شماره تألیفات مؤلف آورده : « کتاب محاکمات میان تحریرین عالمین میر صدر الدین محمد وملا جلال الدین محمد دوانی در حواشی ایشان بر شرح تجرید » کشف الظنون « ج ۱ ص ۹۵۲ » در شرح حاشیه دوم میر صدر آورده : « واورد فيها نبذا من توفیقات ولده منصور سيما فى مقصد الجواهر » شاید کتاب محاکمات و کتاب توفیقات نام يك کتاب باشد ليك دانسته نشد که این رساله همان محاکمات و توفیقات است یا رساله وتالیف جداگانه است . آغاز « يا غياث الورى صبرا منصور اعلى العداء » انجام « وهذا ما وجدنا بعد هذا صاحب الفواشى کلام وامله انقطع وتم باتمام فليعرض عنه » خط نسخ ۱۹ سطرى دارای ۲۲ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۳ و انت شناخته نشد « ۴۴۴ »

۶۱۹ رساله در تصوف

عربى - منسوب بشيخ اشراق شهاب الدين سهروردى مقتول (ترجمه اش يابيد) در پشت نسخه نوشته شده « رساله فى التصوف للشيخ المحقق شهاب الملة والدين المقتول » در بيان نسخه مرقوم است « تمت كلمه التصوف » - رياض العارفين يکى از رسائل شيخ را بنام « کليه در تصوف » ياد کرده رساله در ۲۴ فصل صورت گرفته - در ديباچه چنين توصيف شده « فى تحرير كلمات مومنية الى التحقيق شارحة لمقامات الصوفيه و معانى مصطلحاتهم وما استروحوا اليه من المعارف وعلم القلب والروحانيات وما فوقها وما دونها و ثبت ما يقتدر الى البراهين على سرد مضبوط »

آغاز (المحمود الله ومحمد رسول الله اللهم لك العادة) انجام (وآخر ما اوصيك به تقوى الله عز وجل فان العاقبة للمتقين سبحانه لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم) تاريخ کتابت ۱۰۵۲ خط نستعليق وشکسته ۱۶ و ۱۷ سطرى. فصول بشجرف نوشته شده . دارای ۱۶ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفى تاينى « ۵۷۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۶۲۶ رساله در جبر و قدر

عربی - مؤلف خواجه نصیرالدین طوسی - این رساله وهم فارسی آن بخواجه نسبت داده شده وتمیز بین اصل وترجمه رساله داده نشده - کاتب رساله را اشتباها بنام رساله خلق اعمال ضبط کرده - رساله در ۱۰ فصل صورت گرفته : فصل ۱- فی حکایت المذاهب - ۲- فی ذکر الوجوب والامکان والامتناع - ۳- فی ذکر الاسباب و العلل ومعنی الجبر و الاختیار - ۴- فی ذکر ان السبب ما لم یصر موجبا لم یدر عنه المسبب - ۵- فی کیفیه استناد الاتفاقیات الی العال - ۶- فی ان وجوب الفعل لاینا فی الاختیار - ۷- فی فرق بین القوی والافعال الانسانیه - ۸- فی القدره والاراده - ۹- فی ما هو حاصل هذ المباحث - ۱۰ - فی ان اطلاق اختیار بهذا المعنی هل یمح علی الباری تم ام لا

آغاز پس ازدیباچه (وبعد لما حس فی ظن الاخوان ان لی فی مباحث العقلیه عینا در آنکه) انجام « اذا بلغ الکلام الی الله تم فامسکوا » خط نستعلیق که در سه ستون در متن وحاشیه بطور جلیلا نوشته وین ستونها وحاشیه مجدول بطلا وتحریر - فصول و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۴ برگ وقفی ثانینی (به بنید رساله در امامت ۵۹۸ حکمت س ۷ - « ۵۹۱۸ »

۶۲۷ رساله در جبر و قدر

فارسی - مؤلف خواجه نصیرالدین طوسی - مطالب وتبویب این رساله فارسی عین مضمون وترتیب رساله عربی سابق الذکر است وهر دو رساله نیز بخواجه منسوب است - تردیدی نیست که خواجه را تألیفی بدین نام هسته ایک دانسته نشد که مأثور خامه خواجه بجه زبانی است وتعرب یا ترجمه فارسی آن از جه شخصی بوده است .

آغاز « الحمد لله رب العالمین ومسبب الاسباب ومفتح الابواب واهله الصواب » انجام (اذا بلغ الکلام الی الله فامسکوا) نسخه بچاپ رسیده - تاریخ کتابت ۱۰۸۷ خط نستعلیق مختلف السطر - دارای ۱۶ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ - پس از این در ۳۶ صفحه اخباری است در قضا و قدر ومشییت وامثال آن از کافی وغیره - وقفی ثانینی (۵۷۷)

۶۲۸ رساله در جبر و قدر

فارسی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله رب الارباب ومسبب الاسباب) انجام - (اذا بلغ الکلام الی الله فامسکو) خط نستعلیق که در سه ستون در متن وحاشیه نوشته شده - ین ستونها مجدول بطلا وتحریر - فصول بشجرف نوشته شده - دارای ۳ برگ - اندازه

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

و عناوین بشنجراف نوشته شده - دارای ۱۷ برك - اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی ملا موسی « ۵۷۵ »

رسالة تهليليه

۶۲۳

فارسی - مؤلف ملا جلال دوانی - مدر نسخه « رساله در توحید » نوشته شده . رساله در شرح کلمه توحید « لا اله الا الله » است که در عنوان دوم مقام مرتب گشته : مقام اول در مباحث رسمی در دو موقف انجامیده : موقف اول در مباحث لغوی دوم در مباحث عقلیه مقام دوم در کشف بعضی حقایق شهودی در دو موقف صورت گرفته - موقف اول در حقایق شهودی - ۲- در لطائف متعلقه بالفاظ - مؤلف این رساله را بحیب الدین محب الله اهداء نموده .

آغاز (آفتاب جمال قدم از آن متعالی است که خفش ظلمت سرای وحدت به نظر کلیل فکرت نظر مطالعه سبحات انوار آن تواند نمود) انجام « و کما بدانا نمود منه نبدا و الیه نمود والحمد لله الملك المعبود » - خط نستعلیق گه در سه ستون بطور چلیپا نوشته عناوین بشنجراف نوشته شده دارای سه برك - اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی ثانی « به بیند ره انجام نامه ۷۲۸ حکمت ص ۴۸ » « ۹۷۸ »

رسالة تهليليه

۶۲۴

فارسی مکرر پیش - آغاز « آفتاب جمال قدم از آن متعالیست » انجام « منه بدا و الیه بسود کل شیئی والله اعلم بالصواب » بلا فاصله سه صفحه حاوی فوائد متفرقه ضمیمه است . بر کما دوریانه خورده - خط نستعلیق ۲۱ سطر - مجدول بلاجورده دارای ۱۸ برك - اندازه ۲۱ در ۱۲ « به بیند حاشیه بر مجا کلمات ۵۳۵ حکمت ص ۱۳ » « ۵۸۸۶ »

رسالة در جبر و اختیار

۶۲۵

فارسی - مؤلف مرحوم ملا فتح الله شوشتری متخلص بوفقی متوفی ۱۳۰۴ هـ - ق (۱) در نجف . مؤلف رساله را بخوانش سید صالح نام اردبیلی تألیف کرده . آغاز « السلام عليك ايها السيد الصالح المطيع » انجام « از روی کلمات و اخبار اهلیت معصومین سلام الله علیهم اجمعین علی حسب المقدور بحمد الله رب العالمین سمعت تحریر یافت » - تاریخ کتابت ذیحجه ۱۲۹۴ - مقاله در فضل الله در ۳ صفحه منسوب بشریف کرکانی در آخر نسخه ضمیمه است . خط نسخ ۱۴ سطر - دارای ۲۰ برك - اندازه ۱۶ در ۸ وقفی سید محمد شوشتری - « ۵۷۶ »

(۱) - الدرر (ج ۴ ص ۴۵۲)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اجام (فقد گمل اب القول فی معنی الحدوث والقدم) کتاب علی اکبر بن محمد کریم طیب سالبانی - تاریخ کتابت محرم ۱۲۶۶ درقمشه - خط شکسته و نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قفی فهرستی به پینید حکمت عرشیه ۵۵۶ حکمت ص ۷۱ « ۵۹۰۰ »

۶۳۴ رساله در حدوث و قدم اجسام

فرسی - نظر به آنچه در صدر و ذیل نسخه نوشته شده مؤلف خواجه جمال الدین محمود نیریزی شیرازی است . مؤلف شاگرد ملا جلال دوانی و صدر دشتکی است و در سال ۹۸۸ در شهرستان لار میزیسته (۱) آغاز « بدانکه این کلماتی چند است در تفصیل اقوالی که جمهور عقلا را از متکلمین و حکماء در قدم و حدوث اجسام متنازع فیه است » انجام (آن نکته که اصل بود ناکفته بماند) خط نستعلیق که بطور چاپی نوشته شده - دارای ۵ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۷ واقف شناخته نشد « ۵۸۰ »

۶۳۵ رساله در حدوث و قدم و علم و قدرت واجب

عربی - سه رساله است مختصر از میر داماد: آغاز رساله اول (الحمد لله ربی حمداً فوق حمد الحامدین) آغاز رساله دوم - (بعد الحمد لمفیض العلم و واجب العقل) آغاز رساله سوم (سئل بیست المقدس الشریف عن حقیقة القدره والارادة الداعی - وتحقیق المذهب علی سبیل الاجمال) صدر نسخه مقاله ایست از مؤلف در شرح حدیث نبوی: (مثل علی بن ابی طالب فی هذه الامة مثل قل هو الله احد فی القرآن) و در آخر نسخه فتوای مؤلف در مسئله نماز جمعه در عصر غیبت و وجیزه شیخ بهائی در درایه ضمیمه است . خط نستعلیق که بطور چلیپا در هر صفحه در سه خانه و در حاشیه نوشته شده . بین خانه ها مجدول بطلا و تحریر - ابواب و عناوین را بشنجراف نوشته . دارای سه برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نایبی (۵۶۱)

۶۳۶ رساله حدود

عربی - مصنف شیخ رئیس - رساله در تعریف برخی از موضوعاتی است که در حکمت از آنها نام برده میشود . این رساله در ۱۲۹۸ ق - در قسطنطنیه چاپ شده -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۶۳۸۷ در ۲۶۴۳ وقعی نائینی (به یزید رساله آغاز و انجام ۵۸۵ حکمت ص ۶) « ۶۳۸۷ »

۶۳۹ رساله در جبر و قدر

فارسی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله رب العالمین ومسبب الاسباب) انجام (اذا بلغ الكلام الى الله فامسكوا) خط نستعلیق ۲۲ سطری - فصول و عناوین بشنجر ف نوشته شده .
دارای ۱۰ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۴ وقعی فهرستی به (یزید اوصاف الاشراف ۳۵۱۰ عمومی اخلاق ص ۵۱) « ۶۰۶۶ »

۶۳۰ رساله در حدوث عالم

عربی - مؤلف میر محمد باقر بن میر شمس الدین محمد حسینی معروف بمیر داماد -
متوفای ۱۰۴۰ یا ۱۰۴۱ مؤلف سبط شیخ علی بن عبدالعالی کرکی است . دانشمندی است
جامع که رسوم فلسفه و حکمت را احیاء نموده و در علوم نقلی استاد بوده و از مشایخ
حدیث بشمار است . تاریخ تألیف این رساله سال ۱۰۳۳ است .
آغاز « الحمد لله ربی حمداً فوق حمد الحامدین » انجام - « و ذاك فضل الله
يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم » صدر نسخه ضمن دو صفحه و نیم مقاله ایست منسوب
بملا میرزا جان در تحقیق معنی حمد و شکر . خط نستعلیق ۲۰ سطری دارای ۵ برگ .
اندازه ۱۶ در ۱۰ وقعی فهرستی « ۶۴۰ »

۶۳۱ رساله در حدوث عالم

عربی - مؤلف آخوند ملا صدرا - این رساله سال ۱۳۰۲ در تهران چاپ شده است .
آغاز « یا مبدع المعجائب و صانع الغرائب » انجام « و ما يجدد باياتنا الا الكافرون »
تاریخ کتابت رمضان ۱۲۹۲ خط شکسته و نستعلیق ۱۱ سطری کاغذ حنائی رنگ - دارای
۹۵ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۵ وقعی فهرستی « ۵۷۸ »

۶۳۲ رساله در حدوث عالم

عربی - مکرر پیش - آغاز « سبحانك اللهم من قدیم قد تفرد بالقدم » انجام « ان ذی
هذا لبلاغاً لقوم عابدين » خط نسخ ۱۸ و ۱۹ سطری - دارای ۶۲ برگ - اندازه ۲۲
در ۱۲ وقعی نائینی « ۵۷۹ »

۶۳۳ رساله در حدوث عالم

عربی - مؤلف فیض کاشانی - آغاز « حمداً لمن كان لم يزل بلا زمان ولا مكان »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۶۴۲ رساله حدود و فروق

عربی - مؤلف ابوالحسن سید «۱» بن هبة الدين حسين متولد ۴۳ جمادی الثانی ۴۳۶ متوفای شب یکشنبه ۶ ربیع الاول ۴۹۵ - از پزشکان بیمارستان عضدی در بغداد بوده «۲» رساله مجموعه ایست فلسفی در تحدید و تعریف موضوعاتی منطقی و فلسفی و پزشکی - آغاز - پس از تسمیه و تعمیم و نام مؤلف « ما هو الحد والحد قول وجیز غایة الایجاز ذال علی طبیعة الشئ المحدود » انجام « فهذا کاف فیما رمیناه و مصغ فیما قصدناه ولواهب العقول و مانح الفضل الحمد وهو حسنا ونعم الوکیل » وحدت خط نسخه بانسخه ۵۷۰ « رساله در تصوف » میرساند که تاریخ نوشتن این نسخه هم ۱۰۵۲ است. خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری - عناوین در حاشیه بشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۷ برگ اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی نائینی « ۵۸۴ »

۶۴۳ رساله در حقیقت و کیفیت سلسله موجودات و تسلسل اسباب و مسببات

فارسی: رساله مختصری است بطور پاسخ و بررسش کاتب در صدر آن نوشته: « از تصانیف شیخ الرئيس ابوعلی »
آغاز « وله الحمد دائماً وكفی جوده و صلوته علی رساله و انبیائه علیهم السلام خصوصاً محمد المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم با کرم دوستی که دوستی وی خدا را بود نه ریا » انجام « و شرح این هر دو طریق عمرها باید و وقتها مساعد اما بر سبیل اجمال اینقدر گفته شد والله اعلم بحقایق الاشياء » خط نستعلیق که در متن و حاشیه بطور چلیپا نوشته شده - فصول و عناوین بشنجر ف - و مجدول بطلا و تحریر در دارای ۳ برگ. اندازه ۴۳ در ۲۶ و قی نائینی « به بینید رساله آغاز و انجام ۵۸۵ حکمت ص ۲۷ « ۶۳۹۰ »

۶۴۴ رساله در حکمت

فارسی - رساله ایست در بررسی از مباحث حکمی که دیباچه ندارد و پس از تسمیه وارد مطلب شده . نام رساله و مؤلف آن دانسته نشد - جای عناوین مباحث سفید است - ترتیب مباحث بشرح زیر است : (... هیچ مبنی و حقیقتی اعم از این که مهیت جنسی باشد یا نوعی فاعل شئییت وجود خود نمیتواند بود ... چون ثابت شد که جاعل طبیعت ممکن موجود الخ ... در تحقیق اینکه ذات و ذاتی اشیا مقول نمیتواند شد بر اشیا نبشکبک ... چون دانسته شد که ممدوم معلوم نمیشود مطلقاً الخ ... بدان بدرستی و تحقیق که چون عقل اقدم و اشرف موجودات است الخ

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز پس از تسمیه و تحمید (بعد فان اصدقائی سالونی ان املی علیهم حدودا شیا
یطالبونی بتجیدها) انجام (وهو الواحد الاحد الحق جل وعز ولا) خط نسخ ۲۱
سطری - دارای ۸ برك - اندازه ۲۷ در ۲۰ وقفی نائینی (۵۸۱)

رساله حدود ۶۳۷

عربی - مکرر پیش - آغاز (فان اصدقائی سالونی) انجام - (تعالی عما يقول
الظالمون علوا کبیرا) خط نسخ ۱۰ سطری - فصول بشجرف نوشته شده - دارای
۲۳ برك - اندازه ۲۳ در ۱۵ وقفی حاج قائم مقام (به بیند تفسیر معوذتین ۱۴۸۲ عمومی تفسیر
ص ۸۸) (۶۰۲۶)

رساله حدود ۶۳۸

عربی مکرر پیش - آغاز (فان اصدقائی سالونی) انجام (وهو الواحد الحق تعالی
عما يقول الظالمون) مقاله ضمن ۳ صفحه در اوصاف نفسانی منسوب بسهروردی مقبول -
ضمیمه است . خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۱۷ برك اندازه ۲۰ در ۱۱ وقفی ملاموسی
(۵۸۲)

رساله حدود ۶۳۹

عربی مکرر پیش - آغاز « وبعد فان اصدقائی سالونی » آخر نسخه اقتاده . آخر
موجود « یقبل الکمال باجماعه الی غیره » خط نسخ - ۲۸ سطری غاوین بشجرف
نوشته شده دارای ۵ برك - اندازه ۱۷ در ۷ وقفی ابن خاتون - سال وقف ۱۰۶۷ « ۵۸۳ »

رساله حدود ۶۴۰

عربی مکرر پیش - آغاز (فان اصدقائی سالونی) انجام « وهو الواحد الحق تعالی عما يقولون
الظالمون علوا کبیرا » خط نسخ ۱۹ سطری - غاوین بشجرف نوشته شده . دارای ۱۱ برك - اندازه
۲۲ در ۱۷ وقفی فهرستی « به یزید رساله در نفس ناطقه انسان ۷۰۶ حکمت ص ۷۳ » « ۵۹۵۲ »

رساله حدود ۶۴۱

عربی مکرر پیش - این نسخه از آخر ناقص است و کاتب تمام نکرده .
آغاز « فان اصدقائی سالونی » انجام « وبقال موضوع لکل محل مقوم » خط نسخ
۳۳ سطری دارای ۳ برك - اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی نائینی « به بیند اثبات واجب ۳۰۳
ص ۶۹ » « ۵۹۱۳ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

فصول و عناوین در متن و حاشیه بشنجراف نوشته شده دارای ۱۸ برگ - اندازه ۳۰ در ۱۸
وقفی نائینی « به بینید رسائل اخوان الصفا ۵۸۰ حکمت ص ۴۳۸ » « ۵۹۰۶ »

رساله خلق اعمال ۶۴۷

عربی - دو رساله است بی دربی در مسئله خلق اعمال که اول آن اثر خامه میرداماد و دومی از ملاجلال دوانی است که به خواست سعید الدین استرآبادی تالیف نموده.

آغاز رساله ۱ پس از تسمیه و تحمید (فلقد سألنی افاض الله علیک سبحان فیوض
عالم القدس) انجام (گون میبزم و از من بت و زناز میماند) - آغاز رساله دوم -
پس از تسمیه و تحمید (فقد سألنی الاخ فی الدین المولی الفاضل) انجام (ویکفی فی تحقیق
هذه المرتبه الکلمه الماثوره عن امیر المؤمنین ویمسبب الموحدين ۴ فی جواب کمیل بن
زیاد و صاحب سره و قابل جوده و بره فلینظر المستبصر فیہ بنظر دقیق ویشکر فیہ بفکر
عمیق ینجلی علیه انور التحقیق والله ولی التوفیق) خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر -
دارای ۳ برگ اندازه ۱۶ در ۱۰ وقفی فهرستی (به بینید رساله در اقسام علوم و حکمت
۵۹۵ حکمت ص ۱۳ » « ۶۰۰۸ »

رساله خلق اعمال و عقلیه ۶۴۸

عربی - دو رساله فلسفی است - رساله اول اثر خامه میرداماد است رساله دوم
منسوب بابی نصر فارابی است.

آغاز رساله اول پس از تسمیه و تحمید « سألتنی افاض الله علیک » انجام « وحق
البسط فیہ علی ذمه ما لیسرنا الله له » - آغاز رساله دوم « العقل یقال علی ستة انحاء »
انجام (و فیما هو اکثر من هذا لانه دار فی هذه الاسماء) (کذا) و خارج عن غرضاتها) تاریخ کتابت ۱۱۰۷
خط نسخ ۱۰ سطری - دارای ۱۹ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۵ وقفی قائم مقام (به بینید
رساله در معرفت آفتاب از کره ۵۵۴۲ عمومی ریاضی ص ۱۳ » « ۶۱۱۱ »

رساله خاوات ۶۴۹

عربی - مؤلف یوسف بن محمد جان قراباغی محمد شاهی - کشف الظنون -
(جلد ۱ ص ۱۱۸) تاریخ فوت مؤلف را در ۱۰۳۰ و اندی نوشته - تذکره دانشمندان
آذربایجان « ص ۴۰۴ » مؤلف را معروف بکوسج و منوفای در ۱۰۵۳ دانسته است.
رساله در اثبات وجود و توحید و علم واجب و برخی از مسائل حکمی است . رئوس مطالب
بضمون « خطوه » بیان شده است . رساله ضمن ۹ خلوت صورت گرفته است .
آغاز « کیف نخمدک یا من هو الحمد والحمد والمحمود » انجام (وانکان متاهیا

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز پس از تسمیه (هیچ مهیتی و حقیقتی اعم از اینکه مهیت جنسی باشد) انجام
« کیفیت علم عقل بموجودات و احساس عقل بموجودات تمت الرسالة » خط نستعلیق و شکسته
۲۰ سطری - دارای ۱۴ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی عضد الملك - سال وقف ۱۲۹۱
(۸۰۲)

۶۴۵ رساله در حواس خدس

فارسی - مؤلف شناخته نشد . رساله ایت در شرح حواس پنجگانه ظاهری و باطنی
بایان و تاویلات عرفانی و مینماید که کاتب نسخه را ناقص گذارده .
آغاز (باسم سبحانه الذی الذی هو الصلوة علی من استحقها) انجام « و آنرا خیال مفصل
خواشد و تجسد ارواح و تروح اجساد) خط شکسته نستعلیق ۱۲ سطری دارای ۱۰ برك
اندازه ۲۱ در ۱۷ و قی نائینی « ۵۹۱ »

۶۴۶ رساله حی بن یقظان

عربی - مؤلف ابوبکر « یا ابوجعفر » محمد بن عبد الملك بن طفیل - متولد
قرب سال ۴۹۴ در قادس « از محال غرناطه » متوفای ۵۸۱ در مراکش شاگرد ابن باجه
است . از حکماً و بزرگان عصر خود بوده و امراء و محدین مکرش می داشتند . مؤلف را
مسلك چنین بوده که مطالب فلسفی را با حقایق شرعی توفیق دهد . (۱) رساله پس از ذکر
مقدمه در اجلیت حکمت اشراقی داستانی است فلسفی در بیان امکان ترقی و تکامل
انسان بتفکر و مشاهده در عالم خاق و در یافتن برخی از اسرار نهفته در طبیعت که بصورت
داستان سیر طبیعی گودک بی مربی در آورده - رساله چاپ و ترجمه بلاتینی و انگلیسی نیز
شده است .

آغاز پس از دیباچه « ایها الکریم الصفی الحمیم منحک الله تم البقاء الابدی » انجام
« والسلام علیک ایها الاخ البار الرحیم ایدک الله تعالی اسعافه ورحمة الله وبرکاته » خط نسخه
بansخه ۵۹۰۸ یکی است و کاتب آن نسخه احمد بن محمد علی اسفید و اجانی کرون
اصفهان است و از این رو این نسخه هم در ۱۲۳۸ باید نوشته شده باشد . خط نسخ ۲۷ سطری
و مجدول بتحریر و لاجورد و طلا و شنجرف و تحریر بدو جدول . برك اول دارای سرلوح مذهب
که نام کتاب را باشنجرف و لاجورد در زمینه طلا در وسط سرلوح نوشته است -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رجب ۱۳۱۰ - خط نسخ ۱۵ سطری دارای دو برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی فهرستی
« به بینید تعایقه بر اسفار ۴۱۹ حکمت ص ۲۵ » « ۵۸۷۲۰ »

۶۵۴ رساله در سر قدر

عربی مکرر پیش - آغاز (کتب الشیخ سلطان العارفین خاتم المشایخ « انجام -
(فهذا ما حضرنا على هذا الدوال والله اعلم بالصواب) خط نستعلیق ۱۵ سطری (به بینید
رساله در تحقیق سنه سرمدیه ۶۰۷ حکمت ص ۹ « ۵۹۲۹۰ »

۶۵۵ رساله در سر بیان نور و جزو حق در موجودات

عربی - بنابر آنچه کاتب در صدر نسخه نوشته مؤلف فیض کاشانی است لیک در مجموعه
که بنام رسائل ملا صدرا در تهران چاپ شده از مؤلفات ملا صدرا و بنام رساله سر بیان
الوجود ضبط گشته.

آغاز (احمد ک یامن تجلیت بذاتک فی کل شیئی) انجام (واما معینته واحاطته العالیه
الحکمیة فهو اظهر من ان یخفی فاعرف) پس از این ضمن ۶ صفحه دوه مقاله است :
مقاله اول عربی راجع بمبحث علم حق تعالی است جمله آغاز آن اینست : (من تالیفات
جواب بعض الافاضل فقال ان كان الله سبحانه عالماً بالموجودات فی الازل قبل وجودها بالفعل
کماهی فی نفس الامر) - مقاله دوم راجع بمسئله حرکت ونحوه وصول فیض است از بدهاء
جمله آغاز آن (وله ایضا بدان ای جوینده تحقیق و پوینده وسط طریق ایدک الله بروح منه
که مجموع عالم جسمانی) ظاهراً این دو مقاله اثر خاتمه مؤلف رساله است . خط نسخ
۱۹ سطری . عناوین بشنجر ف نوشته شده . دارای ۱۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۳ و قفی
ناقصی « ۵۹۹ »

۶۵۶ رساله سعیدیه

عربی - مؤلف علامه علمی دوره جامع مختصریست در عقاید و آداب مذهبی شیعہ
که برای سعد الدین آوی وزیر مغولی تألیف نموده . نسخه در ۱۳۱۵ ق در تهران چاپ شده .
آغاز (الحمد لله المفضل بجمال الانبیاء واسط بینه و بین عباده) انجام . (فان
الاخبار فی ذلك اکثر من ان تحصى) - تاریخ کتابت ۱۰۴۲ خط نستعلیق ۲۰ سطری -
فصول و عناوین بشنجر ف . دارای ۳۴ برگ . اندازه ۲۵ در ۱۴ و قفی فهرستی « ۶۰۰ »

۶۵۷ رساله سعیدیه

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله المتفضل بجمال الانبیاء) انجام (وصلة الرحم

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

عدداً ایضاً محال بالدلیل او بالاحتمال قائل) کاتب محمد مؤمن - خط نستعلیق و شکسته
۱۶ سطری - دارای ۳۱ برگ - عناوین بشجره نوشته شده - اندازه ۱۸ در ۱۲ - وقفی
شیخ محمد باقر که در تاریخ شهریور ۱۳۱۷ بوسیله آقای نقی آقا مدرس رضوی تسلیم
کتابخانه گردیده (۱۳۵۳هـ)

رساله الدائرہ

به پیشید رساله غیة الوجود شماره ۶۸۳

۶۵. رساله در رد فرقه وهابی

عربی - مؤلف حاج سید محمد عصار - نسخه بخط دستی مؤلف است و در ۱۲ ذیحجه
۱۳۴۳ از تألیف آن فراغت یافته .

آغاز (رب اشرح لی صدری و بسر لی امری) انجام (و دفع هذه الکریهه العظیمه
المنضمه للعواقب الوحیمة لازم علی قاطبة الانام) خط نستعلیق مختلف السطر - دارای
۳۰ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۷ وقفی مؤلف در ۱۳۱۵ خورشیدی (۱۳۹۳)

۶۵۱. رساله در رد فرقه وهابی

عربی مکروپیش - آغاز (رب اشرح لی صدری) آخر نسخه را کاتب نوشته است .
آخر موجود (ظاهراً لا باطناً و یقصد اثبات) خط نسخ ۲۴ - طری - دارای ۲۴ برگ
اندازه ۲۱ در ۱۷ وقفی مؤلف در ۱۳۱۵ (۱۳۹۴)

۶۵۲ رساله در رد قادیانی

فارسی - مؤلف حاج سید محمد عصار - وجیزه ایست در رد مذهب احمد قادیانی
و بمنزله متمم کتاب مواهب الرضویة مؤلف می باشد . نسخه بخط دستی مؤلف است که در تاریخ ۱۳۴۲
از تألیف آن فراغت یافته .

آغاز (ونیز ای فرزندان رجمند عزیز و نور دیده و مد کشید بانمیزم)
انجام - (قابل تعرض و جواب نبود) خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - دارای ۸ برگ
اندازه ۱۷ در ۱۱ وقفی مؤلف در مرداد ۱۳۱۵ (۱۳۶۰)

۶۵۳ رساله در سر قدر

عربی - مصنف شیخ رئیس - رساله پاسخ پرسش شیخ ابوسعید ابوالخیر است .
از موضوع قدر - رساله در ضمن مجموعه الرسائل شماره ۵۹۱ حکمت جایی چاپ شده -
آغاز (سئل رئیس بعض الناس عن معنی قول الصوفیه من عرف سر القدر فقد احب)
انجام (و یختل نظام العالم بسبب المحتل عن القیدین والله اعلم بالسرائر) تاریخ کتابت

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (این حروف مشتمل است بر فصولی که بمقتالی عشق تعلق دارد اگرچه حدیث عشق در حروف نیاید و در سگده نکتجذ زیرا که آن معانی ابکار ست « کذا » که دست حیطه حروف بردامن خدران ابکار نرسیده) انجام (در وصل تو هجر تو عیان می بینم)
کاتب محمود رومی - تاریخ کتابت ۸۸۲ خط نسیمیق ۱۲ سطری - فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۶ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفی نائینی « ۶۱۵ »

۶۶۱ رساله شرح الحجب والاستار فی مقامات اهل الانوار والاسرار

عربی - نظر به آنچه که در پشت نسخه نوشته شده مؤلف شیخ شطاح است. ترجمه اش این است : ابو محمد روز بهان بن ابی نصر بقلی نسائی (یا فسائی) شیرازی متوفی نوبه محرم ۶۰۶ یا ۶۱۹ مدفون در خانقاهش که بین مشرق و جنوب شیراز واقع بوده (۱) مرید سراج الدین محمود بن حلیفه بن عبداللهم بن احمد بن سالبه - کتاب فصولی است عرفانی از مکاشفات شیخ در بیان حجابهای که برای عرفا است تا وصول بحق - نام این کتاب در کتب تراجم های موجوده دیده نشد و ظاهرا این کتاب هم غیر از کتاب الانوار فی کشف الاسرار است .

آغاز (الحمد لله الذی تقدس بجلاله عن نسبت الحدثن وتزیه بجماله عن الاحتجاب بالزمان والمکان) انجام (وامان کل حائف وماوی کل عارف و الحمد لله رب العالمین)
تاریخ کتابت ۱۰۵۹ خط نسخ ۲۱ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۹ برگ - اندازه ۲۷ در ۲۰ و قفی نائینی « ۵۵۸ »

۶۶۲ رساله در شرح نفس رحمانی

عربی - مؤلف میرزا باقر محمدانی (۲)

(۱) نفعات الانس - منتظم ناصری .

(۲) - ترجمه مؤلف درس ۴۱ بروایت مرحوم حاج عماد فهرستی که معاصر بامؤلف بوده گذشت . ترجمه مفصل مؤلف در کتاب تاریخ هیره لن اعنبر (ضمیمه کتاب چهار فصل کرمانی چاپ شده) مذکور است . ترجمه مذکور در سال ۱۳۱۸ ه - ق در زمان حیات مؤلف نوشته شده . برای تصحیح واستدراک و تنقیح ترجمه مؤلف خلاصه آن نقل می شود : حاج میرزا محمد باقر بن محمد جعفر بن محمد صادق بن عبد القیوم بن اشرف بن محمد ابراهیم بن معقی سبزواری ملا محمد باقر معروف (صاحب ذخیره الامداد و غیره) متولد در ۱۰ ربیع الاول ۱۲۳۹ در قریه قبی از حال اصفهان . مقدمات را نزد پدرش آموخت و برای تحصیل مهابرت باصفهان نمود و در مدرسه نیم آورد ساکن شد . سپس بکرمان رفت و در مدرسه ابراهیمیه منزل نمود و نزد حاج محمد کریم خان تلمذ نموده و از طرف مشار الیه به پیشوائی فرقه شیعیه در ممدان منصوب می گردد . دو غائله نزاع شیعیه و بالاسریها در ممدان در سال ۱۳۱۵ از آن شهرستان خارج و متیم در نالین گردید .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

باربعة وعشرين تمت (کاتب مسیحا بن سلطان محمد . تاریخ کتابت محرم ۱۰۸۵ خط
نسخ ۱۸ سطری - دارای ۳۲ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی آقا زین العابدین سال ۱۱۶۶
« ۶۰۲ »

رساله سعديه

۶۵۸

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذى المتفضل بجمال الانبياء) -
انجام (وصلة الرحم باربعة وعشرين) اول نسخه ۸ ورقى است شامل بعضى از اخبار و
احاديث . خط نسخ ۱۹ سطرى - فصول و عناوين بشجرى نوشته شده . دارای ۳۵ برگ .
اندازه ۲۵ در ۱۸ . بوسيله آقاى تقي مدرس رضوى تسليم کتابخانه شده در شهريور ۱۳۱۷
(« ۶۰۰ »)

رساله سعديه

۶۵۹

عربی مکرر پیش - آغاز « الحمد لله المتفضل بجمال الانبياء » انجام « وصلة
الرحم باربعة وعشرين » خط نسخ ۲۳ سطرى که در متن وحاشيه نوشته شده - فصول و
عناوين بشجرى بر کها . مجدول بطلا و تحرير و شجرى بدو جدول - دارای ۱۰ برگ -
اندازه ۴۳ در ۲۶ و قی ثينى (۶۰۱)

رساله سوانح العشاق

۶۶۰

فارسی - مؤلف مجد الدين ابوالفتح احمد بن محمد بن محمد بن احمد طوسى غزالى
متوفى ۵۲۷ مدفون در قزوین . فقهى بوده . که رشته و عظا رایشه نمود و پس از برادرش
در مدرسه نظاميه به تدریس پرداخت و مرید ابوبکر نساج گشت (۱) مؤلف در دیاچه رساله را
چنين تعريف و توصيف ميدارد : « این حروف مشتمل است بر فصولی که بمقالی عشق
تعلق دارد » عبارت زیر بین دیاچه و فصول رساله نوشته شده : « فصول نسخت للشيخ
الامام حجة الاسلام احمد بن محمد غزالى فى العاشق والممشوق والعشق وما يتعلق من الملامه و
الوصال والفراق فى مراغة فى رمضان سنة ثمان وخمسائه وبعضها فى التبريز) بالجملة پس
از تطبیق عباراتی از این رساله با آنچه در طرائق الحقائق از رساله سوانح نقل شده دانسته شد
که این رساله همان رساله سوانح العشاق است که در غلبه محبت بین اقتضات همدانى تألیف
نموده . رساله مرتب بر ۶۷ فصل است :

آغاز - فصل اول آن این است : « قال الله تعالى يحبه ويحبه - رباعى . با عشق
روان شد از عدم مرگب ما »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

الرئيس و ابو حامد غزالی است.

آغاز (حمد باد ملكى را گه ملك هر دو جهان در تصرف اوست) انجام (به نزد ما ازین معنی تراشند) تاریخ کتابت ۱۳ جمادى الاول ۱۲۷۳ خط شکسته نستعلیق ۱۴ سطری . دارای ۷ برگ - کاغذ نسخه آبی رنگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفى فهرستى (به پینبد شرح رساله الطیر شماره ۸۰۷ حکمت ص ۵۷) « ۶۴۱۷ »

۶۶۶ رساله العروس

عربى - مصنف شيخ الرئيس مقاله ايست در بيان ترتيب و صدور كثرات از واجب و انتهاء ممكنات بواجب .

آغاز (اما بعد حمد الله فان كل شئى فى عالم الكون والفساد) انجام (منزلة النفس القدسية النبويه والله الملمم الصواب) پس ازین دعائى است از شيخ موسوم بدعاء قدیس در ترك شرابخوارگى خود انشاء فرموده - نسخه قدیمى است - خط نسخ ۱۹ سطرى - دارای ۳ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۸ و قفى عضد المالك سال وقف ۱۲۷۶ « ۶۴۲۹ »

۶۶۷ رساله العروس

عربى مكرر پيش - آغاز (عونك بالطيف كل شئى فى عالم الكون والفساد مما لم يكن فكان) انجام (من له النفس القدسية النبويه ولواهب العقل حمد الايتاهى والصاوة والسلام على سيد الانبياء والمرسلين وآله الطاهرين) پس از این نامه پرستى است از شيخ الرئيس در مسئله قضاء و پاسخ شيخ است از آن وهم پرستى صدر الدين قنوى از سعد الدين حموى است از مسئله كيفيت صدور عالم - خط نستعلیق ۱۶ سطرى دارای ۵ برگ اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفى ثانى (به پینبد فصوص الحکم ۹۱۴ حکمت ص ۱۸) « ۶۰۱۰ »

۶۶۸ رساله در عشق

عربى - مصنف شيخ الرئيس . این رساله را بخواهنش فقيه ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن احمد معصومى نگاشته - رساله در ۷ فصل انجامیده ۱- فى ذكر سر بان العشق فى كل واحد من الهويات المدبره ۲- فى وجود العشق فى بسائط التبر الحية ۳- فى وجود العشق فى صورة النباتية ۴- فى ذكر العشق النفس الحيوانية ۵- فى ذكر عشق الظرفاء والقبان ۶- فى ذكر عشق النفوس الالهية ۷- فى خاتمة الفصول

آغاز (سالت اسمك الله يا ابا عبدالله الفقيه ان اجمع لك) انجام (وآله الطاهرين و صحبه الكرام المتجيبين يارب احتم بالخير) نسخه قدیمى است - خط نسخ ۱۹ سطرى

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز پس از دیباچه (اما ما امرتی به من بیان مراد الشیخ) انجام (وهی کافیه لمنل جنابك) تاریخ تألیف ۶ جمادی الاول ۱۲۸۷ است . پس از این مقاله مختصریست از مؤلف در توضیح عبارتی از فصول شیخ احسانی : « اول الوجودات هو العری من التینات الخ » - آغاز (لما وصلت الی بلد الکاظمین) انجام (ولس لی مجال ازید من هذه الحال) تاریخ تألیف ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۸۷ است پس ازین قطعه عبارتیست راجع بحقیقت ملائکه . کاتب فضل الله بن محمد ابراهیم همدانی . تاریخ کتابت ۲۹ جمادی الثانی ۱۲۸۷ خط شکسته نستعلیق ۱۲ و ۱۴ سطری . داری ۸ برك . اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی نائینی « ۵۶۶ »

رساله طوا سین

۶۶۳

عربی - منسوب بحسین حلاج و جیزه ایست مرموز در اسرار عرفانی - مطالب در زیر عنوان « طس » ذکر شده . ریاض العارفین این رساله را بنام طاسین الازل ضبط کرده است آغاز (طس طس السراج سراج من نور النیب بداو عاد) انجام (فبقی التوحید وما وراء کلاهما حوادث) تاریخ کتابت در نسخه بستان المعرفة شماره ۳۸۱ (که بلا فاصله بعد ازین نسخه نوشته شده . محرم ۵۸۱ است) صفحه اول نسخه رو نویس شده و بخط مغایر با خط نسخه است . خط نسخ ۲۸ سطری دارای دوائر و خانه ها و رموزی است که با شجرف رسم شده است - دارای ۱۰ برك اندازه ۱۷ در ۷ و قفی این خاتون سال وقف ۱۰۶۷ « ۶۱۰ »

رساله الطیر

۶۶۴

عربی - داستان مختصر عرفانی است . کاتب در صدر نسخه نوشته : « رساله الطیر لشیخ شهاب الحق والحقیقه والدين المقتول قدس سره » ظاهر اقصود شیخ اشراق ابوالفتح یحیی سهروردی باشد .

آغاز (اجنمت اصناف الطیور علی اختلاف الوانها وانواعها) انجام (وطوی لك الطريق انه بذالك حقیق) پس از آن ضمن ۳ صفحه مقاله در اقوال راجع بنفس اختصار از گفتار ارسطو ضمیمه است - خط نستعلیق و شکسته ۱۶ سطری دارای ۴ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی نائینی « ۶۱۱ »

رساله الطیر

۶۶۵

فارسی مؤلف شناخته نشد - داستان کوجك عرفانی است غیر از رساله الطیر شیخ

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

واجباتی فی الطريق سلمه الله تعالى عن مسائل (انجام (بسته شد دیگر نمی آید برون) -
تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۲۷۰ خط شکسته و نستعلیق ۱۴ سطری - دارای ۸۲ برگ -
اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفی نائینی «۶۱۷»

۶۱۳ رساله در عصمت و رجعت

عربی - مؤلف شیخ احمد احسائی مختصریست در بیان معنی عصمت و اثبات آن
برای اهل بیت عصمت ۴ و رجعت که بدرخواست شاهزاده محمد علی میرزا تألیف نموده
مسئله عصمت ضمن یکمقدمه و ۱۳ فصل و خاتمه صورت گرفته و مسئله رجعت در یکمقدمه و
۱۵ فصل و خاتمه انجامیده .

آغاز (الحمد لله جزیل النعم) انجام (ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم) -
خط نسخ ۲۰ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰۱ برگ اندازه ۲۱ در ۱۵
وقفی نائینی « به بیند حیوة النفس ۵۱۰ حکمت ص ۲۵ (۵۹۰۲)

۶۱۴ رساله عقاید

فارسی - مؤلف حاج محمد جعفر بن حاج صفرخان بن حاج عبد الله خان بن حاج
محمد جعفرخان که بودر آهنگی یوگ آبادی همدانی از ایل قراگوزلو ملقب به مجذوب
علیشاه متوفای پنجشنبه ۲۲ ذیقعدة ۹ یا ۱۲۳۸ در تبریز مدفون در مزار حضرت سید حمزه ۴
(۱) از اقطاب سلسله عرفاء نعمت الهی است - مشاهیر اساتیدش در علوم رسمی میرزای قمی
و زراقی اول و ملا محراب گیلانی است - شیخ طریقتش حسینعلی شاه است - رساله در بیان
شرح عقاید مؤلف و رفع افتراءهایی که باو نسبت داده شده و توضیح اصول مذهب تصوف
و اندیشه و گفتار آنها است . کاتب نسخه را تمام گذاشته .

آغاز پس از تسبیح و نام مؤلف (که چون مدتهای بود مدید و عهدهای بسیار بید
که جمعی این ضعیف را منسوب میساخته اند بتصوف ردیه) انجام موجود (ولیکن
اصول و قواعد کلیه که از عمومات کتاب و سنت معلوم شود باعدم معارض نص) خط نستعلیق
۱۶ سطری - دارای ۵۶ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۳ و قفی نائینی «۶۱۸»

۶۱۵ رساله عقلیه

عربی - منسوب بآبی نصر فارابی است - و چیزی است در بیان اعتبارات و اطلاقات
و مراد از عقل تردجمه و مردم و در اصطلاح منطقین و متکلمین و حکماء طبیعی و آلهی
و علماء اخلاق .

آغاز (اسم العقل يقال علی اشیاء کثیره الاول الشیئی الذی يقول الجمهور فی الانسان انه عاقل

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

فصول بشنجرف دارای ۱۱ برگ « اندازه ۱۸ در ۲۶ » وقفی عضدالملک - سال وقف ۱۲۷۶
« ۶۴۲۸ »

۶۶۹ رساله در عشق

عربی مکرر پیش - آغاز « سئلت اسمک الله یا ابا عبد الله الفقیه » انجام « به من الملوك
القائیه قدنری علی مبلغه » کاتب محمد کاظم - تاریخ کتابت رجب ۱۱۰۷ خط نسخ ۱۷
سطری اندازه ۲۳ در ۱۵ وقفی قائم مقام « ۶۱۶ »

۶۷۰ رساله در عشق

عربی مکرر پیش - آغاز (سالت اسمک الله یا ابا عبد الله الفقیه) انجام (و اذ
قد باغت هذا المبالغ فالتحتم الرسالة) خط نستعلیق وشکسته ۱۶ سطری - فصول و عناوین
بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی ثانی « به بینید رساله الطیر
(۶۱۳ - حکمت ص ۲۰) « ۵۹۴۰ »

۶۷۱ رساله در عشق

عربی - مؤلف آن شناخته نشد .
آغاز (ایها الطالب الحقیق والرفیق الشفیق ایدک الله بنوره الاطهر) انجام (اذ هو
الموجود المحض وله البقاء الاکمل والسرمد الائم) پس از این ضمن یکم صفحه مقاله ایست
در احوال مردم هنگام حشر که بدین جمله آغاز گشته : « الحمد لله المتوحد فی ذاته
المنفرد فی دیمومته صفته » خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - برگها
مجدول بشنجرف و طلا و تحریر بچهار جدول - دارای دو برگ - اندازه ۳۴ در ۲۶ وقفی ثانی
« به بینید رساله طرق در اخلاق ۳۵۳۶ عمومی ص ۱۲ « ۶۰۷۰ »

۶۷۲ رساله عشقیه

عربی - مؤلف میرزا محمد حسین بن میرزا محمد کاظم بمی کرمانی ملقب برونق
علیشاه متوفای ۱۲۳۰ یا ۱۲۲۵ مدفون در نیکیه مشاقیه واقع در خارج شهر کرمان .
از مریدان نورعلیشاه است (۱) کتاب پاسخ چند پرسش عرفانی است . مؤلف این رساله را
بحاج میرزا آقاسی صدر اعظم ایران اهدا نموده است . کاتب در آخر نسخه نوشته :
« تمت هذه الرسالة الموسومة بکیمیاء السعادة المعروفة بالعشقیه »

آغاز - پس از تسبیح و تحمید و نام مؤلف (انه سئلنی بعض اخلائی الشفیق و

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رساله در علم امام

۶۷۸

مؤلف شناخته نشد و مینماید که از مردمان سده ۱۱ یمد است.

آغاز پس از خطبه (وبعد سئل من لایستنی الا اجابة مسئوله واسمافه بمأمله عن ان الامام ۳) انجام (اوبقل نبوت الوجوب فلیتفطن بذلك والله المشکور) کاتب محمد حسین کلبایکانی - تاریخ کتابت ۱۳۰۴ ق خط نستعلیق ۱۸ سطری دارای ۶ برگ اندازه ۲۲ در ۱۸ وقتی ثانینی « ۵۷۱ » -

رساله در علم باری تعالی

۶۷۹

عربی - مؤلف علی بن احمد بن زین الدین - رساله در توضیح و شرح مراد و دفع توهم و اقراء از پدرش در نحوه علم باری تعالی است که در زمان حیات پدرش تألیف کرده. آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة علی الهادی الی النج القویم) انجام (فبرهن علی مطلبه بحسب فهمه بغیر ما ارادوه وقصدوه) ضمن ۹۰ صفحه دو پرش سید حسین بن سید عبد القاهر بحرانی است از مؤلف راجع بدستان موسی وخضر و رجعت . خط نسخ مختلف السطر - دارای ۳۴ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ وقتی مرتضی قلی خان سال ۱۳۴۰ « ۶۲۰ »

رساله در علم واجب تعالی

۶۸۰

عربی - نسخه دیباچه ندارد بهمین جهت مؤلف شناخته نشد . گمان برده شده است مؤلف ملا شمس محمد کیلانی است . نسخه از نسخه تصحیح شده مؤلف رونویس شده است . آغاز پس از تسمیه « اعلم ان العالم بالنیر قسمان احدهما العالم الذی یکون علمه زاید اعلی ذاته » انجام « والثانی من النبویه الکمالیه الثابته فی مرتبه ذاته بذاته مع قطع النظر عن کل ما عدا ذاته » خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ۱۱ برگ اندازه ۲۶ در ۱۶ وقتی مرتضی قلیخان - سال وقف ۱۳۴۰ « ۶۲۱ »

رساله در علم واجب تعالی

۶۸۱

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لله خالق الكل وهادی السبل والصلوة والسلام علی افضل الرسل واكمل الكل فی الكل وآله المعصومین من الخطاء والزلل) انجام « والثانی من الصفات النبویه الکمالیه الثابته فی مرتبه ذاته بذاته مع قطع النظر عن کل ما عدا ذاته » تاریخ کتابت ذیقعد ۱۰۹۵ پس از این در ۴ صفحه رساله خالق اعمال میرداماد و عبارتی از دجیره الالهیه میرزا رفیعا ضمیمه است . خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطری - دارای

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

انجام (فلا یقبله الماده الا منقسما و هذا اثبتی قرینه ارسطاطاليس فی کتابه فی النفس ایضاً) وحدت خط نسخه بانسخه شماره ۶۴۳ میرساند که این نسخه هم در نیمه ۲ سده ۱۱ نوشته شده . خط نستعلیق ۲۸ سطری - دارای دو برگ اندازه ۲۶ در ۲۰ .
وقفی نائینی « بهینید رساله در مبادی موجودات ۶۹۳ حکمت ص ۲۱ » « ۵۹۶۵ »

رساله عقلیه

۶۷۶

فارسی از مؤلف نام صریحی در نسخه نیست ولی از نام برخی اعلام که در باب دوم رساله ذکر شده استفاده میشود - مؤلف از علماء اواخر نیمه اول سده ۸ به بعد است .
و در پشت نسخه بخط مغایر بانسخه نوشته شده: « رساله للسید علی فی العقل » گمان میرود همان امیر سید علی همدانی عارف معروف باشد - رساله مرتب بر ۳ باب است : باب ۱ در فضیلت عقل و آنچه درین باب وارد است از آیات و اخبار و آثار صاحب ۲ - در ذکر اسامی عقل از اقوال متکلمین و حکماء اهل کشف ۳ - در تفاوت درجات خلق در اکتساب انوار عقلی -

آغاز (حمد و ثنای نامتناهی آفاطر حکیم را که اشعه انوار مصباح عقول را جناح هم سایران منازل غیب و شهادت گردانید) انجام (و اذا تم التحریک والتسکین فلیس الخلق والامر) وحدت خط این رساله باخط رساله که بشماره ۶۹۸ که ضمیمه باین رساله است میرساند که تاریخ کتابت ۸۶۵ است . خط نستعلیق ۱۵ سطری . ابواب و عناوین بشنجراف نوشته شده - دارای ۱۰ برگ اندازه ۱۸ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۰۷ »

رساله عقول

۶۷۷

عربی - مؤلف شناخته نشد - وجیزه است که پس از تنزیه حق از کثرات و شرح اسم باری تعالی در اثبات بودن عقل مبدء اول و بیان اطلاقات سه گانه آن نزد فلاسفه است . رساله در ذیل نسخه بنام مذکور ضبط شده است .
آغاز (زعموا ان الله تعالى لاحدله ولارسم له لان لاجنس له ولا فعل له) انجام (و یصح ذلك بطریق البرهان وما ذکرناه شرح الاسم) پس از این ضمن ۸ صفحه ۱۰ پرش و پاسخی است در مطالب فلسفی - که پس از تسمیه بدین پرش آغاز گشته: « العلة الاولى لما فارقت اللل النفسها لم لیرها » خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری دارای ۷ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ .
وقفی نائینی بهینید رساله در نفس ۷۰۵ حکمت ص ۸۳ « ۶۰۱۶ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

لست : « هذه رسالة موسومة برسالة الدائرة من تصنيفات قدوة الموحدين وزبدة المارفين السيد السند سيد عبدالله البلياني قدس الله روحه » كشف الظنون ابن رساله را بنام رساله الاحديه ضبط کرده است - رساله يگرشته نگارشی است عرفانی در معرفه الله ووحدة وجوده .

آغاز (الحمد لله الذي لم يكن قبل وحدانيته قبل الا والقبل هو ولم يكن بعد فردانيته بعد الا بالبعد هو وكان ولا بعد معه) انجام (وقفنا الله لما يحب ويرضى من القول والفعل والعلم والعمل والنور والهدى وانه على كل شئ قدير وبالاجابة جدير وصلى الله على محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين وسلم تسليما كثيرا) پس از اين ضمن ۳ صفحه عبارتی است که در صدر آن دائرة در سير وجود ترسيم شده آغز عبارت زیر دائرة « جميع المكاشفات في هذه مضمون وجميع ادائهم في ابتداء الدائرة مضمون » انجام آن « واما من له نظر فاذا لا تفاوت بينهما بل الجميع سواء عنده والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب » گمان ميرود که اين قطعه عبارت از مضمات پيش باشد - خط نسخ ۱۴ سطرى بر کما مجدول بالا جورد و تحرير نسخه رطوبت رسيده داراى ۱۳ برك - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفى ثانیى « ۶۲۴ »

رساله قضاء و قدر ۶۸۴

عربى - مصنف شيخ الرئيس ابن رساله اراهنكام مسافرت از همدان باصفهان در راه بطور داستان تصنيف کرده .

آغاز (حاطكم الله جماعة الاخوان من الاسواء واسبغ جيايم الالاء) انجام (وما اصدق ما قيل اعملوا فكل ميسر لما خلق له فهذا ما جرى وانا شاهد والله على ما يقال وكيل)

خط نسخ ۱۲ سطرى - داراى ۱۴ برك - اندازه ۲۴ در ۱۵ و قفى حاج قائم مقام « به بيند مقالات ۱۰۲۵ حکمت ص ۳۳ » (۶۰۱۴)

رساله قضاء و قدر ۶۸۵

عربى - مؤلف عبدالرزاق کاشانى (۱) رساله ضمن ۱۰ فصل انجاميده : فصل ۱ -

فى القضاء والقدر والفرق بينهما ۲ - فى بيان محل القضاء ۳ - فى بيان محل القدر ۴ -

فى تفصيل ما ذكر اجمالا ۵ - فى ايراد امثال مناسب لهذا المعنى ۶ فى بيان الافعال الاختيارية ۷ فى تفصيل ما اجمال فى ۸ بيان فائدة التكليف بالطاعات ۹ - فى بيان الاستعدادات وتنوعها ۱۰ - فى السعادة والشقاوة .

آغاز (الحمد لله الذى احاط علمه بالاشياء جملة وتفصيلا) انجام (انه هو حسيبا ونعم الوكيل) كاتب قوام الدين محمد رضوى از نسخه بخط مؤلف نوشته است . خط نستعليق و شکسته که بطور جلیبا نوشته - فصول و عناوين بشعرف داراى ۶ برك - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفى ثانیى (به بيند شرح رساله انبات واجب ۷۶۳ حکمت ص ۱۱۵ » ۵۹۸۶ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۱۶ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰. وقتی. تقی موسوی - سال وقف ۱۱۱۹ «بهینید رساله وجودیه

۷۱۹ حکمت ص ۲۳ « ۶۳۹۹ »

۶۸۲ رساله در علم واجب تم

فارسی - رساله در ذیاجه چنین تحدید و توصیف شده: « این رساله ایست از بهر یاران خود محرر کرده ام در آنکه علم حق تعالی شامل جزئیات و کلیات است و بیان آنکه هیچ حادثه زمانی از ادراک او خارج نیست و نخست دعوی خود را به برهان محقق گنم و بعد از آن خلاصه دلیل خصم را یاد گنم و موضوع سهو رایان « بالجمله رساله در رد مشائیون است که علم حق تعالی را شامل جزئیات نمیدانند . مؤلف مدعای خود را بدو طریق اثبات کرده نخست از راه علم بذات دوم از راه علم علت بمطلوب . در نسخه نامی از رساله و مؤلف آن نیست . در صدر نسخه مرقوم است : « من فوائد الجلیه ایضا » این رساله ضمن مجموعه از تألیفات بابا افضل کاشانی تدوین شده و در مقابل و ما بعد این رساله رسائل بابا افضل نوشته شده. از شباهت روش تحریر رساله و قرینه بودن آن میان رسائل بابا افضل کاشانی و وحدت خط پنداشته میشود که این رساله هم از آثار بابا افضل است .

آغاز « الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین »
انجام « و رساله را بنام حق جل و علا و سپاس او ختم کردیم و صلواته علی محمد و آله اجمعین و السلام علی اهل السلام » پیش از این ضمن ۴ صفحه افاده ایست در تناهی اجسام منسوب به بابا افضل کاشانی - وحدت خط نسخه با نسخه ۸۰۷ میرساند که این نسخه هم در ۱۲۷۳ نوشته شده است - بخط شکسته نستعلیق ۱۴ سطری - دارای ۱۰ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ وقتی فهرستی « بهینید شرح رساله الطیر شماره ۸۰۷ حکمت ص ۱۱ « ۶۳۹۹ »

۶۸۳ رساله عینیة الوجود

عربی - مؤلف اوحد الدین عبدالله بن ضیاء الدین مسعود بلخانی متوفای ۱۰ محرم ۶۸۳ یا مدفون در خانقاهش واقع در دیه بلخانی از مصنفات کازرون (۱) موافق از فرزند زادکان ابوغلی دقاق است. و نسب روحانیش بابوالجیب سهروردی منتهی میگردد. در کتب تراجم موجوده نسبت چنین رساله بدین نام بمؤلف دیده نشده و در متن نسخه هم نامی از رساله و مؤلف آن نیست تنها در صدر نسخه بخط مغایر با نسخه مرقوم است: « رساله موسومة ببینة الوجود از عارف موحد میر عبدالله بلخانی » و در پشت نسخه بخطی دیگر نوشته شده

(۱) نطحات الانس - ریاض الدارین - آثار جم - فارس ج ۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رساله قضاء و قدر

۶۸۸

عربی - مکرر پیش آغاز (اعلم ان مسئله القضاء والقدر) انجام (الاجوبة السابقة جوابه وجواب امثاله تمت الكتاب) خط شکسته نستعلیق مختلف الطرہ نصف کاغذ نسخہ آبی و نصف نباتی رنگ. تاریخ کتابت ۱۲۶۳ دارای ۵۸ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۷ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۶۲۹»

رساله قضاء و قدر

۶۸۹

عربی - مختصر است در مسئله جبر و اختیار - مؤلف آن شناخته نشده. آغاز (سبحان من تزه عن الفحشاء و لا یجری فی ملکہ الا ما یشاء) انجام (وایى الله الا ان یتنیرہ ولو کره المشرکون) خط نستعلیق که بطور جلیبا نوشته شده - دارای ۳ برگ. وقفی ثانی (به بنید رساله المزاج ۶۹۵ حکمت ص ۱۹) «۵۷۴»

رساله در کلام و رؤیت

۶۹۰

عربی - مؤلف محیی الدین محمد بن تاج الدین مشهور بابن خطیب رومی متوفی ۹۰۱ (۱) رساله ایست در مبحث تکلم و رؤیت حق تعالی و آنرا بنام سلطان بایزید خان موشح نموده. رساله ضمن دو مطلب صورت گرفته: مطلب اول در کلام در سه مبحث انجامیده: ۱ - فی اثبات کونه متکلم و تمیین الکلام النفسی الخ - ۲ فی کلام المخالفین النافین للکلام النفسی - ۳ فی امتناع الکذب علیه تم مطلب دوم در رؤیت است و در سه مقام صورت گرفته: ۱ - فی صحتا - ۲ فی وقوع الرؤیه وما یتعلق به من ادله - ۳ فی شبه المنکرین آغاز (الحمد لله الذی جل جنابه عن ان یکون شریة لكل وارد) انجام - (والحمد لله المفضل ذی الانعام والصلوة علی سیدنا محمد خیر الانام وعلی آله المبجلین واصحابه الفراء لمحجلین) خط نستعلیق ۲۳ سطری - ابواب و عناوین بشجره نوشته شده. دارای ۴۸ برگ اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی ثانی « ۶۲۸ »

رساله در کیفیت صدور موجودات از مبدء

۶۹۱

عربی - مؤلف خواجه نصیر الدین طوسی (۲) آغاز پس از تسبیح و تحمید و نام مؤلف (سألنی قاضی القضاة بهرات وذلك فی شهر سنة ست وستین وستائة من القول بالحکماء فی کیفیة صدور موجودات) انجام (وان

(۱) کشف الظنون ج ۱

(۲) آغاز الفیة الامامیه ج ۴۰

رساله قضاء و قدر

۶۸۶

عربی - چهار کلمه (در قضاء و قدر) از کتاب کلمات مکتونه فیض کاشانی است که مرحوم سید جمال الدین اصفهانی (۱) بگفته استادش شیخ علی افراد بکتابت نموده. آغاز (انا خلقنا کل شیئی بقدر) انجام (وامثال ذلك من ارکان البودیه) نویسنده جمال الدین بن عیسی موسوی - تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۳۰۰ خط نسخ ۱۷ سطری دارای ۹ برك - اندازه ۲۱ در ۱۷ وقعی ثانی (۶۲۷)

رساله قضاء و قدر

۶۸۷

عربی - مؤلف میرزا محمد رضوی مشهدی - خلاصه ترجمه مؤلف بنقل از کتاب « شجرة طیه » (۲) اینست : میرزا محمد بن میرزا حبیب الله از سلاله سادات جلیل رضوی مشهد است (۳) در او آئل سن بختیات رفته و نزد صاحب ریض تلمذ نموده. رموز استنباط را درک کرد و مقام عالی اجتهاد را نائل گشت. از صاحب ریاض و شیخ عیسی زاهد و سید محمد قیصر مجاز گردید. مؤلف باسید مجاهد شریک درس و بحث بوده و مناظرات علمی کبکی باهم داشتند. بالجملة مؤلف در عصر خود در مشهد ریاست عامه و مرجعیت تامه داشته. در یکی از شبستانهای مسجد گوهرشاد امامت می نمود و بمدرسی آستان قدس اشتغال داشت و پس از هفتاد و چهار سال زندگی در ماه رجب ۱۲۶۶ در گذشت و در مسجد ریاض جنب حرم مبارک دفن گردیده. رساله مرتب بر سه مسئله است : ۱- اختلاف الامامیه فی الاصل الاختیاریه للعباد بل لساير الاحیاء اعنی الافعال منسوبة الیهم الخ ۲- ذهب الاشاعرة الى تعلق ارادته بجميع الکاتات الخ ۳ - فی تحقیق القضاء و القدر و لاشک فی غموض هذه المسئلة الخ.

آغاز (اعلم ان مسئله القضاء و القدر لما کان من غوامض العلوم التي تجرت فیها الاوهام) انجام (وجواب امثاله فلا نطول الکلام بذکر الجميع) کاتب فرزند مؤلف میرزا ابوالحسن است که از فضلاء عصر خود بوده - تاریخ کتابت رجب ۱۲۹۸ خط شکسته و نستعلیق ۲۳ سطری - دارای ۲۱ برك اندازه ۲۲ در ۱۰ خریداری آستان قدس در

اسفند ۱۳۱۸ «۵۷»

- (۱) واعظ و سفران نامی در آغاز دوره مشروطیت مقتول در رجب ۱۳۲۶ مدفون در پروچرد
(۲) تالیف مرحوم سید محمدباقر مدرس رضوی است و نسخه متعصر بفرد آت نرد فرزندش فاضل معاصر آقای تقی مدرس رضوی است و مشار الیه بنقل این خلاصه نگارنده را قرین اضال داشت.
(۳) مؤلف مدتی در سبزوار نرد دای خود میرزا ابوالقاسم سبزواری می زیست و بهین جهت معظم الشس مؤلف را سبزواری و از اهل ندره بادین نوشته است.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

الحمد التي يمرض للاشخاص الماضيه ازيد من بعض وضعف بعض وان مالا نهاية له لازيادة عليه ولاضعف له . ٩- في تعريف حال مقدمة اخرى وهي ان الماضي ان كان لا اول له فقد قطع مالا نهاية له فكيف حال هذا القطع . ١٠- في تعريف مقدمة اخرى وهي ان الماضي ان كان كذلك احتاج كل شخص في وجوده ان يتوقف اوجود ما لا نهاية له وكيف حال هذا يتوقف . ١١- في الاتاج بقياسات جدلية مؤلفة من مقدمات يسلمها الخصوم انه يلزم وجود ما اريد بالحجج التي لهم . ابطاله . نسخه از آخر چند سطرى كم بوده دارد .

آغاز (قل هذه الرسالة عملها فيما تقرر عندي من الحكومة في حجج المثبتين للماضي مبدا زمانيا ويان تحليلها الى القياسات بصورها وبماده مقدماتها وما) انجام (الذي خلق فيه هذا العالم فيلزم ان يكون) نسخه قديمى است - وحدت خط ابن نسخه بانسخه شماره ٩٩٣ ميرساند اين نسخه نيز در ٥٨١ نوشته شده است - پس از اين ضمن يكصفحه قطعه چهارتى است گويانماجات شيخ باشد كه كاتب بنام خطبه ياد گرده . سپس ضمن ٢ صفحه ثامنه شيخ ابوسعيد ابو الخير است بشيخ الرئيس وجواب شيخ الرئيس است از آن . كاتب ثامنه جوابيه شيخ را مقدم برثامنه ابوسعيد نوشته است (١)

خط نسخ ٢٨ سطرى - فصول وعناوين بشنجرف نوشته شده . داراى ١٩ برك - اندازه ١٧ در ٧ وقى ابن خاتون (٥٩٧)

رسالة المزاج

٦٩٥

عربى - مؤلف ملا صدرا . مختصرىست در تحقيق ماهيت مزاج كه از مباحث علم النفس است - آغاز (الحمد لواهب الحيوه والعدل والعلوه على النبى والاهل) انجام (فليرجع اليه من وفق له الحق الا الى الله تصير الامور) خط نستعليق كه بطور جليا نوشته شده - فصول بشنجرف . داراى ١٥ برك . اندازه ٢٢ در ١٢ وقى ثابتنى « ٦٣٣ »

رساله در معاد

٦٩٦

عربى مؤلف ملا نظر على زنكنه - مختصرى است برهانى در اثبات معاد جسمانى با رعايت تطبيق وتوفيق به آيات واخبار .

آغاز (الحمد لله الذى يبدؤ الخلق ثم يعيده واليه النشور) انجام (فوجب الاعتقاد على جميع تلك المراتب) پس از اين ضمن ٨ صفحه رساله ايست از مؤلف در مبحث نفس كه خلاصه كتاب موسوم بتاملات المشره مؤلف است كه ناتمام گذاشته است - نسخه

(١) نامه دانشوران ج ١ اين دو نامه را درج دوم ترجمه نموده آورده است : « چاپخانه علم است »
چكموسال قبل الزونات شيخ الرئيس اين نامه گرامى را نوشته نزد ابوطلى ارسال داشت .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

توقف فی شیئی من ذلك الموضع لاوضح ماغدى فيه انشا الله تعالى وهو ولى التوفيق و
ماهم الصواب (خط نسخ ۲۰ سطری - دارای ۵ برك - اندازه ۱۹ در ۱۱ وقفی نادر شاه
سال وقف ۱۱۳۵ هـ ۶۰۸ هـ

۶۹۲ رساله در مبادی تکوین اشیاء

فارسی - مختصری است در طبیعیات مؤلف آن شناخته نشد و بمنابیده که از مردمان سده ۱۰۴
هـ - ق است رساله بانجام نرسیده .
آغاز (ابتدای پیدایش اجسام پس از استکشافات علمی بسیار) - انجام موجود
« ومعنی عاد کالمرجون القديم » خط شکسته نستعلیق ۱۸ سطری - دارای ۵ برك -
اندازه ۲۳ در ۱۸ وقفی ثانی « ۶۳۲ »

۶۹۳ رساله مبادی الموجودات

عربی - مصنف ابونصر فارابی - عیون الانباء این رساله را از جمله آثار مصنف
شمرده و گوید معروف بدین نام و موسوم ب سیاسات المدینه است .
آغاز « قال المبادی الی بها قوام الاجسام والاعراض الی لها سنة اصناف لها سنة مراتب »
انجام « وان كان ماظن ظان انه ادرك شيئا فهو في ذلك » تاریخ کتابت صفر ۱۰۶۰
خط نستعلیق ۲۸ سطری - دارای ۱۱ برك - اندازه ۲۶ در ۲۰ وقفی ثانی « ۶۳۳ »

۶۹۴ رساله در مبدء زمان ماضی

عربی - در صدر نسخه مرقوم است: « رسالة الشيخ الرئيس ابي علي الحسين بن
عبدالله بن سينا فيما تقرر عنده من الحكومة في حجج المثبتين للماضي مبدءا زمانيا » در
پشت نسخه بخط مغایر مسطور است: « رسالة الشيخ ابي علي ابن سينا في ان الزمان لا
اول له » رساله در ۱۱ فصل صورت گرفته :- فصل ۱ - فی تعدید اصناف المقدمات من جهة
موادها - ۲ - فی تعریف حال القضية الی موضوعها غیر موجود و ان الایجاب والسلب کیف
یکون فیها - ۳ - فی تعریف صور قیاسات هی اولی بقیاسات بان یحل الیها القیاسات الی نحن
فی تعریف احکامها - ۴ - فی اخراج القیاسات الی نحن فی تعریف احکامها من القوة الی الفعل
وردها الی القرائن الی قدما ذکرها . - ۵ - فی تعریف حال المقدمة المشتركة فی قیاساتهم
وهی انه انکان الماضی لا اول له فان اشخاص الامور الماضیه الخارجة الی الوجود بغیر نهاية
- ۶ - فی تعریف حال مقدمة اخرى وهی ان اشخاص الامور قد خرجت الی الفعل وما لا
نهاية له لا یخرج الی الفعل - ۷ - فی تعریف حال مقدمة اخرى وهی ان کل ما قد خرج کل
واحد منه الی الفعل قد خرج کلّه الی الفعل . - ۸ - فی تعریف حال مقدمة اخرى وهی ان بعض

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رساله در نبوت

۷۰۰

فارسی - در صدر نسخه نسبت داده شده است بشیخ الرئيس .

آغاز (سپاس خداوند آسمان وزمین وستایش دهنده جان و دین را و درود مر پیغمبر کزین را محمد مصطفی صلوات سلامه علیه وآله) انجام (و آن را غذای روح خود سازد) خط نستعلیق ۲۵ سطری - فصول و عناوین بشنجرف و برکها مجدول بطلا و تحریر - دارای دو برك - اندازه ۴۳ در ۲۶ وقتی نائینی « ۶۳۹ »

رساله در نبوت و ولایت

۷۰۱

فارسی - مؤلف شناخته نشد. مختصری است که پس ازدیباچه در عنوان ۱۰ تنبیه در تحقیق

مبحث وجود بمسلك اهل کشف وشهود و خاتمه در بیان نبوت و ولایت ترتیب یافته .

آغاز (بعد از اداء سپاس واجب الوجود) انجام (و این در مراتب نبوة منحصر است در شخص محمد علیه السلام) خط نسخ ۲۳ سطری که در متن وحاشیه نوشته شده - برکها مجدول بطلا و تحریر - ابواب و عناوین بشنجرف نوشته شده دارای دو برك - اندازه ۴۲ در ۲۶ وقتی نائینی « به بینید جام گیتی نما ۴۶۱ حکمت ص ۲۱ » « ۵۵۸۷۹ »

رساله نصیریّه

۷۰۲

عربی - مقاله ایست مختصر از خواجہ نصیرالدین طوسی در اثبات جوهر مفارق موسوم

بمقل کل (شرح بر رساله را بشماره های ۸۱۵ - ۸۱۰ به بینید)

آغاز « البرهان علی وجود الجوهر المجرد المسمی بمقل الكل » انجام (المشتدل علی کل رطب و یابس) خط نستعلیق و شکسته ۱۶ سطری - دارای دو برك - اندازه ۱۹ در ۱۲ وقتی نائینی « به بینید رساله الطیر ۶۶۴ حکمت ص ۸ » « ۵۹۳۸ »

رساله در نفس ناطقه انسان

۷۰۳

عربی - مصنف شیخ الرئيس . رساله در این نسخه بنام (کتاب حال المعاد) و در نسخه شماره

۷۰۶ بعنوان « هذا کتاب مشتمل علی احوال النفس للشیخ الرئيس » و در کشف الفنون باسم « رساله فی المعاد » ضبط شده است . رساله در دیباچه چنین توصیف شده: « فبهذه رسالة عملتها باسم بعض الخاس من الاخوان مشتملة علی مخ ما تودی الیه البراهین من حال النفس الناطقة للانسانیه و لباب ما وقف علیه البحث الشافی من امر بقائها وان انتقض المزاج و فسد البدن والاطلاع علی النشأة الآتیة و والحالة المؤدیة الیها فی العاقبة باوجز قول و اشد اختصار » - رساله پس ازدیباچه و فهرست فصول ضمن ۱۶ فصل صورت گرفته: ۱- فی تعریف حد النفس ۲- فی تعریف قوی النفسانیة

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بخط دستی مؤلف است . خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر - عناوین بشجراف نوشته شده - دارای ۱۳ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفسه فهرستی « ۶۳۷ »

رساله در معاد ۶۹۷

عربی - مؤلف میرزا باقر همدانی . مطلب رساله از مبحث معاد جسمانی - آغاز گشته تاریخ فراغت تألیف ۲۱ جمادی الاولی ۱۲۷۶ است .

آغاز - پس از تسبیح و تحمید « اما کان الامر المعاد من المسائل التي ضلت الاحلام » انجام « هذا آخر ما اردت ابراده في هذه المسئلة كابة » - کتاب فضل الله بن محمد ابراهیم . تاریخ کتابت ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۸۸ خط شکسته نستعلیق ۱۳ سطری - دارای ۲۹ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفسه ثانوی « ۶۳۶ »

رساله منامیه ۶۹۸

فارسی - در دیباچه نام مؤلف و نام رساله ذکر نشده - در پایان نسخه کتاب نوشته: « تمت المنامیه » در صدر نسخ بخط مغایر نوشته شده: « رساله لیسید الهمدانی فی بیان حقیقه المنال والخیال المطلق » بنداشته میشود که مؤلف میرسید علی همدانی معروف باشد . رساله در دیباچه چنین توصیف شده: « دریان حقیقت منال و خیال مطلق و کیفیت مراتب منامات و رؤیا و درجات خلق در ادراک علوم و معانی از عوالم علوی الخ »

آغاز پس از تسبیح و تحمید (این عجاله ایست بموجب التماس عزیز ی) انجام « انه قریب مجیب » تاریخ کتابت ۸۶۵ خط نستعلیق ۱۵ سطری ابواب و عناوین بشجراف - دارای ۷ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ خریداری آستان قدس در آشفند ۱۳۱۸ (بهینید رساله عقلمه ۶۷۶ حکمت ص ۵۲۱ « ۶۳۸۴ »

رساله در موضوع علم ۶۹۹

عربی - مؤلف شناخته نشد - رساله ایست در تحقیق و تشخیص موضوع علم و مباحث متعلقه به آن از ذکر موضوعات بعضی از علوم و تقسیم حکمت و غیره

آغاز پس از خطبه (وبعد فهذه رسالة فی موضوع العلم و احواله و اقسامه و ما یمتدح ذالك امتالا للتماس بعض اعزة السادات من الافاضل الاذکباء و قد الله لما یجبه و یرضه مع الاعراف و نسین من العلم الکرم فی کل الامور مسئله اعلم ان موضوع العلم ما قصد منه بیان اعراضه الذاتیه ای اثباتها له بالدلیل او بالتنبیه من حیث هی عوارضه) انجام (و المرجو لغو عن التصور و التعمیر و صلاح الخلل و الذال انه ولی ذلک) خط نسخ ۱۸ و ۲۰ سطری - عناوین و مسائل بشجراف نوشته شده - دارای ۱۳ برگ - اندازه ۱۶ در ۱۰ و قفسه فهرستی (بهینید رساله در اقسام علوم و حکمت ۵۹۵ حکمت ص ۱۹ « ۶۰۰۹ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۷.۶ رساله در نفس ناطقه انسان

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله اهل كل حمد ان يکوزله) انجام (الحق ان يهدى اليه وله الحمد) خط نسخ ۱۹ سطری - فصول و عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۳۱ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۷ و قی فهرستی «۶۴۱»

۷.۷ رساله در نفس ناطقه انسان

فارسی - نظر به آنچه گه کاتب در پشت نسخه نوشته مترجم شیخ الرئیس است . مترجم بفرمان پادشاه وقت (ظاهرأ علاء الدواة کاکویه باشد) رساله را گه بشماره ۷۰۳ گذشت ترجمه نموده - این رساله در تهران در سال ۱۳۱۵ خورشیدی بنام رساله روانشناسی بچاپ رسیده .

آغاز (چنین گویند مصنف این رساله گهی فرمان پادشاه وقت زاده الله علا و نفاذا در حق این ضعیف جانت کی این رساله از زبان تازی بزبان پارسی نقل کند و من بحکم فرمان اقدام کردم) انجام (و بس این رساله را بکسانی دهند گهی معاند باشند یا شریر) نسخه قدیمی و معتبر است . کاتب احمد بن محمد حاجی کاموسی . تاریخ کتابت غره رمضان ۷۰۰ در قریه جاورسانی (کنذا) خط نسخ ۱۹ سطری . فصول و عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۲۵ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۰ «۵۸۷»

۷.۸ رساله در نفس ناطقه

فارسی - بگرفته نگارشی است در تحقیق نفس ناطقه که مؤلف آن شناخته نشد . و مینماید از مردمان سده ۱۱ ق ه - یعد است . تبویب و تحدید و عناوین موضوعات رساله چنین است : ۱ - در حقیقت نفس انسانی بمستفاد از روایات ۲ - درباره از اقوال در حقیقت و کیفیت روح ۳ - در اقسام و انواع روح که بحسب استمداد در نفوس موجود است ۴ در دوام نفس ناطقه بمستفاد از اخبار و اقوال مختلفه ۵ در بیان پاره ای از کلمات در تجرد روح و خلقت آن قبل از جسد ۶ خلاصه معانی نفس و روح و ناب و عقل و اختلاف آنها ۷ درباره مطالب برای مزید بهیرت ۸ در فرق بین وحی و الهام و تحدیث ۹ در فرق بین نبی و رسول و محدث .

آغاز (در بیان معنی نفس ناطقه و مدارجی که کمای متالین برای آن فائز هستند اگر بخواهیم در معنی و مراتب نفس که نفوس و عقول بشریه را از ادراک معرفت آن عاجز و تصور کامل حاصل است به بیانات و عقاید طوائف اعم) انجام (که فرزند چنان مادر و پدرند

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۳- فی اختلاف افعیل القوى المدرکه ۴ فی الدلالة علی کل ما کان من القوى مدرک للصور وهی جزئیة فلیس یمکن ان یدرکها الا بالالة ۵- فی ان ادراکها للصور وهی کایه لا یکون بالالة ۶- فی ان النفس کیف و متى تستعین بالبدن و کیف تستغنی عنه ۷- فی صحة استغنائها عن البدن ۸- فی ان حدوثها مع حدوث البدن ۹- فی بقائها ۱۰- فی ابطال التناسخ ۱۱- فی ان جمیع قواها النفس واحد ۱۲- فی خروج العقل النظری الی الفعلی ۱۳ فی اثبات الثبوت ۱۴- فی الرتبة القصوى التی قد تبلغها النفس الانسانیة فی الدنیا ۱۵- فی سعادتها و شقاوتها بعد الفراق ۱۶- فی محل هذه الرسالة.

آغاز (الحمد لله اهل کل حمد و رغبه ان یکون الیه) انجام (و خصوصاً علی صاحب شریعتنا محمد وآله المقدرین وهو حبیبنا ونعم الوکیل) ترجمه ابن رساله را بشماره ۷۰۷ به بینید. نسخه قدیمی است - خط نسخ ۱۹ سطری. عناوین و فصول بشنجر ف نوشته شده. دارای ۳۲ برگ اندازه ۲۶ در ۱۸ و قفی عضد الملک - سال وقف ۱۲۷۶ «۶۴۲۷»

۲.۴ رساله در نفس ناطقه انسان

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله اهل کل حمد ان یکون الاله) انجام المخرزونه فی زوايا الکذب الفنون بالتصريح بها الی آخر ما قال من هذه الکلمات) وحدت خط این رساله با کتابی که بشماره ۴۱۶ است میرساند که نویسنده ابن رساله هم. سید احمد بن زین العابدین عاملی است و در اوائل سده ۱۱ نوشته شده است - خط نستعلیق ۱۸ و ۱۹ سطری - دارای ۳۲ برگ اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی فهرستی «۵۶۷»

۲.۵ رساله در نفس ناطقه انسان

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله اهل کل حمد) انجام (او یضعه فی غیره و وضعه و جمعت الله خصمه غنی وهو المسئول للتوفیق ان ینعم والحق ان یهدی الیه وله الحمد علی کل حال و صلوته علی المصطفی من عبادہ و خصوصاً نبینا محمد وآله المقدرین بهم اجمعین) پس از این در یک صفحه مقاله ایست در تزکیه نفس - سپس ضمن ۳ صفحه تقریباً مقاله ایست منسوب بشیخ الرئيس در تحلیل و شرح سه مسئله : « انا من ای موضع جئنا الی هذا العالم لای سبب جئنا الی هذا العالم - وان ما یمکن حالنا بعد مفارقتنا الدنیا عند حصولنا فی البرزخ » این مقاله در ضمن مجموعه الرسائل « ۵۶۱ حکمت جایی » بنام رساله البده و المعاد چاپ شده - و نیز ضمن ۳ صفحه عبارتست در بیان کیفیت صدور و ترتیب موجودات و باز هم در ۵ صفحه عبارتست منسوب بشیخ در نفس و عقل و معاد خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری. دارای ۳۸ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی ثانیه «۶۴۲»

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

زندگانی حکیم مشروحا معلوم نیست. اشکال نسبت تلمذش نزد شیخ الرئیس نیز مانند داستان هم یمان شدنش است با حسن صباح و نظام الملک که خالی از اشکال نیست. مورخ تنوی تاریخ فوت مؤلف را در ۵۰۹ دانسته و نقل کرده که برخی ویرا از مردمان دیه شمشاد ازمحال بلغ و متولد در دیه بسنک از توابع استرآباد دانسته اند که اغلب در نیشابور میزیسته - باختریان سال وفات را در ۵۱۷ معتقدند. «مجمع الفصحا و تذکره صبح کاشن ۵۱۸ را سال وفات دانسته اند - در صدر نسخه این عبارت مرقوم است: «رسالة فی الوجود عن الشیخ الامام عمر بن ابراهیم الخیام» در تمة صوان الحکمه رساله بدین نام برای خیام یاد شده - رساله موجود در بیان اعتباریت وجود است.

آغاز (سبحان الذی جل جلاله و تقدست اسمائه اعطی کل شیئی خلقه ثم هدی واحصی کل شیئی عددا والصلوة علی نبيه المصطفى محمد وآله الطاهرين الاوصاف للموصوفات علی ضریین) انجام (يحصل من ضرورة التضاد علی ما قد عرفت تفصیله تعالی الله عما یقول الظالمون المملحدون علوا کبیرا ولا حول ولا قوة الا به وحسبى ونعم المبین والحمد لله الذی هو المبدأ الاول وصلى الله علی سیدنا محمد وآله الطیبین الطاهیرین) خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۵۰۱۱ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی نائینی « به بنید فصوص الحکم ۹۱۴ حکمت ص ۲۸ » ۶۰۱۱

رساله وجودیه

۷۱۳

فارسی - مؤلف میر سید شریف علی گرجانی . رساله در بیان تقسیم و تفاوت مراتب موجودات در موجودیت و وحدت وجود است. نام رساله مختلف ضبط شده است . صدر این نسخه نوشته شده : « رساله در بیان مراتب موجودات » در آخر نسخه شماره ۷۱۴ مرقوم است : « تم الرسالة الشریفه فی طریق وحدة الوجود » و در صدر نسخه شماره ۷۱۵ نوشته شده : « رساله وجودیه » رساله ضمن مجموعه موسوم بکلمات المحققین (شماره ۵۰۰ حکمت چاپی) بنام رساله فی حقیقه الوجود چاپ شده

آغاز موجود (بدان وفقك الله تعالی وایانا که اصحاب بحث و نظر از برای بیان مراتب موجودات در موجودیت تعالی کرده اند) انجام (بس یزاری ایشان از خدا نباشد و کفر هیچ بك لازم نباشد) وحدت خط این نسخه با نسخه ۶۱۵ میرساند کاتب محمود رومی است و در سده نهم نوشته شده . خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۱۰۱۰ - اندازه ۱۹ در ۱۱ و قی نائینی (به بنید جام جهان نما ۴۳۵ حکمت ص ۳۲) ۵۸۷۶

رساله وجودیه

۷۱۴

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بدان وفقك الله وایانا که اصحاب) انجام دو کفر

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تا بجه پایه است (خط شکسته نستعلیق مختلف السطره - دارای ۶۴ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۵
وقفی نائینی « ۶۴۳ »

۷۰۹ رساله در نفی جبر و تفویض

عربی - نسخه حاوی دورساله است در موضوع مذکور - رساله اول از فیض کاشانی
ورسالة دوم تألیف میرداماد است.

آغاز رساله ۱ - (قد ثبت ان الله عز وجل قادر على جميع المكنات) انجام رساله ۲
(فهذا شطر من جزیل القول وحق البسط فيه على ذمة مایسر ناله معظم فضله وکبر طوله
و کتب مؤلا فی شهر ذیحجه الحرام) کاتب علی اکبر بن محمد کریم طیب سالیانی تاریخ کتابت
ربیع الثانی ۱۱۶۳ در مدرسه مستوفی رشت - خط شکسته و نستعلیق ۱۹ سطری غاوین بشنجرف
نوشته شده دارای ۳ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۷ وقفی فهرستی « ۶۴۴ »

۷۱۰ رساله وجدانیات و ذوقیات

فارسی - مؤلف محمد دهمداره رساله ایست در مطالب و کلمات متفرقه عرفانی که در دیباچه
آن را چنین توصیف نموده : « و تخطیط نامه بهره تیت (کذا) اختصار بر برخی از وجدانیات
و ذوقیات قوم واجب دید »

آغاز (حمد و سپاس مر خداوندی را که نهال وجود عالم بمیوه وجود انسانی آراست)
انجام (بل هم فی لیس من خلق جدید) خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۵ برگ -
اندازه ۲۱ در ۱۶ وقفی فهرستی (به ینید رساله در توحید ۶۲۰ حکمت ص ۱۹۵) « ۶۳۹۸ »

۷۱۱ رساله در وجود واجب تعالی

عربی - مؤلف شناخته نشد - رساله در بیان توضیح عقیده حکماء ورد اعتراض متکلمین
است بر آنها در مسئله عینیه وجود با ذات حق تعالی .

آغاز پس از تسمیه و تحمید (فهذه رساله اوردت فیها تحقیق وجود المبدء الاول والذى
حدانی الیه ان قدماء المتکلمین فهموا من قول الحکماء) انجام (و یوافق لما رمز فی اساطیر
الاولین فافهم نرشد) تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۰۶۹ خط نسخ ۲۱ سطری دارای ۴ برگ
اندازه ۴۰ در ۳۰ وقفی نادرشاه - سال وقف ۱۱۳۵ « ۶۴۶ »

۷۱۲ رساله وجودیه

عربی - منسوب بعمیر خیام نیشابوری از دانشمندان اوائل سده ۶ که در دربار
سلجوقی دارای مکاتی بسزا بوده - آرامگاهش نزدیک دیه شاد یاخ از نواحی نیشابور معروف است

حکمت - كلام - فلسفه

کتب خطی

خط نستعلیق وشکسته ۱۹ سطری - دارای ۱۲ برگ اندازه ۱۹ در ۱۰ وقعی قی موسوی
سال وقف ۱۱۱۹ (۸۷۶)

۷۲۰ رساله وجودیه

فارسی - نام رساله و مؤلف آن در نسخه یاد نشده تنها بخط مغایر باخط نسخه در
صفحه اول نوشته شده: « رساله ملا رجیبلی در اشتراك افعلی » گمان برود همان ملا رجیبلی
تبریزی مذکور باشد. رساله ضمن یکمقدمه و پنج مطلب و یک خاتمه مرتب گشته:
مقدمه در بیان معنی وجود و معنی اشتراك افعلی و معنوی در این مقام الخ - مطلب اول
در اثبات واجب الوجود بالذات ۲ - در اثبات احدیت ۳ - در واحدیت ۴ در بیان آنکه
صفت عین نمیتواند بود ۵ - در بیان آنکه اشتراك لفظ وجود و موجود میان واجب تعالی
و ممکنات اشتراك لفظی است نه معنوی - خاتمه در بیان احادیثی که شاهدند بر این دو مطلب آخره
آغاز پس از تسبیح و تحمید (قال الله تبارک و تعالی ان الله لا یغفر ان یشرک به) انجام
(و بمعنی وجوب واجب چنانکه در ممکنات است) خط نستعلیق وشکسته که بطور چلیپا نوشته
و مجدول بشنجراف - دارای ۵ برگ - اندازه ۲۹ در ۲۰ وقعی نادر شاه سال وقف ۱۱۴۵

« ۶۳۱ »

۷۲۱ رساله وجودیه

عربی - مختصریست در بیان وحدت وجود و نحوه وجود واجب و ممکن بنا بقول مرحوم
حاج عماد فهرستی این رساله تقریر مرحوم میرزا ابوالحسن جله و تحریر شاگردش مرحوم
حاج سید عباس شاهرودی است.

آغاز (قال المؤید الدین فی النفس الادمی المرتبه منحصره بین الحق الواجب والخلق
الممكن) انجام (فالغایه هو الامر المخلوق بسببه ما تقدم من اسباب ظهوره وهو الانسان
الکامل) کاتب حاج سید عباس شاهرودی تاریخ کتبات شبان ۱۳۰۸ در مدرسه دارالشفاء
تهران. خط نسخ ۱۵ سطری - دارای ۱۲ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ وقعی فهرستی « ۶۴۸ »

۷۲۲ رساله وجودیه

فارسی - مؤلف شناخته نشد نسخه فاقد دیباچه و از آخر هم افتاده دارد. جای عناوین
مطالب سفید است. رساله مختصری است در بیان وحدت و تطورات وجود.
آغاز موجود (هر چیز در خارج هست و از لوازم هستی و هست که آثار مختصر بر وی

مرتب گردد) انجام موجود (انما یبایعون الله بدالله فوق ایدیهم و حدیث هذه) -
خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۹ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۱ وقعی فهرستی « به ینید شرح
رباعیات ۸۰۲ حکمت ۵۷ » « ۵۹۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

هیچ کدام لازم نیاید الحمد لله رب العالمین تم الرساله الشریفه فی طریق وحدت الوجود (خط نستعلیق که بطورچلیا نوشته شده - دارای دو برگ - اندازه ۲۴ در ۱۴ وقفی خواجه شیراحمد » به بینید مقصد اقصی ۶۲۳۲ عمومی ادعیه ص ۱۰۵ « ۶۴۰۹ »

رساله وجودیه ۷۱۵

فارسی مکرر پیش - آغاز « بدان وفق الله تعالی وایمان انجام » و کفر هیچکس لازم نیاید والله اعلم « خط نستعلیق که در سه ستون بطورچلیا نوشته و بین ستونها جدول بطلا و تحریر است - عناوین بشنجراف نوشته - دارای سه صفحه - اندازه ۲۶ در ۴۳ وقفی نائینی » به بینید ره انجام نامه ۷۳۸ حکمت ص ۲۷ « ۵۹۷۵ »

رساله وجودیه ۷۱۶

عربی - مؤلف عبد الرحمن جامی . ارباب تراجم رساله بدین نام در آثار جامی ذکر کرده اند لیک نسخ موجوده دیباچه ندارد و تشخیص آن از نوشته کاتبان نسخ است - آغاز (الوجودای ما بانضمامه الی المہیات یترتب علیها آثارها المختصه) انجام - (وگونه قائما بالمجموع فلا تجدی نفعا) خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۴ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی ملاموسی « ۵۸۶۰ »

رساله وجودیه ۷۱۷

عربی مکرر پیش - آغاز (الوجود ای ما بانضمامه) انجام (وگونه قائما بالمجموع فلا یجدی نفعا) خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای ۵ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۱ - وقفی ملا موسی به بینید رساله حدود ۶۳۸ حکمت ص ۳۷ « ۵۹۳۷ »

رساله وجودیه ۷۱۸

عربی - مکرر پیش - آغاز (الوجود ای ما بانضمامه) انجام (وگونه با لمجموع فلا تجدی نفعا) کاتب علی اکبر طبیب که در تاریخ ۱۲۶۲ در مدرسه مستوفی رشت نوشته است . خط شکسته و نستعلیق ۱۹ سطری - دارای دو برگ اندازه ۲۲ در ۱۷ وقفی فهرستی (۶۴۷۰)

رساله وجودیه ۷۱۹

عربی - مؤلف محمد معزوف بملا شمساء کیلانی . آغاز (الحمد لله الذی جعلنا بتصحیح اعتقادنا فی اصول الدیانات وفروعها من اهل الشفاء والنجاه) انجام (لکن فی ترکیهما التامیس رهز) تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۰۹۰

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

معدلة بالمكارم المنورة (تاریخ کاتب ۱۱ ربیع الاول ۱۲۳۱ خط نستعلیق ۱۵ و ۱۶ سطری -
دارای ۲۳ برك اندازه ۲۴ در ۱۵ وقفی نائینی « ۶۵۰ »

۷۲۷ رساله در وحدت وجود واجب

عربی - مؤلف فیض کاشانی . مختصری است در استدلال بوجود انسان بروحده وجود
واجب کاتب رساله را ناتمام گذاشته .

آغاز (انه لاشك ان الله سبحانه خلق الانسان ليكون خليفة له) انجام - (زکی
لمعرفة الحقایق فلا زالت الاشخاص) خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف . برگهای
نسخه رطوبت رسیده - دارای ۴ برك - اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی نائینی (به ینید رساله
درسریان نورحق ۶۵۵ حکمت ص ۲۸) (۵۹۶۴)

۷۲۸ رساله وعائیه

عربی - مؤلف شیخ احمد احسائی . رساله پاسخ برش سید ابو القاسم لاهیجانی است
ازیان اصطلاح ومعنی اوعیه وعوالم ابد ودهر و سرمد وازل وزمان .
آغاز پس ازدیباچه (قال ایدہ الله تعالی شیخنا ارید من جنابکم) انجام (وفيه
وجوه لافایده فی ذکرها اولاً یحسن ذکر بعضها) پس ازاین ضمن ۲۷ صفحه پاسخ مؤلف
است از پرسشهای مختلف ملاحسین کرمانی خط نسخ ۲۰ سطری - اقوال بشنجرف نوشته
شده . دارای ۲۵ برك - اندازه ۲۰ در ۱۴ وقفی نائینی (۵۶۵۸)

۷۲۹ رساله هفت اشکال

عربی - رساله ابطال ورد هفت جواب کمال الدین حسین اردبیلی است از هفت
اشکالی که سید ابوالمعانی (یا ابوالعالی) وارد نموده برمسلك چهارم اثبات صانع که
در کتاب مواقف آورده شده است . این نسخه فاقد دیباچه است بهمین جهت مؤلف آن
بتحقیق شناخته نشد . مؤلف پس از نقل عبارت شرح مواقف در بیان مسلك چهارم که مورد
رد و ایراد است آورده : « انتهى مقالته ببارة واورد علیه المدقق العالی المتعالی السیدالایده
ابوالمعانی ایرادت دقیقه بدیمة عدها لایزید عن تسعة قد تصدی لدفع کلها ورفع جلها الفاضل
البهی و الکامل المولی کمال الدین حسین الاردبیلی و نحن نوردہا ببارتہما مع ما سنح لنا
اتاء التحریر من غیر اجالة النظر والتفکیر الخ » این نسخه حاوی هفت اشکال است
گمان میرود این همان رساله باشد که کشف الظنون (ج ۲ ص ۵۶۳) برای مصالح الدین مطلق
کستلی (متوفای ۹۰۱) یاد کرده و آنرا چنین توصیف نموده : « ورسالة فی سبعة اشکالات

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رساله وحدت ناطق

۷۲۳

عربی - مؤلف حاج محمد خان بن حاج محمد کریم خان کرمانی . رساله پاسخ پرسش شیخ حسین مزیدی است در بیان معنی لزوم وحدت ناطق و لزوم رکن در عصر غیبت که مدعی فرقه شیخیه است

آغاز (الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى) انجام (وقد ذكرت سابقا ان مقتضى الحكمة ذلك ويكفى هذا قدر من البيان انشاء الله الحمد لله اولاً و آخراً) تاریخ کتاب رجب ۱۲۹۹ خط نسخ مختلف السطر - فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۶۰ برگ - اندازه ۱۶ در ۲۲ و قفای نایبی « ۵۶۵۷ »

رساله در وحدت وجود

۷۲۴

عربی - مؤلف شیخ حسین تسکانی .

آغاز (الحمد لله الذى هو نور السموات والقول والنفوس) انجام (وهو هائم فى تيه الحياة ولم يكن من الموحدين بالحقيقة والله اعلم بحقائق الامور وهو فى السرور والمنقذ من اسر بلاد الغرور) تاریخ کتابت ۱۲۰۵ صدر نسخه ضمن ۲ صفحه عبارتی از شیخ بهائی در حل کلام بیضاوی است و در آخر نسخه ضمن ۶ صفحه مطالب متفرقه ضمیمه است خط شکسته و نستعلیق مختلف السطر - عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۷ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۴ واقف شناخته نشد « ۶۱۴۸ »

رساله در وحدت وجود

۷۲۵

عربی - مکرر پیش آغاز (الحمد لله الذى هو نور السموات والارض) انجام (فهو هائم فى تيه الحيرة ولم « كذا » من الموحدين بالحقيقة) پس از آن یک صفحه عبارتی است در تحقیق مثل افلاطونی خط نستعلیق که بطور جلیبا درش ستون در هر صفحه در متن و حاشیه نوشته شده بین ستونها مجداول بطلا و تحریر و بشنجرف بچهار جدول دارای سه برگ - اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفای نایبی « به بیند ۳۴۳۶ رساله طرق در اخلاق ص ۱۵ (۶۰۷۱)

رساله در وحدت وجود

۷۲۶

فارسی - مؤلف عبدالعلی بن نظام الدین محمد انصاری از اهل سنت و جماعت و گمان میرود هندی و از مردمان سده ۱۳ ه ق باشد رساله ایست در وحدت وجود که بخواهش انورالدین خان بهادر تألیف نموده . در آخر نسخه مرقوم است: « تمام شد رساله مالک الملاحه » آغاز (سبحان الله الذى يتنزه عن كل نقص وقيد » انجام (واجل اخلاقه المظلمة

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۷۳۲ رشف الالحاظ و کشف الالفاظ

فارسی - مؤلف حسین بن احمد تبریزی - در تذکره دانشمندان آذربایجان (ص ۱۱۶) چنین مسطور است : « حسین بن احمد بن محمد تبریزی از رجال نامی قرن ۸ هجری است »
ایک نامی ازین تألیف نبرده . رساله در بیان مراد برخی از استعارات و مجازات و روز مصطلحه نزد عرفا و صوفیه است و مرتب است بر سه فصل : فصل ۱ - در اسامی معشوق و آنچه متعلق باوست الخ ۲ - در اسامی میان عاشق و معشوق دائر و منترک است . ۳ - در کلمات چند که مخصوص بعاشق و احوال او است .

آغاز (حمد و سپاس خداوندی را که درر معانی را در تحت تصور بیان میکند)
انجام (و ملاقات عاشق و معشوق را نیز گویند)

وحدت خط نسخه با نسخه ۶۱۵ (رساله سوانح) میرساند که نسخه بخط محمود رومی و در سده ۹ نوشته شده است خط نستعلیق - ۱۲ سطری فصول بشعرف نوشته دارای ۱۶ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفلی نائینی « ۶۵۳ »

۷۳۳ رقایق الحقایق

فارسی - مؤلف محمد دهدار - رساله ایست در مبحث وحدت وجود که در عناوین یک فتح و هفت رقیقه و خاتمه صورت گرفته است .

آغاز (تبارک اسمک اللهم یا من کل يوم هوفی شان وجل ذکرک یا من لا یشفله شأن عن شان سیاس مرآن خداوندی را که ظهورش کرد) انجام (از جشمه ترقی و تقاعد درجات منزلین (کذا) شاداب دارد بحق الحق و اهله) تاریخ کتابت ذی قعدة ۱۳۰۰ در تهران - خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۲۱ برگ . خطوط اغلب صفحات سیاه و ریخته شده - اندازه ۲۱ در ۱۷ و قفلی فهرستی (به بینید الف الانسانیه ۳۶۲ حکمت ص ۳۴) « ۶۰۰۵ »

۷۳۴ روحیه

فارسی مکرر شماره ۱۰۹ منطق (۱) منسوب بامام فخر رازی - درین نسخه نامی از رساله و مؤلف آن نیست . در صدر نسخه ۱۰۹ پس از خطبه کتاب نوشته شده : « این رساله ایست که مولا و شیخ الاسلام اعظم علامه العلماء فی العالم الامام الهمام و البحر القمقام فخر الدین محمد الرازی روح الله روحه و رضی عنه پیادشاه آن زمان نوشته در جواب تعزیت نامه که ملک دروفات پسر امام نوشته بود » رساله مشتمل است برده فصل : ۱ - در

(۱) شماره ۱۰۹ ضمن مجموعه از رسائل است که آن مجموعه در جلد اول فهرست بهمناسبتی در باب منطق قرار داده شد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

علی شرح المواقف کتبها اجوبة عنها « عناوين دخول وخروج درمطالب به قال المدقق المورد وقال الفاضل المجيب واقول) میباشد

آغاز (قال صاحب مواقف الکلام المسلك الرابع وهو ماوفقنا لاستخراجہ) انجام (اذ لاشئنی تجب وجوده وتمنع عدمه علی هذا الفرض والله موفق للصواب) خط نستعلیق ۱۸ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده دارای ۱۷ برگ - اندازه ۱۶ در ۱۱ واقف شناخته نشد (۵۷۳)

رساله یوحنا

۷۳.

عربی - احتجاجاتی است در امامت که بصورت داستان منظره ایست از یوحنا نام فمی بامذاهب چهارگانه اهل سنت در اثبات خلافت بلافضل حضرت امیر المؤمنین علیه السلام - زمینه مطالب و روش تألیف این رساله مانند الزام التواصب است بزبان که بخش عمده عبارات این رساله مطابقت با آن کتاب دارد و مینماید که همان رساله است با اندک زیاده. شیخ بحرانی در کشکولش موسوم به « انیس المسافر و مجلس الحاضر ص ۴۰۳ » این رساله را بنام کتاب یوحنا درج نموده. روضات الجنات نسبت رساله یوخارا بابو الفتوح رازی نقل کرده و آورده است که بزبان فارسی تألیف شده است. این نسخه برای حسینعلی خان امیر نظام نوشته شده و کاتب در آخر نسخه نوشته : « رساله شریفه از تصنیفات قدوة العلماء و افضل الحكماء فخر المحققین سید المتألمین عارف معارف ربانی حضرت شیخ بهاء الدین آملی نورالله مرقده » ترجمه این شخص دیده نشده.

آغاز (الحمد لله الذی انقذنی من الملل الباطله) انجام (كما اخبر به النبی المختار وویل للذین کفروا من النار) (۱) نسخه رونویس شده از نسخه مقلوطی است. کاتب عبد الکریم مستوفی - تاریخ کتابت شعبان ۱۳۱۱ ق - خط نستعلیق ۱۴ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۷۰ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۱ و قی ثانی « ۵۳۳ »

رساله یوحنا

۷۳۱

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی انقذنی من الملل الباطله) انجام - (فمن نظر فیها بین الانصاف ارشاد الى الصواب) ۲ - ۵ تاریخ کتابت ۱۲۵۰ خط شگسته نستعلیق ۱۴ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - بر کهای کتاب رطوبت رسیده و مقداری از آن سیاه شده است. دارای ۱۶ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی ثانی (به بیند قضیده العروس ۴۸۹۷ غنوی اذیات ص ۱۰) (۶۰۹۵)

(۱) کتاب حنیه که شماره ۵۴۹ است در صدر آن قطعه از ترجمه رساله یوحنا است.

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

میرزا جان وکان بینهما مشاجرات « کتاب در مباحث حکمت طبیعی است که پس از دیباچه در ۵ حدیقه انجامیده: حدیقه ۱- فی مباحث العامة ضمن ۱۵ روضه ۲- فی الزمان والان ضمن ۷ لایحه ۳- فی الفلکیات فیما یتعلق بالاجرام العلویه والجسم المحیط بها فی الاجسام و اظهار کیفیت و وضع العالم الجسمانی ضمن ۷ روضه ۴- فی تفصیل شیئی مما یتعلق بالاجسام المنضوده فی حشو الافلاک ضمن ۱۰ روضه ۵- فی کشف احوال ذوات الانفس من الاجسام النباتیه والحيوانیه ضمن یکمقدمه و ۷ روضه.

آغاز (طوبی لحدیقه کلام تنظر ربیع افانه بازهار محامد الملك العالم) انجام - (و آله المطهرین اولی الخطر مابقی السماء و الفراء عین و اثر) کاتب محمد صادق ترشیزی در تاریخ شعبان ۱۰۴۳ در اردوی (شاهجهان) در نواحی منوره از محال اکره هند - خط نستعلیق ۱۷ سطری - فصول و عناوین بشجرف نوشته بر گهامجدول لاجورد و تحریر و طلا صفحه اول دارای یک سر لوح مذهب زمینه لاجوردی - دارای ۲۱۹ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۴ و قفی نائینی «۶۵۵»

۷۳۷ روض الجنان

عربی مکرریش - آغاز (طوبی لحدیقه کلام) انجام (عنها وفی الککل تامل) - تاریخ کتابت ۱۰۳۰ خط نستعلیق مختلف السطر - فصول و عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۱۳۸ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی نادر شاه «۶۵۴»

۷۳۸ ره انجام نامه

فارسی - مؤلف بابا افضل کاشانی . رساله در دیباچه چنین توصیف شده: « که از خواندن و فهم معانیش آ که شوند از سه چیز از وجود خود صفات وجود خود و آ که شوند از آگهی و علم که چیست و آ که شوند از فائده و منفعت آگهی و علم » - رساله مرتب بر سه گفتار است : ۱- در آگهی دادن از وجود صفات وجود خود ۲- در آگهی دادن از آگهی و علم که چیست ۳- اندر آگهی دادن از فائده و منفعت آگهی و علم . آغاز (بعد الحمد اهل الحمد و ولیه و متناه و بدنه) انجام (و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی بادهارا)

خط نستعلیق که در سه ستون بطور چلیا نوشته و بین ستونها مجدول بطلا و تحریر - ابواب و عناوین بشجرف - دارای ۳ برگ اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نائینی «۶۵۶»

۷۳۹ ره انجام نامه

فارسی مکرریش - (آغاز لله الحمد اهل الحمد و ولیه) انجام (و بشکر توفیق دانستن

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

مثال روح انسان ۲ - درفتای جنبه ۳ - در اثبات حقیقت روح انسانی ۴ - در حقیقت
مرک و احوال آن ۵ - در حقیقت درد فراق ۶ - در نصیحت و تنبیه ۷ - در مراتب روح انسان
۸ - در حکمت‌های مرک ۹ - در حقیقت زیارت و تجلی ارواح ۱۰ - در حکایت خویش و حتم کتاب
آغاز (حمد و سپاس فراوان بعدد ستاره آسمان و ربک بیابان) انجام (آنجا بهتر
بود از اینجا) پیش از این جاودان نامه بابا افضل کاشانی است - خط نستعلیق که در سه
ستون بطور چلیپا نوشته - بین ستونها مجدول بطلا و تحریر فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده
دارای ۲ برگه اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نائینی « به ینید ره انجامنامه ۷۳۸ حکمت ص ۱۹ »
(۹۷۲)

روحیه

۷۳۵

فارسی - مقاله ایست در موضوع بقاء روح بعد از مفارقت از جسد . مقاله ضمن
هفت بحث صورت گرفته و در آن با استدلال پرداخته است . کاتب در صدر نسخه نوشته :
رسالة وجیزه در تحقیق معنی روح انسانی از میر غیاث الدین منصور .
آغاز (حمد و سپاس و شکر یقیاس خداوندی را که تکوین کائنات و تصویر موجودات
از فیض جود اوست) انجام (و دلیلی دیگر بر فناء او حمل بروجهی کردن میان این دو
دلیل نعارض نباشد) پس ازین قطعه عبارتی است از شرح اربعین ملا حسین واعظ - خط
نستعلیق که در سه ستون متن و حاشیه نوشته بین ستونها مجدول بطلا و تحریر - عناوین
و ابواب بشنجرف نوشته شده - دارای دو برگه اندازه ۴۲ در ۲۶ و قفی نائینی « به ینید
ترجمة الصلوة ۱۴۶۲ عمومی تفسیر ص ۹ » (۶۰۲۱)

روض الجنان

۷۳۶

عربی - مکرر شماره ۱۳۰ - مؤلف ابوالحسن بن احمد شریف ایبوردی کاشانی
متوفای در یکشنبه ۲۶ رمضان ۹۶۶ (۱) مجالس المؤمنین ضمن ترجمه غیاث الدین منصور
مؤلف را یاد کرده و گوید که وی و ملا میرزا جان شیرازی مصنفات نفیس غیر متداول
غیاث الدین را بدست می آوردند و از آن مطالب میدزدیدند و برای پی غلط کردن میگفتند
که از مصنفات غیاث الدین بجز نامی نیست و بعضی کتب که در مصنفات خود یاد کرده وجود
خارجی نداشته و اگر احیاناً یکی از آن کتب دست رسی می شد و سرقت آشکار میشد دعوی توارد
میگرددند در پشت نسخه نوشته شده : « وله کتاب آخر فی فن الالهی موسوم بالذمات و کان معاصر الملا

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (سپاس مر خدائی را که آفریدگار جواهر پنهان و پیداست) انجام -
ویرهیز کردن از عذاب سرمدی (خط نستعلیق ۱۹ و ۲۰ سطری - فصول و عناوین بشنجرف
نوشته شده مجدول بلاجورد و طلا و تحریر و شنجرف - دارای ۱۳۶ برگ - اندازه ۳۰
در ۲۰ و قی نایبی « ۶۵۹ »

زواهر الحکم

۷۴۳

عربی - مؤلف حسن بن عبدالرزاق فیاض لاهجانی (۱) کتاب یکدوره حکمت
و اصول عقائد است که در یک مقدمه و سه باب و هربابی دارای مطالب و هر مطلب ضمن فصولی
انجامیده است : المقدمة فی تعریف الحکمة و ذکر موضعها و نبذ من تقسیمها و الاشارة الى
نذر من جلاله قدرها ففيها ثلثة مقاصد - الباب الاول فی تقاسیم الوجود و ذکر اقسام
الاولیه للموجود وهو یشتمل علی خمسة مطالب (در ۱۵ فصل) ۲ - فی الطبیعیات و هو یشتمل
علی تسعة مطالب (در ۳۰ فصل) ۳ - فی الالهیات و هو اجل القنون و اشرف العلوم و هو الذی
قیل انه افضل علم ما فضل معلوم (کذا) و یشتمل علی مقاصده سه مطالب « در ۲۵ فصل »
آغاز (الحمد لله الذی انزل من سماء و جوبه (کذا) وجوده ماء فیض فضل وجوده
فصلک ینایع مسالك الاحسان فی ارض مهیات الامکان) انجام (و ورد فی الاخبار عن اهل
البيت الاخبار صلوات الله علیهم اختلاف فی احوال هو لاء لیس هنا مقام ذکرها و لعلها
جمیعا تؤل الى هذا هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة و الحمد لله اولاً و اخری)
تاریخ کتابت صفر ۱۲۰۶ خط نستعلیق ۲۱ سطری ابواب و فصول بشنجرف نوشته شده -
دارای ۷۱ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی فهرستی « ۶۶۱ »

زوراء

۷۴۴

عربی مکرر شماره ۱۴۰ مؤلف ملاجلال دوانی . مختصریست موجز در الهیات که در
آن جمع بین حکمت بخی و ذوقی نموده . تألیف این رساله در نجف بسال ۸۷۲ بوده
نسخه دارای شروح و حواشی است (به بنید شماره ۱۹۳ - ۴۸۲ - ۷۹۷ - ۸۱۶)
آغاز « الحمد لذاته لولیه بذاته » انجام (والصلوة والسلام علی المقدسین خصوصاً
سیدنا سید الکمل و علی آله واصحابه اجمعین) کاتب نورالدین محمد شریف آبادی تاریخ
کتابت نیمه جمادی الثاني ۹۹۴ خط نستعلیق و محقق السطر - عناوین بشنجرف نوشته شده
برگهای کتاب رطوبت رسیده دارای ۶ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ واقف شناخته نشد « ۵۹۸ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

واز دانسته آگهی دادن مشغولی باد مارا (تاریخ تحریر ۱۲۷۵ در حاشیه نسخه نامه نوشته شد .
جملة آغاز آن این است : « رب العزة تعالى جده وتقديست اسمائه آگاه است از مکنون
دل و ضمیر روان خادم که در باره احوال و افعال و اقوال مجلس السجود شمس الدین ضیاء
الاسلامی » شاید اثر خامة بابا افضل باشد خط نستعلیق ۱۸ سطر - ابواب و عناوین بشجرف
نوشته شده دارای ۱۱ برگ اندازه ۱۸ در ۲۹ و قفی نائینی « ۶۵۷ »

۷۴۰ ره انجام نامه

فارسی مکرریش - آغاز (بعد الحمد اهل الحمد و ولیه) انجام (و بشکر توفیق
دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد مارا) خط نستعلیق ۱۷ سطر - ابواب و عناوین
بشجرف - دارای ۱۱ برگ اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی نائینی « ۶۵۸ »

۷۴۱ ره انجام نامه

فارسی مکرریش - آغاز (لله الحمد اهل الحمد و ولیه) انجام (و از دانسته آگهی
دادن مشغولی باد مارا) خط نسخ ۱۷ سطر مجدول بلا جورد و تحریر و طلا دارای
۱۹ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۲ « به بینید ترجمه مدارج الکمال ۴۱۰ حکمت ص ۶۶ » « ۵۹۹۹۰ »

[حرف ز]

۷۴۲ زاد المسافرین

فارسی - مؤلف ابو معین ناصر بن خسرو بن حارث قبادبانی بلخی مروزی ملقب
و مختص ببحث مدفون در دره یمکان از توابع بدخشان از دانشمندان سده ۵۵۰ ق است
روایات در سال تولد و فوت مؤلف مختلف است . روایت تولدش در ۳۹۴ مؤید بشواهدی
است و راجع دانسته شده و فوتش در ۴۸۱ نزدیک بصحت است لیک روایت ۴۷۱ ترجیح
داده شده . علوی بودنش مورد انکار است - مؤلف از فرقه شیعه سبیه اسمعیه بوده و
از طرف هشتمین خلیفه فاطمی المنتصر بالله ابونعیم معد بن علی (که از ۴۷۷ تا
۴۸۷ خلافت کرده) ببحث خراسان برگزیده شد و از طرف قهاء عامه تکفیر و محکوم
بمرگ گشت و ناچار فرار بدیه یمکان نموده و تا آخر عمر در آنجا بزیست - این کتاب
که بصریح مؤلف در ۴۵۳ تألیف شده دوره مختصر جامع فلسفی و حاکی از عقاید
مذهبی اسمعیه است که در ۲۷ قول و هر قول در فصولی ترتیب یافته و بزیست داشتن و از
های علمی فارسی ممتاز است کتاب بچاپ هم رسیده است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

(حرف ن)

سؤالات

۷۵۱

عربی - سه سؤالی است راجع بکلمه مبارکه توحید . سائل مسائل محیی الدین نامی است و بمناب سائل از مردمان سده هشت یبمد است در دیباچه نامی از مؤلف و موجب مسائل نگذرند لیک در آخر نسخه مرقوم است: « تمت الرسالة المنسوبة الى الدولی السید الفاضل فضل الله الاسترآبادی »

آغاز (الحمد لله الواحد الحری بالتحمید والصلوة علی النبی الداعی الی التوحید و علی آله واصحابه الذین خصوا بالترفید) انجام (وفساده ظاهر للمتأمل) پس از این در سه صفحه قطعه عبارتی است از کتابی در کلام - خط شکسته و نستعلیق ۱۹ سطری - عناوین بشنجر ف. دارای ۴ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۲ « ۶۷۷ »

سدره المنتهی

۷۵۲

فارسی - مؤلف سید محمد عبد الحسیب بن احمد علوی حسینی عاملی (۱) کتاب شامل دوره معارف و اعتقادات - حقه است که در آن رویه استدلال و ذوق عرفان با ذکر نکات مستفاده از مآثورات شرعی جمع و رعایت شده است. مؤلف کتاب را سلطان عبدالله قطب شاه اهدا نموده. و در چهارشنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۶۲ از تالیف آن فراغت یافته. کتاب در ده ارشاد و مطالب هر ارشادی در عنوان چند (سدره) صورت گرفته: ۱- در اثبات واجب بطریق و طور مسلك آن ۲- در حمد الهی و ثناء قبوم ایزدی از وجهه سوره سبع الثانی ۳- در تمهید قواعد عنایت ابدی و تبلیغ مراسم هدایت سرمدی مرفوع مواقف غیبی و لطایف سده منیع لاریبی ۴- در مراتب قضاء و قدرو ما یطلق بهما ۵- در اثبات وجوب وجود نبی در نظام عالم جملی و مرتبه اش ۶- در شبهاتی که مخالفین دین مبین وجده یحسان ضلالت و تحوی جوان مسلك قوم نموده اند ۷- در اثبات امامت یسوی الدین امیر المؤمنین علی بن ابی طالب ۸- در تحریر و تقریر شبهاتی که از مخالفین دین زمین وجده مستبین سمت ورود یافته در عصمت و تنزیه ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین و اجوبه قامه قائله مزیده آنشبهات ۹- در اصول اعتقادی بر مبنای شرعی و نهج یقین .

۱۰ در بیان مبداء و معاد .

(۱) الذریعه ج ۳ ص ۱۵۰ و ص ۱۵۱ آورده که مؤلف فرزند سید احمد بن زین العابدین عاملی شاگرد میرداماد است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۷۴۵

زوراء

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لذاته بذاته لولیه » انجام « خصوصاً سیدنا سیدالککل فی الکل و آله و صحبه » خط شکسته نستعلیق مختلف السطر - دارای ۶ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۲ و اقب شناخته نشد « ۶۶۲ »

۷۴۶

زوراء

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لذاته بذاته لولیه » انجام « بل لا یکاد يوجد الا فی الاقل » خط نستعلیق ۲۰ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده کاغذ نسخه آبی رنگ - دارای ۴ برگ - اندازه ۱۶ در ۱۰ و قفی فهرستی « ۶۶۳ »

۷۴۷

زوراء

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لذاته لولیه بذاته » انجام « خصوصاً علی سیدنا سید الکل فی الکل و آله و صحبه » خط نستعلیق ۲۳ سطری - دارای ۴ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفی نائینی - « به بینید رساله در اثبات نبوت ۵۹۰ حکمت ص ۲۴ » « ۵۹۵۹ »

۷۴۸

زوراء

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لذاته لولیه بذاته » انجام « خصوصاً سیدنا سید الکل فی الکل و آله و صحبه » خط نستعلیق ۲۰ سطری - دارای ۶ برگ اندازه ۲۱ در ۱۲ و مجدول بلاجورد - نسخه موربانه خورده است « به بینید حاشیه بر محاکمات شماره ۵۳۵ حکمت ص ۳۲۵ » « ۵۸۹۳ »

۷۴۹

زوراء

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لذاته لولیه بذاته » انجام « خصوصاً سیدنا سیدالککل فی الکل و آله و صحبه » خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - عناوین بشجرف دارای ۲ برگ - و مجدول بطلا و تحریر به جدول اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نائینی (به بینید اثبات واجب ۲۹۸ حکمت ص ۷) « ۵۸۹۸ »

۷۵۰

زوراء

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لذاته لولیه بذاته) انجام (دعواتک والصلوة علی القذیین خصوصاً سید الکل فی الکل واصحابه) خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری - دارای ۶ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفی قی موسوی سالوقف ۱۱۱۹ « به بینید رساله وجودیه ۷۱۹ حکمت ص ۶۳ » « ۶۴۰۱ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

خطی در گذشته ۱۰۸۵ در شیراز (۱) مؤلف که خدا زاده و از شاگردان آقا حسین خوانساری و از مقربان درگاه شاه سلیمان صفوی بوده و به مدرسی مدرسه والده در اصفهان منصوب بوده. کتاب ساده و فنی است در موضوع امامت و مختصری هم از مبدء و معاد و نبوت را نوشته و حکام عودت از هندوستان بایران تألیف نموده است. کتاب مرتب بر سه مقام و خاتمه است: مقام ۱- در معرفه الله مشتمل بر ۲ اساس، اساس اول در تقریر دلیل بر نبوت واجب الوجود اساس دوم در صفات واجب الوجود ضمن چهار نهج ۲- در نبوت مشتمل بر فائده و چهار رکن ۳- در امامت مشتمل بر دو اذنه اصلی و خاتمه در بیان مجمعی از معاده آغاز (الحمد لله فاطر السموات والارض وجاعل الملائكة والروح الواحد الاحد الذی یبسی کمله شیئی) انجام (از تغییر و تبدیل و اعدام و ایجاد و بقاء و ابقاء و غیر آنها چرا مستبعد باشد انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون فسیحان الذی یدیه ملکوت کدشتی و الیه ترجمون الحمد لله والصلوة علی نبيه محمد و آله اجمعین) کتاب محمد طاهر بن محمد علی زمینداوری - تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۲۳۰ در هرات خط نستعلیق ۱۸ سطری - فصول و عناوین بشعر ف نویخته شده - دارای ۱۶۳ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی شیخ حسن سالوقف ۱۲۴۳ = ۱۲۶۹ =

۷۵۶ سلم السموات

فارسی - مؤلف ابوالقاسم بن ابی حامد بن شیخ نصر البیان کازرونی است که در ۱۰۱۳ میزیسته. کتاب از مجامعی فلسفی و ادبی است و غرض از تألیف را چنین بیان نموده: « و گرچه مقصود اصلی درین اوراق ایراد عقاید دین و تقایس علم الیقین بود چون رغبت اصحاب بمطالعه منشآت و اشعار مشاهده میشود از آن لالی کرانمایه حکمت و جواهر گمیب معرفت را بنوادر اشعار و بدایع گفتار مقرون داشت ». کتاب در هفت مرقوم انجائیده و هر مرقومی دارای خطبه جداگانه است: مرقوم ۱- در معرفت مولی و شناخت حق سبحانه و تعالی مشتمل بر دو اذنه کلمه است ۲- در نبوت رسول علیه السلام و فضائل قرآن و امامت ائمه و دلایل آن ۳- در ولایت و کرامت و مکاشفات و علوم غریبه و خارق عادات ۴- در ذکر جمعی از حکمای جهان و جمعه از سخنهای ایشان ۵- در اصناف شعرای معجز آئین و نموداری از شعرهای کزین ۶- در مخاطبه نفس اصم بانواع مواظف و حکم ۷- در حقیقت موت و معاد انسان و خاتمه حال جهان و نسخه تنها مرقوم اول و چهارم را دارا است.

آغاز (ای غنچه گشاده در تنای نودهن) انجام (لاجرم در هر صفة این مصاف

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله الواحد القدیم المنان الکریم الاحد القیوم الدیان الحکیم الذی انزل کتبه المبین نور اساطما بالحجة والبرهان) انجام (واین تونم تفسیر قول حق ربوبی تعالی شانه گردیده . هو الاول والاخر) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۳۰۹ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۳ و قی نائینی < ۶۷ >

۷۵۳ سرهایه ایهان

فارسی - مکرر شماره ۱۴۳ - مؤلف عبدالرزاق فیض لاهیجانی . دوره مختصر استدلالی اصول عقائد و مسائل دینی ضروریه شیعه است . مؤلف درین کتاب ملتزم بوده که ادله قائمه بر مطالب را بهیئت شکل اول یاقیاس استثنائی بیاورد و بدین نحو اثبات مدعا کند . کتاب مرتب بر یک مقدمه و پنج باب است و چاپ هم شده است .

آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (که یکی از اجزای اخلاقی عظام و اعظم احبای گرام) انجام . و تجویز و انتقاء مفسده هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة والحمد لله اولاً و آخراً) کتاب ولی بن نور محمد نوری کامی - تاریخ کتابت ۱۲۵۶ خط نستعلیق مختلف السطر - فصول و عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۱۱۱ برگ - اندازه ۱۵ در ۱۰ و قی نائینی < ۶۸ >

۷۵۴ سعادت نامه

فارسی - مؤلف سلطان محمد بن حیدر محمد کبابادی ملقب بسلطنعلی شاه متوفی ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۵۱ در دیه بیدخت مقتول در ۲۶ ربيع الاول ۱۳۲۷ قبرش در بیدخت کباباد معروف است . مؤلف از شاگردان حاجی سبزواری و میرید سعادت علی شاه اصفهانی و از مشایخ طریقه عرفاء نعمت الهی است . رساله ایست عرفانی و اخلاقی در بیان علم و لواحق آن که در یک مقدمه و دوازده فصل و خاتمه صورت گرفته و در سال ۱۳۰۸ در تهران چاپ شده آغاز > حمد و سپاس بیرون از حد و قیاس بیچند و جونی را سزا است که ساحت توحیدش را حد و غایت ناروا است . انجام > امید که ناظر بدیده انصاف نظر فرماید و حجاب لجباج و تمسب را از روی دیده بردارد و الحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین و عترته المصومین > کتاب علی انجانی نعمت الهی - تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۲۹۵ - پس از این ضمن ۳ صفحه قصیده ایست از بهمن علی در وصف کتب و نیز قصیده ایست در دو صفحه از کتب در مدح حضرت امیر المؤمنین ۴ - خط نسخ ۱۹ سطری - فصول و عناوین بشجرف کاغذ نسخه آبی رنگ - دارای ۷۷ برگ اندازه ۲۲ در ۱۳ و قی نائینی < ۶۹ >

۷۵۵ بیفینیه نجات

فارسی - مؤلف حاج علی رضا بن کمال الدین حسین اردکانی شیرازی متخلص به

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۱۲ روی عن سیدنا ومولانا ابی محمد المسکری ۴ بعد ذکر الخ - خاتمه تشتمل علی نصیحتین الاولی المنصوفه والثانیة للمشرعه .

آغاز (الحمد لله مبین الحق واهله ومیین الباطل فرعه واصله) انجام (يظهر له ان الباعث علی کتابها لنصرة الدين واهله لاغير ذلك والله الهادی الى سواء السبیل وهو حسبنا ونعم الوکیل) کاتب محمد شریف ارغوانی - تاریخ کتابت ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۲۵ پس ازین در ۱۴ صفحه رساله مختصریست در همین موضوع که گویا از کاتب باشد . خط نسخ مختلف السطر دارای ۴۰ بركه . اندازه ۱۹ در ۱۱ واقف شناخته شد « ۶۷۲ »

سیاسات المدنیه

به بینید رساله در مبادی موجودات شماره ۶۹۳

۷۵۹. سیف المؤمنین فی قتال المشرکین ج ۱

فارسی - مؤلف علیقلی جدید الاسلام از بادریان منبر مسیحی . ترجمه مشروح مؤلف بنظر نرسیده . در دیباچه شاه سلطان حسین صفوی را تاء گفته و آورده است : « عالیجناب معلی انتساب الناطق بالحق والقایل بالصواب مکمل فضایل المتقدمین وهحصل علوم الاولین و آخرین افضل العلماء المنبحرین عمدة الاقران وامثال مولانا بهاء الدین محمد مشهور بفاضل (۱) ادام الله فضله وفضله بر اراده این فقیر در باب مقابله توریه عربی و کتب انبیای سابق با اصل ایتی و ترجمه نمودن ان عربی بفارسی آگاه گشته بنا بر شوقی که ایشانرا در ترویج دین مبین هست چون که استحسنان این اراده فقیر را بسمع ساکثان پایه سر بر خلافت مهسیر رسانیده بود بهمین قدر از بواعث اکتفا کرده باعتبار ترغیب و تصدیق عالیحضرت فضایل بآب سابق الالاقاب عزم جزم این فقیر تحقق پذیرفت » این جلد ترجمه و تفسیر و تنقید سفر اول تورات نموده (سفر تکوین) و بیان تحریف و تخالف ترجمه های عربی و لاتینی و عبری آن است و مذیل نموده بترجمه فارسی چهل سوره از تورات ترجمه شده بعبری (ترجمه عربی ۴۰ سوره را به حضرت امیر المؤمنین ۴ نسبت داده است) وهم ترجمه ۱۲ فصل از کتاب حکمت حضرت سلیمان ۴ که دلالت داود بر امامت حضرت امیر المؤمنین ۴ و حقانیت مذهب شیعه .

آغاز (الحمد لله رب العالمین والحمد لله الذی کما هو اهل و مستحقه والحمد لله الذی اهدانا الصراط المستقیم الذی غیر السخت) کذا (والغضب علی الضالین الضالین) انجام (امیدوار از درگاه الهی هستم که در روز یوم لاینفع مال ولا بتون این کتاب ذخیره باشد

(۱) ظاهراً فاضل هندی معروف باشد که ترجمه اش گذشت .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

وساحت این مطاف زبان قلم در کلام تیغ سخن در نیام است هذا واستغفرالله العظيم وهو التواب وهو الکريم وفوق کل ذی علم علیم (خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۷۵ برك - برك اول بخط تازه نوشته شده - اندازه ۲۰ در ۱۱ و قی ابن خاتون سال وقف ۱۰۶۷ «۶۷۰»

سنة الهداية لهداية السنة ۷۵۷

فارسی - مکرر شماره ۱۴۸ - مؤلف آقا محمد علی بن آقا باقر وحید بانیانی متولد در ۱۱۴۴ در گریلاء متوفای ۱۲۱۶ در گرمانشاه قبرش در بیرون شهر سمت غربی معروفست . مؤلف در خدمت پدرش مکمل گشت و از اعلام موجه عصر خود بشمار بوده رساله مختصریست در امامت که بخوانش یکی از اهل سنت و جماعت تألیف گردیده و در مقدمه و سه فصل و خاتمه ترتیب یافته . نسخه ناقص و تا اواخر فصل اول را دارد .

آغاز (احمد علی نواله مصلیا علی احمد و صجه و آله) انجام موجود (کجا از اخبار غیبیه و تحقیقات لاریبه در بعضی از ریاضات) خط نستعلیق ۱۰ سطری که در متن و حاشیه نوشته - ابواب و عناوین بشنجرف دارای ۲۳ برك . اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی نائینی «۶۷۱»

السهم المارقة من اغراض الزنادقة ۷۵۸

عربی - مکرر شماره ۱۵۰ - مؤلف شیخ علی بن شیخ محمد بن شیخ حسن بن شیخ زین الدین شهید ثانی جیمی عاملی متولد در ۱۰۱۳ یا ۱۰۱۴ در جیل عامل متوفای ۱۱۰۳ در اصفهان (۱) رساله در رد متصوفه است که در دوازده فصل و خاتمه ترتیب یافته و در نیم جمادی الاول ۱۰۷۰ تألیف آن پایان رسیده . کتب فصل ششم را گویا متداخل با فصل پنجم نوشته است این نسخه که در نهایت اعتبار است با نسخه شماره ۱۵۰ تخالف زیاد دارد عناوین و جمل آغاز فصول چنین است : ۱- والحديث المشار اليه ما روى عن مولانا الصادق جعفر بن محمد ۲ قال قال رسول الله ص اقرأ القرآن بالحن العرب الخ ۲- واعلم ان تحريم النساء مما لا خلاف فيه بين الامامية وهو ثابت الخ ۳- واعلم ان هذا الاسم وهو اسم التصوف كان مستعملا في فرقة الحكماء الخ - ۴ ثم وصل الامر الى ان صار التصوف غير مشروط بالعلم الخ ۵ واني لا عجب ممن يدعون هذه المرتبة الخ ۷ واعلم انه لما سرت سيرة الصوفية الى الامامية كان في اول الامر الخ - ۸ ثم تلاش الامر ووصل الى ارتكاب ما سلكوه الخ - ۹ وكان هذه الزمان الذي ذكره سيد الاولين والآخرين ص في وصايا الخ - ۱۰ ولتورد نبذة من احتجاجات مولانا الصادق ۴ على الصوفية الخ - ۱۱ روى عن مولانا الرضا ۴ قال الخ -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

(الوجود) انجم (وهدایة رسولہ لمبعوث الی الانس والجان علیہ وآلہ وصحبہ الصلوۃ والسلام والتحبۃ والاكرام) کاتب فتح اللہ بن شکر اللہ بن لطف اللہ کاشانی صاحب تفسیر منہج الصادقین . تاریخ کتابت ۳ شعبان ۹۴۹ خط نسخہ ۲۱ سطری دارای ۵۸ برگ - انداز ۱۹ در ۱۲ و قی ثانی ۶۷۹

۷۶۴ شرح اساس الکیاسه

عربی - شارح بمسطور در پشت نسخه برهان الدین نسفی - ترجمه مفصل شارح بنظر نرسید - اینقدر معلوم است که از اساتید علامه حلی است و دارای تالیفاتی است که در مطالوی کشف الظنون نام برده شده است. تاریخ آداب اللغة العربیہ (جلد ۳ ص ۲۵۱) سال وفاتش را در ۶۸۷ یاد کرده ایک در ذکر آثارش نامی از این شرح برده است. در کشف الظنون هم این متن و شرح یاد نشده - کشف الظنون ج ۲ ص ۵۰۳ در شرح کتاب المقدمة البرہانیه آورده : « لبرهان الدین الی الفضائل محمد بن محمد نسفی المتوفی سنہ ۶۸۴ » و در شرح مفاتیح الغیب (جلد ۲ ص ۳۷۷) مؤلف را متوفای ۶۸۷ نوشته - و در (جلد ۱ ص ۵۶۰) شرح رساله قدسیہ تاریخ فوت مؤلف را در ۶۸۸ ضبط کرده و در شرح رساله فی الدور و التسلسل سال فوت را در ۹۸۸ تعیین نموده - تاریخ اخیر تحقیقا اشتباه است - مؤلف متن (اساس الکیاسه) محققا شناخته نشد لیکن در دیباچه اول کتاب آورده : « فان النسخة المسماة باساس الکیاسه مفقودة الی ایضاح ما هی متضمنة لها من القواعد الحکمیه والمعاقد الحکمیه » و در دیباچه بخش ریاضیات نیز آورده : « لما اختصرت من الرياضیات رسالة فی غایة الاختصار واقتصرت علی ما هو من القواعد فی الاعتبار هجس فی خاطری ان اکتب فیها للإیضاح حاشیة لیكون فائدة اتم » این دو قریه عبارت اشعار دارد که متن هم اثر خامه شارح است . تبویب کتاب بدین نمط است بخش اول درمطلق پس از دیباچه و تقسیم علم در سه قسمت ترتیب داده شده و هر قسمتی در انواع و هر نوعی حاوی فصولی است . قسم اول فی المفردات در ۲ نوع - ۲ فی المركبات در ۴ نوع - ۳ فی القیاسات در ۴ نوع - بخش دوم در طبیعات در ۴ قسمت - ۱ فی الاجسام در ۳ نوع ۲ فی لواحق الاجسام در ۴ نوع - ۳ فی الامور الطبیعیة و غیر الاجسام - (این بخش ناقص است و موجودی از آن عنوان ۳ نوع است) - ۴ فی المركبات در ۳ نوع - ۵ فی النفس در ۴ نوع - بخش ۳ الیات است که در سه قسمت صورت گرفته : ۱ فی امور العامة در ۴ نوع - ۲ فیما هو من الالهیات الخاصة در ۴ نوع - ۳ فی الانتفاع بالمعلوم در ۳ نوع - بخش ۴ ریاضیات در ۳ قسمت

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

که بوسیله آن در خدمت حضرات ائمه المصومین (خطنسخ ۲۲ سطر - فصول و ابواب بشجرف نوشته شده . دارای ۴۲۹ برگه . صفحه اول و آخر کتاب بخط تازه نوشته شده - اندازه ۳۹ در ۲۲ و قی رجیلی سال وقف مرداد ۱۳۱۶ « ۶۷۳ »

[حرف ش]

شافی فی الامامه

۷۶۰

عربی مکرر شماره ۱۷۱ - مؤلف شریف مرتضی . تاریخ فراغت از تألیف رجب ۴۳۲ است . کتاب بجا رسیده - مختصر این کتاب بشماره ۴۲۲ گذشت .

آغاز (الحمد لله والسلام علی عبادہ الذین اصطفی) انجام (وان یجمل اقوالنا و اعمالنا مقربا من ثوابه من عقابه (کذا) انه سمیع الدعاء قریب مجیب) تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۰۹۸ خطنسخ ۲۳ سطر - برگ اول بخط تازه نوشته شده . دارای ۲۶۵ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۹ خریداری آستان قدس در سال ۱۳۱۱ خورشیدی « ۶۷۴ »

شافی فی الامامه

۷۶۱

عربی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله والسلام علی عبادہ اصطفی) انجام (من عقابه انه سمیع الدعاء قریب مجیب) کاتب محمد بن حاجی سعید . تاریخ تحریر ۱۱۱۰ خط نستعلیق ۲۴ سطر ورق اول بخط تازه نوشته شده . دارای ۳۰۰ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۸ و قی ثانی « ۶۷۵ »

شافی فی الامامه

۷۶۲

عربی مکرر پیش - این نسخه ناقص است و قطعه از اول کتاب را دارد . آغاز (الحمد لله والسلام علی عبادہ الذین اصطفی محمد و آلہ الطاهرين الا برار) انجام موجود (وذلك لا یستدرک الا بالنس علیہ لانه لا یعلم) پس ازین ضمن ۸ برگ قطعه ایست از شرح و ترجمه نهج البلاغه و عبارتی است در چهار برگ از مباحث علم نجوم . خط نسخ ۲۱ سطر - دوازده برگ آخر به خط نستعلیق و ۱۸ سطر . دارای ۸۳ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۹ و قی ثانی « ۶۷۶ »

شرح اثبات واجب جدید

۷۶۳

عربی مکرر شماره ۴ شارح جمال الدین محمود نیریزی شیرازی . آغاز (نحمدک علی الاتک یا واجب الوجود و نشکرتک علی تعالیک یا مبین الخیر

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بن سعد بن حسن بن هبة الله ابن کمونه. شارح یهودی نژاد و مقیم در بغداد بوده. خطبه تالیفاتش میرساند که بر آئین تشیع میزیسته. و چون بابت تألیف کتاب الابحاث عن الملل الثلاث (که در آن بحث در نبوت پرداخته) در سال ۶۸۳ مردم بغداد براو شوریدند و قصد کشتنش را نمودند خود را از انتظار پنهان داشت و پس از خوابیدن شورش در میان صندوقی پنهان و روانه شهرستان حله شد در همانجا در گذشت (۱) کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۰۳) وفاتش را در سال ۶۷۶ نوشته. الذریعه ج ۲ در صفحه ۹۷ تاریخ وفات را در ۶۹۰ ضبط کرده و در صفحه ۲۸۹ - سال ۶۸۳ ذکر نموده. کتاب شرحی است بطور قل و أقول بر تلویحات تألیف شیخ اشراق شهاب الدین یحیی سهروردی مقول. لبك كشف الظنون (ج ۱ ص ۳۲۹) آورده است که طرز این شرح بطور مزج است. تاریخ فراغت از شرح بنا به آنچه که در آخر این نسخه نوشته شده او آئل سال ۶۶۷ است.

آغاز (قل الشيخ الفاضل المحقق المتقن للهداية متع المشتغلون (كذا) بطول حياته بعد حمد الله على الاله المتوازه) انجام (فارتفعوا عن حضيض النقاة والبلوى فانصلوا بمحل السعادة القصوى برحمتك يا ارحم الراحمين ويا اكرم الاكرمين وصلواته على نبي الرحمة سيدنا محمد وآله اجمعين) نسخه قدیمی و مصحح و حاوی بخشهای منطق و طبیعیات و الهیات است. در آخر قسمت طبیعیات این عبارت نوشته شده و می نماید که ماقبل آن سائیده و محو شده است: «فی اوائل محرم سنه خمس سبعمایه بمدينه در رحمة الله سبحانه عن الافات و کتب عبد الرحمن بن محمود القرني» خط نسخ ۲۵ سطری دارای ۳۳۶ بركه. اندازه ۲۶ در ۱۹ نسخه رطوبت رسیده است و قفسی فهرستی « ۷۰۳ »

شرح تلویحات

۷۷۵

عربی مکرر پیش - این نسخه بخش منطق را ندارد.

آغاز (قال المصنف رحمه نستعين بالله واهب العقل عز سلطانه في تحرير الفن الثاني) انجام (بمحل السعادة القصوى برحمتك يا ارحم الراحمين صلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين) کاتب وحید الدین بن اسمعیل بن عباس مظم مکئی. تاریخ کتابت چهارشنبه ۸ ذی قعدة ۱۰۳۱ خط نسخ ۲۱ سطری - القوال بشجر ف نوشته شده. دارای ۳۲۴ بركه - اندازه ۳۰ در ۲۰ - قفسی قدیمی « ۷۰۰ »

شرح تلویحات

۷۷۶

عربی مکرر پیش - این نسخه تنها بخش طبیعیات را دارد - جای عناوین قل و القول

سفید است.

۷۷۲ شرح تجرید الاعتقاد

عربی - شرحی است بقال - اقول. کاتب در صدر نسخه نوشته است: شرح احمد. کشف الظنون جلد ۱ ص ۲۴۹ و جلد ۲ ص ۴۹۹ شرحی بر تجرید بنام المفید و المزید لزا ابو عمر و احمد بن محمد مصری «یا طبری» یاد نموده بی آنکه اندک مشخصی لزان ذکر کرده باشد شاید این همان شرح باشد - اول و آخر نسخه افتاده و موجودی از فصل دوم از مقصد دوم (بحث اجسام) تا اواخر شرح مقصد سوم در الهیات است. آغاز موجود (طبیعی و هوالذی لا یتبدل مثل فوق و سفلی و ماهو غیره و هو بخلافه کالیمین) - انجام موجود (والمباح ان کان ما اتی به العبد بنصب و نصب) خط نسخ ۲۷ سطر که بطور کلی نوشته شده. اقوال بشجر ف و نسخه رطوبت رسیده. دارای ۸۷ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۱ و قفی نائینی «۹۱۵»

۷۷۳ شرح التعرف لمذهب التصوف

عربی شرحی است بعنوان (قوله) بر متن موسوم به التعرف لمذهب التصوف تألیفی ابوبکر محمد بن ابراهیم بخارائی کلا باذی متوفی ۳۸۰ متن مذکور شاید قدیمی ترین کتبی باشد که در این موضوع تألیف شده و در اهمیتش گفته شده: «لولا التعرف لما عرف التصوف» و دارای شروحی است. نسخه دیباچه شارح را ندارد یک از نزدیک مضامین این شرح با توصیفی که برای یکی از شروح در کشف الظنون (جلد ۱ ص ۲۹۳) ذکر شده. گمان می رود که شارح علاء الدین ابوالحسن علی بن اسمعیل تبریزی شافعی قاضی القضاة شام متولد در ۶۶۸ متوفای در ذیقعد ۷۲۹ مدفون در قاسیون شام باشد (۱) آغاز متن (الحمد لله المحتجب بکبریائه عن درک الیون) انجام متن (فانه لا یسمع الا عند وجد) آغاز شرح (الحمد هو التناء بالان علی ذی علم بما فیہ من القضايل) انجام شرح (وبالمفهوم یدل علی عدم نزول الرحمة فی سماع لم یکن عن وجد و فیما ذکرنا کفایة لمن تدبر والحق حقیق بنحقیقه) کاتب حسین شابرانی - تاریخ کتابت ۲۰ شعبان ۹۰۳ در باب الابواب - خط نستعلیق مختلف السطر - اقوال بشجر ف نوشته شده - دارای ۱۲۹ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۵ و قفی ملاعلی گل استرآبادی «۶۹۹»

۷۷۴ شرح تلویحات

عربی - شارح نظر بانچه در پشت نسخه نوشته شده عز الدوله ج ۳ ص ۳۰۰ بن منصور

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (اما بعد حمد واجب الوجود علی نعماته) انجام (وجمعه ذخرا لنا يوم الدين)
خط نستعلیق ۲۴ سطری عناوین بشنجر ف نوشته شده دارای ۳۳۲ برگ - دو برگ آخر کتاب بخط
تازه نوشته شده - اندازه ۲۰ در ۱۲ و قفای نائینی « ۶۹۵ »

۷۸۱ شرح جدید تجرید

عربی مکرر شماره پیش - این نسخه باره از اوائل دیباجه شارح و تمام دیباجه من را
فاقد است - آغاز (خیر الکلام حمد الملك العلام) انجام (انه خیر موفق و معین)
کاتب ابوس - خط نستعلیق ۲۳ سطری - برگها مجدول بشنجر ف عناوین و اقوال بطلا نوشته
عمده - از برگ دوم تا هشتم بخط تازه نوشته شده است - کتاب موریانه خورده و قدیمی است.
دارای ۲۴۵ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۲ و قفای نائینی « ۶۹۴ »

۷۸۲ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - این نسخه چندین برگ از میان و از آخر افتاده دارد.
آغاز (خیر الکلام حمد الملك العلام) انجام موجود (فانه اذا اخل فی اخراجها
فالذنب باق) خط نستعلیق ۲۰ سطری - دارای ۴۰۴ برگ. کتاب رطوبت رسیده است -
اندازه ۲۵ در ۱۴. و قفای شیخ حسن هروی - سال وقف ۱۳۱۵ خورشیدی « ۶۹۰ »

۷۸۳ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - نسخه تنها مقصد دوم « جواهر و اعراض » را دارد.
آغاز (المقصد الثاني فی الجواهر والاعراض و فيه فصول) انجام (ونفط ان
يفعل وان يفعل مخصوص بذلك) خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۳۰۲ برگ. اندازه ۲۶ در
۱۳ کتاب رطوبت رسیده - و قفای وزیر وظائف. سال وقف ۱۳۰۹ خورشیدی « ۶۹۱ »

۷۸۴ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - این نسخه از مقصد دوم بعد را حاوی است.
آغاز (المقصد الثاني فی الجواهر والاعراض و فيه فصول) انجام (انه خیر موفق
و معین) کاتب منصور بن نورالدین هدایت کربجیانی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۵۸ خط نسخ
۲۳ سطری - بعضی از برگهای اواخر مختلف السطره. دارای ۲۱۱ برگ. اندازه ۲۵ در
۱۳ و قفای حاج قائم مقام « ۶۹۸ »

۷۸۵ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - این نسخه نیز از مقصد دوم بعد را دارد.
آغاز (فی الجواهر والاعراض و فيه فصول) انجام (انه خیر موفق و معین) خط نستعلیق

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

آغاز (قال المصنف رحمه الله نستعين بالله واجب العقل عز ساطانه) انجام (ومنتهى
الرغبات والله المعين وهو نعم المولى ونعم النصير) تاريخ كتابت ۱۲۹۷ پس ازین در ۴ صفحه
عبارتی است در تعريف کلی که کاتب آنرا از اقتادات ميرزا ابوالحسن ضبط کرده .
شاید همان ميرزا ابوالحسن جلوه باشد . سپس ضمن ۲۷ صفحه بخشی از حاشیه حاج ملاهادی
سبزواری است بر شواهد الربوبیه خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۲۰۸ برگ - اندازه
۲۴ در ۱۷ وقفی قائم مقام « ۷۰۲ »

۷۷۷ شرح تلویحات

عربی مکرر پیش - این نسخه حاوی طبیعيات و الهیات است . اول و آخر آن نیز
افتاده است - موجودی از طبیعيات از اواخر مرشد دوم (در بساط اجسام) تا اواخر الهیات
است - آغاز موجود (علیها لکان يرتفع القمم بارتفاع تلك الاجرآء) انجام موجود (وربما
يفلح فی الحال يهلك الطعام وقدره الشاول « کذا ») خط نستعلیق ۲۵ سطری - اقوال بشنجر
نوشته شده - دارای ۱۴۴ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۳ وقفی ثانی (۷۰۱)

۷۷۸ شرح جدید تجرید الاعتقاد

عربی مکرر شماره ۱۴۷ - شارح علاء الدین علی قوشجی - این شرح بجا برسیده .
و دارای حواشی زیادی است . بهینید شماره های ۳۶۷ و ۴۶۸ و ۴۷۱ و ۴۷۲ و ۴۷۳ و
۴۷۹ و ۴۹۱ و ۴۹۳ و ۴۹۴ و ۴۹۸ و ۴۹۹ و ۵۰۱ و ۵۰۶ و ۵۱۳ و ۵۱۴ و
آغاز (خیر الکلام حمد الملك العالم) انجام (و جمله ذخرا لنا يوم الدين انه خير
موفق ومعين) خط نسخ ۱۷ سطری - عناوین بشنجر نوشته دارای ۵۹۰ برگ - و مجدول
بتحریر و طلا اندازه ۲۵ در ۱۳ وقفی ثانی « ۶۹۲ »

۷۷۹ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش - این نسخه دیباچه شارح را ندارد .
آغاز (اما بعد حمد واجب الوجود) انجام (انه خير موفق ومعين) خط نسخ و نستعلیق
مختلف السطر دارای ۲۹۹ برگ . اندازه ۱۶ در ۱۴ وقفی ميرزا علی نقی سال وقف ۱۲۴۲
« ۶۹۳ »

۷۸۰ شرح جدید تجرید

عربی مکرر پیش این نسخه نیز دیباچه شارح را ندارد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز « وفق اللهم لا کماله بمحمد و کرام آله الاشراف سیلک اللهم » انجام (و الله ولی السداد والرشاد منه المبدء والمعاد « کذا ») تاریخ کتابت ۲ ذیقعد ۱۱۰۹ خط نسخ ۲۲ سطری - فصول و عناوین بشجره نوشته شده - دارای ۲۷۲ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ - وقعی ثانی « ۷۰۵ »

۷۹۰ شرح حکمت العین

عربی مکرر شماره ۱۶۹ - شارح شمس الدین محمد بن مبارک شاه بخارائی . ترجمه اش بنظر رسیده . کتاب شرحی است مزجی بر حکمت العین تألیف نجم الدین علی بن عمر شافعی قزوینی معروف بکاتبی متوفای ۶۷۵ شاکرد خواجه نصیر الدین طوسی و استاد علامه حلی است . این کتاب در حکمت الهی و طبیعی است . بخش الهیات در شریعت و طبیعیات در پنج مقاله انجامیده . مؤلف بخش منطق را افزاد در تدوین و پیش ازین کتاب تألیف نموده و آن را بکتاب العین موسوم داشته است (حاشیه بر این شرح را بشماره ۵۱۶ و ۸۹۰ به بیند)

آغاز (اما بعد حمد الله فاطر ذوات العقول الثوریه) انجام (ولواهد العقل الحمد بلا نهایه) خط نستعلیق ۱۷ سطری - عناوین و دوائر بشجره نوشته شده - دارای ۳۵۱ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۲ وقعی فهرستی « ۷۱۱ »

۷۹۱ شرح حکمت العین

عربی مکرر پیش - این نسخه ناقص است . موجودی تا بخشی از شرح (قوه هاضمه) است . آغاز (حمد الله فطر ذوات العقول الثوریه) انجام موجود « والسوداء والبنم و الیه اشار بقوله » خط نسخ ۲۱ سطری . برگ اول و برگ ۹ تا ۱۳ بخط تازه نوشته شده و بدون جدول است - متن با شجره و شرح با مرکب نوشته است دارای ۲۲۳ برگ و جدول بتحریر و طلا اندازه ۲۶ در ۱۵ وقعی حاج نظم دفتر سال و ناف مهر ۱۳۰۷ « ۷۱۰ »

۷۹۲ شرح حکمت العین

عربی مکرر پیش - این نسخه تا قدری از نوع چهارم از انواع کیف را دارد - و در صفحات آن حواشی از میر سید شریف و غیره نوشته شده است - آغاز (اما بعد حمد الله) انجام (او تساوی التیقین اعنی روالی ح ۲ به علی مایظهر) خط نستعلیق ۲۱ سطری - عناوین بشجره نوشته شده - دارای ۱۱۳ برگ و جدول بشجره و فوق العاده موربانه خورده است - اندازه ۲۶ در ۱۳ و ناف شناخته شد « ۷۰۹ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۲۴ سطر، عناوین در حاشیه بشجرف نوشته شده ۱۳ برگ اول نسخه بخط تازه و مستطبق بسیار بدی نوشته است. دارای ۱۷۶ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۲ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۳۴۰)

۷۸۶ شرح جدید تجرید

عربی مکرریش - این نسخه تنها مقصد اول را دارد و چند صفحه هم از اول آن افتاده است. آغاز موجود (التصدیق به لانتقله بل یستلزم به) انجام موجود (مع انه علة ممتدة) خط نسخ ۲۲ سطر - دارای ۱۴۲ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۹ (۲۷۹)

۷۸۷ شرح جدید تجرید

عربی مکرریش - این نسخه نیز حاوی مقصد اول است و دیباچه شارح را هم ندارد. آغاز موجود (اما بعد حمد واجب الوجود) انجام (مع انه علة ممتدة ذاتیه) حصول البرودة (خط مستطبق و شکسته ۲۵ سطر - دارای ۴۳ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۳ (۶۹۷)

۷۸۸ شرح جدید تجرید

عربی مکرریش - این نسخه از مقصد سیم تا اوائل مقصد چهارم را دارد - آغاز (المقصد الثالث فی اثبات الصانع) آخر نسخه افتاده انجام موجود (الکفار و ختمهم بکونهم) خط مستطبق ۱۷ سطر. دارای ۴۸ برگ. کتاب موربانه خورده. اندازه ۱۷ در ۱۳ واقف شناخته نشد « ۶۹۶ »

۷۸۹ شرح حکمت الاشراق

عربی مکرر شماره ۱۷۰ - شارح محمود بن مسعود بن مصلح کازرونی شیرازی. شرحی است مزجی بر متن و جیز حکمت الاشراق تألیف شیخ اشراق شهاب الدین یحیی سهروردی مقبول. این متن موجر در بیان باب حکمت ذوقی و خلاصه آراء و اندیشه های اشراقیون است و حاوی برد و بخش است: ۱- در ضوابط فکر و روش اندیشیدن ضمن سه مقاله - (این بخش راجع بمنطق و امور عامه است) ۲ - در انوار الهیه ضمن پنج مقاله (در مسائل ربوبی است) بتصریح مصنف در دیباچه و انجام این متن را پس از کتاب تلویحات تألیف کرده و مدت تألیف آن چند ماهی بوده تاریخ فراغت از آن بروایت کشف الظنون جمادی الاول ۵۸۲ است - شارح ثابین شرح را بطی بن محمد دسجردانی اهدا نموده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نوشته اند (عبارت مطمون جمله : « علی مرتبه الجامعه لجميع مفاته » میا شد - آغاز (سالت ایدک الله تم بروح منه وحسن التوفیق ورقاك من حنیض التقليد) انجام (وسلم تسلیم کثیرا مبارکافیه) خط نستعلیق ۲۱ سطری دارای ۵ برك. مجدول بلاجورد و موربانہ خوردہ - اندازہ ۲۱ در ۱۲ (بهینید حاشیہ محاکمات شماره ۵۴۵ حکمت ص ۲۵۶) (۵۹۸)

۷۹۸ شرح خطبہ زور آء

عربی مکرر پیش - آغاز : « سالت ایدک الله بروح منه » انجام « الفترین بسعاده النشاقین وسعاده المنزلین » تاریخ تحریر ۱۰۹۱ خط نستعلیق وشکسته ۲۳ سطری - دارای ۴ برك - اندازہ ۲۲ در ۱۲ وقفی ثانی « بهینید رساله اثبات نبوت شماره ۵۹۰ حکمت ص ۳۹ » ۵۹۶۰

۷۹۹ شرح دیباچہ طوالع الانوار

عربی - شارح ملا جلال دوانی - مقاله ایست در توضیح دیباچہ کتاب طوالع الانوار قاضی یغزوی - در پایان نسخه شماره ۸۰۰ مذکور است که تاریخ ختم تألیف دوشنبه سیم ربیع الثانی ۸۵۳ در شیراز در کوی بغدادی در حالت بیماری بدرد مفاصل بوده است. آغاز پس از نام شارح (قال المص روح الله روحه الحمد لمن وجب وجوده و بقاءه عدل عن التصريح بالام الى الموصون) انجام « بها الاوطار والله الحمد على ان هذا ناك (گذا) والشكر على اولاته » خط نستعلیق ۱۹ سطری سه برك آخر نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۰ برك - اندازہ ۱۹ در ۱۲ وقفی ثانی « بهینید تعریف علم کلام شماره ۱۱ حکمت ص ۷۰ » (۵۸۷۰)

۸۰۰ شرح دیباچہ طوالع الانوار

عربی مکرر پیش آغاز (قال المصنف روح (گذا) روحه الحمد) انجام (وانما هو شان خالق القوى والقدر وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وصحبه الطيبين الطاهرين طحمين وسلم تسلیم کثیرا) خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۱۱ برك و مجدول بلاجورد و موربانہ خوردہ - اندازہ ۲۱ در ۱۲ (بهینید حاشیہ محاکمات شماره ۵۳۳ حکمت ص ۲۲۵) (۵۸۹۰)

۸۰۱ شرح رباعیات

فارسی - شارح عبد الرحمن جامی. شرحی است بر ۴۳ رباعی که در مثنیٰ وجود سروده است و آن رباعیات را چنین توصیف نموده : « رباعی چند در اثبات وحدت وجود و بیان

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

شرح حکمت العین

۷۹۳

عربی مکرر پیش - این نسخه تاقدیری از بحث دوم از مقالة سوم را دارد - برخی از صفحات آن دارای حواشی است -

آغاز (اما بعد حمدالله فاطر ذوات العقول الثوریه) انجام (من حیث هو اتصال)
کاتب ملا اسمعیل بن ملا محمد صالح . تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۰۹۳ خط نسخ ۱۷ سطری
دارای ۱۲۷ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۱ وقفی نائینی « ۷۰۸ »

شرح حکمت العین

۷۹۴

عربی مکرر پیش - این نسخه از وسط و آخر افتاده دارد و دارای برخی از حواشی
میر سید شریف است - آغاز (اما بعد حمدالله فاطر ذوات العقول) انجام موجود « یحتمل
ان یصدر عنه احدهما بواسطه كالصوره » خط نستعلیق ۱۷ سطری . دارای ۸۸ برگ . اندازه
۱۹ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۷۱۶ »

شرح حکمت العین

۷۹۵

عربی مکرر پیش - این نسخه تا اواخر بحث دوم از مقالة اول الهیات « مبحث
ماهیت » را دارا است و دارای حواشی است بامضاهای « عبدالغفار کیلانی و حم و س و ح و ص
و م ن » و غیره . پس از این ضمن ۱۵ صفحه عبارات متفرقه از کتب مختلفه است .
آغاز (اما بعد حمد الله فاطر ذوات العقول) انجام موجود (مستند الی مشرک
فیکون مستندا الی مختص) خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۴۵ برگ . اندازه ۲۱ در
۱۴ وقفی نائینی (۷۰۷)

شرح حکمت العین

۷۹۶

عربی مکرر پیش - این نسخه بخشی طبیعیات را تا اوائل مبحث امتزاج عناصر دارد .
آغاز موجود « القسم الثاني فی العلم الطبيعي وفيه مقالات » انجام موجود (حصلت فی المتوسط
فان التماس) خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین بشنجرف نوشته . دارای ۸۹ برگ . و مجدول
بلاچورد و تحریر و طلا . اندازه ۱۹ در ۱۱ وقفی نائینی (۷۰۶)

شرح خطبة زوراء

۷۹۷

عربی - شارح ملا جلال دوانی . تعلیقه است بر خطبة رساله زورانش که سبب تألیف آن
در دیباچه اشاره شده و در مجالس المؤمنین تفصیلش چنین یاد شده : « دیگر حاشیه صغیر
که آنرا جهة طعن ملا قطب الدین مجبوی انصاری بر عباراتی که در خطبة زوراء واقع است

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

را جتیب آورده : « الحکیم زیتون الاکبر تلمیذ ارسطو طالیس کان کامل الادب شدید المصیبة عظیم الاثقة لاهل حاصنه » (۱) و نیز آورده است که این رساله را حکیم الملت افریقائی تألیف نموده و فارابی آنرا شرح نموده است . (۲) ملاصدرا در رساله حدوث و قدم از مائت بنوان زیتون اکبرین فارسی و شهرستانی در کتاب ملل و نحل بنام زیتون « گداز » نقل رأی نموده اند . رساله در مقدمه چنین توصیف شده : (قال الحکیم الفیلسوف المعلم الثانی ابونصر الفارابی رایت لزیتون الکبیر تلمیذ ارسطاطالیس الشیخ الیونانی رسائل قد شرحها النصارى شروحاً ترکوا بعضها و زادوا فشرحت انا کما وجب علی الشرح شرح نص فاول هذه الرسالة قال زیتون الاول فی الدلالة علی وجود المبدء الاول (رؤوس مسائل این است : ۱ فی الدلالة علی وجود المبدء الاول ۲ فی الکلام علی صفاته تعالی ۳ فی نسبة الاشیاء الیه تعالی ۴ الکلام فی النبوه ۵ فی الشرع ۶ فی المعاد .

آغاز « رب اعن فی جمیع الاحوال والاقوال و تم امورنا و اصلحها فی الحال والاستقبال) انجام » فاذا فارقه نفسه بقیة فی حسرة و بلاء نموذ بالله « وحدت خط نسخه با نسخه ۷۱۹ میرساند که این نسخه نیز در ۱۰۹۵ نوشته شده است . خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری دارای ۴ برک - اندازه ۱۹ در ۱۰ « به بینید رساله وجودیه ۷۱۹ حکمت ص ۷۲ » (۱۳۰۲)

۸.۶ شرح رساله زیتون کبیر

عربی مکرر پیش - آغاز (قال المعلم الثانی ابونصر فارابی) انجام « فی حسرة و بلاء نموذ بالله » خط شکسته و نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۴ برک - اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی ثانی ۷۲۳ «

۸.۷ شرح رساله الطیر

فارسی - ترجمه و شرح رساله الطیر شیخ الرئیس است - شارح و مترجم شناخته نشد

(۱) حبیب المیر ترجمه مائت را چنین ذکر نموده : (زیتون بن طالو طاغوراس از جمله حکمای یونان بکثرت محبت و حمایت اصدقاء و اقرباء ممتاز و مستثنی بود و در این امر بدرجه تمصب داعت که چون جمعی از دوستان و مصاحبان او با پادشاه زمان مصیان و ورزیدند و ملکه قصه گزافن ابطال فرمود و زیتون مصحاب و اقبال و سلاح مدد کرد پادشاه ازین معنی وقوف یافته زیتون را گرفت و فرمود تا از او اسامی و عدد مخالفان را بشکنجه اقرار کنند زیتون چنگ در چلالتن صبر و شکیبایی زده اصلاً آنچه قصد ایشان بود بر زبان نیاورد و چون تذبذب مصحان از حد اعتدال در گذشت جهت پاس ایشان زبان خود را بیرید و بیرون انداخت . آخر الامر در اثنا شکایه بهایم آخرت قنایات . مدتی هم فرطیش ۲۲ سال بود (۲) در محبوب الطلوب قسمی از او مخر ابر رساله نقل و درج شده است .

تزلزلاتش بمراتب شهود باقیه بر کیفیت دریافتن آن علی سبیل الکشف والمرفون و رسیدن
آن بطریق الذوق والوجدان »

آغاز (حمد الاله هو بالحمد حقیق - در بحر نوالش همه ذرات غریق) انجام (هم نامت
هم خاتمه اش جمله نوای فافتح بالخیر رب و ختم بالخیر) کاتب میرسرور علی . تاریخ کتابت
۲۰ صفر ۱۲۳۰ خط نستعلیق ۱۱ سطری . غاویں بشجرف نوشته شده . دارای ۵۱ برگ - اندازه
۲۴ در ۱۵ و قی ثانی (۷۱۲)

۸.۲ شرح رباعیات

فارسی مکرریش - آغاز (حمد ا لاله هو بالحمد حقیق) انجام (فافتح بالخیر رب
و ختم بالخیر) خط نستعلیق ۱۶ و ۱۷ سطری - دارای ۲۹ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۱ -
وقی نورسنی (۵۲۲)

۸.۳ شرح رباعیات

فارسی مکرریش - آغاز (حمد ا لاله هو بالحمد حقیق) از آخر نسخه بک برگ
افتاده - انجام موجود (کاردونان حبله و بی شرمی است رباعیه فی الخاتمه) خط نستعلیق
۱۵ سطری - دارای ۴۹ برگ - و مجدول بتحریر و لاجورد و طلا بدو جدول نسخه
وطوبت رسیده - غاویں بشجرف نوشته شده . اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی ثانی (۷۱۳)

۸.۴ شرح رساله توحید

عربی - شارح شیخ علی بن احمد بن زین الدین هجری فرزند شیخ احمد احسانی
معروف است (۱) شرحی است بر رساله توحید تألیف عبد الکریم بن ابراهیم گیلانی (۲)
حتم تألیف این شرح جمعه سلخ جمادی الثانی ۱۲۲۴ در شهرستان یزد بوده .

آغاز پس از خطبه و نام شارح (لما وقع بهری القاهر ونظری القاصر علی رساله لبعض
اهل التصوف ممن بدعی المعرفة والوصول) انجام (منی علی قدم العالم فی العلم الالهی
فراجع ماسبق وایک والمیجة والخطل ونبتا الله وایک من الخطاء والزلال) خط نسخ ۱۵
سطری - دارای ۷۱ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۶ خریداری آستان قدس در سنف ۱۳۱۵ (۷۰۴)

۸.۵ شرح رساله زیتون کبیر

عربی - شارح ابونصر فارابی . محبوب القلوب (ج ۱) ترجمه مؤلف رساله متن

(۱) زوونات الجنات ص ۲۶ فرزندان شیخ احسانی را بنام شیخ محمد و شیخ علی ضبط نموده

(۲) ترجمه مانی نظر نرسید از شرح استفاده میشود که مانی و تلموح معاصر بوده اند .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۸۱۰ شرح رساله نصیریہ

عربی مکرر پیش - آغاز (بعد حمد مبدع الحقایق والصلوة والسلام علی رسولہ مظهر الدقایق وعلی آلہ واصحابہ من کل بارع) انجام (فلا یكون لمثل المقولات ایضا بالفعل هذا ما سنع له من الاحکام علی هذا الرساله اثناء الملاحظه من دون مفرغ تام ولی فی تحقیق نفس الامر کلا ما بعد الفقرات نرجو من عناية الله وحسن توفيقه تيسير تحقيقه و تتبعه انه خير من اعان وهو المستعان وعلیه التکلان) سال تحریر ۹۲۵ در هرات نوشته شده - خط نستعلیق ۱۸ و ۱۹ سطری - اندازه ۱۸ در ۱۳ دارای ۶ برك - وقفی آقا زین العابدین سال وقف ۱۱۶۶ « به ینید شرح رساله نصیریہ ۸۱۰ حکمت ص ۳۱ » (۵۹۹۲)

۸۱۱ شرح رساله نصیریہ

عربی مکرر پیش - آغاز (بعد حمد مبدع الحقایق) انجام (انه هو المستعان و علیه التکلان والحمد لله رب العالمین) پس از این ضمن سه صفحه رساله خلق اعمال شارح است خط نستعلیق شکسته ۳۲ سطری - دارای ۵ برك . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی (به ینید اثبات واجب ۲۹۲ حکمت ص ۵۵) « ۶۴۱۱ »

۸۱۲ شرح رساله نصیریہ

عربی مکرر پیش - آغاز « بعد حمد الله مبدع الحقایق » انجام « وهو المستعان و علیه التکلان » خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۵ برك - مجدول بلاجورد و برکها موریانه خورده . اندازه ۲۱ در ۱۲ « به ینید حاشیه بر محاکمات شماره ۵۳۵ حکمت ص ۳۱۶ » « ۵۸۹۲ »

۸۱۳ شرح رساله نصیریہ

عربی مکرر پیش - آغاز (بعد حمد الله مبدع الحقایق) انجام « انه خير من اعان و علیه التکلان » خط نسخ ۱۰ سطری دارای ۱۰ برك : اندازه ۲۳ در ۱۵ « به ینید تفسیر موزنین شماره ۱۴۸۲ عمومی تفسیر ص ۳۳ » (۶۰۷۴)

۸۱۴ شرح رساله نصیریہ

عربی مکرر پیش - آغاز (بعد حمد الله مبدع الحقایق) انجام « من اعان واستعان و علیه التکلان تمت » خط نسخ ۲۳ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - دارای دو برك . و مجدول بتحریر و طلا اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی (به ینید تفسیر خواب شماره ۳۸۱ عمومی علوم غریبه ص ۴۳) « ۵۸۶۳ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رسالة الطبر داستان کوچک عربی است در عرفان و تهذیب و تکمیل نفس که آغازش این است:
« هل لاحد من اخوانی فی ان یحب لی من سمعه قدر ما القى الیه من اشجائی عساه یحمل عنی »
آغاز نسخه (کثرت التماس دوستان از من مراد لیر گردانید بر شرح کردن رسالت
طبر از املاى ملك الحكماء والفضلاء العرفاء شیخ الرئيس ابوعلی سینا) انجام (گفت من
رسولی بفرستم تا این بند از شما بردارد و شما از او شوید) تاریخ کتابت ۱۲
جمادی الاول ۱۲۷۴ خط شکسته و نستعلیق ۱۴ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده .
دارای ۲۹ برگ . کاغذ نسخه آبی - اندازه ۱۷ در ۱۱ وقعی فهرستی (۶۲۴۴)

شرح رساله علم

۸۰۸

عربی - شارح خواجه نصیرالدین طوسی . شرحی است بطور قال - اقول بر متن
وجیز رساله علم . رساله من را این میثم بحرینی برای شارح فرستاده و بخواهش او شرح
نموده « ۱ » بنا بر آنچه در نامه این میثم بشارح مندرج و هم در صدر رساله متن مذکور
است مؤلف رساله من کمال الدین ابوجعفر احمد بن « مسعدة البحرانی » علی بن سعید بن
ساده « بحرانی سترای » است . یک در لؤلؤة البحرين « ص ۲۲۰ و ص ۲۳۲ » رساله من را
از تألیفات شیخ جمال الدین علی بن سلیمان بحرانی سترای شمرده است .

آغاز « اتانی کتاب فی البلاغة منه الی غایة لیست تقارب بالوصف » انجام (و انما
اوردت هذه المسائل اقتفاء لكلام اهل البحث عن هذه المسائل) وحدت خط نسخه بانسخه
شماره ۷۱۹ (رساله وجودیه) میرساند که نسخه در اواخر سده ۱۱ نوشته شده صدر نسخه
پیش از این رساله ضمن دو صفحه مقاله ایست مربوط بقاعده « الواحد لا یصدر عنه الا الواحد »
از میرزا ابراهیم همدانی . آغاز مقاله پس از نام مؤلف این است : (نقل ان بهمنیار لما طالب
البرهان عن الشیخ علی ان الواحد الحقیقی لا یصدر عنه الا الواحد کتب الشیخ له » - خط
نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری دارای ۱۶ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۰ وقعی تقی موسوی سال
وقف ۱۱۱۹ « به یبید رساله وجودیه ۷۱۹ حکمت ص ۱۷۸ » (۶۳۰۷)

شرح رساله نصیریہ

۸۰۹

عربی - شارح ملاجلال دوانی آغاز (بمد حمد الله مبدع الحقایق » انجام « و هو
المستعان و علیہ التکلان » خط نستعلیق ۲۳ سطری - دارای ۵ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۰
وقعی فهرستی (۶۸۱)

(۱) اصل الاصل در ترجمه این میثم و هم در ترجمه خواجه نصیرالدین طوسی ذکر نموده

که متن رساله علم تألیف این میثم است . و این اشتباه است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

شرح عرشیه

۸۱۸

عربی - شارح ملا محمد اسمعیل بن سمیع اصفهانی از حکمای نیمه اول سده ۱۳ ه - ق شرحی است مزجی بر رساله عرشیه تألیف ملاصدرا. منظور شارح از این شرح بود است بر شرح عرشیه شیخ احمد احسانی و در زمان حیات شارح احسانی تألیف نموده. بخشی از این کتاب در سال ۱۳۱۵ در حاشیه کتب مشاعر و بخش دیگرش در ۱۳۱۹ ق - ه ذیل اسرار الایات در تهران چاپ شده . نسخه موجود از آخر و هم از اواسط افتاده و نافوس دارد . آغاز (الحمد لله الذی خلقنا بقدرته ثم هدانا الی سبیل معرفته) انجام موجود (لیزدرج فیہ الواحد الفیر الحقیقی لافساده) خط شکسته نستعلیق و نسخ مختلف السطر دارای ۷۶ برگ اندازه ۲۲ در ۱۸ و قفسه نالینی (۷۱۷)

شرح عقائد عضدی

۸۱۹

عربی مکرر ۱۷۶ - شارح ملا جلال دوانی - رساله عقاید تألیف قاضی عضدالدین عبدالرحمن بن احمد ایجی از متون موجزه کلامیه است . بروایتی این رساله آخرین اثر خامه قاضی است که ۱۲ روز پس از تألیف آن فوت کرده. تألیف این شرح در چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۹۰۵ در شهر جیرون (جزیره هرمز) اختتام یافته .

آغاز (یا من وفقنا لتحقيق عقاید الاسلامیه و عصمنا عن التقليد فی الاصول والقواعد الکلامیه) انجام (المبعوث من خیر القبائل والبطون حلوة دائمة ما یقال العلوم والظنون) کتاب مصحح الله مصطفی رومی - خط نستعلیق ۲۱ سطری دارای ۵۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۳ واقف شناخته نشد (۷۰۸)

شرح عقائد عضدی

۸۲۰

عربی مکرر پیش - آغاز (یا من وفقنا لتحقيق العقاید الاسلامیه) انجام (المبعوث من خیر القبائل والبطون) کتاب مفت الدین اصفهانی در شهرستان کاشان در سال ۹۳۸ نوشته. نسخه بانسخه اصل مقابله شده است. خط نستعلیق ۲۲ سطری دارای ۳۰ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۴ و قفسه نالینی ۵۹۸۷ - شرح رساله اثبات واجب شماره ۷۶۳ حکمت ص ۱۲۵ (۵۹۸۷)

شرح عقائد عضدی

۸۲۱

عربی مکرر پیش - این نسخه دیباچه را ندارد. آغاز (یا من وفقنا لتحقيق عقاید الاسلامیه) انجام (المبعوث من خیر القبائل والبطون حلوة دائمة ما یقابل العلوم والظنون) این نسخه نیز بانسخه اصل مقابله شده است. -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

شرح رساله نصیریہ

۸۱۵

عربی - نام شارح در پشت صفحه چنین نوشته شده : « حضرت استادنا و مخدومنا مولانا محمد امین الحنفی قدس سره تعالی ظلّه العالی الیوم الدین » گویا همان محمد حنفی تبریزی مذکور باشد . تاریخ اتمام تألیف این شرح در پنجشنبه ۷ ربیع الاول ۹۴۲ هـ در هرات بوده - آغاز (قال الحکیم الطوسی شکرالله علیه اعلم انا لانشک فی کون الاحکام الیقینیۃ) انجام (فمیک الاختیار ثم الاختیار والتختم علی هذا القدر من الکلام لثلا ینعبر الی الاملال فی تحقیق هذا الدرام والله المستعان وعلیه التکلان » نسخه در تاریخ مذکور نوشته و مقابله شده است . خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۱۶ برگ . نسخه رطوبت رسیده است اندازه ۱۸ در ۱۳ . وقفی آقا زین العابدین . سال وقف ۱۱۶۶ « ۷۵۶ »

شرح زورآء

۸۱۶

عربی - اول نسخه افتاده بهمین جهت شارح شناخته نشد مضامین کتاب اشعار دارد که شارح از اهل سنت و جماعت است - عبارت زیر تاریخ فراغ از شرح است (وکان تمامه فی آخر ربیعی سنه اربع و ثمانین و ثمانمائیه » نسخه دارای حواشی است که برخی از آنها باهضاء الامام احمد بن سلیمان است .

آغاز موجود (یتصور من قدیم لقدم اوهی ممتنع التناق الابعاد) انجام (سبحان ربك رب المزة عما یصفون وسلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۲۱ سطری دارای ۳۷ برگ و موربانه خورده - اندازه ۲۳ در ۱۳ وقفی ثانی (۷۱۴)

شرح طوابع الانوار

۸۱۷

عربی - شارح قاضی برهان عیبدالله بن محمد بیدلی شریف فرغانی معروف بیری قاضی تبریز متوفای ۷۴۳ طوابع الانوار از متون جامع وجز کلامی تألیف قاضی عبدالله بیضاوی معروف است . این شرح بعنوان (قال - اقول) می باشد . بروایت کشف الظنون شارح این شرح را برای شهاب الدین مبارک شاه تألیف نموده -

آغاز « الحمد لله حمدا یتقاصر عن ادراك غایته عقول المقلاء » انجام « و معاملهما وناو یلاهما مذکور فی کتاب نہایة المول من اراد الاطلاع علیها فلیطالعها » کاتب اسدالله بن شمس الدین محمد کاشانی در ۸۳۹ در سمرقند در مدرسه سلطان الخ یک گورگانی نوشته ۴۷ برگ اول نسخه بخط نستعلیق و ۱۶ سطری - بقیه کتاب بخط نسخ شکسته ۲۱ سطری - اقوال بشجره نوشته شده - دارای ۱۳۰ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی شیخ محمد باقر سال وقف ۱۱۷۶ - (۵۶۶۱)

شرح غرر الفراند

« شرح منظومة شماره - ۸۴۸ رابہ بینید »

۸۲۴ شرح فصوص الحکم

عربی - شارح داود قیصری - شارح را بر فصوص الحکم دوشرح است. یکی همین شرح است که بمطلع خصوص الکلم فی شرح فصوص الحکم نامیده (۱) و در تهران بنام شرح فصوص داود قیصری چاپ شده. شارح این شرح را مضمون بنام امیر غیاث الدین محمد نموده. «تعلیقات برین شرح را بشماره ۴۱۸ و هم ۱۳۲ چاپی به پتید»

آثار (الحمد لله الذی عین الاعیان بفیضه الاقدس) انجم (وانشکر لولی الحقایق و
الحقیق والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله وصحبه اجمعین ومام تسلیما کثیرا کثیرا)
نام کاتب و تاریخ کتاب در حاشیه باقین همین برك نوشته شده و اکثر آنرا مورياته خورده است .
موجودی الآن این است : در تمت هذا الكتاب . . . يوم الاحد . . . من رمضان المبارك سنة الف و خمس
(یا خمسين) بهاء الدین عبدالرحمن صدیقی . . . لاهور . . . جلال الدین محمد خط نسخ ۲۱
سطری - برك اول دارای سراج زمينه طلا عناوین و اقوال بشجرف نوشته شده - دارای
۳۳۸ برك . رنگ کاغذ آبی و جدول به تحریر و طلا و لا جورد به جدول - مورياته خورده آبی
و یاد دارد - اندازه ۲۱ در ۱۶ و قلمی نائینی ۵۲۹۶

شرح فصوص الحکم ۸۲۵

عربی مکرریش۔ آغاز • الحمد لله الذی هدانا لهذا • انجام • وهو الموفق الى الرشاد
 ومله المبدء اليه والجماد • خط نسخ ۷۳ طبری - اقوال یفخرف نوحه عندہ۔ دارالان ۶۴
 بریلہ المصاحف ۲۷ ص ۱۷ وقعی نفیسی ۷۲۵

شرح فصوص الحکم ۸۶۶

عربی مکرریش - کاتب از او امل دیاجه تا اول شرح را نوشته . آغاز • قال الشيخ الامام العالم الراجح الفهره المحقق معى الدين • انجم • والله الموفق الى الرشاده من المبداء والعباد • تاريخ کتابت ۱۳۹۹ خط نستعلیق ۳۰ سطری - جنا وین و بالوال منصرف من نوشته . دارى ۱۸۸ برك انبارزه ۳۰ دره و ۲۰ ولى تمام نظام ۷۲۳ •

۸۴۴ شرح قصص المحکم

محدثہ فکرونیہ۔ مین سٹریٹ۔ لاہور۔ اوائل شرح نص پانچواں واؤد۔

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

سال تحریر ۹۶۱ خط نستعلیق ۱۹ و ۲۰ سطری - دارای ۵۶ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲
وقتی نائینی (۷۱۹)

۸۲۲ شرح عقائد نسفی

عربی مکرر ۱۹۱ - شارح سعد الدین مسعود بن عمر بن عبدالله شافعی معروف
بعلامه تفتازانی متولد ۷۱۲ یا ۷۲۲ در دینیه رجال متوفای ۲۲ محرم ۷۹۲ یا ۷۹۱ در
سمرقند مدفون در سرخس - شاگرد قطب الدین رازی و عند الدین ایچی است (۱) شرحی
است مزجی بر رساله موجز عقائد تألیفی ابو حفص عمر بن محمد نسفی سمرقندی متوفای
۵۳۷ حتم تألیف این شرح سببان ۷۹۸ است . نسخه بجای هم رسیده است . (حواشی
برین شرح را بشمارهای ۸۷ و ۸۸ و ۴۷۹ و ۵۱۹ و ۵۲۰ و ۹۱۱ و هم ۲۵۶ حکمت جایی بهینید)
آغاز (الحمد لله المتوحد بجلال ذاته و کمال صفاته) انجم (فلا دلالة على افضلية
الملائكة في الشرف والرتبة وهذا المقصود) کاتب عبد السميع بن ملا عبداللطيف - تاريخ کتابت
۱۰۵۳ خط نستعلیق ۷ سطری - برگ اول بخط تذه نوشت شده - دارای ۹۷ برگ - اندازه
۲۰ در ۱۰ وقتی فهرستی (۷۲۰)

۸۲۳ شرح عیون الحکمه

عربی - شارح امام فخر رازی که بدرخواست شاگردش حکیم محمد بن رضوان
بن منوچهر ملک شروان تألیف نموده . عیون الحکمه از موجزات آثار شیخ الرئيس است .
و بنا بر آنچه که در کشف الظنون ذکر شده حاوی علوم منطق و حکمت طبیعی و الهی است -
عیون الانباء این کتاب را چنین توصیف نموده : « کتاب عیون الحکمه بجمع العلوم الثلاثه
و در نامه دانشوران چنین تعریف و تحدید شده : « کتاب عیون الحکمه در ۱۰ مجلد و در آن
کتاب از حکمت طبیعی و الهی و ریاضی گفتگو کند » و این کتاب را از جمله مؤلفات شیخ
در اصفهان دانسته است . گمان میرود جمله ۱۰ مجلد مذکور در آن کتاب اشتباه از کاتب
است . نسخه شماره ۱۷۷ تنها قسمت منطقات است . اول این نسخه افتاده موجودی از اوائل مبحث
(فصل) تا آخر الهیات است -

آغاز موجود (الام واما الفصل الخاص فذلك هو المحمول اللازم من المرثاث) -
انجام (وان لا یجملنی من الهالکین یا اگرم الا کرمین و یا ارحم الراحمین) خط نسخ ۲۳
سطری - فصول و عناوین بشجره نوشت شده . کاغذ کتاب آبی و زرد رنگ و رطوبت رسیده
و موریانه خورده . دارای ۱۹۵ برگ - اندازه ۲۳ در ۱۳ . وقتی قائم بقام - ۷۲۲۴

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۸۳۲ شرح فصوص الحکم کاشی - جامی

عربی - مکرر شماره ۸۲۸ و ۸۳۱ شارحان عبدالرزاق کاشانی و عبدالرحمن جامی -
این دو شرح جداگانه را کاتب در حاشیه صفحات شرح فصوص الحکم شماره ۸۲۴ جمع و در
تدوین نموده.

کلمات شرح کاشی از حاشیه صفحه ۵۷ و شرح جامی از حاشیه صفحه ۶۶ است. کاتب
این دو شرح را در حاشیه بدین ترتیب تدوین نموده که از حاشیه صفحه ۵۷ تا حاشیه صفحه ۶۵
مرتباً شرح کاشی را نوشته و از حاشیه صفحه ۶۶ بعد حاشیه هر صفحه را نصف به شرح کاشی و نصف
دیگر به شرح جامی اختصاص داده است و علامت تمیز بین دو شرح رقم (کا - کاشی و - م
ج) است که بمرکب قرمز نوشته شده است.

آغاز شرح کاشی (الحمد لله الاحد بذاته) انجام (من ابواب المسقه بالربع برحمتك
یا ارحم الراحمین)

آغاز شرح جامی (الحمد لله الذی زین خوانم قلوب) انجام موجود (المعتقدات ای
الاول... صور.. خاصه) کاتب و تاریخ تحریر همان است که در شماره ۸۲۴ ذکر شده خط نسخ
عناوین و اقوال بشنجرف - بر گها موربانه خورده و مجدول به تحریر و طلا و لاجورد - اندازه
۲۶ در ۱۶ و قلمی نایبی « ده بینید شرح فصوص الحکم شماره ۸۲۴ ص ۵۷ » (۵۹۹۰)

۸۳۳ شرح فصوص الحکمه

عربی - نام شارح در دیباچه هیچ يك از نسخ خطی و چاپی ذکر نشده کاتب در صدر این
نسخه نوشته : « شرح فصوص مولانا جلال الدین رحمه الله علیه » اگر مقصود از مولانا
جلال الدین همان ملا جلال دوانی معروف باشد در کتب تراجم چنین تألیفی برای او یاد نشده
(۱) کشف الظنون شرحی از امیر اسمعیل نامی برای فصوص الحکمه یاد نموده لیک اندک
مشخصی برای شرح و شارح ذکر نکرده از تذکره دانشمندان آذربایجان ص ۳۹ استفاده
میشود که این شرح از امیر عبد السمیع حسینی شام غازانی تبریزی است. مشار الیه در
جرات نزد علاء الدین علی قوشچی و شیخ حسین منطقی و در شیراز نزد ملا جلال دوانی تحصیل
و تعلیم کرده و در ۱۸ محرم ۹۱۹ بس ۶۹ سالگی فوت نموده و در گورستان کبخیل در
طرف شارع قریه خیره نوشته « از مجال تبریز و دفن گشته »

(۱) تذکره دانشمندان آذربایجان ص ۳۹ از امیر جلال الدین اشتر آبادی متوفای ۹۳۱ عاگرد ملا جلال

دوانی را نام برده است لیک این شرح را از او ندانست.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز « الحمد لله الذی عین الایمان » انجام موجود « وهی یؤید الثانی من الایاتیات
الراکب » خط منطبق ۲۳ سطری - اقوال بشجرف نوشته شده دارای ۹۸ برك - اندازه
۲۲ در ۱۸ و قی ثانی « ۷۲۷ »

۸۲۸ شرح فصوص الحکم

عربی - شارح عبد الرزاق کاشانی - تاریخ فراغت از شرح در نسخه شماره ۸۴۰
۸۲۹ چنین نوشته شده : « ضحوة يوم السبت الثاني عشر من جمادى الاول سنة ثلثين وسبعمائة
فی الخاقاه المبارك من ابواب البر المبنية بالربيع الرشیدی انارالله برهان بانیها »
آغاز « الحمد لله الاحد بذاته وكبریائه انجام » ولانكلنا الى انقضاء طرفة قیلغ
کل مرام » تاریخ کتابت ۹۰۸ خط نسخ ۲۵ سطری . متن با شجرف و شرح با مرکب
نوشته شده دارای ۱۳۹ برك . اندازه ۱۷ در ۱۳ و قی قاضخان « ۷۲۸ »

۸۲۹ شرح فصوص الحکم

عربی مکرریش - این نسخه قسمتی از دیاجه شارح را ندارد .
آغاز موجود موجود « للوجود وجود قبل الوجود وذلك محال » انجام « قیلغ کل مرام »
تاریخ کتابت ۱۵ ذیقعد ۷۳۶ خط نسخ ۱۵ سطری دارای ۲۶۸ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳
خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۷۳۹ »

۸۳۰ شرح فصوص الحکم

عربی مکرریش - این نسخه دیاجه و مقدمه شارح را ندارد -
آغاز موجود (الحمد لله تعالى على ما انعم عليه من معرفة الحکم) انجام (و خصهم فی
طرق الاشیاء) کذام الیه با شرف الوسائل والقرنات والحمد لله رب العالمین) خط نسخ
۱۹ سطری عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۲۶۷ برك - اندازه ۱۸ در ۱۶ و قی قائم مقام
(۷۲۹)

۸۳۱ شرح فصوص الحکم

عربی - شارح عبدالرحمن جامی - تاریخ اتمام شرح جمادی الاول ۸۹۹ است -
آغاز (الحمد لله الذی زین خواتم قلوب اولی الهمم بفصوص نصو الحکم) انجام (وهو
یهدی السبیل الیه وینصب الدلیل علیه » کاتب محمد هاشم بن سید محمود تاریخ کتابت ۲۵
ربیع الاول ۱۱۰۰ خط نسخ ۲۳ سطری دارای ۲۶۱ برك . اندازه ۲۵ در ۱۲ و قی ثانی
« ۷۳۴ »

حکمت - اسلام - فلسفه

کتاب خطی

است. مؤسسه که برخی از آن بخط شارح بوده است. خط نسخ ۲۵ سطری - برك اول دارای
 سراج - عناوین - درجین و حاشیه بشعر نرفته دارای ۱۱۵ برك - مجدول بتحریر و طلا
 اندازه ۲۴ در ۱۶ و قی ثانی ۲۴۳۰

۸۳۶ شرح فصوص الحکمه

عربی . شرحی است بطور قول و اقوال - نسخه صدرأ و ذیلا افتاده دارد بهمین جهت
 شارح شاکه نشد . از معانی شرح و نقل قول از ملا صدرا و تمیز از اویسنوان « جبرالمحقق »
 استد الککل فی الککل « میرساند که شارح از علماء امامیه نیمه دوم سده ۱۱ هجری است
 نسخه موجود از اوائل شرح فص اول تا قسمتی از شرح فص آخر را دارد

آغاز موجود (جزا منها والا لکان میة الانسان عین هوینة) انجام موجود (فلابزم
 علیها بقدر الوسع والطاقة علی ماكان مکلفا علیه)

خط نسخ در کستانی ۱۲ و ۱۴ سطری . دارای ۳۲۹ برك - اندازه ۱۶ در ۹ و قی ثانی

(۷۳۰)

۸۳۷ شرح فصول

عربی مکرر شماره ۱۹۷ شارح سید عبد الوهاب بن علی حسینی کرکائی (۱) شرحی است
 مزجی بر تریب فصول خواجه نصیر الدین طوسی .

آغاز (نحمدک اللهم علی ما وقتلادراك فصول الکلام وعلمتنا ندوکه مسالك الیان)
 انجام (مطلبین علی نبیه صلی الله علیه وآله خاتم النبیین وآله المعصومین والسلام علیهم اجمعین)
 خط نسخ مختلف السطر - ابواب و عناوین بشعر نرفته دارای ۹۹ برك - اندازه ۷۱
 در ۱۳ و قی فهرستی (۷۳۴)

۸۳۸ شرح فوآئد

عربی - شارح فتح احمد آصفائی متن کتاب رساله عرفانی موسوم بقوآئد است که آن
 اثر تألیف شارح است رساله فوآئد در ابتدا حاوی ۲۲ فائده « در مطالب مربوطه بمسئله الله »
 بوده و پس از شرح ۷ فائده بدان افزوده . شارح این شرحرا بنخواست هم سفر مکه ائی
 ملا مشایخ بن حبیبی تألیف نموده تاریخ احکام شرح شب ۹ شوال ۱۲۳۳ است. کتاب حبیبی
 درجده .

آغاز پس از تعصب و تعبد و نام مؤلف (ان عجب الموقی السعد والا کرم السعد)

انجام (استمداده من جهات مشرق ابداء) تاریخ کتابت رمضان ۱۲۹۰ خط نسخ ۲۰ سطری

(۱) روایات الجنات ص ۳۵۱

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

شارح این شرح را بنام ابوالفضل سلطان یعقوب بهادر خان موشح نموده .
 آغاز (الحمد لله الذي انشاء هويات الماهيات بالقضاء السابق على القدر) انجام -
 (وغرته الذين الواليدى والالاب) کاتب محمد باقر لاهجانی . تاریخ کتابت شوال ۱۰۷۷
 خط نستعلیق ۴ سطری . عناوین بهنجرف نوشته شده - دارای ۶۸ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰
 دقتی فهرستی (۷۳۱)

۸۳۴ شرح فصوص الحکمه

عربی مکرریش آغاز (الحمد لله الذي انشاء انجام) (واصحابه اولی الایدهی الالاب)
 کاتب محمد گیلانی . سال تحریر ۱۱۰۹ خط نستعلیق ۶۱ سطری دارای ۵۸ برگ - اندازه
 ۱۹ در ۱۰ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۸۴۸)

۸۳۵ شرح فصوص الحکمه

فارسی - شارح ابوجعفر محمد تقی بن عبد الوهاب بن حسین بن سعد الله بن حسین
 استرآبادی . صاحب امل الامل شارح را از ماسرین خود شمرده و گوید : تکلم جلیل ماهر و شاعر
 بوده و در سال ۱۰۵۸ فوت کرده . نجوم السماء (مر ۱۳۲) آورده است که شارح از فضلا
 عالمقدار و متکلمین با اقدار بوده و در مشهد الرضوی سکونت داشته . قول بقوله شارح در
 سال ۱۰۴۷ وفاتش را در ۱۱۱ نیز نقل کرده . لیک این عبارت کاتب با نظر تاریخ تحریر
 نسخه مکذب نقل مذکور در فصوص الحکمه است : ه هذ آخر ما وجد بخط الشارح الفاضل المذوق
 المصنف مولانا محمد تقی المصنف بالله علی توبه برکاته الفارمه . شارح در رمضان ۱۰۵۶ شروع
 تألیف این شرح نموده و بانام آن توفیق نگشته . این نسخه تا شرح فصوص جمل و حقیرا دارد و متن
 ضمن جمل و مختصرها هم نوشته ظاهرأ بشرح آن توفیق نیافته - شارح شرح وابه به پنج گفتار
 مقدر نموده : ۱ - در وجود فلسفه و بیان موضوع فلسفه اولی . کیفیت تزلزل بطور جزئی
 ۲ - در جمالی فلسفه و کلام و تنویر حریک . ۳ - در بیان منتهی اثبات واجب و حق و برهان لم
 ۴ - در بیان وجود حق . ۵ - در بیان ماهیت و ذاتی و غرضی و جنسی و نفسی و حیثیت .
 گفتار پنجم از خطه و قام بولایت ه که یعنی از دوستان و آشنایان درین روزگار که خبر
 و صفات الفیبارک منتهی است و همین بند بقیه است ازین بی بضاعت القلمین ننموده که کتابی بجز
 از اثبات واجب الوجود . انجام شرح ه پس شروع کرده در بیان حسن عقول و حکمت ه
 انجام نسخه ه فی الاشیاء من وجهین اما ان بدله کاتب محمد مهدی بن محمد علی محمد (کذا)
 امین شریف استرآبادی تاریخ کتابت جم ۱۷ شهر جمادی الثانی ۱۰۹۷ نسخه و نفوس شده

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۸۴۳ شرح کلمات بابا طاهر

عربی - شرحی است مرجمی بر جملات و کلمات قصار ماثور و مروی از بابا طاهر عریان همدانی (۱) در معارف و توحید و تهذیب نفس که آنرا شارح مرتب و مبوب در ۲۳ باب نموده . (۲) نظری به آنچه کاتب در صدر نسخه نوشته شارح عین القضاة ابو المعالی (ابوالفضل) عبدالله بن محمد بن علی بن حسن بن علی میانجی همدانی است که تربیت یافته شیخ احمد غزالی است و بنهت دعوی خدائی بسی وزیر قوام الدین ابوالقاسم بن حسن در کزنی در سال ۵۲۵ یا ۵۳۳ در مدرسه اش پوست گنده و بدار آویخته و در بوریای نفت آلوده پیچیده و سوخته شده . آغاز (الحمد لله الواحد الاحد الصمد الذی لم ید ولم یولد ولم یکن له کفووا احد المقدس ذاته) انجام (وطن ان فیما وصیت عرض القابل مضت و فیما اتعیت الی معی هذه الطاعة نسبت) کاتب علی بن محمد صالح خوانساری - تاریخ کتابت ۱۲۶۵ خط نسخ ۲۰ سطری - اقوال و غاوین و مرثی و حاشیه بشنجراف نوشته شده - دارای ۵۶ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قی فهرستی (۷۴۲)

۸۴۴ شرح گلشن راز

فارسی - شرحی است متوسط و نسبتا جامع - در نسخه نام شارح مذکور نیست - لیک اینقرر مطوم است که شارح از مردان سید نور بخش و از مردان نیمه دوم سده ۹ است . آغاز نسخه (بنام آنکه جان را فکرت آموخت) آغاز شرح (مراتب تزلات که مرتبه انسانی است باز همان نفس باز مرتبه انسان بسر رجوعی که تمکین سیارات باز پس یعنی قیود کثرت را گذاشته بسیط اغیر باول رسیده مطلق گشت) انجام شرح (چون هیچ نماده از ما آمد بر ما بنشست) انجام نسخه (الهی عاقبت محمود گردان) کاتب شکرالله بن فتح الله ایلموزی - تاریخ کتابت ۲۰ صفر ۱۰۵۲ خط نستعلیق ۱۵ سطری - برگ اول دارای یک سر لوح حاشیه و بین سطور این برگ و برگ دوم کل بونه و طلا اندازی - متن بشنجراف و شرح بر مرکب نوشته شده - دارای ۱۶۵ برگ - و مجدول بلاجورد و مصرع و طلا اندازه ۲۳ در ۱۳ و قی نایبی ۷۴۳

۸۴۵ شرح مثنوی

فارسی - ترجمه عبارات و آیات عربی و شرح آیات منتخبه فارسی از مثنوی مولوی است - نسخه از اول و میانه و آخر افتاده دارد و برخی از صفحاتش سفید است . همین

() مثنوی ۴۱۰ با اواخر نیمه اول سده ۱۰ هج

(۱) متن کتاب در سال ۱۳۰۶ خورشیدی ضمیمه ریاضیات بابا طاهر در تهران چاپ شده

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

برك اول دارای سرلوح كوچك اقوال بشنجراف نوشته شده - دارای ۱۷۰ برگ - و جدول
بیتبریر ولاجورد و طلا بدو جدول - اندازه ۲۱ در ۱۳ - وقتی نائینی (۷۳۷)

۸۳۹ شرح فو آند

عربی مکرریش - این نسخه تاشرح فائده هفدهم را دارد .

آغاز (ان جناب الموفق المسدد) انجام (راشدلقبه الحق والهدى) تاریخ تحریر
۱۷۵۸ خط نستعلیق ۱۵ سطر - اقوال بشنجراف نوشته شده دارای ۷۰۵ برگ . اندازه
۲۲ در ۱۵ وقتی نائینی (۷۳۵)

۸۴۰ شرح فو آند

عربی مکرریش - این نسخه تا آخر شرح فائده دوازدهم را دارد .

آغاز (ان جناب المسدد) انجام (عن تناول الافهام فردوت لك وكررت عليك)
تاریخ تحریر ۱۷۳۹ خط نسخ ۷۰ سطر - اقوال بشنجراف نوشته شده - دارای ۱۰ برگ -
اندازه ۲۱ در ۱۵ وقتی نائینی (۷۳۶)

۸۴۱ شرح فو آند

عربی مکرریش - این نسخه نیز تا آخر شرح فائده دوازدهم را دارد .

آغاز (ان جناب الموفق المسدد) انجام « عن تناول الافهام فردوت لك وكررت
عليك » کاتب حسن - در خرم آباد تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۲۴۲ خط شکسته و نستعلیق
۷۰ سطر - اقوال بشنجراف دارای ۱۲۰ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در
اسفند ۱۳۱۹ (۷۴۰)

۸۴۲ شرح کاشف الاسرار

عربی - مانن و شارح محمد حسن بن زین العابدین - بزوارى - متن کتاب ازجوزیه است

از شارح که خود بشرح آن پرداخته است . ازجوزیه مرتب بر سه فن و خاتمه است : ۱- در
امور عامه در ۷ مقاله و خاتمه ۲- در جواهر و اعراض در ۲ مقاله ۳ در مبداء و معاد در ۴
مقاله - خاتمه در نبوت - تاریخ اختتام نظم ازجوزیه من سال ۱۲۹۲ است و تاریخ فراغت از
شرح ربیع الاول ۱۲۹۳ است . طرز شرح مزجی است شروع قبل از متن مصدر است بعنوان کاشف
آغاز (يا حسن الوجه والاسم والصفه لنا عرفنا لك حق المعرفة . انى الله تم وجود
غير متاهى) انجام (واحمد الله على فضله - مصليا على النبي وآله) گمان می رود که
نسخه بخط شارح باشد - خط نستعلیق و نسخ مختلف السطر - دارای ۱۰۴ برگ - اندازه ۱۸
در ۱۱ وقتی فهرستی (۸۲۵)

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

شرح و تعلیقه بر این کتاب را بشماره های ۳۴۶ و ۸۵۰ خطی و ۴۶۳ و ۲۵۷ جابی به بینید.
تاریخ کتابت ۲۹ شوال ۱۲۷۹ خط نستعلیق ۱۵ سطری - دارای ۱۶۷ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۳ و قفی نائینی (۷۵۰)

۸۴۹ شرح منظومه

عربی مکرر پیش - آغاز (یا واهب العقل لك المحامد) انجام (وجمال عاقبة
امورنا خیرا بمحمد وآله الطاهرين) کاتب محمد علی تاریخ کتابت ماه صفر ۱۲۹۴ در مدرسه
قصه خبوشان - خط شکسته و نستعلیق ۱۹ سطری - عناوین در متن و حاشیه بشنجر ف نوشته
شده - دارای ۱۲۵ برگ - اندازه ۲۷ در ۱۶ و قفی نائینی « ۷۴۹ »

۸۵۰ شرح منظومه

عربی - شارح سید محمد عصاره شرح و توضیح منظومه و شرح منظومه سبزواری است. این
شرح در سال ۱۳۴۹ در دست تألیف بوده نسخه موجود بخط شارح است و تقدیری از بحث (جهت)
را دارد ظاهراً پیش از این از حاشیه شارح تراوش نکرده است.
آغاز (احمد رباً لا اله غیره) انجام موجود (ذاتی لها لا عرضی مثل حرارة) خط
نستعلیق مختلف السطر دارای ۲۱۱ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی شارح « ۷۵۱ »

۸۵۱ شرح منظومه

عربی مکرر پیش - این نسخه قطعه ایست از آتش شرح و دارای ۷۱ برگ است. تنها یک طرف
برگ را کاتب نوشته و طرف دیگر را سفید گذاشته است و مینماید که برای چاپ تحریر شده
نسخه بنظر شارح رسیده و در اغلب برگهای آن بجزهر قرمز عبارات و حواشی تعلیق نموده .
آغاز موجود (رفع اشکالی فاقول تعریفهم الماهیة بانها من حیث هی) انجام (لکان
مستلزما لجواز التکرار فی حقّه و هو محال) خط نسخ ۱۷ سطری دارای ۱۶ برگ مجدول بمرکب
و بقیه بدون جدول است. اندازه ۲۸ در ۱۸ و قفی شارح در ۱۳۵۶ « ۵۶۶۰ »

۸۵۲ شرح مواقف

عربی مکرر شماره ۱۵۵ - شارح میر سید شریف - شرحی است مزجی بر (مواقف)
تألیفی قاضی عضد الدین ایجی که از متون موجز کلامی است . تألیف این شرح در ۸۰۷ در
سمرقند خاتمه یافته و شارح آنرا بنام سلطان غیاث الدین پیر محمد اسکندر موشح نموده است
حواشی بر این شرح را بشماره های ۵۲۱ و ۵۲۳ و هم ۲۵۸ جابی و دو حاشیه بر آرا ضمن شماره
۳۸۴ تا ۳۸۷ جابی به بینید .

حکمت - فقه - فقه

کتاب

جهت مترجم و شارح شناخته‌شده . گمان می‌رود کتاب همان شرح علاء الدین باشد و اعطای شیوازی موسوم به ازهار متوی و انوار منوی باشد.

آغاز موجود (آنها که غلبه کنند برزو حق سبحانه و تعالی را) انجام موجود (که ما هرینه او را نگاه داریم از هر چه می‌رسد تو برای) این در حکایت مذکور (خط‌نستعلیق ۱۷ سطری غاوین بشعروف نوشته شده - برای ۱۹۰ برگ و موریانه خورده - اندازه ۱۷ در ۹ و قی فانی مقام (۷۴۳)

شرح متوی

جواهر الاسرار شماره ۳۴۹ را به پیشه

شرح مشاعر

۸۴۶

عربی - شارح محمد جعفر بن محمد صادق لاهیجانی - ترجمه شارح بنظر نرسید . آغاز (الحمد لله الذي تجلأ لذاته بذاته فظهور صفاته وتعلقت الصفات بحدوث فعاله) انجام (ووقفت تمام الدایره وان كان فوق كل ذي علم عليم وهو العزيز الحكيم) کاتب محمد رضا تبریزی - تاریخ کتابت رمضان ۱۲۵۸ دراصفهان خط‌نستعلیق و شکسته ۱۹ سطری غاوین در متن و حاشیه بشعروف نوشته شده دارای ۷۳ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۳ و قی فانی « ۷۴۵ »

شرح مقامات العارفین

۸۴۷

عربی - قطعه شرح اشارات خواجہ نصیر طوسی « شرح نمط نهم » است . آغاز (لما اشار في النمط المتقدم الى اتيان الموجودات) انجام (مع فانك الي جوهر مناسب له بحسب الفطره) خط‌نستعلیق که در هر برگ در سه ستون در متن و حاشیه بطور چلیپا نوشته بین ستونها مجدول به تحریر و طابا است - اقوال و غاوین بشعروف نوشته شده دارای ۸ برگ - اندازه ۲۶ در ۲۳ و قی فانی « ۲۴۷ »

شرح مناجات

۸۴۸

عربی - شارح حاجی ملاهادی سبزواری - شرحی است مزجی برارجوزه اش موسوم برالقرائید در حکمت الهی و طبیعی - تاریخ شروع به نظم ارجوزه در ۱۲۴۰ بوده و تألیف این شرح در آدینه ۲۳ رمضان ۱۲۶۱ خاتمه یافته کتاب مکرراً در ایران چاپ شده - نسخه دیباچه شارح را ندارد .

آغاز موجود (يا واهب القل لك الحمد - التي جعلت لبي القاسم الهية الخاتمة به ينبغي) انجام (وجل غايه امورنا خيرا وسعيدا و لك الحمد لله و على لا اله الا الله)

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

آغاز نسخه (الحمد هو الثناء القول على الجميل الاختيارى على حجة التعظيم والتبجيل) -
انجام (فلوغاب على ظنه حصول ضرر عليه او على احد من اخوانه المؤمنين سقطا) كاتب
محمد بن علی مرتضی حسینی استرابادی - تاریخ کتابت ۲۴ جمادی الثانی ۹۷۷ در مدرسه
رزمساریه قزوین. خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۹۲ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۶ و قفسه فهرستی
« ۷۵۴ »

۸۵۵ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر شماره ۱۸۷ شرحی است بطور قال - اقول بر مبحث طبیعات والایات - نظر
به آنچه در پشت نسخه مذکور نوشته شده و هم از احاطه برخی از مطالب این کتاب بشرح حکمت
الین دانسته میشود که شارح فاضل جنگی شمس الدین محمد بن مبارکشاه بخارائی است .
کشف الظنون این شرح را یاد کرده لیکن جمله آغاز شرح حکمت الین شارح را برای
این شرح اشتباه ضبط نموده - در پشت نسخه شماره ۸۵۷ مرقوم است: « شرح هداية جلایه »
اگر مقصود ملاجلال دوانی باشد چنین کتابی در مؤلفات او ذکر نشده - نسخه دارای برخی
حواشی از محب الدین و هم توضیحات دیگری است . نسخه خطیه را ندارد .

آغاز (وبعد فقد سألنی بعض احبائی ان اكتب لقسمة الطبیعی والالهی من کتاب الهدایة)
انجام (وتطویل ممل فی شرح هذا المختصر والحمد لله على التمام والرسد افضل السلام)
کاتب اسفندیار . تاریخ کتابت ۸۵۰ (حاشیه بر این کتاب را بشماره ۵۲۴ به بیبید) خط نستعلیق
۱۷ سطری - اقول بشنجر ف نوشته شده دارای ۵۴ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۳ خریداری آستان
قدس اسفند ۱۳۱۸ « ۷۴۱ »

۸۵۶ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر پیش - این نسخه صفحه اول را ندارد .

آغاز موجود (مع تقديم الطبیعی على الالهی لان الطبیعیات اقدم الاشياء بالقياس) -
انجام (وتطویل ممل فی شرح هذا المختصر) کاتب یعقوب بن عوص - سال تحریر جمادی
الاول ۸۸۸ خط نستعلیق ۱۹ سطری - اقوال بشنجر ف نوشته شده . دارای ۳۳ برگ. اندازه
۱۸ در ۱۳ و قفسه فهرستی « ۷۶۲ »

۸۵۷ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر پیش - آغاز (وبعد فقد سألنی بعض احبائی) انجام (وتطویل ممل
نقی شرح هذا المختصر) خط نستعلیق ۱۷ سطری. کاتب غاوین قال واقول را نوشته و سفید

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (سبحان من تقدست سبحات جماله عن سمة الحدوث والزوال) انجام (وصلى الله على سيدنا الانام وصحبه العظام وصام تسليما كثيرا) خط نسخ ۲۳ سطری - فصول و مقاصد بشجرف نوشته شده - دارای ۴۲۷ برگ - و مجدول بالا جوردد و بشجرف - اندازه ۲۵ در ۱۶ -
وقفی نائینی « ۷۵۳ »

۸۵۳ شرح مواقف

عربی - مکرر شماره ۱۵۱ - شرحی است بطور (قوله - اقول) بر مواقف قاضی عبداللہ بن ایچی. در نسخه نامی از شارح نیست - در پشت نسخه مذکور نوشته شده : « شرح مواقف لمولانا شمس الدین » در پشت این نسخه بخطه غازی با خط نسخه نوشته شده : « شرح مواقف ابهری » کشف الظنون از شارحین مواقف شمس الدین محمد بن یوسف گرمانی و هم سیف الدین ابهری را یاد کرده لیک اندک مشخصی از این دو شرح نیاورده. شارح در دیباچه از صاحب متن تمیز باستانه نموده . تألیف این شرح در روز دوشنبه نیمه ربیع الاول ۷۹۷ خاتمه یافته - از دعای کاتب در آخر نسخه استفاده میشود که شارح در تاریخ کتابت این نسخه زنده بوده - نسخه رونویس شده است از نسخه که از نظر شارح گذشته است .

آغاز (سبحانک اللهم ونحمدک یارب العزة والملاء انت کما اثبت علی قلبک لا احصی علیک شیئا من الثناء) انجام (ویفوق عن طیان القلم والخلل وما لا تخطو البشر من السهو والزلل وان یعاملنا بفضلہ ورحمته انه هو الغفور الرحیم) کاتب ابو محمد عاید بن محمد بن علی بن ابی بکر شافعی تاریخ کتابت - ۱۰ صفر ۷۷۶ خط نسخ ۳۵ سطری - اقوال بشجرف نوشته شده . دارای ۲۶۳ برگ. نسخه موربانه خوانده و رضویت رسیده - اندازه ۲۷ در ۱۸ -
وقفی فاضلخان « ۷۵۲ »

۸۵۴ شرح نجات العباد

عربی - مؤلف متن و شرح شناخته نشد . کتب شرحی است مزجی بر متن موجز کلامی بمسالك امامیه . مضامین کتاب اشعار دارد که شارح از مردمان سده ۱۰ بوده است . رسانه ضمن ۶ فصل صورت گرفته و مصدر است بحديث مأثور : (متفرق امتی علی ثلث وسبعین فرقه) فصل ۱ اثبات وتوحید واجب - ۲ در صفات نبویه ۳ - در تنزیهات (صفات سلویه) ۴ - در نبوت ۵ - در امامت ۶ - در معاد جسمانی - نسخه دیباچه شرحرا ندارد .

آغاز متن (الحمد لله الذی رفع السوات بغير عمد والقی فی الارض رواسی ان تمید بلامد والصلوة علی حبیبہ سید المرسلین محمد وعلی عترته الاکرمین صلوة لا تعصى ولا تعد)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نوشته شده - دارای ۸۷ برگه. اندازه ۴۲ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸
« ۷۴۸ »

۸۶۲ شرح هداية الحكمه

عربی مکررپیش - آغاز (الهدایة امر من لایه) انجام (وتوفیق الوصول الیه من الله الاکبر) کاتب محمد اصطهباناتی. سال تحریر ۱۲۷۲ خط نسخ ۱۵ سطری - فصول و عناوین در متن و حاشیه بشنجراف نوشته شده. دارای ۱۱۲ برگه. اندازه ۲۳ در ۱۳ و قفای فهرستی (۷۵۹)

۸۶۳ شرح هداية الحكمه

عربی مکررپیش - آغاز (الهدایة امر من لایه) از آخر نسخه چند برگگی افتاده. انجام موجود (عن ظهور خواصها فیکون) خط نستعلیق ۱۹ سطری - فصول و عناوین در متن و حاشیه بشنجراف نوشته شده - دارای ۹۵ برگه. اندازه ۱۸ در ۱۰ و قفای ثانیتی (۷۹۰)

۸۶۴ شرح هداية الحكمه

عربی - نسخه دیباچه ندارد. نظر بانچه در پشت برگ اول نوشته شده شارح ملا غیاث بحرآبادی است. ترجمه اش بنظر نرسید تنها در حاشیه صفحه ۱۲ حاشیه بر شرح جدید تجرید (که بشماره ۵۰۲ ضبط است) غیاث الدین محمد بحرآبادی نامی نوشته شده و مؤلف آن کتاب از او تعبیر باستان نموده است. نسخه حاوی بخش طبیعیات و آلهیات است. آغاز (القسم الثاني فی الطبیعیات ای فی احوال الاجسام الطبیعیة اوفی المسائل الطبیعیة وهذا هو المناسب لما سیأتی من قوله القسم الثالث فی الالهیات) انجام (وهی النفوس التي عرفت بالاکتساب النظري ان كان لها کمالات تا ما ولم یکتسبه) کاتب نظر محمد بن شیرعلی بخارائی در مدرسه غازیان بخارا. خط نستعلیق شکسته ۲۳ سطری - عناوین را نویسنده نوشته. دارای ۴۶ برگه - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفای فهرستی « ۷۶۳ »

۸۶۵ شرح هداية الحكمه

عربی. شارح ملا صدرا - آغاز (الحمد لله مخترع العقل الفعال) انجام (عقید دون عقد والله اعلم بالصواب الملم لاولی الالباب) کاتب پسر میرزا عبدالله شریفی شیرازی تاریخ کتابت محرم ۱۲۳۴ در شیراز در مدرسه میرزا علی اکبر خط شکسته نستعلیق ۱۹ سطری - برگ اول دارای سرلوح اقوال و عناوین در متن و حاشیه بشنجراف نوشته شده - دارای ۲۵۸ برگه و مجدول بشنجراف و تحریر و طابا بدو جدول - اندازه ۲۳ در ۱۴ و قفای ثانیتی « ۷۵۷ »

۸۶۶ شرح هياكل النور

عربی - مکرر شماره ۱۹۸ شارح ملا جلال دوانی - شرحی است مزجی بر هیاکل

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

گذاشته است - نسخه رطوبت زسیده - دارای ۷۶ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۰ و اقب شناخته نشد

« ۵۸۹ »

۸۵۸ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر شماره ۱۸۸ - شرحی است بطور فال - اقوال بر قسمت طبیعیات و الهیات نظر به آنچه در کشف الظنون ج ۲ ص ۹۴۶ آمده شارح مولانا احمد زاده بن محمود هروی خزیاتی است . کشف الظنون ج ۲ ص ۱۱۲ از شارحین عقاید نسفی ملازاده هروی خیر - فیاتی را یاد کرده که در ۸۸۶ از شرح عقاید فراغت یافته . گمان می رود که موسوم باین دو اسم یک شخص و این تخالف از ناسخ باشد .

آغاز (باسمك اللهم يا اهل الحمد والثناء ويا ذا العظمة والكبرياء يا منشي الاجسام) - انجم (انه البر الرحيم والجلود الكريم صلى الله على سيدنا محمد وآله وصحبه اجمعين) خط نستعلیق ۱۵ سطری - اقوال و فصول بشنجرف حاشیه بعضی از برگها دواتری است که که باشنجرف رسم شده . نه برگ اول نسخه با خط تزه نوشته شده دارای ۱۰۸ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۳ و قف فهرستی « ۷۶۴ »

۸۵۹ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر شماره ۱۸۹ شارح حسین میبدی - تاریخ تألیف سال ۸۸۰ است .

آغاز (الهدایة امر من لدیه) انجم (و توفیق الوصول الیه من الله الاکبر) کاتب ابوالفضل بن مهدی بن حاجی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۲۴ « حواشی بر این شرح را بشماره های ۸۹ و ۹۳ و ۵۲۵ و ۵۲۶ به بیند » خط نستعلیق ۱۴ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۴۹ برگ - اندازه ۱۷ در ۸ و قف ثانینی « ۷۶۱ »

۸۶۰ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر پیش - آغاز (الهدایة امر من لدیه) انجم (و توفیق الوصول الیه من الله الاکبر) تاریخ تحریر ۱۰۸۶ خط نسخ ۱۷ سطری - فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قف صدرالربین ظهیرالاسلام زاده در مهر ۱۳۰۸

« ۷۵۸ »

۸۶۱ شرح هداية الحكمه

عربی مکرر پیش - آغاز (الهدایة امر من لدیه) انجم (و توفیق الوصول الیه من الله الاکبر) تاریخ تحریر ۱۲۶۴ خط نستعلیق ۱۷ سطری برگ اول و ۱۵ برگ آخر بخط تازه .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (غب انظمامها اخفاء تباشیر انوار دوله) انجام (والسلام علی قدسین مخصوصا
علی سیدنا سید الکمل فی الکمل وآله وصحبه اجمعین) خط نستعلیق ۲۹ سطری دارای ۷۳
برک. مجداول بلاجورد و نسخه موربانه خورده . اندازه ۲۱ در ۱۲ . به بنید حاشیه محاکمات
شماره ۵۳۵ حکمت ص ۵۷ « ۵۱۸۸ »

۸۷. شوح هیاکل النور

عربی - شارح غیات الدین منصور دشتکی . شرحی است مزجی و تمام نظر شارح
در رد شرح ملاجلال دوانی است .

آغاز (اقتح فافول یاغیات المستغنین نجنا باشراف هیاکل النور عن ظلمات شواکل
الغرور) انجام (سیما نبینا الذی نجانا بانوار الهدایه عن ظلمات الغزله و آله الکرام
الابرار وصحبه العظام الاخیار ما تعاقب اللیل والنهار) کاتب فتح الله بن شکرالله بن لطف الله
کاشانی (صاحب تفسیر منهج الصادقین) تاریخ کتابت ۱۶ ذی قعدة ۹۳۹ خط نستعلیق ۲۰ سطری
دارای ۱۰۴ برک. اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفای نائینی « ۷۶۸ »

۸۷۱ شطحیات

عربی مکرر شماره ۱۵۶ - مؤلف ذبیح شطاح . کتاب توضیح و شرح کفناز مرموز
عرفاء است . در دیاجه مقصود از بن تألیف را چنین ذکر نموده : « و منتهی مقصودی فی تصنیف
هذا الكتاب تفسیر شطحیات الحلاج و بیان افعاله و اقواله فحبه هیجنی الی ان افسر مقالته
فی الشطح و اشارته فی الانانیه » تا آنجا که گفته : « ثم الحق باقواله شطحیات بعض المشایخ
حبالهم لیكون کتابا کافیا للمقتسین انوار براهین رموزهم و افعالی فی الوجود و الغیبات »
آغاز (الحمد لله الذی نقس بسبجات جمال جبروته عن دمن الحسدان) انجام -
(والحمد لله کما یبغی لکرم وجهه و صلواته علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین) تاریخ
کتابت جمادی الثانی ۱۰۹۴ خط نسخ ۲۳ سطری - دارای ۱۳۱ برک. اندازه ۲۲ در ۱۲
وقفی نائینی « ۷۶۹ »

۸۷۲ شفاء ج ۱

عربی مکرر شماره ۱۷۲ - مصنف شرف الملک شیخ رئیس ابوعلی حسین بن عبدالله
بن حسن بن علی بن سینا بلخی - متولد از مادری سناره نام در دیه افشه (از محال بخارا)
در ۳ صفر ۲۷۳ (یا ۳۶۳) . توقای روز آدینه یکم رمضان ۴۲۸ یا ۴۲۷ آرامگاهش
در همدان مشهور است . علم فقه را از اسمعیل زاهد آموخت و در آن کامل شد و نزد ابو عبدالله
قاتلی منطق و قدری از ریاضی دید و در خدمت ابو منصور حسن بن نوح قمری تحصیل علم طاب نمود

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

النور شیخ اشراق و موسوم است به شواکل الحور فی شرح هیاکل النور . شارح در آخر کتاب تاریخ فراغت از این شرح را چنین ذکر نموده : « نجز تحریره بيمين مؤلفه بعد العشاء الاخرة من ليلة الخميس الحاد عشر من شهر شوال ختم بالخیر والاقبال لسنة اثنين وسبعين وثمانمائة الهجرية بدار الموحدين فی تبریز فی الزاوية المباركة المظفرية شكر الله سمى بانها السلطان السعيد الغازي ابي المظفر جهان شاه ورفع درجته فی عليين وكان نهضته الى جانب ديار بكر فی اوائل هذه السنة ووقع هجوم الاعداء عليه واغتياله فی الثلث عشر من ربيع الاول للسنة المذكورة » شارح ابن شرح را بسلطان محمود ملقب بخواجه جهان اهداء نموده و در حاشیه این نسخه سلطان ابوسعید گورکان نیز نسخه بدل نوشته شده است. مجالس المؤمنین آورده : « دیگر شرح هیاکل که آنرا یکبار بنام بعضی از ملوک هند بملك التجار اشتهار داشت معنون ساخت و مرتبه دیگر افتتاح آن بنام یکی از سلاطین ایران نمود » آغاز (یامن نصب رایات آیات قدرته علی گواهل هیاکل الممكنات) انجام (والسلام علی القدسین خصوصا علی سیدنا سید الكل فی الكل وآله وصحبه اجمعین علیهم السلام) (یوم الدین) کاتب محمد صفی توسرکانی - تاریخ کتابت محرم ۱۱۱۷ صدر نسخه ضمن یکم صفحه و نیم عبارتی است از غیبات الدین منصور دشتکی در فوق اعداد حروف اسمی والقاب مبارکه دوازده امام علیهم السلام - خط نستعلیق ۱۹ و ۲۰ سطری - اقوال و عناوین در متن و حاشیه بشجر ف نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده - دارای ۹۵ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی فهرستی « ۷۹۹ »

۸۶۷ شرح هیاکل النور

عربی . مکرر پیش - آغاز (یامن نصب رایات آیات قدرته) انجام (والسلام علی القدسین خصوصا علی سیدنا سید الكل فی الكل وآله وصحبه) خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۸۵ برگ و موریا نه خورده . اندازه ۱۹ در ۹ وقفی نائینی « ۷۹۵ »

۸۶۸ شرح هیاکل النور

عربی مکرر پیش - آغاز (یامن نصب رایات آیات قدرته) انجام (والسلام علی القدسین خصوصا علی سیدنا سید الكل فی الكل وآله اجمعین) خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین در متن و حاشیه بشجر ف نوشته شده دارای ۹۲ برگ و موریا نه خورده اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی نائینی « ۷۹۷ »

۸۶۹ شرح هیاکل النور

عربی مکرر پیش - کاتب بخشی از دیباچه را نوشته -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

الی وقت طلب الاخر بالروية والفکر (خطنستلیق ۱۷ سطری . کاتب جای فصول وعناوین
را سفید گذاشته و تنوشتنه است . دارای ۳۲۷ برگ - اندازه ۱۲ در ۲۰ و قفی نائینی (۷۷۳)

شفاء ج ۲

۸۷۶

عربی مکرریش - صفحات این نسخه دارای حواشی مختلفه است از ملا صدرا و غیره .
آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین الفن الثالث
عشر) انجام (وخليفة الله فيه) تلخیص و حاشیه برین جلدرا بشماره ۳۲۳ و ۵۲۹ خطی
و بضمیمه شماره ۳۹۳ چاپی به بینید . کاتب فضل الله بن حسن نائینی . تاریخ کتابت ریسع
الاول ۱۰۸۲ در پشت برگ اول مقاله است از ملا صدرا در بیان : لمیت اختصاص منطلقه بموضع
معین از فلك . و نیز از حاشیه صفحه ۱۶۳ تا حاشیه صفحه ۱۶۸ رساله ایست در معاد جسمانی
از ملا صدرا و آخر نسخه ضمن ۱۱ صفحه شرح کتاب شفاء و هم رساله در سیره و ترجمه
شیخ الرئیس بقلم ابو عبدالله جوزجانی ضمیمه است - خطنسخ ۲۵ سطری - فصول وعناوین
بشنجرف نوشته شده . دارای ۹۷ برگ . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا . اندازه ۳۵ در ۲۰
و قفی نائینی (۵۶۶۲)

شفاء ج ۲

۸۷۷

عربی مکرریش - آغاز (الفن الثالث عشر من كتاب الشفاء في الالهيات عشرة مقالات)
انجام (وهو سلطان عالم الارضين وخليفة الله فيها) تاریخ کتابت محرم ۱۰۷۵ خطنستلیق
۱۹ سطری - برگ اول دارای يك سرلوح مذهب . فصول وعناوین بشنجرف نوشته شده -
دارای ۲۰۸ برگ - و مجدول بتحریر و طلا - اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفی نائینی « ۷۷۵ »

شفاء ج ۲

۸۷۸

عربی مکرریش آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلوته علی محمد وآله اکرمین اجمعین)
انجام (وهو سلطان لعالم الارض وخليفة الله فيها) خطنستلیق ۱۵ سطری - فصول وعناوین
بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۱۲ برگ . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا - اندازه ۱۷
در ۱۲ و قفی نائینی (۷۷۳)

شمس الهدایه و قالع الضلاله

۸۷۹

فارسی - مؤلف شمس الدین حسینی موسوی رضوی فرزند سید عبدالرحیم مفتی
هرات . ترجمه مؤلف در آخر کتاب « حاشیه بر شرح رشیدیّه » شماره ۲۰۶ منطبق مذکور
و مختصر آن این است : شمس الدین بن عبدالرحیم بن ولی محمد بن الله داد بن علیشیر

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

و باقوت هوش و ذکاوت غریزی و قدرت ذاتی و کوشش و پشت کار در مطالعه بسن ۱۸ سالگی فارغ التحصیل و استاد نامی روزگار گردید و بزیاده برافاده و افاضه علمی وزارت شمس الدوله دلمی و هم علاء الدوله کا گویه را عهده دار گشت. این کذب دائرة المعارف فلسفه مشائی و مفصل ترین آثار علمی شیخ است و حاوی علوم منطق و حکمت طبیعی و الهی و ریاضیات است در همدان شروع به تصنیف آن نموده و گفته اند که در ۱۸ مجلد صورت گرفته در ۲۰ روز الهیات و طبیعیات آنرا (بجز کتاب حیوان و نبات) پایان رساند. منطقیات و ریاضیات آن چاپ نشده. موجودی از طبیعیات آن در ۸ فن است. الهیات آن در فن سیزدهم است و هرفن دارای مقالات و هر مقاله دارای فصول است و در تهران در دو جلد چاپ شده. این نسخه شامل قسمت طبیعیات است (ترجمه فن اول کتاب را بشماره ۲۳۰ چاپی به بینید)

آغاز (واذ قد فرغنا بتیسیر الله وعونه مما وجب فی کتابنا هذا وهو تعلیم اللباب من صناعة المنطق) انجام (فاما حدیث الاستان و منافعها فقد علمت فی موضع آخر) کتاب محمد رضا - تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۰۵۳ خط نستعلیق ۱۹ سطری - فصول و عناوین در متن و حاشیه بشجره نوشته شده - دارای ۴۴۹ برگ و شش سرلوح مذهب و مجدول با وجود و تحریر و طلاء اندازه ۲۵ در ۱۷ وقفی نائینی (۷۷۲)

۸۷۳

شفاء ج ۱

عربی مکرریش - این نسخه از فن دوم طبیعیات تا آخر مقاله هشتم از فن هشتم را دارد آغاز (الفن الثانی من الطبیعیات وهو مقالة واحدة فی السماء والعالم فصل فی قوی الاجسام) انجام (کالجمامة والمصافیر وذوات النحل فلا یعمل شیئا من ذالك) خط نسخ ۲۱ سطری فصول و عناوین بشجره نوشته شده. دارای ۳۱۸ برگ - اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی نائینی « ۷۷۰ »

۸۷۴

شفاء ج ۱

عربی مکرریش - این نسخه از آغاز تا باره از فصل ششم از مقالة سیم از فن ششم را دارد - آغاز (واذ قد فرغنا بتیسیر الله تعالی وعونه مما وجب) انجام موجود (وکان من شان بعضها کما فرضنا ان یقبل الاثر) خط نستعلیق ۲۹ سطری - فصول و عناوین بشجره نوشته شده دارای ۱۷۶ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی نائینی (۷۷۱)

۸۷۵

شفاء ج ۱

عربی مکرریش - این نسخه از آغاز تا پایان فن پنجم را دارد آغاز (فی السماع الطبیعی وهو اربع مقالات واذ قد فرغنا) انجام (یکون ذخیره

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

آغاز (الحمد لله الذی تجلی لقلوب العارفين باسرار المبدء والمعاد) انجام (فانه مشتق من الاوکه وهی الرساله) کاتب عبد علی خراسانی قاینی سریشکی . تاریخ کتابت ۱۲۲۷ خط نسخ ۱۸ سطر - اشراق و عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱۱ برك . اندازه ۲۰ در ۱۱ . وقعی تاج ماه یکم سال وقف ۱۲۶۲ « ۷۸۱ »

۸۸۳ شواهد الربوبیه

عربی مانند پیش - آغاز (الحمد لله الذی تجلی) انجام « فانه مشتق من الاوکه وهی الرساله » تاریخ تحریر ۱۲۵۰ خط نسخ ۱۸ سطر - اشراق و عناوین بشنجرف . دارای ۱۴۲ برك . کاغذ نسخه حنائی رنگ . اندازه ۲۱ در ۱۳ وقعی نائینی « ۷۷۹ »

۸۸۴ شواهد الربوبیه

عربی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی تجلی) انجام « فانه مشتق من الاوکه » کاتب محمد جعفر - تاریخ تحریر ۱۲۵۵ خط شکسته و نستعلیق ۱۳ سطر - بین سطور برك اول و دوم طلائع اندازی . اشراق و عناوین بشنجرف و لاجورد نوشته شده . دارای ۱۹۷ برك . مجلد به تحریر و طلا به جدول - اندازه ۱۹ در ۱۱ وقعی نائینی « ۷۸۳ »

۸۸۵ شواهد الربوبیه

عربی . مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی تجلی) انجام (فانه مشتق من الاوکه) خط نسخ ۱۹ سطر . دارای ۱۷۵ برك . عناوین را در چند برك اوائل بشنجرف نوشته و در بقیه سفید و ناویس است . اندازه ۲۲ در ۱۴ وقعی نائینی (۷۷۸)

۸۸۶ شواهد الربوبیه

عربی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی تجلی) انجام (فانه مشتق من الاوکه) خط شکسته و نستعلیق ۱۶ سطر - برك اول دارای سر لوح زمینه طلا . حاشیه این برك و برك دوم کل بونه و طلائع اندازی - اشراق و عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۷۳ برك و مجلد به تحریر و طلا به جدول - اندازه ۲۰ در ۱۳ وقعی نائینی « ۷۸۲ »

۸۸۷ شواهد الربوبیه

عربی مکرر پیش - این نسخه تا مشهود سوم را دارد آغاز (الحمد لله الذی تجلی لقلوب العارفين) انجام (المؤیدین بالوحی والانباء انشاء الله) خط نسخ ۲۰ سطر - اشراق و عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۷ برك - اندازه ۲۰ در ۱۳ وقعی نائینی « ۷۸۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

بن ایوب حسینی قندهاری هروی حنفی - از مردمان نیمه اول سده ۱۳ ه - قی است که پس از بدر مسند قضاء هرات را اشغال نمود . کتاب درمطاعن واحتجاجات ورد بر شیعه است که بنام فرزندش قاضی فیض الله تألیف کرده . کتاب مرتب بریک مقدمه و چهار فصل وخاتمه است : مقدمه در ذکر فرق اهل تشیع - فصل اول در عقائد طایفه امامیه و فرقه اثنی عشریه ۲- در رؤیت حق تم ۳- در بیان اثبات خلافت عمر ۴- در ذکر بعضی ازمطاعن ومسائل مردوده - خاتمه در ایراد مسئل باطله - تاریخ تألیف سال ۱۲۲۹ است . جای عناوین فصول سفید است .

آغاز (حمد ییحد مرخاقلی را سزا است که از پشت افلاک ناروی خاک جزوی از افطار مملکت اوست) انجام (زیاده اگر کس است همین قدر بس است وعلیه التوکل و الاعتماد فی العماش والمعاد) خطنمطابق وشکسته ۲۱ سطری . دارای ۷۷ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۵ و قی نائینی « ۷۷۶ »

۸۸۰ شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام ج ۱

عربی مکرر شماره ۱۶۷ شارح عبد الرزاق لاهجانی . بروایت روایات الجذات ابن کتاب یکی از دوشرح شارح است بر تجرید . این نسخه تا آخر مقصد اول را دارد .

آغاز (ربنا فتح بیننا و بین قومنا بالحق و انت خیر الفاتحین) انجام (لحصول البرودة و علة ممددة ذاتیه له ایضا) کاتب علی قمی - تاریخ کتابت ۱۲۰۵ خطنسخ ۲۳ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۷ برگ . اندازه ۲۸ در ۱۸ و قی نائینی (۷۷۷)

۸۸۱ شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام ج ۲

عربی . این نسخه تنها شرح مقصد دوم را دارد و بقیه را کاتب نوشته .

آغاز (المقصد الثانی فی الجواهر والاعراض و فیه فصول خمسہ اربعه منها فی الجواهر) انجام (وقال لافرق بین قولنا لیغیر ویتحرک) تاریخ کتابت ذیقعد ۱۱۲۴ خطنمطابق ۱۷ سطری . دارای ۲۲۹ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۳۳۱)

شواکل الحور فی شرح هیا کل النور

شماره ۸۶۶ را به بینید .

۸۸۲ شواهد الربوبیه فی مناهج السلوکیه

عربی مکرر شماره ۱۷۴ مؤلف ملا صدرا . دوره جامع و خلاصه حکمت متعالیه است . که مرتب است بر ۵ مشهد (ترجمه وحاشیه آرا بشماره های ۴۰۴ و ۵۴۱ به بینید) نسخه چاپ رسیده است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله وبحول الله وبقوة الله وصلى الله على النبي وآله) انجام (وفرو
مایکان بروجمند از فرومایگی) وحدت خط نسخه با خط رساله که بشماره ۹۱۶ است میرساند
که این نسخه نیز در اوائل سده ۱۳ نوشته شده است . خط نستعلیق ۱۸ سطری - عناوین
وابواب بشنجرف نوشته شده . کاغذ نسخه آبی و سفید و حنائی رنگ - دارای ۳۱ برگ
اندازه ۲۲ در ۱۴ و فنی عند الملك در سال ۱۲۷۶ (۷۸۷)

(حرف ض)

۸۹. ضیاء العین

عربی - مؤلف غیاث الدین منصور دشتکی . حاشیه بر شرح حکمت العین شمس الدین
بخاری است . این کتاب در مجالس المؤمنین بنام حاشیه ذکر شده . یک کاتب در آخر
نسخه کتاب را بنام مذکور ضبط کرده است . نسخه موجود تا اوائل بحث اول از امور
عامه را دارد .

آغاز (اللهم ارنا بعن حکمتك حکمة العین) انجام (وهو اعتقادنا بان الخصوصية
موجود مطلقا) کاتب لطف الله - تاریخ کتابت ذی قعدة ۱۰۴۹ خط نستعلیق ۱۹ سطری -
دارای ۱۹ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۰ و فنی نائینی « ۷۸۸ »

طرائف فی مذهب الطوائف

در باب اخبار به بینید

(حرف ع)

۸۹۱ عذاب النواصب علی الجاحد الناصب ج ۱

عربی - مؤلف ابوعلی محمد بن اسمعیل بن عبد الجبار بن سعد الدین کیلانی .
متولد در ذیحجه ۱۱۵۹ متوفای ۱۲۱۵ در کربلا (۱) رجالی معروف صاحب کتاب منتهی
المقال . نسبش به شیخ الرئیس منتهی است و از شاگردان وحید و صاحب ریاض است کتب
در رد نواصب الرواض بر مذهب شریفی گردانیده است که بمآثورات اهل سنت احتجاج
نموده - این جلد بدین نظم مرقوم و مرتب شده : مقدمه ۱ - فی فساد ما احدهم القوم
من القول بعدالة الصحابه ۲ - فی عدم الاعتماد علی احادیثهم ۳ - فی مقصدان وخاتمه المقصد
الاول فی بیان ان مذهب الامامیه مذهب اهل ائمه ع ۲ - فی وجوب التمسك بمذهب اهل البيت
خاتمه فی بینه من احوال الائمة الاتی عن ۴ .

(۱) هدیة الاحباب

[حرف ص]

صراط المستقیم

۸۸۸

عربی مصنف میرداماد - کتاب فلسفی منطوق و غامضی است و در وصفش گفته شده :
صراط المستقیم میرداماد - مسلمان نشنود کافر میناد . نسخه ناقص است . موجودی نرغۀ دوم
از مساق اول در بحث انحاء حدوث زمانی است .

آغاز موجود پس از تسمیه (والاعتصام بالمیزان العظیم رب لا اتق الا بك ولا اتكل الا
عليك) انجام (یقضى بنا الى سلوك سبيل الانتطویل) خط نستعلیق ۱۴ سطری - فصول و عناوین
بشماره ۱۸ دارای ۱۸ بركه اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفای ابن خاتون « ۷۸۶ »

صنایعیه

۸۸۹

فارسی مکرر شماره ۲۰۲ تصنیف میر ابوالقاسم فندرسکی معروف بمیر فندرسکی (۱)
مدفون در تخت فولاد اصفهان - میر از حکماء و ادباء ممتاز در فنون حکمت و طب
و ریاضی و استاد مسلم دوره خود بوده و پس از برگشت از هندوستان در اصفهان متوطن گشت با وجود
فضل و کمال از مصاحبت و معاشرت اهل جاه و جلال احتراز میفرمود و بیشتر لباس فرومایه و پشمینه
می پوشید و مجالس و موائس فقراء و اهل حال بود و بتجلیه و تصفیة نفس میکوشید . و نزد
شاه عباس کبیر معزز بود . (۲) تاریخ وفاتش بنقل هدیه الاحباب از لوح قبرش ۱۰۵۰ است
لیک در آخر این نسخه سال ۱۰۴۹ نوشته شده و رباعی زیر را که حاوی ماده تاریخ و فوت است
آورده : « ناست ز جهان خسرو فوج دانش » « شد بحر جهان نهی ز موج دانش »
« تاریخ وفاتش ز خرد جسم گفت » - (۱۰۴۹) - « صدحیف ز آفتاب اوج دانش »
مؤلف مقصود از این رساله را در دیباچه چنین ذکر نموده : « غرض ازین رساله بیان حد صناعت
و منفعت صناعت و اختلاف صنایع در منافع که موجب اختلاف مراتب صناعاتست و تحریر بر
اقتناء صنایع هر کسی را لایق باستعداد او و تحذیر از صنایع گم نفع و کم شرف و بیان آنکه
صنایع متاهلند بالفعل و غیر متاهلند بالقوه و بیان آنکه غایت بعضی صناعات موضوع صناعت
دیگر میشود تا فتمتی شود بصناعتی که غایتی و رای او نیست (رساله مرتب است بر یک مقدمه و
۲۳ باب و چاپ شده .

(۱) الذریعه (ج ۴ ص ۱۱) نسب مؤلف را چنین ضبط کرده : « الامیر ابوالقاسم بن میرزا برك
بن میر صدرالدین الیوسی من ولد ابراهیم المرتضی الحروف بالهر القندرسکی »
(۲) ریاض العارفین . روضة الصفاء ناصری

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ساده بطور سؤال و جواب در عقائد امامیه.

آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (که این رساله است مختصر در واجبات عقلیه که جمع کردم آنرا از جهت التماس بعضی از طالبان علوم دینیّه) انجام (پس وقوع اینهمه واجب بود و واقع خواهد شد . والله اعلم بالصواب) در آخر رساله تاریخی نوشته شده که درست خوانده نمیشود و طوری نوشته شده که مردد بین این دو رقم : « ۱۰۵۱ » - « ۱۰۷۱ » است و عبارت قبل از تاریخ مذکور این است : « تمام شد کتاب عقاید دینیّه در عشرين شهرشوال سنه » پس از این در ۶ صفحه در بیان شهداء از امام زادگان خردسال است . خط نستعلیق - ۱۰ - سطر . دارای ۲۹ برك - اندازه ۱۵ در ۱۰ و قی نادر شاه سال وقف ۱۱۴۵ > ۷۹۷

عقلة المستوفره

۸۹۵

عربی - مؤلف معجی الدین محمد معروف بابن عربی - رساله است عرفانی در بیان نظم و ترتیب عالم علوی و سفلی و مرتب است بر ۱۴ باب : ۱ - فی نظم مایحوی هذا الكتاب ۲ - الکمال الانسانی ۳ - فی خالق الارواح المیهمة والمهر الاعظم ۴ - فی خالق العقل الاول ۵ - فی ذکر العرش ۶ - فی ذکر العرش العظیم ۷ - العرش الرحمانی ۸ - العرش الکرم ۹ - فلك البروج ۱۰ - فلك الکواکب الثابتة ۱۱ - خلق الدنيا ۱۲ - الاستحالات ۱۳ - فی التکاح والتوالد ۱۴ - فی الانسان

آغاز (الحمد لله الواهب الذی افتتح وجود السوی والارواح المیهمة) انجام (ولست بشیر انکم فکن بی اتنا) خط نسخ ۱۹ سطر ابواب و عناوین بشجره نوشته شده - دارای ۲۳ برك . اندازه ۱۸ در ۱۲ و قی تاج ماه بیکم سال وقف ۱۲۶۲ > ۷۹۸

عمدة العقائد

۸۹۶

عربی - مؤلف ابو البرکات حافظ الدین عبد الله بن احمد بن محمود نسفی حنفی ایندجی متونای ۷۱۰ در ایندج اصفهان (۱) مختصریست کلامی در بیان اصول اعتقادات اهل سنت و مرتب است بر ۱۸ فصل : ۱ - قال اهل الحق حقایق الاشياء ثابتة ۲ - العالم محدث ۳ - صانع العالم واحد ۴ - صانع العالم لیس بمرض ۵ - صانع العالم الحی ۶ - صانع العالم متکلم بکلام واحد ازلی ۷ - التکوین غیر المکون ۸ - صانع العالم اوجده باختياره ۹ - صانع العالم حکیم ۱۰ - رؤیة الله بالابصار ۱۱ - ارسال الرسل مبشرين ۱۲ - ثم ان نبینا ۱۳ - الاستطاعة مقارنة للفعل ۱۴ - افعال البیاد و جمیع الحيوانات مخلوقة الله تعالى

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله محق الحق بایاته) انجام موجود (روی جدنا عن جبرئیل عن الباری) پس از این یک صفحه حل رموزی است که مجلسی برای بحار الانوار وضع نموده . در حاشیه آن مسطور است : « حرر فی دارالمباده بید البید الذلیل محمد بن اسمعیل بن ایمن رهم (گناه) فی ثانی جمادی الثانی سنه ۱۲۱۵ » گمان میرود که نسخه مسوده بخط دستی مؤلف باشد . خط نسخ مختلف السطر - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۶۸ بركه اندازه ۲۱ در ۱۵ و قفای فهرستی (۲۹۱)

۸۹۲ عرض نامه

فارسی - مؤلف بابا افضل کاشانی - رساله در شرح برخی از مباحث و موضوعات طبیعی و الهی است . مؤلف آنرا چنین توصیف نموده : « و این نامه را که در وی حکایت و صفت انواع هستیهای کلی رانده شد » تا آنجا که گوید « و سستیهای او آگهی دهد از معلومات دائم باقی نه از جزویات فاسد و کرونده و مستحیل » تا آنجا که گفته « بلکه آنحاستیم که کائنات این عالم و متولدات و حوادث نا آمده را بیان کی بودن و شرح چگونگی بدیم » رساله پس از دیباچه مفصل در صفت حال و فایده این رساله و اندرز طالبان علم در چهار عرض صورت گرفته و هر عرضی حاوی درهائی از سخن است : ۱- عرض اجسام که درباره انفعال و قبول گذش اند - در ۱۵ در ۲- عرض گنندگان و کارگران در اجسام عالم و جسم مردم در ۵ در ۳- عرض دانشهای مردم و اقسام آن در ۱۷ در ۴- عرض داندگان و بیان ماهیت و اثبات دانده در ۷ در .

آغاز (خداوندافزونی جود و فروغ وجودت که جان بوی جويا و خرد بدو کویاشد) انجام (والحمد لمن هو بذاته حمید و هو علی کل شیء شهید) خط نستعلیق بسیار خوب ۲۵ سطری عناوین با شنجرف نوشته شده . دارای ۲۴ بركه . مجدول به تحریر و طلا بدو جدول - اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفای نایی « ۷۹۲ »

۸۹۳ عرض نامه

فارسی مکرریش - آغاز (خداوندافزونی جود و فروغ وجود) انجام (والحمد لمن هو بذاته حمید و هو علی کل شیء شهید) خط نستعلیق ۱۷ سطری - عناوین با شنجرف نوشته شده . دارای ۴۵ بركه . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفای نایی « ۷۹۳ »

۸۹۴ عقائد دینی

فارسی - مؤلف ضیاء الدین بن سدید جرجانی - ترجمه اش بنظر نرسیده . مختصر است

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

و معروفه الله که مطالب آن در عنوان یکمقدمه و ۳۳ عین « و خاتمه صورت گرفته . در آخر نسخه بنام مذکور ضبط شده و در صدر نسخه نوشته شده : « عین فردوس لجنات النعم » شاید این عبارت ماده تاریخ تألیف باشد « ۱۱۳۴ »

آغاز عناوین مطالب بشرح زیر است : مقدمة التعریف بالمعیز الذاتی حد و المرضی رسم فمع جنس قریب نام و بدو نه ناقص و الذاتی حقیقی و اعتباری فان للقل ان یبصر فی مقهور البسیط اجزاء اعرف منه بوجه فی التعریف لغزورة التوسیف و لانشی اعرف من النور - عین الوحدة کون لا ینحقق فی غیره - عین ف - وجب علی العاقل ان یعلم کنه حقایق اصول الممكنات - عین اذا کان النور الجاعل الحقیقی فی غایة صفاء قمرء الکمال - خاتمه لیعلم ان العاقل لا یمکن المجہول من غیر سلوک العقل - نسخه محشی بحواشی مؤلف است .

آغاز (الحمد لله الواحد الاحد فی غایة الکمال) انجام (علی غایة الفی و نهایة الجمال) تاریخ کتابت ۴ شوال ۱۱۸۴ در شیراز - خط نسخ ۱۷ سطری عناوین بشجر ف نوشته شده دارای ۸ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی نائینی « ۸۰۳ »

۹۰۰ عین الیقین فی اصول الدین

عربی - مؤلف محمد بن شاه مرتضی بن شاه محمود معروف بملاحسن کاشانی متخلص بغیض متولد ۱۰۰۷ متوفای ۱۰۹۱ مدفون در کاشان - فقه و حدیث را در شیراز خدمت سید ماجد بحرانی و عقوبات را نزد ملا صدرا تحصیل و تکمیل نمود و هم بشرف دامادی ملا صدرا نائل شد . از اعلام جامع و مشایخ اجازه بشمار است . نزد شاه عباس صفوی دوم اعزاز و احترام تمام داشت . این کتاب که ملقب بانوار و اسرار است لباب حکمت ذوقی است که مرتب بر یکمقدمه و دو مقصد است : اما المقدمه فیهما خمسة مطالب . مقصد اول « در اصول علمه فیه اربعة وعشرون مطلباً ۲ (در علم باسدان و زمین و ما بینهما) فیه احدى وعشرون مطلباً - آغاز (سبحان من حارث لطائف الاوهام فی بداء کبریانه و غظمته) انجام (کمال انوار الحکیم و اسرار الکام و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً) تاریخ فراغت از تألیف سال ۱۰۳۵ است . بطوریکه در پشت برك اول و هم در پشت برك آخر نسخه نوشته شده این نسخه رونویس از نسخه اصلی شده و فرزند مؤلف علم الهدی محمد در سال ۱۰۸۵ در کاشان آن را تصحیح و مقابله نموده است . خط نسخ ۲۵ سطری - فصول و عناوین بشجر ف نوشته شده . دارای ۱۸۲ برك . اندازه ۲۳ در ۱۶ و قفی قائم مقام « ۸۰۴ »

۹۰۱ عین الیقین فی اصول الدین

عربی - منکدر پیش - آغاز (سبحان من حارث لطائف الاوهام) انجام (کمال

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۱۵ - تکلیف مالباطاق غیر جائز ۱۶ - الایمان بالله فرض ۱۷ - کل ماورد به السمع ولا یاباه العقل یجب قبوله ۱۸ - لابد للمسلمین من امام . نسخه دارای حواشی از صابونی و غیره است . آغاز پس از دیباچه (جمعت فی هذا المختصر عمدة عقيدة اهل السنة والجماعة قدس الله ارواحهم اجابة للسائلین وصونا لهم عن عقاید المبطلین) انجام (تمت بطی رضی الله عنهم اجمعین) خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ۳۲ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۳ . وقعی خواجه شیر احمد - « ۷۹۹ »

۸۹۷ عنقاء مغرب فی معرفت ختم الاولیاء و شمس المغرب

عربی - مؤلف محبی الدین ابن عربی . کتابی است عرفانی محض در بیان مقام انسان از مقابله آن بهالام علی الاطلاق وجهت خلافت و تدبیر . تاریخ تألیف سال ۹۳۲ است . آغاز پس از نام مؤلف (حمدت الہی والمقام عظیم) انجام (عند قناء العدد الوتر المذكور فی الشعر) تاریخ کتابت ۱۴ ربیع الثانی ۱۱۳۱ پس ازین شرح عبارتی از کتاب ضمن ۴ صفحه ضمیمه است . خط نسخ ۱۷ سطری - عناوین بشنجرف نوشته . دارای ۷۰ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ وقعی نائینی « ۸۰۰ »

۸۹۸ عین الحکمه

فارسی - مکرر شماره ۲۰۷ مؤلف میر قوام الدین تهرانی از افاضل نیمه دوم سده ۱۱ کتابی است در حکمت که گویا پیش از مبحث صدور موجودات از مبدأ را نوشته است . کتاب پس از مقدمه در بیان موضوع علم حکمت برده فصل ترتیب یافته : فصل ۱ در تقسیم موجود بواجب و ممکن ۲ - در تقسیم موجود بواحد و کثیر ۳ - در لواحق وحدت و کثرت ۴ - در تعریف کلی و جزئی ۵ - در تحقیق جنس و فصل و نوع ۶ - در تحقیق ماهیت مضاف ۷ - در تحقیق ماهیت جسم و اثبات ترکیب او ۸ - در تقسیم علت ۹ - در تحقیق فاعل و غایت ۱۰ - در تحقیق صدور موجودات از فاعل بالذات و رجوع موجودات باو .

آغاز (شکر و سپاس مر خدا را که نمود به ما راه راست را و درود و سلام بر بهترین خلق او محمد و آل او اجمعین اما بعد بدان بدرستی و تحقیق که هر علمی را تا چار است از سه چیز) انجام (سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین والحمد لله رب العالمین) ضمن ۶ صفحه قسمتی از رساله خلق اعمال دوانی ضمیمه است . خط نستعلیق ۲۱ سطری . عناوین و فصول بشنجرف نوشته شده . کاغذ کتاب برنگ آبی و سفید . دارای ۲۹ برگ . و موربانه خورده اندازه ۲۲ در ۱۳ وقعی فهرستی « ۸۰۱ »

۸۹۹ عین الفردوس

عربی - مؤلف از فضلاء امامیه است که شناخته نشد . مختصریست در اثبات مبداء

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

النز الذي لابد منه كان الشر حيث اكثر (خط نستعلیق شکسته ۱۶ سطری - دارای ۶ برگه)
اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی نائینی « بهینید رساله الطیر شماره ۶۹۴ حکمت ص ۱۱ » (۱۹۳۹)

[حرف غ]

۹.۵ غایت الامکان فی درایة المکان

فارسی - مؤلف بضبط کاتب این نسخه تاج الدین محمود اشنهی است و بضبط کاتب در نسخه که بسال ۷۰۰ نوشته شده و بشماره ۹۰۶ است تاج الدین محمود بن خداداد اشنهی است . کشیف الفنون (ج ۲ ص ۱۳۶) این رساله را بنام غایت الامکان فی معرفة الزمان و المکان تألیف شیخ محمود استوی ضبط کرده . ترجمه مؤلف بنظر نرسید . در صفحه ملحق به نسخه بخط تازه ترجمه مؤلف چنین آورده شده : « رساله غایة الامکان فی درایة المکان تصنیف الشیخ الاجل تاج الدین محمود الاشنوی و کانه (کذا) تلمیذ الشیخ شمس الدین محمد بن عبد الملك الدیلمی صاحب المقامات العالیه والصفات الکثیره فی حقایق التصوف و اکثر ما فی هذه الرسالة هو من معارف هذا الشیخ و رایت فی مصنفاته یسط اکثر من هذه الرسالة و هو ایضا ذکر فی رسائله و وقایع هذا الشیخ محمود المذکور و وقایع و حالاته قدس الله تعالى روحهما و عظم قوتو حهما و قبر المصنف فی داخل بلدة هرات قریب درب خوش مع قبر شیخه السلطان مجد الدین الاسفرای المشهور بطالبه ذکر الشیخ نجم الدین رازی صاحب المرصاد فضله و کماله فی تفسیره الذی کتب فیہ الاشارات والتاویلات و عده من سلاطین الصوبیه (کذا) قدس الله ارواحهم الطاهره و متنا بین کاتبهم و الی المصنف یصل خرقة الشیخ علاء الدوله قدس الله تعالى سره العزیز نقل هذا کله بواسطه واحد من خط المولی المنصوف مولانا حافظ علی الجامی قدس سره (رساله در بیان تنزیه و تقدیس حق تعالی از حیز و مکان و زمان و توضیح و تفسیر آیات و اخباریکه موهم نسبت مکان و زمان است بخدای تعالی »

آغاز (الحمد لله الذی لا آخر لا اولیه و لا اول لاخریه و لا یطون اظاهریه و لا ظهور باطنیه و لا کیف لذاته) انجام (آنکه شب عبد هلالی بدید نیست چون آنکسکه خیالی بدید) پس ازین در ۱۳ صفحه مقاله است از مؤلف در معرفت الله . خط نستعلیق ۱۵ سطری - عناوین بشنجراف نوشته شده . دارای ۴۱ برگه . و مجدول بالا جور و دو تحریر و بالا اندازه ۲۳ در ۱۴ و قی نائینی « ۷۹۶ »

۹.۶ غایة الامکان فی درایة المکان

فارسی مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی لا آخر لا اولیه) انجام (و نزاع شیطانی فک ما اراه بلطفه و صفة رحمته و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی نبیه محمد و آله اجمعین) و جدت خط نسخه یا نسخه ۳۹۸ که ضمیمه همین نسخه است میرساند که ابن نسخه هم در محرم ۷۰۰ نوشته شده است . خط نسخ ۱۹ سطری عناوین بشنجراف نوشته . دارای

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

انوار الحکم و اسرار الکلم و الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً) کتاب نصیر الدین محمد بن علی - تاریخ کتابت ۱۱۰۰ خط نسخ نصف اول نسخه ۱۷ سطر و نصف دوم ۲۱ سطر و فصول و عناوین بشنجراف نوشته شده. دارای ۲۹۲ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۴ و قی شجیمی - سال وقف ۱۳۱۵ شمسی ۸۰۵

۹.۲ عیون الاسرار المکتومه

فارسی - مؤلف محمد علی بن محمد حسین بن محمد سعید بن حاج محمد صالح بن محمد سعید خلجالی که در تاریخ کتابت نسخه زنده بوده. رساله در بیان شناسائی وحی و الهام و کشف و نبوت و ولایت است که بخوانش میرزا محمد علیخان حاکم لاهجان تألیف کرده تاریخ فراغت از تألیف سال ۱۲۶۲ است. رساله مرتب بر ۹ فصل و خاتمه است: ۱- در فرق میان وحی و الهام ۲- در بیان وحی ۳- در بیان اقسام خواطر ۴- در بیان کشف ۵- فرق میان رسول و نبی و ولی و امام ۶- در معنی نبوت و ولایت ۷- در اعتبارات نبوت و ولایت ۸- در تعیین خاتم نبوت و ولایت مطلقه و مقیده ۹ در شمه از اوصاف حقیقت محمدیه ص ۴۳ خاتمه در شرح حدیث حقیقت آغاز (الحمد لله الذی سخر بقدرته النجوم السوالک) انجام (در محضر خاطر شریف حاضر فرماید) کتاب محمد کریم بن علی اکبر طیب سالیانی. تاریخ کتابت ۱۱ ربیع الاول ۱۲۶۳ در مدرسه مستوفی رشت. خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطر - فصول بشنجراف نوشته شده. کاغذ نسخه آبی و سفید - و دارای ۱۸ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۶ و قی فهرستی ۸۰۶

۹.۳ عیون المسائل و نتایج العلوم

عربی - مصنف ابونصر فارابی - رساله ایست در اثبات مبداء و بیان پیدایش موجودات (۱) رساله ضمن مجموعه فلسفه بچاپ رسیده.

آغاز (العلم ينقسم الى تصور مطلق كما يتصور الشمس والقمر والعقل والنفس) انجام (وان فات الخير الكثير الذى يصل الى ذلك الشيى لاجل اليسير من الشرائى لا بد منه كان الشرح « گذاه اکثر » تاریخ کتابت محرم ۱۲۸۶ خط نستعلیق خوب ۱۵ سطر. دارای ۵ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۴ و قی قائم مقام (۸۰۷)

۹.۴ عیون المسائل

عربی منکر ریش - آغاز (رب انعمت فزد العلم ينقسم الى تصور مطلق) انجام (من

(۱) عیون الانباء (ج ۲ ص ۱۴۰) یکی از تصنیفات فارابی را بنام (کتاب عیون المسائل علی رأی ارسطوطالیس) ضبط کرده و آنرا چنین توصیف نموده : (وهى مائة وستون مسألة جوابات المسائل مثل غيرها وهى ثلاثون مسألة) توصیف مذکور میرساند که آنگاه غیر از این رساله است.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

فتوحات

۹۱۰

عربی مکرریش - این نسخه تنها باب ۲۸۴ و ۲۹۸ را دارد.

آغاز موجود (فی معرفة منزل المجارات الشریعة) انجام موجود (والله يقول الحق و هو بهدی السیل) خط نستعلیق ۲۱-سطری - دارای ۱۰ برك. اندازه ۱۸ در ۱۴ و قفی تاج ماه یکم سال وقف ۱۲۹۲ « ۸۱۱ »

۹۱۱ الفر آندفی حل شرح العقائد

عربی - مؤلف محمد بن ابی شریف قدسی متوفای ۹۰۵ حاشیه بر شرح عقائد مختارانی است . آغاز پس از نام محشی (حمدا لمن دل نظام خلقه الباهر علی وحدانیته) انجام (والله ولی التوفیق والهادی الی سواء الطريق والحمد لله وحده وصلى الله على محمد و آله وسلم وحسبنا الله ونعم الوکیل) کاتب احمد بن عبد الحق بن شرف الدین - تاریخ کتابت شعبان ۹۰۳ در مصر در زاویه بسطامیه - نسخه در زمان محشی نوشته شده . پس ازین ضمن سه صفحه دستورسلوک و توصیه ایست اخلاقی از شهاب الدین عمر سهروردی . خط نستعلیق مختلف . السطر - اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۹۴ برك. اندازه ۱۸ در ۱۳ و قفی ثانینی « ۸۱۳ »

۹۱۲ فصل الکلام

فارسی - مؤلف شناخته نشده ردی است از فرقه بایه ازل بر فرقه بهائی - نسخه در اصل عربی بوده و بفارسی ترجمه شده است .
آغاز (بسم الله الامنع الا قدس جل جلاله الحمد لله الذى هدانا لما ارتضاه من الدين)
انجام (ولطافتك يا ارحم الراحمين يا اكرم الاكرمين ويا جواد السائلين) خط نسخ ۱۷-سطری - دارای ۳۵ برك. اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی ثانینی (۳۶۶)

۹۱۳ فصوص الحکم

عربی مکرر شماره ۲۱۰ - مؤلف محیی الدین محمد معروف بابن عربی مرید شیخ ابوالحسن علی بن عبدالله بن جامع (یا سلام) و شیخ ابومدین مغربی است . مختصری است گشفی و شهودی در باب عرفان که در عنوان ۲۷ فص صورت گرفته است . مؤلف این کتاب را تلخیص نموده و ملخص را نقش الفصوص موسوم داشته است . (شروح این کتاب را به شماره های ۴۱۸ و ۸۲۳ و ۸۲۸ و ۸۳۱ و ۹۳۰ و شرح نقش الفصوص را بشماره ۱۰۵۸ ببینید)
آغاز (الحمد لله منزل الحکم علی قلوب الکلم) انجام (والشی لا یتال فیہ یسع نفسه ولا یسما فافهم والله يقول الحق وهو بهدی السیل) تاریخ کتابت ۳ شعبان ۱۲۳۲ خط نستعلیق ۱۹-سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۴ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قفی ثانینی (۸۱۶)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۳۴ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۰ • بهینید. اصول عقائد شماره ۳۵۲ حکمت ص ۳۴ « ۵۹۱۵ »

۹.۷ غنچه باز در شرح گلشن راز

فارسی - شارح سید حسین بن سید محمد رضا - شرحی است منظوم بنحوه تطبیق مستراد برشتوی گلشن راز که آن را در محرم ۱۳۰۸ صدر اعظم ایران اهدا و بنام او منون نموده است. دستخط مؤلف هم در نسخه درج است - نسخه دارای خطبه عربی مشهور و فارسی منظوم است •

آغاز نسخه (باسمك الجامع المحيط بكل موجود اللهم يا باهر الجود وقبوم الوجود)
آغاز شرح (بنام آسکه جان را فکرت آموخت - قباي عاشقی دوخت) انجام (چراغ دل
بنور جان بر افروخت - سراپا جان و دل سوخت - کشاد نصرتش هر دم قزون باد - بداد
الملك ارشاد - که عین الدین بوقت خوش کند یاد - دو صد رحمت بر او باد) - خط نستعلیق
۱۴ سطری. دارای ۵۰ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۵ و قفی ثانی « ۸۰۸ »

(حرف ف)

۹.۸ فتوحات المکیة فی معرفة اسرار المالکیة والمالکیة

عربی - مؤلف شیخ محیی الدین معروف بابن عربی - بزرگتر و جامع ترین کتابی
است در عرفان و تاویل و آداب سلوک و غیرها که از مکاشفات شیخ است در مکه و مرتب است بر
۵۶۰ باب و جاب هم شده است • نسخه موجود تا باب ۷۸ را دارد - (حاشیه بر این کتاب را
بشماره ۵۷۶ خطی بنام ردود و قعود و منتخب از مختصرش را بنام کبریت الاحمر ضمیمه شماره
۶۶۹ جایی بهینید)

آغاز (الحمد لله الذی اوجد الاشياء عدم) انجام (لها الف درجة وتلین درجة وهو
یهدی الی سبیل الرشاد) کاتب محمد ابراهیم میبدی. تاریخ کتابت ۱۰۸۵ در اصفهان. خط نسخ
۲۱ سطری • دارای ۹۰۶ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۶ و موربانه خورده • و قفی ثانی « ۸۰۹ »

۹.۹ فتوحات

عربی و تکریریش - این نسخه تنها باب ۱۹۵ و ۳۷۱ را دارد.

آغاز موجود (فی معرفة منزل الاعداد المشرقة من الحضرة المحمدیه) انجام (من العقل
والاحساس فیما طعمته) صدر نسخه ضمن ۲۳ صفحه و میانه دو باب نیز در ۱۱ صفحه و هم ۳
صفحه در آخر قطعات و عبارات متفرقه منقول از فتوحات و غیره است • خط نسخ مختلف السطر
عناوین و فصول بشنجر ف. دارای ۶۷ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۲ و قفی تاج ماه یکم سال و قف ۱۲۶۶

« ۸۱۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اقامت داشته (۲)

آغاز پس از خطبه (فان علم الکلام وان کثر اسراره وبعد اغواره وتشتت مسائله)
انجام (ولا یمضه بتفریطه وجهله والاشقی مینا « کذا » وخر خسرانا مینا و فتن الله تم لسادة
الاکرة بمحمد وعترته) (اصل فارسی رساله را بشماره ۹۱۶ و شروح برین ترجمه عربی را
بشماره های ۱۹۷ و ۳۶۸ و ۳۹۲ و ۴۹۳ و ۱۰۴۰ به بینید) تاریخ تحریر ۱۱۰۵ خط نسخ
مختلف السطر . دارای ۱۲ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ و اقب شناخته نشد « ۸۱۷ »

۹۱۸ الفطرة السلیمة

عربی - مؤلف حاج محمد کرمخان . دوره اعتقاداتی است استدلالی بمسلك شیخه
که مرتب بریک مقدمه و چهار باب و خانمه است . مؤلف این رساله را بدرخواست حاج میرزا
محمود اصفهانی تألیف کرده و در ۱۳ رجب ۱۲۷۱ از تألیف آن فارغ شده . نسخه بچاپ هم رسیده
آغاز (الحمد لله الذی کان قبل الکان) انجام (لوتدبرت فيه استغثت عن سایر الکتب)
خط نسخ ۲۸ سطری - دارای ۱۹۷ برگ . اندازه ۳۵ در ۲۲ و قفی حاج سید حسین یزدی
سال وقف ۱۳۳۶ « ۸۱۸ »

۹۱۹ فیض الالهی

عربی - مکرر شماره ۱۰۵ منطقی . منسوب بشیخ الرئيس است . رساله ایست در اصول
وحی و الهام و معجزات و منامات و کرامات و سحر و نیرنگ .
آغاز (اعلم ان الافعال والانفعالات تفاوت بحسب تفاوت الامور والعقایه والنفسیه والجسمانیه)
انجام (ولكن المنزف فی الامساك عن تفاسیلها واضح وعند هذا نتم الرساله والحمد لله
اولا و آخرها و باطنا و الصلوة علی محمد وآله) خط نسخ ۲۷ سطری - عناوین در متن
و حاشیه بشنجر ف نوشته شده بریک اول دارای یکسر لوح زمینه طلای بسیار زیاده دارای ۳ برگ و مجداول
به تحریر و لاجورد و طلا و شنجر ف بدو جدول - اندازه ۳۰ در ۱۸ و قفی نائینی « به بینید »

(۲) درین هنگام که این صفحه آماده برای چاپ بود ترجمه اوصاف الاعراف برای کتابخانه خریده
شد . ترجمه اوصاف الاعراف نیز از رکن الدین محمد بن علی استرآبادی است . از دیدگاه آن
معلوم گشت که رساله جبر و قدر تالیفی خواجه نصیر الدین طوسی بزبان پارسی بوده و مترجم این رساله
آن را تمرب ناموده . رساله فارسی جبر و قدر تالیفی خواجه را در صفحه ۱۲۱ بشماره ۶۲۷ و تمرب
آن را در همان صفحه بشماره ۶۲۶ به پیلید . مترجم در دیدگاه ترجمه اوصاف الاعراف آورده است
که این رسائل فارسی تالیفی خواجه را نقل و ترجمه بری نموده: اساس الاقتباس . اخلاق ناصری .
فصول . شرح کتاب نیر . بطله وحی . رساله دو جبر و قدر .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۹۱۴ فصوص الحکمه

عربی - مصنف ابونصر فارابی. متن موجزی است در ربویات که در عنوان ۹۸ نص انجامیده و با شرح بجای رسیده - نویسنده در صدر نسخه اشتباها نوشته: «رسالة الفردوس عن الشيخ الرئيس» و جای کلمه فصوص سفید گذاشته شده - شروع این رساله را بشمارهای ۸۳۵ و ۸۳۶ خطی و هم بضمیمه شمارهای ۱۸۷ و ۵۶۳ جایی بهینید «

آغاز (قال الامور الموجودة قلنا لکل منها ماهیه وهویه) انجام (وکل شئی هالک الا وجهه) خط نستعلیق ۱۶ سطری دارای ۱۰ بركه اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی نائینی «۸۱۳»

۹۱۵ فصوص الحکمه

عربی مکررپیش - در این نسخه کاتب بجای کلمه «فص» کلمه « فصل » نوشته است. آغاز پس از خطبه (قال الحکیم المعلم الثانی ابونصر محمد الفارابی رحمه الله الامور الموجودة) انجام (وکل شئی هالک الا وجهه) خط نسخ ۱۷ سطری عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۰ بركه اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی نائینی «۸۱۵»

۹۱۶ فصول

فارسی مکرر شماره ۲۱۴ - مصنف خواجه نصیر الدین طوسی متن فارسی موجز کلامی است که بر ۴ فصل مرتب است و هر فصل دارای عناوین (اصل . تبصره) و غیرها است نسخه تعریب هم شده است : فصل ۱ - در توحید - ۲ - در عدل - ۳ - در نبوت و امامت - ۴ - در معاد « شرح این رساله را بشماره ۱۹۵ و ترجمه عربی آنرا بشماره ۹۱۷ بهینید »

آغاز (هر که از چیزی آگاهی یابد لابد از هستی آن چیز آگاهی یافته) انجام (حق تعالی کافه اهل رحمت را توفیق دهد اذنه خیر موفق و مهین والصلوة علی محمد وآله اجمعین) کاتب شاه محمد بن زین العابدین تاریخ کتابت نیمه جمادی الثانی ۱۰۴۲

خط نستعلیق ۲۲ سطری عناوین در متن و حاشیه بشنجرف نوشته شده دارای ۹ بركه اندازه ۲۵ در ۱۴ و قفی فهرستی « بهینید اوصاف الاشراف شماره ۳۵۱۰ عمومی اخلاق ص ۳۵ » « ۶۰۶۵ »

۹۱۷ فصول

عربی. مصنف خواجه نصیر الدین طوسی. مترجم رکن الدین محمد بن علی فارسی جرجانی استرابادی - شاگرد علامه حلی است و در سال ۷۲۸ زنده بوده (۱) و در عراق عرب

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

التوحيد على النحو الذي ذهب اليه العارفون (انجام) لا يحتمله هذا المختصر وهذا آخر ما اردنا ان نورده في هذه الرسالة والحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على نبيه محمد المصطفى و آله الطاهرين (خطنستطبق ۱۸ سطرى داراى ۱۸ برك . ومورد يانه خورده . اندازه ۲۳ در ۱۴ وقفى ابن خاتون سالوقف ۱۰۶۷ > ۸۱۲)

۹۲۳ قواعد العقائد

عربى مكرر شماره ۲۱۷ مؤلف خواجه نصير الدين طوسى . دوره مختصر استدلالى . اعتقادات اماميه است . نسخه چاپ هم شده (شرح بر اين كتاب را بشماره ۲۰۵ خطى بنام « عزيزه » و بنام « كشف الفوائد » در باب حكمت جابى به بينيد)

آغاز (الحمد لله المنقذ من الجبره والضلالة) انجام (ولما لا بد لهامنه والله اعلم بحقايق الامور ومن لم يجعل الله له نورا فماله من نور) خطنسخ ۲۳ سطرى كه در متن وحاشيه نوشته شده - فصول بشنجرف - داراى ۶ برك . ومجدول بشنجرف وتحرير وطلا بجهارجدول اندازه ۴۴ در ۲۶ وقفى نائينى « ۸۲۳ »

۹۲۴ قواعد عقائد آل محمد ص ۴

عربى - نظر به آنچه را كه كاتب در پشت صفحه اول نوشته مؤلف : عز الدين محمد بن احمد بن احمد بن الحسن الدلمى (كذا) است . ترجمه مؤلف بنظر نرسيده . تميزر كاتب از مؤلف بجملة : « رحمه الله ورضى عنه » ميرساند كه مؤلف در تاريخ تحرير نسخه در قيد حيات نبوده . كتاب در بيان عقائد فرقه زيديه است وبر سه فن ترتيب يافته : ۱ فى بيان قواعد عقائد اهل البيت عليهم السلام . در ۷ فصل ۲ فى بيان ثبوت امامة اهل البيت عليهم من المنقول والمعقول . در ۶ فصل ۳ فى بيان مذهب اهل البيت عليهم السلام فى فروع الدين . در ۵ فصل .

آغاز (الحمد لله الاحد الصمد الذى تنزه عن الفحشاء) انجام (صلوا عليه وسلموا تسليما) كاتب مهدى بن مهلاويه . تاريخ كتابت جمادى الاول ۱۰۷۴ در شهرستان صنما . كاتب نوشته است كه اين نسخه را : « مولانا عين العلماء العالمين وواسطة القدا الثمين من سادات الثال المطهرين محمد بن الحسن بن امير المؤمنين المنصور بالله القاسم بن محمد » براى خود وبراى طلاب حق از شيعيان آل نبي استساخ نمود . كاتب در صفر ۱۰۷۵ در شهرستان صنما از مقابلة ابن نسخه بانسخه المنصور بالله فراغت يافته خطنسخ ۲۳ سطرى ابواب و عناوين بخط درشت و مركب و شنجرف نوشته شده . داراى ۲۹۳ برك . اندازه ۳۰ در ۲۱ وقفى قائم مقام « ۸۲۴ »

۹۲۵ قوى و ادراكات انسان

عربى - مصنف شيخ الرئيس . رساله در مجموعه « تسع رسائل » بچاپ رسيده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

رسائل اخوان الصفا شماره ۵۸۰ حکمت ص ۴۶۷ « ۵۹۰۷ »

[حرف - ق]

۹۲۰ قرۃ العیون فی اغراضون

عربی - مؤلف فیض کاشانی - دوره مختصر جامعی است در حکمت و معارف و عقاید که در ۱۲ مقاله ترتیب یافته و هر مقاله حاوی پنج عنوان « کلمه » است. عنوان مقالات : ۱- فی معرفۃ الله تعالی - ۲- فی صفاته و اسمائه سبحانه - ۳- فی الصنع و الهدایع - ۴- فی النفوس و الاشباح - ۵- فی حدوث العالم - ۶- فی القضاء و القدر - ۷- فی حجة الله تعالی علی خلقه - ۸- فی قتن هذه الامة - ۹- فی العلم و الايمان - ۱۰- فی البرزخ - ۱۱- فی نشو و الاخرة - ۱۲- فی البعث و الحشر. ماده تاریخ فراغت از تألیف جمله « مکتوبه الکلمات » است که مطابق ۱۰۸۷ است. کتاب چاپ شده .

آغاز (یا مبدع الارکان و الاسول) انجام (و ملائکة الارض و السماء اجمعین) نسخه مصدر است بفرست مطالب - تاریخ کتابت صفر ۱۲۲۴ خط نستعلیق ۱۰ سطری عناوین بشنجرف و پنج برگ اول نسخه بخط تازه نوشته شده است - دارای ۲۳۷ برگ. اندازه ۱۳ در ۹ و قی و زیر و ظایف سال وقف ۱۳۰۹ شمسی « ۸۲۱ »

۹۲۱ قرۃ العیون

عربی مکرر پیش - آغاز (یا مبدع الارکان و الاسول) انجام (و ملائکة الارض و السماء اجمعین) کاتب زین العابدین. تاریخ تحریر ۱۲۸۴ خط نسخ ۱۸ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۶۳ برگ. و مجدول بالا جور و دوشنجرف بدو جدول کاغذ نسخه آبی - اندازه ۲۶ در ۱۸ و قی ثانی « ۸۲۰ »

۹۲۲ قواعد التوحید

عربی - نظر بانچه سید حیدر آملی در کتاب جامع الاسرار (در قاعده سیم از اصل سیم) ذکر نموده مؤلف : صدر الدین اصفهانی معروف بترکه است. رساله است در توحید بمساک صوفیه . این رساله در کتاب مذکور بنام رساله در اثبات وجودیه و بدهایه وجود ، مطاق ضبط شده . این رساله با شرحش موسوم بتمیید القواعد بچاپ رسیده . در نسخه چاپی بنام قواعد التوحید و مؤلف آن بنام صدر الدین ابو حامد محمد اصفهانی معروف بترکه تشخیص یافته . ترجمه مؤلف رساله بنظر نرسید (شرح این رساله را بشماره ۲۳۵ حکمت چاپی ببینید)

آغاز (الحمد لله رب العالمین و الملوۃ علی نبیه محمد و آله اجمعین) خطی تقریر حسنة

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (حمدی که حامدان ملاء اعلی و ذا کران کره غیر از ادای آن عاجز آیند) انجام
(شکر که این نامه بعنوان رسید - بیشتر از عمر پایان رسد) کتاب محمد صادق که برای امام
وردی یک حاکم شیراز در سال ۱۰۹۸ نوشته است - خط نسخ ۲۷ سطری . برگ اول دارای
سرلوح زمینه طلا - ابواب و فصول در متن و حاشیه بشنجرف نوشته - دارای ۲۸۲ برگ . و
مجدول بتحریر و طلا . اندازه ۲۶ در ۱۶ خریداری آستان قدس « ۸۲۶ »

۹۲۸ کشف الحق

فارسی مکرر پیش - آغاز (حمدی که حامدان ملاء اعلی) انجام (بود بجاه و هشت
بعد هزار - که پایان رسید این گفتار) خط نستعلیق خوب ۲۵ سطری - ابواب و فصول بشنجرف
نوشته شده . کاغذ کتاب خانی رنگ - دارای ۴۷۷ برگ . اندازه ۲۵ در ۱۲ . مجدول بتحریر و طلا
بدو جدول - وقفی نائینی (۸۲۸)

۹۲۹ کتاب در حکمت

عربی - کتابی است در حکمت که اول آن افتاده است و موجودی از آن در طبیعیات است
و بنماید مؤلف آن از اعلام نیمه دوم سده ۱۱ یم است . از برخی قرائن گمان میرود که کتاب
« تشریح العالم » تألیف فیض کاشانی باشد - جای عناوین و فصول و بخشهای کتاب غالباً سفید
است . عناوین مطالب بشرح زیر مرتب است : فی مبدء التکوین و انبیسنه - فی لعینه و تاسیسه -
فی النظر فی الفعل و الافعال - ان التفاعل یتنازع المتفاعلين فی المحل - ان تاسیس الدرجات (کذا)
الامزجة الادویه علی هذا الطريق صعب المسلك - فی اصول کایه - انه اذا خرج خطوط من
مرکز الفلك - انه اذا تفاعل جرم صوری و مادی ۰۰۰ فی التکوین اشتدادی و فیہ رکنان ۱
فی تقسیم التکوین و فی العناصر استبدادیه و احکامها (در ۱۳ فصل) ۲ فی المركبات و فیہ اطراف
(۴ طرف) ۱ فی المبادئ الترتیبیه و التحصیل و التولیدیه و مسائل هی مبادئ الاحکام (در ۷
فصل) ۲ فی المركبات الاستبدادیه (در ۴ فصل) ۳ فی المركبات الفضلیه الاستبدادیه ۴ فی المركبات
الغیر المستحکمة الترتیب الاستبدادیه ۰۰۰ فی التکوین الاقترانی و فیہ رکنان ۱ فی المبادئ
الاقترانیه (در ۵ فصل) ۲ فی المركبات (در ۴ طرف) ۱ - فی المركبات الجمادیه (در ۴ فصل)
۲ فی المركبات الفضلیه ۳ - فی المركبات الترتیبیه (در ۴ اصل و هر اصلی دارای فصولی است)
۴ فی المركبات الحيوانیه و فیہ اصول ..

آغاز موجود (السفر الرابع و کون و جہان الکف ردعا عن الاشتغال نحو مانحن فیہ
عن العلوم الدینیہ و الدنیویہ ولا تدل علی مرجوحیته فی نفسه) انجام (یکون لها ای الاسلام
تملق و انتساب خاص بانارها ای القوى المادیه و هو الاحتلام و الحمد لله رب العالمین تم) خط نسخ

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (قال الشيخ اعلم ان الانسان لنقسم الى سر وعلن) انجام (لامسامنة ولا معا ذاة
تعالی عما یسرکون عدوا کبیرا) خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری - دارای ۵ برگ. اندازه
۱۹ در ۱۲ و قفای نائینی « به بینید رساله نفس شماره ۷۰۵ حکمت ص ۷۵ » (۶۰۱۵)

(حرف ك)

کائنات جو

۹۲۶

فارسی مؤلف ابو حاتم مظفر اسفزاری از منجمین اواخر سده ۵ هـ . ق . که در بسن
رصد ملک شاهی با حکیم عمر خیام و میمون بن نجیب واسطی شرکت داشته . رساله مرتب است
بر سه باب: ۱ اندر حاد نهائیکه از بخار تولد کند در فضاء هوا در ۱۳ فصل ۲ از حاد نهائیکه
بر روی زمین افتد از بخار دو گونه در ۷ فصل ۳ اندر حاد نهائیکه در زمین افتد در ۷
فصل. نسخه باب سوم را ندارد . کتاب با تصحیح و مقدمه آقای تقی مدرس رضوی بجا برسیده .
آغاز (حکیمان چنین گفته اند که موجودات عالم که ایزد تعالی آفرید از دو گونه است)
انجام موجود (از آن سبب به آتش بسوزد و بر طوبت زنکار شود) خط نستعلیق که بطور جلیا در
هر صفحه سه ستون نگاشته شده - فصول و عناوین بشنجر ف نوشته شده - دارای ۳ برگ و جدول
بتحریر و طبلابش جدول اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفای نائینی (به بینید ره انجام نامه شماره ۷۴۸ حکمت
ص ۴۵) ۵۹۸۰

کاشف الحق

۹۲۷

فارسی - مؤلف معزالدين محمد بن ظهير الدين محمد حسینی اردستانی مشهور بمیران
شاگرد ابن خاتون محمد عالمی . این کتاب محرف کتاب حقیقه الشیعه مقدس اردبیلی است
که با اندک تصرف و تغییر و حذف فصل راجع بمذمت صوفیه (که در ضمن احوال امام صادق
ذکر شده) آن را بنام خود کرده و سلطان عبد الله قطبشاه اهدا نموده . (۱) در دیباچه
نامی برای کتاب ذکر نکرده . در پشت برگ اول نسخه نوشته شده : « این کتاب مستطاب
باصواب بر نواب برخصماء آن چون ذوالفقار حیدری برهانیت قاطع و چون مصنف رحمه الله
از جهة هضم نفس یا معالجتی از اسم شریف و تسمیه کتاب ساکت شده بمناسبت مقام بکاشف الحق
موسوم گردانید . نظم این نادره مجموعه اقسام علوم - اسرار خفی معرفت را مفهوم - چون از رخ
حق حجاب باطل برداشت - گردید از آن بکاشف الحق موسوم - این نامه دین میان جمه - و
تا روز نشور باد مشهور » تاریخ ختم تألیف سال ۱۰۵۸ است .

(۱) شرح و خصوصیات این کتاب در مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۳۹۴) مذکور است و در جلد ۱ این

فهرست در شرح کتاب (حقیقه الشیعه) شماره ۱۰۳ نیز اشاره شده -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اردبیلی متخلص بالهی متوفای ۹۴۰ یا ۹۵۰ (۱) بسن متجاوز بر ۷۰ مدفون در اردبیل در مقبره شیخ صفی الدین آراشگردان دوانی و غیاث الدین دشتکی و امیر جمال الدین عطاء الله بن فضل الله و از اعلام جامع دوره خودش است. چندی در هرات بندیمی امیرعلیشیر نوائی و شاهزاده غریب میرزا اختصاص داشته و از ۹۰۴ که به آذربایجان برگشت در مقبره شیخ صفی الدین بتدریس اشتغال داشت (۲) رساله در مبحث وجود است.

آغاز (سیاس و منت واحد برا که سریان وجودش در جمیع مراتب ساریست) انجام - (تودائی و نهیر خود و السلام) تاریخ کتابت ۱۰۴۳ خط نستعلیق که بطور چلیپا نوشته - عناوین بشنجر ف دارای ۷ بركه و مجدول بشنجر ف اندازه ۲۶ در ۱۷ - به بینید جام جهان نما شماره ۴۳۳ حکمت ص ۹ (۶۳۸۰)

۹۳۳ کشف الاسرار

فارسی - مؤلف حاج میرزا محمد ابراهیم بن آخوند ملا علی لاریجانی مازندرانی از افاضل اواخر سده ۱۳ هـ - قه شرحی است مفصل به (قال - اقول) بر حق الیقین شبستری - نسخه موجود تاقدیری از شرح حقیقت چهارم از باب اول را دارد و مینماید که کاتب آن را ناتمام گذاشته است - آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين و لعنة الله علی اعدائهم و منکری فضائلهم و مناقبهم من الجن و الانس اجمعین الی يوم الدين امامد میگوید اقل الخلیقه) انجام موجود (پس علم بطرفان مقدم است بر علم باضافه پس این نیز) خط نسخ اوائل نسخه کاغذ آبی و ۱۲ سطری بقیه کاغذ سفید و ۱۶ و ۱۷ سطری - دارای ۱۶۴ بركه اندازه ۲۰ در ۱۴ و قفی نائینی (۸۳۰)

۹۳۴ کشف الاسرار

فارسی - مؤلف شناخته نشد . پنداشته میشود که از مردمان اواخر سده ۱۳ هـ - قی بعد است . کتاب یکبرشته نیکارشی است مربوط بیاب امامت و احتجاجات با اهل سنت. آغاز (الحمد لله الذی جعلنا من المؤمنین الذین هم عن اللغو مرضون) انجام (کی تواند که شود هستی بخش و صلی الله علی محمد و آله) خط نستعلیق خوب . آیات و احادیث بخط نسخ ۱۱ سطری - دارای ۶۶ بركه . اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفی نائینی « ۵۶۶۳ »

۹۳۵ کشف و اشراق

فارسی - مؤلف میرزا هدایت الله بن میرزا حسین اشتیانی ملقب بوزیر دفتر متوفای

(۱) تاریخ فوت در مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۵۱۳) ۹۰۵ ضبط شده است . ظاهرا اشتباه کاتب است
(۲) نطفه سامی . کشف الظنون ج ۱ ص ۲۵۳ . دانشمندان آذربایجان

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۱۷ سطر - دارای ۲۲۰ برگه - اندازه ۱۹ در ۱۲ - واقف شناخته نشد « ۶۰۹ »

۹۳. کتاب دقایق در معرفت حقائق

فارسی - مؤلف خواجه عبدالرحیم بن شمس الدین محمد اقطاعی تبریزی معروف بخلونی.
متوفای یکم محرم ۸۵۹ مدفون در مقبره بابا مزید (۱) از عرفاء تبریز و در نوشتن خطوط شش گانه استاد و سرآمد بوده است. کتاب در توضیح اصطلاحات و مشکلات فصوص الحکم است و مرتب است بر ۱۲ فصل واصلی و هر فصلی مشتمل است بر چند دقیقه و تنبیه و مساعد و دیگر از عناوین. آخر نسخه افتاده است و موجودی از آن قدری از فصل هشتم است ترتیب مطالب چنین است: ۱ در ذکر وجود ۲ در اشارات بیضی از مراتب کلیه و اصطلاحات این طایفه ۳ در معرفت اسماء و صفات ۴ در ذکر اعیان ثابته و تنبیه بر مظاهر اسمائیه ۵ در ذکر جوهر و عرض بر قاعده و طریق اهل الله ۶ در بیان عوالم کلیه و حضرات خمس الهیه ۷ در آنچه مطلق است بعالم مثال ۸ در مراتب کشف بر سیل اجمال.

آغاز (حق الحمد ان بحمد بالاحری والاحق) انجام موجود (بواسطه اتمام ایشان است بصفت و اسمائی که مقضی این) خط نسخ ۱۷ سطر - فصول و عناوین بشجره - دارای ۴۸ برگه - اندازه ۱۸ در ۱۳ - خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۸۶۰)

۹۳۱ کشف الاسرار

عربی - مؤلف شیخ شطاح روزبهان بقلی - مؤلف نامی برای کتاب تعیین نکرده - کاتب در آخر نسخه نام مذکور را نوشته - توصیف و شرح کتاب چنان است که در دیباچه آمده: « ان اذکر له ما یقع لی من وقایع المکاشفات و اسرار المشاهدات و ما یکشف لی من عرایس الملکوت و عجایب انوار الجبروت و خصایص التجلی والتدلی فی مقام الاتیس و صرف کشف سبحات الذات فی واجیدی و سکری و صحوی » تا آنجا « و لکن ما ذکرک بهض ما کشف لی فی ایام ماضی ثم اذکر ما یقع لی بعد ذلك »

آغاز (الحمد لله الذی لیس فی وجوده هواجس الشک والظنون) انجام (وانه بفضلہ یشینی عن غیره واستغنت به وهو حسبی) تاریخ کتابت ۱۰۶۴ خط نسخ ۲۳ سطر - دارای ۵۱ برگه - اندازه ۲۳ در ۱۲ - وقفی نائینی (۸۲۹)

۹۳۲ کشف الاسرار

فارسی - مؤلف کمال الدین (جلال الدین) حسین بن خواجه شرف الدین عبدالحق

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

وروز قیامت و حیات و ممات در ۹ فصل ۷ در بیان آنکه هفت آسمان و هفت زمین کدام است و تبدیل زمین و طی آسمان چیست و زمین عرفات و زمین قیامت کدام است و حج گذاردن عبارت از چیست و چند نوع است در ۱۵ فصل ۸ در بیان کتاب الله و کلام الله و در بیان قرآن و فرقان ۹ در بیان حقیقت اسلام و ایمان و احسان و عیان و حقیقت سلوة و زکوة و صوم که چیست و از برای چیست و برای چیست ۱۰ در بیان صاحب شریعت و قائم قیامت و در بیان آنکه ادیان و شرایع چند است و نسخ شریعت چیست و چرا است . خاتمة الكتاب در بیان آنکه حتم در نبوت و حتم در ولایت چیست و هر کز بود که عالم اینچنین که هست نبود و وقتی بود که عالم اینچنین که هست نباشد . این نسخه تا رساله هفتم را دارد و اندکی از اول دیباچه افتاده است .

آغاز موجود (که جمع کنی باید که اول سخن اهل شریعت باز سخن اهل حکمت باز سخن اهل وحدت بیان کرده شود) انجام (چنانکه قدر و شرف علم بقدر و شرف معلوم بود) کاتب عبد الله مازندرانی که برای میرزا محمد جعفر نامی نوشته است . خط نستعلیق ۱۸ سطری فصوله بشنجر ف نوشته شده . دارای ۱۲۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفای نائینی « ۸۳۵ »

کشف الحقائق

۹۳۷

عربی - مؤلف نظام الدین علی بن صدر الدین محمد موسوی رضوی . ترجمه اش دیده نشد لکن از استهادش بشعر نظیری نیشابوری (متوفی ۱۰۴۳) دانسته میشود که از اعلام امامیه سده ۱۱ بیمه است . رساله در رد جبر و تفویض است . آغاز (اللهم لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم فنسلك بحق سيدنا) انجام - (و خدمة اصحاب المشاهدة للشواهد الربوبية فيصر وكن من الشاكرين والحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا و نبينا محمد و آله الطيبين الطاهرين) تاریخ کتابت ۱۸ ذیحجه ۱۰۸۷ پس از این ۵ برگ شامل عبارات متفرقه است - خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطری . دارای ۶ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۲ - و قفای نائینی « بهینید رساله جبر و قدر شماره ۶۲۷ ص ۱۰۵ » (۵۹۳۵)

کشف الحقائق

۹۳۸

عربی - مؤلف شیخ محمد تقی بن میرزا علی محمد نوری متولد شنبه ۱۱ شوال ۱۲۰۱ متوفای ربیع الاول ۱۲۶۳ در سعادت آباد از بلوک نور مدفون در وادی السلام نجف (۱) از خاندان مستوفی و عمال دیوانی بوده و پدر حاج میرزا حسین نوری محدث معروف است - عقلیات را در اصفهان نزد ملا علی نوری دیده و نقلیات را در کربلا از سیده محمد مجاهد آموخته

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اواخر محرم ۱۳۱۰ مدفون در بیرون دروازه تهران سر راه امام زاده حضرت عبد العظیم ۴ (۱) غموزاده صدر اعظم میرزا یوسف مستوفی الممالک است و خود هم بخدمات دولتی مشغول بوده . ذوق ادبی و عرفانی و مهارتی در تطبیق بین ظاهر و باطن و تاویل و تحقیق داشته است - این کتاب که در سال ۱۲۸۲ در دست تألیف بوده رشته نگارشی است کلامی و عرفانی و در آن متعرض بر کتاب میزان الحق شده است .

آغاز (لله الحمد رب السموات ورب الارض رب العالمین وله الکبرياء) انجام (که فرموده است صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خیر بما یفعلون) خط نسخ ۱۵ سطر - عناوین بشنجراف - دارای ۷۸ برگ . و مجدول بلاجورد و شنجراف - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی قائم مقام ۸۳۱

کشف الحقائق

۹۳۶

فارسی - مؤلف : عزیز (الدین) بن محمد نسفی مدفون در ابرقوه فارس . مرید شیخ سیدالدین محمد حموی (متوفای ۶۵۰ یا ۶۵۸) بوده . مؤلف در دیباچه کتاب آورده : « فصل در سبب تألیف بدانکه درخواست درویشان در سنه احدی و سبعمین و ست مائه بود و در همین سال لشکر کفار بولایت ماوراء النهر آمده ولایت خراب گرد و این بیچاره درین تاریخ در شهر بخارا بود » تاریخ مذکور اشتباه کاتب است چه آنکه مقصود از ورود لشکر کفار لشکر چنگیز است و استیلای چنگیز بر بخارا در ۶۱۶ بوده . مؤلف باز در دیباچه آورده : « چون بسنه ثمانین و ستمائه رسید این کتاب تمام جمع آمد » باز تا آنجا که گفته : « فصل تاریخ تألیف بدانکه در ماه جمادی الاول سنه ثمانین و ستمائه در ولایت فارس در شهر ابرقوه بودم » مرحوم هدایت در مجمع الفصحاء سال ۶۱۶ تاریخ مهاجرت مؤلف از بخارا و ورود بابر قوه یاد کرده و در ریاض المارفین تاریخ مذکور را سال وفات مؤلف دانسته . منتظم ناصری تاریخ فوت مؤلف را در ۶۶۱ ضبط کرده است . کتابی است در معارف و توحید و عقائد و سلوک و مطالب هر رساله را طبق عقائد اهل شریعت و حکما و اهل وحدت بیان نموده و از خود اظهار رأی ننکرده . کتاب مرتب است بر دیباچه و فاتحه الکتاب و ۱۰ رساله و خاتمه الکتاب که هر کدام در فصولی انجامیده : فاتحه الکتاب در بیان آنکه مذاهب در امت محمد ص چند است و خلاف از کجا ظاهر شد و اصل خلاف چیست و مذهب مستقیم کدام است در ۱۵ فصل - رساله ۱ در بیان وجود در ۴ فصل ۲ در بیان انسان در ۳ فصل ۳ در بیان سلوک در ۲۲ فصل ۴ در بیان توحید در ۱۶ فصل ۵ در بیان مواد در ۳۸ فصل ۶ در بیان دنیا و آخرت و شب قدر

(۱) طرایق العقائق ج ۳ البآثر والاناثر

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۹۴۳ کشف الغموض و بیان الرموز ج ۱

فارسی - مؤلف محمد یوسف بن آقا ییک دهخوارقانی - مجموعه ایست در عقاید و اخلاق و سنن و آداب. در مباحث استدلالی کمتر بذکر برهان پرداخته و بیشتر بایات و اخبار استدلال نموده. تاریخ شروع به تألیف سال ۱۰۷۱ است. مؤلف کتاب را بنام شاه عباس صفوی دوم معنون نموده. کتب مرتب است بر یک مقدمه و ۵ فن و خانمه: مقدمه در فضیلت علم و عالم فن اول در توحید خدای عزوجل و در صفات او جل جلاله ۲. در ذکر مذاهب مختلفه و بطلان آنها ۳. در بیان حجج الهی و حقیقت آن ۴. در ذکر واجباتیکه تعلق بر جوارح و ارکان ظاهری میگیرد ۵. در بیان اخلاق حمیده و ذمیجه نسبت به بنی نوع انسان. خاتمه در ذکر دعوات و جزات مهمات. نسخه تنها فن اول را دارد فن اول مرتب است بر ۷ عنوان (غمض) و هر غمض دارای عناوین کشف و رمز و غیرهما است. غمض ۱: در آنسکه آیا معرفت هستی ذات مقدس الهی فطریست یا بدیهی یا آنکه الهامیست و در آنکه اول چیزیکه بر مکلف واجب است کدام است ۲. فی القضاء و القدر ۳. فی معنی البداء ۴. فی الجبر و التفویض و الامرین و الامرین ۵. فی الهدایة و الضلالة ۶. فی السعادة و الشقاوة ۷. فی بیان حدوث العالم.

آغاز (الحمد لله الذی الهمنا معرفة وجوده و من علینا بفضلہ وجوده) انجام (و اگر هیچ نباشد الا همین حدیث در باب حدوث عالم تورا کافیت و الحمد لله و صلی الله علی محمد و آله) تاریخ کتابت ۱۰۸۸ خط نستعلیق ۱۹ سطری. عناوین بشجرف نوشته شده. دارای ۱۳۴ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۵ و قفسی حاج قائم مقام ۸۳۷۰

۹۴۴ کشف المعاد

فارسی - در نسخه از مؤلف و کتاب نامی برده نشده. نام مذکور را کاتب در صدر نسخه نوشته. نزدیکی سبک این کتاب با کتابیکه بشماره ۹۳۳ (کشف الاسرار) است می نمایاند که مؤلف هر دو رساله یک شخص است. کتاب یک رشته نگارشی است در معاد که ترجمه و توضیح آیات و اخبار مربوطه پرداخته. آغاز (ربنا انک جامع الناس لیوم لا ریب فیہ) انجام (آراء کما ایشان خواهد بود ربنا اتمم لنا نورنا و اغفر لنا انک علی کثیری قدير) خط نستعلیق خوب. آیات و اخبار بخط نسخ ۱۱ سطری. عناوین بشجرف نوشته شده. دارای ۲۸ برگ. اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفسی نامینی ۵۶۶۰

۹۴۵ کشکول فیما جرى لال الرسول بعد الرسول صلعم

عربی. مکرر بشماره ۲۴۳ اخبار خطی مؤلف سید حیدر آملی. کتاب در بیان سبب پیدایش اختلاف

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

کتاب در بیان عدم معذوریه مخبطی در عقوبات است که از مسائل کلامی اختلافی است.
آغاز (الحمد لمن من علينا بمقرقه بالیقین) انجام (ومکدرة تصفو المناجیح والمنن)
نسخه در حیات مؤلف نوشته شده است - کاتب نورمحمد بن محمد - تاریخ کتابت ۱۲۴۴ خط
شکسته و نستعلیق معقلب السطر - دارای ۷۸ برگ . اندازه ۱۵ در ۱۰ وقفی فهرسی (۸۳۶)

۹۳۹ کشف الحقائق المحمدیه

عربی - مؤلف غیاث الدین منصور دشتکی - شرح رساله اثبات واجب پدرش است و مذیل داشته
است آنرا ترجمه ماتن . نسخه در زمان شارح نوشته شده است -

آغاز (یاغیاث المستغیثین نسالك كشف الحقایق والاطلاع علی بدایع الاسرار) انجام
(واكثرهم علماً واندھم حلما قدس سره ورضی اللہ عنہ) تاریخ کتابت جمادی الثانی ۹۴۶ پس
ازین ضمن ۲۱ صفحه قطعه از حاشیه بر اثبات واجب دشتکی است که بهمت افتادگی صدر و ذیل
نسخه مؤلف آن شناخته نشده خط نسخ ۱۸ سطری - اقوال و عناوین را بشنجرف نوشته وزیر
سطور متن خط قرمز کشیده شده است . دارای ۷۵ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی ثانی (۸۳۴)

۹۴۰ کشف الحقائق المحمدیه

عربی مکرریش - آغاز (یاغیاث المستغیثین نسالك كشف الحقایق) انجام (واكثرهم
علما واندھم حلماً) تاریخ کتابت ربیع الاول ۹۸۴ این نسخه در دنباله ترجمه ماتن عبارتی در
تفوق ماتن بر معاصر معارضش ملاجلال دوانی از روی احکام نجومی و علم فراست ضمن دو صفحه
ذکر شده . خط نستعلیق ۱۹ سطری - ابواب و عناوین را بشنجرف نوشته وزیر خطوط متن خط
قرمز کشیده شده . دارای ۱۲۷ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی ابن خاتون - سال وقف ۱۰۶۷
« ۸۳۲ »

۹۴۱ کشف الحقائق المحمدیه

عربی مکرریش - آغاز (یاغیاث المستغیثین نسالك) انجام (واكثرهم علما واندھم
حلماً تم الكتاب) کاتب کریم بن رحمة الله ناوندی . تاریخ کتابت ۱۲۶۰ خط نسخ ۱۸ سطری
عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۳۵ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۱ وقفی ثانی « ۸۳۳ »

۹۴۲ کشف الحقائق المحمدیه

عربی مکرریش - آغاز (یاغیاث المستغیثین نسالك) انجام (واكثرهم علما واندھم
حلماً) خط نستعلیق ۲۱ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۹۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۳
وقفی ملا موسی کیلانی « ۶۸۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

خطی

حسینی هروی - سال کتابت رجب ۹۲۸۴ در تهران - خط شکسته و نستعلیق ۱۸ سطری عناوین
بشجرف نوشته شده دارای ۷۴ برگ انداز ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸

« ۸۵۷ »

۹۵۰ کلیات و اصطلاحات حکمت

عربی - مؤلف میرزا باقر همدانی . کتاب در توضیح مصطلحات وقواعد و اصول حکمتی
و عرفانی است . تاریخ ختم تألیف رمضان ۱۲۷۸ است - رساله پس از تئینی مرتب بر ۱۹
فصل است : ۱- فی معانی الاسماء و المسمی و اطلاقاتها ۲- و لیعلم ان اطلاق الاسماء علی المسمیات
علی قسمین ۳- فی معنی الذات و الصفات ۴- فی معنی البسیط و المركب و اطلاقاتها ۵- فی معنی
المطلق و المقید و اطلاقاتها ۶- فی معنی المؤثر و الازر ۷- فی معنی المادة و الصورة و اطلاقاتها
۸- فی معنی الشیخ المتصل و الشیخ المنفصل و الصورة المقومة و الصورة النعمة ۹- فی معنی
السلسلة الطولية و السلسلة العرضیة المترتبة و غیر المترتبة ۱۰- فی السلسلتین الطولیتین المتد
اولتین النوریة و الظلمانیة ۱۱- فی معنی الحقیقه بعد الحقیقه ۱۲- فی معنی الازل و السرم و الدهر
و الزمان و اطلاقاتها و اسماء تطلق علی بعض مراتبها ۱۳- فی معنی البرزخ الذی لیس جوهر بین الجوهرین
والذی هو جوهر بین الجوهرین ۱۴- فی معنی کل شیئی لا یتجاوز ما وراء عبده ۱۵- مراتب العلم
۱۶- فی معنی التقدم فی الوجود و التأخر فی الظهور ۱۷- و لیعلم ان لهذین اللفظین استعمالین الخ
۱۸- و لیعلم ان المركب اما یمکن مرکبا من الاشیاء المستقلة الخ ۱۹- فی معنی ان الظاهر عنوان الباطن
آغاز پس از خطبه و نام مؤلف (انی لما نظرت فی الحکمة حکمة آل محمد عنهم
السلام الی ابرزتها مشایخنا الفخام) انجام (وان لم یعرف اکثرهم الصغری و الکبری و نتیجه)
کاتب فضل الله بن ابراهیم همدانی - تاریخ کتابت ۱۷ ذی قعدة ۱۲۸۷ خط شکسته و نستعلیق ۱۳ سطری
دارای ۹۷ برگ انداز ۱۸ در ۱۱ و قی ثانی « ۸۷۲ »

۹۵۱ کلیات و اصطلاحات حکمت

عربی مکریش - آغاز (انی لما نظرت فی الحکمة) انجام (وان لم یعرف اکثرهم
الصغری و الکبری و نتیجه) کاتب عبدالله بن محمد رضا خط نسخ ۱۶ سطری - دارای ۹۷
برگ انداز ۱۸ در ۱۱ و قی ثانی « ۸۳۲ »

۹۵۲ کمالیه فی الحقائق الالهیه

فارسی . مؤلف امام محمد باقر - کشف الظنون ابن کتاب ربانام (الرسالة الکاملیه فی
الحقایق الالهیه ضبط نموده کتاب از مختصراتی است که حاوی فنون منطق و حکمت الهی و طبیعی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب سطری

سنی و شیعی و احتجاج با اهل سنت. در مسئله امامت و ذکر برخی از مناقب امیرالمؤمنین * است
مؤلف این کتاب را در اثر غلّه سنی و شیعه در سال ۷۳۵ بخواش غزیری تألیف نموده +
آغاز (الحمد لله والسلام على عباده الذين اصطفى خصوصاً سيد اهل الاسطفا من اخواننا
وخلان الوفا محمد المصطفى صلى الله عليه وآله ورحال اهل البصيرة والوفا التابین له وعلى من
لهم اقتفا) انجام (وشارك معي في هذه الدعاء ساير اولياء محمد وآل محمد برحمتك يا ارحم
الراحمين يا رب العالمين) كاتب ركن الدين محمود دارا بريدی. تاريخ كتابت ۱۵ شوال ۱۱۰۶
خط نسخ ۱۹ سطری . عناوين و فصول بشنجر ف نوشته شده - دارای ۱۲۵ برك . اندازه ۲۴ در
۱۳ و قی شیخ سليمان - سال وقف ۱۱۴۰ « ۸۳۸ »

۹۴۶ کلمات مكنونه

عربی و فارسی - مؤلف فیض کاشانی دوره دمارف و عقائد است که در ۱۰۰ عنوان (کلمه)
صورت گرفته است . سال فراغت از تألیف ۱۰۵۷ است . کتاب بچاپ هم رسیده -
آغاز (الحمد لله الاول في آخرته الاخر في اوليته) انجام (و هو من غرائب حسن
الاتفاق والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً) کاتب معبطی بن محمد عرب شیرازی. تاريخ كتابت
صفر ۱۱۲۸ خط نسخ ۱۷ سطری - عناوين بشنجر ف نوشته شده دارای ۱۱۳ برك. نسخه رطوبت
رسیده. اندازه ۲۲ در ۱۳ و قی نائینی (۸۴۰)

۹۴۷ کلمات مكنونه

عربی و فارسی. مکرریش - این نسخه مصدر است بفهرست کلمات -
آغاز (الحمد لله الاول في آخرته) انجام (والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً) خط
نسخ ۱۷ سطری - دارای ۱۱۳ برك. مجدول بشنجر ف و تحریر و طلا بدو جدول نسخه موریانه
خورده. اندازه ۲۲ در ۱۳ و قی نائینی « ۸۳۹ »

۹۴۸ کلمات مكنونه

عربی و فارسی. مکرریش - آغاز (الحمد لله الاول في آخرته الاخر) انجام « وهو من غرائب
حسن الاتفاق والحمد لله اولاً و آخراً » خط نسخ و نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۱۳۴ برك .
اندازه ۲۰ در ۱۲ و قی نائینی « ۸۴۱ »

۹۴۹ کلمات مكنونه

فارسی و عربی. مکرریش - يك برك اوله افتاده است. آغاز موجود « کلمه بها يجمع بين امتناع
المعرفة والرويه وبين امكانهما » انجام « والحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً » کاتب مهدی
- ۲۳۶ -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

(حرف گ)

گلشن راز

۹۵۵

فارسی - مکرر شماره ۲۲۹ مرابنده : شیخ محمود شبستری - مثنوی است در ۹۹۳ بیت مرابیح از ۱۷ پرستی امیر حسین هروی (۱) که در شوال ۷۱۷ برسیده است - نسخه مکرر چاپ شده - (شروح این را بشماره های ۸۴۴ و ۹۰۷ و ۱۰۱۵ خطی وهم بنمیه ۱۴۰ و ۳۷۶ جایی به بیند)

آغاز (بنام آنکه جانرا فکرت آموخت) انجام (الهی عاقبت محمود گردان) کاتب درویش علی طوسی - تاریخ کتابت ۲۶ شوال ۱۲۵۰ در لکنهوره - پس ازین در سه صفحه اشاری است منسوب بشیخ اوحدالدین - خط نسخ ۱۵ - سطر - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۶ برگه . ومجدول بشنجرف اندازه ۲۴ در ۱۹ وقعی ثانی « ۸۴۵ »

گلشن راز

۹۵۶

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بنام آنکه جانرا فکرت آموخت) انجام (الهی عاقبت محمود گردان) خط نستعلیق خوب ۱۲ سطر - تاریخ کتابت ۱۲۵۸ عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۴۵ برگه - مجدول بنحیر وطلا بدو جدول اندازه ۲۱ در ۱۴ وقعی ثانی « ۸۴۶ »

گلشن راز

۹۵۷

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بنام آنکه جانرا فکرت آموخت) انجام (الهی عاقبت محمود گردان) تاریخ کتابت شوال ۱۲۷۰ خط نستعلیق ۱۷ سطر دارای ۳۴ برگه اندازه ۲۱ در ۱۴ وقعی ثانی « ۸۴۷ »

گلشن راز

۹۵۸

فارسی مکرر پیش - آغاز (بنام آنکه جانرا فکرت آموخت) انجام (الهی عاقبت محمود گردان) کاتب محمد بن عبدالحسین در تبریز - سال ۱۲۹۴ خط نستعلیق ۱۱ سطر عناوین بشنجرف نوشته . دارای ۴۹ برگه اندازه ۲۰ در ۱۴ وقعی ثانی « ۸۴۸ »

گلشن راز

۹۵۹

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بنام آنکه جان را فکرت آموخت) انجام (الهی عاقبت محمود گردان) خط شکسته ونستعلیق خوب ۱۲ سطر که بطور کلی در هر برگ در سه

(۱) بن میرحاجم بن - بن حبیبی مولای ۷۲۳

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

است و مرتب است بر ۱۰ مقاله : ۱- منطق در ۱۰ فصل - ۲- در مقولات در ۱۰ فصل -
۳- در معرفت ذات باری تعالی و تقدس در ۴۰ فصل - ۴- در صفات واجب الوجود در ۱۰ فصل
۵- در اعمال باری تعالی مرتب بر سه فصل ۶- در احوال اجسام و حرکات و آنچ بدان تعلق به ذو
در ۱۰ فصل ۷- در بیان صفت افلاک در ۱۰ فصل ۸- در ارکان و عناصر در ۱۰ فصل ۹- در
علم نفس در ۱۰ فصل ۱۰- در علم هیئت در ۶ فصل - نسخه ۳۹ سال پس از فوت مؤلف
نوشته شده و دیباچه آن افتاده است .

آغاز موجود (اول در ايساغوجی دوم در تعریفات) انجام (و چون سخن بدین
موضع رسید اولتر آن بدینم کی سخن منقطع گئیم) کاتب محمد بن احمد بن ابو محمد
گرگی - تاریخ کتابت ربیع الاول ۶۵۵ خط نسخ ۱۵ و ۱۶ - طری - دارای ۹۳ برگ . اندازه
۲۰ در ۱۱ و قی یائینی « ۸۴۳ »

۹۵۳ کو اکب الثواقب

فارسی . مؤلف محمد دهمدار - مختصری است در بیان چند مسائل حکمی . بگفته مؤلف
مبنای سخن بر ذوق و طریق خطابه است مؤلف این کتاب را بمیرزا یوسف خان نامی اهدا نموده .
رساله در ۷ عنوان « کو کب » انجامیده : ۱- در فضیلت دانش - ۲ در کیفیت دانش - ۳ در
اثبات واجب و توحید او عز شانه بذوق اهل دانش - ۴ هم درین مطلب (مطلب کو کب
سوم) به بیان موافق ذوق عرفاء ۵ در ایماء و اشاره بدانستن آن نفسی که بموجب حدیث
شریف من عرف نفسه فقد عرف ربه موجب شناخت رب است - ۶ در حل مسئله قضا و قدر
و تحقیق معنی سرنوشت - ۷ در بیان حکمت و سرائخلاف علماء و مذاهب -

آغاز (الحمد لله الذی علم الانسان مالم یکن یعلم) انجام (اما یمین قدر که مذکور
شد مقصود ما بحصول پیوست) تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۱۵۳ در کربلا - خط نستعلیق ۲۰
سطری - عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۶ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۲ و قی یائینی « ۸۴۴ »

۹۵۴ کو اکب الثواقب

فارسی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی علم الانسان مالم یکن یعلم انجام) که موجب
انتفاع همکنان آید و باعث راه (کذا) خیر دارین شود (خط نستعلیق ۱۶ سطری - دارای
۱۴ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۶ و قی فهرستی « به یبند رساله در توحید ۹۲۰ حکمت ص ۱۰۸ - »
« ۹۴۹۵ »

کیمیاء السعاده

به یبند رساله عشقه شماره ۶۷۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

کتاب مرتب است بر یک مقدمه و سه باب و خاتمه و بجاپ هم رسیده . این نسخه از وسط افتاده دارد .
 آغاز (فصیحترین کلامی که فصیحی بلاغت و بلفای فصاحت آثار) انجام (وعده . از حد بشد و ما نه دود بدیم و نه يك) کتاب غلامحسین بن حاج بهرام کرمانشاهی . تاویخ کتاب .
 ۱۳۱۶ : خط شکسته و نستعلیق که بطور جایانوشته است . کاغذ نسخه آبی و بسته رنگ . دارای ۳۰ برگ .
 اندازه ۲۰ در ۱۲ و قی قائم مقام « ۸۵۳ »

لطیفه غیبیه

۹۶۴

فارسی مکرریش - نسخه از میانته و آخر افتاده دارد .

آغاز (فصیحترین کلامی که فصیحی بلاغت شمار) انجام و وجود (از لوث انانیت بالکلیه پاک بودن است و قنای صفاتی) خط شکسته و نستعلیق ۱۲ سطری و بعضی از برگها بطور جایانوشته - دارای ۱۴ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ و قی قائم مقام « ۸۵۴ »

لمعه

۹۶۵

عربی - مؤلف عزالدوله سعد بن منصور معروف بابن کمونه . مختصریست فلسفی در الهیات و اصول اخلاق و سیاستمداری . در نسخه نامی برای کتاب ذکر نشده . نام مذکور در پشت برگ اول نسخه نوشته شده است . مؤلف این کتاب را با اشاره فخر الدین محمد مؤمنی قزوینی مستوفی (هنگام ورودش بغداد) برای وزیر صاحب دیوان شمس الدین محمد بن بهاء الدین محمد جوینی تألیف نموده است . کتاب مرتب است بر دو جمله : الجملة الاولى فی العلم در ۴ باب : ۱ فی اثبات مدبر العالم الواجب وجوده و وجودانیت و بیان جمله من صفات جلاله و غایته در ۵ فصل - ۲ فی اثبات جمله من احوال النفس المجردة من الانسان لاسبعا فیما یطلق بتحقیق تجردھا و قتلھا بعد الموت و امتناع عدمھا و کیفیت سعادتها و کمالها در ۵ فصل - الجملة الثانية فی العمل در ۲ باب - ۱ فی ذکر جمله من اصلاح حال النفس و سیاحتها و تعدیل اخلاقها للتوبة (کذا) و العبادة و الزهد و ما یتعلق بذلك در ۵ فصل - ۲ فی ایراد اصول یتعلق بمصالح اصحاب الانسان و اهل و رعیت و بالسیاسة المخصوصة بهم در ۵ فصل .

آغاز پس از نام مؤلف (احمد الله حمد مسترشد بنور هدایت مسترشد من جود غایته و اتوسل الیه بنعمت جلاله و کماله الالیه ان نهی (کذا) توفیقا یوجب الایمان من عقابه و الخلود فی جنة وان یصلی علی القدیسین من ملئکته و علی من کرمه بالنبوة و الولاية من برته خصوصا علی محمد و عترته) انجام (و الحمد لله رب العالمین و صلواته علی ملئکة المقربین و انبیائه المرسلین و اولیائه المخلصین و خصوصا علی محمد و آله الطاهرين رب الختم بالخیر) شیوه خط مسلم میدارد که میانه سده ۶ و ۷ هـ - ق نوشته شده است و دور نیست که در حیات مؤلف نوشته شده باشد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ستون نوشته شده . عناوین بشنجراف دارای ۴۱ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ . وقفی قائم مقام
« ۸۳۹ »

۹۶. گوهر مراد

فارسی . مکرر شماره ۲۲۸ . مؤلف ملا عبدالرزاق لاهیجانی . خلاصه ایست استدلالی
در اصول عقائد که مرتب است بر یک مقدمه و سه مقاله . و خاتمه . مؤلف این کتاب را بنام شاه عباس
دوم معنون نموده . کتاب چاپ شده است .

آغاز (گوهر مرادیکه غواص فکرت را از دریای حیرت در کف اندیشه آید) -
انجام (والحمد لله المفضل المنعم والصلوة علی رسولہ واهل بیتہ للعزوالاکرام) (کذا) تاریخ
کتابت ذیحجه ۱۱۴۰ . خط نستعلیق ۱۶ سطری . ابواب و عناوین در متن و حاشیه بشنجراف نوشته
شده . ازمیانه کتاب ۲۵ برگ بخط تازه است . نسخه رطوبت رسیده است . دارای ۲۳۹ برگ .
اندازه ۲۶ در ۱۶ . وقفی ثانی « ۸۵۰ »

۹۶۱. گوهر مراد

فارسی مکرریش - آغاز (گوهر مرادی که غواص فکرت را) انجام (والحمد لله
المنعم المفضل والصلوة علی رسولہ) کتاب درویش علی طوسی - سال تحریر ۱۲۵۰ . خط نسخ ۱۵
سطری - ابواب و فصول بشنجراف نوشته شده . دارای ۲۵۵ برگ . و مجدول بشنجراف - اندازه
۲۵ در ۱۶ . وقفی ثانی « ۸۵۱ »

۹۶۲. گوهر مراد

فارسی مکرریش - از اول نسخه حدود چهارده برگ افتاده است -
آغاز موجود (از سخنان گذشته معلوم شد که کلام مشهور) انجام (والحمد لله المفضل
المنعم والصلوة والسلام علی رسولہ) کتاب محمد صالح - تاریخ کتابت ذیقعد ۱۰۹۰ . خط
نستعلیق ۲۱ سطری - ابواب و فصول بشنجراف نوشته شده . دارای ۱۱۷ برگ . اندازه ۲۶ در ۱۹
وقفی تاج ماه یکم - سال وقف ۱۲۶۳ « ۸۵۲ »

(حرف ل)

۹۶۳. لطیفه غیبیه

فارسی . مؤلف : محمد بن محمد دارای . مختصری است در شرح بعضی از آیات و
اصطلاحات عرفانی دیوان حافظ شیرازی . تاریخ حتم تألیف سال ۱۰۸۷ در شیراز بوده .
- ۲۳۰ -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

این گفتاریست در بیان موجودات نفسانی که آنرا معلومات و مدرکات خوانند و غرض ازین بیان آنکه چون بر مبادی جزو و قیود افتد از مرکبات آسانتر آگاه توان شد « رساله مرتب است بر ۱ فصل: ۱ در اقسام موجودات ۲ در اختلاف نامهای این دو قسم ۳ در اقسام معانی کلی ۴ در بیان اجناس عشره و اسمی آن ۵ در بیان آنچه عامتر ازین همه بود و کیفیت آن و شناختن آغاز (سیاس و ستایش نکارنده جانرا بخرد و بیای دارنده خردرا بخود) انجام - (مجموع آنکه ما خواسته ایم که درین رساله باز دانیم (گذا) بر طریق تنبیه و تذکیر از مبادی موجودات نفسانی) پس ازین مقاله ایست در بقاء روح پس از نابود شدن تن و جسد . مینماید اثر خاتمه بابا افضل است .

آغاز « گفتاریکه برادران ما درخواستند از برای شناختن خود که جوینده را از خواندن آن وقوف باشد بر حقیقت خود و ابعادی دهد از نیستی و بطلان نفس مردم بیطلان حیات تن بعد از ستایش پروردگار و درود بر پیغمبر و یاران و اهل بیت او بدانکه هر فلسف و کم مایه » انجام « که سرچشمه بقا و حیات و دوام و ازل و ابد است باز رساند و الله علی ما نقول وکیل و کنی بالله شهیدا » خطاستملیق که بطور جلیلا در هر صفحه سه ستون نوشته - دارای دو برگ و مجدول بتحریر و طرازش جدول - فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده انداز ۴۳ در ۴۹ و قی نائینی « به بینیدره انجام نامه شماره ۷۳۸ حکمت ص ۲۲ » « ۵۹۷۳ »

۹۷۰ مبادی موجودات نفسانی

فرسی . مکرر پیش - آغاز (سیاس وافرین و ستایش نکارنده جانرا بخرد) انجام - (از مبادی موجودات نفسانی) این نسخه دارای ضمایم است : صدر این رساله سه صفحه است که حاوی چند سطر است از بابا افضل کاشانی در موسیقی و هم تقریری است از او در بیان نسبت بین الفاظ : (چیز و هست و موجود) و هم قطعه عبارتی از رساله عرض نامه او و عبارتی در معنی قوه از میر فندرسکی و در ذیل این رسائل افتاده است منسوب به بابا افضل در بیان فرق میان خواب و مرگ و پس از آن ۴ صفحه است که محتویست بر نامه طیف ابوسعید ابوالخیر : شیخ الرئیس و نسخ شیخ از آن و دعاء عربی و دو مناجات از شیخ الرئیس که مغایر بخط نسخه نوشته شده . خطاستملیق ۲۸ سطری - و بعضی از برگها بطور جلیلا نوشته و ۴ برگ آخر بخط نسخ ۲۱ سطری - فصول و عناوین بشنجرف - دارای ۶ برگ انداز ۲۷ در ۴۰ - و قی نائینی - (به بینید مقاله در مبادی کل شماره ۱۰۲۸ حکمت ص ۷) « ۶۰۰۲ »

۹۷۱ مبداء و معاد

عربی - مصنف : شیخ الرئیس . این کتاب از مصنفات شیخ است در کرکان . بروایت ابن ابی

حکمت - کلام - فلسفه

تنبیخی

خطنسخ ۱۹ سطرى - فصول و عناوين بشنجرى . داراى ۲۱ برك . اندازه ۲۶ در ۱۸
وقى عند الملك (۸۵۵)

لو آئج

۹۶۶

فارسی - مؤلف عبد الرحمن جامى رساله است در شرح و بیان برخی از مطالب و عبارات عرفانی. مؤلف مقصود از رساله را چنین یاد نموده : « چون مقصود ازین عبارات و مطالب ازین اشارات تیه بود بر احاطه ذات حضرت حق سبحانه تعالی و سر بیان نور او در جمیع مراتب وجود » رساله مرتب است بر ۲۵ لائحه و مذیل است بهفت رباعی از مؤلف .
آغاز (وقفنا للتكميل والتتميم لا احصى ثناء عليك) انجام (لب بكشائي بنطق خاكت بدهن) تاریخ کتابت ۲۹ محرم ۹۷۰ خطنستطبق ۱۸ و ۱۹ سطرى . عناوين و لو آئج بشنجرى نوشته شده . داراى ۱۹ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ وقى خواجه شير احمد « ۸۵۸ »

لو آئج

۹۶۷

فارسی . مکررینش - آغاز (لا احصى ثناء عليك كيف وكل ثناء) انجام (بالله همه اوست نم بالله همه اوست) کتاب مسعود بن حیدر - خطنستطبق ۱۵ سطرى . عناوين و لو آئج بشنجرى نوشته شده . داراى ۲۶ برك . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا - نسخه رطوبت ر سیده .
اندازه ۱۸ در ۱۱ وقى نائینی « ۸۵۹ »

لوازم الدین

۹۶۸

فارسی - مترجم : ملا ادهم قریش خلخالی متخلص بمزلی ازوعاظ معروف آذربایجان .
(۱) کتاب ترجمه و تفسیر و شرح باب جادیمتر و مصدر است بمسئله اختلافی کفایت و عدم کفایت ظن در اصول دین . مترجم سال ۱۰۳۷ در تبریز این ترجمه برداخته . آغاز (ثناء و ستایش واجب الوجود بر لایق و سزاوار است که عدم سابق و لاحق را بذات مقدس سرمدی او راه نیست) انجام (ودعای ایشان هرگز مستجاب نکردد) خطنستطبق که در هر صفحه در سه ستون بطور چلیانوشته - ابواب و عناوين بشنجرى . داراى ۴ برك . مجدول بشنجرى و تحریر و طلا بشش جدول . اندازه ۳۳ در ۲۶ وقى نائینی « ۸۵۶ »

[حرف م]

مبادی موجودات نفسانی

۹۶۹

فارسی - مؤلف بابا افضل کاشانی مقصود از رساله را در دیاجه چنین آورده : « که

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

یری و یعمل والحمد لله رب العالمین (کاتب محمد باقر لاهیجی - سال کتابت ۱۰۷۸ خط نستعلیق ۲۳ و ۲۴ سطری - فصول و عناوین بشیخرف دارای ۵۱ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۰ و قفسه نمرستی « ۸۶۵ »

۹۷۴ مبداء و معاد

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه) انجام (و اعتقاد السجب فیما یری و یعمل والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۳۳ سطری. فصول و عناوین بشیخرف نوشته شده دارای ۲۸ برگ. اندازه ۲۷ در ۲۰ و قفسه نائینی « ۸۶۳۰ »

۹۷۵ مبداء و معاد

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه) انجام - (فیما یری و یعمل والحمد لله رب العالمین) خط نسخ مختلف السطر - فصول بشیخرف نوشته شده - دارای ۱۲ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفسه نائینی « ۸۶۴۰ »

۹۷۶ مبداء و معاد

عربی مکرریش - کاتب تا برخی از فصل هفتم از مقاله سوم را نوشته و غالباً جای عنوان فصل سفید است.

آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلواته علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین و بعد قافی اربد) انجام موجود (فیکون مثلاً زاویه فی جانب و خط) خط نستعلیق و شکسته ۱۶ سطری دارای ۵۲ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قفسه نائینی « ۸۷۱۰ »

۹۷۷ مبداء و معاد

عربی مکرر شماره ۲۵۵ مؤلف : ملا صدرا. کتاب مرتب است بر دو فن : ۱ در ربوبیت حاوی سه مقاله ۲ در رستخیز دیریکه مقدمه و ع مقاله و هر مقاله حاوی فصولی است. کتاب بچاپ رسیده است. (حاشیه راین کتاب را بشماره ۵۳۴ ببینید)

آغاز (سبحانک اللهم یا مبدع المبادی و العال) انجام (احفظ حدود الله و الاحکام الدینیة و الدنیویة من الحلال و الحرام) کاتب محمد علی دیلمی. تاریخ کتابت ۱۹ صفر ۱۲۲۷ در اصفهان. خط شکسته و نستعلیق ۲۰ سطری - برگ اول دارای سر لوح. کاتب جای عناوین را سفید گذاشته - ۱۶ برگ اول نسخه آبی رنگ و بقیه سفید است - دارای ۲۰۰ برگ. و مجدول بشیخرف و لاجورده. اندازه ۲۱ در ۱۳ و قفسه نائینی « ۸۶۷۰ »

۹۷۸ مبداء و معاد

عربی مکرریش - آخر این نسخه در ۱۰ برگ فصول چندی است مربوط به بحث معاد که کاتب در آخر آن نوشته است : « تمت الرسالة الشریفه » گویا قطعه از کتابی باشد

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اصیحه مصنف این کتاب را برای ابو محمد شیرازی تصنیف فرموده . در دیباچه این نسخه نامی از کسی برده نشده لیکن در نسخه شماره ۹۷۲ مصنف له بشیخ جلیل ابو محمد بن ابراهیم فارسی یاد شده و در نسخه ۹۷۵ ابو احمد محمد بن ابراهیم فارسی ذکر شده است - کتاب در دیباچه چنین توصیف و تجدید شده : « فانی ارید ان ادل فی هذا لکتاب علی حقیقه عا عند المشائین المحصلین من حال المبدأ والمعاد (تقر بابه الی الشیخ الجلیل ابی محمد بن ابراهیم الفارسی) فیتضمن کتابی هذا نمرتی علمین کبیرین احدهما الموسوم بانه فیما بعد الطیحه والثانی العلم الموسوم بانه فی الطبیعیات » کتاب مرتب است بر سه مقاله و هر مقاله دارای فصولی است : مقاله الاولى فی اثبات المبدأ الاول الکلی و وحدانیته و تمذیل الصفات الی یلیق به . در ۵۲ فصل ۲ فی الدلالة علی ترتیب فیض الوجود عن وجوده مبتدیا عن اول وجوده الی آخر الموجودات در ۱۱ فصل ۳ فی الدلالة علی بقاء النفس الانسانیة والسعادة الحقیقه الاخریة در ۲۰ فصل آغاز (قال الشیخ الریس ابوعلی الحسین بن عبدالله بن سینا لقا الله احسانه اما بعد حمد الله حق حمده والتاء علیه بما هو اهله والصلوة علی خیر خلقه محمد المصطفی وآله فانی ارید ان ادل فی هذا الکتاب) انجام (و تقریب البید ان مال الی الاظهر فهو معذور ونستل الله تعالی ان یجتنبنا الزیغ والزال والاستبداد بالرای الباطل واعتقاد العجب فیمانری وفضل تم کتاب المبدأ والمعاد) تاریخ کتابت در نسخه نوشته نشده ولی شیوه خط آن از نقطه کناری و قلت اعجام و دیگر امارات بتحقیق میرساند که در میانه سده ۶ و ۷ نوشته شده است . خط نسخ ۱۹ سطری عناوین و مقاله بشنجرف نوشته شده دارای ۶۹ برك . اندازه ۲۶ در ۱۸ و قفی عضد الملك « ۸۶۲ »

مبدأ و معاد

۹۷۲

عربی . مکرر پیش - جای کلمه فصل بیشتر سفید است .

آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلوته علی خیر خلقه محمد وآله الطیین و بعد فانی ارید ان ادل فی هذه المقالة) انجام (واعتقاد العجب فیما یری وفضل والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد وآله اجمعین) کتب احمد بن زین العابدین علوی عاملی (۱) تاریخ کتابت ۵ شعبان ۱۰۰۵ خط نسخ تطبیق و شکسته مختلف السطر - دارای ۵۲ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ - و قفی فهرستی « بهینید تطبیقات شماره ۳۱۶ حکمت ص ۲۵۳ » (۵۸۶۵)

مبدأ و معاد

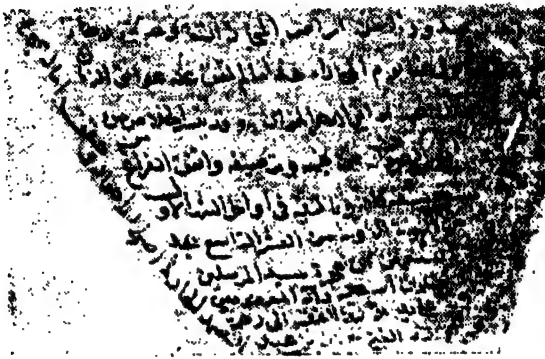
۹۷۳

عربی مکرر پیش - آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلوته علی خیر خلقه) انجام (فیما

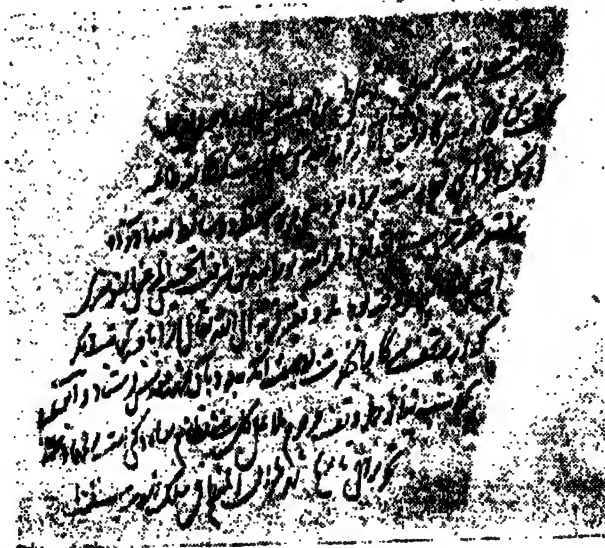
(۱) ترجمه اش در امل الامل مذکور است

صورت دستخط ابن ابی جمهور احسایی (ترجمه اش را در صفحه ۲۳۷ به بینید)
این سطور تمهید اجازه است که برای ابن عذاقه شیخ علی بن قاسم نوشته. این اجازه
ضمیمه کتاب قواعد الاحکام شماره ۳۰۶ فقه خطی است .

صورت دستخط شیخ حسین عاملی پدر شیخ بهائی (ترجمه اش را در صفحه ۲۵۸
به بینید) که از آخر کتاب شماره ۲۷۲ فقه خطی شرح الفیه برداشته شد .

صورت دستخط قاضی نورالله نوشتری (ترجمه اش را در صفحه ۱۲ به بینید) که
در پشت کتاب مختصر مجمع البیان شماره ۱۹۸ تفسیر خطی مرقوم است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خط

آغاز (سبحانک اللهم یا مبدع المبادی والعلی) انجام (الاحکام الدینیة والادیوبه من الحرام والحلال) کتاب محمد باقر نجفدری تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۲۳۷ خط نستعلیق مختلف السطر - عناوین و فصول بشنجراف . دارای ۲۶۶ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی ثانی

« ۸۶۸ »

مبداء و معاد

۹۷۹

عربی . مکدریش - آغاز (سبحانک اللهم یا مبدع المبادی) انجام « الاحکام الدینیة من الحلال والحرام » تاریخ کتابت ۱۲۵۳ خط نسخ مختلف السطر - برگ اول نسخه بخط نزه نوشته شده دارای ۲۲۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۳ « ۸۶۹ »

مبداء و معاد

۹۸۰

عربی مکرر پیش برگ اول این نسخه افزوده آغاز موجود « هذه النشأة التعلیقه عن استحصال جمیعها » انجام « الاحکام الدینیة والادیوبه من الحلال والحرام » خط نسخ ۲۳ سطری - عناوین و فصول در متن و حاشیه بشنجراف نوشته شده . دارای ۲۲۸ برگ . نسخه رطوبت رسیده و موریانه خورده . اندازه ۲۳ در ۱۴ و قی ثانی « ۸۶۹ »

مبداء و معاد

۹۸۱

عربی - مؤلف محمد تقی بن عبدالحسین نصیری طوسی . کتاب بخط دستی مؤلف است سال شروع تألیف کتاب ۱۰۵۷ است و تاریخ ختم تألیف ۱۰۷۹ است و در ۱۰۸۰ در اصفهان این نسخه را نوشته است . ترتیب عناوین مطالب : المقدمة فی تعریف الحکمة و فی ابیات الامور العامة و مثلها مثل الزناد و لیست بحکمه - در عنوان ۲ اشراق : ۱ فی تعریف الحکمة وطریق التألیف والتصنیف دریک مطلع ۲ فی امور العامة در ۵ مطلع مطالب این مطلع در عناوین ۹ لمة انجامیده - مطلب مشتمل است بر ۲ فن : ۱ فی المبدأ للوجود للعالم بمنی الاله تعالی والمجرد الصرف والوجود الخالص من سمات النقص من کل وجه والمبدء الاول والواجب تعالی در ۹ لمة ۲ فی المبدأ الظهوری الی المبدأ الوجودی وکما حوادث کما ظهر وبالدستور تقدم الامع علی الاخص در ۲ مسلك : ۱ فی البایط و فی الحرکة در ۵ باب و هربابی دارای فصولی است ۲ فی المركبات در ۲ بحث : ۱ فی المركب بلا شرط ۲ فی المركب بشرط شئی . و هر بخشی دارای عناوین جمل و مقدمات و مقاصد و فصولی است .

آغاز (الحمد لله الذی هو المبدء وهو المعاد و علیه اتوکل فی کل الامور والاعتماد و منه خیر الرشده و فضل الرشاد فطر السموات فی سبع شداد ومن الارضین مثلین من الارواح والاجساد

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

ما هو المصلحة في الاعداد (انجام) واسئل الله الحق ان يعود خيره الى و يرجع شره عليه والله عزيز ذواتقام والسلام على من له ومنه واليه ولديه والحمد لله مفيض السعادات واهب الهدى و خالق الهداة ومبدئ الخير ورب الباد اولا واخر واخراً ومن المبدأ الى المعاد (خطنستطبق و شکسته ۱۵ سطرى - ابواب و فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۰۴ برك . اندازه ۲۳ در ۱۳ خریداری آسانا قدس در ۱۳۱۱ « ۸۷۰ »

۹۸۲ مجلی مرآت المنجی

عربی . مکرر شماره ۲۴۶ - مؤلف . محمد بن زین الدین ابوالحسن علی بن حسام الدین ابراهیم بن حسن بن ابراهیم بن ابی جمهور هجرى احسانى از اعلام اول سده ۱۰ که در ۹۰۱ زنده بوده (۱) شاگرد علی بن هلال جزائرى و شرف الدین حسن قتال غروی است . کتاب شرح و اضافاتی است بر رساله مسلك الافهام و هم بر حاشیه آن موسوم به التور المنجی من الظلام « ۲ » که مجموعاً دوره جامعی است در عقائد و حاوی آراء متکلمین و حکماء و صوفیه است . ختم تدوین و تألیف کتاب در جمادى الثانی ۸۹۵ در شهرستان نجف بوده و در ۱۶ صفر ۸۹۶ در مشهد رضوی میبضه و با کنویس شده . کتاب بچاپ رسیده .

آغاز (اللهم يا ذا المن الجسيم) انجام (و کفر عنا سيئاتنا و توقنا مع الابرار) کتاب ابونزrab موسوی در سال ۱۳۲۰ در مشهد نوشته - خطنسخ ۲۴ سطرى - عناوین و اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۸۵ برك . اندازه ۲۳ در ۲۱ و قی ثانی « ۸۷۴ »

۹۸۳ محاکمات

عربی - مؤلف ابوجعفر قطب الدین محمد بن محمد بویه رازی معروف بقطب تختانی متولد در ورامین نهران متوفای ۱۲ ذی قعدة ۷۷۶ یا ۷۶۶ در دمشق (۳) شاگرد علامه حلی و قاضی عضد الدین ایجی است . نسب مؤلف بروایتی پادشاهان آل بویه میرسد و بمستفاد از برخی اجازات شهید ثانی بیا بویه قبی متفی میشود و برین تدبیر بویه معفف بیا بویه است - شهرتش به تختانی برای سکونتش در طبقه پائین مدرسه ظاهریه بوده و هم بجهت امتیازش از قطب الدین دیگرى بوده که در طبقه بالایی آن مدرسه میزیسته است . کتاب محاکمه میان امام فخر رازی و خواجه نصیر الدین طوسی در شرح آنها بر کتاب اشارات است . کشف الظنون آورده است که تاریخ ختم تألیف او آخر جمادى الثانی ۷۴۵ بوده . در آخر مبحث منطق این نسخه مرقوم است : فرغ المصنعه ليلة اضحی

(۱) مستدرک الوسائل ج ۳ ص ۳۶۱ (۲) رساله و هم حاشیه آن از تالیفات مؤلف است .
(۳) مستدرک الوسائل ج ۲ ص ۴۴۷ . روایات الجنات . مجالس المؤمنین

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب علمی

افاضل کلیمیان بوده که بشرف اسلام در آمده.

این کتاب رداست بر دعاوی و شبهات و ادله یهودیان در باب ابدیت دین خود و احتیاج با آنها است. از تورات و دیگر از کتب آنها. کتاب تقریرات متفرقه پدرش است که برشته تحریر و تالیف آورده. تاریخ حتم تالیف ۶ رمضان ۱۲۹۱ است. کتاب مرتب است بر هفت باب: ۱ در ذکر آنچه خداوند عالمیان به حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه السلام و اولاد انحضرت و بعد فرموده و اثبات شان و مرتبه حضرت اسمعیل (ع) ۲ در ذکر اخبار انبیاء بیعت پیغمبری عظیم الشان و اینکه آن پیغمبر از غیر بنی اسرائیل است. ۳ در ذکر علاماتیکه در کتب انبیاء بهجت ظهور پیغمبر صاحب شریعت مذکور است و بیان اینکه مصداق آنعلامات کیست ۴ در احوال حضرت عیسی بن مریم و ایراد آنچه انبیاء سابق در باره آن بزرگوار خبر داده اند ۵ در ذکر آیات و اخباریکه دلالت دارد بر مدح و خوبی بنی اسرائیل میکند ۶ در ذکر مذمتها که خدا بزرگان انبیاء بنی اسرائیل را فرموده ۷ در ذکر اخبار و احوالی چند -

آغاز (الحمد لله الذی هدینا لهذا) (کذا) سواء السبیل و کرمنا بمتابعة اشرف من ولد من نسل اسماعیل) انجام (و در نقل باقی فایده ندیده از ایراد اعتراض نمود الحمد لله اولاً و آخراً والصلوة علی نبيه محمد و آله و سائر الانبياء والمرسلین) کتاب ابوالحسن - تاریخ کتاب ۱۸ شوال ۱۲۹۱ پس ازین در ۲۲ برگ ۲ مقاله ایست در همین زمینه که مقاله اول آن باغلب احتمال از مؤلف است و مؤلف دومی شناخته نشد و از واسطه مقاله دوم نیز بر گمائی افتاده است. خط نستعلیق ۱۴ سطری. ابواب و عناوین بشجره دارای ۱۷۰ برگ اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۹۰۴)

از آقاالزمان

به بنید رساله در ابطال زمان موهوم شماره ۵۸۷

۹۸۸ مرء آت المحققین

فارسی. مکرر شماره ۲۶۹. مؤلف: شیخ محمود شبستری. مختصری است در خود و خداشناسی که بر ۷ باب ترتیب یافته و بجای رسیده است. نسخ موجوده اند کی تخالف دارد آغاز پس از تسمیه و تحمید (بدان اسمك الله که پیشوایان صاحب تحقیق چنین گفته اند که حضرت حقلی بسنی از ادیان را بطم خداشناسی خاص گردانید) انجام (و حقیقت معنی اتحاد و وحدت روی نماید - جهانرا بلندی و پستی توئی - ندانم که هر چه هستی توئی) خط نسخ ۲۶ سطری - ابواب و عناوین بشجره نوشته شده. دارای ۸ برگ - و مجدول بلاچورد و تحریر و طلا و بشجره بدو جدول. اندازه ۳۳ در ۱۹ و قفسه نائینی (۸۸۶)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

سنة ست وخمسين وسبعائة « و باز کشف الظنون آورده که مؤلف این کتاب را با اشاره علامه قطب الدین شیرازی تألیف نموده. این درست نیست چه آنکه قطب شیرازی در ۷۱۰ فوت کرده و در طبقه اسانید مؤلف بوده است. کتاب در حاشیه شرح اشارات خواجه چاپ شده و حواشی بر این کتاب را بشماره های ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ به بینید »

آغاز (توجها الى جناب قدسك) انجام (ووفقنا على مقامات الصديق انه على كل شئ قدير وبالاجابة جدیر و صلى الله على محمد الصادق الامين وآله الطيبين الطاهرين المصومين صلوات الله عليهم اجمعين) نام نویسنده و تاریخ کتابت که در آخر قسمت منطقیات نوشته شده است عبدالمطلب بن ابیطالب بسال ۱۰۸۴ ذکر شده. خط نستعلیق ۲۷ سطری. اقوال بشجرف نوشته شده. دارای ۲۰۷ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۲ و قفی نائینی « ۸۷۸ »

۹۸۴

محاکمات

عربی. مکرریش - از آخر نسخه سه برگ افتاده است. آغاز « توجها الى جناب قدسك » انجام موجود « فكذلك ههنا لا يلزم في عدم امثل الى حصول » خط نستعلیق ۲۳ سطری - برگ اول بش سر لوح كوچك زمينه طلا دارد و نام كتاب در وسط آن نوشته شده است. اقوال بشجرف. نسخه رطوبت رسیده و موربانه خورده. دارای ۱۹۹ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفی نائینی « ۸۷۹ »

۹۸۵

محاکمات

عربی. مکرریش - این نسخه از اول افتاده دارد. آغاز موجود « والصواب ان يقول الغرض تحديد الجهات الطبيعية » انجام « ووفقنا على مقامات الصديق انه على كل شئ قدير وبالاجابة جدیر » خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۲۰۵ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۴ و قفی نائینی « ۸۸۰ »

۹۸۶

محاکمات و مقاومات

عربی. مؤلف : حاج ملاهادی سبزواری. در دیباچه نامی برای رساله ذکر نشده. نام مذکور در صدر نسخه نوشته شده. رساله در رد اعتراضاتی است که شیخ احمد احسانی در شرحش بر رساله علم فیض کاشانی ایراد نموده. آغاز « الحمد لله على جماله وجلاله والصلوة والسلام على محمد وآله » انجام. لکن کل ذلك تكوينا لا تشریما لانه مخصوص بالانبياء عليهم السلام » خط نسخ ۱۵ سطری - دارای ۲۱ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۰ و قفی شیخ علی سبزواری - سال ۱۳۵۱ « ۸۸۱ »

۹۸۷

محضر الشهود فی رد الیهود

فارسی - مؤلف : حاجی بابا فرزند محمد اسمعیل قزوینی مقیم در یزد پدر مؤلف از

مکتب اسلام فلسفه

مکتب فلسفی

کتاب را بنام سلطان ابو الفتح کبکسروین الطبرانی تألیف نموده. تاریخ ختم تألیف درجیه ۹۹۰ در شهرستان سیواس است - کتاب بجاپ رسیده.

آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی نبيه محمد وآله اجمعین حمد یحیدر و تالی یحیدر بادشاهی را که وجود مره وجود تبعه وجود اوست) انجام (ابن حلی یضه مساحانی را) کاتب عبد العزیز مشهور به آقا. تاریخ کتابت شعبان ۱۲۱۴ در مصر آباد از محال رامجرد - خط نستعلیق ۱۸ سطری - ابواب و عناوین در متن و حاشیه بشعبرف نوشته شده - دارای ۱۴۹ برگ. وقفی محمود حسینی. سال وقف بهمن ۱۳۱۰ اندازه ۲۱ در ۱۵ « ۸۸۹ »

مرصاد العباد

۹۹۳

فارسی مکرریش - آغاز (الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام) انجام (ابن حلی یضه مسلمانیا) خط نستعلیق ۱۷ سطری. جای ابواب را نویسنده سفید گذارده است و برگ آخر نسخه بخط تازه نوشته شده. دارای ۱۶۸ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۴ وقفی نائینی « ۸۹۰ »

مسائل

۹۹۴

عربی - مؤلف ابوالمعالی صدرالدین محمد بن اسحق قوینوی متوفای ۹۷۵ یا ۹۷۲ یا ۹۷۳ (۱) شاگرد معنی الدین عربی و شیخ حدیث قطب الدین شیرازی و عربی جمعی از عرفاء است . این رساله را کشف الظنون بنام « رساله النصیر الطوسی » ضبط کرده . رساله - حاوی ۹ مسئله است که از خواجه نصیرالدین طوسی برسیده : « المسئلة الاولى هل ثبت عندکم ان وجود الواجب امر زاید حقیقتاً ۲ هل الجهات الممكنة مجسولة او غیر مجسولة ۳ المسمى بوجود العالم المشترك فی گونه وجوداً فقط هل هو من جملة الممكنات ام لا ۴ الواحد لا یصدر عنه الا واحد ۵ ما حقيقة النفس الانسانية وما البرهان الدال علی اثباتها ۶ من البقین ان الاجسام متناهية القوة الخ ۷ الانسان فی هذه النشأة والدار یعذر علیه التجريد التام ۸ - فی حقيقة الفيض الصادر من الحق و ما المتعلق المتعلق من مرقه ۹ البولي المجردة لا یقبل القسمة عقلاً و هكذا الصورة فكيف یحلول الصورة صارتاً جسماً و قلت لقسمه . صدر نسخه ثامه مؤلف است بخواجه .

آغاز « ما زال سمي من طيب ذكرك ما يرضى على الروح من غيب المعارض الفن » انجام « كما سبقت الإشارة اليه في الاسئلة والاجوبة بين الله و احسن توفيقه » . باسخ ابن مسائل را بشماره ۳۱۲ به نیاید . خط نستعلیق ۱۸ سطری - مسائل و عناوین بشعبرف نوشته شده . دارای ۱۷ برگ و موربانه خورده - اندازه ۳۳ در ۱۴ وقفی ابن خاتون « ۹۲۹ »

(۱) طرائق الطائف ج ۲ . منتظم ناصری ج ۲ . کشف الظنون ج ۱ ص ۱۲۰ و ۳۱۴

حکمت - کلام - فاسفه

کتاب خطی

۹۸۹ مرء آت المحققين

فارسی . مکرر پیش - آغاز « حمد یحمد وثنای یحمد ذوالجلالی را » انجام « اینجا موث وحدت روی نماید والله اعلم بالصواب » خط نستعلیق ۱۲ و ۱۵ سطر - دارای ۹۶ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی فهرستی « ۸۸۸ »

۹۹۰ مرء آت المحققين

فارسی . مکرر شماره پیش - آغاز « حمد یحمد وثنای یحمد حضرت » انجام « اینجا معنی وحدت روی نماید تمام شد » خط نستعلیق ۱۷ سطر . ابواب و عناوین بشنجراف - دارای ۱۵ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قی نائینی « بهینید کشتن راز شماره ۹۵۷ حکمت ص ۶۴ » (۵۹۹۶)

۹۹۱ مرء آت المحققين

فارسی - مؤلف محیی الدین ترجمه اش بنظر فرسید . رسانه ایست در عقائد و اصول و فروع سیر و سلوک که پس از بخشی در مناجات و ذکر مؤلف مکاشفه خود را و لزوم مجاهده در تحصیل معارف بر ۴ باب و خانمه مرتب گشته است : ۱ در شریعت و طریقت ۲ در معرفت و حقیقت ۳ در توحید و فناء فی الشیخ ۴ در فناء فی الله و بقاء بالله . خانمه در مقام قلندر آغاز « العظمة لله العلی العظيم الذي رفع السموات بغير عمد و وضع المشكوة فيهما من التجوم بنير عدد » انجام « نوری از کزار فیض انوارش چنید آمین آمین آمین الله العالمین بمحمد وآله الطاهیرین المعصومین » کاتب علی بن ابوطالب . تاریخ کتابت ۱۲۶۱ خط نستعلیق ۱۷ سطر . عناوین و ابواب بشنجراف - دارای ۳۹ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۳ - و قی نائینی « ۸۸۷ »

۹۹۲ مرصاد العباد من المبدء الى المعاد

فارسی . مکرر شماره ۲۴۷ - مؤلف نجم الدین ابوبکر بن عبدالله بن محمد بن شاهر اسدی (شاهر یا شاهر ابدی) رازی معروف باین دایه متوفی ۶۵۴ مدفون در شونیزیه . بغداد بیرون مقبره سری سقطی و چنید بغدادی (۱) مولدش تهران و مرید نجم الدین گبری بوده و در خوارزم میزیسته . در فتنه چنگیز از آنجا فرار نموده و به آسیای صغیر رفت - در آغاز این کتاب شرحی از گرفتاریهای خود را در آن فتنه آورده . کتاب در معرفت و تهذیب نفس و معارف و اصول تصوف و آداب سلوک است و مرتب است بر پنج باب . مؤلف این

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز موجود : ولما كانت مسألة الوجود من القواعد الحكمية « انجام » واصل باوله آخر درجیات الوجوه اله مفیض الخبر والوجود « کاتب علی بن محمد حسین تکابنی سادات . مطبعه تاریخ کتابت ۱۲۴۷ در تهران . در آخر نسخه ۱۲ صفحه ایست که شامل این مقالات است :

۱ مقاله عربی در بیان لیت اختصاص منطقه بموضع معین از فلک .

۲ جمله آغاز « الحمد لله الوار والمقل » گمان میرود مؤلف مقاله ملاحظه باشد .

۳ مقاله فارسی و عربی در بیان اتحاد عاقل و معقول .

جمله آغاز « اتحاد عاقل و معقول را مقدماتی است که ذکر آنها ناچار است در فحش ۳۰ عبارتی است فارسی در وجود که در آخر آن نوشته شده : « لمحرره سید علی » ۴ مقاله در بیان خلوت و ذکر از شیخ الرئيس . آغاز آن « فان من شمر عن ساق الجد البلوغ الى مرتبة الواصلين » خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر عناوین بشیخرف نوشته شده . دارای ۴۰ برگ . اندازه ۱۰ در ۱۱ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۴۰ »

مشاعر

۱۰۰۰

عربی - مؤلف میرزا محمد باقر همدانی . مختصریست در بیان حواس و مشاعر ظاهری و باطنی انسان تاریخ ختم تألیف محرم ۱۲۸۲ است . نسخه در فهرست مؤلف نوشته شده و نام مؤلف در دیباچه شایده شده است .

آغاز (الحمد لله الذي جعل في كل مقام مشعرا يدرك به ما جملة فيه من تجليات نوره من ظواهره و خوافيه) انجام (فاسكت فالسكوت اولی فهذا ما اردت ابرادك في غاية الایجاز لانك مستغن عن الاطباب والحمد لله لا ولا آخرا والصلوة على نبيه ظاهرا و باطنا والتسليم لاوليائه شاعدا وغائبا والمنة على اعدائهم بارزا وخافيا) کاتب فضل الله بن محمد ابراهیم . تاریخ کتابت جمادی الثاني ۱۲۸۷ خط شکسته و نستعلیق - ۱۳ سطر - دارای ۵۰ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی ثانی ۸۹۴۰

مشاعر

۱۰۰۱

مکرر پیش - درین نسخه تاریخ ختم تألیف سه شنبه ۲۹ جمادی الاول ۱۲۸۲ ضبط شده

آغاز (الحمد لله الذي جعل في كل مقام) انجام « والمنة على اعدائه بارزا وخافيا » کاتب حسین بن حسین ثانی . تاریخ کتابت ۲۴ صفر ۱۳۰۳ پس ازین در ۷ صفحه حدیث وارد در فضیلت خواندن قصیده عینیه : « لام عمر بالوی مربع » سید اسماعیل حمیری و هم آهسته ضمیمه است خط نسخ ۱۴ سطر - دارای ۹۰ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۱ و قی ثانی « ۷۴۹ »

۱۰۰۲ مشاهد الاسرار القدسیه و مطالع الانوار الالهیه

عربی - چهار فصل از آخر کتابست . کاتب نام مذکور را در آخر انصوب نوشته (۱)

(۱) کشف الظنون کتابی بدین نام برای معنی الدین عربی ضبط کرده .

مسائل

۹۹۵

عربی - مؤلف شناخته نشد - رساله مختصریت در اصول عقائد امامیه که در عنوان ۳۱ مسئله صورت گرفته . کتاب در پایان نسخه نوشته است : « تمت مسائل الطوسی »
 آغاز پس از تسبیح (و به نستین مسئله معرفه الله واجیه علی کل مکلف بدلیل انه منم)
 انجام « و کما اخبر به المتصوم فهو حق یجب تصدیقه و صلی الله علی محمد و آله المتصومین »
 کتاب فرج الله بن عباد الله النیس - تاریخ کتابت رمضان ۱۹۷ « کذا » ظاهراً ۱۰۹۷ باشد
 خط نسخ هسطری . مسائل و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۱۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۳
 وقفی فهرستی « ۸۹۱ »

مشاعر

۹۹۶

عربی - مؤلف ملا صدراء . دوره مختصر جامعی است در معرفه الله که مرتب بر فائده
 و دو موقف و هر موقفی مشتمل بر عنوان چند شعر است . کتاب چاپ شده « شرح کتاب را
 بشماره ۸۴۶ به بینید »

آغاز (نحمد الله ونستعين بقوته التي اقام بها ملكوت الارض والسماء) انجام « واصل
 باوله آخر دایرة الوجود انه مفيض الخير والجلود » تاریخ کتابت رجب ۱۲۳۵ خط شکسته
 و نستعلیق ۱۵ سطر - عناوین بشجرف نوشته - کاغذ کتاب آبی - دارای ۳۵ برگ . اندازه
 ۲۱ در ۱۲ وقفی ثانینی « ۸۹۲ »

مشاعر

۹۹۷

عربی مکرر پیش - آغاز « نحمد الله ونستعين بقوته » انجام « واصل باوله آخر
 دایرة الجلود وانه مفيض الخير » سال کتابت ۱۲۵۴ خط شکسته و نستعلیق ۱۶ سطر - برگ
 اول دارای سر لوح و حاشیه برگ اول و دوم کل بونه کاری و مذهب . عناوین بشجرف نوشته شده .
 دارای ۲۹ برگ . و مجدول به تحریر و طلاً بدو جدول - اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی ثانینی « ۸۹۳ »

مشاعر

۹۹۸

عربی مکرر پیش - آغاز (نحمد الله ونستعين بقوته) انجام « وانه مفيض الخير و
 الجلود » کتاب محمد صهر الدین - سال کتابت ۱۲۹۷ خط نستعلیق ۱۹ سطر عناوین بشجرف
 نوشته - دارای ۲۳ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۵ وقفی ثانینی « ۸۹۵ »

مشاعر

۹۹۹

عربی مکرر پیش - قسمتی از دیباچه نسخه افتاده است .

۱۰۰۵ مصائب النواصب

عربی مکرر پیش - چند برکی از اول نسخہ افتاده .

اول موجود (وذلك حال الذي حال بين المسلمين) انجم (في ملك شهور سنة خمس وتسعين وتسعمائة هجرية والحمد لله على توفيق الانعام) خط نستعلیق ۱۹ سطری . دارای ۱۴۴ برک . ومورد بانه خورده - اندازه ۲۳ در ۱۵ و اکت شناخته نشد « ۸۹۸ »

۱۰۰۶ مصائب النواصب

عربی مکرر پیش . این نسخہ از آخر افتاده دارد .

آغاز (نحمدك يا من جلتا من القرقة الناجية) انجام موجود (عز وجل اباحت بصفه من ذلك) خط نستعلیق ۶۷ سطری عناوین و فصول بشجرف نوشته شده . دارای ۱۷۳ برک . اندازه ۲۰ در ۱۳ و قی آقا زین العابدین - سال وقف ۱۱۶۶ « ۸۹۹ »

۱۰۰۷ مطالب المهمة من علم الحكمة

عربی . مختصری است در منطق و حکمت در بحث برک اول نسخہ بخط مظاہر نوشته شده : « هذا الكتاب تصنيف الشيخ المحقق المتقن عزالدوله سعد بن الحسن بن هيثم « كذا » الله بن كموه الذي صار على مذهب الامامية اخرا ومات عليه غفر الله له » كتاب مرتب است بر ذیابجہ در بیان لزوم تحصیل معارف یقینیه و ۷ فصل و هر فصلی شامل ۷ بحث است عناوین فصول این است : ۱- الفصل الاول فی المنطق ۲ فی الامور العامة للموجود والمعدوم ۳ فی احكام الممكن الوجود ۴ فی احكام واجب الوجود ۵ فی الاعراض ۶ فی الجواهر المتجزئة و هي الاجسام ۷ فی الجواهر المجردة .

آغاز (الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله وصحبه اجمعين وبعد فهذا الكتاب اوردت فيه المهم من المطالب الحكمة و ما ينفع به جامعا في ذلك بين ما حصلته بنظري وهو الاقل ومن غيره مما تحققت صحته وهو الاكثر) انجام (وقد ختمت الكتاب بمسئلة التوحيد ساء ولا (كذا) بان يعظم الله تعالى لنا به ويحفظنا في دار الخلود من الاثمين والصلوة على سيد المرسلين محمد وآله الطاهرين) خط نستعلیق ۲۱ سطری - فصول و عناوین بشجرف . دارای ۱۳۰ برک . اندازه ۲۵ در ۱۸ و قی عضد الملك « ۹۰۱ »

۱۰۰۸ مطالع الانظار في شرح طوابع الانوار

عربی - مکرر شماره ۲۳۳ شارح شمس الدین محمود اصفهانی - شرحی است بطور قل -

قول بر متن کلامی طوابع الانوار قاضی بیضاوی « شارح این شرح را بام ملک ناصر ابو محمد بن قلاوون تألیف کرده است - نسخہ ذیابجہ شارح و بقدر یکمفحه از اول شرح را ندارد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

جملة آغاز فصول این است : فصل ۱ « اذ اوقت وقتك الله على مطالعة هذا الكتاب » فصل ۲ « اعلم وقتك الله ان في قولي اشهد نى الحق وقل لى وقت له فالحق مقته من صفات افعاله » فصل ۳ « اعلم وقتك الله ان علم هذه المشاهد القدسية التى اودعها هذه الرسالة فريدة وقتها فى العلوم التى تحت سترها (۱) فصل ۴ « اعلم ان هذه العلوم ليست مما يدرك بالتحلل » پس از این فصول و نام کتاب این فصل است : « فصل فى تأييد هذه المكنونات العلمية والمشاهدات القدسية وما يتعلق بها بالآيات والانوار والاخبار » کتاب ملاسراج الدين محمد تبریزی . تاريخ کتابت ۲۷ ربيع الثانى ۹۵۹ تاريخ مقابلة این نسخه ۱۰۲۴ در مکه بوده . خط نسخ مختلف السطر . دارای ۴ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۲ و قى فاضلخان « ۸۹۵ »

مشکوة الانوار ومصفاة الاسرار

به بيند اسرار الانوار الالهيه شماره ۳۳۰

مصائب النواصب

۱۰۰۳

عربی . مؤلف: قاضى نورالله شوشترى . کتاب رد است بر کتاب نواقض الروافض - تأليف مير مخدوم شريفى - مدت تأليف کتاب ۱۷ شبانه روز بوده - تاريخ ختم تأليف رجب ۹۹۵ است . کتاب مصدر به هشت مقدمه است . مطالب کتاب بعنوان : « قال صاحب النواقض - اقول » مياشده . (ترجمه ابن کتاب را بشماره ۲۶۰ به بيند)

آغاز (نحمدك يا من جلنا من الفرقة الناجية الامامية الاثني عشرية) انجام (والحمد لله على توفيق الاتمام والصلوة والسلام على النبي وآله الطهر الكرام اتم الصلوة و اكمل السلام) - كتاب ابو القاسم بن محمد جرياد قاني - تاريخ كتابت ۱۰۵۱ در لاهور - خط نستعليق ۱۵ سطرى ابواب وعناوين بشجرف . دارای ۱۹۴ برگ رنگ كاغذ نسخه گبود ومور يانه خورده . اندازه

۲۰ در ۱۱ و قى ثابنى « ۹۰۰ »

مصائب النواصب

۱۰۰۴

عربی . مكرديش - آغاز (نحمدك يا من جلنا من الفرقة الناجية) انجام (والحمد لله على توفيق الاتمام والصلوة والسلام على النبي وآله) سال كتابت ۱۲۸۵ در آخر كتاب ۱۱ برگ افادات ومطالب متفرقه ضميمه است . خط نستعليق مختلف السطر - ابواب وعناوين بشجرف نوشته شده . دارای ۸۷ برگ . اندازه ۲۷ در ۱۶ و قى ثابنى « ۸۹۷ »

(۱) در فصل سوم مؤلف كتابى بدام (البحث والتحقيق عن السر الذى وقد فرغ من الصديق) براى خود ياد كرده .

حکمت علی بن ابی طالب - فلسفه

کتاب خطی

وزیر اعلام بزرگان نیمه ۲ مدته ۶ هـ. ق است. مؤلف از خاندان یهودی است که برای حفظ چهره و مزید اعتبار خود مسلمان گشت. و برای معالجه سلطان مسعود سلجوقی از بغداد به قسطنطنیه رفت و تا حیات سلطان از زمره خاصان بود و پس از وفات سلطان با اندوخته فراوان بغداد برگشت و در آخر بنگوری و کروی و بیماری برص و جذام گرفتار شد (۱) این کتاب که در موضوع خودش ممتاز است هشتم گوری بر جمال الدین بن فضلان و ابن دهان منجم و یوسف بندادی و مذهب بن قاش املاء نموده - کتاب حاوی علوم منطق و حکمت طبیعی و الهی است. نسخه موجود از اول افتاده و از وسط و آخر هم نانویس دارد عناوین و ترتیب مطالب موجوده چنین است: بخش اول منطق مرتب بر ۸ مقاله و هر مقاله دارای فصولی است مقاله ۱ و ۲ را ندارد. مقاله ۳ فی علم القیاس در ۱۸ فصل ۴ فی علم البرهان در ۷ فصل - ۵ فی طویقا و هو علم الجدل در ۷ فصل - ۶ فی الاقاول السوفسطیه و هی قیاسات المنطیین و اقاولهم در ۱ فصل ۷ فی القیاسات و الاقاول الخطایه و هی الی تسمى بالیونانیه دیطوریکا در ۲ فصل ۸ فی قیاسات و الاقاول الثمریه و هی الی تسمى بالیونانیه بیطوریکی در یک فصل - بخش دوم حکمت طبیعی است که مرتب به ۶ جزو و هر جزوی دارای فصولی است جزو ۱: فی المطالب الی تکلم فیها ارسطوطالیس فی کتابه المعروف بالسماع الطبیعی و تحقیق النظر فیها در ۲۸ فصل ۲ یشتمل علی المطالب الی تکلم فیها ارسطوطالیس فی کتاب السماء و العالم و تحقیق النظر فیها در ۱۰ فصل - ۳ یشتمل علی المعانی و الاغراض الی تضمنها کتاب الکیون و الفساد و تحقیق النظر فیها در ۱۱ فصل ۴ یشتمل علی المعانی و الاغراض الی تضمنها کتاب ارسطوطالیس فی الآثار العلویه و المیادن و تحقیق النظر فیها در ۵ فصل ۵ یشتمل علی المعانی و الاغراض الی تضمنها کتاب ارسطوطالیس فی الحيوان و النبات و تحقیق النظر فیها در ۱۲ فصل ۶ کتاب النفس در ۲۹ فصل بخش ۳ الهیات موجودی از آن تا برخی از فصول مقایسه میوم است - مقاله اول در ۲۳ فصل است و نویسنده از اول مقاله تا بخشی از فصل دوم آنرا نوشته و جایش سفید است ۲ در خلقت - موجودی از آن تا برخی از فصل ۱۳ است آغاز موجود (جسم ذوقی حساس لم یتکثر ولم یخالف المفهوم من قولنا حیوان ولم یرد ما فی نفسه فی المعنی علی موضوع واحد) انجام موجود (کما عرفت عند الکلام فی الطل و الشطولات) خط نسخ ۲۳ منطری فصول و عناوین بشعرف نوشته شده دارای ۴۴۰ برگ. نسخه موروثه محفوظه شماره ۲۳ در ۴۴۰ ورقی قاضی خان ۵۵۶۹۶

۱۰۱۴ معراج التوحید و در الفرید

عربی - مؤلف ابو احمد حاج میرزا محمد بن عبد الله بن عبد الصانع استر ابادی

(۱) تاریخ الحکما قطبی ص ۲۴۳ - مهون الاقبیه ج ۱ ص ۲۷۸

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز موجود (فی ظلمات الارض ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین) انجام (اسم الله علیهم من الصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئک رفقا) کتاب یک احمد بن ملک احمد بن خان احمد . تاریخ کتابت ۲۲ جمادی الاول ۹۵۸ خط نستعلیق ۲۴ سطری - نسخه رطوبت رسیده . دارای ۱۸۲ برگ . اندازه ۱۳ در ۲۶ و قی نائینی « ۹۰۲ »

۱۰۰۹ مطالع الانظار

عربی مکرر ریش - اول و آخر نسخه افتاده - موجودی از اوایل باب سوم از کتاب (زیادتى وجود بر ماهیت) تا قدری از مبحث سوم از باب امامت است .
آغاز موجود (لما فرغ من کون مفهوم الوجود وصفا مشترکا) انجام موجود (و احتجوا علی ذلک بوجوه و ذکر المصنف) خط نستعلیق و شکسته ۱۵ سطری - نسخه رطوبت رسیده و موربانه خورده - دارای ۲۱۳ برگ . اندازه ۱۳ در ۱۸ و قی نائینی « ۴۹۰ »

مطلع خصوص الکلم فی شرح فصوص الحکم

بهینید شرح فصوص الحکم شماره ۸۲۴ را

۱۰۱۰ معارج القدس فی معرفة النفس

عربی - مؤلف ابو حامد غزالی - کتاب در معرفت النفس است . و مرتب است بر یک مقدمه و ۱۱ باب و به چاپ رسیده .

آغاز (الحمد لله مبدع الارواح و خالق الجسد) انجام (قاله یبنی و ینه و کفی بالله وکیلا و حسبنا الله و نعم الوکیل) نسخه مقابله شده است با نسخه مصححی که در ۱۳ ذیحجه ۶۷۸ نوشته شده بوده . علاء الدین محمد بن محمد حسینی در جمادی الثانی ۱۰۷۸ از تصحیح و مقابله این نسخه فراغت یافته . در آخر نسخه نوشته شده : « کتبت هذه النسخة الشریفة لاجل مولانا و سیدنا و مقتدانا فاضل التحریر علاء الدین محمد یزدی سیف الدین محمود » خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین و ابواب بشعر ف نوشته شده . دارای ۱۱۱ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۲ و قی نائینی « ۹۰۳ »

معتبر

۱۰۱۱

عربی - مؤلف استاد ابو البرکات اوحد الزمان هبة الله بن علی بن ملک بلدی بغدادی متولد در بلد (از توابع موصل) متوفای بسن نزدیک به ۸۰ سالگی در بغداد معاصر بالمقتفی المستجید و المستضی بنوراله خافاء عیاضی است . نزد ابو الحسن سعید بن هبة الله بن حسین تلمیذ نموده

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۱۰۱۵ مفاتیح الاعجاز در شرح گلشن راز

فارسی - شارح شمس الدین محمد بن یحیی بن علی علاء لاهیجانی نور بخشی منخلص
باسیری متوفای در ۹۱۲ مدفون در خانقاه نوریه واقع در بخش لب آب وصل بدروازه باب
السلام شیراز (۱) از خلفاء سید محمد نور بخش است که پس از فوت او بشیراز آمد و
خانقاه نوریه را بساخت و اعلام آن دوره پس حرمش میداشتند - شاه اسمعیل صفوی بزرگ
بدیدنش در خانقاه رفت . شارح در دوشنبه ۱۹ ذیحجه ۸۷۷ این شرح را پاکتویس نموده
و شاید بهترین شرحهای گلشن راز باشد. گویند شارح این شرح را برای جامی بهرات فرستاده
و جامی این رباعی را در بالای پاسخ نامه وی نکات :

« ای فقر تو نور بخش ارباب نیاز - خرم ز بهار خاطرت گلشن راز »
« یکره نظری برمس قلم انداز - شاید که برم ره بحقیقت زمجاز »
کتاب چاپ شده است .

آغاز (باسمك الاعظم الشامل فیضه المقدس) انجام (اومنا فیالحقیقه فانك انت
النور الرحیم ولا یخیب السائل من الکریم) تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۰۴۹ خط نستعلیق
۲۰ سطری . أبواب و عناوین بشنجرف ترسیم شده . دو برگ اول نسخه بخط تازه نوشته شده
دارای ۳۳۵ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۱ و قفی ثانی « ۹۰۹ »

۱۰۱۶ مفاتیح الاعجاز

فارسی . مکرریش - آغاز (باسمك الاعظم الشامل فیضه) انجام (آگاه و بهر مند
شان کردان تمه الرساله) تاریخ کتابت ۱۲۵۴ در بغداد - خط نستعلیق ۲۱ و ۲۳ سطری
یازده برگ از اول و یک برگ آخر کتاب بخط تازه نوشته شده و نسخه رطوبت رسیده - دارای
۳۴۴ برگ . اندازه ۲۲ در ۱۴ و قفی ثانی « ۹۰۸ »

۱۰۱۷ مفاتیح الاعجاز

فارسی . مکرریش - آغاز (باسمك الاعظم الشامل فیضه) انجام (ولا یخیب السائل
من الکریم) تاریخ کتابت ذیحجه ۱۲۴۱ خط نستعلیق ۲۱ سطری . برگ اول دارای سر لوح منهد
هناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۵۱ برگ . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا و شنجرف
بدو جدول - اندازه ۳۰ در ۲۰ و قفی ثانی « ۹۰۷ »

۰۱۸ مفاتیح الاعجاز

فارسی . مکرریش - آغاز « ای محمود بهر غانی وای معبود بهر مکانی » انجام « شهر

(۱) طرائق الصفا ج ۳ ص ۵۵ مجالس المومنین ص ۳۱۹

حکمت اعلام غلغله

کتاب خطی

فیهابودی معروف باخباری • متولد در دوشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۱۷۸ حر اکبر آباد هند مقتول
۱۲۳۲ در شهر کاشمیر • روایت میکند از صاحب حدائق و صاحب مقام و میرزا محمد مهدی
شهرستانی و غیرهم و از اعلام جامع عصر خود بوده در فروع طریقه اخباری داشته و باسلک
اجتهاد مخالف بوده (۱) رساله مختصریست در معرفت صفات حق تعالی
آغاز - پس از دنیاچه و نام مؤلف (قدالتمس منی بض اجلة الاخوان حرسه الله تعالی
من طوارق الحدیث ان ائین له الحق الحقیق و حاق للتحقیق فی معرفة اسماء الصفات) انجام -
(قال علیه السلام لولانا ما عرف الله) کاتب حاج محمد مهدی فهرستی - تاریخ کتبات ۹
جمادی الاول ۱۳۳۹ خط نسخ ۲۳ و ۲۴ سطری دارای ۳ بركه اندازه ۲۹ در ۱۳ و قی فهرستی -
• بهینید حکمت عرشیه شماره ۵۵۶ حکمت ص ۸۸ ۵۹۰۱۵

معراج نامه

۱۰۱۳

فارسی - رساله ایست در معراج که مرتب بردیاچه و دو فصل است: فصل ۱ در پیدا کردن
حال نبوت و رسالت ۲ در مقدمه معراج رسول ص ۴ • در نسخه های موجود درین کتابخانه امی
از مؤلف برده نشده است • کشف الظنون (ج ۱ ص ۵۹۵) رساله فارسی در معراج از شیخ
الرئیس ضبط کرده ولی جمله آغاز آنرا ذکر نکرده است • رساله از نسخه ۱۰۱۴ این کتابخانه
استساخ و چاپ شده • ناشر نسخه آنرا باده نسخه دیگر مقابله نموده و پس از تحقیق معلوم
داشته که مصنف این رساله شیخ الرئیس است •

آغاز (سیاس خداوند زمین و آسمان را و ستایش دهنده تن و جان را و درود بر پیغمبر
گزیده او محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم و بر اهل بیت و یاران پاک او و بر وقتی دوستان
و عزیزان در معنی معراج سؤالا میگردند و شرح آن بطریق مقبول خواسته و بحکم خطر
محترز میبوزم چون درین وقت بخدمت عالی علای (کذا) رسیدم اس معنی بر رأی عالی او
عرضه کردم موافق افاد اجازت داد) انجام (از د سالی بودی راست کمن و راست دانستن
اورانی دارا ذ منه و حوده) نسخه قدیمی است و تحقیقا در میانه سده ۹ و ۷ ق ه نوشته شده
است • خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۶ بركه اندازه ۲۹ در ۱۸ و قی عبدالملك ۹۴۷۷

معراج نامه

۱۰۱۴

فارسی مکرر پیش - آغاز (سیاس خداوند آسمان و زمین) انجام دجز عاقل عارف را
نیست بر مزهای این کلمات و السلام علی اهل السلام • خط شکسته نسخ ۱۴ سطری •
کاغذ نسخه آبی - دارای ۲۲ بركه اندازه ۱۷ در ۱۱ و قی فهرستی • بهینید شرح رساله الطیر
شماره ۸۰۷ حکمت ص ۷۰ (۹۳۸۸)

(۱) روایات الجهات مر ۶۵۳ • ریاض السیاحه ص ۱۷۰

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

حروف نام کتاب مطابق با ۱۱۵۹ است. کتاب در عقائد و عرفان و تصوف است و مرتب است بر ۳۷ مفتاح: ۱ در اثبات صانع ۲ دلیل مبدأ و معاد از کلام محمد صادق اردستانی ۳ معینیت وجود واجب ۴ توحید واجب ۵ توحید وحدت بطریق عرفا ۶ فرق میان علم و معرفت و عالم و عارف ۷ شرح حدیث حقیقت ۸ تنزیه و تقدیس و تشبیه ۹ بطلان اعتقاد جماعتی از اهل سلوک ۱۰ بر مرتفع شدن حجاب تعین در نظر شهود عارف و باقی بودن حکم حجاب و بیان فناء فی الله ۱۱ جمع و فرق فصل و وصل و حرکت و سکون ۱۲ مراعات مقام ۱۳ عدم ظهور احدیت و ظهور حقیقت اشیاء برای غیر حق تم ۱۴ رؤیت و انواع تجلیات ۱۵ طلب رؤیت موسی (ص) ۱۶ رؤیت مؤمنان مرحق را ۱۷ موضوع علوم و فرق میان وحی و الهام ۱۸ متحمل شدن گمایل اولیاء اسرار ولایت را ۱۹ مرشد شناسی ۲۰ تفسیر آیه نور ۲۱ تحقیق رؤیه النبی و اوصیائه فی المنام ۲۲ تحقیق عالم مثال و اجساد مثالیه و رد قائلین بدمه‌ها ۲۳ رؤیای حضرت فاطمه (ع) ۲۴ اختلاف مراتب نفوس ۲۵ تطابق عوالم وجود ۲۶ صادر اول ۲۷ انسان ۲۸ فی تحقیق وجود المهدی (ع) موجود الان اولاً ۲۹ تمیز مراتب الخواتیم الولاية ۳۰ فی ذکر الحدیث الذی یشربون الاولیاء شراب المحبة ۳۱ مجمل ریاضات ارباب الحقایق من العرفاء ۳۲ تحقیق المشق و انواعه و فواید ۳۳ فی المحاسبة مع النفس ۳۴ فی بیان السیر و السلوک و مراتب السیر السالك و فی بیان المنامات و الواقعات و المراقبة ۳۵ تحقیق الكشف و القلب و مجاهدة النفس ۳۶ فی دلیل علی ان الاولیاء یشاهدون الانوار بعین البصيرة ۳۷ فی بیان التوبة الاشتغال المرید بالذکر و العبادات بتلقین المرشد الكامل و فی بیان اطوار السبعة القلبية

آغاز (الحمد لله الذی نجانا من العاوم الرسمية و سقانا کاس الحب من ید خلقته)

انجام (فانصرنا علی القوم الکافرين) کتاب محمد باقر حسینی . تاریخ کتابت ۱۲۴۳ سن
ازین دو صفحه است در احکام اختلاجات اعضاء خط نستعلیق ۱۷ سطری - ابواب و فصول
بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۰۴ برگه انداز ۲۱ در ۱۰ و قفای نائینی (۹۱۲)

۱.۲۲ مفتاح الغور لفتح الباب الحاد عشر

عربی. مکرر شماره ۲۷۲ - شارح نجم الدین خضر رازی جیلرودی. صفحه اول

نسخه افتاده است .

آغاز وجود (المنان حاله و نور بانوار حقایق العرفان باله) انجام (و یحتمل التخصیص)

توفیقاً بینا و بین الایة الاولى و الحمد لله علی حسن التوفیق و الصلوة علی نبيه محمد هداية الطريق)

کاتب محمد بن محمد زمان . تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۰۴۹ . خط نسخ ۲۰ سطری . نسخه

رطوبت رسیده . دارای ۳۹ برگه انداز ۱۹ در ۱۲ و قفای فهرستی ۹۱۳

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

تبریز و مدفن و مولد ایشان از آنجاست. قدس الله سره العزیز «خط نستعلیق مختلف السطر» - عناوین و ابواب بشنجراف نوشته شده. کاغذ کتاب آبی دارای ۲۷۶ برگ. اندازه ۳۳ در ۲۰. وقعی نائینی «۹۰۶»

مفاتیح الغیب

۱۰۱۹

عربی - مؤلف ملا صدرا. کتاب در بیان مبدء و مواد و اسرار و نکات عرفانی مستفاد از قرآن است که در عنوان ۲۰ مفتاح ترتیب یافته و در موضوع خودش فرید است. این کتاب ملحقاً با شرح اصول کافی ملا صدرا چاپ شده.

آغاز «الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب لیكون للعالمین نذیراً» انجام «ولیس الخبر کالبيان صلی الله علیه و آله الطاهرین و اولاده المصومین» «حاشیه بر این کتاب را بشماره ۵۴۱ به بینید» خط نسخ ۱۷ سطری. عناوین بشنجراف نوشته شده. دارای ۲۴۴ برگ. اندازه ۲۹ در ۱۸. وقعی تاج ماه بیستم سال ۱۲۶۲ «۹۱۰»

مفاتیح الغیب

۱۰۲۰

عربی - مکرویش - آغاز (الحمد لله الذی انزل علی) انجام (ولیس الخبر کالبيان صلی الله علیه و آله الطاهرین) خط نسخ ۲۵ سطری - عناوین بشنجراف نوشته شده. برگ اول دارای سرلوح مذهب - دارای ۲۴۰ برگ. و مجدول بتحریر و طلا. اندازه ۲۳ در ۱۵. وقعی حاج محمد سعید - سال ۱۱۸۳ «۹۱۱»

مفاتیح الغیب

به بینید. مکاتیب شماره ۱۰۳۲ را

مفادضات

به بینید. اجوبة المسائل شماره ۳۱۲ را

مفتاح اسرار الحسینی

۱۰۲۱

فارسی - مؤلف عبد الرحیم بن محمد یونس (یا یونس یا یوسف) دماوندی (۱) از شاگردان ملا محمد صادق اردستانی و از اکابر مشایخ سلسله نور بخشی است. روضة الصفاء ناصری (ج ۸ صفحه ۸۰ قبل آخر) تاریخ فوت مؤلف را در سال ۱۱۵۶ ضبط کرده و این درست نیست. چه آنکه مؤلف در دیباچه آورده که نام کتاب موافق تاریخ ختم تالیف آن می باشد و عدم

(۱) طرائق العقائق ج ۳

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

(لانه لوکان گنگ لما صار قینا) دو صفحه در ذکر حاصل برهان توحید از غیاث الدین دشتکی و عبارات و فوائد متفرقة فلسفی ضمیمه است . بین مقالة سوم و چهارم ۳۴ سطر عبارتی است که کاتب از رسائل اخوان الصفاء و غیره نقل نموده - تاریخ تحریر که در صفحه ۹ نوشته شده سال ۱۰۹۰ است - خط نستعلیق ۲۸ سطری - عناوین مطالب بشنجر ف نوشته شده . دارای ۵ برك . اندازه ۲۶ در ۲۰ و قفی نالینی « ۹۱۹ »

مقالات

۱.۲۵

عربی - سه مقاله است پی در پی که بجهت نداشتن دیباچه مؤلف شناخته نشد . گمان میرود قطعه از کتابی باشد . جملات اول و آخر مقالات و رؤوس مطالب این است :

۱ آغاز اصول القول فی ان الاجرام الطویه ذوات النفس ناطقة (کذا) کل متحرک فاما ان يتحرك بالقسر (انجم (لصح ان الاجرام الدالية ذوات نفوس ناطقة وذلك ما اردنا ان نبين (۱)

۲ آغاز (القول فی احوال النفس عند مفارقتها) انجم (وهی السعادة التي توحنا بذکرها صدر هذه الرسالة) ۳ آغاز (القول فی الطرق المؤدية الى بل هذه السعادة و مبانة الشقاوة المقابلة لها جملة ما يلزم النفس من العوارض) انجم (لما ارتجبه فيك بفضلہ واحسانه انه ولي ذلك والحمد لله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين)

خط نسخ ۱۷ سطری . دارای ۷ برك . اندازه ۲۴ در ۱۵ و قفی قائم مقام « ۹۱۹ »

مقاله در رد بهاء

۱.۳۶

فارسی - مؤلف شناخته نشد . مقاله است از فرقة بایه ازلیه در رد حسینعلی بهاء و تمیین مرجعیت ببرزاء بحی صبح ازل .

آغاز « حمد و ثناء و تسبیح و تقدیس و تنزیه و تکسیر و تهلیل و تراوار واحد » انجم « جهره قبیح تماید و قناع و قاحت نکشاید » خط نسخ ۱۷ سطری دارای ۱۲ برك . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی نالینی « ۹۲۰ »

مقاله در سبب اجابت دعاء و کیفیت زیارت

۱.۳۷

عربی - مصنف شیخ الرئيس . مقاله در پاسخ پرسش شیخ ابو سعید ابوالخیر است . جمله آغاز نامه ابوسعید : « سلام الله تعالى على سيدنا ومولانا الشيخ الرئيس افضل المتأخرين مد الله في عمره »

آغاز مقاله و نامه جوابیه شیخ الرئيس : « مثلت بلغك الله السعادة القصوى و رشحك للمروج الى الذروة الطيان اوضح لك كيفية الزيارة و حقيقة الدعاء و تأثيرها في النفوس و الابدان »

(۱) این مقاله غیر از رساله اجرام طویه شیخ الرئيس است که چاپ شده .

۱.۲۳ مفصل فی شرح المحصل

عربی - شارح علی بن عمر کاتبی قزوینی - شرحی است به قال واقول بر کتاب محصل افکار المتقدمین والمناخرین من الحكماء والمتکلمین تألیفی امام فخر رازی شارح این شرح را با اشاره صدر اعظم محیی الدین ابوالحسن بن عبد الحمید قزوینی تألیف نموده .

آغاز (الحمد لله الذی افاض بوجوده العام وجود الحقایق) انجام (وهی مذکوره فی الکتاب الکلامیه المنسوبة الى الامام علی الوجه الا کمل فراینا ترکها فمن ارادها فایطالع من تلك الکتاب ولیکن هذا آخرما اردنا ایراده فی هذه الاجزاء ولواهب العقل الحمد بلا نهاية واصلوه علی سیدنا محمد وآله بغير عدد وغایة) نسخه قدیمی است . خط نسخ ۲۷ سطری یکبرک اول و سه برک آخر نسخه بخط تازه نوشته شده - دارای ۱۹۴ برک . اندازه ۲۴ در ۱۷ و قی فهرستی (۹۱۴)

۱.۲۴ مقالات

عربی - چهار مقاله فلسفی است . عناوین مقالات و نام مؤلفین آنها بنا بر نوشته کاتب در صدر نسخه این است : ۱ . مقاله فی ان الاجرام العلویه ذوات انفس ناطقه . از ابو سلیمان سنجرى ظاهر امان ابوسلیمان محمد بن طاهرین بهرام سکری باشد که از حکماء نیمه ۲ سده ۴ - است -

آغاز (لما کان کل جسم طبیعى اوحرکه ذاتیه نحو شیئی یخصه دون غیره واعنی بقولی طبیعى ماله سبب) انجام (قال ابوسلیمان هذا ما حضرلی من القول فی هذا المعنى بحسب قوتی وارجوان یكون یفتنا انشاء الله تعالى وتقدس) ۲ جواب مسائل خوارزمی . در نسخه از مؤلف آن ذکرى نیست . دور نیست که از ابوسلیمان باشد مقاله پاسخ و پرسشهای است مربوط بفلک که در عنوان : « فی جواب مسائل افندھا الیه من خوارزم » صورت گرفته . جای برخی از سنوالات سفید است -

آغاز (سالت اسمعك الله لم اوجب ارسطاليس الفلك عدم الخفة والتقل لعدم وجود حرکه له من الدركز او الیه) انجام (بل قصد الفيلسوف ان یثبت مائیه یمین الفلك) ۳ رساله فی النفس از ابو یوسف یعقوب بن اسحق کندی متوفای « ۲۴۷ » مقاله ایست مختصر در نفس که از کتاب ارسطو و افلاطون انتخاب نموده است :

آغاز (قال ان النفس البسیطة ذات شرف و کمال عظیم الشان) انجام (ویعدها من باربها وحالها هذه الحالة الشریفة) ۴ - مقاله فی العقل . از اسکندر افریدوسی .

آغاز (العقل عند ارسطاطاليس علی ثلثة اضرب احدها العقل الهیولانى) انجام -

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

سطوح متداوله منطق و حکمت است در مشهد. تاریخ تألیف مقاله ۲۰ رمضان ۱۳۵۴ است.
آغاز (الحمد لو اهب العقل والوجود) انجام « قال تلك الاخبار بالنسبة الى عالم التجدد
والانحير عصمه الله من التجدد عما فيه الحق » خط نسخ ۱۷ سطری دارای ۷ بركه. اندازه
۲۴ در ۱۸ و قفی مؤلف در ۶ مهر ۱۳۲۴ « ۶۷۲۱ »

۱.۳۰ مقدمه فزارستان

فارسی - مؤلف مانکچی لیمچی پور هوشنگ هنریای هندوستانی ملقب بدریش قانی مظلوم
متولد در ۱۲۴۰ در دیه موراه شمالی از محال شهرستان سورت متوفای رجب ۱۳۰۷ از فضلاء زردشتیان
بوده. « بمسطور در کتاب (کلدسته چمن آئین زردشت) مؤلف از طرف اجماع زردشتیان
بعثی در ایران نماینده بوده و ۳۷ سال خدمت بمنظور نظم کارها و سرپرستی زردشتیان نموده و
گویا در تهران هم در گذشته است - بروایت طرائق الحقایق مؤلف بارشاد رحمت علیشاه مسلمان
گشته. این کتاب که بعنوان مقدمه تاریخ فزارستان است در بیان آداب و رسوم و فلسفه دینی ایرانیان
باستانی است که بر ۱۲ نظر مرتب است و هر نظری در چندین فقره پایان یافته که مجموعاً
۶۳ فقره است : نظر ۱ باراده حق زمانه ییکران در طواف و اثر آن در کرها آشکار ۲
موافق اعتقاد ایرانیان باستان در شناختن خالق منان ۳ - شناختن خالق از اثر بی بمؤثر بودن
۴ در چگونگی آفرینش کوی زمین و مخلوقات آن ۵ در مراتب اتمکلیت انسانی ۶ لزوم بقای
نوع بتوالد و تناسل ۷ در وجوب التزام آداب دین و مذهب ۸ موجب آسودگی و ایمنی خلق
بادار بودن در دین حقه ۹ واجب بودن برای بنی نوع انسان متدین بودن بدین حقه و رفع اشتباه
از حضرات ملحدین ۱۰ باعث ضعیف شدن هردین و دولت انحراف و ورزیدن از گیش خویش است
۱۱ - در رسیدن بمقامات عالیله از راه دین و پاداش منحرفین ۱۲ در ختم مقدمه و سبب تألیف
کتاب فزارستان . تاریخ ختم تألیف رجب ۱۳۰۲ در تهران بوده.

آغاز (پس از ستایش خالق منان و درود فراوان بر روان پاک پیغمبران از آغاز تا انجام)
انجام « و آنرا خدمت اهل علم مایه سرفرازی خود خواهد دانست) در باین برك آخر سه
سطری است بخط کجراتی. گویا دستخط مؤلف باشد و گمان میرود که تاریخ نوشتن نسخه نیز در
۱۳۰۲ بوده - خط نستعلیق ۱۲ سطری دارای ۸۲ بركه . اندازه ۲۲ در ۱۴ و قفی نائینی

« ۹۲۲ »

۱.۳۱ مقصد الاقصی

فارسی - مؤلف عزیز نسفی « ۱ » مختصریست در بدهاء و عماد و مصدر است به ۸ فصل

(۱) کشف الظنون ج ۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

جمله آخر مقاله: « والسلام على النفوس الزكية والحمد لله رب العالمين » نسخه دارای دو ضمیمه است: ۱ - صدر نسخه در ۴ صفحه نامه شیخ ابومعید است بشیخ الرئيس و پاسخ شیخ الرئيس است از آن. این دو نامه در کتب نامه دانشوران « ج ۱ از ص ۷۲ تا ص ۷۴ » درج شده است. کاتب این دو نامه حسن بن علی « یاحسین علی » بن الحسین الجعفری المعروف بابن ابی سع (کذا) است تاریخ تحریر آن روزمه شنبه ۴ محرم سال ۷۰۰ است و بانسخه اصل مقابله شده است. ۲ - در آخر نسخه ضمن یک صفحه دو مناجاتی است از شیخ الرئيس - جمله آغاز مناجات اول: « اللهم لما كان الوجود لذاتك واجب كان الامكان لوجود ذات غيرك ضربة لازب » - جمله آغاز مناجات دوم: « الهی و آله الموجودات والمحموسات یا واهب النفوس والمقول و مخترع ماهیات الاركان والاصول » خط نسخ مختلف السطر دارای ۵ برگ. اندازه ۲۶ در ۱۸ و قفی عضد الملك « ۶۹۳ »

۱۰۲۸ مقاله در مبادی کل برای ارسطو

عربی - نظر بآنچه را که کاتب در اول نسخه نوشته مؤلف اسکندر افریدیوسی است که از حکماء یونان در اواخر سده ۲ و اوایل ۳ میلادی معاصر با جالینوس و از شارحین کتب ارسطو است (۱) « مترجم بمسطور در پایان نسخه سعید بن یعقوب دمشقی است. آغاز « لما تاملت الفحص الذي مخرجه مخرج التوبيخ الجميل وقت من التوبيخ (کذا) اللطيف الموقع منى على الفحص الكامل عما اكتب اليك فيما التمسته منى » انجام « انما يمكن انه يقال فى هذه الاشياء كثيرة » پس ازین ۱۰ سطری است از گفته های افلاطون که آغاز آن اینست « اقاويل افلاطون فى كتاب طيماوس من كتبه فى امر النفس والعقل » وحدت خط نسخه با نسخه ۱۰۲۴ میرساند که تاریخ تحریر سال ۱۰۶۰ است - خط نستعلیق ۲۸ سطری - دارای دو برگ. اندازه ۲۷ در ۲۰ و قفی یائینی « ۹۱۸ »

۱۰۲۹ مقاله در بداء

عربی - مؤلف شیخ سیف الله بن عباس غریب دوستی گمرودی آذر بایجانی معروف بابیسی متولد ۱۲۷۷ خورشیدی شاگرد مرحوم حاج شیخ اسدالله یزدی است (۲) و الحال مدرس

(۱) فهرست ابن ندیم ص ۳۵۳ • اخبار الحكماء ص ۵۴

(۲) از اساتید مقبر در حکمت و عرفان بود. اطلاعات کافی و بهره وانی از فنون طب و ریاضی داشت. عمری را بپرهیزکاری و پارسائی در مجاورت مشهد رضوی بنجر و انفراد و انزواء صرف عبادت و افاده و استفاده نمود. در تمام عمر زن نگرفت و تامل اختیار نکرد و در مدرسه خیراتهان منزل داشت در سال ۱۳۴۴ فوت کرد و چون مایل بود که قبرش در کنار کوهی باشد و از قبرستانهای عمومی بیرون باشد در دامنه کوه سنگی (نهنگاه امروزی مشهد) بخاک سپرده شد و الحال قبرش مطوم است.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

علیکم والقی من جواهر نعم الله تعالى ماتسمه عقولکم الیکم فاکتب فهمت ان ابتداء من یومی
هذا فاکون اکتب فی کل یوم ما یفتح الله لی ویمنحنی سواء کان من علوم الحقایق او من العلوم
الرسمة او من العلوم البقیة او من العلوم التخنیة او من الممارف الاشراف الذوقیة او من المطالب
الاستدلالية او من کشف المعانی المقولة بحقایق معنویة »

آغاز (الی الاخوان الالهین کثرهم الله وبارک علیهم اجمعین) انجام (چنانچه ابتداء
بسلام کریم والسلام علی ولی و سایر الاخوان ورحمة الله و برکاته) کاتب محمد علی تاریخ
کتابت جمادی الثانی ۱۰۴۹ خط نسخ ۲۳ سطری. در صفحه اول یک سرلوح زمینه طلا می باشد
که با سفیداب نام کتاب و مؤلف را نوشته . بین سطور این صفحه و صفحه دوم طلا اندازی شده.
عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۸۹ برك. مجدول بلاجورد و تحریر و طلا و شنجرف. اندازه
۲۵ در ۱۳ و قفی نائینی « ۹۲۶ »

۱.۳۳ مکتوبات احمدیه

فارسی - منشا آت شیخ احمد فاروقی متولد ۹۷۱ متوفی سه شنبه سالخ صفر ۱۰۳۵
قطب مجدد هزار دوم در طریقه صوفیه نقشبندیه است (۱) این نسخه شامل ۳۶۱ نامه است
در عرفان و تصوف و اخلاق که با شخص خاص نوشته است.

آغاز « وصل المکتوب الشریف الطیف الی العبد الضعیف النحیف عظم الله تعالی اجرکم »
انجام « والتزم متابعة المصطفی علیه الصلوة والسلام » تاریخ کتابت رجب ۱۲۳۱ خط نستعلیق ۲۳
سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۹۹ برك. اندازه ۳۰ در ۲۰ و قفی نائینی « ۹۲۷ »

۱.۳۴ ملتهقات

عربی - در پشت صفحه اول نوشته شده: « کتاب ملتهقات از رسول افلاطون الی » رساله
حاوی عقائد و آراء و کلمات حکمی است . جامع و منتخب و مدون آن شناخته نشد .
آغاز « قال افلاطون الحکیم من طلب الحکمة من طریق طلبها ادرکها » انجام « فلك
الحمد علی اقتضیتك (کذا) والشکر بالاثک » خط نستعلیق ۱۸ سطری - عناوین و اقوال بشنجرف
نوشته شده . دارای ۲۵ برك و موربانه خورده . اندازه ۲۴ در ۱۴ و قفی ابن خاتون « ۹۳۲ »

۱.۳۵ ملل و نحل

عربی - مکروه شماره ۲۵۳ - مؤلف ابوالفتح محمد بن عبدالکریم شهرستانی . تاریخ و خلاصه
اندیشه مذاهب دینی و فلسفی است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

اهل تصوف . جای ابواب و عناوین غالباً سفید است : فصل ۱ در بیان آنکه زونده کیست
۲ در بیان آنکه شریعت و طریقت و حقیقت چیست ۳ در بیان انسان کامل ۴ در بیان کامل و آزاد و در بیان
صحبت ۶ در بیان ترك ۷ در بیان سلوك ۸ در بیان نصیحت . باب ۱ در سخن اهل تصوف
در معرفت ذات خدای تعالی ۲ در بیان صفت خدای تعالی ۳ در معرفت افعال خدای تعالی ۴ -
در معرفت اقوال بقول اهل حکمت ۵ - در معرفت ولایت و نبوت ۶ در بیان اعتقادات اهل تقلید
و اهل استدلال و اهل کشف ۷ در بیان اعتقاد اهل کشف ۸ در بیان انسان (۱) بدان اعزك الله
تعالی فی الدارين که در اول این باب چند فصل خواهم نوشت.

آغاز پس از دیباچه و نام مؤلف (جماعت در اویش کثر هم الله ازین بیچاره درخواست
کردند که میباید در معرفت ذات خدای و صفات خدای و افعال خدای و در معرفت ولایت و نبوت
و در معرفت ظاهر و باطن انسان و در معرفت مبدأ و معاد انسان کتابی جمع کنی) انجام (و نجات
آدمی سخن کوتاه شد و الله اکبر) تاریخ کتاب ۶ جمادی الثانی ۱۲۹۴ خط نستعلیق ۱۱
سطری - دارای ۵۳ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۵ وقفی تائینی « ۶۲۳۲ »

مکاتیب

۱۰۳۲

فارسی . مکرر شماره ۲۴۲ نام صاحب این مکاتیب و رسائل بضبط طرائق الحقائق قطب
بن محیی بن محمود است که در حوالی چهارم فارس توطن داشته و آورده است که تعداد آیات
این مکاتیب متجاوز بر ۱۰۰۰۰ بیت دیده شده . مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۴۴۸) صاحب این
مکاتیب را از اهل سنت و جماعت دانسته و در ترجمه اش آورده : « قطب الدین المشهور بقطب
المحیی استاد مولانا جلال الدوانی و هو احد مشایخ الصوفیة و صاحب المکاتبات المعروفة بمکاتبات
القطب المحیی بالفارسیة المشهورة و هو قطب الدین محمد الکوشکناری » در این نسخه کاتب نام
صاحب این مکاتیب را در صدر نسخه قطب الدین محمد و در آخر نسخه باضافه کلمه خرقانی
بضبط کرده . نسخه بچاپ رسیده . ناشر (۲) نام صاحب مکاتیب را شیخ عبدالله قطب شیرازی
بضبط کرده و آورده است که در آخر حال در جهرم مقیم بوده و تا ۹۹۰ هـ - ق حیات داشته
و مرید شیخ زین الدین جعفر خوانی خراسانی بوده و نسبت سلسله فقرش بشیخ ابوالنجیب سهروردی
منتهی است . این نسخه دیباچه ندارد . نسخه که شماره ۲۴۲ است دارای دیباچه است
در دیباچه نامی برای مکاتیب ذکر نشده لیک کاتب در سر جزوهای نسخه کتاب را بنام : « مفتاح
الغیب » ضبط کرده . مکاتیب در دیباچه چنین توصیف شده : « و اردت ان افیض بعض ذلك

(۱) میحت معاد است .

(۲) میرزا احمد نایب الولایه تبریزی ذبی این مکاتیب را با کتاب کتابة الدولین بچاپ رسانیده

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

حضرت امیرالمؤمنین ۴ « میرسدوشا کرد شهید ثانی است و هم روایت کرده است از سید حسن بن جعفر مگر کی. از اعلام جامع عصر خود بشمار است. و تترد شاه طهماسب صفوی معزز بوده و هفت سال شیخ الاسلامی قزوین و چندی هم شیخ الاسلامی هرات به حضرتش مفوض گشت. رساله صورت مناظره ایست در امامت که در ۹۵۹ در شهر حلب نموده.

آغاز « الحمد لله علی ما انعم به فکفی » انجام « واتضح له حقیقه الحال و صار من خواص الشیعه و لله الحمد اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین الی یوم الدین » خط نستعلیق که بطور چلیپا نوشته - غاویب بشنجر ف دارای ۴ برك. و مجدول بتحریر و طلا بسه جدول - اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفای نائینی « ۶۳۸ »

۱۰۳۹ منتخب الخاقان در کشف حقائق ایمان و عرفان

فارسی. مؤلف ملا عبدالله بن خان بابازنوزی تبریزی متوفای ۱۲۵۷ بدر آقا علی حکیم معروف. شخص جامع معقول و منقول بوده. نقلیات را در کربلا از آقا سید علی طباطبائی و سید محمد مجاهد و در ایران از میرزای قمی و حجة الاسلام شفیق ید آبادی آموخته و در معقول از میرزین شاگرد های ملا علی نوری است. بانوی مدرسه مروی تهران (۱) از فتحعلیشاه استدعاء نمود که حکیم نوری را از اسفهان احضار فرماید تا در آن مدرسه تدریس نماید. مرحوم حکیم نوری پس از ابلاغ احضار از رقتن تهران عذر خواست و مؤلف این کتاب را برای تدریس آن مدرسه بتهران فرستاد. مؤلف مدت ۲۰ سال در آن مدرسه تدریس نمود (۲) - کتاب در اثبات وجود و توحید و صفات واجب است و خلاصه (رسالة خاقانه و وجیزه سلطانیه) است. مؤلف آن کتاب را بفرمان فتحعلیشاه تألیف نموده بوده و چون مفصل بوده مأمور بتلخیص و اختصار آن گشته. تاریخ ختم تألیف این کتاب پنجشنبه ۲ جمادی الاول ۱۲۴۰ است. کتاب مرتب است بر ۲۰ فصل و خاتمه: ۱ در اثبات واجب الوجود بالذات است ۲ در اثبات عینیت وجود است در واجب الوجود بالذات ۳ در اثبات عینیت تشخص و تعیین است در واجب الوجود بالذات ۴ در اثبات اینکه که ذات اقدس خداوند یکانه از برای غیر ذات خود مدرك و معلوم نمیتواند شد ۵ در اثبات احدیت صریقه ۶ در اثبات توحید ۷ در بیان توحید بمعنى سوم ۸ در بیان توحید بمعنى چهارم ۹ در اثبات توحید بمعنى پنجم ۱۰ در اثبات توحید بمعنى ششم ۱۱ در اثبات توحید بمعنى هفتم ۱۲ در اثبات علم واجب الوجود ۱۳ در اثبات قدرت ۱۴ در اثبات اراده ۱۵ در اثبات حیات ۱۶ در اثبات سمع و بصر ۱۷ در اثبات کلام ۱۸ در اثبات فضل محض و جوادیت مطلقه واجب الوجود ۱۹ حکمت علی الاطلاق ۲۰ در اثبات عدل. خاتمه در معرفه الله.

(۱) حاج نصرالدوله محمد حسینخان بن بیرامی خان مرالدیلموی قاجار مروزی. (۲) طرائق الصائغ ج ۳

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله حمد الشاکرین بجمع محامده کما) انجام (اصلاح الله حاله و سدد اقواله واقماله وصلوته علی خبرته من خلقه محمد النبی وآله وصحبه وسلم) کاتب محمد رضا بن محمد مفید شریف قمی . تاریخ کتابت ۵ ذیحجه ۱۰۸۵ پس از این در ۳ صفحه رساله ایست منسوب باین جوزی در شرح حدیث نبوی: «ستغرق امتی» و تعداد ۷۳ فرقه اسلام و کلمه در ذکر عقیده مختصه بهر یک از آنها بطور اختصار. خط نسخ ۲۷ سطر - عناوین بشجرف نوشته شده دارای ۱۳۲ برگ. اندازه ۲۹ در ۱۹ و قفایینی « ۹۳۴ »

۱.۳۶ ملل و نحل

عربی - مکرر پیش . آغاز (الحمد لله حمد الشاکرین) انجام (وهو حسنا ونعم الوکیل ونعم النصیر) خط نسخ مختلف السطر - عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۱۲۸ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۸ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۳۴ »

۱.۳۷ مناظره

عربی - اثر خاتم ابن ابی جمهور احسانی. تحریر سه مجلس مناظره و گفتگوی مذهبی. او است بافاضل هروی در مشهد رضوی - این مناظره بدرخواست میزبان مناظران سید محسن بن محمد رضوی قمی (۱) در سال ۸۷۸ صورت گرفته است .

آغاز « الحمد لله حق حمده والصلوة علی سیدنا محمد وآله وسلم تسلیما سالتی اطال الله بقاءک عماکان بینی و بین الهروی » انجام « وبستغفر الله من الزیادة والنقصان والحمد لله رب العالمین وصلى الله على محمد وآله الطاهرين وسلم تسلیما » « ترجمه این رساله را بشماره ۴۰۱ بهینید » پس از این در ۱۸ صفحه قطعه از دعاء ولدت وهم قطعه از کتابی در عقائد ضمیمه است خط نسخ مختلف السطر - عناوین بشجرف - دارای ۴۹ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۳ نسخه قدیمی و رطوبت رسیده - و قفای فرسبی - « بهینید تفحات اللاموت شماره ۱۰۵۷ حکمت ص ۲۱۱ » « ۹۳۲۶ »

۱.۳۸ مناظره

عربی - مؤلف عزالدین حسین بن عبدالصمد بن شمس الدین محمد بن علی بن حسین بن صالح جیمی عاملی حارثی - متولد یکم محرم ۹۱۸ در جیل عامل متوفی ۸ ربيع الاول ۹۸۴ مدون در دیه هجر از توابع بحرین (۲) نسبش بشارت بن عبدالله بن اعور همدانی « از خواص حضرت

(۱) ترجمه اش در مجالس المؤمنین مذکور است

(۲) امل الامل . روایات الجنات

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

وارد بر عقائد شیعه . طرز کتاب چنین است که پس از هر چند بیت نظم چند سطر نثر آورده شده .
اول و آخر نسخه اقتاده . موجودی از آن از بحث امامت تا ضابطه فارق بین کفر و اسلام است .
آغاز موجود « هر چند که عالم است و فاضل - در دین جو صاحب نیست کامل » انجام موجود
« این مسئله از شنیدنی ها است - بشنو که نمایندت ره راست » خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای
۶۱ بركه . اندازه ۲۰ در ۱۳ و نسخه رطوبت رسیده . وقفی نائینی « ۵۶۰۷ »

۱.۴۳ منهاج الكرامة فی معرفة الامامة

عربی - مکرر شماره ۲۶۳ مؤلف علامه حلی . مختصریست در امامت و مرتب است بر
۶ فصل: ۱ فی نقل المذاهب فی هذه المسئلة ۲ فی ان مذهب الامامة واجب الاتباع ۳ فی الادلة
الدالة علی امامة امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام بعد رسول الله ص در ۴ منهج
۴ فی امامة باقی الائمة الاتنی عشر ۵ فی ان من تقدم لم یکن اماما ۶ فی فسخ حججهم علی
امامة ای بکر « این کتاب را ابن تیمیه رد کرده . رد بر رد ابن تیمیه را بشماره ۳۶۷ به بینید »
آغاز « الحمد لله القديم الواحد الکرم الماجد » انجام « ولا یمنع المستحق عن حقه هذا
آخر ما اردنا اثباته فی هذه المقدمة » کاتب محمد طاهر بن عبد المؤمن - تاریخ کتابت ذیحجه
۱۰۷۵ خط نستعلیق ۲۱ سطری - فصول و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۱ بركه . اندازه
۲۵ در ۱۸ وقفی شیخ محمد باقر در سال ۱۱۷۶ « ۵۶۶۸ »

۱.۴۴ منهاج الكرامة

عربی - مکرر ریش . آغاز « الحمد لله القديم الواحد الکرم » انجام « آخر ما ردناه اثباته
فی هذه المقدمة » خط شکسته و نستعلیق که در هر صفحه در سه خانه بطور چلیا و در حاشیه نوشته
شده - عناوین و فصول بشنجرف تحریر یافته . دارای ۸ بركه . و مجدول بشنجرف و طلا و تحریر
اندازه ۴۳ در ۲۶ وقفی نائینی « ۹۰۸ »

۱.۴۵ منهاج الكرامة

عربی . مکرر ریش - این نسخه قسمتی از دیباچه را ندارد .

اول موجود « بجمیل اسعافه و قرن دولته بال دوام الی يوم القيامة » انجام « آخر ما اردنا
اثباته فی هذه المقدمة » بركه آخر نسخه بخط تازه نوشته شده . خط نسخ ۱۹ سطری . عناوین و فصول
بشنجرف تحریر شده . دارای ۴۶ بركه . اندازه ۲۸ در ۱۲ وقفی مرتضی قلیخان نائینی « ۹۳۹ »

۱.۴۶ مواهب الرضویه فی دفع الشبهات المقولة والمنویة

فارسی - مؤلف حاج سید محمد عصار - مختصریست در اثبات نبوت خاصه و دفع برخی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز (حمد و ثنای نامحدود واجب الوجود را سزا است که دامن کبرای جلالش از لوث تغیر و زوال منزّه) انجام (در سال سیام از جلوس السلطان صاحبقران باتمام رسید الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین) نسخه مصحح و از نظر مؤلف گذشته است . تاریخ کتابت ۶ جمادی الثانی ۱۲۴۰ خط نستعلیق ۱۳ سطری - برك اول دارای سراج . فصول و عناوین در متن و حاشیه بشنجر ف نوشته شده . دارای ۱۰۷ برك . و مجدول بتحریر و لاجورد و طلا و شنجر ف بدو جدول - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفای نائینی « ۹۳۶ »

۱.۴۰ منتهی السؤل فی شرح الفصول

عربی - شارح ملا علی بن یوسف (۱) ترجمه اش بنظر نرسید . شرح است بر تعریب فصول خواجه نصیر الدین طوسی (۲)

آغاز (الحمد لله مبدع نظام الاصول و مخترع ترتیب الفصول بحکمته تبهرا العقول ساطع الانوار الباهرة و خالق النفوس الطاهرة و صلی الله علی سیدنا محمد المؤید بالمعجزات القاهرة و اله الانجم الزاهرة) انجام « و یجب من یقر به انه الجواد الکریم » کاتب عناوین مایز میان شرح و متن را سفید گذاشته . خط شکسته نستعلیق ۱۵ سطری . دارای ۴۲ برك . اندازه ۱۷ در ۱۱ خریداری آستان قدس در آذر ۱۳۲۲ « ۶۵۱۰ »

۱.۴۱ منحص فی شرح الملخص

عربی - شارح نجم الدین علی بن عمر کاتبی قزوینی - شرحی است مفصل بقال - اقول بر کتاب ملخص امام فخر رازی - تاریخ فراغت از شرح دو شنبه ۲۸ شعبان ۹۷۱ است . شارح این شرح را متدرجا نوشته سپس بدان مراجعه و تهذیب و تمیم نموده و بوزیر شمس الدین محمد جوینی اهداء کرده - نسخه کامل و شامل هر سه بخش منطق والهبات وطبیعیات است و ۱۸ سال پس از فوت شارح نوشته شده .

آغاز « الحمد لموجود اوجد بقدرته التامة اجناس الموجودات » انجام « و شرحنا جمیع الکتاب باوضح تقریر و بیان » تاریخ کتابت جمعه غره جمادی الثانی ۹۹۳ صفحه اول سائید کی دارد - خط نسخ ۳۳ سطری . بر گها رطوبت رسیده - اندازه ۲۹ در ۱۸ و قفای فاضلخان - « ۱۲۰۱ »

۱.۴۲ منظومه

فارسی - مؤلف شناخته نشد . کتابی است منظوم و منشور در اصول و فروع اهل سنت و جماعت

(۱) آثار الشیخ الامامیه ج ۴ (۲) متن این کتاب را شماره ۹۱۷ به بینید .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

به بنید آغاز (الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده افتقار الممكنات) انجام (وصلوات الله علی محمد و عترته وسلم کثیر کثیرا) کاتب محمد صالح بن محمد مؤمن شاعلی تونی .
تاریخ کتابت ذیحجه ۱۰۳۳ خطنسخ ۱۸ سطری - اندازه ۱۹ در ۱۲ اقوال بشنجرف نوشته شده
دارای ۴۰ برگ. وقفی فهرستی « ۹۳۴ »

۱۰۵. نافع یوم الحشر

عربی . مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده) انجام (و سلمی الله علی سیدنا محمد وآله اجمعین) کاتب محمد امین بن میرعلی عامری سبزواری . سال تحریر ۱۱۰۴ خطنسخ ۱۶ سطری جای اقوال را کاتب سفید گذاشته - دارای ۴۳ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۲ وقفی محمد لطیف « ۹۴۳ »

۱۰۵۱ نافع یوم الحشر

عربی . مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده) انجام « خالصا لوجهه انه سمیع مجیب » کاتب محمد سایم مشهدی . سال تحریر محرم ۱۱۰۴ خط نسخ ۱۸ سطری - اقوال را بشنجرف نوشته. دارای ۴۱ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی عضدالملک « ۹۴۵ »

۱۰۵۲ نافع یوم الحشر

عربی. مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده » انجام « خالصا لوجهه انه سمیع مجیب » کاتب اصغر بن میرمصوم . سال تحریر ۱۱۵۶ خطنسخ ۱۴ سطری - دارای ۴۰ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی مرتضی قلیخان نائینی « ۹۴۲ »

۱۰۵۳ نافع یوم الحشر

عربی. مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی دل علی وجوب وجوده » انجام « انه سمیع مجیب والحمد لله وحده » پس ازین در ۴ صفحه رساله مختصریست در اصول وفروع امامیه مؤلف آن شاخته نشد . رساله مرتب است بر ۵ فصل : ۱ یحوی علی معرفة الله عز و جل ۲ یشتمل علی معرفة الصلوة ۳ یشتمل علی صلوة الایات ۴ یحوی علی کیفیته صلوة الاموات ۵ فی معرفة واجب الوجود جل جلاله الخ . ابن رساله ناقص است . آغاز « الحمد لله المنعم علی خلقه بالایجاد المتعالی عن الاضداد والانداد » خطنسخ ۱۶ سطری اقوال بشنجرف نوشته شده
دارای ۴۴ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۸۹۱ »

۱۰۵۴ نجات ج ۱

عربی - مصنف شیخ الرئيس . کتاب دوره جامع فلسفه مشائی وشامل بخشهای منطق

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

از تشکیکات .

آغاز پس از نامه . کسیکه درخواست تالیف این رساله را نموده (ایفرزند ارجمند عزیز و نورچشم نیرومند باتمیزم) انجام (یکی از دو امر نخواهد بود و نیز ایفرزند) خط نستعلیق ۱۷ سطر
نسخه بخط مؤلف است. و قلم خوردگی بسیار دارد - تاریخ کتابت ۱۳۴۱ دارای ۳۷ برگ.
اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی مؤلف در مرداد ۱۳۱۵ « ۵۳۹ »

۱.۴۷ مواهب الرضویه

فارسی مکرریش - آغاز (ایفرزند ارجمند عزیز و نورچشم) انجام (و بزحمت دفع آنها مبتلاخواهی شد) کاتب محسن بن ابوالقاسم سبزواری. تاریخ کتابت ۱۳۴۲ در مشهد
خط نستعلیق ۲۱ و ۲۲ سطر - دارای ۱۶ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۷ نسخه رطوبت رسیده و قفی مؤلف
در مرداد ۱۳۱۵ « ۵۳۸ »

۱.۴۸ میزان التمیز فی العلم العزیز

فارسی . مؤلف میرزا محمد اخباری : کتابی است در عقائد و تصوف که مقلب است به
حجة البالغة و مرتب است بر یک مقدمه و ۱۲ عنوان تمیز و خاتمه : مقدمه در بیان متوجهین بسوی
شطر الحق . تمیز اول در تبرا و تولا ۲ در معرفت اطلاعات وجود و وحدت ۳ در معرفت
موحدین و اسامی طبقات اهل الله و اصحاب عدد و غیر مورودین از ایشان ۴ در بیان معنی شریعت
و طریقت و حقیقت و معرفت و امتیاز راه حق از راه باطل (در ۳ مطلب) ۵ در بیان معنی اسلام
و ایمان و ایقان و احسان و کفر و شرک و نفاق و عصیان ۶ در بیان ضروریات دین اسلام ۷ در
جواب از سؤالی چند (۸ سؤال) ۸ (کاتب آنرا در فهرست کتاب توشه است) ۹ در بیان
مقامات عارفین ۱۰ در معرفت منازل السائرین ۱۱ در بیان انهار هفتکانه و غیوب هفتکانه ۱۲ در
بیان تجلیات چهارکانه. خاتمه در احوال بدو و ختم. این نسخه ناقصی از تمیز چهارم را دارد
آغاز (الحمد لله و سلام علی عبادہ الذین اصطفی اما بعد این چند کلمه ایست در بیان آنچه
بنور اقتفاء برهان و قرآن و کلام امتاء الرحمان در بیان مراتب معتقدات جنان و اقوال) انجام
موجود (قل رب زدنی علما و قال فی حق الخضر ۴) تاریخ کتابت ۱۳۱۰ خط نستعلیق و شکسته
۱۴ سطر - دارای ۱۲۰ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۸ و قفی نائینی « ۹۴۱ »

(حرف ن)

۱.۴۹ نافع یوم الحشر فی شرح باب حادی عشر

عربی - مکرر شماره ۲۷۶ شارح فاضل مقداد (ترجمه این کتاب را بشماره ۲۴۸ چاپ)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

۹ در توحید بمشرب صوفیه ۱۰ در تلویح برخانه (در ذاتی بودن مواد سه گانه وجوب و امکان وتشکیک و ماهیت نداشتن وجود)

آغاز (تا و ستایش مرخداوند برا که دلیل است ذات او بر ذات او) انجام و غرض ما تلویح بود نه اثبات این مدعا (خطانستملیق ۱۶ سطری. دارای ۱۵ برك. اندازه ۲۱ در ۱۶ وقعی فهرستی - به ینید رساله در توحید ۶۴۰ حکمت ص ۸۰ د ۹۳۹۴ »

۱۰۵۷ نقحات الالهوت فی لعن الجبت والطاغوت

عربی. مکرر شماره ۲۸۴ - مؤلف محقق ثانی نورالدین ابوالحسن علی بن حسین بن عبدالعالمی کرکی عالمی متوفای ۱۸ ذیحجه ۹۳۰ در سن زیاده بر ۷۰ مدفون در نجف روایت میکند از علی بن هلال جزائری و دیگران (۱) رساله در احتجاج با اهل سنت و جماعت است که مرتب بر یک مقدمه و سه فصل و خانمه است. تاریخ ختم تألیف ذیحجه ۹۱۷ در مشهد رضوی.

آغاز (الحمد لله فاطر السموات والارض) انجام (و اشتهلنا من قبیح العیوب) پس ازین در ۵ صفحه لغت نامه ایست که ظاهرا از منشاء مؤلف است. خط نسخ مختلف السطر - عناوین مطالب بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۰۶ برك. نسخه قدیمی و رطوبت رسیده است. اندازه ۲۰ در ۱۳ وقعی فهرستی « ۹۳۶ »

۱۰۵۸ نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص

فارسی . شارح عبد الرحمن جامی . رساله متن (نقش الفصوص) تألیف محیی الدین عربی است که خلاصه کتاب فصوص الحکم تألیفش می باشد . تاریخ ختم تألیف شرح سال ۸۶۳ است .

آغاز (الحمد لله الذی جعل صفای قلوب ذوی الهمم قابله لنقش فصوص الحکم) انجام (زان جام ندام مست و واله دارش بمحمد و آله) خط نسخ ۱۵ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . خط ۲۶ برك اول کتاب بخط تازه نوشته شده است . دارای ۱۵۲ برك. اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ د ۹۳۷ »

۱۰۵۹ النواقض

عربی مؤلف معین الدین میرزا مخدوم بن سید شریف شریفی حسینی گرگانی شیرازی

حنفی متوفای حدود ۹۹۵ یا در ۹۸۸ (۲) استاد و وزیر شاه اسمعیل صفوی دوم . نسب هاشمیش بداعی صغیر (۴) میرسد و از سلسله پدر بدختر میرسید شریف گرگانی معروف منتهی میگردد و مادرش دختر میرزا شرف قاضی جهان سینی وزیر قزوینی است . پدر و جدش وزیر شاه اسمعیل اول و شاه طهماسب بوده اند و از مفاخر شیعه بشمارند و خود بعکس آنان بمذهب اهل سنت و جماعت بوده . علوم عقلی را نزد جد و پدر و عمویش سید مرتضی خوانده . مقدمات و ریاضیات را نزد

(۱) روضات الجنات ص ۴۰۲ (۲) کشف الظنون ج ۲ ص ۶۱۷ و ج ۱ ص ۵۲۷ -

(۳) حسن بن قاسم که در سال ۴۶۱ بر آمل مستولی و امیر شد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

وحکمت و ریاضی است که پس از کتاب شفاء درهمدان تصنیف فرموده و تفصیل مطالب را بدان ارجاع میفرماید و بروایتی تصنیف این کتاب در طی سفری بوده که با علاء الدوله دیلمی بشابور خواست رفته . جلد اول این کتاب که حاوی بخشهای منطق و حکمت طبیعی و الهی است بدست شیخ تدوین یافته و جلد دوم را شیخ ابو عبید الله عبد الواحد بن محمد جوزجانی « متوفای ۴۳۸ » شاگرد شیخ تدوین داشته . چنانچه در دیباچه جلد دوم آورده که خلاصه اش اینست: شیخ را فراغت بدست نیامد که بخش ریاضیات را هم ابراد کند و شایسته نبود که این تصنیف بی دنباله باشد ازینرو مختصر از کتاب اقلیدس و کتاب در ارساد کلیه که مائده مختصر مجسطی است و کتابی مختصر در موسیقی که از مصنفات شیخ داشتم و هم کتاب ارناطیقی شیخ را تلخیص نمودم و بر آن اضافه داشتم . نسخه از آغاز بخش منطق تا چهار سطر پیش از مبحث مواد « قضایا » را فاقد است .

آغاز (لا یخرج منها کقولک زید مشی) انجام (وهو انسان معین عن سائر الناس) تا به تمت الالهیات من کتاب النجاه وینلوه الهندسه ولله الحمد) کتاب حسن بن ابی الفضل شاه بن حسن سامانی « کذا » جزئی : تاریخ کتابت آخر شعبان ۵۲۴ نسخه تصحیح و مقابله شده است . از برك ۵ تا برك ۷۰ خط آن با خط بقیه نسخه فرق دارد از شیوه و اسلوب خط ظاهر است که خط بکنفر نیست خطوط چهار برك اول نیز سائیدگی زیادی دارد - خط نسخ ۱۹ سطر - دارای ۱۵۳ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۹۲۳)

نجات ج ۲

۱۰۵۵

عربی . این نسخه اواخر بخش موسیقی را ندارد -

آغاز (قال الشيخ ابو عبید عبدالواحد بن محمد الجرجانی انی کنت) برك آخر بجهت سائیدگی خوانده نمیشود . سطر آخر از صفحه ۱۵۱ : « ویکون ممکنا علیهما من اصناف التحاس التي سندا گره » وحدت اسلوب خط این جلد با خط جلد اول میرساند که کاتب هر دو جلد یک شخص است . خط نسخ ۱۹ سطر . دارای اشکال و دوائر هندسی . حاوی ۷۶ برك . اندازه ۲۱ در ۵۱ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۲۴ »

نفایس الارقام

۱۰۵۶

فارسی - مؤلف محمده داره رساله ایست در اثبات و توحید واجب بمسلك متکلمین و حکما و صوفیه که در ۱۰ عنوان رقم ترتیب یافته : ۱ در ابطال دور ۲ در ابطال تسلسل ۳ در برهان سلم ۴ در اثبات واجب بطریق متکلمین ۵ در اثبات واجب بطریق حکماء ۶ در استدلال بدلائلیکه مخصوص بحکیم یا متکلم است و محتاج با بطلان دور و تسلسل نباشند ۷ در توحید ۸ در توحید بطریق حکماء -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

جمله اول شبهات این است : ۱ (منها فی وجود الواجب عز شأنه زیرا که جمعی را با این اعتقاد یافتیم که وجود واجب الوجود زائد است بر ذات و صفات او و گروهی بر آن دیدیم که وجود حق عین حقیقت او است) ۲ (منها فی حدوث العالم وقدمه بیاید دانست که در اطلاقات حکماء و متکلمین استعمال لفظ حدوث بر سه معنیست) ۳ (منها فی عصمة الانبیاء عن الخطاء والاصیان ای فی وجوبها وعدها و تحریر مذاهبی که موجب شبهه بود خواهد نمود بعد از تصویر مقدمه نافع که متفق علیه کافه صوفیه و حکمای اسلامی و محققین کلامیه است)

آغاز (حقیقت حمد مختص بجناب حضرت وجودیست عز وجل که وجوب و وحدت و حیات و علم و قدرت و اراده و سایر صفات کمالیه در مرتبه ذات سرمدی الصفات اوست) انجام (و در خاتمه مذکوره حل این شبهه و حل مشبهات دیگر هست و لوشت گنت من المتبرین فارجع الیه و گن من الشاکرین) تاریخ تحریر ۱۵ صفر ۱۰۹۲ - خط شکسته و نستعلیق مختلف السطر - دارای ۷ برگ . اندازه ۲۳ در ۱۵ و قفسه قائم مقام « به بینید حکمت العارفین شماره ۵۵۳ حکمت ص ۲۹۷ » « ۵۸۹۹ »

۱.۶۱ نهاية التحرير فی شرح التجريد

عربی - در نسخه نامی از شارح نیست . بروایت الذریعه (ج ۱ ص ۴۹۳ و ج ۳ ص ۳۵۸) شارح سید محمد تقی بن امیر مؤمن بن امیر محمد تقی بن امیر رضا حسینی قزوینی است که در ۱۲۷۰ فوت کرده . کتاب ارجوزه ایست در شرح تجرید العقائد خواجه نصیر . در پایان شرح مقصد اول مرقوم است : « تم نظما لثلاث مضین من شرح رجب المرجب سنة ۱۲۲۳ و کتابه فی اواخر سنة ۱۲۲۵ » آغاز (وبعد حمد واجب الوجود - علی فیوضات مرآت الجود) انجام (والظن للتأثیر فیما قصده - آخرها هو انتفاء المفسده) تاریخ کتابت ۲۴ رمضان ۱۲۲۵ خط نسخ ۱۰ سطری دارای ۱۰۰ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفسه ثانی « ۹۴۹ »

۱.۶۲ نهج الحق و کشف الصدق

عربی . مکرر شماره ۲۷۴ مؤلف علامه حلی . کتاب در اصول و فروع امامیه و احتجاج با اهل سنت و جماعت است و مرتب است بر ۸ مسئله و هر مسئله دارای مباحث است و همین کتاب است که فضل بن روز بهان کتاب ابطال الباطل را در روش نوشت و قاضی نورالله کتاب احقاق الحق را در رد آن و تأیید این کتاب تألیف فرمود . کتاب با احقاق الحق چاپ شده . آغاز (الحمد لله الذی غرقت فی بحار معرفه افکار العلماء) انجام (ویزیع سقم کل علیل) تاریخ کتابت اوائل جمادی الاول ۷۸۷ - ۶۱ سال پس از فوت مؤلف نوشته شده . خط نسخ ۳۷ سطری . عناوین مطالب بشجره فیه نوشته شده . دارای ۳۶ برگ . اندازه ۳۵ در ۲۵ و قفسه ثانی « ۹۵۰ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نقی الدین ابوالخیر فارسی آموخته . علم حدیث و منقول از شیخ عبد الرحمن بن زیاد زبیدی و ابن حجر مکی فرا گرفته است . مؤلف پس از معزولی و زندانی شدن و فوت شاه اسمعیل دوم رو بدر بار سلاطین آل عثمان برده . در تاریخ تألیف مفتی و قاضی عراق و مدرس مدرسه مرجانیته بغداد بوده . از عبارت کاتب نسخه برمیاید که قاضی مکه هم شده است (۱) کتاب در رد شیعه و تفسیر از مذهب امامیه است و ملخص است از کتاب مفصل مؤلف درین موضوع . این ملخص را بنام سلطان مراد سوم معنون نموده . نام کتاب (النواقض) « ۹۸۸ » ماده تاریخ تألیف است و مشهور است بنواقض الروافض . در کشف الظنون بنام (نواقض علی الروافض) ضبط شده است کتاب مرتب است بر یک مقدمه و سه فصل و کشف مقل و خاتمه و ذیل و انگالی : المقدمة فی تحقیق الایمان والاسلام - الفصل الاول وفيه فرعان - الفرع الاول فی الایات الواقعة فی فضل الصحابة - الفرع الثاني فی الروایات الدالة علی فضل الصحابة - الفصل الثاني فی الایات النازلة فی مدح الصديق والروایات الواقعة فی فضيلة المخصوصين من الصحابة - الفصل الثالث فی ادلالة الدالة علی حقيقة خلافة خلفاء الراشدين - واما کشف المقال فیکشف عن هفوات الروافض و هذیانهم - اما الخاتمه فمشتعلة علی ثلثه بیانات واما ذیل الکتاب فی الاعتقاد الصواب - واما الاکمال فهو یحصل به انساب المؤلف .

آغاز (نحمدک اللهم لا اله الا انت وحدک) انجام (لا اری الله کذا) الی الحشر غیره سلطانا انه ميسر الامال والامانی) « رد بر این کتاب را بشماره ۸۹۱ و ۱۰۰۳ بنگرید » - کاتب بابا بن محمد حسین - تاریخ کتابت ۱۰۱۲ در شهرستان اکره - خط نستعلیق ۱۹ سطری . ابواب و عناوین بشنجرف نوشته - دارای ۷۹ برگ . و مجدول بشنجرف و موریا نه خورده اندازه . ۲۰ در ۱۳ و فی میرسید علیخان - سال و نف ۱۲۷۳ « ۹۸۴ »

نور الهدایه

۱۰۶۰

فارسی - مؤلف ملا جلال دوانی (۲) رساله پس از دیباجه در مذمت تقلید و لزوم تحصیل یقین و بیان مجاهده که مؤلف در تحصیل عقاید نموده در شرح و دفع ۳ شبهه است

(۱) مؤلف در خاتمه تالیفات خود را ذکر نموده : « حاشیه علی شرح المختصر للعلامة الایچی فی الاصول وحاشیه علی الهیات شرح التجرید للعلامة القوشجی علی بعض (کذا) من انوار الفقه فی مذهب الامام الشافعی و متن جامع فی علم احکام النجوم و شرح فردیات منتخب کتبه المراد (کذا) فی الاعداد و رساله فی بیان حرمة التمه باسم شاه اسمعیل المرحوم و رساله فی بیان آداب الوزراء ایضا المنتهء مع رساله فی متاسک الحج علی المذاهب الاربعه باسمه و بامر و رساله فی عمل عرض الافاق الحوادث باقسامه و هی کانت مسوده حتی حبست فنهبت کل هذه » تا اینجا که آورده : « و بالجملة لم یبق الیوم من مؤلفاتی الا الانوذج الی الفتها فی اسبوع بقية الاسلام القسطنطنیه و هذه الرسالة التي انتبها هنا » در دیباجه نیز آورده است که در تاریخ تألیف این مختصر نیز بتالیف کتابی بنام محیط المرجانی اشتغال دارد .

(۲) در رساله نام مؤلف ذکر نشده . رساله ضمیمه کتاب خصائص وحی الدین در تهران بسازد ۱۳۱۱ قمری بنام « نور الهدایه فی الامانة للمولی الحق جلال الدین الدوانی چاپ شده

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

والسلام علی اشرف الانبیاء « کاتب ابن عبد محمد ابوالمغانی . سال تحریر ۱۱۰۲ خط نسخ
مختلف السطر - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۷ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ خریداری
آستاقس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۴۰ »

۱.۶۸ نهج المسترشدين

عربی. مکرریش - آغاز « الحمد لله المنقذ من الحيرة والضلال » انجام « وهو اظهر الايمان
وابطال الكفر » خط نسخ ۲۳ سطری - در متن و در حاشیه بطور چلیپا نوشته شده . عناوین بشنجرف
نوشته شده . دارای ۹ برگ . و مجدول بشنجرف و تحریر و طلا اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نائینی « ۹۵۳ »

۱.۶۹ نهج المسترشدين

عربی. مکرریش - از آخر نسخه دوسطرافاده . در حاشیه نسخه حواشی تعلیق و ترقیم شده
آغاز الحمد لله المنقذ من الحيرة والضلال « انجام موجود (والفارة فويصة لخروجها)
خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۹ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۳ و قفی
خواجه شیر احمد « ۹۵۴ »

(حرف و)

۱.۷۰ واردات قلبیه

عربی . مؤلف « لاصدرا » رساله ایست عرفانی در ابواب معارف از توحید و صنع و معاد
و غیرها - و بیچاپ رسیده .

آغاز (بعد الحمد لمبدع النفس والعقل) انجام « وانما هم في لذات البدنية » کاتب
مصطفی قلی که برای محمد رضا خان قوام الملك در شیراز نوشته است . تاریخ کتابت ۱۳۰۶ خط
نستعلیق خوب ۱۲ سطری . برگ اول دارای سرلوح زیبا زمینه طلا و حاشیه دو برگ اول و
بین سطور آنها کل و بوته و طلا اندازی شده . عناوین بطلا و شنجرف و لاجورد نوشته شده -
دارای ۳۹ برگ . و مجدول بشنجرف و لاجورد و طلا و مجدول اندازه ۲۰ در ۱۲ و قفی نائینی « ۹۵۷ »

۱.۷۱ واردات قلبیه

عربی - مکرریش . آغاز (بعد الحمد لمبدع النفس والعقل) انجام (واستغفر الله لي
ولك ولمن سمي ودعي وقبل الوصية وانقي) نسخه تصحیح و مقابله شده است . کاتب نصیر بن
محمد مشهدی . تاریخ کتابت ۱۰۸۸ در اول نسخه . برگ از شرح قصص قیصری ضمیمه
است . خط نستعلیق ۱۸ سطری . عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۷ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۰
وقفی نائینی « ۹۵۸ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

نهج الحق

۱.۶۳

عربی. مکرریش . آغاز الحمد لله الذی غرقت فی بحار معرقتہ (انجام) ویزیع سقم کل علیل (خط نسخ ۲۷ سطر - عناوین بشنجرف نوشته شده . نسخه قدیمی ورطوبت رسیده است . دارای ۶۹ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۰ وقفی قائم مقام « ۹۵۱ »

نهج الحق

۱.۶۴

عربی. مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی غرقت فی بحار معرقتہ » انجام « عند کثیر التشبه بالقلیل والله الموفق والمعين » خط نسخ ۱۴ سطر - عناوین بشنجرف نوشته شده . برگ اول بخط تازه است . تاریخ تحریر بظاط ۱۹۸ نوشته شده. ظاهر اصحیح آن ۱۰۹۸ باشد. دارای ۲۶۱ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۲ وقفی نائینی « ۹۵۲ »

نهج المسترشدين فی اصول الدين

۱.۶۵

عربی - مؤلف علامه حلی . کتاب ملخص قواعد علم کلام است که بجهت فرزندش فخر المحققین تألیف نموده . نسخه در عصر مؤلف نوشته شده . و مؤلف بخط خود در پشت برگ اول نسخه در رجب ۷۰۵ کاتب نسخه را اجازه داده است. در حاشیه برگ آخر نسخه دستخط فخر المحققین فرزند مؤلف است که مقابله نسخه را با کاتب نسخه در سال ۷۰۵ نوشته است - رساله مرتب است بر ۱۳ فصل و با شرحش موسوم بارشاد الطالبین بچاپ رسیده . شرح دیگرش را بشماره ۳۹۷ ببینید .

آغاز « الحمد لله المنقذ من الحيرة والضلال » انجام « و الصلوة والسلام علی اشرف الانبياء وعترته الاتقياء » کاتب محمد بن ابی طالب بن حاج محمد آوی . تاریخ تحریر ذیحجه ۷۰۲ در بغداد . خط نسخ ۱۵ سطر - دارای ۴۲ برگ . اندازه ۱۷ در ۱۲ وقفی ابن خاتون « ۹۵۵ »

نهج المسترشدين

۱.۶۶

عربی. مکرریش - آغاز « الحمد لله المنقذ من الحيرة والضلال » انجام « و الصلوة والسلام علی اشرف الانبياء وعترته الاتقياء » کاتب حسن بن حسین رضوی - سال تحریر ۹۷۵ خط نسخ ۱۷ سطر - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۱ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی خواجه شیر احمد « ۹۵۶ »

نهج المسترشدين

۱.۶۷

عربی - مکرریش - آغاز « الحمد لله المنقذ من الحيرة والضلال » انجام « و الصلوة

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

هفتاد و دومت

۱۰۷۶

فارسی - مؤلف عبدالحسین بن میرزا عبدالرحیم بردسبری کرمانی معروف بمیرزا آقاخان متولد در ۱۲۷۰ مقتول در ۶ صفر ۱۳۱۴ در تبریز. نوۀ دختری مظفر علیشاه کرمانی و داماد میرزا یحیی صبح ازل «پیشوای فرقه بایه ازلیه» و خود از پیروان سید جمال الدین اسدآبادی و مدیر روزنامه اختر «صادره در اسلامبول» بوده است. رساله در تزییف معتقدات مختصه فرق و مذاهب و دعوت بوحدت اسلام است که بشیوۀ داستان «قهوه خانه سورات» نوشته و موضوع آنرا بر اسلامیت تطبیق نموده است.

آغاز «چنگ هفتاد و دومت همه را عذر بنه» انجام «سخن میرزا جواد همین جا تمام شد» کاتب عبدالمجید حسینی ارجانی - تاریخ تحریر ربیع الثانی ۱۳۲۱ خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۳۲ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۳ وقفی نائینی «۵۶۶۹»

(حرف ی)

الیاقوت

۱۰۷۷

عربی - مؤلف ابو اسحق ابراهیم بن نوبخت از قدماء اعلام متکلمین امامیه است. عصرش در نیمۀ اول سده ۴ ه - ق حدس زده شده است. خاندان ایرانی نوبخت از عهد منصور عباسی در بغداد مصدر کار بوده اند. دانشمندان و پیشوایان جابلی از امامیه ازین خاندان ظهور نموده (۱) این رساله از موجزات نفیس است در علم کلام و دارای شروحنی است غاوین مطالب رساله غالباً کلمه (مسئله - القول است). علامۀ حلی این رساله را بر ۱۵ مقصد مرتب و مبوب نموده است: المقصد الاول فی النظر و ما یتصل به «در ۱۳ مسئله» ۲ فی الجوهر و العرض (در ۱۰ مسئله) ۳ فی احکام الجواهر و الاعراض (در ۴ مسئله) ۴ فی الموجودات (در ۷ مسئله) ۵ - فی اثبات الصانع و توحید و احکام صفاته (در ۱۹ مسئله) ۶ فی استناد صفاته الی وجوبه تم (در ۵ مسئله) ۷ فی المدل (در ۵ مسئله) ۸ فی الالام و الاعواض (در ۸ مسئله) ۹ فی افعال القلوب و نظرائها «در ۱۲ مسئله» ۱۰ فی التکلیف «در ۴ مسئله» ۱۱ فی الاطاف «در ۵ مسئله» اربع مسائل فی التوحید «ازلیت علم و قدرت و حیات خداوند و جواب از کلام هشام» ۱۲ فی اعتراضات الخصوم فی التوحید و المدل و الجواب عنها «در ۶ مسئله» ۱۳ فی الوعد و الوعد «در ۱۱ مسئله» ۱۴ فی الثبوت «در ۲۰ مسئله» ۱۵ فی الامامة «در ۱۲ مسئله» «شرح این رساله را بشماره ۳۱ بهینید»

(۱) خاندان نوبختی ص ۱۶۶

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

۱.۷۲ ولایت نامه

فارسی. مؤلف حاج ملاسلطانعلی گنابادی. کتابی است عرفانی در بیان معانی و خواص و آثار و فوائد و لوازم ولایت. کتاب مرتب است بر یکمقدمه و ۱۲ باب و خاتمه و هربابی دارای فصولی است. فهرست فصول و عناوین مطالب در صدر نسخه تدوین شده.

آغاز (الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد الذي بمقدلا يرى) انجام (و وزیر و خلیفه بلا فصل علی بن ایطالاب سلام الله علیهما) تاریخ کتابت ۱۳۲۲ خطنستعلیق ۱۴ سطری. فصول و عناوین بخط درشت نوشته شده - دارای ۲۰۸ برگ. اندازه ۲۲ در ۱۵ و قفی نائینی « ۹۶۰ »

(حرف ه)

۱.۷۳ هدایة الحکمه

عربی - مؤلف ابوالدین مفضل بن عمر اهری - متوفای حدود ۶۶۰ یا ۶۶۳ یا ۶۷۲ یا حدود ۷۰۰ (۱) مختصریست در منطق و حکمت طبیعی و الهی. بخش منطقش متروک شده. نسخه از اول طبیعیات را دارد « شروح این کتاب را بشماره های ۱۷۵ و ۱۸۶ و ۸۵۵ و ۸۵۸ و ۸۵۹ و ۸۶۳ و ۸۶۵ به بینید »

آغاز « القسم الثاني في الطبيعيات » انجام « فليرجع الى كتابنا المسمى بزبدة الاسرار والله الموفق والمعين » خطنستعلیق و شکسته ۲۳ سطری - دارای ۱۶ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفی فهرستی « ۹۶۱ »

۱.۷۴ هدایة الحکمه

عربی. مکدرپیش - آغاز « القسم الثاني في الطبيعيات » انجام « الى كتابنا المسمى بزبدة الاسرار والله ولي التوفيق » خطنستعلیق ۱۷ سطری - فصول بشنجر ف نوشته شده. دارای ۱۹ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۳ و قفی نائینی « ۹۶۲ »

۱.۷۵ هدایة الحکمه

عربی. مکدرپیش - آغاز « القسم الثاني في الطبيعيات » انجام « الى كتابنا المسمى بزبدة الاسرار » کاتب عباس بن علی در مدرسه صدریه اصفهان. تاریخ تحریر رجب ۱۳۰۰ خط نسخ ۱۰ سطری. دارای ۵۶ برگ. اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفی فهرستی « ۹۶۳ »

(۱) منتظم ناصری. کشف الظنون ج ۲ ص ۶۴۶. تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۳ ص ۱۰۵ اکتفاء

القواعد ص ۱۹۹.

حکمت - کلام - فلسفه

کتب خطی

در ۷ فصل ۴۰ در معرفت نفس انسانی و حال چگونگی سعادت و شقاوت او در معاد ضمن ۸ فصل ۳ در شناختن نبوت و معجزات و کرامات الخ - در ۶ فصل - این نسخه با نسخه پیش در عبارات نیز اندک تخلف دارد.

آغاز موجود «سعادت این جهانی که این روز کی چندی معدود است» انجام «و معاهدت میکنم با او بپندای تعالی که بر موجب وصیت برود و عهد نکند» دارد «کاتب سید نورالدین حسینی» تاریخ تحریر ۲۷ محرم ۱۰۰۹ - خط نستعلیق ۱۷ سطری - فصول و عناوین بشجره نوشته شده - برای ۲۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۱ وقتی مرتضی قلیخان نائینی «۲۴۹»

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

(حرف الف)

۹۱-۹۲ آئین رستگاری ج ۱ و ۲

فارسی - مؤلف معاصر ابراهیم کتابچیان. در بیان مبدأ و معاد و جبر و تفویض و تاریخ فلسفه و فلسفه آفرینش و اصول و نظام اجتماعی اسلام ورد برخی از اعتراضات است. چاپ سرب - تهران چاپخانه گودرزی بسال ۱۳۱۷ خورشیدی. خریداری آستان قدس در ال ۱۳۱۸ خورشیدی «۶۷۱۲» و «۶۷۱۳»

۹۳ آئینه کمالات اسلام

فارسی و عربی و اردو - مؤلف میرزا غلام احمد قادیانی متهمی پیشوای فرقه قادیانی که در هند مدعی رجعت مسیح شده و ضامرا پس از ۱۳۱۲ ق - فوت کرده - کتاب حاوی برخی از رسائل و نامه‌ها و گفتار و مدعای او است - چاپ سربى لاهور سال ۱۸۹۳ م - وقتی مهرشیر دردی ۱۳۱۳ «۹۱»

۹۴-۹۵ آئین هوشنگ

فارسی - مجموعه ایست حاوی چهار رساله در بیان عقائد پارسیان که مانکجی لیه‌جی جمع و تدوین و مصدر به مقدمه و تمهید بخشنامه داشته و حواشی بر آنها تطبیق نموده و بدین نام نامیده و نشر

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب خطی

آغاز « مسئلة على البدن جملة فلا بد ان يعرف المنعم فيشكره ولا طريق الى هذه المعرفة الواجبة الا النظر » انجام () ومخالفون في بعض فروعا مخطئون لا يوجب فسقا ولا براءة (كذا) والله اعلم () نسخه قديمی است و ۷ سال پس از فوت علامه حلی نوشته شده است - كاتب حيدر بن ابراهيم بن علي طبري مجاور نجف - تاريخ كتابت اوائل صفر ۷۳۳ خط نسخ شکسته ۲۱ سطری - دارای ۱۶ برگه نسخه رطوبت رسیده . اندازه ۱۷ در ۱۲ و قفی ابن خاتون (۱۰۱۱).

۱۰۷۸ یزدان شناخت

فارسی - منسوب به شهاب الدین ابوالفتح یحیی بن حبش بن امیرک سهروردی معروف بشیخ اشراق مقبول دره رجب یا آخر ذیحجه ۵۸۷ در شهر حلب بامر صلاح الدین ایوبی بسن ۳۸ سالگی (۱) یا ۸۸ سالگی (۲) یا در ۵۸۶ بسن قریب ۳۶ سالگی (۳) مؤلف زنده کننده رسوم و اصول حکماء اشراقیون است و در حکمت اشراقی چون ابونصر فارابی است در فلسفه مشائی. در نسخه نامی از مؤلف نیست . رساله در دیاجه بنم مذکور ضبط شده و در دیاجه نسخه شماره ۱۰۷۹ بنام « یزدان شناخت » ضبط گشته . این دو نسخه باهم تخالف در ترتیب و در عبارت دارند. رساله در دیاجه چنین توصیف شده است : « و آنرا در معرفت نفس انسان و کیفیت حال او بعد از مفارقت بدن و شناختن معاد و شقاوت آن برداختم » ترتیب فصول رساله : فصل ۱ در وجود آدمی درین عالم - ۲ در پیوستن نفس ناطقه بدن انسانی و چگونگی آن - ۳ در معرفت قوت های نفس ناطقه انسانی و چگونگی آن - ۴ در اقامت برهان بر آنکه نفس ناطقه انسانی جوهریست. روحانی ۵ در پدید کردن نفوس انسانی که از مادی حاصل میشود ۶ در کیفیت استفادت نفس انسانی از عقل فعال در اکتساب صورت معقولات ۷ در شناختن معاد انسانی ۸ در شناختن احوال نفوس در معاد بعد از مفارقت بدن ۹ در شناختن نبوات و معجزات و کرامات دانستن قدسی نبوی که چگونه بود و وصول وحی و کیفیت حال خواب و شناختن حال منیبات و معرفت گمهاست مطالب این فصل در فصل ۶ انجامیده. آغاز (چون این در سبحانه و تعالی از جناب قدس ازل و ... ده غیب بنده را از بندگان خویش برگزیند) انجام « خصوصا برنامہ مستعدان و نااهلان و شریران » خط نستعلیق خوب ۲۵ سطری . عناوین و فصول بشنجراف نوشته شده . دارای ۶ برگه مجدول بطل و تحریر در دو جدول . اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفی نائینی. به بینید رساله در نبوت شماره ۷۰۰ حکمت ص ۸ ۹۴۸۰ :

۱۰۷۹ یزدان شناخت

فارسی - مکرر پیش - صفحه اول این نسخه افتاده است. درین نسخه مطالب رساله بر سه باب ترتیب یافته : ۱ در اثبات باری تعالی و شناخت بعض از صفات و افعال او نکته چند از علوم الهی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب تجایی

رساله را در حاشیه تفسیر سوره اطن شماره ۷۲۵ به پییده

۱۰۰ اجوبة المسائل

فارسی . مجیب حاج محمد کریمخان - پاسخ از سی پرسش میرزا محمد باقر اصفهانی در برخی از مسائل اعتقادی است . پاسخها در عنوان فصل یازدهم - رساله بنام سی فصل چاپ شده تاریخ فراغت از تألیف دوشنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۴۹۹ است - چاپ سنگی ببینی بخط نستعلیق در ۱۳۱۳ و قی نائینی « ۱۰۰ »

۱.۱-۱.۲ اجوبة المسائل

عربی مکرر شماره ۴ چاپی - مجیب سید کاظم رشتی . چاپ سنگی بخط نسخ سال ۱۲۷۹ هجری ایران . خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ و قی نائینی « ۲۷۹ » و « ۹۸ »

۱.۳ اجوبة المسائل

فارسی - مؤلف سید کاظم رشتی . مجموعه است حاوی این رسائل و مسائل : ۱ جواب سوالات سلیمان خان ۲ ترجمه حیات النفس شیخ احمد احسانی ۳ جواب مسائل مختلف . چاپ سنگی تبریز خط نستعلیق سال ۱۲۷۶ و قی نائینی « ۹۹ »

۱.۴ اجوبة مسائل جار الله

عربی . مؤلف معاصر سید عبد الحسین شرف الدین عاملی از اعلام روحانیون مقیم در سوریا - کتاب در احتجاج با اهل سنت و پاسخ ۲۰ مسئله اعتراضی موسی جار الله است . چاپ سری چاپخانه العرفان صیدا سال ۱۳۵۵ و قی مؤلف در سال ۱۳۹۶ خورشیدی « ۱۰۱ »

اجوبة المسائل النصيرية

عربی - مجیب ملا صدرا . رساله پاسخ از سه سؤالی است که خواجه نصیر الدین طوسی از شمس الدین عبد الحمید بن عیسی خسرو شاهی (۱) پرسیده و او در پاسخ در مانده بود - رساله در حاشیه مبدأ و معاد شماره ۵۵۳ به پییده

۱.۵ احقاق الحق

عربی - مکرر شماره ۱ مؤلف قاضی نور الله . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در سال ۱۲۷۳ و قی فهرستی « ۱۰۲ »

۱.۶ احقاق الحق ج ۱

عربی . مکرر پیش - کتاب درین چاپ تجزیه شده است . چاپ سری چاپخانه السعادة

(۱) مؤلفای عوال ۶۵۴ مدلون در فلکون دام . ناگفته امام فخر رازی است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتابهای

داده است شرح رسائل این است: ۱ نامه خوشناب «درائات واجب» مؤلف یحیی بن خا کره ساسان پنجم - در فرهنگ انجمن آرای ناصری آمده که این رساله را مؤید جوش حکیم پاریسی دو عهد خسرو پرویز ساسانی نوشته و گرزن دانش نیز نام یافته ۲ زردست افشار «در شناختن گوهر خرد» تألیف آهوشکوی شا کره ساسان دوم - مترجم داد بویه فرزند جوش آمین - به (آئین) در فرهنگ انجمن آراء مترجم بجای مؤلف یاد شده و تألیف رساله را در روزگار هرمز بن نوشیروان دانسته ۳ زنده رود (در بقاء روح) تألیف زنده آردم - مترجم از زبان آذری - بدری خوشی - در آن فرهنگ از مترجم نامی برده نشده ۴ زوره باستان (در شناختن آغاز و انجام وزمان جهان و جهانیان و شناخت راه نیک از بد و غیرها) گفتار ابراهیم زردشت پیغمبر ایران - ترجمه و توضیح آذربزوه اسپهانی - در فرهنگ مذکور مترجم بجای مؤلف یاد شده - از دیباچه رساله ۱ و ۲ و ۳ برمی آید که رساله ها زمان خسرو پرویز تألیف شده و رساله ۴ در زمان نوشیروان شرح شده جامع در مقدمه آورده است که ترجمه ۳ رساله از بطوی بفارسی ۳۰۰ سال پیش از زمان چاپ کتاب بوده است - چاپ سنگی - خط نستعلیق - سال ۱۲۹۶ محل چاپ ظاهراً تهران است - وقتی حاج قائم مقام و فهرستی «۹۲» و «۹۳»

۹۶-۹۷ آراء اهل المدينة الفاضله

عربی - مصنف ابونصر فارابی - دوره حکمت نظری و عملی است که در عنوان ۱۱۹ قول انجامیده است - چاپ سری مصر وقتی تألیفی و فهرستی «۹۴» و «۹۵»

آیات الرجعة

در باب تفسیر بهینید

ابرار

۹۸

فارسی - مؤلف شیخ حسن شیخ الاسلام - مختصریست در نبوت و امامت که بر ۱۰ فصل مرتب است - تاریخ تألیف ۱۳۲۲ است - صفحه اول نسخه افتاده است - چاپ سنگی - مشهد - بخط نسخ - در ۱۳۲۲ «وقتی فهرستی» ۹۶

۹۹ ابطال الاستدلال لاهل الزیغ والضللال

اردو - مؤلف معاصر امیرالدین محمد - در امامت و احتجاج با اهل سنت و جماعت است - چاپ سنگی لاهور بخط نستعلیق - سال چاپ ۱۹۲۷ م - وقتی مؤلف در ۱۳۴۶ «۹۷»

اجوبة المسائل

فارسی - مجیب - ملا علی نوری - رساله در پاسخ از ۱۴ پرسش در مطالب اعتقادی است -

محکمات کلام و فلسفه

چاپ

مختصرینیت در اصول پنجگانه و فروع مذهب شیعه که بر یکمقدمه و ۵ اصل و نهمه و هشت فرع و دهانمده مرتب است . تاریخ فراغت از تألیف ۱۶ جمادی الاول ۱۳۱۷ است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ سال چاپ ۱۳۱۷ و قی قهرختی (۱۱۰)

۱۱۳ تا ۱۲۳ ارشاد المسلمین و تنبیه الغافلین

فارسی - مؤلف حاج شیخ محمد حسین شریعتمدار سیستانی فرزند حاج ملا اسمعیل . مختصر است در بیان اصول عقائد و برخی از ابواب فروع مذهب امامیه . تاریخ ختم تألیف ربیع الثانی ۱۳۰۰ است . چاپ سنگی تهران بخط نستعلیق سال چاپ ۱۳۳۵ و قی مؤلف . سال وقف ۱۳۳۵ تا ۱۲۰۵

۱۲۳ ازالة الوساوس والاهام عن قدس ساحة الاسلام

فارسی . مؤلف شیخ حسین بن عبدالملی تبریزی معروف بتونوجی متولد ۱۲۹۰ (۱) کتاب دررد میزان الحق و نیایع الاسلام است . تاریخ ختم تألیف ۲۶ صفر ۱۳۴۹ است . چاپ سری تبریز چاپخانه حقیقت در ۱۳۵۱ و قی حاج یوسف خسروشاهی بسال ۱۳۵۲ تا ۱۲۱۵

۱۲۴ استقصاء الافحام واستیفاء الانتقام

فی نقض منتهی الکلام ج ۲

فارسی - مؤلف سید حامد حسین بن محمد قلی بن محمد حسین بن امام حسین بن زین العابدین موسوی نیشابوری کنثوری متوفی ۱۸ صفر ۱۳۰۹ مدفون در حسیة غفرانماب در لکنه . از اعلام امامیه بشمار است . علم کلام را نزد پدر و عقلیات را نزد سید مرتضی بن سید محمد سلطان الطماء و نقلیات را نزد سید حسین از علماء هندوستان آموخت (۲) کتاب در احتجاج با اهل سنت و مشحون بفوائد متنوعه از شرح احوال رجال و کتب و ایراد و غیرها است . نسخه جلد ۲ از منهج دوم است چاپ سنگی هندوستان بخط نستعلیق سال ۱۲۸۰ و قی حاج قائم مقام «۱۲۲»

استوار

۱۲۵

فارسی - مؤلف معاصر حاج ملا عباسعلی بن اسمعیل بن علی بن معصوم قزوینی معروف بکیوان متولد ۴ شنبه ۲۴ ذیحجه ۱۲۷۷ در گوی شیخ آباد قزوین از مادی خدیجه نام دخت حاج آشور شیدائینی . پس از تحصیل در قزوین برای فرا گرفتن مرتبه عالیة از فقه و اصول در

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

مصر - سال ۱۳۲۶ وقعی میرزا محمد عسکری دراردی بهشت ۱۳۱۴. ۹۰۳۰

۱۰۷ اخبار الاسوار فی مراحل الابرار

عربی. مؤلف حاج ملا محمد بن احمد آملی. افاداتی است عرفانی بر منطقه و حاشیه بر فصول اصول تألیفی سید صادق طباطبائی همدانی (۱) گمان می رود بر بخش مقدمه آن تطبیق باشد که باستجازه از مؤلف تألیف نموده تاریخ ختم تألیف ۱۲۹۷ است. چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۰۰ وقعی مؤلف است « ۱۰۴ »

۱۰۸ ارشاد الطالبین الی نهج المسترشدين

عربی - شارح فاضل مقداد - شرحی است بقال اقوال بر نهج المسترشدين علامه حلی. تاریخ ختم تألیف شرح پنجشنبه ۲۱ شعبان ۷۹۲ است. چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ در سال ۱۳۰۳ وقعی فهرستی « ۱۰۵ »

۱۰۹ ارشاد العوام

فارسی - مؤلف حاج محمد کریم خان کنایست هفصل در معرفت توحید و نبوت و امامت و شیعه. فهرست مطالب کتاب در صدر نسخه دروین یافته. تاریخ فراغت از تألیف ربیع الاول ۱۲۹۷. موارد نظر برین کذب را بکتاب زینة العباد ۳۳۶ بهینید چاپ سنگی بمبئی - خط نستعلیق - سال ۱۲۶۸ وقعی فهرستی « ۱۰۶ »

۱۱۰ ارشاد العوام

فارسی. مانند پیش. چاپ سنگی تبریز - خط نستعلیق - سال ۱۲۷۱ وقعی ثانینی « ۱۰۷ »

۱۱۱ ارشاد العوام

مانند پیش - چاپ سنگی بمبئی - بخط نستعلیق سال ۱۲۶۸ وقعی ثانینی « ۱۰۸ »

ارشاد الکافرين

عربی - مؤلف حاج ملا اسمعیل بن محمد جواد قرا باغی - رساله است در رد برخی از شبهات و تمویهات مسیحیون بر نبوت خاصه و قرآن - تاریخ فراغت از تألیف رساله رمضان ۱۳۱۸ است. رساله را ضمیمه مشکوة المسلمین شماره ۵۷۶ بهینید

۱۱۲ ارشاد المسلمین فی احکام الدین

فارسی - مؤلف شیخ علی بن مهدی لاهیجانی تهرانی متوفای ۱۳۳۶ مدفون در قم (۲)

(۱) متوفای ۱۶ ربیع الاول ۱۳۰۰ شاگرد صاحب فصول (البائرو الآثار) (۲) الدریه ج ۱ ص ۲۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

خطی صیمری و تصدیق بجهانیا و تاریخ مختصر مکه و مدین است ترجمه باب حج از بمصره
المنامین علامه حلی. چاپ سربل تهران سال ۱۳۵۸ - وقعی ترجم در بهمن ۱۳۱۸ (۱۳۲۴)

۱۲۸ اسرارالحکم ج ۲ و ۱

فارسی - مؤلف حاج ملاهادی سبزواری. از متوسطات گنجی است که جامع حکمت یعنی
وفوقی است - جلد اول در مبداء و معاد و مختصری در نبوت و امامت است. جلد ۲ در حکمت
عملیه و بیان اسرار عرفانی برخی از عبادات است. مؤلف کتاب را بخواجه ناصرالدین شاه تألیف
نموده است (۱) چاپ سنگی تهران بخط نسخ - سال چاپ ۱۲۸۶ وقعی فهرستی (۱۲۴)

۱۲۹ اسرارالحکم ج ۱

مکرر پیش - چاپ سنگی تهران - بخط نسخ سال چاپ ۱۳۲۳ وقعی فهرستی (۱۲۵)

۱۳۰ اسفار ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴

عربی - مکرر شماره ۳۳۳ خطی. مؤلف ملاصدرا. این کتاب در چهار جلد چاپ شده
و این مجلد شامل هر ۴ جلد است - چاپ سنگی بخط نسخ - خریداری آستان قدس در آبان
۱۳۰۸ (۱۲۹)

۱۳۱ تا ۱۳۴ اسفار ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴

عربی - مانند پیش. چاپ سنگی بخط نسخ - چاپ تهران ۱۳۲۲ وقعی فهرستی (۱۲۷)

و (۱۲۸) و (۱۲۹) و (۱۳۰)

۱۳۵ اسلام

اردو - مؤلف مستر محمد الکنز و رسول دپ امریکائی - مترجم سید محمد مرتضی -
نام اصلی کتاب اسلام امریکا است. کتاب مختصریست و شرح حال و مقاصد پیغمبر اسلام ص ۴
و حقایق آن دین و دفع اقراآت نصاری که بر ۸ باب مرتب است و هر بابش را مصدر نموده
ترجمه آیه از قرآن تاریخ تألیف کتاب آوریل ۱۸۹۳ است. تاریخ ترجمه ۱۳۱۳ است.
چاپ سنگی مراد آباد هند خط نستعلیق - سال « ۱۸۹۶ م » وقعی مهرمیردی ماه ۱۳۱۳ (۲۰۸۵)

۱۳۶ اسلام افکار و اندیشه ها

فارسی. مؤلف کنت هنری دوکاستری فرانسوی - مترجم سید محمد قمی قاضی متوفای

(۱) دوسرغراسان سال ۱۲۸۳

سال ۱۳۰۹ بسات رفته برای آموختن رشته عرفان در ۱۳۱۳ به خراسان سفر کرده و حقیقه مریدان حاج ملا سلطانعلی شاه گنابادی وارد شده و در ۱۳۱۴ بهران برگشته و رشته منبر و وعظ را پیشه نموده و اشتغال بر ریاضات عرفانی داشته و در ۱۳۲۴ بساحت کشورهای پرداخته و منابع سلاطین را دیدار نموده و از مشاهیر مرشد صوفیه بشمار بوده و ملقب بمنصور علیشاه گشته و بجهتی که بر مسود اوراق محققا معلوم شد در ۱۳۴۴ اعراض از تصوف نموده و در تهران مقیم شده . کتاب در شرح بنیاد و پیدایش و آداب تصوف و صوفیه است که بنظر رد تألیف نموده - چاپ سری چا بخانه سپهر تهران - وقتی مؤلف در خرداد ۱۳۱۵ « ۳۰۸۹ »

اسرار التنزیل

۱۲۶

فارسی - در دیباچه نام کتاب و مؤلف مذکور نیست لیکن در صدر کتاب بنام اسرار التنزیل و در آخر کتاب بعنوان ترجمه اسرار التنزیل ملقب بلطایف غیانی افامام فخر رازی ضبط شده است . تاریخ الحکماء قطعی در شماره مؤلفات امام گنابی بنام (اسرار التنزیل و انوار التاویل) ذکر کرده و آورده است که آن کتاب تفسیر کوچک امام است . و نیز هم یکی از تألیفات امام را کتاب (اللطایف النبیایه) شمرده لیکن موضوع آن را ذکر نکرده . کشف الظنون (ج ۱) کتاب اسرار التنزیل و انوار التاویل را از امام فخر دانسته و ابواب آن را نیز ذکر نموده که با این کتاب مطابقت دارد و آورده است که امام موفق باتمام آن نگشت و در اواخر قسم اول از اقسام اربعه کتاب در گذشت . از جمله آغازی که برای کتاب ذکر نموده نداشته میشود که کتاب بزبان عربی تألیف شده . کشف الظنون (ج ۲) نیز گنابی فارسی بنام (اللطایف النبیایه) آورده که از حیث موضوع و ترتیب ابواب مطابق است با آنچه را که در شرح کتاب اسرار التنزیل مذکور داشته لیکن نام مؤلف و جمله آغاز آنرا ذکر نکرده . بالجمله کتاب چنانچه در دیباچه مذکور است مرتب است بر چهار قسم : ۱ در علم اصول ۲ در علم فقه ۳ در علم اخلاق ۴ در دعاء و شرایط آن . این کتاب بیش از قسم اول نیست و این قسم مرتب است بر سه مقاله . مؤلف کتاب را بنام غیاث الدین ابوالفتح محمد بن سام امیر المؤمنین معنون داشته . کتاب استساخ شده است از نسخه که سیصد چهار صد سال قبل از زمان چاپ نوشته شده بوده . فهرست عناوین مطالب در صدر کتاب تدوین شده . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۰۱ و قی نائینی (۱۳۳)

اسرار حج

۱۲۷

فارسی - مترجم معاصر ابوالقاسم سحاب - مجموعه ایست دینی فلسفی اجتماعی حاوی ترجمه رساله اسرار حج تألیفی حافظ عامریک (۱) و هم ترجمه رساله اسرار حج تألیفی میرزا

(۱) مامور رسمی پادشاهی مسرور ایران در سال ۱۳۲۵ بخور هندی

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

اصل الانواع

در باب علم الحیات به بینید .

اصول دین

۱۴۴

فارسی . مؤلف عبدالمحمد بن بدر الدین (۱) مختصر است ساده در اعتقادات . چاپ سنگی تهران

خط نسخ سال ۱۲۸۴ . وقعی فهرستی « ۱۳۲ »

اصول دین

۱۴۵

فارسی . مؤلف شیخ محمد رضا شریعتمدار - چاپ سنگی تهران خط نسخ - سال ۱۳۱۹

وقعی فهرستی « ۱۳۳ »

اصول فلسفه

۱۴۶

فارسی . مؤلف دکتر ا. س. رابو پورت - مترجم معاصر ع. دشتستانی مختصر است در

فلسفه جدید که در دو بخش انجامیده : ۱ در فلسفه و فروع آن در ۹ فصل ۲ در نظریات و مسائل

فلسفه در ۱۳ فصل - چاپ سربی چاپخانه مرکزی تهران در ۱۳۱۷ خورشیدی خریداری آستان قدس

در اسفند ۱۳۱۸ (۶۷۲۵)

اعجاز انقرآن

یاب تفسیر چاپی مراجعه شود .

اعلام النبوه

۱۴۷

عربی - مؤلف ابوالحسن علی بن محمد بن حبیب بصری معروف بماوردی متوفای

سن ۸۶ در ربیع الاول ۴۴۵ مدفون در مقبره باب حرب بغداد (۲) شاگرد ابوالقاسم صیمری

وابو حامد اسفرائینی است و از اعلام فقهاء شافعی وقاضی القضاة در دوره قائم بامر الله خلیفه عباسی

بوده - مؤلف در اصول متمایل باعتزال و در فروع شافعی بوده است - کتاب مختصری است در

معرفت الله و اثبات نبوت و شرح احوال پیغمبر خاتم م م که در ۲۱ باب انجامیده - چاپ سربی مصر

سال ۱۳۱۹ وقعی فهرستی « ۱۳۴ »

اقامة الشهود فی رد الیهود

به بینید منقول رضائی شماره ۶۱۰

(۱) بروایت حاج محمد فهرستی مؤلف کرمانشاهی است .

(۲) الاعلام ج ۲ ص ۶۹۰ . و نهات الاعیان ج ۱ ص ۳۵۳

حکمت و احکام - فلسفه

کتب چاپی

۱۳۲۴ خورشیدی (۱) کتابی است تاریخی و دینی در بیان عقاید و اندیشه‌های مؤلف درباره اسلام

چاپ سربی چاپخانه خاور تهران سال ۱۳۰۹ خورشیدی. وقفی نظام شهیدی در ۱۳۵۰ (۳۰۸۴)

۱۳۷ اسلام در عصر دانش ج ۱ ۸۲۱

فارسی. مترجم محمد نجمی زنجانى - ترجمه کتاب اسلام فى عصر العلم تألیف محمد

فرید وجدی مصری است. چاپ سربی تهران - سال چاپ ۱۳۱۸ خورشیدی - وقفی کتابفروشی

شرکت تضامنی علمی و شرکاء در مرداد ۱۳۱۸ (۶۷۲۹)

۱۳۸ اسلام در عصر دانش ج ۱

مکرر پیش - وقفی کتابفروشی مرکزی تهران در شهریور ۱۳۱۸ (۶۷۲۷)

۱۳۹ اسلام و رجعت

فارسی. مؤلف معاصر عبد الوهاب فرید کتاب در انکار ورد قائلین به رجعت است - چاپ

سربی چاپخانه دانش تهران سال ۱۳۱۸ خورشیدی. خریداری آستان قدس در همان سال (۶۷۲۸)

۱۴۰ اشعة اللامعات

فارسی - شارح عبدالرحمن جامی. شرحی است بر رساله لمعات شیخ فخرالدین ابراهیم متخلص

بمراقی (۲) قسمتی از کتاب لمعات و کتابهای مقصد اقصی و زبدة الحقائق و منتخب جواهر الاسرار

و مقالاتی از عرفاء و رساله طرب المجالس (۳) و اصطلاحات صوفیه و منتخب گیمای سعادت و شرح

دوبیت از مشنوی و شرح کاشن راز ضمیمه و در حاشیه کتاب تدوین شده. چاپ سنگی تهران -

خط نسخ. سال ۱۳۰۳ و وقفی نائینی ۴۲۶۶

۱۴۱ - ۱۴۲ اشعة اللامعات

فارسی مکرر پیش. وقفی قائم مقام (۲۲۷) و (۲۲۸)

۱۴۳ اصطلاحات الصوفیه

فاردی. منسوب است بشاه نعمت الله ولی چاپ سنگی خط نستعلیق بمبئی سال ۱۳۱۲ و وقفی نائینی ۱۳۱۵

(۱) مترجم ترجمه عربی را نقل پیارسی داده. ترجمه عربی کتاب موسوم است به خواطر و سوانح فی الاسلام. مترجم سربی احمد فتحی یا شا بن فیخ ابراهیم زغلول مصری متولد در ۱۲۷۹ متوفای در ۱۳۴۲ می باشد.

(۲) متوفای ۸ ذیحده ۶۵۵ مدنون در صالعه دمشق پشت سر قریضی الدین عربی. از مردمان نواحی

مدان و داماد شیخ بهاء الدین زکریای ملتانی بوده. در روم صحبت شیخ صدرالدین قونوی را در

یافته و قصص را از او استماع نموده. رساله لمعات را بر سنن رساله سوانح المشاق شیخ احمد غزالی

در دمشق نوشته و بر شیخ صدرالدین خوانده و شیخ آنرا پسندید. طرائق الحقایق ج ۲

(۳) تالیف حبیبی هروی متوفای ۷۲۳. مجمع الفصحاء ج ۲ ص ۱۵

۱۵۵ انسان کامل ج ۱ و ۲

عربی - مکرر پیش چاپ سری مصر چاپخانه شیخ موسی - سال چاپ ۱۳۰۴ وقعی نائینی (۱۳۴)

۱۵۶ انوار الابصار فی تحقیق مراتب النبی المختار
والائمة الاطهار

فارسی - مؤلف شیخ محمد علی خراسانی طبسی مقیم حیدر آباد دکن متوفای ذیحجه ۱۳۲۰ در کربلا (۱) کتاب در بیان مراتب حضرت پیغمبر خاتم وافضلیت مرتبه نبوت آن بزرگوار ومطالب دیگر مربوط بمسئله خلافت وامامت ائمه علیهم السلام است که بر یک مقدمه و ۵ مقصد ترتیب یافته - تاریخ تألیف ۱۳۰۲ است - چاپ سنگی حیدر آباد خط نستعلیق - بسال ۱۳۰۸ وقعی حاج سید محمد شوشتری ۱۳۵۰

۱۵۷ انوار القدسیه

فارسی - مؤلف حاج میرزا محمد رضا بن حاج میرزا علی تقی بن حاج ملا رضای همدانی متولد ۲۳ رمضان ۱۲۶۱ متوفای ۱۳۱۸ مدفون در گنبد کهن روضه منوره حضرت عبدالعظیم (۲) از فضلاء و واعظ نامی ومقیم در تهران بوده - کتابی است استدلالی در اصول عقائد ورد شبهات - چاپ سنگی تهران بخط نسخ - وقعی فهرستی ۱۴۱

۱۵۸ انیس الاعلام فی نصره الاسلام ج ۲

فارسی مکرر شماره ۲ مؤلف محمد صادق فخر الاسلام امریکائی ارومیه نهدانی از اعلام مسیحیون مشرف بدین اسلام در نیمه یکم سده ۱۴ - کتاب در رد مسیحیون است - چاپ سنگی تهران خط نسخ بسال ۱۳۱۹ خریداری آستان قدس در سال ۱۳۱۱ خورشیدی (۱۴۷)

۱۵۹ ایضاح الاشتباه

عربی - مؤلف حاج میرزا زین العابدین خان بن حاج محمد کریم خان گرمانی متولد ۷ رجب المرجب ۱۲۷۶ متوفای ۵ جمادی الاول ۱۳۶۰ مدفون در کربلا در رواق روضه مطهر حسینی ۴ - مرجع سلسله شیخیه - کتاب حاوی این رسائل ومقالات است : ۱ پاسخ از پرسش لزوم اعتقاد بر کن رابع ۲ رساله در بحث الشکوی از آزار مخالفین این فرقه ۳ رساله در توضیح عقائد فرقه شیخیه ورد اقتراء مخالفین ۴ رساله فادسی در پاسخ از چند مسئله

حکمت - کلام - فلسفہ

کتاب چابی

۱۴۸ اکفاء المکائد و اصلاح المفاصد

فارسی . مؤلف شیخ محمد باقر بن ملا محمد حسن بن اسدالله بن عبداللہ بن حاج علی محمد شریف بیرجندی قاضی متولد ۱۲۷۶ متوفای ۱۳۵۲ (۱) کتاب در رد صوفیہ است . تاریخ ختم تألیف رجب ۱۳۱۶ است چاپ سنگی مشہود . خط نسخ بسال ۱۳۱۶ خریداری آستان قدس در تیر ۱۳۱۰ (۱۳۵)

الجام العوام عن علم الکلام

عربی . مؤلف ابو حامد غزالی - مختصریست در رد عقائد فرقه حنویہ رسالہ در حاشیہ کتاب انسان الکامل شماره ۱۵۳ تدوین شدہ -

۱۴۹ و ۱۵۰ الفین

عربی . مکرر شماره ۳۹۳ خطی . مؤلف علامہ . حلّی چاپ سنگی تبریز خط نسخ بشال ۱۲۹۶ وقفی نائینی و خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۱۳۶ » و « ۹۷۶۹ »

۱۵۱ الفین

عربی . مکرر پیش . کتاب کشف البقن فی فضائل امیر المؤمنین ۴ تألیفی مؤلف نیز ضمیمہ است - چاپ سنگی تبریز بخط نسخ بسال ۱۲۹۸ وقفی فهرستی (۱۲۷)

۱۵۲ انتصار الاسلام ج ۱

اردو . مؤلف حکیم سید غلام حسین کنتوری . متوفای حدود ۱۳۴۰ (۲) در اثبات نبوت پیغمبر خاتم ص ۴ و فلسفہ دین اسلام و رد شبهات مخالفین است . چاپ سنگی لاہور - بخط نستعلیق سال چاپ ۱۲۲۱ - وقفی مہر میر دردی ۱۳۱۳ (۱۳۹)

۱۵۳ الانسان الکامل ج ۱ و ۲

عربی - مکرر شماره ۳۹۴ خطی . مؤلف عبدالکریم گیلانی . کتاب الجام العوام و کتاب المنقذ من الضلال و رسالۃ المضنون بہ علی غیر اہلہ « کبیر » و رسالۃ المضنون بہ علی غیر اہلہ « صغیر » در حاشیہ این کتاب تدوین یافتہ . چاپ سری چاپخانہ ازہریہ مصر بسال ۱۳۱۶ وقفی غہر سنی « ۱۴۲ »

۱۵۴ الانسان الکامل ج ۱ و ۲

عربی - مکرر پیش - چاپ سری چاپخانہ دارالکتب العربیہ مصر بسال ۱۳۳۴ وقفی نائینی

(۱۴۳)

بحر العرفان

۱۶۴

فارسی . مؤلف نام خود را پنهان داشته. شنیده شد که مؤلف یکی از مبلغین بهائیه مشهور باقشار تاجر بوده (۱) کتاب مرتب است بر سه فصل : ۱ در اثبات نبوت خاصه ۲ و ۳ تلفیقات مجسوله و محرره است راجع بظهور باب و بهاء . چاپ سنگی خط نسخ . محل چاپ و تاریخ آن در کتاب ذکر نشده است . وقتی فهرستی « ۱۵۳ »

بدایع الاسرار

۱۶۵

فارسی - مؤلف سید مهدی بن مصطفی بن حسن تفریسی رحالی . متخلص بلاهونی مقلب به بدایع نگار متولد ۱۲۱۹ (۲) متوفی یکم یادوم خرداد ۱۳۲۰ در تهران - مختصریست در بیان اصول پنجگانه عقاید با ذکر آراء حکماء و عرفاء و فرق متکلمین . تاریخ فراغت از تألیف شبان ۱۳۲۹ است - در حاشیه نسخه منتخباتی از دیوان مؤلف درج شده است . چاپ سنگی تهران . خط نستعلیق . سال ۱۳۳۲ وقتی فهرستی « ۱۵۶ »

بدایع الحکم

۱۶۶

فارسی . مؤلف - آقا علی مدرس زنوزی . کتاب باسخ از پرسشهای حکمی و عرفانی شاهزاده عمادالدوله بدیع الملک میرزا است . تاریخ فراغت از تألیف شب پنجم جمادی الاول ۱۳۰۷ است . چاپ سنگی تهران خط نسخ ۱۳۱۴ وقتی فهرستی « ۱۵۵ »

البراهین الجلیه فی رفع تشکیکات الوهابیه

۱۶۷

عربی . مؤلف معاصر سید محمد حسن بن محمد باقر بن مهدی قزوینی خائری - متولد ۱۲۹۹ در کربلا (۳) رساله در رد عقائد مجید بن عبدالوهاب نجدی حنبلی (۴) پیشوای فرقه وهابی است . چاپ سری نجف چاپخانه علوی - سال ۱۳۳۶ وقتی میرزا محمد شریف عسکری در خرداد ۱۳۱۲ « ۱۵۷ »

البرهان علی وجود صاحب الزمان

۱۶۸

عربی - مؤلف معاصر حاج سید محسن بن سید عبدالکریم امین عاملی متولد ۱۲۸۲ در دیه شقراء (از محال جبل عامل) از خاندان جلیل و دودمان نیل واز شاگردان صاحب کفایة الاصول و

(۱) بروایت آقای حاج شیخ محمود واعظ حلبی در پشت یک نسخه چاپی از این کتاب یک نفر بهائی

نوعت بوده « مؤلف حاج میرزا محمد الشار » (۲) الذریع ج ۳ ص ۱۶۱

(۳) الذریع ج ۳ (۴) متولد حدود ۱۱۱۶ متوفای ۱۲۶۰

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جایی

۵ رساله است در شرح حدیثی که بؤادر مؤلف دو کتاب المبین در مسئله بطو و سوطه ملک روایت کرده است - چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۳۳۰ و قی فهرستی « ۱۴۸ »

ایقاز النائمین

فارسی مؤلف شیخ احمد شاهرودی - کتاب در رد گفتار بهائیان و نقض فرآند کلبایکانی است این کتاب ضمیمه مرآت العارفین شماره ۵۶۸ است.

ایقان

۱۶۰

فارسی - مؤلف میرزا حسینعلی بهاء متولد در ذیحجه ۱۲۳۲ از مادری موسوم به خانم جانی متوفای در ۱۳۰۹ ق - در عکاء فرزند میرزا بزرگ نوری است در آغاز مرید میرزا علی محمد باب و پس از آن مرید جانشین باب میرزا یحیی صبح ازل (برادر خودش) شده سپس خود سری نموده و مدعی رجعت حسینی و مسیح و نبوت شده و در انجام خدائی و بالاتر از آنرا ادعا نموده این کتاب را در مدت توقفت در سلیمانیه تألیف نموده و فرقه بهائیه آنرا مقدس می دانند (۱) رد برین کتاب را بشماره ۲۹۸ بهینید. چاپ سنگی خط نسخ - کمان میرود چاپ بمبئی باشد - سال چاپ ۱۳۱۰ ق - ۵ و قی فهرستی « ۱۴۹ »

(حرف ب)

باب الفتوح لمعرفة احوال الروح ۱۶۱

عربی - مؤلف شیخ عبدالهادی بن رضوان نجایاری متولد در ۱۲۳۶ در ایبار (از بخشهای غربی مصر) متوفای ۱۳۰۶ از استادان جامع ازهر و هم استاد مخصوص توفیق پاشا خدیو مصر و امام مفتی المعبه و از افاضل و ادباء دوره خود بشمار بوده (۲) کتاب در بیان احوال روح و نفس است در دیباچه آورده است که این کتاب مختصر و ملخص آراء و لاسدرا در اسفار است. چاپ سربى چاپخانه خبریه مصر سال ۱۳۰۴ و قی نائینی « ۱۵۰ »

۱۶۲-۱۶۳ بت پرستی و مسیحیت کنونی

فارسی - مترجم حاج میرزا رضا شریعتدار دامغانی - متوفای ۱۳۴۶ (۳) ترجمه کتاب الوتیه والتصرایه تألیفی محمد طاهر تیر یرونی است و مصدر است بمقدمه از مترجم در هویت تورات و انجیل متداول - چاپ سربى تهران چاپخانه مجلس اردی بهشت ۱۳۰۴ و قی محمد رمضانی در تبر ۱۳۱۰ و قی فهرستی (۱۵۱) و (۱۵۲)

بشارة الشیعه

عربی - مؤلف فیض کاشانی رساله در اثبات حقایق معتقدات شیعه و ابطال بندگان اهل سنت از مقالات و آراء محتمه مترله و اشعری در اصول عقائد است - این رساله ضمیمه منهاج النجات شماره ۶۱۶ است .

بغیة المرتاد

۱۷۸

عربی - مؤلف قی الدین ابو العباس احمد بن عبدالحلیم بن عبدالسلام بن عبد الله بن خضر بن محمد بن خضر بن علی بن عبدالله بن تیمه حیرانی حنبلی . متولد دوشنبه ۱۲۱۰ ربيع الاول ۹۶۲ در حیران . متوفای شب دوشنبه ۴۰ ذی قعدة ۷۲۸ در زندان مدفون در قبرستان صوفیه دمشق از اعلام و نوادر دوره خود بوده - روایت میکند از کمال الدین بن عبد و شیخ شمس الدین حنبلی و غیرهما و متعصب در مذهب بوده و بجهت تفرّدش از جمهور اهل سنت در مسائلی چند از اصول و فروع و هم اصرار بر آنها علماء عصر حکم بزندانی شدنش دادند و پس از چند سفر تبعید و زندانی شدن برای آخر مرتبه در شعبان ۷۲۶ در قلعه دمشق زندانی شد و در همانجا در گذشت . کتاب در رد جمیه و حلویه و فلاسفه و قرامطه و باطنیه است . در مقدمه که بر کتاب تعلیق شده مذکور است: که این کتاب در نسخه اصلی کلمه: «سبینه» و هم جمله: «جواب المسائل الواردة من اسکندریه فی بیان اصول المقالات الجهمیة الاتحادیة الحلویة الفرعونیة و ما یتصل بذلك الخ» بر آن نوشته شده بوده و بنام بغیة المرتاد نشر داده شده است . این کتاب باید همان کتاب المسائل الاسکندرانیة فی الرد علی الاتحادیة و الحلویه باشد که در فوات الوفيات در شماره مؤلفات کلامیه اش یاد شده است . چاپ سربی چاپخانه کردستان الطبعه مصر سال ۳۲۹ و قی فهرستی «۱۷۸»

بنیاء انواع

در باب علم الحیات بهینید .

بوار الغالین

۱۷۹

عربی . مؤلف سید مهدی بن صالح کاظمینی قزوینی . متولد ۱۲۸۲ در کاظمین . متوفای شب سه شنبه ۸ ذی قعدة ۱۳۵۸ در بصره مدفون در نجف . از شاگردان میرزای شیرازی بزرگ و کوچک (محمد حسن - محمد قی) و حاج میرزا حسین نوری و شیخ محمد طه قلیف و سید محمد هندی است در شهرستان بصره . مرجعیت تمامی داشته (۱) کتاب رد بر شیخیه است . تاریخ فراغت از تألیف ۱۵ جمادی الاول ۱۳۳۱ در شهرستان کربت - چاپ سنگی خط نسخ بمبئی سال ۱۳۳۲ و قی مؤلف در خرداد ۳۱۱ (۱۶۹)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

آقارضا همدانی (۱) و شریعت اصفهانی (۲) است و خود دانشمند نامی ویشوای بزرگ روحانی شیعه مقیم در سوریا و دارای تألیفات معتبه است. کتاب منظومه است در اثبات وجود امام دوازدهم شیعه عجم که در زمینه پاسخ و معارضه با قصیده بغدادی که در انکار وجود ولی عصر است سروده و شرحی بر آن تطبیق نموده. چاپ سری چاپخانه وطنیه شام سال ۱۳۳۳ و قفی مؤلف در فروردین

۱۳۱۲ ۱۵۹۰

۱۶۹ تا ۱۷۳ برهان الشیعه فی اثبات الرجعه

فارسی - مؤلف معاصر شیخ عباسعلی شاهرودی. مختصریست در مسئله رجعت - چاپ سنگی

تهران - خط نستعلیق - سال ۱۳۵۴ و قفی سید محمدعلی صدررائی اشکوری. در شهریور ۱۳۱۵

۱۶۰ و ۱۶۱ و ۱۶۲ و ۱۶۳ و ۱۶۴

۱۷۴ برهان المتقین و نیران الملحدين

فارسی. مؤلف حاج سید حسن بن اسمعیل بن مرتضی حسینی یزدی ملقب بغانی. کتاب

در زنده بقاءیان است تاریخ فراغت از تألیف ذی قعدة ۱۳۲۵ است در حاشیه این نسخه کتاب ردالسفیه تدوین

شده است - چاپ سنگی تهران - خط نستعلیق سال ۱۳۲۵ و قفی فهرستی «۱۵۸»

۱۷۵ بشارات

فارسی. مؤلف میرزا محمد باقر همدانی. کتاب در ذکر بشارات وارده در کتب آسمانی

پیشین است بظهور حضرت ختمی مرتبت ص ۴. و دنباله آن ملحقاتی است در همین زمینه.

تاریخ تألیف ملحقات ۹ ربیع الاول ۱۳۱۲ است - چاپ سنگی اصفهان مخطوط دو سال

۱۳۲۰ - و قفی نائینی «۱۶۵»

۱۷۶ بشارات احمدیه

فارسی - مؤلف معاصر سیدعلی بن ابوالقاسم رضوی قمی حائری لاهوری - رساله در اثبات نبوة

خاصه و ذکر بشاراتی که در کتب سماوی بطلوع و ظهور و پیغمبر خانم ص ۴ است. تاریخ فراغت از تألیف

ذی قعدة ۱۳۱۴ است. در حاشیه نسخه ترجمه رساله بریلن اردو تدوین شده است - چاپ سنگی

لاهور - خط نستعلیق سال ۱۳۱۴ و قفی شجعی در ۱۳۱۵ خورشیدی «۱۶۶»

۱۷۷ بشارات احمدیه

فارسی - مکرر پیش. چاپ سنگی لاهور - خط نستعلیق سال ۱۳۲۳ و قفی شجعی در

۱۳۱۵ خورشیدی «۱۶۷»

(۱) صاحب مصباح الفقه متوفای ۱۳۲۲ در بهار (۲) میرزا فتح الله بن حاج میرزا محمد جوادی لاهی

قیرازی اصفهانی متوفای ۸ ربیع الثانی ۱۳۳۹ در نجف.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب‌جایی

پس از مرگ

۱۸۶

فارسی - مؤلف لئون دنی نویسنده فرانسوی - ترجمه و تلخیص دکتر عبدالمجید فرزندی
حافظ السلطنه دکتر موسی حکیم متولد ازفریده نهمورای حکیم در ۱۲۸۹ خورشیدی در تهران
از پزشکان فارغ التحصیل دانشکده پزشکی ایران بوده که برای تکمیل بلدن و سپس بیاریس
رفته و در ۳۱ ذی‌حجه ۱۹۳۸ م در نزدیکی سن بریوک در هنگام آب تپ در دریا غرق شده. کتاب
دوایات بقاء روح و مطالب دیگر مربوط بمسائل علم الروح است طبق آراء ارباب مکاشفات ارواح
امروزی و بر اصول وقواعد مابینسم است. چاپ سری جاپخانه شرکت طبع کتاب تهران سال
۱۳۱۸ تقدیمی شرکت محدود طبع کتاب درمرداد ۱۳۱۸ ۹۷۲۰۰

(حرف ت)

تاج الرسائل و منهاج الوسائل

عربی - مؤلف محیی‌الدین بن عربی - رساله ایست شامل ۸ نامه که مؤلف در شرح
مکاشفاتش در سال ۶۰۶ در مکه بدوستانش نوشته. رساله را در شماره ۵۶۱ مجموعه الرسائل ص
۵۵۳ ببینید -

تاج المجامیع

۱۸۷-۱۸۸

عربی - مجموعه ایست حاوی ۳ رساله که ناشر آن محیی‌الدین صبری کردی آنها را جمع در طبع
و بدین نام مضمون نموده. نام رسائل ابن است: ۱ هیاکل النور ۲ عجایب النصوص فی تہذیب القصوص
۳ اصول المنطق والمناظره. چاپ سری جاپخانه سعادت مصر سال ۱۳۳۵ و قی نائینی ۶۰۱ و ۶۰۲

۱۸۹ تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام

فارسی - کتاب در بیان عقائد اصحاب مقالات و ادیان و فرق ملل است و مرتب است بر ۲۶ باب
مؤلف آن از اعلام امامیه است که بتحقیق شناخته نشد. از باب ۱۹ کتاب (در بیان مذهب اسماعیلیه)
برمی آید که این کتاب پس از سال ۵۶۷ ه - ق تألیف شده. در دیباچه کتاب مؤلف بنام مرتضی
بن داعی الحسنی و در مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۴۶۶) بعنوان سید ابوتراب مرتضی بن داعی
بن قاسم حسنی و در روایات الجنات ص ۶۹۵ بعنوان صفی‌الدین مرتضی بن داعی بن قاسم حسنی
رازی مشخص گشته. در مستدرک الوسائل مذکور است که مؤلف این کتاب روایت میکند از
سلار بن عبدالمزیز (۱) و صاحب روایات الجنات آورده که مؤلف روایت میکند از شیخ مفید

(۱) اگر مقصود سلار دیلمی صاحب کتاب مفتح و مرآم باشد دور مباد که مؤلف ابن کتاب
بلا واسطه از او روایت کرده باشد چه آنکه سلار معروف متوفای صفر ۴۴۸ یا رمضان ۴۶۳ است
و مؤلف این کتاب در ۵۶۷ زاده بوده و چنانچه در هنگام تولد و اخذ روایت دست کم پن بیست سالگی
بوده لازم می آید که مؤلف این کتاب بیش از ۱۲۴ سال عمر کرده باشد و این بعید است.

بیان الادیان

۱۸۰

فارسی . مؤلف - امیر ابوالمعالی محمد بن عیدالله بن علی بن حسن بن حسین بن جعفر بن عیدالله بن حسین بن علی بن حسین بن علی بن ابطالب ۴ - کتاب در تاریخ و مقالات ملل و نحل است و مرتب است بر ۵ باب : ۱ در پیدا کردن آنکه در همه روز کارها بهمه اقلیمها بیشتر خلق بهانع عزوجل مقر بوده‌اند و مقرند ۲ در بیان مذبهها که پیش از اسلام داشته‌اند ۳ در بیان این خبر که پیغامبر علیه السلام گفت امت من پس از من بهفتاد و سه فرقه شوند ۴ در بیان مذبههای اسلام ۵ در پیدا کردن حکایات و نوادر گروهی که بیرون آمدند و دعوهای محال کردند گروهی دعوی خدائی و گروهی دعوی پیغمبری - این کتاب بتخصیص مؤلف در سال ۱۳۵۸ ق - ۱۲۸۳ م در دست تألیف بوده. نسخه خطی که از روی آن چاپ شده باب پنجم را نداشته - شارل شفر مدیر مدرسه السنه شرقیه پاریس این را ترجمه بفرانسه و با اصل کتاب (در جدیدیکم منتخبات فارسی) در ۱۸۸۳ م چاپ نموده - این چاپ از روی نسخه چاپی شفر است و دارای مقدمه و حواشی از فاضل معاصر آقای عباس اقبال آشتیانی است چاپ سربی چاپخانه مجلس تهران - سال ۱۳۱۲ خورشیدی - هدیة وزارت فرهنگ در ایان ۱۳۱۳ - ۳۱۷۳

۱۸۱-۱۸۲ بیان الحق و الصدق المطلق ج ۱

فارسی - مؤلف میرزا صادق فخر الاسلام - در اثبات نبوت پیغمبر خاتم م ۴ و حقایق دین اسلام ورد اعتراضات و اقراآت مسیحیون در کتب الهدایه و مقاله فی الاسلام و رساله عبدالمسیح و کتاب المعتقد الصحيح است - چاپ سنگی تهران خطنسخ سال ۱۳۲۲ و قی فهرستی و وقی حاج قائم مقام ۱۷۰ و (۱۷۱)

بیان الحق ج ۴

۱۸۳

فارسی . مکرر پیش . چاپ سنگی تهران - خطنسخ - سال ۱۳۱۴ و قی ثانینی (۱۷۲)

(حرف پ)

۱۸۴-۱۸۵ پاسخ نامه از گلی

فارسی - مؤلف معاصر سید علیقلی بن محمد بن محمد مهدی سدهی معروف بغیض - کتاب در رد منکرین رجعت است تاریخ فراغت از تألیف شوال ۱۳۵۴ است - چاپ سربی تهران - وقی مؤلف بسال ۱۳۱۰ خورشیدی ۱۷۳ و ۱۷۴

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

تذکرات دیانتی

۱۹۳

فارسی - نشریه مجلس دیانتی اسلام در تبریز در سالهای ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ و ۱۳۴۷ تحریرات و بیانات شیخ غلامحسین عبدخدائی تبریزی (۱) است که در عصرهای آدینه در آن مجلس ابراد میکرده و بخاتمه بکنفر ازامل آن مجلس تحریر می یافته . چاپ سری چاپخانه سعادت تبریز - سال چاپ از ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۷ و قی میریقوب در شمار بور ۱۳۱۲ (۱۷۸)

تذکرات دیانتی

۱۹۴

فارسی . مکرریش این جلد ۲۴ مقاله است - سال چاپ از ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۶ خریداری آستانقدس در تیر ۱۳۱۰ (۱۷۹)

تذکرة الاخوان

۱۹۵

فارسی . مؤلف سلیمان میرزای قاجار - کتاب رد بر صوفیه و مرتب بر پنج باب است . رساله کنزالرموز نیز ضمیمه این کتاب است . چاپ سنگی تهران - خط نستعلیق - سال ۱۲۷۹ و قی ثانی (۱۸۰)

تذکرة الغافلین

۱۹۶

فارسی - مؤلف شناخته ندر - مختصریست جامع و استدلالی در اصول پنجگانه بمذهب امامیه که در عنوان ۸ گفتار و خاتمه انجامیده - چاپ سنگی تهران - بخط نسخ - و قی فهرستی « ۱۸۱ »

ترجمه اشارات

۱۹۷-۱۹۸

فارسی - مترجم شناخته نشده . کتاب الاشارات والتنبیها تصنیف شیخ الرئيس است در همدان . این کتاب حاوی ترجمه مباحث طبعی و الهی است که بمناسبت هزارمین سال تولد مصنف بدستور وزارت فرهنگ ایران در سال ۱۳۱۶ خورشیدی نشر یافته . کتاب مصداقت بمقدمه از فاضل معاصر سید حسن مشکان طبسی . چاپ سری تهران چاپخانه مجلس . هدیه وزارت فرهنگ در تیر ۱۳۱۷ و خریداری آستانقدس در بهمن ۱۳۱۶ « ۱۹۵ و ۱۹۶ »

ترجمه افاضة روحیه

۱۹۹

فارسی - مؤلف قطب الدین محمد حسینی تبریزی شیرازی متوفای ۱۱۷۳ مرید و خلیفه

(۱) فردنه محمد رضا متولد حدود ۱۳۰۴ قمری . بود صاحب کلابه الاصول و سید محمد کلام طباطبائی پردی و هریست اصفهانی تلمذ کرده و امروز از معارف مشهود است . جزوات تذکرات دیانتی مدتی تعطیل بود اخیرا بخاتمه مشارالیه تحریر و مایهاته نشر میگردد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

ابو محمد عبدالرحمن بن احمد بن حسین خزاعی نیشابوری (۱) و از مشایخ شیخ متجب الدین صاحب فهرست است (۲) و نیز درس ۱۸۴ از ریاض الطماء روایت کرده که این کتاب منسوب بشیخ ابوالفتح رازی مفسر معروف است (۳) الذریعه (ج ۳ ص ۳۱۹ و ۳۲۰) از کتب کشف الحجب والاستار نقل نموده که مؤلف این کتاب جمال الدین المرتضی ابو عبد الله محمد بن حسین است. ترجمه این شخص بنظر نرسید. فاضل مصحح نسخه عباس اقبال آشتیانی در مقدمه که بر کتاب تطبیق نموده اند نسبت این کتاب را بسید مرتضی بن داعی با تردید تلقی کرده اند و حدسشان برین است که تاریخ تألیف این کتاب پس از ۹۰۰ است. چاپ سربی تهران چاپخانه مجلس در سال ۱۳۱۳ خورشیدی. هدیه وزارت فرهنگ در ابان ۱۳۱۳ « ۱۷۵ »

تجريد العقائد ۱۹۱-۱۹۰

عربی - مکرر شماره ۳۸۶ خطی. مؤلف خواجه نصیر الدین طوسی. چاپ سنگی تهران بخط نسخ. وقفی فهرستی و وقفی ثانوی « ۱۷۶ » و « ۱۷۷ »

تحریر العقلاء ۱۹۲

فارسی. مؤلف حاج شیخ هادی بن مهدی بن باقر نجم آبادی متولد ۱۲۵۰ متوفای ۱۳۲۰ مدفون در کوی حسن آباد تهران - از خاندان جلیل و از علماء متور عصر خود بوده - کتاب مجموعه ورشته بیانی است در معارف و توحید و اخلاق و تفسیر و مذیل است بر سائلی از مؤلف در رد فرقه بهائی و مصدر است بمقدمه از آقای ابوالحسن فروغی در ترجمه خاندان نجم آبادی - چاپ سربی چاپخانه ارمغان تهران سال ۱۳۱۲ خورشیدی. خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ « ۹۷۳۱ »

تحفة عباسی

فارسی. مؤلف شیخ محمد علی مؤذن خراسانی اصفهانی از مشایخ صوفیه. مرید شیخ حاتم راوندی خراسانی و معاصر شاه عباس صفوی دوم بوده (۴) رساله ایست در آداب و عقائد تصوف و صوفیه که بدرخواست محمد مؤمن بیک تألیف نموده و مرتب است بر یکم مقدمه و ۵ فصل و ۱۲ باب و یک خاتمه چاپ سنگی شیراز بخط نسخ سال ۱۳۴۲ رساله در حاشیه سبع المثانی شماره ۳۰۸ ادبیات چاپی از صفحه ۴ تا صفحه ۲۹۰ بجای رسیده است.

(۱) صوی بدر ابوالفتح رازی مفسر معروف
(۲) متولد ۵۰۴ متوفای پس از ۵۸۵ بنا بر آنچه نقل شده متجب الدین در ترجمه احوال اسلافی اشاره باین کتاب و چنین تالیفی نکرده
(۳) این نیز درست نیست چه آنکه ابوالفتح از مردمان بیه اول سده هشم است و تاریخ تألیف این کتاب چنانکه مذکور گشت از بیه دوم سده هشم بیست است.
(۴) ریاض العارفين

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

یرون است بهینید کتاب الهدی ویان الحق وانیس الاعلام ومفتاح النبوة وهداية الانام و...
از کتب احتجاجیه برضارا را - چاپ سری سال ۱۸۱۵ م - وقفی تاج ماه یکم سال ۱۲۶۲
« ۱۸۲ » و « ۱۸۳ »

۲.۲ ترجمه انجیل

فارسی - مترجم هنری مارتن انگلیسی - چاپ سری - آخر نسخه افتاده است « ۱۸۶ »

۲.۳ ترجمه انجیل

عربی - مترجم شناخته نشد - چاپ سری نیویورک - سال ۱۸۶۷ م - وقفی ثانیه

« ۱۸۸ »

۲.۴-۲.۵ ترجمه انجیل

فارسی - مترجم شناخته نشد - چاپ سری لیزیک - سال ۱۸۹۵ م خریداری آتاقدس

در تیر ۱۳۱۰ وقفی ثانیه « ۱۸۷ » و « ۱۸۹ »

۲.۶ ترجمه انجیل

فارسی - مترجم شناخته نشد - چاپ سری چاپخانه خواجه دروغلن بلده لیسبای در ۱۸۸۴ م

وقفی قائم مقام « ۱۹۰ »

۲.۷ ترجمه انجیل

فارسی - مترجم شناخته نشد - چاپ سری لندن ۱۹۳۲ م - وقفی بکنفرکنام « ر

فروردین ۱۳۱۸ « ۶۷۳۴ »

۲.۸ ترجمه انجیل

فارسی - این نسخه تنها ترجمه انجیل یوحنا است - مترجم شناخته نشد - چاپ سری

لندن ۱۹۱۰ م وقفی فهرستی « ۱۹۱ »

۲.۹ ترجمه انجیل

اردو - مترجم شناخته نشد تنها ترجمه انجیل یوحنا است - چاپ سنگی هندوستان -

خط نستعلیق - وقفی مشهدی غفار در اسفند ۱۳۰۹ « ۱۹۲ »

۲۱۰-۲۱۱ ترجمه انجیل

فارسی - مترجم شناخته نشد تنها ترجمه انجیل لوقا است - چاپ سری لندن ۱۹۱۰

وقفی عبدالله رضوی - سال ۱۳۶۷ وقفی فهرستی « ۱۹۳ » و « ۱۹۴ »

و هم داماد شیخ علی بنی اصطهباناتی و از مشایخ و اعلام فرقه صوفیه ذهبیه است (۱) مترجم تبریز
محسن اردبیلی متخلص بحالی. مختصریست در شرح روح اضافی که بر ۳ افاضه مرتب است :
۱ مضمی امر و خلق ۲ در بیان روح و قلب و عقل با اصطلاح انبیاء و اولیاء ۳ در اطوار و مراتب
و عقبات قوه علمیه و عملیه انسان - مترجم بر آن توضیحاتی تعلق نموده - تاریخ فراغت از ترجمه
جمادی الاول ۱۳۳۰ است . چاپ سری شیراز سال ۱۳۳۲ و قی فهرستی « ۱۹۸ »

۲۰۱-۲۰۰ ترجمه انجیل

فارسی . مترجم هانری مارتین انگلیسی از دعاء و مروجین گیش مسیحی بوده که در
دوره قتلشاه بایران آمده - کتاب ترجمه انجیل های چهارگانه است که در شیراز از یونانی به
پارسی ترجمه نموده . انجیل واژه ایست یونانی بمعنی مزده و بشارت و نزد مسلمانان کتاب
آسمانی بوده است که بر حضرت مسیح نازل شده و از میان رفته امام مسیحیان کنونی انجیل را همین چهار
کتاب را الهی میداند و آنرا عهد جدید مینامند و کاتبی مسیحی از تمام انجیل ها تنها این چهار کتاب را مقدس
دانسته و انجیل های دیگر را اختیار نکرده و انجیل های چهارگانه بشرح زیر است : ۱ انجیل متی -
بروایت دائرة المعارف وجدی (ج ۱ ص ۶۵۵) قدیمترین انجیل های رائج است که ۳۰ سال پس از
مسیح در شهرستان اورشلیم بزبان عبری نوشته شده و بنقل از ذخیره الالباب مارونی متی در ۴۱ م
انجیل خود را بزبان معمولی آنروز که عبرانی یا سریانی و اکلدانی بود نوشت و طولی نکشید که
ترجمه یونانی شد و نسخه اصلی در سده ۱۱ از میان رفت و نابود شد ۲ انجیل مرقس این انجیل
بروایت دائرة المعارف وجدی در روما در حوالی ۶۶ م نوشته شده و بنقل از ذخیره الالباب مرقس
از ملت عبری بوده و بنقل از کتاب قاموس مقدس (تألیف دکتر بوست) مرقس این انجیل را
یونانی نوشته بوده - ۳ انجیل لوقا - این انجیل بروایت دائرة المعارف وجدی پس از دو انجیل
پیش نوشته شده و بنقل از ذخیره الالباب لوقا از مردمان انطاکیه و شاگرد و معاون پولس بوده . از
سال های ۵۱ تا ۵۳ م انجیلش را نوشته و بنقل از دکتر بوست از سال های ۵۸ تا ۶۰ در فلسطین
در زمان اسارت پولس نوشته است . ۴ انجیل یوحنا - بنقل دائرة المعارف وجدی در سال ۹۴ م
نوشته شده و با اعتقاد مسیحیان یوحنا شاگرد حضرت مسیح بوده و بنقل از دائرة المعارف فرانسه
از شاگردان پولس بوده و بنقل از ذخیره الالباب این انجیل را یوحنا یونانی نوشت و سه
قول در تاریخ نوشتن آن نقل کرده : ۶۳ و ۹۴ و ۹۷ م . باری انجیل های چهارگانه نزد یونان
آن مقدس و مبای دین و کیش و مدرک احتجاج آنها است و بزبان های مختلف ترجمه شده است .
علماء اسلام را در بیان هویت این انجیل تحقیقات یکواست که ذکرش از صلاحیت این دفتر

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

منشرف بدین اسلام که هرتونی نزد ابوالعباس احمد دوم ملقب بمستمر و ابوالقارس عبدالعزیز از امراء بنی خلف میزیسته (۱) رساله مختصریست در رد نصاری و اثبات نسخ آن شریعت و حقانیت پیغمبر خاتم ص بنصوص و گفتار انجیلها و مرتب است بر ۳ فصل : فصل ۱ و ۲ در ابتداء اسلام مؤاب و اٹافانیت که برایش در دوره امیر ابوالعباس و امیر ابو القارس رخ داده و هم درسیره آنان - فصل ۳ در مقصود اصلی کتاب است که در نه باب انجامیده تاریخ ختم تألیف سال ۸۲۳ .
چاپ سنگی ایران خط نسخ . سال ۱۲۴۴ و قی نائینی « ۱۹۹۰ »

۲۱۸ ترجمه توراۃ ج ۱ و ۲

فارسی - مترجم ولیم کن گشیش کسی استاد علم الهی بمعاونت فاضل خان همدانی بدستور انجمن یونینداسوشت سندسکتلد از عبری نقل بفارسی شده - کتاب مرتب است بر ۴ جلد : جلد ۱ شامل است بر ۶ کتاب : ۱ سفر تکوین ۲ سفر خروج ۳ سفر لویان ۴ سفر اعداد ۵ سفر تثیه ۶ کتاب یوشع بن نون جلد ۲ مشتمل است بر ۱۱ کتاب از کتب مورخان جلد ۳ مشتمل است بر ۶ کتاب از کتب منظوم و منثور انبیاء چون مزامیر داود در ادعیه و نعمات دینی و غیره - جلد ۴ مشتمل است بر ۱۶ کتاب از سایر کتب منظوم و منثور - توراۃ واژه ایست عبری بمعنی شریعت و قانون است و مسلمانان آنرا کتاب آسمانی منزل بر حضرت موسی و از دیان رفته میداند . یهودیان این کتاب را مقدس و بدان احتجاج بر کیش و مذهب خود میکنند و بناموس می نامندش . کایسای مسیحی تنها اسفار پنجگانه از جلد یکم را از حضرت موسی ۴ و معتبر و مقدس دانسته و بهمد قدیم نامیده اند دائرة المعارف بستانی (ج ۶ ص ۲۶۴) اعتبار وصحت انساب اسفار پنجگانه را بحضرت موسی تمام دانسته و گوید این پنج سفر حاویست بر تاریخ ۲۵۵۳ سال از آغاز خلقت عالم تا رسیدن بنی اسرائیل بحدود زمین کنعان سال ۱۴۵۱ قبل از میلاد دائرة المعارف وجدی (ج ۲ ص ۷۰۲) آورده که این توراۃ تا سده ۶ گننام بوده و از دائرة المعارف لاروس نقل نموده که اببحاث مستفیضه در آثار باستانی و تاریخ و علم لغات ثابت نموده که توراۃ امروزی نوشته حضرت موسی ۴ نیست و جهان دانش امروز این توراۃ را از کلیم الله نمیداند و آنرا تألیف احبار یهود میداند که متدرجا با اعتماد بر روایات مسعومه یش از اسارت بابل تألیف کرده اند . علماء و محققین اسلامی در اعتبار و هویت این کتاب نظریانی دارند بنکرید بکتاب منقول رضایی و سیف المؤمنین و دیگر از کتب احتجاجیه بر یهود و نصارا - چاپ سری چاپخانه تومس کنسبل ادن برخ سال ۱۲۶۱ فی - ۵ خریداری آستان قدس در تیر ۱۳۱۰ ۲۰۰۵

ترجمه انجیل

۲۱۲

فارسی - نسخه قطعه (اعمال رسولان) از انجیل است چاپ سری چاپخانه درو کولین پسپا

سال ۱۸۹۱ م و قی فهرستی ۱۹۷۰

۲۱۳-۲۱۴ ترجمه انجیل برنابا

عربی - مترجم از انگلیسی - دکتر خلیل بك سعادہ برنابا از جمله حوارین مسیح است و برتری بر پولس داشته لیکن این انجیل از جمله انجیل هائی است که کلیسای مسیحی آن را معتبر ندانسته و پذیرفته است . از این انجیل دو نسخه بدست آمده یکی بزبان ایتالی بوده که در ۱۷۰۹ م . گریمر مستشار پادشاه پروس در شهرستان امستردام از کتابخانه یکی از اعیان آنجا بدست آورد و در ۱۷۳۸ م بکتابخانه سلطنتی وینا وارد شده دیگر نسخه قدیمی بزبان اسپانیائی که در اوائل سده ۱۸ م پیدا شده و دکتر منکمهوس آنرا بانگلیسی نقل داده . در سال ۱۹۰۷ لونسدال راک نائب مطران کلیسای انگلیسی و همسرش لورا راک نسخه ایتالی مذکور را بانگلیسی ترجمه کرده نسخه ایتالی ترجمه شده بانگلیسی را مترجم مذکور نقل بربری داده . این انجیل بمناسبت تردیکی برخی از مضامین آن با قرآن مردود شده و نشر آن موجب آشتی مسیحیان شده و و بر پایه و بنیاد فرضی زدهائی بری اعتباری این انجیل نوشته اند کتاب مصدر است بمقدمه از مترجم وهم از سید محمد رشید رضا مدیر مجله المنار در ابطال گفتار منکرین این انجیل نسخ کتابخانه آن دومقدمه را نداشته و با حذف و سقوط آن دو مقدمه وارد کتابخانه شده بزای تمجید قائده و روشن داشتن اعتبار این انجیل دو مقدمه مذکور از نسخه چاپی که از خارج بدست آمد در ۱۷ صفحه نوشته شد و در صدر نسخه ۲۱۳ گذاشته شد . چاپ سری چاپخانه المنار مصر بسال ۱۳۲۵ چاپ اول . و قی فهرستی و خریداری آستان قدس در ابان ۱۳۰۸ « ۱۳۰۵ » و « ۱۴۱ »

۲۱۵-۲۱۶ ترجمه انجیل برنابا

فارسی - مترجم از انگلیسی بفارسی سردار حیدر قلیخان بن نور محمد خان قزلباش کابلی مقیم در کرمانشاه متولد در سه شنبه ۱۸ محرم ۱۲۹۳ در کابل - السنه مختلفه و علوم متوعه را در هندوستان و عراق آموخته و از فضلا معاصر و مقیم در کرمانشاه است . تاریخ فراغت از ترجمه چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۳۴۱ چاپ سری چاپخانه سعادت کرمانشاه ۱۳۵۰ و قی حاج محمد علی کرمانشاهی در ۱۳۰۲ و و قی مترجم حیدر قلیخان در ابان ۱۳۱۴ « ۱۸۴ » « ۱۸۵ »

۲۱۷ ترجمه تحفه الاریب فی رداهل الصلیب

فارسی . مترجم معاصر میر سید محمد قی . مؤلف عبدالله بن عبدالله ترجمان میورقه

۲۲۹ ترجمه سیف البتار فی دفع شبهات الکفار

فارسی . مؤلف حاج شیخ عبدالله بن شیخ محمد حسن مامقانی متوفای ۱۲۵۱ در نجف مدفون در مقبره پدرش در کوی عماره از اعلام و مراجع این دوره بودم - مترجم میرزا یحیی بن میرزا رحیم رضاییه (ارومیه) مترجم این رساله را در ۱۳۴۴ ترجمه نموده و پیش از مؤلف در نجف در گذشته است - رساله پاسخ از ۱۸ شبهه و پرسش راجع به مسائل عقاید است در پایان رساله ایست از مترجم در رد بایه - چاپ سنگی چاپخانه مرتضویه نجف مخطوٹ نسخ سال ۱۳۴۵ و قی مؤلف در ۱۳۴۶ (۲۹۳)

۲۳۰ ترجمه شفاء

عربی - مترجم ذکاء الملك محمد علی فروغی فرزند ذکاء الملك میرزا محمد حسینخان فروغی تخلص فرزند محمد مهدی ارباب اصفهانی . متولد ۱۲۵۴ خورشیدی متوفای شب جمعه ۶ آذر ۱۳۲۱ در تهران مدفون در گورستان ابن بابویه . از مردان علمی و سیاسی ایران بشمار و همواره مصدر خدمات بزرگ بوده . بمقام ریاست مجلس شورای ملی و نخست وزیری برای مرتبه مکرر رسیده و عده دار وزارت های مختلف و نمایندگی سیاسی در خارجه و ریاست اجلاسیه جامعه ملک در ۱۹۳۲ م بوده . کتاب ترجمه فن اول (فن سماع طبعی) از فنون هشت گانه جلد ۱ شفاء شیخ الرئیس است و در دنباله آن ۱۴۴ صفحه حواشی و تعلیقات و توضیحاتی است از مترجم بر کتاب شروع بدین ترجمه در ۱۳۱۱ خورشیدی بوده و در سال ۱۳۱۶ پایان یافته - چاپ سری تهران چاپخانه مجلس بسال ۱۳۱۶ هدیة وزارت فرهنگ در تیر ۱۳۱۷ « ۲۱۰ »

۲۳۱ - ۲۳۲ تسع رسائل

عربی - مکرر شماره ۱۸ چاپ سنگی بمبئی خط نستعلیق بسال ۱۳۱۸ و قی فهرستی و و قی نائینی « ۲۱۱ » و « ۲۱۲ »

تشیمید فلك النجات بتعلیق سلك النكات

به ینید فلك النجات شماره ۴۶۰ را

تطهير الجنان واللسان عن الخطور والتفوه

بشلب معاویة بن ابی سفیان

عربی - مؤلف ابن حجر هیمی - کتاب در احتجاجات بر امامیه ورد بر شیعه و بیان فضیلت معاویة بن ابی سفیان و ناروایی نازرا گفتن بر او است که بامر همایون اکبر شاه هندی تألیف نموده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۲۱۹ - ۲۲۰ - ۲۲۱ ترحمه تورا و انجیل

فارسی - ترجمه شده از زبانهای عبرانی و کلدانی و یونانی . مترجم شناخته نشد - چاپ
سربی چاپخانه درو کولین لیبزیک سال ۱۸۹۵ م بوسیله اداره خزانه آستانقدس در بهمن ۱۳۱۰

تسلیم کتابخانه گردید و وقفی نائینی (۲۰۱) و (۲۰۲) و (۲۰۳)

۲۲۲ ترحمه تورا و انجیل

فارسی . مترجم ولیم کان کشیش ا کسی - نسخه شامل ۴ جلد تورات و انجیل های چهارگانه است .
چاپ سربی - سال ۱۸۷۸ م وقفی فهرستی « ۲۰۴ »

۲۲۳ ترحمه تورا و انجیل

فارسی . مترجم شناخته نشد . چاپ سربی سال ۱۹۱۴ م خریداری آستانقدس در تیر ۱۳۱۰
« ۲۰۵ »

۲۲۴ ترحمه تورا و انجیل

فارسی - مترجم شناخته نشد . چاپ سربی لندن ۱۹۳۰ م قدیمی یکفرگنهام در بهمن
۱۳۱۰ « ۲۰۶ »

۲۲۵ ترحمه تورا و انجیل

عربی - مترجم شناخته نشد . چاپ سربی لندن - سال ۱۷۲۲ م خریداری آستانقدس در
اسفند ۱۳۱۸ « ۶۷۳۲ »

۲۲۶ ترحمه داستان حی بن یقظان

فارسی - مؤلف و مترجم معاصر: حائری مؤلف کتاب ودائع الاسرار و منظومه مشرق الانوار
ترجمه مؤلف بنظر نرسیده داستانیت فلسفی مانند رساله که بشماره ۶۴۶ خطی است و مینماید
که از آن گرفته شده - این داستان بخشی است از کتاب ودائع الاسرار مؤلف که در پنجشنبه
۷ شوال ۱۳۴۱ از ترجمه آن فراغت یافته - چاپ سنگی خط نسخ سال ۱۳۴۳ محل
چاپ گمان میرود تهران است . وقفی نائینی « ۲۰۷ »

۲۲۷ ترحمه رساله نفس

فارسی . مکرر شماره ۴۰۲ خطی . مترجم بابا افضل کاشانی - رساله مصدر است بمقدمه
از استاد معاصر آقای محمد تقی ملک الشعراى بهار خراسانی . چاپ سربی تهران در ۱۳۱۶ خورشیدی .
هدیه وزارت فرهنگ در دی ۱۳۱۶ « ۲۰۸ »

۲۲۸ ترحمه زبور

فارسی - مترجم شناخته نشد . چاپ سربی - چاپخانه درو کولین لیبسیا - وقفی لسان التولیه
در ۱۳۳۶ « ۳۰۵ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

تنبيه الغافلين في دفع شبهات المبطلين

فارسی . مؤلف شیخ احمد شاهرودی . کتاب رد بر رساله ایست که یکی از مبطلین بهائی در معتقدات فرقه بهائیه نگاشته و برای مؤلف فرستاده است - این کتاب را ضمیمه مرآت العارفين شماره ۵۶۸ به بینید .

۲۳۷ تنبيه الزائمين

فارسی . مؤلف حاج ملاسلطانعلیشاه گنابادی - رساله ایست در شرح حقیقت خواب و تفصیل دلالت آن بر براء و نبوت و معاد و دیگر از مباحث معارف و توحید که بر یک مقدمه و ۱۴ باب مرتب شده - رساله خواب مصنوعی تألیفی سلطانحسین تابنده نوۀ مؤلف ضمیمه است چاپ سری تهران چاپخانه مجلس . سال ۱۳۱۸ خورشیدی و قی سیدعلی اشرف قانع در بهمن ۱۳۱۹ - ۷۵۹۹۰

۲۳۸ تنزيه الانبياء والائمة

عربی . مکرر شماره ۴۲۴ خطی . مؤلف شریف مرضی - جاب سنگی تبریز - خط نسخ بسال ۱۲۹۰ - و قی فهرستی ۲۱۵ -

تنزيه الانبياء و تهميز الاوصياء

در باب تفسیر به بینید -

تنقيح الکلام فی شرح تهذيب الکلام

به بینید شرح تهذيب شماره ۳۶۰

تنوير الاذهان

عربی . مؤلف شیخ محمد زکی الدین از دانشجویان جامع ازهر در آغاز سده ۱۴ . کتاب رد و ابطال رساله البرهان الجلیل علی صحة التوراة والانجیل است - این کتاب را در حاشیه کتاب السیف المقبل شماره ۳۵۱ به بینید

۲۳۹ توحيد اهل توحيد

فارسی . مؤلف معاصره الدین سید محمدعلی بن حسین شهرستانی - متولد سه شنبه ۲۴ رجب ۱۳۰۱ قزوین . شاگرد آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و شیخ فتح الله شیخ الشریعه اصفهانی . روایت میکند از شیخ محمد باقر اصطهباناتی و سید عبدالصمد شوشتری و دیگران و خود از دانشمندان این دوره به شمار است - مترجم معاصر سید صادق ثقات - رساله مختصریست استدلالی و روان در اصول

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چایی

کتاب در حاشیه صواعق المحرقة شماره ۴۰۸ تدوین شده

تعلیقہ بر شفاء

عربی - مؤلف ملا صدرا - حواشی و افادانی است بر جلد ۲ شفاء موجودی از این حاشیه از اول فن ۱۳ در الهیات تا پایان مقاله ششم (علت و معلول) است. این کتاب زادر اول جلد ۲ شفاء شماره ۳۹۳ به بینید .

تعلیقہ بر فصوص

۲۳۳

فارسی . مؤلف معاصر محمد حسین فضل تونی استاد دانشگاه تهران . این تألیف که رساله استادی ایشان است افادانی است بر فصول دوازده گانه که شارح قیصری در مقدمه شرح فصوص الحکم آورده - چاپ سربی شرکت سهامی چاپ تهران بسال ۱۳۱۶ خورشیدی - هدیه وزارت فرهنگ در مرداد ۱۳۱۸ « ۹۷۳۴ »

۲۳۴ تمدن الاسلام فی بیان فلسفه الاحکام ج ۱

فارسی . مؤلف معاصر شیخ قاسم واعظ مازندرانی از افاضل اهل منبر است . کتابیست دینی فلسفی تاریخی در رد مادیون و احتجاج بر ملل بیگانه و اثبات اکملیت دین اسلام - این جلد بیان علت ترقی و انحطاط و سیر دین اسلام در دوره ها و ذکر گفتار و گواهی فلاسفه باختر درباره اسلام ورد و ایراد بامسیحیون است و بر دو بخش مرتب و موسوم است بتجلیات اسلام - چاپ سربی محل چاپ دانسته نشد . سال چاپ ۱۳۵۲ خریداری آستان قدس در آذر ۱۳۱۲ « ۳۴۹۸ »

تمهید القواعد

۲۳۵

عربی - شارح صائِن الدین علی ترکیه اسفغانی متوفای ۱۴ یا ۴ ذیحجه ۸۳۰ در هرات از معارف آن عصر و تدریس میرزا شاهرخ گرامی بوده است (۱) کتاب شرحی است بقال اقول بر قواعد التوحید (۲) کتاب نصوص و رساله غنیة الوجود ضمیمه این کتاب چاپ شده است - چاپ سنکی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۶ و قی فهرستی « ۲۱۳ »

تنبيه الامة فی اثبات الرجعه

۲۳۶

فارسی . مؤلف معاصر شیخ محمد رضا بن عباسی طبسی خراسانی . مختصریست در مسئله رجعت . تاریخ فراغت از تألیف ذیحجه ۱۲۵۳ است . چاپ سربی نجف چاپخانه غری و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۴ (۵۸۵۱)

(۱) حبیب السیر (۲) شماره ۱۲۲ غطی

(حرف ث)

ثلاث رسائل

۲۴۶

عربی - مؤلف ابو عثمان عمرو بن بحر بن محبوب کتانی لثی معروف بجاحظ بصری متولد ۱۵۵ یا ۱۶۳ متوفای محرم ۲۵۵ در بصره (۱) علوم ادب را از ابو عبیده و اسمعی و ابوزید انصاری و ابو الحسن اخفش فرا گرفت. و حدیث را از حجاج بن محمد بن حماد بن سلمه و قضی ابو یوسف روایت کرده و علم کلام را از نظام ابواسحق ابراهیم بن سيار بلخی آموخته و خود از پیشوایان ادب عربی و شیوخ معتزله بشمار است و دارای عقائد فلسفی مخصوصی بوده. فرقه جاحظیه (۲) بدو منسوب و آنانرا پیشوا است. نسخه حاوی ۳ رساله است از جاحظ که ناشر مجموع آنها را بدین نام نشر داده: ۱ رساله فی رد علی النصارى ۲ فی ذم اخلاق الکتاب ۳ فی ایمان - چاپ سری چاپخانه سلفیه قاهره سال ۱۳۴۴ - و قی نائینی « ۲۲۴ »

ثمره الحیات

۲۴۷

عربی - مؤلف معاصر ملا عباس علی کیوان قزوینی - کتاب کمتر پنجم از تالیف کنوز القرائد او است و حاوی مطالب متفرقه عرفانی و ادبی است. ضمیمه این کتاب است کتاب عصمت کیوان که برخی از تقریرات منبری مؤلف است که در ربیع الثانی ۱۳۵۰ در مدرسه مستشاره شهد ایراد کرده. چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۴۸ و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۵ « ۲۲۵ »

(حرف ج)

جامع در ترجمه نافع

۲۴۸

فارسی - مترجم حاج میرزا علی بن حاج میرزا محمد حسین حسینی شهرستانی حایری متوفای ۱۱ رجب ۱۲۴۴ در گریلا - از مراجع تقلید بوده. کتاب ترجمه و شرح نافع يوم الحشر فی شرح باب حادیه شراست. تاریخ فراغت از ترجمه چهارشنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۲۴ است. چاپ سنگی - خط نسخ سال ۱۳۲۵ و قی اشرف السلطنه سال ۱۳۳۴ « ۲۲۶ »

۲۴۹ جامع الحجج المراهنه فی ابطال دعاوی الموارنه

عربی - مؤلف اقلیس یوسف بن داود بن بنام - از خاندان زبونی متولد ۱۸۲۹ در عمادیه از

(۱) مجمع الادب ج ۶ و بیات الاعیان ج ۱ اسباب سنانی الاعلام ج ۲

(۲) اثره منقول از معتزله معتد .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

عقائد که بطور سؤال و جواب نگارش یافته چاپ سری تهران چاپخانه دانش در فروردین ۱۳۱۴
خریداری آستان قدس در فروردین ۱۳۱۵ « ۲۱۶ »

التوحید والتثلیث

۲۴۰

عربی - مؤلف شیخ محمد الجواد بلاغی متولد حدود ۱۲۸۰ (۱) متوفای شب دوشنبه ۲۲ شعبان ۱۳۵۲ مدفون در یکی از غرفه های شمالی صحن روضه مطهره علوی ۴ (۲) از اعلام جامع این دوره بوده که در نجف میزیسته . در برخی از مؤلفات رد و قدش نامش را کاتب الهدی یاد کرده . رساله جواب ورد شبهات مسیحیون در مسئله توحید و تثلیث و مسائل مربوطه به آن می باشد.
چاپ سری صیدا سال ۱۳۳۲ وقتی محمد هاشم افسر در شهریور ۱۳۱۲ « ۲۱۷ »

تهافت التهاافت

عربی - مؤلف قاضی ابوالولید محمد بن احمد بن محمد بن رشد معروف باین رشد متولد ۵۲۰ در قرطبه متوفای ۵۹۵ ق - در مراکش - شاگرد حافظ ابو محمد بن رزق در ققه و ابو جعفر بن هارون در طب و هم بروایی که دور بنظر می آید نزد ابن باجه (متوفای ۵۲۳) تلمذ کرده و خود از دانشمندان اسلامی است که بارع در ققه و فلسفه و طب و عهده دار قضاوت اشبیلیه بوده لکن شهرتش در فلسفه بیش از علوم دیگر است (۳) حیات فلسفی اروپائیان پرتو تابش افکار این دانشمند دانسته شده و ازینرو اغلب کتب فلسفیش ترجمه بلاتینی شده - کتاب در انتصار فلاسفه ورد بر تهافت الفلاسفه غزالیست . این کتاب در حاشیه تهافت الفلاسفه شماره ۲۴۱ تدوین شده .

تهافت الفلاسفه

۲۴۱ - ۲۴۲

عربی - مکرر شماره ۱۲ - مؤلف ابو حامد غزالی - کتاب در رد فلاسفه است (۴)
کتاب تهافت التهاافت و کتاب تهافت الفلاسفه بر سویی در حاشیه کتاب تدوین یافته . چاپ سری مصر سال ۱۳۲۱ وقتی حاج قائم مقام و وقتی نائینی « ۲۱۸ » و « ۲۱۹ »

تهافت الفلاسفه ۲۴۳ - ۲۴۴ - ۲۴۵

عربی . مکرر پیش - چاپ سنگی - نسخ بمبئی سال ۱۳۰۴ وقتی قائم مقام - و وقتی خهرستی و وقتی نائینی « ۲۲۰ » و « ۲۲۱ » و « ۲۲۲ »

(۱) بنا بر آنچه داخل ماسر میرزا محمد علی او رد و بادی در پشت نسخه تطبیقه بر مکاتب بشماره ۱۶۶۹

(۲) عیون الانباء ج ۲

(۳) الدرجه ج ۱ ص ۴۴۷

(۴) رد بر این کتاب و مباحثه آنرا بشماره ۴۲۲ خطی و هم دو کتاب بدون در حاشیه این کتاب ۹۹

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۱۳۵۲ برشته نگارش و آورده است - چاپ سربری شرکت چاپخانه فردوسی تهران - مرداد ۱۳۱۲ قدیمی
کتابفروشی مرکزی تهران در شهریور ۱۳۱۸ « ۶۷۴۵ »

(حرف ح)

حاشیه بر حاشیه شرح عقائد نسفی

عربی - محشی دوم: رمضان بن محسن ویزوی - کشف الظنون ج ۲ ص ۱۲۰ محشی را بنام رمضان بن عبدالمحسن معروف به بهشتی متوفای ۹۷۹ یاد کرده . بداشته میشود که محشی همان است که در شماره ۲۵۶ (حاشیه بر شرح عقائد نسفی) ترجمه اش یاد شده . کتاب حاشیه است بر حاشیه خیالی بر شرح عقائد تفتازانی که برای برادرش ابراهیم تألیف کرده . کتاب ضمیمه شرح عقائد نسفی شماره ۳۶۶ است .

۲۵۶ حاشیه بر شرح عقائد نسفی

عربی - محشی رمضان افندی بن محمد حنفی ویزوی بهشتی تخلص متوفای ۹۷۹ در چورلو از فضلاء و شعرای ترکیه (۱) کتاب شرحی است مزجی بر شرح عقائد تفتازانی و مشهور شده است بحاشیه - نسخه دارای حواشی متفرقه است - متن عقائد نسفی ضمیمه و ملحق بکتاب چاپ شده . چاپ سربری اسلامبول - سال ۱۳۱۶ وفقی فهرستی « ۲۳۲ »

۲۵۷ حاشیه بر شرح منظومه

عربی - محشی حاج ملا محمد بن حاج معصوم علی هیدجی متوفای حدود سال ۱۳۱۴ خورشیدی در تهران . علوم نقلی را در عتبات فرا گرفته و در معقول شاگرد میرزای جلوه و میرزا حسین سبزواری (۲) است . محشی از مردمان هیدج از مضافات اهر رود است و عمری را به یارسانی و انزوا و بلاعقب در مدرسه منبریه تهران باقاده و تدریس حکمت گذرانید و از سرایندگان یارسی و ترکی بوده . در شعر (هیدجی) تخلص داشته . کتاب تعلیقات بر شرح لالی و هم بر شرح منظومه سبزواری است و مزیل است بذکر چند قاعده حکمی - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۴۴ وفقی نائینی « ۶۰۵ »

حاشیه بر شرح مواقف

عربی . محشیان : ۱ قاضی عبدالحکیم سیالکونی ۲ حسن جلبی بن محمد شاه قناری

(۱) ضمیمه مؤلفه ج ۱ (۲) متوفای ۱۳۱۹ در تهران از شاگردان حاج ملاهادی حکیم سبزواری بوده (طرائق الحقائق ج ۳)

حکیمه - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

بخشهای موصل متوفای ۱۳ اغسطس ۱۸۹۰ م رئیس اسقف های سریانی دمشق (۱) کتاب در تاریخ پیدایش و اخبار دینی و رد معتدات مارونیه است (۲) چاپ سری - وقعی فهرستی «۲۲۷»

۲۵۰ - ۲۵۱ جوادان نامه

فارسی - مکرر شماره ۴۳۲ خطی . مؤلف بابا افضل کاشانی - چاپ سری تهران چاپخانه روشنائی سال ۱۳۱۱ وقعی محمد هاشم افسر سال ۱۳۱۲ و وقعی مهر منیر سال ۱۳۱۳ خورشیدی «۲۲۸» و «۲۲۹»

۲۵۲ جوامع الکلم و فصل الخطاب ج ۱

عربی - مکرر ۲۱ مجموعه است شامل چهل رساله از آثار شیخ احمد احسانی در افکار و عقائد و تاویلات او در اصول عقائد و رشته های دیگر از علوم و فنون متنوعه . این کتاب در سال ۱۲۷۳ بدستور میرزا حسین تبریزی ملقب بحجة الاسلام جمع آوری شده و میرزا محمد تقی (۳) بر آن دیباچه نوشته و بدین نام معنون و موسوم داشته - جلد ۲ شامل ۵۲ رساله است - چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۲۷۳ - بوسیله متجب الدین رحیمی در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه گشت «۲۴۰»

۲۵۳ جوامع الکلم ج ۱

عربی - مکرر پیش . چاپ سنگی تبریز . خط نسخ سال ۱۲۷۶ وقعی فهرستی «۲۳۱»

۲۵۴ جوامع الکلم ج ۲

عربی - مکرر پیش . وقعی نائینی «۵۹۸۲»

الجواهر النقیس

عربی - منسوب است بشیخ الرئيس - رساله است در بیان حقیقت اجرام علوی برای پیشینیان از حکماء - رساله او بشماره ۱۵۶۱ مجموعه الرسائل ص ۲۵۸ بهینید.

(حرف چ)

۲۵۵ چهار شب جمعه

فارسی . مؤلف مطهر جلال دری - مکالمات و مناظرات مؤلف است با مبلغ فرقة بهائیان گمر

(۱) مشاهیر الشرق چاپ ج ۲ (۲) فرقة المسیحیانند که در کوهستان لبنان مقیمند .
(۳) بن ملا محمد باقر ملقب بحجة الاسلام و متخلص بهیر متولد ۱۲۴۸ متوفای ۱۳۱۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

حقائق الایمان

عربی - مؤلف زین الدین عاملی معروف به قید ثانی (۱) کتاب در بیان تحقیق ایمان و اسلام و مطالب مربوطه به آن است که در برخی از کتب تراجم بنام کتاب تحقیق الاسلام و الایمان ضبط شده. تاریخ ختم تألیف سحر شب و دوشنبه ۸ ذیحجه ۱۹۵۴ این کتاب ضمیمه کتاب کشف الفوائد شماره ۴۴۲ است.

حق المبین

۲۶۶-۲۶۷

فارسی - مؤلف شیخ احمد بن محمد علی بن محمد کاظم شاهرودی متولد ۱۲۸۲ متوفای سه شنبه ۱۵ محرم ۱۳۵۰ - مدفون در قم - از خاندان علمی و از معارف علماء معاصر بوده و در شهرستان شاهرود مقبولیت و مرجعیت تمامی داشته. کتابیست مفصل و استدلالی در رد بهائیان که در عنوان فاتحه و سه مقاله و خاتمه ترتیب یافته - چاپ سنگی تهران به خط نسخ در ۱۲۳۳ و قفای فهرستی و خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ خورشیدی « ۲۶۲ » و « ۲۶۳ »

حکمت سقراط

۲۶۸

فارسی - منسوب با افلاطون بن ارستون بن ارستو کلیس متولد در ۴۲۸ یا ۴۲۰ از مادری بریکتیونی نام. متوفای ۳۴۷ یا ۳۴۸ ق - م در آتن شاگرد سقراط. مترجم ذکاء الملک محمد علی فروغی - کتاب شامل ۳ رساله در شرح شهادت سقراط و رساله الکییادس است که طریق تفکر و روش تعلیم و عقائد فلافی استاد حکمت را مینمایاند. کتاب گرچه در حکمت مصطلح مرسوم نیست لکن قرارش در باب حکمت از نظر نشان دادن ریشه و رشته فلسفه و حکمت متداول است. چه آنکه ریشه حکمت مرسوم همان آراء و کلمات قهار حکماء اولین یونان (بخصوص سقراط و افلاطون و ارسطو) بوده که بتدریج متنوع و مبوب و بصورت گمال رسیده و همان پندارها و گفتارها بنیاد این علم است. برخی را در صحت نسبت این رسائل با افلاطون تردید است لیکن مترجم دانشمند این رسائل را از ترجمه های معتبر فرانسوی بفارسی آورده و باید همان رسائل باشد که در عیون الانباء بنام کتاب احتجاج سقراط علی اهل اثینه و کتاب القیادس الاول و کتاب القیادس الثانی یاد شده - ترجمه سه رساله و مقدمه مترجم در تابستان ۱۲۹۷ خورشیدی در شمیران اختتام یافته و ختم ترجمه رساله چهارم در هنگام بازگشت از اروپا پس از آن تاریخ است - چاپ سری تهران چاپخانه مجلس سال ۱۳۰۴ خورشیدی. وقفی محمد هاشم افسر در شهریور ۱۳۱۲ « ۲۶۴ »

حکمت علایی

۲۶۹

فارسی - مکرر شماره ۵۵۷ خطی - مصنف شیخ الرئیس - شامل بخش منطقی و الهیات است.

(۱) ترجمه اش در باب تفه ذکر مبعود.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

متوفای ۸۴۱ یا ۸۸۶ مدفون در بروسه (۱) دوحاشیه است بی‌دری بر شرح مواقف شرحی این دوحاشیه را در ذیل شرح مواقف از شماره ۴۸۴ تا ۴۸۷ به‌بینید.

۲۵۸ حاشیه بر شرح مواقف

عربی . محشی محمد زاهد بن محمد اسلم حسینی هروی - گمان می‌رود این همان میرزا زاهد هروی متوفای در ۱۱۰۱ در کابل باشد که در اکتفاء القنوع نامبرده شده - حاشیه بر بخش امور عامه از شرح مواقف میر سید شریف است که بنام محمد اورنگ زیب پادشاه مغولی معنون نموده است - کتاب مطلق است بحواشی مولوی محمد معین الدین ازافاضل هند که در سال ۱۲۶۳ می‌زیسته از آخر نسخه صفحاتی افتاده . چاپ سنگی هندوستان بخط نستعلیق - سال ۱۲۶۳ - وقفی عضدالملک « ۱۳۲ »

۲۵۹ حاشیه بر شرح هدایة الحکمه

عربی . مکرر شماره ۱۰۶ خطی . محشی فخرالدین محمد - ماکلی - حاشیه تنها تا آخر بیعت فلکیات است . چاپ سنگی هندوستان - بخط نستعلیق - وقفی حاج قائم مقام « ۲۳۴ »

۲۶۰-۲۶۱-۲۶۲ الحجة البالغة فی تنذیه القلوب الزانغة

فارسی . مؤلف سید ناصرالدین بن محمد هاشم نجف آبادی اصفهانی . کتاب رد . فرقه بهائیه و شرح گفتگو و مناظرات قلمی او است بامیر نبیل زاده بهائی که در حدود ۱۳۴۹ روی داده . چاپ سری مشهد چاپخانه خراسان در ۱۳۴۸ وقفی فهرستی و وقفی ثانوی و وقفی محمد علی ممکن سال ۱۳۱۴ « ۲۳۵ » و « ۲۳۶ » و « ۲۳۷ »

حج نامه

۲۶۴-۲۶۳

فارسی . مؤلف معاصر حاج ملاعباس علی کیوان قزوینی - کتاب معتقدات مؤلف است در اسرار و فلسفه حج . کیوان نامه و عرفان نامه ضمیمه این کتاب است - چاپ سری چاپخانه بوسفور تهران سال ۱۳۰۸ خورشیدی . وقفی مؤلف و وقفی فهرستی « ۲۳۸ » و « ۲۳۹ »

۲۶۵ الحصون المنیعة والمنار

عربی . مؤلف معاصر حاج سید محسن عاملی - مختصر است در تکه‌های الحصون المنیعة تألیفی مؤلف که برد ایرادات مدیر مجله المنار بر آن کتاب وهم رد آنرا آتی که برشیه در آن مجله نشر داده شده پرداخته است . مناظره سید عبدالحسین شرف الدین عاملی بایکی از فارغ التحصیل های جامع ازهر در مسئله طلاق نیز ضمیمه است . چاپ سری بیروت وقفی . فهرستی « ۳۷۳ »

(۱) اکتفاء القانوع : کتابی مؤلفی ج ۱

خوارق البوارق

۲۷۷

فارسی - مؤلف سید علی حائری لاهوری قمی - رساله در اثبات اهل باقر آن است. مؤلف رساله را بمیر فیض محمد خان والی ریاست خیر پورسند اهدا نموده. تاریخ فراغت از تألیف ۲ ربیع الثانی ۱۳۱۶ است. چاپ سنگی لاهور - خط نستعلیق - سال ۱۳۱۶ و قفسه فهرستی «۴۵۱»

(حرف د)

داستان کوشنا

۲۷۸

فارسی - مترجم معاصر پرفسور عباس بن محمد علی شوشتری استاد کالج مهاراجه میسور (هند) ترجمه متنوسرود الهی موسوم به بها گوات گیتا است که حاکی عقائد کرشنا مظهر ویشنو (۱) و دقتر است از فلسفه هندویان - این منظومه دینی که در زبان سانسکریت در ۷۰۰ بیت نظم شده است برخی تاریخ تدوینش را در سه قرن پیش از میلاد دانسته اند - چاپ سری نهران - سال ۱۳۱۵ خورشیدی - خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ ۹۶۷۳۹۰

داعی الرشاد الی سبیل الاتحاد

۲۷۹

عربی - مؤلف معاصر سید ابراهیم بن سید محمد راوی رفاعی از علماء اهل سنت عراق - رساله ایست در امامت و احتجاج بر شیعه با رعایت تراکت و دعوت باتفاق و اتحاد فرقه شیعه و سنی و بر کنار شدن از مشاجرات مذهبی که در ۱۳ شعبان ۱۳۳۸ از تألیف آن فارغ شده - چاپ سری چاپخانه نجاج بغداد سال ۱۳۳۹ و قفسه سید مهدی علوی در مهر ۱۳۰۹ «۲۵۲»

دانش نامه جهان

۲۸۰

فارسی - مکرر شماره ۵۱۵ خطی. مؤلف غیاث الدین علی اصفهانی - چاپ سنگی هندوستان - خط نستعلیق در ۱۲۹۱ و قفسه قائم مقام «۲۵۳»

دبستان المذاهب ۲۸۴-۲۸۳-۲۸۲-۲۸۱

فارسی - در کتب نامی از مؤلف آن نیست. مؤلف را در مطاوی کتاب تبصیر است که این کتاب در ۱۰۵۵ قمری هجری در دست تألیف بوده. و می نماید که مؤلف آن از پارسیان هند است - سر جان ملکم در تاریخ ایران (اول باب ۷) مؤلف را شیخ محمد محسن فانی کشمیری دانسته و در تاریخ تألیف این کتاب گوید: «در قریب ۱۵۰ سال قبل نوشته و در نزد کره صبح گشتن ۳۰۸ ترجمه محمد محسن فانی کشمیری را ذکر نموده این نامی از این کتاب برده. در طرائق الحقائق ج ۲

(۱) از خدایان سه گانه هندوان که خداوند دزدکانی بوده.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

و مصدر بمقدمه و مذیل بحوائی و تصحیح از سید احمد خراسانی است - چاپ سری تهران سال ۱۲۱۵ خورشیدی - خریداری آستان قدس در بهمن ۱۳۱۶ « ۲۴۵ »

الحكمة فی مخلوقات الله

در باب تفسیر جایی به بند .

حل ما لا ینحل

۲۷۰

فارسی مؤلف سید علی قمی حائری لاهوری - رساله ایست کلامی در مسئلهٔ رستگاری و عذاب کودکان کفار و نازادگان. تاریخ فراغت از تألیف ۶ جمادی الاول ۱۳۱۶ چاپ سنگی لاهور - خط نستعلیق - در ۱۳۱۶ و قی فهرستی « ۲۴۱ »

حلیة النجیب و حلیة اللیب

۲۷۱

عربی - مؤلف سید مهدی قزوینی - مختصریست کلامی در اصول عقائد اسلام و رد شبهات مادیون. تاریخ فراغت از تألیف شعبان ۱۳۴۶ - چاپ سری چاپخانهٔ علوی در نجف ۱۳۴۷ و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ « ۲۴۶ »

حی علی الحق

۲۷۲

عربی - مؤلف سید مهدی قزوینی - کتاب در بیان بطلان مبانی و اصول دین مسیحی کنونی و رد کتاب المسیح فی الاسلام است. تاریخ فراغت از تألیف ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۴۳ است - چاپ حریری چاپخانهٔ دارالسلام بغداد - سال ۱۳۴۳ و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ « ۲۹۱ »

(حرف خ)

۲۷۳ - ۲۷۴ - ۲۷۵ - ۲۷۶ خدا در طبیعت

فارسی - مؤلف کامیل فلاماریون - استاد ستاره شناس فرانسوی متولد ۱۸۴۲ در شهرستان من تین بی لروا متوفی ۱۹۲۵ م. مترجم معاصر خسرو وارسته - ترجمهٔ کتاب « دیودان لافاتور » است که در خدا شناسی از شواهد آفاقی و از راه کشفیات علوم طبیعی امروزه است. کتاب در سه فصل ترتیب یافته و مذیل است بشرح و افادات فاضل معاصر شیخ محمد خالصی زاده - چاپ سری چاپخانهٔ خاور تهران سال ۱۳۴۶ خریداری آستان قدس در تیر ۱۳۰۸ و قی فهرستی - و قی علی بشیر کابلی در بهمن ۱۳۱۶ و قی مهرشیر در ۱۳۱۳ « ۲۴۷ » « ۲۴۸ » « ۲۴۹ » « ۲۵۰ »

خلسة الملکوت و صحیفة القدس

عربی - مؤلف میرداماد - رساله در اثبات وحاء دهر و حدوث عالم است - رساله در خطابهٔ قبسات شماره ۴۶۸ تدوین شده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

دورسوریا متولای ۱۹۰۸ م در بیروت - استاد کالبد شناسی و فیزیولوژی دانشکده طب امریکائی در بیروت و هم از مبشرین و مبائین دین مسیحی بوده (۱) کتاب در اثبات لزوم دین و بیان اصلحیت و حقانیت حیانت مسیحی است . چاپ سری بیروت - سال ۱۸۷۹ م - وقتی فهرستی « ۲۹۱ »

۲۹۰ دو فیلسوف شرق و غرب

فارسی - مؤلف شیخ حسینعلی راشد تربتی - مقیم در تهران از معارف و اعظم معاصر است کتاب در بیان نظریه حرکت در جوهر از ملا صدرا و توضیح نظریه اثبات قانون نسبیت از نیشین ریاضی دان آلمانی معاصر است چاپ سری تهران سال ۱۳۱۸ خورشیدی خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ « ۹۱۳۸ »

۲۹۱ الدین والاسلام ج ۱

عربی - مؤلف شیخ محمد الحسین آل کاشف الغطاء نجفی - از اعلام مصر مقیم در نجف است . کتابیست استدلالی و روان در اصول اعتقادات که بخامنه منشیانه تحریر یافته . چاپ سری چاپخانه الرافان صیدا سال ۱۳۳۰ خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ « ۸۸۸۳ »

۲۹۲ الدین فی طور الاجتماع ج ۱

عربی - مؤلف معاصر حاج میرزا محمد باقر خمینی عراقی . کتاب در اثبات لزوم ایمان بدین و نیازمندی آئین و شرایع آسمانی و پیروی یحمران در عالم اجتماع و اکملیت و اصلحیت دین مقدس اسلام و مختصری در ترجمه شخصیت ممتاز فوق بشریت پیغمبر خاتم ص ۴ است . چاپ سری چاپخانه الراعی نجف - وقتی مؤلف در اسفند ۱۳۱۷ « ۵۸۵۲ »

۲۹۳ الدین فی طور الاجتماع ج ۲

عربی - مکرر پیش . چاپ سری چاپخانه الراعی نجف - سال ۱۳۲۴ وقتی مؤلف در اسفند ۱۳۱۷ « ۵۸۵۳ »

۲۹۴ الدین فی طور الاجتماع ج ۳

عربی . مکرر پیش . چاپ سری چاپخانه الراعی نجف سال ۱۳۵۶ وقتی مؤلف در اسفند ۱۳۱۷ « ۵۸۵۴ »

(حرف ذ)

۲۹۵ الذخيرة الى المعاد فی مدح محمد وآله الامجاد

عربی - مؤلف معاصر سلیمان آل ظاهر عالمی از افاضل و ادباء سوریا - کتابیست دینی تاریخی ادبی شامل ۱۸ قصیده غرآء در توحید و مدح خاندان عصمت علیهم السلام و مصدر است به فصل فصل و در

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چایی

حاشیه ص ۱۱۲ مسطور است : « و ملا فیروز بن ملا کاوس زردشتی در ضمن تصحیح کتاب دسائیر میگوید مؤلف کتاب دبستان المذاهب که بظن غالب این حقیر میرزا القارعلی نام دارد » در مقدمه قرارستان (۱) مؤلف این کتاب بنام مؤید افراسیاب ضبط شده - کتاب در شرح و توضیح آراء و معتقدات دوازده مذهب و ملت است که در عنوان ۱۲ تعلیم صورت گرفته و عقاید پارسیان و صوفیه را مفصل نگاشته است - چاپ سنگی بمبئی خط نستعلیق . سال ۱۲۶۷ و دو جلد و قفای نائینی - وقفی فهرستی - خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ خورشیدی - « ۲۵۴ » و « ۲۵۵ » و « ۲۵۶ » و « ۲۵۷ »

۲۸۵ درة النجفیه ج ۱ و ۲

فارسی - مؤلف میرزا محمد باقر همدانی - کتاب در بیان رفع شکوک و شبهات ملحدین و ملل اهل کتاب و اثبات حقایق دین اسلام و تعیین فرقه ناجیه در امامیه است که در نجف تألیف نموده - تاریخ ختم تألیف جلد ۱ در ذی قعدة ۱۲۹۴ و جلد ۲ که خلاصه جلد اول است در صفر ۱۳۰۰ در نجف بوده - چاپ سنگی تهران خط نستعلیق سال ۱۳۰۱ وقفی نائینی « ۲۵۸ »

۲۸۶ الدر الثمین فی اہم ما یجب معرفتہ علی المسلمین ج ۱

عربی - مؤلف حاج سید محسن عاملی - مختصریست استدلالی و روان بطور برش و پاسخ در اصول و فروع امامیه - چاپ سربى چاپخانه العرفان صیدا - سال ۱۳۴۰ وقفی مؤلف در فروردین ۱۳۱۲ « ۲۵۹ »

۲۸۷ دزد بگیر

فارسی - مؤلف معاصر شیخ علی بن حبیب الله بن عبدالله بن اسمعیل بن عبدالله ایبوردی شیرازی متوفای ۱۳۱۷ خورشیدی - رساله در اثبات دزدی و خیانت بهائیه است نسبت بسقط و تحریف و تصحیف اخباری که برای مدعای خود از کتب اخبار امامیه استشهاد نموده اند - چاپ سنگی تهران - خط نستعلیق - سال ۱۳۴۵ وقفی فهرستی « ۲۶۰ »

۲۸۸ دلائل قرآنی در ردہ قتالہ ہمدانی

فارسی - مؤلف معاصر سید حسین بن نصر الله عرب باغی مقیم در رضائیه - مختصریست در رد مقاله میرزا اسمعیل ناظم مدرسه امریکائی همدان که در صحت و اعتبار تورات و اناجیل راجحه بایات قرآنی استدلال نموده بوده - چاپ سربى رضائیه سال ۱۳۴۵ وقفی مهرنبرد سال ۱۳۱۳ خورشیدی « ۶۷۳۷ »

۲۸۹ دلیل الصواب الی صدق الکتاب

عربی - مؤلف اسکندر امریکائی مترجم دکتر یوحنا بن ورتبات ارمنی نژاد متولد ۱۸۲۷

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

ذوالرباعین درمهر ۱۳۱۲ و قفلی مهر خیز در ۱۳۱۳ و ۲۸۰ هـ و ۲۸۱ هـ

رسائل ۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳

عربی - مجموعه ایست شامل ۸ رساله اثر خاتمه ملا صدرا : ۱ رساله حدوث ۲ رساله انصاف ماهیه بوجود ۳ رساله در تشخیص م رساله در سریان وجود ۵ رساله قضا و قدر ۶ واردات قلبیه ۷ اکسیر المعارفین ۸ رساله در حشر - شرح بیشتر از رسائل در خطی گذشت - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۰۲ و قفلی قائم مقام - و قفلی فهرستی - و قفلی تائینی ۲۷۵ و ۲۷۶ و ۲۷۷

رسائل ۳۰۴-۳۰۵

فارسی - مؤلف شیخ محمد علی بن جعفر خشکبجاری رشتی امام جمعه رشت متوفای بسن تردیک به ۷۰ در ربیع الاول ۱۳۹۹ این مجموعه شامل ۳ رساله است : ۱ در بیان امتناع تناسخ و تناسخ و تماسخ و تراسخ و شرح مسئله وحدت وجود که در پاسخ از پرسش از آنها تألیف نموده ۲ رساله در معاد ۳ تاریخ حتم تألیف رساله ۱۰ محرم ۱۴۰۴ - ۳ منظومه عرفانی موسوم به مرقعات الصمود لاهل المعرفة والشهود - چاپ سنگی تهران بخط نسخ سال ۱۳۱۹ و قفلی امام جمعه رشت درمهر ۱۴۰۹ - واقف شناخته شد ۲۶۶ و ۲۷۸

رسائل اخوان الصفاء ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴ ۳۰۶-۳۰۷

عربی - مکرر شماره ۵۸۰ خطی. شرح کتاب و مؤلفین آزاد شماره خطی به بیند. کتاب مصدر است بمقدمه از دکتر طه حسین وزکی باشای مصری. چاپ سری جاییخانه العربیه مصر. سال ۱۳۴۷ و قفلی دینی ۲۷۳ و ۲۷۴

رساله در اصول دین ۳۰۸

فارسی - مؤلف سید کاظم رشتی - رساله مرتب بر پنج باب است. رساله سیر و سلوک مؤلف هم ضمیمه است. نیاز آخر نسخه چند برگگی افتاده است - چاپ سنگی بخط نستعلیق. و قفلی فهرستی ۲۸۲

رساله در بطلان تناهی ابعاد ۳۰۹

عربی - مکرر شماره ۶۰۴ خطی. مؤلف میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۱۶ و قفلی فهرستی ۲۸۴

الرسالة البطلکيه

عربی - مؤلف ابیریمیه - رساله در رد قائلین بخلق قرآن است. رساله از در مجموعه الرسائل شماره ۵۶۱ ص ۳۸۹ به بیند.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

مستندات امامیه به یانی روان و روشن و در آخر کتاب قطعات از اشعار است موسوم به وسائل المحبین
للمصطفی وآله الطاهرين که اثر قریحه مؤلف است در زندان سال ۱۳۳۳ - چاپ سری صید
سال ۱۳۱۳ و قفیه مؤلف در تیر ۱۳۱۳ « ۵۸۵۵ »

ذخیره المعاد

به بیند جلد ۳ کفایة الموحدين را

(حرف ر)

رجاء النفران

در باب تفسیر چاپی به بیند.

۲۹۶ رجم الشیطان فی رد اهل البیان

فارسی - مؤلف حاج شیخ عبدالرحیم - ترجمه مؤلف بنظر نرسید . کتاب رد است بر کتاب
الایمان فی اظهار نقطة البیان نشریه بهائیان - طرز نگارش و ترسیم کتاب و مایه میانه اصل و رد جمله:
« قال الرحیم - يقول الرحیم » است چاپ سنگی خط نستعلیق - محل و تاریخ چاپ مذکور نیست .
وقتی نائینی « ۲۶۳ »

۲۹۷ رجوم الشیاطین

عربی - مکرر شماره ۵۱۵ خطی - مؤلف حاج محمد کریم خان - چاپ سنگی تبریز سال
۱۲۸۳ و قفیه نائینی « ۲۶۴ »

۲۹۸ رد بر ایقان

فارسی . مؤلف عبدالسلام آخوند زاده شیخ الاسلام قفقاز . مختصر است در رد ایقان
تالیفی میرزا حسینعلی بهاء - تاریخ ختم تألیف ۱۳۱۱ قمری هجری . چاپ سنگی تفریس . خط
نسخ . سال ۱۳۱۴ و قفیه فهرستی « ۲۶۵ »

رد السخیفه

فارسی - مؤلف حاج سید حسن یزدی . رساله در رد صحیفه عدلیه نشریه بایه است . تاریخ
ختم تألیف ۱۶ جمادی الثانی ۱۳۲۴ است . بنکرید بحاشیه برهان المتقین شماره ۱۷۴ .

رسائل

۳۰۰ - ۲۹۹

فارسی - مکرر شماره ۵۷۷ خطی . نگارش شاه نعمت الله ولی - ابن مجموعه شامل ۱۴
رساله است . چاپ سری چاپخانه ارمان تهران - سال ۱۳۱۱ خورشیدی . و قفیه حاج میرزا عبدالحسین .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

رساله در رأی افلاطون و ارسطو

عربی - مؤلف میرداماد - مختصریست در نقد رساله جمع بین رأین فارابی در مسئله حدوث و قدم عالم . تاریخ ختم تألیف سال ۱۰۴۰ است . رساله را در حاشیه قسبات شماره ۴۹۸ بنام رساله فی مذهب ارسطاطالیس به بینید .

۳۱۸ رساله در رد باب

فارسی - مؤلف حاج میرزا کریمخان کرمانی - رساله در رد فرقه بابیه است که بفرمان ناصرالدین شاه در ترمین آن تألیف کرده . تاریخ ختم تألیف ۱۹ رمضان ۱۲۸۳ است . چاپ سنگی خط نسخ - محل چاپ گمان میرود تبریز باشد . وقعی نائینی « ۲۱۳ »

۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱-۳۲۲ رساله رد بر تناسخ

فارسی . مؤلف معاصر شریف العلماء شیخ محمد تقی بنی مهد انکروودی - رساله در ابطال تناسخ و بیان جگونگی حال انسان پس از مرگ ورد عقیده روحیون قائل بتناسخ میباشد . چاپ سرربی چاپخانه آفتاب تهران سال ۱۳۱۷ خورشیدی - وقعی مؤلف در مرداد ۱۳۱۷ « ۲۶۷ » و « ۲۶۸ » و « ۲۶۹ » و « ۲۷۰ »

۳۲۳ رساله رکن رابع

فارسی - مؤلف حاج میرزا کریمخان - رساله در بیان مسئله رکن رابع (مدعای شیخیه) است که در اثر برشتی میرزا محمد خان سبه سالار (از فرزند مؤلف محمد رحیمخان) تألیف نموده . تاریخ ختم تألیف ۷ شوال ۱۲۸۲ چاپ سنگی بمبئی خط نستعلیق سال ۱۳۱۳ وقعی فهرستی « ۱۹۵ »

رساله در روان شناسی

به بینید رساله در نفس ناطقه انسان شماره ۳۲۸

۳۲۴ رساله در علم امام ۴

عربی - مؤلف سید عبدالحسین از افضل نیمه اول سده ۱۴ رساله در بیان کمیت و کیفیت علم امام ۴ است ظاهر آ رساله موسوم است به (معارف السمعانی بمراتب الخلفاء الرحمانی) رساله مصدر است بصورت اجازه مؤلف از میرزا محمد حسن شیرازی و تقریظهای فاضل ایروانی و آخوند ملا لطف الله مازندرانی . چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۳ وقعی فهرستی « ۲۹۶ »

رساله فی علوم الحقائق و حکم الدقائق

عربی - منسوب بشیخ سیدالدین حموی (۱) مختصریست عرفانی در معرفه الله . رساله را

(۱) محمد بن مؤید بن ابی بکر بن ابی الحسن بن محمد بن حمویه متوفای در ۱۰ ذیحجه ۶۵۰ یا ۶۵۸

بن ۶۳ سالگی مدفون در بهرآباد خراسان (طرائق الحقائق ج ۲)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۳۱۰ رساله بقاء النفس بعد فناء الجسد

عربی - منسوب بخواجه نصیرالدین طوسی - در فوات الوفيات یکی از مؤلفات خواجه بنام: «بقاء النفس بعد بوار البدن» یاد شده - دور نیست همین رساله باشد - شیخ ابو عبدالله زنجانی (۱) بر آن مقدمه فلسفی و توضیحات و تعلیقاتی افزوده - چاپ سربى مصر - سال ۱۳۴۲ و قی نائینی « ۲۸۳ »

۳۱۱ رساله در تصوف

فارسی - مؤلف معاصر حاج میرزا محسن مدرس بن حسنعلی خوشنویس اردبیلی منخلص بحالی ملقب به ماد الفقراء از عرفاء ذویه است - رساله مختصریست معنوی پر احادیث و کلمات چهل نفر از علماء مقدمین در مدح و تمجید طریقه صوفیه و دفعه اقتراء برخی که سلسله ذویه را از طریقه امامیه بیرون دانسته اند - این رساله در ۲۷ مجرم ۱۳۳۳ بخط مؤلف نوشته شده و بچاپ رسیده - چاپ سنگی تبریز خط نستعلیق سال ۱۳۳۳ و قی فهرستی « ۲۹۵ »

رساله جبر و اختیار

عربی - مؤلف آقا باقر معروف بوحید بیهبانی (۲) رساله را در کلمات المحققین شماره ۵۰۰ بهینید

۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴ رساله جبر و تفویض

عربی - مؤلف معاصر شریف العلماء شیخ محمد تقی بنی مهد انکرودى - رساله در قی جبر و تفویض و اثبات امر بین الامرین است - چاپ سربى تهران چاپخانه ایران سال ۱۳۵۱ و قی مؤلف در اردی بهشت ۱۳۱۷ « ۲۸۵ » و « ۲۸۶ » و « ۲۸۷ »

۳۱۵-۳۱۶-۳۱۷ رساله جمع بین رأین

عربی - مکرر شماره ۱۲۹ خطی - مصنف ابونصر فارابی - رساله در توضیح و رفع توهم تخالف برخی از آراء افلاطون و ارسطو در موضوعات منطقی و فلسفی و اخلاقی و بیان توافق رأی هر دو دانشمند در آن مسائل است - چاپ سنگی خط نسخ تهران سال ۱۳۱۵ و قی فهرستی و قی نائینی - و قی قائم مقام « ۲۸۸ » و « ۲۸۹ » و « ۲۹۰ »

رساله حشریه

عربی - مؤلف ملا صدرا - رساله در اثبات حشر تمام موجودات از ذوی القول و غیرها

است - رساله را در حاشیه مبدأ و معاد شماره ۵۵۳ بهینید

(۱) عضو مجمع علمی دمشق و استاد دانشگاه تهران متوفای اوایل فروردین ۱۳۲۰ (۲) ترجمه اش در جلد پنجم فهرست ذکر خواهد شد

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جای

۳۲۷

رساله در نفس

عربی - منسوب بشیخ الرئيس - رساله ایست در بیان قوای نفس انسان که بر ۱۰ فصل مرتب و بامیری اهداء نموده است. نسخه مصدر بمقدمه و مصحح بتصحیح ادوار دین گرنلیوس فاندیک امریکائی صاحب اکتفای القنوع است. بنقل مصحح نسخه خطی این رساله تنها در کتابخانه لیدن و کتابخانه میلان است. در سده ۱۶ م اندرواس الیاجس ایتالیائی رساله را ترجمه بلاتینی نموده و بچاپ رسیده و در ۱۸۷۱ م خاورشناس آلمانی دکتر صموئیل لانداور این رساله را مطالعه نمود و پس از تحقیقات لازمه اصل نسخه را در سال ۱۸۷۵ در مجلد ۲۹ از مجله خاور شناسان نشر داده و در ۱۸۸۲ جیمس مدلتون مکدونالد انگلیسی رساله را با ترجمه انگلیسی بچاپ رسانید. تحدید زمان تألیف رساله و تشخیص امیری که رساله باو اهداء شده بمقیده خاور شناس آلمانی مذکور امیر نوح بن منصور سامانی است و این رساله را شیخ در همان هنگامیکه در بخارا بوده تألیف کرده - چاپ سری چاپخانه معارف مصر سال ۱۳۲۵ و قفای نائینی « ۲۹۸ »

۳۲۸

رساله در نفس ناطقه انسان

فارسی - مکرر شماره ۵۸۷ خطی - مصنف و مترجم شیخ الرئيس رساله از روی نسخه محرفی چاپ شده و هویت آن برناشر بطور قطع مشخص نبوده و یمین جهت بنام رساله در روان شناسی ضبط و نشر یافته - رساله مصدر است بمقدمه در ترجمه شیخ الرئيس از فاضل معاصر محمود شهابی - استاد دانشگاه تهران - چاپ سری چاپخانه دانش تهران سال ۱۳۱۵ خورشیدی - هدیه وزارت فرهنگ در مرداد ۱۳۱۸ « ۶۷۳۹ »

۳۲۹

رساله نور

فارسی - مؤلف سید ابوالقاسم بن حسین بن نقی رضوی قمی لاهوری متوفای ۱۰۴۱ محرم ۱۳۲۴ رساله در پاسخ و رد شبهه از مسیحیون است - تأریخ ختم تألیف ۱۵ شعبان ۱۳۱۴ است . فرزند مؤلف رساله را ترجمه به اردو نموده . ترجمه رساله در حاشیه رساله مدون است . چاپ سنگی لاهور - خط نستعلیق . سال ۱۳۱۴ و قفای شجعی در فروردین ۱۳۱۵ « ۳۰۰ »

رساله نور بخش

فارسی - منسوب بسید محمد بن محمد بن عبدالله قطیفی احسانی ملقب به نور بخش متولد در ۷۹۵ در قاین متوفای پنجشنبه ۱۴ ربیع الاول ۸۶۹ در دبه احدائی خودن موسوم به سولقان از محال تهران - مرید خواجه اسحق ختلانی و از اقطاب سلسله عرفاء نور بخش است (۱) رساله

حکمت - کلام - فلسفه

کتب جایی

در کتاب مجموعه الرسائل شماره ۵۶۱ ص ۴۸۸ به بینید -

رسالة القدس

فارسی - منسوب بشیخ شطاح روزبهان بقلی - رساله ایست در عرفان و تصوف و بر ۱۲ باب ترتیب یافته . این رساله در حاشیه سبع المثانی شماره ۳۰۸ ادبیات جایی از صفحه ۳۴۴ تا ۳۹۲ چاپ رسیده .

رسالة القدسیة فی اسرار النقطة الحسیة

عربی - مؤلف ملا صدرا . رساله ایست عرفانی در علم حروف و بیان معنی نقطه - رساله را در حاشیه مبداء و معاد شماره ۵۵۳ به بینید .

رساله در قوس قزح

عربی - مؤلف ابومحمد محمد سعدالله . رساله در بیان قوس و هاله و توضیح این مبحث از کتاب شرح هدایه میدی است که بدرخواست شخصی بنام حاج ابوعبدالرحمن محمد حسین تألیف نموده . این رساله را ضمیمه شرح هدایه الحکمه شماره ۳۸۸ به بینید .

الرسالة اللدنیة

۳۲۵

عربی - مؤلف ابوحامد غزالی - رساله ایست در اثبات علم لدنی غیبی که در ۹ فصل ترتیب یافته - رساله فی کنه مالا بد للمربد منه ضمیمه این رساله است - چاپ سربى چاپخانه کردستان العلمیه مصر - سال ۱۳۲۸ و قفای قائم مقام « ۲۹۲ »

رساله در موضوع خلافت و موضوع علم

عربی . دو رساله ایست بی دربی اثر خاتمه آقا محمد رضا قوشه اصفهانی متوفای ۱۳۰۶ از اساتید حکمت و عرفان و در مدرسه میرزا شفیع تهران افادت و تدریس مینموده و مدرس یکنه کتاب فصوص الحکم بوده (۱) این دو رساله ضمیمه رساله تجمع بین رانین شماره ۳۱۵ میباشد .

رساله نبوت خاصه

۳۲۶

فارسی - مؤلف معاصر سید اسدالله بن زین العابدین میرسلامی خارقانی که در تاریخ چاپ در تهران میزیسته - رساله در اثبات نبوت خاصه و ابدیت دین اسلام با استفاده از ابراهیم وارد در قرآن است - چاپ سربى چاپخانه دانش تهران سال ۱۳۵۲ و قفای محمد هاشم افسر در بهمن

« ۲۹۷ » ۱۳۱۲

(۱) البآثر والاثار

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

(حرف ز)

زاد المسافرین ۳۳۴-۳۳۳

فارسی. مکرر شماره ۷۴۲ خطی. مؤلف ناصر بن خسرو قبادبانی. چاپ سربى برلین سال

۱۳۴۰. وقفى نائینى خربدارى آستانقدس در تیر ۱۳۱۰ ۳۰۲ و ۳۰۳

زبدة البیان فی جواب الاخوان ۳۳۵

فارسی. مؤلف معاصر سید حسین عرب باغی رضائیه. رساله ایست در بیان حکمت تشریع

خمس وزکوة تاریخ ختم تألیف ۶ جمادى الثانی ۱۳۵۱ است. چاپ سربى رضائیه - وقفى مؤلف

در مرداد ۱۳۱۶ ۳۰۴

زبدة الحقائق

عربی. مؤلف عزیز نسفی (۱) رساله ایست در شناسائی علم کبیر وصغیر ومبدء ومعاد به

مسائل اهل شریعت وحکمت و وحدت که اختصار از رساله مبدء ومادش نموده - این رساله را

ضمیمه کتاب اشعة اللمعات شماره ۱۴۱ به بینید.

زینة العباد ۳۳۶

عربی. مؤلف سید مهدی قزوینی - کتاب رد بر ارشاد العوام حاج میرزا کریمخان است.

تاریخ ختم تألیف ۲ جمادى الثانی ۱۳۴۶ - چاپ سربى نجف چاپخانه علوی سال ۱۳۴۱ وقفى

مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ ۳۰۶

(حرف س)

سنة آلات احمدی ۳۳۷

فارسی. مؤلف حاج ذین العابدین خان کرمانی. کتاب در حل شبهات و پاسخ پرسشهای است

در برخی از مسائل اعتقادی که میرزا احمد شیخ الاسلام بهبهانی از مؤلف نموده. تاریخ ختم تألیف

۲۱ رجب ۱۳۳۳ است. چاپ سنگی نسخ تبریز سال ۱۳۳۷ وقفى میرزا ابوالقاسمخان ابراهیمی

در دیماه ۱۳۲۱ ۷۹۶۵

سبیل الرشاد فی اثبات المعاد ۳۳۸

عربی - مؤلف آقا علی زینوی مدرس - رساله ایست استدلالی در اثبات معاد جسمانی که

(۱) كشف الظنون ج ۱ ص ۵۶۳ ج ۲ ص ۶

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

در بیان احوال واصطلاحات صوفیه است و مرتب است بر ۸ باب: ۱ در تفاوت مراتب سالکان
۲ در اطوار و انوار ۳ در عوالم کلیه ۴ در سیر سالکان ۵ در رؤیا و مکاشفات و مشاهدات و معاینات
۶ در مراتب تجلیات ۷ در حقیقت عالم مثال ۸ در کیفیت لباس سیاه - بمسطور در دیباچه رساله را
بخواش شیخ اسحق ملتانی تألیف کرده . رساله در حاشیه سبع المثنی شماره ۳۰۸ ادبیات
چاپی از صفحه ۱۲۰ تا صفحه ۱۴۰ بچاپ رسیده . به آن شماره مراجعه شود .

۳۳۰ رساله نور علی نور

فارسی - مؤلف میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی رساله پاسخ ۷ پرسش عرفانی فرزندش
جلال الدین و ۷ پرسش میرزا عبدالکریم در مسائل اعتقادی و غیرها است چاپ سنگی شیراز
خط نستعلیق - سال ۱۳۲۲ و قفای فهرستی « ۲۹۹ »

رساله نور وحدت

فارسی - مؤلف خواجه عبدالله معروف بخواجه حوراء متخلص به مغربی رساله است در
معارف و اخلاق که در شب جمعه ۳ ربیع الاول ۱۰۵۳ در مجلس اطعام یادبود سالیانه خواجه
بهاء الدین محمد نقشبندی « ۹ » شروع بدان نموده است . این رساله را ضمن معارف العوارف شماره
۵۸۷ به بینید .

رساله در وحدة وجود

عربی - نسبت داده شده است بشیخ بهائی معروف - رساله را در مجموعه الرسائل شماره
۵۶۱ ص ۲۹۳ به بینید

۳۳۱ ریاض العرفان فی معرفة خالق الانس والجان

فارسی - مؤلف خاں صاحب میرزا محمد ملک الکتاب - مختصری است در اصول دین و اخلاق
و در آردج اشعار و داستانهای کوچک نموده و بر یکم مقدمه و ده باب مرتب است و آنرا بنام محمد
حامد علیخان بهادر فرما فرمای را بهر معنوی نموده است - چاپ سنگی بمبئی خط نستعلیق - سال
۱۳۱۶ خریداری آستان قدس - در تیر ۱۳۱۰ « ۳۰۹ »

۳۳۲ ریشه شیعه و پایه های آن

فارسی - مترجم معاصر علیرضا خسروانی - ترجمه کتاب اصل الشیعه و اصولها تألیفی شیخ
محمد الحسین آل کاشف الغطاء نجفی است که در بیان تاریخ پیدایش مذهب شیعه و عقائد مذهب اثنی
عشریه در اصول و فروع است - چاپ سریبی شرقت، سهامی چاپ تهران سال ۱۳۱۷ خورشیدی -
خریداری آستان قدس در سال ۱۳۱۸ « ۶۷۳۰ »

کتاب چایی

२५०

سلطانیه

فارسی ۰ مکرر ۳۱ جابی. مؤلف حاج محمد کریم خان۔ چاپ سنگی بمبئی۔ خط نستعلیق سال

۱۲۷۷ وقعی نائینی ۳۱۶۵

۴۴۶

سہ ماہیہ نوقانی

فارسی . مؤلف شیخ علی اکبر بن موسی نوقانی خراسانی جلایر متولد ۱۳۰۱ قمری در مشهد .
 نزد صاحب کفایة الاصول تلمذ نموده . مشایخ حدیث شیخ عبدالله مازندرانی و میرزا محمد
 قی شیرازی و حاج میرزا حسین علری سبزواری است (۱) در شعر فقیر تخلص می دارد و اکنون
 از معارف مدرسین سطوح فقهی و اصولی مشهد است . کتاب خلاصه معتقدات اسلامی و احتیاج
 با فرق نصارا و مادیون و ابطال گفتار آنان است که بخامه روان و بصورت داستان نگارش یافته
 تاریخ ختم تألیف ۶ صفر ۱۳۴۹ جاب سربی مشهد چاپخانه نور بسال ۱۳۴۹ و فقی مؤلف در هر

٤٣١١ ٣١١

۴۴۷

سیر حکمت در اروپا ج ۱

فارسی - مؤلف ذکاء الملک محمد علی فروغی - کتاب تاریخچه مجملی از فرهنگ و عقائد فلسفی و ترجمه فلاسفه اروپا است از زمان باستان تا اوائل سده ۲۰ میلادی که در سه جلد انجامیده . این جلد در میان پیدایش و گردش فلسفه است در باختر از زمان دیرین تا دوره دکارت و مذیل است به ترجمه کتاب : گفتار در طریقه درست راه بردن عقل تألیفی دکارت دانشمند فرانسوی (۲) تاریخ حتم تألیف این جلد ۱۳۱۰ خورشیدی است . چاپ سربی تهران سال ۱۳۱۰ خردادی آستان

قدس در بهمن ۱۳۱۶ • ۴۱۷ •

ᠮᠤᠩᠭᠠᠨ

سیر حکمت در اروپا ج ۲

فارسی - مکرر ریش. این جلد تاریخچه فلسفه وفلاسفہ از سده ۱۷ تا پایان سده ۱۸ است.

(۱) ازاعلاء ۱۰۰۰ و جامع معقول و منقول معاصر بود . برایت آفاشیخ علی اکبر نوافانی سابق الذکر
که از صاحب ترجمه شناسا شنیده اند ، در سن ۱۰۰۰ سالکی با اجازه حکیم سبزواری در محضر درس حکمت
حاضر شده و کتاب اسفار را نزد حکیم سبزواری خوانده و پس از تکمیل حکمت و بسیار به سامرا رفته
نزد میرزا محمد حسن شیرازی تحصیل علوم نقلی را نموده و به مقام عالی اجتهاد نائل گشت . پس از
طی مدارج تحصیلی بسبزواری بازگشت نموده و دارای مرجعیت و مقبولیت تامی در آن شهر بود و هم بنقل
مشاوابه در سن حدود صد سالگی این جهان را وداع گفت و در مقبره استادش حکیم سبزواری دفن شد .
الدریه ج ۱ ص ۴۹۱ و ج ۴ ص ۳۲۶ نام پدر صاحب ترجمه را محمد بن و تاریخ تولدش را ۹۶۸
و فوتش را در ۱۲۳ هوال ۱۳۵۲ ضبط کرده است .

(۲) منزل ۱۵۹۶ در لایه مترقای ۱۶۵۰ در پابخت سوند

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

در آغاز بعنوان تطبیقه بر مبحث مباد اسفار نوشته سپس آنرا مرتب و رساله جداگانه نموده - چاپ
سنکی تهران خطنسخ - سال ۱۳۱۰ و قی فهرستی «۳۰۹»

سبیل النجاة

فرسی - مؤلف: میرزا محمد تکابنی صاحب کتاب قصص العلماء . رساله صورت مناظره
مؤلف است با کشیشی در موضوع نبوت در تکابن بسال ۱۲۹۶ نموده است - ابن رساله ضمیمه کتاب
قصص العلماء چاپ شده. بشماره ۱۶۰ تاریخ چاپی به بیند .

سر الروح

۳۳۹

عربی - مؤلف: برهان الدین ابوالحسن ابراهیم بن عمر بن حسن الرباط بن ابی بکر بقاعی -
شافعی متولد ۸۰۹ متوفای ۸۵۸ در دمشق (۱) کتاب اختصار و تلخیص و تبویب کتاب الروح ابن قیم.
جوزیه است که مرتب است بر ۱۰ مسئله مربوط بروح - چاپ سری مصر چاپخانه سعادت سال ۱۳۲۶ -
خریداری آستان قدس در مرداد ۱۳۱۰ «۳۱۰»

سر مایه ایمان

۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲

فارسی - مکرر شماره ۷۵۳ خطی . مؤلف ملا عبدالرزاق لاهجانی - چاپ سنکی بمبئی
خطنستعلیق - سال ۱۳۰۴ - وقی فهرستی وقی شجعی در فروردین ۱۳۱۰ - وقی فهرستی -
از نسخه شماره ۳۴۲ بکبرک اول و چهار بک آخر آن افتاده است «۳۱۲» و «۳۱۳» و «۳۱۴»

سعادت نامه

۳۴۳

فارسی - مکرر شماره ۶۹۹ خطی . مؤلف حاج ملاسلطانعلی کنابادی - چاپ سنکی تهران
خطنستعلیق سال ۱۳۰۸ وقی قائم مقام «۳۱۴»

سلسبیل

۳۴۴

فارسی - مؤلف حاج میرزا ابوالحسن اصطهباناتی لاری فرزند حاج اسمعیل تاجر و
دخترزاده سید جعفر کشفی متولد در حدود ۱۲۵۰ و اندی در اصطهبانات متوفای در ۱۳۳۸ در
شهرستان یزد و مشهد تحصیل نموده و در علوم عقلی و نقلی و ریاضیات از اعلام دوره خود بوده.
و در قسبه اصطهبانات میزیسته (۲) کتاب حاوی لباب اصول دین است. به مشرب عرفانی که با اشاره شیخ
محمد باقر شیخ الاسلام تألیف نموده. تاریخ حتم تألیف ۱۳۱۲ است. چاپ سنکی خطنسخ بمبئی
چاپخانه ناصری بسال ۱۳۱۲ وقی فهرستی «۳۱۵»

(۱) الاعلام ج ۱: کشف الظنون ج ۲

(۲) فارسی نامه ج ۲ ص ۱۷۸ الذریعه ج ۳ ص ۱۴۴

۳۵۲ سیف الفرقان فی تعریف الکفر و الایمان

فارسی . مؤلف سید علی قلی حایری لاهوری - رساله پاسخ است از پرسش تعریف و مدارج جزاء کفر و ایمان و اسلام . تلخیص ختم تألیف ۲ جمادی الثانی ۱۳۱۴ است . چاپ سنگی لاهور . خط نستعلیق ۱۳۱۶ . وقفی شعبی در فروردین ۱۳۱۰ ۵۵۸۵۶۰

(حرف ش)

۳۵۳ شارستان

فارسی . مؤلف - فرزانه بهرام بن فرهاد اصفهانی از نژاد کودرز گشواد - متوفای ۱۰۳۴ در لاهور - از شیراز به پته رفته و از شاگردان جمال الدین محمود تبریزی و آذرکیوان است (۱) کتاب در بیان مراتب دانش و عقائد آداب ایرانیان باستانی است که در عنوان چهار چمن ترتیب یافته : ۱ در بیان آفریده اول در نظم و احوال پیشدادیان ۲ در شکوه گیان و بعضی از مقاصد حکمت ۳ در گزارش اشکانیان و ساسانیان و چند موعظه ۴ در باز نمودن حقیقت حضرات آذریان و بیان ریاضت ایشان - چمن چهارم چاپ نشده . چاپ بمبئی - خط نستعلیق . سال ۱۲۷۰ . وقفی فهرستی « ۳۲۰ »

۳۵۴-۳۵۵ شافی فی الامامه

عربی - مکرر شماره ۷۹۰ خطی . مؤلف شریف مرتضی - تاجیخ الشافی ضمیمه کتاب است چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۰۱ . وقفی قائم مقام - وقفی فهرستی « ۳۲۱ » و « ۳۲۲ »

۳۵۶-۳۵۷ شرح اشارات

عربی . مکرر شماره ۷۹۵ خطی . شارح خواجه نصیرالدین طوسی . کتاب درین چاپ حاوی بخشهای سه آئانه منطق و طبییات و الهیات است . کتاب محاکمات در حاشیه تدوین شده . چاپ سنگی تهران . خط نسخ . سال ۱۳۰۵ . وقفی قائم مقام . وقفی فهرستی « ۳۲۳ » و « ۳۲۴ »

۳۵۸ شرح اشارات ج ۱

عربی . مکرر پیش . کتاب درین چاپ بخش منطق را ندارد . شرح اتمام بخش رازی در حاشیه مدون است . چاپ بربری مصر سال ۱۳۲۵ . وقفی نائینی « ۳۲۵ »

۳۵۹ شرح انجیل یونابا

فارسی . مؤلف . سلیم عبدالاحد و گمان گردنر . مترجم ح . عیبر . رساله است حاوی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

چاپ سربى تهران چاپخانه مجلس سال ۱۳۱۸ خورشیدی. اهدائی وزارت فرهنگ ایران در ۱۳۱۸
« ۶۷۴۱ »

۳۴۹ سیر حکمت در اروپا ج ۳

فارسی. مکرر پیش- این جلد در بیان سیر فلسفه از آغاز سده ۱۹ میلادی تا زمان حاضر
است. چاپ سربى چاپخانه بانک ملی تهران در ۱۳۲۰ خورشیدی. خریداری آستان قدس در
آذر ۱۳۲۲ « ۸۱۲۵ »

۳۵۰ سیف الامة و برهان المله

فارسی. مؤلف مولانا احمد بن مولانا مهدی بن ابی ذر نراقی کاشانی متخلص بصفاء متولد
۱۱۸۵ یا ۱۱۸۶ متوفای شب یکشنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۴۵ (۱) یا حدود ۱۲۴۴ مدفون در
نجف صحن روضه علوی ۴ درست پشت سر (۲) عمده تحمیلاتش نزد پدر بزرگوارش بوده
و روایت میکنند از پدر و بحر العلوم و کاشف الغطاء و میرزا محمد مهدی شهرستانی. مولانا از اعلام
جامع دوره خود بوده و بداشتن جرئت فهم و قریحه و ذکاوت و پشت کار کمتر استاد دیده است -
کتاب رد بر شبهات هنری مارتن انکیسی است که با ذرات نایب السلطنه عباس میرزا تألیف نموده .
کتاب مر تب بر سه باب است : ۱ در ذکر فوائد چند ۲ در اثبات نبوت ۳ در رد شبهات و
تمویها - و مصدر است بفرست و فرهنگی در ترجمه و اعراب کلمات عبری . تاریخ ختم تألیف
۱۷ صفر ۱۱۲۳ چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۶۷ و قفای فهرستی « ۳۱۸ »

۳۵۱ السیف الصقيل فی الرد علی رسالة برهان الجلیل

عربی. مؤلف شیخ بکر بن سید عمر بن سید احمد بن سید موسی تمیمی داری حنفی.
نابلسی. کتاب در رفع افترا آت و کشف تمویها رساله برهان الجلیل (نشریه مسیحیون
پروتستانت) و اثبات تحریم و تناقض تورات و انجیل رائج و رد نصارا و بیان فوائد و اتقان
و حقانیت دین اسلام است. مؤلف کذابا بنام سلطان عبدالحمید خان خلیفه عثمانی مضمون داشته.
تاریخ ختم تألیف ۲۸ ذیحجه ۱۳۰۸ است. کاپ تویر الافهان در حاشیه تدوین شده است .
چاپ سربى مصر سال ۱۳۱۳ . و قفای فهرستی « ۳۱۹ »

سی فصل

به بینید اجوبة المسائل شماره ۱۰۰ را

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

۳۶۷-۳۶۸ شرح فصوص الحکم

عربی - مکرر شماره ۸۲۴ خطی. شارح داود قیصری - چاپ سنگی تهران - خط
نسخ سال ۱۲۹۹ وقفی نایبی - وقفی فهرستی « ۳۲۶ » و « ۳۲۷ »

۳۶۹-۳۷۰-۳۷۱ شرح فصوص الحکمه

عربی - مکرر شماره ۸۲۳ خطی. ترجمه شارح را در باب آتب خطی بنکرید - چاپ
سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۱۸ وقفی قائم مقام - وقفی فهرستی - وقفی نایبی -
« ۳۲۸ » و « ۳۲۹ » و « ۳۴۰ »

۳۷۲ شرح فقه الاکبر

عربی - شارح ابو المتهی احمد بن محمد متنبای مؤلفی ۱۰۰۰ (۱) تاریخ ختم تألیف
۹۸۹ است. متن فقه الاکبر در حاشیه کتاب تدوین شده - چاپ سری اسلامبول - سال ۱۳۰۹ وقفی
فهرستی « ۱۷۵۷ »

۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵ شرح فو آند

عربی - مکرر شماره ۸۳۸ خطی. شارح شیخ احمد احسانی - باسخ سید کاظم از بر سرش
های میرزا محمد شفیع ضمیمه کتاب است - چاپ سنگی تبریز - خط نسخ - سال ۱۲۷۴ وقفی
فهرستی - وقفی قائم مقام - وقفی نایبی « ۳۴۱ » و « ۳۴۲ » و « ۳۴۳ »

۳۷۶ شرح گلشن راز

فارسی. شارح حاج میرزا محمد ابراهیم بن محمد علی سبزواری. ترجمه اش بنظر فرسید. گمان میرود
از فضلا سده کونی باشد - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۳۰ وقفی فهرستی « ۳۵۰ »

شرح گلشن راز

فارسی. شارح شناخته نشد. این کتاب را در حاشیه اشعه الامعات شماره ۱۴. در صفحه

۳۶۸ به بینید.

۳۷۷ شرح همنوی

فارسی. شارح حاج ملاهادی سبزواری. تاریخ ختم تألیف خنبه ۲۰ ربیع الثاني ۱۲۸۴ - چاپ
سنگی تهران خط نستعلیق - سال ۱۲۸۵ وقفی نایبی « ۳۵۱ »

۳۷۸ شرح مشاعر

عربی. شارح شیخ احمد احسانی. شرحی است يقال - اقول بره. شاعر. لاصدرا و تمام نظر شالوج

(۱) علمانی مؤلفی ج ۱. کشف الظنون ج ۲ - ۲۰۶

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

ظنون وحس باقی هائی درابطال انجیل برنایا که پس از نشر ترجمه عربی آن انجیل تألیف شده . چاپ سری مصر چاپخانه نیل سال ۱۹۲۸ م . وقعی کتابفروشی فرهنگ دو سال ۱۳۵۰ «۳۲۹»

۳۶۰ شرح تہذیب

عربی - شارح برهان الدین لارمحمد حسینی شی - شرحی است مزجی بر بخش علم کلام از کتاب تہذیب المنطق والکلام ملا سعدقنارانی . این شرح موسوم است به تنقیح الکلام ابتداء تألیف ابن شرح ۲ صفر ۱۰۱۵ بوده و در یک کثبہ آخر جمادی الاول همان سال در بن احتتام یاقہ . چاپ سنگی بمبئی - خط نستعلیق سال ۱۲۱۲ وقعی فهرستی « ۳۴۲ »

۳۶۱ شرح جدید تجرید الاعتقاد

عربی - مکرر شماره ۷۷۸ خطی . شارح ملا علی قوشچی - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۷۴ وقعی ثانی « ۳۳۰ »

۳۶۲ شرح جدید تجرید الاعتقاد

عربی . مکرر پیش - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۲۸۵ وقعی فهرستی « ۳۳۱ »

۳۶۳-۳۶۴ شرح حکمت الاشراق

عربی . مکرر شماره ۷۸۹ خطی . شارح قطب الدین محمود کازرونی . تعلیقات صدرالدین شیرازی بر بن شرح در حاشیہ تدوین شده - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۱۵ وقعی فهرستی وقعی فہم مقام « ۲۲۳ » و « ۲۲۴ »

۳۶۵ شرح شفاء و مشوی ج ۱ و ۲

فارسی . مؤلف معاصر سید حق الیقینی - کتاب شرحی است ممزوج و متداخل بر منتخباتی از ترجمہ شفاء سید علی بن سید محمد بن سید اسدالله امامی عریضی اصفہانی (۱) و مشوی مولوی و شرح رسالہ عشق شیخ الرئیس - چاپ سری چاپخانه سعادت بشر تهران سال ۱۳۱۶ خورشیدی باہدائی وزارت فرهنگ درمرداد ۱۳۱۸ « ۶۷۴۴ »

۳۶۶ شرح عقائد نسفی

عربی - مکرر شماره ۸۲۲ خطی . شارح ملا سعد قنارانی . حاشیہ کستلی و حاشیہ بہشتی و حاشیہ خیالی و متن عقائد در متن و حاشیہ تدوین شده . چاپ سری اسلامبول سال ۱۳۱۵ - وقعی ثانی « ۳۳۵ »

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

شرح هدایة الحکمه

۳۸۹

عربی - مکرر شماره ۸۶۵ خطی. شارح ملاصدرا - رسائل وفوآندزیر در حاشیه کتاب تدوین شده است: ۱ فائده در تحقیق حرکت در جوهر از میرزا ابوالحسن ۲ رساله اصطلاحات عرفاً از محیی الدین ۳ اسئله شیخ ابوسعید از شیخ الرئيس ۴ و ۵ و ۶ و ۷ تفسیر آیه دخیان و سور توحید و معوذتین ۸ و ۹ اسئله بهمنیار از شیخ الرئيس ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ رسائل شیخ الرئيس در معرفه اشیاء و سر قدر و اخلاق و عهد و قوای انسان و سحر و طلسمات ۱۷ رساله در حقیقت صلوة از قاضی سعید قمی ۱۸ در حقیقت تشکیک و اقسام آن از رفیع الدین حسینی ۱۹ رساله در ماهیت صلوة از شیخ الرئيس ۲۰ فائده در نفس از آقا علی مدرس ۲۱ جواب ملاصدرا به سئوال های خواجه نصیر الدین طوسی که از شمس الدین خسرو شاهی نموده بود ۲۲ و ۲۳ دو فائده در تحقیق اسفار اربعه از میرزا رضای اصفهانی و میرزا حسن نوری - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۱۳ - وقعی فهرستی ۳۶۳۰

شرح هدایة الحکمه

۳۹۰

عربی - مکرر پیش. کتاب درین چاپ تنها شرح فن اول آن میباشد و دارای حواشی است از مولوی ابوالحسن حسینعلی فتحپوری لکنوی و حاج حافظ محمد عبدالحی وقاضی ارتضی علیخان و محمد سعدالله از افاضل هند که در تاریخ چاپ زنده بوده اند - چاپ سنگی حیدرآباد دکن خط نسخ سال ۱۲۹۱ وقعی حاج سید محمد شوشتری ۳۶۲۵

شفاء ج ۱

۳۹۱-۳۹۲

عربی - مکرر شماره ۸۷۲ خطی. مصف شیخ الرئيس ابوعلی سینا - چاپ سنگی تهران خط نسخ ۱۳۰۵ - وقعی قائم مقام وقعی فهرستی ۳۶۵۰ و ۳۶۶۰

شفاء ج ۲

۳۹۳

مکرر پیش. نسخه دارای حواشی از ملا اولیاء (۱) و سید احمد عاملی و ملا سلیمان و دیگران است. صدر کتاب تعلیقات ملاصدرا بر شفاء تدوین شده. چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۰۳ وقعی فهرستی ۳۶۷۰

شفاء العلیل فی مسائل القضاء و القدر و الحکمة و التعلیل

۳۹۴

عربی. مؤلف شمس الدین ابو عبدالله محمد بن ابی بکر بن ابوب بن قیم جوزیه زرعی دمشقی

(۱) از ماگردان آقا حسین خواجه باری است.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

برد و جرح است. چاپ سنگی تبریز بخط نسخ - وقفی حاج میرزا حسین یزدی سال ۱۲۳۶ هجری ۳۷۳۰

۳۷۹ شرح مقاصد ج ۱ و ۲

عربی. مکرر شماره ۱۵۲ خطی. شرحی است. فصل و جامع از ملا سعد نقفازانی بر متن مختصر کلامی تألیفیش موسوم بمقاصد - تاریخ فراغت از تألیف ۱۰ تن - سال ۷۸۴ در سمرقند بوده. چاپ سیاهی اسلامبول - سال ۱۳۰۵ وقفی فهرستی «۳۵۳»

۳۸۰ شرح منظومه

عربی - مکرر شماره ۸۴۸ خطی. مؤلف. حاج ملاهادی سبزواری - نسخه درین چاپ. ارجوزه در منطق موسوم به لثالی المتظمه و هم شرح آن تالیفی مؤلف در صدر نسخه تدوین شده است چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۲۹۸ - وقفی فهرستی «۳۵۴»

۳۸۱ شرح منظومه

عربی. مکرریش. چاپ سنگی تهران - خط نسخ. سال ۱۳۱۸ وقفی نائینی «۳۵۵»

۳۸۲ شرح منظومه

عربی. مکرریش - کتاب درین چاپ قسمت منطق را ندارد. چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۹۸ وقفی نائینی «۳۵۶»

۳۸۳ شرح مواقف

عربی - مکرر شماره ۸۵۲ خطی. شارح میرسید شریف علی کرکانی. چاپ سنگی هندوستان خط نستعلیق سال ۱۲۹۴ وقفی فهرستی «۳۵۷»

۳۸۴-۳۸۵-۳۸۶-۳۸۷ شرح مواقف

ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸

عربی - مکرریش. کتاب درین چاپ در ۸ جزء و ضمیر چهار جلد طبع و تدوین شده - صفحات کتاب مذبیل بحاشیه حسن جلیلی و حاشیه عبدالحکیم سیالکونی است. چاپ سربلی مهر سال ۱۳۲۵ - وقفی نائینی «۳۵۸» و «۳۵۹» و «۳۶۰» و «۳۶۱»

۳۸۸ شرح هداية الحکمه

عربی - مکرر شماره ۸۵۹ خطی. شارح حسین میبدی - در آخر این نسخه رساله قوس و قزح ضمیمه است - چاپ سنگی تبریز - خط نسخ - سال ۱۳۰۵ وقفی فهرستی «۳۶۴»

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳-۴۰۴-۴۰۵

صراط المستقیم فی معرفة بعض ما يتعلق بالدين القويم ج ۱

فارسی. مؤلف: مامور شیخ محمد جواد بن شیخ غلامرضا قاضی. مختصر بحث استدلالی در عقائد و اصول اخلاقی. تاریخ ختم تألیف: ۵ صفر ۱۳۵۶ است. چاپ سری سال ۱۳۵۶ و قی حاج شیخ علی اکبر نوانندی. در آذر ۱۳۱۹ «۷۵۸۳» و «۷۵۸۴» و «۷۵۸۵» و «۷۵۸۶» و «۷۵۸۷»

صناعیه

۴۰۶

فارسی. مکرر شماره ۸۸۹ خطی. مؤلف میر قدوسکی. نسخه مصدر است بمقدمه مصحح کتاب آقای علی اکبر شهابی - چاپ سری تهران. و قی علی اکبر شهابی در تیر ۱۳۱۹ و «۶۷۴۵»

صواعق البرهان

۴۰۷

فارسی. مؤلف: حاج شیخ زین العابدین خان کرمانی. کتاب رد بر دلائل العرفان تألیفی حاج میرزا جبرعلی اصفهانی بر مبلغ بهائیان و ابطال مدعای بهائیان است. چاپ سنکی تبریز است. خط نسخ. سال ۱۳۳۱ و قی ثانی «۳۷۵»

۴۰۸ صواعق المحرقة فی الرد علی اهل البدع والزندقة

عربی. مؤلف: شهاب الدین ابوالعباس احمد بن محمد بن علی بن حجر. سری سمدی انصاری شافعی اشعری. متولد در مصر در کوی ابوالهیثم معروف بابن حجر هینسی. متولد در ۸۰۹ متوفای ۹۷۴ هجری قمری برابر ۱۴۰۶ - ۱۵۶۰ میلادی در مکه (۱) یا ۹۷۳ قمری (۲) یا رجب ۹۹۴ (۲) از شاگردان جامع ازهر مصر و مفتی مکه بوده. کتاب در مسئله امامت و خلافت خلفاء راشدین و رد و تشیع بر شیعه امامیه است و مرتب است بر ۳ مقدمه و ۱۰ باب و یک خاتمه. کتاب تطهیر الجنان واللسان در حاشیه کتاب تدوین شده. چاپ سری مصر سال ۱۳۰۷ و قی فهرستی «۳۷۶»

(حرف ط)

طرائف و هم ترجمه آن

در باب اخبار به بیند.

- (۱) الاعلام ج ۱. این تاریخ تولد و وفات که پس از هجری تنظیم شده. با تاریخ میلادی که ذکر شده مغایر است و هم پیدا است که مؤلف ۱۶۵ یا ۱۵۴ سال عمر کرده باشد.
- (۲) تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۲ (۳) روایات الجنات. درین در کتاب تاریخ ولادت ذکر شده.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جامی

حنبلی - متولد ۹۹۱ متوفای ۷۵۱ ثاگرد ابن نیمیه بوده (۱) کتاب درمبحث فضا و قدر و جبر و قیوض و مطالب مربوطه به آن میباشد که در ۳۰ باب انجامیده - چاپ سری، مصر ۱۳۲۳ و قی نائینی

« ۳۹۸ »

۳۹۵ شمع الیقین یا آئینه دین

فارسی - مؤلف مولانا حسن بن عبدالرزاق لاهجانی - دوره جامع علم کلام و اصول عقائد امامیه است - چاپ سنگی خط نستعلیق - سال ۱۳۰۳ و قی قائم مقام « ۳۹۹ »

۳۹۶ شوارق الالهام فی شرح تجرید الکلام ج ۱

عربی - مکرر شماره ۸۸۰ خطی - شارح ملا عبدالرزاق لاهجانی - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۲۹۹ و قی فهرستی « ۳۷۰ »

۳۹۷ شوارق الالهام ج ۲

عربی - مکرر پیش - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۰۲ و قی فهرستی « ۳۷۱ »

۳۹۸ شوارق الالهام ج ۱

عربی - مکرر پیش - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۲۷۷ خریداری آستان قدس - در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۷۴ »

۳۹۹ نشر اهدالربوبیه

عربی - مکرر شماره ۸۸۲ خطی - مؤلف ملا صدرا - چاپ سنگی تهران خط نسخ - سال ۱۲۸۶ و قی فهرستی « ۳۷۲ »

(حرف ص)

۴۰۰ صراط الجنه

عربی - مؤلف شیخ طلیقی کنابادی - ازجوزه ابست در علم کلام - تاریخ حتم نظم - سال ۱۲۱۶ است (۲) کتاب مصدراست بمقدمه از شیخ علی نوّه مؤلف و دارای تعلیقاتی است بامضاء (ع ل) گويا از شیخ علی مذکور باشد - منظومه نهایه الایجاز و نظم اللثالی و منظومه درمعانی و بیان و ه قصیده ملحق به نسخه است - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال چاپ گمان میرود - ۱۳۰۰ باشد - و قی فهرستی « ۳۷۴ »

(۱) تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۲

(۲) در مقدمه کتاب مذکور است که مؤلف این ازجوزه را شرح نموده و تخراموسوم داده پسبیل المرفه

حکمت - کلام - فلسفه

کتب جاری

تألیف و توضیح فصوص الحکمة فارابی است. مؤلف کتاب را بنابر نسخه شیخ محیی الدین صبری کردی اهداء نموده - این کتاب را در شماره ۱۸۷ تاج المجامیع به بینید .

۴۱۳ عرجة الاحمدیه الی حضرۃ الاحدیه

فارسی . مؤلف ضیاء الدین شیخ محمد جعفر بن فخرالدین محمد اسمعیل نوری کجوری متوفای ۱۲۹۵ در تهران بمن نزدیک به ۴۰ مدفون در وادی السلام نجف . از فضلا اهل منبر^۱ بوده . کتاب در بیان معراج پیغمبر خاتم م ۴ و مطالب مربوطه به آن میباشد . تاریخ فراغت از تألیف ذیحجه ۱۲۸۹ است . چاپ سنگی تهران . خط نسخ سال ۱۳۲۵ و قی فهرستی ۳۸۶ .

عرفان نامه

فارسی . مؤلف حاج ملاعباسعلی کیوان قزوینی . در شرح معنی عرفان و حاوی مطالب فلسفی و عرفانی و متفرقه است . این کتاب ضمیمه حج نامه شماره ۲۶۳ است .

۴۱۴ عقائد المؤمنین

فارسی . مؤلف شیخ عبد الله بن محمد حسن خوراسکانی اصفهانی مناقب بملك النجات که در تاریخ چاپ رساله در مدرسه عبدالله خان تهران میزیسته (۱) رساله مختصریست در اصول عقائد که برای مجتهدالسادات سید نورالدین شیرازی تألیف نموده - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۱۴ - و قی فهرستی «۳۸۷»

۴۱۵ عقائد نسفی

عربی - مؤلف ابو حفص عمر بن محمد بن احمد بن اسمعیل نسفی متولد ۴۶۱ در نیشابور متوفای ۵۳۷ در سمرقند (۲) رساله متن موجزی است در علم کلام - شرح این کتاب را بشماره ۸۲۳ خطی به بینید . رساله فقه الاکبر ضمیمه این رساله است - چاپ سنگی بخارا - خط نستعلیق سال ۱۳۲۶ و قی فهرستی «۳۸۸»

۴۱۶-۴۱۷ العقل الباطن او مکنونات النفس

عربی - مؤلف معاصر سلامه موسی مصری - کتابی است در معرفت نفس جدید که در برخی از مطالب و عوارض نفس انسانی گفتگو مینماید - چاپ سری مصر - سال ۱۹۲۸ م و قی حاج محمد تقی نظم دقتر شهابی در شهر روز ۱۳۰۷ «۳۸۹» و «۳۹۰»

العقود الدریة فی رد شبهات الوهابیه

عربی - سراینده معاصر حاج سید حسن امین عاملی . قصیده ابدت درود شبهات فرقه وهابی

(۱) بروایت حاج محمد فهرستی (۲) الاعلام ج ۲

طرب المجالس

در باب اخلاق به پیشد.

(حرف ع)

عبارات الانوار فی امامة ائمة الاطهار

۴۰۹

ج ۵ از منهج ۲

فارسی - مؤلف مولانا سید حامد حسین - کتاب رد است بر کتاب تحفه عبدالعزیز بن ولی الله دهاوی که در آن کتاب اخبار وارده دالة بر امامت حضرت امیر المؤمنین ۳ را تضمین نموده - مولانا درین کتاب ورود آن اخبار را ازینمیر ۳ ۴ بطریق اهل سنت از دوره صحابه و عصر صدور تادوره خودش بتواتر ثابت نموده و مشحون بفوائد و تراجم و دقائق رجالی و تاریخی و کلامی است و در موضوع خود شیکتا و از حسنات روزگار است بواسطه نداشتن تمام مجلدات تبویب تحقیقی کتاب و شماره مجلدات آن دانسته نشد - موجودی ۳ جلد از مجلدات منهج دوم کتاب است بشرح زیر: جلد ۵ از منهج ۲ در حدیث شریف امامیة العلم و علی بابا است - که در دو مجلد تدوین شده که این جلد و جلد بعد از این است - جلد ۱۲ از منهج ۲ در حدیث مبارک ثقلین نیز در ۲ مجلد صورت گرفته که پی در پی ذکر میشود - چاپ سنگی لکهنو خط نستعلیق - سال ۱۳۱۲ قمری - وقفی سید نواب حیدر در شهر یور ۱۳۱۲ « ۴۸۲ »

۴۱۰ عبارات الانوار جزء ۲ از ج ۵ از منهج ۲

فارسی - مکرر پیش - تنمیم گفتار حدیث پیش است - چاپ سنگی لکهنو خط نستعلیق - سال ۱۳۲۷ قمری - وقفی سید نواب حیدر در شهر یور ۱۳۱۲ « ۳۸۳ »

۴۱۱ عبارات الانوار ج ۱۲ از منهج ۲

فارسی - مکرر پیش - حدیث ثقلین ازین جلد آغاز و در جلد پس ازین ختم میشود - چاپ سنگی - لکهنو - خط نستعلیق سال ۱۳۱۴ قمری - وقفی سید نواب حیدر در شهر یور ۱۳۱۲ « ۳۸۴ »

۴۱۲ عبارات الانوار جزء ۲ از مجلد ۱۲

فارسی - مکرر پیش - بقیه گفتار حدیث ثقلین درین مجلد خاتمه مییابد - چاپ سنگی لکهنو خط نستعلیق - سال ۱۳۴۴ قمری - وقفی سید نواب حیدر در شهر یور ۱۳۱۲ « ۴۸۵ »

عجائب النصوص فی تهذیب الفصوص

عربی - مؤلف یکی از فضلاء که در سال ۱۲۳۵ میزیسته و فاضل را پنهان داشته - رساله

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

(حرف ف)

۴۲۱-۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴ فتوحات المکیه ج ۱-۲-۳-۴

عربی . مکرر شماره ۹۰۸ خطی . مؤلف شیخ محیی الدین بن عربی - کتاب در این چاپ در مجلد تدوین شده - چاپ سربى مصر سال ۱۲۶۹ و ۱۲۷۰ و ۱۲۷۲-۱۲۹۳ و قفى نائینى «۳۹۳» و «۳۹۵» و «۳۹۶» و «۳۹۷»

۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷-۴۲۸ فتوحات ج ۱-۲-۳-۴

عربی - مکرر پیش - چاپ سربى مصر سال ۱۳۲۹ تاریخ چاپ تنها در آخر جلد چهارم یاد شده است - و قفى نائینى «۳۹۸» و «۳۹۹» و «۴۰۰» و «۴۰۱»

۴۲۹-۴۳۰-۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳-۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶

فتوحات

ج ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸

عربی - مکرر پیش - کتاب در این چاپ در ۸ جلد تدوین شده - چاپ سربى مصر - سال ۱۲۹۳ - تاریخ چاپ تنها در آخر جلد هشتم یاد شده است و قفى فهرستى «۴۰۲» و «۴۰۳» و «۴۰۴» و «۴۰۵» و «۴۰۶» و «۴۰۷» و «۴۰۸» و «۴۰۹»

۴۳۷ فر آئد

عربی . سراینده میرزا محمد تنکابنى صاحب قصص العلماء . ارجوزه ایست در توحید و اثبات واجب تم که در ۱۰۰۰ بیت و در عنوان ۱۴۰ فریده ترتیب یافته . تاریخ فراغت از نظم دوشنبه ۹ صفر ۱۲۸۳ در شهرستان قم . چاپ سنگى تهران - خط نسخ سال ۱۲۸۳ خریدارى آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۷۳۹)

۴۳۸ فر آئد

فارسی . مؤلف میرزا ابوالفضل محمد بن محمد رضا کلبایکانى مبلغ معروف فرقه بهائیان متولای حدود ۱۳۳۶ یا ۳۷ بسن ۸۰ یا ۸۲ سالگی در مصر . از خاندان علم و قضاوت است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

کتاب درجۀ ۴ جمادی الثانی ۱۳۴۵ نظم آن بایان یافته و در شنبه ۹ ربیع الاول ۱۳۴۷ از تجدید نظر در آن فراغت یافته. این کتاب ضمیمه کشف الارتباب شماره ۴۸۰ است.

عقیده

عربی - مؤلف ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن تومرت هرغی متمدنی مغربی متولد در روز عاشورا ۴۸۵ متوفای ۵۲۴ مدفون در کوه تیمل از توابع مراکش (۱) سلسله پدرانش این است: محمد بن عبدالله بن عبد الرحمن بن هود بن خالد بن تمام بن عدنان بن صفوان بن سفیان بن جابر بن یحیی بن عطا بن ریاح بن بسار بن عباس بن محمد بن حسن بن علی بن ایطالاب ۴ از مردمان جبل السوس است. پس از تحصیل و مسافرت در ۵۱۴ در مراکش دعوی مهدویت نموده - رساله مختصریست در اثبات واجب و نبوت - رساله را در مجموعه الرسائل شماره ۵۶۱ به بینید.

عقیده

عربی - مقاله ایست بسیط در اصول عقائد از شهاب الدین هرون بن بهاء الدین مرجانی قازانی - رساله را در شماره ۵۶۱ مجموعه الرسائل ص ۵۴۶ به بینید.

۴۱۸-۴۱۹ علم الیقین فی اصول الدین

عربی - مؤلف فیض کاشانی - کتابی است تحقیقی در خلاصه اصول عقائد و لباب معارف که مرتب بر مقدمه ۴ مقصد و هر مقصدی حاوی ابواب و هر بابی مشتمل بر فصولی است مجموع ابواب ۵۰ است. این کتاب را پس از عین الیقین تألیف نموده - تاریخ شروع به تألیف ذیقمده ۱۰۴۰ و فراغت از آن ذیقمده ۱۰۴۲ بوده است - کتابهای عین الیقین و منهاج النجات و مرآت الاخره ضمیمه است. چاپ سنگی تهران - خط نسخ ۱۳۰۳ وقفی فهرستی - وقفی حسین آقا زوار و بصران در فروردین ۱۳۱۵ و ۳۹۱۵ و ۳۹۲۵

عین الحق

۴۲۰

فارسی - مؤلف شیخ علی بن محمد جعفر استرآبادی معروف بشریعتمدار متوفای حدود ۱۳۱۵ قمری (۲) رساله مختصریست در اصول دین - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۰۸ وقفی فهرستی «۳۹۳»

(حرف غ) غایت المرام

شماره (۴۵۹) فکالت التجارة مراجعه شود.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

بن معدان بن سفیان بن یزید اندلسی. متولد صبح چهارشنبه سلخ رمضان ۳۸۳ دربخش شرقی قرطبه. متوفای یکشنبه سلخ شعبان ۴۵۶ در دشت بله یا در دیه متلیشم (۱) مؤلف فارسی نژاد و معروف بابن حزم ظاهری و وزیر المستظهر بالله عبد الرحمن خلیفه اموی اندلسی بوده. از این کار روگردان و اقبال بر تحصیل نمود و از اسلام و مؤلفین نامی دو رة خود شمار آمد. در آغاز شافعی بوده و بعداً پیرو مذهب ظاهریه (۲) گردیده. کتاب در تحقیق و تاریخ مذاهب بشری و شامل مباحث فلسفی و رد بر عقائد و آراء ملل و مذاهب و گفتار فرق است که در موضوع خودش از نقایس است و در چهار جزء تدوین شده در حاشیه اینکتاب. کتاب ملل و نحل شهرستانی مدون است. چاپ سری مصر سال ۱۳۱۷-۱۳۲۰-۱۳۲۱. وقفی نائینی (۴۱۱) و (۴۱۲) و (۴۱۳) و (۴۱۴)

۴۴۴-۴۴۵

فصل المقال فیما بین الحکمة والشریعة من الاتصال

عربی- مؤلف ابن رشد اندلسی- کتاب در اثبات تطابق بین حکمت و شریعت اسلامی و بیان توفیق بین فلسفه و دین است- نسخه مصدر است بمباراتی از کتاب الجمع بین العقل والنقل ابن تیمیه در رد ابن کذاب- کتاب الکشف عن مناهج الادله فی عقائد الملّه ضمیمه این کتاب است- چاپ سری چاپخانه جمالیه مصر. سال ۱۳۲۸ وقفی فهرستی- وقفی نائینی (۲۷۲) و (۴۱۹)

۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸ الفصول المهمه فی تالیف الامه

عربی- مؤلف معاصر سید عبد الحسین شرف الدین علملی. کتاب در احتجاجات مذهبی با اهل سنت و رفع شبهات آنان و تیرئه فرقه امامیه از اقراآت آنها و دعوت بالفت و اتحاد است که بر ۱۲ فصل مرتب شده در زمینه خودش از نقایس مؤلفات بشمار است. کتاب در سال ۱۳۲۷ در شهرستان صور در ۱۰ فصل تألیف شده. درن چاپ ۲ فصل ۷ و ۱۱ باضافات و افاداتی دیگر بر آن افزوده گشته- کتاب الکلمة الفراء فی تفضیل الزهراء ضمیمه است- چاپ سری چاپخانه عرفان صیدا سال ۱۳۴۷ چاپ دوم. وقفی مؤلف در فروردین ۱۳۱۶ و وقفی سید صدر الدین در مرداد ۱۳۱۰ و وقفی میرزا محمد شریف عسکری در خرداد ۱۳۱۲ و ۴۱۵ و ۴۱۶ و ۴۱۷

الفطرة السلیمة

۴۴۹

عربی- مکرر شماره ۹۱۸ خطی. مؤلف حاج محمد کریمخان. چاپ سنگی تبریز- خط نسخ

سال ۱۴۴۰ وقفی نائینی «۴۱۸»

(۱) اخبار الحکماء • وفيات الامیان • معجم الادباء ج •

(۲) مذهب داود بن علی بن خلف اصفهانی •

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جایی

برادرش حاج میرزا هدایت الله ازاجله علماء دوره خود بوده و ازطرف مادر بامام جمعه - کلبایکان منسوب است . برای تحصیل باصفهان رفت و درمدرسه صدر میزیست . بجهت نگاهل و تسامحی که در احکام شریعت ازخود نشان میداد و سخنهایی که حاکی ازجنبه لاقیدی بمذهب ابراز میداشت منفور و از مدرسه اخراج شد و به تهران رفت و بدمدمه ابن و رقاء وارد جرگه بهائیان و از مبلغین آنان شد . مسافرتی بهمدان کرد و در سال ۱۲۹۹ در تهران زندانی شد . پس از رهائی بمکا و عشق آباد و آمریکا برای تبایخ رفت و در اواخر در مصر متزوی و مجرد مقیم بود و بادل سردی که بعبدالبهاء داشت بجزئی مستمری که از او داشت زندگانی را بلاعقب باخر رسانده . این کتاب که در ابتداء بکار آمدن عبدالبهاء و هنگام گرمی بازار مجادله میان رضای قناد شیرازی و شیخ الاسلام نقلیس تألیف شده رد است بر دو رساله شیخ الاسلام قفقاز : موسوم به رد برایقان و مدافعه بر مقابله خصم و هم حاوی احتجاجات و اصول دعاوی فرقه بهائیان است (۱) تاریخ فراغت از تألیف شب اول شوال ۱۳۱۵ در مصر . (رد برین کتاب را بشماره ۲۳۲ حق العین و هم به شماره ۵۱۳ مرآت العارفين و ضمائ آن و هم شماره ۵۹۶ الهدیه المهدویه بهینید) چاپ سری - چاپخانه هندیه مصر سال ۱۳۱۵ و قفیه فهرستی ۴۱۰۰

فراندال رضویه

۴۳۹

عربی - مؤلف میرزا محمد بن سلیمان بن محمد رفیع بن عبدالمطاب بن علی تکابنی متولد در ۱۲۳۳ یا ۳۵ متوفای ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۰۳ (۲) صاحب قصص العلماء عالی جامع و ساده بوده و اساتید زیادی داشته لیکن عمده تحصیلانش در فرقه و اصول نزد صاحب ضوابط بوده . مقبول را ترد اشخاصی از شاگردان حکیم نوری دیده و دارای تألیفات متنوع زیادی است . کتاب ارجوزه ایست هزاریتی در اثبات نبوت عامه و خاصه و دفع شبهات یهود و نصاری که در عنوان ۸۸ فرند صورت گرفته . نظم این ارجوزه را در سفر مشهد شروع نموده و در رجب ۱۲۸۲ در تکهان از آن فراغت یافته . چاپ سنگی تهران بخط نسخ بسال ۱۲۸۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۹۷۶۷»

فروغ مزه یسینی

در باب تاریخ بهینید .

۴۴۰ - ۴۴۱ - ۴۴۲ - ۴۴۳

الفصل فی الملل و الاواء و النحل ج ۱-۲-۳-۴

عربی - مؤلف ابو محمد علی بن احمد بن - حید بن حزم بن غالب بن صالح بن خلف

(۱) ترجمه مذکور خلاصه افادات کتبی فاضل معاصر آقای عبدالحسین آملی است .

(۲) بروایت مرحوم حاج مهد فهرستی از فرزند مؤلف .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

حادیون ویان فلسفه دین اسلام است. چاپ سنگی چاپخانه میرزا علی اصغر در تهران - بخط نستعلیق در ۱۳۳۳
وقتی فهرستی (۴۲۰)

۴۵۴ فلسفه اولی یا مابعد الطبیعه

فارسی - مؤلف معاصر ابوالحسن شعرانی تهرانی. رساله در بیان آراء فلاسفه باختر در
الهیات و مبحث تجرد نفس و تطبیق اصطلاحات حکماء باختر با اصطلاحات حکماء اسلام است.
چاپ سری چاپخانه دانش تهران. سال ۱۳۱۶ خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ (۹۷۵۰)

۴۵۵ فلسفه حسیه

فارسی - مؤلف معاصر علی اکبر خدا بنده خراسانی - مجموعه ایست از اندیشه های مؤلف
در ابطال فلسفه روحی و ترویج فلسفه حسی و حاوی فوائد متفرقه علمی و تربیتی و غیره است
و مرتب بر ۸ جزواست - چاپ سری تهران - تاریخ چاپ از ۱۳۰۸ تا ۱۳۱۳ خورشیدی، خریداری
آستان قدس در ۱۳۱۸ «۹۷۵۱»

۴۵۶ فلسفه الحیات

فارسی - مؤلف کنت لئون نیکلایویچ تو استوی روسی - متولد ۲۸ اوت ۱۸۲۸ در دبه باسانیا
بولیانا از توابع بخش تولامتوفای ۱۹۱۰ م در گودگی بی مادر و در طفولیت یتیم گشته برده از
عمرش مصروف تحصیل و در آغاز جوانی عالمی بود حقوق دان و در حلقه هم در زندگانی لشکری
گذرانید. هوش ذاتی و تادیب زمانه و تحولات زندگی و تجربیات عمری او را در پایان عمر
نویسنده اندیشمندی نمود و در دبه مولدش متروی و سرگرم بتألیف گشت و از رشته کشت و کار
ارتزاق مینمود - مترجم از عربی جلال الدین دادگری - کتاب شامل ۴۳ فصل اندیشه ها و
پندارهای او است در موضوع حیات - چاپ سری چاپخانه گودرزی تهران - خریداری آستان قدس
در ۱۳۱۸ خورشیدی «۹۷۵۲»

۴۵۷ فلسفه روحی ج ۱

فارسی - مؤلف معاصر حبیب الله آموزگار، مختصریست در تاریخ فلسفه و آراء خاوریان
و باختریان از حکماء و هم علماء اخلاق در معرفت النفس - چاپ سری چاپخانه فردوسی تهران
سال ۱۳۱۸ خورشیدی. هدیه وزارت فرهنگ در مرداد ۱۳۱۸ «۹۷۵۳»

۴۵۸ فلسفه عشق

فارسی - مؤلف آرتور شوپنهاور آلمان ۱۷۸۸ - ۱۸۶۰ م مترجم معاصر مشفق حمدانی -

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

فقه الاکبر

عربی - مؤلف امام اعظم ابوحنیفه نعمان بن ثابت بن (نعمان بن مرزبان از فارسی زادگان) یا (طاوس بن هرمزد) زوطی بن ماه کابل کوفی - متولد سال ۸۰ یا ۶۱ متوفای رجب یا شعبان ۱۵۰ یا ۱۵۳ در زندان مدفون در خیزرانیة بغداد. از پیشوایان مذاهب چهارگانه اهل سنت است و مذهب حنفی بدو منسوب و حنفیان را در فروع مذهب پیشواست. ابوحنیفه بروایت شهرستانی در کتاب (مال و نحل) در اصول زیدی مذهب بوده و با محمد بن عبدالله معروف بنفس زکیه یمعت نموده. و این جهت موجب شد که بامر منصور زندانی شد و در آنجا درگذشت. در فروع نخست کسی است که ابداء و اعمال قیاس نموده و رأی خود را در احکام خدائی متعمد میسر کرده و در عریضه لحن در گفتار داشته و گفته اند که شرف تلمذ حضرت صادق علیه السلام را داشته و هم ریب آن بزرگوار بوده - رساله مختصریست ساده در عقائد بی ذکر دلیل و در آن تعرض بفرقه مرجئه نموده (شرح رساله را بشماره ۳۷۲ ببینید) این رساله ضمیمه عقاید نسفی شماره ۱۳۱۵ است.

فکوک فی مسندات حکم الفصوص

عربی. مؤلف صدرالدین قنوی (۱) توضیحات و تعلیقاتی است بر فصوص الحکم - این رساله را در باب کتب اخلاق چاپی در حاشیه کتاب شرح منازل السائرین منطبعة تهران از ص ۱۸۳ ببینید

۴۵۰ فلسفه ابن رشد

عربی - مؤلف فرح بن انطون بن الیاس انطون متولد ۱۲۹۱ در طرابلس شام؛ متوفای در ۱۳۳۰ در قاهره مدیر مجله الجامعه و از نویسندگان معروف است - کتاب در تاریخچه حیات و شرح عقائد و آراء فلسفی ابن رشد اندلسی است که بر ۳ باب مبوب داشته - چاپ سربى مصر و قف قائم مقام (۳۷۷۳)

۴۵۱ فلسفه الاعتماد ج ۱

فارسی - مؤلف معاصر ضیاء الدین دری - مختصریست در فلسفه و عقاید و تاریخ فلاسفه. چاپ سربى تهران چاپ دوم. سال ۱۳۱۷ خورشیدی خریداری آستان قدس ۱۳۱۸ (۶۷۴۸)

۴۵۲ فلسفه الاعتماد ج ۲

فارسی - مکرر ریش - چاپ سربى تهران چاپ اول سال ۱۳۱۱ خورشیدی خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ (۶۷۴۹)

۴۵۳ فلسفه الانسان

فارسی - مؤلف معاصر میرزا علی اکبر حایری زاده هزار جریبی - کتاب در رد گفتار

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

توضیح . چاپ سربی بغداد چاپخانه مصریه . سال ۱۳۴۳ و قی سید هبة الدین شهرستانی در اردی - بهشت ۱۳۱۲ و قی محمد مهدی علوی در مهر ۱۳۰۹ - و قی سید هبة الدین شهرستانی در مرداد ۱۳۱۳ «۳۲۵» و «۳۲۶» و «۱۲۷»

۴۶۶ فی طریقی الی الاسلام ج ۱

عربی - مؤلف معاصر دکتر احمد نسیم سو - حلی یهودی نژادی است که در ۲۲ شعبان ۱۳۰۰ در دادگاه شرع مصر اعتراف بشرف دین اسلام نموده - کتاب در نکوهش زندگانی مادی و تحلیل دیانات یهود و نصاری و اسلام و موازنه میان آنها و اثبات اکملت و اصلحیت اسلام است . چاپ سربی مصر سال ۱۳۵۵ و قی مؤلف در اسفند ۱۳۱۷ «۵۹۱۳»

۴۶۷ فی طریقی الی الاسلام ج ۲

عربی - مکرر پیش . چاپ سربی نجف چاپخانه غری - سال ۱۳۵۷ و قی مؤلف در اسفند ۱۳۱۷ «۵۹۱۴»

(حرف ق)

قبسات

۴۶۸

عربی - مؤلف میر داماد - گنایست مفصل و مطلق در موضوع حدوث و قدم عالم - ابتداء تألیف کتاب ۱۷ ربیع الاول ۱۰۲۴ و ختم آن در شب چهارشنبه ۶ شعبان آن سال بوده رساله خلاصة الملكوت و رساله خلق اعمال بنام ایقانات و رساله در رأی افلاطون و ارسطو در حدوث عالم و اتولوجیا در حاشیه کتاب تدوین شده - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۵ و قی فهرستی «۴۳۰»

۴۶۹-۴۷۰ قسطائس المستقیم

عربی . مؤلف ابو حامد غزالی . صورت مناظره او است بایکی از مردمان باطنیه و رد بر طریقه حسن صباح است - چاپ سربی چاپخانه تقدم مصر . چاپ دوم - و قی ثانی - و قی فهرستی «۵۸۵۷» و «۶۲۵»

قصد السبیل

۴۷۱

عربی . مؤلف میرزا احمد بن حاج میرزا محمد حسن آشتیانی از معارف و مدرّسین معقول و منقول و موجهین علماء معاصر در تهران است . رساله در نفی جبر و تقویض و اثبات امر بین الامرین است . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۳۵ و قی فهرستی «۴۳۱»

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

چاپ سری چاپخانه خاور در تهران ۱۳۱۳ خورشیدی. خریداری آتافدس در ۱۳۱۸ «۶۷۵۳»

فلسفه نیکو

بنگرید بیاب تاریخ.

۴۵۹ فلك النجاة في الامامة والصلوة ج ۱ و ۲

عربی وارد و . مؤلف معاصر مولوی حافظ شایب محمد بن فتح الدین هندوستانی .
مترجم بار دو : حکیم محمد امیرالدین بن حافظ محمد مستقیم هندی شاگرد مؤلف .
مؤلف و مترجم در آغاز بمذهب تسنن بوده اند که بعداً متبصر و متشیع گشته اند . جلد ۱ کتاب
در مبحث امامت است . و معروف است بنایت المرام فی معیار الامام و جلد ۲ در نماز است . و معروف
است به ترتیب الصلوة فی معیار الامام . کتاب مزیل است بحواشی از مترجم . چاپ سنگی لاهور
خط نستعلیق ۱۳۴۳ و قی حکیم امیرالدین مترجم کتاب در شهریور ۱۳۰۶ «۴۲۱»

۴۶۰ فلك النجاة ج ۳

اردو - مؤلف مولوی حکیم محمد امیرالدین - تعلیقات و اضافات و تبیین دو جلد پیش است
و موسوم است به تشیید فلك النجات بتعلیق سلك النکات. تاریخ فراغت از تألیف این جلد ۲۵ رجب ۱۳۵۱
است. چاپ سنگی هندوستان خط نستعلیق سال ۱۳۵۲ و قی مؤلف در شهریور ۱۳۱۶ «۴۲۲»

۴۶۱-۴۶۲ فوز الاصغر

عربی - مکرر شماره ۲۱۲ خطی مؤلف ابوعلی احمد بن محمد بن یعقوب بن مسکویه
رازی خازن متوفای ۴۲۱ یا ۴۲۰ مدفون در اصفهان در کوی خاجو (۱) مختصر نیست استدلالی
در اثبات مبدء و معاد و نبوت که در عنوان سه مسئله و هر مسئله در فصولی انجامیده و این را پیش از
فوز الکبر تألیف نموده . در نامه داشوران مسطور است که این کتاب زیاده بر ۳۰۰۰۰۰ بیت است .
گمان میرود که کاتب فوز الکبر را بفوز الاصغر اشتباه نموده و آن کتاب حاوی بر اینقدر از
ایات باشد - چاپ سری مصر سال ۱۲۲۵ چاپخانه سعادت و چاپ سری بیروت سال ۱۳۱۹
قدری و قی ثانی «۴۲۳» و «۴۲۴»

۴۶۳-۴۶۴-۴۶۵ فیض الباری او تهذیب منظومة السبزواری

عربی - سراینده معاصر سید هبة الدین شهرستانی. کتاب تهذیب ادبی منظومه حاج اлахادی
سبزواری است از تبدیل برخی آیات و اضافه ایاتی بر برخی از مباحث بمنظور تحجیم قائده و تکمیل

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جامی

کتاب الابوار ۴۷۷-۴۷۸

عربی - مؤلف حاج شیخ الرئيس ابوالحسن میرزا بن محمد تقی میرزا حسام السلطنه بن فتحعلیشاه قاجار متخلص بهیرت - متولد ۱۲۶۴ در تبریز متوفای ۱۳۳۶ سخرانی بلیغ و از فضلا و ادباء دوره خود بوده (۱) کتاب در برد و رساله حمامة البشری و سر الخلافة تألیفی غلام احمد قادیانی است که بتکلفات منشیانه و اسلوب مقامات حریری انشاء نموده - چاپ سنکی چاپخانه جعفری به بی . خط نسخ . سال ۱۳۱۲ و قفای نائینی و قفای فهرستی «۵۸۵۸» و «۵۸۵۹»

کتاب الاعتناء فی شرح واجب الاعتقاد

عربی - شرحی است بر رساله واجب الاعتقاد تألیفی علامه حلی بروایت الذریعة (ج ۲ ص ۲۳۰) شارح فاضل مقاداد است . روضات الجنات (ص ۶۶۷) شرح فاضل مقداد را بنام مهج السداد فی شرح واجب الاعتقاد ضبط کرده لکن الذریعة این روایت را رد و حمل بر سهو قلم نموده - این کتاب را ضمن کلمات المحققین شماره ۵۰۰ به بینید .

کتاب الایمان ۴۷۹

عربی - مؤلف ابن تیمیه - کتاب دریان حقیقت ایمان و اسلام است . چاپ سری چاپخانه سعادت مصر . سال ۱۳۲۵ و قفای فهرستی «۴۳۷»

کتاب التعجب

عربی - مؤلف ابوالفتح محمد کراچکی کتاب دریان اغلاط اهل سنت و جماعت است در مسئله امامت و بماتد منتم و مستدرک باب آخر کتاب اطراف الدلائل و اوائل الدلائل تألیفی شیخ مفید است این کتاب را ضمیمه کتزالفوائد شماره ۵۰۸ به بینید .

۴۸۰ کشف الارتیاب فی اتباع محمد بن عبدالوهاب

عربی - مؤلف معاصر حاج سید محسن امین عاملی - کتابی است جامع و مفصل و بی مانند در تاریخ و شرح عقائد و ابطال معتقدات و هیایان . تاریخ فراغت از تألیف او آخر رمضان ۱۳۳۶ در دیه شقراء است و در او اوسط ربیع الاول ۱۳۴۷ در شهرستان دمشق از تجدید نظر و پاکتویس آن فراغت یافته - عقود الدربه ضمیمه کتاب است - چاپ سری دمشق چاپخانه ابن زیدون - ۱۳۴۷ و قفای مؤلف در لغز و زدن ۱۳۱۲ «۳۷۸۴»

کشف الحیل

در باب تاریخ به بینید .

۴۷۳-۴۷۴ قواعداالعقائد

عربی - مکرر شماره ۹۲۳ خطی. مؤلف خواجہ نصیرالدین طوسی. الزام التواصب و منهاج السالکین ضمیمہ این کتاب چاپ شدہ است - چاپ سنگی تہ۔ ان. خط نسخ. سال ۱۴۰۳ دوجلد وقفی قائم مقام - وقفی فہرستی - د ۴۳۳ و د ۴۳۴ و د ۴۳۵

القول الوسیط فی جعل المؤلف البسیط

عربی - مؤلف محمد حسن بن محمد ظہور سنبلی دہلوی اسرائیلی نسب حنفی مذهب رسالہ مرتب است بر ۳ فصل و خانمہ: ۱ فی الجمل المؤلف والبسیط ۲ فی بیان تعلق الجمل مؤلف اوالبسیط بالذاتیات ۳ فی جمل لوازم الماہیہ - خانمہ فی جمل الصفات الاتزاعیہ. مؤلف رسالہ را بخواہش مولوی محمد حسین تألیف نمودہ. تاریخ ختم شوال ۱۲۹۶ در شہرستان ہدایون. این کتاب را ضمن مجموعہ ستہ ضروریہ شماره ۲۳ منطق چابی م ۲۶۰ بہ بیند.

۴۷۵ قہوہ خانہ سورات

فارسی - مؤلف ژاک هنری برناردین دوسن پیر - متولد در ۱۹ ژانویہ ۱۷۲۷ یا ۱۷۲۷ در ہاور متوفای ۲۱ ژانویہ ۱۸۱۴ در ارانی - نویسنده معروف فرانسوی. مترجم ناصر سید محمد علی جمال زادہ. داستان کوچک فلسفی است در بیان خرافات معتقدات برخی از ملل و غرق ادیان - چاپ سری چاپخانہ شرافت بمبئی سال ۱۳۴۴ خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ و ۷۱۲۷۰

(حرف ك)

۴۷۶ کامل السقیفۃ بہائی

فارسی مکرر شماره ۲۱۹ خطی. مؤلف عمادالدین حسن بن علی بن محمد بن علی بن حسن طبرسی - چاپ سنگی بمبئی. خط نستعلیق سال ۱۳۱۳ وقفی فہرستی د ۴۳۶

کبریت الاحمر فی بیان علوم الشیخ الاکبر

عربی - مؤلف ابو محمد عبدالوہاب بن احمد بن علی حنفی شمرانی متولد ۸۹۸ در قلقلشندہ پرورش یافتہ در سابقہ ابو شمرہ متوفای در ۹۷۳ در قاهرہ (۱) از علماء منصور است کہ در فسطاس مزینہ ونسبش بہ محمد بن حنفیہ میرسد - این کتاب منتخب از کتاب أنوار القدسیہ اوست و آن کتاب ملخص فتوحات المکیہ ابن عربی است. کتاب را در حاشیہ البواقیت والجواهر شماره ۶۶۹ بہ بیند.

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جایی

۴۸۷-۴۸۸ کشف المراد

عربی - مکرر پیش چاپ سنگی بمبئی - خط نسخ سال ۱۳۱۱ و قفلی فهرستی خریداری
آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۴۴۲» و «۶۷۵۶»

۴۸۹ کشف النقاب عن عقائد ابن عبدالوهاب

عربی - مؤلف معاصر سید علینقی بن ابی الحسن بن ابراهیم بن محمد تقی بن حسین
بن دلداری علی تقوی نصرآبادی لکنهوی - متولد ۱۳۲۳ (۱) کتاب در ابطال عقائد فرقه وهابیان است.
تاریخ فراغت از تألیف سال ۱۳۴۵ در نجف چاپ در بی نجف - چاپخانه حیدریه - سال ۱۳۴۵
وقفی مؤلف در شهریور ۱۳۱۰ «۴۴۴»

۴۹۰ کفایة المؤمنین

فارسی - مؤلف و ناشر نایب الولاية میرزا احمد بن حاج محمد کریم تبریزی مجموعه ایست.
حاوی سه رساله : ۱ اوصاف المقربین در ترجمه مجد الاشراف جلال الدین محمد شیرازی قطب
فرقه صوفیه ذهبیه تألیف نایب الولاية تاریخ فراغت از تألیف سال ۱۳۳۸ - ۲ منظومه خلاصه
الحقائق شیخ نجیب الدین رضای تبریزی اصفهانی ۳ مکاتیب قطب محوی - چاپ در بی چاپخانه
احمدی شیراز سال ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ و قفلی فهرستی « ۴۵۷ »

۴۹۱ کفایة الموحدين فی عقائد الدین ج ۱

فارسی - مؤلف حاج سید اسمعیل بن احمد عقیلی علوی نوری متوفای ۱۳۱۷ قمری در
نجف مدفون در صحن روضه علوی ۴ از شاگردان میرزا حبیب الله رشتی و میرزا محمد حسن
شیرازی است (۲) کتاب دوره جامع علم کلام است که در سه جلد انجامیده : جلد ۱ در مباحث
اثبات واجب - تاریخ ختم این جلد ۱۲۹۹ است ۲ در مبحث امامت است که مفصل نگاشته و در ۱۳۰۱ از
تألیف آن فارغ شده ۳ در مبحث معاد است و موسوم است بذخیره المعاده تاریخ ختم تألیف
این جلد شب ۲ شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۳۰۴ است. چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۲۹۹
هجری قمری - وقفی فهرستی « ۴۴۸ »

۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴-۴۹۵ کفایة الموحدين ج ۲

فارسی - مکرر پیش چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۰۱ سه جلد وقفی
میرزا عباس بسال ۱۳۰۷ - یک جلد (شماره ۴۹۳) وقفی فهرستی « ۴۴۹ » و « ۴۵۰ » و
« ۴۵۱ » و « ۴۵۲ »

(۱) الذیعه ج ۳ ص ۱۸۵

(۲) اعلان الذیعه ج ۱ ص ۱۵۳ مؤلف در استوده و اختیارات تاریخ فوتش را در غره غیبیه ۱۳۴۹ و
مدفونش را در صحن کازمین ضبط کرده

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

الكشف عن مناهج الادلة في عقائد الملة

عربی. مؤلف ابن رشد اندلسی - کتاب در رد متکلمین و شرح تباین آراء فرق اسلامی در اصول عقائد و بیان گمراهی و بطلان رویه فرق حشویه و اشعریه و معتزله و صوفیه و دور بودن آنان از طریق شرع و درک مقصود شارع و اثبات تطابق و توافق رویه حکماء و ارباب نظر است با شریعت. این کتاب ضمیمه فصل المقال شماره ۴۴ است.

۴۸۱ کشف الغوایة عن کتاب الهدایة

عربی. مؤلف معاصر سید اسدالله خارقانی - کتاب رد بر جزء ۳ کتاب الهدایة نشریه فرقه پروتستانت است. این جزء بخش مقدمه و در بیان مسائل کلیه عقلیه راجع با اصول ادیان و اساس شریع است که افراد در چاپ شده. چاپ سربى نجف چاپخانه جبل المتین سال ۱۳۲۹ و قی نائینی «۴۳۸»

۴۸۲ کشف الفوائد فی شرح قواعد العقائد

عربی - شارح علامه حلی - شرحی است بقال اقول بر رساله قواعد العقائد خواجه نصیر طوسی که بخواهش فرزندش فخر المحققین تألیف نموده - رساله های حقائق الایمان و اسرار الصلوة و کشف الریبه و تفسیر سورة اعلی ضمیمه این کتاب است - چاپ سنگی تهران. خط نسخ. سال ۱۳۰۵ و قی فهرستی «۴۳۹»

۴۸۳ کشف الفو آند

عربی - مکرر پیش - درین نسخه فقط حقایق الایمان ضمیمه است. چاپ سنگی تهران خط نسخ. سال ۱۳۰۵ - و قی نائینی «۴۴۰»

۴۸۴ کشف الفو آند

عربی - مکرر پیش. رسالتی که در شماره ۴۸۲ ضمیمه بود در این جلد نیز می باشد. چاپ سنگی تهران. خط نسخ. سال ۱۳۱۱ و قی حسین آقا زوار و پسران. در فروردین ۱۳۱۹ «۴۴۱»

۴۸۵ کشف الفو آند

عربی. مکرر شماره ۴۸۲ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۶۷۵»

۴۸۶ کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد

عربی. مکرر شماره ۲۲۰ خطی. شارح علامه حلی - چاپ سربى چاپخانه عرفان صیدا سال ۱۳۵۳ و قی محمود خوشنویسان در مهر ۱۳۱۶ «۴۴۲»

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۵۰۵ - ۵۰۶ - ۵۰۷ کلید بهشت

فارسی - مؤلف قاضی سعید قمی (۱) در مرآت الحق (۲) (ص ۲۴) کتابی بدین نام به ملا رجیطی تبریزی نسبت داده - سید خوانساری در روایات الجنات (ص ۶۳۸) بطوری که در خاطرش بوده کذابی بدین نام در اصول دین از مؤلفات فاضل هندی یاد نموده . لیکن باممکن بودن تعدد کتاب هایی که بدین نام و درین موضوع تألیف شده چیزی که نسبت کتاب را بقاضی نزدیک میدارد نسخه خطی این کتاب است که در دوره زندگانی قاضی نوشته شده و کاتب در آخر نسخه این عبارت را آورده : « تمت فی تاریخ شهر ذیحجه الحرام سنه ۱۰۸۵ کلید بهشت من مصنفات جالینوس الزمان میرزا محمد سعید سلمه الله تم عن الافات » کتاب درشناسائی آغاز و انجام است . و محبوب برد و بخش است : ۱ درمقدمات ۲ در مسائل ضروریه مبدء و معاد - نسخه مصدراست بمقدمه از فاضل معاصر سید محمد مشکوة بیرجندی - چاپ مربی تهران چاپخانه مجلس سال ۱۳۱۵ خورشیدی . دو جلد بوسیله سید محمد مشکوة در فروردین ۱۳۱۶ بکتابخانه آستان قدس تقدیم گردیده است . و یکجدا وقفی آقای فتح الله باکروان سال ۱۳۱۶ « ۶۰ » و « ۶۱ » و « ۶۲ »

۵۰۸ کنز الفی آئد

عربی - مکرر شماره ۲۲۶ خطی - مؤلف ابوالفتح محمد بن علی بن عثمان گراچکی - متوفای ۴۴۹ (۳) شاگرد شیخ مفید و شریف مرتضی است و هم روایت میکند از سلاسل دیلمی و محمد بن شاذان قمی و ابوالرجاء بلخی و ابو عبدالله حسین بن عبدالله بن علی واسطی و دیگر از مشایخ شیعه و هم از اهل سنت - کتب مجموعه ایست نفیس شامل علوم و فنون چندی از غرر مسائل کلامی و رد و ایراد بر ملل و نحل و آراء فرق مختلفه و اخلاق و اصول فقه و غیره است و در آن چند رساله از تألیفاتش را هم درج نموده : ۱ القول المتین عن وجوب مسح الرجلین ۲ البیان عن جمل اعتقاد اهل الایمان ۳ الاعلام بحقیقه اسلام امیر المؤمنین ۴ رساله در وجوب امام ۵ تذکره باصول فقه ۶ البرهان علی طول عمر صاحب الزمان . کتاب از نسخه فاضل ایروانی (۴) و نسخه نفقه الاسلام تبریزی چاپ شده است . نسخه فاضل ایروانی از نسخه فاضل هندی صاحب کشف اللام و نویسنده شده بوده . کتاب التمعجب من اغلاط العاصم ضمیمه این کتاب است چاپ مربی تبریز . خط نسخ سال ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۵۸۶۰)

(۱) روایات الجنات ص ۳۰۲ (۲) شماره ۵۹۶ موی اخلاق خطی .

(۳) روایات الجنات . مستدرک الوسائل (۱) آخوند ملا محمد توفای شب چهارشنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۳۰۳ در لیست مدفون در مدینه ایروانی شاگرد صاحب جواهر و شیخ انصاری . (احسن الودیع)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۴۹۶-۴۹۷-۴۹۸-۴۹۹ کفایةالموحدین ج ۳

فارسی - مکرر پیش چاپ سنگی تهران خطنسخ ۱۳۰۴ سه جلد وقفی میرزا عباس بسال

۱۳۰۷ - یکجلد (شماره ۱۹۷) وقفی فهرستی (۱۵۳) و (۱۵۱) و (۳۵۵) و (۱۵۶)

۵۰۰-۵۰۱ کلمات المحققین

عربی و فارسی - مجموعه ایست شامل ۲۱ رساله و مقاله که جامع ناشرانرا بدین نام موسوم

داشته: ۱ رساله سعیدیه علامه حلی ۲ کتاب الاعتماد فی شرح واجب الاعتقاد ۳ رساله فخریه

۴ میراثیه ۵ رساله حریریہ ۶ صیغ المقود ۷ رساله درجیر و اختیار ۸ رساله درجیر و قدر

۹ رساله خلق اعمال دوانی ۱۰ شرح حدیث حقیقت ۱۱ رساله خلق اعمال میر داماد ۱۲ رساله

جبر و اختیار فیض کاشانی ۱۳ رساله وجودیه میر سید شریف کرکائی ۱۴ رساله سرالصلوة ۱۵ -

رسالة اعیان ثابته ابن عربی ۱۶ مقاله در تحدید کر ۱۷ مقاله در مفهوم وجود از میر داماد ۱۸

رساله در ذبیحه اهل کتاب ۱۹ مقاله در غیبت امام از شریف مرتضی ۲۰ مقاله در بیان احکام اهل

آخرت هم از ۲۱ مقاله در عصمت نیز از او چاپ سنگی تهران - خطنسخ - سال ۱۳۱۵ -

واقف شناخته نشد - وقفی فهرستی «۷۰» و «۷۱۰۱»

۵۰۲ کلمات مکنونه

عربی و فارسی - مکرر شماره ۹۳۹ خطی - مؤلف فیض کاشانی - چاپ سنگی بمبئی - خطنسخ

سال ۱۲۹۶ وقفی فهرستی «۵۸»

۵۰۳ کلمة التوحید لرفع التردید

فارسی - مؤلف معاصر سید محمد بن علی حسینی معروف بشکوة بیرجندی استاد دانشگاه

تهران - رساله در توحید است - تاریخ تألیف ۱۳۴۲ در مدرسه محمودیه تهران - مشکوة الاسرار

ضمیمه این رساله است - چاپ سنگی تهران چاپخانه حاج عبدالرحیم - خطنسخه سال ۱۳۴۴

خریداری آستان قدس در تیر ۱۳۱۰ «۴۵۹»

۵۰۴ الکلیات الخمس

عربی - کتاب شامل ۵ مسئله فلسفی است: جزء لایتجزی - عقل - قس کلی - انسان -

هیولی - ناشر کتاب: عبدالحمید رمزی قبطان ابن مسائل را از کتاب کشف اللبس عن

حقیقة النفس تألیفی ابن صلاح حلبی (۱) التقاط و مرتب و بدین نام معنون و موسوم نموده - چاپ سرربی

چاپخانه نجات بغداد - سال ۱۳۵۷ وقفی سید هبة الدبی شهرستانی در مهر ۱۳۱۸ «۶۷۵»

(۱) صلاح الدین بن زین الدین احمد که در ۹۷۷ در دمشق میزیست

حکمت - کلام - فلسفه

کتابچایی

وقتی نعمت الله وزیرى در قير ۱۳۱۱ و قى فهرستى «۴۶۵» و «۴۶۶»

(حرف ل)

۵۱۹ - ۵۲۰ - ۵۲۱ لباب الاشارات

عربى - مؤلف امام فخر رازى (۱) كتاب خلاصه مقصود ومختصر كتاب الاشارات والتنبیها
شيخ الرئيس است كه ببارتى روان و روشن بدرخواست بزرگى تلخیص و تألیف نموده . تاریخ
ختم تألیف جمادى الاول ۵۹۷ نسخه چاپ شده است از نسخه خطی كه در ۹۲۳ نوشته شده بوده (۲)
چاپ سربى چاپخانه سعادت مصر . سال ۱۳۲۶ و قى قائم مقام - و قى فهرستى - و قى ثانى «۴۶۷»
«۴۶۸» و «۴۶۹»

۵۲۲ لسان الحق

عربى - مؤلف سید مهدى قزوینى كازمینى - كتاب رد است بر كتاب البراهین العقليه والطبعه
فى صحة الديانة المسيحية تألیف قائم مقام نون . ترجمه: حبیب سعید تاریخ ختم تألیف ۳ رمضان
۱۳۳۴ در بصره - چاپ سربى چاپخانه دارالسلام بغداد - سال ۱۳۳۵ و قى مؤلف در خرداد
۱۳۱۱ «۴۷۱»

۵۲۳ لسان الصدق

عربى - مؤلف شیخ على بن عبدالله بن على بحرینى - كتاب ردیست متین بر كتاب میزان
الحق وابطال گفتار مسیحیون . تاریخ ختم تألیف جمعه ۲۰ ذی قعدة . ۱۳۰۶ - چاپ سنگى بمبئى - خط نسخ
سال ۱۳۰۷ خریدارى آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۴۷۵»

۵۲۴ تا ۵۴۹ لسان المسلمین

فارسی - مؤلف معاصر شیخ عبدالحسین شرع الاسلام - رساله در استدلال بایات نوره
وانجیل على راجحه است - بر سخاوت و تحریف و بطلان آنها - چاپ سربى چاپخانه اتحاد اصفهان
سال ۱۳۴۹ چاپ سوم - و قى سید صدرالدین در مرداد ۱۳۱۰ از شماره ۴۷۲ تا شماره ۴۹۷
(۲۶ شماره) مؤلف و چاپ و واقف برابر همین شماره است .

لطایف غیائی

بنگرید بشماره ۱۲۶ اسرار التزیل .

(۱) كلف الظنون ج ۱ (۲) ۱۷ سال پس از فوت مؤلف

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۵۰۹ کنوز الالهام فی حقیقه الاسلام

فارسی - مؤلف علامه ابیخان امام الحکماء که در تاریخ چاپ زنده بوده . رساله بخش یکم از این تألیف و موسوم بمیزان است و بخش دوم را به تبیان نامیده است . این بخش مختصری است در اصول دین در ضمن ۵ فصل و مینماید که منظور مؤلف توحید و تألیف بین شیعه و سنی بوده و از اینرو امامت را عنوان نکرده و آنرا مندرج در نبوت نموده و از شئون آن قرارداد داده و مخالف فریقین را شایسته ذکر ندانسته . چاپ سنگی حیدرآباد دکن - خط نستعلیق سال ۱۲۱۶ و قفای نائینی ۴۶۳۰

(حرف گ)

۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴ گفتار خوش یار قلی ج ۱ و ۲

فارسی . مؤلف معاصر شیخ محمد بن شیخ اسمعیل محلاتی نجفی متوفای بس از ۱۳۲۰ هجری قمری . کتاب در رد بهائیان و شامل مطالب و انتقادات اخلاقی و اجتماعی و سیاسی است که بصورت داستان در آورده . چاپ سری مشهد چاپخانه خراسان . بسال ۱۳۴۳ - و قفای نائینی - و قفای داود میرزا افشار نادری در ۱۳۱۱ - و قفای فهرستی - دو جلد و قفای حاج میرزا احمد آقا زاده خراسانی در آذر ۱۳۰۰ - « ۴۵۰۰ » و « ۴۵۰۱ » و « ۴۵۰۲ » و « ۴۵۰۳ » و « ۴۵۰۴ »

۵۱۵ گفتار روح پرور

فارسی . مختصر کتاب مذاکرات عبدالبهاء عباس آقندی است که م . رضای هزار شیرازی تلخیص نموده و مؤلف را صریحاً نام نبرده و بطور ابهام بجملة : یکی از بزرگان روحانی عالم . یاد کرده . چاپ سری شیراز سال ۱۳۰۵ خورشیدی . و قفای ابراهیم دولتشاهی در مهر ۱۳۱۸ « ۶۷۵۸ »

۵۱۶ گلدسته چمن آئین زرتشت

فارسی . مؤلف هیر بد شهریار جی دادابهای بیروچارا - سخنران انجمن زردشتیان در هندوستان در ۱۸۹۳ م - مترجم : - ماستر خدا بخش بهرام خداداد رئیس نرسوآبادی یزدی - رساله در بیان عقیده و شریعت کیش زردشتی است که بزبان انگلیسی تألیف و نشر شده - تاریخ فراغت از ترجمه ۱۵ خرداد ماه قدیم ۱۲۶۵ یزد کردی چاپ سنگی . چاپخانه ناصری بمبئی - خط نستعلیق سال ۱۲۶۷ - یزد کردی و قفای نائینی « ۴۶۱۴ »

۵۱۷-۵۱۸ گوهر مراد

فارسی - مکرر شماره ۹۶۰ خطی . مؤلف ملا عبد الرزاق لاهیجانی . چاپ سنگی خط نسخ - ۳۴۴ -

مجموعات کلام فلسفه

کتابخانه

مختصر است بسط در ادیان و عقاید و انشاء این مجموعه در باب حکم و مجامع جامع شماره

۶۰۸۸ عمومی به پیش

۵۵۷-۵۵۶-۵۵۵ مجلی مرآت المنجی

عربی، تألیف و تصحیح ۹۸۶، مؤلف این، ای جمهور احسانی، چاپ سنگی تهران -

خط نسخ - سال ۱۲۷۱ و قی، قائم مقام - وقی نائینی وقی فهرستی «۵۰۴» و «۵۰۵» و «۵۰۶»

۵۵۸ مجمع السعادات

فارسی، مؤلف حاج ملا سلطان علی کابادی - کتابی است جامع در اصول عقاید و فرائض و

سنن - بخش اصول عقاید آرا به ترتیب اصول کافی مرتب نموده و در آن برخی از احادیث مجله

اصول عقاید و فرائض و سنن را به ترتیب دیگر یکجا کرده و کتاب در حکم مقدمه

و ۱۲ باب و خانمه تصویب شده - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۷ وقی فهرستی «۵۸۶»

۵۵۹ - ۵۶۰ مجموعه الرسائل

عربی، مجموعه است محتوی بر رساله هائی از سید کاظم رشتی در رشته های مختلف و

شامل عقاید علمی و تأویلات او است - چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۲۷۷ وقی نائینی - وقی

حاج میرزا حسین یزدی «۵۰۷» «۵۰۸»

۵۶۱

۵۶۱ - ۵۶۲ مجموعه الرسائل

عربی، مجموعه است شامل ۲۳ رساله در حکمت و عرفان و اخلاق که ناشر آن شیخ مجیب

الدین صیری گردیده و کاتبی کنی بدین نام معنون نموده و نشر داده - نام رسائل شرح زیرواست:

۱. مختصر کتاب المؤمل للرد الی الامر الاولی تألیف ابوشامه شافعی ۲. عقیده ابن تومث ۳ -

الادب فی الدین غزالی ۴. رساله ابوالولید غزالی ۵. تهذیب الاخلاق ابن عربی ۶. علم الاخلاق

ابن سینا ۷. رساله الهدی ابن شیخ الرئيس ابن سینا ۸ و ۹ و ۱۰ رساله های قوی الانسانیة و اقسام

العلوم العقلیه و سر القدر از ابن سینا ۱۱. رساله مبدء و معاد ابن سینا (۱) ۱۲. الجوهر النفس

ابن سینا ۱۳. اصول المنطقه میر سید شریف ۱۴. رساله وحده وجود شیخ بهائی ۱۵. مسائل

الخمسون امام فخر رازی ۱۶. رساله الملک ابن عربی ۱۷. منطقی الفهوانی ۱۸. علم الحقائق

مجموعه ۱۹. عقیده و ۲۰. کیماء السعادات و قواعد العشرة و رساله الطیر از غزالی ۲۱. عقیده درجانی

۲۲. تلخ الرسائل ابن عربی مصر چاپخانه کردستان العلمیه سال ۱۳۲۸ وقی نائینی -

وقی فهرستی «۵۹۹» «۶۰۰» «۶۰۱» «۶۰۲» «۶۰۳» «۶۰۴» «۶۰۵» «۶۰۶» «۶۰۷» «۶۰۸» «۶۰۹» «۶۱۰» «۶۱۱» «۶۱۲» «۶۱۳» «۶۱۴» «۶۱۵» «۶۱۶» «۶۱۷» «۶۱۸» «۶۱۹» «۶۲۰» «۶۲۱» «۶۲۲» «۶۲۳» «۶۲۴» «۶۲۵» «۶۲۶» «۶۲۷» «۶۲۸» «۶۲۹» «۶۳۰» «۶۳۱» «۶۳۲» «۶۳۳» «۶۳۴» «۶۳۵» «۶۳۶» «۶۳۷» «۶۳۸» «۶۳۹» «۶۴۰» «۶۴۱» «۶۴۲» «۶۴۳» «۶۴۴» «۶۴۵» «۶۴۶» «۶۴۷» «۶۴۸» «۶۴۹» «۶۵۰» «۶۵۱» «۶۵۲» «۶۵۳» «۶۵۴» «۶۵۵» «۶۵۶» «۶۵۷» «۶۵۸» «۶۵۹» «۶۶۰» «۶۶۱» «۶۶۲» «۶۶۳» «۶۶۴» «۶۶۵» «۶۶۶» «۶۶۷» «۶۶۸» «۶۶۹» «۶۷۰» «۶۷۱» «۶۷۲» «۶۷۳» «۶۷۴» «۶۷۵» «۶۷۶» «۶۷۷» «۶۷۸» «۶۷۹» «۶۸۰» «۶۸۱» «۶۸۲» «۶۸۳» «۶۸۴» «۶۸۵» «۶۸۶» «۶۸۷» «۶۸۸» «۶۸۹» «۶۹۰» «۶۹۱» «۶۹۲» «۶۹۳» «۶۹۴» «۶۹۵» «۶۹۶» «۶۹۷» «۶۹۸» «۶۹۹» «۷۰۰» «۷۰۱» «۷۰۲» «۷۰۳» «۷۰۴» «۷۰۵» «۷۰۶» «۷۰۷» «۷۰۸» «۷۰۹» «۷۱۰» «۷۱۱» «۷۱۲» «۷۱۳» «۷۱۴» «۷۱۵» «۷۱۶» «۷۱۷» «۷۱۸» «۷۱۹» «۷۲۰» «۷۲۱» «۷۲۲» «۷۲۳» «۷۲۴» «۷۲۵» «۷۲۶» «۷۲۷» «۷۲۸» «۷۲۹» «۷۳۰» «۷۳۱» «۷۳۲» «۷۳۳» «۷۳۴» «۷۳۵» «۷۳۶» «۷۳۷» «۷۳۸» «۷۳۹» «۷۴۰» «۷۴۱» «۷۴۲» «۷۴۳» «۷۴۴» «۷۴۵» «۷۴۶» «۷۴۷» «۷۴۸» «۷۴۹» «۷۵۰» «۷۵۱» «۷۵۲» «۷۵۳» «۷۵۴» «۷۵۵» «۷۵۶» «۷۵۷» «۷۵۸» «۷۵۹» «۷۶۰» «۷۶۱» «۷۶۲» «۷۶۳» «۷۶۴» «۷۶۵» «۷۶۶» «۷۶۷» «۷۶۸» «۷۶۹» «۷۷۰» «۷۷۱» «۷۷۲» «۷۷۳» «۷۷۴» «۷۷۵» «۷۷۶» «۷۷۷» «۷۷۸» «۷۷۹» «۷۸۰» «۷۸۱» «۷۸۲» «۷۸۳» «۷۸۴» «۷۸۵» «۷۸۶» «۷۸۷» «۷۸۸» «۷۸۹» «۷۹۰» «۷۹۱» «۷۹۲» «۷۹۳» «۷۹۴» «۷۹۵» «۷۹۶» «۷۹۷» «۷۹۸» «۷۹۹» «۸۰۰» «۸۰۱» «۸۰۲» «۸۰۳» «۸۰۴» «۸۰۵» «۸۰۶» «۸۰۷» «۸۰۸» «۸۰۹» «۸۱۰» «۸۱۱» «۸۱۲» «۸۱۳» «۸۱۴» «۸۱۵» «۸۱۶» «۸۱۷» «۸۱۸» «۸۱۹» «۸۲۰» «۸۲۱» «۸۲۲» «۸۲۳» «۸۲۴» «۸۲۵» «۸۲۶» «۸۲۷» «۸۲۸» «۸۲۹» «۸۳۰» «۸۳۱» «۸۳۲» «۸۳۳» «۸۳۴» «۸۳۵» «۸۳۶» «۸۳۷» «۸۳۸» «۸۳۹» «۸۴۰» «۸۴۱» «۸۴۲» «۸۴۳» «۸۴۴» «۸۴۵» «۸۴۶» «۸۴۷» «۸۴۸» «۸۴۹» «۸۵۰» «۸۵۱» «۸۵۲» «۸۵۳» «۸۵۴» «۸۵۵» «۸۵۶» «۸۵۷» «۸۵۸» «۸۵۹» «۸۶۰» «۸۶۱» «۸۶۲» «۸۶۳» «۸۶۴» «۸۶۵» «۸۶۶» «۸۶۷» «۸۶۸» «۸۶۹» «۸۷۰» «۸۷۱» «۸۷۲» «۸۷۳» «۸۷۴» «۸۷۵» «۸۷۶» «۸۷۷» «۸۷۸» «۸۷۹» «۸۸۰» «۸۸۱» «۸۸۲» «۸۸۳» «۸۸۴» «۸۸۵» «۸۸۶» «۸۸۷» «۸۸۸» «۸۸۹» «۸۹۰» «۸۹۱» «۸۹۲» «۸۹۳» «۸۹۴» «۸۹۵» «۸۹۶» «۸۹۷» «۸۹۸» «۸۹۹» «۹۰۰» «۹۰۱» «۹۰۲» «۹۰۳» «۹۰۴» «۹۰۵» «۹۰۶» «۹۰۷» «۹۰۸» «۹۰۹» «۹۱۰» «۹۱۱» «۹۱۲» «۹۱۳» «۹۱۴» «۹۱۵» «۹۱۶» «۹۱۷» «۹۱۸» «۹۱۹» «۹۲۰» «۹۲۱» «۹۲۲» «۹۲۳» «۹۲۴» «۹۲۵» «۹۲۶» «۹۲۷» «۹۲۸» «۹۲۹» «۹۳۰» «۹۳۱» «۹۳۲» «۹۳۳» «۹۳۴» «۹۳۵» «۹۳۶» «۹۳۷» «۹۳۸» «۹۳۹» «۹۴۰» «۹۴۱» «۹۴۲» «۹۴۳» «۹۴۴» «۹۴۵» «۹۴۶» «۹۴۷» «۹۴۸» «۹۴۹» «۹۵۰» «۹۵۱» «۹۵۲» «۹۵۳» «۹۵۴» «۹۵۵» «۹۵۶» «۹۵۷» «۹۵۸» «۹۵۹» «۹۶۰» «۹۶۱» «۹۶۲» «۹۶۳» «۹۶۴» «۹۶۵» «۹۶۶» «۹۶۷» «۹۶۸» «۹۶۹» «۹۷۰» «۹۷۱» «۹۷۲» «۹۷۳» «۹۷۴» «۹۷۵» «۹۷۶» «۹۷۷» «۹۷۸» «۹۷۹» «۹۸۰» «۹۸۱» «۹۸۲» «۹۸۳» «۹۸۴» «۹۸۵» «۹۸۶» «۹۸۷» «۹۸۸» «۹۸۹» «۹۹۰» «۹۹۱» «۹۹۲» «۹۹۳» «۹۹۴» «۹۹۵» «۹۹۶» «۹۹۷» «۹۹۸» «۹۹۹» «۱۰۰۰» «۱۰۰۱» «۱۰۰۲» «۱۰۰۳» «۱۰۰۴» «۱۰۰۵» «۱۰۰۶» «۱۰۰۷» «۱۰۰۸» «۱۰۰۹» «۱۰۱۰» «۱۰۱۱» «۱۰۱۲» «۱۰۱۳» «۱۰۱۴» «۱۰۱۵» «۱۰۱۶» «۱۰۱۷» «۱۰۱۸» «۱۰۱۹» «۱۰۲۰» «۱۰۲۱» «۱۰۲۲» «۱۰۲۳» «۱۰۲۴» «۱۰۲۵» «۱۰۲۶» «۱۰۲۷» «۱۰۲۸» «۱۰۲۹» «۱۰۳۰» «۱۰۳۱» «۱۰۳۲» «۱۰۳۳» «۱۰۳۴» «۱۰۳۵» «۱۰۳۶» «۱۰۳۷» «۱۰۳۸» «۱۰۳۹» «۱۰۴۰» «۱۰۴۱» «۱۰۴۲» «۱۰۴۳» «۱۰۴۴» «۱۰۴۵» «۱۰۴۶» «۱۰۴۷» «۱۰۴۸» «۱۰۴۹» «۱۰۵۰» «۱۰۵۱» «۱۰۵۲» «۱۰۵۳» «۱۰۵۴» «۱۰۵۵» «۱۰۵۶» «۱۰۵۷» «۱۰۵۸» «۱۰۵۹» «۱۰۶۰» «۱۰۶۱» «۱۰۶۲» «۱۰۶۳» «۱۰۶۴» «۱۰۶۵» «۱۰۶۶» «۱۰۶۷» «۱۰۶۸» «۱۰۶۹» «۱۰۷۰» «۱۰۷۱» «۱۰۷۲» «۱۰۷۳» «۱۰۷۴» «۱۰۷۵» «۱۰۷۶» «۱۰۷۷» «۱۰۷۸» «۱۰۷۹» «۱۰۸۰» «۱۰۸۱» «۱۰۸۲» «۱۰۸۳» «۱۰۸۴» «۱۰۸۵» «۱۰۸۶» «۱۰۸۷» «۱۰۸۸» «۱۰۸۹» «۱۰۹۰» «۱۰۹۱» «۱۰۹۲» «۱۰۹۳» «۱۰۹۴» «۱۰۹۵» «۱۰۹۶» «۱۰۹۷» «۱۰۹۸» «۱۰۹۹» «۱۱۰۰» «۱۱۰۱» «۱۱۰۲» «۱۱۰۳» «۱۱۰۴» «۱۱۰۵» «۱۱۰۶» «۱۱۰۷» «۱۱۰۸» «۱۱۰۹» «۱۱۱۰» «۱۱۱۱» «۱۱۱۲» «۱۱۱۳» «۱۱۱۴» «۱۱۱۵» «۱۱۱۶» «۱۱۱۷» «۱۱۱۸» «۱۱۱۹» «۱۱۲۰» «۱۱۲۱» «۱۱۲۲» «۱۱۲۳» «۱۱۲۴» «۱۱۲۵» «۱۱۲۶» «۱۱۲۷» «۱۱۲۸» «۱۱۲۹» «۱۱۳۰» «۱۱۳۱» «۱۱۳۲» «۱۱۳۳» «۱۱۳۴» «۱۱۳۵» «۱۱۳۶» «۱۱۳۷» «۱۱۳۸» «۱۱۳۹» «۱۱۴۰» «۱۱۴۱» «۱۱۴۲» «۱۱۴۳» «۱۱۴۴» «۱۱۴۵» «۱۱۴۶» «۱۱۴۷» «۱۱۴۸» «۱۱۴۹» «۱۱۵۰» «۱۱۵۱» «۱۱۵۲» «۱۱۵۳» «۱۱۵۴» «۱۱۵۵» «۱۱۵۶» «۱۱۵۷» «۱۱۵۸» «۱۱۵۹» «۱۱۶۰» «۱۱۶۱» «۱۱۶۲» «۱۱۶۳» «۱۱۶۴» «۱۱۶۵» «۱۱۶۶» «۱۱۶۷» «۱۱۶۸» «۱۱۶۹» «۱۱۷۰» «۱۱۷۱» «۱۱۷۲» «۱۱۷۳» «۱۱۷۴» «۱۱۷۵» «۱۱۷۶» «۱۱۷۷» «۱۱۷۸» «۱۱۷۹» «۱۱۸۰» «۱۱۸۱» «۱۱۸۲» «۱۱۸۳» «۱۱۸۴» «۱۱۸۵» «۱۱۸۶» «۱۱۸۷» «۱۱۸۸» «۱۱۸۹» «۱۱۹۰» «۱۱۹۱» «۱۱۹۲» «۱۱۹۳» «۱۱۹۴» «۱۱۹۵» «۱۱۹۶» «۱۱۹۷» «۱۱۹۸» «۱۱۹۹» «۱۲۰۰» «۱۲۰۱» «۱۲۰۲» «۱۲۰۳» «۱۲۰۴» «۱۲۰۵» «۱۲۰۶» «۱۲۰۷» «۱۲۰۸» «۱۲۰۹» «۱۲۱۰» «۱۲۱۱» «۱۲۱۲» «۱۲۱۳» «۱۲۱۴» «۱۲۱۵» «۱۲۱۶» «۱۲۱۷» «۱۲۱۸» «۱۲۱۹» «۱۲۲۰» «۱۲۲۱» «۱۲۲۲» «۱۲۲۳» «۱۲۲۴» «۱۲۲۵» «۱۲۲۶» «۱۲۲۷» «۱۲۲۸» «۱۲۲۹» «۱۲۳۰» «۱۲۳۱» «۱۲۳۲» «۱۲۳۳» «۱۲۳۴» «۱۲۳۵» «۱۲۳۶» «۱۲۳۷» «۱۲۳۸» «۱۲۳۹» «۱۲۴۰» «۱۲۴۱» «۱۲۴۲» «۱۲۴۳» «۱۲۴۴» «۱۲۴۵» «۱۲۴۶» «۱۲۴۷» «۱۲۴۸» «۱۲۴۹» «۱۲۵۰» «۱۲۵۱» «۱۲۵۲» «۱۲۵۳» «۱۲۵۴» «۱۲۵۵» «۱۲۵۶» «۱۲۵۷» «۱۲۵۸» «۱۲۵۹» «۱۲۶۰» «۱۲۶۱» «۱۲۶۲» «۱۲۶۳» «۱۲۶۴» «۱۲۶۵» «۱۲۶۶» «۱۲۶۷» «۱۲۶۸» «۱۲۶۹» «۱۲۷۰» «۱۲۷۱» «۱۲۷۲» «۱۲۷۳» «۱۲۷۴» «۱۲۷۵» «۱۲۷۶» «۱۲۷۷» «۱۲۷۸» «۱۲۷۹» «۱۲۸۰» «۱۲۸۱» «۱۲۸۲» «۱۲۸۳» «۱۲۸۴» «۱۲۸۵» «۱۲۸۶» «۱۲۸۷» «۱۲۸۸» «۱۲۸۹» «۱۲۹۰» «۱۲۹۱» «۱۲۹۲» «۱۲۹۳» «۱۲۹۴» «۱۲۹۵» «۱۲۹۶» «۱۲۹۷» «۱۲۹۸» «۱۲۹۹» «۱۳۰۰» «۱۳۰۱» «۱۳۰۲» «۱۳۰۳» «۱۳۰۴» «۱۳۰۵» «۱۳۰۶» «۱۳۰۷» «۱۳۰۸» «۱۳۰۹» «۱۳۱۰» «۱۳۱۱» «۱۳۱۲» «۱۳۱۳» «۱۳۱۴» «۱۳۱۵» «۱۳۱۶» «۱۳۱۷» «۱۳۱۸» «۱۳۱۹» «۱۳۲۰» «۱۳۲۱» «۱۳۲۲» «۱۳۲۳» «۱۳۲۴» «۱۳۲۵» «۱۳۲۶» «۱۳۲۷» «۱۳۲۸» «۱۳۲۹» «۱۳۳۰» «۱۳۳۱» «۱۳۳۲» «۱۳۳۳» «۱۳۳۴» «۱۳۳۵» «۱۳۳۶» «۱۳۳۷» «۱۳۳۸» «۱۳۳۹» «۱۳۴۰» «۱۳۴۱» «۱۳۴۲» «۱۳۴۳» «۱۳۴۴» «۱۳۴۵» «۱۳۴۶» «۱۳۴۷» «۱۳۴۸» «۱۳۴۹» «۱۳۵۰» «۱۳۵۱» «۱۳۵۲» «۱۳۵۳» «۱۳۵۴» «۱۳۵۵» «۱۳۵۶» «۱۳۵۷» «۱۳۵۸» «۱۳۵۹» «۱۳۶۰» «۱۳۶۱» «۱۳۶۲» «۱۳۶۳» «۱۳۶۴» «۱۳۶۵» «۱۳۶۶» «۱۳۶۷» «۱۳۶۸» «۱۳۶۹» «۱۳۷۰» «۱۳۷۱» «۱۳۷۲» «۱۳۷۳» «۱۳۷۴» «۱۳۷۵» «۱۳۷۶» «۱۳۷۷» «۱۳۷۸» «۱۳۷۹» «۱۳۸۰» «۱۳۸۱» «۱۳۸۲» «۱۳۸۳» «۱۳۸۴» «۱۳۸۵» «۱۳۸۶» «۱۳۸۷» «۱۳۸۸» «۱۳۸۹» «۱۳۹۰» «۱۳۹۱» «۱۳۹۲» «۱۳۹۳» «۱۳۹۴» «۱۳۹۵» «۱۳۹۶» «۱۳۹۷» «۱۳۹۸» «۱۳۹۹» «۱۴۰۰» «۱۴۰۱» «۱۴۰۲» «۱۴۰۳» «۱۴۰۴» «۱۴۰۵» «۱۴۰۶» «۱۴۰۷» «۱۴۰۸» «۱۴۰۹» «۱۴۱۰» «۱۴۱۱» «۱۴۱۲» «۱۴۱۳» «۱۴۱۴» «۱۴۱۵» «۱۴۱۶» «۱۴۱۷» «۱۴۱۸» «۱۴۱۹» «۱۴۲۰» «۱۴۲۱» «۱۴۲۲» «۱۴۲۳» «۱۴۲۴» «۱۴۲۵» «۱۴۲۶» «۱۴۲۷» «۱۴۲۸» «۱۴۲۹» «۱۴۳۰» «۱۴۳۱» «۱۴۳۲» «۱۴۳۳» «۱۴۳۴» «۱۴۳۵» «۱۴۳۶» «۱۴۳۷» «۱۴۳۸» «۱۴۳۹» «۱۴۴۰» «۱۴۴۱» «۱۴۴۲» «۱۴۴۳» «۱۴۴۴» «۱۴۴۵» «۱۴۴۶» «۱۴۴۷» «۱۴۴۸» «۱۴۴۹» «۱۴۵۰» «۱۴۵۱» «۱۴۵۲» «۱۴۵۳» «۱۴۵۴» «۱۴۵۵» «۱۴۵۶» «۱۴۵۷» «۱۴۵۸» «۱۴۵۹» «۱۴۶۰» «۱۴۶۱» «۱۴۶۲» «۱۴۶۳» «۱۴۶۴» «۱۴۶۵» «۱۴۶۶» «۱۴۶۷» «۱۴۶۸» «۱۴۶۹» «۱۴۷۰» «۱۴۷۱» «۱۴۷۲» «۱۴۷۳» «۱۴۷۴» «۱۴۷۵» «۱۴۷۶» «۱۴۷۷» «۱۴۷۸» «۱۴۷۹» «۱۴۸۰» «۱۴۸۱» «۱۴۸۲» «۱۴۸۳» «۱۴۸۴» «۱۴۸۵» «۱۴۸۶» «۱۴۸۷» «۱۴۸۸» «۱۴۸۹» «۱۴۹۰» «۱۴۹۱» «۱۴۹۲» «۱۴۹۳» «۱۴۹۴» «۱۴۹۵» «۱۴۹۶» «۱۴۹۷» «۱۴۹۸» «۱۴۹۹» «۱۵۰۰» «۱۵۰۱» «۱۵۰۲» «۱۵۰۳» «۱۵۰۴» «۱۵۰۵» «۱۵۰۶» «۱۵۰۷» «۱۵۰۸» «۱۵۰۹» «۱۵۱۰» «۱۵۱۱» «۱۵۱۲» «۱۵۱۳» «۱۵۱۴» «۱۵۱۵» «۱۵۱۶» «۱۵۱۷» «۱۵۱۸» «۱۵۱۹» «۱۵۲۰» «۱۵۲۱» «۱۵۲۲» «۱۵۲۳» «۱۵۲۴» «۱۵۲۵» «۱۵۲۶» «۱۵۲۷» «۱۵۲۸» «۱۵۲۹» «۱۵۳۰» «۱۵۳۱» «۱۵۳۲» «۱۵۳۳» «۱۵۳۴» «۱۵۳۵» «۱۵۳۶» «۱۵۳۷» «۱۵۳۸» «۱۵۳۹» «۱۵۴۰» «۱۵۴۱» «۱۵۴۲» «۱۵۴۳» «۱۵۴۴» «۱۵۴۵» «۱۵۴۶» «۱۵۴۷» «۱۵۴۸» «۱۵۴۹» «۱۵۵۰» «۱۵۵۱» «۱۵۵۲» «۱۵۵۳» «۱۵۵۴» «۱۵۵۵» «۱۵۵۶» «۱۵۵۷» «۱۵۵۸» «۱۵۵۹» «۱۵۶۰» «۱۵۶۱» «۱۵۶۲» «۱۵۶۳» «۱۵۶۴» «۱۵۶۵» «۱۵۶۶» «۱۵۶۷» «۱۵۶۸» «۱۵۶۹» «۱۵۷۰» «۱۵۷۱» «۱۵۷۲» «۱۵۷۳» «۱۵۷۴» «۱۵۷۵» «۱۵۷۶» «۱۵۷۷» «۱۵۷۸» «۱۵۷۹» «۱۵۸۰» «۱۵۸۱» «۱۵۸۲» «۱۵۸۳» «۱۵۸۴» «۱۵۸۵» «۱۵۸۶» «۱۵۸۷» «۱۵۸۸» «۱۵۸۹» «۱۵۹۰» «۱۵۹۱» «۱۵۹۲» «۱۵۹۳» «۱۵۹۴» «۱۵۹۵» «۱۵۹۶» «۱۵۹۷» «۱۵۹۸» «۱۵۹۹» «۱۶۰۰» «۱۶۰۱» «۱۶۰۲» «۱۶۰۳» «۱۶۰۴» «۱۶۰۵» «۱۶۰۶» «۱۶۰۷» «۱۶۰۸» «۱۶۰۹» «۱۶۱۰» «۱۶۱۱» «۱۶۱۲» «۱۶۱۳» «۱۶۱۴» «۱۶۱۵» «۱۶۱۶» «۱۶۱۷» «۱۶۱۸» «۱۶۱۹» «۱۶۲۰» «۱۶۲۱» «۱۶۲۲» «۱۶۲۳» «۱۶۲۴» «۱۶۲۵» «۱۶۲۶» «۱۶۲۷» «۱۶۲۸» «۱۶۲۹» «۱۶۳۰» «۱۶۳۱» «۱۶۳۲» «۱۶۳۳» «۱۶۳۴» «۱۶۳۵» «۱۶۳۶» «۱۶۳۷» «۱۶۳۸» «۱۶۳۹» «۱۶۴۰» «۱۶۴۱» «۱۶۴۲» «۱۶۴۳» «۱۶۴۴» «۱۶۴۵» «۱۶۴۶» «۱۶۴۷» «۱۶۴۸» «۱۶۴۹» «۱۶۵۰» «۱۶۵۱» «۱۶۵۲» «۱۶۵۳» «۱۶۵۴» «۱۶۵۵» «۱۶۵۶» «۱۶۵۷» «۱۶۵۸» «۱۶۵۹» «۱۶۶۰» «۱۶۶۱» «۱۶۶۲» «۱۶۶۳» «۱۶۶۴» «۱۶۶۵» «۱۶۶۶» «۱۶۶۷» «۱۶۶۸» «۱۶۶۹» «۱۶۷۰» «۱۶۷۱» «۱۶۷۲» «۱۶۷۳» «۱۶۷۴» «۱۶۷۵» «۱۶۷۶» «۱۶۷۷» «۱۶۷۸» «۱۶۷۹» «۱۶۸۰» «۱۶۸۱» «۱۶۸۲» «۱۶۸۳» «۱۶۸۴» «۱۶۸۵» «۱۶۸۶» «۱۶۸۷» «۱۶۸۸» «۱۶۸۹» «۱۶۹۰» «۱۶۹۱» «۱۶۹۲» «۱۶۹۳» «۱۶۹۴» «۱۶۹۵» «۱۶۹۶» «۱۶۹۷» «۱۶۹۸» «۱۶۹۹» «۱۷۰۰» «۱۷۰۱» «۱۷۰۲» «۱۷۰۳» «۱۷۰۴» «۱۷۰۵» «۱۷۰۶» «۱۷۰۷» «۱۷۰۸» «۱۷۰۹» «۱۷۱۰» «۱۷۱۱» «۱۷۱۲» «۱۷۱۳» «۱۷۱۴» «۱۷۱۵» «۱۷۱۶» «۱۷۱۷» «۱۷۱۸» «۱۷۱۹» «۱۷۲۰» «۱۷۲۱» «۱۷۲۲» «۱۷۲۳» «۱۷۲۴» «۱۷۲۵» «۱۷۲۶» «۱۷۲۷» «۱۷۲۸» «۱۷۲۹» «۱۷۳۰» «۱۷

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جایی

مرآة الاخرة

عربی - مؤلف فیض کاشانی - رساله ایست تحقیقی در موضوع بهشت و دوزخ که در ۴ باب
انجامیده - رساله ضمیمه علم البقین شماره ۴۱۸ است.

۵۶۸ مرآت العارفين فی رفع شبهات المبطلين

فارسی - مؤلف شیخ احمد شاهرودی - کتابیست استدلالی در اثبات نبوت عامه و خامه
تاریخ ختم تألیف ۱۳۳۹ در مشهد - کتاب تیبہ الغافلین و ایضاً التامین ضمیمه کتاب است .
چاپ سنگی - خط نستعلیق تهران چاپخانه حقیقت سال ۱۳۴۳ و قی ثانی « ۵۱۴ »

۵۶۹ - ۵۷۰ مرآت المحققين

فارسی . مکرر شماره ۹۸۸ خطی . مؤلف شیخ محمود شبستری - اوصاف الاشراف
ضمیمه این کتاب است - چاپ سنگی نسخ . سال ۱۳۰۰ و قی قائم مقام - و قی فهرستی -
« ۵۱۵ » و « ۵۱۶ »

۵۷۱ المراجعات

عربی - مؤلف سید عبدالحسین شرف الدین عاملی (۱) کتاب مناظرات و احتجاجات کمی است
در باب امامت که در مصر میان مؤلف و یکی از اعلام اهل سنت در سال ۱۳۲۹ روی داده و در آن
حفاظت و رعایت نزاکت و نزاهت شده . اسلوب نگارش مطالب آن بطور پرسش و پاسخ و در
عنوان « مراجعه » صورت گرفته . چاپ سری چاپخانه عرفان صیدا . سال ۱۳۵۵ و قی مؤلف
در فروردین ۱۳۱۶ « ۵۱۷ »

(۱) ذکر فریض دوس ۲۷۵ بطور اجمال گذشت . در این تاریخ که ترجمه این کتاب موسوم به « مناظرات »
بکتابخانه رسیده خلاصه ترجمه اش از مقدمه آن کتاب نقل میشود . شرف الدین سید عبدالحسین بن سید
یوسف متولد در ۱۲۹۰ ه . ق در شهرستان کازمین از خاندان اصول معروف است . دو جلد عالیله
نمود صاحب کتابه الاصول و سید کلام طباطبائی یردی و شیخ محمد طه نجف و حریمت اصحاب و شیخ حسن
کربلائی و در ظاهر . نزد شیخ سلیم بشری رئیس جامع الزمر و شیخ محمد بن عبدالحی کتانی ادرسی
بودیگران تحصیل و تلمذ کرده . پس لو تکمیل مقیم جبل عامل گشته و پیام پو طالب دینی و اجتماعی نموده .
بعد از جنگ جهانی اول که موروثاً تحت نفوذت فرانسه درآمد به برای طیون با دولت استعماری وادارده مبارزه
میکرد و با سلطان نفوذ میکرد از آنجا به مصر میبرد و بحسن اقدام و مسائل بازگفت مطبون و احزاب
تجهه خدمت افرازم می نماید و مخصوصی برای نفوذ کنندگان ضد فرانسه را صادر می کند و اسلحه و وسایله
جوشیه تألیف و تدوین و ارسال قائم است .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

۵۶۳ مجموعه فلسفه ابونصر فارابی

عربی . نسخه شامل ۸ رساله و مقاله از آثار ابونصر فارابی است که ناشر آن محمد امین الخانجی جمع آوری نموده و بدین نام نامیده و مصدر نموده آنرا ترجمه فارابی و افلاطون و ارسطو - شرح بیشتر این رسائل در باب خطی و چاپی بعنوان رسائل و مقالات و بنام مخصوص آنها یاد شده - نام رسائل بشرح زیر است : ۱ رساله جمع بین رأین ۲ الابانة عن فرض ارسطوطاليس فيما بعد الطليعه ۳ رساله عقليه ۴ - فيما ينبغي ان يقدم قبل تعلم الفلسفه ۵ عبون المسائل ۶ النكت فيما يصح و ما لا يصح من احكام التجوم ۷ مسائل متفرقه باجواب آنها ۸ نصوص الکلم - چاپ سری جاپخانه سعادت - مصر سال ۱۳۲۵ و قی نائینی ۵۹۰۵

۵۶۴ محصل افکار المتقدمین من الحكماء و المتکلمین

عربی - مکرر شماره ۲۴۴ خطی . مؤلف امام فخر رازی - کتاب در باب علم کلام است و در عنوان ۴ رکن صورت گرفته . تطبیقه برین کتاب را بنام تلخیص (یا تقد) المحصل به بیند . کتاب تلخیص (یا تقد) المحصل و کتاب معالم اصول الدین در حاشیه و زیر صفحات کتاب تدوین شده . چاپ سری جاپخانه حسینیه مصر - سال ۱۳۱۳ و قی فهرستی ۵۱۱

۵۶۵ مدافعه بره مقابله خصم

فارسی . مؤلف شیخ عبدالسلام آخوند زاده السبانی شیخ الاسلام قفقاز در ۱۳۱۴ ق - این رساله در تأیید رساله رد بر ابقان (۱) و ابطال رد و اظهار تمویها نیست که یک نفر بهائی برود آن رساله نگاشته است - چاپ سنگی تفلیس بخط نستعلیق - سال ۱۳۱۴ - و قی فهرستی ۵۱۲

۵۶۶ مدرسه سیار

فارسی - مترجم معاصر علامه وحیدی کرمانشاهی - کتاب ترجمه بخشی یکم کتاب : الرحلة المدرسية و المدرسة السبارة تألیفی شیخ محمد الجواد بلانی نجفی است که در رد بخاری است و بطور پاسخ و برشش تحریر شده - چاپ سری جاپخانه جبریه نجف سال ۱۳۳۶ و قی ابراهیم دولتشاهی در مهر ۱۳۱۸ - ۹۷۹۰

۵۶۷ مدینه الاسلام روح التمدین

فارسی - مؤلف شیخ احمد شاهرودی - کتاب در بیان نظام سیاست و تمدن و جامعیت و اصلحیت دین اسلام است که در ۴ مقاله انجامیده - تاریخ حتم تألیف ۱۱ ذیحجه ۱۳۴۹ در سامرا - چاپ سری جاپخانه علوی نجف سال ۱۳۴۹ تقدیمی شیخ عبدالله در شهریور ۱۳۱۴ ۵۹۳۰

(۱) تألیف مؤلف این رساله

این شخصه و در ماه رمضان ۱۲۹۷ وقف عمومی نموده و در پشت پرکاول صورت اجازه صاحب جواهر و شیخ انصاری بمؤلف چاپ شده . چاپ سنکی خط نستعلیق - وقفی حاج سید محمد شوشتری
۵۲۶-۵۲۷ مشکوة المسلمین

فی اثبات نبوة خاتم النبیین ص ۴
عربی . مؤلف حاج ملا اسمعیل بن محمد جواد قرآبائی نجفی - رساله ایست که اثبات نبوت و تاریخ ختم تألیف ذیحجه ۱۲۹۵ در نجف - رساله ارشاد الکافرین ضمیمه این کتاب است چاپ سری تهران - سال ۱۳۲۰ وقفی وزیر و ظائف در ایفند ۱۳۰۹ وقفی فهرستی - پرک اول از شماره دوم افتاده است « ۵۲۲ » و « ۱۰۹ »

۵۲۸ شهد الکائنات فی الخالق و المخلوقات

عربی - مؤلف میخائیل بن یوحنا بن عبدالله غبریل شبانی مارونی لبنانی که در تاریخ چاپ کتاب مدرس خطابه در مدرسه لبنان بوده کتاب در اثبات مبدأ بدلائل فلکی و از راه علوم طبیعی و بیان سیر تکاملی انسان و نیازمندی بشر بشریعت و لزوم وفوائد دین و مختصری در معاد است که بمشرب مسیحی نگاشته - چاپ سری لبنان سال ۱۸۹۷ م وقفی رقم مقام « ۵۲۳ »

۵۲۹ مصابیح الانوار و مفاتیح الاسرار

فارسی . مؤلف نظام العلماء حاج میرزا محمد در فیه بن میرزا علی اصغر مستوفی بن محمد رفیع بن میرزا ایطالاب وزیر بن میرزا محمد سلیم نایب الصداده حسنی حسینی طباطبائی تبریزی متوفای ۱۳۲۷ در تبریز (۱) از افضل دوره خود بوده کتاب در اثبات مبدأ و معاد و خاوی لطائف و نکات و تحقیقات است و مرتب است بر یک مقدمه و سه باب و خاتمه . تاریخ ختم تألیف دهه اول شعبان ۱۳۰۲ چاپ سنکی خط نستعلیق و خط لیس - سال چاپ ۱۳۰۴
وقفی « ۵۲۴ »

۵۸۰-۵۸۱-۵۸۲-۵۸۳

مصباح الانس بین المعقول و المشهود فی شرح مفتاح غیب الجمع و الوجود

عربی - شارح شیخ الدین محمد بن حمزه قناری حنفی متولد ۷۵۱ متوفای ۸۳۳ مدفون

حکمت - کلام - فلسفه

کتب چاپی

معارج القدس

۵۸۵

عربی - مکرر شماره ۱۰۱۰ خطی. منسوب بابو حامد غزالی. چاپ سریبی مصر چاپخانه سعادت سال ۱۳۴۶ چاپ اول وقعی نائینی «۵۴۰»

معارف السلمانیه بمراتب الخلفاء الرحمانیه

به یزید شماره ۳۲۴ را .

۵۸۶ المعارف العالیه او علم الدین للمدارس الراقیه

عربی. مؤلف سید هبة الدین شهرستانی. کتاب یکمرتبه از سخنرانی های فلسفی واجتماعی است در اطراف لزوم و اهمیت دین و برتری و مزیت دین اسلام که بدستور وزارت فرهنگ کشور عراق برای دبیران و آموزگاران در تابستان ۱۳۵۴ ابراد نموده اند. چاپ سریبی بغداد چاپخانه کرخ بسال ۱۳۵۴ وقعی مؤلف درمهر ۱۳۱۸ «۶۷۶۱»

معارف العوارف

۵۸۷-۵۸۸

فارسی. مجموعه ایست شامل رسائل زیر که ناشر مجموعه آنها را بدین نام نامیده: ۱ و ۲ حق البقین و مرآت المحققین از شیخ شبستری ۳ رساله نور وحدت ۴ کنزالرموز از میرحسین بن میرعالم بن حسین متخلص بحسینی هروی ۵ رساله اصول وفروع نور علی شاه ۶ اسرار القلوب فی بیان آثار العیوب (عربی) ۷ کنز الاسرار نوریه در اوراد موظفه ۸ ترجیع شد از ناصر خسرو قبادیانی و شیخ عراقی و شاه نعمت الله و خواجه حوراء و هانف و غزالی از شاه نعمت الله و مناجات از شیخ بهائی چاپ سنکی تهران خط نسخ سال ۱۲۸۳ وقعی نائینی - وقعی فهرستی «۵۴۱» و «۵۴۲»

المعارف المحمدیه ج ۱

۵۸۹

عربی - مکرر شماره ۸ چاپی. مؤلف معاصر شیخ محمد بن حاج شیخ مهدی خالصی. کتابی است استدلالی در اصول عقائد که بسبکی روان و روشن تحریر شده. چاپ سریبی مصر چاپخانه رحمانیه بسال ۱۳۴۱ خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ خورشیدی «۵۴۳»

معالم اصول الدین

عربی - مؤلف امام فخر رازی. کتاب مجموعه ایست شامل علوم اصول الدین و اصول فقه و فقه و اصول معتبره در خلاقیات و اصول آداب مناظره. لیکن چاپ شده از آن تنها بخش اصول دین است. رساله را در حاشیه کتاب محفل انکار المتقدمین شماره ۵۶۴ به یزید.

معراج نامه

۵۹۰-۵۹۱

فارسی - مکرر شماره ۱۰۱۳ خطی. مصنف شیخ الریس - نسخه مدرست بمقدمه از آقای

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

قره جامع شریف بروسه درناطبولی نزد علاء الدین اسود و جمال الدین آفرامی و در مصر خدمت شیخ اکمل الدین استفاده و تلمذ نموده و از اعلام دوره خود بشماراست (۱) کتاب شرح است بر رساله مفتاح غیب جمع لوجود تألیفی صدرالدین قونوی (۲) و دارای حواشی است از میرزاهاشم بن حسن اشکوری (۳) چاپ سنگی تهران. خط نسخ سال ۱۳۲۳ دوشماره وقفی قائم مقام - وقفی شیخ احمد شیرازی بسال ۱۳۳۵ وقفی فهرستی - ۵۲۵۵ ۵۲۶۰ ۵۲۷۵ ۵۲۸۵

۵۸۴ مصباح انظالام فی هدایة الانام

فارسی - مؤلف معاصر شیخ محمدرضا طبسی. مختصریست در رد گفتار مسیحیون و ابطال تورات و انجیل و آنچه که در عنوان ۴۰ درس انجامیده. تاریخ ختم تألیف ربیع الاول ۱۳۴۶ در شهرستان قم در مدرسه فیضیه. چاپ سنگی خط نسخ تهران چاپخانه نهضت شرق بسال ۱۳۴۶ وقفی میرزا محمد عسکری در اردیبهشت ۱۳۱۳ ۵۲۹۵

المضنون الصغير

عربی. تألیف ابو حامد غزالی. پاسخ از ۱۹ پرسش است راجع بروح و یک پرسش از لوح و قلم و موسوم است باجوبة الغزالیة فی المسائل الاخریة - رساله را در حاشیه کتاب انسان الکامل شماره ۱۵۳ به بیند.

المضنون الكبير

عربی - مؤلف ابو حامد غزالی. رساله مرتب است بر ۴ رکن: ۱ در شناختن ربوبیات ۲ در شناختن فرشته ۳ در حقائق معجزات ۴ در شناختن چیزهایی که پس از مرگ است. برخی نسبت رساله را بغزالی منکرند (۴) رساله را در حاشیه کتاب انسان الکامل شماره ۱۵۳ به بیند

مظاهر الالهیه فی اسرار العلوم الکمالیه

عربی. مؤلف ملا صدرا. رساله ایست در مبدأ و معاد که بربیک مقدمه و دو فن و خاتمه مرتب است و مطالب هر فنی در عنوان چند مظهر انجامیده. رساله را در حاشیه مبدأ و معاد شماره ۵۵۳ به بیند.

(۱) تاریخ آداب اللغة العربیة - ج ۳ - عثمانی مؤلف لری ج ۱

(۲) رساله متن در معارف و توحید است بشرح ارباب ذوق و شهود و عرفان

(۳) از اعلام و اساتید حکمت و عرفان سده کنونی بوده و در تهران اقامت داده.

(۴) کشف الظنون ج ۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

یابغدادی متوفای ۳۶۰ (۱) یا حدود ۳۸۰ (۲) یا ۴۰۰ (۳) یا ۴۰۴ (۴) مدفون در شیراز. از اعلام جامع ادب و فلسفه و فنون دیگر و از مشایخ صوفیه در پایان سده ۴ هـ - ق است - سال تولد و فوتش به تحقیق معلوم نشده. ترجمه مفاصل در مجموع الادباء (ج ۵ ص ۳۸۰) مذکور است قدر متیقن در رمضان ۴۰۰ در سن میانه ۸۰ و ۹۰ زنده بوده. کتاب مجموعه ایست فلسفی شامل ۱۰۶ مسئله است که مطرح بحث و مورد مفاوضه دانشمندان آن دوره واقع شده و بیشتر آن مباحثات به حکمت و رأی مطاع ابو سلیمان محمد بن طاهر سجزی پایان رسیده. بالجمله کتاب بهترین مدرکی است برای دریافتن روح علمی و سیر فلسفی آن دوره. چاپ - سنگی - بهشتی. خط نسخ - وقفی قائم مقام « ۵۳۹ »

۶.۱ - ۶.۰ مقاصد الفلاسفه

عربی. مؤلف ابو حامد غزالی - کتاب تنها در بیان آراء و عقائد حکماء و فلاسفه در علوم منطق و حکمت الهی و طبیعی است. رأی و نظر خود را بتألیف تهافت الفلاسفه احاله نموده. چاپ سری مصر چاپخانه سعادت بسال ۱۳۴۱ چاپ یکم - وقفی ثانی - وقفی قائم مقام « ۵۵۰ » و « ۵۴۱ »

۶.۲ مقاله رد بر مسیحی

فارسی. نگارش سید حسین عرب باغی رضائیه. مقاله ایست در رد بر یگنفر مسیحی که بر شفیع بودن حضرت مسیح بر جمیع امم به آیه الکرسی استدلال نموده - تاریخ فراغت از تألیف ۲۲ شعبان ۱۳۴۵ چاپ - سری چاپخانه تمدن تبریز. وقفی مهر منیر در دی ۱۳۱۳ « ۶۷۶۳ »

۶.۳ مقاله فی الاسلام

عربی - مؤلف جرجس سال انکلیسی - متولد اواخر سده ۱۷ متوفای ۱۷۳۶ م مترجم: هاشم عربی - پنداشته میشود که وجود مترجم مذکور مجهول و موهوم است و کتاب ترجمه جمعیت الهدایه مصر باشد - کتاب شامل تمویهات و مغالطاتی است در رد دیانت اسلام رد برین کتاب را بشماره ۱۷ و ۹۳ بیان الحق والهدی. الی. دین المصطفی به بینید. چاپ سری مصر سال ۱۹۲۵ م چاپ ششم وقفی ثانی « ۴۸۸۲ »

۶.۴ ملل و نحل

عربی - مکرر شماره ۱۰۳۵ خطی. مؤلف ابوالفتح محمد دهرستانی - چاپ سنگی تهران خط نسخ. سال ۱۲۸۸ وقفی فهرستی « ۵۴۲ »

۶.۵ - ۶.۶ ملل و نحل

فارسی - مؤلف معاصر غلامرضا رشید یاسمی استاد دانشگاه تهران - کتاب مختصر است

(۱) دروزات الجلات ص ۷۴۴ (۲) بنه الوعاه ص ۳۴۹ (۳) اکدها النوع (۴) تذکرة مراد مراد

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

بهمن کریمی - چاپ سربى رشت چاپخانه عروة الوقتى سال ۱۳۱۲ خورشیدی - هدیه وزارت فرهنگ
در مهر ۱۳۱۳ در مرداد ۱۳۱۸ « ۵۳۳ » و « ۶۷۶۲ »

۵۹۲-۵۹۳ معرفت النفس

فارسی . مؤلف معاصر دکتر قاسم غنى سبزواری . کتاب در معرفت النفس جدید است
که در شبکه و عظ و خطابه درسالهای ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ خورشیدی تدریس نموده - چاپ سربى تهران
سال ۱۹ - ۱۳۱۵ اهدائی وزارت فرهنگ درسالهای ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ و ۱۳۱۷ « ۷۶۳۶ » و « ۷۶۳۷ »

۵۹۴ - مفاتیح الاعجاز

فارسی . مکرر شماره ۱۰۱۵ خطی . شارح شمس الدین محمد لاهیجانی - چاپ سنگی تهران
خط نسخ . سال ۱۳۰۱ و قی فهرستی « ۳۳۹ »

۵۹۵ - ۵۹۶ مفتاح دار السعاده ج ۱ و ج ۲

عربی - مؤلف ابن قیم جوزیه - کتاب مجموعه ایست در اثبات صانع بدلائل آفاقی و نیاز مندی
به نبوت و حکمت شریعت اسلامی و ابطال گفتار منجمین و غیرها از فوائد علمی و دینی - چاپ سربى
مصر چاپخانه سعادت سال چاپ جلد اول ۱۳۲۳ چاپ یکم و سال چاپ جلد دوم ۱۳۲۵ -
وقی نائینی « ۵۳۵ » و « ۵۳۶ »

۵۹۷ - ۵۹۸ مفتاح النبوة

فارسی - مؤلف گوئر علی شاه حاج ملا محمد رضا بن مولانا محمد امین همدانی متخلص
بگوئر متوفای جمادی الاول ۱۲۴۷ مدفون در مزار مشتاقیه کرمان (۱) علوم رسمی را از شیخ
عبدالصمد همدانی آموخت و پس از تکمیل علوم عقلی و نقلی برهنمائی شیخ مذکور دست ارادت
بحسینطی شاه داد و از اعلام جامع دوره خود بشماراست - کتابیست جامع و ممتاز در اثبات نبوت
خاصه و در آن کشف نمویات و رفع شبهات هنری مارتن انگلیسی را کرده - این کتاب را پس از
کتاب ارشاد المضلین بفرمان قنصلی شاه تألیف نموده و از جهت ردش بر هنری مارتن شهرتش
باروپا هم رفت . نسخه مصدر است بمقدمه شیوا و هم فهرست مطالب کتاب از میرزا ابوالقاسم قائم
مقام فراهانی . چاپ سنگی تهران - خط نسخ - وقی نائینی و قی فهرستی « ۵۳۷ » و « ۵۳۸ »

۵۹۹ مقایسات

عربی . مؤلف علی بن محمد بن عباس معروف بایوبجان توحیدی شیرازی یا نیشابوری یا واسطی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب جایی

جعفر برادرزاده مؤلف وملا محمد علی کاشانی ملقب بملا آقا جانی . کتاب در رد بریهود و حقانیت دین اسلام است که بگیری تألیف شده . این ترجمه موسوم به اقامة الشهود فی رد الیهود بوده و بعداً بنام منقول رضائی که ماده تاریخ تشرف مؤلف باسلام است نامیده میشود . تاریخ ترجمه کتاب ظاهراً از سال ۱۲۹۰ تا ۱۲۹۲ بوده . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۹۲ و قفسه فهرستی - وقفی قائم مقام « ۵۴۶ » و « ۵۴۷ »

۶۱۳-۶۱۲ منهاج الشریعه ج ۱ و ج ۲

عربی - مؤلف سید محمد مهدی قزوینی کاطمینی - کتاب ردی است مفصل بر منهاج السنة ابن تیمیّه و تأیید منهاج الکرامه علامه حلی - چاپ سرببی چاپخانه علوی نجف - سال ۱۳۳۷ و قفسه مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ « ۵۴۸ » و « ۵۴۹ »

۶۱۴ منهاج الطالبین

فارسی . مؤلف اراکیل بن هارنوف زر کرانی شیروانی ارمنی الاصل منشرف بدین اسلام نام اسلامیش حسینی است . کتاب در رد بهائیان است . تاریخ ختم تألیف پنجشنبه ۸ محرم ۱۳۲۰ چاپ سنگی چاپخانه کزار حسنی بمبئی خط نسخ و نستعلیق - سال ۱۳۲۰ و قفسه فهرستی « ۵۵۰ »

۶۱۵ منهاج الکرامه

عربی - مکرر شماره ۱۰۴۳ خطی . مؤلف علامه حلی - چاپ سنگی تبریز - خط نسخ - سال ۱۲۹۶ و قفسه فهرستی « ۵۵۱ »

۶۱۶ منهاج النجات

عربی - مؤلف فیض کاشانی - رساله ایست در اصول عقائد و اخلاق که مرتب بر ۲ مقصد است ۱- فی الاعتقادات ۲- فی الاعمال و العبادات . کتاب های: خلاصه الاذکار و بشاره الشیعه و مرآت الاخره و ضیاء القلب ضمیمه این کتاب است - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۱ و قفسه فهرستی « ۵۵۲ »

۶۱۷-۶۱۸ منهج الرشاد لمن اراد السداد

عربی - مؤلف شیخ جعفر بن خضر (خضیر) جناحی حلی نجفی معروف بصاحب کشف الفطاء - حقوقی و اخراج ۱۲۲۷ با ۱۲۲۸ با ۱۲۳۱ مدفون در نجف کوی عماره (۱) سرسلسله خاندان قهاط معروف بکاشف الفطاء (که عماره تاکنون دارای قبه است) و شیخ مشایخ قهاط دوره خود بوده .

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چایی

در تاریخ عقائد برخی از ملل که در بنگاه و خط و خطابه در سال ۱۳۱۵ خورشیدی تدریس نموده چاپ سری تهران ۱۳۱۵ خورشیدی - اهدائی وزارت فرهنگ در ۱۳۱۵ « ۷۶۳۸ » و « ۷۶۳۹ »

۶.۷ منار الهدی فی اثبات النص علی الأئمة الاثنی عشر النجباء

عربی . مؤلف شیخ علی بن عبد الله بن علی بحرینی - کتاب در اثبات امامت ائمه دوازده گانه شیعه است بصوص و اخبار و احادیث وارده از طرق اهل سنت و جماعت و هم از شیعه و مرتب است بر مقدمه و دو فصل . تاریخ ختم تألیف ۱۱ ذی قعدة ۱۲۹۵ بوده و در ۱۹ رجب ۱۲۹۶ با کنویس شده چاپ سنگی - خط نسخ چاپخانه کزار بمبئی - سال ۱۳۲۰ خریداری آستان قدس در بهمن ۱۳۱۱ « ۵۴۳ »

۶.۸ منتخب مرصاد العباد

فارسی . کتاب مرصاد العباد تألیف نجم الدین رازی معروف بابن دایه است که در چاپ اشباها بنجم الدین گبری نسبت داده شده است . مؤلف این ملخص و منتخب شناخته نشده . چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۰۱ و قی فهرستی « ۵۴۴ »

منتقم حقیقی

فارسی - در بیان تاریخ زندگانی و اثبات وجود و علائم ظهور امام زمان عجل است . در باب تاریخ به بینید -

المنطق الفهوانی و المشهد الروحانی فی المعاد الانسانی

عربی . مؤلف شیخ محمد بن احمد بن سعید بن مسعود ملقب بطاهر معروف ببقیله - ترجمه اش بنظر نرسید - مختصر است در معاد - رساله را در شماره ۵۶۱ مجموعه الرسائل ص ۴۲۸ به بینید

۶.۹ المنقذ عن الضلال و المفصح عن الاحوال

عربی - مؤلف ابو حامد غزالی - کتاب در رد متکلمین و فلاسفه و مذهب امامیه و تأیید مسلک تصوف است که پس از برگشت از بغداد در نیشابور تألیف نموده است - چاپ سری چاپخانه محمودیه مصر و قی ثانی « ۵۴۵ »

۶۱۰ - ۶۱۱ منقول رضائی

فارسی - مکرر شماره ۵۵ چاپی . مؤلف میرزا محمد رضا از اجار و علماء یهود بوده که در ۱۲۳۷ مشرف باسلام شده و در تهران میزیست - مترجم علی بن حسین حسینی تهرانی به همراهی محمد - ۳۵۶ -

۶۲۴-۶۲۵-۶۲۶ میزان الموازين فی امر الدين

فارسی - مؤلف حاج میرزا نجفعلی خان بن میرزا حسنعلی تبریزی معروف بدانش -
در ادبیات و فقه و اصول و احادیث بهره مند و اطلاع کامل داشته در ۱۲۷۳ باسلامبول رفته و مدتی
گونسول ایران در آن پایتخت بوده و روزنامه اختر را در اسلامبول تأسیس نمود (۱) کتاب رد بر میزان الحق
(۲) است تاریخ ختم تألیف ۲۸ ذی قعدة ۱۲۸۷ در اسلامبول چاپ سری چاپخانه عامرة استانبول سال ۱۲۸۸ و قف
محمد هاشم افسردر اردی بهشت ۱۳۰۸ و قف ثانی - و قف فهرستی «۵۵۸» و «۵۵۹» و «۵۶۰»

(حرف ن)

۶۲۷ نافع يوم الحشر فی شرح باب حادی عشر

عربی - مکرر شماره ۱۰۴۹ خطی - شارح فاضل مقداد - رساله اعتقادات صدوق و رساله
اعتقادات و سیر و سلوک مجلسی و بخشی از اربعین مجلسی و رساله آداب المعلمین خواجه نصیرالدین
ضمیمه و در حاشیه کتاب تدوین شده - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال چاپ گمان می رود
۱۲۷۴ باشد - و قف فهرستی «۵۶۲»

نص الجلی فی امامة علی ۴

بنگرید بیاب تفسیر

۶۲۸-۶۲۹ نصره الدین

فارسی - مؤلف حاج محمد کریمخان. کتاب در اثبات نبوت خاصه و رفع برخی از شبهات
مسیحیون است. تاریخ ختم تألیف ۱۲ شوال ۱۲۶۶ (۴) چاپ سنگی بهشتی. خط نستعلیق. سال
۱۲۸۵ و قف ثانی «۵۶۳» و «۵۶۵»

نصوص فی تحقیق الطور المخصوص

عربی - مؤلف صدرالدین قزوینی (۴) رساله ایست عرفانی در معرفت الله مطابق آن بعنوان
«نص شریف» صورت گرفته و مطلق است بحواشی از میرزا هاشم اشکوری. نطیقه از میرزا محمد
رضا قمشه بر فصل اول از اصول شرح قصص قصری و هم دوازده امام مجتبی الدین بن عربی ضمیمه
کتاب است - این رساله را ضمیمه تمیید القواعد شماره «۲۳۵» به بینید .

-
- (۱) دانشمندان آذربایجان ص ۱۴۲ (۲) تألیف هنری مارتن انگلیسی .
(۳) بطوریکه در دیباچه مذکور است سبب تألیف این کتاب کتابی بوده که در سال ۱۲۵۲ هجری یکی از
کشیشان انگلیسی در رد اسلام و دعوت مردم ایران ب مذهب نصاری تألیف نموده و نشر داده .
(۴) کتاب الطنون ج ۲ ص ۶۰۲

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

مشاهیر از استاد شیخ مهدی فتونی حامی وسید صادق فحام و شیخ محمد تقی دورقی و وجود بیوهانی است و هم روایت کرده از آنان و از سید بحر العلوم - کتاب در رد عقائد فرقه وهابیان است که در پاسخ نامه شیخ عبدالعزیز بن سعود امیر نجد تألیف نموده - چاپ سربى نجف چاپخانه جدریه سال ۱۳۳۳ و قی میرزا محمد عسکری - در خرداد ۱۳۱۲ و در اردی بهشت ۱۳۱۳ «۵۵۳» و «۵۸۶۲»

۶۱۹ منهج الیقین

عربی - سراینده معاصر سید احمد بن سید جعفر جزائری شوشتری - ارجوزه ایست مختصر در اصول و فروع تاریخ اختتام نظم سال ۱۳۲۹ - چاپ سربى نجف چاپخانه علوی . سال ۱۳۳۰ و قی پرویزخان در آذر ۱۳۰۸ «۵۵۴»

۶۲۰ مواهب الرضویه

فارسی - مکرر شماره ۱۰۴۶ خطی . مؤلف سید محمد عصار - چاپ سنگی تهران خط نستعلیق سال ۱۳۴۳ - و قی . مؤلف در مرداد ۱۳۱۴ «۵۵۵»

۶۲۱ مهجة البيضاء

فارسی مؤلف شیخ محمد تقی بن شیخ محمد باقر بن شیخ محمد قی بن میرزا عبدالرحیم ایوان کیفی رازی اصفهانی معروف به آقا نجفی مسجد شاهی متوفای ۱۳۲۲ در اصفهان مدفون نزدیک مزار امام زاده حضرت احمد بن علی بن امام محمد باقر از نوادگان پسری صاحب هدایه المسترشدين و دختری صاحب کشف الغطاء و خود از معارف دوره خود بوده . در اصفهان مانند پدر و جدش مرجعیت و ریاست علمی داشته (۱) کتابی است کلامی در ابطال عقائد خاصه باهل سنت در اصول عقائد . چاپ سنگی تبریز - خط نسخ - و قی شجعی در فروردین ۱۳۱۵ «۵۵۶»

۶۲۲ میزان

فارسی - مؤلف میرزا محمد باقر همدانی - رساله در بیان اصول عقائد امامیه و رفع تباعض و توافر از فرقه شیخیه و ردع از تشاجرات و دعوت بتوحید و تألیف فرقه است . چاپ سنگی تهران خط نستعلیق - سال ۱۲۸۷ و قی ثانی «۵۶۱»

۶۲۳ میزان الاعمال

فارسی - مؤلف معاصر سید علی حائری لاهوری رضوی قمی . مختصری است در بیان مسئله میزان اعمال (از مسائل معاد است) که از کتاب لوامع التزیل تالیفی والدش اختصار نموده . تاریخ ختم تألیف ۹ جمادی الثانی ۱۳۱۶ در لاهور . چاپ سنگی لاهور خط نستعلیق سال ۱۳۱۶ و قی فهرستی «۵۵۷»

حکمت - کلام - فلسفہ

کتب جامی

۱۰ شنبہ ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۳۰ است۔ جابسریمی جابخانہ الولاية بغداد سال ۱۳۳۱ و قی فرستی -
وقی علی اکبر جاجر می در اسفند ۱۳۱۹ « ۵۶۹ » و « ۷۶۳۷ »

۶۳۶-۶۳۵ نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص

فارسی - مکرر شماره ۱۰۵۸ خطی . شارح عبدالرحمن جامی - چاپسنگی بمبئی -
خط نسخ و نستعلیق - سال ۱۳۰۶ و قی ثانی - و قی فرستی « ۵۷۰ » و « ۵۷۱ »

۶۲۷ النکت الاعتقادیہ

عربی - مؤلف شیخ مفید ابن المعلم ابو عبدالله محمد بن محمد بن نعمان عکبری
بغدادی متولد ۱۱ ذی قعدہ ۴۳۶ یا ۳۳۸ متوفی شب جمعہ ۳ رمضان ۴۱۳ مدفون در رواق روضہ
مقدسہ کاظمین ۳ (۱) شاگرد ابو عبدالله جامی و ابویاسر و روایت کرده از ابن قولوبہ و ابو غالب
رازی و ابو عبدالله صیمری و ابو جعفر صدوق بن بابویہ قمی و ابو الحسن احمد بن محمد بن حسن
بن ولید و دیگران از مشایخ حدیث فریقین و خود از اعلام جلیل اسلام و پیشوای بزرگ شیعه است۔
عضد الدولہ بویہی یاس احترام و بذل جوایز خیروانہ بر حضرتش میداشت - رسالہ مختصر است
کلامی بطور « ان قلت و قلت » علامہ معاصر سید ہبۃ الدین شہرستانی برای آسانی فہم رسالہ
عناوین « ان قلت و قلت » را تبدیل بعنوان « سؤال و جواب » فرمودہ و ہم بر آن تعلیقاتی افزودہ۔ چاپ
سربی جابخانہ عصریہ بغداد سال ۱۳۳۳ و قی میرزا محمد عسکری - در اردی بہشت ۱۳۱۳ « ۵۷۲ »

۶۳۸ نور ایہان

اردو - مؤلف معاصر مولوی سید خیرات احمد بن حاج میر اعظم علی متولد ۷ شوال ۱۲۶۴
در علی نکر بالہ کتاب احتجاج براہل سنت در مسئلہ خلافت و عقد منعمہ ورد و ایراد بر اہل مذاہب
داری محرم و قیہ است . چاپسنگی لاہور - خط نستعلیق - سال ۱۹۲۶ م و قی مؤلف در شہر یور
۱۳۰۶ « ۵۷۳ »

۶۳۹ نور علی نور

اردو - مؤلف معاصر سید کاظم علی صاحب بریلوی - کتاب درامات و احتجاجات با اہل سنت و
جماعت و رد کتاب مطارقہ الکرام (۲) و تأیید کتاب مرآۃ الامامہ (۳) است۔ تاریخ ختم تألیف صفر
۱۳۲۸ چاپسنگی جابخانہ یوسفی دہلی ۱۳۲۵ و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۲ « ۵۷۴ »

۶۴۰ زیچریہ

فارسی - مکرر شماره ۶۱ جامی . مؤلف سید جمال الدین حسینی اسد آبادی ہمدانی معروف

(۱) رجال نجاشی . فہرست ابن ندیم . مجالس المؤمنین . روایات الجنات
(۲) تالیف مولوی غلیل احمد (۳) تالیف مؤلف این کتاب

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چینی

نصوص الکلم فی شرح فصوص الحکم

عربی. شارح سید محمد بدرالدین حلبی. ترجمه شارح بنظر نرسید. گمان میرود از مردمان سده کدونی باشد. کتاب شرح بر فصوص الحکمة فارابی است. این کتاب را ضمن شماره ۵۶۴ مجموعه فلسفه به بینید

۶۳. نصیحة المسلمین

اردو. مؤلف خرملی باهوی که در زمان چاپ میزیست. رساله در تأیید عقائد فرقه وهابی است. چاپ سنگی لکهنو. خط نستعلیق. سال ۱۲۶۸ و قی حاج سید محمد شوشتری «۵۶۶»

۶۳۱. نفحات

عربی. کتابی است در عرفان که بر ۵۱ عنوان «نقحه» مرتب است و مؤلف آن صدرالدین قنوی مشخص شده. چاپ سنگی تهران. خط نسخ. سال ۱۳۱۶ و قی فهرستی «۵۶۷»

۶۳۲. نقد الفرائد فی اصول العقائد

عربی. مؤلف معاصر حاج شیخ محمد رضا طبسی. مترجم سید علی نقی لکنوی هندی. رساله ایست مختصر در اصول دین تاریخ فراغت از ترجمه سال ۱۲۳۹ است. چاپ سنگی تهران چاپخانه سعادت و اخوان کتابچی در سال ۱۳۴۹ و قی مترجم در شهریور ۱۳۱۰ «۵۶۸»

۶۳۳-۶۳۴. نقد فلسفه دارون ج ۱ و ۲

عربی. مؤلف ابوالمجد شیخ محمد رضا اصفهانی فرزند حاج شیخ محمد حسین بن حاج شیخ محمد باقر بن شیخ محمد تقی بن حاج محمد رحیم بیک استاجلو متولد در روز آدینه ۲۰ محرم ۱۲۸۷ در نجف متوفای روز یکشنبه ۲۴ محرم ۱۳۰۲ در اصفهان مدفون در تخت فولاد. از نوادگان پسر شیخ محمد تقی صاحب هدایة المسترشدين سرساسة خاندان مسجد شاهی اصفهان است و از طرف مادر بسید صدر الدین عاملی می پیوندد. فنون و علوم متنوعه را از پدر و میرزا حبیب الله رشتی و آخوند ملا کاظم خراسانی و سید کاظم یزدی و سید اسمعیل صدر و شریعت اصفهانی و سید محمد فشارکی و دیگران از اعلام فرا گرفت. از حاج میرزا حسین نوری و دیگران از مشایخ حدیث بفیض اجازت روایت نائل گشت با مراتب عالیة علمی و عملی در شهرستان اصفهان مقبولیت و پیشوائی داشت و از اعلام بارع و نویسندگان و سرایندگان توانای زبان عرب بشمار بود. این کتاب که اشهر مؤلفات او است در رد آراء دارون انگلیسی و ابطال معتقدات مادیون است. موجودی از آن دو جلد است. این کتاب را هنگام اقامت در کشور بین النهرین تألیف نموده. تاریخ فراغت از تألیف جلد

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چابی

نبوت خاصه و شرح جامعیت و برتری مذهب اسلام و ابطال گفتار ورد شبهات مخالفین است .
بخش دوم در اثبات خلافت بلا فصل حضرت امیر المؤمنین ۳ و مختصری از سیره آن بزرگوار است
برهان و بیانی روشن و روان تألیف بخش یکم در غره شعبان و بخش ۲ در غره رمضان ۱۳۰۲
یابان یافته . چاپ سری تهران چاپخانه مجلس سال ۱۳۱۲ خورشیدی و قهی محمد هاشم افسرد
خرداد ۱۳۱۴ و قهی مؤلف در اردی بهشت ۱۳۱۹ « ۵۸۱ » و « ۶۷۶ »

۶۴۹ هدایة الانام الی حقیقة الایمان ج ۱

فارسی - مؤلف معاصر شیخ حسین تونونجی تبریزی . کتابیست در اصول عقائد و رد شبهات
مخالفین بطور سؤال و جواب - این جلد در اثبات صانع با استدلال از راه علوم طبیعی است -
چاپسنگی تبریز - خطنسخ سال ۱۳۳۸ و قهی مؤلف در اردی بهشت ۱۳۱۱ « ۵۸۲ »

۶۵۰ هدایة الانام ج ۲

فارسی . این جلد در نبوت است و در سه جزء ترتیب یافته: ۱ در اثبات نبوت و رد شبهات
منکرین نبوت ۲ در ابطال تورات ۳ در ابطال انجیل - تاریخ ختم تألیف این جلد سال ۱۳۴۲
است . چاپ سری . نام چاپخانه و محل و تاریخ چاپ دانسته نشده . و قهی مؤلف در اردی بهشت
۱۳۱۱ « ۵۸۳ »

۶۵۱ هدایة الجاحدین

فارسی - مؤلف آخوند ملا محمد تقی بن حاج محمد حسین تاجر کاشانی متولد ۱۲۳۹
متوفای حدود ۱۳۱۶ (۱) یا ۱۳۲۱ (۲) یا ۱۳۱۸ بسن ۱۲۲ (۳) مولانا مقیم در تهران
بوده و اشتغال بتدریس و فصل خصومات و اقامه جماعت میداشته ترجمه احوالی که در زمان
حیات مؤلف در بایان کتابش موسوم به هدایة الطالبین نوشته شده مذکور است که تحصیلاتش در کاشان
و اصفهان بوده و اعلام آن دو شهرستان تصدیق اجتهادش نمودند. الذریه (ج ۱ ص ۵۲۴) مؤلف را
از شاگردان صاحب جواهر شمرده . کتاب در رد برخی از شبهات هنری مارتن و دیگر از مسیحیون
و احتجاج با آن ملت است که مرتب است بر ۸ فصل تاریخ ختم تألیف ۲۸ ذیحجه ۱۳۰۵ - چاپسنگی
تهران خطنسخ ۱۳۰۹ و قهی شعبی در فروردین ۱۳۱۵ « ۵۸۴ »

۶۵۲ هدایة الطالبین

فارسی . مؤلف آخوند ملا محمد تقی کاشانی . کتابی است نسبتاً جامع و روان در اصول دین

(۱) الذریه ج ۱ ص ۵۳۲ ج ۲ ص ۵۰۰ (۲) الذریه ج ۲ ص ۴۳ و ۴۴ (۳) بروایت حاج مهدی لهرستانی

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

باغفانی متولد در ۱۲۵۴ متوفای ۱۳۱۴ مدفون در استامبول در شیخ زمار لقی (۹) مؤلف با شهرت فوق العاده و شموخ مقامی که داشته موطن اصلی و زادگاهش مورد اختلاف بین نویسندگان ایرانی و عرب شده . جرجی زیدان «در شاهیر الشرق جلد ۲ چاپ ۲» نام سید را محمد و او را از مردمان اسبید آباد کترار بخشهای کابل دانسته . تحقیقات عمیق و صحیح نویسندگان ایرانی برین است که از مردمان اسبید آباد همدان است و فی الحال هم خوشاوندانش در آنجا متوطنند . رساله رد بر طبعین است که در سال ۱۲۹۸ در پاسخ محمد واصل مدرس ریاضی مدرسه اعزه حیدرآباد دکن تألیف نموده چاپ سنگی چاپخانه حسینی جدید بمبئی خط نستعلیق سال ۱۳۰۰ و قی فهرستی (۵۷۵)

۶۴۱-۶۴۲-۶۴۳ نیچریه

فارسی - مکرر پیش - چاپ سربى چاپخانه سعادت تهران سال ۱۳۰۴ خورشیدی و قی فهرستی - و قی محمد رمضانی در مرداد ۱۳۱۰ و قی وزیر و ظاف در اسفند ۱۳۰۹ « ۵۷۶ » و « ۵۷۷ » و « ۵۷۸ »

(حرف و)

۶۴۴ - ۶۴۵ وجه دین

فارسی - مؤلف حکیم ناصر خسرو قبادیانی - کتاب در شرح بنیاد و اسرار و تاویل شریعت است از شهادت و طهارت و نماز و روزه و زکوة و حج و جهاد و ولایت و غیرها و مرتب است بر عنوان ۵۱ گفتار بمنصوص در دیاجه نام کتاب « روی دین » است . چاپ سربى چاپخانه کاویانی برلین و قی نالینی و قی فهرستی « ۵۷۹ » و « ۵۸۰ »

۶۴۶ وحی محمدی

فارسی - مؤلف سید محمد رشید رضا مدیر مجله المنار صادره در مصر (۲) شاگرد شیخ محمد عبده مفتی مصر - مترجم معاصر محمد علی خلی کتاب دریان بر نری شریعت اسلام و فلسفه و مقاصد قرآن و رد شبهات و ابطال تمویات یکانکان است . چاپ سربى تهران چاپخانه علمی ۱۳۱۷ خورشیدی . و قی شرکت تضامنی علمی و شرکاء در مرداد ۱۳۱۸ « ۶۷۶ »

(حرف ه)

۶۴۷ - ۶۴۸ الهادی

فارسی - مؤلف معاصر میرزا هادی بن شیخ ابونراب نوری - بخش نخست کتاب در اثبات

(۱) در سال ۱۳۱۴ خورشیدی روی یک سیاحت بهائی چند مؤلف از ترکیه با افغانستان همداده

(۲) متوفای ۱۳۵۴ علی السووع

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

هدیه النمله الى مرجع النمله

۶۶۶

عربی و فارسی - مؤلف حاج میرزا محمد رضا واعظ همدانی - رساله در بیان عقائد فرقه شیخیه است. رساله مرتب است بر پنج مقصد و هر مقصدی حاوی پنج فصل است. تاریخ ختم تألیف جمادی الاول ۱۳۰۳ در سامراء شیخ علی محلاتی حائری ساکن در بمبئی رساله را ترجمه نموده ترجمه فارسی رساله در میانه سطرها درج شده. رد برین کتاب را بشماره ۶۵۶ به بینید - چاپ سنگی بمبئی - خط نسخ و ترجمه آن بخط نستعلیق سال ۱۲۱۰ و قی فهرستی ۵۹۹۵

هفتاد و دو ملت

۶۶۷

فارسی. مکرر شماره ۱۰۷۶ خطی. مؤلف میرزا آقاخان کرمانی - کتاب مصدر است به مقدمه از حسین کاظم زاده ایرانشهر و میرزا محمدخان بهادر - چاپ سری برلن چاپخانه ایرانشهر سال ۱۳۴۳ و اکت شناخته نشد « ۶۰۰ »

هیاکل النور

عربی - مؤلف شهاب الدین یحیی سهروردی معروف بشیخ اشراق مختصر است موجز در اصول حکمت اشراق - در شروح این رساله را بشماره های ۷۶۶ و ۷۶۸ خطی بشکرید. این کتاب را ضمن شماره ۱۷۸ تاج الجامع به بینید.

(حرف ی)

ینایع الاسلام

۶۶۸

فارسی. مؤلف نیزدال (۱) کتاب تلفیقاتی است تمویبی در رد دیانت اسلام. رد این کتاب را بنام ازالة الوسوس والاوهام بشماره ۱۲۱ به بینید. چاپ سنگی لاهور خط نسخ. سال ۱۸۹۹ میلادی و قی فهرستی « ۶۰۳ »

۶۶۹ الیواقیت و الجواهر فی بیان عقائد الاساکاج و ۲

عربی - مؤلف عبد الوهاب شعرانی (۲) کتاب در بیان توفیق و تطبیق عقائد صوفیه و اهل کشف و شهود با عقائد ارباب برهان و فکر است. تاریخ ختم تألیف رجب ۹۵۵ در مصر. کتاب کبریت الاحمر در حاشیه تدوین شده - چاپ سری چاپخانه ازهریه مصر سال ۱۳۰۵ و قی فهرستی « ۶۰۴ »

(۱) مبلغ عیسوی فرنگی که چندین زبان شرقی را خوب می دانست. در زمان مظفرالدین شاه برای دعوت به مسیحیت اصفهان آمد. و طبایع اصفهان را بمباحثه مذهبی خواند. دانشمند معاصر حاج سید محمد علی ذوالی الاسلام در قزوین کالج جدر آباد دکن با او مباحثه کرده و مجابش نموده (مجله اوسان سل)

(۲) کشف الظنون ج ۲

(۱۰ شماره ۷)

حکمت - کلام - فلسفه

کتاب چاپی

و مرتب است بر ۵ باب و هر بابی دارای اصولی است . تاریخ ختم تألیف ۳ ذی قعدة ۱۲۸۵ - چاپ سنگی تهران چاپخانه میر محمد باقر طهرانی خط نسخ سال ۱۲۸۶ و قی نائینی « ۵۸۵ »

۶۵۳-۶۵۴-۶۵۵ هدایة الطالبین

فارسی . مکرر پیش - چاپ سنگی تهران چاپخانه میرزا حبیب الله خط نسخ - سال ۱۳۰۷ و قی نائینی - و دو جلد و قی قائم مقام « ۵۸۶ » و « ۵۸۷ » و « ۵۸۸ »

۶۵۶-۶۵۷ هدایة المسترشد

فارسی - مؤلف حاج محمد خان کرمانی متولد ۱۹ محرم ۱۲۶۳ متوفای ۲۰ محرم ۱۳۲۴ مدفون در کربلا در رواق روضه مطهره - کتاب رد بر رساله هدیه التلمه است . تاریخ ختم تألیف ربیع الاول ۱۳۱۱ - چاپ سنگی بمبئی خط نسخ سال ۱۳۱۲ و قی فهرستی و قی نائینی « ۵۸۹ » و « ۵۹۰ »

۶۵۸-۶۵۹ هدایة المسترشدين

فارسی - مکرر شماره ۷۹ چاپی . مؤلف آخوند ملا محمد تقی کاشانی - کتاب در رد شبهات هنری مارتن و اثبات تحریف عهدین است . تاریخ ختم تألیف ۲۴ محرم ۱۳۰۳ چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۲ و قی قائم مقام - از شماره ۶۵۹ شانزده صفحه اول آن اقتاده است « ۵۹۱ » و « ۵۹۲ »

۶۶۰ الهدی الی دین المصطفی ج ۱

عربی - مؤلف شیخ محمد الجواد بلاغی - کتابی است تحقیقی در رد کتاب الهدایه و هم مقایسه فی الاسلام و ابطال شبهات مسیحیون و اثبات تناقض و تحریف عهدین . تاریخ ختم تألیف ۱۳۴۰ در سامر آء . چاپ سری صیدا چاپخانه عرفان سال ۱۳۳۱ و قی فهرستی « ۵۹۳ »

۶۶۱-۶۶۲ هدی المنصفین الی الحق المبین

فارسی - مؤلف سید مهدی فروزینی کاظمینی - کتاب رد بر شیخیه است . تاریخ ختم تألیف ربیع الاول ۱۳۳۵ چاپ سری نجف چاپخانه علوی ۱۳۴۲ و قی مؤلف در خرداد ۱۳۱۱ « ۵۹۴ » و « ۵۹۵ »

۶۶۳-۶۶۴-۶۶۵ الهدیه المهدویه فی رد الطائفة البایه

فارسی - مؤلف حاج ملا علی اسمر بن حاج وجیلی یزدی اردکانی . ملقب بمجد العلماء - کتاب رد است بر فرائد کایا یکانی . تاریخ ختم تألیف شنبه ۷ رجب ۱۳۲۰ - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۲۵ و قی مهرنبر دردی ۱۳۱۳ و قی نائینی خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ « ۵۹۶ » و « ۵۹۷ » و « ۵۹۸ »

منطق

کتاب خطی

آغاز (الحمد لله الحكيم الوهاب والصلوة على محمد خير نطق بالصواب) انجام (و هو غير لازم
تامل جدا) تاريخ تحرير ۹۸۸ خط منطبق ۲۱ سطری - دارای ۹ برك - اندازه ۱۹ در ۱۲
وقتی فهرستی (۱) ۱۱۳۱۵

آداب المناظره

۱۷۱

عربی - مکرر پیش . آغاز (الحمد لله الحكيم الوهاب والصلوة) انجام (غير لازم قامل
چدا) خط نسخ ۱۹ سطری - غاوبن بشجرف نوشته شده - دارای ۱۰ برك - اندازه ۲۳ در
۱۳ وقتی ثانوی ۱۱۳۰۵

ایساغوجی

۱۷۲

عربی . مکرر شماره ۵ منطق خطی . مؤلف ابیرالدین ابهری - در جلد یکم فهرست مذکور گشت
که کلمه « ایساغوجی » در لغت بمعنى تدرب و تمرین است و در اصطلاح بمعنى شایع کلیات خمس
است لیک شاهزاده فرهاد میرزا در سفرنامه اش موسوم به دایة السیل (ص ۵۳) کلمه ایساغوجی را چنین
معنی کرده : « مثل آنکه ایساغوجی را که که کتاب منطق است او را معانی مالا یرضی صاحب می کنند
که کلیات خمس باشد که جنس و فصل و نوع و عرض عام و عرض خاص است و حال آنکه هیچ ربط بهم
ندارد » ایس « حرف تعریف یونان است و « آکوژی » بمعنى بهیزی در آمدن و دخول است
ایس آکوژی یعنی « المقدمة والمدخل » چون منطق مقدمه علم حکمت است از این جهت ایس آکوژی
می گفته اند و در عرب و محرف کرده ایساغوجی گفته اند »

آغاز پس از نام مؤلف (نحمد لله على توفيقه) انجام (والعمدة هي البرهان) برخی از صفحات
دارای حواشی است . کتاب چاپ شده . « حواشی و شروح برین رساله را بشماره های ۱۳۸ و ۲۰۵
و ۲۲۸ و ۲۳۰ و ۲۳۱ و ۲۵۷ به بینید - خط نسخ هفت سطری - دارای ۱۵ برك - اندازه - ۲۰ در
۱۷ وقتی فهرستی ۱۱۷۱۵

ایساغوجی

۱۷۳

عربی . مکرر پیش . نسخه ناقص است . آغاز نسخه (نحمد لله و اهاب التوفيق) انجام
موجود (المقدمات البقیة) کاتب اسحق . نسخه قدیمی است . تاریخ آن در صفحاتی رفته . خط نسخ
۳۳ سطری - اقوال بشجرف نوشته شده . دارای ۱۳ برك . اندازه ۱۹ در ۱۱ وقتی ابن خاتون .
شرح ایساغوجی حسام الدین ضمیمه است و اول ان نیز افتاده است ۱۱۳۴۵

(۱) رساله که بقمارة ۱۰۰۰ تمام رساله در مناظره ضبط شده همین رساله است *

(حرف الف)

آداب البحث

۱۶۷

عربی - مؤلف بمرقوم در صدر نسخه: قاضی میر حسین یدی است - رساله ایست در آداب مناظره که در ۶ عنوان «تبیه» ترتیب یافته - آغاز (هذه تبیهات شریفة فی آداب البحث وارجو النجاة بتحریرها یوم البحث) انجام (بدن الانسان الناطق من نفسه الناطقة فامل حتی یاتک یقین) خط نستعلیق ۱۷ سطری عناوین بشعرف نوشته - دارای ۲ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی قائم مقام - به بیند آداب البحث شماره ۱۶۸ منطق ص ۴ « ۶۰۱۷ »

آداب البحث

۱۶۸

فارسی - در صدر نسخه نوشته شده: «لمولانا حسین شاه الشهیر یقال» ترجمه اش بنظر نرسید - آغاز (بدانکه بحث از روی لغت جست وجوی گردن است) انجام (وبوضع ثانی مقرون است) خط نستعلیق ۱۷ سطری دارای ۳ صفحه - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی قائم مقام « ۱۱۳۲ »

آداب المناظره

۱۶۹

عربی - مؤلف قاضی عبدالدین عبدالرحمن بن احمد بن عبدالنظارا یجی شافعی اصطهباناتی - متولد پس از ۷۰۰ متوفای ۷۵۶ یا ۷۹۰ در قلعه که زندانی شده بود - شاگرد شیخ زین الدین هبکی - و خود از اعلام و اساتید و قاضی القضاة شیراز (۱) و محدوح خواجه حافظ شیرازی بوده (۲) رساله ایست موجز در آداب بحث و مناظره - (شروح آنرا بشمارهای ۷۲ و ۱۳۴ و ۲۲۶ و ۲۲۷ خطی به بیند)

آغاز (لک الحمد والمه وعلی نیک) انجام (علی القواد دلیلا تمت الرسالة) خط نسخ - دارای

۲ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۰ و قفی حاج سید محمد شوشتری « ۱۱۳۳ »

آداب المناظره

۱۷۰

عربی - مکرر شماره ۴ منطق خطی - مؤلف فخر الدین محمد سماکی - رساله مختصریست

در اصول مسائل ومطالب فی مناظره -

(۱) بقیة الوعاه ص ۲۹۶ - فارسی نامه ج ۲ ص ۱۴۸

(۲) در انصیده که مطلعش این است: «بهد سلطنت شاه فیخ ابواسحق - به پنج شخص محب

ملك فارس بود آباد - تا آنجا که میگوید: دگر همیشه دانش محمد صبه در تصنیف - بنای کار موافق بنام شاه نهاد -

منطق

کتاب خطی

غریبه خطی تعبیر خواب شماره ۳۸۱ عمومی مر ۴۵ « ۵۸۱۴ »

۱۷۷ تعلیقه بر شرح شمسیه

عربی - مؤلف شناخته‌نشده . افاداتی است بر شرح شمسیه بر مسئله: وجه تسمیه تصورات موصله بقول شارح و تصدیقات موصله بحجت: «قال وقد جرت العاده بان یسمى الخ» آغاز (بحمدہ یمدح منطق «کذا» کل حکیم یامن لاموصل الی تصور ذاتک) انجام «قدم طبعی لا تقدم بالعلیه الحمد لله علی الانعام ثم علی الانعام» تاریخ کتابت ۹۵۷ صدر نسخه ۸ صفحه است که قطعه ایست از حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه که مؤلف آن نیز شناخته‌نشده . آغاز موجود (لم یصح التمثیل الاول) انجام «لوقبل کالامرین المتضایفین لکان اولی هذا آخر ما اردنا ابراده فی هذا الباب» کاتب ابوالوفاء بن محمد حنفی - تاریخ تحریر صفر ۹۴۴ خط‌نسخ و نستعلیق مختلف السطر - دارای ۱۲ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی فهرستی (۱۱۶۰)

۱۷۸ تعلیقه بر شرح شمسیه

عربی - مؤلف شناخته‌نشده افاداتی است بر اول مبحث موجبات شرح شمسیه قطبی . آغاز «رب دل وجوهنا وجهک قال الشارح العلامة الرازی فی شرح رساله الشمسیه شارحا للجهات» انجام «الحاحا بمسؤولهم و ابرار المامولهم و الله المستعان» خط‌نستعلیق ۱۵ سطری - دارای ۵ برگ . اندازه ۱۸ در ۱۳ و قی ملا موسی « ۱۱۵۶ »

۱۷۹ تعلیقه بر شرح مطالع

عربی . معنی شناخته‌نشده . تعلیقه ایست بر عبارتی از مبحث لازم و ملزوم شرح مطالع مینماید که کاتب آنرا ناتمام گذاشته -

آغاز (حمد الملم الدقایق و مفیض الحقایق) انجام موجود «ولو کان عرضا مفارقا یکون متایا» پس ازین ضمن ۱۰ برگ عبارات متفرقه است که یکی از آنها قبالة عقد نکاح میرزا بالر منجم بانشاء میرزا مهدی خان است - خط شکسته نستعلیق که بطور چلیا نوشته شده - دارای ۱۳ برگ و مجدول بتحریر و طلا - نسخه رطوبت رسیده . اندازه ۲۲ در ۱۲ و قی نائینی « ۱۱۳۵ »

تعویذ (یا تنویر) المطالع و تبصیر المطالع

به‌بیند شماره ۲۰۲ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع را

۱۸۰ تهذیب الکلام

عربی - مکرر شماره ۱۳ مؤلف ملا سعدقنارانی - رساله بخش منطق از کتاب تهذیب الکلام فی المنطق و الکلام او است که بجهت منتاش افراہ بتدوین و چاپ شده - شروح و حواشی و

(حرف ب)

بحر الفو آند

به شماره ۲۵۶ مراجعه نماید

بهجة الطالین

۱۷۴

فارسی . شارح محمد بن محمود حسینی یزدی . ترجمه شارح بنظر نرسید . کتاب شرح است بر رساله کبری . آغاز (الحمد لله الذی جعل المنطق آلة لابراز ما یعلم) انجام (اجتماع هر دو باهم صحیح است) خط نسخ ۱۹ سطری . اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۱ برگ . اندازه ۲۳ در ۱۳ و قی ثانی ۱۱۳۶

(حرف ت)

تحریر القواعد المنطقیه

به شماره ۲۳۴ شرح شمسیه مراجعه نماید.

تعديل المیزان

۱۷۵

عربی - مؤلف غیاث الدین منصور دشتکی . در دیباجه آورده : « لما ذهبنا بتکمیل عبار جواهر الانظار المجلی بها مرآة حقایق الافکار ودقایق الاسرار الشارقه من مشارق الانوار دعانا بعض الاخیار الی نظم معیار هذه العیار » در مجالس المؤمنین آمده که ابن کتاب خلاصه منطق شفاء است مؤلف ابن کتاب املدخس نموده و مختصر را بنام معیار الافکار نامیده - کتاب مرتب است بر فاتحه و ۹ فن : فاتحه العلم ینقسم الی الحکم و غیره - فن ۱ ایسا غوجی ۲ قاطیغوریاس ۳ باریر میثاس ۴ انولوطیقا الاول ۵ انولوطیقا الثانی ۶ سوفسطا ۷ نیطوریقا ۸ ریطوریقا ۹ جدول آغاز (اللهم ایدنا بالمنطق الفصیح) انجام (القاصرین عن درجه البرهان) خط نسخ ۱۸ سطری جای عناوین مطالب را نویسنده سفید گذاشته دارای ۳۷ برگ اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی آقزین الثانی سال ۱۱۶۶ « ۱۱۲۷ »

تعديل المیزان

۱۷۶

عربی - مکرریش - آغاز (اللهم ایدنا بالمنطق الفصیح) انجام (و اقتناع العوام و المتعلمین القاصرین) خط نسخ ۲۴ سطری که در متن و حاشیه نوشته شده - عناوین بشنجرف دارای ۱۰۰ برگ . و مجدول بتحریر و طلايسه جدول اندازه ۴۳ در ۲۹ و قی ثانی ۱۱۲۷ در باب علوم

منطق

کتاب خطی

۱۸۹ و ۱۹۰ و ۱۹۱ به بینید - خط نستعلیق و شکسته ۴ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده - دارای ۷۱ برگ اندازه ۱۶ در ۱۰ و قی فهرستی . « ۱۱۴۳ »

حاشیه بر تهذیب

۱۸۵

عربی - مکرریش. آغاز پس از تسمیه « رب تم تهذیب المنطق والكلام » انجام « تسبیلا للضبط علی المبتدی » خط نستعلیق ۲۱ سطری - دارای ۳۷ برگ و مجدول بلاجورد - نسخه موریانه خورده - اندازه ۲۱ در ۱۲ و اقف شناخته نشد (به بینید حاشیه بر محاکمات شماره ۳۵ حکمت خطی ص ۲۴۵) « ۵۸۹۱ »

حاشیه بر تهذیب

۱۸۶

عربی - محشی ملا عبدالله یزدی شهابادی (۱) حاشیه ایست بر بخش منطق کتاب تهذیب المنطق والكلام ملا سعد قفنازانی که مکرراً بچاپ رسیده و تدریش میان طلاب علوم قدیمه متداول است . تاریخ ختم تألیف او آخر ذقعد ۹۶۷ در نجف بوده .

آغاز « قوله الحمد لله اقبح بحمد الله بعد البسمله » انجام « وجمل آخرته خیر من دنیا » حواشی برین کتاب با اصل کتاب چاپ شده و شماره ۱۰ جایی نیز نگریده خط نسخ ۱۲ سطری . برگ اول بخط نستعلیق و تازه نوشته شده . اقوال بشنجرف . دارای ۹۵ برگ . اندازه ۱۶ در ۱۰ و اقف شناخته نشد « ۱۱۶۵ »

حاشیه بر تهذیب

۱۸۷

عربی - مکرر شماره ۸۶ منطق خطی . مؤلف ملا عبدالله یزدی - تعلیق ایست توضیحی بر مبحث ضابطه انتاج اشکال اربعه از تهذیب المنطق قفنازانی - رساله مرتب است بر یک مقدمه و دو مقصد : مقدمه و مقصد اول در شرح کلام است و مقصد دوم در نقل اقوال است .

آغاز « حمد الاله هو بالحمد حقیق ذی ارشادنا الی رموز التدفیق » انجام « و یعدنا من الزیغ والزلل الی الصدق والصواب » سپس ضمن سه صفحه عبارتی است در تشکیک . خط نستعلیق ۱۲ سطری - دارای ۲۴ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۰ و قی ملاموسی « ۱۱۶۸ »

حاشیه بر تهذیب

۱۸۸

عربی - محشی از افاض امامیه است که شناخته نشده . حاشیه ایست بر بخش ضابطه شرایط انتاج اشکال اربعه . - آغاز « الهمی بتوفیقك ضبط ما اشکل و بتاییدك حل ما لا یحل » انجام

(۱) ترجمه محشی در صفحه ۷۲ ذکر شده . تاریخ فوت محشی بنقل روایات الجنات در ۹۸۱ در عراق عرب بوده و علی السبوع مدفون در نجف است . خلاصه الاثر (ج ۳ ص ۴۰) فوت محشی را در اصلهان سال ۱۰۹۵ ضبط کرده است . این روایت ظاهراً صحیح است .

منطق

کتاب خطی

منظومه آنرا بشمارهای ۱۲۴ و ۱۲۵ و ۱۲۶ و ۱۲۷ و ۱۵۲ و ۱۸۴ و ۱۸۵ و ۱۸۶ و ۱۸۷ و ۱۸۸ و ۲۶۴

خطی و هم ضمیمه شماره‌های ۲۹ و ۳ منطق چاپی به بینید.

آغاز (الحمد لله الذي هدانا لهذا الطريق) انجام (وهذا بالمقاصد اشبه) خط نسخ ۷ سطری

دارای ۱۸ برك اندازه ۲۰ در ۱۵ و قفی نادرشاه « ۱۱۳۸ »

تهذيب الكلام

۱۸۱

عربی - مکرر پیش. آغاز « الحمد لله الذي هدانا » انجام « وهذا بالمقاصد اشبه »

خط نسخ ۱۰ سطری. دارای ۱۴ برك اندازه ۲۰ در ۱۴ و قفی نادرشاه « ۱۱۳۹ »

(حرف ج)

۱۸۲ جوهر النضيد في شرح كتاب التجريد

عربی - شارح علامه حلی. شرحی است بر رساله موجز تجريد المنطق خواجه نصیر الدین

طوسی آغاز « الحمد لله المتفرد بوجوب الوجود » انجام « كما امکن ضبط المواضع في

الصناعتين الاولين » کاتب منصور. تاریخ تحریر ۱۰۹۵. خط نستعلیق ۱۸ سطری - عناوین رابشنجرف

نوشته. دارای ۱۸۱ برك اندازه ۲۷ در ۱۳ و قفی مهدی قدوسی در اسفند ۱۳۱۴ « ۱۱۴۰ »

جوهر النضيد

۱۸۳

عربی - مکرر پیش. نسخه ناقص است.

آغاز « الحمد لله المتفرد بوجوب وجوده » انجام موجود « على الخطین و السطحین و

الجسمین » خط نسخ ۱۴ و ۱۵ سطری - احوال بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۶ برك اندازه

۱۹ در ۱۲ و قفی فهرستی « ۱۱۴۱ »

چهار فائده و مقاله

ضمیمه شماره ۲۷۳ تفسیر خطی به بینید.

(حرف ح)

حاشیه بر تهذيب

۱۸۴

عربی - مکرر شماره ۵۴ منطق خطی. معنای ملا جلال درانی -

آغاز « تهذيب المنطق والكلام توثيقه بذكر المقتل المنعم » انجام « تبیلا الضبط

على المبتدى » تاریخ تحریر ۱۱ فبقعه ۱۰۳۳. حواشی برین کتاب را بشمارهای ۱۵۲

۱۹۲ . حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی مکرر شماره ۸۷ منطق خطی. محشی دوم - امیر نظام الدین عبدالحی بن عبد الوهاب حسینی اشرفی کرکانی هروی از خاندان ابوعلی احمد صوفی اشرفی (۱) افاداتی است بر مبحث تمام مشترك از حاشیه میرسید شریف بر شرح شمسیه قطبی .

آغاز (هوالحی الوهاب اللهم روالعلم والاستعداد وهب لنا من لدنك طريق السداد) انجام (الا ان كلمة ههنا لا يساعد ذلك اللهم اوزقنا خير الدارين) خط نستعلیق ۱۲ سطر دارای ۱۶ برك - اندازه ۲۰ در ۱۰ وقفی ملاموسی « ۱۱۳۲ »

۱۹۳ حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی - مکرر شماره ۸۴ منطق خطی. منسوب بشمس الدین محمد حنفی. افاده ایست بر مبحث تمام مشترك از حاشیه میر سید شریف بر شرح شمسیه قطبی .

آغاز (الجزء المفرد للمیه المحمول علیها آء جنس او فصل مطلقا) انجام (من وجود تدبر وتامل) خط نستعلیق ۱۵ سطر - دارای ۵ برك - اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی ملاموسی (۱۱۴۷)

۱۹۴ حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی - مکرر شماره ۷۵ منطق خطی . تعلیق ایست منسوب بشمس الدین محمد حنفی بر اوائل حاشیه میرسید شریف بر اوائل شرح شمسیه قطبی که بر یک مقدمه و سه مقاله و خانمه ترتیب یافته . آغاز (قبل علیه هذا الاعتراض انما يتجه لوجمل قوله فی المنطق) انجام (وتحتیت فیه افهام الفضلاء اللهم ثبت اقدامنا وصحح آمالنا) خط نستعلیق ۱۵ سطر - دارای ۵ برك - اندازه ۱۸ در ۱۳ وقفی ملاموسی (۱۱۴۶)

۱۹۵ حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی. محشی شناخته نند . افادات و تعلیق ایست بر حاشیه میرسید شریف بر شرح شمسیه مطالب بعنوان قوله وقال الشارح وقال السید است . نسخه دارای حواشی است از محشی دوم و و آخر آن افتاده . آغاز پس از نسبی (منك الاستعانة يا كريم قوله ورتبتها علی مقدمة وثلاث مقالات و خانمه اعلم ان الترتیب فی اللغة) انجام موجود (والتعریف المذكور) خط نستعلیق مختلف السطر - بقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۳۰ برك . اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی ثانی « ۱۱۴۵ »

۱۹۶ حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی - محشی دوم ابو الحسن احمد ایوودی معروف بدانشمند حاشیه بر حاشیه میرسید

منطق

کتاب خطی

« وبعد قلم یبق مجال للكلام وفيه الوصول الى نهاية المرام وعليه التوكل وبه الاعتصام والسلام »
کاتب محمد- تاریخ کاتب رمضان ۹۹۴ درقم- خط نستعلیق ۱۴ سطری - دارای ۷ برگ-
اندازه ۲۳ در ۱۲ وقعی نادرشاه « ۱۱۶۶ »

۱۸۹ حاشیه بر حاشیه تهذیب

عربی- مکرر شماره ۳۴ منطق خطی- محشی دوم میر ابوالفتح سید محمد بن ابی سعید
حسینی ملقب بناج السعیدی- متوفای ۹۷۶ (۱) یا ۹۵۰ (۲) دراردیل ازسادات جلیل وجامع
علوم بوده ودر ماوراء النهر نزد عصام الدین تلمذ وتحصیل کرده- کتاب افاداتی است بر حاشیه
تهذیب دوانی کاتب- تمام دیباچه را توشته «

آغاز « الحمد لله على تهذيب المنطق والكلام » انجام « واليه الرجى و حسن ماب »
کاتب عبد الواسع بن محمد هادی قزوینی- تاریخ کتبات ۱۱ محرم ۱۲۲۲ در قزوین خطنسخ
۲۹ و ۳۰ سطری- دارای ۷۵ برگ- اندازه ۲۳ در ۱۳ وقعی نائینی (۱۱۴۴)

۱۹۰ حاشیه بر حاشیه تهذیب

عربی- مکرر شماره ۴۶ منطق خطی- محشی دوم ملا عبدالله- حاشیه ایست بر حاشیه
دوانی بر تهذیب- آغاز « غاية تهذيب الكلام بحمدالله العزيز العلام » انجام « وسایر الجزئیات
المفروضة ههنا فحفظي جدا » تاریخ کتبات « ذیحجه ۱۲۵۶ خطنسخ ۱۶ سطری- دارای ۸۴
برگ- اندازه ۲۰ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۰ »

۱۹۱ حاشیه بر حاشیه تهذیب

عربی- محشی دوم حسین حسینی خلخالی متوفای ۱۰۱۴ (۲) یا حدود ۱۰۳۰ (۴)
شاگرد ملا میرزا جان باغوی- کتاب حاشیه بر حاشیه دوانی است- مؤلف این حاشیه را بجهت
فرزندش برهان الدین محمد تألیف کرده- تاریخ فراغت از تألیف جمادی الثانی ۱۰۰۰ است
آغاز (بحمدك يامن نور قلوب العارفين بانوار المعارف الالهيه) انجام (استيفاء للمرام
واستتماماً للكلام فى هذا المقام واليه الموفق فى الافتتاح والاختتام) تاریخ کتبات جنبین
نوشته شده : (فى يوم الاثنين سادس عشر شهر شعبان المعظم سنة ۱۱۲۰ - گمان میرود
۱۰۱۲ باشد نسخه در عصر مؤلف نوشته شده- برگ دوم و نیز چند برگی از میانہ افتاده است-
خطنستعلیق ۲۳ سطری- دارای ۱۴۱ برگ- اندازه ۲۲ در ۹۰ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸
« ۶۱۲۹ »

(۱) منتظم ناصری ج ۲ « دانشمندان آذربایجان ص ۸۴ (۲) کشف الظنون ج ۱ ص ۳۵۱

(۳) دانشمندان آذربایجان ص ۱۱۶ (۴) کشف الظنون ج ۱ ص ۱۱۶

۲۰۰ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی - مکرر پیش - آغاز (الفیاض الوهاب علم ان الفیاض هنا) انجام (ان الثصور الفایة لا التصریق الی تمت) تاریخ تحریر رمضان ۱۲۵۶ خط نسخ ۱۶ سطری . کاتب جای اقوال را سفید گذاشته - دارای ۲۸ برگ - اندازه - ۲۱ در ۱۶ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ < ۶۱۳۳ >

۲۰۱ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی - مکرر پیش . اول نسخه افتاده . آغاز موجود « قیاس ما عرفت لانا نقول النسبة فی تمام احکم » انجام « لا آخر ما یتوقف کل واحد منها علیه قائل » خط نستعلیق ۲۱ سطری . دارای ۲۸ برگ و مجرول بلا خورد - نسخه موربانه خورده . اندازه ۲۱ در ۱۲ واقف شناخته نشد . به بینید حاشیه بر محاکمات شماره ۵۳۵ حکمت خطی ص ۳۸۱ < ۵۸۹۸ >

۲۰۲ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی . مکرر شماره ۲۸ محشی دوم ملا جلال دوانی - حاشیه دوم محشی است بر حاشیه میر سید شریف بر شرح مطالع و معروف است بحاشیه جدید - نام این حاشیه بضبط نسخه شماره ۲۸ تمویذ المطالع و تبصیر المطالع است و بضبط این نسخه تنویر المطالع است . آخر نسخه افتاده . آغاز س از تسمیه « و به نستعین فی التتمیم امام بعد الحمد لولی التعم و دافع القم » انجام موجود « فانه یصدق زید متحرك فی هذه المادة » خط نستعلیق ۲۱ سطری . دارای ۱۴۴ برگ و مجرول بلا خورد . نسخه موربانه خورده . اندازه ۲۱ در ۱۲ واقف شناخته نشد . به بینید حاشیه بر محاکمات شماره ۵۳۵ حکمت خطی ص ۳۳۵ < ۵۸۹۸ >

۲۰۳ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی . مکرر شماره ۳۸ محشی دوم ملا معین الدین تونی . متوفای ۹۰۷ (۱) - حاشیه بر حاشیه میر سید شریف بر شرح مطالع قطبی است .

آغاز « و منه لاستعانه فی التتمیم قوله الفیاض الوهاب تعریف لفظی » انجام « فارتکب ما هو غیر مقبول عند التامل » تاریخ تحریر ۲۳ رجب ۹۶۶ خط نسخ ۱۵ سطری . اقوال به خط جریف نوشته شده . دارای ۱۹۸ برگ و موربانه خورده . اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی آقا مصطفی < ۱۱۴۹ >

۲۰۴ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی - محشی دوم شناخته نشد - حاشیه بر حاشیه میر سید شریف بر شرح مطالع است . نسخه فاقد دیباچه است و بگزین از اوایل آن نیز سفید گذاشته شده .

منطق

کتب خطی

شریف است . آغاز (وبعد فهذه هذيانات القهاراب اقدام الفقراء) انجام (رلامتا ع سلب الشیئی عن نفسه) کاتب غیاث بن عزیز الله طالبان - تاریخ کتابت آدینه ۲۲ ربیع الثانی ۸۹۹ پس ازین مقاله ایست که حاشیه بر بحث تمام مشترک شرح شمسیه است

آغاز (قال المحقق فی بحث تمام المشترك وهذا لعراض مما لا یدفع له) انجام « وقنا عذاب النار سنه ۱۱۷۷ مدظله » خط نستعلیق ۲۲ سطری - دارای ۷۹ برگ اندازه ۱۷ در ۱۲ و قی حاج سید محمد شوشتری - « ۱۱۴۸ »

۱۹۷ حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه

عربی - محشی دوم شناخته نشد - حاشیه بر حاشیه میرسید شریف است . اول و آخر نسخه اقتاده - آغاز موجود (بحيث یطلق علیها اسم الواحد) انجام موجود « وهذا التقسیم علی هذا الوجه » خط نسخ ۱۹ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۵ برگ اندازه ۲۲ در ۱۵ و قی حاج سید محمد شوشتری - « ۱۱۵۵ »

۱۹۸ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی - مکرر شماره ۶۲ منطق خطی . محشی دوم احمد ایوردی - حاشیه بر حاشیه میرسید شریف بر شرح مطالع قطبی است - نسخه قدیمی است و آخر آن اقتاده است - آغاز « قوله الفیاض الوهاب الخ هذه العبارة تحمل مضین » انجام موجود « دا خل فی مدلوله لکنه غیر کاف » اوائل نسخه بخط نستعلیق و او آخر خط نسخ ۱۹ و ۲۱ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۹۸ برگ - نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۱ »

۱۹۹ حاشیه بر حاشیه شرح مطالع

عربی - مکرر شماره ۶۱ منطق خطی - محشی دوم ملا جلال دیوانی - کتاب حاشیه قدیم محشی است بر حاشیه میرسید شریف بر شرح مطالع قطبی . نسخه دارای حواشی است از محشی وهم از دیگران بامضائهای : « حم - سمسا - ملا میرزا - ع - ملا داود - ع ب . ص د »

آغاز « قوله الفیاض الوهاب من فض الماء اعلم ان الفیاض هنا » انجام « یتوقف کل واحد منها علیه » کاتب ابن حاجی محمد شریف شمس دماغی - تاریخ کتابت ۱۲ ذیحجه ۱۰۶۳ خط نستعلیق ۱۵ سطری . اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۴۳ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۱ و قی ناغینی (۱۱۵۰)

۲۰۹ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی. مکررپیش. آغاز (قوله ورتبه علی مقدمه وثلث) انجام (فی المبادئ التصدیقه) خطنستعلیق ۱۵ سطری. اقوال بشنجرف نوشته شده. دارای ۹۲۳- برك اندازه ۱۸ در ۱۱ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۹۹۴»

۲۱۰ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی. مکررپیش. اوائل نسخه افتاده. آغاز موجود (فیتحقق هناك المطابقة بدون الالتزام) انجام (فی المبادئ التصدیقه) خطنستعلیق ۱۵ سطری- اقوال بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۰۹ برك. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۱۷ در ۱۰. وقفی حاج محمد تقی ناظم دقتر شهابی دردی ۱۳۱۷ «۵۸۵۲»

۲۱۱ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی- مکرر شماره ۹۴ محسنی میر صدرالدین دشتکی- نسخه ۳۱ سال پس از محشی نوشته شده. آغاز (احق منطق عرب عا فی الضمیر «کذا» الفضلاء واصل قول شارح) انجام «فی عمومۀ تارة» و فی خصوصه اخرى، تاریخ تحریر شوال ۹۴۳ خطنستعلیق ۲۲ سطری. اقوال بشنجرف نوشته شده. نسخه رطوبت رسیده- دارای ۳۲ برك. اندازه ۱۷ در ۱۲. وقفی حاج سید محمد شوشتری «۱۱۵۷»

۲۱۲ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی- مکرر شماره ۹۵ محسنی شناخته نشد- حاشیه بر شرح شمسیه قطبی است از مبحث قضایا «مقاله دوم» تا آخر. نسخه فاقد دیباچه است.

آغاز «المقالة الثانية فی القضايا و احكامها ای الموضوعات الذکریه» انجام «محمولها ذاتیا لموضوعها هذا آخر ما وقتنا بتصویر فی هذه الاوراق من فیض القیاض علی الاطلاق، وارجوان یتفح به ذوی الاقطار والافاق» کاتب عوض بن بابا کلان- تاریخ تحریر ۹۹۹ یا «۹۶۹» در مدرسه میرزا الخ یث سمرقند- خطنستعلیق ۴۱ سطری دارای ۹۳ برك. اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی نائینی «۱۱۵۸»

۲۱۳ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی- محسنی شرف الدین علی حسینی استرآبادی از علماء سده دهم هجری قمری مقیم در نجف شاگرد شیخ علی بن عبدالعالی کرکی بوده «۹» کتاب حاشیه بر مبحث قضایا از

(۱) روخات الجلات ص ۴۰۴ و ۴۰۹ در امل الاصل بعنوان شیخ شرف الدین علی استرآبادی یاد شده است.

منطق

کتاب خطی

آغاز پس از تسمیه «قوله قدس سره الفیاض الوهاب اه قد قل ههنا حاشیه عنه وهی قوله» انجام
«وهو مدفوع بقید الاطلاق ایضا والله اعلم» کاتب محمدعلی بن اصغر قاضی. تاریخ کتابت رمضان ۱۱۷۴
در مدرسه صالحیه مشهد خط نستعلیق و شکسته مختلف السطر و بطور چلیبا نوشته. اقوال بشنجرف.
دارای ۹۹ برگ. اندازه ۲۰ در ۱۱ و قفی نائینی «۱۱۵۱»

۲۰۵ حاشیه بر شرح ایساغوجی

عربی. مکرر شماره ۹۹ حکمت خطی. محنت شناخته نشد. کاتب دیاجه را نوشته آخر
نسخه افتاده. کتاب تعلیقاتی است بر شرح ایساغوجی حسام الدین.

آغاز پس از تسمیه «قال-الواجب وجود الخ اقول لما كان كل مفهوم منحصر فی الواجب
والممتنع والممكن» انجام موجود «هذا جواب دخل تقريره ان يقال لم اطلق» خط نستعلیق ۲۱
سطری دارای ۲۱ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی نائینی «۱۱۷۹»

۲۰۶ حاشیه بر شرح رشیدیة

عربی. محنتی سید عبد الرحیم بن ولیم محمد بن الله داد بن علی شیرین ایوب حسینی قد هاری هروی
حقی. تاریخ ختم تألیف ۷ صفر ۱۲۱۲ آغاز (قوله بدء الخ ای بدء المصم بالحمد لله بعد التمن والتبرک
یسلم الله الخ) انجام (ویقال له بلغاریه فروتشتن شعله آتش) کاتب سید محمد حسینی خراسانی. تاریخ
تحریر ۸ محرم ۱۲۸۲ خط نسخ ۱۹ سطری. دارای ۲۱ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۸ خریداری
آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ «۶۱۳۲»

۲۰۷ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی. مکرر شماره ۵۲ محنتی میر سید شریف علی کرکانی. آغاز (الحمد لله والصلوة علی
نبیه قوله ورتبه علی مقدمه وثلاث مقالات وخاتمه هكذا وجد عبارة المنن) انجام (بل مندرجا فی المبادئ
التصدیقه) حواشی برین حاشیه را بشمارهای ۳۶ و ۵۰ و ۷۶ و ۷۸ و ۷۹ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و
۱۹۵ و ۱۹۶ و ۱۹۷. بهینید. کاتب ابن ملا محمد حسین - بزواری. تاریخ تحریر ربیع الثانی ۱۲۴۹
خط نستعلیق ۱۵ سطری. اقوال در بعضی بر گها بشنجرف نوشته و در اکثر نوشته نشده. دارای
۱۲۱ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفی نائینی «۱۱۵۳»

۲۰۸ حاشیه بر شرح شمسیه

عربی. مکرر پیش. آغاز (قوله ورتبه علی مقدمه وثلاث) انجام (فی المبادئ التصدیقه)
کاتب علی بن یوسف دربلده عمادیه نوشته. خط نستعلیق و نسخ ۱۳ و ۱۸ سطری. اقوال بشنجرف
نوشته شده. دارای ۱۱۱ برگ اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی نائینی «۱۱۵۴»

شکسته و نسخ و مختلف السطر دارای ۱۲۸ برگ نسخه موربانه خورده و رطوبت رسیده -
اندازه ۲۲ در ۱۳ و قی حاج سید محمد شوشتری - (۱۱۶۲)

۲۱۷ حاشیه بر شرح مطالع

عربی. محشی میر فخر الدین سماکی - حاشیه است بر مبحث اکتساب تصدیقات از شرح
مطالع قطبی. کاتب نسخه را تمام نوشته. موجودی از اوائل مبحث محصورات از قضا یا است.
آغاز پس از تسمیه (والافتاح باسمه الکرم الحمد لله الذی اظهر لواضع الاسرار من مطالع
الانظار) انجام موجود (قد يتقدم فی الخارج کما فی الممدولة) خط نستعلیق و شکسته ۱۸
سطری - احوال بشنجر ف نوشته شده. دارای ۳۲ برگ نسخه رطوبت رسیده اندازه ۱۹ در ۱۳
وقی نائینی (۱۱۶۳)

(حرف ر)

۲۱۸ رسائل و مقالات در حل مغالطه مشهور بجذر اصم

عربی - مجموعه است حاوی ۷ رساله و مقاله درین بحث بشرح زیر : ۱ از صدرالدین دشتکی.
آغاز « بعد حمد من علیه تیسیر المسیر سیر والصلوة علی نبی بعام الاولین والآخرین خیر » انجام
« وهو یدی الی - واء الطريق » ۲ مقاله است که دانسته نشد از کیست - آغاز « السلام علی
رسوله محمد و آله اجمعین قالوا کل خبر اما صادق او کاذب » انجام « فلم یحقق ما نحاکی عنه فاهل والله
اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب » ۳ رساله از ملا جلال دوانی مکرر شماره ۲۲۱ - آغاز پس از
تسمیه « وبه نستعین وله تعبد اما بعد حمد الله نأیح ففایح المضلات » انجام « یختلف باختلاف الحیثیات
والاعتبارات » این دو رساله و یکمقاله در متن نسخه تدوین شده ۴ مقاله منسوب بملا جلال دوانی. در
صدر نسخه مرقوم است : « هذه مذاکره اخرى بین افضل المدققین ملا جلال الدین دوانی و بین اکمل المحققین
السید صدر الشیرازی فی المفلطه المشهوره (الخ) آغاز (قد یتهد لجواب المغالطه المشهوره مقدمه هی
ان حقیقه الخبر) انجام (او الممدوم لیس بصادق ولا کاذب) ۵ مقاله منسوب بصدرالدین شیرازی.
آغاز پس از تسمیه (قیل لوقال قائل کلامی فی یوم کذا کاذب) انجام موجود (کاذب ولا محذور)
۶ مقاله منسوب بملا جلال دوانی - این مقاله در رد مقاله پیش است. آغاز پس از تسمیه « قوله واجب
آه اقول قد قرر الجواب » انجام « وهو یحق الحق و یدی السیل » ۷ مقاله منسوب بصدرالدین دشتکی در رد
مقاله ملا جلال پیش است. آغاز پس از تسمیه « وقول القائل کل کلامی الیوم کاذب اشاره الی نفس
ذالک الکلام » انجام « وهو ظاهر لا سترقبه » کاتب در انجام نوشته : « والظاهر ان هذه المذاکره کانت من
قبل تصنیف الرسائلین » باری این مقاضات و مباحثات قلمی در حاشیه نسخه تدوین شده. خط نسخ
و نستعلیق ۳۴ سطری - دارای ۱۷ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی نائینی (به بنید اثبات واجب شماره
۲۹۹ حکمت خطی ص ۲۳) « ۶۴۱۰ »

منطق

کتاب خطی

شرح شمسیه است و در آن متعرض بحاشیه میر سید شریف شده است .
آغاز « وبعد فهذه حواشی علی مباحث لقضایا حررها العبد مستعینا بالله الموفق الفی شرف
الدین » انجام موجود « لان کل انسان حیوان یلزم ان یکون مخصوصه واعترض » خط نستعلیق
۱۷ سطری - دارای ۳۰ برك و موریانه خورده - اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفی ابن خاتون « ۱۱۶۴ »

۲۱۴ حاشیه بر شرح مطالع

عربی . مکرر شماره ۲۲ - محشی میر سید شریف علی کرکائی -
آغاز « قال وحید زمانه تقدمه الله بفقرانه الحمد لله فیاض ذوارف العوارف الفیاض الوهاب
من فاض الماء » انجام « اذا کان افراده محسوسه » کتاب غلامعلی بن مفصل بلخی در قصه
صفایان « حواشی برین حاشیه را بشمارهای ۲۷ و ۳۰ و ۵۷ و ۵۹ و ۱۹۸ و ۱۹۹ و ۲۰۲ و ۲۰۳
و ۲۰۴ به بینید » خط نستعلیق ۲۰ سطری - اقوال را بشنجرف نوشته . دارای ۱۳۴ برك . نسخه
رطوبت رسیده . انداز ۱۸ در ۱۲ - واقف شناخته نشد « ۱۱۶۱ »

۲۱۵ حاشیه بر شرح مطالع

عربی - در نسخه نام محشی ذکر نشده لیکن معلوم است که محشی از علماء امامیه در
سده ۸ هـ - ق است . گمان میرود ملا عبدالله یزدی شهابادی باشد کتاب حاشیه . است بر مبحث
مجهول مطلق از شرح مطالع قطبی که در آن برد حاشیه کمال الدین مسعود شیروانی و حاشیه میر
صدرالدین دشنکی پرداخته . آخر نسخه افتاده است .
آغاز « الحمد لمن احاط علمه بجميع الاشياء ولا یحیطون بشئی من علمه الا بما شاء
والصلوة علی اسم ماده الشبهه والجهاله » انجام موجود « لاتافی امکان انصافها بالمجهولیه المطلقه »
خط نستعلیق ۱۹ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۵ برك اندازه ۱۹ در ۱۲ -
وقفی ثانینی « ۱۱۵۲ »

۲۱۶ حاشیه بر شرح مطالع

عربی - مکرر شماره ۶۰ محشی حاجی باشا آیدینلی از علماء و پزشکان دوره سلطان
ایلدرم بابزید خان عثمانی . علوم عقلیه را از مبارک شاه منطقی آموخته و در مصر نزد شیخ اکمل
الدین تلمذ نموده و بمقام ریاست بیمارستان مصر و سر پزشکی آن نائل شده (۱) کتاب حاشیه
بر شرح قطبی است . از او آمل و اواسط و آخر نسخه صفحانی افتاده .
آغاز (نیمنا باسمائه الحسنی) انجام موجود (بقولنا المیت لا یخاف منه) خط نستعلیق

منطق

کتب خطی

مدفون در دارالسیاده از اعلام جامع و اخبار دوره خود بوده در مشهد مرجعیت و مقبولیت عامه داشته. (۱) رساله تقریر درس استادش میرزای جلوه است در موضوع شرح کلی و بیان اقسام آن . آغاز (اعلم ان القوم عرفوا الکلی بما لا یمتتع) انجام (ومن حیث هیئتها و معناها محمولة علی الکثیرین) نسخه بخط مؤلف رساله است . تاریخ تحریر جمادی الثانی ۱۳۰۷ خط نستعلیق ۱۵ سطری - دارای ۸ برگ اندازه ۱۸ در ۱۱ و قفای فهرستی « ۱۱۷۲ »

۲۲۳ رساله در مشارکت حد و برهان

عربی - مؤلف حاج ملا هادی سبزواری .

آغاز (بآقرة العین ومن ارجو من الله تعالى ان یکون به احسناء المعرفة وعطاء العلم حلی وزین) انجام (والله الذین فاز من آثرهم اقنئ) خط نسخ ۱۵ سطری - دارای ۳ برگ اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفای شیخ علی سبزواری - سال ۱۳۰۱ « ۱۱۶۹ »

۲۲۴ رساله در مغالطه

عربی - مؤلف کمال الدین محمود بن نعمه الله بخارائی - ترجمه مؤلف بنظر نرسید . معلوم است که از افاضل سده ۱۰ یمداست - رساله مرتب است بر یک مقدمه و دو مقصد : اما المقدمه ففی تعریف المغالطة و اما المقصد الاول ففی النکات الی لا اختصاص لها بشئی من العلوم - جای مقصد دوم و فصول مطالب غالباً سفید گذاشته شده « شرح بر این رساله را بشماره ۱۴۱ به بینید » آغاز (حمدا للحکیم الکاذب الاسرار الحقایق وشکرا للعلیم الملهم بانوار الدقایق) انجام (فالرضاء المعتبر فی جانب المرأة ثابت عند الطلاق قائل) خط نستعلیق ۲۱ سطری - برخی از عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۶ برگ - نسخه موربانه خورده . اندازه ۲۰ در ۱۳ - واقف شناخته نشد « ۱۱۷۰ »

(حرف ش)

۲۲۵ شرح اداب البحث

عربی - مؤلف متن و شرح یکی است که شناخته نشد .

آغاز شرح (الحمد لله الذی لا مانع لمطائه) آغاز متن (الحمد لله یا معجیب کل سائل واصلی علی نیک المبعوث باقوی الدلائل) انجام شرح (اذلا مزید علیها فی تقدیر القواعد والاصول ومن الله تبارک وتعالی التوفیق لاظهار الحق والهام الصواب فی کل باب)

رساله در تحقیق کلیات ۲۱۹

عربی - مکرر شماره ۹۷ مؤلف قطب الدین محمد رازی (۱) رساله مختصر است نفیس که مرتب است بر ۵ قاعده و خاتمه و یکوصیه: قاعده ۱ فی تحقیق مفهوم اشتراك المیهة الکلی ۲ فی تلخیص مفهومات کلیات الثلثه ۳ فی وجود الکلی فی الخارج ۴ فی ان المیهات المركبة من الجنس والفصل لیس ترکیبا خارجیا ۵ فی بیان تحصیل النوع وعدم تحصیل الجنس - خاتمه در دفع شبهه - وصیه در گمان مطالب رساله از متفلسفین .

آغاز « الحمد لله المخرج لمیهات الاشياء » انجام « وثبت اقدامنا علی مقامات الصدق انه علی کل شیء قدیر وبالاجابة جدیر » خط نسخ که در هر صفحه در سه ستون نوشته شده - عناوین بشجرف. دارای ۳ صفحه و مجدول بتحریر و طلا بشش جدول اندازه ۴۳ در ۲۶ و قفای نائینی . به بیند رساله در اوراق شماره « ۵۹۳۳ » حکمت خطی ص ۱۱

رساله در تحقیق کلیات ۲۲۰

عربی - مکرر پیش آغاز (الحمد لله مخرج ماهیات الاشياء) انجام (وبافاضة المطالب جدیر) پس از این در چهار صفحه مقاله است منسوب بشیخ بهائی معروف در اعتبارات ملحوظة در وجود - خط نسخ ۱۰ سطری. عناوین بشجرف نوشته شده . دارای ۱۵ برگ. اندازه ۴۳ در ۱۵ و قفای قائم مقام . به بیند تفسیر معوذتین شماره ۲۹۹ تفسیر خطی ص ۵۱ (۶۰۲۵)

رساله در حل مغلطه مشهور بجزراصم ۲۲۱

عربی - مؤلف ملا جلال دوانی - رساله مرتب است بر فائده و واسطه و خاتمه : اما الفائده قفای تقریر المغالطه - و اما الواسطه قفای تعقیب الاجوبة الی ذکرها غیری - اما الخاتمه قفای الجواب الذی سمح به الوقت لی .

آغاز (اما بمد حمد الله مفتاح مفاتیح المضلات) انجام (تختلف باختلاف الحیثیات والاعتبارات) سپس فایده است از مؤلف در عدم جریان لامطابقه در تصورات - خط نستعلیق و شکسته ۲۰ سطری . دارای ۱۸ برگ اندازه ۱۹ در ۱۰ و قفای قفای موسوی - سال ۱۱۱۹ به بیند رساله وجودیه شماره ۷۱۹ حکمت خطی ص ۱۱۱ « ۶۳۰۵ »

رساله در کلی ۲۲۲

عربی - رساله است در شرح کلی و اقسام آن تحریر و تألیف حاج سید عباس بن علی موسوی شاهرودی متوفای جمعه ۸ شوال ۱۲۴۱ به بیماری سکت در سن نزدیک به ۸۰ در مشهد

منطق

کتاب خطی

تاریخ تحریر ۲۷ جمادی الثانی ۹۳۲ کاتب شارح را بجملة «سلمه الله» دعا کرده و این میرساند که نسخه در حیات شارح نوشته شده - خط نسخ ۲۷ سطری دارای ۲۰ برك . نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۱۸ در ۱۳ واقف شناخته نشد «۱۱۷۵»

۲۲۸ شرح ایساغوجی

عربی - مکرر شماره ۱۴۳ مؤلف حسام الدین حسن کانی - آغاز (الحمد لله الواجب وجوده) انجام (لایضاح مافی کتاب ایساغوجی) (حواشی بر این شرح را بشمارهای ۶۸ و ۶۹ و ۱۶۰ و ۱۶۱ و ۱۶۲ و ۲۰۵ به بینید) کاتب علی بن محمود صابونچی . خط نسخ ۶ سطری . دارای ۸۹ برك . اندازه ۲۲ در ۱۸ وفقی سیدعلینقی اصفهانی - در شهریور ۱۳۰۸ « ۱۱۷۶ »

۲۲۹ شرح ایساغوجی

عربی - مکرریش . آغاز « الحمد لله الواجب الوجوده » انجام « لایضاح مافی الکتاب ایساغوجی » تاریخ کاتب ربیع الاول ۱۲۰۶ خط نسخ مختلف السطر - دارای ۲۰ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۵ »

۲۳۰ شرح ایساغوجی

عربی - مکرر شماره ۱۴۷ شارح شمس الدین محمد بن حمزه قناری . تألیف این شرح را در صبح کوتاه ترین روزی از روزها شروع کرده و در اذان مغرب همان روز پایان رسانیده - آغاز « حمدا لك اللهم على ما لخصت لي من منح عوارف الافاضل » انجام « و بؤانا في اعلى عليين مع النبيين والمرسلين وصلى الله على سيدنا محمد وآله اجمعين » کاتب کمال بن بهاء الدین - تاریخ کاتب ۸۹۹ برگها دارای حواشی است (حاشیه برین شرح را بشماره ۲۴۹ به بینید) خط نستعلیق ۱۴ و ۱۵ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۲۵ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ - وفقی ثانی « ۱۱۷۸ »

۲۳۱ شرح ایساغوجی

عربی - شارح شناخته نشد . کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۷۵) از شروح رساله ایساغوجی بهیروی این کتاب را ذکر نموده ليك نامی از مؤلف آن نبرده از متن کتاب « صفحه ۱۱ » دانسته میشود که مؤلف این شرح از محشین بر شرح شمسیه است . کاتب در آخر نسخه نوشته : « تم الکتاب من تصنیفات میرسید شریف » کتاب شرحی است بقال - اقول - شارح این کتاب را بنام امیر بن الامیر بن الامیر محمد قلاون شام معنون داشته .

کاتب - محمد علی اصفهانی . تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۲۸۸ خط نسخ ۱۵ سطری دارای ۸ برگ - اندازه ۱۷ در ۱۰ و قی حاج سید محمد شوشتری « ۱۱۷۴ »

۲۲۶ شرح آداب المناظره

عربی . مکرر شماره ۱۴۳ - شرحی است مزجی بر مقاله موجز آداب المناظره عضدالدین ابجی کشف الظنون « ج ۱ ص ۶۹ » در ذکر شروع رساله آداب المناظره عضدی اول شرح محمد حنفی تبریزی را ذکر نموده و جمله آغاز آنرا نیز آورده در پایان تعداد شروع بر رساله متن جملات اواخر شرح حنفی تبریزی را نیز ذکر نموده . این نسخه دیباچه شارح را ندارد يك جملات اواخر این نسخه با جملات اواخر شرح حنفی تبریزی مذکور در کشف الظنون مطابقت دارد . در شرح عصام بر متن آداب المناظره عضدی مطالبی از کتاب شرح آداب البحث شیروانی نقل شده که مطابقت با این شرح دارد بهمین جهت بنداشته شده که مؤلف کمال الدین مسعود شیروانی است (۱)

آغاز « لك الحمد جمل الله تم مخاطبا تنبها على القرب » انجام « اعلم ان المحواشی المنسوبة الى المحقق الشریف اهذه الرسالة لما لاحظتها في نسخ متعددة و وجدت بهما كذا » سقما ولم يبق اعتماد عليها لم التزم بنقلها « ۲ » بل قدرت الكلام على وجه لاحظته و وقع بعض تقريراتنا موافقا لتقريره و بعضها عين موافق له قم وانصف فان وجدته حقا فتيمة والا فاصلحه فان الله لا يضيع اجر المحسنين » خط نسخ ۱۵ سطری . دارای ۸ برگ . اندازه ۱۷ در ۱۰ - وقی حاج سید محمد شوشتری به بینید آداب المناظره شماره ۱۶۹ منطق ص ۳ « ۶۰۱۸ »

۲۲۷ شرح آداب المناظره

عربی - مؤلف نظام الدین عبد العلی بن محمد بن حسین میرجندی از استادان معروف علم نجوم و فلکیات در نیمه اول قرن دهم ه - ق است . در علم حدیث شاگرد خواجه غیاث است قنون حکمی را از ملا منصور بن ملامعین کاشانی فرا گرفته و نزد کمال الدین حسین نقوی و شیخ الاسلام سیف الدین احمد تقازانی و ملا مسعود شیروانی نیز تلمذ کرده « ۳ » کتاب شرح بر رساله آداب البحث عضدی است . ماده تاریخ ختم آلف جمله : « حل آداب عضدی است » ۹۳۰ آغاز « نحمدك يا محبب دعوى السائلين بلا مانع ومناقض » انجام « ما تعاقب الليالي والايام »

(۱) این پندار درست نیست چه آنکه کمال الدین مسعود شیروانی از شارحین رساله آداب المناظره عضدی نیست و او شارح رساله آداب البحث سیف الدین مسعود شیروانی است که بشماره ۱۴۲ منطق است (۲) از کلام « اعلم » تا کلام « بنقلها » مطابق با جملات آخر شرح حنفی تبریزی مذکور در کشف الظنون است (۳) جیب السیر جزء ۴

منطق

کتاب خطی

۱۷۷ و ۱۷۸ و ۲۰۷ و ۲۱۱ و ۲۱۲ و ۲۱۳ بنگرید «خط نستعلیق و نسخ شگفته ۲۶ و ۲۷ سطری. بر گهای اوائل نسخه رنگ مرکب آن بکلی رفته و زرد شده است. دارای ۵۳ برگ - اندازه ۱۸ در ۱۴ و قفای نائینی « ۱۱۸۱ »

شرح شمسیه

۲۳۵

عربی - مکرر پیش. کتاب خطبه و دیباچه را توشه و از مطلب شروع نموده. آغاز (قال ورتبه علی مقدمه وثلاث) انجام (مصایح الدجی واصحابه مصایح الحمجی) کتاب غیاث الدین محمد. تاریخ و محل تحریر شوال ۱۰۳۸ در کازمین. خط نستعلیق ۱۵ سطری - عناوین بشنجر ف نوشته شده دارای ۱۴۸ برگ. اندازه ۱۶ در ۹ و قفای نائینی « ۱۱۸۲ »

شرح شمسیه

۲۳۶

عربی - مکرر پیش - آغاز (ان ابی در) انجام (وایکن هذا آخر ما اردنا ابراده فی هذا لوراق) کتاب محمد زاهد بن ملا محمد - تاریخ تحریر رجب ۱۰۴۱ در سمرقند - صدر نسخه ۹ صفحه حاشیه ایست بر دیباچه شرح - خط نستعلیق ۱۹ سطری - اقوال و عناوین بشنجر ف نوشته شده. دارای ۵۰ برگ و مجدول بشنجر ف. نه برگ اول نسخه بخط تازه نوشته شده. اندازه ۲۱ در ۱۲ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۱۱۵۹ »

شرح شمسیه

به بیند شماره ۱۵۱ قواعد الجلیله را

شرح کبری

۲۳۷

فارسی - شارح عصام الدین ابراهیم بن محمد « یا محمود » بن عرب شاه اسفرائی حنفی اشعری متوفای ۹۴۳ در سمرقند - شاگرد عبد الرحمن جامی است « ۱ » آغاز « حمد مصور صور مقدور قدر ملک و بشر نیست » انجام « معلوم نیست که در اقیسه یافت شود والله تم اعلم والحمد لله تم علی الاتمام والوصول الی المرام » تاریخ تحریر ۹۷۳ خط نستعلیق ۱۹ سطری - سه صفحه اول بخط تازه نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده - دارای ۵۴ برگ. اندازه ۱۹ در ۱۳ و اقب شناخته نشد. « ۱۱۸۴ »

شرح کبری

۲۳۸

فارسی - مکرر پیش. آغاز « حمد مصور صور مقدور قدر » انجام « و معلوم نیست که در اقیسه یافت شود » خط نستعلیق مختلف السطر - کاغذ نسخه آبی رنگ. دارای ۳۲ برگ. اندازه ۱۷ در ۱۱ و قفای نائینی « ۱۱۸۵ »

منطق

کتاب خطی

آغاز « الحمد لله الذى جبل منطق الانسان مظهر المطومات » انجام « وما عداه توابع ولواحق به » خط نستعلیق و شکسته و مختلف السطر . دارای ۲۹ برگ . اندازه ۲۰ در ۱۷ و قی فهرستى « ۱۱۷۷ »

شرح رشیدیہ

۲۳۲

عربی . مانن و شارح شناخته نشد . کتاب شرحی است مزجی بر رساله در اصول علم مناظره . کاتب در آخر این نسخه و هم نسخه شماره ۲۳۳ نوشته : « تمت الرسالة المسماة بالرشیدیة شارحها (شارحها) میرسید شریف » این اتساب درست نیست چه آنکه در آثار هیچ يك از میرسید شریف بزرگ و كوچك (علی - محمد - پدر - پسر) تألیفی بدین نام یاد نشده و هم آنکه شارح در صفحه ۱۳ این نسخه (در مبحث تعریف مدعی) نقل قول از عصام الدین اسفرائینی متوفای ۹۴۳ کرده و حال آنکه فوت میرسید شریف بزرگ در ۸۱۶ و میرسید شریف كوچك در ۸۳۸ بوده .

آغاز متن (الحمد لله الذى لا مانع لحكمته ولا ناقض لقضائه) انجام متن « ثم هنا امور لا بد للمناظره منها » آغاز شرح « بدء بعد التسمیة بحمد الله سبحانه » انجام شرح (لانه توجب جموده الطیبه و خموده الشعله القریحه » تاریخ کتابت ۱۲۲۱ حاشیه برین کتاب را بشماره ۲۰۶ به بینید . خط نسخ ۱۳ سطرى - عناوین بشعر جوف نوشته شده . دارای ۴۴ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۵ و قی فهرستى « ۱۱۷۳ »

شرح رشیدیہ

۲۳۳

عربی - مکرر پیشه . آغاز (الحمد لله بدء بعد التسمیة) انجام « لانه یوجب جمود الطیبه و خمود القریحه » کاتب سید محمد خراسانی در قرینه ازغد از قراء مشهد . سال تحریر صفر ۱۲۸۱ خط نسخ ۲۷ سطرى - دارای ۱۱ برگ . اندازه ۲۳ در ۱۸ . خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۷ »

شرح شمسیه

۲۳۴

عربی - مکرر شماره ۱۱۸ شارح قطب الدین رازی بویى - شرحی است بقال اقول بر رساله شمسیه تألیفی نجم الدین عمر کاتبی این شرح موسوم است بتحریر القواعد المنطقیه فی شرح الرسالة الشمسیه . شارح این شرح را برای خواجه غیاث الدین محمد بن خواجه رشید الدین وزیر سلطان محمد خدا بند . تألیف کرده . کتاب مکرر چاپ شده و تدریس آن میان طلاب علوم قدیمه متداول است . آغاز « ان ابی در رتظم بیان الیان » انجام « و آله صایح الدجی و اصحابه مفاتیح الحجبی » نسخه ۴۲ سال پس از فوت شارح نوشته شده - تاریخ تحریر ۹ شعبان ۸۱۰ « حواشی برین کتاب را بشماره های ۳۲ و ۶۴ و ۶۶ و ۶۷ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ و ۷۳ و ۸۰ و ۸۳ و ۸۸ و ۸۹ و ۹۴ و ۹۶ »

منطق

کتاب خطی

آغاز « الحمد لله فیاض » انجام موجود « فی قسم التصورات حامدین بمقتضى الكمالات »
خط نسخ ۷ سطرى . اقوال بشنجرى نوشته شده . دارای ۱۰۸ برك . اندازه ۲۲ در ۱۳ و قى نائینى
« ۱۱۸۸ »

۲۴۴ شرح مطالع الانوار

عربى - مكرريش - صدر و ذيل نسخه افتاده . موجودى از اوائل مبحث تصديقات تا و آخر
مبحث جهات است .

آغاز موجود (القضا وهو المنف فى طرفى الشرطيه) انجام موجود (ان يكون ضروريا)
خط نستعلیق ۲۱ سطرى - دارای ۴۶ برك . اندازه ۱۹ در ۱۳ و قى نائینى ۱۱۸۹

۲۴۵ شرح منطق اشارات

عربى . مكرر شماره ۱۱۷ شارح خواجه نصير الدين طوسى -
آغاز (الحمد لله الذى وفقنا لاقتراح المقال بتعديده) انجام (لادراك العلوم النظرية
وتعلمها) خط نستعلیق مخالف السطر - عناوين و اقوال بشنجرى نوشته شده - دارای ۸۹ برك
اندازه ۲۶ در ۱۴ و قى نائینى « ۱۱۹۰ »

۲۴۶ شرح منطق اشارات

عربى - مكرريش . آغاز (الحمد لله الذى وفقنا) انجام « لادراك العلوم النظرية وتعلمها »
خط نستعلیق ۲۴ سطرى . اقوال و عناوين در متن و حاشيه بشنجرى نوشته شده . دارای ۷۷ برك
اندازه ۲۵ در ۱۳ و قى مهدى قدوسى در اسفند ۱۳۱۴ « ۱۱۹۱ »

۲۴۷ شرح منطق اشارات

عربى - مكرريش - آغاز (الحمد لله الذى وفقنا) انجام (لادراك العلوم النظرية وتعلمها)
خط نستعلیق ۲۷ سطرى - اقوال و عناوين بشنجرى نوشته شده - دارای ۹۱ برك و مجدول بتحرير
وطلا بدو جدول - اندازه ۱۹ در ۱۱ و قى نائینى « ۱۱۹۲ »

۲۴۸ شرح منطق اشارات

عربى - مكرريش - آغاز (الحمد لله الذى وفقنا) انجام (لادراك العلوم النظرية و
تلمها) خط نستعلیق ۲۳ و ۲۵ سطرى - اقوال بشنجرى نوشته شده - دارای ۹۳ برك اندازه
۲۴ در ۱۴ خريدارى آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۱۱۹۳ »

شرح منطق العين

بهيند شماره ۲۵۶ را

منطق

کتاب خطی

شرح کبری

۲۳۹

فارسی - مکرر شماره ۱۳۱ نام شارح بضبط این نسخه ابو البقاء بن عبدالله الحسینی است .
کشف الظنون « ج ۱ ص ۵۹۶ » شارح را بنام میر ابوالبقاء بن عبدالباقی الحسینی ضبط کرده .
ترجمه شارح بنظر نرسید . باید از مردمان سده ۱۱ به پیش باشد . کتاب شرحی است مزجی بر رساله
کبری . شارح کتاب را بنام شاه ابو الفتح محمد همایون معنون نموده .
آغاز « عنوان صحیفه همایون حمد و سباس حکیمی شاید که علم بحقیقت ذاتش خارج »
انجام « و مشابتهای اینها از سابق ظاهراست » خط نستعلیق ۲۳ سطری - دارای ۴۸ برك .
اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی نائینی « ۱۱۸۳ »

شرح کبری

۲۴۰

فارسی - مکرر پیش - آغاز (عنوان نامه صحیفه همایون) انجام « و مشابتهای اینها
از سابق ظاهراست » متن بخط نسخ و شرح بخط نستعلیق نوشته شده . صفحات مختلف السطر - برك آخر
بخط تازه است . دارای ۴۶ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ خریدای آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸
« ۶۱۳۸ »

شرح مطالع الانوار

۲۴۱

عربی مکرر شماره ۱۴۸ شارح قطب الدین رازی - این شرح موسوم است بلوامع الاسرار .
آغاز (الحمد لله قیاض ذوارف الموارف) انجام (الى حاضرة النبويه افضل الصلوة والسلام)
کاتب زاهد امامزاده « کذا » تاریخ کتابت ۱۰۰۱ (حواشی برین شرح را بشمارهای ۱۷۹ و ۲۹ و ۲۱۴ و ۲۱۵
و ۲۱۶ و ۲۱۷ به بینید) خط نستعلیق ۲۷ سطری - اقوال و عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای
۱۸۱ برك و مجداول بلاجورد و تحریر و طلا و سیلو . نسخه موربانه خورده شده . اندازه ۲۵ در ۱۶ و قی
نائینی « ۱۱۸۶ »

شرح مطالع الانوار

۲۴۲

عربی . مکرر پیش . این نسخه تنها مبحث تصورات را دارد .
آغاز « الحمد لله قیاض » انجام موجود « حامدین لافض الكمالات والخیرات »
تاریخ کتابت ۱۲۴۲ خط نستعلیق و شکسته . ۱ سطری دارای ۱۱۱ برك اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی
نائینی « ۱۱۸۷ »

شرح مطالع الانوار

۲۴۳

عربی - مکرر پیش - این نسخه تنها اول مبحث تصدیقات را دارد .

منطق

کتاب خطی

این فایده شامل عین مقاله محقق سبزواری در دفع شبهة استلزام و هم رد بر دفع او است. آغاز « کل شیئی لایستلزم وجوده رفع عدمه السابق فهو قدیم » انجام « و کذا فی العبارة التالية له قد بر » در دفع شبهة استلزام از سلطان العلماء و میرزا رفیع و آقا حسین ۶ در دفع شبهة استلزام از میرداماد. آغاز « اعلم ارشدك الله وایای » انجام « وانی تفردت بهذه التحقيق بمون الملك الجلیل ۷ عبارات متفرقة و چند مغالطه است - خط نستعلیق و شکسته که بطور چلیبا نوشته شده - دارای ۸ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفای ۵۶۷۰ »

(حرف ك)

کاشف الحقائق

۲۵۲

عربی - شارح نجم الدین خضر رازی جبارودی - شرحی است مزجی بر رساله « دره » (۱) نسخه دیباچه شاح را ندارد .

آغاز موجود « ام لا وما صفته استأنف (کذا) » انجام « عمرها الله تم و حرسها عن خطوط الزمان » تاریخ کتابت جمادی الثانی ۹۰۷ در آخر نسخه نوشته شده : « صاحب و کاتبه و ناظره و فارعه عبدالوهاب بن عماد بن قرامسی » خط نسخ و نستعلیق مختلف السطره دارای ۵۲ برگ - نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۱۷ در ۱۳ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۶ »

کبری

۲۵۳

فارسی - مکرر شماره ۱۵۳ - مؤلف میرسید شریف علی کرکانی - « شروح بر این رساله را بشمارهای ۱۳۲ و ۱۷۴ و ۲۳۷ و ۲۳۹ به بینید » تعریب این رساله موسوم است به دره در ضمن شرحش موسوم بکاشف الحقائق به بینید .

آغاز « بدانکه آدمی را قوتیست دراکه » انجام « لکن لا حجب نیست پس لاشجر باشد » خط نسخ ۱۸ سطری - فصول بشجرف نوشته شده - دارای ۱۲ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفای میرزا موسی - سال ۱۲۶۲ « ۱۱۹۴ »

کبری

۲۵۴

فارسی - مکرر پیش - آغاز « بدانکه آدمی را قوتیست دراکه » انجام « پس لاشجر باشد تمت » خط نستعلیق ۱۱ سطری - دارای ۵ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۲ و قفای نادرشاه « ۱۱۹۵ »

کبری

۲۵۵

فارسی - مکرر پیش - آغاز (بدانکه آدمی را قوتیست دراکه) انجام (پس لاشجر باشد)

(۱) رساله متن ترجمه رساله کبری در منطق تالیفی میرسید شریف علی کرکانی است که امیرشاه سید محمد قزوینی مؤلف آنرا تعریب نموده - و بنام « دره » موسوم داشته - تاریخ فراغت از ترجمه دهه اول ماه ربیع الاول ۸۸۴ در برخی از محال شیراز بوده .

(حرف ف)

۲۴۹ فر آئد البرهانیة فی تحقیق الفو آئد الفناریة

عربی - مکرر شماره ۱۴۹ مؤلف برهان الدین بن کمال الدین بن حمید - حاشیه و افاداتی است بر شرح ايساغوجی قناری - ترجمه وحشی بنظر نرسید - نام حاشیه بضبط این نسخه و هم کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۷۴) فو آئد البرهانیة است بضبط نسخه های ۱۴۹ و ۱۵۰ فر آئد البرهانیة است -

آغاز (الحمد لله الذی زین الازدهان با کتساب التصور والتصدیق) انجام (ومن الرفع الی السلب) خط نستعلیق مختلف السطر - اقوال بشنجرف نوشته شده سه صفحه آخر بخط تازه است - دارای ۳۷ برگ - اندازه ۱۹ در ۱۳ و قفی نائینی « ۱۱۹۳ »

۲۵۰ فو آئد

عربی - دیباچه نسخه اقتاده بهمین جهت مؤلف شناخته نشد (۱) کتاب دوره مختصری است در منطق مؤلف در ۸ ذیحجه ۱۲۱۶ شروع بتألیف آن نموده و در شب سه شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۱۷ از آن فراغت یافته - تشخیص و تعیین نام کتاب همانا باستفاده از ماده تاریخ شروع و انجام تألیف و عناوین رؤس مطالب کتاب است -

آغاز موجود (وباجابة مستولی جدير فائدة اعلم ان من فضل الله على نوع الانسان) انجام (معنی يحصل من الشكل الاول والثانی او غیرهما مرادك) کتاب خداداد بن میرزای خوانساری - تاریخ کتاب ۳ جمادی الاول ۱۲۳۰ خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۴ برگ - اندازه ۲۰ در ۱۴ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۳۰ »

۲۵۱ فو آئد

عربی - مجموعه ایست حاوی ۷ فائده بشرح زیر : ۱ درمغالطة مشهور بجذراصم - آغاز « المغالطة المشهورة بجذراصم و هي ان يقول القائل كل كلامي » انجام « اذ نمدوم ليس بصادق ولا كاذب قائل » ۲ نیز در مسئله جذراصم از ملاجلال دوانی - آغاز « قد اجاب الحضرة الجلالية المحمدية خات افادته عن هذه الشبهة بان يقول القائل كلامي في هذه الساعة » انجام « يستازم قولك الخلاء موجود كاذب ولا محذوفه » ۳ در دفع شبهة استلزام منسوب بساطان العلماء - آغاز « مقدمتان نافعتان في دفع كثير من الشبهة » انجام « فانه دقيق و بالتحفظ حقيق » ۴ در دفع شبهة استلزام از آقا حسین خوانساری -

منطق

کتب خطی

آن در عناوین فصل هائی شرح و توضیح شده و بسیاری از عبارات متن در شرح مزج و درج شده -
آغاز پس از تسبیح (و به الحول والقوه - مقدمة فی المنطق الممثل من غیر الحروف وهو
مرتب علی فصول) انجام (لان الشک فی مفهوم وجود اللفظ مع العلم بمدلوله جایز والله اعلم
والحمد لله و صلی الله علی سیدنا محمد النبی الامی و آله وصحبه وسلم) کاتب محمد غزنوی خطاط .
تاریخ کتابت عصر پنجشنبه ۸ ذیحجه ۷۹۰ خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۶۴ برگ - اندازه ۲۴ در ۱۷
وقی ابن خاتون « ۱۲۰۰ »

(حرف ل)

نوامع الاسرار فی شرح مطالع الانوار

به بیند شماره ۲۴۱ شرح مطالع را

(حرف م)

مطارح الافکار

۲۵۷

عربی . مؤلف شناخته نشد . شرحی است بقال و اقوال بر رساله ایساغوجی ابهری . شارح این
کتاب را با اشاره شیخ محمد بن ابراهیم منصور تألیف کرده . کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۷۵)
این شرح را بنام مطالع الافکار ضبط نموده . نسخه معشی به حواشی شارح است .

آغاز (الحمد لله فیاض در الازدهان فی لجج الافکار) انجام (وایه یرجع بعد المکابرة
فی المال ولنختم آخر الکلام حامدین لله علی الانام و صلیین علی خیر خلقه محمد علیه السلام و آله
واسحابه الکرام) خط نستعلیق ۱۴ و ۱۵ سطری . دارای ۳۸ برگ . اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی ثانی ۱۱۹۷ «

مطالع الانوار

۲۵۸

عربی . مؤلف ابوالثناء شیخ سراج الدین محمود بن ابی بکر بن احمد ارموی متولد ۵۹۴
متوفای ۶۸۲ یا ۶۸۹ در قونیه . در شهرستان موصل نزد کمال الدین بن یونس ارموی تلمذ کرده
و از اعلام دوره ابقا آن بوده و منصب قاضی القضائی قونیه را باو ارزانی داشته (۱) کتاب از
خون جامع در منطق و حکمت است . نسخه قسمت منطق است که بر ۲ بخش مرتب است : ۱ - در
مقدمات ۲ در قیاس . از اواسط و آخر نسخه افتاده . موجودی تا قدری از مبحث قیاس شرطی اقترانی است
آغاز (اللهم نحمدک والحمد من آلائک) انجام موجود (لصدق القیاس المنتج لمقدم
الصغری) شرح برین کتاب را بشماره ۲۴۱ به بیند . خط نسخ و مخفف ۱۱ سطری . فصول
و عناوین بشجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده . دارای ۷۳ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۷ و قی
ثانی « ۱۱۹۹ »

(۱) دانشندان آذربایجان ص ۱۷۰ کشف الظنون ج ۲

منطق

کتاب خطی

کاتب احمد - سال تحریر ۱۲۴۲ خط نسخ ۱۱ سطری - دو صفحه ماقبل صفحه آخر بخط نستعلیق است.
فصول بشجرف نوشته شده - دارای ۲۹ برك. اندازه ۱۴ در ۱۰ بوسیله اداره نشریات
آستان قدس در فروردین ۱۳۱۵ بکتابخانه تسلیم شده است (۱۱۹۶)

۲۵۶ کتاب در منطق

عربی - کتب یگدوره منطق کامل است. نسخه فاقد دیباچه است. کاتب در پشت نسخه
نوشته: «کتاب تمثيل المنطق بالمواد دون الرموز ملك الفقير الى رحمة الله محمد بن زين بن عبد الله بن محمد
الغزنوي الخطاط غفر الله له ووالديه واحسن اليهما واليه» جمله آغاز کتاب این است: «مقدمة في المنطق
الممثل من غير الحروف» گویا وجه تسمیه اش بدین نام بملاحظه این است که صور قضایا و جمل اقیسه را
بر رمز نوشته. کتاب مرتب است بر ۲۹ فصل. عناوین و جمله اول فصول بتفصیل زیر است: ۱ فی
بيان الحاجة الى المنطق ۲ فی المفردات ۳ فی المعاني ۴ فی الفرق بين مفهوم الكليات ۵ -
فی اجزاء المهيبة ۶ فی مراتب الاجناس والانواع ۷ فی مراتب الكليات ۸ فی التعريفات ۹ فی
القضايا الحملية ۱۰ فی المدول والتحصيل ۱۱ فی مواد القضايا ۱۲ فی النسب بين القضايا ۱۳ -
فی العكس المستوي ۱۴ فی التناقض ۱۵ فی القضايا الشرطية ۱۶ فی عكس النقيض ۱۷ فی الشرطيات
۱۸ فی القياس ۱۹ فی القضايا الشرطية واقسامها خمسة كما مرأى المركب من المتصلين ۲۰ -
والقياس الاستثنائي عبارة عن قياس مركب ۲۱ ثم القياس بحسب التركيب ينقسم الى اقسام منها
القياس المركب ۲۲ وتحليل القياس ۲۳ والاستقراء هو اثبات الحكم ۲۴ والتثيل هو اثبات الحكم
فی صورة ۲۵ و مواد القياس اثني عشر ۲۶ والمغالطة قياس تفسد صورته او مادته ۲۷ اجزاء العلوم
ثلاثة ۲۸ ثم العلوم اما متبانية ۲۹ والحد لا يكتسب بالبرهان - پس از مطالعه و مطابقة ابن
کتاب با کتاب منطق العین شماره ۱۹۴ منطق خطی» بنظر رسید که این کتاب شرح منطق العین است.
منطق العین تألیف نجم الدین علی بن عمر کاتبی قزوینی است که بروایت کشف الظنون (ج ۲ ص ۱۴۱ و ۱۴۲)
آنها نیز شرح کرده و ببحر الفوائد نامیده. مسود اوراق را پندار تردید یقین است که این نسخه
همان کتاب شرح موسوم به بحر الفوائد است که کشف الظنون آن را چنین توصیف کرده:
« ثم شرحه شرحا ممزوجا غیر ممیز عن العین » تا آنجا که عبارت دیباچه بحر الفوائد را
آورد: « التمسوا املاء کتاب علی وجه الايضاح مع ايراد امثلة لماله حاجة
الى المثال علی ترتيب الرسالة التي كتبنا لیکون كالشرح لها » ازین عبارت منقول وجه مناسبت تسمیه
کتاب بمنطق الممثل من غیر الحروف (که درین نسخه نوشته شده) ظاهر میگردد. اصل کتاب
منطق العین « که در کشف الظنون بنام عین القواعد یاد شده » مرتب است بر یک مقدمه و سه مقاله
وخاتمه لکن دو شرح « که این نسخه باشد » عناوین مقالات وخاتمه مبدل بفصل شده و مطالب

فارسی - سراینده : نورعلیشاه محتمریست در منطق که باشکال اربعه ختم گشته -

آغاز (حمد بیحد مرخدا ئبرا نخست) انجام (وز دعائی روح اورا شاد کن)

تاریخ تحریر ۲۴ محرم ۱۳۰۵ . خط نستعلیق ۱۲ سطری . دارای ۱۷ برگ اندازه ۱۸ در ۱۱

وقفی نائینی ۵۱۷۱۰

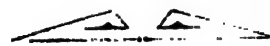
هدیه التهذیب

بهینید شماره ۲۶۲ منظومه را

﴿ منطق ﴾

کتاب چاپی « حرف الف »

اصول المنطق

۱

عربی - مؤلف استانیلی جیفونس انگلیسی . مترجم : یوسف اسکندر جریس . دوره مختصر منطق

جدید است - چاپ سری مصر چاپخانه فجر - سال ۱۹۲۶ م وقفی نائینی « ۶۰۶ »

الاقوال الاربعه فی رد الشبهات المورده

عربی - مؤلف . محمد عبدالحلیم بن محمد امین الکنوی - رساله در رد اشکالات وارده

بر گفتار مولوی محمد یوسف در شرح سلم العلوم است . این کتاب را ضمن مجموعه سته ضروریه

شماره ۲۳ منطق چاپی ص ۲۲۸ بهینید)

(حرف ب)

بهجة الطالبین

۲

فارسی . مکرر شماره ۱۷۴ - شارح سید محمد یزدی - رساله کبری و منظومه نورعلیشاه

در منطق در صدر و حاشیه کتاب تدوین شده است - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۱۷

وقفی فهرستی « ۶۰۷ »

(حرف ج)

جوهر النضید

۳

عربی - مکرر شماره ۱۸۲ شارح علامه حلی - رساله در تصور و تصدیق ضمیمه کتاب است

مطالع الانوار

۲۵۹

عربی . مکرر پیش - این نسخه تنها حاوی مبحث معرف است .

آغاز (اللهم انا نحمدك) انجام . وجود (يجب تقديمه في التعريف) خط نستعلیق ۲۴

سطری - دارای ۵ برگ و مجدول بشنجرف - اندازه ۲۹ در ۲۰ و قفی نادر شاه « ۱۱۹۸ »

منطق شفاء

۲۶۰

عربی - مکرر شماره ۱۵۶ مصنف شیخ الرئيس - نسخه تنها کتاب برهان (فی پنجم

از فنون نه گانه کتاب) را دارد که مرتب بر ۴ مقاله است .

آغاز (المقالة الاولى من الفن الخامس من الجملة الاولى) انجام (فاذا وضع موضع برهانی

دلتناعلیه) خط نسخ ۱۵ سطری . عناوین و فصول بشنجرف نوشته شده . دارای ۲۵۶ برگ . اندازه

۱۹ در ۱۰ و قفی نائینی « ۱۲۰۲ »

منطق شفاء

۲۶۱

عربی . مکرر پیش . آغاز (المقالة الاولى من الفن الخامس من الجملة الاولى) انجام

(موضع برهان دلتناعلیه) خط نستعلیق ۱۸ سطری . دارای ۲۳۴ برگ . نسخه رطوبت رسیده و

موربانه خورده . اندازه ۱۹ در ۱۰ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۴۱ »

منظومه

۲۶۲

عربی - سراینده : ملا علی بن حسین زنجانی مقبول در ۱۱۳۶ در دیه قمجقای از توابع زنجان (۱)

شاگرد سید قوام الدین قزوینی و ملا خلیل غازی قزوینی است . مولانا باجمعی از اهالی زنجان برای

حمایت آتشهرستان بمدافعه لشکر عثمانی پرداخت و در آن یکا شهید شد و استادش قوام الدین

اورا مرثیت گفت مصرع آخر مرثیه ماده تاریخ شهادت است : « باشهد کربلا محشور باد ۱۱۳۶ »

(۲) ارجوزه ایست قریب به ۳۰۰ بیت که نظم تهذیب المنطق تفتازانی است . تاریخ ختم نظم سال

۱۱۲۰ در اصفهان بوده . شاید ازین فرد : « عليك بالهدية التهذيب » بر آید که نام منظومه

هدیه التهذیب باشد .

آغاز (قال علی الحقیق الشان) انجام (و جاء قاصرا عن الیاء - تسویده کان بالاصفهان)

کاتب اسمعیل بن عبدالله مازندرانی - تاریخ کتابت ۱۵ شعبان ۱۲۴۳ پس ازین منظومه عوامل

النحو معروف است - خط نسخ ۱۰ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۷ برگ . اندازه

۱۵ در ۸ و قفی نائینی « بهینید عوامل منظومه شماره ۳۹۶۷ عمومی صرف و نحو خطی ص ۷۷ »

« ۶۰۸۱ »

(۱) شهاده الفضله (۲) الذریه ج ۱ ص ۴۹۹ تاریخ فوت ناظم این ارجوزه را در ۱۱۶۳ ضبط کرده

و این اشتباه است .

شده است. چاپ سنگی تبریز خط نسخ - سال ۱۲۷۰ - وقفی شجعی در فروردین ۱۳۱۵ « ۹۱۳ »

۱۰. حاشیه بر حاشیه تهذیب

فارسی - محشی دوم میرزا علی رضا تجلی. تعلیقاتی است بر حاشیه ملا عبدالله بر تهذیب تفتازانی.

چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۲۶۸ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۷۹۶ »

۱۱. حاشیه بر حاشیه بر حاشیه تهذیب

عربی - محشی سوم مولوی محمد ظهور الله بن محمد ولی بن قاضی غلام مصطفی بن ملا محمد احمد بن شهید ملا قطب الدین لکنوی متوفای ۱۷ ربیع الاول ۱۲۸۶ از قضاة و مفتیان و اعلام

دوره خود در هند بوده - کتاب حاشیه است بر حاشیه سید زاهد هروی بر حاشیه ملا جلال دوانی بر تهذیب المنطق تفتازانی - چاپ سنگی هندوستان - خط نستعلیق - سال ۱۲۹۳ وقفی حاج

سید محمد شوشتری (۹۱۵)

۱۲. حاشیه بر شرح شمسیه

عربی - مکرر شماره ۲۰۷ محشی میرسید شریف - کتاب مطلق است بباراتی از حاشیه

عبدالحکیم لاهوری و مولوی ابو ورد و مولوی محمد مبین و محمد صادق و محمد عبدالحلیم

لاهوری - چاپ سنگی تهران - خط نسخ وقفی ثانی « ۹۱۶ »

حل المغلق فی بحث المجهول المطلق

عربی - مؤلف ابوالحسنات محمد عبدالحی بن حافظ محمد عبدالحلیم انصاری لکنوی -

تعلیق است بر مبحث مجهول مطلق از سلم العلوم که جمع میانه شرح ملاحسن لکنوی و قاضی

محمد مبارک کوفادوی درین موضوع است. تاریخ ختم تألیف شنبه ۱۰ رجب ۱۲۸۶ چاپ سنگی

کابور خط نسخ سال ۱۳۰۱ وقفی حاج سید محمد شوشتری - این کتاب را ضمن مجموعه

سنة ضروریة شماره ۲۳ منطق چاپی از ص ۲۰۸ بهینید

(حرف د)

۱۳-۱۴ در ربهیه

عربی - سراینده: جلال الدین شیخ محمد بن شیخ ابونراب شیرازی مرودشتی که چندی

مقیم مشهد و از مدرسین سطوح و افاضل اهل منبر بوده - کتاب ارجوزه و دوره مختصر منطق است.

تاریخ ختم نظم سال ۱۳۲۱ سن ۳۵ سالگی در مشهد - بک مرینه عربی و دو قصیده فارسی در

مدح ولی عصر عجل از سراینده مذکور ضمیمه کتاب است - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۳۳.

وقفی فهرستی - وقفی میرزا عبدالله در شهر یور ۱۳۰۷ « ۹۱۷ » و « ۹۱۸ »

چاپ سنگی تهران . خط نسخ . سال ۱۳۱۱ . وقعی حاج قائم مقام « ۶۰۸ »

(حرف ح)

۴

حاشیه بر تهذیب

عربی - مکرر شماره ۱۸۶ محشی ملا عبدالله یزدی - کتاب دارای حواشی است از عبدالبی و مولوی اسمعیل و غیرهما از فضلاء هندوستان . شرح تهذیب هم ضمیمه کتاب است چاپ سنگی هندوستان بخط نستعلیق وقعی حاج سید محمد شوشتری « ۶۰۹ »

۵

حاشیه بر تهذیب

عربی - مکرر پیش - کتاب در این چاپ معلق است بهاراتی از کتب تجرید المنطق و کشف الاستار و حواشی از شیخ عبدالرحیم و احمد ودوانی . حاشیه علیرضا بنماه ضمیمه است - چاپ سنگی تهران بخط نسخ سال ۱۲۹۶ وقعی نائینی « ۶۱۰ »

۶

حاشیه بر تهذیب

عربی - مکرر پیش - کتاب معلق به حواشی و تعلیقاتی است از شیخ عبدالرحیم و دوانی و میر ابوالفتح و غیرهم . حاشیه میرزا علیرضا ضمیمه است . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۸۵ وقعی محمد حسنخان در رجب ۱۲۹۷ « ۶۱۱ »

۷

حاشیه بر تهذیب

عربی . مکرر پیش - کتاب معلق است به حواشی از میرزا محمد علی بن ملانور محمد تبریزی (که در تاریخ چاپ میزیسته) و از میرزا علیرضا تجلی و از شیخ عبدالرحیم (گویا در تاریخ چاپ میزیسته) چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۲۸۷ طبع این نسخه بهترین طبع ها است و معروف است به چاپ عبدالرحیم - وقعی فهرستی « ۶۱۲ »

۸

حاشیه بر تهذیب

عربی . مکرر پیش - این نسخه نیز معلق است بهاراتی منقول از کتابهای تعدیل المیزان و شرح مطالع و شرح شمسیه و کشف الاستار و هم حواشی از شیخ عبدالرحیم و میر ابوالفتح و میرزا محمد علی تبریزی و میر سید شریف و میرزا محمد یزدی و میرزا احمد و محیی الدین میرزا موسی و میرزا عبدالغفار و غیرهم . حاشیه علیرضا تجلی بنماه ضمیمه است - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۲۳ وقعی حسین آقا زوار و پسران در فروردین ۱۳۱۵ « ۶۱۳ »

۹

حاشیه بر تهذیب

عربی - مکرر پیش . اول نسخه افتاده در حاشیه کتاب: منظومه نورعلیه و منظومه تهذیب تدوین

منطق

کتاب جابی

که در سن ۲۱ سالگی در محرم ۹۴۱ سروده (۱) آیات معروفه در ذکر روانی که اعتبار روايتشان اجماعی است از سید مهدی بن سید رضا طباطبائی ضمیمه کتاب است - چاپ سنگی خط نسخ سال ۱۳۰۶ محل چاپ گمان میرود تبریز باشد - وقفی حاج قائم مقام ۶۲۰۵

سوانح الزمن علی المولوی حسن

عربی - مؤلف - محمد حسن بن محمد ظهور سنبلی حنفی - حاشیه است بر شرح سلم العلوم - (این کتاب را ضمن مجموعه سنه ضرویه شماره ۲۳ منطق جابی ص ۲۳۴ به بینید)

(حرف ش)

شرح تهذیب

عربی - مؤلف محمد سعدالله هندی - کتاب شرح است بر مبحث شرایط اتانج اشکال اربعه تهذیب ملا سعد که به خواستش شمس الدین محمد نامی تألیف کرده تاریخ ختم تألیف ۱۲۴۶ است - کتاب معشی به خواستی از مولوی شمس الدین و ابو الفتح است (کتاب ضمیمه حاشیه بر تهذیب شماره ۴ منطق جابی ص ۸۹ میباشد)

شرح سلم العلوم

عربی - شارح ملا حسن الکنوی - شرحی است مزجی بر سام العلوم تألیفی ملا محمد حب الله بهاری شاگرد قطب الدین شهید سهالی از افاضل هند - مینماید که هیچ يك از مآثر و شارح در تاریخ جاب در قید حیات نبوده اند - حاشیه برین شرح را بنام القول الاسلام وحل المطلق وسوانح الزمن به بینید: (این کتاب را ضمن مجموعه سنه ضرویه شماره ۲۳ منطق جابی ص ۲ به بینید)

شرح شمسیه

۱۷

عربی - مکرر شماره ۲۳۴ خطی - شارح قطب الدین رازی - کتاب معلق است بمنتخباتی از خواشی میر سید شریف و عماد حسینی و مولانا محمد آملی (۲) چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۰۴ - وقفی فهرستی ۶۲۹۵

شرح شمسیه

۱۸

عربی - مکرر پیش چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال چاپ ۱۳۱۱ یا ۱۳۱۲ چهار ورق آخر نسخه افتاده - وقفی حسین آقا زوار و سران در فروردین ۱۳۱۵ ۶۲۲۵

(حرف ر)

رساله در تصور و تصدیق

عربی - مؤلف ملا صدراء. در حاشیه این رساله: رساله انصاف ماهیه بوجود تألیفی مؤلف تدوین شده است - چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۲۱۱ و قی حاج قائم مقام (این رساله ضمیمه جوهر التصدید شماره ۳ منطق چاپی است) .

رساله در شبهه استلزام

عربی - مصنف آقا حسین خوانساری . رساله در تقریر و حل شبهه مشهور به (شبهه استلزام) است و مقاله را که محقق سبزواری درین موضوع تألیف کرده درین رساله درج نموده و بنقد آن پرداخته. این رساله را در باب اصول چاپی ضمیمه رساله در جواز اجتماع امرونی شماره ۸۷۷ عمومی از ص ۲۲۲ تا ص ۲۵۰ به بینید .

رساله در شبهه استلزام

عربی - مؤلف محقق سبزواری ملا محمد باقر . این رساله رد است بر ردی که آقا حسین خوانساری بر مقاله مؤلف در موضوع شبهه استلزام نموده . این رساله را در باب اصول چاپی ضمیمه رساله در جواز اجتماع امر و نهی شماره - ۸۷۷ عمومی از ص ۲۵۱ تا ص ۲۶۸ به بینید .

رساله در شبهه استلزام

عربی . مؤلف آقا حسین خوانساری . این رساله رد است بر رساله ردیه محقق سبزواری ملا محمد باقر بر رساله که درین موضوع تألیف داشته . درین رساله مفصلاً بدفع ایرادات محقق مذکور پرداخته. این رساله را در باب اصول چاپی ضمیمه رساله در جواز اجتماع امر و نهی شماره ۸۷۷ عمومی از ص ۲۶۹ تا ص ۳۱۴ به بینید .

رهبر خرد

۱۵

فارسی . مؤلف معاصر محمود (بن شیخ عبد السلام تربتی) شهابی استاد دانشگاه تهران - کتابی است متوسط و جامع شامل یک دوره منطق - چاپ سری تهران چاپخانه مهر سال ۱۳۱۲ خورشیدی و قی مؤلف در ابان ۱۳۱۳ ۶۱۹۰

(حرف س)

سلم المرونق

۱۶

عربی - سراینده: شیخ عبدالرحمن بن سیدی محمد صغیر اختری . ارجوزه ایست در منطق

القول الاسلام لحل شرح السلم

عربی - محشی محمد عبد الحليم بن محمد امين الله انصاری لکدوی کتاب حاشیه بر شرح سلم العلوم است که بدرخواست شاگردش محمد علی قادری تألیف نموده . تاریخ ختم تألیف جمعه ۱۹ صفر ۱۲۷۸ « این کتاب را ضمن مجموعه ستة ضروریه شماره ۲۳ منطق چاپی ص ۲ به بیست »

(حرف ك)

کبری

۲۲

فارسی - مکرر شماره ۲۵۳ خطی - مؤلف میر سید شریف . کتاب درین چاپ منطق به حاشیه است - چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۳۱۳ و قفلی فهرستی « ۶۲۶ »

(حرف م)

مجموعه ستة ضروریه

۲۳

عربی - مجموعه ایست شامل ۶ کتاب و رساله بشرح زیر : ۱ شرح سلم العلوم ۲ - القول الاسلام ۳ حل المطلق ۴ الاقوال الاربعه ۵ سوانح الزمن ۶ القول الوسیط فی الجمل المؤلف و البسيط - شرح رساله ششم را در باب حکمت و دیگر رساله هارا در باب منطق به بیست - چاپ سنگی چاپخانه نظامی کاپنور بخط نسخ و نستعلیق سال ۱۳۰۱ و قفلی حاج سید محمد شوشتری « ۶۲۸ »

محک النظر

۲۴-۲۵

عربی - مؤلف ابو حامد غزالی - کتاب در بیان شروط حدود مابینان قیاس صحیح از فاسد است و مرتب است بر سه فن : ۱ در سوابق ۲ در مقاصد ۳ در اواحق . چاپ سری چاپخانه ادبیه مصر - چاپ اول و قفلی ناگینی - و قفلی قائم مقام « ۶۲۹ » و « ۶۳۰ »

مصباح الدینان

۲۶

عربی - مؤلف معاصر شیخ محمد (بن حسن طبرسی) سنکلیجی تهرانی - کتاب دوره مختصر جامع منطق است چاپ سری تهرانی چاپخانه خاور چاپ دوم سال ۱۳۴۷ و قفلی محمد رمضانی در تیر ۱۳۱۰ « ۶۳۱ »

معیار العلم

۲۷

عربی - مؤلف ابو حامد غزالی - کتابی است متعلق و فلسفی در بیان تفهیم راه های اندیشیدن

شرح شمسیه

عربی - مکرر پیش - کتاب معلق است بحواشی از میر سید شریف گرکانی و عبدالوهاب بهاری و محمد عبد الحکیم و عبدالحکیم از فضلاء هند . چاپ سنگی لکهنو - بخط نسخ - وقفی حاج سید محمد شوشتری - ۱۲۳۰ هـ

شرح شمسیه

عربی - شارح ملا محمد الدین قنارانی - ابن شرح هم بقال - اقول می باشد - چاپ سنگی خط نسخ محل چاپ گمان میرود مصر باشد - سال ۱۲۱۲ و وقفی نائینی « ۱۲۴۴ »

شرح لئالی المنتظمه

عربی - شارح حاج ملا هادی سبزواری . شرح ارجوزه است که در منطق سروده - این کتاب را در صدر کتاب ۳۸۰ حکمت جایی : شرح منظومه به بینید .

شرح مطالع الانوار

عربی - مکرر شماره ۲۴۱ . شارح قطب الدین رازی - کتاب شامل تمام متن و هم حاشیه میر سید شریف و دارای برخی از حواشی دیگر و هم رساله در تحقیقات کلیات است . چاپ سنگی تهران - بخط نسخ . سال ۱۲۹۳ و وقفی فهرستی « ۱۲۷۷ »

(حرف ص)

صغری

فارسی - مکرر شماره ۱۴۸ مؤلف میر سید شریف علی گرکانی - تعریب این رساله را بشماره ۱۷ خطی به بینید . پس ازین دو افاده است از آقا علی مدرس زنوزی در بیان ابواب واصطلاحات یونانی علم منطق و حصر آرد در چهار مقصد . چاپ سنگی خط نسخ سال ۱۲۷۰ (به بینید منظومه شماره ۲۹ ص ۲۵)

(حرف ق)

القصیده المزدوجه

عربی - سراینده: شیخ الرئیس (۱) ارجوزه است که در گرکانج برای رئیس ابوالحسن سهل بن محمد سهلی سروده - شیخ برادرش (علی) را توصیه بحفظ کردن این قصیده نموده (به بینید این قصیده را در آغاز منطق المشرقیین شماره ۲۸ منطق جایی ص ۲)

تفسیر خطی

(حرف الف)

آثار الاخبار

۲۳۰

فارسی - مترجم: علی بن حسن زواری اصفهانی از اعلام امامیه در نیمه اول سده ۱۰ معاصر با شاه طهماسب صفوی از اکابر تلامذه غیث الدین جمشید زواری مفسر و شیخ علی بن عبدالعالی کرکی است و روایت میکند از امیر عبدالوهاب حسینی استرآبادی. کتاب ترجمه تفسیر امام عسکری ۴ است. این ترجمه بفرمان شاهنشاه مذکور نگاشته شده. روایات الجنات (ص ۴۰۷) و هم متأخرینی که از آن نقل کرده اند این کتاب را باسم: «ترجمه تفسیر عسکری ۴» ذکر کرده اند. لیک در آخر جملات این نسخه کتاب بنام: «آثار الاخبار» ضبط شده. نسخه تاواخر تفسیر آیه ۲۸۲ - سوره بقره: «ان تضل احدهما فتذكر احدهما الاخری» را دارد. و رونویس شده است از نسخه که ناقص بوده. و چند سطری از دیباچه را هم ندارد.

آغاز موجود (مقرب بارگاه اله مشرف بتشریف فاتمونی بحبیکم الله) انجام - (مستبیر گردد بانوار این تفسیر که بانار الاخبار موسوم شده یا اله العالمین و یاخبر انصارین برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و عترته الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا) تاریخ کتاب ۱۲۶۵ خط نستعلیق ۱۷ سطری - آیات بخط نسخ نوشته و روی آن خط قرمز کشیده شده. دارای ۲۷۰ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۷ و قی رجیلی در مرداد ۱۳۱۶ « ۱۳۳۲ »

آیات الاحکام

۲۳۱

عربی - مکرر شماره ۱۸۰. مفسر: فاضل مقداد. کتاب از متوسطات مؤلفه در فقه القرآن است و موسوم است به کنز العرفان فی فقه القرآن. نسخه معلق بعواشی و عبارات منفرقه است. آغاز (الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب لکل شیئی تبیان) انجام (فائقة الی کل احد عجز) تاریخ کتاب ۷ شوال ۹۳۸ - خط نسخ ۲۳ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۹۳ برگ. نسخه رطوبت رسیده. اندازه ۲۷ در ۱۸. خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۹۱۴۹)

آیات الاحکام

۲۳۲

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی انزل علی) انجام (فائقة الی کل احد عجز) کتاب محمد زمان قاری مشهدی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۷۹ خط نسخ ۱۸ سطری - عناوین و اسامی سوز در متن و حاشیه بشنجرف نوشته شده. دارای ۳۴۴ برگ. اندازه ۳۴ در ۱۲ و قی نائینی (۱۵۴۳)

منطق-ق

کتب جایی

وقواعد تمیز قیاس صحیح از فسد که اباب گفتار مؤلف در تهافت الفلاسفه است - کتاب مصدر است
بر ترجمه مفصل غزالی و مذیل است بتوضیحاتی که دانسته نشد از کیست - چاپ سربى مصر چاپخانه
گروستان العلمیه بسال ۱۳۲۹ و قی نائینی « ۶۳۲ »

منطق المشرقیین

۲۸

عربى - مصنف شیخ الرئيس - در کتب تراجم برای شیخ کتابی بدین نام دیده نشده.
و در دیباچه کتاب هم نامی برای کتاب تعیین نشده . دیباچه کتب میرساند که این کتاب شامل منطق
و حکمت الهی و طبیعی و مختصری در حکمت عملی بوده گمان میرود این کتاب دیباچه و بخش منطق
از کتاب حکمت المشرقیه باشد . عیون الانباء (ج ۲ ص ۱۹) گفته که تمام کتاب حکمت
المشرقیه بدست نیامده . باری بمستفاد از دیباچه شیخ در این تصنیف از بیروی فلسفه مشائیان و یونانیان
بطور کلی سر یجی نموده و بر متفسفین مشائین طعن بایخ زده و معتقدات خود را آزادانه و
بی تقلید بیان فرموده چنانچه در دیباچه فرموده: «وما جمعنا هذا لکتاب لنظهره الا لانفسنا اعنی
الذین یقومون منا مقام انفسنا واما العامة من مزا ولی هذا الشان فقد اعطيناهم فی کتاب الشفاء ما
هو کثیر لهم » دانسته نشد که مقصود شیخ از مشرقیین که در دیباچه آنانرا مقابل یونانیان قرارداده
چیست - کتاب مصدر است بدیباچه از ناشرین آن : محب الدین خطیب و عبدالفتاح قلان صاحبان
کتابخانه سافیه در قاهره و مصحح بتصحیح آنان است کتاب مصدر است بقصیده مزدوجه در منطق
چاپ سربى مصر چاپخانه المؤید بسال ۱۳۲۸ و قی نائینی « ۶۳۳ »

منظومه

۲۹

فارسی - مکرر شماره ۲۶۳ خطی - سراینده: نورعلیشاه - چاپ سنگی خط نسخ بسال
۱۲۷۰ - وقفی قائم مقام (رساله صغری ضمیمه است) « ۶۳۴ »

منظومه

عربى - سراینده از افاضل امامیه است که شناخته نشد - نظم تهذیب المنطق تفتازانی
بحر رجز است . سراینده این ارجوزه را بخواهدش فرزندش سروده و بدین بیت آغاز میگردد:
«فها اقول نظما احمر - مراعبا للفظ ما تیسر» - چاپ سنگی تبریز - خط نسخ بسال ۱۲۷۲ و قی
شجعی در فروردین ۱۳۱۵ (به بنید حاشیه بر تهذیب شماره ۹ را)

تفسیر خطی

آیات الاحکام

۲۳۸

عربی. مکرر پیش-آغاز (اعلم ان هنا فایده) انجام (لفهم العلة فیستخرج الباقي فنامل)
کاتب کمال بن عبد الحسین مازندرانی. سال تحریر ۱۰۷۵ خط نستعلیق ۲۷ سطری - دارای ۲۳۶
برك - اندازه ۲۷ در ۱۵ وقعی قائم مقام « ۱۴۳۳ »

آیات الاحکام

۲۳۹

عربی - مکرر پیش. نسخه ۲۶ سال پس از فوت مؤلف تحریر یافته و بانسخه اصل
مقابل شده. اول نسخه اقتاده. آغاز موجود (واجبة لهذا الحلق) انجام (فیستخرج الباقي فنامل)
کاتب اسمعیل بن محمد کاتب شیرازی - تاریخ کتابت یکشنبہ صفر ۱۰۱۹ خط نستعلیق
۲۱ سطری. روی آیات خط شجر فی ترسیم شده. دارای ۱۸۸ برک. اندازه ۲۲ در ۱۴ -
وقعی نقی آقا مدیس رضوی در ۱۴ شهریور ۱۳۲۳ « ۶۰۹۲ »

آیات الاحکام ج ۱

۲۴۰

عربی - مفسر: میرزا محمد بن علی بن ابراهیم (یا - گیل) علوی استرآبادی
غروی مکی معروف بمیرزا محمد شاه - متوفای ۱۳ روز گذشته از ذی قعدة ۱۰۲۸ یا ۱۰۲۶
یا ۱۰۲۲ مدفون در مکه نزدیک تربت حضرت خدیجه کبری ۴ (۱) رجالی بارع معروف
واز اعلام محدثین متبحر امامیه است. روایت میکند از ظهیر الدین ابواسحق شیخ ابراهیم بن
شیخ علی بن عبد العالی میسی - کتاب فقه القرآن است. پیش از ورود بابواب کتاب بتفسیر
سورة فاتحة الكتاب پرداخته - کتاب دربرخی از تراجم بنام شرح آیات الاحکام یاد شده -
اسلوب این تفسیر ابراد آیات وارده در هرباب و بیان جهات فقهی و تفسیری و ذکر اخبار است
نسخه تا آخر کتاب امر بمعروف ونهی از منکر را دارد و در عصر مؤلف نوشته شده.

آغاز پس از سورة مباركة فاتحة الكتاب (اعلم ان جمعا من المفسرين صرحوا بان
هذا مقول على السنة العباد ومناه تعليم عباده كيف يتبركون باسمه) انجام (يقتضى عدم
التقصير في الامر والتهني تقدير المكنة ولا حول ولا قوة الا بالله) تاریخ تحریر ۱۰۱۰ خط
نستعلیق ۲۵ سطری و بعضی از برگها خط نسخ و مختلف السطر - عناوین بشجر فی نوشته شده -
دارای ۱۸۴ برک - اندازه ۲۶ در ۱۵ وقعی سید محمد زمان - سال ۱۰۲۴ « ۱۴۳۶ »

آیات الاحکام

۲۴۱

عربی - مفسر از اعلام امامیه است که بتحقیق شناخته نشد. لیکن از روش تحریر و
اسلوب مطالب کتاب گمان برده میشود که مؤلف میرزا محمد استرآبادی و این کتاب از اجزای

تفسیر خطی

آیات الاحکام

۲۳۳

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی انزل علی) انجام (فاللغة الی کل احد عجز) کاتب . عبدالوهاب کنابادی - تاریخ کتابت ربیع الثانی ۱۰۸۵ در مشهد - خط نسخ ۲۴ - طری - عناوین واسامی سور در متن وحاشیه بشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۲۹ برگ - نسخه مقابله شده و رطوبت رسیده - اندازه ۲۵ در ۱۳ بوسیله تقی مدرس رضوی در شهر بور ۱۳۱۷ بکتابخانه تسلیم شده است (۵۷۱۷)

آیات الاحکام

۲۳۴

عربی - مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی انزل علی) انجام (فاللغة الی کل احد عجز) کاتب زمان بیک بن حسن بیک کنابادی - تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۱۰۵ - خط نسخ ۱۹ - طری - ابواب و عناوین بشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۶۵ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۸ - بوسیله متجرب الدین در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه گردیده (۱۵۴۲)

آیات الاحکام

۲۳۵

عربی مکرریش - صفحه اول نسخه افتاده - آغاز موجود: (ویضبط عدد مافیہ انا ترکنا شیئا من الایات) انجام (فاللغة ای کل احد عجز) خط نسخ ۲۰ - طری عناوین و اسامی سور در متن وحاشیه بشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۹۱ برگ - اندازه ۲۵ در ۱۴ - وقعی ثانی (۱۴۳۴)

آیات الاحکام

۲۳۶

عربی مکرر شماره ۶ مفسر: ملا احمد مقدس اردبیلی - کتاب در تفسیر آیات احکام شرعی وفقه القرآن است اسلوب کتاب چنین است که پس از تفسیر آیات با استدلال فقهی پرداخته و در زمینه خودش از قایم است و موسوم است به زبدة الیان فی براهین احکام القرآن این نسخه یکسال پس از فوت مفسر در شهرستان نجف نوشته شده و در گربلا تصحیح و مقابله گشته. آغاز پس از رسمه (وبه نستعین اعلم ان هنا فایده لابد قبل الشروع) انجام (لفهم العلة فیخرج الباقي قائل) کاتب حیدر بن عبدالمجید حسینی - تاریخ کتابت ۲۶ ربیع الثانی ۹۹۴ - خط نستعلیق ۲۱ و ۲۳ - طری - دارای ۲۲۸ برگ - اندازه ۲۱ در ۱۶ بوسیله متجرب الدین در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده « ۶۱۴۳ »

آیات الاحکام

۲۳۷

عربی مکرریش - آغاز (فاعلم ان هنا فایده) انجام (لفهم العلة فیخرج الباقي) کاتب محمود بن احمد - تاریخ کتابت جمادی الاول ۱۰۹۷ - خط نسخ ۲۳ - طری - دارای ۳۹۰ برگ - اندازه ۲۶ در ۱۵ وقعی ثانی « ۶۱۴۲ »

تفسیر خطی

۸۷۸ است. ترجمه این کتاب را بنام مظهر التیان بشماره ۳۷۹ به بینید .

آغاز (قال الشيخ الامام العالم العلامة) انجام (وغفل عن ذكره الفاضلون) كاتب على بن لطف الله يحيى - تاريخ تحرير ۱۸ شوال ۱۱۲۶ خط نسخ ۲۵ سطری - برك اول دارای يك سرلوح كوچك رنگ آمیزی - عناوین و فصول و اقوال بشنجرف و مرکب با خط درشت نوشته شده دارای ۳۴۲ برك و مجدول بالاچورد و شنجرف . اندازه ۲۴ در ۱۴ نسخه رطوبت رسیده - و قهی نائینی در مرداد ۱۳۱۱ « ۱۴۳۷ »

۲۴۳ اسباب النزول

عربی - مفسر ابو الحسن علی بن احمد بن محمد بن علی بن متویه واحدی متوی نیشابوری متوفای جمادی الثانی ۳۹۸ در نیشابور. شاگرد ابو الفضل عروضی و ابو الحسن ضریر قهندزی نحوی و ابو اسحق احمد بن محمد بن ابراهیم نطنبی است و خود از اساتید علم نحو و تفسیر است. (۱) نزدخواجه نظام الملك مکرم و معظم بوده. کتاب در بیان شأن نزول آیات است و مصدر است بمقدمه مختصری در بیان مبادی وحی و کیفیت نزول قرآن - این مقدمه در عنوان دو قول صورت گرفته: « القول فی اول ما نزل من القرآن - القول فی آخر ما نزل من القرآن » کتاب چاپ شده . نسخه موجود چند سطری از اول دیباچه را ندارد .

آغاز موجود (الرسالة والصادع بالدلالة الهادی للامه) انجام (رواء البخاری عن عبید بن اسمعیل عن ابی اسامة ولهذا الحديث طرق فی الصحيحین وبالله التوفیق والصمه ومنه الحول والقوة) كاتب. حسن بن علی بن سایمان بن فخر بن عبدالله بن مسعود جلفاری - تاریخ تحریر دوشنبه آخر جمادی الاول ۹۹۴ - خط نسخ ۱۷ سطری - عناوین و اقوال بشنجرف نوشته شده . اندازه ۱۷ در ۱۱ و قهی ابن خاتون (۱۴۳۸)

۲۴۴ اسرار الایات و انوار البینات

عربی - مفسر: آخوند ملا صدرا. کتاب در بیان رموز و اسرار آیات وارده در معارف الهیه است و دوره مختصر تفسیری است در این موضوع کتاب مرتب است بريك مقدمه و ده مشهد و چاپ شده -

آغاز (نحمدك اللهم يا من يده ملكوت الارض والسماء) انجام (كقوله علمت نفس ما احضرت) كاتب - احمد بن محمد حسینی - تاریخ کتابت شوال ۱۲۱۶ - خط نستعلیق و شکسته ۱۷ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۸۲ برك . اندازه ۲۰ در ۱۵ - و قهی نائینی (۶۱۴۴)

تفسیر خطی

کتاب شماره پیش باشد - نسخه شامل ابواب مکاسب و دین و ضمان و صلح و اجاره و مضاربه و عاریه و سبق و رمایه و شفعه و وصیه و عطایای منجزه و عتق و نکاح است . نسخه از آخر تا تمام و سفید گذاشته شده - اسلوب این کتاب نیز بمانند کتاب سابق است که هربابی را که عنوان کرده آیات وارده در آن باب را ذکر کرده و بجهات تفسیری و استنباط آن پرداخته و بنقل اقوال در جهات تفسیری و فقهی و ایراد اخبار امامیه منعرض گشته .

آغاز موجود (کتاب المكاسب و فيه لصول الاول في مطلق الاكتساب و فيه آیات منها في الحبر والارض مددناها بسطناها فكان مسكنا) انجام موجود (خیر باحوالکم و یم النفوس فی هواها) خط نسخ مختلف السطر - عناوین بشذجرف نوشته شده . دارای ۷۳ برگ - اندازه ۲۲ در ۲۰ و فقی نادرشاه سال ۱۱۴۰ « ۱۴۳۰ »

آیات الاحکام

به بیند تفسیر شاهی شماره ۳۹ را

آیات الاحکام

به بیند مطارج السؤل و مدارج المأمول شماره ۳۷۷ را

آیات الاحکام

در باب فقه بنام مشرق الشمسین و اکسیر السعادتین به بیند .

۲۴۲ الاتقان فی علوم القرآن

عربی . مفسر : ابو الفضل عبدالرحمن بن کمال ابی بکر بن محمد بن سابق الدین بن فخر عثمان بن ناظر الدین محمد بن سیف الدین خضر بن نجم الدین ابی الصلاح ایوب بن ناصر الدین محمد بن شیخ همام الدین همام خضری سیوطی مصری شافعی معروف به جلال الدین سیوطی - مولود در شب یکشنبه یکم رجب ۸۴۹ متوفی ۹۱۱ یا ۹۱۰ (۱) از اعلام جامع و دارای تألیفات ممتعه در فنون مختلفه است . نزد شهاب الدین شارمساحی و علم الدین بلقینی و فرزندش و شرف الدین مناوی و تقی الدین شبلی و محیی الدین کافجی و سیف الدین حنفی تلمذ کرده . تقریباً از ۱۵۰۰ شیخ حدیث روایت میکند و مسافرت بشام و حجاز و یمن و هند و مغرب و تکرور نموده در ۸۶۹ شروع بتألیف کرده و در ۸۷۱ شروع بافتاء نموده و در ۸۷۲ املاء حدیث کرده - این کتاب در علوم مقدماتی تفسیر از بیان موطن نزول آیات و نحوه قراآت و مطالب مربوط بالفاظ قرآن و غیرهاست که خلاصه متجاوز بر ۱۵۰ کتاب در فنون مربوطه بطم تفسیر است . کتاب در ۸۰ عنوان : « ملخص » مختصر گشته و مقدمه است برای تفسیر دیگرش موسوم بمجمع البحرین - تاریخ فراغت از تألیف بمرقوم در نسخه منطبعة هند شنبه ۱۳ شوال

تفسیر خطی

نزد پدرش دید. گفته اند بصحبت خواجه نصیرالدین طوسی فاتر گشته و با علامه حلی مکتبه علمی نموده برای گرفتن منصب قضاوت شیراز از ارغون خان به تبریز رفت. آورده اند که این تفسیر را هم برای نیل بمقصود مذکور نوشته بود و بمقصود هم نائل گشت لیکن مجذوب عارف ربانی خواجه محمد گنجانی شد و تا خواجه زنده بود بخدمتش قیام نمود و آداب سلوک و طریقت اخذ کرد (۱) در شأن این تفسیر بطوریکه گفته شده: لباب و خلاصه تفسیر کشف و چند تفسیر دیگر و جامع جهات است. و بهمین جهت مورد انتظار اعلام واقع شده.

آغاز « الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده » انجام « فکا نما قرأ الکتاب الی انزلها الله تعالی » تاریخ تحریر شنبه ۱۸ ربیع الثانی ۸۹۱ حواشی بر این تفسیر را بشمارهای ۸۲ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۳ و ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ و ۱۰۸ و ۱۰۹ و ۱۱۰ و ۱۱۳ و ۱۱۴ و ۱۱۵ و ۱۱۶ و ۱۱۷ و ۱۴۱ و ۲۲۱ و ۲۲۰ و ۲۲۱ و ۲۲۷ و ۲۲۸ و ۲۲۹ به بینید . خط نسخ ۲۷ و ۲۸ سطری صفحه اول دارای یک سر لوح مذهب نفیس - اسامی سور بلاجورد و طلا و آیات بشنجرف و تفسیر بمرکب نوشته شده . دارای ۵۲۹ برك و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا اندازه ۲۷ در ۱۷ نسخه رطوبت رسیده - خریداری آستان قدس در ۱۲۱۱ « ۱۴۳۵ »

۲۴۹ انوار التنزیل

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی نزل الفرقان » انجام « انزلها الله کلها » کاتب علی بن محمود کورانی - سال تحریر شعبان ۹۸۲ - خط نسخ ۲۷ سطری - صفحه اول دارای سر لوح مذهب، اسامی سور بطلا و آیات بشنجرف و تفسیر بمرکب نوشته شده - دارای ۶۷۱ برك و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا . اندازه ۲۳ در ۱۳ و قی نائینی « ۱۶۴۷ »

۲۵۰ انوار التنزیل

عربی مکرریش - آغاز « الحمد لله نزل الفرقان » انجام « انزلها الله تعالی کلها » سال تحریر ۱۰۰۳ خط نسخ ۲۹ سطری - اسامی سور بشنجرف نوشته شده - دارای ۶۹۰ برك اندازه ۲۷ در ۱۷ و قی دکتر عبدالحسین قیاسوف الدوله تبریزی در ابان ۱۲۱۸ « ۱۶۴۵ »

۲۵۱ انوار التنزیل

عربی - مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی نزل الفرقان » انجام « انزل الله تعالی » کاتب شرف الدین - تاریخ کتابت جمادی الاخر ۱۰۱۶ خط نسخ ۳۱ سطری - اسامی سور و آیات بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۴۷ برك و مجدول بشنجرف - اندازه ۲۸ در ۱۹ و قی نائینی « ۱۴۴۲ »

تفسیر خطی

اسرار الایات

۲۴۵

عربی مکرریش - آغاز (نحمدک اللهم یا من یدہ) انجام (کقولہ علمت نفس ما حضرت) نسخه دارای حواشی است بامضای نوری گویا همان آخوند ملاعلی نوری حکیم باشد - خط نسخ ۱۸ سطر - دارای ۱۱۶ برك. اندازه ۲۳ در ۱۸ و قی نهرستی ۵۶۷۲۰

اسرار الانوار الالهیه

به بیند شماره ۳۳۰ حکمت خطی را

اصفی

۲۴۶

عربی - مفسر: فیض کاشانی - مفسر را سه تألیف است در تفسیر. این کتاب تفسیر متوسط و خلاصه تفسیر بزرگ اوموسوم به صافی است. تاریخ ختم تألیف سال ۱۰۸۷ دوال پس از تألیف تفسیر صافی است. خلاصه این کتاب را بنام تفسیر بشماره ۲۷۱ به بیند -

آغاز (الحمد لله الذی هدانا لهذا الذی کنا لنکفر) انجام (تم کتاب الاصفی بستین بعد تمام الصافی والحمد لله اولوا و آخراً و ظاهراً و باطناً) کاتب میرعلینقی بن میرمحمد صادق گرمودی تاریخ تحریر شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۵۰ خط نسخ ۲۴ سطر - آیات بشجرف نوشته شده - دارای ۲۴۸ برك اندازه ۳۰ در ۲۰ و قی نایینی ۱۳۴۰

اصفی

۲۴۷

عربی مکرریش - آغاز (الحمد لله الذی هدانا) انجام (تم کتاب الاصفی بستین بعد تمام الصافی) خط نسخ ۲۴ سطر - صفحه اول دارای سرلوح کوچک مذهب. حاوی ۳۴۳ برك و مجداول بتحریر و طلا کلمات « جزو ونصف الجزو در حاشیه بشجرف نوشته شده - اندازه ۲۵ در ۱۵ و قی بدیع الزمان دولتشاهی در مهر ۱۳۱۵ (۱۴۴۱)

الف الانسانیه

بنکرید بیاب حکمت خطی شماره ۳۶۲

امالی

به بیند غرر الفوائد و درر القلائد شماره ۳۴۹ را

انوار التنزیل و اسرار التاویل

۲۴۸

عربی مکرر شماره ۱ خطی مفسر: قاضی ناصر الدین ابوسعید « یا اباالخیر » عبد الله بن قاضی امام الدین عمر بن فخرالدین محمد بن صدرالدین علی شیرازی شافعی معروف بقاضی بیضاوی - مولود در بیضاء متوفای ۶۸۲ یا ۶۸۵ یا ۶۹۱ یا ۶۹۲ یا ۶۹۵ مدفون در چرنداب تبریز شرقی تربت خواجه ضیاء الدین یحیی از اعلام دوره خود بشمار است - مقول و منقول را:

تفسیر خطی

(حرف ب)

بحر الاسرار

۲۵۶

فارسی - مفسر: میرزا محمد تقی بن محمد کاظم کرمانی ملقب بمظفر عیاش شاه متوفای ۱۲۱۵ هجری قمری در بیرون دروازه شرقی کرمانشاهان (۱) از خاندان بزرگ پیشه و جامع علوم عقلی و نقلی و ریاضی دوره خود بوده. در القابش حکیم ایمانی و مولوی کرمانی تعبیر کرده اند. پس از تکمیل علوم رسمی وارد رشته تصوف گشته و از تربیت یافتگان مشتاق علی شاه و از جمله مرشدان طریقه نعمت الهی است. کتب منظومه ایست در تفسیر سوره مبارکه فاتحه الکتاب و مختصری هم در تفسیر سوره قلک است و حاوی لباب مطالب عرفانیست. متور ابن تفسیر را بنام مجمع البحار به بیند.

آغاز (بَاء بسم الله الرحمن الرحيم - هست مفتاح در گنج حکیم) انجام -
(در میان چون نرد عشق آمد درست - خویش را در باخت در داد و نخست) کاتب - خانلر
محمد موسی بن جعفر قلی نوری - تاریخ کتابت آینه ۲۹ ذی قعدة ۱۲۷۸ خط نستعلیق ۱۴ سطری.
عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۸۸ برگ - مجداول بلاجورد و تحریر و طلا - اندازه ۲۷
در ۱۸ وقفی نائینی (۴۴۵۳)

بحر الاسرار

۲۵۷

فارسی. مکرر پیش - آغاز « بسم الله الرحمن الرحيم » انجام (خویش را در باخت در داد و نخست)
او نخست (خط نستعلیق ۱۷ سطری - دارای ۱۱۵ برگ - اندازه ۲۲ در ۱۳ وقفی نائینی « ۴۴۵۴ »

(حرف ت)

تاویلات

۲۵۸

عربی. مکرر شماره ۳۱. مفسر: ملا عبد الرزاق کاشانی. کتاب در بیان اسرار و تاویلات عرفانی قرآن است. در آخر آن خاصه تاریخ فراغت از تألیف چنین ضبط شده: « بعد الصلوة الظهر من يوم الخميس الثامن والعشرين من شهر الله المبارك و زمان عظم الله برکته من شهر سنة تسع و عشرين و سبعمائة فی الحانقاه المبارك المبنى بالربع الرشیدی من جملة ابواب البر الذي بناء السعيد الشهيد المخصوص لصلاح الدنيا و فلاح الاخره رشید الدین فضل الله بن ابی الخیر » پس از این وصیتی است از مؤلف بنظرین این تفسیر در اهتمام و مواظبت باداد شرع و بیان اقسام تاویل - کتاب اشتباها بنام تفسیر معجی الدین بن عربی چاپ شده.

آغاز (الحمد لله الذي جعل مناظم كلامه مظاهر حسن صفاته) انجام (وسلم تسلیمات کثیرا)
کاتب بنیاد بن باباجان - تاریخ کتابت محرم ۱۰۹۲ - خط نستعلیق ۲۱ سطری - صفحه اول دارای سرلوح

تفسیر خطی

انوار التنزیل

۲۵۲

عربی مکرر پیش - آغاز « الحمد لله الذی ثل الفرقان » انجام « انزلها الله تعالى »
کاتب محمد مؤمن بن استاد رجب جهرمی - تاریخ کتابت ربیع الاول ۱۰۸۹ خط نسخ ۳۲ سطری
اسامی سور و آیات بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۹۴ برگ - اندازه ۳۱ در ۱۸ وقفی نائینی (۱۴۴۳)

انوار التنزیل

۲۵۳

عربی مکرر پیش - ابن نسخه از سوره کهف تا باخر را دارد و مصدر است بفهرست
سور . برخی از صفحاتش دارای حاشیه است .

آغاز « سوره کهف وهی مائة وعشر آية بسم الله الرحمن الرحيم » انجام « انزلها الله
تعالى » خط نسخ ۲۷ سطری صفحه اول دارای سراج مذهب - بین سطور دو برگ اول طبع
اندازی - اسامی سور در زمینه طلا بسفیداب نوشته شده : آیات بشنجرف ترقیم یافته . دارای ۲۷۴
برگ و مجدول بتحریر و طلا بد و جدول - اندازه ۲۶ در ۱۵ وقفی نائینی « ۱۴۴۶ »

انوار التنزیل

۲۵۴

عربی مکرر پیش - اول و آخر نسخه افتاده . موجودی از اواسط سوره مبارکه سبا است تا آخر
سوره مطفین -

آغاز موجود « ان یعمی علیهم » انجام « من الرحیق المختوم يوم القيامة » خط نسخ مختلف
السطر - آیات بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۴۱ برگ اندازه ۲۷ در ۲۲ واقف شناخته نشد « ۱۴۴۴ »

انیس المریدین و شمس المجالسمین

۲۵۵

فارسی - تفسیر سوره یوسف و شرح داستان آنحضرت است بمشرب عرفانی و در آن
احادیث و حکایات و داستان و نکات عرفانی و کلمات عرفاء درج گشته و از
تفسیر وهب بن منبه وهم از تفسیر خلف بن ابوب نقل مطلب شده . اول و آخر نسخه افتاده
باین جهت نام مفسر دانسته نشد . لیک از استشهاد باین شعر سعدی : « کمال هم نشین بر
برمن اثر کرد - و گر نه من همان خاکم که هستم » دانسته میشود که عصر مفسر در اواخر
سده ۷ بیعد بوده .

آغاز موجود « زنده بماند و چون حق تعالی در کلام مجید خود قصه یوسف را احسن
القصص خواند » انجام موجود (و هر یکی را بلندی باشد ساله راه بر یکی ابراهیم خلیل
خط نستعلیق بد خط ۱۷ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۲۲ برگ - نسخه
رطوبت رسیده - اندازه ۲۳ در ۱۵ وقفی محمد (۱۴۴۸)

تفسیر خطی

کتاب تأویل الایات را بنام کتربجامع الفوائد ضبط کرده و مؤلف آنرا بطور تحقیق و تمییز نشناخته و مردود میانه مؤلف اصل یا بعضی از متأخرین از او گرفته و هم آورده که برخی از نسخ آن دلالت میکرده که مؤلفش شیخ علی بن سیف بن منصور است - کتابی که بنام کتربالفوائد و دافع المعاند بشماره ۳۹۲ است و تاریخ تحریرش ۱۰۷۴ است (۹۹ سال پس از این کتاب نوشته شده) عیناً همین کتاب است و در پشت صفحه آخر آن این عبارت مرقوم است : « هذا صورت خط المصنف - فرغ من تنمیقه متخبة العبد الفقیر الى الله الغفور علم بن سیف بن منصور غفر الله له و لوالديه بالمشهد الشریف الفروی علی مشرفه السلام سنة سبع وثلثین و تسعمائة و سمیته کتربالفوائد و دافع المعاند قال الشاعر - علم المحجة واضح لمیرده - واری انقلوب عن المحجة فی العمی - فلقد عجت لها لك و نجاته موجودة - و لقد عجت لمن نجی - و قال مؤلف الكتاب ختمت کتابی فی مدایح السادة من الله رب الخلق جل جلاله و من انبیائه و الملائكة الذی اقروا بفضل المصطفى و اعلم ایدک الله تعالی انی لما الفت هذا الكتاب المشار الیه کنت اذا وصات الی آیه فیها تاویل کثیر اخذت موضع الحاجة و ترکت الکثیر من الروات (کذا) اما الاساتید الذی فی تاویل الایات الذی جمعها فی بحالها » عبارت مذکور اشعاری ندارد که کتاب کتربالفوائد مأخوذ و مختصر و ملخص از کتاب دیگر باشد و تا آنجائی که ممکن بود کتاب تأویل الایات با کتاب کتربالفوائد مقابله شد هر دو یکی بنظر رسید و توصیف فارق میان اصل و ملخص که علامه مجلسی قدس فرموده دیده نشد . بالجمله تاریخ وفات سید شرف الدین بدست نیامد و از مجموع کتب تراجم بر وی آید که نسبت کتاب تأویل الایات (با اندک اختلاف در ضبط اسم کتاب) بوی قطعی است و مؤلف ملخص و مختصر کتاب تأویل الایات (چه بنام کتربالفوائد یا جامع کتربالفوائد باشد) مورد تردید است .

آغاز (ان احسن ما نوج به هام الفازة کذا » الکلمات و سطرته اقلام الکرام الحفاظ فی صحایف اعمال البریات) انجام (و سام نسلیما کثیراً کثیراً برحمتک یا ارحم الراحمین)

کاتب احمد بن سلیمان بن محمد حسینی - تاریخ تحریر ۲۸ جمادی الثانی ۹۹۵ در رمضان همانسال محمد علی قطیفی نسخه را مقابله و تصحیح کرده . خط نسخ ۲۱ سطری - اسامی سور و آیات بشنجر فونشته شده - دارای ۲۴۸ برگ . اندازه ۳۰ در ۲۰ نسخه موربانه خورده و رطوبت رسیده - و فی این خاتون (۱۲۳۹)

تأویل الایات الظاهره ۳۶۰

عربی - مکرریش - آغاز (ان احسن ما نوج به هام الفاظ) انجام (و سام نسلیما کثیراً کثیراً) تاریخ تحریر ذیحجه ۱۰۷۴ خط نسخ ۲۰ سطری - اسامی سور بشنجر فونشته شده - دارای ۲۱۶ برگ - اندازه ۲۶ در ۲۰ و فی نایبی (۱۲۵۰)

تفسیر خطی

کوجک مذهب - دارای ۳۱۰ برگ و مجدول بشتجرف و تحریر و طلا بدو جدول - اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی ثانی (۱۳۵۳)

۲۵۹ تاویل الایات الظاهره فی فضائل العترة الطاهره

عربی - مکرر شماره ۵۸ - کتاب در بیان تأویل و تفسیر آیات وارده در فضائل خاندان عصمت ۴ و مدح دوستان و هم دشمنانشان است باخبار وارده از طرق عامه و خاصه - کتاب در دیباچه چنین توصیف شده : « و بعد فانی لما رأیت بعض آیات الکتاب و تأویلها يتضمن مدح اهل البيت عليهم السلام و مدح اولیائهم و ذم اعدائهم فی کثیر من کتب التفسیر و الاحادیث و هی منفردة فیها صعبة التناول لطالیها احببت ان اجمعها بعد تفريقها و اؤلّفها بعد تمزيقها فی کتاب مفرد لتکون اسهل للطالب و اقرب للراغب و احلی فی الخاطر و احلی للناظر المناظر و ایین للتحقیق و اهدی الی سواء الطريق و اخذت هذ التاویل و جلّه عن الراسخین فی العلم اولی التاویل و مما ورد من طریق العامه و هو من ذلك النذر القلیل و الحقّت کل آیه منها بسورتها و جلوتها لاهلها فی احسن صورتها و سمیته تأویل الایات الظاهره فی فضائل العترة الطاهره » مؤلف بتحقیق شناخته نشد. امل الامل در ترجمه شیخ شرف الدین بن علی نجفی آورده : « کتاب الایات الباهره فی فضل العترة الطاهره » تا آنجا که گفته : « و لهذا الکتاب نستختان احدىهما فیها زیادات » روضات الجنات در ص ۴۰۴ نسبت کتاب الایات الباهره فی فضائل العترة الطاهره را بشرف الدین علی حسینی استرآبادی نجفی شاگرد شیخ علی گرکی « متوفای ۹۴۰ » مظلونا نقل کرده و در صفحه ۴۰۹ تمصیص نموده که مؤلف کتاب الایات الباهره شرف الدین علی است و ملخص آن از علی یاعلم بن سیف بن منصور نجفی حلّی است و نیز آورده که تاریخ ختم تألیف ملخص این کتاب در نجف بسال ۹۴۷ بوده و در ص ۳۰۷ در ترجمه شیخ شرف الدین علی نجفی آورده که کتاب تاویل الایات قریب ۱۰۰۰۰ بیت است و صحت بعضی از اخبار مندرجه در آن را قابل مناقشه دانسته و در تشخیص مؤلف اصل کتاب و مؤلف ملخص آن کتاب پیروی از علامه مجلسی نموده (۱) علامه مجلسی در مقدمه جلد اول بحار الانوار مؤلف کتاب تأویل الایات الظاهره فی فضائل العترة الطاهره را سید شرف الدین علی حسینی استرآبادی نجفی (شاگرد شیخ علی گرکی) دانسته و در صحت مندرجات آن ابدأ خدشه نقرموده و هم آورده که بیشتر مطالب این کتاب گرفته و برداشته شده است از تفسیر : « ما قول من القرآن فی اهل البيت » تألیفی محمد بن عباس بن علی بن مروان بن ماهیار (۲) و مختصر

(۱) روضات الجنات درس ۱۶۹ شیخ علم بن سیف بن منصور نجفی حلّی را ذکر نموده و آورده است که ترجمه کتاب نطفة الابرار تألیفی امام الدین طبرسی از او است . لکن دانسته بارخ متبع معاصر در الدرر (ج ۴ ص ۸۸) آورده است که نسخه ترجمه نطفة الابرار را دیده و مترجم آن شیخ نجف بن سیف نجفی حلّی بوده .

(۲) - از معدن اسلمیه در نیه سده چهارم هـ متن معاصر باللغة الاسلام کلینی بوده

تفسیر خطی

ترجمه قرآن و تفسیر آیات نازله در شأن خاندان عصمت ۴ است باخبر مرویه از طرق امامیه
آغاز (حمد یجد وشکر یجد منعمی را سزد که شقایق حقایق قرآنرا در حدایق
صدور انسانی بشکفانید) انجام (المنتظر المهدی صاوات الله) خط نسخ و نستعلیق ۲۸ سطری
دارای ۵۷۷ برگ - اندازه ۳۸ در ۲۴ و قفای قائم مقام « ۱۳۶۰ »

ترجمه رفع اللثام

بنگريد بشماره ۷۵ فقه خطی

۲۶۴ ترجمه السلطانی

فارسی - مترجم : محمد رضا بن محمد مهدی بن محمد باقر شریف سبزواری -
کتاب ترجمه و تفسیر سوره مبارکه کهف است که بفرموده شاه سلطان حسن صفوی تألیف کرده.
ترتیب کتاب بر این نهج است که پس از دیباچه و هم ذکر اخبار وارده در خواص این سوره عین
سوره را آورده و ترجمه تحت اللفظی هر کلمه را در زیر آن ذکر نموده سپس بتوضیح و تفسیر هر
آیه باخبر امامیه پرداخته - تاریخ ختم تألیف ربیع الاول ۱۱۱۰ است .

آغاز پس از نام سوره و تسمیه (حمد یجد کریمی را سزد که بنماد نمیش مترجم
زبان در کهف الجبل سخن چون اصحاب کهف پیوسته در خواب قصور) انجام (مگر اینکه
بیدار شود ساعتی که اراده دارد) خط - غ ۱۲ سطری ۲۵ برگ که سوره کهف نوشته شده ۶ سطری
است . ترجمه فارسی آیات بخط نستعلیق و با شنجرف نوشته شده - برگ اول و دوم دارای برگ
سر لوح و در حاشیه و بین سطور آن مذهب و کل بونه - دارای ۱۱۳ برگ و مجدول و لا جورد و تحریر
و طلا و شنجرف بدو جدول - گمان میرود این همان نسخه باشد که برای شاهنشاه مذکور
نوشته شده است - اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفای نائینی « ۱۴۶۱ »

۲۶۵ ترجمه الصلوة

فارسی - مترجم : فیض کاشانی - رساله ترجمه نماز است و بر آن بعضی از آداب و
فوائد افزوده است .

آغاز (هر که نه گویا ز تو خاموش به) انجام (در تفصیل احکام شرایط خوض تموده
والسلام) پس از این ۴ قطعه عباراتی است متفرقه از پرسش و پاسخ بعضی بن معاذ رازی با
برادرش و عبارتی از جواهر التفسیر و غیرها - خط نستعلیق که در هر صفحه در سه ستون و در حاشیه
بطور چلیا نوشته شده - دارای ۵ برگ و مجدول و شنجرف و لا جورد و طلا سه جدول -
اندازه ۳۲ در ۲۶ و قفای نائینی (۱۴۶۲)

۲۶۶ ترجمه الصلوة

فارسی - مکرر پیش - آغاز (هر که نه گویا بنو خاموش به) انجام (خرگوش صفت

تفسیر خطی

۲۶۱ التبیان فی اعراب القرآن

عربی - املاء : محب الدین ابوالبقاء عبداللہ بن ابی عبداللہ حسین بن ابی البقاء عبداللہ بن حسین عکبری حنبلی - متولد ۵۳۸ در بغداد متوفای شب یکشنبہ ۱۸ ربیع الثانی ۶۱۶ - مدفون در باب الحرب بغداد (۱) در کودکی مبتلا بہ بیماری آبلہ شد و در اثر آن ناینا گشت . با این حال بشوق و هوش ذاتی در رشتہ تحصیل برآمد - علم نحو و عربیہ را از ابن خشاب و یحیی بن نجاح فرا گرفته و تکمیل نمود . علوم دینیہ را نزد قاضی ابی بطلی دید و در آن بارع شد و از ابوالفتح محمد بن عبدالباقی بن احمد معروف بابن بطلی و ابو زرعه طاهر بن محمد بن طاهر مقدسی سماع حدیث نمود و در علم حساب بہرہ وافی داشتہ . لکن مہارت و شہرتش در علم نحو بیش از علوم دیگر بودہ و بنبروی ذکاء و حافظہ و پشت کار از اعلام جامع و استاد نامی روزگار خویش گشت - کتاب در بیان اعراب و وجوہ قراآت است . گنہ گار چاپ شدہ . در نسخہ چاپی اشتباہا نسبت داده شدہ است بابوالبقاء نحوی رازی -

آغاز (الحمد لله الذی وقفنا لحفظ کتابہ و وقفنا علی الجلیل من حکمہ) انجام - (و هو معطوف علی الجنۃ) تاریخ نوشتن ۱۱۱۴ خط نسخ ۲۳ سطری - برک اول دارای یک سر لوح مذهب نفیس - اقوال باشندجرف و اسامی سور بطلاء و خط درشت نوشتہ شدہ - دارای ۲۵۵ برک و مجدول بطلا و لاجورد و تحریر و طلا بدو جدول - اندازہ ۲۵ در ۱۴ وقتی نائینی (۱۳۵۵)

۲۶۲ التبیان

عربی - مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی وقفنا لحفظ کتابہ) انجام (و قبل هو معطوف علی الجنۃ) تاریخ تحریر ربیع الاول ۱۲۴۶ - خط نستعلیق ۱۹ سطری - دارای ۲۹۶ برک - اندازہ ۲۱ در ۱۵ وقتی نائینی (۱۳۵۴)

تراجم الاعاجم

در باب لغت بہ بینید .

تو جہان قران

در باب لغت بہ بینید .

ترجمہ تفسیر امام حسن عسکری ۴

بہ بینید آثار الاخبار شمارہ ۲۳۰ را

۲۶۳ ترجمہ الخواص

فارسی - مکرر شمارہ ۱۵ خطی - مفسر مترجم: علی بن حسن زواری - کتاب

تفسیری خطی

سوره کهن تا آخر قرآن را دارد - صدر نسخه چند سطری است از بقایای تفسیر سوره اسراء که منم عبارت جلد اول است .

آغاز (ودر اینجا اشارت است بر اینکه تنزه خدا از آن ولی) انجام (اول و آخر قرآن زجه با آمد و سین - یعنی اندر دو جهان رهبر تو قرآن بس) پس از این مقام این تفسیر را بیان کرده و آنرا چنین بنموده : « برلیب سخن شناس مخفی نماند که اختتام این ترجمه بلفظ بس کنایه است بر اینکه این ترجمه نیز طالبان رحیق حقایق قرآنی و متعطلان مناهل دقایق و حیاتی را کافی و بس است و احتیاج نیست بمطالعه تفاسیری که اکثر آنها تفسیر برای است و تفسیر برای باتفاق عقل و نقل باطل و عاقل است والله یحق الحق ویبطل الباطل انه کان حلیمافور الحمد لله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلوة علی رسوله المصطفی و آله البررة الاتقی مادامت ... فی السماء » کاتب محمد اشرف بن محمد علی . تاریخ تحریر ربیع الثانی ۱۲۶۰ - خط نسخ ۳۰ سطری - آیات بشجرف نوشته شده - دارای ۳۶۵ برك . اندازه ۳۱ در ۲۱ و اقف برابر با شماره پیش است (۱۳۶۴)

ترجمه مفردات قرآن

در باب لغت به بینید .

ترکیب القرآن

در باب نحو به بینید .

تفسیر

۲۶۹

عربی - مفسر : ملا صدرا - این نسخه شامل تفسیر آیه مبارکه نور و سوره های زلزله و واقعه و حدید است -

آغاز (الحمد لواهب العقل والخیر والجود) انجام (واکمالهم اولاً و آخری) - تاریخ کتابت ۱۲۶۲ خط نسخ ۲۰ سطری - عناوین و اقوال بشجرف نوشته شده - دارای ۱۲۹ برك - اندازه ۲۲ در ۱۵ و قفی نائینی - « ۱۳۶۷ »

تفسیر

۲۷۰

عربی - محتویات این مجلد عبارت است از تفسیر عرفانی سوره فاتحه الکتاب و سوره طارق و آیه الكرسی . مفسر سوره فاتحه شناخته نشده و مینماید که از اعلام امامیه است . مفسر بقیه ملا صدرا است . تفسیر آیه الكرسی ناقص است .

آغاز (الحمد لله الحامد المحمود الواجد الموجود) انجام موجود (مشروحه فی آیه الكرسی والذی) کاتب عبدالله - تاریخ تحریر ۱۲۵۶ درشت خط نستعلیق ۱۸ سطری - دارای ۲۳ برك . اندازه ۲۱ در ۱۲ و قفی نائینی « ۱۴۸۰ »

تفسیری خطی

وليك بيدارته (خطاستطیق ۱۰ سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۸ برگ - اندازه ۱۵ در ۱۰ و قی نادرشاه (۲۷۱۵)

۲۶۷ ترجمه القرآن - ج ۱

فارسی - وحدت اسلوب و نسخ مطالب و خط این نسخه با نسخه که بعد از این بیاید و هم ترتیب میانه آنها میرساند که مترجم و مفسر بهاء الدین محمد لاهجانی است و این نسخه جلدیکم آنکتاب است - کتاب ترجمه قرآن و توضیح آیات و تفسیر اخبار وارده از طریق امامیه است به یانی روان و روشن و از تفسیر مجمع البیان هم بسیار نقل کرده - کاتب از دیباچه کتاب تا آیه سوم از سوره بقره را نوشته . موجودی از آیه چهارم سوره بقره تا اواخر سوره اسری است .

آغاز موجود (اولئك - آن متقیان و شیعیان بوسیله عقل و ارسال انبیاء وائمة هدی) انجام (وهم از فقر و هم از سقم خلاص شدم الحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۳۰ سطری - آیات بشنجرف نوشته شده دارای ۲۷۳ برگ . برگ آخر بخط تازه نوشته شده . اندازه ۳۱ در ۲۱ بوسیله متعجب الدین در اسفند ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه گردید « ۱۳۶۳ »

۲۶۸ ترجمه القرآن ج ۲

فارسی - در آخر این نسخه است که مترجم و مؤلف کتاب نام خود و تاریخ و محل تألیف را چنین یاد کرده : « تم تألف هذه الترجمة الايقه على يد مؤلفه بهاء الدين محمد بن شيخملى شريف اللاهيجى عفى الله عنهما فى شهر مولود من نزل عليه القرآن فى يوم الثلاثاء اربع وعشرين من سنة وثمانين و الف من هجرة خير البريه عليه وآله الصلوة و التحية فى بلدة لسه « كذا » صانها الله عن الفساد و الفتنة من بلاد الهند و الحمد لله اولاً و آخراً » ترجمه محاور مؤلف دیده نشد - در امل الامل (س ۶۵) آمده : « مولانا قطب الدين محمد بن على الشريف الديلى اللاهيجى عالم جليل القدر له مصنفات منها رسالة فى العالم المثالى و غير ذلك و هو من المعاصرين الاجل » نجوم السماء عين عبارت امل الامل را ترجمه کرده . در هدية الاحباب این شخص بنوان قطب الدين اشكورى شاگرد مير داماد و مؤلف كتاب محبوب القلوب یاد شده - لك نام این كتاب برده شده . روضات الجنات (س ۶۰۹) قطب الدين اشكورى را نامبرده لكن شخصيش را نشناخته - الذريعة ج ۵ س ۱۵ « مؤلف این كتاب را قطب الدين اشكورى دانسته و تاريخ فوتش را بطور اجمال پس از ۱۰۷۵ ذکر کرده (۱) این نسخه از اول تفسیر

(۱) مؤلف این کتاب را تألیفات دیگری است یکی بنام لطائف الحساب که (بشماره ۵۶۰۹ موصوفى ریاضی خطی است) و دیگری بنام نوره النواد (که بشماره ۳۵۲۴ موصوفى اخلاق خطی است) دیباچه آن دو کتاب می رساند که مؤلف دارای قریحه و طبع شمر بوده و مدتی در اصفهان فربشته و بعداً مراجعت بلامهان نموده .

تفسیر خطی

که مفسر از افضل اهل سنت است. در سوره کهف از امام فخر رازی نام برده ازین رو باید از مردمان سده ۷ بعد باشد - روش مفسر چنین است که قرآن را بتمامه بطور مزج تفسیر کرده و وجهات اعرابی و ادبی هر آیه را بر تفسیر آن مقدم داشته و در تفسیر برخی از آیات ذکر احادیث نبوی ص ۳۴ نموده و در پایان هر سوره حدیثی نبوی در فضیلت آن سوره آورده - نسخه از تفسیر سوره اعراف تا قدری از سوره حج را دارد و از اواسط تا آخر سوره نحل و هم اوائل تا اواخر سوره اسری افتاده است. نسخه نسبتاً قدیمی است و مینماید که پیش از سده ۹ نوشته شده. آغاز موجود پس از تسمیه (المص امام سرود علی نعم التمدید باحد الوجهین المذکورین فی فاتحه سوره البقره فلا محل له من الاعراب و اما اسم للسوره فمحل الرفع) انجام موجود (تلك الانار العجیبه التي يشاهدونها فی الانفس والافاق و مبادی) خط نسخ ۳۵ سطر - آیات بشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۸۷ بركه اندازه ۳۱ در ۲۰ و قی قثم مقام « ۱۳۷۳ »

تفسیر آیه توحید و عدل

بنگريد بشماره ۲۷۵

تفسیر آیه سرف

۲۷۳

عربی. مفسر: ملا جلال دوانی - رساله ایست در تفسیر آیه ۲۹ از سوره مبارکه اعراف: « یا بنی آدم خذوا زینتکم عند کل مسجد و کلوا و اشربوا و لا تسرفوا » مفسر این رساله را برای شمس الدین محمد بدخشی صدر سلطان بایسنقر بن سلطان شاهرخ تألیف نموده. رساله مرتب است بر ۳ موقف: الموقف الاول فی سبب ترونها ۲ فی معناها و طوینا ذکر اعرابها ۳ فی النکات الیانیه ۴ فی اللطایف التي يستنبط عنها والمسائل التي تشتمل هی علیها من الفقهية والطیبة و غیرها. آغاز (صدر الکلام ذکر المفضل المنعم الذي بسط مواید کرمه) انجام (و ادم علیه دیم الصلوة والسلام ما صاب إلى نيل المرام) خط نستعلیق ۱۵ سطر - دارای ۱۱ بركه اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی فهرستی « ۱۳۷۱ »

تفسیر آیه سرف

۲۷۴

عربی. مکرر شماره پیش - آغاز (و به نستین فی کل الامور صدر الکلام ذکر المفضل المنعم) انجام (ما صاب إلى نيل المرام والسلام علی رسوله محمد وآله اجمعین) پس ازین ضمن ۹ صفحه ۴ فائده و مقاله است بشرح زیر: ۱ در حصر دلالت لفظیه و ضمیمه در مطابقه و تضمن و التزام از محمد حنفی ۲ حصر قضایا از عصام الدین اسفرائینی ۳ تطبیق بر شرح شمسیه قطبی نیز از او ۴ فایده و مقاله فارسی در بیان محکوم علیه بودن حرف. آغاز (بمقتضای فرمان واجب الاذعان صاحب کمالی که اکابر فضلا در بیان دقایق و جلائل مائر و فضائل او بهجز و قصور معترف گشته) انجام (و حرف کافی باشد والسلام)

عربی - نسخه فاقد دیباچه است بهمین جهت مؤلف شناخته نشد . مضامین کتاب مسلم می دارد که مؤلف آن از اعلام امامیه است . کتاب تفسیر مزجی مختصری است . اغلب جملات تفسیری به مصدر است بیکی از حروف مقطعه : « م - ع - ی - ن » طرز و مضامین این تفسیر میرساند که خلاصه و مأخوذ از کتاب تفسیر اصفی « تفسیر دوم فیض » است و گمان میرود که کتاب مصفی « تفسیر دوم فیض » باشد . دانشمند بارع متبع آقای حاج شیخ آقابزرگ تهرانی در مسافرت سومشان بمشهد نسخه را رؤیت فرمودند و بقرینه حروف مقطعه و رد و ز مد کور احتمال دادند که این کتاب همان کتاب موسوم به تفسیر المبین « ۱ » تألیف نور الدین اخباری کاشانی « محمد بن مرتضی بن محمد مؤمن بن شاه مرتضی بن محمود کاشانی » پسر پسر برادر فیض باشد « ۲ » نسخه حاوی تفسیر از جزو پانزدهم « سوره اسری » تا آخر قرآن است و مذیل است بخاتمه در ادعیه و آمده هنگام قرائت قرآن و هم کیفیت استخراج بقرآن و فهرست سوره های مبارک مندرجه درین جلد و تعداد آیات و کلمات و حروف مبارکات قرآن و بیان تعداد آیات و آمده از حیث موضوع طور اجمال . نسخه مطلق است بحواشی بامضاء : « باقر » گمان میرود از کاتب نسخه باشد .

آغاز پس از تسبیح « سبحان الذی اسری بعبده لیلان المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی هو فی السماء » انجام « فاترك كذا ذكرها العلامة فی صباحه » کاتب محمد باقر بن محمد رضا عبد العظیمی تهرانی - تاریخ تحریر ۲۷ شعبان ۱۲۰۳ درمکه - خط نسخ ۱۷ سطری - روی آیات خطوط شنجرفی کشیده شده - اسامی سور بشنجر ف نوشته شده . دارای ۲۱۱ برگ - اندازه ۱۶ در ۱۱ نسخه رطوبت رسیده - وقفی قائم مقام « ۱۳۷۳ »

عربی - اول و آخر نسخه افتاده بهمین جهت مؤلف شناخته نشد . مضامین کتاب میرساند

(۱) دانشمند معظم له سابق الذکر در وجه تسمیه کتاب بنام : « تفسیر مبین » بطور اجمالی که در خاطر داشتند شفاها چنین فرمودند : که مؤلف چهار نوع حدیث درین تفسیر نقل و درج نموده و برای هر یک از احادیث و مأثورات منقول اسمی وضع کرده و بجهت اختصار برای هر یک از اسمی موضوعه مذکور یکی از حروف مقطعه : « م - ع - ی - ن » را رمز قرار داده و حروف مقطعه چهارگانه مذکور رمز است برای اسمی چهار نوع حدیث مندرج درین کتاب تفسیر و حروف مقطعه مذکور که ترکیب خود کلمه : « مبین » پیدا میشود باین جهت کتاب بنام : « تفسیر مبین » موسوم و مشهور گشته .

(۲) مؤلف کتب دور البعار و کتاب و معانی الاهیاح و عجائب الافاق و در معزم ۱۱۱۴ دو قید حیات بوده . روایات الجنات ص ۵۴۲ - فیض القدسی ص ۱۲ و ص ۱۸ - الذریعه ج ۱ ص ۱۵۶ و ص ۲۲۸ و ص ۲۶۰ و ج ۴ ص ۳۱۵

تفسیر خطی

بمقتضی نوشته شده. دارای ۳۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی نائینی « ۱۴۶۸ »

۲۷۹ تفسیر آیه نور

عربی - مفسر: شیخ احمد احسانی - و جیزه است در تأویل آیه نور که در پاسخ از پرسش سید مال الله بن محمد خطی تألیف نموده -

آغاز (قال سلمه الله و آية التور من اولها الى آخرها) انجام (كفاية لاولي الالباب في بيان هذه الآية الشريفة) خط نسخ ۷۰ سطری. دارای ۵ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی نائینی. « بهیند حجة النفس شماره ۵۶۰ حکمت خطی ص ۲۳۲ » « ۵۹۰۴ »

۲۸۰ تفسیر آیه وادعوا شهدائکم

عربی - مفسر شناخته نشد. رساله است در تفسیر آیه ۲۲ از سوره بقره : « وادعوا شهدائکم من دون الله ان کنتم صادقین » که در آن برد و ایراد بر کشاف و امام فخر و بیضاوی پرداخته -

آغاز (بسم الله الرحمن الرحيم - انتفتح وبجوده استنجح وبالصلوة على رسوله استمع وبعد فهذه رسالة في تفسير قوله تم وادعوا شهدائکم) انجام (ولا يخفى عليك ان هذا معنى لاقرينة نعوذنا اليه فلا يجوز حمل النظم عليه والحمد لله اولاً و آخراً و باطنا و ظاهراً و الصلوة والسلام على رسوله محمد وآله اجمعين) خط نستعلیق ۲۹ سطری - نسخه رطوبت رسیده. دارای ۴ برگ. اندازه ۲۵ در ۱۷ و اقب شناخته نشد « ۱۴۷۰ »

تفسیر حسینی

بهیند مواهب علیه را .

۲۸۱ تفسیر امام عسکری ۴

عربی. مکرر شماره ۴۷ - این تفسیر املاء: حضرت امام حسن عسکری ۴ است. موجودی از این تفسیر که چاپ هم شده است بروایت شیخ صدوق ابو جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی از استادش ابوالحسن محمد بن قاسم « یا ابوالقاسم » مفسر استرآبادی از ابویحیی یوسف بن محمد بن زیاد و هم از علی بن محمد بن سيار از امام ابو محمد حسن عسکری ۴ است. اعلام و مشایخ امامیه قدس الله اسرارهم خلفا عن سلف در تمامی احوال این تفسیر را صحیح و معتبر دانسته اند. علامه حلی در خلاصة الاقوال آورده است که این تفسیر را مفسر استرآبادی از یوسف بن محمد و از علی بن محمد « سابقان الذکر » از حضرت امام علی النقی ۴ روایت کرده و مفسر استرآبادی را قدح و جرح نموده و راویان مذکور را مجهول و این کتاب را از موضوعات سهل و بیجا بروایت بهر دانشمند از متأخرین نیز میرساند (در

تفسیر خطی

دانسته نشد این مقاله از کیست و مینماید از مردمان اواسط سده ۹ بوده - کاتب ابو اسحق بن عبدالله تبریزی - تاریخ گنابث ۸۷۷ خط نستعلیق و شکسته ۳۲ سطری - دارای ۹ بركه اندازه ۱۸ در ۱۱ و قی نائینی « به بینید انبات واجب شماره ۲۹۹ حکمت خطی ص ۶۲ » ۱۳۱۷ هـ

۲۷۵ تفسیر آیه شهادت

عربی . در نسخه نامی از مؤلف نیست لیک مسلم است که مؤلف از اعلام امامیه است . گمان میرود که این رساله همان رساله انس الوحيد تالیفی قاضی نورالله مرعشی باشد . رساله ایست تحقیقی در تفسیر آیه مبارکه شهادت انه لا اله الا هو الخ (آیه ۱۶ از سوره آل عمران) و در آن برد و ایراد گفته امام فخر رازی در تفسیر کبیرش پرداخته -

آغاز (الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب والصلوة علی خیر من اونی الحکمة وفصل الخطاب ثم علی آله وعترته المصومین ما دامت السموات مع الارضین اما بعد فقد جرى فیما بین المفسرین کلام فی الایة التي روى فی فضلها انه قال یجاء بصاحبها يوم القيمة) انجام (وتحقیق الکلام لا یسمه المقام وسعود الی هذه المسئلة ان امهلنی الزمان والله المستعان) خط نسخ ۱۷ سطری - اقوال بشنجرف نوشته شده - دارای ۴ بركه اندازه ۱۶ در ۱۱ و قی ابن خانون « ۱۴۶۶ »

۲۷۶ تفسیر آیه الكرسي

عربی - اول و آخر نسخه افتاده . باین جهت مؤلف شناخته نشد . تفسیری است بشرح کلمات و مبرپ حکمی . آغاز موجود (بجوهر ولاعرض واما الاضافات وهی العالمیه) انجام موجود (فاترل الله تعالی و ما یثاؤن الا ان یشاء الله تعالی) خط نستعلیق ۲۴ سطری . دارای ۴ بركه اندازه ۱۹ در ۱۳ و قی نائینی « ۱۴۶۵ »

۲۷۷ تفسیر آیه نور

عربی . مفسر: ملا صد را رساله چاپ شده - آغاز (الحمد لله واجب العقل والخیر والجود) انجام (آخر ما اوردا ابرازه و قصدنا اظهاره) تاریخ تحریر جمادی الاول ۱۲۶۲ در تهران - خط شکسته نستعلیق ۱۱ سطری . هتاوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۹۴ بركه اندازه ۱۲ در ۷ و قی نائینی « ۱۳۹۹ »

۲۷۸ تفسیر آیه نور

عربی . مکرریش - آغاز (الحمد لله واجب العقل والخیر والجود) انجام (وحاو لنا اظهاره) کاتب هدایت الله بن عبدالله علوی - تاریخ تحریر ۱۳۰۵ خط نسخ ۱۹ سطری - هتاوین

تفسیر خطی

شمس الدین استرآبادی - خط نستعلیق و شکسته ۱۹ سطر - دارای ۱۶ بركه . اندازه ۱۹ در ۱۰ وقفی تقی موسوی بسال ۱۱۱۹ • بهینید رساله وجودیه شماره ۷۱۹ حکمت خطی ص ۱۳۵ « (۶۳۰۶)

۲۸۳ تفسیر سورة توحید

عربی - مفسر : شیخ الرئیس - رساله در حاشیه کتاب شرح هدایه ملا صدرا منطبقه تهران چاپ شده .

آغاز (قوله جل جلاله قل هو الله احد الهو المطلق هو الذی لا یكون هویتة موقوفة علی غیره) انجام دو هذاما وقتت علیه من اسرار هذه السورة والله اعلم بكتبه • كاتب حاج سید عباس شاهرودی . تاریخ تحریر رجب ۱۳۱۰ در مدرسه دارالشفاء تهران - خط نسخ ۱۵ سطر - دارای ۶ بركه . اندازه ۱۸ در ۱۱ وقفی فهرستی « ۱۴۷۵ »

۲۸۴ تفسیر سورة توحید

عربی . مکرر پیش - آغاز (قل هو الله الهو المطلق هو الذی لا یكون) انجام - (والله اعلم بحقایق الامور) خط نسخ ۱۹ سطر - دارای ۵ بركه . اندازه ۲۲ در ۱۷ - وقفی فهرستی - « بهینید رساله در نفس ناطقه شماره ۷۰۶ حکمت خطی ص ۱۳۳ » (۳۰۶۰)

تفسیر سورة توحید و غیره

ضمیمه کتاب شماره ۳۰۳ حکمت خطی بهینید .

۲۸۵ تفسیر سورة حدید و اعلى

عربی - مفسر : ملا صدرا - رساله چاپ شده .

آغاز « الحمد لله الذی افاض علی قلوب اولیائه لثالی جواهر القرآن » انجام « علیهم اجزل تسلیمات المصلین » احمد بن محمد حسین در ۲۹ ذی قعدة ۱۱۵۸ از تصحیح نسخه فارغ شده - خط نسخ ۲۰ سطر - در زیر آیات خط قرمز کشیده شده - دارای ۱۰۳ بركه - اندازه ۲۱ در ۱۲ وقفی ثانوی « ۱۴۷۶ »

۲۸۶ تفسیر سورة زلزله

عربی - مفسر : ملا صدرا . آخر نسخه افتاده - رساله چاپ شده است .

آغاز « اللهم اهدنی من عندك فهما جدیدا » انجام موجود « اوحی لها تحدیث باخبارها » خط نسخ ۱۸ و ۱۹ سطر . عناوین بشجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده - دارای ۷ بركه . اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی ثانوی « ۱۴۷۲ »

۲۸۷ تفسیر سورة زلزله و واقعه

عربی - مفسر : ملا صدرا - رساله چاپ شده .

تفسیر خطی

کتاب شارع النجاة در مبحث ختان (تبیین از علامه حلی نموده . از متقدمین تنها شیخ غضائری مفسر استرآبادی را تضعیف نموده . از معاصرین شیخ محمد الجواد بلاغی « صاحب تفسیر « آلاء الرحمن » نیز این تفسیر را معتبر ندانسته . لیکن چنانکه مذکور گشت جمهور مشایخ امامیه قدم در اعصار مختلف این تفسیر را معتبر و مستند دانسته‌اند و از آن نقل کرده‌اند و مفسر استرآبادی راوی این تفسیر را موثق شناخته‌اند . شیخ صدوق در کتاب من لا یحضره الفقیه که ملزم بوده اخبار صحیحه مسلمة نزد خود را در آن نقل کند و هم در کتب دیگرش ازین تفسیر نقل کرده . اعتماد و نقل شاگرد نقادی مثل شیخ صدوق با آن تبهر و ورع و احتیاط و قرب عهد بزمان پیدایش این تفسیر بهترین دلیل بروثاقت مفسر استرآبادی و اعتبار این تفسیر است . بزبان آنکه تفسیر مبحوث عنه تفسیر املاء شده از امام یازدهم است نه امام دهم و سهل دیاجی و پدرش داخل در سلسله رواة این تفسیر نیستند . (چنانکه در خلاصة الاقوال ذکر شده) و تضعیف شیخ غضائری ره نیز بسیار مورد اعتماد نیست (۱) و نقل و روایت این تفسیر منحصر بطریق مفسر استرآبادی نیست . بالجمله تفصیل بیشتر راجع باین کتاب را در مستدرک الوسائل « ج ۳ ص ۶۶۱ » ببینید . موجودی از این تفسیر از سورة مبارکه فاتحه تا آیه ۲۸۳ از سورة بقره : (و من یکنمها فانه آثم قلبه) است . ترجمه این تفسیر را بشماره ۲۳۰ ببینید . آغاز پس از دیاجه (قال محمد بن علی بن محمد بن جعفر بن الدقاق حدثنی الشیخان الفقیهان) انجام (یعنی کافر قلبه) کاتب نصرالله - تاریخ تحریر ۱۲۲۸ خط نسخ ۲۱ سطری . عناوین در حاشیه بشجر ف نوشته شده - دارای ۱۶۳ برگ . اندازه ۳۰ در ۱۸ و قی نائینی « ۱۳۸۵ »

۲۸۲. تفسیر سورة اخلاص

عربی - مفسر: ملا جلال الدین دوانی. مختصریست در تفسیر سورة مبارکه توحید و آنرا چنین توصیف نموده : « و تحقیقات منحها لله لهذا الفقیر الکسیر و علی ما مهده بعض ائمة المعقول من القواعد الحکمیة الی فی فیها من الاصول مع ما یلیق بها التقدر والایتمام والنقض والاحکام والتوهین والابرار » بمرقوم در دیاجه رساله اهداء شده است بابو الفتح عبدالقادر سلطان گویا همان سلطان ابو الفتح بایندری باشد که در مجالس المؤمنین (ص ۴۳۹) یاد شده است . آغاز (بمد الحمد لله الاحد الصمد علی نعمة الی تجاوزت من حد المد) انجام « من انما تعدل ربع القرآن والله اعلم بحقایق الامور و صلی الله علی سیدنا محمد شفیع يوم النشور و آله واصحابه معادن ... » پس ازین ضمن ۴ صفحه افاده ایست از امام فخر رازی در تفسیر کلمه مبارکه توحید: « لا اله الا الله » و نیز ۴ صفحه دیگر است در همین موضوع از

(۱) - چه آنکه گفته‌اند: کم است نفع که از جرح شیخ غضائری سالم مانده باشد.

تفسیر خطی

آغاز (الحمد لله الذی شهدت المکنونات بوحدانیه) انجام (عند قبور آبائمه صلوات الله علیهم اجمعین) کاتب حامد بن الله بخش - تاریخ کتابت شوال ۹۲۹ خط نسخ ۱۵ سطری آیات و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۲۳ برگ و مجدول بشنجرف - نسخه رطوبت رسیده است. اندازه ۲۳ در ۱۵ و قبی حاج قائم مقام ۱۴۸۳ء

تفسیر سوره یوسف

به یند حدائق شماره ۳۳۵ را

تفسیر عیاشی

۲۹۲

عربی - مفسر: ابوالنضر محمد بن مسعود بن محمد بن عیاشی سلمی سمرقندی گوفی (و گفته شده از قبیله بنی تمیم است) معروف بعیاشی از اجله مشایخ فقهاء و اعلام امامیه و استاد شیخ کشی صاحب رجال معروف است - ابن ندیم در فهرست (ص ۲۷۳) آورده که مفسر را ۲۰۸ تألیف بوده. در رجال نجاشی (ص ۲۳۷) وارد است که مفسر در آغاز اهل سنت و جماعت بوده و بسیار از ضحفاء روایت میکرده سپس متبصر شده و در حدیث سن از اصحاب علی بن حسن بن فضال و عبدالله بن محمد بن خالد طرابلسی و جماعتی از شیوخ گوفیون و بغدادیون و قمیون بوده و حدیث شفته است. تمام متروکات و میراث پدری را که ۳۰۰۰۰۰ دینار بوده. اتفاق بر عام و حدیث نموده و خانه اش چون مسجد مملو از طالبان دانش بوده برخی بنوشتن و فرقه به تصحیح و مقابله و جمعی بخواندن مشغول بودند و مجمع علماء و محدثین و کانون دانش بوده - آورده اند که او را دو مجلس بوده یکی برای خواص و دیگری برای عموم - تاریخ تولد و فوت مفسر بنظر نرسید. لیکن شیخ تلکبری که متوفای ۳۸۵ است و شیخ صدوق که متوفای ۳۸۱ است شاگرد فرزند مفسرند و بواسطه پسر از پدر روایت میکنند و باز هم شیخ تلکبری و جعفر بن قولویه (در گذشته حدود ۳۶۹) بواسطه شیخ کشی از مفسر روایت میکنند. پنداشته میشود که مفسر هم دوره باشد با محمد بن قولویه شاگرد سعد بن عبد الله بن ابی خلف اشمری قمی (متوفای ۲۹۹ یا ۳۰۰ یا ۳۰۱) و با شیخ کلینی معاصر بوده و در میانه نیمه اول سده ۴ میزیسته - کتاب تفسیری است بسبک محدثین در بیان مناقب خاندان عصمت و مذهب دشمنانشان باخبار مانوره از آنان - متاخرین ازین کتاب نقل کرده اند ۰ د و نسخه قدیمی ازین تفسیر را علامه مجلسی دیده که مانند این نسخه محذوف الاسانید بوده - روایات الجنات آورده که صاحب وسائل الشیعه و هم صاحب تفسیر کتر الدقائق یش از نصف اول این تفسیر را نداشته اند - این نسخه نا تمام و اول آن افتاده است ۰ از تطبیق مضامین و عبارات این کتاب با مرویات و منقولات در کتب متاخرین یشاخنه و مشخص شد - موجودی ازین

تفسیر خطی

آغاز « اللهم اهدنی من عندك فهما جدیدا » انجام « كذلك فی الدنیا تمیث البهائم »
کاتب هدایت الله علوی همدانی - تاریخ تحریر ۱۳۰۵ خط نسخ ۱۹ سطری - آیات بشجرف
نوشته شده - دارای ۵۸ برك . اندازه ۲۱ در ۱۳ و قی نائینی ۱۴۷۸

۲۸۸ تفسیر سورة فاتحه

عربی - مفسر: ملاصدرا . رساله چاپ شده .

آغاز (سورة فاتحة الكتاب المسمى ام القرآن لاحتوائها) انجام (وبعده عن جنبه
المقدس) تاریخ تحریر ۱۲۸۴ وحدت خط نسخه باخلاصة الترجمان « که در باب اخبار است » میرساند
که کاتب زین العابدین بن عبد الله است - خط نسخ ۱۸ سطری . عناوین بشجرف نوشته شده -
کاغذ نسخه آبی . دارای ۶۳ برك و مجدول بلاجورد و شجرف بدو جدول . اندازه ۲۵ در
۱۷ و قی نائینی ۱۴۷۹ »

۲۸۹ تفسیر سورة فاتحه

عربی . تفسیر است شارح جهات عربیت و حاوی نکات حکمی - کاتب دیاجه رات نوشته
از کتاب استفادہ میشود که مفسر از افاضل سده ۱۰ بیعت است .

آغاز پس از تسمیه (فاتحة الكتاب مكية على الصحيح و كونها مكية ومدنية بط و
مدنية من هفوات مجاهد ولانها افضل السور اتفاقا وهو جاز و انكان الكل كلام الله) انجام
(ومن طريق آخر هذا الخبر نفسه الا انه قال كانما قرا القران وعن جابر يا جابر الا اعلمك
افضل سورة ازله الله تعالى في كتابه فعمله الله وقال شفاء من كل داء الا الاسام والله اعلم بالصواب
والله المرجع والمآب آمين) خط نسخ ۲۰ سطری - نسخه رطوبت رسیده - دارای ۲۳ برك .
اندازه ۲۸ در ۱۶ واقف شناخته نشد ۱۳۸۱ »

۲۹۰ تفسیر سورة فلق

عربی - مفسر: شبیح الریس - آغاز (قل اعوذ برب الفلق فائق ظلمة المدم) انجام
(والتاله الكامل والحمد كله لواهب الكل) خط نسخ ۱۹ سطری - دارای دو برك ۴ اندازه
۲۲ در ۱۷ و قی فهرستی « به بیند رساله در نفس ناطقه شماره ۷۰۶ حکمت خطی نص ۱۴۱ »
« ۵۹۵۵ »

۲۹۱ تفسیر سورة يوسف

عربی - مفسر: ابو حامد غزالی . بیان داستان حضرت یوسف است بمشرب اخلاقی
و عرفانی . کتاب چاپ شده .

تفسیر خطی

تفسیر قہمی

۲۹۵

عربی . مکرر پیش - آغاز « تفسیر الكتاب المجید المنزل » انجام « خلفاء من کل حالک و درکا لما » کاتب محمد بن عبداللہ طالقانی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۷۱ - خط نسخ ۲۱ سطر - امامی سور بخجرف نوشته شده - دارای ۳۸۸ برگ - اندازہ ۲۵ در ۱۸ وقتی قائم مقام - « ۱۴۸۹ »

تفسیر قہمی

۲۹۶

عربی . مکرر پیش - آغاز « الحمد لله الواحد الاحد المتفرد » انجام « الا و قد ازلہ الله فیہ » کاتب علی بن حسین بن نورالدین حسینی کفرحونی عامای - تاریخ تحریر رجب ۱۰۷۳ - خط نسخ ۲۱ سطر - اقوال و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۲۸۲ برگ - اندازہ ۳۰ در ۲۰ بوسیۃ تقی آقا مدرس رضوی در شہر بور ۱۳۱۷ تسلیم کتابخانہ گردیدہ « ۱۳۶۳ »

تفسیر قہمی

۲۹۷

عربی . مکرر پیش - آغاز « الحمد لله الواحد الاحد » انجام « الا و قد ازلہ الله فیہ » کاتب ضیاء الدین بن ملا رحمت اللہ - خط نسخ ۱۹ و ۲۰ سطر . دارای ۲۴۲ برگ - نسخہ رطوبت رسیدہ . اندازہ ۲۶ در ۱۸ وقتی نائینی « ۱۴۸۶ »

تفسیر قہمی

۲۹۸

عربی . مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الواحد الاحد) از آخر نسخہ چندین برگ افتادہ آخر موجود (یا ایہا الذین آمنوا اذا) خط نسخ ۲۱ سطر - اقوال بشجرف نوشته شده - دارای ۴۴۵ برگ - نسخہ رطوبت رسیدہ - اندازہ ۲۱ در ۱۲ وقتی نائینی (۱۴۸۸)

تفسیر کلمۃ توحید

بنکرید بضمیمہ شمارہ ۲۸۲ تفسیر خطی و ہم شمارہ ای ۶۲۳ رسالہ تہلیلہ و ۷۰۱ سوالات در باب حکمت خطی .

تفسیر المعوذتین

۲۹۹

عربی - مفسر: شیخ رئیس - تفسیر سورۃ مبارکہ: (قل اعوذ برب الناس) و سورۃ مبارکہ: (قل اعوذ برب الفاق) است . ابن تفسیر در حاشیہ کتاب شرح ہدایہ ملا صدرا منطقہ تہران چاپ شدہ .

آغاز پس از تسمیہ (قل اعوذ برب الناس) ذکرنا ان الربوبیہ عبارة عن الثریۃ انجام (رزقنا الله تعالى التحریک التام والتالہ الکامل) پس ازین در ۱۶ صفحہ وجیزہ شیخ بہائی

تفسیر خطی

تفسیر درین نسخه قدری از تفسیر آیه ۳۰ از سوره بقره : « واذ قال ربك الملائكة اني جاعل في الارض » تا آخر سوره مبارکه كهف است .

آغاز موجود « من الماء الملح الاجاج فصلاصها في كفه فجمدت ثم قال لها منك اقل الجبارين وافرغنه » انجام « التسليم لعل لا يشرك معه في الخلافه من ليس ذلك له ولا هو من اهله تمت » تاریخ کتات نسخه معلوم نیست ولی از بازدیدهایکه در کتابخانه شده تاریخ ۱۱۵۴ دیده میشود - خط نسخ ۱۷ سطری - اسامی بعضی از سور بشجراف نوشته شده - دارای ۲۶۷ برك . اندازه ۳۱ در ۲۰ واقف شناخته نشد « ۱۴۹۰ »

تفسیر فرات ۲۹۳

عربی - مفسر : فرات بن ابراهیم بن فرات کوفی از مشایخ حدیث در اواخر سده ۳ و آغاز سده ۴ روایت میکند از حسین بن سعید که از مشایخ علی بن بابویه قمی است (۱) شیخ صدوق در کتاب امالی بواسطه حسن بن محمد بن سعید هاشمی کوفی و حاکم ابوالقاسم حسکانی در شواهد التنزیل از مفسر نقل و روایت میکنند . مجلسی اول استظهار نموده که مؤلف متعایل بتصوف بوده . کتاب تفسیر آیات وارده در شأن حضرت امیر المؤمنین ۴ است . باخبار وارده از معصومین . علامه مجلسی این کتاب را از مدارك بحار الانوار قرار داده و اعتماد بر اخبار مرویه در آن نموده و همچنین وسائل الشیعه از این کتاب نقل کرده - اندکی از آخر نسخه افتاده .

آغاز « الحمد لله غافر الذنوب وكاشف الكرب وعالم العيوب ومطلع على اسرار القلوب » انجام موجود « بمشيئة الله يوم القيمة يهوديا قال جابر فقامت اليه وقلت » خط نسخ ۱۲ سطری - اسامی سور بشجراف نوشته شده - دارای ۲۶۱ برك . اندازه ۲۱ در ۱۵ وقفی نائینی « ۱۴۵۱ »

تفسیر قمی ۲۹۴

عربی - مکرر شماره ۲۷ مفسر : ابو الحسن علی بن ابراهیم بن هاشم قمی از اجله رواة امامیه در اواخر سده ۳ و صاحب تألیفات است - در اواسط عمر تا بینا شد و تا ۳۰۷ میزیسته « ۲ » کتاب تفسیری است باخبار وارده از معصومین علیهم السلام و چاپ هم شد . آغاز « تفسیر الکتاب المجید المنزل من عند العزیز الحمید » انجام « وخلفاء من کل هالك ودرکالما » کتاب محمد بن عبدالله طالقانی - تاریخ تحریر شوال ۱۰۲۱ - خط نسخ ۲۱ سطری - اسامی سور بشجراف نوشته شده دارای ۳۲۶ برك . اندازه ۲۵ در ۱۸ وقفی نائینی « ۱۴۸۷ »

تفسیر خطی

معنوی و ملخص تفسیر گنبد فخر رازی و کشف و دیگر از کتب مربوط بلم القرآن است که در آخر کتاب آنها را نامبرده است. بزیاده ترجمه فارسی آیات و جهات وقوف و قرات و شماره حروف و کلمات و عدد آیات و دیگر از نکات و فوائد را ذکر نموده و آنرا صدر داشته به ۱۱ مقدمه در مطالب مقدماتی و موسوم است بشرآب القرآن و رغائب الفرقان (۱) کتاب در ۴ جلد صورت گرفته - این جلد از اول قرآن است تا آخر سورة آل عمران .

آغاز (بالخير عونك يا كريم الى الله الكريم ارجب في ابداع غرائب القرآن) انجام (و آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین) تاریخ تحریر آن که در آخر جلد چهارم نوشته شده ذیقمده ۸۸۵ است . خط نسخ ۳۹ سطری - آیات بخط درشت و ترجمه فارسی آن با شنجرف نوشته شده - دارای ۲۲۹ برگه و مجدول بلاجورد و تحریر و طلاء حاشیه برگ اول و دوم مذهب کتاب موریا به خود - پشت برگ اول يك ترنج مرصعی است که وسط آن این عبارت بخط ثلث باشنجرف نوشته شده : « تفسیر نیشابوری - تمام بخط نسخ باسکه باج (کذا) نورس عالم بنا ابراهیم عادلشاه خلد الله ملکه و سلطانہ ابدآ بابت خرید از احمد نکر در سنه ۹۷۹ جمع کتب بخانه مسموره نورس » در حاشیه ترنج با همان قلم و مرکب نوشته است : « در سنه ۸۸۵ نوشته » از این عبارت چنین مستفاد میشود که این جلد و سه جلد بعد ازین خط یک نفر و از کتب کتبخانه ابراهیم عادلشاه بوده است - اندازه ۳۶ در ۲۳ و قفی نائینی (۱۴۹۱)

۳.۲ تفسیر نیشابوری ج ۲

عربی . مکرریش - این جلد از اول سورة نساء تا اوائل سورة یونس را دارد . آغاز بعد از بسمله (یا ایها الناس اتقوا ربکم) انجام (احق ان یتبع امن لایهدی) خط نسخ ۳۹ و ۴۰ سطری - آیات بخط درشت و ترجمه آن با شنجرف نوشته شده - دارای ۲۱۲ برگه و مجدول بلاجورد و تحریر و طلاء - نسخه رطوبت رسیده و موریا به خورده - اندازه ۳۱ در ۲۳ و قفی نائینی « ۱۴۹۲ »

۳.۳ تفسیر نیشابوری ج ۳

عربی . مکرریش - این جلد از اوائل سورة یونس تا اواخر سورة نور را دارد . آغاز (الا ان یهدی فما لکم کیف تحکمون) انجام (قلم یدکر لها علامات یسکن الوقوف علیها) خط نسخ ۳۹ و ۴۰ سطری - آیات بخط درشت و ترجمه آن با شنجرف نوشته شده . دارای ۲۲۲ برگه . مجدول بلاجورد و تحریر و طلاء - اندازه ۲۴ در ۲۴ و قفی نائینی « ۱۳۹۳ »

(۱) برای اطلاع بیشتر از مطالب این کتاب و سبب این تفسیر بفرست آن که بعبارة ۲۲۹ مکرر جای است بنکرید .

تفسیر خطی

دردرایه است - کاتب ملا محمد رضا تونی - خط نسخ ۱۰ سطری - عناوین بشنجر ف نوشته شده.
دارای ۱۷ برگ. اندازه ۲۳ در ۱۵ و قفسه قائم مقام « ۱۴۸۲ »

تفسیر المعوذتین ۳۰۰

عربی . مکرر پیش - آغاز (قوله جل جلاله قل اعوذ برب الفلق فالفلق ظلمة العدم)
انجام (هذا هو الذي يبلغ اليه العقل في هذه السورة والله اعلم باسرارها) کاتب علی اکبر
بن محمد کریم طبیب سالیانی - تاریخ تحریر ربیع الثانی ۱۲۶۳ در مدرسه مستوفی رشت -
خط نستعلیق ۱۹ سطری. دارای دو برگ. - وقعی فهرستی (به بیند رساله در نفی جبر و تفویض
شماره ۷۰۹ حکمت خطی ص ۵) (۵۹۶۷)

تفسیر معین

بنکرید بشماره ۲۷۱

تفسیر نسفی

به بیند تیسیر فی علم التفسیر شماره ۳۰۹ و ۳۳ را

بر المؤمنین م

تفسیر نیشابوری ج ۱ ۳۰۱

عربی . مکرر شماره ۲۲ مفسر: نظام الدین حسن بن محمد بن حسین قمی نیشابوری
معروف بنظام اعرج از اعلام جامع دوره خود بوده. ترجمه مفصل مفسر بنظر نرسید. روضات
الجنات (ص ۲۲۵) مفسر را از اعلام اول سده نهم شمرد و در خاطره اش بوده که نسبت تشیع
بمفسر داده شده و تاریخ تألیف این تفسیر را پس از ۸۵۰ دانسته. در آخر جلد اول جایی این
تفسیر مذکور است: « کتب المصنف فی نسخه علقه مؤلفه الحسن بن محمد بن الحسن المشتهر بنظام
النیشابوری بلاد الهند فی دار مملکتها المدعو بدوات آباد فی اوائل صفر سنة ثلاثین و سبع مائة »
در آخر جلد سوم جایی تاریخ ختم تألیف در نیمه روز پنجشنبه ۱۱ محرم ۷۲۸ تصحیح شده
و نیز در همان جلد مفسر مدت تألیف این کتاب را چنین ذکر کرده: « ولقد وفقت لانمام هذا
الكتاب فی مدة خلافة علی ۴ و گنا تقدر اتمامه فی مدة خلافة خلفاء الراشدين وهي ثلاثون سنة
ولو لم يكن ما اتفق فی اثناء التفسير من وجود الاسفار الشاسعة و عدم الاسفار الثامنة و من غموم
لا يمد عيدها و هموم لا ينادى وليدها لكان يمكن اتمامه فی مدة خلافة ابي بكر » شاهد دیگر
آنکه تاریخ فراغت مفسر از تألیف شرح تذکره نصیری بر روایت کشف الظنون (ج ۱ ص ۲۷۷)
غره ربیع الاول ۷۱۱ بوده. بالجمله عبارت مذکور در آخر جلد ۱ و ۳ و تاریخ فراغت از شرح
تذکره میرساند که مؤلف از اعلام سده هشت است. کتاب تفسیری است جامع جهات لفظی و

تفسیر خطی

تفسیر نیشابوری

۳۰۸

عربی. مکرریش- این نسخه تا اواسط سورة نساء را دارد. آیات در حاشیه تدوین شده و ترجمه آیات نوشته نشده.

آغاز (الی الله الکریم ارغب فی ابداع غرائب القرآن) انجام موجود (بنی منازعة النفس القلب والرح والسر) کاتب محمد اشرف بن محمد علی قاینی - تاریخ کتابت جمادی الثانی ۱۲۴۰ - خط نسخ ۲۸ سطری- آیات در حاشیه بعضی از برکها بطور جلیبا و باشجرف نوشته شده - کاغذ حنائی رنگ - دارای ۳۴۰ برک . اندازه ۳۰ در ۲۰ بوسیله متحجب الدین در اسفند ۱۳۰۹ بکتابخانه تسلیم گردیده است - « ۱۳۹۸ »

تیسیر فی علم التفسیر- ج ۲

۳۰۹

عربی. کتاب تفسیری است مفصل بعنوان قوله که از تفسیر ابو منعمور (عبد القاهر بن طاهر بغدادی شافعی در گذشته ۴۲۹) و تفسیر قشیری (ابو القاسم عبد الکریم بن هوازن شافعی متوفای ۴۶۵) و دیگران نقل کرده - نسخه حاوی است بر تفسیر آیه ۲۴ از سورة مبارکه نساء تا آخر سورة مبارکه یونس - در برک اول نسخه بخط مغایر با خط نسخه این کتاب جلد ۳ از تفسیر نجم الدین ابو حفص عمر نسفی مرقوم و شناخته شده . از وحدت نسخ مطالب و سبک تحریر و تشابه خط این نسخه با نسخه که بشماره ۳۳ است (که بتحقیق کتاب تیسیر نسفی است) و هم ترتیب آیه اول این نسخه با آخرین آیه آن نسخه پنداشته میشود که این نسخه جلد دوم از تفسیر نسفی موسوم به تیسیر فی علم التفسیر باشد -

آغاز پس از تسمیه (وما توفیقی الا بالله علیه توکلت قوله تعالی والمحصنات من النساء الا ما ملکت ایمانکم ای وحریم علیکم نکاح المنکوحات ای اللاتی لهن ازواج) انجام (فانها مدینه ترکت فی اليهود . والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۳۱ سطری- اقوال و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۲۷۰ برک . نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۲۷ در ۱۸ و قی ابن خاتون

« ۱۳۹۹ »

تیسیر ج ۳

۳۱۰

عربی - قرآئن مذکور در شماره پیش هم درین نسخه موجود است . پنداشته میشود که این نسخه جلد سوم باشد . در برک اول این نسخه بخط مغایر مرقوم است : « جلد ثالث از جمله مجلدات کتاب تفسیر موسوم بکشف الحقائق نسفی » در کتب تراجم موجود چنین گنایی در تفسیر برای نسفی دیده نشد . کشف الظنون . ج ۲ ص ۳۱۸ « کتاب کشف الحقائق در موضوع تفسیر را بشیخ موفق الدین احمد بن یوسف کواشی متوفای ۶۸۰ نسبت داده است -

تفسیر خطی

۳۰۴ تفسیر نیشابوری ج ۴

عربی . مکرریش - این جلد از اواخر سورة نور تا آخر قرآن را دارد .
 آغاز (يمكن الوقوف عليها بل يفرد سبحانه يعلم ذلك) انجام (والهادى فى العلم
 والمعمل الى سواء الحق والطريق) پس از این شرحی است ضمن ۱۶ سطر از مؤلف کتاب
 راجع بتحقیقات خود در این تفسیر . تاریخ تحریر ذیقمده ۸۸۵ - خط نسخ ۴۱۰ و ۴۱۱ سطرى .
 آیات بخط درشت نوشته شده . ترجمه آن بشنجرف نوشته شده است . دارای ۲۵۳ برگ . و مجدول
 بلاجورد و تحریر و طلا - نسخه رطوبت رسیده و موربانه خورده - اندازه ۳۶ در ۲۳ و قفى نائینی
 « ۱۶۹۴ »

۳۰۵ تفسیر نیشابوری ج ۱ و ۲

عربی . مکرریش - این جلد از اول قرآن تا آخر سورة انعام را دارد .
 آغاز بعد از بسمله (رب یرؤنهم بلغفك الى الله الکریم ارغب فى ابداع) انجام -
 (ما بعد الحال والاستیناف ذاقربى) خط نسخ ۲۹ سطرى - برگ اول دارای سرائح مذهب
 نفیس - آیات بخط درشت و بعضی از برگها مترجم بفارسی و باشنجرف نوشته شده . دارای ۴۸۱
 برگ . و مجدول بلاجورد و شنجرف و تحریر و طلا - نسخه رطوبت رسیده و صحافی شده و بعضی
 از برگ اول بصحافی رفته - اندازه ۳۸ در ۲۳ و قفى نائینی « ۱۶۹۵ »

۳۰۶ تفسیر نیشابوری - ج ۳ و ۴

عربی . مکرریش - این جلد از اول سورة یونس تا آخر قرآن را دارد .
 آغاز (سورة یونس مکية الايات) انجام (التوفیق والهادى فى العلم والمعمل الى
 سواء الحق والطريق) کاتب بدیع الزمان بن محمد رضا یزدی - تاریخ تحریر شوال ۱۰۶۷
 آیات بخط درشت و ترجمه آن بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۷ برگ . و مجدول بلاجورد و
 تحریر و طلا - اندازه ۳۴ در ۲۲ و قفى نائینی - « ۱۴۹۶ »

۳۰۷ تفسیر نیشابوری

عربی . مکرریش . این نسخه ناقص است و تا قدری از اواخر سورة مائده را دارد .
 آغاز (هونك يا کریم الى الله الکریم ارغب فى ابداع غرائب القران) انجام موجود
 (شهادتهما الصدق والکذب ان اثم ضربتم) خط نسخ ۳۲ و ۳۴ سطرى - دو برگ اول دارای
 سرائح و حاشیه مذهب و مرصع - آیات بخط درشت . ترجمه آن بشنجرف نوشته شده -
 دارای ۴۵۱ برگ . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا - اسامی سور و عناوین بشنجرف نوشته شده .
 نسخه رطوبت رسیده - و قفى نائینی - « ۱۶۹۷ »

تفسیر خطی

(حرف ج)

جوامع الجامع

۳۱۳

عربی . مکرر شماره ۷۰ مفسر: امین الاسلام ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی متولد ۴۷۰ متوفای عید اضحی ۵۴۸ یا ۵۵۲ در سبزوار مدفون در مشهد در ابتداء خیابان شمالی شهر معروف بخایان طبرسی (۱) از اعلام مشایخ امامیه است - روایت میکند بواسطه شیخ ابوعلی بن شیخ طوسی و عبد الجبار بن علی مقری رازی از شیخ طوسی - کتاب تفسیر متوسط مؤلف و خلاصه دو تفسیر دیگرش موسوم به مجمع البیان و کتاب الکافی الشافی است که درس زیاده بر ۷۰ سالگی بخواش فرزندش ابونصر رضی الدین حسن (صاحب مکارم الاخلاق) تلخیص و تألیف نموده. شروع بتألیف این کتاب در روز شنبه ۱۸ صفر ۵۴۲ بوده و در ۲۴ محرم ۵۴۳ از آن فراغت یافته .

آغاز (الحمد لله الذی اکرمنا بکتابه الکریم) انجام (وحسبنا الله ونعم الوکیل) کاتب جلال الدین بن احمد - تاریخ تحریر ۳ جمادی الاول ۹۸۵ - خط نسخ و نستعلیق و مختلف السطر - اسامی سور بشنجرف نوشته - زیر آیات خط شنجرفی کشیده شده - دارای ۴۷۳ برگ - نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۳۰ در ۱۹ و قی نائینی « ۱۵۰۲ »

جوامع الجامع

۳۱۴

عربی . مکرریش - آغاز « الحمد لله الذی اکرمنا بکتابه الکریم » انجام « وحسبنا الله ونعم الوکیل » کاتب محسن بن محمد حسینی مدنی - تاریخ کتابت رجب ۱۰۶۲ - خط نسخ ۲۴ سطری - نسخه رطوبت رسیده . نام سور بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۷۳ برگ - اندازه ۲۴ در ۲۱ و قی نائینی « ۱۵۵۰ »

جوامع الجامع

۳۱۵

عربی . مکرریش - این جلد از اول تا چند سطر از اواخر سوره کف را دارد . آغاز « الحمد لله الذی اکرمنا » انجام « فی الساعة الی یربدها تم الجزو الاول من کتاب الجوامع » خط نسخ ۲۵ سطری . آیات بشنجرف نوشته شده - برگ اول و آخر بخط تازه است . نسخه رطوبت رسیده و قدیمی است . دارای ۲۹۲ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۴ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۴۲ »

جوامع الجامع

۳۱۶

عربی . مکرریش - این نسخه از اول سوره مریم تا آخر را دارد -

(۱) دوحات الجنات ص ۵۱۲

تفسیر خطی

این نسخه از اول سورة مباركة هود تا آخر سورة مباركة سجده را دارد -
 آغاز پس از تسمیه « وهوبی لاله الا هو علیه توکلت - بسم الذی انزل الکتاب
 المحکم المفصل المبین الرحمن الذی جعل العاقبة للمتقین » انجام « حتی نشفع لک عند الله تعالی
 اللهم نجنا من الظالمین والحمد لله رب العالمین » خط نسخ ۳۱ سطرى . - اقوال و عناوین بشنجرف
 نوشته شده - خط این نسخه با نسخه پیش خیالی شبیه و گمان میرود خط یک نفر باشد - دارای ۳۰۳
 برك . اندازه ۲۷ در ۱۸ و قفی امیر جبرئیل - سال ۱۰۳۷ « ۱۵۰۰ »

تیسیم

۳۱۱

عربی - مکرر پیش - يك برك اول نسخه افتاده - اول موجود (و کتب العلامات
 للآیات مؤخره و جعلت الاولى للجزء) انجام (جهنم لا يموت . . . بحی موت « کذا ») کاتب حسین
 تاریخ تحریر ۱۲۰۶ - خط نسخ ۱۶ و ۱۷ سطرى که با مرکب و شنجرف نوشته شده - نسخه
 و طوبیت رسیده و بخشی از برگه های آن صحافی رفته - اندازه ۱۷ در ۱۲ خریداری آستان قدس
 در اسفند ۱۳۱۸ (۶۱۳۶)

۳۱۲ . تیسیم انبیان فی تخریج آیات القرآن

عربی - مؤلف احمد معروف بخان داود - ترجمه اش بنظر فرسید - کتاب کشف
 الآیات است . در دیاجه آورده است که چون آیات قرآنی مورد استشهاد در کتب است و پیدا گردن
 آنها دشوار است بتألیف این کتاب بدین ترتیب بی ماسد پرداختم . تخریج آیات را بدین ترتیب
 یاد کرده : « و جعلت الکتاب قسمین خلا ذکر الف تحه . الاول فی اوائل الای والثانی فی اواخرها
 و جعلت کلامنها بابا بابا و عنوان کل باب من الاول الحرف الاول من الایة مع مایابه و من
 الثانی الاخر منها مع السابق علیه و جعلت الثالث مملعا بقولنا الالف . الباء التاء ثم اعتبرت الرابع
 والخامس والسادس وهكذا الى ما انقطاع الشریکه و اعتبرتها مکتوبة لا مقروءه و اعلمت کل جزء
 و رکوع بحروف ابجد محمره و کتب العلامات عن الآیات موجزة و جعلت الاولى للجزء ال رکوع
 لل رکوع الثانی و عدد ال رکوعات من ابتداء الاجزاء وان لم یکن هناك رکوع بین القراء و عینت
 فی الفهرس مواضع الاجزاء و ال رکوعات للاختلاف بین الائمة فی تعیین بعضها مع العلامات
 و ذکر فی السور مجموعه لتضیر بجهتها الایة معلومة و راعت الترتیب فی حروف التهجی فی
 ذکر الآیات مقدمة ومؤخره »

آغاز (الحمد لله الذی انزل القرآن حجة باهرة) انجام (جهنم لا يموت فیها ولا یحیی
 موت « کذا ») نسخه نسبتا قدیمی است - خط نسخ ۱۷ سطرى . که با مرکب و شنجرف نوشته شده
 دارای ۱۶۵ برك . اندازه ۲۱ در ۱۴ و قفی قاضی خان « ۱۵۰۱ »

تفسیر خطی

لزاوّل و مبانه و آخر نسخه زیاد افتاده .

آغاز موجود (العاصیه او من الاولی لان النفس) انجام موجود (اللازم ثم وصل
بالباء کما وصل فی) خط نسخ و نستعلیق ۲۱ - سطر - اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۲۳
برک . نسخه موربانه خورده - اندازه ۲۰ در ۱۱ واقف شناخته نشد . ۱۵۱۲

۳۲۰ حاشیه بر انوار التنزیل

عربی - مکرر شماره ۱۰۴ محشی : عصام الدین اسفراینی - این نسخه شامل حواشی
تا آخر سوره انعام است و مینماید که این حاشیه را بدینجا تمام نموده و حاشیه دومش بر بخش
مربوط بجزو ۳۰ است و بخش مربوط بسوره مبارکه اعراف تا آخر سوره مبارکه مرسلات
را تحشیه نکرده . در کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۶۵) آمده که محشی نخست تا آخر تفسیر سوره
مبارکه اعراف را حاشیه نموده پس از آن بحاشیه تفسیر سوره بناء و سوره های بعد از آن
پرداخته است - بالجمله این حاشیه از حواشی مفصل است و محشی آنرا بسلطان سلیمان اول
اهد آء نموده - نسخه مینماید که چند برگی از آخرش افتاده .

آغاز « الحمد لله الذی عم بارفاد ارشاد الفرقان » انجام « واسلم منی الی ابی البشر
آدم صلوات الله و علی جمیع انبیائه » تاریخ کتابت شعبان ۹۹۷ هـ ۵۴ سال پس از فوت محشی
نوشته شده . حاشیه بر بخش جزو ۳۰ را بشماره ۱۰۶ بهینده خط نسخ و نستعلیق مختلف الخطوط .
دارای ۳۲۱ برک . نسخه رطوبت رسیده و موربانه خورده - اندازه ۲۶ در ۱۵ و قی ثانی ۱۵۰۸

۳۲۱ حاشیه بر انوار التنزیل

عربی - محشی : بهاء الدین محمد بن شیخ حسین بن عبد الصمد بن شمس الدین محمد
بن علی بن حسین بن صالح جیمی عاملی حارنی همدانی معروف بشیخ بهائی - متولد چهار
شنبه ۱۷ ذیحجه ۹۵۳ در بسلک یا پنجشنبه ۱۳ روزمانده از محرم ۹۵۴ متوفای سه شنبه ۱۴ شوال
۱۰۳۰ در اصفهان . مدفون در مشهد جنب صحن جدید واقع در طبقه تحانی کتابخانه آستان قدس
(۱) برخی از علوم عقلی را نزد ملا عبدالله یزدی تلمذ کرده . قنون ریاضی را از ملا علی مذهب
و ملا افضل قاضی و دیگران آموخته . و علم پزشکی را نزد عماد الدین محمود شیرازی دیده - علوم
عریت و فقه و تفسیر و حدیث را در خدمت پدرش تکمیل کرده و خود از اعلام جامع و اسناد بارع
روزگار خود بوده . شاه عباس صفوی باس احترام حضرتش را میداشته و منصب شیخ الاسلامی را
پس از شیخ علی منشار بدو تفویض فرمود . کتاب حاشیه ایست بر تفسیر بیضاوی از اول تا قدری
از تفسیر آیه ۲۳ سوره مبارکه بقره .

آغاز « الحمد لله الذی جعل نعمته عالم الامکان شرحا لایات قدرته » انجام -

(۱) در عهد آلفان عالم آرای عباسی ۱۱۵ و ۱۸۱

تفسیر خطی

آغاز « سورة مريم عليها السلام مكيه » انجام « حسينا الله ونعم الوكيل تم جزء آخر جوامع الجامع » خط نسخ ۲۱ سطرى. روى آيات خط شنجرفى كشيده شده - اسامى سور و عناوين بشنجرف نوشته شده - داراى ۳۶۷ برك. اندازه ۲۵ در ۱۸ وقى نائينى ۱۵۰۳ »

۳۱۷ جواهر التفسير لتحفة الامير

فارسی. مکرر شماره ۷۵ مفسر: کمال الدین حسین بن علی واعظ کاشفی بیهقی سبزوارى. متوفای ۹۰۶ یا ۹۱۰ درهرات (۱) ازاعلام جامع وادباء بارع دوره خود بوده وباعبدالرحمن جامى مصاهرت داشته . کتاب ازتقايس کتب تفسير وشامل لطايف نکات ادبى واخلاقی وعرفانى است که بدستور وزير امير على شير نوائى تأليف فرموده . مفسر به تصييص دردباجه تفسير موسوم بمواهب عليه مى خواسته اين تفسير را در ۴ جلد تمام کند ليکن موفق نشده . جلد اول تا آخر سورة آل عمران است که زياده بر ۵۰۰۰۰ بيت شده است . تاريخ فراغت از اين جلد سال ۸۹۰ است - مفسر کتاب را مصدر نموده بچهار اصل که حاوى ۴۲ عنوان است درفوائد ومطالب متنوعه مقدماتى تفسير . اين نسخه تا آخر سورة مبارکه فاتحه الكتاب را دارد .

آغاز (... والله عليم حكيم زينت فاتحه هر خطاب) انجام (و مطاوب برين قدر اقتصار افتاده والله ولى الرشاد والموفق للصواب والسداد) پس از اين ضمن دو صفحه فائده ايت در بيان عدد كلمه مبارکه جلاله وعدد نقطه ها وحروف وكلمات واجزاء و سور قرآن مجيد ومحل نزول آنها ويان سور مشتمله بر آيات ناسخه ومنسوخه وغيرها . كاتب محمد شفيع بن حاج مؤمن عطار لاهجاني . تاريخ تحرير ربيع الثانى ۱۱۱۸ - خط نستعليق ۲۱ سطرى - آيات وعناوين بشنجرف نوشته شده . داراى ۲۳۰ برك ومجدول بلاجوردوشنجرف . اندازه ۲۳ در ۱۲ خريدارى آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۱۵۲۰ »

۳۱۸ جواهر التفسير

فارسی - مکرر پيش - اول نسخه افتاده - آغاز موجود (باسماع ارباب رسالت رسانيده) انجام (ومطلوب برين تقدير اختصار افتاد والله ولى الرشاد والموفق للسداد والصواب) ۴۴ برك از اول و ۲۳ برك آخر نسخه بخط نستعليق تازه نوشته شده . بقيه بخط نسخ ۱۸ سطرى - داراى ۳۳۸ برك . اندازه ۲۶ در ۱۴ وقى حاج قائم مقام « ۱۵۰۴ »

(حرف ح)

حاشيه

۳۱۹

عربى - كتاب حاشيه ايت بر كتابى در تفسير ومبينمايد كه آن تاسير يضاوى باشد .

تفسیر خطی

نست . خط نسخ - ۹۶ سطر . اوراق رطوبت رسیده دارای ۱۴۱ برگ . اندازه ۱۷ در ۱۱
وقتی فهرستی - ۹۰۳۷

۳۲۶ حاشیه بر انوار التنزیل

عربی . مکرویش - آغاز (الحمد لله الذی جعل نسخة عالم الامکان) انجام (فی
هذا المقام عند اول تفسیر الفاتحة) تاریخ تحریر ذیقعدہ ۱۲۶۳ خط نستعلیق و شکسته ۱۴
و ۱۵ سطر - کاغذ نسخه آبی رنگ - دارای ۱۳۸ برگ . اندازه ۲۱ در ۱۷ خریداری آستان قدس
در اسفند ۱۳۱۸ ۱۰۱۹

۳۲۷ حاشیه بر انوار التنزیل

عربی . معنی : عبدالحکیم بن شمس الدین سیالکونی هندی متوفای ۱۰۶۷ یا ۱۰۶۰ و اندی یا
۱۰۶۸ . شاگرد کمال الدین کشمیری . از شیخ طریقتش شیخ احمد مجدد سرهندی ملقب
به « آفتاب پنجاب » گشته از فضلاء عصر خود بشمار و در دربار هند مقرب بوده بحکم جهانگیر
شاهجهان در شهر لاهور تدریس مینمود . کتاب حاشیه است تملیقی بعنوان . قوله . گه بنام
شاهجهان مضمون داشته . نسخه تاقدری از تفسیر آیه ۲۲۹ - از سوره بقره را دارد . ظاهراً
مؤلف موفق باتمام این کتاب نشده .

آغاز (الحمد لله الذی اترل القرآن شفاء لما فی صدور) انجام (وانه یصح له عطف
علی) کاتب محمد حسن مشهدی . تاریخ تحریر غره ربیع الثانی ۱۱۲۵ خط نسخ ۴۳ سطر -
دارای ۲۷۳ برگ . اندازه ۲۵ در ۱۷ وقتی دکتر حسن شهیدی در بهر ۱۳۲۳ ۶۶۱۱

۳۲۸ حاشیه بر انوار التنزیل

عربی . حاشیه است بعنوان « قوله » بر تفسیر بیضاوی - ترتیبش چنین است گه
نام هر سوره را با آیه بسم الله آورده سپس بحاشیه مورد منظور خود پرداخته - نسخه از اول سوره
مبارکه انعام تا آخر قرآن را دارد - معنی مفصلاً و بتحقیق شناخته نشد - در آخر نسخه
مرقوم است : « لقد اتفق الفراغ عن تألیف هذه النسخة لبد الضیف الراجی الی رحمة الله ربہ
محمد الشیروانی ابن جمال الدین المسکری غفر الله له ولوالدیه وللمسلمین والمسلمات » قاموس
الاعلام (ج ۴ ص ۴۸۵) در عنوان شیروانی محمد بن جمال الدین بن رمضان را معنی بر
انوار التنزیل ذکر نموده می اندک اشاره بترجمه احوالش . کشف الظنون (ج ۱ ص ۱۶۴)
از حواشی بر انوار التنزیل حاشیه از عالم فاضل محمد بن جمال الدین ابن رمضان شیروانی یاد

تفسیر خطی

« وقد سبق لنا كلام في هذا المقام عند تفسير الفاتحة قد ذكره كاتب اسمعيل بن محمد مهدی کبابکاني . تاريخ کتابت ۱۲ جمادی الاول ۱۰۷۲ خط شکسته ونسبتق ۱۷ سطری - برك
لول بك سرلوح زمينه طلا دارد - اقوال بشنجرف نوشته شده . دارای ۱۱۹ برك ومجدول
به تحرير وطلا - اندازه ۱۸ در ۱۰ وقفی ثانيی « ۱۵۱۱ »

۳۲۲ حاشیه بر انوار التنزيل

عربی . مکرریش - آغاز (الحمد لله لذ جمل نسخه عالم الامکان) انجام « في
هذا المقام عند اول تفسير الفاتحة قد ذكره تاريخ تحرير صفر ۱۲۱۰ خط نستعلیق ومختلف السطره
اندازه ۲۹ در ۱۶ وقفی تاج ماه بيكم سال ۱۲۹۲ « ۱۵۰۹ »

۳۲۳ حاشیه بر انوار التنزيل

عربی . مکرریش - آغاز « الحمد لله الذي جمل نسخه عالم الامکان » انجام
« عند تفسير الفاتحة قد ذكره تاريخ کتابت صفر ۱۰۵۲ خط نسخ ومختلف السطر - اقوال
بشنجرف نوشته شده . دارای ۸۳ برك . اندازه ۱۶ در ۱۳ وقفی دکنر حسن شهیدی در مهر
۱۳۲۳ (۶۶۱۲)

۳۲۴ حاشیه بر انوار التنزيل

عربی . مکرریش . آغاز (الحمد لله الذي جمل نسخه عالم الامکان) انجام (عند
اول تفسير الفاتحة قد ذكره) نسخه تصحيح شده و دارای حواشی است . كاتب محمد كاظم بن
محمد جعفر - تاريخ تحرير ۱۹ جمادی الثاني ۱۰۹۳ خط نسخ ۱۸ سطری - دارای ۱۱۷ برك .
اندازه ۱۹ در ۱۲ وقفی دکنر شهیدی در مهر ۱۳۲۳ « ۶۶۱۳ »

۳۲۵ حاشیه بر انوار التنزيل

عربی . مکرریش . آغاز (الحمد لله الذي جمل نسخه الامکان) انجام (عند
اول تفسير الفاتحة قد ذكره) كاتب احمد بن كربلائی ابوالحسن بن ملا رجیلى بن كربلائی
ابوالحسن بن محمد حسين هزارجریبی استرآبادی . تاريخ کتابت رجب ۱۲۳۳ - صدر نسخه
مقاله ابست ضمن ۶ صفحه در بیان استخراج وجوه اعراب اول سورة بقره . گمان میرود اثر
خامه شیخ بهائی باشد .

آغاز مقاله پس از تسمیه (اعلم ان بعض الافاضل قد اغرب هنا غایت الاغراب
جت استخرج اربعة عشر الفا وتسعمائة وسبعين وجها من وجوه الاعراب) انجام (يحصل عشرون
مائة الف وتسعة واربعون الفا وستمائة هذا ما تيسر لي في هذا الباب بعون الملك الوهاب الحمد لله
طهم الصواب واليه المرجع والهاب) تاريخ تحرير ۱۲۳۰ كاتب مينمايد همان احمد بن ابوالحسن

تفسیر خطی

۳۳۰

حاشیه بر غرر الفر آند

عربی. محشی: ملا مظفر علی بن حاج حسن. ترجمه محشی بنظر نرسید. احتمال میرود که محشی همان مظفر الدین علی شاگرد شیخ بهائی باشد که رساله در شرح احوال شیخ بهائی تألیف کرده. ۱۰ کتاب افادات است بر تأویل آیه ۹۳ از سوره بقره: «و اذ قال موسى لقومه ان الله يامرکم ان تذبحوا بقره» مذکور در مجلس ۵۲ غرر الفرائد - نسخه بخط دستی محشی است - خط نسخ ۱۰ سطر - دارای ۲۵ برگ. و موربانه خورده اندازه ۲۰ در ۱۳ و قی ابن خاتون «۱۵۰۰»

۳۳۱

حاشیه بر کشف

عربی. مکرر شماره ۸۶ محشی: ملا سعد قنارزانی - این حاشیه بهترین حواشی بر کشف است. در کشف الظنون (ج ۲ ص ۴۱۲) آمده که این حاشیه ملخص از حاشیه موسوم بفتوح الغیب فی الکشف عن قناع الرب تألیف شرف الدین حسن بن محمد طیبی است و نیز آورده که این حاشیه آخرین آثار قلمی محشی است که در پایان عمر بتألیف آن پرداخته و موفق بانجام آن نشده است و هم آورده که مآثور خامه محشی در تحشیه کشف از اول آن کتاب تا اوائل سوره مبارکه یونس است و قطعه از اول سوره ص تا سوره قمر را نیز شرح کرده و در ۷۸۹ از تألیف آن فراغت یافته - این نسخه شامل حاشیه از اول تا آخر سوره مبارکه هود و از سوره مبارکه زمر تا قدری از سوره فتح است و کاتب بقیه را توشه.

آغاز (الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب ولم یجعل له عوجا) انجام موجود (والمظلمة والرحمة وعدم الخفاء والغلظة) خط نستعلیق ۲۵ و ۲۸ سطر. اقوال و اسامی سور بشجرف نوشته شده - نسخه رطوبت رسیده و بخط دو کاتب است. دارای ۴۲۹ برگ. اندازه ۲۴ در ۱۶ و قی ثانی «۱۵۱۳»

۳۳۲

حاشیه بر کشف

عربی. مکرر شماره ۱۰۰ محشی: میر سید شریف علی کرکانی - نسخه تا اواسط تفسیر آیه ۲۶ از سوره بقره: «و بشر الذین آمنو و عملوا الصالحات ان لهم» را دارد. آغاز (قال جارا لله الملامه احسن الله اکرامه فی دار المقامة الحمد لله الذی انزل القرآن کلاماً مؤلفاً منظماد بلالام الجنس) انجام (علی انتزاع الرزق من الثمرة بل هی فی تفسیر رزق) کتاب چاپ شده. کاتب احمد بن علی. تاریخ کتابت ۱۲ ربیع الاول ۱۰۱۲ خط نستعلیق ۲۳ سطر - دارای ۱۴۴ برگ. نسخه موربانه خورده - اندازه ۲۵ در ۱۶ و قی امیر جبریل در سال ۱۰۳۷ (۱۵۱۴)

تفسیر خطی

کرده و هم آورده که این حاشیه در دو جلد صورت گرفته و جمله آغاز آنرا نیز آورده لکن چیزی از تاریخ وفات و دوره محشی یاد نکرده - نداشته میشود که این نسخه جلد ۲ این حاشیه باشد. آغاز (سورة الانعام بسم الله الرحمن الرحيم قوله اخبر بانه تعالى حقيق بالحمد و به على انه المستحق له على هذه النعم الجسام حمدا ولم يحمل فيكون حجة على الذين يربكم بمدلون ينسئ ان المراد منه احمدهو الله ولكن جاء على صينة الخبر) انجام (يحسب كل مرتبة من مراتب الانسانية بما يليق تلك المرتبة) خط نسخ ۲۹ سطرى . اقوال واسامى سور بشجرف نوشته شده - دارى ۵۷۳ برك. و مجدول بشجرف - نسخه موربانه خورده - اندازه ۲۸ در ۱۹ و قى فاضلخان « ۱۵۰۷ »

۳۲۹ حاشیه بر انوار التنزيل و حاشیه آن

عربى . محشى: مولانا ابوالفيض ظهير الدين تفرىشى . ترجمه محشى را شيخ على حزين در كتابش چنين آورده: گه مولانا فرزند ملا مراد تفرىشى (صاحب حاشيه و تليقه بر من لا يحضره الفقيه) و از اعلام جامع دوره خود بوده . در علوم حساب و هندسه و هئت متبحر بوده در شعر دارى قريحه عالى و ذر انشاء سخن و سخن سنجى يگانه بوده ايكن بجهت كمال علوهت و فضائل نفسانى و لطافت طبعى بمعاشرت با مردم راضى نشد و بافاده علوم نپرداخت و اعتكاف در زاويه خمول و گمنامى را پسنديده بود و از نبرو شهرتى ميانه مردم نداشت و هم آورده : « انس والفتى كه با والدین خاكسار داشت يوسته بمنزل ايشان رسیده ايام و ليلى بصحبت گذرانيدى و فقير از مستفيدان آن مجلس عالى بودى » شيخ على حزين متولد ۱۱۰۳ است و پدرش در ۱۱۲۷ در گذشته - از نبرو ميتوان حدس زد كه محشى در حدود ۱۱۲۷ در اصفهان ميزيسته و از تعبيرات والقا ييكه در تاء گوئى بر آقا حسين خوانسارى ذكر كرده بر ميآيد كه محشى شاگرد آقا بوده و اين حاشيه را در دوره زندگاني او تأليف كرده - كتاب اقادات و تاليقاتى است بر انوار التنزيل و حاشيه شيخ بهائى بر آن كه بنقد و تميز و محاكمه ميان آنها پرداخته است . عناوين مطالب بقال المؤلف و قال المحشى است - در دياچه براعتماد الدوله شيخ فاضلخان زنكنه « دُر گذشته ۱۱۰۱ » وزير شاه سليمان صفوى تاء گفته است . نسخه در زمان محشى نوشته شده .

آغاز (الحمد لله الذى منه الابتداء و به البقاء و اليه الاتهاء فهو الحقيقى بالحمد و التثناء) انجام (ولا يقدر على مثل ما يفعله بس العلم به عاماً قنصر و الحمد لله اولاً و آخراً و باطناً و ظاهراً » پس از اين مرقوم است : « تمت الحاشيه بتاريخ يوم الاربعاء غرة شعبان المعظم ۱۰۹۶ هـ خطنطيق و شكسته ۲۰ سطرى - جاى عناوين را نويسته نوشته و سفيد گذارده - دارى ۷۳ برك. اندازه ۱۹ در ۱۳ و قى محمد قى مولاوى در سال ۱۱۱۹ « ۵۶۷۳ »

تفسیر خطی

ونسوید نموده بوده و تفسیر حدائق الحقائق را تا آخر سورة بقره تألیف کرده بوده و میخواسته بقیة سورهما را مرتباً تفسیر کند و تفسیر سورة يوسف را بیضه و مندرج در کتاب تمایذک بخواست جمعی از دوستان تفسیر این سورة را محرر و بیضه و مقدم بر سورة های دیگر داشته . اسلوب این تفسیر ترجمه آیات و ذکر نکات اخلاقی و عرفانی است و در آن تمثیل باشعار نموده . کتاب تا آیه ۱۰۰ از سورة مذکور ختم شده . این کتاب در تهران بنام احسن القصص و در هندوستان بنام تفسیر بقره کار چاپ شده .

آغاز پس از تسبیح (و به تسبیح ربنا آتانا من لدنک رحمة و هیئتی لنا من امرنا رشد) انجام (و علی جمیع عباد الله الصالحین من اهل السموات والارضین والحمد لله رب العالمین) تاریخ تحریر ۱۴ ذیحجه ۹۸۶ خط نستعلیق ۲۳ سطری - برك اول دارای سرائح مذهب و نفیس - آیات و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۲۰۵ برك - و مجدول بلاجورد و شجرف - اندازه ۳۴ در ۲۳ و قی ثانی (۱۵۱۶)

حدائق الحقائق ۳۳۶

فارسی - مکرریش - این نسخه تا آخر سورة يوسف را دارد .

آغاز (ربنا آتانا من لدنک رحمة) انجام (فایعمل العاملون تمت) خط نستعلیق ۲۴ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۱۷۷ برك - اندازه ۲۴ در ۱۵ و قی ثانی (۱۴۸۴)

(حرف خ)

خلاصة المنهج ۳۳۷

فارسی - مکرر شماره ۱۱۹ مفسر : ملافتح الله کاشانی - نسخه قطعه است از تفسیر سورة مبارکه فاتحه .

آغاز موجود (از ابن عباس روایت است که هر چیز را اصلی است) انجام موجود - (جنات ایشان افزون شد یغمبران ایشان گویند) خط نستعلیق ۱۷ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۳ برك - اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی شیخ حسن بسال ۱۳۱۴ ۱۵۱۷

(حرف د)

درالنظیم خاقانی ج ۱ ۳۳۸

فارسی . مفسر : ملا محمد رضا گونر همدانی . مبنای این تفسیر که بدستور تفسیریه تألیف شده چنین بوده که آیات قرآن از حیث موضوع تبویب شود و ثنات آیات نازل در هر بابی (از اصول و احکام و قصص و مواظ و غیرها) افراد در جمع و ترتیب گردد و پس از آن هر بابی تفسیر شود . مآثور خاتمه مفسر تنها آیات نازل در باب توجه است که چهارمین روان و

تفسیر خطی

حاشیه بر کشاف

۳۳۳

عربی. کتاب تملیقاتی است بر حاشیه قنازانی بر کشاف و بر حاشیه میرسید شریف بر حاشیه قنازانی بنوان قال و اقول. حاشیه قنازانی را غالباً بقال الشیخ وافر میرسید شریف را بقال الفاضل عنوان کرده. - محشی بمرقوم در پشت برك اول نسخه مولی علی طوسی است. - کشف الظنون (ج ۲ ص ۳۱۲) از حواشی بر حاشیه میرسید شریف حاشیه علاء الدین علی طوسی را یاد کرده. - کتاب نسخه را تمام نکرده و دیباچه را توشه. - موجودی ازین حاشیه تا اوائل تفسیر سوره مبارکه فائحه است.

آغاز (قال شیخنا المحقق الملامه روح الله روحه القرآن فی اللغة الجمع قل الخ اقول قال فی التلويع القرآن مصدر بمعنى القراءة غلب فی عرف المام علی المجموع المبین) انجام موجود (بل ترتیب المجموع کما یقول به ابو) خط نستعلیق ۲۰ سطری - اقوال باشند جرف نوشته شده. دارای ۹۹ برك. - اندازه ۱۸ در ۱۲ و قی شیخ محمد باقر - سال ۱۱۲۶ (۱۰۱۰)

حاشیه بر کشاف

۳۳۴

عربی. محشی: ملا مظفر علی بن حاج حسن مذکور. کتاب افادانی است بر تفسیر آیه ۶۳ از سوره بقره: « واذ قال موسی لقومه ان الله یامرکم ان تذبحو بقرة » نسخه بخط محشی است. خط نسخ ۱۰ سطری. دارای ۲۰ برك. اندازه ۲۰ در ۱۳ و قی ابن خاتون. « ۱۵۰۶ »

حدائق الحقائق فی کشف اسرار الدقائق

۳۳۵

فارسی. مؤلف: مبین الدین بن حاج محمد فراهی هروی معروف ببلا مسکین متوفای در سال ۹۰۷ در هرات مدفون در بقعه خواجه عبدالله انصاری (۱) شخص زاهد و در بسیاری از فضائل و کمالات اظهار وقوف مینموده. اکثر خطوط را در نهایت جودت مینکاشته بامر سلطان حسین میرزا بایقرا متصدی مقام قضاوت هرات گشته پس از یکسال ترفد قضاوت نموده و هر چند پادشاه مذکور مبالغه در تکلیف اینکار نمود پذیرفت. در روزهای جمعه بعد از اداء نماز در مقصوده مسجد جامع هرات موعظه مینموده و وعظی در کمال تأثیر میگفته و باعظم امرآ که در مجلس وعظ او می نشستند ملتفت نمی گشت و در وقت نصیحت آنان سخنان درشت بر زبان میگذشت. این کتاب تفسیر سوره یوسف ۴ و تقریرات منبری مؤلف است که طبق مجالس تذکیریه اش پیش از کتاب حدائق الحقائق تدوین

تفسیر خطی

سورة انعام : يوم باتى بعض آيات ربك . است . ودر آن بتحقيق حقیقت ایمان ونوبه پرداخته مؤلف در دیباچه آورده که این رساله را فرمان شمس الدین ابوالنصر مظفر شاه بن محمود شاه بن محمد شاه بن احمد شاه بن محمد شاه بن مظفر شاه (۱) تألیف نموده - نسخه از آخر نافع است .

آغاز (الحمد لله الذى اتزل على عبده الكتاب وفضله على العالمين بنظم الخاق وفصل الخطاب) انجام موجود (یا بخیانت یا از قلت فطانت ویران حمل باطل) خط نسخ ۱۲ سطری - نسخه رطوبت رسیده . دارای ۶۵ بركه اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفى آقازین المابدين در سال ۱۱۶۶ « ۱۴۷۲ »

رساله نیروزیه

۳۴۱

عربی . مصنف : شیخ الرئيس - مختصر نیست در کشف اسرار وحل غوامض حروف هجائیه واقع در فواتح سور قرآن و مرتب است بر سه فصل : ۱ - فی ترتیب الموجودات والدلالة على خاصية كل مرتبة من مراتبها ۲ - فی الدلالة على كيفية دلالة الحروف عليها ۳ - فی الفرض - شیخ این رساله را بعنوان نجفة عید نوروزی بامیر شیخ ابوبکر محمد بن عبدالله یا « عبدالرحیم » اهداء فرموده - رساله در ضمن تسع رسائل چاپ شده .

آغاز (رب وقوى للانعام يا ذا الجلال والاكرام كل تترع به همه الى خدمة نیروز مولانا الشيخ الامير السيد ابى بكر) انجام (واجملنى ممن يوفق لقضاء اياميه بمته وسعة رحمته) تاریخ تحریر صفر ۱۰۹۷ - خط نستعلیق و شکسته که بطور جلیبا نوشته شده - دارای ۴ بركه اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفى ثانیه « به بینید رساله مزاج شماره ۶۹۵ حکمت خطی ص ۴۰ (۵۹۴۵)

(حرف ز)

زبدة البیان فی براهین احکام انقر آن

بینید آیات الاحکام شماره ۲۳۶ را

(حرف س)

سنو آلات

بینید شماره ۷۵۱ حکمت خطی را

(حرف ص)

صافی

۳۴۲

عربی . مکرر شماره ۱۴۲ مفسر : فیض کاشانی - کتاب تفسیری است باخبار انوره

(۱) گمان میرود نظم پادشاه کشور کجرات باشد که در ۹۱۲ بهادشاهی رسیده . بینید کتاب طبقات سلاطین اسلام ص ۱۲۸۲ .

تفسیر خطی

روشن در یک مقدمه و پنج اصل و خاتمه تحریر و مرتب گشته و در دو جلد صورت گرفته .
آغاز (جامعترین کلامی که از رشحات اقلام اعلام عوالم قدس الواح ارواح مفسران)
انجام (نمود بالله من العقاید الفاسده والاراء الباطله) نسخه در زمان مفسر نوشته شده . فهرست
کتاب در اول نسخه ضمیمه است - کاتب محمد محسن بن محمد کاظم اشرفی مازندرانی .
تاریخ کتاب ذی قعدة ۱۲۲۳ - خط نستعلیق خوب ۲۱ سطری - صفحه اول دارای يك سرلوح
مذهب نفیس و زیبا - بین سطور دو برك اول طلا اندازی - آیات و عناوین بشن جرف نوشته شده .
دارای ۲۵۴ برك . و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا بدو جدول - اندازه ۳۰ در ۲۱ -
وقتی نائینی (۱۰۱۸)

(حرف ر)

رساله آیات احکام فقهیه

به بینید شماره ۲۲۰ فقه خطی را .

رساله تهلیلیه

بتکرید بشماره ۶۲۳ حکمت خطی .

رساله در رد فخر رازی

۳۳۹

عربی - مفسر مولانا رفیع الدین محمد بن فرج کیلانی مشهدی متوفای د ر ۱۱۵۰
واندی (۱) یا ۱۱۶۱ (۲) در شهر مشهد قنون عقلی و علوم نقلی را نزد میرزا رفیعا نائینی و
آقا جمال خوانساری و شیخ جعفر قاضی تکمیل نموده . اجازه روایت و شرف مصلحت با
علامه مجلسی را داشته . موجهیت و احترامات صوری را با مقامات و مراتب مخوی واجد بوده .
طول عمر بارقا هیت در عیش را مرزوق گشته . رساله مختصریست استدلالی در رد امام فخر
رازی در استدلال بایه ۱۷ از سورة مبارکة لیل : « و یبجینها الاتقی » برافضلیت ابوبکر .
رساله در زمان حیات مفسر نوشته شده .

آغاز (الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی) انجام (ونسب فی الکشاف تزولیه
فی ای بکوالی قول قتب والحمد ثانیاً وثالثاً و رابعاً) تاریخ تحریر بواسطه محرم . ۱۱۲۴ خط نستعلیق
۲۱ سطری - دارای ۴ برك . اندازه ۲۱ در ۱۹ خریداری آستان قدس در آذرماه ۱۳۲۲ ۶۵۲۷۵ -

رساله فردوسییه

۳۴۰

فارسی . مؤلف : حماد محمد طارمی . ترجمه اش بنظر نریمیه . بنسبتاد از کتاب
مؤلف از اهل سنت و جماعت و مردمان سده ۱۰ می باشد . کتاب در تفسیر و تاویل آیه ۱۵۹ از

(۱) فیض القدسی ص ۳۰ - نجوم السماء ص ۲۳۲ (۲) الذریعه ج ۶ ص ۲۷۱

تفسیر خطی

(حرف ع)

عروة المتقين

۳۴۶

فارسی - مفسر: محمد بن ملاحیدر علی معروف باشراف ورنوسفادرای از افاض امامیه است. ترجمه اش بنظر نرسید - کتاب تفسیر آیه الکرسی است و مرتب است برینکه مقدمه و ۳ باب و خاتمه : مقدمه در ذکر اخبار واحادیثی که در فصل و نواب آن مأثور است . باب ۱ در بیان کریمه الله لا اله الا هو الحق القیوم الخ در سه فصل : فصل ۱ - در حلالیات آیه اول ۲ - در تراکیب نحویه و نکات عربیه آیه اول - ۳ در ترجمه و خلاصه معنی آیه اول - باب ۲ - در بیان عظیمة لا اکراه فی الدین الخ در ۴ فصل : ۱ در حلالیات آیه دوم ۲ در تراکیب نحویه ۳ در جهت ترویل ۴ در بیان ترجمه و خلاصه معنی باب ۳ در بیان آیه وافی هدایة الله ولی الذین آمنو الخ در سه فصل : ۱ - در حلالیات ۲ در بیان تراکیب نحویه ۳ در بیان ترجمه و خلاصه معنی خاتمه در بیان فضیلت قرآن و نواب قاری آن. نسخه چند سطر از دیباچه را ندارد - آغاز موجود (مقرب فکان قاب قوسین او ادنی اعنی حضرت) انجام (و ما یم بزرگتر الحمد لله علی نعمائه والصلوة علی اشرف انبیائه محمد واله) خط نسخ ۱۷ سطری. دارای ۵۹ بركه و مجدول بتحریر و طلا . اندازه ۱۸ در ۱۲ و قفای فهرستی > ۱۰۲۰

عروة الوثقی

۳۴۷

عربی - مکرر شماره ۱۴۷ مفسر: شیخ یحیی - کتاب تفسیری است جامع - در امل الامل آمده که از خامه مفسر بیش از تفسیر سوره مبارکه فاتحه الکتاب تراوش نکرده است لکن نسخه شماره ۳۴۸ شامل قدری از تفسیر سوره مبارکه بقره است . آغاز (الحمد لله الذی اتزل علی عبده کتابا الهیا) انجام (انک انت السميع العالیم فانا توصل الیک بنیک نبی الرحمة) خط نسخ ۲۲ سطری . آیات و عناوین بشنجرف نوشته شده. دارای ۱۷ بركه . اندازه ۲۰ در ۱۴ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ > ۶۱۳۸

عروة الوثقی

۳۴۸

عربی . مکرر پیش - در این نسخه پس از تمایه سوره مبارکه فاتحه تفسیر سوره بقره است . کتاب ناقدری از مطالب مربوطه بایه دوم از آن سوره را نوشته .

آغاز (الحمد لله الذی اتزل علی عبده کتابا الهیا) انجام موجود (والخبر للمتقین او محذوف کما لا خبر) خط شکسته و نستعلیق مختلف السطر که بطور کلی نوشته شده . عناوین بشنجرف دارای ۳۶ بركه و مجدول بتحریر و طلا . اندازه ۲۲ در ۱۲ و قفای ثانی ۱۰۲۶

تفسیر خطی

اؤخاندان عصمت عليهم السلام و شامل نکات عرفانی و مصدر است به ۹۲۶ مقدمه درمطاب مقدماتی
مربوط بتفسیر - تاریخ ختم تألیف بمرقوم در آخر نسخه سال ۱۰۸۵ است. مفسر این کتاب را
تخلص نموده و مخلص را باصفی نامیده (بدینید شماره ۲۳۹ را) کتاب چاپ شده.

آغاز «نحمدك يا من تجلى لعباده في كتابه بل في كل شيء» انجام (من غير ان ينقصهم شيء
من الاجر والثواب انه بالاجابة جدير وهو على كل شيء قدير) نسخه رونویس شده است از
نسخه صحیحی که بخط مولانا محمد هادی (ظاهراً فرزند مؤلف باشد) بوده . کاتب احمد
بن ابوالحسن اردکانی - تاریخ تحریر رجب ۱۲۱۳ خط نسخ ۲۵ سطری. اسامی سور بشنجر ف
نوشته شده . دارای ۵۱۳ برك. اندازه ۳۰ در ۲۱ و قی ثانی « ۱۵۲۲ »

۳۴۳

صافی

عربی. مکرریش - این نسخه از اول تا اواسط تفسیر آیه ۹۳ از سوره مبارکه اسری:
« قل سبحان ربی هل كنت الا بشرا رسولا » را دارد -

آغاز (نحمدك يا من تجلى لعباده) انجام موجود (عن ان یثتم جهل الجاهلین)
خط نسخ ۲۵ سطری - اسامی سور بشنجر ف نوشته شده - دارای ۳۲۶ برك. نسخه موربانه
خورده و رطوبت رسیده - اندازه ۲۵ در ۱۹ و قی محمد مقیم در ربیع الثانی ۱۱۸۲ و ۱۵۲۳

۳۴۴

صافی

عربی. مکرریش این نسخه از اول تا آخر تفسیر سوره مبارکه مائده را دارد .
آغاز (نحمدك يا من تجلى لعباده) انجام (ولم یفرك به ابدا) کاتب زین العابدین
بن محمد رضا - تاریخ تحریر ۱۲۳۹ در کربلاء در مدرسه قرب روضه مطهر حسینی - ۲۵
برك اول نسخه بخط نستعلیق و ۲۴ سطری - بقیه بخط نسخ ۲۱ سطری - اسامی سور و جزو
در متن و حاشیه باشنجر ف نوشته شده - دارای ۲۳۵ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی ثانی « ۱۵۲۳ »

۳۴۵

صافی

عربی. مکرریش نسخه مصحح و مقابله شعبه بانسخه اصل است و تا آخر سوره
مبارکه مائده را دارد .

آغاز «نحمدك يا من تجلى لعباده» انجام (ویلوه فی الربع الثانی سورة الانعام انشاء
والحمد لله اولاً و آخراً) کاتب و مصحح محمد المدعو باسمیل . تاریخ تحریر مائده صفری
تمین سال . خط نستعلیق ۲۴ سطری - دارای ۱۷۱ برك. اندازه ۲۴ در ۱۹ و قی حاج سید رضا
قوجانی بوسیله جواد قوجانی در مرداد ۱۳۲۸ « ۶۶۷۷ »

تفسیر خطی

و مصدر است بمختار آنکه شریف مرتضی بر این مجالس افزوده است .
 آغاز بن از نام شریف مرتضی (انه لا يزال المتكلمون يخالفون النحويين في ان
 للفعل ثلاثة احوال) انجام (تشاغل بامور الحج) نسخه رو نویس شده است از نسخه مقلوطی .
 کاتب ظهیر بن مصوم - تاریخ کتابت ۲ ربیع الثانی ۱۰۹۶ خط نسخ ۲۷ سطری - عناوین
 و مجالس بشجرف نوشته شده - اندازه ۳۲ در ۲۰ دارای ۲۱۸ برگه . وقفی قائم مقام « ۱۵۲۷ »

۳۵۲ غرر الفوائد

عربی - مکرریش - این نسخه شامل ۷۸ مجلس است . با ترتیب نسخه چاپی
 متخالف دارد . نسخه مصدر است بفرست مطالب .

آغاز (المجلس الاول من غرر الفوائد و در القلاء - فی تأویل آیه قال الله تعالى و اذا
 لردنا) انجام (و اعمال حق البعید) تاریخ تحریر ۱۲۳۰ خط نسخ ۲۵ سطری - آیات و
 مجالس در متن و حاشیه بشجرف نوشته شده - دارای ۲۱۲ برگه . اندازه ۲۷ در ۱۸ وقفی حاج
 میرزا موسی خان بسال ۱۲۶۲ « ۱۰۳۱ »

۳۵۳ غرر الفوائد

عربی - مکرریش - این نسخه شامل ۸۰ مجلس است و اندک اختلافی با نسخه چاپی دارد .
 آغاز (قال سيدنا الشريف الاجل المرتضى ذو المجدين اطال الله بقاءه) انجام (ثم
 تشاغل بامر الحج) خط نسخ ۲۰ و ۲۱ سطری - اقوال و عناوین بشجرف نوشته شده - دارای
 ۲۳۱ برگه . اندازه ۳۱ در ۲۱ وقفی نائینی « ۱۰۲۹ »

۳۵۴ غرر الفوائد

عربی - مکرریش - این نسخه قریب ۱۵ مجلس را دارد و متخالف دارد با نسخه اول
 آغاز (قال السيد الاجل الشريف المرتضى ذو المجدين) انجام موجود « و . لازمة
 لی فجملة » خط نسخ ۱۸ سطری - دارای ۱۰۳ برگه . اندازه ۲۵ در ۱۸ واقف شناخته نشد
 « ۱۰۳۲ »

غریب القرآن

در باب لغت ببینید .

حرف ف (

۳۵۵ فرآند منتخبه و فوآند ملقطه

عربی - مؤلف شناخته نشد . کتاب منتخبات و ملقطات و باب کتاب فرآند التفسیر فصیح

تفسیر خطی

(حرف غ)

غایة الامکان

شماره ۹۰۵ حکمت خطی را ببینید .
غرائب القرآن

شماره ۷ افت را ببینید .
غرائب القرآن و رغائب الفرقان

ببینید تفسیر نیشابوری شماره ۳۰۱ را
۳۴۹ غررالفو آئد و دررالقلائد

عربی . املاء شریف مرتضی . کتاب حاوی برمحاسن فنون تفسیری و ادبی و کلامی و غیرها است که در سفر مکه در هشتاد مجلس بر تلامبندی که شرف حضور داشتند املاء فرموده و بعداً تکملة بر آن افزوده و بنام « امالی » نیز موسوم است . موقعیت این کتاب چنین است که یکی از شیوخ ادب مصری درباره آن گفته : « استفدت من کتاب الغرر مسائل لم اجد فی کتاب سیویه و غیره من کتب النحو » و دیگری از علماء اهل سنت گفته : « لو حلف انسان ان السيد المرتضی کان اعلم بالعربیة من العرب لم یکن عندی آنما » (۱) این نسخه دارای ۷۹ مجلس است و مجلس اول را ندارد .

آغاز موجود پس از دیاجه و نام شریف (فی تأویل آیه قول الله تعالى و یسئلونک عن الروح) انجام (و اعمال حق البید) تاریخ تحریر دوشنبه یکم ربیع الثانی ۷۸۶ - خط نسخ ۴۵ سطری . آیات و عناوین بشجرف نوشته شده . کاغذ نسخه نباتی و حنائی رنگ و موربانه خورده - دارای ۷۱ برك . اندازه ۳۵ در ۲۵ و قبی ثانی « ۱۵۲۸ »

۳۵۰ غررالفو آئد

عربی . مکرریش - این مجلد شامل ۷۸ مجلس است . کاتب برخی از مطالب مندرجه در عنوان مجلسی را جداگانه بنام مجلس عنوان داشته و برخی از مجالس را هم بی عنوان مجلس و مندرج و متداخل در عنوان مجلسی دیگر نوشته - بالجمله با نسخه اول تخالف در ترتیب دارد و هم بنماید که عباراتش مصحح باشد و مصدر است بفهرست مطالب .

آغاز (قال السيد الاجل المرتضی علم الهدی کتب الله عدده « کذا ») انجام - (ثم تشاغل بامور الحج) تاریخ تحریر ۲۱ ربیع الاول ۱۰۴۱ خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین و مجالس بشجرف نوشته شده . دارای ۳۳۹ برك . اندازه ۲۵ در ۱۷ و قبی ثانی « ۱۵۲۰ »

۳۵۱ غررالفو آئد

عربی . مکرریش - این نسخه شامل ۷۳ مجلس است و متخالف است با نسخه چایی

(۱) روایات الجنات این کتاب را بنام غررالفو الخطیپ کرده

تفسیر خطی

(حرف ك)

کشاف عن حقائق التنزیل ۳۵۷

عربی. مکرر شماره ۱۵۲ مفسر: فخر خوارزم جارالله ابوالقاسم محمود بن عمر بن محمد بن عمر خوارزمی زمخشری معتزلی حنفی - متولد در چهارشنبه ۲۷ رجب ۳۹۷ در زمخشر - متوفای شب ۹ ذیحجه ۵۳۸ در جرجانیة خوارزم (۱) استاد مسلم و پیشوای بزرگ در علوم ادب و حدیث و از مشایخ ابن شهر آشوب است. برای تحصیل دانش بیفاد رفته. علم ادب را از ابوالحسن علی بن مظفر نیشابوری و ابو نصر (مضر) اصفهانی فرا گرفت و استماع حدیث از ابوسعید خضالی (شفانی) و شیخ الاسلام ابو منصور حارثی نمود گفته اند در یکی از سفرهایش در راه تحصیل علم از شدت سرما و برف یا بجهت افتادن از مرکب يك پایش سقط شد و پای چوبی بجایش بکار میرد و مدتی مجاور مکه بوده. برخی را گمان بنشیع اوست. کتاب تفسیری است ادبی شارح نکات بلاغی و وجه اعجاز قرآن. مؤلف این کتاب را بخواهش جمعی بخصوص شریف امیر ابوالحسن علی بن حمزة بن وهاس در مکه تألیف نموده - تاریخ و محل تألیف را چنین یاد کرده: « فرغت منها ید المصنف تجاه الکعبة فی جناح داره السليمانية التي علی باب احياء الموسومة بمدرسة العلامة ضحوة يوم الاثنين الثالث والعشرين من ربيع الاخر فی عام ثمان وعشرين وخمس مائة » کتاب چاپ شده. شروح و حواشی بر این کتاب را بشمارهای ۸۳ و ۸۶ و ۹۱ و ۱۵۹ و ۳۲۲ و ۳۲۳ و ۳۳۵ خطی و در باب تفسیر جایی بنام « اتصاف » و در باب نحو بنام « تنزیل الایات » بهینند.

آغاز (الحمد لله الذی انزل القرآن کلاما مؤلفا منظما) انجام (انه هو الجواد الکريم الرؤف الرحيم) کاتب محمد بن عزالدین بن محمود کاتب - تاریخ تحریر ربيع الاول ۸۵۸ در بلدة جرون - خط نسخ ۳۷ سطری - برک اول دارای يك سر لوح مذهب نفیس - آیات در متن بشجرف و جزو و نصف الجزو در حاشیه بلاجورد و اسامی سور در متن بمرکب و خط درشت نوشته شده - دارای ۵۵۹ برک. و مجدول بلاجورد و تحریر و طلا - نسخه مطبوعت رسیده - اندازه ۲۹ در ۱۷ و قی ثانی - « ۱۵۲۷ »

کشاف ۳۵۸

عربی. مکرر پیش - آغاز (الحمد لله الذی انزل القرآن کلاما مؤلفا منظما) انجام « انه هو الجواد الکريم الرؤف الرحيم » خط نسخ ۳۱ سطری - برک آخر بخط نستعلیق و تازه

تفسیری خطی

الدین محمد بن عمر خوافی ماثو نابادی است - دانسته نشد که تلخیص و انتخاب از که بوده - مطالب کتاب بجملة قال الکشاف وقت عنوان شده - کشف الظنون « ج ۲ ص ۱۷۸ » در توصیف فرآید التفسیر آورده است که خلاصة تفسیر الکشاف است باضافات ادبی و کلامی .

آغاز (الحمد لله الذی کفی وسلام علی عباده الذین اصطفی خصوصا علی محمد و آل محمد) وبعد فهذه فرايد متخبة وفوايد ملنقطه من التفسير المسمى بفرايد التفسير للامام الهمام (انجم) (بلهم غافلون عن هذا المعنى والله اعلم) کاتب ابراهيم بن حسن - تاريخ تحرير ذبيحته ۱۰۲۹ خط نسخ ۲۱ سطری - اقوال واسامی سور بشجرف نوشته شده - دارای ۱۲۷ بركه اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی ثانی « ۱۵۳۴ »

(حرف ق)

قصه موسی و فرعون ۳۵۶

عربی . مؤلف شناخته نشد . در پشت برك اول نسخه مرقوم است : « هذه قصة موسى الکليم عليه الصلاه والتسليم مع فرعون الذیتم غفر الله تعالى لمالکها و کاتبها و قاریها و مستمعها و لجميع المسلمين » کتاب در بیان داستان حضرت موسی و فرعون و بماتند تفسیر قسمی از سورة مبارکه قصص و آیات نازله در بیان داستان مذکور است .

آغاز پس از تسبیح (الحمد لله رب العالمین روی عن ابن عباس رضی الله عنه انه قال عن سورة القصص ان فيها اربعون آیه الى قوله وما کتبت تاویا فی اهل مدين تلوا عليهم آیاتنا فلیس فیها غیر قصة موسی و فرعون وذلك لما اراد الله تعالى ان یطول عمر فرعون ویصح جسده حتی ظن فی نفسه انه مخلد لا یموت ابدا فادعی الربوبیه من دون الله تعالى) انجم (فقال موسی یا رب انت الرحیم و انت الرحمة و انت ارحم الراحمین) در آخر نسخه مرقوم است : و افق الفراغ من هذه النسخة نهار الخميس المبارك التاسع من رجب الفرد من سهور سنة سبع و سبعین و ثمانمائة علی يد العبد الفقیر الى الله تعالى ابو الوفاء ساج علی (۱) البدری ترسم الفقیر الى الله تعالى بدر (۲) الدین احمد بن المرحوم الفقیر شمس الدین محمد السهرمانی مخلوف (۳) لما وردی بمدسه الرملة « خط نسخ ۱۵ سطری - دارای ۱۵۰ بركه اندازه ۱۷ در ۱۲ و قی ابن خاتون « ۱۵۳۵ »

(۱) این کلمه : « علی » قرائت و تصحیح محرر این سطور است لیکن در نسخه طوری نوشته شده که مردد بین « عل » و « مد » خوانده می شود (۲) کلمه : « بدر » بامر کبی غیر از مرکب کتاب روی کلمه نوشته شده که آن کلمه زیر : « عل » یا « مد » بنظر می رسد (۳) کلمه : « مخلوف » نیز بامر کبی غیر از مرکب کتاب بر روی کلمه نوشته شده که آن کلمه خوانده نشد

تفسیری خطی

آغاز دیباچه فارسی : (سبب سباسب دادار جهاندار و نكارش نیایش داور آفریدگار) آغاز دیباچه عربی (كشفت نقاب عذار عذراء المقال باسم الله الكبير المتعال) انجام (آل عمران ۱۰ من ۵ صف ۶ من ۱) کاتب محمد رضا بن درویش محمد شهرزادی - تاریخ تحریر ۲۴ شوال ۱۰۹۹ - خط نستعلیق ۱۵ سطری . باطلا و مرکب و شنجرف و لاجورد نوشته شده - برك اول دارای يك سرلوح زمینه طلای ساده و برك سوم دارای يك سرلوح مذهب و مرصع نفیس - دارای ۴۲۶ برك . و مجدول بتحریر و طلا - اندازه ۲۴ در ۱۵ و قفای نائینی « ۱۵۳۸ »

۳۶۰ کشف الایات

عربی . مکرریش - این نسخه دیباچه فارسی را ندارد .
آغاز « كشفت قناع عذار عذراء » انجام « آل عمران ۱۰ من ۵ صف ۶ من ۱ » این نسخه را کاتب مطابق دستور مؤلف نوشته و فقط کلمات را با شنجرف و بقیه را با مرکب نوشته است - خط نستعلیق ۱۸ سطری - دارای ۴۱۴ برك . نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۱۹ در ۹۳ و قفای حاج علی اصغر قزوینی بسال ۱۰۹۲ « ۱۵۳۹ »

۳۶۱ کنز الدقایق و بحرا لغر آئب

عربی - مکرر شماره ۱۵۰ خطی . مفسر : مولانا میرزا محمد مشهدی طوسی فرزند مولانا محمد رضا بن مولانا اسمعیل بن جمال الدین قمی از اعلام نیمه یکم سده ۱۲ در املالامل (ص ۶۴) از مولانا بفاضل معاصر تعبیر شده لیک ازین کتاب نامی نبرده - روضات الجنات «ص ۶۴۸» آورده که دور نیست مولانا از شاگردان فیض کاشانی باشد - الذریعه « ج ۱ ص ۱۵۴ » از جمله اجازاتی که از علامه مجلسی یاد کرده تقریظش را بر این تفسیر آورده که تاریخ آن روز غدیر ۱۱۰۲ بوده . ازینرو شاید بتوان حدس زد که تاریخ فراغت مفسر از تألیف این کتاب درین حدود بوده - در منتخب التواریخ آمده که مفسر از شاگردان مجلسی و آرا مگاهش در اصفهان است . کتاب تفسیر است باخبار مأثور از خاندان عصمت ۴ و بیان ربط آیات و وجوه اعراب و قرآت و حل مشکلات الفاظ را هم نموده و بر ۴ جلد مرتب شده است . بروایت روضات الجنات این تفسیر حاوی ۱۲۰۰۰۰ بیت است که بر چهار جلد ترتیب داده شده . این نسخه جلد چهارم است . از سوره مبارکه یس تا آخر قرآن را دارد . نسخه که بشماره ۱۵۰ است شامل تفسیر سوره بنی اسرائیل است .

آغاز یس از دیباچه مختصر (سوره یس و تدعی المعمة تم صاحبها خیر الدارین والدافعه تدفع عنه كل سوء) انجام « قال هذه الامة جمع القرآن الاوصی محمد صلى الله عليه وآله و اهل بيته الطاهرين المعصومين » این نسخه در همدان برای شاهزاده خانلر میرزا احتشام الدوله

تفسیری خطی

نوشته شده - برك اول نسخه و هم برك اول سورة مریم دارای سرائوح مذهب ونیس است . اسامی
سور و سوابین بشنجرف نوشته شده - دارای ۴۲۸ برك . ومجدول بلاجورد وشنجرف و تحریر
وطلا - نسخه موربانه خورده - اندازه ۴۸ در ۲۴ وقفی نائینی « ۱۵۳۶ »

کشف الایات ۳۵۹

عربی - مکرر شماره ۱۷۸ - مؤلف: منشی الممالك محمد رضا بن عبد الحسين نصیری
طوسی - در امل الامل از مؤلف بهیر کبیر سید محمد رضا حسینی منشی الممالك تعبیر شده
واورا بجملة عالم فاضل معاصر محدث جلیل القدر ستوده و هم آورده که در اصفهان ساکن است.
ازینرو مؤلف در جمادی الثانی ۱۰۹۷ که تاریخ ختم امل الامل است یا در این حدود زنده بوده.
این کتاب در امل الامل بکلمة: «عجیب» توصیف شده . در دیباچه شرح و طرز کتاب و چگونگی
وراه یافتن آیات و مفتاح پیدا کردن کلمات را چنین ذکر نموده: « و طریق پیدا کردن آیات
از این کتاب آنستکه نظر کنند باصل کلمة مقصوده که مأخذ اشتقاق است و اول آنرا از کتاب
و آخر آنرا از باب دومین کلماتیکه جلی نوشته شده بملاحظه ترتیب حروف از اول تا آخر
تفحص نمایند و اگر آن کلمه مکرر باشد تمیز آنرا که کلمه باحرف ما بعد است در میان کلمات
و حروف که خفی نوشته شده بملاحظه ترتیب مذکور تفحص کنند چون پیدا شد سرخی را
ملاحظه نمایند که بعد از اسم سوره عدد پیش از کلمه من دال است بر عدد آیات و عدد بعد از
آن بر عدد عشرها یعنی آیه چندم از عشر چندم ارفلاں سوره و جهت عدم اختیام در هنگام تفحص
فرق نهادیم میانه هر دو نوع از کلام باشکله اول هر نوع را بعلاء جلی نوشتیم و در هر کتاب
آنچه ناقص وادی و یائی بود در باب و او و باء آوردیم و تمیز بقدر احتیاج نوشته شد تا آنکه
باسم و فعل دیگر رد آنکاه آنرا در موضع خود پیدا باید کرد و آنچه باول کلمه مقصوده در
کتابت متصل بود مثل فا و الف و لام آنرا جدا نکرده در ترتیب منظور داشتیم و در آیات طریق سجاوندی
و روایت حفص از قرأت عاصم اعتبار کرده اعراب را اعتبار ننمودیم چنانچه آخر بفتح خا و بکسر
آن در يك مقام نوشته شده و حروف مشده دو حروف اعتبار شد و آنچه برخلاف رسم الخط بالف خوانده
میشد الف اعتبار کرده شد مثل لکن که الف بعد از لام و انشی که الف بعد از ناء منظور داشته شد و الف بر همزه
که بر بالای و او باشد و آن بر همزه یا الفی که بر بالای یا باشد مقدم داشته شد و هر دو کلمه که بکثرت
استعمال يك کلمه شده یکی اعتبار کرده شد مثل احد عشر و اسرائیل و مد طلا بر سر کلمه که
اولا از هر نوع در قرآن مذکور شده کشیده شد « - مؤلف این کتاب را بشاه سلیمان صفوی
اهد آئ نموده . تاریخ ختم تالیف سال ۱۰۶۷ است . کتاب دارای يك دیباچه فارسی و يك دیباچه
عربی است و ترسیم آن از مواضعیکه باید بطلا و جوهر سرخ نوشته شود بهمان نحوی است که
مؤلف مقرر داشته .

تفسیر خطی

و دو مقصد و خاتمه: مقدمه در شرح امهات بحار وجود. مقصد ۱ در بیان کیفیت انشعاب بحور ده گانه ۲ در تقسیم بحر الاکوان کثره اخری بسوی بحر کون تفصیلی و کون اجمالی و بیان کیفیت انشعاب بحور شش گانه اکوانی الخ - خاتمه در شرح حدیث انا النقطة تحت الباء آغاز (الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم مالک يوم الدين والصلوة علی من اتاه الله سبعا من المثانی والقران العظيم) انجام غیرالمغضوب علیهم ولا الضالین والحمد لله رب العالمین و به نستعین تاریخ تحریر ۱۵ شعبان ۱۲۶۸ در تهران - خط شکسته و نستعلیق ۱۶۵ - سطر ۱۰۰ - ۸۷۴ عناوین مطالب را نوشته - دارای ۸۰ برك - اندازه ۲۲ در ۱۳ و قفای نایبی « ۸۷۴ »

۳۶۵ مجمع البیان لعلوم انقرآن ج ۱

عربی - مکرر شماره ۱۹۱۰ مفسر: شیخ ابوعلی طبرسی - کتاب تفسیری است جامع و ممتاز و حاوی قیون و جهات لغوی و اعراب و قرآئت و اسباب نزول و معانی و تأویلات و احتیاجات و قصص و غیرها است و مصدر است بمقدمه حاوی ۷ فن در مطالب مقدماتی تفسیر و مرتب است بر ده جزء - مؤلف در سن زیاده بر ۶۰ بنایت و توجه امیر ابی منصور محمد بن یحیی بن هبة الله حسینی بن تألیف ابن تفسیر شروع نموده و در پنجشنبه نیمه ذیقعده ۵۳۶ از تألیف آن فارغ شده - (مختصر ابن کتاب را بشماره ۱۹۸ ببینید) کتاب چاپ شده ۰ این مجلد حاوی پنج جزء اول است - از اول قرآن تا آخر سوره مبارکه یوسف را دارد -

آغاز (الحمد لله الذي ارتفعت عن مطارح الفكر جلالة) انجام (لانهم المتفهمون دون غیرهم) کتاب علی بن حسن کرمانی - تاریخ تحریر سلخ ربیع الاول ۹۵۳ - خط نستعلیق ۳۱ سطر - آیات بخط نسخ و با شجر و عناوین و اقوال باطلا و لاجورد و سلو نوشته شده - در اول هر جزوی يك سرلوح مذهب و مرصع است و دو برك اول هر جزء حاشیه آرگل و بوته و بین سطور آن طلا اندازی و نام جزو و کتاب در زمینه طلا با سفیداب نوشته شده و مجموعه پنج سرلوح دارد و از حیث خط و تذهیب ممتاز و نفیس است - دارای ۶۱۰ برك و مجدول تحریر و لاجورد و طلا بدو جدول و نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۲۷ در ۱۶ و قفای نایبی « ۱۵۲۷ »

۳۶۶ مجمع البیان ج ۲

عربی - مکرر پیش - این جلد مشتمل بر پنج جزء دوم و از سوره رعد است تا آخر قرآن - آغاز بعد از بسمه: (سورة الرعد مكية كلها عن ابن عباس) انجام (نيك صلواتك عليه وآله يوم الزلزال انك وای الانعام) کتاب طالعی یزدی - تاریخ کتابت ۹۶۷ در احمد نگر خط نستعلیق ۳۱ سطر ۰۰ دارای پنج سرلوح - مشخصات دیگر از سرلوح و جدول و عناوین مانند شماره پیش دارای ۵۶۱ برك - نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۲۷ در ۱۶ و قفای نایبی « ۱۵۴۸ »

تفسیر خطی

نوشته شده - تاریخ تحریر دوشنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۲۶۳ است . خط نسخ ۲۳ سطری - اسامی
سور بشنجرف نوشته شده - دارای ۳۶۵ بركه . اندازه ۲۹ در ۱۹ و قفای نائینی ۱۵۴۱۵

کنز العرفان فی فقه القرآن

به بینید آیات الاحکام شماره ۲۴۱ را

کشف المعاد

در باب حکمت خطی شماره ۹۴۴ را به بینید .

۳۶۲ کنز الفو آئد و دامغ المعاند

عربی . مؤلف این کتاب بمنصو ص در صورت خط مؤلف که در پشت صفحه آخر
کتاب نوشته شده : علم بن سیف بن منصور است و آورده است که این کتاب ملخص است از کتابی
در تأویل آیات وارده در شان خاندان عصمت و تاریخ ختم تألیف این کتاب بسال ۹۳۷ در نجف
بوده . این کتاب با کتاب تأویل الایات الظاهره شماره ۲۵۹ تا اندازه که مقابله شد فرقی میانه این
دو دیده نشد - توضیح بیشتر راجع باین کتاب را ضمن گفتار در اطراف کتاب تأویل الایات به بینید .
آغاز (ا احسن ما توج به همام الفاظ الکلمات) انجام (وسلم تسلیما کثیرا کثیرا برحمتك
یا ارحم الراحمین) کاتب محمد زمان حسین صراف رامهر مزی - تاریخ تحریر آدینه ۱۲
شوال ۱۰۷۴ - خط نسخ ۲۳ سطری - نسخه رطوبت رسیده . دارای ۲۴۲ بركه . اندازه
۲۴ در ۱۴ و قفای نائینی « ۱۵۴۴ »

۳۶۳ کنز الفو آئد

عربی . مکرر پیش . اول نسخه افتاده - در حاشیه بركه آخر نسخه مرقوم است :
« علم بن سیف بن منصور غفر الله له ولكافة المؤمنين والمؤمنات انه ارحم الراحمین وعلی کاشفی
قدیر وبالاجابة جدیر »

آغاز موجود (مادجالیل مار وائضاء صبح وانا) انجام (اقروا بفضل المصطفی ثم اله)
کاتب عبد الواحد بن حاجی ربان حویزروی . تاریخ تحریر ۱۰۵۳ در اصفهان . خط نسخ
۱۲ سطری - دارای ۴۵۸ بركه . اندازه ۱۸ در ۱۲ خریداری آستان قدس در آذر ۱۳۲۲ ۶۵۰۵۰۱۳۲۲

(حرف م)

۳۶۴ مجمع البحار

فارسی - مفسر: مظفرعلیشاه میرزا محمد تقی کرمانی . این کتاب مشهور بحر الاسرار
مفسر است که در تأویل و تفسیر عرفانی سوره مبارکه فاتحه الکتاب است . و مرتب بر یک مقدمه

تفسیر خطی

است . خط نستعلیق ۴۱ سطری - آیات بخط نسخ نوشته شده و مشتمل بر پنج سراج مذهب و مرصع نفیس و دارای ۶۷۴ برگه . و مجدول بتحریر و طلا به جدول - اندازه . ۳ در ۱۹ - وقفی نائینی « ۱۵۴۶ »

۳۷۲ مرآت الانوار و مشکوة الاسرار

عربی . - مفسر : شیخ ابوالحسن بن مولانا محمد طاهر بن عبدالحمید بن موسی بن علی بن معنوق بن عبدالحمید قنونی ناطق عاملی اصفهانی نجفی متولد در اصفهان متوفای حدود ۱۱۳۸ یا ۱۱۳۹ (۲) در نجف . مفسر خواهر زاده امیر محمد صالح خانون آبادی - « داماد مجلسی دوم » وجد مادری صاحب جواهر الکلام است . در جواهر الکلام در مسئله جواز استنابه در استخاره و هم در مسئله اول از مسائل احکام رضاع از مؤلف این کتاب بعنوان « قال جدی ملا ابوالحسن - وجدی الفاضل المتبحر الاخوند ملا ابوالحسن الشریف فی رساله الرضاعیه » نقل قول فرموده . مفسر از شاگردان مجلسی است . روایت میکنند از حال خود و هم از فیض کاشانی و محقق خوانساری و سید جزایری و شیخ حر عاملی و خود از مشایخ حدیث است (۳) - اسلوب این تفسیر بر بیان بطون و تفسیر و تأویل آیات نازله در مناقب خاندان عصمت علیهم السلام و مثالب دشمنان شان است باخبار وارده بطرق امامیه . آیاتیکه نص خاصی در تفسیر و شأن ترویل آن وارد نشده از اخبار مطلقه استنباط تفسیر آنها را کرده . قراآت وارده از ائمه علیهم السلام را ذکر نموده . لیکن تمام عبارات اخبار و هم اسانید آنها را ذکر نکرده . ما نور خامه مفسر تا اواسط سوره بقره است - این تفسیر در تهران چاپ شده . محدث نوری در مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۳۸۵) آورده : که نسخه اصلی این تفسیر در کتابخانه صاحب جواهر الکلام بوده و من از آن نسخه برداشتم و نسخه من برای چاپ کتاب گرفته شد . بانی طبع این کتاب (۴) پیش از ختم طبع کتاب فوت کرد و دیگری اتمام طبع این کتاب را نمود . بانی دوم مؤلف این کتاب را غلطاً بنام شیخ عبداللطیف کازرونی نجفی ضبط و باین سرقه کتابی نشر داد . این نسخه قسمت مقدمه کتاب و در حدود ۲۰۰۰ بیت است و مرتب است بر سه مقدمه و هر مقدمه در عناوین مقالات و هر مقاله شامل فصولی است -

آغاز (الحمد لله الذی کشف لنا استار اسرار النبوه والرساله بمعجزات القرآن ولو کره المشرکون) انجام (والحديث طويل يكفي ههنا ما ذكرناه وليكن هذا آخر ما اردنا ايراده في مقدمات تفسيرنا ونشرع بعد هذا في اصل التفسير) خط نسخ ۱۹ سطری - عناوین بشعر فرف نوشته شده - دارای ۳۸۱ برگه . اندازه ۲۷ در ۱۵ وقفی نائینی « ۱۰۰۰ »

(۱) فیض القدسی (۲) الدرر ج ۱ ص ۱۴۹ (۳) روایات الجنات ص ۶۵۸ لؤلؤة البحرين

(۴) شاهزاده میر الدوله بهرام میرزا

تفسیر خطی

مجمع البیان ج ۲

۳۶۷

عربی. مکرریش: این نسخه از اول سوره مبارکه رعد تا اوائل سوره مبارکه سبأ را دارد.
آغاز (سورة الرعد مکیه کلها عن ابن عباس وعطاء) انجام موجود (وگمال قدرته
فقال) خط نسخ ۲۱ و ۲۲ سطری- آیات بشنجر ف ونه برك اول بخط تازه نوشته شده - نسخه
رطوبت رسیده دارای ۳۵۰ برك. اندازه ۲۵ در ۱۶ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ (۱۹۵۰)

مجمع البیان ج ۲

۳۶۸

عربی. مکرریش- این جلد از اول سوره مبارکه سبأ تا آخر قرآن را دارد .
آغاز بعد از بسمله (الحمد لله الذی له ما فی السموات) (صلواتك علیه و آله يوم
الزلفی انك ولی الانعام) خط نسخ ۲۲ سطری- آیات و عناوین بشنجر ف نوشته شده - نسخه
رطوبت رسیده - دارای ۴۴۷ برك. اندازه ۲۶ در ۱۷ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۱۹۵۱ »

مجمع البیان

۳۶۹

عربی. مکرریش . این جلد شامل ۶ جزء از کتاب است و از اول تا آخر تفسیر
سوره مبارکه مریم را دارد . از اوائل تفسیر آیه ۲۳: « و بشر الذین آمنوا » تا قدری از
تفسیر آیه ۸۰ از سوره بقره از نسخه سقط شده است .

آغاز (الحمد لله الذی ارتفعت من مطارح الفكر جلالاته) انجام (لایقی منهم عین
ولا اثر) کاتب رضوان - خط نسخ ۲۹ سطری- اقوال و عناوین بشنجر ف نوشته . نسخه
رطوبت رسیده و بعضی از برگها بصحافی رفته - دارای ۶۳۰ برك. اندازه ۳۹ در ۲۷ و قفی
خواجگی ابوالقاسم بسال ۱۰۵۷ « ۱۰۴۰ »

مجمع البیان ج ۲

۳۷۰

عربی. مکرریش . این نسخه از اول سوره مبارکه مریم تا آخر سوره مبارکه
والصافات را دارد .

آغاز (سورة مریم علیها السلام هی مکیه بالاجماع) انجام (و سلام علی المرسلین
والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۲۲ سطری- اقوال و عناوین بشنجر ف نوشته شده - دارای
۳۶۰ برك. . اندازه ۲۵ در ۱۹ و قفی ثانی « ۱۵۴۹ »

مجمع البیان - ج ۱ و ۲

۳۷۱

عربی. مکرریش - این مجلد دوره کامل است
آغاز (الحمد لله الذی ارتفعت عن مطارح الفكر جلالاته) انجام (صلواتك علیه
و آله يوم الزلفا انك ولی الانعام) تاریخ تحریر که در آخر جزو ۳ و ۵ تصریح شده سال ۱۰۷۹ است
- ۴۵۲ -

تفسیر خطی

آغاز « الحمد لله الحنان المنان الذی خلق الانسان علمه الیابن والتیان » انجام -
« ووصول نسیمی از جهت لطافت و تعطف و مرحمتش عمّا قریب جلد ثانی این کتاب هم با تمام
خواهد رسید و علی التوکل و منه التّأیید والحمد لله اولاً و آخراً » تاریخ تحریر محرم ۱۲۹۸
خط نسخ ۳۳ سطر - عناوین بشنجرف نوشته شده - روی سطور آیات خط شنجرفی کشیده شده .
دارای ۱۸۷ برگ . اندازه ۳۵ در ۲۲ و قی حاج قائم مقام « ۱۰۰۲ »

۳۷۷ معارج السؤل و مدارج المأمول

عربی . مکرر شماره ۲۱۵ مفسر: کمال الدین حسن بن محمد بن حسن استرآبادی
نجفی . کتاب فقه القرآن و در تفسیر آیات وارده در احکام و فروع است که در آن اخبار و اقوال را
هم ذکر نموده و از عبون التّفاہیر تألیفش استخراج کرده - در مستدرک الوسائل (ج ۳ ص ۴۰۵)
آمده که این کتاب علی الظاهر بهترین تالیفی است در زمینه خودش . تاریخ ختم تألیف ۸۹۱
است . در آخر نسخه ۲۱۵ تاریخ فراغت از تألیف در عصر شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۸۹۱ تعیین
گردیده . واقف آن نسخه بخط خودش نوشته که مفسر مدفون در تون است . از کتاب برمی آید
که مفسر شاگرد فاضل مقداد بوده . بالجمله بیش ازین ترجمه مفسر بنظر نرسید . کتاب مرتب
است بریکمقدمه در بیان فوائد مقدّماتی اصولی و منطقی و ابواب فقه (از باب تعبیر بکتاب نموده)
و خاتمه - اندکی از آخر نسخه افتاده .

آغاز (الحمد لله الذی ادار رحی نظام العالم بهبوب ریح احکام الشریعة المصطفویه)
انجام موجود (فمن اعطی من جهة اخیه القاتل او ابدل دم) خط نستعلیق ۳۷ سطر - آیات
و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۱۷ برگ . نسخه رطوبت رسیده - اندازه ۳۳ در ۲۰
و قی ثانی « ۱۰۰۳ »

مفاتیح الغیب

بشماره ۱۰۱۹ حکمت خطی بنکرید .

۳۷۸ مفردات القرآن

عربی . مکرر شماره ۲۱۹ - مؤلف: ابوالقاسم حسین بن محمد بن مفصل اصفهانی متوفای
۵۰۲ کتاب فرهنگ کلمات مفردة قرآن است با استدلال باشار فصحاء و مرتب است به ترتیب
حروف تهجی و چاپ شده . نسخه تا آخر حرف (ص) را دارد .
آغاز (الحمد لله رب العالمین و صلوة « کذا » علی نبيه محمد وآله اجمعین قال الشیخ
المال) انجام موجود (وللشوکة التي یقابل بها الذیك صیمة) خط نسخ ۲۰ سطر - عناوین
بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۶۲ برگ . اندازه ۲۴ در ۱۴ و قی ثانی « ۱۰۰۴ »

مقاله در تفسیر آیه نور

منسوب بملا میرزا جان باغدوی . این مقاله ضمیمه شماره ۴۰۰ حکمت خطی است .

تفسیر خطی

۳۷۳ مرآت العارفين فی ملتسم زين العابدين

عربی. مختصری است عرفانی در تفسیر و تأویل سوره مبارکه فاتحه الكتاب که چاپ هم شده. در دیباچه آمده: «فانی اجیت سئوالت ایها الولد الصالح لما سالتنی ان اثبت وارقم لك فی هذا المختصر شیئا مما قدر الله لی فی تحقیق فاتحه الكتاب التي هی ام الكتاب بلسان خاصة و سمیته بمرآت العارفين فی ملتسم زين العابدين» چنین برمیاید که بر سنده زين العابدين نام داشته. در نسخه چاپی بلفظ بحضورت امام حسین ۴ نسبت داده شده.

آغاز (الحمد لله الذی اخرج من النون ما ادرج فی القلم) انجام (وهو حسبنا ونعم الوکیل) تاریخ تحریر رمضان ۱۲۵۵ خط نسخ ۲۴ سطری که بطور جلیبا نوشته شده. دارای ۶ برگ. اندازه ۲۱ در ۱۰ خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۶۱۵۲ »

۳۷۴ مرآت العارفين

عربی. مکرر پیش آغاز (الحمد لله الذی اخرج من النون) انجام (وهو یدی السیل والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۲۱ سطری - دارای دواثری که با شنجرف رسم شده. دارای ۶ برگ. اندازه ۲۹ در ۲۰ وقفی نادرشاه « ۱۴۵۲ »

۳۷۵ مصباح المفسرين

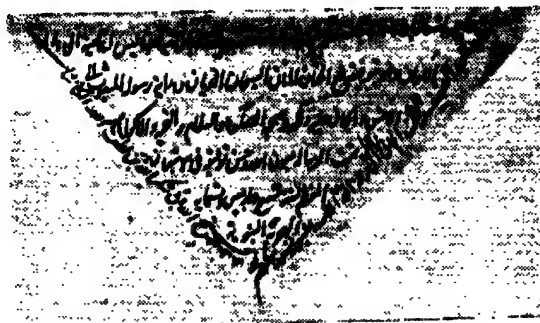
عربی - مفسر: سید ابوالحسن محمد بن محمد حسینی شیروانی در ۱۳۰۱ از شیروان بمشهد آمده - کتاب تفسیر آیه مبارکه نور است باخبار و مشرب عرفانی و آنرا بفرمانفرمای خراسان آصف لدوله شیرازی اهداء کرده - کتاب را در دیباچه بنام مصباح المفسرين و در پایان بمناسبت و مطابقت با ماده تاریخ فراغ از تالیف قره عین المفسرين نامیده است.

آغاز « الحمد لله الذی جعل آیه النور مشکوة لهدایته و مصباحا لمعرفة سره و آیه » انجام (راجیا ان تكون هی مصباحی و قره عینی فی يوم الدين والحمد لله رب العالمین) خط نسخ ۱۲ سطری - آیات با خط درشت و مرکب و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۱۳۱ برگ. کاغذ نسخه برنکهای آبی و سفید و سبز و قرمز و کبود است. اندازه ۲۱ در ۱۳ وقفی نائینی « ۱۵۵۱ »

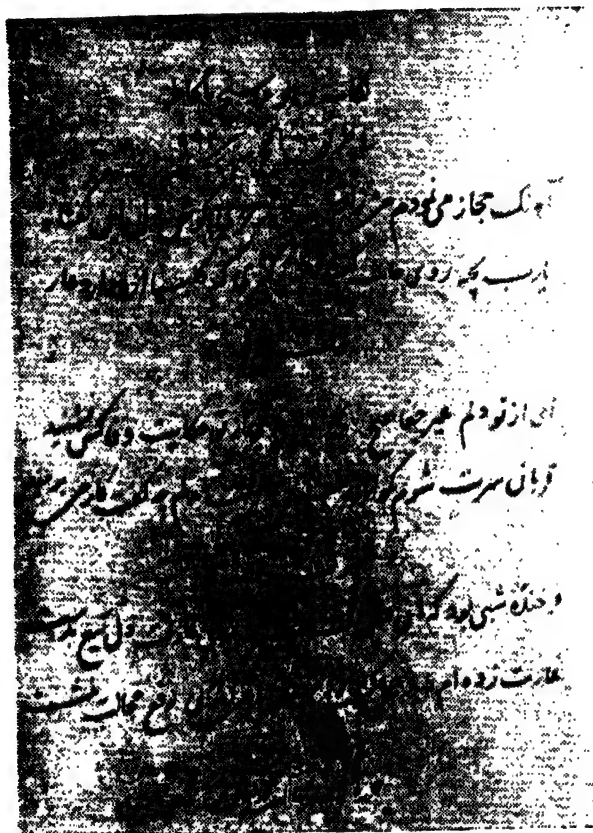
۳۷۶ مظهر التبیان فی ترجمه الاتقان - ج ۱

فارسی - مترجم: سید علی اکبر بن مرتضی طباطبائی یزدی مدرس مدرسه منصوریه شیراز. در تاریخ تحریر کتاب در قید حیات بوده و در فارسنامه « ج ۱ ص ۹۷ » ستایش شده - کتاب ترجمه مکتب اتقان سیوطی است که بخواش فرما نقرمای فارس شاهزاده حاج معتمد الدوله فرهاد میرزا تألیف نموده.

صورت دستخط ملافتح الله کاشانی (ترجمه اشرا در صفحه ۴۵۶ به بینید) منقول از کتاب شرح اثبات واجب شماره ۷۶۳ حکمت خطی.

صورت دستخط شیخ بهائی (ترجمه اشرا در صفحه ۴۴۳ به بینید) منقول از پشت جلد کتاب (اکبر) شماره ۵ ریاضی.

صورت دستخط سید هاشم بحرانی (ترجمه اشرا در صفحه ۴۶۱ به بینید) منقول از کتاب (بیان) شماره ۴۵ فقه خطی.

تفسیر خطی

۳۷۹ مناظر الانوار و مظاهر الاسرار - ج ۱

عربی. مفسر: سید محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی - پنداشته میشود که مفسر همان صاحب کتاب نهاية التحرير باشد که ترجمه اش در باب حکمت گذشت. کتاب تفسیر و جیز و روانی است بمشرب عرفانی و اخلاقی - این جلد تا آیه ۲۹ از سوره بقره: « هو الذی خلق لکم مافی الارض جمیعا ثم استوی الخ » را دارد نسخه در روزگار مفسر نوشته شده - آغاز « الله احمد بمنه علی بسط قنون فواضله و ایه اشکر بمعونه علی نشر نوامی نوائله حمدا یجمع جمیع المعامد » انجام (وذلک ذریعة الی تعلیل خلق العالم الاصلح والایق) تاریخ تحریر صفر ۱۲۴۱ خط نسخ ۱۹ سطری - دارای ۱۳۹ برك. اندازه ۲۱ در ۱۵ و قفی میر سید علیخان طیب سال ۱۲۷۳ « ۱۵۵۶ »

۳۸۰ منهج الصادقین فی الزام المخالفین

فارسی. مفسر: ملا فتح الله بن مولانا شکر الله کاشانی شریف متوفای ۹۸۸ شاگرد مفسر زواری معروف. از اعلام جامع روزگار خود است. کتاب تفسیری است روان و در آن جمیع هر طایفه از آیات و نکات عربیه آنرا متعرض شده و آرا بر پنج جلد مرتب داشته و زیاده بر ۱۷۰۰۰۰ بیت است (خلاصه این تفسیر را بشماره ۱۱۹ ببینید) این نسخه جلد ۴ و از تفسیر سوره حضرت مریم تا اواخر سوره فرقانرا دارد. تاریخ ختم تألیف این جلد ۲۸ محرم ۹۸۲ است. نسخه که بشماره ۲۱۳ است از سوره نساء تا آخر سوره انفال را حاوی است. آغاز (سوره مریم علیها السلام مکی است باجماع امت و نود و هشت آیت است بمقدعراقی) آخر نسخه افتاده. انجام موجود (و احابت بلا و مصیبت حق تعالی) خط نستعلیق ۱۸ سطری. برك اول دارای سراح مذهب نفیس - آیات بخط نسخ و شنجرف نوشته شده. دارای ۳۲۲ برك و مجدول بلاجورد و شنجرف و تحریر و طلا اندازه ۲۴ در ۱۸ بوسیله منتجب الدین در خرداد ۱۳۰۹ بکتابخانه تسلیم شد « ۱۵۵۷ ».

۳۸۱ منهج الصادقین

فارسی. مکرریش - این نسخه از اواخر سوره فرقان تا آخر سوره فاطر را دارد. اول نسخه افتاده - آغاز موجود « کشف آن نمیکرد از شما » انجام « و هر یک را قرا خور و یادش دهد و الله اعلم بالصواب » نسخه مصحح و مقابله شده است - تاریخ تحریر محرم ۹۸۳ خط نستعلیق ۱۸ سطری - آیات بخط نسخ و شنجرف نوشته شد - دارای ۳۰۸ برك و مجدول بلاجورد و شنجرف و تحریر و طلا در شماره یش تاریخ تحریر نوشته نشده ولی بطور قطع نویسنده هر دو جلد یک نفر است و آن جلد هم در حد و تاریخ مذکور نوشته شده است. اندازه ۲۴ در ۱۸ بوسیله منتجب الدین در خرداد ۱۳۰۹ تسلیم کتابخانه شده - « ۱۵۵۸ »

تفسیر خطی

مواهب علیه

۳۸۲

فارسی - مکرر شماره ۱۸۴ مفسر: کمال الدین حسین کاشفی. مؤلف این تفسیر را پس از کتاب جواهر التفسیر تألیف کرده و بنام وزیر علیشیر نوائی مضمون داشته . آغاز تألیف این کتاب در غره محرم ۸۹۷ بوده و در دوم شوال ۸۹۹ اختتام یافته . اسلوب این تفسیر چنین است که در دیباچه کتاب ذکر شده: «عجلنا الوقت را ترجمه مبرا از تکلیف و مبرا از اظهار فضیلت و خودنمائی رقمزده کات بیان گردد » تا آنجا که میگوید: « و درین ترجمه بعد از ملاحظه حذف واضمار و تخصیص و تعمیم و حقیقت و مجاز واضح و آیت بر وجهی که شامل بعضی از وجوه تفسیری باشد مذکور خواهد شد و از اسباب نزول و قصص انبیاء علیهم الصلوٰۃ والسلام آنچه اصح و اشهر است بطریق خیر سمت ذکر خواهد یافت و برخی از سخنان ارباب تحقیق در محاش صورت تلقین خواهد پذیرفت و چون قرائت جایز التلاوت بسیار است و اختلاف قرآء در حروف و الفاظ بیشمار در این اوراق کلمات قرآنی بروایت بکر از امام عاصم که قرائت او در بلاد خراسان صفت اشتها و رتبه اعتبار دارد ثبت میگردد و بهر کلمه که حذف را با او مخالفت است و معنی آن سخن بسبب آن خلاف تغییر می یابد اشارتی میرود (ترجمه ترکی این کتاب را در باب تفسیر چاپی بنام مواکب پیشیند) این نسخه از اول تا آخر سوره کف را دارد . آغاز (بعد از تمهید قواعد محامد الهی و تأسیس مبانی تاخوانی) انجام (و بعد کل حروف الفا و صل علی جمیع الانبیاء والمرسلین والحمد لله رب العالمین) خط نستعلیق ۲۵ سطری - آیات بخط نسخ . اسامی سور و عناوین بشنجرف نوشته شده - دارای ۲۷۰ برگ و مجدول بشنجرف - اندازه ۳۱ در ۲۰ و قفی نائینی « ۱۵۵۹ »

(حرف ن)

ناسخ التفسیر

۳۸۳

فارسی - مفسر: سید محمد عصار - رویه مفسر چنین است که نخست خلاصه ترجمه آیات را بیان نموده پس از آن بذکر تناسب سور و آیات و نکات مستفاده از آیات پرداخته و بفوائد هربابی و قرائتی کمتر متعرض شده است . موجودی ازین تفسیر از سوره فائحه تا آیه ۶ از سوره مبارکه زمر: « ان الله لا یهدی من هو کاذب کفار » است . ظاهراً مأثور خامه مفسر پیش از این نباشد . مؤلف در غره رجب ۱۳۵۱ شروع بتألیف این کتاب نموده و در اواخر ۱۳۵۵ از تألیف این جلد فراغت یافته . نسخه مسوده بخط دستی مفسر است .

آغاز (الحمد لله الذی لاشیه له ولا نظیر و صلی الله علی نیه البشیر النذیر و علی اهل ینه) انجام (برای آنکه برهان حسی مسئله را ثابت نماید پس فرمود ان الله لا یهدی من هو

تفسیر خطی

لکن اسلوب خط میرساند که کتاب پیش از روزگار شیخ بهائی نوشته شده - نسخه بره و تلف عرضه داشته و تصحیح شده است .

آغاز موجود (حتی بعلوا الجزية عن يدوهم صاغرون ومنهما ما كان اهل العقود عليه)
انجام موجود (سورة الطارق فيها من المنسوخ آية واحدة وهي قوله تعالى) بخط نسخ ۹
سطری - عناوین بشنجرف نوشته شده دارای ۷۰ بركه . اندازه ۲۳ در ۱۷ و قفای نائینی « ۱۵۶۱ »

۳۸۷ نور الانوار و مصباح الاسرار

عربی - مفسر : رضی الدین محمد بن محمد تقی حسینی نجفی الاصل شیرازی منشأ
اصفہانی مسکن (۱) از افاضل محدثین در نیمه ۱ سده ۱۲ هجری قمری . در تراجم موجوده
شرح احوال مفسر دیده نشد . لیکن در اجازه که مفسر برای ملا یحیی بن ملا نبی بجستانی
در پشت کتاب جامع الاحکام (۲) نوشته عصر مفسر شناخته شد بهر قوم در آن اجازه اساتید
و مشایخ مفسر شیخ عبد علی حویزی صاحب تفسیر نور الثقلین و شیخ حر عاملی (۳) و شیخ قاسم
بن محمد کاظمی نجفی (۴) و شیخ صالح بن عبد الکریم بحرینی (۵) است . تاریخ اجازه مذکور
او آخر رمضان ۱۱۰۷ است که اشتباها ۱۰۱۷ نوشته شده . کتاب تفسیری است با اخبار به حذف
اسانید و شامل جهات قراآت و ترکیبی است و آرا چنین توصیف کرده : « فالتمس منی جماعة
من الاخوان ان افسر لهم القرآن بطریق الموعظه والیان و رایت ان ذلک لا يجوز بدون النص من
الائمة الاعلام » تا آنجا که گفته : « فاردت ان اجمع کتابا یشتمل علی القراآت و التراکیب
و اکثر الاقوال و التفاسیر و فوائد لم یطلع علیها الا التحاریر و ما وصل الینا من کلام الائمة الاطهار »
تاریخ تالیف کتاب دانسته نشد لیکن از نام بردن مفسر این کتاب را در اجازه مذکور دانسته می
شود که تالیف این کتاب پیش از ۱۱۰۷ است - این جلد تا آخر سوره بقره را دارد . گمان
میرود نسخه در عصر مفسر نوشته شده باشد .

آغاز (الحمد لله لذي خلق الانسان في احسن تقويم وارسل اليه الرسل ليهديه الى الصراط
المستقيم) انجام (كان الرجل اذا تعلم سورة البقرة جد فینا ای عظم) خط نسخ ۳۱ سطری .
آیات بشنجرف نوشته شده . نسخه رطوبت رسیده - دارای ۲۲۹ بركه - اندازه ۳۷ در ۲۵
بوسیلة منتجب الدین در اسفند ۱۳۰۹ بکتابخانه تسلیم شد - (۱۵۹۷)

۳۸۸ نور الانوار

عربی . مکرر پیش - این مجلد از سوره کاف تا آخر سوره فاطر را دارد . ظاهر این نسخه

(۱) مرحوم حاج صادق مؤلف را بنام (رضی الدین محمد بن محمد تقی حسینی افسسی
تقریبی) ضبط کرده است . (۲) تالیف مؤلف این کتاب که بشماره ۱۹۸۱ عمومی کتب اخبار خطی
است . تاریخ ختم تالیف آن ۱۱۰۵ است (۳) مقوفای ۱۱۰۴ (۴) مقوفای ۱۱۰۰ الذریعه ج ۱ ص ۲۲۶
(۵) مقوفای ۲۷ رجب ۱۰۹۵ یا ۹۸۱ نجوم السماء ص ۸۴

تفسیر خطی

کاذب کفار (خط نستعلیق مختلف السطر - کاغذ نسخه قرمز و آبی وزرد - دارای ۴۸۱ برگه .
اندازه ۲۷ در ۱۹ و قی مفسر در ۱۳۱۵ خورشیدی (۱۵۶۰)

۳۸۴ ناسخ و منسوخ

عربی . مکرر شماره ۲۲۴ . مؤلف: ابوالقاسم هبة الله بن سلامة بن نصر بن علی
مقری مفسر نحوی بغدادی متوفای رجب ۴۱۰ شاگرد ابوبکر بن مالک قطعی. از اعلام مفسرین
وادباء و از دیده ناینا بوده (۱) کتاب در بیان آیات ناسخ و منسوخ است که مستخرج از ۹۵
تفسیر است .

آغاز پس از ذکر استاد و سلسله رواة کتاب (الحمد لله الذی هدانا لهذا الذی کنا من
اهله و فضلنا بما علمنا من تنزیله) انجام (فنسئل السلامة من الزیادة والنقصان والدفعة من عنده .
والحمد لله کما هو اهلہ و صلی الله علی رسولہ وآلہ وسلم تسلیماً کثیراً) کتاب محمد صالح
یزدی - تاریخ تحریر ۵ ذی قعدة ۱۰۴۹ خط نسخ ۱۵ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده -
دارای ۳۹ برگه . اندازه ۱۹ در ۱۲ و قی فهرستی « ۱۵۶۳ »

۳۸۵ ناسخ و منسوخ

عربی . مؤلف از اعلام امامیه است که شناخته نشد . از دیباچه بر می آید که مؤلف را
تألیفی دیگر در تفسیر است که مطالب این کتاب را در آن مندرج داشته و منعرض شده است -
عناوین کتاب پس از دیباچه بشرح زیر است : « باب من مقدمة ذلك العلم اعلم ان النسخ هو
زوال مثل الحكم الثابت الخ - فصل النسخ فی کلام العرب هو الرفع للشیئی وجاء الشرع بما یفرق
العرب الخ - فصل اعلم ان النسخ یصح دخوله فی الاخبار الخ - فصل واعلم ان السور التي
یدخلها النسخ والمنسوخ خمس وعشرون سورة الخ - فصل وقد رد الله علی من امی ذلك الخ . »
سپس شروع به بیان آیات ناسخه و منسوخه ترتیب سور نموده .

آغاز (الحمد لله الذی لم ینسخ من آیه الا وقد اتی بخیر منها او مثلها والصلوة علی
محمد و عترته المعصومین فی قولها و فعلها) انجام (و کذا المعوذتین واختلاف فی نزولهما) .
کاتب زین العابدین بن حاج محمد رضا ارومی - تاریخ تحریر ۱۲۳۹ در کربلا . خط نسخ
۲۱ سطری - عناوین بشجرف نوشته شده - دارای ۱۶ برگه . اندازه ۲۱ در ۱۵ و قی نایبی .
« ۱۵۶۲ »

۳۸۶ ناسخ و منسوخ

عربی - اول و آخر نسخه اقتاده است . بهین جهت مؤلف شناخته نشد - مینماید که مؤلف
از اهل سنت و جماعت است . کتاب در بیان آیات ناسخه و منسوخه است طبق ترتیب سور قرآنی .
در پشت برگ اول نسخه بخطهای نو نوشته شده : « رسالة ناسخ و منسوخ خط شیخ بهائی علیه الرحمه »

(۱) معجم الادباء ج ۷ ص ۲۴۳

عربی . مفسر : سید هاشم بن سید سلیمان بن سید اسماعیل بن سید عبد الجواد
گمکانی توبلی معروف بعلامه بحرینی . متوفای ۱۱۰۷ « یا ۱۱۰۹ » در دیه نیم . مدفون در
دیه توبل در مقبرة ماتى از اعلام جامع و از محدثین متبع و از مشایخ شیخ حر عاملی است .
روایت میکند از سید عبد العظیم بن سید عباس استر ابادی و شیخ فخر الدین طریحی « ۱ »
تفسیری است حدیثی که پیش از تفسیر هدایة القرآنیه « ۲ » تألیف نموده . بنای مفسر در این کتاب تفسیر
آیات است با احادیث مرویه از مشایخ معتمد و علماء معتبر امامیه . در تفسیر آیه که حدیث صحیحی
نیافته است مرویات علی بن ابراهیم قمی را ذکر نموده و آن احادیثی که بروایت ابن عباس
آورده بنقل و طریق امامیه است . کتاب را مصدر داشته بدیباچه و ۱۲ باب در مطالب مقدماتی تفسیر
بشرح ذیل : باب ۱ فی فضل العالم و المتعلم ۲ فی فضل القرآن و حاملیه ۳ معنی التقلین ۴ ان القرآن
فيه نیان کل شیئی ۵ ان القرآن له ظهور و بطن و عام و خاص و محکم و متشابه و ناسخ و منسوخ
الخ ۶ ان الائمة عندهم القرآن الذی انزل علی رسول ص ۴ و یعلمونه ۷ فی النهی عن تفسیر
القرآن بالرأى ۸ فیما نزل علیه من القرآن من الاقسام ۹ نزل القرآن بایاک اعنی واسمعی یا جاره
۱۰ العلة لم اتی القرآن باللسان العربی و ان المعجز فی نظمہ و لم صار جدیدا علی ممر الازمان ۱۱
فی ذکر الكتب الماخوذ منها الكتاب ۱۲ فی اول سورة نزلت و آخر سورة . روایات الجنات این
کتاب را بنام « الهادی و ضیاء النادی » در دو جلد یاد کرده . نسخه صدرا و ذیلا نایب است .
موجودی فسمی از دیباچه است تقسیمی از تفسیر آیه آخر از سورة نساء : « یستقونک
قلالة ینفیکم » است . در دیباچه سید ابوالحسن علی بن محمد بن عبد الجواد حسینی
نامی را بمدح و تمجید یاد کرده .

آغاز موجود (زید رفعة و مقام السید السند و الکشف المعتمد) انجام موجود (و ذلك
کله اذالم یکن للبت ولد) خط نسخ ۲۱ سطری . دارای ۱۹۴ برگ انداز ۲۵ در ۱۹
وقفی حاج سید رضا قوجانی بوسیله فرزندش جواد قوجانی ۱۰ مرداد ۱۳۲۴ تسلیم کتابخانه شد « ۶۹۸۵ »

تفسیر خطی

نیز در روزگار مفسر نوشته شده است.

آغاز « سورة الکہف مکية - وقال ابن عباس الا قوله واسبر نفسك الایة » انجام
« وما رضيت لنفسی منك ما رضيت به لنفسك منی ثم قال عزو جل ولكن يؤخرهم الى اجل
مسمى الایة تمت » خط نسخ ۳۱ سطری - آیات بشجرف نوشته شده - دارای ۲۲۹ برك -
اندازه ۳۷ در ۲۵ بوسیله متجرب الدین در اسفند ۱۳۰۹ بکتابخانه تسلیم شد (۱۵۶۶)

۳۸۹ نور الثقلین ج ۲ و ۱

عربی - مکرر شماره ۲۲۲ مفسر : شیخ عبد علی بن جمعه عروسی حویزی شیرازی.
روایت میکنند از مولا ناقاضی علینقی بن شیخ ابوالعلاء محمد هاشم طغانی گمری فراهانی
شیرازی اصفهانی ویکی از استادان محدث جزائری است - کتاب تفسیر است باخبر و مائورات
از خاندان عصمت و مرتب بر ۴ جلد است : جلد ۱ از اول قرآن تا آخر سورة انعام است
تاریخ فراغت از تالیف روز آدینه ۲۷ شعبان ۱۰۹۵ در شیراز در مدرسه خواجه محمدمقیم
بن محمد امین شهر بکانی است - جلد ۲ مشتمل بر سورة اعراف تا آخر سورة کهف -
تاریخ فراغت از آن عصر دو شنبه ۲۴ رمضان ۱۰۶۶ در شیراز بوده می - داشته میشود
که این مجلد در روزگار مفسر نوشته شده است .
نمعرض

آغاز (الحمد لله الذی ترل الفرقان علی عبده لیكون للعالمین نذیرا) انجام « لا یشرك
معه فی الخلافة من لیس ذلک له ولا هو من اهلہ » کاتب محمد طاهر بن حسن - تاریخ
کتابت پنجشنبه ۸ جمادی الاول ۱۰۷۸ خط نسخ ۲۵ سطری . ابواب و عناوین در متن و حاشیه
بشجرف نوشته شده - دارای دو سراح زمینه طلا و مجدول بلاجورد و بشجرف و تحریر و طلا
دارای ۴۷۸ برك ۰ اندازه ۳۰ در ۱۷ و قی نائینی « ۱۵۶۴ »

۳۹۰ نور الثقلین ج ۳ و ۲

عربی - مکرر پیش جلد ۳ از سورة مریم ۴ تا آخر سورة فاطر را دارد - تاریخ
ختم تالیف آن بامداد ۲۵ ماه مبارک ۱۰۷۱ بوده - جلد ۴ مشتمل است بر سورة مبارکه یس
تا آخر قرآن - تاریخ ختم تالیف آن ۱۹ ذیحجه ۱۰۷۲ است

آغاز « فی کتاب نواب الاعمال باسناده عن ابي عبد الله قال من ادمن » انجام (جمع القرآن
الاوصی محمد صلوات الله علیهما » کاتب محمد بن نعمت طبسی - تاریخ تحریر ۱۷ ربیع الثانی
۱۱۰۲ خط نسخ ۲۵ سطری - عناوین در متن و حاشیه بشجرف نوشته شده - دارای ۴۸۳ برك -
اندازه ۳۴ در ۲۰ و قی نائینی « ۱۵۶۵ »

تفسیر چایی

۵۹ آیات الولاية ج ۱ و ۲

فارسی - مکرر پیش. از صفحه ۳۵۲ از جلد یکم تا صفحه ۳۳ از جلد دوم افتاده است. چاپ سنگی تهران: چاپخانه میرزا علی اصغر - سال ۱۳۲۳ وقعی محمد تهرانی در مهر ۱۳۱۶ (۶۹۰)

۶۰ الاتقان ج ۱ و ۲

عربی - مکرر شماره ۲۳۲ خطی - مفسر: جلال الدین سیوطی - کتاب اعجاز القرآن در حاشیه این کتاب مدون است. چاپ سربى مصر: چاپخانه ازهریه سال ۱۳۱۸ وقعی نائینی (۶۹۱).

۶۱ الاتقان

عربی. مکرر پیش. چاپ سنگی هندوستان - خط نسخ. سال ۱۲۸۰ وقعی حاج قائم مقام (۶۹۲)

اجوبة المسائل

فارسی. مفسر: حاج زین العابدین خان کرمانی. تفسیر برخی از آیات مبارکه قرآن است که در پاسخ از پرسش حاج میرزا علی اکبر آقای ج-ورابچی تبریزی تألیف نموده تاریخ ختم تألیف ۶ ذیقعد ۱۳۳۹ است. چاپ سنگی تبریز خط نسخ ۱۳۴۴ این کتاب ضمیمه کتاب شماره ۱۶۳ تفسیر است.

۶۲ احسن القصص

فارسی. مکرر شماره ۳۳۵ تفسیر خطی. مفسر: معین الدین فراهی. چاپ سنگی خط نستعلیق تهران ۱۲۷۸ خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۲۴۹)

ارشاد العقل السليم الى مزایا الكتاب الكريم

بینید تفسیر ابوالسعود را

۶۳ اسباب النزول

عربی - مکرر شماره ۲۴۳ خطی. مفسر: ابوالحسن علی بن احمد واحدی - کتاب التاسخ والمنسوخ در حاشیه این کتاب تدوین شده - چاپ سربى مصر چاپخانه هندیه سال ۱۳۱۵ وقعی نائینی (۶۹۳)

۶۴ اسرار الایات

عربی - مکرر شماره ۲۳۴ مفسر: ملا صدرا. کتاب وحشی بهوشی آخوند ملا علی نوری است - این کتاب در صفحه ۹۲ پایان میرسد. پس از آن بقیه شرح مشاعر آخوند ملا اسمعیل اصفهانی است - چاپ سنگی تهران بخط نسخ سال ۱۳۱۹، وقعی فهرستی (۶۹۴)

تفسیر چاپی

- تفسیر چاپی -

(حرف الف)

۵۲ آلاء الرحمن فی تفسیر القرآن ج ۱

عربی. مؤلف شیخ محمد الجواد بلاغی - کتاب تفسیری است جامع و تقاؤذ تفاسیر فریقین امامیه و اهل سنت و جماعت. بخامه روان و اسلوب تحقیقی نگاشته شده. و مصدر است بمقدمه مفصل در مطالب مقدمانی و مذبذیل است بفرست مطالب. بطوریکه گفته شده این کتاب آخرین اثر خامه مؤلف است. این جزء تا آخر سورة آل عمران را دارد و پیش از اتمام جزء ۲ در گذشته - چاپ سربى صیدا : چاپخانه عرفان. سال ۱۳۵۱ و قفى شیخ جواد در فروردین ۱۳۱۳ « ۶۸۶ »

۵۳ آیات الاحکام

عربی - مکرر شماره ۲۳۱ خطی - مفسر: فاضل مقداد - کتاب معلق است بمباراتی از کتب مختلفه چاپ سنگی تهران - خط نسخ سال ۱۳۱۳ و قفى فهرستى « ۸۱۴ »

۵۴ - ۵۵ آیات الاحکام

عربی. مکرر شماره ۲۳۶ خطی. مفسر: مقدس اردبیلی - چاپ سنگی تهران. خط نسخ سال ۱۳۰۵ و قفى فهرستى - و قفى قائم مقام « ۶۸۷ » و « ۶۸۸ »

۵۶ آیات ذوالقرنین

فارسی. مؤلف معاصر: عطاء الله شهاب پور. این رساله که از سلسله نشرات انجمن تبلیغات اسلامی تهران است تفسیر آیات شریفه و آمده در شان ذوالقرنین است. چاپ سربى تهران چاپخانه تابان. چاپ دوم شهریور ۱۳۲۳ خریداری آستان قدس در شهریور ۱۳۲۳ « ۱۰۰۵۱ »

۵۷ آیات الرجعه

فارسی - مؤلف. حاج میرزا محسن عماد مدرس اردبیلی متخلص بحالی. کتاب در ترجمه و تفسیر آیات داله بر مسئله رجعت است. تاریخ ختم تألیف ۱۳ ربيع الاول ۱۳۵۷ است. کتاب مصدر است بمقدمه از احمد مدرس خوشنویس - چاپ سربى تهران. چاپخانه مرکزی در تیر ۱۳۱۸ و قفى کتابفروشى مرکزی تهران در شهریور ۱۳۱۸ « ۶۷۶۷ »

۵۸ آیات الولاية ج ۱

فارسی. مفسر: میرزا ابوالقاسم ذهبی شیرازی - کتاب ترجمه و تفسیر ۱۰۰۱ آیه نازله در شان خاندان عصمت عليهم السلام است که قریب ۳۰۰ آیه تروئش در باره آنان اتفاق فریقین است و بقیه بطریق امامیه است - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - و قفى فهرستى (۶۸۹)

تفسیر چاپی

مقدمانی مربوط به تفسیر . مفسر کتابرا بشاه سلیمان صفوی اهداء نموده . تاریخ ختم تألیف ۳ ذیحجه ۱۰۹۵ است . کتاب مرتب بر ۶ جلد بوده و در چاپ مرتب بر ۴ جلد و ضمن دو جلد صورت گرفته . این مجلد از اول قرآن تا آخر سوره کاف است . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۰۲ وقعی فهرستی « ۷۰۴ »

۸۴ البرهان فی تفسیر القرآن ج ۳ و ۴

عربی - مکرر شماره پیش . این مجلد از اول سوره مبارکه مریم تا آخر قرآن است - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۳۰۲ وقعی فهرستی « ۷۰۵ »

۸۵-۸۶ البرهان فی تفسیر القرآن ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴

عربی . مکرر پیش . وقعی نائینی « ۷۰۶ » و « ۷۰۷ »

۸۷-۸۸ البرهان فی تفسیر القرآن ج ۱ و ۲ و ۳ و ۴

عربی . مانند پیش . خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ « ۷۰۸ » و « ۷۰۹ »

۸۹-۹۰-۹۱ بیان السعاده فی مقامات العبادہ

عربی . مفسر : حاج ملا سلطان علی کتابادی - تفسیر است نسبت جامع نکات ادبی و مضامین اخبار و رموز و تاویلات عرفانی و مصدر است به ۱۴ فصل در مطالب مقدماتی . تاریخ ختم تألیف ۱۴ صفر ۱۳۱۱ است . چاپ سنگی تهران - خط نسخ - چاپخانه سید مرتضی - سال ۱۳۱۴ وقعی فهرستی - خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ - وقعی نائینی « ۷۱۱ » و « ۷۱۲ » و « ۷۱۳ »

(ح ر ف ت)

۹۲ تاریخ قرآن

فارسی . مترجم معاصر : ابوالقاسم صاحب . ترجمه کتاب « تاریخ قرآن » تألیفی حاجی میرزا ابوعبدالله زنجان (۱) است . کتاب در بیان تاریخ و محل نزول آیات و ترتیب سوره ها و کیفیت جمع آوری و کتابت قرآن و غیرها است و مصدر است . ترجمه مختصری در شرح احوال حضرت پیغمبر خاتم ص ۴ و مزیل است بترجمه منتخبی از کتاب « محمد و قرآن » (۲) چاپ سربری

(۱) استاد دانشگاه تهران و عضو مجمع علمی عربی دمشق . متولد در ۱۳۰۹ ه - ق متوفای او اخیرتر ۱۳۲۰ از خاندان علمی قدیمی زنجان فرزند شیخ الاسلام میرزا نصرالله بن حاج میرزا عبد الرحیم بن نصرالله بن محمد بن علی است . مقدمات و مبادی فقه و اصول را در زنجان خوانده . علوم عقلی و ریاضی را در تهران نزد میرزا ابراهیم فلکی (متوفای ۱۳۵۱) شاگرد میرزا ابوالحسن جلوه و میرزا محمد حسن آشتیانی (فرا گرفت علوم نقلی را در نجف خدمت سید محمد کاظم طباطبائی یزدی و هریست اصلهائی تحصیل نموده . مشایخ حدیثش از امام سید حسن صدرالدین کاظمینی است و از اهل سنت و جماعت سید محمد و شکری آلوسی و سید محمد بدرالدین بن یوسف دمشقی است . (شهداء الفضله ص ۲۵۲)

(۲) تألیف خطیب کاظمینی . این کتاب حاوی گفتار و گواهی دانشمندان اروپا و یزرکان علماء نصاری دوباره وجود مقدس حضرت ختمی مرتبت صلوات الله علیه و آله و قرآن مجید است .

تفسیر چابی

۷۶

انوار التنزیل

عربی - مکرر پیش - چاپ سنگی تهران. خط نسخ بسال ۱۲۷۲ وقفی فهرستی «۷۰۱»

۷۷

ایقان در اوامر و نواهی قرآن

فارسی - مؤلف: سید حسین عرب باغی - کتاب ترجمه آیات امری و نهی است و بماتند آیات الاحکام است. کتاب در دو فصل ترتیب یافته: ۱ در اوامر و ۲ در نواهی قرآنی تاریخ ختم تالیف سلخ جمادی الثانی ۱۳۳۵ است. چاپ سنگی ارومیه چاپخانه تمدن بخط نستعلیق - سال ۱۳۴۶ - وقفی مؤلف - در سال ۱۳۱۶ خورشیدی «۸۰۷»

(حرف ب)

۷۸

بحر الاسرار

فارسی - مکرر ۲۵۶ مفسر: مظفر علی شاه چاپ سنگی نستعلیق کرمان بسال ۱۳۲۹ خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۳۸۸)

۷۹ - ۸۰ بحر المحبه فی اسرار الموده

عربی - مفسر: شیخ احمد غزالی. کتاب تفسیر سوره حضرت یوسف است بمشرب اخلاقی و حاوی لباب مطالب عرفانی است - چاپ سری بیعی: چاپخانه ناصری وقفی فهرستی - وقفی نائینی «۷۰۲» و «۷۰۳»

۸۱

بدایع البیان فی جامع القرآن

فارسی - مؤلف: سید مهدی بدایع نکار قریشی منخلص بلاهوتی. مختصر است و جیز در کیفیت قرآن از بیان جمع و قرات و ناسخ و منسوخ و مورد نزول و نواب سور که در هشت باب ترتیب یافته. تاریخ تالیف صفر ۱۳۴۶ است. چاپ سری تهران: چاپخانه عالی - ۱۳۱۹ خورشیدی خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ «۸۲۹۵»

۸۲

برهان البیان

عربی. مفسر: حاج سید ابوالقاسم رضوی قمی کشمیری لاهوری - رساله تفسیر آیه ۵۴ از سوره نور آیه استخلاف: «وعدا لله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنکم فی الارض» است و مربوط بمسئله امامت است. تاریخ ختم تالیف ۲۰ صفر ۱۳۱۷ است. چاپ سنگی لاهور خط نستعلیق. سال ۱۳۱۷ وقفی شجعی در فروردین ۱۳۱۰ «۷۱۰»

۸۳

البرهان فی تفسیر القرآن ج ۱ و ۲

عربی - مفسر: سید هاشم بحرینی. کتاب تفسیر مفصلی است باخبار مأثوره از خاندان عصمت بی آنکه اندک شرح و توضیحی از خود آورده باشد و مصدر و متذیل نموده است. با هوایی در مطالبه

تفسیر چایی

وهی دخان « (آیه ۱۱ ثانیه آیه ۱۲ سورة دخان) وهم تفسیر سه سورة آخر قرآن - این مقالاتی دربی را در حاشیه شرح هدایه الحکمه شماره ۳۸۹ حکمت چایی از صفحه ۲۹۹ تا صفحه ۳۲۰ ببینید .

۱۰۰ تفسیر آیه نور

عربی . مکرر شماره ۲۷۷ خطی . مفسر : ملا صدرا - چاپ سنگی بخط نسخ چاپخانه آقا مرتضی در تهران بسال ۱۳۱۳ وقعی فهرستی « ۷۱۷ »

۱۰۱ تفسیر آیه نور

عربی . مفسر : شیخ محمد هادی بن محمد امین تهرانی . متوفای ۱۳۲۱ در نجف مدفون در یکی از غرفه های شمالی صحن روضه مقدسه علوی ۴ (۱) از شاگردان شیخ انصاری و شیخ العراقرین شیخ عبد الحسین تهرانی (۲) است . ازین کتاب برمی آید که مفسر از احفاد مجلسی است . مفسر از اعلام جامع و از اساتید فن فقه و اصول و مقیم در نجف و در علم اصول فقه دارای مسلک مخصوصی بوده و از نیرو ارزشی برای آراء اعلام متقدمین آن علم قائل نبوده و همین غرور علمی تا اندازه باعث وهنش در انظار شد . چاپ سنگی تهران خط نسخ بسال ۱۳۱۹ وقعی فهرستی « ۷۱۸ »

تفسیر ابو السعود

عربی . مفسر : احمد اقتدی بن شیخ محمد محیی الدین مصطفی معروف بابو السعود عمادی متوفای جمادی الاول ۹۸۲ - مدفون در ساحت مکتب واقع در جوار حضرت ایوب (۳) مفسر گردد نژاد است . گوید در ۸۹۶ در توابع استامبول متولد شده . نزد پدر و دیگران از اعلام ترکیه تلمذ نموده و سلطان بایزید دوم برایش وظیفه برقرار داشت . در روز کار سلطان سلیمان قانونی و سلطان سلیم دوم از اعظم علماء بشمار آمد و مدت ۳۰ سال متوالی مقام شیخ الاسلامی دولت آل عثمان را حائز بود . کتاب خلاصه تفسیر کشاف و تفسیر بیضاوی است با افادات و تحقیقاتی هم از مفسر . کتاب موسوم است بارشاد العقل السلیم الی مزایا الکتاب الکریم . مفسر کتاب را سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید هد آء نموده . لیکن کشف الظنون (ج ۱ ص ۸۴) آورده که مفسر این تفسیر را مصحوب فرزندش نزد سلطان سلیمان خان فرستاد و سلطان تادم در از آن استقبال کرد و بر وظیفه و تشریفات مفسر بیفزود . ماده تاریخ فراغت از با کتویس این تفسیر : « تفسیر اکبر » ۹۷۳ است . این تفسیر را در حاشیه کتاب مفاتیح النیب از شماره ۲۵۹ - ۲۶۶ ببینید .

تفسیر ابو الفتوح

ببینید شماره ۲۰۸ روض الجنان و روح الجنان فی تفسیر القرآن را

« (۱) احسن الودیع ج ۱ ص ۱۶۶ (۲) متوفای رمضان ۱۲۸۶ (۳) قاموس الاعلام ج ۱ ص ۲۲۲
- ضائلی مؤلفی ج ۱ ص ۱۹۸ و ص ۲۲۵ -

تفسیر چاپی

تهران: چاپخانه شرکت مطبوعات دز ۱۳۱۷ خورشیدی. وقفی مترجم در اسفند ۱۳۱۷ « ۶۹۱۸ »

تاویلات

۹۳-۹۴

عربی. مکرر شماره ۲۵۸ خطی - مفسر: ملا عبدالرزاق کاشانی است و اشتباه با سم محیی الدین عربی چاپ شده است. چاپ سنگی - خط نسخ محل چاپ گمان میرود بمبئی باشد. تاریخ چاپ سال ۱۲۹۱ وقفی فرستی - وقفی نائینی « ۷۱۴ » و « ۷۱۵ »

تبیان ج ۲۱

۹۵

ترکی. مفسر: عینتابی محمد افندی. کتاب تفسیر ساده ایست باخبر و ترجمه بیشتر مینماید - تاریخ فراغت از تألیف ۱۱۱۰ است. این مجلد از اول قرآن تا آخر سوره نحل را دارد. تفسیر مواکب در حاشیه این کتاب تدوین شده است. چاپ سربی اسلامبول چاپخانه شرکت صحافی عثمانیه بسال ۱۳۲۰ وقفی مهرنیر دردی ماه ۱۳۱۳ « ۷۲۳ »

تبیان ج ۴۳

۹۶

ترکی. مکرر شماره بیش - این مجلد از سوره اسراء تا آخر قرآن را داراست. مشخصات کتاب و واقف مانند شماره پیش - سال چاپ ۱۳۲۴ « ۷۲۴ »

۹۷ تحفة الخواص فی تفسیر سورة الاخلاص

عربی. مفسر: حاج شیخ محمد جعفر شیرازی معروف بحاج شیخ آقا - مختصریست در تفسیر سوره مبارکه توحید که بر یکمقدمه و یک مقصد و خاتمه ترتیب یافته. تاریخ ختم تألیف شنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۴۲ است. چاپ سنگی بخط نستعلیق محل چاپ شیراز چاپخانه سعادت بسال ۱۲۵۲ - وقفی حاج شیخ آقا در شهر یور ۱۳۱۳ « ۷۱۶ »

تفسیر

۹۸

فارسی. - مفسر: معاصر: سید کاظم (بن سید محمد) عصار استاد دانشگاه تهران کتاب تقریرات درسی دو ساله « ۱۳۱۵ و ۱۳۱۷ خورشیدی » است که در مؤسسه وعظ و خطابه گفته. این تفسیر بمشرب عافانی است و از آیه: « مالک يوم الدين » تجاوز نکرده - چاپ سربی تهران سال ۱۳۱۵ تا ۳۱۷ نسخه از برك ۲۴ تا ۴۰ را ندارد. اهدائی وزارت فرهنگ از ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۷ « ۷۶۳ »

تفسیر

۹۹

فارسی - مکرر پیش - چاپ سربی تهران - این نسخه نیز از برك ۲۴ تا ۴۰ را ندارد. سال چاپ از ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۷ است. اهدائی وزارت فرهنگ از ۱۳۱۵ تا ۱۳۱۷ « ۷۶۳۱ »

تفسیر آیه دخان و سوره های توحید و فلق و ناس

عربی. مفسر: شیخ الرئيس - چهار مقاله است در تفسیر آیه: « ثم استوی الى السماء »

تفسیر چاپی

۱۰۷-۱۰۸ تفسیر جلالین

عربی - مکر شماره ۸۱ خطی - مفسر آن: جلال الدین ابو عبدالله محمد بن احمد بن محمد بن ابراهیم بن احمد محلی شافعی متولد ۷۹۱ در قاهره. متوفای ۸۶۳ «۱» و جلال الدین عبدالرحمن سیوطی - کتاب تفسیر وجیز ادبی است که در آن وجوه قراآت مشهوره و ارجح اقوال و اعراب یاد شده. مآثور خامه جلال الدین محلی از تفسیر سوره کهف تا آخر قرآن است. سپس جلال الدین سیوطی بهمان روش کتاب را از سوره فذحه تا آخر سوره بنی اسرائیل تفسیر و تکمیل نموده (۲) و چون هیچ کدام از مفسران بسمله را تفسیر ننموده یکی از علماء یمن مخضری در تفسیر بسمله نبشته و بر حاشیه کتاب تعلیق نموده. این چاپ تفسیر بسمله را ندارد. کتاب التبیان فی اعراب القرآن در حاشیه این کتاب تدوین شده (۳) کتاب کشف الایات محمد شاهی نیز ضمیمه کتاب چاپ شده است - چاپ سنگی تهران خط نسخ - سال ۱۲۷۶ وقعی ثانی - وقعی فهرستی «۷۷۳» و «۷۷۴»

۱۰۹ تفسیر جلالین

عربی - مکرر پیش - تفسیر سوره فاتحه درین چاپ در آخر کتاب تدوین شده و کتابهای لب لباق القول و معرفة لتاسخ و المنسوخ در حاشیه مدون است چاپ سربی مصر چاپخانه شرفیه سال ۱۳۲۶ وقعی فهرستی (۷۷۵)

تفسیر خازن

بینید باب التاویل شماره ۲۴۲ را

تفسیر سوره اخلاص

عربی - مفسر: شیخ حبیب الله بن علی محمد کاشانی - تفسیر مخضریست حاوی برخی از نکات توبلی و تنزیلی سوره مبارکه توحید - این رساله ضمیمه کتاب دره الدرر شماره ۱۹۵ است.

۱۱۰ تفسیر سوره اعلی

عربی - مفسر: ملا صدرا - رساله اجوبه لمسائل حکیم نوری در حاشیه این کتاب تدوین شده است و هم ضمیمه کتاب است متخبی از معانی الاخبار صدوق و تمام کتاب کشف الریه شهید ثانی - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۰۵ وقعی ثانی (۷۲۵)

۱۱۱ تفسیر سوره الانبیاء

عربی - مفسر: سید احمد رضا هندی نجفی متولد ۱۳۲۰ از نویسندگان و سرایندگان

(۱) حسن المعاضره ج ۱ ص ۱۸۸ (۲) جلال الدین سیوطی در چهار ختبه غره رمضان ۸۷۰ شروع بتالیف و تنجیم این تفسیر نموده و در یکشنبه دهم حوال همان سال ازین تالیف فارغ شده و در چهار ختبه ۶ صفر ۸۷۱ آنرا پاک و بیس نموده (۳) در باب کتاب التبیان دو اعتناء درین چاپ شده: ۱- در صدر کتاب نام مولف ابوالقاء نعوی رازی خط است ۲ در صفحه اول کتاب ترجمه موفق الدین ابوالقاء پیش بن علی ازوقیات الامیاء نقل و تواترود شده که این بعضی اخیر مولف کتاب التبیان است.

تفسیر چاپی

تفسیر اصفهانی ۱.۲-۱.۳

عربی - مفسر: شیخ محمد حسین بن شیخ محمد باقر بن شیخ محمد تقی اصفهانی متولد ۲ محرم ۱۲۶۶ در اصفهان متوفای ۱ محرم ۱۳۰۸ در نجف از خاندان مسجد شاهی اصفهان ونوه صاحب هدایة المسترشدين است. پس از بهره‌مندی در جملة از فنون بشتات رفت و نزد میرزا حبیب‌الله رشتی و شیخ راضی و میرزا محمد حسن شیرازی تلمذ کرد - بعد از مراجعت باصفهان در رشته ترك و تجرید وارد شد - كتاب تفسیری است باخبار و حاوی نکات عرفانی و اخلاقی و مصدر است به ۱۲ مقدمه - مأذوره مفسر تا آیه ۴۳ از سورة مباركة بقره: «الذی جعل لكم الارض فراشا الخ» است. ترجمه مفسر بخامه برادرش حاج آقا نورالله (۱) در آخر کتاب تدوین شده. چاپ سنگی خط نسخ سال ۱۳۱۷ - گمان میرود چاپ تهران باشد - وقفی قائم مقام - وقفی فهرستی (۷۱۹) و (۷۲۰)

تفسیر امام عسکری ۴ ۱.۴-۱.۵

عربی - مکرر شماره ۲۸۱ خطی - تفصیل سند و اعتبار این کتاب در باب خطی گذشت. کتاب آیات الاحکام فاضل مقداد در حاشیه این کتاب تدوین شده - چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال ۱۳۱۵ وقفی نائینی - وقفی فهرستی (۷۲۱) و (۷۲۲)

تفسیر جزو عم ۱.۶

عربی - مفسر: شیخ محمد عبده متولد ۱۲۵۸ متوفای ۱۳۲۲ از شاگردان سید جمال‌الدین اسدآبادی است. پس از تحصیل و تکمیل وارد مراحل سیاسی گشت. با تحمل شقات از تبعید شدنش بارو و مسافرت بیاری و ملاقات مجدد با اسنادش سید جمال‌الدین بخشوده و بازگشت بمصر نمود و متصدی مقام اقامت شد و از اعلام دینی و مردان اصلاحی کشور مصر میبود. در تدریس و نشر علم و سعی در توفیق میان دین و علم و تطبیق اسلام با تمدن گوشا بود (۴) کتاب تفسیر جزو عم (جزء ۳۰ قران حاوی ۳۷ سوره) است که بخواهش برخی از انجمن خبریه اسلامیه مصر تالیف نموده. تاریخ و محل ختم تالیف یکشنبه ۲۳ اغسطس ۱۹۰۳ در زنو است. سبک این تفسیر چنانکه در دنیاچه آورده در بیان دلائل توحید و مواعظ و عبرت‌مستفاده از سوره های مبارکه این جزو است با انشائی روان و حالی از ذکر وجوه اعراب و قراآت. چاپ سری چاپخانه مصر. چاپ سوم ۱۳۴۱ خریداری آستان قدس در آذر ۱۳۲۲ (۸۰۷۲)

(۱) متوفای قرة رجب ۱۳۴۶ در قم مدفون در نجف در مقبرة خاندان کاشف الظلمات از متبعین.

و معارف علماء معاصر بود.

(۲) تاریخ آداب اللغة العربیه ج ۴

تفسیر چایی

تفسیر سورة نور

۱۱۶ و ۱۱۵

فارسی - مفسر: میرزا خلیل بن ابوطالب کمره متولد در ۱۳۱۷ قمری، علوم ادبی و مقدمات را در جالبق و خوانسار نزد سید علی اکبر بید هندی و ملا محمد بید هندی خوانساری و غیر هما خوانده در سال ۱۳۳۷ به حوزه علمی اراک (سلطان آباد) رفته نزد حاج شیخ عبدالکریم یزدی حائری (۱) و دیگر از اساتید فقه و اصول را خوانده. علوم عقلی و ریاضی را از میرزا علی اکبر یزدی حکیم فرا گرفته. معارف و اخلاق را در خدمت حاج میرزا جواد آقا تبریزی (۲) آموخته. مشایخ حدیث ابوالمجد آقا رضا اصفهانی مسجد شاهی و حاج شیخ عباس (۳) محدث مشهور است. از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۴ در شهرستان قم بافاده و استفاده مشغول بوده. از سال ۱۳۱۴ خورشیدی مقیم در تهران گشته و از معارف معاصر است. سبک این تفسیر چنین است که نکات مستفاده از آیات را بقدر میسر از اسلوب عبارتی و بقرائن و شواهد آیات دیگر و احادیث وارده از خاندان عصمت علیهم السلام تفسیر و ترجمه نموده و بفوآندو جهات ادبی و اعرابی و غیر هما نپرداخته. این جلد تقریر مفسر و تحریر یکی از دوشیزکان معاصر است که نامش پنهان و برمز: «ر-ی» ضبط گشته این جلد تا اواخر تفسیر آیه ۳۰: «لیس علیکم جناح ان تدخلوا بیوتا غیر مسکونة فیها» الخ را دارد. چاپ سری تهران: چاپخانه اقبال در ۱۳۲۴ خورشیدی وقفی، مفسر در شهریور ۱۳۲۴ و در ابان ۱۳۲۴ «۱۰۰۵۰» و «۱۰۰۸۱»

تفسیر سورة نور ج ۲

۱۱۷

فارسی، مکرر پیش. این مجلد تمة تفسیر آیه مذکور و تا آیه مبارکه ۴۶: «الله نور السموات» و اشاره بیرخی از آیات دیگر را دارد. تاریخ ختم تالیف ۶ جادی الاول ۱۳۶۵ است. چاپ سری تهران چاپخانه اقبال ۱۳۲۵ خورشیدی، وقفی، مفسر در مرداد ۱۳۲۵ «۱۰۳۱۳»

تفسیر سورة واقعه

۱۱۸

عربی - مفسر: ملاصدرا - چاپ سنگی تهران. خط نسخ. وقفی نائینی «۷۳۰»

تفسیر سورة يوسف

۱۲۰ و ۱۱۹

عربی - مکرر شماره ۲۹۱ خطی. مفسر: ابوحامد غزالی - چاپ سنگی

(۱) مؤسس حوزه علمی قم متولد ۱۲۷۶ قمری در قرية مهزجد رود متوفای ۱۷ دیقده ۱۳۰۰ در قم (۲) متوفای ۱۳۴۳ مدفون در شیخون قم (۳) متوفای ذیحجه ۱۳۰۹ در نجف

تفسیر چاپی

بارع معاصر عرب است . مفسر اصلاً هندی است لکن اکنون خاندان هندی از خانواده های عرب بین النهرین بشمارند - کتاب تفسیر سوره انبیاء است و حاوی جهات اعرابی و مطالب تاریخی و احتجاجات کلامی و مصدر بمقدمه مفصلی است - چاپ سربی نجف چاپخانه الراعی وقفی مفسر در شهر بور ۱۳۱۷ (۷۲۶)

۱۱۲ تفسیر سوره حمد و اخلاص

فارسی - مفسر : شیخ محمد (بن حاج شیخ حسن) سنگلجی تهرانی از معارف معاصر در تهران . مختصریست حاوی ترجمه و جهات اعرابی و اشتقاقی و نکات معنوی دو سوره مذکور . تاریخ ختم تالیف شنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۳۶۱ است . چاپ سربی تهران چاپخانه تابان خریداری آستان قدس در خرداد - ۱۳۲۳ (۸۵۵۹)

۱۱۳ تفسیر سوره حمد

فارسی . مفسر : شیخ محمد سنگلجی سابق الذکر . این کتاب تهاتفسیر سوره مبارکه حمد است که آنرا از کتاب سابق الذکر افراد در تبیین و مفصل نموده و مصدر داشته است آن را بمطالب مقدماتی تفسیر . مینماید عزم مفسر بر تفسیر دوره قرآن است که متدرجاً تالیف و طبع نماید . چاپ سربی تهران : چاپخانه مجلس در ۱۳۲۵ خورشیدی . خریداری آستان قدس در مهر ۱۳۲۵ (۱۰۳۶۸)

تفسیر سوره فاتحه الكتاب

بینید اعجاز الایان شماره ۶۹ را

۱۱۴ تفسیر سوره فتح

عربی . مؤلف : شیخ حبیب الله شریف کاشانی فرزند ملا علیمدد ساوجی متولد ۱۲۶۲ در کاشان متوفای ۲۳ جمادی الثانی ۱۳۴۰ از اعلام جامع و دارای تالیفات در علوم متوعه است . علوم مقدماتی را در کاشان نزد حاج سید محمد حسین تحصیل کرده علوم نقلی را در تهران نزد حاج میر محمد علی کاشانی و حاج ملا محمد ادرمانی و حاج میرزا ابوالقاسم کلانتری و حاج ملاهادی مدرس تهرانی و شیخ محمد (خواهرزاده صاحب فصول) و در کلبایکان خدمت ملازمین العابدین کلبایکانی و در کربلاء در محضر فاضل اردکانی فرا گرفته و تکمیل نمود . علوم عقلی را نزد بعضی از شاگردان حکیم سبزواری دیده . پس از تکمیل مقیم در کاشان گشته و بامرجمیت تامه و مقبولیت عامه روزگاری را بزهد و پرهیز و تدریس و تالیف گذرانده (۱) طرز این تفسیر بیان نکات ادبی و عرفانی است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ در سال ۱۳۲۲ وقفی فهرستی (۷۲۹)

(۱) این ترجمه خلاصه افادات گنبدی فاضل نسابه معاصر سید شهاب الدین مرعشی تبریزی در مقدمه کتاب عقائد الایمان (تالیفی مؤلف این تفسیر) و تالیفات شهابی فاضل بارع شیخ محمد غروی کاشانی (هاگرد مؤلف) است . تاریخ فوت مؤلف از کتاب الذریعه ج ۴ ص ۲۳۵ نقل شده .

تفسیر چاپی

و منور علیشاه (۱) رسیده است و از اقطاب سلسله صوفیه نعمت الهی و از سرایندگان دانای روزگار خود بوده - کتاب تفسیر منظوم تمام قرآن است که بیحر مننوی سروده و شاید تفسیر منظوم تمام قرآن بفارسی منحصر باین تفسیر باشد و در زمینه خودش ممتاز است - اسلوب این تفسیر چنین است که پس از ذکر هر چند آیه و هم ترجمه تحت اللفظی آن به ترجمه و تفسیر عرفانی آن منظوماً پرداخته - مفسر در ۱۳۰۶ قمری شروع بتالیف این تفسیر نموده و در ۱۳۰۸ از آن فارغ شده . سرتیب میرزا ابوترابخان نایب نظمی بر آن دیباچه نگاشته و بچاپ رسانیده . چاپ سنگی تهران - خط نسخ . بسال ۱۴۰۸ . آیات بخط درشت و نسخ و ترجمه آن بخط نستعلیق نوشته شده . وقفی نائینی « ۷۳۴ »

۱۲۷ تفسیر طبری ج ۱

عربی . مفسر: ابو جعفر محمد بن جریر بن نزید (بن خالد - کثیر بن غالب) طبری متولد ۲۲۴ در آمل مازندران . متوفای در شب ۲۵ شوال ۳۱۰ در خانه اش در بغداد یا در رحبه یعقوب (۲) علامه روزگار خود در فن حدیث و تاریخ و علوم تفسیر و فقه بوده . برای تحصیل به بغداد و شام و مصر و حجاز شافعی و از مشایخ حدیث آندوره مانند محمد بن حمید رازی و ابی جریح و ابی کریب و غیرهم استماع حدیث کرده . فقه حنفی را درری نزد ابی مقاتل و فقه شافعی را در در مصر نزد ربیع بن سلیمان و در بغداد نزد حسن بن محمد زعفرانی خوانده . فقه مالکی را از یونس بن عبد الاعلی و دیگران آموخته - گفته اند در آغاز بر مذهب شافعی بوده لیکن در انجام پیروی از هیچ يك از مذاهب چهارگانه اهل سنت تموده و خود در فقه اعمال فکر و اجتهاد نموده و گروهی از اعلام پیرویش را کردند و در مذهب او کتاب نوشتند - خصایص خلقیش باریکی اندام و بلندی قامت و گندم گونی رخسار بوده . امتیاز خلقیش صراحت در گفتار و آزادی در فکر و جرات در رأی . و همین جهت بود که فرقه حنابله بزندقه اش متهم داشتند و دقتش را در روز مانع شدند . لیکن نبوغ علمی و زندگانی پارسائی و قناعتش باندوخته پدیری خود در مازندران و قی باین تکفیرها نمیداد - صاحب روایات (ص ۷۰۲) تشیع مفسر را بقرآنی گماز داده - کتاب تفسیری است حاوی جهات ادبی و تاریخی و اقوال صحابه و تابعین و تاویل باحادیث و غیرها برای بهتر بدست آوردن مطالب این تفسیر بفرست آن که بشماره ۲۳۱ است بنگرید .

بالجمله این تفسیر را اجل از تفاسیر مقدمین شمرده اند - ابو حامد اسفرائینی در شأن این تفسیر چنین گفته : « لو سافر رجل الى الصين حتى يحصل له تفسير ابن جرير لم يكن ذلك كثيرا »

(۱) حاج آقا محمد بن حاج محمد حسن قزوینی قیازی ۱۲۲۴ - ۱۳۰۱

(۲) فهرست ابن ندیم ص ۳۲۶ وفيات الامیان ج ۲ ص ۲۹

تفسیر چایی

تهران - خط نسخ . سال ۱۳۱۲ . وقفی نائینی - وقفی فهرستی . « ۷۳۱ » و « ۷۳۲ »

۱۲۱ و ۱۲۲ و ۱۲۳ تفسیر شبیر

عربی - مفسر : سید عبدالله بن سید محمد رضا حسینی نجفی کاظمی شیربشیر متولد ۱۱۸۸ در نجف . متوفای رجب ۱۲۴۲ . مدفون در رواق روضه مطهره کاظمین (۱) اسانید و مشایخ اجازه اش پدرش و سید محسن اعرجی و سید بحر العلوم و صاحب ریاض و شیخ احسانی و کاشف الغطاء و میرزا محمد مهدی شهرستانی (۲) و شیخ اسدالله کاظمی و صاحب قوانین می باشند - کتاب تفسیرست و جیزو روان شامل نکات عربی و مضامین اخبار و خلاصه دو تفسیر دیگرش است و حاوی ۱۸۰۰۰ بیت است - کتاب مصحح است بتصحیح آقای حاج سید نصرالله تقوی و مصدر است بمقدمه در ترجمه مؤلف از حنفیش سید ابراهیم بن سید محمد . چاپ سربی تهران . چاپخانه مجلس ۱۳۱۴ خریداری آستان قدس در فروردین ۱۳۱۵ - وقفی محمد باقر علی آبادی در ۱۳۱۶ وقفی میرزا عیسی علی آبادی در خرداد ۱۳۱۵ « ۷۵۱ » و « ۷۵۲ » و « ۷۵۳ »

تفسیر القرآن الکریم

به بینید شماره ۱۱۳ را

۱۲۴ و ۱۲۵ تفسیر صدرا

عربی - مفسر : ملا صدرا - کتاب در تفسیر چند سوره و آیه و بیان معارف الهیه و نکات عرفانیه استفاده از آنها و جامع میانه حقائق تنزیلی و تاویلی است - موجودی ازین تفسیر بدین تفصیل است : تفسیر تمام سوره فاتحه - سوره بقره تا آخر آیه ۵۴ (و اذ قال موسی لقومه یا قوم انکم ظلمتم) آیه الکرسی - آیه نور - الم سجد - یس - واقعه - جمعه - طارق - اعلی - زلزال - آیه و تری الجبال .

چاپ سنگی تهران خط نسخ . سال ۱۳۲۰ - خریداری آستان قدس در آذر

۱۳۰۸ - وقفی فهرستی « ۷۵۶ » و « ۷۵۷ »

۱۲۶ تفسیر صفی

فارسی - مفسر : صفی علیشاه حاج میرزا حسن بن محمد باقر اصفهانی متخلص بصفی . متولد ۳ شعبان ۱۲۵۱ متوفای چهارشنبه ۲۴ ذیحجه ۱۳۱۶ مدفون در کوی شاه آباد تهران (۳) مفسر بازرگان زاده است که بخدمت شیخ طریقتش رحمتلشاه (۴)

(۱) روضات الجنات ص ۲۷۴ و نجوم السماء ص ۳۶۲ (۲) متوفای ۱۲۱۶

(۳) طرائق الحقائق ج ۳ ص ۲۰۴ (۴) حاج زین العابدین بن حاج مصوم قزوینی شیرازی ۱۲۷۸-۱۲۰۸

تفسیر چایی

۱۳۱ تفسیر طبری ج ۸-۹-۱۰-۱۱

عربی - مکرر پیش . این مجلد حاوی جزء هشتم و نهم و دهم و یازدهم است . جز ۸ از آیه ۱۱۱ سوره انعام : « ولو اتنازلنا اليهم » تا آیه ۸۵ از سوره اعراف : « و ان كان طائفة منكم آمنوا » را دارد . جزء ۹ از آیه ۸۶ آن سوره : « قال الملاء الذين » تا آیه ۴۱ از سوره انفال : « و ان ترلوا فاعلموا » را دارد . جزء ۱۰ از آیه ۴۲ آن سوره : « و اعلموا انما غنم » تا آیه ۹۳ از سوره توبه : « ولا على الذين اذا ما اتواك » را دارد . جز ۱۱ از آیه ۹۴ سوره مذكور « انما السيل على الذين يستاذنونك » تا آیه ۷ سوره هود : « انه عليهم بذات الصدور » را دارد . مشخصات کتاب مانند پیش « ۷۳۸ »

۱۳۲ تفسیر طبری ج ۱۲-۱۳-۱۴-۱۵

عربی - مکرر پیش . این مجلد جزء ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ است . جزء ۱۲ از آیه ۸ سوره هود : « و ما من دابة في الارض » تا آیه ۵۲ از سوره يوسف : « ذلك اعلم اتي لم اخته » را دارد . جزء ۱۳ آیه ۵۳ آن سوره : « و ما ابرى نفسى » تا آخر سوره مبارکه ابراهيم را دارد . جزء ۱۴ از سوره مبارکه حجرات تا آخر سوره نحل را دارد . جزء ۱۵ از سوره بنی اسرائیل تا آیه ۷۷ سوره كهف : « قال هذا فراق بينى وبينك » را دارد . مشخصات کتاب مانند پیش (۷۳۹)

۱۳۳ تفسیر طبری ج ۱۶-۱۷-۱۸-۱۹

عربی - مکرر پیش . این مجلد حاوی جزء ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ است . جزء ۱۶ از آیه ۷۸ از سوره كهف : « اما السفينة فكانت لمساكين : تا آخر سوره مبارکه طه را دارد . جزء ۱۷ از سوره مبارکه انبياء تا آخر سوره حج را دارد . جزء ۱۸ از سوره مؤمنون تا آیه ۲۲ سوره مبارکه فرقان : « و ما ارسلنا قبلك من المرسلين الا انهم لياكلون الطعام » است . جزء ۱۹ حاوی تفسیر آیه ۲۳ آن سوره : « و قال الذين لا يرجون » تا تفسیر آیه ۵۶ سوره نمل : « انكم لتاتون الرجال » است . مشخصات کتاب مانند پیش « ۷۴۰ »

۱۳۴ تفسیر طبری ج ۲۰-۲۱-۲۲-۲۳

عربی - مانند پیش . این مجلد حاوی جزء ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ است . جزء ۲۰ از تفسیر آیه ۵۷ سوره نمل : « (فها كان جواب قومه) تا آیه ۴۴ سوره

تفسیری چاپی

و بجهت اعمال نقد و ترجیح میانه اقوال ممتاز گشته - آورده اند که مفسر این کتاب را پیش از کتاب تاریخش تألیف کرده و در آغاز در ۳۰۰۰ ورق بوده سپس آنرا مختصر و بدین قطر کنونی در آورده و بجامع البیان فی تفسیر القرآن نامیده شده. عنوان ورود در تفسیر آیات جمله : القول فی تاویل قوله تعالی است. کتاب بفارسی و فرانسه و لاتین ترجمه شده (ترجمه فارسی این کتاب را بشماره ۱۹ تفسیر خطی ببینید) کتاب درین چاپ در ۴۰ جزء و ضمن ده مجلد صورت گرفته. این مجلد از اول قرآن تا تفسیر آیه ۱۲۸ سوره بقره : « تلك امة قد خلت لهما ما كبست » را دارد . تفسیر نیشابوری در حاشیه مجلدات این کتاب مدون است . چاپ سربی مصر چاپخانه میمنیه. تاریخ چاپ که تهاد در مجلد دهم ذکر شده سال ۱۳۲۱ است وقفی نائینی « ۷۲۴ »

۱۲۸ تفسیر طبری ج ۲

عربی - مکرر پیش . این مجلد از تفسیر آیه ۱۴۶ سوره بقره : « يقول السفهاء من الناس » تا آیه ۲۵۳ سوره بقره : « تلك آيات الله تلوها عليك بالحق » را دارد . مشخصات کتاب مانند پیش . « ۷۳۵ »

۱۲۹ تفسیر طبری ج ۳-۴

عربی - مکرر پیش . این مجلد حاوی جزء سوم و چهارم است. جزء سوم از تفسیر آیه ۲۵۴ از سوره بقره : « تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض » تا آیه ۸۶ از سوره آل عمران : « لن تنالوا البر حتى تفقوا » را دارد . جزء چهارم از تفسیر آیه ۸۷ از سوره مذکور تا آیه ۲۷ از سوره نساء : « حرمت عليكم امهاتكم » را دارد . مشخصات کتاب مانند پیش « ۷۳۶ »

۱۳۰ تفسیر طبری ج ۵-۶-۷

عربی - مکرر پیش . این مجلد شامل جزء پنجم و ششم و هفتم است . جزء پنجم از تفسیر آیه ۲۸ از سوره نساء : « والمحسنات من النساء » تا آیه ۱۴۶ از آن سوره : « ما يفعل الله بعذابكم » را دارد . جزء ششم از تفسیر آیه ۱۴۷ سوره مذکور : « لا يحب الله الجهر بالسوء من القول » تا آیه ۸۴ از سوره مائده : « ولو كانوا يؤمنون بالله وبالنبی و ما اتزل اليه » را دارد . جزء هفتم از تفسیر آیه ۸۵ از سوره تا آیه ۱۱۰ سوره انعام : « و قلب افئدتهم و ابصارهم » را دارد . مشخصات کتاب مانند پیش « ۷۳۷ »

تفسیری چاپی

است و او را جامع میان شریعت و طریقت گفته‌اند - نزد دائش محمد بن سوار تریث یافته . در مکّه ذوالنون مصری را ملاقات کرده . کتاب تفسیر مختصری است تاویلی - این کتاب را ابویوسف احمد بن محمد بن قیس سنجرى در ۲۷۵ از مفسر شنیده . کتاب تصحیح شده جمعیت مصححین کتب چاپخانه دارالکتب العربیه مصر است . چاپ سریبی مصر چاپخانه دارالکتب العربیه الکبری سال ۳۲۹ هجری قمری (۷۵۴)

تفسیر القرآن ج ۱ ۱۴۳

فارسی - مفسر: سرسید احمد خان بن محمد تقی دهلوی - متولد ۱۸۱۷ میلادی در دهلوی - متوفای مارس ۱۸۹۸ در عابکره (۱) اصلاهرانی است و پدر بر پدر در دربار پادشاهان مغولی هند ذیجاء و مصدر خدمات بزرگ بوده اند و خود نیز از مردان سیاسی و دلمی و مؤسس دانشگاه علیکره و از ناموران معاصر بشمار است - مترجم معاصر: سید محمد تقی فخر داعی گیلانی . روش تفسیر و رویه مفسر بطوری که در دیباچه مذکور است روشن داشتن مقاصد قرآن از قرآن است . و مفسر در ص ۹۱ از مقدمه کتاب رویه اش را چنین بیان نموده : « و اینک اصولی را که جزء مذهب ما است و در تالیف این تفسیر همان اصول را ما اختیار نموده ایم » سپس ۱۳ اصل از مطالب راجع بمقائد و اعجاز و مطالب مربوط بترجمه قرآن را ذکر نموده این جلد تا تفسیر آیه ۸۰ از سوره بقره : « اولئك الذين اشتروا الحياة الدنيا بالآخرة فلا يخفف عنهم العذاب ولا هم ينعرون » را دارد و مصدر است بمقدمه از مترجم . چاپ سریبی تهران چاپخانه آفتاب . وقفی کتابفروشی شرکت تضامنی علمی و شرکاء در مرداد ۱۳۱۸ « ۶۷۶۸ »

تفسیر قرآن ۱۴۴

فارسی . مفسر معاصر: شیخ محمد خالصی زاده . کتاب بخشی مقدمه و در اثبات حجت قرآن و رد شبهات منکرین است . چاپ سریبی تهران در دی ۱۳۲۳ خریداری آستان قدس . در فروردین ۱۳۲۴ « ۹۶۴۲ »

تفسیر قه‌می ۱۴۵ - ۱۴۶

عربی . مکر شماره ۲۹۳ خطی مفسر: علی بن ابراهیم قه‌می . چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۱۳ هجری قمری حاج قائم مقام - وقفی فهرستی (۷۴۹) و (۷۵۰)

تفسیر چایی

عنکبوت : (ائل ما اوحی الیک) را دارد . جزء ۲۱ . مشتمل است بر تفسیر آیه ۴۵ آن سوره : (ولا تعادلوا اهل الکتاب الا بالی هی احسن) تا آیه ۳۰ سوره احزاب (یا نساء النبی من یات) جزء ۲۲ . مشتمل است بر تفسیر آیه ۳۱ سوره مذکور : (ومن یقتل منکن) تا آیه ۲۶ سوره مبارکه یس : (بما غفر لی ربی و جعلنی من المکرهین) جزء ۲۳ . مشتمل است بر تفسیر آیه ۲۷ سوره سابق الذکر : « و ما انزلنا علی قومہ » تا آیه ۳۰ سوره زمر : (ضرب الله مثلا رجلا) مشخصات کتاب مانند پیش (۷۴۱)

۱۳۵ تفسیر طبری ج ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷

عربی مانند پیش . این مجلد شامل جزء ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ است . جزء ۲۴ مشتمل است بر تفسیر آیه ۳۱ سوره مبارکه زمر : (انک میت و انهم میتون) تا آیه ۳۶ سوره فصلت : (من عمل صالحا فلنفسه) جزء ۲۵ . مشتمل است بر تفسیر آیه ۳۷ سوره مذکور : (الیه یرد علم الساعه) تا آخر سوره جاثیه . جزء ۲۶ . مشتمل است بر تفسیر سوره احقاف تا آیه ۲۹ سوره ذاریات : (فاقلت امراته) جزء ۲۷ . مشتمل است بر تفسیر آیه ۳۰ از آن سوره : (قالوا کذالک) تا آخر سوره حدید . مشخصات کتاب مانند پیش (۷۴۲)

۱۳۶ تفسیر طبری ج ۲۸ و ۲۹ و ۳۰

عربی - بماتند پیش . این مجلد شامل جزء ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ است . جزء ۲۸ مشتمل است بر تفسیر سوره مجادله تا آخر سوره تحریم . جزء ۲۹ . مشتمل است بر تفسیر سوره ملک تا آخر سوره رسلاط جزء ۳۰ . مشتمل بر تفسیر سوره مبارکه نبا تا آخر قرآ است (۷۴۳)

۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹-۱۴۰-۱۴۱ تفسیر طبری

جزء (۳ و ۴) و (۱۱ و ۱۲ و ۱۳) و (۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷) و (۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳) و (۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸) .
عربی مکرر پیش از هر جهت . وقفی قائم مقام ۷۴۳ و ۷۴۵ و ۷۴۶ و ۷۴۷ و ۷۴۸ .

تفسیر طمطاوی

الجواهر فی تفسیر القرآن الکریم شماره ۱۶۵ را به بینیده

۱۴۲ تفسیر القرآن العظیم

عربی مفسر : ابو محمد سهل بن عبدالله بن یونس بن عیسی بن عبدالله بن رفیع شوشتری متولد ۲۰۰ یا ۲۰۱ متوفای محرم ۲۸۳ در شوشتر (۱) از اکابر مشایخ صوفیه

(۱) وفيات الايمان ج ۱ ص ۲۳۵ - تذکرة الاولیاء - نشریه

تفسیر چایی

من النساء إلا ما ملكت « نا آیه ۸۲ سوره مائده : (ولوكانوا يؤمنون بالله والنبی) مشخصات
وواقف مائده پیش . سال چاپ ۱۳۲۸-۱۳۳۰ (۷۶۰)

تفسیر المنار ج ۷ و ۸ ۱۵۱

عربی . بمائده پیش . این مجلد مشتمل است بر تفسیر آیه ۸۵ سوره مائده : (لنجدن
اشد الناس عداوة للذين آمنوا) تا آیه ۸۶ سوره اعراف : (وان كان طائفة منكم آمنوا بالذي)
مشخصات وواقف مائده پیش . سال چاپ ۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ - (۷۶۱)

تفسیر المنار ج ۹ ۱۵۲

عربی . بمائده پیش - این جزء مشتمل است بر تفسیر آیه ۸۷ سوره اعراف : (قال
ملاء الذين استكبروا من قومه) تا آیه ۴۰ سوره انفال : « وان تولوا فاعلموا ان الله موليكم »
تاریخ ختم تألیف سلخ شعبان ۱۳۴۶ مشخصات وواقف مائده پیش . سال چاپ ۱۳۴۷ (۷۶۲)

۱۵۳ - ۱۵۴ - ۱۵۵ - ۱۵۶ - ۱۵۷

تفسیر المنار

عربی . - جزء ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ - مشخصات از همه حیت
مطابق دوره قبل است . وقفی نائینی « ۷۶۳ » و « ۷۶۴ » و « ۷۶۵ » و « ۷۶۶ » و « ۷۶۷ »

تفسیر نقره کار ۱۵۸

فارسی - مکرر شماره ۳۳۵ خطی . مفسر معین الدین مسکین کتاب تفسیر سوره
مبارکه یوسف است و عیناً همان تفسیری است که بنام احسن القصص بشماره ۶۲ گذشت با آنکه
اختلافی در برخی از کلمات آن که درین چاپ بنام تفسیر نقره کار ضبط و نشر شده . شرح و تفصیل این دو
کتاب جایی در تفسیر خطی گذشت . چاپ سنگی نستعلیق لکهنو چاپخانه منشی نوالکشو ۱۳۰۹
خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۴ « ۸۵۶۰ »

تفسیر نیشابوری ج ۱ ۱۵۹

عربی . مکرر شماره ۳۰۱ خطی مفسر : نظام نیشابوری - کتاب درسه جلد صورت گرفته
این جلد از اول قرآن تا آخر سوره نساء است . چاپ سنگی تهران . خط نسخ . تاریخ چاپ
که در جلد سوم ذکر شده . سال ۱۲۸۰ است . وقفی فهرستی « ۷۶۸ »

تفسیر نیشابوری ج ۲ ۱۶۰

عربی - بمائده پیش . این جلد از سوره مائده تا آخر سوره طه است . برك اول این

تفسیر چایی

تفسیر کبیر

مفاتیح الغیب شماره ۲۵۹ را ببینید .

۱۴۷ تفسیر کیوان ج ۱ و ۲ و ۳

فارسی مفسر: حاج ملا عباسعلی کیوان قزوینی - مفسر نخست آیات را ترجمه نموده سپس بتفسیر پرداخته . این تفسیر حاوی مطالب متنوعه است - مفسر تنهیه نموده که رویه اش برخلاف مفسرین است و مطالب مذکور در این تفسیر را استمداد از خارج نموده و بقرائن لفظیه قرآن دریاخته و قرآن را بقرآن تفسیر کرده - این مجلد مشتمل است بر تفسیر استعاذه تا آخر آیه ۱۰۹ سوره نساء : « ها اتم هؤلاء جادلتم » مصدر و مذیل است . بمقدمه و خاتمه هر جلدی دارای فهرست مطالب است . چاپ سری تهران - سال ۱۳۵۰ و قفای مفسر در خرداد ۱۳۱۵ « ۷۵۵ »

۱۴۸ تفسیر المنار ج ۱ و ۲

عربی . مفسر : سید محمد رشید رضا طرابلسی شامی مصری مدیر مجله المنار که در قاهره نشر می یافته - مفسر را تصریح است که رویه اش بر توضیح و تفسیر قرآن از جنبه دعوت به تهذیب و ارشاد و اصلاح و بیان تعلیمات عالیّه قرآن در هدایت فردی و اجتماعی بشر در هر جا و هر دوره است و این جنبه را « آراء » نموده و جنبه های دیگر از اعراب و اسباب نزول و غیرها گم برداشته است . این تفسیر از نول قرآن تا آیه ۱۲۵ از سوره نساء : « و کان الله بکل شیئی محیطا » تقریر درس استاد مفسر شیخ محمد عبده مفتی مصر است که از غره محرم ۱۳۱۷ تا نیمه محرم ۱۳۱۳ ! در جامع ازهر گفته و بقیه را خود بدان رویه تألیف کرده - این تفسیر در ۹ جزء و در ۵ مجلد صورت گرفته و هر جزئی مصدر است بفرست هجائی مطالب این مجلد تا تفسیر آیه ۲۵۳ از سوره بقره : « و اولادفع الله الناس » را دارد - چاپ سری مصر چاپخانه المنار سال ۱۳۴۶ خریداری آستان قدس در تیر ۱۳۱۱ (۷۵۸)

۱۴۹ تفسیر المنار ج ۳ و ۴

عربی . مانند پیش - این مجلد مشتمل است بر تفسیر آیه ۲۵۴ سوره بقره : « تلك الرسل فضلنا بعضهم » تا آیه ۲۷ از سوره نساء : (حرمت علیکم امهاتکم) مشخصات و واقف مانند پیش سال چاپ ۱۳۲۳ - ۱۳۲۵ « ۷۵۹ »

۱۵۰ تفسیر المنار ج ۵ و ۶

عربی . مانند پیش . این مجلد مشتمل است بر تفسیر آیه ۲۸ سوره نساء : « و الامهات »

تفسیر چایی

این کتاب است. چاپ سنگی نسخ تبریز سال ۱۳۴۴ قدیمی ابوالقاسم خان ابراهیمی دی ۱۳۲۱ (۷۹۷۲)

۱۶۴ تنویر المقباس من تفسیر ابن عباس

عربی - مفسر: مجدالدین ابوطاهر محمد بن یعقوب بن ابراهیم بن عمر بن ابی بکر شیرازی فیروز آبادی متولد ۷۲۹ هـ کازرون متوفای شب ۲۰ شوال ۸۱۰ در زبید از شهرستان های یمن (۱) مفسر کاهی نسبش را بشیخ ابواسحق شافعی شیرازی منتهی می داشته و مرتبه خود را از ذریه ابوبکر صدیق خلیفه اول معرفی مینموده. بالجمله از مشاهیر علماء ائمت و اعلام دوره خود بوده در کازرون از محمد بن یوسف زرنندی و در شام از ابن خبازو و ابن قیم و تقی سبکی و فرضی و ابن نباته و شیخ خلیل مالکی تلمذ و سماع حدیث نموده. پس از سیر و سیاحت کشور های مصر و سوریا و کشور عثمانی و هند و نیل بجوانزو بخشش از بایزید خان عثمانی و امیر تیمور یمن رفت. شهریار وقت اشرف اسماعیل اول مقدمشرا گرامی داشت و منصب قضاء زیدرا بر او ارزانی داشت. کتاب تفسیری است توضیحی و ساده سلسله رواة مطالب آن منتهی میشود باین عباس و مروی از او است. کتاب لباب الثقول و کتاب معرفة الناسخ و المنسوخ در حاشیه این کتاب تدوین شده. چاپ سربی مصر چاپخانه ازهریه بسال ۱۳۱۶ وقفی نائینی (۷۷۲)

(حرف ج)

جامع البیان فی تفسیر القرآن

تفسیر طبری شماره ۱۲۷ را به بینید.

۱۶۵ الجواهر فی تفسیر القرآن الکریم ج ۱

عربی - مفسر مبصر: شیخ طنطاوی جوهری متولد ۱۲۸۷ استاد پیشین دارالعلوم مصر (۲) طرز و اسلوب این تفسیر استفاده علوم اخلاق و اجتماع و طبیعیات از قرآن مجید است و تمام عنایت مفسر مبذول بر تطبیق و توضیح قرآن است بر فلسفه و علوم مادی جدیدالا کشف و آورده است که زیاده بر ۷۵۰ آیه از قرآن مربوط بطولمتنوعه است - کتاب در ۲۵ جزء صورت گرفته هر جزئی دارای فهرست مطالب است این جزء سوره فاتحه و بقره است. تاریخ فراغت از این جزء ۲۹ شعبان ۱۳۴۱ در خانه اش واقع در خیابان زین العابدین قاهره است - چاپ سربی مصر - سال ۱۳۵۰ وقفی سروان شکرالله در شهر یور ۱۳۱۹ (۷۵۴۱)

«۱» بنية الوعاة ص ۱۱۷ وروض الجنات ص ۲۴۶ (۲) غنیه شده که فوت کرده

تفسیر چایی

این نسخه اقتاده و بخشی از برك آخر نیز به صحافی رفته . مشخصات و واقف مآتد شماره پیش (۷۶۹)

۱۶۱ تفسیر نیشابوری ج ۳

عربی - بماتند پیش - این جلد از سورة انبیاء تا آخر قرآن است مشخصات و

واقف مآتد پیش « ۷۷۰ »

۱۶۲ تفصیل آیات القرآن الحکیم

عربی - مؤلف : جول لایوم (۱) فرانسوی . مترجم : محمد فؤاد عبدالباقی عضو

انجمن شورای جامعه علمی مستشرقین - کتاب تجزیه آیات شریفه قرآن و تبویب و ترتیب

آیات مبارکه است از حیت عناوین و مطالب و مرتب است بر ۱۸ باب و هر بابی

حاوی فروع و عناوین و مطالبی است . ابواب کتاب بشرح زیر است : باب الاول التاریخ

۲ محمد ص ۳-۴ التبلیغ ۴ بنو اسرائیل ۵ التوراة ۶ النصارى ۷ - ماوراء الطیعه ۸ التوحید

۹ القرآن ۱۰ الدین ۱۱ العقائد ۱۲ العبادات ۱۳ الشریعه ۱۴ النظام الاجتماعی ۱۵ العلوم

والفنون ۱۶ التجاره ۱۷ علم تهذیب الاخلاق ۱۸ النجاح . تاریخ فراغ از ترجمه شب شب

۱۲ شعبان ۱۳۴۲ است . چاپ سربى مصر چاپخانه عیسی بابی حلبی و شرکاء . خریداری

(۱۰۰۰۸)

آستان قدس شهر یور ۱۳۲۴

تمییز الاوصیاء

فارسی - مفسر : حاج زین العابدین خان کرمانی - رساله در اثبات لزوم بودن

ولی مصر از ذریه پیغمبر ص ۳ بایات شریفه قرآنه است . تاریخ ختم تالیف عرفه ۱۳۳۱ است .

چاپ سنگی تبریز بخط نسخ سال ۱۲۳۴ - این رساله ضمیمه کتاب تنزیه الانبیاء شماره

۱۶۳ تفسیر است .

تنزیل الایات علی الشواهد من الایات

شرح شواهد تفسیر کشف است . در باب علم نجوم به بینید

۱۶۳ تنزیه الانبیاء

فارسی - مفسر : حاج زین العابدین خان کرمانی - کتاب در اثبات عصمت پیغمبران

است با استدلال از آیات قرآنه که ضمن یک مقدمه و دو باب و هر بابی ضمن فصولی صورت

گرفته : باب ۱ در اثبات عصمت انبیاء باب ۲ در بیان بعض آیات متشابه که موهم خلاف

است . تاریخ ختم تالیف ۲۷ ذیحجه ۱۳۳۵ است - رساله تمییز الاوصیاء و اجوبة المسائل ضمیمه

تفسیر چابی

الجواهر ج ۱۱

۱۷۵

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره حج و سوره مؤمنون است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۴۱ »

الجواهر - ج ۱۲

۱۷۶

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره نور و سوره فرقان است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش (۷۵۴۲)

الجواهر ج ۱۳

۱۷۷

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره شعراء و سوره نمل است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش (۷۵۴۳)

الجواهر ج ۱۴

۱۷۸

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره قصص و سوره عنکبوت است - تاریخ چاپ ۱۳۴۸ واقف ماتد پیش (۷۵۴۴)

الجواهر ج ۱۵

۱۷۹

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره روم و سوره لقمان و سوره سجده است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۴۵ »

الجواهر ج ۱۶

۱۸۰

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره احزاب و سوره سبا است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش (۷۵۴۶)

الجواهر ج ۱۷

۱۸۱

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره فاطر و سوره یس است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۴۷ »

الجواهر ج ۱۸

۱۸۲

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره صافات و سوره ص و سوره زمر است - تاریخ چاپ ۱۳۴۹ واقف ماتد پیش « ۷۵۴۸ »

الجواهر ج ۱۹

۱۸۳

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سوره غافر و سوره مؤمن و سوره حم سجده (فصلت) است - مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۴۹ »

تفسیر چابی

۱۶۶ الجواهر ج ۲

عربی - مکرر پیش - این جزء تفسیر سورة آل عمران است - چاپ سریبی مصر
سال ۱۳۳۳ واقف ماتد پیش « ۷۵۳۲ »

۱۶۷ الجواهر ج ۳

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة نساء و مائده است - مشخصات
کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۳۳ »

۱۶۸ الجواهر ج ۴

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة انعام و اعراف است - چاپ سریبی
مصر سال ۱۳۴۴ واقف ماتد پیش « ۷۵۳۴ »

۱۶۹ الجواهر ج ۵

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة انفال و سورة توبه است - مشخصات
کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۳۵ »

۱۷۰ الجواهر ج ۶

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة یونس و سورة هود است - چاپ سریبی
مصر سال ۱۳۴۶ واقف ماتد پیش « ۷۵۳۶ »

۱۷۱ الجواهر ج ۷

عربی بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة یوسف و سورة رعد و سورة ابراهیم
است . مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش (۷۵۳۷)

۱۷۲ الجواهر ج ۸

عربی بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة حجر و سورة نحل است - مشخصات
کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۳۸ »

۱۷۳ الجواهر ج ۹

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة اسری (بنی اسرائیل) و سورة
کهف است . مشخصات کتاب و واقف ماتد پیش « ۷۵۳۹ »

۱۷۴ الجواهر ج ۱۰

عربی - بماتد پیش - این جزء تفسیر سورة مریم و سورة طه و سورة انبیاء است .
تاریخ چاپ ۱۳۴۷ واقف ماتد پیش « ۷۵۴۰ »

تفسیر چایی

آیات داله بر اثبات مبدء و خدا شناسی بدلائل آفاقی و شواهد صناعی و بیان وجوه حکم و نعم منضمه در آن آیات . کتاب در ۱۵ باب صورت گرفته . چاپ سربى مصر . چاپ دوم چاپخانه السعاده . در ۱۳۲۶ قمری . خریداری آستان قدس در آبان ۱۳۲۲ « ۸۰۳۹ »

(حرف خ)

خلاصة المنهج

۱۹۴

فارسی - مکرر ۱۱۹ خطی . مفسر: ملا فتح الله کاشانی . چاپ سنگی تهران . خط نسخ سال ۱۲۸۱ خریداری آستان قدس خرداد ۱۳۲۳ (۸۷۹۹)

خوارق البوارق

در باب حکمت چایی صفحه ۳۰۷ به پینید .

(حرف د)

درة الدرر

۱۹۵

عربی - مفسر : شیخ حبیب الله کاشانی . محتمری است حاوی جهات تزیلی و تاویلی سورة مبارکه کوثر . تفسیر سورة مبارکه اخلاص ضمیمه این کتاب است . چاپ سنگی تهران . خط نسخ سال ۱۳۲۶ وقفی فهرستی « ۷۷۸ »

۱۹۶ درالنظیم فی فضائل القرآن والذکر الحکیم

عربی - منسوب: به تزیل الحرمین شیخ ابو السمادات عقیف الدین عبدالله بن اسعد یعنی یافعی متوفای ۷۶۸ (۱) از اقطاب صوفیه است . شاه نعمت الله ولی از تربیت یافسکان او است و از بیشتر مشایخ مجاز بوده . تلم سلاسل صوفیه باو منتهی میشود - کتاب در بیان فضائل و آداب تلاوت و ختم قرآن و خواص سور است . در دیاجه آورده : « فرایت ان اجمع فی هذا الكتاب بین کتاب البرق اللامع و النبیط الهامع تألیف الامام الفقیه القاضی ابوبکر الفسانی و بین کتاب فی خواص من القرآن و فوائده السور للامام ابی حامد حجة الاسلام و بنیة المرام الغزالی » در کتب تراجم برای یافعی کتابی بنام درالنظیم فی فضائل قرآن العظیم ضبط شده - کشف الظنون کتابی بنام درالنظیم فی خواص القرآن العظیم از شیخ ابو عبد الله محمد بن احمد بن عبد الله بن سهل جوزی معروف بابن خشاب یعنی یاد کرده که از حیث موضوع و هم جمله آثار بابن کتاب

تفسیر چایی

۱۸۴ الجواهر ج ۲۰

عربی بماتند پیش۔ این جزء تفسیر سورۃ شوری و سورۃ زخرف است. مشخصات
کتاب و واقف مانند پیش « ۷۵۵۰ »

۱۸۵ الجواهر ج ۲۱

عربی بماتند پیش۔ این جزء تفسیر سورۃ دخان و سورۃ جاثیه و سورۃ احقاف
و سورۃ محمد ص ۴ است. مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۷۵۵۱ »

۱۸۶ الجواهر ج ۲۲

عربی۔ بماتند پیش این جزء تفسیر سورۃ فتح و سورۃ حجرات است۔ تاریخ چاپ سال ۱۳۵۱
واقف مانند پیش (۷۵۵۲)

۱۸۷ الجواهر ج ۲۳

عربی۔ بماتند پیش۔ این جلد تفسیر سورۃ ق و سورۃ الذاریات و سورۃ طور و سورۃ نجم و سورۃ
قمر است. تاریخ حتم تالیف این جزء ۱۰ جمادی الاولی ۱۳۵۱ است. مشخصات کتاب و واقف
مانند پیش (۷۵۵۳)

۱۸۸ الجواهر ج ۲۴

عربی۔ بماتند پیش۔ این جلد تفسیر سورۃ الرحمن تا آخر سورۃ مرسلات است. مشخصات
کتاب و واقف مانند پیش (۷۵۵۴)

۱۸۹ الجواهر ج ۲۵

عربی۔ بماتند پیش۔ این جلد تفسیر سورۃ نبا تا آخر قرآن است. مشخصات کتاب
و واقف مانند پیش « ۷۵۵۵ »

۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ جواهر القرآن

عربی مکرر شماره ۱۸ اخلاق - مؤلف : ابو حامد غزالی - کتاب اخلاق القرآن
است . آیات مربوط باخلاق را بعنوان نمط جواهر قرآن و نمط در قرآن گرد آورده و
مصدر داشته بفصولی در تقسیم علوم و اعمال و مطالب مربوط بمعارف و اخلاق - کتاب اربعین
مؤلف ضمیمه این کتاب است چاپ سنکی تهران - خط نسخ بسال ۱۲۲۵ و قف فهرستی -
خریداری آستان قدس در سال ۱۳۱۱ و قف دکتر حسن شهیدی در بهر ۱۳۲۳ « ۷۷۶ » و
« ۷۷۷ » و « ۸۱۹۹ »

(حرف ح)

۱۹۳ الحکمة فی مخلوقات الله

عربی - مؤلف : ابو حامد محمد غزالی طوسی مختصر است فلسفی در تفسیر

تفسیری چایی

ماب. درهند مر جمعیت تمامی داشته (۱) کتاب تفسیر و توضیح ۱۴۰ آیه نازل در شأن حضرت امیرالمومنین و خاندان عصمت علیهم السلام است باخبار مرویه از طرق اهل سنت و جماعت و امامیه و نقاوه ۱۳۹ کتابست که بیشتر آن ها از هؤلقات اهل سنت است که بالواسطه و بلاواسطه از آنها نقل کرده. خلاصه توصیفیکه مؤلف از کتاب نموده این است: «ولعلم ان کتابنا هذا مشتمل علی خمس فوائد کل منها اغزو ابی من فلائد الفرائد: ۱ التدرج فی علم الادب و معرفة اسالیب کلام العرب ۲ الاحتجاج علی الخصام بالتبکیک و الاثزام ۳ نشر فضائل علی علیه السلام ۴ الوقوف علی تفسیر الایات المسروده فیہ و العلم بشأن نزولها علی الوجه الوجه ۵ تقریح الخاطر و تشبیط النظر لما فیہ من الطرائف و النوادر» تاریخ فراغت از تالیف شب عید غدیر ۱۲۷۱ است - در صدر کتاب اجازه مفصل سید الطمء سید حسین بن علی به مؤلف ندوین شده (۲) چاپ سنکی هندوستان بخط نسخ در سال ۱۲۷۷ نسخه موریا نه خورده است - وقفی حاج سید محمد شوشتری بسال ۱۳۰۹ « ۷۸۲ »

۲.۲ روح البیان ج ۱

عربی- مکرر شماره ۱۴ چاپی مفسر: اسماعیل حقی جلوتی متولد در ایدوس- متوفای ۱۱۳۷ یا ۱۱۲۷ در شهرستان بروسه (۳) از اعلام و مشایخ صوفیه جلوتیه عثمانی بوده. در آخر عمر در جامع سلطانی بروسه اشتغال بوعظ و ارشاد داشته و زیاده بر ۱۰۰ تالیف در رشته های مختلف پرداخته است - کتاب تفسیری است مفصل بمسلك عرفانی و مشرب اخلاقی که در شهرستان بروسه تألیف کرده - این جلد تا سوره توبه است تاریخ ختم تألیف این جلد را در این رباعی بیان نموده: (حمد لله روزیگشبه وهم «کذا» ماه صفر (۲) - چون نخستین دفتر از روح البیان فارغ شدم) (حقی تاریخ وی کردم بحرف جوهری) (۵) (حالیا از جلد اول فارغ البال آمدم) - (۱۱۰۲) چاپ سری اسلامبول چاپخانه عثمانیه بسال ۱۳۰۹ وقفی فهرستی (۷۸۳)

۲.۳ روح البیان ج ۲

عربی- مکرر پیش. این جلد از سوره مبارکه یونس تا آخر سوره مبارکه عنکبوت است. تاریخ ختم تألیف جمادی الاول ۱۱۰۹ - مشخصات کتاب و واقف مانند شماره پیش « ۷۸۴ »

۲.۴ روح البیان ج ۳

عربی- مکرر پیش - این جلد از سوره روم تا آخر سوره قتل است . تاریخ ختم

(۱) ابن الودیه ج ۱ ص ۲۰۴ (۲) تاریخ اجلازه چهار روزمانده از ربیع الثانی ۱۲۷۲ است (۳) عثمانی مؤلفری ج ۱ ص ۲۸ . قاموس الاعلام ج ۲ ص ۹۵۰ (۴) ظاهرا کلمه « وهم » غلط چاپی است و صحیح آن «دوم» باشد (۵) ظاهرا ماده تاریخ در مصرع چهارم است و مقصود از حروف جوهری حروف منقوطه در مصرع چهارم است

تفسیر چایی

یکی است و هم آورده که مختصر این کتاب منسوب است به یاقعی و نسخه مختصر از حجت قطر باندازه نیمه از اصل کتاب است. جاب سنگی بخط نسخ نام چاپخانه و محل چاپ ذکر نشده. وقعی حاج سید محمد شوشتری «۷۸۰»

۱۹۷ درالنظیم خاقانی ج ۱ و ۲

فارسی - مکرر شماره ۳۳۸ خطی - مفسر: ملا محمد رضا همدانی. جاب سنگی
تهران. خط نسخ سال ۱۲۷۶ یا ۱۲۷۹ وقعی فهرستی (۷۷۹)

دلایل قرآنی

در باب حکمت چایی صفحه ۳۰۸ به پینید

(حرف ر)

۱۹۸ رجاء الغفران فی مهمات القرآن

فارسی: مؤلف شیخ محمد رضا بن اسدالله یزدی - کتاب در بیان اسامی و فضیلت و اعجاز و معنی کلام الله و حدوث و قدم و آیات ناسخ و منسوخ و محکم و متشابه و غیرها است و مرتب است بر یک مقدمه و پنج مقصد و هر مقصدی دارای عناوین و فصولی است. تاریخ ختم تالیف ۲۹ جمادی الاول ۱۳۳۱ جاب سنگی شیراز. بخط نستعلیق چاپخانه سپهر سال ۱۳۳۱. وقعی فهرستی «۷۸۱»

۱۹۹ رسالات

فارسی - جامع ناشر بهمن کریمی - سه رساله از رسائل فیض کاشانی است:
۱ ترجمه الصلوة مانند شماره ۲۹۵ تفسیر خطی ۲ الفتاوه ۳ آئینه شاهی - کتاب مصدر است بمقدمه در ترجمه مؤلف از ناشر جاب سری شیراز چاپخانه موسوی آبان ۱۳۲۰ خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۹۷۹)

۲۰۰ رساله نوریه

فارسی - مفسر: حاج محمد رحیمخان کرمانی. کتاب تفسیر آیه مبارکه نور است و مرتب است بر ۸ مقدمه و ۱۹ فصل. جاب سنگی نسخ. تاریخ و محل جاب ذکر نشده. خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ «۸۹۸۷»

۲۰۱ روآئح القرآن فی فضائل ائمءالرحمان

عربی - مؤلف: مفتی سید محمد عباس بن علی اکبر بن جعفر بن طاب نورالدین بن سید نعمت الله جزائری شوشتری لکهنوی متوفای رجب ۱۳۰۶ مدفون در لکهنو در حسینیه غفران

تفسیر چایی

ادله فقه مستخرج از او و نیز جاره نباشد از طرفی اخبار که لایق باشد به آیه و معنی او و آیاتیکه وارد باشد بررسی سبب ترول آن بیاید گفتن و قصه که متعلق باشد به آیه بیاید گفتن تا آنجا که گفته: « یس چون جماعتی ازدوستان و بزرگان امانل و اهل تدین اقتراح کردند که در این باب جمعی باید کردن » تا آنجا که: « و این کذب انشاء الله از میانۀ اطناب و اختصار بود اطناییکه ممل نباشد و اختصاریکه مغل نباشد و شرط آنست که هر آیه که بدور سیم یا هر لفظی و قصه آنچه شرط است در او گفته شود و چون آن آیه یا آن لفظ در قرآن مکرر شود حواله برگرفته کرده شود » مفسر کتاب را در ۲۰ جزو مدون داشته - کتاب چاپ شده است از نسخه کتابخانه سلطنتی ایران که آن نسخه از نسخه کتابخانه آستان قدس رونویس شده بوده - جمعیتی از اعلام بریاست سید محمد کاظم بن محمد یوسف بن محمد باقر طباطبائی تبریزی « امام جمعه تبریز » جلد اول و دوم این تفسیر را تصحیح نمودند و در ۱۳۲۳ هجری قمری بچاپ رسید - چاپ بقیه مجلدات بتعویق افتاد تا در سال ۱۳۱۳ خورشیدی وزارت فرهنگ ایران اقدام بچاپ بقیه مجلدات نمود و جمعیتی بریاست جناب آقای حاج سید نصرالله تقوی سه جلد دیگر را تصحیح کردند. کتاب مذیل است بمقاله مفصل و ممتع بعنوان خانۀ الطبع از علامه شیخ محمد قزوینی در ترجمۀ مفسر و شرح کتاب. این جلد از اول قرآن تا تفسیر آیه ۶۱ سوره نساء: « و اذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی الرسول » است - چاپ سربی تهران چاپخانه شاهنشاهی - سال ۱۳۲۳ ه - ق اهدائی وزارت فرهنگ - در مهر ۱۳۱۳ ه - ۷۸۸ »

۲۰۹ روض الجنان ج ۲

فارسی - مکرر پیش - این جلد تفسیر آیه ۶۲ سوره نساء: « فکیف اذا اصابتهم مصیبة بما قدمت » تا آخر سوره توبه است . مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۷۸۹ »

۲۱۰ روض الجنان ج ۳

فارسی بماتند پیش - این جلد از تفسیر سوره یونس تا آخر سوره مؤمنون است - چاپ سربی تهران ۱۳۱۳ خورشیدی واقف مانند پیش « ۷۹۰ »

۲۱۱ روض الجنان ج ۴

فارسی - مکرر پیش - این جلد تفسیر سوره نور تا آخر سوره شوری است - چاپ سربی تهران - سال ۱۳۱۴ ه - ق . واقف مانند شماره پیش « ۷۹۱ »

۲۱۲ روض الجنان ج ۵

فارسی - بماتند پیش - این جلد از تفسیر سوره زخرف تا آخر قرآن است - چاپ سربی تهران - سال ۱۳۱۵ واقف مانند پیش « ۷۹۲ »

تفسیر چاپی

تألیف ۳ شنبه ۲۵ ذیحجه ۱۱۱۳ - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۷۸۵ »

۲۰۵ روح البیان ج ۴

عربی - مکرر پیش - این جلد از سوره مبارکه فتح تا آخر قرآن است . تاریخ ختم تألیف پنجشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۱۱۷ - مشخصات کتاب و واقف مانند شماره پیش « ۷۸۶ »

۲۰۶-۲۰۷ روضة الامثال

عربی - مفسر: حاج ملا احمد بن عبد الله کوزه کنانی تبریزی متوفای ۵ ربيع الاول ۱۳۲۷ (۱) یا در حدود ۱۳۲۶ (۲) در کاظمین . مدفون در نجف در مقبره استادش شیخ حسن مامقانی . از شاگردان سید حسین کوهکمری (۳) و فاضل ایروانی و شیخ مامقانی مذکور است . کتاب تفسیر امثال وارده در قرآن و توضیح آیات مشتمله بر کلمه: « مثل » و ذکر لطائف و نکات آنهاست که در آن بشرح و تفصیل و نقل اقوال و تحقیق پرداخته و در زمینه خودش از کتب نفیسه است . چاپ سنگی تهران - خط نسخ . سال ۱۳۲۵ - وقفی فهرستی . خریداری آستان قدس در ۱۳۱۸ (۷۸۷) و (۷۶۱۱) .

۲۰۸ روض الجنان و روح الجنان

فی تفسیر القرآن ج ۱

فارسی - مکرر شماره ۱۲۹ خطی . مفسر: شیخ ابوالقحوح رازی - کتاب تفسیری است جامع شامل ترجمه آیات و وجوه اعراب و قرائات و اسباب نزول و نکات کلامی و فقهی و بیان تأویل و ناسخ و منسوخ و غیرها و مصدر است به ۷ فصل در مطالب مقدماتی - طرز و توصیف کتاب چنان است که مفسر در دیباچه آورده: « پس چاره نباشد آنرا که ناطق این علوم کند و خواهد که در تفسیر تصنیفی کند از آنکه از همه علوم که این کتاب متضمن است آنرا و مشتمل است بر آن بآهره باشد خصوصاً علم ادب و اطلاع بر ترکیبات کلام عرب و علومیکه منسوب باشد به علم ادب از لغت و نحو و صرف و علم نظر و بلاغت صنعت و شعر چه مدار این لغت بر این علوم است و نیز باید تا متقن بود علم اصول را تا اقوالی که قاض بود در اصول بشناسند و اجتناب کند و تأویل آیات متشابه بر وفق اصول کند چنانکه ادله عقل اقتضاء کند و مطابق بود آیات محکم را و باید تافقه باشد تا آیاتیکه منضم احکام شرعی باشد معانی و وجه استدلال آنرا بر مذهب صحیح بدانند و این معنی تمام نشود تا عالم نباشد با اصول فقه که بناء فقه بر آنست و

(۱) الدرر ج ۲ ص ۵۰۴ (۲) دانشمندان آذربایجان ص ۳۱ - ایمان الیقین ج ۷ (۳) متوفای ۱۲۹۹

تفسیر چاپی

صافی

۲۲۳

عربی - مانند پیش - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - خریداری آستان قدس در ۱۳۱۱ « ۸۰۲ »

صافی

۲۲۴

عربی - مانند پیش - چاپ سنگی تهران چاپخانه میرزا علی اصغر بسال ۱۳۳۳ -

وقفی فهرستی « ۸۰۳ »

صافی

۲۲۵

عربی - مانند پیش چاپ سنگی - بخط نسخ تاریخ ومحل چاپ نامبرده نشده است وقفی مرحوم شیخ غلامرضا معینی بوسیله حاج محمد در آذر ۱۳۲۳ « ۸۵۹۰ »

۴۲۶ صفوة العربان فی تفسیر القرآن

عربی - مؤلف معاصر : محمد فرید وجدی مصری - کتاب بخشی مقدمه تفسیر ودر بیان تأثیرات علمی واجتماعی قرآن است که در ۵۰ عنوان مطالب صورت گرفته. چاپ سربى مصر چاپخانه الشعب در شوال ۱۳۴۱ خریداری آستان قدس در شهریور ۱۳۲۳ « ۱۰۰۴۵ »

(حرف ع)

۲۲۷ عنایات الرضویه ج ۱ و ۲

۲۲۷

عربی - مؤلف : شیخ محمد تقی معروف بهاج آقا نجفی اصفهانی مسجد شاهى • کتاب مجموعه ایست اعتقادی وتفسیری در اثبات نبوت وامامت واعجاز قرآن وتفسیر برخی از آیات ازسوره فاتحه وسوره بقره وشامل نکات نظری ودقائق علمی است - مطالب جزء یکم غالباً در عنوان «عناية» ومطالب جزء دوم در عنوان «درس» صورت گرفته - مؤلف دیباچه برای کتاب توشته - ناشر کتاب آورده که این کتاب را مؤلف هنگام تشریف بزیارت مشهد مقدس رضوی تالیف کرده - چاپ سنگی تهران بخط نسخ چاپخانه سید مرتضی بسال ۱۳۱۹ وقفی فهرستی « ۸۰۴ »

(حرف غ)

غرائب القرآن

شماره ۷ لغت را ببینید •

۲۲۸ غورالفوائد ودرالقلائد ج ۱ تا ۴

۲۲۸

عربی مانند ۳۴۹ خطی املاء شریف مرتضی - کتاب دراین چاپ در ۴ جزء صورت گرفته وهر جزئی مصدر است بفهرست عناوین مجالس ومصحح تصحیح ومحشی بجواشی سید محمد بدرالدین نصابی حلبی است - چاپ سربى مصر چاپخانه السامه - بسال ۱۳۲۵ وقفی نائینی « ۸۰۵ »

تفسیر چایی

۲۱۳-۲۱۴ روض الجنان ج ۱ و ۲

فارسی - ماتد پیش - مشخصات کتاب مانند دوره پیش است. خریداری آستانقدس

در ۱۳۱۳ « ۷۹۳ » و « ۷۹۴ »

۲۱۵-۲۱۶ روض الجنان ج ۱ و ۲

فارسی - ماتد پیش - مشخصات کتاب مانند دوره پیش - وقفی نائینی « ۷۹۵ » و « ۷۹۶ »

۲۱۷-۲۱۸ روض الجنان ج ۱ و ۲

فارسی - مشخصات کتاب مانند دوره پیش - وقفی فهرستی « ۷۹۷ » و « ۷۹۸ »

(حرف م)

۲۱۹ سواکبر

فارسی - مفسر : سید رجیبلیخان بهادر حسینی حسینی نقوی بهکری دهلوی لاهوری.

رساله تفسیر سورة مبارکه فجر و بیان نکات و اشارات وارده درین سوره بر فیه شهادت حضرت سید الشهداء علیه السلام است - تاریخ ختم تالیف ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۹۷ است - چاپ سنگی لاهور خط نستعلیق - چاپخانه گوه نور سال ۱۲۹۷ خریداری آستانقدس در اسفند

۱۳۱۸ « ۹۷۷۰ »

۲۲۰ سیاست الاسلام

عربی - مؤلف : سید حسین عرب باغی رضاییه - رساله حاوی برخی از دستورهای

وارد در قرآن مربوط باصول و فروع است که تنها آنها را ترجمه نموده و بماتد آیات الاحکام

است. چاپ سنگی تبریز - خط نسخ وقفی حاج مختار معینی در ۱۳۱۴ « ۵۸۶۳ »

(حرف ش)

۲۲۱ شرح آیه الكرسي

عربی - مؤلف سید کاظم رشتی - تفسیر و تاویل آیه الكرسي است . رساله شرح

حدیث عمران صابی و لوا مع الحسینیہ تالیفی مؤلف نیز ضمیمه این کتاب است - چاپ سنگی

تبریز خط نسخ سال ۱۲۷۱ اوقی نائینی « ۸۰۰ »

(حرف ص)

۲۲۲ صافی

عربی - مکرر شماره ۲۴۲ خطی - مفسر: فیض کاشانی. چاپ سنگی تبریز خط نسخ سال

۱۲۷۲ وقفی نائینی « ۸۰۱ »

تفسیر چاپی

۱۲ فصل ترتیب یافته و مصدر است بمقدمه مفصلی اثر خامه مفسر مذکور . تاریخ ختم
تحریر و تألیف ۲۰ آذر ماه ۱۳۲۳ چاپ سربى تهران چاپخانه سروش اسفند ۱۳۲۳
خریداری آستانقدس در فروردین ۱۳۲۴ ۹۶۵۷۰

۲۳۴ کشف ج ۱

عربی. مکرر شماره ۲۵۷ خطی . مفسر: جلاله زهـ خـنـری - کتاب در ۲ جلد چاپ شده و تمام
قرآن در حاشیه هر دو جلد مدون است. هر جلدی دارای فهرست سوری است که برآنـمـشـمـل
است - این جلد آخر سورة کـهـف را دارد در متن کتاب نیز حاشیه میر سید شریف بمایـز خط
جدولی تدوین شده. چاپ سربى مصر سال ۱۳۰۸ وقفى نائینى (۸۰۸)

۲۳۵ کشف ج ۲

عربی - مکرر پیش - این جلد از سورة مریم تا آخر قرآنرا دارد. کتاب انتصاف در حاشیه
این جلد تدوین شده. کتاب تنزیل الایات علی الشواهد من الایات در آخر ضمیمه است. چاپ
سربى مصر سال ۱۳۰۸ وقفى نائینى (۸۰۹)

۲۳۶ - ۲۳۷ کشف ج ۱ و ۲

عربی - مکرر پیش این چاپ حاشیه میر سید شریف را ندارد. چاپ سربى مصر
چاپخانه شرفیه سال ۱۴۰۷ خریداری آستانقدس سال ۱۳۱۱ خورشیدی (۸۱۰) و (۸۱۱)

۲۳۸ - ۲۳۹ کشف ج ۱ و ۲

عربی - مکرر پیش . وقفى فهرستى (۸۱۲) و (۸۱۳)

کشف الایات محمد شاهی

فارسی - مؤلف : سید محمد بن مهدى حسینی از علماء عام تجوید - این کتاب را
بنام مرحوم محمد شاه قاجار تألیف کرده و نام کتاب ماده تاریخ تألیف است . کتاب مرتب
است بر یک مقدمه و جدول و ۲۸ باب و خاتمه. کتاب را ضمیمه تفسیر جلالین شماره ۱۰۷ ببینید

۲۴۰ کشف الغطاء عن وجوه آیات هل اتی

فارسی - مفسر: سید رجب طایخان بهادر. رساله در تفسیر و توضیح انطباق سورة مبارکه
هل اتی برواقه شهادت کربلاء است تاریخ ختم تألیف ۱۲ ذی قعدة ۱۲۶۶ چاپ سنگی لاهور
خط نستعلیق چاپخانه گروه نور سال ۱۲۶۶ خریداری آستانقدس در اسفند ۱۳۱۸ (۶۷۷۱)

۲۴۱ کلید فهم قرآن

فارسی . مؤلف : حاج شیخ شریعت (بن حاج شیخ حسن بن میرزا رضا قلی)
سنگاجی متوفای پنجشنبه ۹ محرم ۱۳۶۳ سن ۵۴ سالگی در تهران مدفون در دارالتبلیغ
نابیش در خیابان فرهنگ. از معارف معاصر بود . در تهران ترید پدر و شیخ عبدالنبی نوری

غورالفو آئند

۲۲۹

عربی - مائتد پیشہ کتاب رونویس شدہ است از نسخہ مصحح مرحوم شاہزادہ فرہاد میرزا و مختاراتی را کہ شریف مرتضیٰ بر مجالس افزودہ نیز دارد و مطلق است بحواشی توضیحی و مذیل است بفہرست مطالب - چاپ سنگی تہران خط نسخ چاپخانہ حاج عبدالحمید بسال ۱۲۷۲ و قفلی فہرستی « ۵۸۶۳ »

(حرف ف)

فاتحہ و معنای آن

۲۳۰

فارسی - مترجم معاصر: عباس راسخی . این کتاب ترجمہ کتاب « تفسیر الفاتحہ و مشکلات القرآن » است . اصل کتاب از افادات شیخ محمد عبدہ مصری و تحریر و تالیف شاگردش سید محمد رشید رضا مدیر مجلہ المنار است . پس از تفسیر سورہ مبارکہ فاتحہ مقالات تفسیری است: ۱ تفسیر آیات واردہ در مسئلہ افعال بندکان - ۲ تفسیر آیات مربوطہ بفرائق - ۳ تفسیر آیات و رفع شبہہ در بارہ طلاق دادن زید بن حارثہ زوجہ خود زینب دختر جحش و گرفتن یقمبر ص ۴ زینب را . چاپ سربی رشت . چاپخانہ فردوس و قفلی مترجم در تیرہ ماہ ۱۳۲۵ « ۱۰۲۶۱ »

فہرست تفسیر طبری و نیشابوری

۲۳۱

عربی - کتاب فہرست اصول مطالب تفسیر طبری و ہم تفسیر نیشابوری است . این فہرست را علماء جامع ازہر مصر کہ مصحح اصل تفسیر بودہ اند بریاست شیخ محمد زہری غمراوی تألیف کردہ اند - چاپ سربی مصر - و قفلی ناٹینی « ۸۰۶ »

(حرف ق)

القرآن والعلاوم العصریہ

۲۳۲

عربی - مؤلف: شیخ طنطاوی جوہری . رسالہ سادہ مختصری است در بیان رموزات و اشارات برخی از آیات بطول طبعی . چاپ سربی مصر . چاپخانہ دار احیاء الکتب العربیہ در ۱۳۴۱ خریداری آستان قدس در ابان ۱۳۲۲ « ۸۰۴۰ »

(حرف ك)

کانون حکمت قرآن

۲۳۳

فارسی . تقریر: حاج شیخ محمد باقر کمرہ و تحریر: ابوالقاسم کریمی و حسن موسی خادم و عاصی و حسین آقا از مردمان شہر ری . کتاب تفسیر سورہ مبارکہ لقمان و بیان مواعظ شافیہ مندرجہ در این سورہ شریف است کہ بطور درس گفته شدہ و در ضمن

تفسیر چاپی

کتاب اشتباها جامع البحار ضبط شده. چاپ سنگی بخط نسخ ۱۳۲۳ قمری محل چاپ ایران است. از چاپخانه وشهری که چاپ شده نامی برده نشده. خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۲۳ (۸۶۱۴)

۲۴۶ مجمع البیان ج ۱

عربی - مکرر شماره ۱۹۱ مفسر: ابو علی طبرسی - این جلد از اول قرآن تا سوره مبارکه یوسف است - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۶۷ و قفیفهرستی ۸۱۸۰

۲۴۷ مجمع البیان ج ۲

عربی - مکرر پیش این جلد از سوره رعد تا آخر قرآن است چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۶۷ و قفیفهرستی « ۸۱۹ »

۲۴۸ مجمع البیان ج ۱

عربی . مکرر پیش . چاپ سنگی تهران خط نسخ چاپخانه علیقلی خان - سال ۱۳۰۴ و قفیفائینی « ۸۲۰ »

۲۴۹ مجمع البیان ج ۲

عربی - مکرر پیش چاپ سنگی تهران - خط نسخ چاپخانه اللهقلیخان سال ۱۳۰۴ و قفیفائینی « ۸۲۱ »

۲۵۰ مجمع البیان ج ۲

عربی - مکرر پیش - چاپ سنگی تهران خط نسخ سال ۱۲۶۷ و قفیمیر سید علیخان طبیب سال ۱۲۷۳ « ۸۲۲ »

۲۵۱ مجمع البیان ج ۲

عربی - مکرر پیش - چاپ سنگی تهران - خط نسخ . سال ۱۲۶۷ - خریداری آستان قدس در اسفند ۱۳۱۸ « ۹۷۷۲ »

۲۵۲ محکم و متشابه

عربی. مؤلف: شریف مرتضی - کتاب در بیان آیات ناسخ و منسوخ و محکم و متشابه و آیاتیکه لفظاً عام و از حیث معنی خاص و آیات وارده در رخصت و عزیمت و آیات احتیاجیه و ردیه و آیات مینه سبب بقاء و معایش خلق و هم وضع اسماء حسنی برای خدا و آیات وارده در بیان ایمان و کفر و هم فرائض و قصص و غیرهاست . و در زمینه خودش از نقایس است. مطالب کتاب به تصویص در دیاجه . اخوذ و منقول از تفسیر نمائی امت . چاپ سنگی تهران بخط نسخ سال ۱۳۱۲ و قفیفهرستی « ۸۲۳ »

تفسیر چایی

عام فقه را خواند و عام کلام را در خدمت حاج شیخ علی نوری آموخته و حکمت را از میرزا حسن گره‌اناشاهی و غرقان را از میرزا هاشم اشکوری فرا گرفته. برای تحصیل و تکمیل رهسپار نجف گشته و مدت چهار سال نیز نزد اعلام آن شهرستان تلمذ کرده (۱) کتاب برخی مطالب مقدماتی تفسیر است. چاپ سربی تهر ان چاپخانه علمی در ۱۳۶۱ خریداری آستانقدس در خرداد ۱۳۷۳ «۹۳۱۹»

(حرف ل)

۲۴۲ باب التاویل فی معانی التزیل ج ۱

عربی - مفسر : علاء الدین علی بن محمد بن ابراهیم بن عمر بن خلیل بغدادی صوفی معروف بخازن متولد در ۶۷۸ متوفای در ۷۴۱ «۱» کتاب تفسیری است با احادیث وارده در صحاح اهل سنت که برای تسهیل حذف اسانید روایات را نموده و بشرح آنها پرداخته و خلاصه معالم التزیل بنوی و برخی از تفاسیر دیگر است که در ۴ جزء صورت گرفته و هر جزئی دارای فهرست مطالب است تاریخ فراغت از تالیف کتاب بروایت کشف الظنون (ج ۲ ص ۳۵۰) چهار شبه ۱۰ رمضان ۷۲۵ است. این جلد تا آخر سورة مائده را دارد. مدارك التزیل در حاشیه کتاب تدوین شده چاپ سربی مصر چاپخانه شرفیه سال ۱۳۲۸ وقفی قائم مقام « ۸۱۵ »

۲۴۳ باب التاویل ج - ۲

عربی - این جزء تفسیر سورة انعام تا آخر سورة هود است - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۱۶ »

۲۴۴ باب التاویل ج ۳ - ۴

عربی - این مجلد شامل تفسیر سورة یوسف تا آخر قرآن است مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۱۷ »

باب النقول فی اسباب النزول

عربی - مؤلف : جلال الدین سیوطی - کتاب در بیان شأن نزول آیات قرآن است. که از کتب جوامع و اصول احادیث اهل سنت تلخیص و گرد آورده - این کتاب را در حاشیه تنویر المعباس شماره ۱۶۴ از صفحه ۲ تا صفحه ۳۰۷ ببینید .

(حرف م)

۳۴۵ مجمع البجار

فارسی . مکرر ۳۶۴ خطی . مفسر : مظفر علیشاه کرمانی . نام کتاب در اول

۱ علی السموع کتاب اسلام و رجعت که بشماره ۱۳۹ حکمت چایی است از مؤلف این کتاب است و نام عبدالوهاب فرید مستعار است
۲ مجمع المطبوعات العربیه ص ۸۰۹

تفسیر چایی

موسوم به مواکب منطبعة چاپخانه عامره استانبول در ۱۲۸۲ و هم حاشیه های ابن تجمید و ابن قنوی چاپی چاپخانه عامره در ۱۲۸۶ - ترتیب کتاب چنین است که آیات را مرتب به ترتیب تهجی نموده و بر طبق ارقام موضوعه هر آیه را از سوره و جزو و هم صفحه از هر يك از تفاسیر مذکور را تعیین و مشخص نموده - کتاب مصدر است بدیباچه عربی و ترکی و مدیل است به تقریظ هائیکه بر کتاب نوشته شده - چاپ سنگی بمبئی بخط نسخ سال ۱۲۹۹ و قفای نائینی « ۸۵۲ »

معرفة الناسخ والمنسوخ

عربی - مؤلف ابو عبد الله محمد بن حزم متوفای ۱۰۴۵۶) کتاب در بیان آیات ناسخ و منسوخ است - کتاب را در حاشیه تدریس المقیاس شماره ۱۶۳ از صفحه ۳۰۸ ببینید

مفاتیح الغیب ج ۱

۲۵۹

عربی - مکرر شماره ۱۹۹ مؤلف: امام فخر رازی - کتاب معروف به تفسیر کبیر (در مقابل تفسیر وسط و وجیزش) و شامل بر قنون مختلفه است. در هر مبحثی منصلا به تحقیق و نقل و نقد اقوال پرداخته و از یزید در شأن آن گفته شد که غیر از تفسیر همه چیز ادا را است. این کتاب بزرگترین تألیف مفسر و یکسوره تفسیر کامل و از تالیفات مشهوره او است لکن در وفیات الاعیان (ج ۱ ص ۴۸) آمده : « منها تفسیر القرآن الکریم جمع فیه کل غریب و غریبه و هو کبیر جد الکنه لم یکمله » کشف الظنون (ج ۲ ص ۴۷۷) در بابان شرح کتاب مفاتیح الغیب پس از نقل عبارت وفیات الاعیان آورده : « و صنف الشیخ نجم الدین احمد بن محمد القموی تکملة له و توفی فی سنة ۷۷۷ و قاضی الفقهاء شهاب الدین بن خلیل العونى الدمشقی کمل ما نقص منه ایضا توفی فی سنة ۶۴۹ » کتاب در ۸ مجلد صورت گرفته جلد اول از تفسیر سوره مبارکه حمد تا تفسیر آیه ۱۴۹ از سوره بقره : (تلك امة قد خلت ایاها ما کسبت) است تفسیر ابوالسود در حاشیه کتاب تدوین شده . چاپ سربى مصر چاپخانه خیریه بسال ۱۳۰۷ و قفای نائینی « ۸۲۷ »

مفاتیح الغیب ج ۲

۲۶۰

عربی - مکرر پیش - این جلد از تفسیر آیه ۱۴۲ سوره بقره : (سيقول السفهاء من الناس) تا تفسیر آیه ۹۲ از سوره آل عمران (لن تناولوا البرحتى تنفقوا) است - چاپ سربى مصر چاپخانه خیریه بسال ۱۳۰۸ و قفای نائینی « ۸۲۸ »

مفاتیح الغیب ج ۳

۲۶۱

عربی - مکرر پیش - این جلد تفسیر آیه ۹۳ سوره آل عمران : « کل الطعام کان حلالا » تا اول سوره انعام است - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۲۹ »

تفسیر چاپی

۲۵۳ مدارك التنزيل وحقائق التأويل ج ۱

عربی. مکرر شماره ۲۰۹ مفسر: حافظ الدین عبدالله بن احمد بن محمود نسفی حنفی
منوفی ۷۱۰ یا ۷۰۱ (۱) از قهقهاء و مفسرین و از مردمان ایدج اصفهان است که در آنجا هم در گذشته - طرز
این تفسیر بطوریکه در دیباچه آمده از متوسطات در تاویل و جامع وجوه اعراب و قراآت و متضمن
دقائق علم بدیع و اشارات و شامل گفتار و عقائد مختصه اهل سنت و جماعت است. این جلد از
اول قرآن تا آخر سوره بنی اسرائیل است چاپ سربی مصر چاپخانه حسینیہ بسال ۱۳۴۳ -
وقفی نائینی « ۸۲۳ »

۲۵۴ مدارك التنزيل ج ۲

عربی. مکرر پیش - این جلد از سوره کهف تا آخر قرآن است. چاپ سربی مصر
چاپخانه حسینیہ - بسال ۱۳۴۴ وقفی نائینی « ۸۲۵ »

۲۵۵ مرآت الانوار و مشکوة الاسرار

عربی مکرر شماره ۳۷۲ خطی. مفسر: ابوالحسن شریف عاملی. چاپ سنگی
تهران. بخط نسخ سال ۱۳۰۳ - وقفی فهرستی (۸۵۴)

۲۵۶ مرآت العارفين

عربی - مکرر شماره ۳۷۳ خطی. شرح و تفصیل این کتاب در شماره خطی گذشت
بخشی از کلمات قصار علوی ۴ که به ترتیب تهجی مرتب شده ضمیمه است - چاپ سنگی بمبئی
خط نسخ بسال ۱۳۰۷ - وقفی فهرستی « ۸۲۶ »

۲۵۷ مشکات الحیات فی تفسیر الایات

ترکی - مفسر: حاج میرزا نجفعلیخان بن میرزا حسینعلی تبریزی متخصص به دانش
رساله دریان و تفسیر آیات مبارکه وارده در قصه ذوالقرنین است - تاریخ ختم تألیف یازدهم
ذیحجه ۱۲۸۹ در قسطنطنیه چاپ سربی اسلامبول ۱۲۸۹. خریداری آستان قدس در آذرماه ۱۳۲۲ « ۸۰۸۵ »

۲۵۸ مصباح الایات الجلیلة الفرقانیه و مفتاح التفسیر الجمیلة القرآنیة

عربی - مؤلف: سید حافظ محمد شریف بن حاج حافظ عبدالله حق بن عبدالباقی
ممر وف بیالی زاده مفتی شهرستان کوتاهیہ از مردمان ترکیه معاصر باسلطان عبدالعزیزخان
عثمانی اول و در ۱۲۸۶ زنده بوده - کتاب رهنما نیست برای پید کردن آیات از تفسیر بیضاوی
و عاشبه شیخ زاده بر آن منطبقه در چاپخانه مصریه ۱۲۶۳ و تفسیر روح البیان چاپی چاپخانه
مصریه در ۱۲۶۳ و تفسیر گنجی چاپی چاپخانه مذکور در ۱۲۷۸ و تفسیر ابو السعود منطبقه در
آن چاپخانه در ۱۲۷۵ و تفسیر ترکی موسوم به تبیان چاپی چاپخانه مصریه در ۱۲۶۷ و تفسیر ترکی

تفسیر چاپی

کشف آیات و کلمات قرآن است که به ترتیب حروف تہجی در ۲۸ باب و ہر بابی ضمن فصولی صورت گرفته. طرز و ترتیب آن چنین است: ۱ ترتیب کلمات بترتیب حروف ہجاء ۲ در تعیین مواضع کلمات محتاج الیہا بعد از ذکر سورہ و اشر آیات اشارہ شدہ است نہ بعدد آیات ۳ پیدا کردن آیہ محتاج الیہ از ہر کلمہ آن آیہ ۴ تفتیش کلمات محتاج الیہ بترتیب حروف ہمان کلمات است نہ اصول کلمات ۵ در تفحص کلماتی کہ حروف تعریف و عطف و جارہ دارد باید باصل کلمہ نظر کرد ۶ در ترتیب کلمات آیات بحروف و ظروف و ضمایر و ادات اشارہ مستقلہ اشارہ شدہ است ۷ کلمہ مبارکہ (اللہ) مع مزیداتہ بقدر مقدور در ضمن جملات استنبافیہ بہ یکجا ترتیب دادہ شدہ و این کلمہ مبارکہ در مواضعیکہ تلو فعل است در باب ہمان فعل ذکر شدہ است. تاریخ ختم تالیف سال ۱۲۶۲ است. تاریخ گنابت ۱۲۷۳ است. مؤلف کتابرا بنام ناصرالدین شاہ معنون نمودہ و این رباعیرا در تاریخ فراغ از تالیف و کتابت آوردہ است: حمدلہ ختم شد فہرست در او ان سعید - نہم ماہ حمل سال جدید و روز عید - از بی تاریخ انعامش چو گشتم غیب گفت - کشف کن از ابجد فہرست فرقان المجیدہ. چاپ سنگی نسخ - از تاریخ و محل چاپ نام بردہ نشدہ - خریداری آسانقدس خرداد - ۱۳۲۳ - ۹۳۴۰

۲۸۵ مفردات القرآن

عربی. مکرر شمارہ ۳۷۸ خطی - مؤلف: راغب اصفہانی. چاپ سری مصر چاپخانہ میمنہ سال ۱۳۲۴ وقفی نائینی «۸۵۳»

مقالہ رد بر مسیحی

بنگرید بشمارہ ۶۲ حکمت جابی.

مناہج المؤمنین

فارسی. مؤلف: سید حسین بن نصر اللہ بن صادق موسوی عرب باغی. کتاب در بیان تأویل آیات واردہ در شان و فضیلت خاندان عصمت و طہارت است با حدیث واردہ از طرق اہل سنت و جماعت و امامیہ. کتاب مرتب است بر ۱۸ منہج و خاتمہ. تاریخ ختم تألیف سہ شنبہ چہارم ربیع الثانی ۱۳۵۸ است. این کتاب را در باب اخبار ضمیمہ کتاب مناہج العارفین بہ بینید.

۲۸۶ مناہل التحقیق

فارسی. مؤلف: آقا محمد ہاشم بن میرزا اسمعیل شیرازی ذہبی. متوفای ۱۱۹۹ بسن ۹۰ سالگی مدفون در حافظیہ شیراز (۱) در اواسط حال از کار نویسندگی و استیفاء قرد خوانین زندیہ

تفسیر چایی

مفاتیح الغیب ج ۴

۲۶۲

عربی۔ مکرر پیش این جلد تفسیر سورۃ انعام تا آیۃ ۵۲ از سورۃ یونس ۴ : « تم قیل للذین ظلموا ذوقوا عذاب الخلد » است . مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۳۰ »

مفاتیح الغیب ج ۵

۲۶۳

عربی۔ مکرر پیش - این جلد تفسیر آیۃ ۵۳ سورۃ یونس : « ویتبؤنك احق هو » تا آخر سورۃ مریم است - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۳۱ »

مفاتیح الغیب ج ۶

۲۶۴

عربی۔ مکرر پیش - این جلد تفسیر سورۃ طه تا آخر سورۃ احزاب است - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۳۲ »

مفاتیح الغیب ج ۷

۲۶۵

عربی۔ مکرر پیش - این جلد تفسیر سورۃ سبا تا سورۃ قمر است مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۸۳۳ »

مفاتیح الغیب ج ۸

۲۶۶

عربی۔ مکرر پیش - این جلد از سورۃ الرحمن تا آخر قرآن است - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش (۸۳۴)

۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۳-۲۷۴

مفاتیح الغیب

جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸

عربی - مکرر پیش - چاپ سری اسلامبول چاپخانه عامره سال ۱۳۰۷ - وقفی

ناشر : (۸۳۵) و (۸۳۶) و (۸۳۷) و (۸۳۸) و (۸۳۹) و (۸۴۰) و (۸۴۱) و (۸۴۲)

۲۷۵-۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸-۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۳

مفاتیح الغیب

جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و جلد ۲

عربی . مانند پیش . چاپ سری چاپخانه اسلامبول سال ۱۳۰۷ وقفی فهرستی

« ۸۴۳ » و « ۸۴۴ » و « ۸۴۵ » و « ۸۴۶ » و « ۸۴۷ » و « ۸۴۸ » و « ۸۴۹ » و « ۸۵۰ » و « ۸۵۱ »

مفتاح كنوز القرآن

۲۸۴

فارسی . مؤلف : محمد علی بن حاج محمد کاظم دربندی شیر به کاظم بك . کتاب مفتاح

تفسیر چاپی

حسب فرمان شاهنشاه ایران کتب نورا و زبور و انجیل را نیز در اصفهان نقل پیاری داده است. در حاشیه کتاب تمامی قرآن مندرج است. محل و تاریخ چاپ ذکر نشده این کتاب را میرزا محمد ملک‌الکتاب نشر داده کمان میرود در بهشتی چاپ شده. خریداری آستان قدس در خرداد ۱۳۲۳ (۹۶۱۹)

مواکب

ترکی - مترجم: فرخ اسمعیل افندی قریمی متوفای ۱۲۵۶ در اسلامبول مدفون در قبرستان اورته کوی سرای (۱) از علماء و شعراء و نروتمندان بوده. کتاب ترجمه تفسیر مواهب‌العلیه کاشفی است. تاریخ ختم ترجمه ۱۲۴۶ است. این کتاب در حاشیه تبیان شماره ۹۵ و ۹۶ ببینید

۲۹۲ مواهب‌العلیه ج ۱

فارسی. مکرر شماره ۳۸۲ مفسر: کمال‌الدین حسین کاشفی - کتاب مصدر بمقدمه محتسب و مذبیل بنصیحیح فاضل معاصر سید محمد رضا جلالی نائینی است. این جلد تا آخر تفسیر سورة مبارکه اعراف را دارد. چاپ سربى تهران چاپخانه اقبال در مرداد ۱۳۱۷ وقفی مدیر چاپخانه و کتابفروشی اقبال تهران در ۲۰ مرداد ۱۳۲۲ «۸۰۱۹»

۲۹۳ مواهب‌العلیه ج ۲

فارسی. مکرر پیش. این جلد از تفسیر سورة مبارکه انفال تا آخر سورة کهف است. مشخصات کتاب و واقف مانند شماره پیش «۸۰۲۰»

۲۹۴-۲۹۵ مواهب‌العلیه ج ۱ و ۲

فارسی - مشخصات از هر جهت مانند دوره پیش. خریداری آستان قدس در ۱۳۲۲ - «۸۱۵۶» و «۸۱۵۷»

(حرف ن) الناسخ و المنسوخ

عربی - مکرر ۳۸۴ مؤلف: ابوالقاسم هبة الله بن سلامة بن نصر بن علی بغدادی متوفای رجب ۴۱۰ از ابوبکر بن مالک قطیعی سمع حدیث نموده و با نایبانی در عا م نحو و عربیت و تفسیر استاد مسلم روزگار خود است. در جامع المنصور بغداد دارای حلقه و حوزة تدریس بوده (۲) کتاب در بیان معرفت آیات ناسخه و منسوخه است. این کتاب در حاشیه اسباب النزول شماره ۹۳ تفسیر چاپی تدوین شده

۲۹۶ نجوم الفرقان

عربی - صفحه اول نسخه افتاده. باین جهت مؤلف کتاب شناخته نشد. کتاب کشف

(۱) این قبرستان از بین رفته و جزء باغچه بیلدر سرای شده ضما علی مؤلفی ج ۱ ص ۳۹۴ قاموس الاعلام ج ۵ ص ۲۳۸۰ (۲) معجم الادباء ج ۷ ص ۲۴۳

تفسیر چایی

مستفی گشت و بشرک و تجرید پرداخت و قطب الدین محمد نیریزی اورا تربیت نموده خلیفه و هم داماد او شد - فارس نامه (ج ۲ ص ۱۵۲) ترجمه مؤلف را از ریاض المارفین نقل کرده (۱) و تاریخ فوتش را در ۱۲۰۰ و اندی ضبط کرده (۲) کتاب در تفسیر آیه مبارکه : « الا الی الله تصیر الامور » و حاوی لطائف عرفانی مربوط به مسئله مبدأ و معاد است - پس از این رساله ایست در سلوک از میرزا ابوالقاسم معروف بمیرزا بابا ذهبی شیرازی - چاپ سنگی تهران - خط نسخ - سال ۱۳۲۳ - وقفی نائینی (۸۵۵)

۲۸۷ منظومه نورانیه

فارسی - سرآینده : صدر العلماء میرزا عبدالمحمد بن شمس العلماء حاج میرزا فتحعلی لاهیجانی . منظومه در بیان اسامی و تعداد سور مبارکه قرآن و تعیین تبویب مضامین و تعداد آیات مبارکه از احکام و قصص و غیرهماست . تاریخ ختم نظم سلخ ربیع الاول ۱۳۴۱ است . چاپ سنگی تهران بخط نستعلیق چاپخانه حقیقت ۱۳۴۱ خریداری آستان قدس خرداد ۱۳۴۳ ۹۴۸۶۰۱۳۲۳

۲۸۸ منهج الصادقین ج- ۱

فارسی . مکرر ۳۸۰ خطی . مؤلف ملا فتح الله کاشانی . پنج جلد در سه مجلد چاپ شده . مجلد اول حاوی جلد اول و دوم است و از اول قرآن تا آخر سورة انفال را دارد . چاپ سنگی تبریز بخط نسخ سال ۱۳۱۴ - خریداری آستان قدس خرداد ۱۳۲۳ (۹۴۸۹)

۲۸۹ منهج الصادقین ج ۲

فارسی . مکرر پیش . این مجلد حاوی جلد سوم و چهارم است . از سورة برآئت تا آخر سورة فاطر را دارد - مشخصات کتاب و واقف مانند پیش « ۹۴۹۰ »

۲۹۰ منهج الصادقین ج ۳

فارسی . مکرر پیش . این مجلد جلد پنجم است . از سورة مبارکه یس تا آخر قرآن را دارد . مشخصات کتاب و واقف مانند پیش (۹۴۹۱)

۲۹۱ مؤآند الرحمن فی ترجمه القرآن

فارسی - نام مترجم در دیباچه ذکر نشده و عصر مترجم هم معلوم نشده . کتاب ترجمه ساده قرآن شریف است که در اصفهان بامر پادشاه وقت تالیف نموده . حروف مقطعه واقعه در اوائل سور را عینا آورده . مترجم در دیباچه آورده است که پیش ازین کتاب

(۱) مؤلف غیبر از آقا هاشم درویش ذهبی متوفای ۱۲۸۶ است که ترجمه اش در فارس نامه (ج ۱ ص ۴۱) مذکور است (۲) در ریاض المارفین تاریخ فوت ذکر نشده .

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
(الف)			
آئینه حکمت	۱	اثبات واجب	۳
آئینه گمالات اسلام	۲۷۳	اثبات واجب	۳
آئین رستکاری	۲۷۳	اثبات واجب	۴
آئین هوشنگ	۲۷۳	اثبات واجب	۵
آثار الاخیار	۴۰۱	اثبات واجب	۵
آداب البحث	۳۶۶	اثبات واجب	۶
آداب البحث	۳۶۶	اثبات واجب قدیم	۶
آداب المناظره	۳۶۶	اثبات واجب جدید	۷
آداب المناظره	۳۶۶	اثولوجیا	۸
آراء اهل المدينة الفاضله	۲۷۴	اجوبة المسائل	۹
آلاء الرحمن	۴۶۲	اجوبة المسائل	۹
آیات الاحکام	۴۶۲-۴۰۱	اجوبة المسائل	۱۰
آیات الاحکام	۴۶۲-۴۰۲	اجوبة المسائل	۱۰
آیات الاحکام	۴۰۳	اجوبة المسائل	۱۱
آیات الاحکام	۴۰۳	اجوبة المسائل	۱۱
آیات الاحکام	۴۰۳	اجوبة المسائل	۲۷۴
آیات ذوالقرنین	۴۶۲	اجوبة المسائل	۲۷۵
آیات الرجعه	۴۶۲-۲۷۴	اجوبة المسائل	۲۷۵
آیات الولایه	۴۶۲	اجوبة المسائل	۲۷۵
ابرار	۲۷۴	اجوبة المسائل	۴۶۳
اجار المستبصرین	۱	اجوبة المسائل البجنوردیه	۱۲
ابطال الاستدلال	۲۷۴	اجوبة المسائل البجنوردیه	۱۲
اتقان	۴۶۳-۴۰۴	اجوبة مسائل جلاله	۲۷۵
اثبات صانع	۲	اجوبة المسائل الخلفیه	۱۲
اثبات واجب	۲	اجوبة المسائل التصیریہ	۲۷۵

تفسیر چایی

الایات است . طرز و ترتیب کتاب چنین است که بترتیب حروف تهجی مبداء اشتقاق هر کلمه و کلمات مجرده از منطقات را عنوان قرار داده و ذیل آن اشتقاق آن کلمه یا آن کلمه که مصدر یا مذیل بحرف یا مضاف الیه است ذکر نموده . بعد از هر کلمه دو عدد آورده : عدد اول که درشت نوشته شده اشاره بشماره سوره و عدد ریز اشاره به آیه ایست که مشتمل بر آن کلمه است . چاپ سری اورنبورگ . چاپخانه غلمان ابراهیم اوغلی کریموف در ۱۹۰۲ خریداری آسانقدس در خرداد ۱۳۲۳ • ۹۶۲۰

۲۹۷ نص الجلی فی اماءة عالی ۴

عربی - مؤلف: ملا محمد حسین بن آقا باقر بروجرودی متوفای ۱۳۰۰ و اندی (۱) کتاب تفسیر ۴۰ آیه داله بر امامت حضرت امیر المؤمنین ۴ است باخبار مروی از فریقین و مصدر است بمقدمه در امامت - تاریخ ختم تألیف دهه آخر ربیع الثانی ۱۲۷۳ چاپ سنگی تهران بخط نسخ چاپخانه سید مرتضی - بسال ۱۳۲۰ وقفی فهرستی (۵۶۳)

۲۹۹-۲۹۸ نفحات الرحمن فی تفسیر البقران ج ۱

عربی . مفسر معاصر : شیخ محمد بن مولانا میرزا عبدالرحیم نیاوندی متولد ۲۳ رجب ۱۲۹۹ از معارف مشهور است . نزد صاحب کفایة الاصول و سید محمد کاظم یزدی و حاج میرزا حسین خلیلی و شیخ عبدالله مازندرانی تلمذ نموده . در شعر دارای قریحه است و (تجلی) تخلص مینماید . این تفسیر لباب و خلاصه چندین تفسیر معتبر امامیه و اهل سنت و حاوی فوائد و لطائفی از افادات مفسر است . رویه این تفسیر نخست ترجمه و تلخیص معانی آیات است بفارسی سپس بذکر جهات تفسیری از ذکر اسباب نزول و نکات و اسرار و بیان وجه نظم و ترتیب سوره و آیات و بیان قرائات مانوره از خاندان عصمت پرداخته شده و مصدر است به ۴۰ طرفه در فوائد متنوعه مقدمانی . این جلد تا آخر تفسیر سوره انعام است . چاپ سنگی تهران بخط نسخ ۱۳۵۷ هر دو شماره جلد اول و وقفی شیخ حسینعلی راشد تربتی در تیر ۱۳۲۱ و (۷۴۹۲) و (۷۴۹۳)

(حروف و)

۳۰۰ وسیلة النجاة

فارسی - مفسر: آخوند ملا حسین بن علی سجاسی زنجانی . کتاب تفسیر سوره مبارکه والشمس است که مذیل ساخته تفسیر هر آیه را به صاحب حضرت خامس آل عباس ۴ و در ضمن عنوان ۳۹ مجلس صورت گرفته . تاریخ شروع به تألیف دوم ذیحجه ۱۳۲۱ چاپ سنگی تبریز بخط نسخ ربیع الاول ۱۳۲۳ خریداری آسانقدس در خرداد ۱۳۲۳ • ۹۵۶۰

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
اعجاز القرآن والبلاغة النبويه	۴۶۵	ايضاح الاشتباه	۲۸۳
اعجاز قرآن و بلاغت محمد ص	۴۶۵	ایفاظ التامین	۲۸۴
اعلام النبوه	۲۸۱	ایقان	۲۸۴
اقامة الشهود	۲۸۱	ایقان	۴۶۶
اقوال الاربعه	۳۹۳	(ب)	
اكسير العارفين	۲۸	باب حاديعشر	۳۳
اكفاء المكائد	۲۸۲	باب الفتوح	۲۸۴
الجام العوام	۲۸۲	باگورة السليمانيه	۳۵
الزام النواصب	۲۸	بت پرستی و مسيحيت كنونی	۲۸۴
الف الانسانيه	۳۰	بحر الاسرار	۴۶۶-۴۰۹
الفه الفرقة	۳۹	بحر الافكار	۳۵
الفين	۲۸۲-۳۱	بحر الجواهر خاقانی	۳۵
اعالی	۴۰۶	بحر العرفان	۲۸۵
اتصار الاسلام	۲۸۲	بحر الفوائد	۴۶۸
اتصاف	۴۶۵	بحر المحبه	۴۶۶
انسان الكامل	۲۸۲-۳۱	بدایع الاسرار	۲۸۵
انس النفوس	۴۶۵	بدایع البيان	۴۶۶
انشاء الدوائر	۳۱	بدایع الحكم	۲۸۵
الانصاف فی الاتصاف	۳۲	براهینا لجليله	۲۸۵
انوار الابصار	۲۸۳	برهان البيان	۴۶۶
الانوار والاسرار	۳۲	برهان فی تفسیر القرآن	۴۶۶
انوار التنزيل	۴۶۵-۴۰۶	برهان الشیعه	۲۸۶
انوار الجلالیه	۴۳	برهان المتقین	۲۸۶
انوار القدسیه	۲۸۳	برهان عالی وجود صاحب الزمان	۲۸۵
انیس الاعلام	۲۸۳	بستان القلوب	۴۶
انیس المریدین	۴۰۸	بستان المعرفه	۴۶
ایساغوجی	۳۶۷	بشارات	۲۸۶

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
احسن القصص	۴۶۳	اسلام	۲۷۹
احقاق الحق	۱۲-۲۷۵	اسلام افکار و اندیشه ها	۲۷۹
اخبار الاسرار	۲۷۶	اسلام در عصر دین	۲۸۰
اخوان الصفاء	۱۳	اسلام و رجعت	۲۸۰
ارجوزه	۱۴	اشراف هياكل النور	۲۲
ارجوزه	۱۴	اشراقات الارضیه	۲۲
ارشاد الطالبيين	۲۷۶	الاشراق فی مطلع الاحقاق	۲۳
ارشاد العقل السليم	۴۶۳	اشراق النیرین	۲۳
ارشاد العوام	۲۷۶	اشعة اللغات	۲۸۰
ارشاد الکافرين	۲۷۶	اصطلاحات الصوفیه	۲۸۰
ارشاد المسلمين	۲۷۶	اصفی	۴۶۳-۳۰۶
ارشاد المسلمين	۲۷۷	اصل الانواع	۲۸۱
ازالة الوسوس والاهام	۲۷۷	اصول دین	۲۴
اساس الوجدانيه	۱۴	اصول دین	۲۴
اسباب النزول	۴۶۳-۳۰۵	اصول دین	۲۵
استقصاء الافحام	۲۷۷	اصول دین	۲۸۱
استقصاء النظر	۱۵	اصول دین	۲۸۱
استوار	۲۷۷	اصول عقائد	۲۵
اسرار الايات	۴۶۳-۳۰۵	اصول فلسفه	۲۸۱
اسرار الانوار الالهيه	۱۶-۳۰۶	اصول المنطق	۴۹۳
اسرار التزیل	۲۷۸	اضحویه	۲۵
اسرار حج	۱۷۸	اعتقادات	۲۶
اسرار الحكم	۲۷۹	اعتقادات	۲۷
اسرار الصنایع	۱۷	اعتقادات	۲۷
اسرار المشق	۴۶۳	اعتقادات	۲۸
اسفار	۱۹-۲۷۹	اعجاز البیان	۴۶۳
اسکندریه	۲۱	اعجاز القرآن	۴۶۴-۲۸۱

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
ترجمة توراة	۲۹۵	تعلیقات	۵۱
ترجمة توراة وانجیل	۲۹۶	تعلیقات بر شرح قصص	۵۲
ترجمة جوك باشست	۴۲	تعلیقه بر اسفار	۵۲
ترجمة الخواص	۴۱۲	تعلیقه بر درة الفاخره	۵۳
ترجمة داستان حى بن يقظان	۲۹۶	تعلیقه بر شرح شمسيه	۳۶۹
ترجمة رسالة نفس	۲۹۶ - ۴۶	تعلیقه بر شرح شمسيه	۳۶۹
ترجمة رسالة مناظره	۴۶	تعلیقه بر شرح مطالع	۳۶۹
ترجمة رفع اللثام	۴۱۳	تعلیقه بر شفاء	۲۹۸
ترجمة زبور	۲۹۶	تعلیقه بر قصص	۲۹۸
ترجمة السلطاني	۴۱۳	تعويذ المطالع	۳۶۹
ترجمة سيف البشر	۲۹۷	تفسير	۴۱۵
ترجمة شفاء	۲۹۷	تفسير	۴۱۶
ترجمة شواهد الربوبية	۴۷	تفسير	۴۱۶
ترجمة الصلوة	۴۱۳	تفسير آية توحيد وعدل	۴۱۷
ترجمة القائد	۴۷	تفسير آية دخان وسوره هاي توحيد و فلق و ناس	۴۶۸
ترجمة القرآن	۴۱۴	تفسير آية سرف	۴۱۷
ترجمة مدارج الكمال	۴۷	تفسير آية شهد الله	۴۱۸
ترجمة مفردات قرآن	۴۱۵	تفسير آية الكرسي	۴۱۸
تركيب القرآن	۴۱۵	تفسير آية نور	۴۱۸ - ۴۶۹
تسع رسائل	۲۹۷	تفسير آية نور	۴۱۹
تشيد فلك النجاة	۲۹۷	تفسير آية نور	۴۶۹
تشيد القواعد	۴۹	تفسير آية وادعوا شهدائكم	۴۱۹
تطهير الجنان	۲۹۷	تفسير ابوالسعود	۴۶۹
تعديل الميزان	۳۶۸	تفسير ابوالفتوح	۴۶۹
تعريف علم كلام	۴۹	تفسير اصفهاني	۴۷۰
تعلیقات	۵۰	تفسير امام عسکری	۴۷۰ - ۴۱۹
تعلیقات	۵۰	تفسير جزو عم	۴۷۰

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
بشارت احمدیه	۲۸۶	تحریر القواعد المنطقیه	۳۶۸
بشاره الشیمه	۲۸۷	تحصیل الحق	۳۹
بنیة المرتاد	۲۸۷	تحفة الخواص	۳۹
بنیاد انواع	۲۸۷	تحفة الخواص	۳۶۸
بوار الغالین	۲۸۷	تحفة الذهب	۴۰
بهجة ا لطالین	۳۶۸-۲۹۳	تحفة شاهی	۴۰
بیان الادیان	۲۸۸	تحفة شاهی	۴۱
بیان الحق	۲۸۸	تحفة عباسی	۲۹۰
بیان السعاده	۴۶۷	تحفة الفحول	۴۱
(پ)		تحفة المراد	۴۳
		تحفة النجفیه	۴۱
		تحقیق الانسان	۴۲
		تحقیق التفرد	۴۲
باسخ نامه	۳۷	تحقیق المبین	۴۳
باسخ نامه از کلمی	۲۸۸	تذکرات دیبانی	۲۹۱
بس از مړك	۲۸۹	تذكرة الاخوان	۲۹۱
بنجة آذئاب عالمتاب	۳۷	تذكرة الغافلین	۲۹۱
(ت)		تراجم الاعاجم	۴۱۲
		ترجمان قرآن	۴۱۲
		ترجمة اشارات	۲۹۱
		ترجمة افاضة روحیه	۲۹۱
تاج الرسائل	۲۸۹	ترجمة انجیل	۲۹۲-۲۹۳
تاج المجامیع	۲۸۹	ترجمة انجیل برنابا	۲۹۴
تاریخ قرآن	۴۶۷	ترجمة انجیل برنابا	۲۹۴
تاویلات	۴۰۹-۴۶۸	ترجمة پنچ باسخ و برسن	۴۴
تاویل الایات الظاهره	۴۱۰	ترجمة تحفة الاریب	۲۹۴
تبصرة الموم	۲۸۹	ترجمة تفسیر امام حسن عسکری	۴۱۲
تبیان	۴۱۲-۴۶۸		
تجربہ	۳۸		
تجربہ العقائد	۲۹۰-۳۹		
تحریری درانفساخ صور	۳۹		
تحریر العقلاء	۲۹۰		

فہرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
تذویر الانبیاء	۵۵	جامع الحجج الراحه	۳۰۱
تذویر الانبیاء	۲۹۹ - ۴۸۲	جامع الفوائد	۶۰
تذویر الانبیاء و الائمه	۲۹۹ - ۵۴	جام کینی نما	۶۰
تفقیح الادله و احمل	۵۵	جاودان نامه	۶۱ - ۳۰۲
تفقیح الکلام	۲۹۹	جواب شیهات	۶۲
تویر الاذهان	۲۹۹	جواب مسائل	۶۲
تویر المقباس	۴۸۳	جوامع الکلم	۳۰۲
توحید اهل توحید	۲۹۹	جواهر	۳۸۳
التوحید و التثلیث	۳۰۰	جواهر الاسرار	۶۳
توضیحات	۵۶	جوامع الجامع	۴۳۱
توضیح الانور	۵۶	جواهر التفسیر	۴۳۲
تهافت اتهافت	۳۰۰	جواهر القرآن	۴۸۶
تهافت الفلاسفه	۵۷	جوهر النضید	۳۷۰
تهافت الفلاسفه	۵۸	جوهر النقیس	۳۰۲
تهافت الفلاسفه	۳۰۰		
تهذیب الکلام	۳۶۹		
تیسیر	۴۲۹		
تیسیر الیان	۴۳۰		
		(چ)	
		چهارشب جمعه	۳۰۲
		چهار فائده و مقاله	۳۷۰
		چهار فصل	۶۴
		(ح)	
		حاشیه	۶۴
		حاشیه	۴۳۲
		حاشیه بر اثبات واجب قدیم	۶۵
		حاشیه بر اثبات واجب قدیم	۶۶
		حاشیه بر اثبات واجب قدیم	۶۶
		حاشیه بر اصفار	۶۷
		(ث)	
		ثلاث رسائل	۳۰۱
		نمرة الحیات	۳۰۱
		(ج)	
		جام جهان نما	۵۸
		جامع الاسرار	۵۹
		جامع الاصول	۶۰
		جامع الیان	۴۸۳
		جامع در ترجمه نافع	۳۰۱

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
تفسیر جلالین	۴۷۱	تفسیر طنطاوی	۴۷۸
تفسیر حسینی	۴۱۹	تفسیر عیاشی	۴۲۳
تفسیر خازن	۴۷۱	تفسیر فرات	۴۲۴
تفسیر سورة اخلاص	۴۲۰	تفسیر قرآن	۴۷۹
تفسیر سورة اخلاص	۴۷۱	تفسیر القرآن	۴۷۹
تفسیر سورة اعلی	۴۷۱	تفسیر القرآن العظیم	۴۷۸
تفسیر سورة الانبیاء	۴۷۱	تفسیر القرآن الکریم	۴۷۴
تفسیر سورة توحید	۴۲۱	تفسیر قمی	۴۲۴ - ۴۷۹
تفسیر سورة توحید و غیره	۴۲۱	تفسیر گبیر	۴۸۰
تفسیر سورة حدید و اعلی	۴۲۱	تفسیر کلمة توحید	۴۲۵
تفسیر سورة حمد	۴۷۲	تفسیر کبوان	۴۸۰
تفسیر سورة حمد و اخلاص	۴۷۲	تفسیر المعوذتین	۴۲۵
تفسیر سورة زلزله	۴۲۱	تفسیر معین	۴۲۶
تفسیر سورة زلزله و واقعه	۴۲۱	تفسیر المنار	۴۸۰
تفسیر سورة فاتحه	۴۲۲	تفسیر نسفی	۴۲۶
تفسیر سورة فاتحه	۴۲۲	تفسیر نقره کار	۴۸۱
تفسیر سورة فاتحه الكتاب	۴۷۲	تفسیر نیشابوری	۴۲۶ - ۴۸۱
تفسیر سورة فتح	۴۷۲	تفصیل آیات القرآن الحکیم	۴۸۲
تفسیر سورة فلق	۴۲۲	تألیف الشافعی	۵۳
تفسیر سورة نور	۴۷۳	تمدن الاسلام	۲۹۸
تفسیر سورة واقعه	۴۷۳	تمهید القواعد	۲۹۸
تفسیر سورة یوسف	۴۲۲ - ۴۷۳	تمییز الاوصیاء	۲۹۹ - ۴۸۲
تفسیر سورة یوسف	۴۲۳	تنبیہ الامه	۴۹۸
تفسیر شب	۴۷۴	تنبیہ الغافلین	۲۹۹
تفسیر صدرا	۴۷۴	تنبیہ النائمین	۵۳
تفسیر صفی	۴۷۴	تنبیہ النائمین	۲۹۹
تفسیر طبری	۴۷۵	تنزیل الایات علی الشواهد من الایات	۴۸۲

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۹	حاشیه بر شرح مواقف	۳۰۴
حاشیه بر شرح جدید تجرید	۸۰	حاشیه بر شرح هداية الحكمه	۸۶
حاشیه قدیم شرح جدید تجرید	۸۰	حاشیه بر شرح هداية الحكمه	۸۶
حاشیه بر شرح جدید و بر حاشیه قدیم تجرید	۸۱	حاشیه بر شرح هداية الحكمه	۳۰۴-۸۷
حاشیه بر شرح قدیم تجرید	۸۲	حاشیه بر شفاء	۸۷
حاشیه بر شرح جدید تجرید و حاشیه خفزی	۸۳	حاشیه بر شواهد الربوبیه	۸۸
حاشیه بر شرح جدید تجرید و حاشیه قدیم	۸۳	حاشیه بر غرر الفرائد (الفوائد)	۳۳۷
حاشیه بر شرح جدید تجرید و حاشیه قدیم	۸۳	حاشیه بر فتوحات المکیه	۸۹
حاشیه بر شرح حکمت العین	۸۳	حاشیه بر کشف	۳۲۷
حاشیه بر شرح رشیدیہ	۳۷۶	حاشیه بر کشف	۳۲۷
حاشیه بر شرح شمسیه	۳۷۶	حاشیه بر کشف	۳۳۸
حاشیه بر شرح شمسیه	۳۷۷	حاشیه بر کشف	۳۳۸
حاشیه بر شرح شمسیه	۳۷۷	حاشیه بر مبدأ و معاد	۸۹
حاشیه بر شرح شمسیه	۳۷۷	حاشیه بر محاکمات	۸۹
حاشیه بر شرح شمسیه	۳۹۰	حاشیه بر محاکمات	۸۹
حاشیه بر شرح عقائد عضدی	۸۴	حاشیه بر محاکمات	۹۰
حاشیه بر شرح عقائد نسفی	۸۴	حاشیه بر مفاتیح الغیب	۹۰
حاشیه بر شرح عقائد نسفی	۸۵	حاشیه بر مواقف	۹۱
حاشیه بر شرح عقائد نسفی	۳۰۳	حجة الاسلام	۹۱
حاشیه بر شرح مطالع	۳۷۸	حجة الباقه	۹۱
حاشیه بر شرح مطالع	۳۷۸	حجة الباقه	۳۰۴
حاشیه بر شرح مطالع	۳۷۸	حجة الدامغه	۹۱
حاشیه بر شرح مطالع	۳۷۹	حجة الکلام	۹۲
حاشیه بر شرح منظومه	۳۰۳	تجسس الرضویه	۹۲
حاشیه بر شرح مواقف	۸۵	تجسس نامه	۳۰۴
حاشیه بر شرح مواقف	۸۶	حدائق الحقائق	۴۳۸
حاشیه بر شرح مواقف	۳۰۳	حدیقه الجعفریه	۹۳

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
حاشیه بر انوار التنزیل	۴۳۳	حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه	۳۷۳
حاشیه بر انوار التنزیل	۴۳۳	حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه	۳۷۳
حاشیه بر انوار التنزیل	۴۳۵	حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه	۳۷۳
حاشیه بر انوار التنزیل	۴۳۵	حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه	۳۷۴
حاشیه بر انوار التنزیل و حاشیه آن	۴۳۶	حاشیه بر حاشیه شرح عقائد نسفی	۳۰۳
حاشیه بر تجرید و شرح جدید	۶۷	حاشیه بر حاشیه شرح مطالع	۳۷۴
حاشیه بر تهذیب	۳۷۰	حاشیه بر حاشیه شرح مطالع	۳۷۴
حاشیه بر تهذیب	۳۷۱-۳۹۴	حاشیه بر حاشیه شرح مطالع	۳۷۵
حاشیه بر تهذیب	۳۷۱	حاشیه بر حاشیه شرح مطالع	۳۷۵
حاشیه بر تهذیب	۳۷۱	حاشیه بر حاشیه شرح مطالع	۳۷۵
حاشیه بر جام جهان نما	۶۸	حاشیه بر حاشیه عقائد نسفی	۷۱
حاشیه بر حاشیه اثبات واجب قدیم	۶۸	حاشیه بر حاشیه عقائد نسفی	۷۲
حاشیه بر حاشیه اثبات واجب قدیم	۶۸	حاشیه بر حاشیه قدیمه	۷۲
حاشیه بر حاشیه تهذیب	۳۷۲	حاشیه بر حاشیه قدیمه	۷۲
حاشیه بر حاشیه تهذیب	۳۷۲	حاشیه بر حاشیه قدیم شرح جدید تجرید	۷۳
حاشیه بر حاشیه تهذیب	۳۷۲	حاشیه بر حکمت صادقه	۷۳
حاشیه بر حاشیه تهذیب	۳۹۵	حاشیه بر خلاصه	۷۴
حاشیه بر حاشیه بر حاشیه تهذیب	۳۹۵	حاشیه بر زور آء	۷۴
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۶۹	حاشیه بر زور آء	۷۵
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۶۹	حاشیه بر شرح اشارات	۷۶
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۷۰	حاشیه بر شرح ابساغوجی	۳۲۶
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۷۰	حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۶
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۷۱	حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۶
حاشیه بر حاشیه شرح جدید تجرید	۷۱	حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۷
حاشیه بر حاشیه شرح جدید شمسیه	۳۷۳	حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۸
حاشیه بر حاشیه شرح شمسیه	۳۷۳	حاشیه بر شرح جدید تجرید	۷۸

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
الذخیره الى المعاد	۴۰۹	رساله در اصول دین	۳۹۹
ذوقیه	۱۰۲	رساله اصول عقاید	۱۱۰
(ر)			
رجاء الغفران	۴۸۸-۳۱۰	رساله اصول وفروع	۱۱۰
رجم الشیطان	۳۱۰	رساله البلبکیه	۳۱۱
رجوم الشیاطین	۳۱۰-۱۰۲	رساله بقاء النفس بعد فناء الجسد	۳۱۲
رد بر ایقان	۳۱۰	رساله در اقسام علوم و حکمت	۱۱۰
رد السخیفه	۳۱۰	رساله در امامت	۱۱۱
ردود و تقود	۱۰۳	رساله در امامت	۱۱۱
رسائل	۳۱۰-۱۰۳	رساله در بدآء	۱۱۲
رسائل	۳۱۱	رساله در بدآء	۱۱۲
رسائل	۳۱۱	رساله در بدآء	۱۱۲
رسائل اخوان الصفاء	۳۱۱-۱۰۵	رساله در بطلان تناهی ابعاد	۱۱۳-۳۱۱
رسائل و مقالات	۱۰۶	رساله در بیان اسباب رعد و برق	۱۱۳
رسائل و مقالات در حل مظلمه مشهور بجذراصم	۳۷۹	رساله در بیان حقیقت سیمرغ و کوه قاف	۱۱۳
رسالات	۴۸۸	رساله در بیان سنه سرمدی و ایام ربوبی	۱۱۴
رساله آغاز و انجام	۱۰۷	رساله در بیان ماهیت روح و حیات و نفس و عقل	۱۱۵
رساله آیات احکام فقیه	۳۴۰	رساله در بیان مفارقات	۱۱۵
رساله در ابطال زمان موهوم	۱۰۷	رساله در تحقیق تخلف از جیش اسامه	۱۱۶
رساله در ابطال زمان موهوم	۱۰۸	رساله در تحقیق جبل	۱۱۷
رساله در اتصاف ماهیت بوجود	۱۰۸	رساله در تحقیق عالم مثال	۱۱۷
رساله در اثبات حدوث عالم	۱۰۸	رساله در تحقیق کلیات	۳۸۰
رساله در اثبات نبوت	۱۰۹	رساله در تصحیح کلام امیر صدراالدین	۱۱۷
رساله احدیت	۱۰۹	رساله در تصور و تصدیق	۳۹۶
رساله ارزاق	۱۰۹	رساله در تصوف	۱۱۸
رساله اصطلاحات	۱۰۹	رساله در تصوف	۳۱۲
		رساله در توحید	۱۱۹
		رساله در توحید	۱۱۹

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
حديقة الشیخه	۹۳	(د)	
حسنيه	۹۳	داستان کرشنا	۳۰۷
حصون المنیمة و المنار	۳۰۴	داعی الرشاد	۳۰۷
حقائق الایمان	۳۰۵	دانش نامه	۹۸
حق العین	۳۰۵	دانش نامه جهان	۳۰۷-۹۸
حق یقین	۹۳	دانش نامه شاهی	۹۹
حق یقین	۹۳	دبستان المذاهب	۳۰۷
حکمت سقراط	۳۰۵	درر بهیه	۳۹۵
حکمت صادقیه	۹۳	دره الدرر	۴۸۷
حکمت الماروفین	۹۵	دره الفخره	۹۹
حکمت عرشیه	۹۵	دره التجفیه	۳۰۸
حکمت علائی	۳۰۵-۹۶	درالتمین	۳۰۸
الحکمة فی مخلوقات الله	۴۸۶-۳۰۶	در التنظيم	۴۸۷
حل جام جهان نما	۹۶	در التنظيم خاقانی	۴۸۸-۳۳۹
حل ما لا ینحل	۳۰۶	در ینیم	۱۰۱
حل مشکلات الاشارات	۹۷	دزد بکبیر	۳۰۸
حل المطلق	۳۹۵	دلایل قرآنی	۴۸۸-۳۰۸
حلیة التجیب	۳۰۶	دلیل الصواب	۳۰۸
حی علی الحق	۳۰۶	دوازه مقاله	۱۰۱
حیات النفس	۹۷	دوفائده	۱۰۱
(خ)		دوفلسوف شرق و غرب	۳۰۹
خدا در طبیعت	۳۰۶	الدین والاسلام	۳۰۹
خلاصه	۹۷	الدین فی طور الاجتماع	۳۰۹
خلاصة المنهج	۴۸۷-۴۳۹	(ذ)	
خلة الملکوت	۳۰۶	ذخر	۱۰۲
خوارق البوارق	۴۸۷-۳۰۷	ذخيرة المعاد	۳۱۰

فهرست اشاعی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
رسالة عقول	۱۳۶	رساله درمعاد	۴۴
رساله در علم امام	۱۳۷	رساله در مخالطه	۳۸۱
رساله در علم امام	۳۱۳	رساله منامیه	۱۴۴
رساله در علم باری تعالی	۱۳۷	رساله در موضوع علم	۱۴۴
رساله در علم واجب تعالی	۱۳۷	رساله در موضوع خلافت و موضوع علم	۳۱۴
رساله در علم واجب تعالی	۱۳۸	رساله در نبوت	۱۴۵
رسالة فی علوم الحقائق	۳۱۳	رساله نبوت خاصه	۳۱۴
رساله عینیه الوجود	۱۳۸	رساله در نبوت و ولایت	۱۴۵
رساله فردوسیه	۳۴۰	رساله نصیریہ	۱۴۵
رساله القدس	۳۱۴	رساله در نفس	۳۱۵
رساله القدسیه	۳۱۴	رساله در نفس ناطقه انسان	۱۴۵
رساله قضا و قدر	۱۳۹	رساله در نفس ناطقه انسان	۱۴۷
رساله قضاء و قدر	۱۳۹	رساله در نفس ناطقه	۱۴۷ - ۳۱۵
رساله قضاء و قدر	۱۴۰	رساله در نفی جبر و تقویض	۱۴۸
رساله قضاء و قدر	۱۴۰	رساله نور	۳۱۵
رساله قضا و قدر	۱۴۱	رساله نوریه	۴۸۸
رساله در قوس و قزح	۳۱۴	رساله نور بخش	۳۱۵
رساله در کلام و رؤیت	۱۴۱	رساله نور علی نور	۳۱۶
رساله در کلمی	۳۸۰	رساله نور وحدت	۳۱۶
رساله در کیفیت صدور موجودات از مبدء ۱۴۱		رساله نیروزیه	۴۴۱
رساله اللدنیه	۳۱۴	رساله وجدانیات و ذوقیات	۱۴۸
رساله در مبادی تکوین اشیاء	۱۴۲	رساله در وجود واجب تعالی	۱۴۸
رساله مبادی الموجودات	۱۴۲	رساله وجودیه	۱۴۸
رساله در مبدء زمان ماضی	۱۴۲	رساله وجودیه	۱۴۹
رساله المزاج	۱۴۳	رساله وجودیه	۱۵۰
رساله در مشارکت حد و برهان	۳۸۱	رساله وجودیه	۱۵۰
رساله درمعاد	۱۴۳	رساله وجودیه	۱۵۶

فهرست اشامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
رساله در توحید و اصطلاحات صوفیه	۱۱۹	رساله در رد باب	۳۱۴
رساله تهلیله	۱۶۵ - ۴۴۰	رساله رد بر تاسخ	۴۱۳
رساله در جبر و اختیار	۱۲۰	رساله در رد فخر رازی	۴۴۰
رساله جبر و تفویض	۳۱۶	رساله در رد فرقه وهابی	۱۲۸
رساله در جبر و قدر	۱۲۱	رساله در رد قادیانی	۱۲۸
رساله در جبر و قدر	۱۲۱	رساله رکن رابع	۳۱۳
رساله جمع بین رأین	۳۱۲	رساله در روانشناسی	۳۱۳
رساله در حدوث عالم	۱۲۲	رساله در سر قدر	۱۲۸
رساله در حدوث عالم	۱۲۲	رساله در سریان نور وجود حق در موجودات	۱۲۹
رساله در حدوث عالم	۱۲۲	رساله سمدیه	۱۲۹
رساله در حدوث عالم	۱۲۲	رساله سوانح العشاق	۱۳۰
رساله در حدوث و قدم اجسام	۱۲۳	رساله در شبهه استلزام	۳۹۶
رساله در حدوث و قدم و علم و قدرت واجب	۱۲۳	رساله در شبهه استلزام	۳۹۶
رساله حدود	۱۲۳	رساله در شبهه استلزام	۳۹۶
رساله حدود و فروق	۱۲۵	رساله شرح الحجب والاسرار	۱۳۱
رساله حشریه	۳۱۲	رساله در شرح نفس رحمانی	۱۳۱
رساله در حقیقت و کیفیت سلسله موجودات		رساله طوایسین	۱۴۲
و تسلسل اسباب و مسمیات	۱۲۵	رساله الطیر	۱۳۴
رساله در حکمت	۱۲۵	رساله الطیر	۱۳۴
رساله در حل مقلطه مشهور بجزء اصم	۳۸۰	رساله العروس	۱۳۳
رساله در حواس خمس	۱۲۶	رساله در عشق	۱۳۳
رساله حمی بن یقظان	۱۲۶	رساله در عشق	۱۳۴
رساله خلق اعمال	۱۲۷	رساله عشقیه	۱۳۴
رساله خلق اعمال و عقایه	۱۲۷	رساله در عصمت و رجعت	۱۳۵
رساله خلوت	۱۲۷	رساله عقائد	۱۳۵
رساله الدائره	۱۲۸	رساله عقلیه	۱۳۵
رساله در رأی افلاطون و ارسطو	۳۱۳	رساله عقلیه	۱۳۶
		رساله عقول	۱۳۶

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
سیر حکمت در اروپا	۳۱۹	شرح حکمت الاشراق	۱۷۴ - ۳۲۲
سیف الامه	۳۲۰	شرح حکمت المین	۱۷۵
سیف الصقيل	۳۲۰	شرح خطبة زورآه	۱۷۶
سیف الفرقان	۳۲۱	شرح دیاجه طوالح الانوار	۱۷۷
سی فصل	۳۲۰	شرح رباعیات	۱۷۷
سیف المؤمنین	۱۶۵	شرح رساله توحید	۱۷۸
(ش)			
شارستان	۳۲۱	شرح رساله الطیر	۱۷۹
شافی	۱۶۶ - ۳۲۱	شرح رساله علم	۱۸۰
شرح آداب البحت	۳۸۱	شرح رساله نصیریہ	۱۸۰
شرح آداب المناظره	۳۸۲	شرح رساله نصیریہ	۱۸۲
شرح آداب المناظره	۳۸۲	شرح رشیدیہ	۳۸۳
شرح آیه الكرسی	۳۹۲	شرح زورآه	۱۸۲
شرح اثبات واجب جدید	۱۶۶	شرح سلم العلوم	۳۹۷
شرح اساس الکیاسه	۱۶۷	شرح شفاء ومتوی	۳۲۲
شرح اشارات	۱۶۸ - ۳۲۱	شرح شمسیہ	۳۸۳ - ۳۹۷
شرح اشارات	۱۶۹	شرح شمسیہ	۳۸۵
شرح انجیل برنابا	۳۲۱	شرح شمسیہ	۳۹۸
شرح ایساغوجی	۳۸۳	شرح طوالح الانوار	۱۸۲
شرح ایساغوجی	۳۸۳	شرح هرثیه	۱۸۳
شرح ایساغوجی	۳۸۳	شرح عقائد عضدی	۱۸۳
شرح تجرید الاعتقاد	۱۷۰	شرح عقائد نسفی	۱۸۴ - ۳۲۲
شرح التمرغ	۱۷۰	شرح عیون الحکمه	۱۸۴
شرح تلویحات	۱۷۰	شرح غرر القراءه	۱۸۵
شرح تهذیب	۳۲۲	شرح فصوص الحکم	۱۸۵ - ۳۲۳
شرح تهذیب	۳۹۷	شرح فصوص الحکم	۱۸۶
شرح جدید تجرید الاعتقاد	۱۷۲ - ۳۲۲	شرح فصوص الحکم	۱۸۶

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
رسالة وجودیه	۱۵۱	زبدة الیاق	۴۴۱
رسالة وجودیه	۱۵۱	زبدة الحقائق	۳۱۷
رسالة وحدت ناطق	۱۵۲	زواهر الحکم	۱۵۹
رساله دروحدت وجود	۱۵۲	زورآه	۱۵۹
رساله دروحدت وجود	۱۵۲	زینة الباه	۳۱۷
رسالة دروحدت وجود	۳۱۶	(س)	
رساله دروحدت وجود واجب	۱۵۳	سؤالات	۴۴۱-۱۶۱
رسالة وعائیه	۱۵۳	سؤالات احمدی	۳۱۷
رسالة هفت اشکال	۱۵۳	سبیل الرشاد	۳۱۷
رسالة یوحنا	۱۵۴	سبیل النجاة	۳۱۸
رشف الالفاظ	۱۵۵	سدرۃ المتهمی	۱۶۱
رقائق الحقائق	۱۵۵	سر اکبر	۳۹۲
روائح القرآن	۳۸۸	سر الروح	۳۱۸
روح الیاق	۳۸۹	سرماة ایمان	۳۱۸-۱۶۲
روحه	۱۵۵	سعادت نامه	۳۱۸-۱۶۲
روحه	۱۵۶	سفینه نجات	۱۶۲
روضة الامثال	۳۹۰	سلسیل	۳۱۸
روض الجنان	۱۵۶	سلطانیه	۳۱۹
روض الجنان	۳۹۰	سلم السموات	۱۶۳
ره انجام نامه	۱۵۷	سلم المروثق	۳۹۶
رهبر خرد	۳۹۶	سنة الهدایه	۱۶۴
ریاض المرقان	۳۱۶	سوانح الزمن	۳۹۷
ریشه شیعہ	۳۱۶	سهام المارقه	۱۶۴
(ز)		سه مقاله نوقانی	۳۱۹
زاد المسافین	۳۱۷-۱۵۸	سیاست الاسلام	۳۹۲
زبدة الیاق	۳۱۷	سیاسات المدینہ	۱۶۵

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
سواغ المحرقه	۳۲۷	عقائد مغرب	۲۰۸
(ض)	۲۰۵	عين الحق	۳۳۰
		عين الحكمة	۲۰۸
(ط)	۲۰۵	عين الفردوس	۲۰۸
		عين اليقين	۲۰۹
طراق	۲۰۵	عيون الاسرار المكتومه	۲۱۰
طرب المجالس	۳۲۸	عيون المسائل	۲۱۰
(ع)	۳۲۸	(غ)	۳۲۸
عبارات الانوار	۳۲۸	غاية الامكان	۴۴۴ - ۲۱۱
عجائب النصوص	۳۲۸	غاية المرام	۳۳۰
عذاب النواصب	۲۰۵	غرائب القرآن	۴۹۳ - ۴۴۴
عرجة الاحمديه	۳۲۹	غرائب القرآن و رغائب الفرقان	۴۴۴
عرض نامه	۲۰۹	غرر القوائد (الفرائد)	۴۹۳ - ۴۴۴
عرفان نامه	۳۲۹	غنجة باز	۲۱۲
عروة المتقين	۴۴۳	غريب القرآن	۴۴۴
عروة الوثقى	۴۴۳	(ف)	۲۰۶
عقائد دينيه	۲۰۶		
عقائد المؤمنين	۳۲۹	فاتحه و مثنى آن	۴۹۴
عقائد نفسى	۳۲۹	فتوحات المكيه	۳۳۱ - ۲۰۲
عقل الباطن	۳۲۹	فرائد	۳۳۱
عقلة المستوفيه	۲۰۷	فرائد	۳۳۱
عقود الدرر	۳۲۹	فرائد البرهانيه	۳۸۸
عقيدہ	۳۳۰	فرائد فى حل شرح العقائد	۲۱۳
عقيدہ	۳۳۰	فرائد منتخبه	۴۴۵
علم اليقين	۳۳۰	فرائد الرضويه	۳۳۲
عمدة العقائد	۲۰۷	فروغ مزدبسنى	۳۳۲
غنايات الرضويه	۴۹۳	فصل الكلام	۲۱۳

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
شرح فصوص الحکمه	۱۸۷ - ۴۲۳	شرح مواقف	۱۹۴
شرح فصوص الحکمه	۱۸۸	شرح نجات الیاد	۱۹۴
شرح فصوص الحکمه	۱۸۹	شرح هداية الحکمه	۱۹۵
شرح فصول	۱۸۹	شرح هداية الحکمه	۱۹۶
شرح فقه الاکبر	۳۲۳	شرح هداية الحکمه	۱۹۶ - ۳۲۴
شرح فوآئد	۱۸۹ - ۳۲۳	شرح هداية الحکمه	۱۹۷
شرح کاشف الاسرار	۱۹۰	شرح هداية الحکمه	۱۹۷ - ۳۲۵
شرح کبری	۳۸۵	شرح هياكل النور	۱۹۷
شرح کبری	۳۸۶	شرح هياكل النور	۱۹۹
شرح کلمات باباطاهر	۱۹۱	شطحیات	۱۹۹
شرح گلشن راز	۱۹۱	شفاء	۱۹۹ - ۳۲۵
شرح گلشن راز	۳۲۳	شفاء العلیل	۳۲۵
شرح گلشن راز	۳۲۳	شمس الهدایه	۲۰۱
شرح لثالی المنتظمه	۳۹۸	شمع البقین	۳۲۶
شرح متوی	۱۹۱	شوارق الالهام	۲۰۲ - ۳۲۶
شرح متوی	۱۹۲	شواکل الحور	۲۰۲
شرح متوی	۳۲۳	شواهد الربوبیه	۲۰۲ - ۳۲۶
شرح مشاعر	۱۹۲		
شرح مشاعر	۳۲۳		
شرح مطالع الانوار	۳۸۶ - ۳۹۸	صافی	۴۴۱ - ۴۹۲
شرح مقاصد	۳۲۴	صراط الجنه	۳۲۶
شرح مقامات المارفین	۱۹۲	صراط المستقیم	۲۰۴
شرح منطق اشارات	۳۸۷	صراط المستقیم	۳۲۷
شرح منطق العین	۳۸۷	صغری	۳۹۸
شرح منظومه	۱۹۲ - ۳۲۴	صفوة المران	۴۹۳
شرح منظومه	۱۹۳	صناعیه	۲۰۴ - ۳۲۷
شرح مواقف	۱۹۳ - ۳۲۴	سواعق البرهان	۳۲۷

(ص)

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
کتاب در حکمت	۲۱۹	کتاب دقایق	۲۲۰
کتاب در منطق	۳۹۰	کلمات مکتونه	۲۲۶-۲۴۲
کشف	۴۹۵-۴۴۷	کلمات التوحید	۳۴۲
کشف الایات	۴۴۸	کلیات واصطلاحات	۲۲۷
کشف الایات محمد شاهی	۴۹۵	کلیات الخمس	۳۴۲
کشف الارباب	۳۳۹	کلید بهشت	۲۳۳
کشف الاسرار	۲۲۰	کلید فهم قرآن	۳۹۵
کشف الاسرار	۲۲۰	کمالیه	۲۲۷
کشف الاسرار	۲۲۱	کنز الدقائق	۴۴۹
کشف الاسرار	۲۲۱	کنز المرفان	۳۵۰
کشف و اشراق	۲۲۱	کنز الفوائد	۳۴۴
کشف الحقائق	۲۲۲	کنز الفوائد و دامن المعاند	۳۵۰
کشف الحقائق	۲۲۳	کنوز الالهام	۳۴۴
کشف الحقائق	۲۲۳	کواکب الثواب	۲۲۸
کشف الحقائق المحمدیه	۲۲۴	کیمیاء السعاده	۲۲۸
کشف الحبل	۳۳۹	(گ)	
کشف النقاء	۴۹۵	گفتار خوش یارقی	۳۴۴
کشف الغموض	۲۲۵	گفتار روح پرور	۳۴۴
کشف الغوايه	۳۴۰	گلدسته چمن آئین زرتشت	۲۲۹
کشف الفوائد	۳۳۰	گلشن راز	۳۴۴
کشف المراد	۳۳۰	گوهر مراد	۲۲۹
کشف المعاد	۴۵۰-۲۲۵	(ل)	
الکشف عن مناهج الادله	۳۳۰	باب الاشارات	۲۴۵
کشف الثقاب	۳۴۱	باب التاویل	۳۹۶
کشفکوک فی ماجری لال الرسول	۲۲۵	باب الثقول	۳۹۶
کفایة المؤمن	۳۴۱		

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
فصل المقال	۲۲۲	(ق)	
فصل فی الملل والاهواء والنحل	۲۲۲	قبسات	۲۲۷
فصوص الحکم	۲۱۳	قرآن والعلوم المصریه	۴۹۴
فصوص الحکمہ	۲۱۴	قرة العیون	۲۱۶
فصول	۲۱۴	قسطاس المستقیم	۲۲۷
فصول	۲۱۴	قصد الحیل	۲۲۷
فصول المهمه	۲۲۳	قصه موسى وفرعون	۴۴۶
فطرة السلیمة	۲۲۳ - ۲۱۵	قصيدة المزدوجه	۴۹۸
فقه الاکبر	۲۲۴	قواعد التوحید	۲۱۶
فکوک	۲۳۴	قواعد العقائد	۲۲۸ - ۲۱۷
فلسفه ابن رشد	۲۳۴	قواعد عقائد آل محمد ص	۲۱۷
فلسفه الاعتماد	۲۳۴	قول الاسلام	۴۹۹
فلسفه الانسان	۲۳۴	قول الوسیط	۲۲۸
فلسفه اولی	۲۳۵	قهوه خانه سورات	۲۲۸
فلسفه حسیه	۲۳۵	قوی و ادراکات انسان	۲۱۷
فلسفه الحیات	۲۳۵	(ک)	
فلسفه روحی	۲۳۵	کائنات جو	۲۱۸
فلسفه عشق	۲۳۵	کاشف الحق	۲۱۸
فلسفه نیکو	۲۳۶	کاشف الحقائق	۴۸۹
فلک النجات	۲۳۶	کامل السقیفه	۴۲۸
فوائد	۲۸۸	کانون حکمت قرآن	۴۹۴
فوائد	۲۸۸	کبری	۴۹۹ - ۲۸۹
فوز الاصغر	۴۳۶	کبریت الاحمر	۴۲۸
فهرست تفسیر طبری ونیشابوری	۴۹۴	کتاب الابرار	۴۳۹
فیض الاهی	۲۱۵	کتاب الاعتماد	۴۳۹
فیض الباری	۴۳۶	کتاب الایمان	۴۳۹
فی طریق الی الاسلام	۴۳۷	کتاب التمجید	۴۳۹

فهرست اسامی کتب

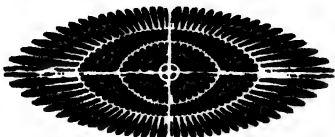
نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
مصباح الانوار	۳۵۱	معرفة النفس	۳۵۴
مصباح الايات الجليلة الفرقانية		معیار السلم	۳۹۹
و مفتاح التفسير الجميلة القرآنية	۳۹۸	مفاتيح الاعجاز	۳۵۴ - ۲۴۹
مصباح الانس	۳۵۱	مفاتيح الغیب	۴۵۵ - ۲۵۰
مصباح الظلام	۳۵۲	مفاتيح الغیب	۲۵۰
مصباح المفسرين	۴۵۴	مفاتيح الغیب	۴۹۹
مصباح الميزان	۳۹۹	مفاوضات	۲۵۰
المضنون الصغير	۳۵۲	مفتاح اسرار الحسينی	۲۵۰
المضنون الكبير	۳۵۲	مفتاح دار السعادة	۳۵۴
مطارج الافكار	۳۹۹	مفتاح الثمر	۲۵۱
مطاب المہمة	۲۴۵	مفتاح كنوز القرآن	۵۰۰
مطالع الانظار	۲۴۵	مفتاح النبوة	۳۵۳
مطالع الانوار	۳۹۹	مفردات القرآن	۵۰۱ - ۳۵۵
مطلع خصوص الکلم	۲۴۶	مفصل	۲۵۲
مظاهر الالهية	۳۵۲	مقاسبات	۳۵۳
مظهر التبيان	۴۴۴	مقاصد الفلاسفة	۳۵۵
معارج السؤل	۴۵۵	مقالات	۲۵۲
معارج القدس	۲۴۶ - ۳۵۳	مقالات	۲۵۳
معارف السلماني	۳۵۳	مقاله در رد بقاء	۲۵۳
معارف العالیہ	۳۵۳	مقاله رد بر مسیحی	۵۰۱ - ۳۵۵
معارف العوارف	۳۵۳	مقاله در بقاء	۲۵۳
معارف المحمديه	۳۵۳	مقاله در تفسیر آیه نور	۴۵۵
معالم اصول الدين	۳۵۳	مقاله در سبب اجابت دعا و کیفیت زیارت	۲۵۳
معتبر	۲۴۶	مقاله فی الاسلام	۳۵۵
معراج التوحيد	۲۴۷	مقاله در مبادئ کل بر رأی ارسطو	۲۵۳
معراج نامه	۲۴۸ - ۳۵۳	مقدمة فزارستان	۲۵۵
معرفة الناسخ والمنسوخ	۴۹۹	مقصد الاقصى	۲۵۵

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
لسان الحق	۳۴۵	محکم و متشابه	۳۹۷
لسان الصدق	۳۴۵	محک النظر	۳۹۹
لسان المسلمین	۳۴۵	مدارک التزیل	۳۹۸
اطایف غیائی	۳۴۵	مدافعه بر مقابله خصم	۳۴۸
لطیفه غیبیه	۳۴۶ - ۲۳۰	مدرسه سیار	۳۴۸
لمعه	۲۳۱	مدنیة الاسلام روح التمدن	۳۴۸
لوائج	۲۳۲	مرآت الاخره	۳۴۹
لوازم الدین	۲۳۲	مرآت الازمان	۲۳۹
لوامع الاسرار	۳۹۱	مرآت الانوار	۴۹۸ - ۴۵۳
(م)		مرآت المارفين	۴۹۸ - ۴۵۴
		مرآت المحققین	۳۴۹ - ۲۳۹
ما بعد الطبیعه	۳۴۶	مرآت المحققین	۲۴۰
مبادئ موجودات نفسانی	۲۳۲	مراجعات	۳۴۹
مبدأ ومعاد	۲۳۳	مرصاد العباد	۳۵۰ - ۲۴۰
مبدأ ومعاد	۳۴۶ - ۲۳۵	مسائل	۲۴۱
مبدأ ومعاد	۲۳۶	مسائل	۲۴۲
متون	۳۴۶	مسائل الاسکندرانیه	۳۵۰
مجلی	۳۴۷ - ۲۳۷	المسائل الخمسون	۳۵۰
مجمع البحار	۴۹۶ - ۴۵۰	مشاعر	۳۵۰ - ۲۴۲
مجمع الیان	۴۹۷ - ۴۵۱	مشاعر	۲۴۳
مجمع السعادات	۳۴۷	مشاهد الاسرار القدسیه	۲۴۳
مجموعه الرسائل	۳۴۷	مشکوة الاسرار	۳۵۰
مجموعه الرسائل	۳۴۷	مشکوة الانوار	۲۴۴
مجموعه سنه ضروریه	۳۹۹	مشکوة الحیات	۳۹۸
مجموعه فلسفه ابونصر	۳۴۸	مشکوة العباد	۳۵۰
محاکمات	۲۳۷	مشکوة المسلمین	۳۵۱
محاکمات ومقاومات	۲۳۸	مشهد الکائنات	۳۵۱
محصل افکار المتقدمین	۳۴۸	مصائب التواصب	۲۴۴
محضر الشهود	۲۳۸		

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
نصوص	۳۵۹	ولایت نامه	۲۷۰
نصوص الکلم	۳۶۰	(ه)	
نصيحة المسلمين	۳۶۰		
نقايس الارقام	۳۶۳		
نقحات	۳۶۰		
نقحات الرحمن	۵۰۴		
نقحات اللاهوت	۲۶۵		
نقد النصوص	۳۶۱ - ۲۶۵		
نقد الفرائد	۳۶۰		
نقد فلسفه دارون	۳۶۰		
النكت الاعتقادية	۳۶۱		
الثواقص	۲۶۵	هداية الهادي	۳۶۲
نور الانوار	۴۵۹	الهادي ومصباح النادی	۳۶۱
نور ايمان	۳۶۱	هداية الانام	۳۶۳
نور الثقلين	۳۶۰	هداية الجاحدين	۳۶۳
نور على نور	۳۶۱	هداية الحكمة	۲۷۰
نور الهداية	۲۶۶	هداية الطالبين	۳۶۳
نهاية التحرير	۲۶۷	هداية المسترشد	۳۶۳
نهج الحق	۲۶۷	هداية المسترشدين	۳۶۳
نهج المسترشدين	۲۶۸	الهدى الى دين المصطفى	۳۶۴
نيجريه	۳۶۱	هدى المنصفين	۳۶۴
(و)		هدية التهذيب	۳۶۳
		هدية المهدويه	۳۶۴
		هدية النملة	۳۶۵
		هفتاد و دو ملت	۳۶۵ - ۲۷۱
		هياكل النور	۳۶۵
		(ی)	
واردات فليه	۲۶۹	الياقوت	۲۷۱
وجه دين	۳۶۲	يزدان شناخت	۲۷۲
وحى محمدى ص ۳	۳۶۲	ينابيع الاسلام	۳۶۵
وسيلة النجاة	۵۰۴	البواقيت والجواهر	۳۶۵

فهرست اسامی کتب

نام کتاب	صفحه	نام کتاب	صفحه
مکاتیب	۲۵۶	منهاج الشریعہ	۳۵۷
مکتوبات احمدیہ	۲۵۷	منهاج الطالبین	۳۵۷
ملقطات	۲۵۷	منهاج الکرامہ	۲۵۷ - ۲۶۱
ملل ونحل	۲۵۵ - ۲۵۷	منهاج النجات	۳۵۷
ملل ونحل	۳۵۵	منہج الرشاد	۳۵۷
منار الہدی	۳۵۶	منہج الصادقین	۵۰۲ - ۳۵۶
مناظر الانوار	۳۵۶	منہج الیقین	۳۵۸
مناظرہ	۲۵۸	موائد الرحمن	۵۰۲
مناظرہ	۲۵۸	مواکب	۵۰۳
مناہج المؤمنین	۶۰۱	مواہب الرضویہ	۲۵۸ - ۲۶۱
مناہل التحقیق	۵۰۱	مواہب علیہ	۵۰۳ - ۴۵۷
منتخب الخاقان	۲۵۹	مہجۃ البیضاء	۳۵۸
منتخب مرصاد العباد	۳۵۶	میزان	۲۵۸
منتقم حقیقی	۵۶	میزان الاعمال	۲۵۸
منہی السؤل	۲۶۰	میزان التمزیز	۲۶۲
منصص	۲۶۰	میزان الموازین	۳۵۹
منطق شفاء	۳۹۲		
منطق الفہوانی	۳۵۶		
منطق المشرقیین	۴۰۰	ناسخ التفاسیر	۴۵۷
منظومہ	۲۶۰	ناسخ ومنسوخ	۵۰۳ - ۴۵۸
منظومہ	۳۹۲	ناسخ ومنسوخ	۴۵۸
منظومہ	۳۰۰ - ۳۹۳	ناسخ ومنسوخ	۴۵۸
منظومہ	۳۰۰	نافع یوم الحشر	۲۵۹ - ۲۶۲
منظومۃ نورانیہ	۵۰۲	نجات	۲۶۳
المنقذ عن الضلال	۳۵۶	نجوم الفرقان	۵۰۳
منقول رضائی	۳۵۶	نص الجلی	۵۰۴ - ۳۵۹
		نصرة الدين	۳۵۹

(ن)

فہرست اسامی مؤلفین

نام	صفحہ	نام	صفحہ
ابوعلی طبرسی	۴۴۱ - ۴۵۱	احمد نسیم سوسہ (دکتر)	۲۳۷
ابوالفتح رازی (شیخ)	۹۳ - ۱۵۴ - ۴۹۰	احمد بن موسی خیالی ایزدقی	۷۲ - ۸۴
ابو الفضل گلبایگانی (میرزا)	۳۳۱	احمد رضا ہندی نجفی (سید)	۴۷۱
ابو القاسم احمد یزدی	۴۷	ادہم قریش خلخالی (ملا)	۲۶ - ۲۳۲
ابو القاسم بن ابی حامد کازرونی	۱۶۳	ارسطوطاليس	۸ - ۴۶
ابو القاسم سحاب	۲۷۸ - ۴۶۷	استانی جیفونس انکلیسی	۳۹۳
ابوالقاسم شریفی شیرازی (میرزا)	۳۱۳ - ۱۱۶ - ۴۶۲	اسحاق بن حنین	۴۶
ابوالقاسم قمی لاهوری (سید)	۳۱۵ - ۴۶۶	اسد اللہ گلبایگانی	۴۶۴
ابونصر (فارابی)		اسد اللہ میر سلامی خارقانی (سید)	۳۱۴ - ۳۴۰
ابہندن (بندت کشمیری)		اسکندر افریدوسی	۲۵۲ - ۲۵۴
اتیر الدین (مفضل بن عمر) ابہری	۲۷۰ - ۳۶۷	اسکندر امریکائی	۳۰۸
احمد	۱۷۰	اسماعیل حقی	۴۸۹
احمد آشتیانی (میرزا)	۳۳۷	اساعیل خواجونی	۱۰۷
احمد احسانی (شیخ)	۱۰ - ۹۷ - ۱۳۵	اسماعیل شام غازانی (امیر سید)	۱۸۷
	۱۵۳ - ۱۸۹ - ۳۰۲ - ۳۲۳ - ۴۱۹	اسماعیل عقلی نوری (حاج سید)	۳۴۱
احمد اردیلی (ملاہ مقدس اردیلی)	۲۴ - ۴۰۲	اسماعیل قرا باغی (حاج ملا)	۲۷۶ - ۳۵۱
احمد تبریزی (نایب الولاہ)	۳۴۱	اسماعیل قرہ مانی (قرہ کمال)	۷۱
احمد جزایری شوشتری (سید)	۳۵۸	اسیری لاهجانی (محمد لاهجانی)	
احمد درویر	۳۴۶	اشرف ورنوسفادرانی «محمد»	۴۴۳
احمد زادہ	۱۹۹	افتار «مبلغ بہائیان»	۲۸۵
احمد خان دہلوی (سر. سید)	۴۷۹	افضل بن صدر ترکہ اصفہانی	۵۵
احمد شاهرودی (شیخ)	۲۸۴ - ۲۹۹	افضل الدین «محمد» کلثانی «بابا افضل»	
	۳۰۵ - ۳۴۸ - ۴۴۹	افلاطون	۳۰۵
احمد فاروقی	۲۵۷	اقلیمیس یوسف بن داود بن بہنام	۳۰۱
احمد کوزہ کتانی (حاج ملا)	۴۹۰	امام فخر رازی «فخر رازی»	
احمد مفساوی (ابو المثنیٰ)	۳۲۳	امیر ابو المالی «محمد بن عبید اللہ علوی»	
احمد نراقی (ملا)	۳۲۹	امیر الدین محمد «محمد امیر الدین»	۲۷۴ - ۳۳۶

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
(الف)			
آذر بزوه اصبهانی	۲۷۴	ابن سینا (شیخ الرئيس)	
آقای نجفی مسجد شاهی اصفهانی ۳۵۸ - ۴۹۳		ابن صلاح حلبی	۳۴۲
آهوشکوی	۲۷۴	ابن طاوس	۲۸
ا. س. . راو پورت (دکتر)	۲۸۱	ابن قیم جوزیه	۳۵۴ - ۳۲۵
ابراهیم استرابادی	۹۳	ابن کمونه	۲۴۵ - ۲۳۱ - ۱۷۰
ابراهیم باجوری	۳۴۶	ابن مسکویه	۳۳۶
ابراهیم بقاعی (برهان الدین ، ابو الحسن)	۳۱۸	ابن منیر جذامی	۴۶۵
ابراهیم راوی رفاعی	۳۰۷	ابو احمد مهرجانی	۱۰۵
ابراهیم قطیفی (شیخ)	۲۹	ابو البرکات بغدادی	۴۶
ابراهیم کتابچیان	۲۷۳	ابو البرکات نسفی (عبدالله بن احمد نسفی)	
ابراهیم لقانی	۳۴۶	ابو البقاء عکبری	۴۱۲
ابراهیم همدانی (میرزا)	۱۸۰	ابو البقاء بن عبدالله حسینی	۳۸۶
ابراهیم بن عرب آل عرفات	۱۰۳	ابوبکر باقلانی (قاضی)	۴۶۴
ابراهیم بن نوبخت (ابو اسحق)	۲۷۱	ابوحاتم (مظفر اسفرازی)	۲۱۸
ابکر بن علی مصالح (سید)	۴۶۵	ابوالحسن بن احمد کاشانی ۱۰۶ - ۳۷۳ - ۳۷۴	
ابن ایجهم و احسائی ۴۶ - ۲۳۷ - ۲۵۸		ابوالحسن اصطهباناتی	۳۱۸
ابن تومرت (محمد مغربی)	۴۳۰	ابوالحسن شعرانی نهرانی	۳۳۵
ابن تیمیه ۲۸۷ - ۳۱۱ - ۳۲۹		ابوالحسن قنونی نباطی عاملی	۴۵۳
ابن حجر هیثمی ۲۹۷ - ۳۲۷		ابوالحسن (محمد) شیروانی (سید)	۴۵۴
ابن حزم اندلسی (ابو محمد علی بن احمد)	۳۳۲	ابوحنیفه (نعمان بن ثابت) کوفی	۳۳۴
ابن حزم (محمد)	۳۹۹	ابو حیان توحیدی	۳۵۴
ابن خطیب رومی (محیی الدین محمد)		ابو السعد	۴۶۹
ابن دایه (نجم الدین رازی)		ابو سلیمان سجزی	۲۵۲
ابن رشد اندلسی ۳۰۰ - ۳۲۳ - ۳۴۰ - ۳۴۶		ابو سلیمان مقدسی	۱۰۵
		ابو عبدالله زنجانی (شیخ)	۴۶۷ - ۳۱۲
		ابو عبدالله جوزجانی	۲۶۴
		ابوعلی (محمد بن اسماعیل . رجالی معروف)	

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
حافظ محمد شریف (سید. بالی زاده)	۴۹۸	حسین بن عبد الحمید عاملی	۲۵۸
حالی (محسن مدرس اردبیلی)		حسین بن محمد « کمال الدین » لاری	۴۲
حامد حسین (سید)	۳۲۸-۲۷۷	حسین بن سید محمد رضا	۲۱۲
حبیب الله آموزگار	۲۳۵	حسینعلی بهاء	۲۸۴
حبیب الله باغدوی « ملا میرزا جان »		حسنعلی راشد « شیخ »	۳۰۹
حبیب الله کاشانی (شیخ)	۴۸۷-۴۷۲-۴۷۱	حسینعلی جدید الاسلام	۳۵۷
حسام الدین (حسن) کانی	۳۸۳	حق الیقینی « سید »	۳۲۲
حسام الدین « یحیی لاهجانی »		حکیم کوچک « قاضی محمد سعید قمی »	
حسن چلبی	۳۰۳	حلاج « حسین بن منصور »	۱۳۲-۳۶
حسن یزدی « حاج سید »	۳۱۰-۲۸۶	حمزه کبیلانی « ملا »	۹۵
حسن بن حسین بن محمد	۳۵	حنین بن اسحاق عبادی	۴۶
حسن بن عبد الرزاق لاهجانی	۳۲۶-۱۵۹-۲۹۰-۱	حیدر بن علی عبدلی آملی حلی	۲۲۵-۵۹
حسن شیخ الاسلام « شیخ »	۲۷۴	حیدرعلی بن شیخ جمال الدین	۱۱۱-۶
حسن الکنوی « ملا »	۳۹۷	حیدرقلیخان کابلی « سردار »	۲۹۴
حسن بن علی طبرسی « عماد الدین »	۳۲۸		
حسن بن محمد بن حسن استرآبادی نجفی -		(خ)	
- « کمال الدین »	۴۵۵	خازن بندگان « علاء الدین علی »	۴۹۶
حسین تبریزی توتونچی « شیخ »	۲۷۲-۳۶۳	خان داود « احمد »	۴۳۰
حسین تشکابی	۱۵۲-۱۰۸	خرمعلی بلهوری	۳۶۰
حسین حسینی خلخالی	۳۷۲-۸۴	خسرو وارسنه	۳۰۶
حسین خوارزمی « کمال الدین »	۶۳	خضر بن شمس الدین محمد رازی « جبرودی نجفی »	
حسین خوانساری « آقا »	۳۹۶-۳۸۹-۳۸۸-۸۷-۷۳		۴۳-۵۶-۶۰-۲۵۱-۳۸۹
حسین سجاسی زنجان « آخوند ملا »	۵۰۴	خلوتی « عبدالرحیم اقطاعی تبریزی »	
حسین شاه بقال	۳۶۶	خلیل قاتنی اصفهانی	۱۱۲
حسین عرب باغی	۳۰۸-۳۱۷	خلیل بك سعاده « دکتر »	۲۹۴
	۳۵۵-۴۶۶-۴۹۲-۵۰۱	خلیل کمره صیمری « میرزا »	۴۷۳-۲۷۹
حسین مبینی « قاضی میر »	۳۶۶-۱۹۶-۶۰	خواجهکی شیخ شیراز « محمد بن احمد »	
حسین بن احمد تبریزی	۱۵۵	خواجهوئی « اسماعیل »	
		خواجه حورآء مغربی	۳۱۶

فہرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
اوحد الدين بلياني	۱۳۸	(ج)	
(ب)		جاخط بصرى	۳۰۱
بابا افضل كاشاني	۳۹-۴۷-۶۱-	جرجس سال انگليسى	۳۰۰
۱۰۱-۱۳۸-۱۵۷-۲۰۶-۲۳۲		جعفر كاشف الغطاء (شيخ)	۳۵۷
بالي زاده (سيد حافظ محمد شريف)		جلال الدين داد گرى	۳۳۰
بدرى خوشى	۲۷۳	جلال الدين دواني (ملا)	۶-۷-۳۶-
برهان الدين نسفى	۱۶۷	۴۹-۷۴-۸۰-۸۹-۱۲۰-۱۲۷-۱۵۹-۱۷۶-	
برهان الدين لارمحمد بتنى	۳۲۷	۱۷۷-۱۸۰-۱۸۳-۱۹۷-۲۶۶-۳۷۰-۳۷۳-	
برهان الدين بن كمال الدين	۲۸۸	۳۷۵-۳۷۹-۳۸۰-۳۸۸-۳۱۷-۴۲۰	
بكر بن سيد عمر تيمى دارى	۳۲۰	جلال الدين سيوطى	۴۰۴-۴۷۱-۴۹۶
بهائى عاملى (شيخ بهائى)	۲۶-۲۷-۱۰۹	جلال الدين محلى	۳۷۱
۳۱۶-۴۳۳-۴۴۳-		جلال درى	۳۰۲
بهاء الدين (محمد) لاهيجانى	۴۱۴	جلال الدين (محمد بن محمد) كاشانى	۴۶
بهرام بن فرهاد اصفهانى	۳۲۱	جمال الدين اسد آبادى (سيد)	۳۶۱
بيشياب	۲۷۳	جمال الدين اصفهانى (سيد)	۱۳۰
بيضاوى (قاضى)	۴۰۶	جمال الدين خوانسارى (آقا)	۷۰
(پ)		جمال الدين (محمود) نيرىزى	۱۲۳-۱۶۶
بانى بنى	۴۴	جول لابوم فرانسوى	۴۸۲
بلوطن	۹	(ح)	
پندت كشميرى	۴۴	حسن عسكرى (امام)	۴۱۹
(ت)		ح . عبهر	۴۲۱
تاج الدين اسنوى	۴۴	حائرى	۲۹۶
تاج الدين اشهنى (محمود بن خدا داد)		حاجى بابا قزوینى يزدى	۴۳۸
تاج السعیدى (مير ابو القتح محمدى)	۳۷۲	حاجى بانا آيدینلى	۳۷۸
تولستوى	۳۳۵	حافظ عامريک	۴۷۸
تيزدال	۳۶۵	حافظا علي محمد (مولوى)	۴۳۶

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
سید الله ابسی « شیخ »	۲۵۴	سیوطی « جلال الدین سیوطی »	
(ش)			
شاه فتح الله شیرازی	۶۷	شاه نعمت الله ولی	۳۸۰-۱۰۳
شرف الدین علی استرابادی	۳۱۰-۳۷۷	شریف مرتضی « علم الهدی علی »	۵۳
شریعت سنگلجی	۳۹۵	شمسا (ملا شمس الدین محمد) کیلانی	۸۳
			۱۵۰-۱۳۷
شمس الدین « محمد » خفزی	۵-۴		
شمس الدین	۷۶-۷۰-۶۹		
شمس الدین استرابادی	۱۹۴		
شمس الدین اصفهانی « محمود »	۴۴۵		
شمس الدین لاهجانی « محمد لاهجانی »			
شمس الدین « محمد مبارکشاه » بخارائی			
	۱۹۵-۱۷۵		
شمس الدین بن سید عبد الرحیم هروی	۲۰۱		
شمس الدین « محمد » فناری	۳۸۳-۳۵۱		
شو پنهور آلمانی	۳۳۵		
شهاب الدین « بحی - شیخ اشراق » سهروردی			
مقول	۳۶-۱۱۸-۱۳۲-۲۷۲-۳۶۵		
شهید ثانی	۳۰۵		
شیخ رئیس « شرف الملك . ابوعلی . ابن سینا »			
۲۵-۳۹-۴۲-۵۱-۹۶-۱۰۷-۱۰۹			
۱۱۰-۱۱۳-۱۱۵-۱۲۳-۱۲۵-۱۲۸			
۱۳۳-۱۳۹-۱۴۲-۱۴۵-۱۴۷-۱۷۹			
۱۹۹-۲۱۵-۲۱۷-۲۳۳-۲۴۸-۲۵۳			
۲۶۳-۳۰۲-۳۱۵-۳۹۲-۳۹۸-۴۰۰			
۴۲۱-۴۲۲-۴۲۵-۴۴۱-۴۶۸			
شیخ رئیس فاجار « ابوالحسن میرزا »	۳۳۹		
شیخ شطاح « روز بهان »			
شیخ طوسی	۵۳		
شیخ مغربی (محمد بن شیرین)			
(ص)			
صائن الدین « علی » ترکیه	۲۹۸		
صادق ننوات	۲۹۹		
صیغه الله « سید »	۳۵۰		
صدرا « ملا » صدرالدین - صدر المتالین			
شیرازی	۱۰-۱۹-۲۸-۹۵-۱۰۸-۱۰۹		
	۱۲۲-۱۲۹-۱۴۳-۱۹۷-۲۰۱-۲۰۲		
	۲۳۵-۲۴۲-۲۶۹-۲۷۵-۲۹۸-۳۱۱		
	۳۱۲-۳۱۴-۳۵۲-۳۹۶-۴۰۵-۴۱۵		
	۴۱۸-۴۲۱-۴۲۲-۴۷۱-۴۷۳-۴۷۴		
صدر الدین ترکیه	۲۱۶		
صدر الدین « محمد » دشنگی	۷۶-۳		
	۳۷۹-۳۷۷		
صدر الدین « محمد » بن غیاث الدین دشتکی	۶۱		
صدر الدین قوینوی	۲۴۱-۲۳۴-۳۵۹-۳۶۰		
صدر الطماء لاهجانی	۵۰۲		
صفی عیشاه	۳۷۴		

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
خواجہ زادہ برسوی «مصلح الدین مصطفیٰ»	۵۸	زمخشری «جارالله»	۴۴۷
خواجہ نصیر الدین طوسی	۹-۲	زنده آزر	۲۷۴
۳۳-۳۹-۱۰۲-۱۱۱-۱۲۱-۱۴۱-۱۴۵		زیتون «زیتون» کبیر «اکبر»	۱۷۹
۱۶۸-۱۸۰-۲۱۴-۲۱۷-۳۱۲-۳۸۷		زید بن رفاعہ	۱۰۵
خیام	۱۴۸	زین المابدین خان گرمانی	۳۱۷-۲۸۳
خیرات احمد «سید»	۳۶۱	۴۸۲-۴۶۳-۳۲۷	
خیر الدین بن عبدالرزاق بن مکی عاملی	۶۸		
(د)			
دایوبہ	۲۷۴	ژاک هنری برناردن دوسن پیر	۳۳۸
داود قیسری	۱۴-۱۸۵		
(ر)			
راز «ابوالقاسم شریفی شیرازی»		سعد بن منصور «ابن کمونہ»	
راغب اصفہانی «ابوالقاسم حسین»	۴۵۵	سعد بن حبہ الدین حسین «یا سعید»	۱۲۵
رجیطی «ملا»	۵۱-۱۵۱	سعد الدین قننازانی «ملاسعد»	۱۸۴
رجیطیخان بہادر «سید»	۴۹۲-۴۹۵	۳۶۹-۳۹۸-۴۳۷	
رشید یاسمی	۳۵۵	سعد الدین «محمد بن مؤید» حموی	۳۱۳
رضا شریتمدار دامغانی «حاج میرزا»	۲۸۳	سعید بن یعقوب دمشقی	۲۵۴
رفیعا «ملا»	۴۸۹	سلامہ موسیٰ	۳۲۹
رفیع الدین محمد کیلانی منہدی	۴۴۰	سلطان الطماء «حسین»	۳۸۸-۳۸۹
رکن الدین فارسی گرکانی «محمد بن علی»		سلطانطیاشہ گنابادی «حاج ملا»	۱۶۲-
رمضان ویزوی	۳۰۳	۲۷۰-۲۹۹-۳۴۷-۴۶۷	
روز بہان بن ابی نصر بقلی فسانی «شیخ شطاح»		سلیمان آل ظاہر عاملی	۳۰۹
۱۳۱-۱۹۹-۲۲۰-۳۱۴		سلیمان اذنی	۳۵
روثقیطیاشہ گرمانی «میرزا محمد حسین»	۱۳۴	سلیمان ماحوذی «شیخ»	۲۸
(ز)		سلیمان میرزای قاجار	۲۹۱
		سلیم عبد الاحد و گنان کردنر	۳۲۱
		سنوسی «محمد بن یوسف»	۳۴۶
		سہرودی مقول «شہاب الدین»	
زردشت	۲۷۴	سہل شوشتری	۴۷۸

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
عبدالمجید حکیم (د کتر)	۲۸۹	علی تهرانی	۳۵۶
عبدالمحمد بن بدرالدین	۲۸۱	علی رضوی قمی حائری لاهوری	۲۸۶ -
عبدالمسیح بن عبد الله بن ناعمه حمصی	۸	۳۰۶ - ۳۰۷ - ۳۱۱ - ۳۵۸	
عبد الوهاب بن عبد الرحمن شیرازی دیلی	۱	علی زوزی مدرس (آقا)	۵۲ -
عبد الوهاب شعرانی	۳۱۵ - ۲۳۸	۲۸۵ - ۳۱۷	
عبد الوهاب بن علی حسینی	۱۸۹ - ۵۵	علی شریمندار استرآبادی (شیخ)	۲۳۰
عبد الوهاب فرید	۲۸۰	علی شهرستانی (حاج میرزا)	۳۰۱
عبد الهادی نجا ایاری	۲۸۳	علی طوسی (علاء الدین)	۵۷ - ۸۶ - ۴۳۸
عبدالله بن محمد بیدلی شریف قرغانی	۱۸۲	علی قوشچی (علاء الدین)	۱۷۲
عثمان مغربی	۶۸	علی لاهیجانی (شیخ)	۲۷۶
عزالدوله (ابن کمونه)		علی نوری (ملا)	۹۰ - ۹۱ - ۲۷۲ - ۴۶۳
عزالدین (محمد بن أحمد)		علی همدانی (امیر سپید)	۱۳۶ - ۱۴۴
عزلی (ملا ادهم قریش خلخالی)		علی بن ابراهیم قمی	۴۲۳
غزیز نسفی	۲۲۲ - ۲۵۵ - ۳۱۷	علی بن احمد بن متویه (واحدی نیشابوری)	
عصام الدین (ابراهیم) اسفراتی	۳۸۵ - ۴۳۳	علی بن اسماعیل تبریزی (علاء الدین شام غازی)	
عضد الدین ایچی (عبد الرحمن)	۳۶۶	۱۷۰	
عطاء الله بن محمود حسینی	۹۱	علی بن حسن زواری	۲۰۹ - ۴۱۲
عطاء الله شهاب پور	۳۶۲	علی بن حسین حسینی تهرانی	۳۵۶
علاء الدین (بحیی) واعظ شیرازی	۱۹۲	علی بن حسین زنجانلی (ملا)	۳۹۲
علامه حلی ۱۵ - ۳۱ - ۲۳ - ۱۲۹ - ۲۶۱ -		علی بن عبد المال کرگی	۲۶۵
۲۶۷ - ۲۶۸ - ۳۴۰ - ۳۷۰		علی بن علی امیران اصفهانی	۹۸
علامه وحیدی	۲۴۸	علی بن شیخ محمد بن شیخ حسن بن زین الدین	
علم بن سیف بن منصور	۴۱۱ - ۴۵۰	عالمی	۱۶۳
علم الهدی (شریف مرتضی)		علی بن محمد بن حبیب بصری	۲۸۱
علویخان (امام المحکمات)	۳۳۳	علی بن هارون زنجانلی (ابو الحسن)	۱۰۵
علی ایوردی شیرازی (شیخ)	۳۰۸	علی بن یوسف (ملا)	۲۶۰
علی بحرینی (شیخ)	۳۴۵ - ۳۵۶	علی بن یوسف بن منصور	۴۱۱

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
(ض)		عبدالحاق (علاء الدین) کرهرودی	۴۰
ضیاء الدین هروی	۳۳۴	عبد الرحمن اختری	۳۹۶
ضیاء الدین بن سدید جرجانی	۲۰۶	عبد الرحمن جامی	۱۵۰-۹۹
(ط)		عبد الرحیم (حاج شیخ)	۳۱۰
طبری « ابوجعفر محمد بن جریر »	۴۷۵	عبد الرحیم اقطاعی تبریزی	۲۲۰
طنطاوی	۴۸۳-۴۹۳	عبد الرحیم دماوندی	۲۵۰
(ظ)		عبد الرحیم قندهاری هروی	۳۷۶
ظہیر الدین قزینی « ابوالفیض »	۴۲۶	عبد الرزاق کاشانی (کمال الدین)	۱۱۴-
(ع)		عبد الرزاق لاهیجانی	۱۳۹-۱۸۶-۳۰۹
ع. دشتستانی	۲۸۱	عبد الرزاق لاهیجانی	۱۶۲-۷۸-۷۶-۶۹
عباس راسخی	۴۹۳		۲۰۲ - ۲۳۰
عباس شاهرودی « حاج سید »	۳۸۰-۵۲	عبد السلام (آخوند زاده)	۳۱۰-۳۴۸
عباس شوشتری « برفسور »	۳۰۷	عبد علی حویزی شیرازی	۴۶۰
عباسی شاهرودی « شیخ »	۲۸۶	عبد العلی بیرجندی	۳۸۲
عباسی کیوان قزوینی (حاج ملا)	۳۰۱-۲۷۷	عبد العلی مرجانی طالقانی	۹۳
	۳۰۳-۳۲۹-۴۸۰	عبد العلی بن نظام الدین محمد انصاری	۹۵۲
عبدالحسین (سید)	۳۱۳	عبد الکریم گیلانی	۳۱
عبدالحسین (ابن الدین)	۴۶۵	عبد الله ترجمان میورقه	۲۹۳
عبد الحسین شرع الاسلام	۴۴۵	عبد الله خورا-کانی	۳۲۹
عبد الحسین شرف الدین عاملی	۲۷۵-	عبد الله مامقانی (حاج شیخ)	۲۹۷
	۳۲۳ - ۳۴۹	عبد الله زنوزی (ملا)	۲۵۹
عبد الحکیم سیالکونی	۳۰۳-۴۳۵	عبد الله شبر (سید)	۴۷۴
عبد الحمید رمزی قبطان	۳۴۲	عبد الله یزدی (ملا)	۳۷۲-۳۷۱-۷۲
عبد الحمی اشرفی کرگانی (امیر نظام الدین)		عبد الله بن احمد نسفی (ابوالبرکات)	۲۰۷-
	۳۷۳		۴۹۸
		عبد الله بن ضیاء الدین مسعود (اوحدا الدین بیانی)	

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
فروغی (محمد علی ذکاء الملک)	۲۹۷ - ۳۰۵	کاشفی سبزواری (کمال الدین حسین)	۲۵۲ - ۲۶۰ - ۲۹۰
۳۱۹		۴۵۷ - ۴۳۲	
فضل الله استرآبادی	۱۶۱	کاظم بك (حاج محمد کاظم دربندی)	۵۰۰
فیاض لاهیجانی (عبد الرزاق لاهیجانی)		کاظم رشتی (سید)	۲۷۵ - ۲۸۱ - ۳۱۱
فیروز آبادی (لغوی معروف)	۴۸۳	۴۹۲ - ۳۴۷	
فیض کاشانی - ۴۷ - ۱۲۲ - ۱۲۹ - ۱۴۸ - ۱۵۳		کاظم عصار (سید)	۳۶۸
۲۰۹ - ۲۱۶ - ۲۱۹ - ۲۲۶ - ۲۸۷ -		کاظم علی بریلوی (سید)	۳۶۱
۳۴۹ - ۳۳۰ - ۳۵۷ - ۴۰۶ - ۴۱۳ - ۴۱۶ - ۴۴۱		کامیل فلاماریون	۳۰۹
(ق)		کراچکی (ابوالفتح محمد)	۳۳۹ - ۳۴۳
قاسم غنی (دکتر)	۳۵۴	کرشنا	۳۰۷
قاسم واعظ مهاجر خونی (شیخ)	۲۹۸	کمال الدین خوارزمی (حسین خوارزمی)	
قاضی برهان عبری (عبید الله بن محمد بن یبدلی شریف فرغانی)		کمال الدین شیروانی (مسعود شیروانی)	
قاضی زاده کرهرودی (عبد الخالق کرهرودی)		کمال الدین لاری (حسین بن محمد)	
قاضی محمد سعید قمی	۱۷ - ۴۴۴	کمال الدین (حسین) الهی اردبیلی	۲۲۰
قاضی نور الله مرعشی	۱۲ - ۲۴۴ - ۴۱۸	گنت هنری دوکاستری	۲۷۹
قره کمال (اسماعیل قره مانی)		گوسج (یوسف بن محمد جان)	
(ل)		(ل)	
قطب الدین رازی ۲۳۷ - ۳۸۰ - ۳۸۴ - ۳۸۶		لئون دنی فرانسوی	۲۸۹
قطب الدین کازرونی (علامه شیرازی محمود)		(م)	
۹ - ۱۷۴		ماستر خدا بخش بهرام خدا داد رئیس نرسو آبادی	
قطب محوی (محمد کوشکناری)	۲۵۶	۴۴۴	
قطب الدین نیریزی	۲۹۱	مانکچی لیمچی	۲۵۵ - ۲۷۳
قوام الدین تهرانی (میر)	۲۰۸	ماوردی (علی بن محمد بن حبیب بصری)	
قول احمد	۷۲	مجد الاشراف شریفی ذهبی	۱۱۳
(ك)		مجدو بلیشاه (محمد جعفر کبودرآهنگی)	۱۳۵
کاتبی (نجم الدین علی قزوینی)	۳ -		

فہرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
غلامحسین عبدخدائی تبریزی (شیخ)	۲۹۱	علی اصغر یزدی اردکانی	۳۶۴
غلامحسین کنتوری (سید)	۲۸۲	علی اکبر حائری زاده هزارجریبی	۳۳۴
غیاث الدین اصفهانی (علی بن علی امیران)	۱۹۷	علی اکبر یزدی (سید)	۳۵۴
غیاث بحرآبادی (ملا)	۱۹۷	علی اکبر خداپنده	۳۳۵
غیاث الدین (منصور) دشتکی ۳۸ - ۷۵ - ۹۲		علی اکبر نوغانی (شیخ)	۳۱۹
۱۱۷ - ۱۹۹ - ۲۰۵ - ۲۲۴ - ۲۵۳ - ۳۶۸		علیرضا شریف (ملا)	۱۴
(ف)		علیرضا اردکانی	۱۶۲ - ۳۹۵
فارابی (ابونصر محمد)	۵۰ - ۱۰۶	علیرضا خسروانی	۳۱۶
۱۰۷ - ۱۱۵ - ۱۲۷ - ۱۳۵ - ۱۴۲ - ۱۷۸		علیقلی جدید الاسلام	۱۶۵
۲۱۰ - ۲۱۴ - ۲۷۴ - ۳۴۸		علیقلی احسانی	۱۳۷ - ۱۷۸
فاضل تونی (محمد حسین)	۲۹۸	علیقلی فیض (سید)	۲۸۸
فاضل مقداد (مقداد بن عبدالله)		علیقلی گنابادی (شیخ)	۳۲۶
فاضلخان همدانی	۲۹۵	علیقلی لکهنوی (سید)	۳۴۱ - ۳۶۰
فاضل هندی (بهاء الدین محمد اصفهانی)	۱۳	عماد طارمی	۳۳۰
فانی (حسن یزدی)		عماد بن عبدالله	۳۷
فتح الله شوشتری (ملا)	۱۲۰	عمر نسفی (ابو حفص)	۳۲۹ - ۴۲۹
فتح الله کاشانی (ملا)	۴۳۹ - ۴۵۶	عوفی	۱۰۵
فخر الدین (المحققین) حلی	۲۴ - ۶۰	عیاشی	۴۲۳
فخر الدین رازی (امام فخر رازی)	۷۵ -	عبتایی (محمد افندی)	۴۶۸
۱۵۵ - ۱۶۹ - ۱۸۴ - ۲۱۲ - ۲۷۸ - ۳۴۵		عین القضاة همدانی	۱۹۱
۳۴۸ - ۳۵۰ - ۳۵۳ - ۴۲۰ - ۴۹۹		(غ)	
فخر الدین سماکی	۷۷ - ۷۸ - ۸۷	غزالی (ابوحامد - حجة الاسلام محمد)	
۳۶۶ - ۳۷۹		۱۶ - ۲۴۶ - ۲۸۲ - ۳۰۰ - ۳۱۴ - ۳۳۷	
فرات	۴۴۴	۳۵۲ - ۳۵۵ - ۳۵۶ - ۳۹۹ - ۴۲۲ - ۴۸۶	
فرح بن انطون بن الیاس انطون	۳۳۴	غزالی (ابو القنوح مجد الدین احمد)	۱۳۰
فرخ اسماعیل قریبی	۵۰۳	۳۹۹	
فرقوربوس صوری	۸	غلام احمد قادیانی	۲۷۳

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
محمد بن مهدی حسینی	۴۹۵	محمد بن آقا باقر بروجردی	۵۰۴
محمد ابراهیم لاریجانی (حاج میرزا)	۲۲۱	محمد رحیمخان گرمانی	۴۸۸
محمد ابراهیم سبزواری (حاج میرزا)	۳۲۳	محمد رشید رضا (سید)	۴۸۰ - ۳۶۲
محمد اسماعیل اصفهانی « ملا »	۱۸۳	محمد رضا	۲۳
محمد الکزنדר رسل دب امریکائی	۲۷۹	محمد رضا (میرزا)	۳۵۶
محمد امین استرآبادی	۹۹	محمد رضا مسجد شاهی اصفهانی (ابوالعجد شیخ)	۳۶۰
محمد امین حنفی « محمد حنفی تبریزی »		محمد رضا طبسی (حاج شیخ)	۳۵۲ - ۲۹۸
محمد باقر مجلسی (ملا)	۱۱۲ - ۲۷	محمد رضا قمشه	۳۱۳
محمد باقر شیرازی (حاج سید)	۳۵	محمد رضا کوثر همدانی (حاج ملا)	۳۵۴ -
محمد باقر سبزواری (ملا)	۳۸۹ - ۳۸۹ - ۹۰	محمد رضا همدانی (حاج میرزا)	۲۸۳ -
محمد باقر خدینی (حاج میرزا)	۴۹۴ - ۳۰۹	محمد رضا سبزواری	۴۱۳
محمد باقر بیرجندی (شیخ)	۲۸۲	محمد رضا شریعتمدار (شیخ)	۲۸۱ - ۲۸۴
محمد باقر بن محمد جعفر همدانی (میرزا باقر)		محمد رضا یزدی (شیخ)	۳۸۸
همدانی ۴۱ = ۶۲ - ۱۳۱ - ۱۴۴ - ۲۲۷ -		م - م . رضا هزار شیرازی	۳۳۴
۲۴۳ - ۲۸۶ - ۳۰۸ - ۳۵۸		محمد زاهد هروی	۳۰۴
محمد بدر الدین حلبی (سید)	۳۶۰	محمد زکی الدین	۲۹۹
محمد تقی استرآبادی	۱۸۸		
محمد تقی نوری (شیخ)	۲۲۳		
محمد تقی بنی مهر (شریف العلماء لشکرودی)			
۳۱۲ - ۳۱۳			
محمد تقی کاشانی (آخوند ملا)	۳۶۴ - ۳۶۳		
محمد تقی نصیری طوسی	۲۳۶		
محمد تقی بن امیر مؤمن قزوینی	۴۵۶ - ۲۶۷		
محمد جعفر بن محمد صادق لاهیجانی	۱۹۲		
محمد جعفر کجوری (ضیاء الدین شیخ)	۳۲۹		
محمد جعفر شیرازی (حاج شیخ آقا)	۴۶۸		
محمد جواد قمی (شیخ)	۳۲۷		
محمد الجواد بلاغی (شیخ)	۳۰۰ - ۳۶۴ -		

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
محمد نوربخش « سید »	۳۱۵	محسن امین عاملی (حاج سید)	۲۸۵ -
محمد نهاوندی	۵۰۴		۳۳۹-۳۲۹-۳۰۸-۳۰۴
محمد هیدجی « حاج ملا »	۳۰۳	محسن مدرس اردبیلی (حاج میرزا)	۲۹۲
محمد یزدی « سید »	۳۶۸		۴۶۲-۳۱۲
محمد بن احمد خواجهکی « شیخ شیراز »	۴۹	محمد آملی (حاج ملا)	۲۷۶
محمد بن احمد عقیله	۳۵۶	محمد اخباری (میرزا)	۲۶۲-۲۴۷
محمد بن احمد بن احمد بن حسن دلمی (گدا)		محمد تنکابنی « میرزا »	۳۳۲-۳۳۱-۳۱۸
« عز الدین »	۲۱۷	محمد خان گرمانی « حاج »	۳۶۴-۱۵۲
محمد بن اسماعیل قدشکوئی فسانی	۵	محمد خنئی تبریزی	۲۷۳-۱۸۲-۹۵
محمد بن اسماعیل « ابو علی . رجالی معروف »	۲۰۵	محمد خالصی زاده « شیخ »	۴۷۹-۳۵۳
		محمد داربی	۲۳۰
محمد بن ابی شریف قدسی	۲۱۳	محمد دمدار	۱۰۲-۱۰۱-۳۰-۲۳ -
محمد بن تاج الدین « ابن خطیب » رومی	۱۴۱		۲۶۴-۲۲۸-۱۵۵-۱۴۸-۱۱۹
محمد بن جمال الدین شیروانی	۴۳۵	محمد رضوی مشهدی « میرزا »	۱۴۰
محمد بن عبد الکریم شهرستانی	۲۵۷	محمد سنگلجی « شیخ »	۴۷۲-۳۹۹
محمد بن عبد الملك بن طفیل	۱۲۶	محمد شیانی	۳۴۶
محمد بن عبید الله بن علی « ابیر ابوالمعالی »	۲۸۸	محمد شیرین مغربی « شیخ مغربی »	۵۸
محمد بن علی فارسی گرگانی « رکن الدین »		محمد عصار « سید »	۹۲-۳۷-۲۲
گرگانی ۳۳-۲۱۴			۴۵۷-۲۶۱-۱۹۳-۱۲۸
محمد بن علی بن ابراهیم استرآبادی « میرزا »	۴۰۳	محمد قمی « میرسید »	۲۹۴
		محمد قمی فاطمی « سید »	۲۷۹
محمد بن فتح الله موسوی	۷۱	محمد لاهجانی	۲۴۹
محمد بن مبارک شاه بخارائی (شمس الدین بخارائی)		محمد محلاتی « شیخ »	۳۴۴
محمد بن معشربستی (ابوسلیمان مقدسی)		محمد مروودشتی « شیخ جلال الدین »	۳۹۵
محمد بن محمد تقی حسینی نجفی شیرازی		محمد مشهدی طوسی « میرزا »	۴۴۹
اصفهانی « رضی الدین »	۴۵۹	محمد ملك الكتاب « میرزا »	۳۱۶
		محمد نجمی زنجانى	۲۸۰

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
معین الدین فراهی (ملا مسکین)	۴۳۸	۳۸۹ - ۳۹۸ - ۴۳۷	
مفسر استرآبادی (محمد بن قاسم)	۴۱۹	میر سید شریف (محمد بن علی) گرگانی	۳۸۹
مفلح بن حسن صیمری	۲۸	میر فندرسکی	۴۳ - ۴۵ - ۲۰۴
مفید (شیخ)	۳۶۱	میرک موسی	۶۹
مقداد بن عبدالله سیوری حلی اسدی (فاضل مقداد)			
۳۳ - ۲۶۲ - ۲۷۶ - ۳۳۹ - ۴۰۱			
ملا میرزا جان باغنوی شیرازی	۸۱ - ۶۶	ناصر خسرو قبادیانی	۱۵۸ - ۳۶۲
۸۳ - ۸۹ - ۴۵۵		ناصر الدین نجف آبادی (سید)	۳۰۴
ملا میرزای شیروانی	۲ - ۶۸ - ۷۰ - ۷۹	نجفعلی تبریزی (دانش)	۳۵۹ - ۴۹۸
۱۱۶ - ۱۱۲		نجم الدین رازی (ابن دایه)	۲۴۰
منشی المملاک (محمد رضا) نصیری طوسی		نجم الدین رازی جبرودی (خضر بن شمس الدین)	
۴۴۸		نظام الدین علی بن صدر الدین محمد موسوی	
مهدی تفریشی رجالی (سید)	۲۸۵ - ۴۶۶	رضوی	۲۲۳
مهدی قزوینی کاظمینی (سید محمد مهدی)		نظام الدین نیشابوری	۴۲۶
۲۸۷ - ۳۰۶ - ۳۱۷ - ۳۴۵ - ۳۵۷ - ۳۶۴		نظام العلماء (حاج میرزا محمد رفیع تبریزی)	
مؤید افراسیاب	۳۰۸	۳۵۱	
مؤید هوش	۲۷۴	نظر علی زنگنه (ملا)	۷۴ - ۱۴۳
میخائیل شبانی مارونی لبنانی	۳۵۱	نجمی	۴۰
میرداماد (محمد باقر)	۵۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳	نور الدین اخباری کاشانی	۴۱۶
۱۲۷ - ۱۴۸ - ۲۰۴ - ۳۰۶ - ۳۱۳ - ۳۳۷		نورعلی شاه	۱۱۰ - ۳۹۳
۳۸۹			
میرزا آقاخان گرمانی	۲۷۱		
میرزا بابا (ابوالقاسم شریفی شیرازی)		واحدی نیشابوری	۴۰۵
میرزای جلوه	۵۲ - ۵۳ - ۱۵۱ - ۳۸۱	وحید بیهانی	۳۱۲
میر ذوالفقار علی	۳۰۸	ولیم کان	۲۹۵
میرزا مخدوم شریفی	۲۶۵		
میر سید شریف (علی) گرگانی	۲۱ - ۸۲		
۸۶ - ۱۴۹ - ۱۹۳ - ۳۷۶ - ۳۷۸ - ۳۸۳			

(ن)

(و)

(ه)

هادی سبزواری (حاج ملا) ۱۱ - ۱۲ -

فهرست اسامی مؤلفین

نام	صفحه	نام	صفحه
محمد سمد الله هندی	۳۱۴-۳۹۷	موسوی	۱۱۷
محمد صادق اردستانی (ملا)	۹۴-۱۱۷	محمد هادی نهرانی (شیخ)	۳۶۹
محمد صادق فخر الاسلام	۲۸۳-۲۸۸	محمد هاشم ذهبی شیرازی	۵۰۱
محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی نجفی قمی	۹۴-۹۵	محمد یوسف دهخوارقانی	۲۲۵
محمد طاهر تیر بیرونی	۲۸۴	محمود ارموی (شیخ سراج الدین)	۳۹۱
محمد ظهورالله لکنوی	۳۹۵	محمود شبستری (شیخ)	۲۳۹-۲۲۹-۹۴
محمد عباس شوشتری (مفتی سید)	۴۸۸	محمود شایبی	۳۹۶
محمد عبد الحسیب عالمی (سید)	۱۶۱	محمود بن خدا داد (تاج الدین اشوبی)	۲۱۱
محمد عبده (شیخ)	۴۷۰-۴۸۰-۴۹۴	محمود بن نعمت الله بخارانی (کمال الدین)	۱۰۱-۳۸۱
محمد عبدالحامد انصاری لکنوی	۳۹۳-۳۹۹	محیی الدین (محمد) بن عربی	۳۱-۱۰۹-
محمد عبد الحی لکنوی (ابو الحسنات)	۳۹۵	محیی الدین	۲۰۷-۲۰۸-۲۱۲-۲۱۳-۲۸۹
محمد علی بن آقا باقر بهبهانی (آقا)	۱۶۴	مرتضی داعی (سید)	۲۴۰
محمد علی خاخالی	۲۱۰	مسعود شیروانی (کمال الدین)	۲۸۹
محمد علی خراسانی طبسی (شیخ)	۲۸۳	مشفق همدانی	۲۳۵
محمد علی مؤذن خراسانی	۲۹۰	مشکوة بیرجندی (سید محمد)	۳۵۰-۳۴۲-
محمد علی خشکبجاری رشتی (شیخ)	۳۱۱	مصطفی صادق رافعی	۴۶۵
محمد علی خلیلی	۳۶۲	مصالح الدین (محمد) لاری	۸۶
محمد علی جمال زاده (سید)	۳۳۸	مصالح الدین (مصطفی) گسلی	۱۵۳
محمد فرید وجدی	۲۸۰-۴۹۳	مصالح الدین برسوی (خواجه زاده برسوی)	
محمد فؤاد	۴۸۲	مظفر علی بن حاج حسن (ملا)	۴۲۷-۴۳۸
محمد قاسم اصفهانی	۷۱	مظفر علیشاه کرمانی (میرزا محمد تقی)	
محمد کریمخان گرمانی (حاج)	۱۴-		۴۵۰-۴۰۹
محمد محسن قانی کشمیری	۳۰۷	میر الدین (محمد اردستانی . میرمیران)	
محمد مرتضی (سید)	۲۷۹		۲۱۸
محمد مهدی بن هدایت الله بن محمد طاهر		معین الدین قونئی	۳۷۵

غلط نامہ

صفحہ	سطر	غلط	صحیح	صفحہ	سطر	غلط	صحیح
۲۴۶	۲۶	بنور الہ	بنور اللہ	۳۴۸	۲۳	مدینۃ الاسلام	مدینۃ الاسلام
۲۵۶	۱	اہل تصوف	در عقائد اہل تصوف	۳۵۳	۲۳	اصول الدین	اصول دین
۲۶۶	۱	منقول از	منقول را از	۳۶۲	۴	از	از
۲۷۵	۱	شمارہ ۷۲۵	شمارہ ۱۱۰	۳۶۶	۳	مبیدی	مبیدی
۲۸۱	۴	مواقف	مواقف	۳۶۷	۱۰	بمعنی شایع	بمعنی شایع
۳۱۲	۲۷	ترجمہ اش در جلد	ترجمہ اش بیاید	۳۸۵	۱۶	قواعد الجلیلہ	قواعد الجلیلہ
		پنجم فہرست ذکر		۳۴۹	۵ - ۴	کتاب تا آیت ۱۰۰	این نسخہ بتفسیر آیت ۱۰۳
		خواہد شد					
۳۱۵	۱۳	۵۸۷	۷۰۷	۴۵۴	۱۷	آصف لدولہ	آصف الدولہ
۳۲۱	۹	عقائد آداب	عقائد و آداب	۴۵۵	۲۳	اصفہانی متوفای	اصفہانی معروف
۳۲۳	۹	مفتیای	مفتیساوی				بر اغب متوفای
۳۲۴	۲۴	نسخہ	کتاب	۴۶۷	۲۰	حاجی	حاج
۳۲۷	۷	نسخہ	کتاب	۴۷۵	۱۲	درخانہ اش	مدفون درخانہ اش
۳۳۳	۵	طاہریہ	ظاہریہ	۴۸۲	۲۱	نجوم	نحو
۳۳۴	۱۱	۱۴۱۵	۴۱۵	۴۹۶	۹	(۱)	(۲)
۳۳۵	۲۶	آلمان	آلمانی	۴۹۶	۲۶	مجمع البحار	مجمع البحار
۵۱۶	۲۵	رسالۃ خلوت	رسالۃ خلوات	۵۱۲	۲۷	فی طریق الی الاسلام	فی طریق الی الاسلام
۵۲۱	۲۴	فرائد الرضویہ	فرائد الرضویہ	۵۲۳	۲۶	کشکوک فی ماجری	کشکول فی ماجری
۵۲۸	۳	آقای نجفی	آقا نجفی			لال الرسول	لال الرسول
۵۳۱	۲۲	تیزری	تیزری	۵۲۶	۲	مکتوبات احمدی	مکتوبات احمدی

مشہد چانچہ طوس